Breviarium
Romanum

HIEMALIS

BREVIARIUM ROMANUM

PARS HIEMALIS

BREVIARIUM
ROMANUM

EX DECRETO SS. CONCILII TRIDENTINI

RESTITUTUM, ETC.

CLEMENTIS VIII, URBANI VIII

ET LEONIS XIII

AUCTORITATE RECOGNITUM

Editio juxta typicam

PARS HIEMALIS

AUGUSTÆ TAURINORUM

ex typis

HYACINTHI MARIETTI

MDCCCXCIV

SUMMA BULLARUM

SUMMORUM PONTIFICUM

PRO EDITIONE HUJUS BREVIARII

PIUS V. Bulla, quæ incipit *Quod a nobis*, data Romæ septimo Idus Julii anno 1568, significat causam edendi hujus Breviarii, nempe ad tollendam orandi varietatem.

Enarrat ea, quæ in hac re præstitere Paulus et Pius nomine Quarti et quam ipse adhiberi operam curavit, ex Decreto Concilii Tridentini.

Tollit et abolet omnino Breviarium a Cardinali Sanctæ Crucis compositum, quod erat brevissimum. Item alia Breviaria Romana, et alia, quæ ex institutione vel consuetudine legitima non superant ducentos annos.

Permittit tamen ut antiquiora ducentis annis possint mutari in hoc Breviarium, iis omissis, si Episcopus et universum Capitulum consentiant.

Revocat omnes permissiones, consuetudines, statuta, privilegia, licentias, et indulta precandi et psallendi more et ritu prædictorum Breviariorum suppressorum.

Præcipit observare hoc Breviarium in toto Orbe cum exceptione 200 annorum, de qua supra.

Statuit in eo nihil mutandum, addendum, et detrahendum.

Obligat quosque, qui tenentur Horas Canonicas recitare, ut hoc utantur Breviario, alias non satisfaciant muneri suo.

Jubet omnibus Prælatis, ut hoc introducant tam in Choro, quam extra Chorum.

Tollit peccati obligationem, quæ erat recitandi in Choro Officium parvum beatæ Mariæ Virginis et Defunctorum, Psalmos Pœnitentiales, et Graduales, juxta Rubricas Breviarii.

Hortatur ut recitentur eadem, propositis Indulgentiis dierum centum recitantibus Off. parvum B. M. V. et Defunct.; quinquaginta recitantibus Psalmos Pœnitentiales, et Graduales, quando Rubricæ ea præscribant.

Non tamen tollit laudabilem consuetudinem, ubi est, recitandi Officium parvum B. M. V. in Choro, imo eamdem confirmat, et tandem tempus decernit obligationis ad usum Breviarii post ejusdem publicationem.

CLEMENS VIII. Bulla, quæ incipit *Cum in Ecclesia*, data Romæ die 10 Maji anno 1602, declarat se per viros pios et eruditos Breviarium Romanum a Pio V. editum, et progressu temporis in multis depravatum, examinasse, et in statum pristinum restituisse: illudque sic restitutum in Typographia Vaticana imprimi et divulgari jussisse. Prohibet ne alibi imprimatur, nisi juxta exemplar Vaticanum, et habita Ordinariorum licentia, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. Interdicit sub iisdem pœnis usum Breviariorium impressorum absque tali Ordinariorum licentia in scriptis, quæ fidem faciat de collatione facta prædictorum Breviariorum cum Originali Romano: cujus etiam licentiæ copia initio vel in calce cujusque Breviarii semper imprimatur. Prædictis Ordinariis prohibet ne aliquid addi, vel detrahi permittant; et hoc sub pœna excommunicationis, suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ. Verumtamen in gratiam pauperum, Breviaria hactenus impressa vendere, apud se retinere, ac illis uti permittit.

URBANUS VIII Bulla, quæ incipit *Divinam Psalmodiam*, data Romæ die 25 Januarii anno 1631, declarat se, piorum doctorumque virorum adhibita cura, Breviarium a Pio V. editum et a Clemente VIII.

recognitum, a pluribus mendis expurgasse: Hymnos ad metri et latinitatis regulas revocasse: in Psalmis et Canticis interpunctionem editionis vulgatæ restituisse: Sermones, Homilias et Sanctorum historias, collatis veteribus manuscriptis, recognovisse. Quamobrem jubet ut juxta hanc correctionem Romæ imprimatur, alibi juxta Romanum exemplar excudatur, servatis conditionibus in suprascripta Clementis Bulla enumeratis, quas fere iisdem verbis repetit: adjungens easdem conditiones servandas in impressione eorum, quæ a Breviario Romano ortum habent, cujusmodi sunt Missalia, Diurnalia, Officia parva beatæ Mariæ Virginis, Officia Majoris Hebdomadæ, et alia id genus.

EX DECRETORUM REGISTRO

S. RITUUM CONGREGATIONIS

Hæc ad Breviarium Romanum attinent.

SACRA Rituum Congregatio declaravit et decrevit non potuisse post Bullam S. Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam sæculares quam regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia concedantur; neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano seu Rubricis Breviarii, in altiorem ritum: neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam Civitatem vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia: sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari seu ubi asservatur corpus, aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De Sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur sacra Rituum Congregatio.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit, innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit, nec non in novis Breviariis de Mandato Sanctitatis suæ imprimendis apponi jussit. *S. R. C.* 8 *Aprilis* 1626.

Loco † Sigilli.

T. Tegrimius, *Episcopus Assien. Secr.*

Eadem pro Sanctis ad libitum.

Eadem Sac. Rit. Congreg. habita die 2 Decembris 1673 statuit, ex mandato Clementis X, Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicam, vel aliquem diem Festorum mobilium, sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 24 Januarii 1682 generali decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad octavas et natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione, vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis festis vel octavis festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item, ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

Eadem pro Sanctis in Martyrologio non descriptis.

Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda, ex Decr. S. R. Congr. 11 Augusti 1691, intelligi debere de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de cæteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a sancta Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum corpora, vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur, quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem [prout hactenus servatum est] exhibendam esse censuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutionibus S. Pii V contentis. Die 11 Augusti 1691, et Sanctiss. approbavit die 19 Octobris ejusdem anni 1691.

Loco † Sigilli.

J. Vallemannus, *S. R. C. Secr.*

Decreta generalia circa Rubricas.

Cum Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare:

Primum. An, cum multis Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit a sancta Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadis, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, v. g. de Sanctissimo Sacramento, vel de Sanctis in diebus non impeditis aliquo Festo duplici, vel semiduplici, liceat ejusmodi Officia facere etiam in diebus sanctæ Quadragesimæ, Adventus, Vigiliarum, et Quatuor Temporum, etiam si de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus?

Secundum. An dies impeditus Festo duplici, vel

semiduplici pro dictis Officiis recitandis intelligantur etiam dies, in quibus ponendum est Officium de Festo duplici, vel semiduplici tanslato, quemadmodum dicitur responsum fuisse olim a Sacra Congregatione. Quod scilicet Festum duplex, vel semiduplex etiam translatum, necnon dies Octavæ sit dies impeditus respectu talium Officiorum?

Tertium. An regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litaniis, et Confiteor, itemque recitare Officia et Missas concessas aliis Religionibus?

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Card. Colloredo respondit:

Ad primum Negative, et hujusmodi indulta non habere locum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum jejunio, sive absque jejunio, nec in Feria secunda Rogationum, nec in illa Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ.

Ad Secundum Affirmative.

Ad Tertium Negative in omnibus.

Et ita declaravit, ac servari voluit. Ac insuper ut Declarationes seu Decreta prædicta omnibus innotescant, typis ea imprimi mandavit.

Die 20 *Martii* 1706.

G. Card. CARPINEUS

Loco † Sigilli.

B. Inghirami, *S. R. C. Secr.*

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS

Annus menses habet duodecim, hebdomadas duas et quinquaginta, et diem unum; dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas: tanto enim temporis intervallo sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternis annis diem constituit; hinc annus ille intercalaris Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

De Anni correctione, ejusque necessitate, ac Kalendario Gregoriano.

Quod dictum est, Annum continere trecentos et sexaginta quinque dies et fere sex horas, intelligendum est, sex horas non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus ultra dies 365 contineret integras sex horas; et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem: qui causam dederunt, ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII non solum Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582 præcedendo recesserat, quod a Concilio ad XII Kalendas Aprilis fuerat constitutum, et XIV Lunam Paschalem suo in loco reposuit; sed viam quoque tradidit et rationem, qua caveretur, ut in posterum et Æquinoctium vernum et XIV Luna Paschalis a propriis sedibus nunquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad XII Kalendas Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius

anni 1582 eximerentur, ut post quartam diem Octobris sancto Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decimaquinta Octobris. Et ita error, qui in præteritorum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne a XII Kalendas Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno [uti mos est] continuari debere, præterquam in centesimis annis; qui, quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600 anno correctionis proximum, post eum tamen qui deinceps consequerentur centesimi, non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur; quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis: ita ut anni 1700, 1800, 1900 Bissextiles non sint: anno vero 2000, more consueto, dies Bissextus intercaletur, Februario dies 29 continente: idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

Quatuor Tempora.

Quatuor Tempora celebrantur quarta et sexta feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimæ, post Dominicam Pentecostes, post festum Exaltationis sanctæ Crucis.

Nuptiæ quando celebrari non possint, juxta decretum Concilii Tridentini.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a feria quarta Cinerum usque in oct. Paschatis inclusive sancta Synodus solemnitates Nuptiarum prohibet; in aliis vero temporibus Nuptias solemniter celebrari permittit.

De Cyclo decennovennali Aurei numeri.

Cyclus decennovennalis Aurei numeri est revolutio numeri 19 annorum ab 1 usque ad 19, qua revolutione peracta, iterum ad unitatem reditur. Verbi gratia; Anno 1577, numerus Cycli decennovennalis, qui dicitur Aureus est 1; anno sequenti 1578 est 2, et ita deinceps in sequentibus annis, uno

semper amplius usque ad 19, qui Aureus numerus cadet in annum 1595, post quem iterum ad unitatem redeundum est, ita ut anno 1596, Aureus numerus sit rursus 1, et anno 1597 sit 2. etc.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno proposito inveniatur, composita est sequens tabella Aureorum numerorum, cujus usus incipit ab anno correctionis 1582 inclusive, duratque in perpetuum. Ex ea enim Aureus num. cujuslibet anni post annum 1582 reperietur hoc modo:

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
13.	14.	15.	16.	17.	18.	
19.	1.	2.	3.	4.	5.	

Anno 1582 tribuatur primus num. tabellæ, qui est 6, secundus autem, qui est 7 sequenti anno 1583, et ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cujus Aureum numerum quæris, perveniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam numerus, in quem annus propositus cadit, dabit Aureum numerum quæsitum.

Modus brevis agnoscendi Aureum numerum cujusque anni.

Numero anni, de quo quæris, adde unicam unitatem 1. Exempli gratia: Anno 1869, adde 1; summam inde conflatam divide per 19; quod superest erit Aureus numerus ipsius anni; si nihil superest, erit Aureus numerus 19.

De Epactis et Noviluniis.

Epacta nihil aliud est, quam numerus dierum, quibus annus solaris communis dierum 365 annum communem Lunarum dierum 354 superat; ita ut Epacta primi anni sit 11, cum hoc numero annus Solaris communis Lunarem annum communem excedat: atque adeo sequenti anno Novilunia contingant 11 diebus prius, quam anno primo. Ex quo fit Epactam secundi anni esse 22, cum eo anno rursum annus Solaris Lunarem annum superet 11 diebus, qui additi ad 11 dies primi anni, efficiunt 22, ac proinde, finito hoc anno, Novilunia contingere 22 diebus prius quam primo anno; Epactam autem tertii anni esse 3, quia si rursus 11 dies ad 22 adjiciantur,

efficietur numerus 33; a quo si rejiciantur 30 dies, qui unam Lunationem Embolismalem constituunt, relinquentur 3, atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11 dierum, abjectis tamen 30 quando rejici possunt. Solum quando perventum erit ad ultimam Epactam Aureo numero 19 respondentem, quæ est 29, adduntur 12, ut abjectis 30 ex composito numero 41 habeatur rursus Epacta 11, ut in principio. Quod ideo fit, ut ultima Lunatio Embolismica, currente Aureo numero 19, sit tantum 29 dierum. Si enim 30 dies contineret, ut aliæ sex Lunationes Embolismicæ, non redirent Novilunia post 19 annos Solares ad eosdem dies, sed versus calcem mensium prolaberentur, contingerentque uno die tardius quam ante 19 annos. De qua re plura invenies in libro novæ rationis restituendi Kalendarii Romani. Sunt autem novemdecim Epactæ, quot et Aurei numeri, respondebantque ipsis Aureis numeris ante Kalendarii correctionem eo modo, quo in hac tabella dispositæ sunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ante Kalendarii correctionem.

Aur. Num.	*Epacta*
1.	XI.
2.	XXII.
3.	III.
4.	XIV.
5.	XXV.
6.	VI.
7.	XVII.
8.	XXVIII.
9.	IX.
10.	XX.
11.	I.
12.	XII.
13.	XXIII.
14.	IV.
15.	XV.
16.	XXVI.
17.	VII.
18.	XVIII.
19.	XXIX.

Quia vero cyclus decennovennalis Aurei numeri imperfectus est, cum Novilunia post 19 annos Solares non præcise ad eadem loca redeant, ut dictum est, imperfectus etiam erit hic cyclus 19 Epactarum. Quamobrem ita emendatus est, ut in posterum loco Aurei numeri, et dictarum 19 Epactarum, utamur 30 numeris Epactalibus ab 1 usque ad 30 ordine progredientibus, quamvis ultima Epacta, sive quæ ordine est trigesima, notata numero non sit, sed signo hoc *, propterea quod nulla Epacta esse possit 30. Variis autem temporibus ex his 30 Epactis respondent decem et novem Aureis numeris variæ decem et novem Epactæ, prout Solaris ani ac Lunaris æquatio

exposcit; quæ quidem decem et novem Epactæ progrediuntur, ut olim, per eumdem numerum 11, adduntur que semper 12 illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 19, ut habeatur sequens Epacta respondens aureo num. 1, ob rationem paulo ante dictam. Id quod sequens tabella perspicuum faciet, quæ continet Aureos numeros, et Epactas inter se respondentes ab anno correctionis 1582, post detractionem x dierum, usque ad an. 1700 exclusive. Quamvis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt, una cum Aureo numero, in cujus locum hæ nostræ Epactæ succedunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correct. 1582 [detractis prius x diebus] usque ad annum 1700 exclusive.

Aur. num.	*Epacta.*
6.	XXVI.
7.	VII.
8.	XVIII.
9.	XXIX.
10.	X.
11.	XXI.
12.	II.
13.	XIII.
14.	XXIV.
15.	V.
16.	XVI.
17.	XXVII.
18.	VIII.
19.	XIX.
1.	I.
2.	XII.
3.	XXIII.
4.	IV.
5.	XV.

Itaque si Epacta quocumque anno proposito invenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius Tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine tabellæ reperietur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum *. Ubi ergo illa Epacta vel signum * in Kalendario inventum fuerit, eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno, a quo usus tabellæ incipit, et secundum Aureum numerum sequenti anno, etc. Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illi anno, a quo ejus usus incipit, et secunda Epacta sequenti anno, etc.

Exemplum: Anno correctionis 1582 Aureus numerus est 6; nempe primus primæ tabellæ, cujus usus incipit ab Idibus Octobris dicti anni 1582, detractis prius x diebus. Erit ergo tunc Epacta

XXVI, quæ sub Aureo numero 6 collocatur: fietque Novilunium die 27 Octobris, et 26 Novembris et 25 Decembris. Item anno 1583 jam correcto Aureus numerus est 7, cui in eadem tabella supposita est Epacta VII, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia indicabit: ut in Januario die 24, in Februario die 22, in Martio die 24, etc.

Alia tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1869 inclusive, usque ad annum 1900 exclusive.

Aur. num.			8.	9.	10.
Epacta.			XVII.	XXVIII.	IX.
11.	12.	13.	14.	15.	16.
XX.	I.	XII.	XXIII.	IV.	XV.
17.	18.	19.	1.	2.	
XXVI.	VII.	XVIII.	*.	XI.	
3.	4.	5.	6.	7.	
XXII.	III.	XIV.	XXV.	VI.	

Ad tollendam dubitationem de usu hujus novæ tabellæ Epactarum, ostendemus rem exemplis. Anno 1869 tribuatur Epacta XVII, quæ sub Aureo num. 8 collocatur, fientque hoc anno [juxta computum Ecclesiast.] Novilunia 13 Jan., 11 Febr. et 13 Martii. Item anno 1870 tribuatur Epacta XXVIII, sub Aureo num. 9 collocata; quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia monstrabit, ut in Jan. die 2, in Febr. die 1. in Martio die 2. Et sic deinceps per ordinem, annis progredientibus, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Rursus anno 1881, Epacta non signatur numero, sed hoc signo * quod collocatur sub Aureo num. 1, et in Kalend. toto eo anno Novilunia quovis mense indicabit; nimirum in Januario die 1 et 31, in Martio [nam in Februario nullum tunc erit Novilunium, cum in eo signum hoc * non reperiatur] die 1 et 31, in Aprili die 29, etc.

Tabella litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582 [detractis prius x diebus] usque ad annum 1700 exclusive.

c	b	A g	f	e	d	c b	A	g	
f	e d	c	b	A	g f	e	d	c	
b A	g	f	e	d c	b	A	g	f e	d

Usus hujus tabellæ hic est. Anno correctionis 1582 post Idus Octobris [detractis prius x diebus] tribuatur littera C primæ cellulæ, et sequenti anno 1583 littera B secundæ, et anno 1584 dentur litteræ A G tertiæ cellulæ, et sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor sit quam annus 1700, dabit litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrerit, annus erit communis; si vero duplex, Bissextilis; et tunc superior littera Dominicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Mathiæ Apostoli: inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni. Exempli gratia: Sit invenienda littera Dominicalis anno 1587; numera ab anno 1582, quem tribues primæ litteræ C, usque ad annum 1587; tribuendo singulis cellulis singulos annos [computando geminas litteras quascumque, superiorem et inferiorem, pro una cellula] cadetque annus 1587 in litteram D, quæ sextum locum in tabella occupat.

Est ergo toto eo anno littera Dominicalis D, annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus, sit investiganda littera Dominicalis anno 1616: numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, perveniesque ad duas hasce litteras C. B, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex littera occurrat, superiorque littera C Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad festum sancti Mathiæ, inferior autem B, in reliqua parte anni.

Tabella litterarum Dominicalium ab anno 1869 usque ad annum 1900 exclusive.

c	b	A	g f	e	d	c	b A	g	
f	e	d c	b	A	g	f e	d	c	
b	A g	f	e	d	c b	A	g	f	e d

Usus autem hujus tabellæ hic est. Anno 1869 tribuatur littera C primæ cellulæ, et sequenti anno

1870 littera B, et sic deinceps ceteris annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dabit litteram Dominicalem propositi anni. Quæ si unica occurrerit, annus erit communis; si vero duplex, Bissextilis, et tunc superior littera Dominicalem diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad Festum sancti Mathiæ Apostoli, inferior autem ab hoc Festo usque ad finem anni.

De Indictione.

Indicio est revolutio 15 annorum ab 1 usque ad 15, qua revolutione peracta, iterum reditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus cycli a Januario in Bullis pontificiis. Et quoniam Indictionum frequens usus est in Diplomatibus et scripturis publicis; facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti Tabella, cujus usus perpetuus est: initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.	
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Nam si anno 1582 tribuas primum numerum, qui est 10, et sequenti anno 1583 secundum numerum, qui est 11, et sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in Indictionem, quæ quæritur.

De Festis mobilibus.

Quoniam ex decreto sacri Concilii Nicæni Pascha, ex quo reliqua Festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiv Lunæ primi mensis [is vero apud Hebræos vocatur primus mensis, cujus xiv Luna vel cadit in diem verni Æquinoctii, quod die 21 mensis Martii contingit, vel propius ipsum sequitur], efficitur, ut si Epacta cujusvis anni inveniatur, et ab ea in Kalendario notata inter diem octavum Martii inclusive, et quintum Aprilis inclusive [hujus enim Epactæ xiv Luna cadit vel in diem Æquinoctii verni, id est, in diem 21 Martii, vel eum propius sequitur] numerentur inclusive deorsum versus dies quatuordecim, proximus dies Dominicus diem hunc xiv sequens [ne cum Judæis conveniamus, si forte dies xiv Lunæ caderet in diem Dominicum] sit dies Paschæ.

Exemplum: Anno 1605 Epacta est x et littera Dominicalis B. Et quoniam invenimus Epactam x inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive positam esse e regione diei 21 Martii, a quo inclusive si deorsum versus numerentur 14 dies, inveniemus xiv Lunam die 3 Aprilis, quæ est Dominica, cum e regione illius sit littera Dominicalis B. Ne igitur cum Judæis conveniamus, qui Pascha celebrant die xiv Lunæ, sumenda est littera Dominicalis B, quæ sequitur xiv Lunam, nempe ea quæ e regione diei 10 Aprilis collocatur; atque eo anno Pascha celebrandum erit die 10 Aprilis. Item anno 1604 Epacta est xxix et duplex littera Dominicalis D, C, cum annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix quæ e regione diei 1 Aprilis ponitur inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive, numerentur dies 14, cadet xiv Luna in diem 14 Aprilis. Et quia tunc currit posterior littera Dominicalis, nempe C, quæ post diem 14 Aprilis, id est, post xiv Lunam collocata est e regione diei 18 Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18 Aprilis.

Ceterum ut facilius omnia Festa mobilia inveniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ Paschales, una antiqua, et nova altera. Ex antiqua ita Festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currens, et in linea litterarum Dominicalium sumatur littera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem: ita ut si littera Dominicalis currens reperiatur e regione Epactæ currentis, assumenda sit eadem littera Dominicalis proxime inferior. Nam e regione hujus litteræ Dominicalis omnia Festa mobilia continentur.

Exemplum: Anno 1606 Epacta est xxi et littera Dominicalis A. Si igitur in tabula antiqua sumatur littera Dominicalis A, quæ primo infra Epactam xxi occurrit, reperietur

e regione hujus litteræ Dominica Septuagesimæ die 22 Januarii, dies Cinerum 8 Februarii, Pascha 26 Martii, Ascensio Domini 4 Maji, Pentecostes 14 Maji, et Festum Corporis Christi 25 Maji. Dominicæ autem inter Pentecosten et Adventum eo anno erunt 28, et Adventus celebrabitur die 3 Decembris; et sic de ceteris. Item anno 1605 Epacta est x et littera Dominicalis B, quæ in tabula reperietur e regione Epactæ x. Quare sumenda est alia littera B, quæ proxime infra Epactam invenitur, e regione cujus invenies Septuagesimam die 6 Februarii, diem Cinerum 23 Februarii, Pascha 10 Aprilis, etc.

Notandum autem est, quod quemadmodum in anno communi, cadente littera Dominicali e regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum litterarum Dominicalium tunc currentium e regione Epactæ reperiatur, assumendæ sunt aliæ duæ similes litteræ proxime inferiores, ut Festa mobilia inveniantur.

Ex tabula vero Paschali nova ita eadem Festa mobilia reperientur. In cellula litteræ Dominicalis currentis quæratur Epacta currens. Nam e directo omnia Festa mobilia deprehendentur. Ut anno 1609 in cellula litteræ Dominicalis D, tunc currentis, e regione Epactæ XXIV quæ eodem anno currit, habetur Septuagesima die 15 Februarii, dies Cinerum 4 Martii, Pascha 19 Aprilis, etc.

Sed sive antiqua, sive nova tabula Paschali utamur, invenienda sunt omnia Festa mobilia in annis Bissextilibus per litteram Dominicalem posteriorem, quæ nimirum currit post Festum sancti Mathiæ Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum litterarum pro hoc aut illo Festo indagando accipienda sit: ita tamen ut Septuagesimæ, et diei Cinerum inventæ in Januario aut Februario addatur unus dies. Quod ideo fit, quia ante diem s. Mathiæ currit prior littera Dominicalis, quæ in Kalendario posteriorem semper sequitur; post Festum autem s. Mathiæ in Februario, licet posterior littera currat, additur tamen tunc dies in-

mero vel Epactæ respondet. Hæc enim Litera per num. qui in Martyrologio sub ea reperitur ostendet quota sit Luna pronuncianda singulis diebus totius anni.

Exemplum: Anno 1870 Aureus num. est 9, Epacta XXVIII, sub quibus in Tabella invenies Literam Martyrol. M. majusculam quæ toto hoc anno ostendet in prædicto Martyrologio quota sit Luna. Vides ergo, Lunam primo die Januar. pronunciandam esse vigesimam nonam, secundo die trigesimam, tertio die primam etc. Denuo autem trigesimam kalendis Februarii, et quarto Nonas esse primam, et sic de cæteris.

Notandum autem est, in anno quo currit Aureus num 1. [cum quavis Litera Martyrol. excepta P. majuscula], Lunam in Kal. Jan. pronunciandam esse una die minorem, quam in Martyrologio adnotatur, et sic deinceps in aliis diebus usque ad finem illius Lunationis tantum.

Exemplum: Anno 1881 curret quidem Aureus num. 1, sed Litera Martyrol. erit P majuscula; Luna igitur a Kal. Januarii dicenda erit uti sub eadem Litera reperitur.

Anno autem 1900, cum Aureo numero 1, Litera Martyrologii erit N, sub qua in kalendis Januarii invenitur Luna trigesima; at pronunciabis Lunam vigesimam nonam quemadmodum ultimo die Decembris anni elapsi; postridie Lunam trigesimam, die tertio Lunam primam, et ita prosequeris pronunciando quotidie Lunam uno die minorem, quosque pervenies ad finem illius Lunationis, hoc est usque ad IV kal. Febr., a quo die exclusive, usque ad finem anni, pronunciabis Lunam uti sub eadem Littera adnotatum invenies.

Anno 1900 assumenda erit nova Tabella inserviens usque ad 2199, quæ incipit ab Aureo num. 1, Epacta XXIX et Litera Martyrol. N.

TABULA PASCHALIS

Aureus Num.		Cyclus Epact.	Littera Dom.	Septuagesima	Dies Cinerum'
			—	Januar.	Februar.
16		xxiij!	d	18	4
5		xxij	e	19	5
		xxj	f	20	6
13		xx	g	21	7
2		xix	A	22	8
		xviij	b	23	9
10		xvij	c	24	10
		xvj	d	25	11
18		xv	e	26	12
7		xiv	f	27	13
		xiij	g	28	14
15		xij	A	29	15
4		xj	b	30	16
		x	c	31	17
12		ix	d	1 Febr.	18
1		viij	e	2	19
		vij	f	3	20
9		vj	g	4	21
		v	A	5	22
17		iv	b	6	23
6		iij	c	7	24
14		ij	d	8	25
3		j	e	9	26
		*	f	10	27
		xxix	g	11	28
11		xxviij	A	12	1 Martii
19		xxvij	b	13	2
8	25	xxvj	c	14	3
	XXV	xxiv	d	15	4
			e	16	5
			f	17	6
			g	18	7
			A	19	8
			b	20	9
			c	21	10

ANTIQUA REFORMATA

Pascha	Ascensio	Pentecostes	Corpus Christi	Dom. post Pent.	Dom. prima Advent.
Martii	Aprilis	Maji	Maij	28	
22	30	10	21	28	29 Nov.
23	1 Maij	11	22	28	30
24	2	12	23	28	1 Dec.
25	3	13	24	28	2
26	4	14	25	28	3
27	5	15	26	27	27 Nov.
28	6	16	27	27	28
29	7	17	28	27	29
30	8	18	29	27	30
31	9	19	30	27	1 Dec.
1 Apr.	10	20	31	27	2
2	11	21	1 Junii	27	3
3	12	22	2	26	27 Nov.
4	13	23	3	26	28
5	14	24	4	26	29
6	15	25	5	26	30
7	16	26	6	26	1 Dec.
8	17	27	7	26	2
9	18	28	8	26	3
10	19	29	9	25	27 Nov.
11	20	30	10	25	28
12	21	31	11	25	29
13	22	1 Junii	12	25	30
14	23	2	13	25	1 Dec.
15	24	3	14	25	2
16	25	4	15	25	3
17	26	5	16	24	27 Nov.
18	27	6	17	24	28
19	28	7	18	24	29
20	29	8	19	24	30
21	30	9	20	24	1 Dec.
22	31	10	21	24	2
23	1 Junii	11	22	24	3
24	2	12	23	23	27 Nov.
25	3	13	24	23	28

TABULA PASCHALIS

Litt. Dom.	Cyclus Epactarum	Septuag.	Dies Cinerum
D	23	18 Jan.	4 Febr.
	22.21.20.19.18.17.16.	25 Jan.	11 Febr.
	15.14.13.12.11.10.9.	1 Febr.	18 Febr.
	8.7.6.5.4.3.2.	8 Febr.	25 Febr.
	1.*29.28.27.26.xxv.25.24.	15 Febr.	4 Mart.
E	23.22.	19 Jan.	5 Febr.
	21.20.19.18.17.16.15.	26 Jan.	12 Febr.
	14.13.12.11.10.9.8.	2 Febr.	19 Febr.
	7.6.5.4.3 2.1.	9 Febr.	26 Febr
	*29.28.27.26.xxv. 25.24.	16 Febr.	5 Mart.
F	23.22.21.	20 Jan.	6 Febr.
	20.19.18.17.16.15.14.	27 Jan.	13 Febr.
	13.12.11.10.9.8.7.	3 Febr.	20 Febr.
	6.5.4.3.2.1.*	10 Febr.	27 Febr.
	29.28.27.26. xxv. 25.24.	17 Febr.	6 Mart.
G	23.22.21.20.	21 Jan.	7 Febr.
	19.18.17.16.15.14.13.	28 Jan.	14 Febr.
	12.11.10.9.8.7.6.	4 Febr.	21 Febr.
	5.4.3.2.1.*29.	11 Febr.	28 Ferb.
	28.27.26. xxv.25.24.	18 Febr.	7 Mart.
A	23.22.21.20.19.	22 Jan.	8 Febr.
	18.17.16.15.14.13.12.	29 Jan.	15 Febr.
	11.10.9.8.7.6.5.	5 Febr.	22 Febr.
	4.3.2.1.*29.28.	12 Febr.	1 Mart.
	27.26. xxv. 25.24.	19 Febr.	8 Mart.
B	23.22.21.20.19.18.	23 Jan.	9 Febr.
	17.16.15.14.13.12.11.	30 Jan.	16 Febr.
	10.9.8.7.6.5.4.	6 Febr.	23 Febr.
	3.2.1.*29.28.27.	13 Febr.	2 Mart.
	26. xxv. 25.24.	20 Febr.	9 Mart.
C	23.22.21.20.19.18.17.	24 Jan.	10 Febr.
	16.15.14.13.12 11.10.	31 Jan.	17 Febr.
	9.8.7.6.5.4.3.	7 Febr.	21 Febr.
	2.1.*29.28.27.26.	14 Febr.	3 Mart.
	xxv. 25.24.	21 Febr.	10 Mart.

NOVA REFORMATA

Pascha	Ascens.	Pentec.	Corpus Christi	D. inter P. et Ad.	Prima Dom. Adv.
22 Mart.	30 Apr.	10 Maji	21 Maji	28	29 Nov.
29 Mart.	7 Maji	17 Maji	28 Maji	27	29
5 Apr.	14 Maji	24 Maji	4 Junii	26	29
12 Apr.	21 Maji	31 Maji	11 Junii	25	29
19 Apr.	28 Maji	7 Junii	18 Junii	24	29
23 Mart.	1 Maji	11 Maji	22 Maji	28	30 Nov.
30 Mart.	8 Maji	18 Maji	29 Maji	27	30
6 Apr.	15 Maji	25 Maji	5 Junii	26	30
13 Apr.	22 Maji	1 Junii	12 Junii	25	30
20 Apr.	29 Maji	8 Junii	19 Junii	24	30
24 Mart.	2 Maji	12 Maji	23 Maji	28	1 Dec.
31 Mart.	9 Maji	19 Maji	30 Maji	27	1
7 Apr.	16 Maji	26 Maji	6 Junii	26	1
14 Apr.	23 Maji	2 Junii	13 Junii	25	1
21 Apr.	30 Maji	9 Junii	20 Junii	24	1
25 Mart.	3 Maji	13 Maji	24 Maji	28	2 Dec.
1 Apr.	10 Maji	20 Maji	31 Maji	27	2
8 Apr.	17 Maji	27 Maji	7 Junii	26	2
15 Apr.	24 Maji	3 Junii	14 Junii	25	2
22 Apr.	31 Maji	10 Junii	21 Junii	24	2
26 Mart.	4 Maji	14 Maji	25 Maji	28	3 Dec.
2 Apr.	11 Maji	21 Maji	1 Junii	27	3
9 Apr.	18 Maji	28 Maji	8 Junii	26	3
16 Apr.	25 Maji	4 Junii	15 Junii	25	3
23 Apr.	1 Junii	11 Junii	22 Junii	24	3
27 Mart.	5 Maji	15 Maji	26 Maji	27	27 Nov.
3 Apr.	12 Maji	22 Maji	2 Junii	26	27
10 Apr.	19 Maji	29 Maji	9 Junii	25	27
17 Apr.	26 Maji	5 Junii	16 Junii	24	27
24 Apr.	2 Junii	12 Junii	23 Junii	23	27
28 Mart.	6 Maji	16 Maji	27 Maji	27	28 Nov.
4 Apr.	13 Maji	23 Maji	3 Junii	26	28
11 Apr.	20 Maji	30 Maji	10 Junii	25	28
18 Apr.	27 Maji	6 Junii	17 Junii	24	28
25 Apr.	3 Junii	13 Junii	24 Junii	23	28

TABELLA TEMPORARIA

Anni Dom.	Litt. Dom.	A. N.	Epacta	Septuagesima	Dies Ciner.	Pascha
1894	g	14	xxiij	21 Jan.	7 Febr.	25 Mart.
1895	f	15	iv	10 Febr.	27 Febr.	14 Apr.
1896	e d	16	xv	2 Febr.	19 Febr.	5 Apr.
1897	c	17	xxvj	14 Febr.	3 Mart.	18 Apr.
1898	b	18	vij	6 Febr.	23 Febr.	10 Apr.
1899	A	19	xviij	29 Jan.	15 Febr.	2 Apr.
1900	g	1	xxix	11 Febr.	28 Febr.	15 Apr.
1901	f	2	x	3 Febr.	20 Febr.	7 Apr.
1902	e	3	xxj	26 Jan.	12 Febr.	30 Mart.
1903	d	4	ij	8 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1904	c b	5	xiij	31 Jan.	17 Febr.	3 Apr.
1905	A	6	xxiv	19 Febr.	8 Mart.	23 Apr.
1906	g	7	v	11 Febr.	28 Febr.	15 Apr.
1907	f	8	xvj	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1908	e d	9	xxvij	16 Febr.	4 Mart.	19 Apr.
1909	c	10	viij	7 Febr.	24 Febr.	11 Apr.
1910	b	11	xix	23 Jan.	9 Febr.	27 Mart.
1911	A	12	*	12 Febr.	1 Mart.	16 Apr.
1912	g f	13	xj	4 Febr.	21 Febr.	7 Apr.
1913	e	14	xxij	19 Jan.	5 Febr.	23 Mart.
1914	d	15	iij	9 Febr.	25 Febr.	12 Apr.
1915	c	16	xiv	31 Jan.	17 Febr.	4 Apr.
1916	b A	17	xxv	20 Febr.	8 Mart.	23 Apr.
1917	g	18	vj	4 Febr.	21 Febr.	8 Apr.
1918	f	19	xvij	27 Jan.	13 Febr.	31 Mart.
1919	e	1	xxix	16 Febr.	5 Mart.	20 Apr.
1920	d c	2	x	1 Febr.	18 Febr.	4 Apr.
1921	b	3	xxj	25 Jan.	9 Febr.	27 Mart.

FESTORUM MOBILIUM

Anni Dom.	Ascens.	Pentec.	Corpor. Christi	Indic.	D. p. P.	Dom. I. Advent.
1894	3 Maji	13 Maji	24 Maji	7	28	2 Dec.
1895	23 Maji	2 Junii	13 Junii	8	25	1 Dec.
1896	14 Maji	24 Maji	4 Junii	9	26	29 Nov.
1897	27 Maji	6 Junii	17 Junii	10	24	28 Nov.
1898	19 Maji	29 Maji	9 Junii	11	25	27 Nov.
1899	11 Maji	21 Maji	1 Junii	12	27	3 Dec.
1900	24 Maji	3 Junii	14 Junii	13	25	2 Dec.
1901	16 Maji	26 Maji	6 Junii	14	26	1 Dec.
1902	8 Maji	18 Maji	29 Maji	15	27	30 Nov.
1903	21 Maji	31 Maji	11 Junii	1	25	29 Nov.
1904	12 Maji	22 Maji	2 Junii	2	26	27 Nov.
1905	1 Junii	11 Junii	22 Junii	3	24	3 Dec.
1906	24 Maji	3 Junii	14 Junii	4	25	2 Dec.
1907	9 Maji	19 Maji	30 Maji	5	27	1 Dec.
1908	28 Maji	7 Junii	18 Junii	6	24	29 Nov.
1909	20 Maji	30 Maji	10 Junii	7	25	28 Nov.
1910	5 Maji	15 Maji	26 Maji	8	27	27 Nov.
1911	25 Maji	4 Junii	15 Junii	9	25	3 Dec.
1912	16 Maji	26 Maji	6 Junii	10	26	1 Dec.
1913	1 Maji	11 Maji	22 Maji	11	28	30 Nov.
1914	21 Maji	31 Maji	11 Junii	12	25	29 Nov.
1915	13 Maji	23 Maji	3 Junii	13	26	28 Nov.
1916	1 Junii	11 Junii	22 Junii	14	24	3 Dec.
1917	17 Maji	27 Maji	7 Junii	15	26	2 Dec.
1918	9 Maji	19 Maji	30 Maji	1	27	1 Dec.
1919	29 Maji	8 Junii	19 Junii	2	24	30 Nov.
1920	13 Maji	23 Maji	3 Junii	3	26	28 Nov.
1921	5 Maji	15 Maji	26 Maji	1	27	27 Nov.

KALENDARIUM

JANUARIUS

C. E.	L. D.		D. M.	
*	A	Kal.	1	Circumcisio Domini, dupl. 2 class.
xxjx	b	iv	2	Octava S. Stephani, dupl.
xxviij	c	iij	3	Octava S. Joannis Apost., dupl.
xxvij	d	Prid.	4	Octava Ss. Innocentium, dupl.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, semid. Commem. S. Telesphori Papæ et Mart.
25. xxv	f	viij	6	EPIPHANIA DOMINI, dupl. 1. class.
xxiv	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ.
xxiij	A	vj	8	De Octava.
xxij	b	v	9	De Octava.
xxj	c	iv	10	De Octava.
xx	d	iij	11	De Octava. Commem. S. Hygini Papæ et Mart.
xix	e	Prid.	12	De Octava.
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, dupl. * Dom. II. post Epiph. Festum Ss. Nominis Jesu, dupl. 2. cl.
xvij	g	xix	14	Hilarii Episc., Conf. et Doct., dupl. Commem. S. Felicis Presb. et Mart.
xvj	A	xviij	15	Pauli primi Eremitæ, dupl. Commem. S. Mauri Abbatis.
xv	b	xvij	16	Marcelli I. Pp. et Mart., semid.
xiv	c	xvj	17	Antonii Abbatis, dupl.
xiij	d	xv	18	Cathedra S. Petri Romæ, dupl. majus. Commem. S. Priscæ Virg. et Mart. Ante non erit Septuagesima.

C. E.	L. D.		D. M.	
xvij	e	xiv	19	Canuti Regis et Mart., semid. ad libitum. Commem. Ss. Marii etc. Mart.
xj	f	xiij	20	Fabiani Papæ et Sebastiani Martyrum, duplex.
x	g	xij	21	Agnetis Virg. et Mart., dupl.
ix	A	xj	22	Vincentii et Anastasii Martyr., semidupl.
viij	b	x	23	Raymundi de Pennafort Conf., semid. Commem. S. Emerentianæ Virg. et Mart.
vij	c	ix	24	Timothei Ep. et Mart. dupl.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli, dupl. maj.
v	e	vij	26	Polycarpi Ep. et Mart., dupl.
iv	f	vj	27	Joannis Chrysostomi Ep., Conf. et Doct., dupl.
iij	g	v	28	Agnetis, secundo.
ij	A	iv	29	Francisci Salesii Episc., Conf. et Doct., dupl.
j	b	iij	30	Martinæ Virg. et Mart., semid.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci Conf., dupl.

FEBRUARIUS

C. E.	L. D.		D. M.	
xxix	d	Kal.	1	Ignatii Ep. et Mart., dupl.
xxviij	e	iv	2	Purificatio B. M. V., dupl. 2. class.
xxvij	f	iij	3	Blasii Episc. et Mart.
25. xxvj	g	Prid.	4	Andreæ Corsini Episc. et Conf. duplex. Ante non erit Dies Cinerum.
xxv. xxiv	A	Non.	5	Agathæ Virg. et Mart., dupl.
xxiij	b	viij	6	Titi Episc. et Conf., dupl. Commem. S. Dorotheæ Virg. et Mart.
xxij	c	vij	7	Romualdi Abbatis, dupl.
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha Conf., dupl.
xx	e	v	9	Cyrilli Alex. Ep., Conf. et Doctoris, dupl. Commem. S. Apolloniæ Virg. et Mart.

C. E.	L. D.		D. M.	
xix	f	iv	10	Scholasticæ Virg., dupl.
xviij	g	iij	11	Septem Fundatorum Ord. Serv. B. M. V., dupl.
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	Valentini Presb. et Mart.
xiv	d	xv	15	Faustini et Jovitæ Mart.
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	Simeonis Episc. et Mart.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	
vij	d	viij	22	Cathedra S. Petri Antiochiæ, dupl. majus. Septuagesima post non erit.
vj	e	vji	23	Petri Damiani Episc., Conf. et Doct., dupl. Comm. Vigil. præt. in anno bissextili.
v	f	vj	24	MATHIÆ Apost., dupl. 2. class.
iv	g	v	25	
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	

In anno bissextili Februarius est dierum 29, et Festum S. Mathiæ celebratur 25 Februarii, et bis dicitur sexto Kalendas, id est diebus 24 et 25; et litera Dominicalis quæ assumpta fuit in mense Januario mutabitur in præcedentem; ut si in Januario litera Dominicalis fuerit **A**, mutetur in præcedentem quæ est **G**, etc., et litera **F** bis servit, idest diebus 24 et 25.

MARTIUS

C. E.	L. D.		D. M.	
*	d	Kal.	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	Casimiri Conf., semid. Comm. S. Lucii I. Pp. et Mart.
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	

C. E.	L. D.		D. M.	
xxiv	c	Non.	7	Thomæ de Aquino Conf. et Doctoris, dupl. Comm. Ss. Perpetuæ et Felicitatis Mart.
xxiij	d	viij	8	Joannis de Deo Conf., dupl.
xxij	e	vij	9	Franciscæ Viduæ, dupl.
xxj	f	vj	10	Quadraginta Martyrum, semiduplex. Post non erit Dies Cinerum.
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	Gregorii Papæ Conf. et Doct., dupl.
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	Patritii Episc. et Conf. dupl.
xiij	g	xv	18	Cyrilli Hieros. Ep., Conf. Doct., duplex.
xij	A	xiv	19	JOSEPH Conf., Sponsi B. M. V. dupl. 1. class.
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	Benedicti Abbatis, duplex majus.
ix	d	xj	22	Ante non erit Pascha.
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO B. M. V., dupl. 2. class.
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	Joannis Damasceni C. D., dupl.
iij	c	v	28	Joannis a Capistrano C., semid.
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

*Feria VI. post Dom. Passionis. Septem Dolorum B. M. Virg., dupl. maj. Com. Fer.

APRILIS

C. E.	L. D.		D. M.	
xxix	g	Kal.	1	
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula Conf., dupl.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Isidori Episc., Conf. et Doct., dupl.
xxv. xxiv	d	Non.	5	Vincentii Ferrerii Conf., dupl.
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	Leonis Papæ, Conf. et Doctoris dupl.
xvij	d	Prid.	12	
xvi	e	Idib.	13	Hermenegildi Mart., semid.
xv	f	xviij	14	Justini Mart., dupl. Comm. Ss. Tiburtii, Valeriani et Maximi, Mart.
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	Aniceti Papæ et Mart.
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	Anselmi Episc., Conf. et Doct., dupl.
vij	g	x	22	Soteris et Caji Pont. et Mart., semid.
vj	A	ix	23	Georgii Mart., semid.
v	b	viij	24	Fidelis a Sigmaringa Mart., dupl.
iv	c	vij	25	MARCI Evangelistæ, dupl. 2. cl. Pascha post non erit.
iij	d	vj	26	Cleti et Marcellini Pont. et Martyrum, semid.
ij	e	v	27	
j	f	iv	28	Pauli a Cruce Conf., dupl. Comm. S. Vitalis Mart.

C. E.	L. D.		D. M.	
*	g	iij	29	Petri Mart., dupl.
xxix	A	Prid.	30	Catharinæ Senens. Virg., dupl. Ascensio ante non erit. * Dom. III. post Pascha, PATROCINII S. JOSEPHI Sponsi B. M. Virg., dupl. 2. class.

MAJUS

C. E.	L. D.		D. M.	
xxviij	b	Kal.	1	PHILIPPI et JACOBI Apost., dupl. 2. class.
xxvij	c	vj	2	Athanasii Episc., Conf. et Doct. duplex.
xxvj	d	v	3	INV. S. CRUCIS, dupl. 2. class. Comm. Ss. Alexandri I. Papæ et Socior. Mart., ac Juvenalis Episc. et Conf.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ Viduæ, dupl.
xxiv	f	iij	5	Pii V. Papæ et Conf., dupl.
xxiij	g	Prid.	6	Joannis ante Portam Latinam dupl. majus.
xxij	A	Non.	7	Stanislai Ep. et Mart., dupl.
xxj	b	viij	8	Apparitio S. Michaelis Archangeli, duplex majus.
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianz. Episc., Conf., et Doct., dupl.
xix	d	vj	10	Antonini Episc. et Conf., dupl. Commem. Ss. Gordiani et Epimachi Mart. Ante non erit Pentecostes.
xviij	e	v	11	
xvij	f	iv	12	Nerei, Achillei, Domitillæ Virginis, atque Pancratii Mart. semid.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	Bonifacii Mart.
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Ubaldi Episc. et Conf., semid.
xij	d	xvj	17	Paschalis Baylon Conf., dupl.
xj	e	xv	18	Venantii Mart., dupl.

C. E.	L. D.		D. M.	
x	f	xiv	19	Petri Cœlestini Papæ et Conf., dupl. Comm. S. Pudentianæ Virg.
ix	g	xiij	20	Bernardini Senensis Conf., semidupl.
viij	A	xij	21	Ante non erit Fest. Ss. Corporis Christi.
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viij	25	Gregorii VII. Papæ et Conf., dupl. Comm. S. Urbani I. Pp. et Mart.
iij	f	vij	26	Philippi Nerii Conf., dupl. Comm. S. Eleutherii Papa et Mart.
ij	g	vj	27	Mariæ Magdalenæ de Pazzis Virg., semid. [In Italia et Insulis adjacentibus, dupl.] Comm. S. Joannis Pp. Mart.
j	A	v	28	Augustini Episc. Conf., dupl.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	Felicis I. Pp. et Mart.
xxviij	d	Prid.	31	Angelæ Mericiæ Virg., dupl. Comm. S. Petronillæ Virg.

JUNIUS

C. E.	L. D.		D. M.	
				* Feria vi. post Oct. Corporis Christi. SS. Cordis D. N. J. C., dupl. 1. class.
xxvij	e	Kal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Marcellini, Petri atque Erasmi Mart.
xxv. xxiv	g	iij	3	Ascensio post non erit.
xxiij	A	Prid.	4	Francisci Caracciolo Conf., dupl.
xxij	b	Non.	5	Bonifacii Episc. et Mart., dupl.
xxj	c	viij	6	Norberti Episc. et Conf., dupl.
xx	d	vij	7	

C. E.	L. D.		D. M.	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	Primi et Feliciani Mart.
xvij	g	iv	10	Margaritæ Reginæ Scotiæ, semid.
xvj	A	iij	11	Barnabæ Apost., dupl. maj.
xv	b	Prid.	12	Joannis a S. Facundo Conf., dupl. Commem. S. Basilidis etc.
xiv	c	Idib.	13	Antonii de Padua Conf., dupl. Pentecostes post non erit.
xiij	d	xviij	14	Basilii Magni Episc., Conf. et Doct., dupl.
xij	e	xvij	15	Viti, Modesti atque Crescentiæ Mart.
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	Marci et Marcelliani Mart.
viij	b	xiij	19	Julianæ de Falconeriis Virg., dupl. Commem. Ss. Gervasii et Protasii Mart.
vij	c	xij	20	Silverii Papæ et Mart.
vj	d	xj	21	Aloysii Gonzagæ Conf., dupl.
v	e	x	22	Paulini Episc. et Conf.
iv	f	ix	23	Vigilia.
iij	g	viij	24	NATIV. S. JOANNIS BAPT., dupl. 1. class. cum Octava. Festum SS. Corporis Christi post non erit.
ij	A	vij	25	Guilielmi Abbatis, dupl. Commem. Oct.
j	b	vj	26	Joannis et Pauli Mart., dupl. Comm. Oct.
*	c	v	27	De Oct. Nativit. S. Joannis.
xxix	d	iv	28	Leonis II. Papæ et Conf., semid. Commem. Oct. et Vigiliæ.
xxviij	e	iij	29	PETRI et PAULI Apost., dupl. 1. class.
xxvij	f	Prid.	30	Commem. S. Pauli Apostoli, duplex maj cum Commem. Oct. S. Joannis.

JULIUS

C. E.	L. D.		D. M.	
			*	Dom. I. Pretiosiss. Sanguinis D. N. J. C., dupl. 2. class.
xxvj	g	Kal.	1	Oct. S. Joannis Baptistæ, dupl. Commem. Oct. Ss. Apost.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. M. V., dupl. 2. class. Commem. Ss. Processi et Martiniani Mart.
xxiv	b	v	3	De Octava.
xxiij	c	iv	4	De Octava.
xxij	d	iij	5	Cyrilli et Methodii EE. CC., dupl. Comm. Oct.
xxj	e	Prid.	6	Oct. Ss. Apost. Petri et Pauli. dupl.
xx	f	Non.	7	
xix	g	viij	8	Elisabeth Reg. Port., semid.
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum et Ss. Rufinæ ac Secundæ Mart., semid.
xvj	c	v	11	Pii Papæ et Mart.
xv	d	iv	12	Joannis Gualberti Abbatis, duplex. Comm. Ss. Naboris et Felicis Mart.
xiv	e	iij	13	Anacleti Papæ et Mart., semid.
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ Episc., Conf. et Doct., dupl.
xij	g	Idib.	15	Henrici Imperat. Conf. semid.
xj	A	xvij	16	B. V. Mariæ de Monte Carmelo, dupl. maj.
x*	b	xvj	17	Alexii Conf., semid.
ix	c	xv	18	Camilli de Lellis Conf., dupl. Comm. S. Symphorosæ cum septem filiis Mart.
viij	d	xiv	19	Vincentii a Paulo Conf., dupl.
vij	e	xiij	20	Hieronymi Æmiliani Conf., duplex. Comm. S. Margaritæ Virg. et Mart.
vj	f	xij	21	Praxedis Virg.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ, dupl.

C. E.	L. D.		D. M.	
iv	A	x	23	Apollinaris Episc. et Mart., duplex. Comm. S. Liborii Ep. et Conf.
iij	b	ix	24	Vigilia, et Commem. Ss. Christinæ Virg. et Mart.
ij	c	viij	25	Jacobi Apost., dupl. 2. class. Comm. S. Christophori Mart.
j	d	vij	26	Annæ Matris B. M., dupl. 2. cl.
*	e	vj	27	Pantaleonis Mart.
xxix	f	v	28	Nazarii, Celsi et Victoris I. Papæ Mart., ac Innocentii I. Papæ et Conf., semid.
xxviij	g	iv	29	Marthæ Virg., semid. Com. S. Felicis II. Pp., Simplicii etc. Mm.
xxvij	A	iij	30	Abdon et Sennen Mart.
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Conf., dupl.

AUGUSTUS

xxv. xxiv	c	Kal.	1	Petri ad Vincula, dupl. majus. Commem. Ss. Machabæorum Mart.
xxiij	d	iv	2	Alphonsi M. de Ligorio Episc., Conf. et Doct., dupl. Commem. S. Stephani Papæ et Mart.
xxij	e	iij	3	Invent. S. Stephani Protomart. semid.
xxj	f	Prid.	4	Dominici Conf., dupl. majus.
xx	g	Non.	5	Dedic. S. Mariæ ad Nives duplex majus.
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, dupl. maj. Commem. Ss. Xysti II. Papæ etc. Mart.
xviij	b	vij	7	Cajetani Thienæi Conf., dupl. Commem. S. Donati Episc. et Mart.
xvij	c	vj	8	Cyriaci, Largi et Smaragdi Mart., semid.
xvj	d	v	9	Vigilia. Comm. S. Romani Mart.

C. E.	L. D.		D. M.	
xv	e	iv	10	LAURENTII Mart., dupl. 2. clas.
xiv	f	iij	11	De Octava. Comm. Ss. Tiburtii et Susannæ Mart.
xiij	g	Prid.	12	Claræ Virg., dupl. Comm. Oct.
xij	A	Idib.	13	De Oct. Comm. Ss. Hippolyti et Cassiani Mart.
xj	b	xix	14	De Oct. Comm. Vigil., et S. Eusebii Conf.
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. M. V., dupl. 1. class. cum Oct.
				* Dom. infra Oct. Assumpt., Festum S. Joachim Conf., Patris B. M. V., dupl. 2. class.
ix	d	xvij	16	Hyacinthi C., dupl. Comm. Oct.
viij	e	xvj	17	Octava S. Laurentii dupl. Commem. Oct. Assumpt.
vij	f	xv	18	De Oct. Commem. S. Agapiti M.
vj	g	xiv	19	De Octava.
v	A	xiij	20	Bernardi Abbat. et Doct., dupl. Commem. Oct.
iv	b	xij	21	Joannæ Franciscæ Vid., dupl. Commem. Oct.
iij	c	xj	22	Octava Assumpt. B. M. Virg., dupl. Commem. Ss. Timothei etc. Mart.
ij	d	x	23	Philippi Benitii Conf., duplex. Commem. Vigil.
j	e	ix	24	BARTHOLOMÆI Ap., dupl. 2. cl. Rom. 25.
*	f	viij	25	Ludovici regis Franc. C., sem. In Gallia, dupl. Romæ 26.
xxix	g	vij	26	Zephyrini Papæ et Mart.
xxviij	A	vj	27	Josephi Calasanctii Conf., dupl.
xxvij	b	v	28	Augustini Episc., Conf., et Doct., dupl. Comm. S. Hermetis M.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptistæ, dupl. maj. Commem. S. Sabinæ Mart.
xxv	d	iij	30	Rosæ Virginis Limanæ, dupl. Comm. Ss. Felicis etc. Mart.
xxiv	e	Prid.	31	Raymundi Nonnati Conf., dupl.

SEPTEMBER

C. E.	L. D.		D. M.	
xxiij	f	Kal.	1	Ægidii Abbat., Comm. Duodecim Fratrum Mm.
xxij	g	iv	2	Stephani Regis Conf., semid.
xxj	A	iij	3	
xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	Laurentii Justiniani Episc. et Conf., semid.
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. M. V., dupl. 2. class. cum Octava. Commem S. Adriani Mart.
				* Dom. infra Oct. Festum SS. Nominis B. M. V., dupl. maj.
xv	g	v	9	De Oct. Comm. S. Gorgonii M.
xiv	A	iv	10	Nicolai de Tolentino Conf. duplex. Commem. Oct.
xiij	b	iij	11	De Oct. Commem. Ss. Proti etc. Mart.
xij	c	Prid.	12	De Octava.
xj	d	Idib.	13	De Octava.
x	e	xviij	14	Exaltatio Sanctæ Crucis, dupl. maj. Commem. Oct.
ix	f	xvij	15	Oct. Nativit. B. M. V., dupl. Commem. S. Nicomedis Mart.
				* Dom. III. Festum Septem Dolorum B. M. V., dupl. maj.
viij	g	xvj	16	Cornelii et Cypriani Pont. et Mart., semid. Comm. Ss. Mm. Euphemiæ etc.
		x		
vij	A	xv	17	Impressio Stigmat. S. Francisci, dupl.
vj	b	xiv	18	Josephi a Cupert. Conf., dupl.
v	c	xiij	19	Januarii Ep. et Soc. Mart. dupl.
iv	d	xij	20	Eustachii et Soc. Mart., dupl. Comm. Vigiliæ.
iij	e	xj	21	MATTHÆI Apost. et Evang., duplex 2. class.

C. E.	L. D.		D. M.	
ij	f	x	22	Thomæ a Villanova Episc. et Conf. dupl. Comm. Ss. Mauriti et Sociorum Mart.
j	g	ix	23	Lini Papæ et Mart., semidupl. Commem. S. Theclæ Virg. et Mart.
*	A	viij	24	B. M. de Mercede, dupl. maj.
xxix	b	vij	25	
xxviij	c	vj	26	Cypriani et Justinæ Virg. Mm.
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani Mart., semid.
25. xxvj	e	iv	28	Wenceslai Ducis Mart., semid.
xxv. xxiv	f	iij	29	DEDICATIO S. MICHAELIS Archangeli, dupl. 2. class.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi Presb. et Doct., dupl.

OCTOBER

				Dom. I. SS. Rosarii B. M. V dupl. 2. class.
xxij	A	Kal.	1	Remigii Episc. et Conf., semid. ad lib., vel simplex de præcepto [In Gallia duplex].
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, duplex. majus.
xx	c	v	3	
xix	d	iv	4	Francisci Conf., dupl. maj.
xviij	e	iij	5	Placidi et Sociorum Mart.
xvij	f	Prid.	6	Brunonis Conf. dupl.
xvj	g	Non.	7	Marci Papæ et Conf., Comm. Ss. Sergii etc. Mart.
xv	A	viij	8	Birgittæ Viduæ, dupl.
xiv	b	vij	9	Dionysii, Rustici et Eleutherii Mart., semidupl.
xiij	c	vj	10	Francisci Borgiæ Conf., semid.
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Eduardi Regis Conf., semid.
ix	g	Prid.	14	Callisti I. Pp. et Mart., dupl.
viij	A	Idib.	15	Theresiæ Virginis, dupl.
vij	b	xvij	16	

C. E.	L. D.		D. M.	
vj	c	xvj	17	Edwigis Viduæ, semid.
v	d	xv	18	LUCÆ Evang., dupl. 2. class.
iv	e	xiv	19	Petri de Alcantara Conf., dupl.
iij	f	xiij	20	Joannis Cantii Conf., dupl.
ij	g	xij	21	Hilarionis Abbatis, Commem. Ss. Ursulæ et Sociarum Virginum et Mart.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Chrysanthi et Dariæ Mart.
xxvij	e	vij	26	Evaristi Papæ et Mart.
xxvj	f	vj	27	Vigilia.
25. xxv	g	v	28	SIMONIS et JUDÆ Apost., dupl. 2. class.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia.

NOVEMBER

xxj	d	Kal.	1	Festum OMNIUM SANCTORUM dupl. 1. class. cum Oct.
xx	e	iv	2	De Octava semid. Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum sub ritu duplici.
xix	f	iij	3	De Octava.
xviij	g	Prid.	4	Caroli Episc. et Conf., duplex. Com. Oct. et Ss. Vitalis etc. M.
xvij	A	Non.	5	De Octava.
xvj	b	viij	6	De Octava.
xv	c	vij	7	De Octava.
xiv	d	vj	8	Octava Omn. Sanctorum, dupl. Com. Ss. Quat. Coronator. M.
xiij	e	v	9	Dedic. Basil. SS. Salvatoris, dupl. maj. Comm. S. Theodori M.
xij	f	iv	10	Andreæ Avellini Conf., dupl. Commem. Ss. Tryphonis etc. Mart.
j	g	iij	11	Martini Episc. et Conf., dupl. Commem. S. Mennæ Mart.

C. E.	L. D.		D. M.	
x	A	Prid.	12	Martini I. Papæ Mart., semid.
ix	b	Idib.	13	Didaci Conf., semid.
viij	c	xviij	14	Josaphat Episc., Mart., dupl.
vij	d	xvij	15	Gertrudis Virg., dupl.
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Gregorii Thaumat. Ep. C. semid.
iv	g	xiv	18	Dedicatio Basilicarum Ss. Petri et Pauli, dupl. majus.
iij	A	xiij	19	Elisabeth Viduæ, dupl. Comm. S. Pontiani Papæ et Mart.
ij	b	xij	20	Felicis de Valois Conf., dupl.
j	c	xj	21	Præsentat. B. M. V., dupl. maj.
*	d	x	22	Cæciliæ Virg. et Mart., dupl.
xxix	e	ix	23	Clementis I. Papæ Mart., dupl. Comm. S. Felicitatis Mart.
xxviij	f	viij	24	Joannis a Cruce Conf., duplex. Comm. S. Chrysogoni Mart.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ Virg. et Mart., dupl.
25. xxvj	A	vj	26	Silvestri Abbat. C., dupl. Com. S. Petri Alexandrini Ep. et M
xxv. xxiv	b	v	27	
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Vigil. Comm. S. Saturnini Mart.
xxj	e	Prid.	30	Andreæ Apost., dupl. 2. class.

* Dominica I. Adventus non erit ante diem 27 Novembris neque post 3 Decembris.

DECEMBER

C. E.	L. D.		D. M.	
xx	f	Kal.	1	
xix	g	iv	2	Bibianæ Virg. et Mart., semid.
xviij	A	iij	3	Francisci Xaverii Conf., dupl.
xvij	b	Prid.	4	Petri Chrysologi Ep., Conf. et Doct. dupl. Commem. S. Barbaræ Virg. et Mart.
xvj	c	Non.	5	Sabbæ Abbatis, Comm.
xv	d	viij	6	Nicolai Episc. et Conf., dupl.
xiv	e	vij	7	Ambrosii Ep., Conf. Doct., dupl.
xiij	f	vj	8	IMMAC. CONCEPT. B. M. V., dupl. 1. class. cum Oct.

C. E.	L. D.		D. M.	
xij	g	v	9	De Octava.
xj	A	iv	10	De Octava. Comm. S. Melchiadis Papæ et Mart.
x	b	iij	11	Damasi I. Papæ et Conf., semid. Commem. Oct.
ix	c	Prid.	12	De Octava.
viij	d	Idib.	13	Luciæ Virg. et Mart., duplex. Comm. Oct.
vij	e	xix	14	De Octava.
vj	f	xviij	15	Octava Immaculatæ Conceptionis, dupl.
v	g	xvij	16	Eusebii Episc. et Mart., semid.
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	Vigilia.
*	e	xij	21	Thomæ Apostoli, dupl. 2. clas.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia.
xxvj	b	viij	25	NATIV. D. N. JESU CHRISTI, dupl. 1. class. cum Oct.
25. xxv	c	vij	26	Stephani Protomart., dupl. 2. class. cum Oct. Comm. Oct.
xxiv	d	vj	27	Joannis Apost. et Evang., dupl. 2. class. cum Oct. Commem. Octavarum.
xxiij	e	v	28	SS. Innocentium, dupl. 2. clas. cum Oct. Commem. Octavar.
xxij	f	iv	29	Thomæ Cantuariensis Episc. et Mart., semid. Comm. Octavar.
xxj	g	iij	30	De Dom. infra Oct. Nativ., vel de Oct. cum Comm. Octavar
xx	A	Prid.	31	Silvestri I. Papæ et Conf., dupl. Commem. Octavarum.

RUBRICÆ GENERALES BREVIARII

OFFICIUM QUOTIDIE FIT AUT DUPLEX AUT SEMIDUPLEX, AUT SIMPLEX

I. De Officio Duplici.

Officium fit Duplex in diebus a Feria quinta in Cœna Domini usque ad Feriam tertiam Paschæ inclusive, in Dominica in Albis, in Ascensione Domini, in Dominica Pentecostes et duobus diebus sequentibus: in festo Trinitatis, Corporis Christi, et Dedicationis propriæ Ecclesiæ: in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox *Duplex*: in die octava festi habentis octavam: in Festo Patroni unius, vel plurium, alicujus loci, vel Titularis Ecclesiæ: et in Festis Sanctorum, qui apud quasdam Ecclesias, Religiones, vel Congregationes consueverunt solemniter celebrari cum Officiis propriis a Sede Apostolica approbatis, aut ex ejusdem Sedis auctoritate receptis, vel recipiendis [servata tamen forma hujus Breviarii]; alioquin de Communi, etiam si prædicta Festa in hoc Kalendario non sint descripta. Præterea Officium fit Duplex pro Defunctis in Commemoratione omnium fidelium Defunctorum, et in die obitus, seu depositionis Defuncti, ut in eodem Officio dicitur circa finem Breviarii.

2. Festum duplex celebratur aut de eodem fit commemoratio eo die quo cadit, nisi illud contingat transferri, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3. Habet primas et secundas Vesperas integras, nisi cum alio simili concurrat, ut dicetur in Rubrica de concurrentia Officii, et totum Officium fit de Duplici, incipiendo a primis Vesperis usque ad Completorium sequentis diei inclusive: nisi aliter in propriis locis assignetur. Officium autem Defunctorum habet tantum primas Vesperas, Matutinum et Laudes, ut circa finem Breviarii ponitur.

4. In utrisque Vesperis, Matutino et Laudibus tantum, non autem in aliis Horis, duplicantur Antiphonæ, id est, integræ dicuntur in principio et in fine Psalmorum.

5. Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni cum novem Psalmis, et totidem Lectionibus, hoc est in unoquoque Nocturno tres Psalmi et tres Lectiones, præterquam in Paschate Resurrectionis et Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, in quibus dicitur unum tantum Nocturnum cum tribus Psalmis et totidem Lectionibus, ut ibidem ponitur.

6. Preces ad Primam et Completorium, et Suffragia de sancta Maria, sancto Joseph, Apostolis et Pace ad Vesperas et Laudes non dicuntur in Officio duplici, ut etiam in propriis eorum Rubricis dicetur.

7. Quomodo sit ordinandum Officium duplex in Vesperis, Matutino et ceteris Horis: similiter et de Antiphonis, Responsoriis, Versibus, Capitulis et aliis in eo dicendis, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

II. De Officio Semiduplici.

Officium fit Semiduplex diebus Dominicis [excepta Dominica in Albis, in qua fit Duplex]: et in diebus infra Octavas: item in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox *Semiduplex*, et in Festis propriis quorumdam locorum, seu Congregationum, quæ solemnius apud illas, quam Simplicia, consueverunt celebrari.

2. De festo semiduplici fit eo die quo cadit, aut de illo ponitur commemoratio, ut dicetur in Rubrica de translatione Festorum.

3. Habet totum Officium integrum sicut Duplex, sed non duplicantur Antiphonæ.

4. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni, præterquam infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in quibus dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis et totidem Lectionibus. Et regulariter quando dicuntur tres Nocturni, dicuntur novem Psalmi et totidem Lectiones; exceptis iis Dominicis, in quibus fit Officium ut in Psalterio, quæ habent XVIII Psalmos, ut ibi.

5. Quomodo sit ordinandum Officium semiduplex tam in Festis, quam in Dominicis et infra Octavas, item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, et hujusmodi aliis, et quando in Semiduplici dicantur preces ad Primam et Completorium, et Suffragia de Sanctis ad Vesperas et Laudes, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

III. De Officio Simplici.

Officium fit simplex in diebus ferialibus, quando occurrit fieri de Feria: item in Festis, quibus in Kalendario non apponitur hæc vox *Duplex*, vel *Semiduplex*, vel de *Octava*: item quando fit de beata Maria in Sabbato, ut in ejus Rubrica dicetur.

2. De Festo simplici fit eo die quo cadit; nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lectionum, vel de sancta Maria in Sabbato, vel de aliquibus Feriis, quibus festum simplex cedit, ut dicetur in Rubricis de Feriis et Commemorationibus.

3. Habet tantum primas Vesperas, in quibus dicuntur Psalmi feriales, et a Capitulo fit de Festo, nisi cum eo concurrat Officium novem Lectionum, quia tunc de eo fit sola commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii: et ejus Officium terminatur ad Nonam, et nihil amplius fit de eo, nec commemoratio.

4. Ad Matutinum post Invitatorium et Hymnum de Festo, dicitur unum tantum Nocturnum cum duodecim Psalmis, ut in Psalterio, secundum Feriam quæ occurrit: et tres Lectiones leguntur, ut infra in Rubrica de Lectionibus habetur.

5. Quomodo sit ordinandum Officium simplex ad Vesperas, Matutinum, et alias Horas: item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis et aliis, ac quando preces et Suffragia de Sanctis dicenda sint, habentur inferius propriæ Rubricæ.

IV. De Dominicis.

De Dominica semper fit Officium in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, quocumque Festo duplici, vel semiduplici adveniente: quia tunc Festum transfertur, aut de eo fit commemoratio [ut in Rubrica de translatione Festorum dicetur], nisi illud Festum sit de principali titulo, vel Patrono alicujus Ecclesiæ vel loci, aut Dedicatione propriæ Ecclesiæ: quia tunc de hujusmodi Festo fit tantum in Ecclesia, vel loco, cujus est Titulus, vel Patronus, vel Dedicatio, cum commemoratione Dominicæ; quibusdam Dominicis exceptis, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Id pariter servatur quoad alia Festa I classis in prædictis Dominicis occurrentia. In aliis Dominicis per annum fit de Dominica, quando in eis non occurrit Festum duplex: quia tunc fit de Duplici cum commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus, et ad Matutinum legitur nona Lectio de Homilia Dominicæ, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si Semiduplex eodem die occurrat, de eo fit Commemoratio, ut pariter dicetur in Rubrica de Commemorationibus.

2. De Dominicis infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis et Corporis Christi occurrentibus, Officium fit sicut infra Octavam, et in proprio de Tempore, cum commemoratione Octavæ et sine Precibus et Suffragiis Sanctorum. In Dominicis vero quæ occurrunt infra alias Octavas, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio et in Proprio de Tempore cum commemoratione Octavæ, omissis etiam dictis Precibus et Suffragiis, ut supra. De Dominica occurrente in die Octava fit commemoratio, sicut dictum est, quando in ea fit de Festo duplici, præterquam in die octava Epiphaniæ, in qua nihil fit de Dominica, quia ejus Officium ponitur in Sabbato præcedenti.

3. Positum est autem Officium sex Dominicarum post Epiphaniam, et vigintiquatuor post Pentecosten ut compleatur numerus triginta Dominicarum, quæ esse possunt ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Pentecoste usque ad Adventum, ne ulla ex his Dominicis vacet, quin saltem de ea fiat commemoratio. Nam quæ aliquando supersunt post Epiphaniam ante Septuagesimam ponuntur post XXIII a Pentecoste, hoc ordine:

4. Si Dominicæ post Pentecosten fuerint XXV, Dominica XXIV post Pen-

tecosten erit quæ est VI post Epiphaniam. Si fuerint XXVI, Dominica XXIV erit quæ est V; et XXV, quæ est VI. Si fuerint XXVII, Dominica XXIV erit quæ est IV, et XXV, quæ est V, et XXVI erit VI. Si fuerint XXVIII, Dominica XXIV erit III, et XXV erit IV, et XXVI erit V, et XXVII erit VI: et ultimo loco semper ponitur, quæ in ordine est XXIV post Pentecosten etiamsi post Pentecosten aliquando non sint nisi XXIII Dominicæ. Tunc enim XXIV ponitur loco XXIII, et Officium XXIII ponitur in præcedenti Sabbato, quod non sit impeditum Festo novem lectionum; alioquin in alia præcedenti die similiter non impedita, in qua fiat Officium de Feria, cum commemoratione festi simplicis, si occurrat; et in ea leguntur tres Lectiones de Homilia Dominicæ, omissis Lectionibus Scripturæ illius Feriæ; et in Laudibus dicatur Antiphona ad *Benedictus*, et Oratio de Dominica XXIII. Quod si tota Hebdomada impedita sit festis IX Lectionum, etiam translatis, vel aliqua Octava, tunc in Sabbato legatur IX. Lectio de Homilia Dominicæ XXIII, et de ea fiat commemoratio in Laudibus tantum, cum Antiphona et Oratione propria.

5. Cum vero interdum contingat, ut Dominica III vel IV, vel V, vel VI post Epiphaniam supersit, nec possit poni etiam post XXIII a Pentecoste, tunc de ea fit Officium in Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ, ut dictum est supra numero præcedenti.

6. De Dominica II post Epiphaniam, quando Septuagesima venerit immediate post octavam Epiphaniæ, quomodo agendum sit Officium, habetur in propria Rubrica ante Dominicam I post Epiphaniam.

7. Cum autem in Proprio de Tempore dicitur aliqua Dominica esse prima mensis, in qua primo ponitur initium libri de Scriptura cum sua historia, id est, cum Responsoriis, animadvertendum est, eam dici primam Dominicam mensis, quæ venit in Kalendis illius mensis, vel est proximior Kalendis, hoc modo. Si Kalendæ venerint in II et III et IV Feria, Dominica prima mensis erit quæ præcedit Kalendas, licet veniat in præcedenti mense; si autem Kalendæ venerint in V et VI Feria et in Sabbato, prima Dominica erit quæ sequitur post ipsas Kalendas. Dominica autem prima Adventus non sumitur ea quæ est proximior Kalendis Decembris, sed Festo sancti Andreæ, vel quæ venerit in ipso festo.

8. Officium Dominicæ fit semiduplex, et incipit a primis Vesperis in Sabbato: et habet totum Officium integrum usque ad Completorium Dominicæ inclusive, nisi cum aliquo concurrat, ut dicetur in Rubrica de concurrentia Officii.

9. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni cum Psalmis, ut in Psalterio, et leguntur novem Lectiones, ut in Proprio de Tempore.

10. Quomodo autem sit ordinandum ejus Officium, insuper et de Lectionibus, Responsoriis et aliis, et quomodo initia librorum Scripturæ cum sua historia sint ponenda, habentur de singulis inferius propriæ Rubricæ.

V. De Feriis.

Officium feriale, hoc est simplex de Tempore occurrente, prout in Psalterio et Proprio de Tempore habetur, fit semper in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et in Feria II. Rogationum, quando infra Hebdomadam non occurrit Festum duplex, vel Semiduplex, vel de Octava; quia tunc de hujusmodi Feriis fit commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si vero in eis occurrat Festum simplex, de eo fit tantum commemoratio. Item per annum fit Officium de Feria illis diebus, quibus infra Hebdomadam in Kalendario non ponitur aliquod Festum duplex, semiduplex, vel simplex; et non occurrit aliqua Octava, vel Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, vel aliquod Festum solemne, aut consuetum in aliqua Ecclesia celebrari, quamvis in Kalendario hujus Breviarii non sit descriptum.

2. Officium Feriæ in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Vigiliis et prima die Rogationum, incipit a Matutino; in aliis vero Feriis per annum, inde fit de Feria, ubi desinit Officium præcedentis diei, ita ut si præcedenti die fuerit Duplex, vel Semiduplex, Officium Feriæ in-

cipiat sequenti die a Matutino: si præcedenti die fuerit Festum simplex, de Feria fiat a Vesperis illius præcedentis diei inclusive. Similiter et quando in Feria IV et VI Quatuor Temporum Septembris, et in Feria IV Cinerum, ac in Vigiliis occurrit aliquod Festum simplex, de quo fieri debet commemoratio, tunc præcedenti die [nisi fuerit Festum novem Lectionum] in Vesperis fit de Feria, ut in Psalterio, sine precibus, cum oratione Dominicæ præcedentis, et cum commemoratione Festi trium Lectionum in sequenti Feria occurrentis, ut dicetur infra in Rubrica de Concurrentia. Terminatur autem Officium de Feria, subsequente duplici vel semiduplici, ad Nonam, subsequente vero simplici de quo fieri debeat Officium, ad Capitulum Vesperarum, quia inde fit de Festo simplici, absque ulla deinceps commemoratione Feriæ.

3. Ad Matutinum dicitur unm tantum Nocturnum cum XII Psalmis, secundum ordinem Feriarum in Psalterio, et Tribus Lectionibus, ut in Proprio de Tempore.

4. Excipiuntur ab hoc ordinario Officii ferialis tres Feriæ majores Hebdomadæ sanctæ, et Feriæ Octavarum Paschæ et Pentecostes, in quibus fit Officium, ut in propriis locis ponitur.

5. Quomodo ordinandum sit Officium de Feria ad Matutinum et alias Horas, item de Lectionibus et Responsoriis, et quando dicendæ sint Preces feriales, ac de aliis, quæ ad Officium Feriæ pertinent, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

VI. De Vigiliis.

De Vigilia fit Officium in omnibus Vigiliis per annum quæ jejunantur, ubi in Kalendario annotatur hæc vox *Vigilia*: nisi in die Vigiliæ occurrat festum novem Lectionum, vel Octava: tunc enim in Officio novem Lectionum legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ, et fit commemoratio de ea ad Laudes tantum, cum Antiphona ad *Benedictus*, et ℣. Feriæ occurrentis de Psalterio, et Oratione Vigiliæ; præterquam in illis Festis majoribus, quæ inferius excipiuntur.

2. Si Vigilia occurrat in Dominica, de ea fit Officium in Sabbato, quod non sit impeditum Officio novem Lectionum: quia tunc de Vigilia fit tantum commemoratio, ut dictum est. Excipitur ab hac regula Vigilia Nativitatis et Epiphaniæ Domini; quæ si venerint in Dominica, fit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in Vigilia occurrat Festum solemne alicujus loci, vel ex solemnioribus infra annum, quæ inferius in Rubrica de Commemorationibus numerantur [veluti si in Vigilia sancti Joannis Baptistæ venerit Festum Corporis Christi], nihil tunc prorsus nec commemoratio fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiphaniæ. Idem servetur quando aliqua Vigilia venerit in Adventu, Quadragesima et Quatuor Temporibus: nulla enim in his Feriis de Vigilia fit commemoratio.

3. Officium Vigiliæ incipit ad Matutinum, sicut dictum est in superiori Rubrica de Feriis; terminatur autem ad Nonam, quia Vesperæ sunt de sequenti Festo.

4. Officium Vigiliæ totum fit de Feria occurrenti, ut in Psalterio: et tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium Vigiliæ, ut in propriis locis assignatur, cum tribus Responsoriis de Feria occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur Preces feriales et Commemorationes communes, aliaque omnia sicut in Feriis Adventus, Quadragesimæ et Quatuor Temporum, de quibus, et de aliis circa ordinandum ejus Officium, habentur inferius propriæ Rubricæ.

5. Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarum, quæ jejunantur, Vigilia Pentecostes, quæ cum tribus Nocturnis sub Officio semiduplici celebratur, ut ibi; et Vigilia Nativitatis Domini, quæ, Nocturno feriæ excepto, in Laudibus et Horis habet reliquum Officium duplex. in Vigiliis vero Epiphaniæ et Ascensionis, quæ non jejunantur, fit Officium, ut in propriis locis notatur.

VII. De Octavis.

De Octava fit officium, nel saltem Commemoratio [quando aliquo festo, vel Dominica impeditur] per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis quibus

in Kalendario apponitur Octava. Item in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, et in Festo principalis Patroni et Titularis loci vel Ecclesiæ, et in Festis aliorum Sanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes et Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari, nisi illa Festa venerint in quadragesima, quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quod si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulo ante Quadragesimam venerit, et jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima, nihil amplius fit de ea, nec commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentecostes, et dies XVII Decembris.

2. In Pascha Resurrectionis et Pentecostes Officium Octavæ terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam.

3. Infra Octavas fit de Festis duplicibus et semiduplicibus occurrentibus, ac etiam Duplicibus translatis, de quibus dicetur infra Tit. X. de Translatione Festorum, n. 5, cum commem. Octavæ: nisi illa festa sint de solemnioribus enumeratis in sequenti Rubr. de commemoration., in quibus nulla fit commem. de Octava: exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ et Corporis Christi, de quibus fit semper commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ et Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, vel Dedicatione ejusdem; sed transfertur post Octavam si transferri valeat, secus de eo fit commemoratio, ut dicetur in eadem Rubrica de Translatione Festorum. Infra octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ et Dedicatione ejusdem [non tamen in die Octava], cum commemoratione Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen translatis, nisi fuerint I vel II classis, cum commemoratione Octavæ: de Semiduplicibus vero, cum non transferantur, infra eam fit commoratio, ut dicetur in præfata Rubrica. De Simplicibus infra quascumque Octavas occurrentibus item fit tantum commemoratio, præterquam in

duobus diebus post Pascha et Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemorationibus. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis. Si duæ Octavæ simul occurrant [ut Octava Sancti Joannis Baptistæ, et Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octava], quando non erunt celebranda festa novem Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniore cum commemoratione alterius. De die autem Octava cujuscumque Festi fit totum Officium duplex cum commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die Octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

4. Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis, novem scilicet Psalmis et novem lectionibus [exceptis Octavis Paschæ et Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur], et omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones; quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis beatæ Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis Canticorum: aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam vero Patroni, vel Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ et approbatæ Lectiones pro secundo et tertio Nocturno infra Octavam, repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum, si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei Festi.

5. Infra Octavam Officium fit semiduplex, in die Octava duplex. In Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis Festi: et in primis Vesperis diei Octavæ omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6. Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam et Completorium, etiamsi fiat Officium de Dominica, vel Festo semiduplici. In aliis, quomodo sit or-

dinandum Officium de Octava, habentur inferius propriæ Rubricæ.

VIII. De Officio S. Mariæ in Sabbato.

In omnibus Sabbatis per Annum extra Adventum et Quadragesimam, ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dominicis dictum est; et nisi fiat Officium novem Lectionum, vel de Octava Paschæ et Pentecostes, semper fit Officium de sancta Maria, eo modo quod fit de Festo simplici, quemadmodum circa finem Breviarii disponitur. De Festo autem simplici, in Sabbato occurrente fit tantum commemoratio.

2. Cum vero supradictis diebus fieri non potest Officium de Sancta Maria, nulla etiam fit commemoratio de ea propter Sabbatum; sed tantum in Semiduplicibus [quando ejus Officium parvum non dicitur] fit consueta ejus commemoratio per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.

3. Ejus Officium in Sabbato incipit Feria VI, ad modum Festi simplicis, a Capitulo, et terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria VI occurrat Officium novem Lectionum, in Vesperis fit tantum commemoratio de sancta Maria cum Antiphona, Versu et Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato, nisi illud Officium novem Lectionum sit de eadem B. Maria, quia tunc nulla alia commemoratio de ea facienda est.

4. Ad Matutinum, post Invitatorium et Hymnum de sancta Maria, dicitur unum Nocturnum cum duodecim Psalmis ferialibus, ut in Psalterio. Versus de Sancta Maria, prima et secunda Lectio ex Scriptura de Tempore occurrente; tertia Lectio et alia omnia tam in Matutino quam in Laudibus et Horis, ut in Officio sanctæ Mariæ in Sabbato assignantur.

5. Dicuntur Preces Dominicales ad Primam et Completorium, et fiunt Suffragia consueta de Sancto Joseph, de Apostolis et Pace, et tempore Paschali sola commemoratio de Cruce, ut in secunda Feria post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus commemoratio cum aliis Suffragiis, quando dicenda sunt in Officio de Dominica.

IX. De Commemorationibus.

Commemorationes fiunt de Festis simplicibus, quando in eorum diebus incidit Festum novem Lectionum etiam translatum, vel Dominica, vel Octava, vel Sabbatum: et quando fieri debet de Feria, ut ponatur Officium alicujus Dominicæ, quæ eo anno supersit.

2. De Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et secunda Rogationum fit commemoratio, quando Festum novem Lectionum in illis Feriis occurrit. Si simplex Festum in eisdem Feriis occurrat, Officium fit de Feria, et commemoratio de Festo simplici.

3. Præterea fit commemoratio de Dominicis a Pentecoste usque ad Adventum, et ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Dominica in Albis usque ad Pentecosten exclusive, quando Festo duplici impediuntur. De aliis Dominicis nulla fit commemoratio, occurrente Festo duplici, quia Festum in illis occurrens transfertur, aut de eo fit commemoratio ut dicetur in sequenti Rubrica de Translatione Festorum: nisi illud Festum fuerit principalis Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis ipsius Ecclesiæ, non autem alicujus Capellæ, vel Altaris ejusdem Ecclesiæ; et tunc de hujusmodi principali Festo fit tantum in eo loco, vel Ecclesia, cujus est Patronus, vel Titulus, aut Dedicatio, cum commemoratione Dominicæ: excepta Dominica prima Adventus, Dominica prima Quadragesimæ, Dominica Passionis, Dominica Palmarum, Dominica Paschæ, Dominica in Albis, ac Dominica Pentecostes et SS. Trinitatis: in quibus hujusmodi occurrens Festum transfertur in sequentem diem similiter non impeditam, dummodo non fuerit infra majorem Hebdomadam et per Octavam Paschæ et Pentecostes: quibus diebus non fit de aliquo Festo duplici occurrente. Idem dicendum de aliis Festis I classis occurrentibus in præfatis Dominicis Majoribus.

4. De Octava etiam, quando Festo novem Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, nisi illud Festum novem Lectionum fuerit solemne principale alicujus loci ut supra. Nam in primis Vesperis et Laudibus hujusmodi Festi nulla fit commemoratio Festi simplicis occurrentis, nec alicujus Vigiliæ [excepta Vigilia Epiphaniæ], nec alicujus diei infra Octavam, nec alicujus præcedentis Festi novem Lectionum [nisi id Festum fuerit ex iis quæ infra in hac eadem Rubrica enumerantur], nec diei Octavæ, nec Dominicæ si Festum illud solemne celebretur Feria secunda, exceptis Dominicis Adventus, et Dominicis a Septuagesima usque ad Octavam Paschæ inclusive: de quibus Dominicis, sicut etiam de Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et secundæ Rogationum semper fit commemoratio, quocumque Festo adveniente. Quod si hujusmodi Festum solemne venerit in quacumque Dominica, fit commemoratio de ea in utrisque Vesperis et Laudibus. Et similiter si occurrat in die Octava alicujus Festi habentis Octavam, de ea fiet commemoratio etiam in utrisque Vesperis et Laudibus. In secundis autem Vesperis Festi prædicti fit commemoratio de Duplici, Semiduplici et Dominica sequentibus, et non de aliis.

5. Idem servatur in quibusdam Festis majoribus per annum, scilicet in Nativitate Domini [in cujus Officio nulla fit commemoratio de sancta Anastasia, sed in secunda tantum Missa], in Epiphania, in Pascha Resurrectionis cum tribus proxime antecedentibus, et duobus sequentibus diebus, in Ascensione Domini, in Pentecoste cum duobus sequentibus diebus, in Festo Corporis Christi, in Festis sancti Joseph, Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, Immaculatæ Conceptionis, et Assumptionis beatæ Mariæ, in Festo omnium Sanctorum, et in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ: in quibus Festis fiunt commemorationes eo modo tantum quo dictum est supra de Festo solemni alicujus loci.

6. In Festis autem secundi ordinis, videlicet, Circumcis. SS. Nominis

Jesu, Trinitatis, Purificationis, Annuntiat., Visitationis, et Nativ. B. Mariæ, in Natalitiis XII Apostolorum et Evangelistarum, in Festo Patrocinii sancti Joseph, in Festo Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C., et Inventionis sanctæ Crucis, in Festo S. Joachim patris B. M. V. et sanctæ Annæ Matris ejusdem, in Festo sancti Laurentii, et Dedicationis sancti Michaelis Archangeli, in primis Vesperis fit commemoratio Festi duplicis eo die celebrati, nisi aliter in propriis locis notetur: de Dominica vero, de die infra Octavam, et de Festis Semiduplicibus non fit commemoratio, eo modo, quo nec in Festo solemni alicujus loci, ut dictum est supra. De Simplicibus et Vigiliis in his Festis occurrentibus legitur nona Lectio, et fit commemoratio in Laudibus tantum. In secundis autem Vesperis fit commemoratio de quocumque sequenti Festo, etiam simplici, et de die infra Octavam, si de ea fieri debeat Officium die sequenti. De Octavis Nativitatis Domini, Epiphaniæ, et Corporis Christi, semper fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus, quandocumque contigerit infra illas de aliquo alio Festo Officium celebrari juxta Rubricam de Octavis, num. 3.

7. De Dominicis et Feriis Adventus et Quadragesimæ commemoratio fit in utrisque Vesperis et in Laudibus. De feriis Quatuor Temporum, Vigiliarum et secunda Rogationum, quando de illis commemoratio fieri debet, fit in Laudibus tantum. De Festis autem simplicibus [nisi in diebus supradictis occurrant] commemoratio fit in primis Vesperis et Laudibus eo die quo in Kalendario assignantur. De aliis vero Dominicis per Annum et Octavis commemoratio fit in utrisque Vesperis et in Laudibus, nisi concurrant cum supra enumeratis Festis. De Festis Duplicibus, et Semiduplicibus, quoties, juxta sequentem Rubricam de Translatione Festorum, reduci debent ad modum Simplicis, fit pariter Commemoratio, ad instar diei Octavæ et Dominicæ, in utrisque Vesperis et Laudibus, præterquam in omnibus Duplicibus primæ classis, exceptis eorum secundis Vesperis, si hujusmodi commemoratio facienda sit die sequenti.

8. Commemorationes fiunt hoc modo; post orationem diei, in primis Vesperis dicitur Antiphona quæ posita est ad *Magnificat*, et in Laudibus quæ posita est ad *Benedictus* in Communi [si propriam non habuerit] conveniens ejus Officio, cujus fit commemoratio. Post Antiphonam dicitur Versus inde sumendus, unde sumpta est Antiphona, scilicet post Hymnum Vesperarum et Laudum: deinde dicitur Oratio. Si Antiphona et Versus Festi de quo fit commemoratio, sumenda essent ex eodem Communi, unde sumpta sunt in Officio diei; in Festo commemorationes variantur, ita ut in Vesperis sumantur ex Laudibus et in Laudibus ex primis Vesperis ejusdem Communis, nisi aliter signetur. Et similiter si in secundis Vesperis sanctæ Agathæ, aut alterius Sanctæ novem Lectionum fieri debeat commemoratio beatæ Mariæ, pro ejus Officio in sequenti Sabbato celebrando, ne repetatur ℣. *Diffusa est gratia*, dicatur ℣. *Benedicta tu*, ex Laudibus. Si item occurrat, ut eadem sit Oratio Festi de quo fit Officium, et ejus de quo fit commemoratio, mutetur oratio pro Commemoratione in aliam de Communi. Si de Tempore fiat commemoratio, de Dominica scilicet, vel Feria, Antiphona et Versus ante orationem eodem modo sumantur ex Proprio de Tempore, si habuerit proprium; alioquin de Psalterio, Oratio vero ex Proprio de Tempore.

9. Quando fit commemoratio de Dominica, vel Feria, quæ habent propriam Homiliam, nona Lectio in Officio diei novem Lectionum legitur de Homilia Dominicæ, vel feriæ, quæ erit vel prima de Homilia Dominicæ, vel tres simul in una Lectione conjunctæ.

10. Si in die, in quo fit Officium novem Lectionum, fiat commemoratio de Festo trium Lectionum, nona Lectio legitur de Festo trium Lectionum si propriam habuerit: si duas, ex duabus fiat una Lectio, quæ sit nona in Officio novem Lectionum, Quæ Lectio de Sancto non legitur, quando de eo fit commemoratio in Dominicis quæ habent nonum Responsorium, nec quando nona Lectio legenda est de Homilia Dominicæ vel Feriæ, ut supra: nec in Feriis et aliis diebus, quando in Officio diei leguntur tantum tres Lectiones: nec etiam IX Lectio legitur de die infra Octavam, quando de eo fit commemoratio in Dominica vel aliquo Festo, licet habeat Evangelium proprium et Homiliam. Servata eadem regula, quando in Officio novem Lectionum fit commemoratio de Festo Duplici vel Semiduplici redacto ad instar Simplicis ut in sequenti Rubrica, de Sancto legenda est nona Lectio ad Matutinum composita ex singulis ejus Lectionibus historicis secundi Nocturni per modum unius, præterquam in tota Octava Festi Corporis Christi, si de ea fiat Officium; quo in casu etiam omittenda nona Lectio Festi Simplicis.

11. Quando contingit fieri plures commemorationes, servetur hic ordo. De Duplici, licet agatur tamquam Simplex, fiat ante Dominicam, de Dominica ante Festum semiduplex, de Semiduplici etiam quando reducitur ad modum Simplicis, ante diem infra Octavam, de die infra Octavam ante Ferias Adventus, Quatuor Temporum, Vigiliarum et Rogationum; et de dictis Feriis ante Festum simplex. De sancta Maria [quando in secundis Vesperis Festi novem Lectionum, quod Feria VI celebratum sit, de ea fieri debet commemoratio pro Officio sequenti Sabbati] fiat ante Festum simplex in Sabbato occurrens. De Festo simplici fit commemoratio ante Suffragia, seu communes commemorationes de Cruce, sancta Maria, sancto Joseph, Apostolis et de Pace et ante commemorationem cujuscumque Tituli, vel Patroni Ecclesiæ, quæ etiam pro sui dignitate aliis Suffragiis prædictis præponeretur. De quibus Suffragiis, quomodo et quando facienda sint, habetur inferius propria Rubrica.

X. De Translatione Festorum.

Si aliquod Festum Duplex occurrat in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, in Vigilia Nativitatis Domini, in die Circumcisionis, in tota Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, in tota majori Hebdomada, et infra Octavam Paschæ, in Ascensione Domini, in diebus a Vigilia Penteco-

stes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, in Festo Corporis Christi et ejus die Octava, in Festo Immaculatæ Conceptionis et Assumptionis Beatæ Virginis, in Festo sancti Joseph Sponsi ejusdem et omnium Sanctorum, transfertur in primam diem, Festo duplici vel semiduplici non impeditam, exceptis tamen Festis Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, quæ in die Octava Corporis Christi celebrantur: excepto quoque Festo quocumque solemni alicujus loci, quod in propria tantum Ecclesia, etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrens: scilicet in Dominicis II, III et IV Adventus et Quadragesimæ, Dominica Septuag., Sexag. et Quinquag. et diebus infra Octavam Epiphaniæ [ut in Rubrica de Commemorationibus dictum est] celebratur. Si autem Festum Purificationis B. Mariæ venerit in aliqua Dominica II classis, transfertur in feriam II sequentem quamvis impeditam: idemque est de Annuntiatione B. Mariæ; item si Festum Nativitatis s. Joannis Baptistæ venerit in die Corporis Christi, transfertur in sequentem diem cum commemoratione Octavæ, et in secundis Vesperis Corporis Christi fit tantum commemoratio s. Joannis: sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi cum commemoratione Octavæ s. Joannis. Dies autem Octava s. Joannis tunc veniens in die Octava Corporis Christi non transfertur, sed de illa eo anno fit tantum commemoratio in utrisque Vesperis et in Laudibus diei Octavæ Corporis Christi: et id semper servetur, quando festum habens Octavam transfertur: ut non ideo dies Octava trasferatur, sed ipsa die de ea fiat commemoratio, quæ alias erat Octava, si Festum non fuisset translatum. Quod si Festum post totam suam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur sine Octava: nisi Titularis Ecclesiæ privilegio aliter fieri oporteat. Festa tamen duplicia minora, exceptis illis Sanctorum Ecclesiæ Doctorum, si occursus Dominicæ, vel majoris Festi seu Officii quomodocumque impediantur, non transferuntur, sed ipso die quo cadunt, de eis fit in utrisque Vesperis et Laudibus Commemoratio, et legitur nona Lectio historica ad Matutinum, si tamen hæc eo die fieri possint; secus hujusmodi Festa Duplicia minora eo anno penitus omittuntur, ut in præcedenti Rubrica dictum est n. 7. et 10, et infra de Simplici dicetur n. 8. Iisdem comprehenduntur regulis alia Festa Duplicia, quorum translationi in toto anni decursu locus non superest.

2. Si in die Octava alicujus Festi habentis Octavam occurrat aliquod Festum duplex ex majoribus supra in Rubrica de Commemorationibus enumeratis, fiat de Festo cum commemoratione diei Octavæ: excepta die Octava Nativitatis Domini et Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis Festis, fiat de Octava, et Festum transferatur, aut de eo fiat commemoratio, ut supra.

3. Si aliquod Festum duplex infra Octavam occurrens, alio majori Festo duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, et in eo fiat commemoratio de Octava. Quod si transferri nequeat, de eodem quoque fiat commemoratio, ut supra.

4. Si in aliis Dominicis per annum a supradictis occurrat Festum duplex, non transfertur, nec de eo fit commemoratio, sed Officium, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

5. Festum semiduplex occurrens diebus supradictis, et infra Octavam Corporis Christi et aliis Dominicis per annum, non transfertur, sed ipso die quo cadit, de eo fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus, et legitur IX lectio historica, aut illud penitus omittitur, ut supra de duplici minori dictum est.

6. Si duo vel plura Festa novem Lectionum simul eodem die veniant, fiat Officium de majori, id est de duplici, et de semiduplici fit commemoratio, ut supra. At si omnia fuerint duplicia, vel omnia semiduplicia, fiat de digniori seu solemniori, et quæ minoris solemnitatis sunt, si transferri valeant, transferantur, aliter de eis quemadmodum de Semiduplicibus,

fiat Commemoratio juxta superius explicata.

7. Si plura Festa Duplicia ex iis quæ transferri possunt, transferenda sint, quod est magis solemne semper prius transferatur, et prius celebretur: alioquin si sunt æqualia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus.

8. Festum simplex pariter nunquam transfertur: sed si de eo fieri non potest Officium, fiat commemoratio, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus; si autem venerit in illis diebus, in quibus de Simplici nulla fit commemoratio, eo anno non fit de eo amplius.

9. Si aliquod Festum duplex e supra recensitis qui transferuntur, in quo notatum est fieri commemorationem alicujus Sancti, transferatur propter advenientem Dominicam, vel aliud Festum majus, non tamen transfertur cum illo commemoratio illius Sancti in eo assignata: sed dicta commemoratio fit die suo in Dominica, vel alio Festo in quo fieri possit, cum nona Lectione ejusdem, si propriam de vita Sancti habuerit: Festum vero novem Lectionum transfertur sine ulla amplius commemoratione Festi simplicis prædicti. Quod etiam servatur in commemorationibus occurrentibus in Vigiliis, cum de Vigilia veniente in Dominica fit in Sabbato præcedenti; tunc enim commemoratio Festi simplicis non fit in Officio Vigiliæ, sed in Dominica.

XI. De Concurrentia Officii.

Concurrentia Officii attendenda est semper in secundis Vesperis, quomodo sit ordinandum Officium cum sequenti die. Itaque cum dicitur Officium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de præcedenti in secundis Vesperis cum sequenti in primis Vesperis.

2. Duplici ergo in secundis Vesperis concurrente cum alio sequenti Duplici in primis, si utraque sint ejusdem solemnitatis, regulariter a Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis, nisi aliter in propriis locis annotetur. Si vero non sint ejusdem solemnitatis, servetur differentia in Rubrica de Commemorationibus, et

Translatione Festorum assignata: ut scilicet Festa majora habeant primas et secundas Vesperas integras cum commemoratione minorum, quando de eis fieri debet. Si autem post aliquod Festum [ex iis quæ in secundo ordine posita sunt in Rubricis de Commemorationibus] sequatur immediate aliud ex solemnibus majoribus, Vesperæ erunt de sequenti cum commemoratione præcedentis. Inter Festa æqualis solemnitatis servetur hic ordo, ut Festa Domini præferantur omnibus aliis, et habeant utrasque Vesperas integras; sicuti Festa beatæ Mariæ, Festis Sanctorum; item Festa Angelorum, sancti Joseph sponsi B. Mariæ Virginis et Apostolorum, ceteris aliis; et Festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Kalendario descriptis.

3. Duplici vero concurrente cum Festo semiduplici, cum Dominica, cum die infra Octavam, cum Festo simplici, et cum Officio beatæ Mariæ in sabbato, omnia in secundis Vesperis de Duplici cum commemoratione illorum; nisi illud Duplex fuerit de iis, quæ excipiuntur in Rubrica de Commemorationibus, in quibus aliquæ commemorationes omittuntur. Duplici etiam et quocumque Officio novem Lectionum concurrente cum Feria, vel potius sequente Feria, omnia de Duplici, et nihil de Feria sequente. Sed si Festum celebretur in Adventu et Quadragesima, fit semper commemoratio de Feria ut infra dicetur. Idem dicendum de Festis simplicibus venientibus cum sequenti Festo novem Lectionum, de quibus etiam commemoratio fit, non ratione concursus, sed quia eodem die occurrunt, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

4. Semiduplici Festo, Dominica et die infra Octavam concurrentibus cum sequenti Duplici, omnia de Duplici cum commemoratione illorum, nisi Duplex fuerit ex numero majorum, quæ supra in Rubrica de Commemorationibus numerata sunt, in quibus nulla fit commemoratio præcedentis. Semiduplici Festo concurrente cum sequenti alio semiduplici, cum Dominica, vel cum die infra Octavam, a Capitulo

fit de sequenti, et commemoratio præcedentis, nisi aliter signetur. Semiduplici autem concurrente cum sequenti Festo simplici, vel cum Officio beatæ Mariæ in Sabbato, omnia de Semiduplici, cum commemoratione sequentis.

5. Dominica concurrente cum sequenti Festo semiduplici, et cum die infra Octavam, vel cum Festo simplici, omnia de Dominica cum commemoratione sequentis.

6. Die infra Octavam concurrente cum sequenti Dominica, vel Semiduplici, a Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione Octavæ. Dies infra Octavam cum Simplici proprie non habet concursum, quia in sequenti die infra Octavam non fit de Simplici, nisi commemoratio, quæ et eadem ratione in præcedenti die infra Octavam fieri debet.

7. Die Octava concurrente cum alia die Octava, a Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis, excepta Octava Corporis Christi concurrente cum Octava sancti Joannis Baptistæ, in qua de sequenti fit tantum commemoratio, et quando aliter in propriis locis notatur. Die Octava concurrente cum sequenti Duplici minori etiam translato, a Capitulo fit de sequenti cum commemoratione Octavæ [exceptis diebus Octavis Festivitatum beatæ Mariæ Virginis, etiam particularibus alicujus Religionis, in quibus de sequenti fit tantum commemoratio]. Concurrente vero cum sequenti Duplici majori etiam translato, totum Officium fit de sequenti cum commemoratione Octavæ, excepta die Octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis et Corporis Christi, in quibus de sequenti fit tantum commemoratio. Si autem sequens Festum etiam translatum, fuerit ex solemnioribus supra enumeratis in Rubrica de Commemorationibus, in secundo ordine numero 6, totum Officium fit de sequenti cum commemoratione Octavæ.

8. Simplex cum alio non potest concurrere in secundis Vesperis [licet cum ipso possit esse concursus in primis Vesperis], quia non habet secundas Vesperas, sed ejus Officium terminatur ad Nonam, et deinceps nihil fit de eo, nec commemoratio. Si sequatur aliud Simplex, Psalmi erunt de Feria occurrente in Psalterio ad Vesperas, et a Capitulo fit de sequenti Simplici sine ulla commemoratione præcedentis. Si sequatur Officium novem Lectionum, Vesperæ totæ erunt de eo sine ulla similiter commemoratione Simplicis præcedentis. Si nullum Festum sequatur, subintrat Officium de Tempore, et Vesperæ totæ erunt de Feria.

9. Feria non potest concurrere cum alio Officio in secundis Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in primis Vesperis: quia ejus Officium incipit et desinit, ubi desinit et incipit quodcumque aliud Officium. Quamvis propriæ [si ei dandum est principium] sequente Feria post aliam Feriam, ejus Officium incipiat a Matutino, et terminetur sequente alia Feria ad Completorium; et ideo si Feria sequatur aliam Feriam, in Vesperis præcedentis Feriæ nihil fit de sequenti, quoad ea quæ in sequenti Feria sunt propria. Verbi gratia, si in Vesperis Feriæ tertiæ ante Feriam quartam Cinerum fiat de Feria, dicitur oratio Dominicæ præcedentis, non autem ea quæ est propria in sequenti Feria quarta Cinerum; nec ante Orationem dicuntur Preces, quæ dicendæ sunt in dicta feria quarta Cinerum. Quod etiam fit quando Feria per annum præcedit Feriam Quatuor Temporum vel Vigiliarum. Hac etiam ratione superius dictum est in concurrentia aliorum Officiorum, cum Feria nullum Officium concurrere, et nihil fieri de Feria præcedenti, adveniente alio Officio. Si autem de ea aliquando fieri debeat commemoratio in Vesperis, non fit ratione concursus, sed quia eo die, quo Officium Feriarum Adventus et Quadragesimæ impeditur, illarum commemoratio ratione temporis ex præcepto Ecclesiæ prætermitti non debet.

10. Cum vero occurrit, ut Festum simplex veniat in Feria quarta et sexta Quatuor Temporum, in Feria quarta Cinerum, et in Vigiliis quæ jejunantur, Vesperæ antecedentes [nisi ea die celebratum sit Festum novem Lectionum] erunt de Feria communi per annum, non autem de sequenti, ut dictum est, cum commemoratione Festi simplicis in sequenti Feria occurrentis. Quod ideo

non fit, quia sequens Feria habeat primas Vesperas: sed quia cum Festum simplex in sequenti die non habeat Officium propter Feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione, si Festum simplex occurrat Feria quinta in Cœna Domini, in qua de eo non debet fieri commemoratio, nulla etiam fit commemoratio in Vesperis Feriæ quartæ præcedentis.

XII.
De ordinando Officio ex prædictis Rubricis.

Si quis velit ex supradictis Rubricis ordinare Officium occurrentis diei, videat in Kalendario et in Tabula Festorum mobilium, de quo fiat Officium sequenti die, et ut invenerit esse faciendum, sic ordinabit illud in Vesperis et aliis Horis nocturnis et diurnis.

2. Si ordinandum sit Officium de Tempore, id est de Dominica vel Feria, recurrendum est semper ad Psalterium, ubi ordinate ponitur quod est commune Officii de Tempore, cum distributione Psalmorum, et ad Proprium de Tempore, ubi Lectiones et Responsoria, quædam Antiphonæ et Orationes ponuntur, quæ desunt in Psalterio. Invitatorium, Hymni, Capitula, Versus, Responsoria brevia et Antiphonæ, quæ diversis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum quæ sunt in Psalterio: cum vero propria non fuerint, dicuntur ut in Psalterio.

3. Si Officium sit ordinandum de Sancto, recurrendum est semper ad Comm. Sanctorum [nisi proprium habeat in Proprio Sanctorum]: ubi pro qualitate Festi, si novem Lectionum, id est duplex vel semiduplex fuerit, omnia ordinate ponuntur, illis exceptis, quæ propria suis locis habentur.

Si Festum fuerit trium Lectionum [Nocturno Feriæ et Lectionibus exceptis] omnia sumuntur de eodem Communi. Tres Lectiones primi Nocturni in Officio novem Lectionum, et prima et secunda Lectio, vel prima tantum in festis trium Lectionum, sumuntur de Scriptura in Officio de Tempore, nisi aliæ in propriis locis ponantur.

4. In majoribus Solemnitatibus et Festis per annum, totum Officium ordinatur ut in propriis locis ponitur.

5. In festis beatæ Mariæ [omissis iis quæ propria in illis habentur] Hymni, novem Psalmi et alia quædam requirenda sunt ex communi ejus Officio parvo, circa finem Breviarii.

6. Modus inchoandi Officium, dicendi Invitatorium, Hymnos, Antiphonas et Versus, habetur in principio Psalterii. Cum vero Antiphonæ duplicandæ sunt, dicuntur integræ ante Psalmos, sicut in fine Psalmorum.

7. Modus dicendi Absolutiones et Benedictiones ante Lectiones, legendi et terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, ac Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

8. Quomodo sit inchoandum et terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio: quomodo terminandum per Antiphonas beatæ Mariæ, habetur in fine Completorii.

9. Sed ut hæc omnia facilius habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ de singulis Horis, earumque partibus distincte cognoscendis.

XIII. De Matutino.

Ad Matutinum hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundum diversitatem Officii, nisi aliter in quibusdam diebus annotetur, *Pater noster, Ave Maria, Credo*, omnia secreto; deinde clara voce Hebdomadarius dicit, *Domine labia mea, etc.* pollice signando sibi os signo Crucis, *Deus in adjutorium, etc.* manu extensa signando se signo Crucis a fronte ad pectus, et a sinistro humero usque ad dexterum [quod servatur in principio omnium Horarum, cum dicitur *Deus in adjutorium*] cum *Gloria Patri* et aliis, ut in principio Psalterii. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore, vel de Sancto, quod dicitur cum Psalmo *Venite exultemus*, eo modo quo in principio Psalterii describitur. Dicto Psalmo, et repetito Invitatorio, dicitur Hymnus, qui Officio de Tempore vel de Sancto convenit.

2. Postea in Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi [sed in Dominicis plures, ut in Psalterio] cum suis Antiphonis et Versibus, quæ Tempori vel Festo conve-

niunt, et totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem, ut suis locis ponitur, per tres Nocturnos distinctos, hoc modo.

3. In primo Nocturno dicuntur tres Psalmi cum tribus Antiphonis, post singulos Psalmos una Antiphona: sed tempore Paschali, id est a Dominica in Albis usque ad Pentecosten [præterquam in Officio Ascensionis Domini] tres Psalmi cujusque Nocturni dicuntur sub una Antiphona: et in fine Psalmorum post ultimam Antiphonam cujusque Nocturni dicitur Versus. postea *Pater noster. Et ne nos*, Absolutio, *Exaudi*, Benedictio, *Benedictione perpetua*, et aliæ ad singulas Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ordinantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt [nisi aliæ assignentur] et ad singulas Lectiones dicitur unum Responsorium conveniens Officio: si de Tempore, ut in proprio Temporis: si de Sancto, ut in proprio Sanctorum; alioquin ut in Communi, etiam si Lectiones primi Nocturni sint de Scriptura Officii de Tempore.

4. In fine ultimi Responsorii cujusque Nocturni dicitur *Gloria Patri*, cum repetitione partis Responsorii, eo modo quo notatur in tertio Responsorio primæ Dominicæ de Adventu, nisi aliter in propriis locis signetur.

5. In secundo Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, Antiphonæ, Versus, *Pater noster*, Absolutio, *Ipsius pietas*, et ei consequentes Benedictiones, ut in dicta Dominica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone, aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium, et ad quamlibet Lectionem unum Responsorium.

6. In tertio Nocturno alii tres Psalmi cum Antiphonis, ut supra: post tertiam Antiphonam, Versus, *Pater noster*, Absolutio, *A vinculis*, et Benedictiones consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelii de Tempore, vel de Festo, secundum qualitatem Officii, ut in eadem prima Dominica de Adventu ponuntur. Post septimam et octavam Lectionem dicitur Responsorium Officio conveniens, id est, post quamlibet unum: aliquando autem dicitur etiam Post nonam Lectionem, ut suis locis notatur: in fine ultimi Responsorii, aut octavi, aut noni dicitur *Gloria Patri*, ut supra, nisi aliter signetur. Si non dicitur nonum Responsorium, post ultimam Lectionem dicitur Hymnus *Te Deum*.

7. In Officio trium Lectionum ad Matutinum, *Pater noster, Ave Maria, Credo, Domine labia, etc.* Invitatorium et Hymnus in feriali Officio de Feria, si non sint in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: in Festis, de Festo, ut in Communi Sanctorum: deinde Nocturnum Feriæ, ut in Psalterio, id est duodecim Psalmi cum sex Antiphonis, et tempore Paschali cum una Antiphona *Alleluja*: qui dicuntur tam in Officio feriali, quam in Festis simplicibus.

8. Post Psalmos et Antiphonas dicitur Versus, in feriali Officio, ut in Psalterio: in Festis, ut in Communi Sanctorum: qui in Festis sumitur secundum Ferias ex Nocturno Communis, unde sumuntur Responsoria ut dicetur infra in Rubricis de Versibus et Responsoriis. Post Versum dicitur *Pater noster*, Absolutio et Benedictiones, ut habetur infra in Rubrica de Absolutionibus et Benedictionibus. Tres Lectiones [si non adsit Homilia] singulæ in Officio feriali dicuntur de Scriptura, quæ eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adsit Homilia, singulæ tres de Homilia. In Festis, prima et secunda de eadem Scriptura, tertia de Sancto. Si fuerint duæ Lectiones de Sancto, prima tantum erit de Scriptura, reliquæ de Sancto.

9. Post singulas Lectiones in Feriis extra tempus Paschale dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsoria: tempore vero Paschali, et in Festis, duo tantum Responsoria dicuntur, scilicet post primam et secundam Lectionem tantum. In fine ultimi Responsorii, secundi scilicet, aut tertii, dicitur *Gloria Patri*, cum repetitione partis Responsorii, nisi aliud notetur. Quæ Responsoria in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum; in feriali Officio ex Dominicis, quando propria per Ferias non distribuuntur, ordine descripto in Rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post

tertiam Lectionem, dicitur Hymnus *Te Deum.*

XIV. De Laudibus.

Ad Laudes, dicto Hymno *Te Deum,* vel ultimo Responsorio, Hebdomadarius absolute dicit *Deus in adjutorium, etc.* ut supra, et dicuntur Psalmi et Canticum *Benedicite,* vel aliud, ut habetur in feriali Officio, extra tempus Paschale, cum Antiphonis Officio convenientibus. Qui Psalmi et Canticum in Dominicis per annum [exceptis Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive] et in feriali Officio temporis Paschalis, ac in Festis tam novem, quam trium Lectionum, dicuntur de Dominica, ut in Psalterio. In prædictis vero Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, dicuntur ut suis locis ponitur. In feriali Officio per annum, extra tempus Paschale, dicuntur ut in Psalterio.

2. Antiphonæ in Dominicis, quando propriæ non assignantur, dicuntur ut in Psalterio. In Festis novem et trium Lectionum, si non adsint propriæ dicuntur de Communi. Post Psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Canticum *Benedictus,* cum eodem Cantico, et Oratio; omnia pro qualitate Officii de Tempore vel de Festo.

3. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur ante primam Orationem, Commemorationes vero de Cruce, de sancta Maria, de sancto Joseph, de Apostolis, de Patrono et de Pace, similiter quando dicendæ sunt, dicuntur post Orationem, nisi alia commemoratio Festi simplicis occurrat, quæ semper prædictas commemorationes præcedit, de quibus in propriis Rubricis dicitur.

4. Ante orationem dicitur *Dominus vobiscum,* et *Oremus:* post ultimam Orationem repetitur *Dominus vobiscum,* deinde *Benedicamus Domino* et ℣. *Fidelium animæ, Pater noster, Dominus det nobis suam pacem,* et Antiphona beatæ Mariæ, ut habetur in fine Completorii, si tunc discedendum sit a Choro: alioquin in fine ultimæ Horæ, nisi sequatur Missa vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, ut in propria Rubrica dicetur.

XV. De Prima.

Ad Primam, *Pater noster, Ave Maria, Credo,* secreto: *Deus in adjutorium, etc.:* Hymnus *Jam lucis orto sidere:* deinde inchoatur Antiphona, quæ convenit. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad omnes Horas ex Laudibus per ordinem, quarta prætermissa, ut dicetur infra in Rubrica de Antiphonis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dominicis et Feriis dicuntur ut in Psalterio. In Festis autem, et tempore Paschali, tres tantum, ut etiam ibi annotatur.

2. Post Antiphonam dicitur Capitulum *Regi sæculorum.* In feriali Officio extra tempus Paschale dicitur Capitulum *Pacem,* deinde Responsorium breve *Christe Fili Dei vivi, etc.* Post Responsorium breve in Officio duplici, et infra Octavas statim dicitur Orat. *Domine, Deus omnipotens.* In alio Officio dicitur *Kyrie eleison,* cum reliquis Precibus: omnia ut in Psalterio. Ad versum autem *Adjutorium,* Hebdomadarius signat se signo Crucis a fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantum dicit *Confiteor,* omissis illis verbis, *Tibi pater,* vel *Vobis fratres,* et *Te pater,* vel *Vos fratres,* et similiter dicit *Misereatur nostri... peccatis nostris, perducat nos,* quod etiam servatur ad Completorium. In feriali Officio, quando dictæ sunt Preces ad Laudes, adduntur aliæ preces, ut ibidem in Psalterio.

3. Post orationem Primæ, vel, si dicatur Officium beatæ Mariæ, post illius Orationem, dicto *Benedicamus,* in Choro legitur Martyrologium: deinde dicitur *Pretiosa,* cum reliquis; quæ etiam dicuntur ab iis, qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli, in Festis et aliquibus diebus, pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ, si adsit proprium, alioquin de Communi: alio tempore, tam in Dominicis, quam Feriis, Lectio brevis Officio illius temporis in Psalterio assignata.

XVI. De Horis Tertia, Sexta et Nona.

Ad Tertiam, Sextam et Nonam, ante singulas Horas dicitur: *Pater noster, Ave Maria, Deus in adjutorium,* Hymnus et Psal-

mi ut in Psalterio: Antiphonæ secundum Officii qualitatem, ordine quo supra. Dictis Psalmis et Antiphona, dicitur Capitulum et Responsorium breve pro qualitate Officii: quæ in Dominicis et Feriis, quando non habentur propria in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: in Festis, si in Proprio Sanctorum non sunt propria, sumuntur de Communi. Post Responsorium breve dicitur *Dominus vobiscum*, et Oratio quæ habetur in Proprio de Tempore: si autem fit de Sancto, ut in Proprio Sanctorum: alioquin ut in Communi.

2. Post Orationem repetitur *Dominus vobiscum*, et dicitur *Benedicamus Domino, Fidelium animæ* et *Pater noster* secreto, ut intra in Rubrica de Oratione Dominica explicatur.

XVII. De Vesperis.

Ad Vesperas, *Pater noster, Ave Maria, Deus in adjutorium, etc.* Deinde dicuntur quinque Psalmi cum quinque Antiphonis, ut in Proprio aut Communi Sanctorum signantur. In Dominicis autem et Feriis, Antiphonæ et Psalmi semper dicuntur ut in Psalterio [ubi etiam tempore Paschali Psalmi dicuntur sub una Antiphona *Alleluja*], nisi aliæ propriæ Antiphonæ vel Psalmi [ut in Dominicis Adventus et triduo ante Pascha] assignentur.

2. Post Psalmos et Antiphonas dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad *Magnificat* cum eodem Cantico et Oratio; omnia de Tempore, vel de Sancto, pro qualitate Officii.

3. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur ante Orationem; Commemorationes vero de Cruce, sancta Maria, sancto Joseph, Apostolis, Patrono, et Pace, post Orationem, ut in propriis Rubricis habetur. Terminatur autem Officium Vesperarum ut in aliis Horis.

XVIII. De Completorio.

Ad Completorium absolute dicitur Lectio brevis, ut in Psalterio: deinde *Pater noster, Confiteor, Misereatur, Indulgentiam, Converte, Deus in adjutorium*, Antiphona, Psalmi, Hymnus, Capitulum, Responsorium breve, Canticum cum Antiphona; omnia ut in fine Psalterii; et post Antiphonam in Duplicibus et infra Octavas dicitur Ora-

tio; in alio autem Officio ante Orationem dicitur *Kyrie eleison*, cum reliquis precibus, ut ibidem in Psalterio.

3. Post Versum *Benedicat et custodiat nos, etc.*, dicitur una ex Antiphonis beatæ Mariæ, cum Versiculo et Oratione, ut ibidem; et dicto Versu *Divinum auxilium*, dicitur secreto *Pater noster*, *Ave Maria* et *Credo*.

XIX. De Invitatorio.

Invitatorium semper dicitur in omni Officio ad Matutinum cum Psalmo *Venite exultemus*, ordine in principio Psalterii descripto; sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio et Proprio de Tempore, ac in Proprio et Communi Sanctorum.

2. Non dicitur in die Epiphaniæ, nec in triduo ante Pascha, ut suis locis notatur, nec in Officio Defunctorum, per annum, excepto die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, ac in die obitus seu depositionis defuncti, et quandocumque dicuntur tres Nocturni.

XX. De Hymnis.

Hymni semper dicuntur in qualibet Hora, præterquam a triduo ante Pascha, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum.

2. Ad Matutinum Hymnus dicitur post Psalmum *Venite*, repetito Invitatorio, præterquam in die Epiphaniæ. Ad Laudes et Vesperas dicitur post Capitulum; ad Horas ante Psalmos; ad Completorium post Psalmos et Antiphonam.

3. Dicuntur autem in Officio de Tempore ut in Psalterio, quando proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt: qui Hymni de Psalterio in Dominicis et Feriis assignati, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum [Dominica infra Octavam Corporis Christi excepta] et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ exclusive. In Officio de Sanctis dicuntur ut in Communi Sanctorum, nisi proprii in Proprio Sanctorum habeantur.

4. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, in Festo Corporis Christi, et per Octavam, et quandocumque fit Officium Beatæ Mariæ, tam novem quam trium Lectionum, etiam tempore Paschali in fine omnium Hymno,

rum [præterquam in fine Hymni *Ave maris stella*, et Hymni ad Laudes in Festo Corporis Christi, qui habet ultimum versum proprium] dicitur *Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine*, ut in ejus Officio parvo, etiam si dicantur Hymni de Sanctis, qui infra Octavas prædictas celebrantur, dummodo Hymni illi sint ejusdem metri, nec habeant ultimum versum proprium, ut Hymnus sanctæ Crucis ad Vesperas, et plurimorum Martyrum ad Matutinum.

5. In Epiphania Domini et per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur: *Jesu, tibi sit gloria, Qui apparuisti gentibus*.

6. A Dominica in Albis usque ad Ascensionem, in Pentecoste, et per Octavam, in fine omnium Hymnorum dicitur *Deo Patri sit gloria, Et Filio, qui a mortuis*, etiam in Festis Sanctorum eodem tempore Paschali occurrentium, dummodo Hymni sint ejusdem metri, nec habeant ultimum versum proprium, qui non mutatur, ut supra.

7. In Ascensione autem usque ad Pentecosten [præterquam in Hymno *Salutis humanæ Sator*] dicitur *Jesu, tibi sit gloria, Qui victor in cœlum redis*; similiter etiam in Festis tunc occurrentibus.

8. In Transfiguratione Domini dicitur *Jesu, tibi sit gloria, Qui te revelas parvulis*. Aliis temporibus terminantur Hymni, ut suis locis ponitur.

XXI. De Antiphonis.

Ad omnes Horas nocturnas et diurnas semper cum Psalmis dicuntur Antiphonæ, vel una, vel plures, pro diversitate Officii et Horarum.

2. Si de tempore fiat Officium, id est de Dominica aut Feria, dicuntur Antiphonæ ut in Psalterio, quæ cum Psalmis positæ in Vesperis Dominicæ et Feriarum, in Completorio, et in Nocturnis [etiam quando fit Officium de Festo trium Lectionum, id est, Simplici], nunquam mutantur, nisi tempore Paschali, in quo dicitur una tantum Antiphona *Alleluja*; excepto etiam tempore Adventus, in quo ad Vesperas et Nocturnos Dominicæ ponuntur Antiphonæ propriæ. In Laudibus et aliis Horis mutantur pro diversitate temporum, ut in Proprio de tempore habentur; cum vero non assignantur propriæ, semper dicuntur quæ positæ sunt in Psalterio.

3. Antiphonæ, quæ in Proprio de Tempore in Sabbatis ponuntur ad *Magnificat* pro prima Dominica alicujus mensis, sumendæ sunt ex ea Dominica, quæ est proximior kalendis, vel est in kalendis illius mensis: ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis, ac etiam in Rubrica mensis Augusti; et semper in Sabbato ponitur Antiphona ad *Magnificat*, quæ contigua est Libro Scripturæ in Dominica ponendo.

4. In Festis novem Lectionum ad Vesperas dicuntur Antiphonæ de Laudibus, nisi propriæ in Vesperis assignentur. Ad Horas similiter, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, quando habentur propriæ in Laudibus, et aliæ propriæ non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus, quarta prætermissa, hoc ordine: Ad Primam, prima; ad Tertiam, secunda; ad Sextam, tertia; ad Nonam, quinta.

5. In Feriis Adventus, quæ non habent in Laudibus Antiphonas proprias, sumuntur ad Horas ex Laudibus Dominicæ præcedentis. Ubi vero in Laudibus Feriarum fuerint propriæ sumuntur ex ipsis Laudibus.

6. Tempore Paschali, in Officio tam novem, quam trium Lectionum, Psalmi cujuslibet Nocturni dicuntur sub unica Antiphona, quæ Officio convenit, ut suis locis ponitur: et in fine omnium Antiphonarum additur *Alleluja*, quando in illis non habetur. A Septuagesima usque ad Pascha, ubi habetur *Alleluja*, tacetur; neque aliud ejus loco dicitur.

7. In Duplicibus ad Vesperas, Matutinum et Laudes tantum, Antiphonæ dicuntur ante Psalmos, vel Cantica integræ, et post Psalmos, vel Cantica integræ repetuntur: in aliis Horis, et in Officio non duplici, in principio Psalmi, vel Cantici inchoatur tantum Antiphona, deinde in fine integra dicitur. Et quando Antiphona sumitur ex principio Psalmi vel Cantici, et incipit sicut Psalmus vel Canticum, post Antiphonam non repetitur principium Psalmi vel Cantici, sed continuatur quod sequitur in Psalmo vel Cantico, ab eo loco, ubi secundum ritum diei desinit Antiphona, nisi discontinuetur per *Alleluja*.

8. Antiphonis propriis, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, semper cedunt quæ habentur in Psalterio et in Communi Sanctorum.

9. Quando fit aliqua commemoratio, semper dicitur Antiphona ante Orationem cum Versu, quæ sumitur ex Officio, quod convenit ei, de quo fit commemoratio; ita ut in Vesperis sumatur Antiphona, quæ assignatur ad *Magnificat;* in Laudibus, quæ ad *Benedictus*, cum Versibus qui habentur post Hymnum.

10. Antiphonæ sanctæ Mariæ positæ in fine Completorii, dicuntur ut inferius in propria Rubrica disponitur.

XXII. De Psalmis.

Psalmi in Officio de Tempore per omnes Horas in Dominicis et Feriis dicuntur eo modo, quo distributi sunt in Psalterio, nisi aliquando aliter in Proprio de Tempore signetur. In Festis autem, dicuntur ut in propriis locis signantur: alioquin, ut in Communi Sanctorum.

2. Psalmi ad Laudes de Dominica, cum cantico *Benedicite*, dicuntur in omnibus Festis per annum, et in Feriis temporis Paschalis.

3. Psalmus *Confitemini* dicitur ad Primam cum aliis Psalmis in Psalterio assignatis, in omnibus Dominicis [quando Officium fit de Dominica, ut in Psalterio: etiam in Dominicis quæ occurrunt infra Octavas Sanctorum] a tertia Dominica post Pentecosten inclusive, usque ad Nativitatem Domini exclusive: et a secunda Dominica post Epiphaniam inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive: a Septuagesima autem usque ad Pascha, ejus loco dicitur Psalmus *Dominus regnavit*, quia Psalmus *Confitemini* tunc dicitur ad Laudes post Psalmum *Miserere*, ut suo loco ponitur. In Dominicis vero temporis Paschalis, a Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, dicuntur tantum tres Psalmi sicut in Festis, addito Symbolo s. Athanasii. Alii Psalmi per singulas Ferias distributi ad Primam, dicuntur singuli loco Psalmi *Confitemini*, in feriali tantum Officio, quando de Feria agitur extra tempus Paschale. In Feriis vero temporis Paschalis, in Festis per annum, et

in Sabbato, sive de S. Maria, sive de Feria fiat Officium, dicuntur tantum tres Psalmi, scilicet: *Deus, in nomine tuo*, *Beati immaculati*, et *Retribue*; etiam si Festum duplex celebretur in Dominica.

4. In Dominicis autem, quando Officium fit de Dominica ut in Psalterio, post Psalmos additur semper Symbolum sancti Athanasii *Quicumque*, ut infra in propria Rubrica dicitur.

5. Psalmi Horarum, scilicet ad Tertiam, Sextam et Nonam, et ad Completorium, nunquam mutantur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

6. Psalmi de Dominica ad Vesperas, ut plurimum dicuntur in Vesperis Festorum, excepto ultimo, qui mutatur; cum vero aliter fieri debet, suis locis notatur. In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi ut in secundis Vesperis Festi; sed in primis Vesperis diei Octavæ dicuntur ut in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

7. In fine Psalmorum semper dicitur *Gloria Patri*, præterquam in Psalmo *Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo*, et in Psalmo *Laudate Dominum de cœlis*, qui conjunguntur cum aliis Psalmis, et in fine ultimi tantum dicitur *Gloria*, ut suis locis notatur. Præterea non dicitur in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, cujus loco pro Defunctis dicitur *Requiem æternam dona eis Domine*, etiamsi fiat Officium pro uno tantum.

8. Ut sacræ Vulgatæ editionis puritas inconfusa et illibata servetur, etiam quoad interpunctiones et distinctiones in sacris Bibliis appositas, additus est Asteriscus * ut sit nota musicæ partitionis in medio Versu.

XXIII. De Canticis.

Cantica dicuntur in Officio de Tempore, tam de Dominicis, quam Feriis ad Laudes, Vesperas et Completorium, ut in Psalterio distribuuntur.

2. In Festis et tempore Paschali, ad Laudes semper dicitur Canticum *Benedicite*, ut in Dominica; et in fine ejus non dicitur *Gloria Patri*, sicut in aliis Canticis dicitur, nec respondetur *Amen*. Alia Cantica ferialia, ut in Psalterio, ad Laudes non dicuntur, nisi quan-

do fit Officium de Feria extra tempus Paschale.

3. Cantica *Benedictus*, *Magnificat*, et *Nunc dimittis*, semper dicuntur suo loco, ut in Psalterio.

XXIV. De Versibus.

Versus semper dicuntur ad Matutinum post ultimum Psalmum et Antiphonam Nocturnorum; sive in Officio dicantur tres Nocturni, sive unus. Ad Laudes et Vesperas Versus dicitur post Hymnum: ad Horas dicitur in Responsorio brevi, post repetitionem partis Responsorii, dicto *Gloria Patri*.

2. In Pascha Resurrectionis, et per Octavam usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, in Nocturno tantum dicitur Versus: in aliis Horis non dicitur, ut ibidem.

3. Quando fit aliqua commemoratio, semper post Antiphonam ejus de quo fit commemoratio, dicitur Versus qui in ejus Officio ponitur post Hymnum Vesperarum et Laudum, nisi aliter notetur.

4. Versibus prædictis tempore Paschali semper additur *Alleluja;* non autem Versibus Precum, nec in *Pretiosa*, ad Primam, neque in Versibus Responsoriorum Matutini.

5. In Officio Festi trium Lectionum, post omnes Psalmos feriales cum Antiphonis, dicitur Versus de Communi Sanctorum, hoc ordine: Feria secunda et quinta, Versus primi Nocturni: Feria tertia et sexta, Versus secundi Nocturni: Feria quarta, Versus tertii Nocturni.

6. Versus positi in Psalt. ad Laud. et Vesp. semper dicuntur, quando alii proprii non assignantur in Proprio de Tempore.

XXV. De Absolutionibus et Benedictionibus ante Lectiones.

Absolutiones et Benedictiones dicuntur per ordinem in Officio novem Lectionum ante Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ponuntur, scilicet, post Versum, dicto *Pater noster*, *Et ne nos inducas* etc., dicitur Absolutio et Benedictiones, ut ibi: præterquam in Matutinis Tenebrarum majoris Hebdomadæ, et in Officio Defunctorum, in quibus Absolutio et Benedictiones non dicuntur.

2. Si fiat Officium trium

Lectionum, et sit de Feria, in qua singulæ tres Lectiones sunt de Scriptura, Absolutio et Benedictiones sumuntur ex prima Dominica de Adventu, hoc ordine; Feria secunda et quinta dicuntur Absolutio et Benedictiones primi Nocturni: Feria tertia et sexta, secundi Nocturni: Feria quarta et Sabbato, tertii Nocturni.

3. Si autem singulæ tres Lectiones sint de Homilia super Evangelium, Absolutio dicitur secundum Ferias, ut supra: Benedictiones vero semper dicuntur ut in tertio Nocturno, scilicet: prima Benedictio erit *Evangelica Lectio*, secunda, *Divinum auxilium:* tertia, *Ad societatem* Si fit de Sancto trium Lectionum, Absolutio dicitur secundum Ferias, ut supra: Benedictiones vero semper dicuntur ut in tertio Nocturno, hoc modo; prima, *Ille nos benedicat:* secunda, *Cujus*, vel *Quorum*, vel *Quarum Festum colimus:* tertia, *Ad societatem*

4. Quando fit Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, Absolutio et Benedictiones dicuntur ut habentur in ejus Officio parvo circa finem Breviarii.

XXVI. De Lectionibus.

Lectiones leguntur ad Matutinum, dictis Psalmis Nocturnorum cum Antiphonis, Versibus, Absolutionibus quoque, et Benedictionibus, ut supra, in Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur Novem Lectiones, id est, in quolibet Nocturno tres: in Feriis et in Festis simplicibus leguntur tantum tres Lectiones.

2. In Officio novem Lectionum dicuntur hoc modo. In primo Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Scriptura: quæ quando suis locis propriæ, aut de Communi Sanctorum non assignantur, semper leguntur ut in Officio de Tempore: quæ sua quaque die occurrunt legendæ. In secundo Nocturno, si fit de Sancto, tres Lectiones leguntur de vita Sancti, vel de aliquo Sermone aut Tractatu, qui ei convenit: quæ, si non adsint propriæ, leguntur ex Communi Sanctorum. Ex quo etiam Communi completur numerus trium Lectionum, quando Officium fit novem Lectionum de aliquo Sancto, qui habet tantum unam vel duas Lectiones proprias. Si fit de Dominica, vel de alio

Officio novem Lectionum per annum, etiam de Octava, leguntur tres Lectiones de Sermone, aut Tractatu, qui in illis ponitur. In tertio Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Homilia in Evangelium positæ in proprio, aut ex Communi assignatæ; et primæ Lectioni de Homilia semper præponitur principium Evangelii, de quo est Homilia, etiam infra Octavas. Excipiuntur ab hoc ordinario Lectionum Matutina Tenebrarum ante Pascha, et Defunctorum, ut in suis Officiis ponitur.

3. Si in Officio novem Lectionum, in quo non dicitur nonum Responsorium, contingat fieri commemorationem de aliquo Sancto, qui propriam habet Lectionem, nona Lectio legitur de Sancto: si habuerit duas Lectiones, ex duabus fiat una Lectio, omissa nona Lectione in dicto Officio novem Lectionum, vel octavæ Lectioni adjuncta. Item de Festo duplici aut Semiduplici, si fiat tamquam simplex, legitur IX Lectio composita ex omnibus Sancti Lectionibus historicis secundi Nocturni, ut supra dictum est in Rubrica de Commemorationibus n. 10. Quod si eodem die occurrat Dominica, vel Feria, quæ habet Homiliam, nona Lectio Sancti omittitur, et ejus loco legitur Homilia Dominicæ vel Feriæ, scilicet vel prima Lectio de Homilia, vel tres simul in unam Lectionem conjunctæ. Similiter si plures occurrant nonæ Lectiones propriæ de Sanctis, legitur tantum illa dignioris.

4. In Officio trium Lectionum, si fit de Feria, tres Lectiones leguntur de Scriptura, nisi tres sint de Homilia, quia tunc, omissis Lectionibus de Scriptura, leguntur de Homilia. Si fit de Sancto, qui habeat duas Lectiones, prima tantum erit de Scriptura, ut vel legatur una, vel ex tribus simul junctis fiat una secunda et tertia de Sancto. Si unam tantum habuerit, vel propriam, vel ex Communi assignatam, prima et secunda erunt de Scriptura, tertia de Sancto; quod etiam servatur in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

5. Lectiones autem de Script. in Offic. de Temp. sic distributæ sunt per annum, ut quotidie aliquid ex ea legatur etiam in Off. de Sanctis, quando aliæ [ut dictum est] non assignantur.

6. Initia librorum sacræ Scripturæ [qui fere semper in Dominicis inchoantur] eo die ponuntur, quo notata sunt, etiam si fiat Officium de Sancto, nisi in Festo aliæ propriæ Lectiones de Scriptura, vel de Communi assignentur; tunc enim initium Lectionis de Scriptura transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: et Lectiones illi diei de eadem Scriptura assignatæ vel cum superioribus Lectionibus legantur: vel omittantur; ita ut non oporteat eas amplius in alio sequenti die resumere, sed illæ legantur, quæ sua quaque die occurrunt, aut cum eisdem jungantur. Quod semper servetur, quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7. Cum autem initium alicujus Epistolæ Catholicæ tempore Paschali, aut alicujus Prophetæ minoris mense Novembri, infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo Festo novem Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura, dictum initium Epistolæ et Prophetæ, quoad commode fieri poterit, ponatur in sequenti Feria, alio simili initio Scripturæ ponendo, vel Festo non impedita, alioquin in præcedenti similiter non impedita, ita ut aliquo modo ponatur, etiam si plura initia eodem die poni oporteat.

8. De Scriptura quoque tantum est positum, quantum satis videtur pro numero Hebdomadarum, quæ esse possunt inter Epiphaniam et Septuagesimam, et inter Pentecosten et Adventum. Ubi vero contingit minui numerum Dominicarum et Hebdomadarum post Epiphaniam, adveniente Dominica Septuagesimæ, quod superest de Epistolis beati Pauli, quæ distributæ sunt pro numero dictarum Dominicarum et Hebdomadarum, eo anno omittitur, quamvis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod etiam fit de Scriptura ex libris Regum [de quibus legitur ab Octava Pentecostes usque ad Dominicam primam Augusti], cum non expletur numerus Dominicarum post Pentecosten de eis libris annotatus usque ad mensem Augusti; quia tunc, Lectionibus de his libris omissis, legitur de Scri-

ptura quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dominica post Epiphaniam anticipate in Feria, eo modo quo dictum est de Dominicis num. 4 e 5; tunc post Officium Dominicæ anticipatæ in sequentibus diebus legatur de Epistolis sancti Pauli assignatis Dominicæ anticipatæ et sequentibus Feriis, omissis aliis, quæ sunt assignatæ præcedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit, cum mensis, cui quinque Dominicæ assignantur, non habuerit nisi quatuor, in propriis locis notatur.

9. Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum leguntur in Festis, ubi assignantur in proprio Sanctorum per annum. Rursus, quando aliquod Festum in propria Ecclesia solemniter celebratur; item, quando aliquod Festum novem Lectionum occurrit in Quadragesima et Quatuor Temporibus, in secunda Feria Rogationum, et in Vigilia Ascensionis, in quibus Feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura, sed de Homilia: tunc enim in Festis recurrendum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis Feriis occurrat dies Octava alicujus Festi habentis Octavam, tunc in primo Nocturno diei Octavæ repetantur Lectiones, quæ in primo Nocturno Festi jectæ fuerunt; si vero occurrat dies infra Octavam, tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni positæ in Communi Sanctorum similiter leguntur, quando in Proprio Sanctorum assignantur, et quando in aliqua Ecclesia aliquod Festum celebratur cum novem Lectionibus [quia in ea est solemne, aut consuetum in ea celebrari], quod proprias et approbatas de Festo Lectiones non habuerit.

10. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo libri ex quo sumuntur, nisi aliter in propriis locis notetur. Lectiones etiam secundi Nocturni, quando sunt ex aliquo Sermone vel Tractatu, leguntur cum titulo et nomine auctoris; alias minime. Et similiter in tertio Nocturno præponitur titulus auctoris, cujus est Homilia.

11. In fine cujusque Lectionis dicitur *Tu autem Domine miserere nobis*, et respondetur *Deo gratias*. Quod etiam fit in Lectionibus brevibus in principio Completorii, et in fine Primæ post *Pretiosa;* præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha; et in Officio Defunctorum, ut suis locis ponitur.

XXVII. De Responsoriis post Lectiones.

Responsoria dicuntur ad Matutinum post Lectiones: id est, post quamlibet Lectionem dicitur unum Responsorium, ut infra.

2. In festis novem Lectionum [præterquam in Festo sanctorum Innocentium, quando non venerit in Dominica], et in Dominicis ab Octava Paschæ inclusive usque ad Adventum exclusive, et a Dominica infrâ Octavam Nativitatis inclusive usque ad Septuagesimam exclusive, dicuntur octo tantum Responsoria, et in fine tertii, et sexti, et octavi, dicitur *Gloria Patri,* cum repetitione partis Responsorii; quod regulare est in fine ultimi Responsorii cujuslibet Nocturni, tam in Officio novem quam trium Lectionum: excepto tempore Passionis: quo tempore, loco *Gloria Patri,* repetitur Responsorium a principio: excepto etiam Officio Defunctorum, in quo illius loco dicitur *Requiem æternam, etc.* Qui Versus *Gloria Patri* quibusdam diebus dicitur in primo Responsorio, ut in propriis locis annotatur. Post nonam Lectionem prædictis diebus, quando octo tantum dicuntur Responsoria, immediate dicitur Hymnus *Te Deum.*

3. In Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, et in triduo ante Pascha, dicuntur novem Responsoria, quia tunc non dicitur *Te Deum.*

4. In Officio autem trium Lectionum, quando fit de Festo et in Feriis temporis Paschalis, quod est inter Dominicam in Albis et Ascensionem [excepta Feria secunda Rogationum, in qua ponitur tertium Responsorium], dicuntur duo Responsoria, quia post tertiam Lectionem dicitur *Te Deum.* Quæ Responsoria in Festis sumuntur de Communi Sanctorum: et in dictis Feriis temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dominica, in qua primo sunt posita,

hoc ordine: secunda et quinta Feria, primum et secundum Responsorium primi Nocturni: Feria tertia et sexta, primum et secundum Responsorium secundi Nocturni: Feria quarta, primum et secundum Responsorium tertii Nocturni.

5. In aliis Feriis extra tempus Paschale dicuntur tria Responsoria [quia in illis non dicitur *Te Deum*] hoc ordine: Feria secunda et quinta, tria Responsoria primi Nocturni: Feria tertia et sexta, tria Responsoria secundi Nocturni: Feria quarta et Sabbato quando in eo fit de Feria, tria Responsoria tertii Nocturni Dominicæ præcedentis, in qua primo sunt posita. Verum quia in tertio Nocturno Dominicarum a tertia post Pentecosten inclusive, usque ad Adventum exclusive, non habetur nisi unum Responsorium dicendum infra Hebdomadam, quod est septimum in Dominica [propterea quod Responsorium *Duo Seraphim*, non dicitur, nisi in prædictis Dominicis], ideo Feria quarta et Sabbato, quando Responsoria sumenda erunt ex tertio Nocturno, primum Responsorium erit quod est septimum Dominicæ: secundo et tertio loco dicitur secundum et tertium sequentis Feriæ; id est, post secundam et tertiam Lectionem dicitur secundum et tertium Responsorium, quod est secundum et tertium secundæ sequentis Feriæ, si propria Responsoria habuerit; alioquin si non habuerit propria, dicitur secundum et tertium Responsorium primi Nocturni ejusdem Dominicæ. Ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam habentur Responsoria propria in singulis Feriis, excepto Sabbato; in quo, quando fit de Feria, dicuntur Responsoria Feriæ quartæ.

6. Sumuntur autem Responsoria ex eo loco ubi primo sunt posita, in principio mensis, vel libri, et repetuntur in aliis sequentibus Dominicis illius mensis, in quibus alia non assignantur, vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt Responsoria. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per Ferias, repetuntur eodem ordine in eisdem Feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi vero non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dominicæ sumuntur dicto ordine.

7. Si Responsoria primi Nocturni ejus Dominicæ, in qua primo ponuntur, propter Festum duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur prima die ejus Hebdomadæ, in qua occurrit fieri de Feria, et omittantur alia, quæ forte in illa Feria propria haberentur. Si vero in tota Hebdomada non occurrat dies in quo fiat de Feria, illa Responsoria ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dominica similiter non impedita, et dummodo in ea alia Responsoria non sint primo ponenda; alioquin eo anno omittantur. Responsoria etiam, quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrens, non sunt transferenda in aliam diem, sed omittuntur.

8. Tempore Paschali in fine Responsorii ante versum additur *Alleluja.*

XXVIII. De Responsoriis brevibus Horarum.

Responsoria brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam et Nonam et ad Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, quibus diebus non dicuntur. Ad Primam et Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dominica, vel Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadragesima, Tempore Passionis et Paschali, ut suis locis habentur propria. In Festis similiter, quando non habentur propria dicuntur ut in Communi Sanctorum.

2. In fine Responsorii brevis dicitur *Gloria Patri* cum repetitione Responsorii, eo modo quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam tempore Passionis: tunc enim non dicitur *Gloria Patri* in Officio de Tempore, sed solum repetitur Responsorium breve a principio.

3. In Responsorio brevi ad Primam, loco Versus *Qui sedes, etc.*, in Adventu dicitur *Qui venturus es in mundum*, tam in Dominicis et Feriis, quam in Festis: excepto Festo Conceptionis B. Mariæ et per Octavam. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, etiam in Fe-

stis occurrentibus; in Festo Corporis Christi et per Octavam, et in omni Officio B. Mariæ tam novem quam trium Lectionum, etiam si infra ejusdem Octavas fiat de Festo vel de Dominica, dicitur: *Qui natus es de Maria Virgine.* In Epiphania et per Octavam, et in Festo Transfigurationis, dicitur: *Qui apparuisti hodie.* A Dominica in Albis inclusive usque ad Ascensionem exclusive, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis [excepto Officio B. Mariæ] semper dicitur: *Qui surrexisti a mortuis.* In Ascensione usque ad Pentecosten exclusive dicitur: *Qui scandis super sidera.* In Pentecoste et reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis dicitur: *Qui sedes ad dexteram Patris,* ut in Psalterio. Aliqua præterea sunt propria Officia, veluti Pretiosissimi Sanguinis, et Sacratissimi Cordis D. N. J. C. ac septem Dolorum B. M. V., in quibus proprius versus assignatur, ut suis locis ponitur.

4. Responsoria brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dominica de Adventu, dicuntur per totum Adventum, quando fit Officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dominica Quadragesimæ, dicuntur usque ad Dominicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dominica Passionis, dicuntur usque ad Feriam quintam in Cœna Domini exclusive. Item quæ ponuntur in Dominica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusive. Quæ vero ponuntur in aliquo Festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava. In Officio autem B. Mariæ tam novem quam trium Lectionum, exceptis Festis, quæ habent propria, dicuntur semper Responsoria brevia de Communi Virginum.

5. Tempore Paschali, a Dominica in Octava Paschæ usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusive, in fine Responsorii brevis ante primum Versum dicuntur duo *Alleluja,* quæ etiam post dictum primum Versum repetuntur pro parte Responsorii, et in fine secundi Versus unum tantum *Alleluja,* tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, ut dicitur in Rubrica, quæ est in Sabbato in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam et Nonam, Responsoriis brevibus addantur *Alleluja,* non ideo adduntur ad Primam et Completorium.

XXIX. De Capitulis.

Capitula semper dicuntur [præterquam a Feria quinta in Cœna Domini, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum] ad Vesperas, Laudes et alias Horas, dictis Psalmis et Antiphonis, ad Completorium vero dicto etiam Hymno.

2. Capitula Dominicalia posita in Psalterio in primis et secundis Vesperis, in Laudibus et Horis, dicuntur a tertia Dominica post Pentecosten usque ad Adventum, et a secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. Capitula autem ferialia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum, et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aliis temporibus dicuntur ut in Proprio de Tempore: si fit de Sanctis, ut in Proprio de Sanctis, cum propria adsunt, alioquin de Communi Sanctorum. Capitulum Primæ et Completorii [quando Capitula dicuntur] nunquam mutatur, ut in Psalterio.

3. In Dominicis ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ, et a Septuagesima usque ad tertiam post Pentecosten, et in Feriis temporis Paschalis, et in omnibus Festis regulariter Capitulum positum in primis Vesperis dicitur in Laudibus, ad Tertiam et in secundis Vesperis, quibusdam exceptis, quæ suis locis assignantur.

4. In Feriis tempore Paschali ad Primam dicitur Capitulum *Regi sæculorum,* sicut in Dominicis et Festis. Post Capitulum semper respondetur *Deo gratias.*

XXX. De Oratione.

Oratio in Vesperis et Laudibus dicitur post Antiphonas ad *Magnificat* et *Benedictus* immediate, nisi quando dicendæ sunt Preces, quæ dicuntur post Antiphonam, et in fine illarum Oratio. Ad Primam et alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve, nisi dicendæ sint Preces: tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post Antiphonam

Salva nos, nisi dicendæ sint Preces, et tunc dicitur post illas.

2. Ad Primam et Completorium nunquam mutantur Orationes quæ habentur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha: in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati Sancti inclusive post Psalmum *Miserere*, dicitur Oratio diei ut suo loco ponitur. In aliis Horis regulariter dicitur Oratio quæ dicta est in primis Vesperis. In Quadragesima autem, Quatuor temporibus, Vigiliis et Feria secunda Rogationum, Oratio quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantum ad Tertiam, Sextam et Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fit de Feria, dicitur vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis. Quæ Oratio præcedentis Dominicæ semper dicitur in feriali Officio per Hebdomadam, quando propria non assignatur. Infra Octavas dicitur Oratio ut in die Festi; similiter et in die Octava, nisi alia propria assignetur.

3. Ante Orationem, etiam quando aliquis solus recitat Officium, semper dicitur Versus *Dominus vobiscum*, et respondetur *Et cum Spiritu tuo*. Qui versus non dicitur ab eo, qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec a Diacono, præsente Sacerdote, nisi de illius licentia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit, ejus loco dicat: *Domine, exaudi orationem meam;* Et respondetur: *Et clamor meus ad te veniat*. Deinde dicitur *Oremus*, postea Oratio: quæ si unica tantum dicatur, Versus *Dominus vobiscum*, vel *Domine exaudi* repetitur finita Oratione, postquam fuerit responsum *Amen*. Sin autem plures Orationes dicendæ sint, ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona et Versus, deinde *Oremus:* et post ultimam Orationem repetitur *Dominus vobiscum:* postea dicitur *Benedicamus Domino*, respondetur *Deo gratias*. Deinde dicitur Versus *Fidelium animæ*, qui Versus non dicitur post *Benedicamus Domino*, ad Primam ante *Pretiosa*, neque ad Completorium ante Versum *Benedicat*, nec quando post aliquam Horam immediate sequitur Officium parvum Beatæ Mariæ, vel Officium Defunctorum, aut septem Psalmi Pœnitentiales, vel solæ Litaniæ.

4. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur *Per Dominum;* si ad Filium, *Qui vivis et regnas*. Si in principio Orationis fiat mentio Filii, dicatur *Per eumdem;* si in fine Orationis, dicatur: *Qui tecum vivit et regnat*. Si fiat mentio Spiritus Sancti, dicatur: *In unitate ejusdem Spiritus Sancti, etc.*

5. Quando plures Orationes dicuntur, prima tantum dicitur sub sua conclusione: *Per Dominum*, vel aliter ut supra: aliæ non concluduntur, nisi in ultima Oratione: sed unicuique Orationi semper præponitur Oremus, præterquam in Officio Defunctorum, in quo, alio modo quam ut supra, Orationes dicuntur; item in Litaniis Orationes omnes dicuntur conjunctim sub uno Oremus, ut suis locis habetur.

XXXI.

De Hymno Te Deum.

Hymnus *Te Deum* dicitur in omnibus Festis per annum, tam trium quam novem Lectionum, et per eorum Octavas, excepto Festo Ss. Innocentium, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in ejus die Octava. Dicitur etiam in omnibus Dominicis, a Pascha Resurrectionis inclusive usque ad Adventum exclusive; et a Nativitate Domini inclusive usque ad Septuagesimam exclusive: et in omnibus Feriis temporis Paschalis, scilicet a Dominica in Albis usque ad Ascensionem, excepta Feria secunda Rogationum, in qua non dicitur.

2. Non dicitur autem in Dominicis Adventus, et a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, neque in Feriis extra tempus Paschale.

3. Cum dicitur, omittitur semper nonum vel tertium Responsorium: et statim dicitur post ultimam Lectionem.

4. Cum non dicitur, ejus loco ponitur nonum vel tertium Responsorium: quo dicto, statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur *Te Deum*, eo Hymno dicto, statim inchoantur Laudes, præterquam in nocte Nativitatis Domini: quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur missa, ut suo loco notatur.

XXXII. De Oratione Dominica et Salutatione Angelica.

Oratio Dominica *Pater noster*, et salutatio Angelica *Ave Maria*, semper dicuntur secreto ante omnes Horas præterquam ad Completor., in cujus principio post Lectionem brevem, *Fratres sobrii*, dicto Versu, *Adjutorium nostrum*, dicitur tantum *Pater noster*, secreto; et in fine Completorii, statim post Orationem beatæ Mariæ dicitur *Pater noster*, *Ave Maria* et *Credo*, totum similiter secreto. Finitis Horis, et dicto Versu *Fidelium animæ*, dicitur similiter secreto *Pater noster* tantum, nisi sequatur Officium beatæ Mariæ, quia tunc post illud dicitur *Pater noster*, ut supra, et nisi alia Hora subsequatur: tunc enim dicitur semel tantum *Pater noster* cum *Ave Maria* pro principio sequentis Horæ; qua finita, dicitur *Pater noster*; ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vesperas immediate sequatur Completorium, dicto *Fidelium animæ*, incipitur Versus *Jube domne.*

2. Quando in fine Orationis Dominicæ proferendum est clara voce: *Et ne nos inducas*, semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba *Pater noster*, ut in Precibus et similibus; alias nunquam proferuntur, sed dicitur totum secreto. Ad Laudes vero et Vesperas, quando in feriali Officio dicuntur Preces, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3. Salutatio Angelica semper dicitur ante Officium beatæ Mariæ, quando non conjungitur cum Officio Domini: quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum Oratione Dominica.

XXXIII. De symbolo Apostolorum et Symbolo sancti Athanasii.

Symbolum Apostolorum semper dicitur ante Matutinum et Primam, et finito Completorio post Orationem Angelicam, totum secreto: etiam si ad Primam et Completorium iterum dicendum sit cum Precibus. Quando vero dicitur cum Precibus ad Primam et Completorium, clara voce profertur, *Credo in Deum*, et in fine, *Carnis resurrectionem*; reliquum dicitur secreto: alias totum secreto dicitur, ut supra.

2. Symbolum sancti Athanasii dicitur ad Primam post Psalmum *Retribue*, in omnibus Dominicis per annum, quando Officium fit de Dominica, exceptis Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis et Corporis Christi, ac Dominica Resurrectionis et Pentecostes, in quibus dicuntur tantum tres Psalmi consueti, ut in Festis. In Dominicis infra alias Octavas, et in Dominica Trinitatis dicitur; alias nunquam, neque si aliquod Festum duplex celebretur in Dominica. Et in fine illius dicitur. *Gloria Patri.*

XXXIV. De Precibus.

Preces sunt aliquot Versus, qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes a *Kyrie eleison*, vel a *Pater noster*.

2. Preces Dominicales ad Primam et Completorium, ut in Psalterio, non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, nec in Vigilia Epiphaniæ, et Feria sexta et Sabbato post Octavam Ascensionis, etiam si infra Octavam fiat Officium de Dominica, vel alio Festo Semiduplici, quia tunc ratione Octavæ non dicuntur; alias autem semper dicuntur.

3. Preces feriales ad Laudes et per Horas distinctæ, ut in Psalterio, dicuntur tantum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum et Vigiliarum quæ jejunantur [exceptis Vigilia Nativitatis Domini ac Vigilia et Quatuor Temporibus Pentecostes], et tunc dicuntur flexis genibus. In aliis Feriis per annum, nunquam dicuntur nisi Dominicales, et in illis non flectuntur genua.

4. In Feriis Adventus, Quadragesimæ, et Quatuor Temporum, dicuntur Preces feriales etiam ad Vesperas, si non sequatur Festum; ad Completorium dicuntur consuetæ de Dominica, sed flexis genibus. Dicuntur autem Preces flexis genibus ab Hebdomadario usque ad versum *Dominus vobiscum* ante primam Orationem: a circumstantibus autem, usque ad Versum *Benedicamus Domino* post ultimam Orationem.

5. In Vigiliis, Preces feriales dicuntur tantum ad Matutinum, et per Horas: ad Vesperas vero sequentes non dicuntur, quia inde fit de Festo. Quod si post Vigiliam sancti Mathiæ sequatur

primus dies Quadragesimæ, in Vesperis dicuntur Preces feriales, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, et non Vigiliæ. Quod etiam servatur quando in Feria sexta et Sabbato Quatuor Temporum Septembris fit Officium de Feria, cum in eis non occurrat Festum novem Lectionum; tunc enim in Vesperis Feriæ sextæ dicuntur Preces, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, non autem Feriæ Quatuor Temporum.

6. Psalmus *Miserere* dicitur cum Precibus ad Vesperas tantum, et Psalmus *De profundis* ad Laudes. In Officio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

XXXV. De Commemorationibus communibus, seu Suffragiis Sanctorum.

Commemorationes communes, seu Suffragia de Sanctis, quæ habentur in Psalterio post Vesperas Sabbati, dicuntur in fine Vesperarum et Laudum ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis exclusive, et ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive, in Dominicis, Feriis et Festis [nisi Officium sit duplex, vel infra Octavas, etiam si de Dominica, vel Semiduplici infra eas fiat] et illis adjungitur commemoratio de Patrono vel Titulo Ecclesiæ, ante vel post commemorationem de sancta Maria, de sancto Joseph et de Apostolis, pro dignitate illius; ita tamen, ut semper ultimo loco ponatur Commemoratio de Pace. Et ante illas in feriali Officio fit commemoratio de Cruce, quæ habetur in Psalterio post Laudes Feriæ secundæ.

2. Tempore Paschali fit alia commemoratio de Cruce, ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ secundæ post Dominicam in Albis, et ea solum tunc dicitur: non tamen in Duplicibus, neque infra Octavas.

3. Si facienda sit commemoratio alicujus Festi occurrentis, semper fit ante ipsa Suffragia consueta, etiam ante commemorationem de Cruce.

4. Commemoratio de sancta Maria non fit cum aliis, quando dicitur ejus Officium parvum, nec quandocumque fit Officium de ea.

XXXVI. De Antiphonis B. Mariæ in fine Officii.

Antiphonæ beatæ Mariæ positæ in fine Psalterii post Completorium, singulæ dicuntur pro temporis diversitate, ut ibi annotatur, præterquam in triduo majoris Hebdomadæ ante Pascha.

2. Dicuntur autem extra Chorum tantum in fine Completorii, et in fine Matutini, dictis Laudibus, si tunc terminandum sit Officium: alioquin, si alia subsequatur Hora, in fine ultimæ Horæ. In Choro autem semper dicuntur, quandocumque terminata aliqua Hora discedendum est a Choro.

3. Nunquam vero dicuntur post aliquam Horam quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum, vel septem Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, præterquam post Completorium, in quo semper dicuntur, etiam si prædicta subsequantur; neque etiam dicuntur, quando post aliquam Horam immediate subsequitur Missa. Dicuntur autem flexis genibus [præterquam in diebus Dominicis, a primis Vesperis Sabbati et toto tempore Paschali], Hebdomadario tamen ad Orationem surgente.

XXXVII. De Officio parvo B. Mariæ, et aliis.

De Officio parvo Beatæ Mariæ, de Officio Defunctorum, de septem Psalmis Pœnitentialibus et Litaniis, et de Psalmis Gradualibus, quando et quomodo, tam in Choro quam extra Chorum, dicenda sint, habentur suis locis propriæ Rubricæ circa finem Breviarii.

2. Tempore Paschali, in Officio parvo beatæ Mariæ, quod dicitur in Choro, non additur *Alleluja* Antiphonis, neque Versibus neque Responsoriis.

DUÆ TABELLÆ

EX RUBRICIS GENERALIBUS EXCERPTÆ

In quarum prima statim videri poterit de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesperis cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadran-

gulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt: deinde legatur Regula juxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur quid sit agendum.

Exempli gratia: Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex primæ classis et Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1, quia si ad eum tam Duplex quam Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem juxta dictum numerum apposita sic habet.

1. *Translatio de primo, Officium de secundo.* Id est, Duplex I classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dominica I classis: quia cum in his regulis dicitur, *de primo* seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum; cum *de secundo* vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito, ut Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus, neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis adnotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet quæ sint Duplicia I et II classis, et Majora per annum, et quæ Dominicæ, et Feriæ majores dicantur.

DUPLICIA I. CLASSIS

In quibus nulla fit Commemoratio quorumcumque Festorum occurrentium, nisi prout supra in Rubricis:

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus antecedentibus et duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes cum duobus sequentibus diebus.
Festum SS. Corporis Christi.
Festum SS. Cordis Jesu.
Assumptio et Immaculata Conceptio B. M. V.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.

Festum S. Joseph Sponsi B. M. V.
Festum Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli.
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA II. CLASSIS

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantum; de aliis ut in Rubricis.

Circumcisio Domini.
Festum SS. Nominis Jesu.
Festum SS. Trinitatis.
Festum Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C.
Inventio Sanctæ Crucis.
Nativitas, Annuntiatio, Visitatio, Purificatio, Solemnitas SS. Rosarii } B. V. Mariæ
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.
Patrocinium S. Joseph, Sponsi B. Mariæ Virginis.
Natalitia duodecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomartyris.
Festum S. Laurentii Martyris.
Festum Ss. Innocentium Martyrum.
Festum S. Joachim Patris B. M. V.
Festum S. Annæ Matris B. M. V.

DOMINICÆ MAJORES

DIVIDUNTUR IN DUAS CLASSES

DOMINICÆ I. CLASSIS

quæ nunquam omittuntur.

Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ II. CLASSIS

quæ non omittuntur, nisi occurrente Patrono vel Tit Eccl., et ejusd. Dedicatione: et tunc de eis fit semper Commem. in utrisque Vesp. et in Laud.

Secunda, Tertia, Quarta } Adventus.

Dominicæ } Septuagesimæ. Sexagesimæ. Quinquagesimæ.

Secunda, Tertia, Quarta } Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM

quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio sanctæ Crucis.
Dedicatio Basilicæ SS. Salvatoris.

Festum Ss. Nominis, Præsentatio, Festum ad Nives, Commem. de Monte Carmelo, Duo Festa Septem Dolorum, Festum de Mercede } B. Mariæ Virg.

Apparitio S. Michaelis Archangeli.
Festum Ss. Angelorum Custodum.
Dedicatio Basilicarum SS. Apostol. Petri et Pauli.
Decollatio S. Joannis Baptistæ.
Cathedra S. Petri utraque.
Festum ejusdem ad Vincula.

Conversio, Commemoratio } S. Pauli Apostoli.

Festum S. Joannis ante portam Latinam.
Festum S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Benedicti Abbatis.
Festum S. Dominici Confessoris.
Festum S. Francisci Assis. Confessoris.
Patronorum minus principalium.

FERIÆ MAJORES

de quibus semper fit Commemoratio.

Adventus, Quadragesimæ | Quatuor Temporum. Secunda Rogationum.

SI OCCURRAT EODEM DIE

	Vigilia.	Feria Major.	S. Maria in Sabbato.	Simplex.	Semiduplex.	Dies Octavæ.	Dies infra Octavam.	Duplex per annum minus.	Duplex Doctoris Ecclesiæ.	Duplex per annum majus.	Duplex secundæ classis.	Duplex primæ classis.	Dominica per annum.	Dominica secundæ classis.	Dominica primæ classis.
Dupl. 1cl. et	6	4	0	6	6	4	6	6	2	2	2	8	4	4	1
Dupl. 2 cl.	4	4	0	4	4	4	6	4	2	2	8	1	4	1	1
Duplex per annum maj.	4	4	0	4	4	1	4	4	2	8	1	1	4	1	1
Dupl. Doct. Eccles.	4	4	0	4	4	1	4	0	0	1	1	1	4	1	1
Duplex per an. minus	4	4	0	4	4	3	4	7	0	3	3	5	4	3	3
Dies inf. Oct.	4	4	0	4	3	3	7	3	3	3	5	5	3	3	3
Dies Octavæ	4	4	0	4	4	7	4	4	2	2	3	3	4	3	3
Semidup.	4	4	0	4	7	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Simplex	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3
S. Maria in Sabbato	5	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feria major	6	0	6	4	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0	0
Vigilia	0	5	6	4	3	3	3	3	3	3	3	5	0	0	0

1 Transl. de 1, Off. de 2.
2 Off. de 1, transl. de 2.
3 Com. de 1, Off. de 2.
4 Off. de 1, Com. de 2.
5 Nihil de 1, Off. de 2.
6 Off. de 1, nihil de 2.
7 Off. de dignior. Com. de minus digno.
8 Officium de digniori Transl. de minus digno.

Notandum, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni et Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis ejusdem, occurrens in Vigilia Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota majori Hebdomada, et infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festo Assumptionis et Immaculatæ Conceptionis B. Virginis, in Festo S. Joseph, Ss. Apostolorum Petri et Pauli, et Omnium Sanctorum, transfertur, si transferri valeat, aliter de eo fit Commemoratio ipso die quo cadit, vel penitus omittitur, ut ponitur in propriis Rubricis.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et ejusdem Dedicatione, cum Commemoratione Octavæ: alia Festa transferuntur post Octavam, aut de eis fit Commemoratio, ut supra.

Infra Octavam Corporis Christi, de Semiduplici occurrente fit tantum Commemoratio, neque fit de duplici translato, nisi sit primæ vel secundæ Classis, et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit Commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, de Semiduplici, etiam occurrente in Dominica, fit Commemoratio, uti alias juxta Rubricas.

De Octava Nativitatis Domini, Epiphaniæ, et Corporis Christi semper fit Commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria quarta Cinerum usque ad Dominicam in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, et a die 17 Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ nunquam transfertur: ideo quamquam Nativitas S. Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi transferatur in diem sequentem; non tamen transfertur Octava, sed de ea fit tantum Commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

Si occurrat, ut Patronus, vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliis

Sanctis, in ea Ecclesia fit tantum de Patrono, vel Titulari. Alii si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici minori, non tamen alicujus Ecclesiæ Doctoris, vel Semiduplici, de eis fit Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus juxta Rubricas. Si autem sint de Majoribus Festis aut Doctorum, transferuntur, ita ut de translato fiat Officium ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de illis nihil fit.

De Feriis Adventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit Commemoratio in utrisque Vesperis, et Laudibus cujuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, et Feria secunda Rogationum, ac Vigiliis in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, au Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

QUANDO CONCURRIT

	S. Maria in Sabbato.	Die infra Octavam.	Die Octavæ.	Simplici.	Semiduplici.	Duplici per annum minore.	Duplici per annum majore.	Patrono seu titulo Ecclesiæ.	Duplici secundæ classis.	Duplici primæ classis.	Dominica quacumque.
Dominica 1 et 2 class. cum	0	4	3	4	4	3	3	3	3	3	0
Dominica per annum	0	4	3	4	4	3	3	1	1	1	0
Duplex 1 classis	2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
Duplex 2 classis	4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
Patronus seu Titul. Ecclesiæ	2	2	4	2	4	4	4	0	4	0	4
Duplex per annum majus	4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
Duplex per annum minus	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Semiduplex	4	5	3	4	5	3	3	1	1	1	5
Dies Octavæ	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Dies infra Octavam	0	0	3	4	5	3	3	1	1	1	5

1 Totum de seq., nihil de præcedenti.
2 Totum de præced. nihil de sequenti.
3 Totum de sequenti, Commem. de præcedenti.
4 Totum de præcedenti, Commem. de sequenti.
5 Capitulum de seq., Com. de præc.
6 Totum de digniori, Commem. de minus digno.

Simplex, et S. Maria in Sabbato. Feria et Vigilia non concurrunt.

Notandum, quod in I Vesperis diei Octavæ Ascensionis, et corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum Commemoratione præcedentis Festi duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel I vel II classis: quia tunc de Festo fieret Officium, et Commemoratio de Octava.

In II Vesperis diei Octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum Commemoratio, nisi illud fuerit I, vel II classis, seu Patronus, vel Titulus, aut Dedicatio Ecclesiæ: quia tunc de Festo fieret Officium, et de Octava Commemoratio. Et similiter die Octava Corporis Christi in II Vesperis concurrente cum die Octava S. Joannis Baptistæ, Vesperæ erunt de Octava Corporis Christi cum Commemoratione Octavæ S. Joannis.

In secundis Vesperis Duplicis I classis non fit commemoratio de Festis duplicibus et semiduplicibus reductis ad modum Simplicis, nisi hujusmodi Commemoratio facienda sit die sequenti. In duplicibus tamen II classis de dictis Festis fit commemoratio in utrisque Vesperis ad instar Octavæ et Dominicæ: non fit vero Commemoratio de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt Commemorationes, servetur hic ordo: de Duplici, licet agatur tamquam Simplex, de Dominica, de Semiduplici, etiam quando reducitur ad modum Simplicis, de die infra Octavam, de Feria majori seu Vigilia, de s. Maria in Sabbato, de Simplici.

ORATIO

DICENDA ANTE DIVINUM OFFICIUM

Aperi, Dñe, os meum ad benedicèndum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum ab òmnibus vanis, pervèrsis et aliènis cogitatiònibus: intellèctum illùmina, affèctum inflàmma, ut digne, attènte, ac devòte hoc Offìcium recitàre vàleam, et exaudìri mèrear ante conspèctum divìnæ Majestàtis tuæ. Per Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

Dòmine, in uniòne illìus divìnæ intentiònis, qua ipse in terris laudes Deo persolvìsti, has tibi Horas persòlvo.

Orationem sequentem devote et flexis genibus post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit.

Sacrosanctæ et indivìduæ Trinitàti, crucifìxi Dòmini nostri Jesu Christi humanitàti, beatìssimæ et gloriosìssimæ, sempèrque Vìrginis Marìæ fœcùndæ integritàti, et òmnium Sanctòrum universitàti sit sempitèrna laus, honor, virtus, et glòria ab omni creatùra, nobìsque remìssio òmnium peccatòrum, per infinìta sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

℣. Beàta vìscera Marìæ Vìrginis, quæ portavèrunt ætèrni Patris Fìlium.

℟. Et beàta ùbera, quæ lactavèrunt Christum Dòminum. Pater noster. Ave Marìa.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

DICENDÆ ANTE LECTIONES IN OFFICIO NOVEM ET TRIUM LECTIONUM

In primo Nocturno, et pro secunda et quinta Feria, Absolutio:

Exàudi, Dòmine Jesu Christe, preces servòrum tuòrum, et miserère nobis: qui cum Patre et Spìritu Sancto vivis, et regnas in sæcula sæculòrum. Amen.

Benedictiones:

1. Benedictiòne perpètua benedìcat nos Pater ætèrnus. ℟. Amen.
2. Unigènitus Dei Fìlius nos benedìcere et adjuvàre dignètur. ℟. Amen.
3. Spìritus Sancti gràtia illùminet sensus et corda nostra. ℟. Amen,

In secundo Nocturno, et pro tertia et sexta Feria, Absolutio:

Ipsìus pìetas et misericòrdia nos àdjuvet, qui cum Patre et Spìritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus Pater omnìpotens sit nobis propìtius et clemens. ℟. Amen.
5. Christus perpètuæ det nobis gàudia vitæ. ℟. Amen.
6. Ignem sui amòris accèndat Deus in còrdibus nostris. ℟. Amen.

In tertio Nocturno, et pro Feria quarta et Sabbato. Absolutio:

A vìnculis peccatòrum nostròrum absòlvat nos omnìpotens et misèricors Dòminus. ℟. Amen.

Benedictiones:

7. Evangèlica lèctio sit nobis salus et protèctio. ℟. Amen.
8. Divìnum auxìlium màneat semper nobìscum. ℟. Amen.
9. Ad societàtem cìvium supernòrum perdùcat nos Rex Angelòrum. ℟. Amen.

Si Officium fit de Sancto IX. Lectionum, octava Benedictio erit:

Cujus festum còlimus, ipse, vel ipsa intercèdat pro nobis ad Dòminum. ℟. Amen.

Quando sunt plures, dicitur:

Quorum, vel Quarum festum còlimus, ipsi, vel ipsæ intercèdant pro nobis ad Dòminum. ℟. Amen.

Si Officium fit de Sancta Maria, octava Benedictio erit:

Cujus festum còlimus, ipsa Virgo vìrginum intercèdat pro nobis ad Dòminum. ℟. Amen.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia IX. Benedictio erit:

Per Evangèlica dicta deleàntur nostra delìcta. ℟. Amen.

In Officio trium Lectionum dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto: et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumendæ sunt ex tertio Nocturno, prima Benedictio dicitur:

1. Ille nos benedìcat, qui sine fine vivit et regnat. ℟. Amen.
2. Divìnum auxìlium.
3. Ad societàtem.

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homilia cum Evangelio, prima Benedictio erit:

1. Evangèlica lèctio.
2. Divìnum auxìlium.
3. Ad societàtem.

Si Officium fit de Sancto trium Lectionum, prima Benedictio erit:

1. Ille nos benedìcat, qui sine fine vivit et regnat. ℟. Amen.
2. Cujus, vel Quorum.
3. Ad societàtem.

In Officio de S. Maria in Sabbato, Absolutio et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

DAVID EX COMITIBUS RICCARDI

DEI ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

ARCHIEPISCOPUS TAURINENSIS

DOCTOR ET MAGNUS CANCELL. COLLEGII THEOLOGORUM

Quum Romani Breviarii in quatuor anni tempora distributi nova Taurinensis Editio nuper typis Hyacinthi Marietti impressa ab Adm. Rev. Dño Adriano Saraceno Presbytero Congr. Orat. S. Philippi Nerii hujus Civitatis recognita et in omnibus cum approbatis Romani Breviarii editionibus consona et concordans atque juxta novissima S. R. Congregationis Decreta exacta reperta fuerit, ipsam approbamus atque ut evulgari possit concedimus.

Dat. Taurinorum Augustæ ex ædibus Nostris Archiepiscopalibus, die 20 Novembris 1893.

✠ **DAVID** Archiep.

(*L. S.*)

Thomas Alasia *Secretarius.*

PSALTERIUM

DISPOSITUM PER HEBDOMADAM

CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE

PARS HIEMALIS

DOMINICA AD MATUTINUM

Ante Matutinum et omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur secreto:

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificètur nomen tuum: advèniat regnum tuum: fiat volùntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiànum da nobis hòdie: et dimìtte nobis dèbita nostra, sicut et nos dimìttimus debitòribus nostris: et ne nos indùcas in tentatiònem: sed lìbera nos a malo. Amen.

Ave, Marìa, gràtia plena, Dòminus tecum: benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui Jesus. Sancta Marìa, Mater Dei, ora pro nobis peccatòribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

In principio Matutini et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

Credo in Deum, Patrem omnipotèntem, Creatòrem cœli et terræ. Et in Jesum Christum Fìlium ejus ùnicum, Dòminum nostrum: qui concèptus est de Spìritu sancto, natus ex Marìa Vìrgine; passus sub Pòntio Pilàto, crucifìxus, mòrtuus et sepùltus; descèndit ad ìnferos; tèrtia die resurrèxit a mòrtuis; ascèndit ad cœlos, sedet ad dèxteram Dei Patris omnipotèntis; inde ventùrus est judicàre vivos et mòrtuos. Credo in

Spìritum sanctum, sanctam Ecclèsiam cathòlicam, Sanctòrum communiònem, remissiònem peccatòrum, carnis resurrectiònem, vitam ætèrnam. Amen.

Deinde clara voce dicitur:

℣. **D**OMINE, làbia mea apèries.

℟. Et os meum annuntiàbit laudem tuam.

℣. Deus, in adjutòrium meum intènde. ℟. Dòmine, ad adjuvàndum me festìna. Glòria Patri, et Filio, et Spirìtui sancto. Sicut erat in princìpio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculòrum. Amen. Allelùja.

Sic dicitur Allelùja ad omnes Horas per totum Annum, præterquam a Dom. in Septuag. usque ad Feriam V in Cœna Domini, tunc enim dicitur: Laus tibi, Dòmine, Rex ætèrnæ glòriæ.

Invitatorium sequens dicitur ab Octava Epiph. usque ad Dominicam Septuagesimæ.

Invitatorium. Adorèmus Dòminum, * Qui fecit nos. **Repetitur** Adorèmus Dòminum, qui fecit nos.

Psalmus 94.

VENITE, exultèmus Dòmino, jubilèmus Deo salutàri nostro: præoccupèmus fàciem ejus in confessiòne, et in psalmis jubilèmus ei.

Adorèmus Dòminum, qui fecit nos.

Quòniam Deus magnus Dòminus, et Rex magnus super omnes deos: quòniam non repèllet Dòminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitùdines mòntium ipse cònspicit.

Qui fecit nos.

Quòniam ipsìus est mare, et ipse fecit illud, et àridam fundavèrunt manus ejus: venìte, adorèmus, et procidàmus ante Deum: plorèmus coram Dòmino qui fecit nos; quia ipse est Dòminus Deus noster; nos autem pòpulus ejus, et oves pàscuæ ejus.

Adorèmus Dòminum, qui fecit nos.

Hòdie si vocem ejus audièritis, nolìte obduràre corda vestra, sicut in exacerbatiòne secùndum diem tentatiònis in desèrto: ubi tentavèrunt me patres vestri, probavèrunt et vidèrunt òpera mea.

Qui fecit nos.

Quadragìnta annis pròximus fui generatiòni huic, et dixi: Semper hi errant corde: ipsi vero non cognovèrunt vias meas, quibus juràvi in ira mea, si introìbunt in rèquiem meam.

Adorèmus Dòminum, qui fecit nos.

Gloria Patri, et Filio, et Spirìtui sancto. **Sicut** erat in princìpio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculòrum. Amen.

Qui fecit nos.

Adorèmus Dòminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dicitur ab Oct. Epiph. usque ad Dom. I. Quadrag.

Hymnus.

PRIMO die, quo Trìnitas
Beàta mundum còndidit,
Vel quo resùrgens Còndi-
tor
Nos morte victa lìberat:
Pulsis procul torpòribus,
Surgàmus omnes òcyus,
Et nocte quæràmus Deum,
Prophèta sicut præcipit.
Nostras preces ut àudiat,
Suàmque dextram pòrrigat,
Et expiàtos sòrdibus
Reddat polòrum sèdibus.
Ut, quique sacratìssimo
Hujus dièi tèmpore
Horis quiètis psàllimus,
Donis beàtis mùneret.
Jam nunc, patèrna clàritas,
Te postulàmus àffatim,
Absint faces libìdinis,
Et omnis actus nòxius.
Ne fœda sit, vel lùbrica,
Compàgo nostri còrporis,
Ob cujus ignes ìgnibus
Avèrnus urat àcrius.
Mundi Redèmptor, quæsumus,
Tu probra nostra dìluas:
Nobìsque largus còmmoda
Vitæ perènnis cònferas.
Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Aliis temporibus a supradictis, Invitatorium et Hymnus dicuntur quæ habentur in Proprio de Tempore, pro Officii varietate; quod et in Capitulis et Hymnis ad Laudes, et in aliis similibus servetur.

IN I. NOCTURNO.

In Adventu, Ant. Veniet ecce Rex.

Per Annum, Ant. Servite Dòmino.

Asteriscus * notat pausam cantus in Choro.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non àbiit in consìlio impiòrum, et in via peccatòrum non stetit, * et in càthedra pestilèntiæ non sedit:

Sed in lege Dòmini volùntas ejus, * et in lege ejus meditàbitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantàtum est secus decùrsus aquàrum, *

quod fructum suum dabit in tèmpore suo:

Et fòlium ejus non dèfluet: * et omnia quæcùmque fàciet, prosperabùntur.

Non sic ìmpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem pròjicit ventus a fàcie terræ.

Ideo non resùrgent ìmpii in judìcio: * neque peccatòres in concìlio justòrum.

Quòniam novit Dòminus viam justòrum, * et iter impiòrum perìbit.

Glòria Patri, et Fìlio, * et Spirìtui sancto.

Sicut erat in princìpio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculòrum. Amen.

Hic Versus Glòria Patri *semper dicitur in fine omnium Psalmorum, nisi aliter notetur.*

Psalmus 2.

Quare fremuèrunt gentes: * et pòpuli meditàti sunt inània?

Astitèrunt reges terræ, et prìncipes convenèrunt in unum * advèrsus Dòminum, et advèrsus Christum ejus.

Dirumpàmus vìncula eòrum, * et projiciàmus a nobis jugum ipsòrum.

Qui hàbitat in cœlis, irridèbit eos: * et Dòminus subsannàbit eos.

Tunc loquètur ad eos in ira sua: * et in furòre suo conturbàbit eos.

Ego àutem constitùtus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcèptum ejus.

Dòminus dixit ad me: * Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Pòstula a me, et dabo tibi gentes hæreditàtem tuam, * et possessiònem tuam tèrminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea, * et tamquam vas fìguli confrìnges eos.

Et nunc reges intellìgite: * erudìmini qui judicàtis terram.

Servìte Dòmino in timòre, * et exultàte ei cum tremòre.

Apprehèndite disciplìnam, nequàndo irascàtur Dòminus, * et pereàtis de via justa.

Cum exàrserit in brevi ira ejus, * beàti omnes, qui confìdunt in eo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicàti sunt qui trìbulant me? * multi insùrgunt advèrsum me.

Multi dicunt ànimæ meæ: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dòmine, suscèptor meus es, * glòria mea, et exàltans caput meum.

Voce mea ad Dòminum clamàvi: * et exaudìvit me de monte sancto suo.

Ego dormìvi, et soporàtus sum: * et exurrèxi, quia Dòminus suscèpit me.

Non timèbo mìllia pòpuli circumdàntis me: * exùrge, Dòmine, salvum me fac, Deus meus.

Quòniam tu percussìsti omnes adversàntes mihi sine causa: * dentes peccatòrum contrivìsti.

Dòmini est salus: * et super pòpulum tuum benedìctio tua.

Psalmus 6.

Domine, ne in furòre tuo àrguas me: * neque in ira tua corrìpias me.

Miserère mei, Dòmine, quòniam infìrmus sum: * sana me, Dòmine, quòniam conturbàta sunt ossa mea.

Et ànima mea turbàta est valde: * sed tu, Dòmine, ùsquequo?

Convèrtere, Dòmine, et èripe ànimam meam: * salvum me fac propter misericòrdiam tuam.

Quòniam non est in morte qui memor sit tui: * in infèrno àutem quis confitèbitur tibi?

Laboràvi in gèmitu meo, lavàbo per sìngulas noctes lectum meum: * làcrymis meis stratum meum rigàbo.

Turbàtus est a furòre òculus meus: * inveteràvi inter omnes inimìcos meos.

Discèdite a me, omnes qui operàmini iniquitàtem: * quòniam exaudìvit Dòminus vocem fletus mei.

Exaudìvit Dòminus deprecatiònem meam: * Dòminus oratiònem meam suscèpit.

Erubèscant, et conturbèntur vehemènter omnes inimìci mei: * convertàntur et erubèscant valde velòciter.

In Adventu Ant. Vèniet ecce Rex excèlsus cum potestàte magna ad salvàndas gentes, allelùja.

Ant. Confortàte.

Per Annum, Ant. Servìte Dòmino in timòre, et exultàte ei cum tremòre.

Ant. Deus judex justus.

Psalmus 7.

Domine Deus meus, in te speràvi: * salvum me fac ex òmnibus persequèntibus me, et lìbera me.

Nequàndo ràpiat ut leo ànimam meam: * dum non est qui rèdimat, neque qui salvum fàciat.

Dòmine Deus meus, si feci istud, * si est inìquitas in mànibus meis:

Si rèddidi retribuèntibus mihi mala, * dècidam

mèrito ab inimìcis meis inànis.
Persequàtur inimìcus ànimam meam, et comprehèndat, et concùlcet in terra vitam meam, * et glòriam meam in pùlverem dedùcat.
Exùrge, Dòmine, in ira tua: * et exaltàre in fìnibus inimicòrum meòrum.
Et exùrge, Dòmine Deus meus, in præcèpto quod mandàsti: * et synagòga populòrum circùmdabit te.
Et propter hanc in altum regrèdere: * Dòminus jùdicat pòpulos.
Jùdica me, Dòmine, secùndum justìtiam meam, * et secùndum innocèntiam meam super me.
Consumètur nequìtia peccatòrum, et dìriges justum, * scrutans corda et renes Deus.
Justum adjutòrium meum a Dòmino, * qui salvos facit rectos corde.
Deus judex justus, fortis, et patiens: * numquid iràscitur per sìngulos dies?
Nisi convèrsi fuèritis, glàdium suum vibràbit: * arcum suum tetèndit, et paràvit illum.
Et in eo paràvit vasa mortis, * sagìttas suas ardèntibus èffecit.
Ecce partùriit injustìtiam, * concèpit dolòrem, et pèperit iniquitàtem.
Lacum apèruit, et effòdit eum: * et ìncidit in fòveam, quam fecit.
Convertètur dolor ejus in caput ejus, * et in vèrticem ipsìus inìquitas ejus descèndet.
Confitèbor Dòmino secùndum justìtiam ejus: * et psallam nòmini Dòmini altìssimi.

Psalmus 8.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!
Quòniam elevàta est magnificèntia tua * super cœlos.
Ex ore infàntium et lactèntium perfecìsti laudem propter inimìcos tuos, * ut dèstruas inimìcum et ultòrem.
Quòniam vidèbo cœlos tuos, òpera digitòrum tuòrum: * lunam et stellas quæ tu fundàsti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fìlius hòminis, quòniam vìsitas eum?
Minuìsti eum pàulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum: * et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.
Omnia subjecìsti sub pèdibus ejus, * oves et boves univèrsas, ìnsuper et pècora campi.
Vòlucres cœli et pisces

maris, * qui peràmbulant sèmitas maris.
Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Psalmus 9.

Confitebor tibi, Dòmine, in toto corde meo: * narràbo òmnia mirabìlia tua.
Lætàbor et exultàbo in te: * psallam nòmini tuo, Altìssime.
In convertèndo inimìcum meum retròrsum: * infirmabùntur, et perìbunt a fàcie tua.
Quòniam fecìsti judìcium meum et causam meam: * sedìsti super thronum qui jùdicas justìtiam.
Increpàsti gentes, et pèriit ìmpius: * nomen eòrum delèsti in ætèrnum, et in sæculum sæculi.
Inimìci defecèrunt fràmeæ in finem, * et civitàtes eòrum destruxìsti.
Pèriit memòria eòrum cum sònitu: * et Dòminus in ætèrnum pèrmanet.
Paràvit in judìcio thronum suum: * et ipse judicàbit orbem terræ in æquitàte, judicàbit pòpulos in justìtia.
Et factus est Dòminus refùgium pàuperi: * adjùtor in opportunitàtibus, in tribulatiòne.
Et sperent in te qui novèrunt nomen tuum: * quòniam non dereliquìsti quærèntes te, Dòmine.
Psàllite Dòmino, qui hàbitat in Sion: * annuntiàte inter gentes stùdia ejus.
Quòniam requìrens sànguinem eòrum recordàtus est: * non est oblìtus clamòrem pàuperum.
Miserère mei, Dòmine: * vide humilitàtem meam de inimìcis meis.
Qui exàltas me de portis mortis, * ut annùntiem omnes laudatiònes tuas in portis fìliæ Sion.
Exultàbo in salutàri tuo, * infìxæ sunt gentes in intèritu, quem fecèrunt.
In làqueo isto, quem abscondèrunt, * comprehènsus est pes eòrum.
Cognoscètur Dòminus judìcia fàciens: * in opèribus mànuum suàrum comprehènsus est peccàtor.
Convertàntur peccatòres in infèrnum: * omnes gentes quæ obliviscùntur Deum.
Quòniam non in finem oblìvio erit pàuperis: * patièntia pàuperum non perìbit in finem.
Exùrge, Dòmine, non confortètur homo: * judicèntur gentes in conspèctu tuo.
Constìtue, Dòmine, legislatòrem super eos: * ut

sciant gentes quòniam hòmines sunt.

Ut quid, Dòmine, recessìsti longe, * dèspicis in opportunitàtibus, in tribulatiòne ?

Dum supèrbit ìmpius, incènditur pàuper ; * comprehendùntur in consìliis quibus cògitant.

Quòniam laudàtur peccàtor in desidèriis ànimæ suæ: * et inìquus benedìcitur.

Exacerbàvit Dòminum peccàtor: * secùndum multitùdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspèctu ejus: * inquinàtæ sunt viæ illìus in omni tèmpore.

Auferùntur judìcia tua a fàcie ejus; * òmnium inimicòrum suòrum dominàbitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movèbor a generatiòne in generatiònem sine malo.

Cujus maledictiòne os plenum est, et amaritùdine et dolo: * sub lìngua ejus labor et dolor.

Sedet in insìdiis cum divìtibus in occùltis, * ut interfìciat innocèntem.

Oculi ejus in pàuperem respìciunt: * insidiàtur in abscòndito, quasi leo in spelùnca sua.

Insidiàtur ut ràpiat pàuperem; * ràpere pàuperem dum attràhit eum.

In làqueo suo humiliàbit eum, * inclinàbit se, et cadet, cum dominàtus fùerit pàuperum.

Dixit enim in corde suo: oblìtus est Deus: * avèrtit fàciem suam, ne vìdeat in finem.

Exùrge, Dòmine Deus, exaltètur manus tua: * ne oblìviscàris pàuperum.

Propter quid irritàvit ìmpius Deum ? * dixit enim in corde suo: Non requìret.

Vides quòniam tu labòrem et dolòrem consìderas; * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelìctus est pàuper: * òrphano tu eris adjùtor.

Còntere bràchium peccatòris et maligni: * quærètur peccàtum illìus, et non inveniètur.

Dòminus regnàbit in ætèrnum, et in sæculum sæculi: * perìbitis gentes de terra illìus.

Desidèrium pàuperum exaudìvit Dòminus: * preparatiònem cordis eòrum audìvit àuris tua.

Judicàre pupìllo et hùmili, * ut non appònat ultra magnificàre se homo super terram.

Psalmus 10.

In Dòmino confìdo; quòmodo dìcitis ànimæ meæ: * Transmìgra in montem sicut passer ?

Quòniam ecce peccatòres intendèrunt arcum, paravèrunt sagìttas suas in phàretra, * ut sagìttent in obscùro rectos corde.

Quòniam quæ perfecìsti destruxèrunt: * justus àutem quid fecit ?

Dòminus in templo sancto suo, * Dòminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in pàuperem respìciunt: * pàlpebræ ejus intèrrogant fìlios hòminum.

Dòminus intèrrogat justum et ìmpium: * qui àutem dìligit iniquitàtem, odit ànimam suam

Pluet super peccatòres làqueos: * ignis, et sulphur, et spìritus procellàrum pars càlicis eòrum.

Quòniam justus Dòminus, et justitias dilèxit: * æquitàtem vidit vultus ejus.

In Adventu, Ant. Confortàte manus dissolùtas: confortàmini, dicite: Ecce Deus noster vèniet, et salvàbit nos, allelùja.

Ant. Gaudète omnes.

Per Annum, Ant. Deus judex justus fortis et longànimis, numquid irascètur per sìngulos dies ?

Ant. Tu, Dòmine.

Psalmus 11.

Salvum me fac, Dòmine, quòniam defècit sanctus: * quòniam diminùtæ sunt veritàtes a fìliis hòminum.

Vana locùti sunt unusquìsque ad pròximum suum: * làbia dolòsa, in corde et corde locùti sunt.

Dispèrdat Dòminus univèrsa làbia dolòsa, * et lìnguam magnìloquam.

Qui dixèrunt: Lìnguam nostram magnificàbimus, làbia nostra a nobis sunt: * quis noster Dòminus est?

Propter misèriam inòpum et gèmitum pàuperum * nunc exùrgam, dicit Dòminus.

Ponam in salutàri: * fiduciàliter agam in eo.

Elòquia Dòmini, elòquia casta: * argèntum igne examinàtum, probàtum terræ, purgàtum sèptuplum.

Tu, Dòmine, servàbis nos: et custòdies nos * a generatiòne hac in ætèrnum.

In circùitu ìmpii àmbulant: * secùndum altitùdinem tuam multiplicàsti fìlios hòminum.

Psalmus 12.

Usquequo, Dòmine, oblivìscèris me in finem ? * Usquequo avèrtis fàciem tuam a me ?

Quàmdiu ponam consìlia in ànima mea, * dolòrem in corde meo per diem ?

Usquequo exaltàbitur inimìcus meus super me? * rèspice, et exàudi me, Dòmine Deus meus.

Illùmina òculos meos, ne unquam obdòrmiam in morte: * nequàndo dicat inimìcus meus: Prævàlui advèrsus eum.

Qui trìbulant me, exultàbunt si motus fuèro: * ego àutem in misericòrdia tua speràvi.

Exultàbit cor meum in salutàri tuo: cantàbo Dòmino qui bona trìbuit mihi: * et psallam nòmini Dòmini altìssimi.

Psalmus 13.

Dixit insìpiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrùpti sunt, et abominàbiles facti sunt in stùdiis suis: * non est qui fàciat bonum, non est usque ad unum.

Dòminus de cœlo prospèxit super fìlios hòminum, * ut vìdeat si est intèlligens, aut requìrens Deum.

Omnes declinavèrunt, simul inùtiles facti sunt: * non est qui fàciat bonum, non est usque ad unum.

Sepùlcrum patens est guttur eòrum: lìnguis suis dolòse agèbant, * venènum àspidum sub làbiis eòrum.

Quorum os maledictiòne et amaritùdine plenum est: * velòces pedes eòrum ad effundèndum sànguinem.

Contrìtio et infelìcitas in viis eòrum, et viam pacis non cognovèrunt: * non est timor Dei ante òculos eòrum.

Nonne cognòscent omnes qui operàntur iniquitàtem, * qui dèvorant plebem meam sicut escam panis?

Dòminum non invocavèrunt, * illic trepidavèrunt timòre, ubi non erat timor.

Quòniam Dòminus in generatiòne justa est, consìlium ìnopis confudìstis: * quòniam Dòminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutàre Israel? * cum avèrterit Dòminus captivitàtem plebis suæ, exultàbit Jacob et lætàbitur Israel.

Psalmus 14.

Domine, quis habitàbit in tabernàculo tuo: * aut quis requièscet in monte sancto tuo?

Qui ingrèditur sine màcula, * et operàtur justìtiam:

Qui lòquitur veritàtem in corde suo, * qui non egit dolum in lìngua sua:

Nec fecit pròximo suo malum, * et oppròbrium

non accèpit advèrsus pròximos suos.

Ad nìhilum dedùctus est in conspèctu ejus malìgnus: * timèntes àutem Dòminum glorìficat:

Qui jurat pròximo suo, et non dècipit, * qui pecùniam suam non dedit ad usùram, et mùnera super innocèntem non accèpit.

Qui facit hæc * non movèbitur in ætèrnum.

In Adventu, Ant. Gaudète omnes, et lætàmini: ecce quia vèniet Dòminus ultiònis, addùcet retributiònem: ipse vèniet, et salvàbit nos.

℣. Ex Sion spècies decòris ejus. ℟. Deus noster manifèste vèniet.

Per Annum, Ant. Tu, Dòmine, servàbis nos, et custòdies nos.

℣. Memor fui nocte nòminis tui, Dòmine. ℟. Et custodìvi legem tuam.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo.

Absolutio.

Exaudi, Dòmine Jesu Christe, preces servòrum tuòrum, et miserère nobis, qui cum Patre et Spìritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedìcere. Bened. Benedictiòne perpètua benedìcat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lectiones cum ℟℟. ut in Proprio de Temp. assignantur.

Pro II. Lectione Bened. Unigènitus Dei Fìlius nos benedìcere et adjuvàre dignètur. ℟. Amen.

Pro III. Lectione, Bened. Spìritus sancti gràtia illùminet sensus et corda nostra. ℟. Amen.

IN II. NOCTURNO.

In Adventu Ant. Gaude et lætàre.

Per Annum, Ant. Bonòrum meòrum.

Psalmus 15.

Conserva me, Dòmine, quòniam speràvi in te. * Dixi Dòmino: Deus meus es tu, quòniam bonòrum meòrum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificàvit omnes voluntàtes meas in eis.

Multiplicàtæ sunt infirmitàtes eòrum: * pòstea acceleravèrunt.

Non congregàbo conventìcula eòrum de sanguìnibus: * nec memor ero nòminum eòrum per làbia mea.

Dòminus pars hæreditàtis meæ, et càlicis mei: * tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi.

Funes cecidèrunt mihi in præclàris: * ètenim hærèditas mea præclàra est mihi.

Benedìcam Dòminum, qui trìbuit mihi intellèctum: * ìnsuper et usque ad noctem increpuèrunt me renes mei.

Providèbam Dòminum in conspèctu meo semper: * quòniam a dextris est mihi, ne commòvear.

Propter hoc lætàtum est cor meum, et exultàvit lìngua mea: * ìnsuper et caro mea requièscet in spe.

Quòniam non derelìnques ànimam meam in infèrno: * nec dabis sanctum tuum vidère corruptiònem.

Notas mihi fecìsti vias vitæ, adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: * delectatiònes in dèxtera tua usque in finem.

In Adventu, Ant. Gàude et lætàre, fìlia Jerùsalem: Ecce Rex tuus vèniet tibi: Sion, noli timère, quia cito vèniet salus tua.

Ant. Rex noster.

Per Annum, Ant. Bonòrum meòrum non indìges, in te speràvi, consèrva me, Dòmine.

Ant. Propter verba.

Psalmus 16.

Exaudi, Dòmine, justìtiam meam: * intènde deprecatiònem meam.

Auribus pèrcipe oratiònem meam, * non in làbiis dolòsis.

De vultu tuo judìcium meum pròdeat: * òculi tui vìdeant æquitàtes.

Probàsti cor meum, et visitàsti nocte: * igne me examinàsti, et non est invènta in me inìquitas.

Ut non loquàtur os meum òpera hòminum: * propter verba labiòrum tuòrum ego custodìvi vias duras.

Pèrfice gressus meos in sèmitis tuis, * ut non moveàntur vestìgia mea.

Ego clamàvi, quòniam exaudìsti me, Deus: * inclìna àurem tuam mihi, et exàudi verba mea.

Mirìfica misericòrdias tuas, * qui salvos facis speràntes in te.

A resistèntibus dèxteræ tuæ custòdi me: * ut pupìllam òculi.

Sub umbra alàrum tuàrum pròtege me: * a fàcie impiòrum qui me afflixèrunt.

Inimìci mei ànimam meam circumdedèrunt, àdipem suum conclusèrunt: * os eòrum locùtum est supèrbiam.

Projicièntes me nunc circumdedèrunt me: * òculos suos statuèrunt declinàre in terram.

Suscepèrunt me sicut leo paràtus ad prædam: * et sicut càtulus leònis hàbitans in àbditis.

Exùrge, Dòmine, præveni eum, et supplànta eum: * èripe ànimam meam ab ìmpio, fràmeam tuam ab inimìcis manus tuæ.

Dòmine, a pàucis de terra dìvide eos in vita eòrum: * de abscònditis tuis adimplètus est venter eòrum.

Saturàti sunt fìliis: * et dimisèrunt relìquias suas pàrvulis suis.

Ego autem in justìtia apparèbo conspèctui tuo: * satiàbor cum apparùerit glòria tua.

In Adventu, Ant. Rex noster advèniet Christus, quem Joànnes prædicàvit Agnum esse ventùrum.

Ant. Ecce vènio.

Per Annum, Ant. Propter verba labiòrum tuòrum ego custodìvi vias duras.

Ant. Dìligam te.

Et non repetitur in Psalmo: quod semper fit, quando Antiphona incipit a primo Versu Psal., et Psalmus tunc incipitur ab eo verbo in quo desinit Antiph., sive integra dicatur, sive tantum inchoata: si tamen eadem sint verba, et continuetur Antiphona cum Psalmo.

Psalmus 17.

Diligam te, Dòmine, fortitùdo mea: * Dòminus firmamèntum meum, et refùgium meum, et liberàtor meus.

Deus meus, adjùtor meus: * et speràbo in eum.

Protèctor meus, et cornu salùtis meæ, * et suscèptor meus.

Làudans invocàbo Dòminum: * et ab inimìcis meis salvus ero.

Circumdedèrunt me dolòres mortis, * et torrèntes iniquitàtis conturbavèrunt me.

Dolòres infèrni circumdedèrunt me: * præoccupavèrunt me làquei mortis.

In tribulatiòne mea invocàvi Dòminum, * et ad Deum meum clamàvi:

Et exaudìvit de templo sancto suo vocem meam: * et clamor meus in conspèctu ejus introìvit in àures ejus.

Commòta est, et contrèmuit terra: * fundamènta mòntium conturbàta sunt, et commòta sunt, quòniam iràtus est eis.

Ascèndit fumus in ira ejus, et ignis a fàcie ejus exàrsit: * carbònes succènsi sunt ab eo.

Inclinàvit cœlos, et descèndit: * et calìgo sub pèdibus ejus.

Et ascèndit super Chèrubim, et volàvit: * volàvit super pennas ventòrum.

Et pòsuit tènebras latìbulum suum, in circùitu ejus tabernàculum ejus : * tenebròsa aqua in nùbibus àeris.

Præ fulgòre in conspèctu ejus nubes transièrunt, * grando et carbònes ignis.

Et intònuit de cœlo Dòminus, et Altìssimus dedit vocem suam: * grando et carbònes ignis.

Et misit sagìttas suas, et dissipàvit eos: * fùlgura multiplicàvit et conturbàvit eos.

Et apparuèrunt fontes aquàrum : * et revelàta sunt fundamènta orbis terràrum.

Ab increpatiòne tua, Dòmine, * ab inspiratiòne spìritus iræ tuæ.

Misit de summo et accèpit me: * et assùmpsit me de aquis multis.

Erìpuit me de inimìcis meis fortìssimis, et ab iis qui odèrunt me: * quòniam confortàti sunt super me.

Prævenèrunt me in die afflictiònis meæ: * et factus est Dòminus protèctor meus.

Et edùxit me in latitùdinem: * salvum me fecit, quòniam vòluit me.

Et retrìbuet mihi Dòminus secùndum justìtiam meam: * et secùndum puritàtem mànuum meàrum retrìbuet mihi.

Quia custodìvi vias Dòmini, * nec ìmpie gessi a Deo meo.

Quòniam òmnia judìcia ejus in conspèctu meo : * et justìtias ejus non rèpuli a me.

Et ero immaculàtus cum eo : * et observàbo me ab iniquitàte mea.

Et retrìbuet mihi Dòminus secùndum justìtiam meam: * et secùndum puritàtem mànuum meàrum in conspèctu oculòrum ejus.

Cum sancto sanctus eris: * et cum viro innocènte ìnnocens eris.

Et cum elècto elèctus eris: * et cum pervèrso pervertèris.

Quòniam tu pòpulum hùmilem salvum fàcies: * et òculos superbòrum humiliàbis.

Quòniam tu illùminas lucèrnam meam, Dòmine: * Deus meus, illùmina tènebras meas.

Quòniam in te erìpiar a tentatiòne, * et in Deo meo transgrèdiar murum.

Deus meus, impollùta via ejus : elòquia Dòmini igne examinàta: * protèctor est òmnium speràntium in se.

Quòniam quis Deus præter Dòminum? aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus, qui præcìnxit me virtùte: * et pòsuit immaculàtam viam meam.

Qui perfècit pedes meos tamquam cervòrum, * et super excèlsa stàtuens me.

Qui docet manus meas ad prælium : * et posuìsti ut arcum æreum, bràchia mea.

Et dedìsti mihi protectiònem salùtis tuæ : * et dèxtera tua suscèpit me:

Et disciplìna tua corrèxit me in finem : * et disciplìna tua ipsa me docèbit.

Dilatàsti gressus meos subtus me: * et non sunt infirmàta vestìgia mea.

Pèrsequar inimìcos meos, et comprehèndam illos: * et non convèrtar donec defìciant.

Confrìngam illos , nec pòtèrunt stare ; * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxìsti me virtùte ad bellum: * et supplantàsti insurgèntes in me subtus me.

Et inimìcos meos dedisti mihi dorsum, * ed odièntes me disperdidìsti.

Clamavèrunt, nec erat qui salvos fàceret, ad Dòminum: * nec exaudìvit eos.

Et commìnuam eos ut pùlverem ante fàciem venti: * ut lutum plateàrum delèbo eos.

Erìpies me de contradictiònibus pòpuli :* constìtues me in caput gèntium.

Pòpulus, quem non cognòvi, servìvit mihi: * in audìtu àuris obedìvit mihi.

Fìlii alièni mentìti sunt mihi : * fìlii alièni inveteràti sunt, et claudicavèrunt a sèmitis suis.

Vivit Dòminus, et benedìctus Deus meus, * et exaltètur Deus salutis meæ.

Deus, qui das vindìctas mihi, et subdis pòpulos sub me, * liberàtor meus de inimìcis meis iracùndis.

Et ab insurgèntibus in me exaltàbis me: * a viro inìquo erìpies me.

Proptèrea confitèbor tibi in natiònibus, Dòmine: * et nòmini tuo psalmum dicam.

Magnìficans salùtes Regis ejus, et fàciens misericòrdiam christo suo David, * et sèmini ejus usque in sæculum.

In Adventu, Ant. Ecce vènio cito, et merces mea mecum est, dicit Dòminus, dare unicuìque secùndum òpera sua.

℣. Emìtte Agnum, Dòmine, dominatòrem terræ. ℟. De petra desèrti ad montem fìliæ Sion.

Per Annum, Ant. Diligam te, Dòmine, virtus mea.
℣. Quòniam tu illùminas lucèrnam meam, Dòmine.
℟. Deus meus, illùmina tènebras meas.
Pater noster, secreto.
℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo.

Absolutio.

Ipsius pìetas et misericòrdia nos àdjuvet, qui cum Patre et Spìritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculòrum.
℟. Amen.
℣. Jube, domne, benedìcere.
Bened. Deus Pater omnìpotens sit nobis propìtius et clemens.
℟. Amen.
Pro V Lectione, Bened. Christus perpètuæ det nobis gàudia vitæ.
℟. Amen.
Pro VI. Lectione, Bened. Ignem sui amòris accèndat Deus in còrdibus nostris.
℟. Amen.

IN III. NOCTURNO.

In Adventu, Ant. Gàbriel Angelus.
Per Annum, Ant. Non sunt loquèlæ.

Psalmus 18.

Cœli enàrrant glòriam Dei, * et òpera mànuum ejus annùntiat firmamèntum.
Dies dièi erùctat verbum, * et nox nocti ìndicat scientiam.
Non sunt loquèlæ neque sermònes, * quorum non audiàntur voces eòrum.
In omnem terram exìvit sonus eòrum; * et in fines orbis terræ verba eòrum.
In sole pòsuit tabernàculum suum: * et ipse tamquam sponsus procèdens de thàlamo suo.
Exultàvit ut gigas ad currèndam viam: * a summo cœlo egrèssio ejus.
Et occùrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscòndat a calòre ejus.
Lex Dòmini immaculàta convèrtens animas: * testimònium Dòmini fidèle, sapièntiam præstans pàrvulis.
Justìtiæ Dòmini rectæ, lætificàntes corda; * præcèptum Dòmini lùcidum, illùminans òculos.
Timor Dòmini sanctus, pèrmanens in sæculum sæculi: * judìcia Dòmini vera, justificàta in semetìpsa.
Desiderabìlia super àurum et làpidem pretiòsum multum: * et dulciòra super mel et favum.
Etenim servus tuus custòdit ea: * in custodièndis illis retribùtio multa.

Delìcta quis intèlligit? ab occùltis meis munda me: * et ab aliènis parce servo tuo.
Si mei non fùerint dominàti, tunc immaculàtus ero: * et emundàbor a delìcto màximo.
Et erunt ut complàceant elòquia oris mei: * et meditàtio cordis mei in conspèctu tuo semper.
Dòmine, adjùtor meus, * et redèmptor meus.
In Adventu, Ant. Gàbriel Angelus locùtus est Marìæ, dicens: Ave gràtia plena: Dòminus tecum: benedìcta tu inter mulìeres.
Ant. Marìa dixit.
Per Annum, Ant. Non sunt loquèlæ neque sermònes, quorum non audiàntur voces eòrum.
Ant. Exàudiat.

Psalmus 19.

Exaudiat te Dòminus in die tribulatiònis: * pròtegat te nomen Dei Jacob.
Mittat tibi auxìlium de sancto: * et de Sion tueàtur te.
Memor sit omnis sacrifìcii tui: * et holocàustum tuum pìngue fiat.
Trìbuat tibi secùndum cor tuum: * et omne consìlium tuum confìrmet.
Lætàbimur in salutàri tuo: * et in nòmine Dei nostri magnificàbimur.
Impleat Dòminus omnes petitiònes tuas: * nunc cognòvi quòniam salvum fecit Dñus Christum suum.
Exàudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentàtibus salus dèxteræ ejus.
Hi in cùrribus, et hi in equis: * nos autem in nòmine Dòmini Dei nostri invocàbimus.
Ipsi obligàti sunt, et cecidèrunt: * nos autem surrèximus et erècti sumus.
Dòmine, salvum fac regem,* et exàudi nos in die, qua invocavèrimus te.
In Adventu, Ant. Marìa dixit: Putas, qualis est ista salutàtio, quia conturbàta est ànima mea, et quia paritùra sum Regem, qui clàustrum virginitàtis meæ non violàbit?
Ant. In advèntu.
Per Annum, Ant. Exàudiat te Dòminus in die tribulatiònis.
Ant. Dòmine.

Psalmus 20.

Domine, in virtùte tua lætàbitur rex: * et super salutàre tuum exultàbit vehemènter.
Desidèrium cordis ejus tribuìsti ei: * et voluntàte labiòrum ejus non fraudàsti eum.
Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: * posuìsti in càpite

ejus corònam de làpide pretiòso.

Vitam pètiit a te: * et tribuìsti ei longitùdinem dièrum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glòria ejus in salutàri tuo: * glòriam et magnum decòrem impònes super eum.

Quòniam dabis eum in benedictiònem in sæculum sæculi: * lætificàbis eum in gàudio cum vultu tuo.

Quòniam rex sperat in Dòmino: * et in misericòrdia Altìssimi non commovèbitur.

Inveniàtur manus tua òmnibus inimìcis tuis: * dèxtera tua invèniat omnes qui te odèrunt.

Pones eos ut clìbanum ignis in tèmpore vultus tui: * Dòminus in ira sua conturbàbit eos, et devoràbit eos ignis.

Fructum eòrum de terra perdes: * et semen eòrum a fìliis hòminum.

Quòniam declinavèrunt in te mala: * cogitavèrunt consìlia, quæ non potuèrunt stabilìre.

Quòniam pones eos dorsum: * in relìquiis tuis præparàbis vultum eòrum.

Exaltàre, Dòmine, in virtùte tua: * cantàbimus et psallèmus virtùtes tuas.

In Adventu, Ant. In advèntu summi Regis mundèntur corda hòminum, ut digne ambulèmus in occùrsum illìus: quia ecce vèniet, et non tardàbit.

℣. Egrediètur Dòminus de loco sancto suo.

℟. Vèniet ut salvet pòpulum suum.

Per Annum, Ant. Dòmine, in virtùte tua lætàbitur rex.

℣. Exaltàre, Dòmine, in virtùte tua. ℟. Cantàbimus et psallèmus virtùtes tuas. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo.

Absolutio.

A VINCULIS peccatòrum nostròrum absòlvat nos omnìpotens et misèricors Dòminus. ℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedìcere. Benedictio. Evangèlica lèctio sit nobis salus et protèctio. ℟. Amen.

Pro VIII. Lectione, Bened. Divìnum auxìlium màneat semper nobìscum. ℟. Amen.

Pro IX. Lectione, Bened. Ad societàtem cìvium supernòrum perdùcat nos Rex Angelòrum. ℟. Amen.

Sequens hymnus semper dicitur post ultimam Lectionem in omnibus Dominicis et Festis tantum [excepto Festo SS. Innocentium, quando non venit in Dominica] a Nativit. Domini usque ad Septuag. In Adventu autem non dicitur nisi in Festis.

Quando vero non dicitur, ejus loco ponitur nonum aut tertium Resp.

Hymnus
SS. Ambrosii et Augustini.

TE Deum laudàmus: te Dòminum confitèmur:

Te ætèrnum Patrem omnis terra veneràtur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, et univèrsæ potestàtes:

Tibi Chèrubim et Sèraphim incessàbili voce proclàmant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dòminus Deus Sàbaoth.

Pleni sunt cœli et terra majestàtis glòriæ tuæ.

Te gloriòsus Apostolòrum chorus,

Te Prophetàrum laudàbilis nùmerus.

Te màrtyrum candidàtus làudat exèrcitus.

Te per orbem terràrum sancta confitètur Ecclèsia.

Patrem, immènsæ majestàtis.

Veneràndum tuum verum et ùnicum Fìlium,

Sanctum quoque Paràclitum Spìritum.

Tu Rex glòriæ, Christe.

Tu Patris sempitèrnus es Fìlius.

Tu ad liberàndum susceptùrus hòminem non horruìsti Vìrginis ùterum.

Tu devìcto mortis acùleo, aperuìsti credèntibus regna cœlorum.

Tu ad dèxteram Dei sedes in glòria Patris.

Judex crèderis esse ventùrus.

Te ergo, quæsumus, tuis fàmulis sùbveni, quos pretiòso sànguine redemìsti.

Ætèrna fac cum Sanctis tuis in glòria numeràri.

Salvum fac pòpulum tuum, Dòmine: et bènedic hæreditàti tuæ.

Et rege eos, et extòlle illos usque in ætèrnum.

Per sìngulos dies, benedìcimus te.

Et laudàmus nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Dignàre, Dòmine, die isto sine peccàto nos custodìre.

Miserère nostri, Dòmine, miserère nostri.

Fiat misericòrdia tua, Dòmine, super nos, quemàdmodum speràvimus in te.

In te, Dòmine, speràvi; non confùndar in ætèrnum.

AD LAUDES

℣. DEUS, in adjutòrium meum intènde.

℟. Dòmine, ad adjuvàndum me festìna. Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui sancto. Sicut erat in prin-

cìpio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculòrum. Amen. Allelùja, vel Laus tibi, Dòmine, Rex ætèrnæ glòriæ, pro temporis diversitate.

A Dominica post Octavam Epiph. usque ad Septuag. Ant. Allelùja.

Psalmus 92.

Dominus regnàvit decòrem indùtus est: * indùtus est Dòminus fortitùdinem, et præcìnxit se.

Etenim firmàvit orbem terræ, * qui non commovèbitur.

Paràta sedes tua ex tunc: * a sæculo tu es.

Elevavèrunt flùmina, Dòmine: * elevavèrunt flùmina vocem suam.

Elevavèrunt flùmina fluctus suos: * a vòcibus aquàrum multàrum.

Miràbiles elatiònes maris, * miràbilis in altis Dòminus.

Testimònia tua credibìlia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitùdo, Dòmine, in longitùdinem dièrum.

Psalmus 99.

Jubilate Deo, omnis terra: * servìte Dòmino in lætìtia.

Introìte in conspèctu ejus, * in exultatiòne.

Scitòte, quòniam Dòminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pòpulus ejus, et oves pàscuæ ejus: * introìte portas ejus in confessiòne, àtria ejus in hymnis: confitèmini illi.

Laudàte nomen ejus: quòniam suàvis est Dòminus, in ætèrnum misericòrdia ejus: * et usque in generatiònem et generatiònem vèritas ejus.

Psalmus 62.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vìgilo.

Sitìvit in te ànima mea, * quam multiplìciter tibi caro mea.

In terra desèrta, et ìnvia, et inaquòsa: * sic in sancto appàrui tibi, ut vidèrem virtùtem tuam et glòriam tuam.

Quòniam mèlior est misericòrdia tua super vitas, * làbia mea laudàbunt te.

Sic benedìcam te in vita mea: * et in nòmine tuo levàbo manus meas.

Sicut àdipe et pinguèdine repleàtur ànima mea: * et làbiis exultatiònis laudàbit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutìnis meditàbor in te: * quia fuìsti adjùtor meus.

Et in velamènto alàrum tuàrum exultàbo, adhæsit ànima mea post te: * me suscèpit dèxtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsièrunt ànimam meam, introìbunt in inferiòra terræ: * tradèntur in manus glàdii, partes vùlpium erunt.

Rex vero lætàbitur in Deo, laudabùntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrùctum est os loquèntium inìqua.

Hic non dicitur Glòria.

Psalmus 66.

Deus misereàtur nostri et benedìcat nobis: * illùminet vultum suum super nos, et misereàtur nostri.

Ut cognoscàmus in terra viam tuam; * in òmnibus gèntibus salutàre tuum.

Confiteàntur tibi pòpuli, Deus: * confiteàntur tibi pòpuli omnes.

Læténtur et exùltent gentes: * quòniam jùdicas pòpulos in æquitàte, et gentes in terra dìrigis.

Confiteàntur tibi pòpuli, Deus: confiteàntur tibi pòpuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedìcat nos Deus, Deus noster, benedìcat nos Deus: * et mètuant eum omnes fines terræ.

Glòria Patri et Fìlio.

Per Ann. Ant. Allelùja, allelùja.

Ant. Tres pùeri.

Canticum trium Pueror. Dan. 3. c.

Benedicite òmnia òpera Dòmini Dòmino: * laudàte et superexaltàte eum in sæcula.

Benedìcite, Angeli, Dòmini Dòmino: * benedìcite, cœli, Dòmino.

Benedìcite, aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dòmino: * benedìcite, omnes virtùtes Dòmini, Dòmino.

Benedìcite sol et luna, Dòmino: * benedìcite, stellæ cœli, Dòmino.

Benedìcite, omnis imber et ros, Dòmino: * benedìcite, omnes spìritus Dei, Dòmino.

Benedìcite, ignis et æstus, Dòmino: * benedìcite, frigus et æstus, Dño.

Benedìcite, rores et pruìna, Dòmino: * benedìcite, gelu et frigus Dòmino.

Benedìcite, glàcies et nives, Dòmino: * benedìcite, noctes et dies, Dòmino.

Benedìcite, lux et tènebræ, Dòmino: * benedìcite, fùlgura et nubes, Dòmino.

Benedìcat terra Dòminum: * làudet et superexàltet eum in sæcula.

Benedìcite, montes et colles, Dòmino: * benedìcite, univèrsa germinàntia in terra, Dòmino.

Benedìcite, fontes, Dòmino: * benedìcite, mària et flùmina, Dòmino.

Benedìcite, cete et òmnia quæ movèntur in aquis, Dòmino: * benedìci-

te, omnes vòlucres cœli, Dòmino.
Benedìcite, omnes bèstiæ et pècora, Dòmino: * benedìcite, fìlii hòminum, Dòmino.
Benedìcat Israel, Dòminum: * làudet et superexàltet eum in sæcula.
Benedìcite, sacerdòtes Dòmini, Dòmino: * benedìcite, servi Dòmini, Dòmino.
Benedìcite, spìritus et ànimæ justòrum, Dòmino: * benedìcite, sancti et hùmiles corde, Dòmino.
Benedìcite, Ananìa, Azarìa, Mìsael, Dòmino: * laudàte et superexaltàte eum in sæcula.
Benedicàmus Patrem et Fìlium cum sancto Spìritu: * laudèmus, et superexaltèmus eum in sæcula.
Benedìctus es, Dòmine, in firmamènto cœli, * et laudàbilis, et gloriòsus, et superexaltàtus in sæcula.
Hic non dicitur Glòria Patri, **neque** Amen. **In aliis Canticis dicuntur.**
Per Annum, Ant. Tres pùeri jussu regis in fornàcem missi sunt, non timèntes flammam ignis, dicèntes: Benedìctus Deus.
Ant. Allelùja.

Psalmus 148.

Laudate Dòminum de cœlis: * laudàte eum in excèlsis.
Laudàte eum, omnes Angeli ejus: * laudàte eum, omnes Virtùtes ejus.
Laudàte eum sol, et luna: * laudàte eum, omnes stellæ, et lumen.
Laudàte eum, cœli cœlòrum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, làudent nomen Dòmini.
Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandàvit, et creata sunt.
Stàtuit ea in ætèrnum, et in sæculum sæculi: * præcèptum pòsuit, et non præterìbit.
Laudàte Dòminum de terra, * dracònes, et omnes abyssi.
Ignis, grando, nix, glàcies, spìritus procellàrum: * quæ fàciunt verbum ejus.
Montes, et omnes colles: * ligna fructìfera, et omnes cedri.
Bèstiæ et univèrsa pècora: * serpèntes, et vòlucres pennàtæ:
Reges terræ, et omnes pòpuli: * prìncipes et omnes jùdices terræ.
Jùvenes et vìrgines, senes cum junioribus làudent nomen Dòmini: * quia exaltàtum est nomen ejus solìus.
Confèssio ejus super cœlum et terram: * et exaltàvit cornu pòpuli sui.
Hymnus òmnibus sanctis ejus: * fìliis Israel, pò-

porta Dòmini, justi intràbunt in eam.
Confitèbor tibi quòniam exaudìsti me: * et factus es mihi in salùtem.
Làpidem, quem reprobavèrunt ædificàntes, * hic factus est in caput ànguli.
A Dòmino factum est istud: * et est miràbile in òculis nostris.
Hæc est dies, quam fecit Dòminus: * exultèmus et lætèmur in ea.
O Dòmine, salvum me fac, o Dòmine, bene prosperàre: * benedìctus qui venit in nòmine Dòmini.
Benedìximus vobis de domo Dòmini: * Deus Dòminus, et illùxit nobis.
Constitùite diem solèmnem in condènsis, * usque ad cornu altàris.
Deus meus es tu, et confitèbor tibi: * Deus meus es tu, et exaltàbo te.
Confitèbor tibi quòniam exaudìsti me: * et factus es mihi in salùtem.
Confitèmini Dòmino quòniam bonus: * quòniam in sæculum misericòrdia ejus.

Psalmus 118.

Beati immaculàti in via: * qui àmbulant in lege Dòmini.
Beàti, qui scrutàntur testimònia ejus: * in toto corde exquìrunt eum.
Non enim qui operàntur iniquitàtem, * in viis ejus ambulavèrunt.
Tu mandàsti * mandàta tua custodìri nimis.
Utinam dirigàntur viæ meæ, * ad custodièndas justificatiònes tuas!
Tunc non confùndar, * cum perspèxero in òmnibus mandàtis tuis.
Confitèbor tibi in directiòne cordis: * in eo quod dìdici judìcia justìtiæ tuæ.
Justificatiònes tuas custòdiam: * non me derelìnquas usquequàque.
In quo còrrigit adolescèntior viam suam? * in custodièndo sermònes tuos.
In toto corde meo exquisìvi te: * ne repèllas me a mandàtis tuis.
In corde meo abscòndi elòquia tua: * ut non peccem tibi.
Benedìctus, es Dòmine: * doce me justificatiònes tuas.
In làbiis meis, * pronuntiàvi òmnia judìcia oris tui.
In via testimoniòrum tuòrum delectàtus sum, * sicut in òmnibus divìtiis.
In mandàtis tuis exercèbor: * et consideràbo vias tuas.
In justificatiònibus tuis meditàbor: * non oblivìscar sermònes tuos.

Retribue servo tuo, vivìfica me: * et custòdiam sermònes tuos.

Revèla òculos meos: * et consideràbo mirabìlia de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscòndas a me mandàta tua.

Concupìvit ànima mea desideràre justificatiònes tuas, * in omni tèmpore.

Increpàsti supèrbos, * maledìcti qui declìnant a mandàtis tuis.

Aufer a me oppròbrium et contèmptum: * quia testimònia tua exquisìvi.

Etenim sedèrunt prìncipes, et advèrsum me loquebàntur: * servus àutem tuus exercebàtur in justificatiònibus tuis.

Nam et testimònia tua meditàtio mea est: * et consìlium meum justificatiònes tuæ.

Adhæsit pavimènto ànima mea: * vivìfica me secùndum verbum tuum.

Vias meas enuntiàvi, et exaudìsti me: * doce me justificatiònes tuas.

Viam justificatiònum tuàrum ìnstrue me: * et exercèbor in mirabìlibus tuis.

Dormitàvit ànima mea præ tædio: * confìrma me in verbis tuis.

Viam iniquitàtis àmove a me: * et de lege tua miserère mei.

Viam veritàtis elègi: * judìcia tua non sum oblìtus.

Adhæsi testimòniis tuis, Dòmine: * noli me confùndere.

Viam mandatòrum tuòrum cucùrri, * cum dilatàsti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio.

Symbolum s. Athanasii.

Quicumque vult salvus esse, * ante òmnia opus est, ut tèneat cathòlicam fidem.

Quam nisi quisque ìntegram, inviolatàmque servàverit, * absque dùbio in ætèrnum perìbit.

Fides àutem Cathòlica hæc est: * ut unum Deum in Trinitàte, et Trinitàtem in unitàte venerèmur.

Neque confundèntes persònas, * neque substàntiam separàntes.

Alia est enim persòna Patris, àlia Fìlii, * àlia Spìritus sancti.

Sed Patris, et Fìlii, et Spìritus sancti una est divìnitas, * æquàlis glòria, coætèrna majèstas.

Qualis Pater, talis Fìlius, * talis Spìritus sanctus.

Increàtus Pater, increàtus Fìlius, * increàtus Spìritus sanctus.

Immènsus Pater, immènsus Fìlius, * immènsus Spìritus sanctus.

Ætèrnus Pater, ætèrnus Fìlius, * ætèrnus Spìritus sanctus.

Et tamen non tres ætèrni, * sed unus ætèrnus.

Sicut non tres increàti, nec tres immènsi, * sed unus increàtus, et unus immènsus.

Simìliter omnìpotens Pater, omnìpotens Fìlius, * omnìpotens Spìritus sanctus.

Et tamen non tres omnipotèntes; * sed unus omnìpotens.

Ita Deus Pater, Deus Fìlius, * Deus Spìritus sanctus.

Et tamen non tres Dii; * sed unus est Deus.

Ita Dòminus Pater, Dòminus Fìlius, * Dòminus Spìritus sanctus.

Et tamen non tres Dòmini: * sed unus est Dòminus.

Quia sicut singillàtim unamquàmque persònam Deum, ac Dòminum confitèri christiàna veritàte compèllimur: * ita tres Deos aut Dòminos dìcere cathòlica religiòne prohibèmur.

Pater a nullo est factus, * nec creàtus, nec gènitus.

Fìlius a Patre solo est, * non factus, nec creàtus, sed gènitus.

Spìritus sanctus a Patre et Fìlio; * non factus, nec creàtus, nec gènitus, sed procèdens.

Unus ergo Pater, non tres Patres: unus Fìlius, non tres Fìlii; * unus Spìritus sanctus, non tres Spìritus sancti.

Et in hac Trinitàte nihil prius aut postèrius, nihil majus aut minus, * sed totæ tres persònæ coætèrnæ sibi sunt, et coæquàles.

Ita ut per òmnia, sicut jam supra dictum est, * et ùnitas in Trinitàte, et Trìnitas in unitàte venerànda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitàte sèntiat.

Sed necessàrium est ad ætèrnam salùtem, * ut incarnatiònem quoque Dòmini nostri Jesu Christi fidèliter credat.

Est ergo fides recta, ut credàmus et confiteàmur, * quia Dòminus noster Jesus Christus Dei Fìlius Deus et homo est.

Deus est ex substàntia Patris ante sæcula gènitus: * et homo est ex substàntia matris in sæculo natus.

Perfèctus Deus, perfèctus homo, * ex ànima rationàli, et humàna carne subsìstens.

Æquàlis Patri secùn-

dum divinitàtem: * minor Patre secùndum humanitàtem.

Qui, licet Deus sit et homo: * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus àutem, non conversiòne divinitàtis in carnem; * sed assumptiòne humanitàtis in Deum.

Unus omnìno, non confusiòne substàntiæ, * sed unitàte persònæ.

Nam sicut ànima rationàlis et caro unus est homo: * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salùte nostra: descèndit ad ìnferos: * tèrtia die resurrèxit a mòrtuis.

Ascèndit ad cœlos: sedet ad dèxteram Dei Patris omnipotèntis: * inde ventùrus est judicàre vivos et mòrtuos.

Ad cujus advèntum omnes hòmines resùrgere habent cum corpòribus suis: * et redditùri sunt de factis pròpriis ratiònem.

Et qui bona egèrunt, ibunt in vitam ætèrnam: * qui vero mala, in ignem ætèrnum.

Hæc est fides cathòlica, * quam nisi quisque fidèliter firmitèrque credìderit, salvus esse non pòterit.

Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui sancto, etc.

Ant. Allelùja, allelùja, allelùja.

Capit. I. Tim. 1. d.

REGI sæculòrum immortàli et invisìbili, soli Deo honor et glòria in sæcula sæculòrum. Amen.

℟. Deo gràtias.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * miserère nobis. Et repetitur Christe, Fili Dei vivi, miserère nobis. ℣. Qui sedes ad dèxteram Patris. ℟. Miserère nobis. ℣. Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserère nobis. ℣. Exùrge, Christe, àdjuva nos. ℟. Et lìbera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, sed tunc dicto ℟. brevi dicitur Dòminus vobìscum et Oratio Dòmine Deus omnìpotens, ut infra. 31.

KYRIE, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster secreto usque ad ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. Credo in Deum, secreto usque ad ℣. Carnis resurrectiònem. ℟. Vitam ætèrnam. Amen. ℣. Et ego ad te, Dòmine, clamàvi. ℟. Et mane oràtio mea prævèniet te. ℣. Repleàtur os meum làude. ℟. Ut cantem glòriam tuam, tota

die magnitùdinem tuam. ℣. Dòmine, avèrte fàciem tuam a peccàtis meis. ℟. Et omnes iniquitàtes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me, Deus. ℟. Et spìritum rectum ìnnova in viscèribus meis. ℣. Ne projìcias me a fàcie tua. ℟. Et Spìritum sanctum tuum ne àuferas a me. ℣. Redde mihi lætìtiam salutàris tui. ℟. Et spìritu principàli confìrma me. ℣. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

CONFITEOR Deo omnipotènti, beàtæ Mariæ semper Vìrgini, beàto Michaèli Archàngelo, beàto Joànni Baptìstæ, sanctis Apostolis Petro et Pàulo, òmnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccàvi nimis cogitatiòne, verbo, et òpere: mea culpa, mea culpa, mea màxima culpa. Ideo precor beàtam Marìam semper Vìrginem, beàtum Michaèlem Archàngelum, beàtum Joànnem Baptìstam, sanctos Apòstolos Petrum et Pàulum, omnes Sanctos, et vos, fratres, oràre pro me ad Dòminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MISEREATUR tui omnìpotens Deus, et dimìssis peccàtis tuis, perdùcat te ad vitam ætèrnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem, et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnìpotens Deus, et dimìssis peccàtis vestris, perdùcat vos ad vitam ætèrnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiònem, et remissiònem peccatòrum nostròrum trìbuat nobis omnìpotens et misèricors Dòminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignàre, Dòmine, die isto. ℟. Sine peccàto nos custodìre. ℣. Miserère nostri, Dòmine. ℟. Miserère nostri. ℣. Fiat misericòrdia tua, Dñe, super nos. ℟. Quemàdmodum speràvimus in te. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

DOMINE Deus omnìpotens, qui ad princìpium hujus dièi nos pervenìre fecìsti; tua nos hòdie salva virtùte; ut in

hac die ad nullum declinèmus peccàtum, sed semper ad tuam justìtiam facièndam nostra procèdant elòquia, dirigàntur cogitatiònes, et òpera. Per Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitàte Spìritus sancti Deus per òmnia sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

℣. Dòminus vobìscum.
℟. Et cum spìritu tuo.
℣. Benedicàmus Dño.
℟. Deo gràtias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de B. Maria, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdom. dicit ℣. Pretiòsa in conspèctu Dòmini. ℟. Mors Sanctòrum ejus. Et absolute sine Orèmus:

Oratio.

Sancta Marìa, et omnes Sancti intercèdant pro nobis ad Dòminum: ut nos mereàmur ab eo adjuvàri et salvàri, qui vivit et regnat in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutòrium meum intènde. ℟. Dòmine, ad adjuvàndum me festìna. Et dicitur ter: ultimo additur: Glòria Patri. Sicut erat. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Rèspice in servos tuos, Dòmine, et in òpera tua, et dìrige fìlios eòrum. ℟. Et sit splendor Dòmini Dei nostri super nos, et òpera mànuum nostràrum dìrige super nos, et opus mànuum nostràrum dìrige. ℣. Glòria Patri. ℟. Sicut erat.

Orèmus. Oratio.

Dirigere et sanctificàre, règere et gubernàre dignàre, Dñe Deus, Rex cœli et terræ, hòdie corda et còrpora nostra, sensus, sermònes et actus nostros in lege tua et in opèribus mandatòrum tuòrum: ut hic, et in ætèrnum, te auxiliànte, salvi et lìberi esse mereàmur, Salvàtor mundi: Qui vivis et regnas in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

℣. Jube, domne benedìcere. Bened. Dies et actus nostros in sua pace dispònat Dòminus omnìpotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per Annum, ab Octava Epiph. usque ad Dominicam I. Quadragesimæ exclusive.

Lectio br. 2 Thess. 3, b.

Dominus autem dìrigat corda et còrpora nostra in charitàte Dei, et

patièntia Christi. Tu autem Dòmine, miserère nobis. ℟. Deo gràtias.

A Dominica I. Adventus usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Isaiæ 33.

Domine, miserère nostri: te enim expectàvimus: esto bràchium nostrum in mane, et salus nostra in tèmpore tribulatiònis. Tu autem, Dòmine.

Post Lectionem br. dicitur ℣. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Benedìcite. ℟. Deus. Bened. Dòminus nos benedìcat, et ab òmni malo defèndat, et ad vitam perdùcat ætèrnam: et Fidèlium ànimæ per misericòrdiam Dei requièscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO

AD PRIMAM

Pater noster. Ave Marìa. Credo. ℣. Deus in adjutòrium, ut supra, 19.

Hymnus. Jam lucis orto, ut supra in Dom., 25.

Per Annum, Ant. Beàti qui àmbulant.

Tempore Adventus, Antiphona de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psal. Deus, in nòmine tuo, ut supra, 25.

Post Psal. Deus, in nòmine tuo, loco Psalmi Confitèmini, dicitur unus ex infrascriptis Psalmis secundum Ferias distinctis: Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi sicut in Festis.

FERIA SECUNDA

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitùdo ejus; * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fundàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quæréntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus fortis et

potens, Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est Rex glòriæ.

FERIA TERTIA

Psalmus 24.

Ad te, Dòmine, levàvi ànimam meam: * Deus meus, in te confìdo, non erubèscam:

Neque irrìdeant me inimìci mei: * ètenim univèrsi, qui sùstinent te, non confundèntur.

Confundàntur omnes inìqua agèntes * supervàcue.

Vias tuas, Dòmine, demònstra mihi: * et sèmitas tuas èdoce me.

Dìrige me in veritàte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvàtor meus, et te sustìnui tota die.

Reminìscere miseratiònum tuàrum, Dòmine, * et misericordiàrum tuàrum, quæ a sæculo sunt.

Delìcta juventùtis meæ, * et ignoràntias meas ne memìneris.

Secùndum misericòrdiam tuam memènto mei tu: * propter bonitàtem tuam, Dòmine.

Dulcis et rectus Dòminus: * propter hoc legem dabit delinquèntibus in via.

Dìriget mansuètos in judìcio: * docèbit mites vias suas.

Univèrsæ viæ Dòmini, misericòrdia et vèritas, * requirèntibus testamèntum ejus, et testimònia ejus.

Propter nomen tuum, Dòmine, propitiàberis peccàto meo: * multum est enim.

Quis est homo, qui timet Dòminum? * legem stàtuit ei in via, quam elègit.

Anima ejus in bonis moràbitur: * et semen ejus hæreditàbit terram.

Firmamèntum est Dòminus timèntibus eum: * et testamèntum ipsius ut manifestètur illis.

Oculi mei semper ad Dòminum: * quòniam ipse evèllet de làqueo pedes meos.

Rèspice in me, et miserère mei; * quia ùnicus et pàuper sum ego.

Tribulatiònes cordis mei multiplicàtæ sunt: de necessitàtibus meis èrue me.

Vide humilitàtem meam, et labòrem meum: * et dimìtte univèrsa delìcta mea.

Rèspice inimìcos meos, quòniam multiplicàti sunt,

* et òdio inìquo odèrunt me.

Custòdi ànimam meam, et èrue me: * non erubèscam, quòniam spèravi in te.

Innocèntes et recti adhæsèrunt mihi: * quia sustinui te.

Lìbera, Deus, Israel, * ex òmnibus tribulatiònibus suis.

FERIA QUARTA

Psalmus 25.

Judica me, Dòmine quòniam ego in innocèntia mea ingrèssus sum; * et in Dòmino spèrans non infirmàbor.

Proba me, Dòmine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum.

Quòniam misericòrdia tua ante òculos meos est: * et complàcui in veritàte tua.

Non sedi cum concìlio vanitàtis: * et cum inìqua gerèntibus non introìbo.

Odìvi ecclèsiam malignàntium: * et cum ìmpiis non sedèbo.

Lavàbo inter innocèntes manus meas: * et circùmdabo altàre tuum, Dòmine:

Ut àudiam vocem làudis, * et enàrrem univèrsa mirabìlia tua.

Dòmine, dilèxi decòrem domus tuæ: * et locum habitatiònis glòriæ tuæ.

Ne perdas cum ìmpiis, Deus, ànimam meam, * et cum viris sànguinum vitam meam:

In quorum mànibus iniquitàtes sunt: * dèxtera eòrum replèta est munèribus.

Ego autem in innocèntia mea ingrèssus sum: * rèdime me, et miserère mei.

Pes meus stetit in dirècto: * in ecclèsiis benedìcam te, Dòmine.

FERIA QUINTA

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi dèerit, * in loco pàscuæ ibi me collocàvit.

Super àquam refectiònis educàvit me: * ànimam meam convèrtit.

Dedùxit me super sèmitas justìtiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulàvero in mèdio ùmbræ mortis, non timèbo mala: * quòniam tu mecum es.

Virga tua, et bàculus tuus: * ipsa me consolàta sunt.

Paràsti in conspèctu meo mensam, * advèrsus eos, qui trìbulant me.

Impinguàsti in òleo ca-

put meum: * et calix meus inèbrians quam præclàrus est!

Et misericòrdia tua subsequètur me * òmnibus dièbus vitæ meæ.

Et ut inhàbitem in domo Dòmini, * in longitùdinem dièrum.

FERIA SEXTA

Psalmus 21.

Deus, Deus meus, rèspice in me: quare me dereliquìsti? * longe a salùte mea verba delictòrum meòrum.

Deus meus clamàbo per diem, et non exàudies: * et nocte, et non ad insipièntiam mihi.

Tu autem in sancto hàbitas, * laus Israel.

In te speravèrunt patres nostri: * speravèrunt, et liberàsti eos.

Ad te clamavèrunt, et salvi facti sunt: * in te speravèrunt, et non sunt confùsi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * oppròbrium hòminum, et abjèctio plebis.

Omnes vidèntes me derisèrunt me: * locuti sunt làbiis, et movèrunt caput.

Speràvit in Dòmino, erìpiat eum: * salvum fàciat eum, quòniam vult eum.

Quòniam tu es, qui extraxìsti me de ventre: * spes mea ab ubèribus matris meæ. In te projèctus sum ex ùtero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discèsseris a me.

Quòniam tribulàtio pròxima est: * quòniam non est qui àdjuvet.

Circumdedèrunt me vìtuli multi: * tàuri pìngues obsedèrunt me.

Aperuèrunt super me os suum: * sicut leo ràpiens et rùgiens.

Sicut aqua effùsus sum: * et dispèrsa sunt òmnia ossa mea.

Factum est cor meum tàmquam cera liquèscens: * in mèdio ventris mei.

Aruit tàmquam testa virtus mea, et lìngua mea adhæsit fàucibus meis: * et in pùlverem mortis deduxìsti me.

Quòniam circumdedèrunt me canes multi: * concìlium malignàntium obsèdit me.

Fodèrunt manus meas, et pedes meos: * dinumeravèrunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideravèrunt et inspexèrunt me; * divisèrunt sibi vestimènta mea, et super vestem meam misèrunt sortem.

Tu autem, Dòmine, ne elongàveris auxìlium tuum a me: * ad defensiònem meam cònspice.

Erue a fràmea, Deus,

ànimam meam: * et de manu cànis ùnicam meam.

Salva me ex ore leònis: * et a còrnibus unicòrnium humilitàtem meam.

Narràbo nomen tuum fràtribus meis: * in mèdio Ecclèsiæ laudàbo te.

Qui timètis Dòminum, laudàte eum: * univèrsum semen Jacob, glorificàte eum.

Tìmeat eum omne semen Israel: * quòniam non sprevit, neque despèxit deprecatiònem pàuperis:

Nec avèrtit fàciem suam a me: * et cum clamàrem ad eum, exaudìvit me.

Apud te laus mea in Ecclèsia magna: * vota mea reddam in conspèctu timèntium eum.

Edent pàuperes et saturabùntur: et laudàbunt Dòminum qui requìrunt eum: * vivent corda eòrum in sæculum sæculi.

Reminiscèntur et convertèntur ad Dòminum * univèrsi fines terræ.

Et adoràbunt in conspèctu ejus * univèrsæ famìliæ Gèntium.

Quòniam Dòmini est regnum: * et ipse dominàbitur Gèntium.

Manducavèrunt et adoravèrunt omnes pìngues terræ: * in conspèctu ejus cadent omnes qui descèndunt in terram.

Et ànima mea illi vivet: * et semen meum sèrviet ipsi.

Annuntiàbitur Dòmino generàtio ventùra: * et annuntiàbunt cœli justìtiam ejus pòpulo qui nascètur, quem fecit Dòminus.

Sabbato nihil additur ut supra in Rubrica, 33.

Deinde dic. Psal. Beàti immaculàti, et Retrìbue, ut supra in Dominica, 27.

Per Annum, Ant. Beàti qui àmbulant in lege tua, Dòmine.

Tempore Adventus Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capitulum. Zach. 8. d.

Pacem et veritàtem dilìgite, ait Dòminus omnìpotens. ℟. Deo gràtias.

℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserère nobis. Et repetitur: Christe, Fili Dei vivi, miserère nobis. ℣. Qui sedes ad dèxteram Patris. ℟. Miserère nobis. ℣. Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui sancto. ℟. Christe, Fili Dei vivi, miserère nobis. ℣. Exùrge, Christe, àdjuva nos. ℟. Et lìbera nos propter nomen tuum.

Kyrie, elèison. Christe elèison. Kyrie elèison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis re-

surrectiònem. ℟. Vitam ætèrnam. Amen. ℣. Et ego ad te, Dòmine, clamàvi. ℟. Et mane oràtio mea prævèniet te. ℣. Repleàtur os meum làude. ℟. Ut cantem glòriam tuam, tota die magnitùdinem tuam. ℣. Dòmine, avèrte fàciem tuam a peccàtis meis. ℟. Et omnes iniquitàtes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me, Deus. ℟. Et spìritum rectum ìnnova in viscèribus meis. ℣. Ne projìcias me a fàcie tua. ℟. Et spìritum sanctum tuum ne àuferas a me. ℣. Redde mihi lætitiam salutàris tui. ℟. Et spìritu principàli confirma me.

Quando ad laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutòrium, *et* Confìteor Deo, etc. *ut supra,* 31.

Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales inferius positæ post Laud. Feriæ II, tunc ad Primam prædictæ Preces et seq. dicuntur flexis genibus.

℣. Erìpe me, Dòmine, ab hòmine malo. ℟. A viro inìquo èripe me. ℣. Eripe me de inimìcis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgèntibus in me lìbera me. ℣. Eripe me de operàntibus iniquitàtem. ℟. Et de viris sànguinum salva me. ℣. Sic psalmum dicam nòmini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Exàudi nos, Deus, salutàris noster. ℟. Spes omnium fìnium terræ, et in mari longe. ℣. Deus, in adjutòrium meum intènde. ℟. Dòmine, ad adjuvàndum me festìna. ℣. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortàlis. ℟. Miserère nobis. ℣. Bènedic, ànima mea, Dòmino. ℟. Et òmnia quæ intra me sunt, nòmini sancto ejus. ℣. Bènedic, ànima mea, Dòmino. ℟. Et noli oblivìsci omnes retributiònes ejus. ℣. Qui propitiàtur òmnibus iniquitàtibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitàtes tuas. ℣. Qui rèdimit de intèritu vitam tuam. ℟. Qui corònat te in misericòrdia et miseratiònibus ℣. Qui replet in bonis desidèrium tuum. ℟. Renovàbitur ut àquilæ juvèntus tua. ℣. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini. ℟. Qui fecit cælum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem, dicens: Confìteor Deo omnipotènti, *et reliqua omnia ut supra in Dominica,* 31.

IN FESTIS

AD PRIMAM

Pater noster. Ave, Maria. Credo.

℣. Deus, in adjutòrium, *ut supra.*

Inchoata Antiphona de Laud. Festi, dicunt. Psalmi Deus, in nòmine tuo, 25; Beàti immaculàti, 27; Retrìbue, 28; *postea prædicta Antiph. integra, ac reliqua ut supra in Dominica; sed in Duplic. et infra Oct. non dicuntur Preces.*

Dicto Benedicàmus Dòmino, *in Choro dic. Prima de B. V., si dicenda sit: postea legitur Martyrologium.* Pretiòsa etc. *ut supra.*

Ad Absolutionem Capituli legitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM

Pater noster. Ave Maria. Deus in adjutòrium, 19.

Hymnus.

Nunc sancte nobis Spìritus,
Unum Patri cum Fìlio,
Dignàre promptus ìngeri
Nostro refùsus pèctori.
Os, lìngua, mens, sensus, vigor,
Confessiònem pèrsonent,
Flammèscat igne chàritas,
Accèndat ardor pròximos.
Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelùja.

In feriali Officio per Annum, Ant. Deduc me.

Temp. Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

Legem pone mihi, Dòmine, viam justificatiònum tuàrum: * et exquìram eam semper.

Da mihi intellèctum, et scrutàbor legem tuam: * et custòdiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sèmitam mandatòrum tuòrum: * quia ipsam vòlui.

Inclìna cor meum in testimònia tua: * et non in avarìtiam.

Avèrte òculos meos, ne vìdeant vanitàtem: * in via tua vivìfica me.

Stàtue servo tuo elòquium tuum, * in timòre tuo.

Ampùta oppròbrium meum, quod suspicàtus sum: * quia judìcia tua jucùnda.

Ecce concupìvi mandà-

ta tua: * in æquitàte tua vivìfica me.

Et vèniat super me misericòrdia tua, Dòmine: * salutàre tuum secùndum elòquium tuum.

Et respondèbo exprobràntibus mihi verbum: * quia speràvi in sermònibus tuis.

Et ne àuferas de ore meo verbum veritàtis usquequàque: * quia in judìciis tuis supersperàvi.

Et custòdiam legem tuam semper: * in sæculum et in sæculum sæculi.

Et ambulàbam in latitùdine: * quia mandàta tua exquisìvi.

Et loquèbar in testimòniis tuis in conspèctu regnum: * et non confundèbar.

Et meditàbar in mandàtis tuis, * quæ dilèxi.

Et levàvi manus meas ad mandàta tua, quæ dilèxi: * et exercèbar in justificatiònibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedìsti.

Hæc me consolàta est in humilitàte mea: * quia elòquium tuum vivificàvit me.

Supèrbi inìque agèbant usquequàque: * a lege autem tua non declinàvi.

Memor fui judiciòrum tuòrum a sæculo, Dòmine: * et consolàtus sum.

Defèctio tènuit me, * pro peccatòribus derelinquèntibus legem tuam.

Cantàbiles mihi erant justificatiònes tuæ, * in loco peregrinatiònis meæ.

Memor fui nocte nòminis tui, Dòmine: * et custodìvi legem tuam.

Hæc facta est mihi: * quia justificatiònes tuas exquisìvi.

Pòrtio mea, Dòmine * dixi custodìre legem tuam.

Deprecàtus sum fàciem tuam in toto corde meo: * miserère mei secùndum elòquium tuum.

Cogitàvi vias meas: * et convèrti pedes meos in testimònia tua.

Paràtus sum, et non sum turbàtus: * ut custòdiam mandàta tua.

Funes peccatòrum circumplèxi sunt me: * et legem tuam non sum oblìtus.

Mèdia nocte surgèbam ad confitèndum tibi, * super judìcia justificatiònis tuæ.

Pàrticeps ego sum òmnium timèntium te: * et custodièntium mandàta tua.

Misericòrdia tua, Dòmine, plena est terra: * justificatiònes tuas doce me.

Bonitatem fecìsti cum servo tuo, Dòmine: * secùndum verbum tuum.

Bonitàtem, et disciplìnam, et scièntiam doce me: * quia mandàtis tuis crèdidi.

Priùsquam humiliàrer ego delìqui: * proptèrea elòquium tuum custodìvi.

Bonus es tu: * et in bonitàte tua doce me justificatiònes tuas.

Multiplicàta est super me inìquitas superbòrum: * ego autem in toto corde meo scrutàbor mandàta tua.

Coagulàtum est sicut lac cor eòrum: * ego vero legem tuam meditàtus sum.

Bonum mihi quia humiliàsti me: * ut discam justificatiònes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super mìllia auri et argènti.

Manus tuæ fecèrunt me, et plasmavèrunt me: * da mihi intellèctum, et discam mandàta tua.

Qui timent te, vidèbunt me, et lætabùntur: * quia in verba tua supersperàvi.

Cognòvi, Dòmine, quia æquitas judicia tua: * et in veritàte tua humiliàsti me.

Fiat misericòrdia tua ut consolètur me, * secùndum elòquium tuum servo tuo.

Vèniant mihi miseratiònes tuæ, et vivam: * quia lex tua meditàtio mea est.

Confundàntur supèrbi, quia injùste iniquitàtem fecèrunt in me: * ego àutem exercèbor in mandàtis tuis.

Convertàntur mihi timèntes te: * et qui novèrunt testimònia tua.

Fiat cor meum immaculàtum in justificatiònibus tuis, * ut non confùndar.

Ant. Allelùja, allelùja, allelùja.

Sequens Capitulum, et alia in aliis Horis, dicuntur in Dominicis a II. post Epiph. usque ad Septuag. RR. brevia, etiam usque ad Dominicam I. Quadrag. similiter, et quæ sequuntur in feriali Officio

Capit. 1. Joan 4. c.

Deus chàritas est: et qui manet in charitàte, in Deo manet, et Deus in eo.

℟. br. Inclìna cor meum, Deus, * In testimònia tua. Inclìna. ℣. Avèrte òculos meos, ne vìdeant vanitàtem: in via tua vivìfica me. In. Glòria Patri. Inclìna. ℣. Ego dixi: Dòmine, miserère mei. ℟. Sa-

na ànimam meam, quia peccàvi tibi.

In feriali Officio per Annum, Ant. Deduc me, Dòmine, in sèmitam mandatòrum tuòrum.

Capit. Jer. 17. c.

Sana me, Dòmine, et sanàbor: salvum me fac, et salvus ero: quòniam laus mea tu es.

℟. br. Sana ànimam meam, * Quia peccàvi tibi. Sana. ℣. Ego dixi: Dòmine, miserère mei. Quia Glòria Patri. Sana. ℣. Adjùtor meus esto, ne derelìnquas me. ℟. Neque despìcias me, Deus salutàris meus.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam et Nonam flexis genibus dicitur Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Dòmine, Deus virtùtum, convèrte nos. ℟. Et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus. ℣. Exùrge, Christe àdjuva nos. ℟. Et lìbera nos propter nomen tuum. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum Spìritu tuo.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus, in feriali Officio, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capit. Jer. 23.

Ecce dies vèniunt, dicit Dòminus, et suscitàbo Dàvid germen justum: et regnàbit Rex, et sàpiens erit: et fàciet judìcium et justìtiam in terra. ℟. Deo gràtias.

℟. br. Veni ad liberàndum nos, * Dòmine Deus virtùtum. Veni. ℣. Ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus. Dòmine. Glòria Patri. Veni. ℣. Timèbunt gentes nomen tuum, Dòmine. ℟. Et omnes reges terræ glòriam tuam. Kyrie, elèison, ut supra.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM

Pater noster. Ave, Marìa. Deus, in adjutòrium, 19.

Hymnus

Rector potens, verax Deus,
Qui tèmperas rerum vices,
Splendòre mane illùminas,
Et ìgnibus merìdiem;
Extìngue flammas lìtium.
Aufer calòrem nòxium.
Confer salùtem còrporum,
Veràmque pacem còrdium.
Præsta, Pater pìissime,
Patrìque compar Unice,

Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelùja.

In feriali Officio per Annum, Ant. Adjuva me.

Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus

Defecit in salutàre tuum ànima mea: * et in verbum tuum superspe-ràvi.

Defecèrunt òculi mei in elòquium tuum, * dicentes: Quando consolàberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruìna: * justificatiònes tuas non sum oblìtus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fàcies de persequèntibus me judìcium?

Narravèrunt mihi inìqui fabulatiònes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandàta tua vèritas: * inìque persecùti sunt me, àdjuva me.

Pàulo minus consummavèrunt me in terra: * ego àutem non derelìqui mandàta tua.

Secùndum misericòrdiam tuam vivìfica me: * et custòdiam testimònia oris tui.

In ætèrnum, Dòmine, * verbum tuum pèrmanet in cælo.

In generatiònem et generatiònem vèritas tua: * fundàsti terram, et pèrmanet.

Ordinatiòne tua persevèrat dies: * quòniam òmnia sèrviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditàtio mea est: * tunc forte perìissem in humilitàte mea.

In ætèrnum non oblivìscar justificatiònes tuas: * quia in ipsis vivificàsti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quòniam justificatiònes tuas exquisìvi.

Me expectavèrunt peccatòres ut pèrderent me: * testimònia tua intellèxi.

Omnis consummatiònis vidi finem: * latum mandàtum tuum nimis.

Quomodo dilèxi legem tuam, Dòmine? * tota die meditàtio mea est.

Super inimìcos meos prudèntem me fecìsti mandàto tuo: * quia in ætèrnum mihi est.

Super omnes docèntes me intellèxi: * quia testimònia tua meditàtio mea est.

Super senes intellèxi: * quia mandàta tua quæsìvi.

Ab omni via mala prohìbui pedes meos: * ut custòdiam verba tua.

A judìciis tuis non declinàvi: * quia tu legem posuìsti mihi.

Quam dùlcia fàucibus meis elòquia tua * super mel ori meo!
A mandàtis tuis intellèxi: * proptèrea odìvi omnem viam iniquitàtis.
Lucèrna pèdibus meis verbum tuum, * et lumen sèmitis meis.
Juràvi, et stàtui * custodìre judìcia justìtiæ tuæ.
Humiliàtus sum usquequàque, Dòmine: * vivìfica me secùndum verbum tuum.
Voluntària oris mei beneplàcita fac, Dòmine: * et judìcia tua doce me.
Anima mea in mànibus meis semper: * et legem tuam non sum oblìtus.
Posuèrunt peccatòres làqueum mihi: * et de mandàtis tuis non erràvi.
Hæreditàte acquisìvi testimònia tua in ætèrnum: * quia exultàtio cordis mei sunt.
Inclinàvi cor meum ad facièndas justificatiònes tuas in ætèrnum: * propter retributiònem.

Iniquos òdio hàbui: * et legem tuam dilèxi.
Adjùtor et suscèptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperàvi.
Declinàte a me, malìgni: * et scrutàbor mandata Dei mei.
Sùscipe me secùndum elòquium tuum, et vivam: * et non confùndas me ab expectatiòne mea.
Adjuva me, et salvus ero: * et meditàbor in justificatiònibus tuis semper.
Sprevìsti omnes discedèntes a judìciis tuis: * quia injùsta cogitàtio eòrum.
Prævaricàntes reputàvi omnes peccatòres terræ: * ìdeo dilèxi testimònia tua.
Confìge timòre tuo carnes meas: * a judìciis enim tuis tìmui.
Feci judìcium et justìtiam: * non tradas me calumniàntibus me.
Sùscipe servum tuum in bonum: * non calumnièntur me supèrbi.
Oculi mei defecèrunt in salutàre tuum: * et in elòquium justìtiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secùndum misericòrdiam tuam: * et justificatiònes tuas doce me.
Servus tuus sum ego: * da mihi intellèctum, ut sciam testimònia tua.
Tempus facièndi, Dòmine: * dissipavèrunt legem tuam.
Ideo dilèxi mandàta tua, * super àurum et topàzion.
Proptèrea ad òmnia mandàta tua dirigèbar: * omnem viam inìquam òdio hàbui.

Ant. Allelùja, allelùja, allelùja.

Capit. Gal. 6.

Alter altèrius ònera portàte, et sic adimplèbitis legem Christi.

℟. br. In ætèrnum, Dòmine, * Pèrmanet verbum tuum. In ætèrnum. ℣. In sæculum sæculi vèritas tua. Pèrmanet. Glòria Patri. In ætèrnum. ℣. Dòminus regit me, et nihil mihi dèerit. ℟. In loco pàscuæ ibi me collocàvit.

In feriali Officio per Annum, Ant. Adjuva me, et salvus ero, Dòmine.

Capit. Alter altèrius.

℟. br. Benedìcam Dòminum * In òmni tèmpore. Benedìcam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. In omni. Glòria Patri. Benedìcam. ℣. Dòminus regit me, et nihil mihi dèerit. ℟. In loco pàscuæ ibi me collocàvit. Kyrie elèison, si dicendum sit, ut supra ad Tertiam, 42.

Oratio conveniens.

Tempore Adventus in feriali Officio Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capit. Jerem. 23.

In dièbus illis salvàbitur Juda, et Israel habitàbit confidènter: et hoc est nomen, quod vocàbunt eum, Dòminus justus noster.

℟. br. Ostènde nobis, Dòmine, * Misericòrdiam tuam. Ostènde. ℣. Et salutàre tuum da nobis. Misericòrdiam. Glòria Patri. Ostènde. ℣. Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui. ℟. Vìsita nos in salutàri tuo. Kyrie, elèison, ut supra, 42.

Oratio conveniens.

AD NONAM

Pater noster. Ave, Marìa.
Deus, in adjutòrium, 19.

Hymnus

Rerum Deus tenax vigor,
Immòtus in te pèrmanens,
Lucis diùrnæ tèmpora
Succèssibus detèrminans;
Largìre lumen vèspere,
Quo vita nusquam dècidat,
Sed præmium mortis sacræ
Perènnis instet glòria.
Præsta, Pater pìissime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelùja.
In feriali Officio per Annum, Ant. Aspice in me.
Tempore Adventus, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Psalmus.

Mirabilia testimònia tua: * ìdeo scrutàta est ea ànima mea.

Declaràtio sermònum tuòrum illùminat: * et intellèctum dat pàrvulis.

Os meum apèrui et attràxi spìritum: * quia mandàta tua desideràbam.

Aspice in me, et miserère mei, * secùndum judìcium diligèntium nomen tuum.

Gressus meos dìrige secùndum elòquium tuum: * et non dominètur mei omnis injustìtia.

Rèdime me a calùmniis hòminum: * ut custòdiam mandàta tua.

Fàciem tuam illùmina super servum tuum: * et doce me justificatiònes tuas.

Exitus aquàrum deduxèrunt òculi mei: * quia non custodièrunt legem tuam.

Justus es, Dòmine: * et rectum judìcium tuum.

Mandàsti justìtiam testimònia tua: * et veritàtem tuam nimis.

Tabèscere me fecit zelus meus: * quia oblìti sunt verba tua inimìci mei.

Ignìtum elòquium tuum vehemènter: * et servus tuus dilèxit illud.

Adolescèntulus sum ego, et contèmptus: * justificatiònes tuas non sum oblìtus.

Justìtia tua, justìtia in ætèrnum: * et lex tua vèritas.

Tribulàtio et angùstia invenèrunt me: * mandàta tua meditàtio mea est.

Æquitas testimònia tua in ætèrnum: * intellèctum da mihi, et vivam.

Clamavi in toto corde meo, exàudi me, Dòmine: * justificatiònes tuas requìram.

Clamàvi ad te, salvum me fac: * ut custòdiam mandàta tua.

Prævèni in maturitàte, et clamàvi: * quia in verba tua supersperàvi.

Prævenèrunt òculi mei ad te dilùculo: * ut meditàrer elòquia tua.

Vocem meam àudi secùndum misericòrdiam tuam, Dòmine: * et secùndum judìcium tuum vivìfica me.

Appropinquavèrunt persequèntes me iniquitàti: * a lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu, Dòmine: * et omnes viæ tuæ vèritas.

Inìtio cognòvi de testimòniis tuis: * quia in ætèrnum fundàsti ea.

Vide humilitàtem meam, et èripe me: * quia legem tuam non sum oblìtus.

Jùdica judìcium meum, et rèdime me: * pròpter elòquium tuum vivìfica me.

Longe a peccatòribus salus: * quia justificatiònes tuas non exquisièrunt.

Misericòrdiæ tuæ multæ, Dòmine: * secùndum judìcium tuum vivìfica me.

Multi qui persequùntur me, et trìbulant me: * a testimòniis tuis non declinàvi.

Vidi prævaricàntes, et tabescèbam: * quia elòquia tua non custodièrunt.

Vide quòniam mandàta tua dilèxi, Dòmine: * in misericòrdia tua vivìfica me.

Princìpium verbòrum tuòrum, vèritas: * in ætèrnum òmnia judìcia justìtiæ tuæ.

Principes persecùti sunt me gratis: * et a verbis tuis formidàvit cor meum.

Lætàbor ego super elòquia tua: * sicut qui invènit spòlia multa.

Iniquitàtem òdio habui, et abominàtus sum: * legem autem tuam dilèxi.

Sèpties in die laudem dixi tibi: * super judìcia justìtiæ tuæ.

Pax multa diligèntibus legem tuam: * et non est illis scàndalum.

Expectàbam salutàre tuum, Dòmine: * et mandàta tua dilèxi.

Custodìvit ànima mea testimònia tua: * et dilèxit ea vehemènter.

Servàvi mandàta tua, et testimònia tua: * quia omnes viæ meæ in conspèctu tuo.

Appropìnquet deprecàtio mea in conspèctu tuo, Dòmine: * juxta elòquium tuum da mihi intellèctum.

Intret postulàtio mea in conspèctu tuo: * secùndum elòquium tuum èripe me.

Eructàbunt làbia mea hymnum, * cum docùeris me justificatiònes tuas.

Pronuntiàbit lingua mea elòquium tuum: * quia òmnia mandàta tua æquitas.

Fiat manus tua, ut salvet me: * quòniam mandàta tua elègi.

Concupìvi salutàre tuum, Dòmine: * et lex tua, meditàtio mea est.

Vivet ànima mea, et laudàbit te: * et judìcia tua adjuvàbunt me.

Erràvi sicut ovis quæ pèriit: * quære servum tuum, quia mandàta tua non sum oblìtus.

Ant. Allelùja, allelùja, allelùja.

Capit. 1. Cor. 6. d.

Empti enim estis prètio magno. Glorificàte, et

portàte Deum in còrpore vestro.

℟. br. Clamàvi in toto corde meo, * Exàudi me, Dòmine. Clamàvi. ℣. Justificatiònes tuas requìram. Exàudi. Glòria Patri. Clamàvi. ℣. Ab occùltis meis munda me, Dòmine. ℟. Et ab aliènis parce servo tuo.

In feriali Officio per Annum, Ant. Aspice in me, et miserère mei, Dòmine.

Capit. Empti enim.

℟. br. Rèdime me, Dòmine, * Et miserère mei. Rèdime. ℣. Pes enim meus stetit in via recta. Et miserère. Glòria Patri. Rèdime. ℣. Ab occùltis meis munda me, Dòmine. ℟. Et ab aliènis parce servo tuo. Kyrie, elèison, si dicendum sit, ut supra ad Tertiam, 42.

Oratio convenìens.

Tempore Adventus, in feriali Officio, Ant. de Laudibus Dominicæ, aut ex propriis Laudibus.

Capit. Isaiæ 14.

Prope est ut vèniat tempus ejus, et dies ejus non elongabùntur. Miserèbitur enim Dòminus Jacob, et Israel salvàbitur.

℟. br. Super te, Jerùsalem, * Orìetur Dòminus. Super. ℣. Et glòria ejus in te vidèbitur. Orìetur. Glòria Patri. Super te. ℣. Veni, Dòmine, et noli tardàre. ℟. Relàxa facìnora plebi tuæ. Kyrie, elèison, ut supra, 42.

Oratio convenìens.

Vesperæ in Dominica, et in Feriis, habentur inferius post Laudes Sabbati.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave, Maria. Credo. ℣. Dòmine, làbia mea apèries, ut supra, 2.

Invitatorium. Venìte, * Exultèmus Dòmino. Ps. Jubilèmus Deo, ut supra, 2.

Hymnus

Somno refèctis àrtibus,
Spreto cubìli, sùrgimus:
Nobis, Pater, canèntibus
Adèsse te depòscimus.

Te lìngua primum còncinat,
Te mentis ardor àmbiat,
Ut àctuum sequèntium
Tu, sancte, sis exòrdium.

Cedant tenèbræ lùmini,
Et nox diùrno sìderi,
Ut culpa, quam nox ìntulit,
Lucis labàscat mùnere.

Precàmur ìidem sùpplices,
Noxas ut omnes àmputes,

Et ore te canèntium,
Laudèris omni tèmpore.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Invitatoria per Ferias dicuntur in feriali Officio ab Octava Epiph. usque ad Dominicam Passionis. Hymni vero tam ad Matutinum, quam ad Laudes et Vesperas usque ad Dominicam I. Quadrag. Ant. autem Nocturnorum, per totum annum, ut infra.

Ant. Dòminus defènsor.

Psalmus 26.

Dominus illuminàtio mea et salus mea, * quem timèbo?

Dòminus protèctor vitæ meæ, * a quo trepidàbo?

Dum appròpiant super me nocèntes, * ut edant carnes meas.

Qui trìbulant me inimìci mei, * ipsi infirmàti sunt, et cecidèrunt.

Si consìstant advèrsum me castra, * non timèbit cor meum.

Si exùrgat advèrsum me prælium, * in hoc ego speràbo.

Unam pètii a Dòmino, * hanc requìram, * ut inhàbitem in domo Dòmini, òmnibus dièbus vitæ meæ.

Ut vìdeam voluptàtem Dòmini, * et vìsitem templum ejus.

Quòniam abscòndit me in tabernàculo suo: * in die malòrum protèxit me in abscòndito tabernàculi sui.

In petra exaltàvit me: * et nunc exaltàvit caput meum super inimìcos meos.

Circuìvi, et immolàvi in tabernàculo ejus hòstiam vociferatiònis: * cantàbo, et psalmum dicam Dòmino.

Exàudi, Dòmine, vocem meam qua clamàvi ad te: * miserère mei, et exàudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisìvit te fàcies mea: * fàciem tuam, Dòmine, requìram.

Ne avèrtas fàciem tuam a me: * ne declìnes in ira a servo tuo.

Adjùtor meus esto: * ne derelìnquas me, neque despìcias me, Deus salutàris meus.

Quòniam pater meus, et mater mea dereliquèrunt me: * Dòminus autem assùmpsit me.

Legem pone mihi, Dòmine, in via tua: * et dìrige me in sèmitam rectam propter inimìcos meos.

Ne tradìderis me in ànimas tribulàntium me: * quòniam insurrexèrunt in me testes inìqui, et mentìta est inìquitas sibi.

Credo vidère bona Dòmini: * in terra vivèntium.

Expècta Dòminum, virìliter age: * et confortètur cor tuum, et sùstine Dòminum.

Psalmus 27.

Ad te, Dòmine, clamàbo, Deus meus, ne sìleas a me: * nequàndo tàceas a me, et assimilàbor descendèntibus in lacum.

Exàudi, Dòmine, vocem deprecatiònis meæ dum oro ad te: * dum extòllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatòribus: * et cum operàntibus iniquitàtem ne perdas me.

Qui loquùntur pacem cum pròximo suo, * mala autem in còrdibus eòrum.

Da illis secùndum òpera eòrum, * et secùndum nequìtiam adinventiònum ipsòrum.

Secùndum òpera mànuum eòrum trìbue illis: * redde retributiònem eòrum ipsis.

Quòniam non intellexèrunt òpera Dòmini, et in òpera mànuum ejus * dèstrues illos, et non ædificàbis eos.

Benedìctus Dòminus: * quòniam exaudìvit vocem deprecatiònis meæ.

Dòminus adjùtor meus, et protèctor meus: * in ipso speràvit cor meum, et adjùtus sum.

Et reflòruit caro mea: * et ex voluntàte mea confitèbor ei.

Dòminus fortitùdo plebis suæ: * et protèctor salvatiònum Christi sui est.

Salvum fac pòpulum tuum, Dòmine, et bènedic hæreditàti tuæ: * et rege eos, et extòlle illos usque in ætèrnum.

Ant. Dòminus defènsor vitæ meæ.

Ant. Adoràte.

Psalmus 28.

Afferte Dòmino, fìlii Dei: * affèrte Dòmino fìlios arìetum:

Affèrte Dòmino glòriam et honòrem, affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.

Vox Dòmini super aquas: Deus majestàtis intònuit * Dòminus super aquas multas.

Vox Dòmini in virtùte: * vox Dòmini in magnificèntia.

Vox Dòmini confringèntis cedros: * et confrìnget Dòminus cedros Lìbani:

Et commìnuet eas tàmquam vìtulum Lìbani: * et dilèctus quemàdmodum fìlius unicòrnium.

Vox Dòmini intercidèntis flammam ignis: * vox Dòmini concutièntis desèrtum, et commovèbit Dòminus desèrtum Cades.

Vox Dòmini præparàntis cervos, et revelàbit condènsa: * et in templo ejus omnes dicent glòriam.

Dòminus dilùvium inhabitàre facit; * et sedèbit Dòminus rex in ætèrnum.

Dòminus virtùtem pòpulo suo dabit: * Dòminus benedìcet pòpulo suo in pace.

Psalmus 29.

Exaltabo te, Dòmine, quòniam suscepìsti me: * nec delectàsti inimìcos meos super me.

Dòmine Deus meus, clamàvi ad te, * et sanàsti me.

Dòmine, eduxìsti ab infèrno ànimam meam: * salvàsti me a descendèntibus in lacum.

Psàllite Dòmino, sancti ejus: * et confitèmini memòriæ sanctitàtis ejus.

Quòniam ira in indignatiòne ejus: * et vita in voluntàte ejus.

Ad vèsperum demoràbitur fletus: * et ad matutìnum lætìtia.

Ego autem dixi in abundàntia mea: * non movèbor in ætèrnum.

Dòmine, in voluntàte tua, * præstitìsti decòri meo virtùtem.

Avertìsti fàciem tuam a me: * et factus sum conturbàtus.

Ad te, Dòmine, clamàbo, * et ad Deum meum deprecàbor.

Quæ utìlitas in sànguine meo, * dum descèndo in corruptiònem?

Nùmquid confitèbitur tibi pulvis, * aut annuntiàbit veritàtem tuam?

Audìvit Dòminus, et misèrtus est mei: * Dòminus factus est adjùtor meus.

Convertìsti planctum meum in gàudium mihi: * conscidìsti saccum meum, et circumdedìsti me lætìtia.

Ut cantet tibi glòria mea, et non compùngar: * Dòmine Deus meus, in ætèrnum confitèbor tibi.

Ant. Adoràte Dòminum in àula sancta ejus.

Ant. In tua justìtia.

Psalmus 30.

In te, Dòmine, speràvi, non confùndar in ætèrnum: * in justìtia tua lìbera me.

Inclìna ad me àurem

tuam, * accèlera ut èruas me.

Esto mihi in Deum protectòrem, et in domum refùgii: * ut salvum me fàcias.

Quòniam fortitùdo mea, et refùgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedùces me, et enùtries me.

Edùces me de làqueo hoc, quem abscondèrunt mihi: * quòniam tu es protèctor meus.

In manus tuas commèndo spìritum meum: * redemìsti me, Dòmine Deus veritàtis.

Odìsti observàntes vanitàtes, * supervàcue.

Ego autem in Dòmino speràvi: * exultàbo, et lætàbor in misericòrdia tua.

Quòniam respexìsti humilitàtem meam, * salvàsti de necessitàtibus ànimam meam.

Nec conclusìsti me in mànibus inimìci: * statuìsti in loco spatiòso pedes meos.

Miserère mei, Dòmine, quòniam trìbulor: * conturbàtus est in ira òculus meus, ànima mea, et venter meus.

Quòniam defècit in dolòre vita mea: * et anni mei in gemìtibus.

Infirmàta est in paupertàte virtus mea: * et ossa mea conturbàta sunt.

Super omnes inimìcos meos fàctus sum oppròbrium, et vicìnis meis valde: * et timor notis meis.

Qui vidèbant me, foras fugèrunt a me: * obliviòni datus sum tàmquam mòrtuus a corde.

Fàctus sum tamquam vas pèrditum: * quòniam audìvi vituperatiònem multòrum commoràntium in circùitu:

In eo dum convenìrent simul advèrsum me, * accìpere animam meam consiliàti sunt.

Ego autem in te speràvi, Dòmine: * dixi: Deus meus es tu: in mànibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicòrum meòrum: * et a persequèntibus me.

Illùstra fàciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericòrdia tua: * Dòmine, non confùndar, quòniam invocàvi te.

Erubèscant ìmpii, et deducàntur in infèrnum: * muta fiant làbia dolòsa.

Quæ loquùntur advèrsus justum iniquitàtem, * in supèrbia, et in abusiòne.

Quam magna multitùdo dulcèdinis tuæ, Dòmine, * quam abscondìsti timèntibus te!

Perfecìsti eis, qui spèrant in te, * in conspèctu filiòrum hòminum.

Abscòndes eos in abscòndito facièi tuæ * a conturbatiòne hòminum.

Pròteges eos in tabernàculo tuo * a contradictiòne linguàrum.

Benedìctus Dòminus: * quòniam mirificàvit misericòrdiam suam mihi in civitàte munìta.

Ego autem dixi in excèssu mentis meæ: * Projèctus sum a fàcie oculòrum tuòrum.

Ideo exaudìsti vocem oratiònis meæ, * dum clamàrem ad te.

Dilìgite Dòminum, omnes sancti ejus: * quòniam veritàtem requìret Dòminus, et retrìbuet abundànter facièntibus supèrbiam.

Virìliter àgite, et confortètur cor vestrum, * omnes qui speràtis in Dòmino.

Psalmus 31.

Beati quorum remìssæ sunt iniquitàtes: * et quorum tecta sunt peccàta.

Beàtus vir, cui non imputàvit Dòminus peccàtum; * nec est in spìritu ejus dolus.

Quòniam tacui, inveteravèrunt ossa mea, * dum clamàrem tota die.

Quòniam die ac nocte gravàta est super me manus tua: * convèrsus sum in ærùmna mea, dum confìgitur spina.

Delìctum meum cògnitum tibi feci: * et injustìtiam meam non abscòndi.

Dixi: Confitèbor advèrsum me injustìtiam meam Dòmino: * et tu remisìsti impietàtem peccàti mei.

Pro hac oràbit ad te omnis sanctus, * in tèmpore opportùno.

Verùmtamen in dilùvio aquàrum multàrum * ad eum non approximàbunt.

Tu es refùgium meum a tribulatiòne, quæ circùmdedit me: * exultàtio mea, èrue me a circumdàntibus me.

Intellèctum tibi dabo, et ìnstruam te in via hac, qua gradièris: * firmàbo super te òculos meos.

Nolìte fìeri sicut èquus et mulus, * quibus non est intellèctus.

In camo et freno maxìllas eòrum constrìnge, * qui non appròximant ad te.

Multa flagèlla peccatòris, * speràntem autem in Dòmino misericòrdia circùmdabit.

Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi; * et gloriàmini, omnes recti corde.

Ant. In tua justìtia lìbera me, Dòmine.

Ant. Rectos decet.

Psalmus 32.

Exultate, justi, in Dòmino: * rectos decet collaudàtio.

Confitèmini Dòmino in cìthara: * in psaltèrio decem chordàrum psàllite illi.

Cantàte ei cànticum novum: * bene psàllite ei in vociferatiòne.

Quia rectum est verbum Dòmini, * et òmnia òpera ejus in fide.

Dìligit misericòrdiam et judìcium: * misericòrdia Dòmine plena est terra.

Verbo Dòmini cæli firmàti sunt: * et spìritu oris ejus omnis virtus eòrum.

Còngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesàuris abyssos.

Tìmeat Dòminum omnis terra: * ab eo autem commoveàntur omnes inhabitàntes orbem.

Quòniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandàvit, et creàta sunt.

Dòminus dìssipat consìlia gèntium: * rèprobat autem cogitatiònes populòrum, et rèprobat consìlia prìncipum.

Consìlium autem Dòmini in ætèrnum manet: * cogitatiònes cordis ejus in generatiòne et generatiònem.

Beàta gens, cujus est Dòminus Deus ejus: * pòpulus, quem elègit in hæreditàtem sibi.

De cælo respèxit Dòminus: * vidit omnes fìlios hòminum.

De præparàto habitàculo suo: * respèxit super omnes, qui hàbitant terram.

Qui finxit singillàtim corda eòrum: * qui intèlligit omnia òpera eòrum.

Non salvàtur rex per multam virtùtem, * et gigas non salvàbitur in multitùdine virtùtis suæ.

Fallax èquus ad salùtem: * in abundàntia autem virtùtis suæ non salvàbitur.

Ecce òculi Dòmini super metuèntes eum: * et in eis, qui sperant super misericòrdia ejus.

Ut èruat a morte ànimas eòrum: * et alat eos in fame.

Anima nostra sùstinet Dòminum: * quòniam adjùtor et protèctor noster est.

Quia in eo lætàbitur cor nostrum: * et in nòmine sancto ejus speràvimus.

Fiat misericòrdia tua, Dòmine, super nos: * quemàdmodum speràvimus in te.

Psalmus 33.

Benedicam Dòminum in omni tèmpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dòmino laudàbitur ànima mea: * àudiant mansuèti, et lætèntur.

Magnificàte Dòminum mecum, * et exaltèmus nomen ejus in idìpsum.

Exquisìvi Dòminum, et exaudìvit me: * et ex òmnibus tribulatiònibus meis erìpuit me.

Accèdite ad eum, et illuminàmini: * et fàcies vestræ non confundèntur.

Iste pauper clamàvit, et Dòminus exaudìvit eum: * et de òmnibus tribulatiònibus ejus salvàvit eum.

Immìttet Angelus Dòmini in circùitu timèntium eum: * et erìpiet eos.

Gustàte, et vidète quòniam suàvis est Dòminus: * beàtus vir, qui sperat in eo.

Timète Dòminum omnes sancti ejus: * quòniam non est inòpia timèntibus eum.

Dìvites eguèrunt et esurièrunt: * inquirèntes àutem Dòminum non minuèntur omni bono.

Venìte, fìlii, audìte me: * timòrem Dòmini docèbo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * dìligit dies vidère bonos?

Pròhibe lìnguam tuam a malo: * et làbia tua ne loquàntur dolum.

Divèrte a malo, et fac bonum: * inquìre pacem, et persèquere eam.

Oculi Dòmini super justos: * et àures ejus in preces eòrum.

Vultus àutem Dòmini super facièntes mala: * ut perdat de terra memòriam eòrum.

Clamavèrunt justi, et Dòminus exaudìvit eos: * et ex òmnibus tribulatiònibus eòrum liberàvit eos.

Juxta est Dòminus iis qui tribulàto sunt corde: * et hùmiles spìritu salvàbit.

Multæ tribulatiònes justòrum: * et de òmnibus his liberàbit eos Dòminus.

Custòdit Dòminus òmnia ossa eòrum: * unum ex his non conterètur.

Mors peccatòrum pèssima; * et qui odèrunt justum delìnquent.

Rèdimet Dòminus ànimas servòrum suòrum: * et non delìnquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Rectos decet collaudàtio.

Ant. Expùgna.

Psalmus 34.

Judica, Dòmine, nocèntes me, * expùgna impugnàntes me.

Apprehènde arma et scutum: * et exùrge in adjutòrium mihi.

Effùnde fràmeam, et conclùde advèrsus eos, qui persequùntur me: * dic ànimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundàntur et reve-

reàntur, * quærèntes ànimam meam.

Avertàntur retròrsum, et confundàntur * cogitàntes mihi mala.

Fiant tàmquam pulvis ante fàciem venti: * et Angelus Dòmini coàrctans eos.

Fiat via illòrum tènebræ et lùbricum: * et Angelus Dñi pèrsequens eos.

Quòniam gratis abscondèrunt mihi intèritum làquei sui: * supervàcue exprobravèrunt ànimam meam.

Vèniat illi làqueus, quem ignòrat, et càptio, quam abscòndit, apprehèndat eum: * et in làqueum cadat in ipsum.

Anima àutem mea exultàbit in Dòmino: * et delectàbitur super salutàri suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dòmine, quis sìmilis tibi?

Erìpiens ìnopem de manu fortiòrum ejus: * egènum et pàuperem a diripièntibus eum.

Surgèntes testes inìqui, * quæ ignoràbam, interrogàbant me.

Retribuèbant mihi mala pro bonis: * sterilitàtem ànimæ meæ.

Ego autem cum mihi molèsti essent, * induèbar cilìcio.

Humiliàbam in jejùnio ànimam meam: * et oràtio mea in sinu meo convertètur.

Quasi pròximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacèbam: * quasi lugens et contristàtus, sic humiliàbar.

Et advèrsum me lætàti sunt, et convenèrunt: * congregàta sunt super me flagèlla, et ignoràvi.

Dissipàti sunt, nec compùncti, tentavèrunt me, subsannavèrunt me subsannatiòne: * frenduèrunt super me dèntibus suis.

Dòmine, quando respìcies? * restìtue ànimam meam a malignitàte eòrum, a leònibus ùnicam meam.

Confitèbor tibi in ecclèsia magna, * in pòpulo gravi laudàbo te.

Non supergàudeant mihi, qui adversàntur mihi inìque: * qui odèrunt me gratis, et ànnuunt òculis.

Quòniam mihi quidem pacìfice loquebàntur: * et in iracùndia terræ loquèntes, dolos cogitàbant.

Et dilatavèrunt super me os suum: * dixèrunt: Euge, èuge, vidèrunt òculi nostri.

Vidìsti, Dòmine, ne sìleas: * Dòmine, ne discèdas a me.

Exùrge et intènde judìcio meo: * Deus meus, et

Dòminus meus in càusam meam.

Jùdica me secùndum justìtiam tuam, Dòmine, Deus meus, * et non supergàudeant mihi.

Non dicant in còrdibus suis: Euge, èuge, ànimæ nostræ: * nec dicant: Devoràvimus eum.

Erubèscant et revereàntur simul, * qui gratulàntur malis meis.

Induàntur confusiòne et reverèntia * qui magna loquùntur super me.

Exùltent et lætèntur qui volunt justìtiam meam: * et dicant semper: Magnificètur Dòminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lìngua mea meditàbitur justìtiam tuam, * tota die làudem tuam.

Psalmus 35.

Dixit injùstus, ut delìnquat in semetìpso: * non est timor Dei ante òculos ejus.

Quòniam dolòse egit in conspèctu ejus: * ut inveniàtur inìquitas ejus ad òdium.

Verba oris ejus inìquitas, et dolus: * nòluit intellìgere ut bene àgeret.

Iniquitàtem meditàtus est in cubìli suo: * àstitit omni viæ non bonæ, malìtiam àutem non odìvit.

Dòmine, in cœlo misericòrdia tua: * et vèritas tua usque ad nubes.

Justìtia tua sicut montes Dei: * judìcia tua abyssus multa.

Hòmines, et jumènta salvàbis, Dòmine: * quemàdmodum multiplicàsti misericòrdiam tuam, Deus.

Filii autem hòminum, * in tègmine alàrum tuàrum speràbunt.

Inebriabùntur ab ubertàte domus tuæ: * et torrènte voluptàtis tuæ potàbis eos.

Quòniam apud te est fons vitæ: * et in lùmine tuo vidèbimus lumen.

Prætènde misericòrdiam tuam scièntibus te, * et justìtiam tuam his, qui recto sunt corde.

Non vèniat mihi pes supèrbiæ, * et manus peccatòris non mòveat me.

Ibi cecidèrunt qui operàntur iniquitàtem: * expùlsi sunt, nec potuèrunt stare.

Ant. Expùgna impugnàntes me.

Ant. Revèla.

Psalmus 36.

Noli æmulàri in malignàntibus: * neque zelàveris facièntes iniquitàtem.

Quòniam tàmquam fœnum velòciter arèscent: * et quemàdmodum òlera herbàrum cito dècident.

Spera in Dòmino et fac bonitàtem: * et inhàbita terram, et pascèris in divìtiis ejus.
Delectàre in Dòmino: * et dabit tibi petitiònes cordis tui.
Revèla Dòmino viam tuam, et spera in eo: * et ipse fàciet.
Et edùcet quasi lumen justìtiam tuam, et judìcium tuum tamquam merìdiem: * sùbditus esto Dòmino, et ora eum.
Noli æmulàri in eo, qui prosperàtur in via sua: * in hòmine faciènte injustìtias.
Dèsine ab ira, et derelìnque furòrem: * noli æmulàri ut malignèris.
Quòniam qui malignàntur, exterminabùntur: * sustinèntes autem Dòminum, ipsi hæreditàbunt terram.
Et adhuc pusìllum, et non erit peccàtor: * et quæres locum ejus, et non invènies.
Mansuèti autem hæreditàbunt terram, * et delectabùntur in multitùdine pacis.
Observàbit peccàtor justum: * et stridèbit super eum dèntibus suis.
Dòminus autem irridèbit eum: * quòniam pròspicit quod vèniet dies ejus.
Glàdium evaginavèrunt peccatòres: * intendèrunt arcum suum.
Ut dejìciant pàuperem et ìnopem: * ut trucìdent rectos corde.
Glàdius eòrum intret in corda ipsòrum: * et arcus eòrum confringàtur.
Mèlius est mòdicum justo, * super divìtias peccatòrum multas.
Quòniam bràchia peccatòrum conterèntur: * confìrmat autem justos Dòminus.
Novit Dòminus dies immaculatòrum: * et hærèditas eòrum in ætèrnum erit.
Non confundèntur in tèmpore malo, et in dièbus famis saturabùntur: * quia peccatòres perìbunt.
Inimìci vero Dñi, mox ut honorificàti fùerint et exaltàti, * deficièntes, quemàdmodum fumus defìcient.
Mutuàbitur peccàtor, et non solvet: * justus autem miserètur et trìbuet.
Quia benedicèntes ei hæreditàbunt terram: * maledicèntes autem ei disperìbunt.
Apud Dòminum gressus hòminis dirigèntur: * et viam ejus volet.
Cum cecìderit, non collidètur: * quia Dòminus suppònit manum suam.
Jùnior fui, ètenim senui: * et non vidi justum

derelìctum, nec semen ejus quærens panem.
Tota die miserètur et còmmodat: * et semen illìus in benedictiòne erit.
Declìna a malo, et fac bonum: * et inhàbita in sæculum sæculi.
Quia Dòminus amat judìcium, et non derelìnquet sanctos suos: * in ætèrnum conservabùntur.
Injùsti punièntur: * et semen impiòrum perìbit.
Justi autem hæreditàbunt terram: * et inhabitàbunt in sæculum sæculi super eam.
Os justi meditàbitur sapièntiam, * et lìngua ejus loquètur judìcium
Lex Dei ejus in corde ipsìus: * et non supplantabùntur gressus ejus.
Consìderat peccàtor justum: * et quærit mortificàre eum.
Dòminus autem non derelìnquet eum in mànibus ejus: * nec damnàbit eum cum judicàbitur illi.
Expècta Dòminum, et custòdi viam ejus, et exaltàbit te, ut hæreditàte càpias terram: * cum perìerint peccatòres vidèbis.
Vidi ìmpium superexaltàtum, * et elevàtum sicut cedros Lìbani.
Et transìvi, et ecce non erat: * et quæsìvi eum, et non est invèntus locus ejus.
Custòdi innocèntiam, et vide æquitàtem: * quòniam sunt relìquiæ hòmini pacìfico.
Injùsti autem disperìbunt simul, * relìquiæ impiòrum interìbunt.
Salus autem justòrum a Dòmino: * et protèctor eòrum in tèmpore tribulatiònis.
Et adjuvàbit eos Dòminus, et liberàbit eos: * et èruet eos a peccatòribus, et salvàbit eos: quia speravèrunt in eo.

Psalmus 37.

Domine, ne in furòre tuo àrguas me, * neque in ira tua corrìpias me.
Quòniam sagìttæ tuæ infìxæ sunt mihi: * et confirmàsti super me manum tuam.
Non est sànitas in carne mea a fàcie iræ tuæ: * non est pax òssibus meis a fàcie peccatòrum meòrum.
Quòniam iniquitàtes meæ supergrèssæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravàtæ sunt super me.
Putruèrunt, et corrùptæ sunt cicatrìces meæ, * a fàcie insipièntiæ meæ.
Miser factus sum, et curvàtus sum usque in finem: * tota die contristàtus ingredièbar.

Quòniam lumbi mei implèti sunt illusiònibus: * et non est sànitas in carne mea.

Afflìctus sum, et humiliàtus sum nimis: * rugièbam a gèmitu cordis mei.

Dòmine, ante te omne desidèrium meum: * et gèmitus meus a te non est abscònditus.

Cor meum conturbàtum est, derelìquit me virtus mea: * et lumen oculòrum meòrum, et ipsum non est mecum.

Amìci mei, et pròximi mei * advèrsum me appropinquavèrunt, et stetèrunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetèrunt: * et vim facièbant qui quærèbant ànimam meam.

Et qui inquirèbant mala mihi, locùti sunt vanitàtes: * et dolos tota die meditabàntur.

Ego autem tàmquam surdus non audièbam: * et sicut mutus non apèriens os suum.

Et factus sum sicut homo non àudiens: * et non habens in ore suo redargutiònes.

Quòniam in te, Dòmine, speràvi: * tu exàudies me, Dòmine Deus meus.

Quia dixi: Nequàndo supergàudeant mihi inimìci mei: * et dum commovèntur pedes mei, super me magna locùti sunt.

Quòniam ego in flagèlla paràtus sum: * et dolor meus in conspèctu meo semper.

Quòniam iniquitàtem meam annuntiàbo: * et cogitàbo pro peccàto meo.

Inimìci autem mei vivunt, et confirmàti sunt super me: * et multiplicàti sunt qui odèrunt me inìque.

Qui retrìbuunt mala pro bonis, detrahèbant mihi: * quòniam sequèbar bonitàtem.

Ne derelìnquas me, Dòmine Deus meus: * ne discèsseris a me.

Intènde in adjutòrium meum, * Dòmine Deus salùtis meæ.

Ant. Revèla Dòmino viam tuam.

Per Annum, ℣. Dòmine, in cælo misericòrdia tua. ℟. Et vèritas tua usque ad nubes.

In Adventu, ℣. Ex Sion spècies decòris ejus. ℟. Deus noster manifèste vèniet.

Pro uno Martyre, ℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi.

℟. Et gloriàmini, omnes recti corde.

Pro Conf. Pont. et non Pont. ℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum. ℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere, procède, et regna.

—

AD LAUDES

℣. Deus, in adjutòrium meum intènde. 19.

Quando non assignantur propriæ Antiphonæ, dicitur Ant. Miserère.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secùndum magnam misericòrdiam tuam.

Et secùndum multitùdinem miseratiònum tuàrum, * dele iniquitàtem mèam.

Amplius lava me ab iniquitàte mea; * et a peccàto meo munda me.

Quòniam iniquitàtem meam ego cognòsco: * et peccàtum meum contra me est semper.

Tibi soli peccàvi, et malum coram te feci: * ut justificèris in sermònibus tuis, et vincas cum judicàris.

Ecce enim in iniquitàtibus concèptus sum: * et in peccàtis concèpit me mater mea.

Ecce enim veritàtem dilexìsti: * incèrta et occùlta sapièntiæ tuæ manifestàsti mihi.

Aspèrges me hyssòpo, et mundàbor: * lavàbis me, et super nivem dealbàbor.

Audìtui meo dabis gàudium et lætìtiam, * et exultàbunt ossa humiliàta.

Avèrte fàciem tuam a peccàtis meis, * et omnes iniquitàtes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spìritum rectum ìnnova in viscèribus meis.

Ne projìcias me a fàcie tua: * et spìritum sanctum tuum ne àuferas a me.

Redde mihi lætìtiam salutàris tui: * et spìritu principàli confìrma me.

Docèbo inìquos vias tuas: * et ìmpii ad te convertèntur.

Lìbera me de sanguìnibus, Deus, Deus salùtis meæ: * et exultàbit lìngua mea justìtiam tuam.

Dòmine, làbia mea apèries: et os meum annuntiàbit làudem tuam.

Quòniam si voluìsses sacrifìcium, dedìssem ùtique: * holocàustis non delectàberis.

Sacrifìcium Deo spìritus contribulàtus: * cor

contrìtum et humiliàtum, Deus, non despìcies.

Benìgne fac, Dòmine, in bona voluntàte tua Sion: * ut ædificèntur muri Jerùsalem.

Tunc acceptàbis sacrifìcium justìtiæ, oblatiònes et holocàusta: * tunc impònent super altàre tuum vìtulos.

Ant. Miserère mei, Deus.

Ant. Intèllige.

PSALMUS 5.

VERBA mea àuribus pèrcipe, Dòmine, * intèllige clamòrem meum.

Intènde voci oratiònis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quòniam ad te oràbo: * Dòmine, mane exàudies vocem meam.

Mane astàbo tibi, et vidèbo: * quòniam non Deus volens iniquitàtem tu es.

Neque habitàbit juxta te malìgnus: * neque permanèbunt injùsti ante òculos tuos.

Odìsti omnes qui operàntur iniquitàtem: * perdes omnes qui loquùntur mendàcium.

Virum sànguinum et dolòsum abominàbitur Dòminus: * ego autem in multitùdine misericòrdiæ tuæ,

Introìbo in domum tuam: * adoràbo ad templum sanctum tuum in timòre tuo.

Dòmine, deduc me in justìtia tua: * propter inimìcos meos dìrige in conspèctu tuo viam meam.

Quòniam non est in ore eòrum vèritas: * cor eòrum vanum est.

Sepùlcrum patens est guttur eòrum, lìnguis suis dolòse agèbant: * jùdica illos, Deus.

Dècidant a cogitatiònibus suis, secùndum multitùdinem impietàtum eòrum expèlle eos: * quòniam irritavèrunt te, Dòmine.

Et lætèntur omnes, qui sperant in te, * in ætèrnum exultàbunt: et habitàbis in eis.

Et gloriabùntur in te omnes, qui dìligunt nomen tuum; * quòniam tu benedìces justo.

Dòmine, ut scuto bonæ voluntàtis tuæ * coronàsti nos.

Ant. Intèllige clàmòrem meum, Dòmine.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vìgilo.

Psalmus idem, 20.

Ant. Convèrsus est.

CANT. ISAIÆ PROPHETÆ
Cap. 12.

CONFITEBOR tibi, Dòmine, quòniam iràtus es mihi: * convèrsus est furor tuus, et consolàtus es me.

Ecce Deus salvàtor meus; * fiduciàliter agam, et non timèbo.

Quia fortitùdo mea, et laus mea Dòminus, * et factus est mihi in salùtem.

Hauriètis aquas in gàudio de fòntibus Salvatòris; * et dicètis in die illa: Confitèmini Dòmino, et invocàte nomen ejus.

Notas fàcite in pòpulis adinventiònes ejus: * mementòte quòniam excèlsum est nomen ejus.

Cantàte Dòmino, quòniam magnìfice fecit: * annuntiàte hoc in univèrsa terra.

Exùlta et làuda, habitàtio Sion: * quia magnus in mèdio tui sanctus Israel.

Ant. Convèrsus est furor tuus, Dòmine, et consolàtus es me.

Ant. Laudàte * Dòminum de cœlis.

Psalmus idem, 22.

Capitulum sequens dicitur in feriali Officio ab Octava Epiph. usque ad Dom. I. Quadrag. Aliis tempor. habent. propria.

Capitulum. Rom. 13, d.

NOX præcèssit, dies autem appropinquàvit; abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis: sicut in die honèste ambulèmus.

HYMNUS

SPLENDOR patèrnæ glòriæ,
De luce lucem pròferens,
Lux lucis, et fons lùminis,
Diem dies illùminans:

Verùsque sol illàbere,
Micans nitòre pèrpeti:
Jubàrque sancti Spìritus
Infùnde nostris sènsibus.

Votis vocèmus et Patrem,
Patrem potèntis gràtiæ,
Patrem perènnis glòriæ,
Culpam relèget lùbricam.

Confìrmet actus strènuos:
Dentes retùndat ìnvidi:
Casus secùndet àsperos:
Agènda recte dìrigat.

Mentem gubèrnet, et regat:
Sit pura nobis càstitas,
Fides calòre fèrveat:
Fràudis venèna nèsciat.

Christùsque nobis sit cibus,
Potùsque noster sit fides:
Læti bibàmus sòbriam
Profusiònem Spìritus.

Lætus dies hic trànseat:
Pudor sit ut dilùculum:
Fides velut merìdies:
Crepùsculum mens nèsciat.

Auròra lucem pròvehit,
Cum luce nobis pròdeat
In Patre totus Fìlius,
Et totus in Verbo Pater.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

Per Annum, ℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua. ℟. Exultàvimus, et delectàti sumus.

Ad Benedictus. Ant. Benedìctus Dòminus Deus Israel.

In Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor temporum, et Vigiliarum quæ jejunantur [excepta Vigilia Nativitatis Domini], post Antiphonam ad Benedictus, et in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus. Aliis tempòribus non dicuntur.

Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster, totum dicitur clara voce etiam in Vesperis. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dòmine, miserère mei. ℟. Sana ànimam meam, quia peccavi tibi. ℣. Convèrtere, Dòmine, ùsquequo. ℟. Et deprecàbilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericòrdia tua, Dòmine, super nos. ℟. Quemàdmodum speràvimus in te. ℣. Sacerdòtes tui induàntur justìtiam. ℟. Et sancti tui exùltent. ℣. Dòmine, salvum fac regem. ℟. Et exàudi nos in die, qua invocavèrimus te. ℣. Salvum fac pòpulum tuum, Dòmine, et bènedic hæreditàti tuæ. ℟. Et rege eos, et extòlle illos usque in ætèrnum. ℣. Memènto congregatiònis tuæ. ℟. Quam possedìsti ab inìtio. ℣. Fiat pax in virtùte tua. ℟. Et abundàntia in tùrribus tuis. ℣. Orèmus pro fidèlibus defùnctis. ℟. Rèquiem ætèrnam dona eis, Dòmine, et lux perpètua lùceat eis. ℣. Requièscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro fràtribus nostris absèntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, speràntes in te. ℣. Pro afflìctis et captìvis. ℟. Lìbera eos, Deus Israel, ex òmnibus tribulatiònibus suis. ℣. Mitte eis, Dòmine, auxìlium de sancto. ℟. Et de Sion tuère eos. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.

Deinde dicitur Psalm. De profùndis, ut in Vesp. Feriæ IV. et in fine Gloria Patri.

In Vesperis ejus loco dicitur Psal. Miserère mei, Deus, 61.

Finito Psalmo, dicitur ℣. Dòmine Deus virtùtum, convèrte nos. ℟. Et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus. ℣. Exùrge, Christe, àdjuva nos. ℟. Et lìbera nos propter nomen tuum. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.

℣. Dòminus vobìscum.

℟. Et cum spìritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria.

Et quando in feriali Officio fiunt Com. communes de s. Maria, de Apostolis et de Pace, ante eas tam in Laudibus quam in Vesperis fit sequens Commemoratio de Cruce.

Ant. Per signum Crucis de inimìcis nostris lìbera nos, Deus noster.

℣. Omnis terra adòret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat nòmini tuo, Dòmine.

Orèmus. Oratio.

Perpetua nos, quæsumus Dòmine, pace custòdi: quos per lignum sanctæ Crucis redìmere dignàtus es.

Quæ Com. de Cruce fit etiam quando non dicuntur Preces in feriali tantum Officio.

FERIA TERTIA

Ad Matutinum, Invitat. Jubilèmus Deo * Salutàri nostro. Psal. Venìte, exultèmus, ut supra, 2.

HYMNUS

Consors patèrni lùminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canèndo rùmpimus,
Assìste postulàntibus.

Aufer tenèbras mentium,
Fuga catèrvas dæmonum,
Expèlle somnolèntiam,
Ne pigritàntes òbruat.

Sic, Christe, nobis òmnibus
Indùlgeas credèntibus,
Ut prosit exoràntibus,
Quod præcinèntes psàllimus.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Ut non delìnquam.

PSALMUS 38.

Dixi: Custòdiam vias meas: * ut non delìnquam in lìngua mea.

Pòsui ori meo custòdiam, * cum consìsteret peccàtor advèrsum me.

Obmùtui et humiliàtus sum, et sìlui a bonis: * et dolor meus renovàtus est.

Concàluit cor meum intra me: * et in meditatiòne mea exardèscet ignis.

Locùtus sum in lìngua mea: * Notum fac mihi, Dòmine, finem meum:

Et nùmerum dièrum

meòrum quis est: * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensuràbiles posuìsti dies meos: * et substàntia mea tamquam nìhilum ante te.

Verùmtamen univèrsa vànitas, * omnis homo vivens.

Verùmtamen in imàgine pertrànsit homo: * sed et frustra conturbàtur.

Thesaurìzat: * et ignòrat cui congregàbit ea.

Et nunc quæ est expectàtio mea? nonne Dòminus? * et substàntia mea apud te est.

Ab òmnibus iniquitàtibus meis èrue me: * oppròbrium insipiènti dedìsti me.

Obmùtui, et non apèrui os meum, quòniam tu fecìsti: * àmove a me plagas tuas.

A fortitùdine manus tuæ ego defèci in increpatiònibus: * propter iniquitàtem corripuìsti hòminem.

Et tabèscere fecìsti sicut aràneam ànimam ejus: * verùmtamen vane conturbàtur omnis homo.

Exàudi oratiònem meam, Dòmine, et deprecatiònem meam: * àuribus pèrcipe làcrymas meas.

Ne sìleas: quòniam àdvena ego sum apud te, et peregrìnus, * sicut omnes patres mei.

Remìtte mihi, ut refrìgerer priùsquam àbeam, * et àmplius non ero.

Psalmus 39.

Expectans expectàvi Dòminum, * et intèndit mihi.

Et exaudìvit preces meas: * et edùxit me de lacu misèriæ, et de luto fæcis.

Et stàtuit super petram pedes meos: * et dirèxit gressus meos.

Et immìsit in os meum cànticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidèbunt multi, et timèbunt: * et speràbunt in Dòmino.

Beàtus vir, cujus est nomen Dòmini spes ejus: * et non respèxit in vanitàtes et insànias falsas.

Multa fecìsti tu, Dòmine, Deus meus, mirabìlia tua: * et cogitatiònibus tuis non est qui sìmilis sit tibi.

Annuntiàvi, et locùtus sum: * multiplicàti sunt super nùmerum.

Sacrifìcium et oblatiònem noluìsti: * aures autem perfecìsti mihi.

Holocàustum et pro peccato non postulàsti: * tunc dixi: Ecce vènio.

In càpite libri scriptum est de me, ut fàcerem voluntàtem tuam: * Deus meus, vòlui, et legem tuam in medio cordis mei.

Annuntiàvi justìtiam tuam in ecclèsia magna, * ecce làbia mea non prohibèbo: Dòmine, tu scisti.

Justìtiam tuam non abscòndi in corde meo: * veritàtem tuam, et salutàre tuum dixi.

Non abscòndi misericòrdiam tuam et veritàtem tuam * a concìlio multo.

Tu autem, Dòmine, ne longe fàcias miseratiònes tuas a me: * misericòrdia tua et vèritas tua semper suscepèrunt me.

Quòniam circumdedèrunt me mala, quorum non est nùmerus: * comprehendèrunt me iniquitàtes meæ, et non potui ut vidèrem.

Multiplicàtæ sunt super capìllos càpitis mei: * et cor meum derelìquit me.

Complàceat tibi, Dòmine, ut èruas me: * Dòmine, ad adjuvàndum me rèspice.

Confundàntur et revereàntur simul, qui quærunt ànimam meam, * ut àuferant eam.

Convertàntur retròrsum et revereàntur * qui volunt mihi mala.

Ferant confèstim confusiònem suam * qui dicunt mihi: Euge, èuge.

Exùltent et lætèntur super te omnes quærèntes te: * et dicant semper: Magnificètur Dòminus: qui dìligunt salutàre tuum.

Ego autem mendìcus sum, et pàuper: * Dòminus sollìcitus est mei.

Adjùtor meus, et protèctor meus tu es: * Deus meus, ne tardàveris.

Ant. Ut non delìnquam in lingua mea.

Ant. Sana.

Psalmus 40.

Beatus qui intèlligit super egènum et pàuperem: * in die mala liberàbit eum Dòminus.

Dòminus consèrvet eum, et vivìficet eum, et beàtum fàciat eum in terra: * et non tradat eum in ànimam inimicòrum ejus.

Dòminus opem ferat illi super lectum dolòris ejus: * univèrsum stratum ejus versàsti in infirmitàte ejus.

Ego dixi: Dòmine, miserère mei: * sana ànimam meam, quia peccàvi tibi.

Inimìci mei dixèrunt mala mihi: * Quando moriètur, et perìbit nomen ejus?

Et si ingrediebàtur ut vidèret, vana loquebàtur: * cor ejus congregàvit iniquitàtem sibi.

Egrediebàtur foras, * et loquebàtur in idìpsum.

Advèrsum me sussurràbant omnes inimìci mei: * advèrsum me cogitàbant mala mihi.

Verbum inìquum constituèrunt advèrsum me: * Nùmquid qui dormit, non adjìciet ut resùrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo speràvi; * qui edèbat panes meos, magnificàvit super me supplantatiònem.

Tu autem, Dòmine, miserère mei, et resùscita me: * et retrìbuam eis.

In hoc cognòvi, quòniam voluìsti me: * quòniam non gaudèbit inimìcus meus super me.

Me autem propter innocèntiam suscepìsti: * et confirmàsti me in conspèctu tuo in ætèrnum.

Benedìctus Dòminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Psalmus 41.

Quemadmodum desìderat cervus ad fontes aquàrum: * ita desìderat ànima mea ad te, Deus.

Sitìvit ànima mea ad Deum fortem vivum: * quando vèniam, et apparèbo ante fàciem Dei?

Fuèrunt mihi làcrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dìcitur mihi quotìdie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordàtus sum, et effùdi in me ànimam meam: * quòniam transìbo in locum tabernàculi admiràbilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiònis et confessiònis; * sonus epulàntis.

Quare tristis es, ànima mea? * et quare contùrbas me?

Spera in Deo, quòniam adhuc confitèbor illi: * salutàre vultus mei, et Deus meus.

Ad me ipsum ànima mea conturbàta est: * proptèrea memor ero tui de terra Jordànis et Hermòniim a monte mòdico.

Abyssus abyssum ìnvocat, * in voce cataractàrum tuàrum.

Omnia excèlsa tua, et fluctus tui, * super me transièrunt.

In die mandàvit Dòminus misericòrdiam suam: * et nocte cànticum ejus.

Apud me oràtio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscèptor meus es.

Quare oblìtus es mei? * et quare contristàtus incèdo, dum afflìgit me inimìcus?

Dum confringùntur ossa mea, * exprobravèrunt mihi qui trìbulant me inimìci mei?

Dum dicunt mihi per sìngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis

es, ànima mea? et quare contùrbas me?

Spera in Deo, quòniam adhuc confitèbor illi: * salutàre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Sana, Dòmine, ànimam meam: quia peccàvi tibi.

Ant. Eructàvit.

Psalmus 43.

Deus, àuribus nostris audìvimus: * patres nostri annuntiavèrunt nobis.

Opus, quod operàtus es in dièbus eòrum, * et in dièbus antìquis.

Manus tua gentes dispèrdidit, et plantàsti eos: * afflixìsti pòpulos, et expulìsti eos:

Nec enim in glàdio suo possedèrunt terram, * et bràchium eòrum non salvàvit eos:

Sed dèxtera tua, et bràchium tuum, et illuminàtio vultus tui: * quòniam complacuìsti in eis.

Tu es ipse Rex meus et Deus meus: * qui mandas salùtes Jacob.

In te inimìcos nostros ventilàbimus cornu, * et in nòmine tuo spernèmus insurgèntes in nobis.

Non enim in arcu meo speràbo: * et glàdius meus non salvàbit me.

Salvàsti enim nos de affligèntibus nos: * et odièntes nos confudìsti.

In Deo laudàbimur tota die: * et in nòmine tuo confitèbimur in sæculum.

Nunc autem repulìsti et confudìsti nos: * et non egredièris, Deus, in virtùtibus nostris.

Avertìsti nos retròrsum post inimìcos nostros: * et qui odèrunt nos, diripièbant sibi.

Dedìsti nos tamquam oves escàrum: * et in gèntibus dispersìsti nos.

Vendidìsti pòpulum tuum sine prètio: * et non fuit multitùdo in commutatiònibus eòrum.

Posuìsti nos oppròbrium vicìnis nostris, * subsannatiònem et derìsum his, qui sunt in circùitu nostro.

Posuìsti nos in similitùdinem gèntibus: * commotiònem càpitis in pòpulis.

Tota die verecùndia mea contra me est, * et confùsio facièi meæ coopèruit me.

A voce exprobràntis et obloquèntis: * a fàcie inimìci, et persequèntis.

Hæc òmnia venèrunt super nos, nec oblìti sumus te: * et inìque non ègimus in testamènto tuo.

Et non recèssit retro cor nostrum: * et declinàsti sèmitas nostras a via tua:

Quòniam humiliàsti nos in loco afflictiònis: * et coopèruit nos umbra mortis.

Si oblìti sumus nomen Dei nostri, * et si expàndimus manus nostras ad Deum aliènum:

Nonne Deus requìret ista? * ipse enim novit abscòndita cordis.

Quòniam propter te mortificàmur tota die: * æstimàti sumus sicut oves occisiònis.

Exùrge, quare obdòrmis, Dòmine? * exùrge, et ne repèllas in finem.

Quare fàciem tuam avèrtis: * oblivìsceris inòpiæ nostræ, et tribulatiònis nostræ?

Quòniam humiliàta est in pùlvere ànima nostra: * conglutinàtus est in terra venter noster.

Exùrge, Dòmine, àdjuva nos: * et rèdime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego òpera mea regi.

Lingua mea càlamus scrìbæ, * velòciter scribèntis.

Speciòsus forma præ fìliis hominum, diffusa est gràtia in làbiis tuis: * proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Accìngere glàdio tuo super femur tuum, * potentìssime.

Spècie tua et pulcritùdine tua * intènde, pròspere procède, et regna.

Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua.

Sagìttæ tuæ acùtæ, pòpuli sub te cadent: * in corda inimicòrum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiònis, virga regni tui.

Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * proptèrea unxit te Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ præ consòrtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et càsia a vestimèntis tuis, a dòmibus ebùrneis: * ex quibus delectavèrunt te fìliæ regum in honòre tuo.

Astitit regìna a dextris tuis in vestìtu deauràto, * circùmdata varietàte.

Audi, fìlia, et vide, et inclìna aurem tuam: * et oblivìscere pòpulum tuum, et domum patris tui.

Et concupìscet rex decòrem tuum: * quòniam ipse est Dòminus Deus tuus, et adoràbunt eum.

Et fìliæ Tyri in munèribus * vultum tuum deprecabùntur, omnes dìvites plebis.

Omnis glòria ejus fìliæ Regis ab intus, * in fìmbriis àureis circumamìcta varietàtibus.

Adducèntur regi vìrgines post eam: * pròximæ ejus afferèntur tibi.

Afferèntur in lætìtia et exultatiòne: * adducèntur in templum regis.

Pro pàtribus tuis nati sunt tibi fìlii: * constìtues eos prìncipes super omnem terram.

Mèmores erunt nòminis tui, * in omni generatiòne et generatiònem.

Proptèrea pòpuli confitebùntur tibi in ætèrnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Eructàvit cor meum verbum bonum.

Ant. Adjùtor.

Psalmus 45.

Deus, noster refùgium et virtus: * adjùtor in tribulatiònibus, quæ invenèrunt nos nimis.

Proptèrea non timèbimus, dum turbàbitur terra: * et transferèntur montes in cor maris.

Sonuèrunt, et turbàtæ sunt aquæ eòrum: * conturbàti sunt montes in fortitùdine ejus.

Flùminis ìmpetus lætìficat civitàtem Dei: * sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Deus in mèdio ejus non commovèbitur: * adjuvàbit eam Deus mane dilùculo.

Conturbàtæ sunt gentes et inclinàta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dòminus virtùtum nobìscum; * suscèptor noster Deus Jacob.

Venìte et vidète òpera Dòmini, quæ pòsuit prodìgia super terram: * àuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cònteret, et confrìnget arma: * et scuta combùret igni.

Vacàte et vidète quòniam ego sum Deus: * exaltàbor in gèntibus, et exaltàbor in terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

Omnes gentes, plàudite mànibus: * jubilàte Deo in voce exultatiònis.

Quòniam Dòminus excèlsus, terrìbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjècit pòpulos nobis: * et gentes sub pèdibus nostris.

Elègit nobis hæreditàtem suam: * spèciem Jacob, quam dilèxit.

Ascèndit Deus in jùbilo: * et Dòminus in voce tubæ.

Psàllite Deo nostro, psàllite: * psàllite Regi nostro, psàllite.

Quòniam Rex omnis terræ Deus: * psàllite sapiènter.
Regnàbit Deus super gentes:* Deus sedet super sedem sanctam suam.
Prìncipes populòrum congregàti sunt cum Deo Abraham: * quòniam dii fortes terræ vehemènter elevàti sunt.
Ant. Adjùtor in tribulatiònibus.
Ant. Magnus Dòminus.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dòminus et laudàbilis nimis: * in civitàte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundàtur exultatiòne univèrsæ terræ mons Sion, * làtera Aquilònis, cìvitas Regis magni.
Deus in dòmibus ejus cognoscètur, * cum suscìpiet eam.
Quòniam ecce reges terræ congregàti sunt: * convenèrunt in unum.
Ipsi vidèntes sic admiràti sunt, conturbàti sunt, commòti sunt: * tremor apprehèndit eos.
Ibi dolòres ut parturièntis, * in spìritu vehemènti cònteres naves Tharsis.
Sicut audìvimus, sic vìdimus in civitàte Dòmini virtùtum, in civitàte Dei nostri: * Deus fundàvit eam in ætèrnum.
Suscèpimus, Deus, misericòrdiam tuam, * in mèdio templi tui.
Secùndum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justìtia plena est dèxtera tua.
Lætètur mons Sion, et exùltent fìliae Judae, * propter judìcia tua Dòmine.
Circùmdate Sion, et complectìmini eam: * narràte in tùrribus ejus.
Pònite corda vestra in virtùte ejus: * et distribùite domos ejus, ut enarrètis in progènie àltera.
Quòniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

PSALMUS 48.

AUDITE hæc, omnes gentes: * àuribus percìpite omnes, qui habitàtis orbem:
Quique terrìgenæ, et fìlii hòminum: * simul in unum dives et pàuper.
Os meum loquètur sapièntiam: * et meditàtio cordis mei prudèntiam.
Inclinàbo in paràbolam àurem meam: * apèriam in psaltèrio propositiònem meam.
Cur timèbo in die mala? * inìquitas calcànei mei circùmdabit me.
Qui confìdunt in virtùte sua: * et in multitùdine

divitiàrum suàrum gloriàntur.
Frater non rèdimit, rèdimet homo: * non dabit Deo placatiònem suam.
Et prètium redemptiònis ànimæ suæ: * et laboràbit in ætèrnum, et vivet adhuc in finem.
Non vidèbit intèritum, cum vìderit sapièntes morièntes: * simul insìpiens et stultus perìbunt.
Et relìnquent aliènis divìtias suas: * et sepùlcra eòrum domus illòrum in ætèrnum.
Tabernàcula eòrum in progènie, et progènie: * vocavèrunt nòmina sua in terris suis.
Et homo, cum in honòre esset, non intellèxit:* comparàtus est jumèntis insipièntibus, et sìmilis factus est illis.
Hæc via illòrum scàndalum ipsis:* et pòstea in ore suo complacèbunt.
Sicut oves in infèrno pòsiti sunt: * mors depàscet eos.
Et dominabùntur eòrum justi in matùtino: * et auxìlium eòrum veteràscet in infèrno a glòria eòrum.
Verùmtamen Deus rèdimet ànimam meam de manu ìnferi, * cum accèperit me.
Ne timùeris cum dives factus fùerit homo: * et cum multiplicàta fùerit glòria domus ejus.
Quòniam, cum interìerit, non sumet òmnia, * neque descèndet cum eo glòria ejus.
Quia ànima ejus in vita ipsìus benedicètur: * confitèbitur tibi cum benefèceris ei.
Introìbit usque in progènies patrum suòrum: * et usque in ætèrnum non vidèbit lumen.
Homo, cum in honòre esset, non intellèxit:* comparàtus est jumèntis insipièntibus, et sìmilis factus est illis.
Ant. Magnus Dòminus, et laudàbilis nimis.
Ant. Deus deòrum.

PSALMUS 49.

DEUS deòrum Dòminus locùtus est: * et vocàvit terram.
A solis ortu usque ad occàsum; * ex Sion species decòris ejus.
Deus manifèste vèniet: * Deus noster, et non silèbit.
Ignis in conspèctu ejus exardèscet: * et in circùitu ejus tempèstas vàlida.
Advocàbit cœlum desùrsum: * et terram discèrnere pòpulum suum.
Congregàte illi sanctos ejus: * qui òrdinant testamèntum ejus super sacrifìcia.

Et annuntiàbunt cœli justìtiam ejus: * quòniam Deus judex est.

Audi, pòpulus meus, et lòquar; Israel, et testificàbor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifìciis tuis àrguam te: * holocàusta autem tua in conspèctu meo sunt semper.

Non accìpiam de domo tua vìtulos: * neque de grègibus tuis hircos.

Quòniam meæ sunt omnes feræ silvàrum,* jumènta in mòntibus, et boves.

Cognòvi òmnia volatìlia cœli: * et pulcritùdo agri mecum est.

Si esurìero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitùdo ejus.

Numquid manducàbo carnes tauròrum? * aut sànguinem hircòrum potàbo?

Immola Deo sacrifìcium làudis, * et redde Altìssimo vota tua.

Et ìnvoca me in die tribulatiònis: * èruam te, et honorificàbis me.

Peccatòri autem dixit Deus: * Quare tu enàrras justìtias meas, et assùmis testamèntum meum per os tuum?

Tu vero odìsti disciplìnam: * et projecìsti sermònes meos retròrsum.

Si vidèbas furem, currèbas cum eo: * et cum adùlteris portiònem tuam ponèbas.

Os tuum abundàvit malìtia: * et lìngua tua concinnàbat dolos.

Sedens advèrsus fratrem tuum loquebàris, et advèrsus fìlium matris tuæ ponèbas scàndalum: * hæc fecìsti, et tàcui.

Existimàsti, inìque, quod ero tui sìmilis: * àrguam te, et stàtuam contra fàciem tuam.

Intellìgite hæc qui obliviscìmini Deum: * nequàndo ràpiat, et non sit qui erìpiat.

Sacrifìcium làudis honorificàbit me: * et illic iter, quo ostèndam illi salutàre Dei.

PSALMUS 51.

Quid gloriàris in malìtia, * qui potens es in iniquitàte?

Tota die injustìtiam cogitàvit lìngua tua: * sicut novàcula acùta fecìsti dolum.

Dilexìsti malìtiam super benignitàtem: * iniquitàtem magis quam loqui æquitàtem.

Dilexìsti òmnia verba præcipitatiònis, * lìngua dolòsa.

Proptèrea Deus dèstruet te in finem: * evèllet te, et emigràbit te de tabernàculo tuo, et radìcem tuam de terra vivèntium.

Vidèbunt justi, et timèbunt, et super eum ridèbunt, et dicent: * Ecce homo, qui non pòsuit Deum adjutòrem suum.

Sed speràvit in multitùdine divitiàrum suàrum: * et prævàluit in vanitàte sua.

Ego autem, sicut olìva fructìfera in domo Dei, * speràvi in misericòrdia Dei in ætèrnum, et in sæculum sæculi.

Confitèbor tibi in sæculum quia fecìsti: * et expectàbo nomen tuum, quòniam bonum est in conspèctu sanctòrum tuòrum.

Ant. Deus deòrum Dòminus locùtus est.

Per Annum ℣. Immola Deo sacrifìcium laudis.
℟. Et redde Altìssimo vota tua.

In Adventu, ℣. Emìtte Agnum, Dòmine, Dominatòrem terræ. ℟. De petra desèrti ad montem fìliæ Sion.

Pro uno Mart. ℣. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus. ℟. Corònam de làpide pretiòso.

Pro plur. Mart. ℣. Exùltent justi in conspèctu Dei. ℟. Et delectèntur in lætìtia.

Pro Conf. Pont. ℣. Elègit eum Dòminus sacerdòtem sibi. ℟. Ad sacrificàndum ei hòstiam làudis.

Pro Conf. non Pont. ℣. Os justi meditàbitur sapièntiam. ℟. Et lìngua ejus loquètur judìcium.

Pro una Sancta. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus non commovèbitur.

AD LAUDES

Ant. Dele, Dòmine, iniquitàtem meam.

Psalm. Miserère, 61.

Ant. Salutàre.

PSALMUS 42.

Judica me, Deus, et discèrne càusam meam de gente non sancta, * ab hòmine inìquo et dolòso èrue me.

Quia tu es, Deus, fortitùdo mea: * quare me repulìsti? et quare tristis incèdo, dum afflìgit me inimìcus?

Emìtte lucem tuam, et veritàtem tuam: * ipsa me deduxèrunt, et adduxèrunt in montem sanctum tuum, et in tabernàcula tua.

Et introìbo ad altàre Dei: * ad Deum, qui lætìficat juventùtem meam.

Confitèbor tibi in cìthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ànima

mea, et quare contùrbas me?

Spera in Deo, quòniam adhuc confitèbor illi: * salutàre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Salutàre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Ad te de luce vìgilo, Deus.

Psalm. Deus, Deus meus, 20.

Ant. Cunctis dièbus.

Canticum Ezechiæ
Isaiæ 38. b.

Ego dixi: In dimìdio dièrum meòrum * vadam ad portas ìnferi.

Quæsìvi resìduum annòrum meòrum, * dixi: Non vidèbo Dòminum Deum in terra vivèntium.

Non aspìciam hòminem ultra, * et habitatòrem quiètis.

Generàtio mea ablàta est, et convolùta est a me, * quasi tabernàculum pastòrum.

Præcìsa est velut a texènte, vita mea: dum adhuc ordìrer, succìdit me: * de mane usque ad vèsperam fìnies me.

Speràbam usque ad màne, * quasi leo, sic contrìvit òmnia ossa mea.

De mane usque ad vèsperam fìnies me: * sicut pullus hirùndinis sic clamàbo, meditàbor ut colùmba.

Attenuàti sunt òculi mei, * suspicièntes in excèlsum.

Dòmine, vim pàtior, respònde pro me. * Quid dicam, aut quid respondèbit mihi, cum ipse fècerit?

Recogitàbo tibi omnes annos meos * in amaritùdine ànimæ meæ.

Dòmine, si sic vìvitur, et in tàlibus vita spìritus mei, corrìpies me, et vivificàbis me. * Ecce in pace amaritùdo mea amarìssima:

Tu autem eruìsti ànimam meam ut non perìret: * projecìsti post tergum tuum òmnia peccàta mea.

Quia non infèrnus confitebitur tibi, neque mors laudàbit te: * non expectàbunt qui descèndunt in lacum veritàtem tuam.

Vivens vivens ipse confitèbitur tibi, sicut et ego hòdie: * pater fìliis notam fàciet veritàtem tuam.

Dòmine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantàbimus cunctis dièbus vitæ nostræ in domo Dòmini.

Ant. Cunctis dièbus vitæ nostræ salvos nos fac, Dòmine.

Ant. Omnes Angeli ejus, laudàte Dòminum de cœlis.

Psalm. Laudàte Dòminum de cœlis, 22.

Capit. Rom. 13, d.

Nox præcèssit, dies autem appropinquàvit: abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis: sicut in die honèste ambulèmus.

Hymnus

Ales dièi nùntius
Lucem propìnquam præcinit:
Nos excitàtor mèntium
Jam Christus ad vitam vocat.

Aufèrte, clamat, lèctulos,
Ægro sopòre dèsides:
Castìque, recti, ac sòbrii
Vigilàte, jam sum pròximus.

Jesum ciàmus vòcibus,
Flentes, precàntes, sòbrii:
Intènta supplicàtio
Dormìre cor mundum vetat.

Tu, Christe, somnum discute:
Tu rumpe noctis vìncula:
Tu solve peccàtum vetus,
Novùmque lumen ìngere.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio;
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua.

℟. Exultàvimus, et delectàti sumus.

Ad Bened. Ant. Erèxit nobis Dòminus cornu salùtis in domo David pùeri sui.

Preces, quando dicuntur, habentur, 64.

FERIA QUARTA

Ad Matutinum. Invitatorium. In manu tua, Dòmine. * Omnes fines terræ. Psal. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus

Rerum Creàtor òptime,
Rectòrque noster, àspice:
Nos a quiète nòxia
Mersos sopòre lìbera.

Te, sancte Christe, pòscimus,
Ignòsce culpis òmnibus:
Ad confitèndum sùrgimus,
Moràsque noctis rùmpimus.

Mentes manùsque tòllimus,
Prophèta sicut nòctibus
Nobis gerèndum præcipit,
Paulùsque gestis cènsuit.

Vides malum, quod fècimus:
Occùlta nostra pàndimus;
Preces gemèntes fùndimus,
Dimìtte quod peccàvimus.

Præsta, Pater pìissime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Avertit Dòminus.

PSALMUS 52.

DIXIT insìpiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrùpti sunt, et abominàbiles facti sunt in iniquitàtibus: * non est qui fàciat bonum.

Deus de cœlo prospèxit super fìlios hòminum: * ut vìdeat si est intèlligens aut requìrens Deum.

Omnes declinavèrunt, simul inùtiles facti sunt: * non est qui fàciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operàntur iniquitàtem, * qui dèvorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavèrunt: * illic trepidavèrunt timòre, ubi non erat timor.

Quòniam Deus dissipàvit ossa eòrum qui homìnibus placent: * confùsi sunt, quòniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutàre Israel? * cum convèrterit Deus captivitàtem plebis suæ, exultàbit Jacob, et lætàbitur Israel.

PSALMUS 54.

EXAUDI, Deus, oratiònem meam, et ne despèxeris deprecatiònem meam: * intènde mihi et exàudi me.

Contristàtus sum in exercitatiòne mea: * et conturbàtus sum a voce inimìci, et a tribulatiòne peccatòris.

Quòniam declinavèrunt in me iniquitàtes: * et in ira molèsti erant mihi.

Cor meum conturbàtum est in me: * et formìdo mortis cècidit super me.

Timor et tremor venèrunt super me: * et contexèrunt me tènebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colùmbæ, * et volàbo, et requièscam?

Ecce elongàvi fùgiens: * et mansi in solitùdine.

Expectàbam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitàte spìritus et tempestàte.

Præcìpita, Dòmine, dìvide lìnguas eòrum: * quòniam vidi iniquitàtem et contradictiònem in civitàte.

Die ac nocte circùmdabit eam super muros ejus inìquitas: * et labor in mèdio ejus, et injustìtia.

Et non defècit de platèis ejus * usùra, et dolus.

Quòniam si inimìcus meus maledixìsset mihi, * sustinuìssem ùtique.

Et si is, qui òderat me, super me magna locùtus fuìsset: * abscondìssem me fòrsitan ab eo.

Tu vero homo unànimis, * dux meus, et notus meus:

Qui simul mecum dulces capièbas cibos: * in domo Dei ambulàvimus cum consènsu.

Vèniat mors super illos: * et descèndant in infèrnum vivèntes:

Quòniam nequìtiæ in habitàculis eòrum, * in mèdio eòrum.

Ego autem ad Deum clamàvi: * et Dòminus salvàbit me.

Vèspere, et mane et merìdie narràbo et annuntiàbo: * et exàudiet vocem meam.

Rèdimet in pace ànimam meam ab his, qui appropìnquant mihi: * quòniam inter multos erant mecum.

Exàudiet Deus, et humiliàbit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutàtio, et non timuèrunt Deum: * extèndit manum suam in retribuèndo.

Contaminavèrunt testamèntum ejus, divìsi sunt ab ira vultus ejus, * et appropinquàvit cor illìus.

Mollìti sunt sermònes ejus super òleum: * et ipsi sunt jàcula.

Jacta super Dòminum curam tuam, et ipse te enùtriet; * non dabit in ætèrnum fluctuatiònem justo.

Tu vero, Deus dedùces eos * in pùteum intèritus.

Viri sànguinum et dolòsi non dimidiàbunt dies suos: * ego àutem speràbo in te, Dòmine.

Ant. Avèrtit Dòminus captivitàtem plebis suæ.

Ant. Quòniam.

PSALMUS 55.

MISERERE mei Deus, quòniam conculcàvit me homo: * tota die impùgnans tribulàvit me.

Conculcavèrunt me inimìci mei tota die: * quòniam multi bellàntes advèrsum me.

Ab altitùdine dièi timèbo: * ego vero in te speràbo.

In Deo laudàbo sermònes meos, in Deo speràvi: * non timèbo quid fàciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabàntur: * advèrsum me omnes cogitatiònes eòrum, in malum.

Inhabitàbunt et abscòndent: * ipsi calcàneum meum observàbunt.

Sicut sustinuèrunt ànimam meam, pro nìhilo salvos fàcies illos: * in ira pòpulos confrìnges.

Deus, vitam meam annuntiàvi tibi: * posuìsti làcrymas meas in conspèctu tuo.

Sicut et in promissiòne tua: * tunc convertèntur inimìci mei retròrsum.

In quacùmque die in-

vocàvero te: * ecce cognòvi quòniam Deus meus es.
In Deo laudàbo verbum, in Dòmino laudàbo sermònem: * in Deo speràvi, non timèbo quid fàciat mihi homo.
In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam, laudatiònes tibi.
Quòniam eripuìsti ànimam meam de morte, et pedes meos de lapsu: * ut plàceam coram Deo in lùmine vivèntium.

Psalmus 56.

Miserere mei, Deus, miserère mei: * quòniam in te confìdit ànima mea.
Et in umbra alàrum tuàrum speràbo, * donec trànseat inìquitas.
Clamàbo ad Deum altìssimum: * Deum qui benefècit mihi.
Misit de cælo, et liberàvit me: * dedit in oppròbrium conculcàntes me.
Misit Deus misericòrdiam suam, et veritàtem suam, * et erìpuit ànimam meam de mèdio catulòrum leònum: dormìvi conturbàtus.
Fìlii hòminum, dentes eòrum arma et sagìttæ: * et lìngua eòrum glàdius acùtus.
Exaltàre super cælos, Deus: * et in omnem terram glòria tua.
Làqueum paravèrunt pèdibus meis: * et incurvavèrunt ànimam meam.
Fodèrunt ante fàciem meam fòveam: * et incidèrunt in eam.
Paràtum cor meum, Deus, paràtum cor meum: * cantàbo, et psalmum dicam.
Exùrge, glòria mea, exùrge, psaltèrium et cìthara: * exùrgam dilùculo.
Confitèbor tibi in pòpulis, Dòmine: * et psalmum dicam tibi in gèntibus:
Quòniam magnificàta est usque ad cælos misericòrdia tua, * et usque ad nubes vèritas tua.
Exaltàre super cælos, Deus: * et super omnem terram glòria tua.
Ant. Quòniam in te confìdit ànima mea.
Ant. Justa judicàte.

Psalmus 57.

Si vere ùtique justìtiam loquìmini: * recta judicàte, fìlii hòminum.
Etenim in corde iniquitàtes operàmini: * in terra injustìtias manus vestræ concìnnant.
Alienàti sunt peccatòres a vulva, erravèrunt ab ùtero: * locùti sunt falsa.
Furor illis secùndum similitùdinem serpèntis: * sicut àspidis surdæ, et obturàntis àures suas.

Quæ non exàudiet vocem incantàntium: * et venèfici incantàntis sapiènter.
Deus cònteret dentes eòrum in ore ipsòrum: * molas leònum confrìnget Dòminus.
Ad nìhilum devènient tamquam aqua decùrrens: * intèndit arcum suum donec infirmèntur.
Sicut cera quæ fluit auferèntur: * supercècidit ignis, et non vidèrunt solem.
Priùsquam intellìgerent spinæ vestræ rhamnum: * sicut vivèntes, sic in ira absòrbet eos.
Lætàbitur justus cum vìderit vindìctam: * manus suas lavàbit in sànguine peccatòris.
Et dicet homo: Si ùtique est fructus justo: * ùtique est Deus jùdicans eos in terra.

Psalmus 58.

Eripe me de inimìcis meis, Deus meus: * et ab insurgèntibus in me lìbera me.
Eripe me de operàntibus iniquitàtem: * et de viris sànguinum salva me.
Quia ecce cepèrunt ànimam meam: * irruèrunt in me fortes.
Neque inìquitas mea, neque peccàtum meum,
Dòmine: * sine iniquitàte cucùrri, et dirèxi.
Exùrge in occùrsum meum, et vide: * et tu, Dòmine Deus virtùtum, Deus Israel,
Intènde ad visitàndas omnes gentes: * non misereàris òmnibus, qui operàntur iniquitàtem.
Convertèntur ad vèsperam: et famem patièntur ut canes: * et circuìbunt civitàtem.
Ecce loquèntur in ore suo, et glàdius in làbiis eòrum: * quòniam quis audìvit?
Et tu, Dòmine, deridèbis eos: * ad nìhilum dedùces omnes gentes.
Fortitùdinem meam ad te custòdiam, quia Deus suscèptor meus es; * Deus meus, misericòrdia ejus prævèniet me.
Deus ostèndet mihi super inimìcos meos, ne occìdas eos: * nequàndo obliviscàntur pòpuli mei.
Dispèrge illos in virtùte tua: * et depòne eos protèctor meus, Dòmine.
Delìctum oris eòrum, sermònem labiòrum ipsòrum: * et comprehendàntur in supèrbia sua.
Et de execratiòne et mendàcio annuntiabùntur in consummatiòne: * in ira consummatiònis, et non erunt.
Et scient quia Deus do-

minàbitur Jacob, * et fìnium terræ.

Convertèntur ad vèsperam, et famem patièntur ut canes: * et circuìbunt civitàtem.

Ipsi dispergèntur ad manducàndum: * si vero non fùerint saturàti, et murmuràbunt.

Ego autem cantàbo fortitùdinem tuam: * et exultàbo mane misericòrdiam tuam.

Quia factus es suscèptor meus, * et refùgium meum in die tribulatiònis meæ.

Adjùtor meus, tibi psallam, quia Deus suscèptor meus es: * Deus meus, misericòrdia mea.

Ant. Justa judicàte, fìlii hòminum.

Ant. Da nobis.

PSALMUS 59.

Deus, repulìsti nos et destruxìsti nos: * iràtus es, et misèrtus es nobis.

Commovìsti terram, et conturbàsti eam: * sana contritiònes ejus, quia commòta est.

Ostendìsti pòpulo tuo dura: * potàsti nos vino compunctiònis.

Dedìsti metuèntibus te significatiònem; * ut fùgiant a fàcie arcus.

Ut liberèntur dilècti tui: * salvum fac dèxtera tua, et exàudi me.

Deus locùtus est in sancto suo: * Lætàbor, et partìbor Sìchimam, et convàllem tabernaculòrum metìbor.

Meus est Gàlaad, et meus est Manàsses: * et Ephraim fortitùdo càpitis mei.

Juda rex meus: * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extèndam calceamèntum meum: * mihi alienìgenæ sùbditi sunt.

Quis dedùcet me in civitàtem munìtam? * quis dedùcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulìsti nos: * et non egrediéris, Deus, in virtùtibus nostris?

Da nobis auxìlium de tribulatiòne: * quia vana salus hòminis.

In Deo facièmus virtùtem: * et ipse ad nìhilum dedùcet tribulàntes nos.

PSALMUS 60.

Exaudi, Deus, deprecatiònem meam: * intènde oratiòni meæ.

A fìnibus terræ ad te clamàvi: * dum anxiarètur cor meum, in petra exaltàsti me.

Deduxìsti me, quia factus es spes mea: * turris fortitùdinis a fàcie inimìci.

Inhabitàbo in tabernàculo tuo in sæcula: * pròtegar in velamènto alàrum tuàrum.

Quòniam tu, Deus meus, exaudìsti oratiònem meam, * dedìsti hæreditàtem timèntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjìcies: * annos ejus usque in diem generatiònis et generatiònis.

Pèrmanet in ætèrnum in conspèctu Dei: * misericòrdiam et veritàtem ejus quis requìret?

Sic psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Da nobis, Dòmine, auxìlium de tribulatiòne.

Ant. Nonne Deo.

PSALMUS 61.

Nonne Deo subjècta erit ànima mea? * ab ipso enim salutàre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutàris meus: * suscèptor meus, non movèbor àmplius.

Quoùsque irrùitis in hòminem? * interfìcitis univèrsi vos: tamquam parìeti inclinàto, et macèriæ depùlsæ?

Verùmtamen prètium meum cogitavèrunt repèllere, cucùrri in siti: * ore suo benedicèbant, et corde suo maledicèbant.

Verùmtamen Deo subjècta esto, ànima mea: * quòniam ab ipso patièntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvàtor meus: * adjùtor meus, non emigràbo.

In Deo salutàre meum, et glòria mea: * Deus auxìlii mei, et spes mea in Deo est.

Speràte in eo omnis congregàtio pòpuli, effùndite coram illo corda vestra: * Deus adjùtor noster in ætèrnum.

Verùmtamen vani fìlii hòminum, mendàces fìlii hòminum in statèris: * ut decìpiant ipsi de vanitàte in idìpsum.

Nolìte speràre in iniquitàte, et rapìnas nolìte concupìscere: * divìtiæ si àffluant, nolìte cor appònere.

Semel locùtus est Deus, duo hæc audìvi, quia potèstas Dei est, et tibi, Dòmine, misericòrdia: * quia tu reddes unicuìque juxta òpera sua.

PSALMUS 63.

Exaudi, Deus, oratiònem meam cum dèprecor: * a timòre inimìci èripe ànimam meam.

Protexìsti me a convèntu malignàntium: * a multitùdine operàntium iniquitàtem.

Quia exacuèrunt ut glàdium lìnguas suas: * in-

tendèrunt arcum rem amàram, ut sagìttent in occùltis immaculàtum.

Sùbito sagittàbunt eum, et non timèbunt: * firmavèrunt sibi sermònem nequam.

Narravèrunt ut abscònderent làqueos: * dixèrunt: Quis vidèbit eos?

Scrutàti sunt iniquitàtes: * defecèrunt scrutàntes scrutìnio.

Accèdet homo ad cor altum: * et exaltàbitur Deus.

Sagìttæ parvulòrum factæ sunt plagæ eòrum: * et infirmàtæ sunt contra eos lìnguæ eòrum.

Conturbàti sunt omnes qui vidèbant eos: * et tìmuit omnis homo.

Et annuntiavèrunt òpera Dei: * et facta ejus intellexèrunt.

Lætàbitur justus in Dòmino, et speràbit in eo, * et laudabùntur omnes recti corde.

Ant. Nonne Deo subjècta erit ànima mea?

Ant. Benedìcite.

Psalmus 65.

Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dìcite nòmini ejus: * date glòriam làudi ejus.

Dìcite Deo: Quam terribìlia sunt òpera tua, Dòmine! * in multitùdine virtùtis tuæ mentièntur tibi inimìci tui.

Omnis terra adòret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nòmini tuo.

Venìte, et vidète òpera Dei: * terrìbilis in consìliis super fìlios hòminum.

Qui convèrtit mare in àridam, in flùmine pertransìbunt pede: * ibi lætàbimur in ipso.

Qui dominàtur in virtùte sua in ætèrnum, òculi ejus super gentes respìciunt: * qui exàsperant, non exaltèntur in semetìpsis.

Benedìcite, gentes, Deum nostrum: * et audìtam fàcite vocem làudis ejus.

Qui pòsuit ànimam meam ad vitam: * et non dedit in commotiònem pedes meos.

Quòniam probàsti nos, Deus: * igne nos examinàsti, sicut examinàtur argèntum.

Induxìsti nos in làqueum, posuìsti tribulatiònes in dorso nostro: * imposuìsti hòmines super càpita nostra.

Transìvimus per ignem et aquam: * et eduxìsti nos in refrigèrium.

Introìbo in domum tuam in holocàustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxèrunt làbia mea.

Et locùtum est os meum, * in tribulatiòne mea.

Holocàusta medullàta òfferam tibi cum incènso arìetum: * òfferam tibi boves cum hircis.

Venìte, audìte, et narràbo, omnes qui timètis Deum, * quanta fecit ànimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamàvi, * et exaltàvi sub lìngua mea.

Iniquitàtem si aspèxi in corde meo, * non exàudiet Dòminus.

Proptèrea exaudìvit Deus, * et attèndit voci deprecatiònis meæ.

Benedìctus Deus, * qui non amòvit oratiònem meam, et misericòrdiam suam a me.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, et dissipèntur inimìci ejus, * et fùgiant qui odèrunt eum, a fàcie ejus.

Sicut dèficit fumus, defìciant: * sicut fluit cera a fàcie ignis, sic pèreant peccatòres a fàcie Dei.

Et justi epulèntur, et exùltent in conspèctu Dei: * et delectèntur in lætìtia.

Cantàte Deo, psalmum dìcite nòmini ejus: * iter fàcite ei, qui ascèndit super occàsum: Dòminus nomen illi.

Exultàte in conspèctu ejus: * turbabùntur a fàcie ejus, patris orphanòrum, et jùdicis viduàrum.

Deus in loco sancto suo: * Deus, qui inhabitàre fàcit unìus moris in domo:

Qui edùcit vinctos in fortitùdine, * simìliter eos, qui exàsperant, qui hàbitant in sepùlcris.

Deus, cum egrederèris in conspèctu pòpuli tui, * cum pertransìres in desèrto:

Terra mota est, ètenim cœli distillavèrunt a fàcie Dei Sìnai, * a fàcie Dei Israel.

Plùviam voluntàriam segregàbis, Deus, hæreditàti tuæ: * et infirmàta est, tu vero perfecìsti eam.

Animàlia tua habitàbunt in ea: * paràsti in dulcèdine tua pàuperi, Deus.

Dòminus dabit verbum evangelizàntibus, * virtùte multa.

Rex virtùtum dilècti dilècti: * et spèciei domus divìdere spòlia.

Si dormiàtis inter mèdios cleros, pennæ colùmbæ deargentàtæ, * et posteriòra dorsi ejus in pallòre àuri.

Dum discèrnit cœlèstis reges super eam, nive dealbabùntur in Selmon: * mons Dei, mons pìnguis.

Mons coagulàtus, mons pìnguis; * ut quid suspicàmini montes coagulàtos?

Mons, in quo beneplàci-

tum est Deo habitàre in eo: * ètenim Dòminus habitàbit in finem.

Currus Dei decem mìllibus mùltiplex, mìllia lætàntium: * Dòminus in eis in Sina in sancto.

Ascendìsti in altum, cepìsti captivitàtem: * accepìsti dona in homìnibus:

Etenim non credèntes, * inhabitàre Dòminum Deum.

Benedìctus Dòminus die quotìdie: * pròsperum iter fàciet nobis Deus salutàrium nostròrum.

Deus noster, Deus salvos facièndi: * et Dòmini Dòmini èxitus mortis.

Verùmtamen Deus confrìnget càpita inimicòrum suòrum: * vèrticem capìlli perambulàntium in delìctis suis.

Dixit Dòminus: Ex Basan convèrtam, * convèrtam in profùndum maris:

Ut intingàtur pes tuus, in sànguine: * lìngua canum tuòrum ex inimìcis, ab ipso.

Vidèrunt ingrèssus tuos, Deus, * ingrèssus Dei mei: Regis mei, qui est in sancto.

Prævenèrunt prìncipes conjùncti psallèntibus: * in medio juvenculàrum tympanistriàrum.

In ecclèsiis benedìcite Deo Dòmino, * de fòntibus Israel.

Ibi Bènjamin adolescèntùlus, * in mentis excèssu.

Prìncipes Juda, duces eòrum: * prìncipes Zàbulon prìncipes Nèphthali.

Manda, Deus, virtùti tuæ: * confìrma hoc, Deus quod operàtus es in nobis.

A templo tuo in Jerùsalem, * tibi òfferent reges mùnera.

Increpa feras arùndinis, congregàtio tauròrum in vaccis populòrum: * ut exclùdant eos, qui probàti sunt argènto.

Dìssipa gentes, quæ bella volunt: vènient legàti ex Ægypto: * Æthiòpia prævèniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantàte Deo: * psàllite Dòmino.

Psàllite Deo, qui ascèndit super cœlum, cœli, * ad Orièntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtùtis, date glòriam Deo super Israel, * magnificèntia ejus, et virtus ejus in nùbibus.

Miràbilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtùtem, et fortitùdinem plebi suæ, * benedìctus Deus.

Ant. Benedìcite, gentes, Deum nostrum.

Per Annum, ℣. Deus, vitam meam annuntiàvi tibi. ℟. Posuìsti làcrymas meas in conspèctu tuo.

In Adventu, ℣. Egrediètur Dòminus de loco sancto suo. ℟. Vèniet ut salvet pòpulum suum

Pro uno Martyre, ℣. Magna est glòria ejus in salutàri tuo. ℟. Glòriam et magnum decòrem impònes super eum.

Pro pluribus Mart. ℣. Justi autem in perpètuum vivent. ℟. Et apud Dòminum est merces eòrum.

Pro Conf. Pont. ℣. Tu es sacèrdos in ætèrnum ℟. Secùndum òrdinem Melchìsedech.

Pro Conf. non Pont. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsius. ℟. Et non supplantabùntur gressus ejus.

Pro una Sancta, ℣. Elègit eam, Deus, et prælègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD LAUDES

Ant. Amplius lava me, Dòmine, ab injustìtia mea.

Ps. Miserère, 61.

Ant. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus, Deus in Sion: * et tibi reddètur votum in Jerùsalem.

Exàudi oratiònem meam: * ad te omnis caro vèniet.

Verba iniquòrum prævaluèrunt super nos: * et impietàtibus nostris tu propitiàberis.

Beàtus, quem elegìsti et assumpsìsti: * inhabitàbit in àtriis tuis.

Replèbimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, miràbile in æquitàte.

Exàudi nos, Deus, salutàris noster, * spes òmnium fìnium terræ, et in mari longe.

Præparans montes in virtùte tua, accìnctus potèntia: * qui contùrbas profùndum maris sonum flùctuum ejus.

Turbabùntur gentes, et timèbunt qui hàbitant tèrminos a signis tuis: * èxitus matutìni et vèspere delectàbis.

Visitàsti terram, et inebriàsti eam: * multiplicàsti locupletàre eam.

Flumen Dei replètum est aquis, paràsti cibum illòrum: * quòniam ita est præparàtio ejus.

Rivos ejus inèbria, multìplica genìmina ejus: * in stillicìdiis ejus lætàbitur gèrminans.

Benedìces corònæ anni benignitàtis tuæ: * et campi tui replebùntur ubertàte.

Pinguèscent speciòsa desèrti: * et exultatiòne colles accingèntur.

Indùti sunt arìetes òvium, et valles abundàbunt, frumènto: * clamà-

bunt, ètenim hymnum dicent.

Ant. Te decet hymnus, Deus, in Sion.

Ant. Làbia mea laudàbunt te in vita mea, Deus meus.

Psalm. Deus, Deus meus * ad te, 20.

Ant. Dòminus judicàbit.

CANTICUM ANNÆ.
1. Reg. 2

Exultavit cor meum in Dòmino, * et exaltàtum est cornu meum in Deo meo.

Dilatàtum est os meum super inimìcos meos: * quia lætàta sum in salutàri tuo.

Non est sanctus, ut est Dòminus: neque enim est àlius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.

Nolìte multiplicàre loqui sublìmia, * gloriàntes:

Recèdant vètera de ore vestro: quia Deus scientiàrum Dòminus est, * et ipsi præparàntur cogitatiònes.

Arcus fòrtium superàtus est, * et infìrmi accìncti sunt ròbore.

Replèti prius, pro pànibus se locavèrunt: * et famèlici saturàti sunt.

Donec stèrilis pèperit plùrimos: * et quæ multos habèbat fìlios, infirmàta est.

Dòminus mortìficat et vivìficat, * dedùcit ab ìnferos et redùcit.

Dòminus pàuperem facit, et ditat; * humìliat, et sùblevat.

Sùscitat de pùlvere egènum, * et de stèrcore èlevat pàuperem:

Ut sèdeat cum princìpibus, * et sòlium glòriæ tèneat.

Dòmini enim sunt càrdines terræ, * et pòsuit super eos orbem.

Pedes sanctòrum suòrum servàbit, et ìmpii in tènebris conticèscent: * quia non in fortitùdine sua roboràbitur vir.

Dòminum formidàbunt adversàrii ejus: * et super ipsos in cœlis tonàbit.

Dòminus judicàbit fines terræ, et dabit impèrium regi suo, * et sublimàbit cornu christi sui.

Ant. Dòminus judicàbit fines terræ.

Ant. Cœli cœlòrum, laudàte Deum.

Ps. Laudàte Dòminum de cœlis, 22.

Capit. Rom. 13 d.

Nox, præcèssit, dies autem appropinquàvit: abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis: sicut in die honèste ambulèmus.

HYMNUS

Nox, et tenèbræ, et nùbila,
Confùsa mundi, et tùrbida:
Lux intrat, albèscit polus:
Christus venit: discèdite:

Caligo terræ scìnditur.
Percùssa solis spìculo,
Rebùsque jam color redit,
Vultu nitèntis sìderis.

Te, Christe, solum nòvimus:
Te mente pura et sìmplici.
Flendo et canèndo, quæsumus,
Intènde nostris sènsibus.

Sunt multa fucis ìllita,
Quæ luce purgèntur tua:
Tu vera lux cælèstium
Vultu serèno illùmina.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito.
Nunc, et per omne sæcùlum.
Amen.

℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua.

℟. Exultàvimus, et delectàti sumus.

Ad Bened. Ant. De manu òmnium qui odèrunt nos, lìbera nos, Dòmine.

Preces, quando dicuntur, habentur supra, 64.

FERIA QUINTA
Ad Matutinum.

Invitat. Dòminum qui fecit nos, * Venìte, adorèmus. Ps. Venìte, exultèmus, 2.

HYMNUS.

Nox atra rerum còntegit.
Terræ colòres òmnium:
Nos confitèntes pòscimus
Te juste judex còrdium:

Ut àuferas piàcula,
Sordèsque mentis àbluas;
Donèsque, Christe, gràtiam,
Ut arceàntur crìmina.

Mens ecce torpet ìmpia
Quam culpa mordet nòxia.
Obscùra gestit tòllere,
Et te, Redèmptor, quærere.

Repèlle tu calìginem
Intrìnsecus quam màxime;
Ut in beàto gàudeat
Se collocàri lùmine.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito
Regnans per omne sæcùlum. Amen.

Ant. Dòmine Deus.

PSALMUS 68.

Salvum me fac, Deus: * quòniam intravèrunt aquæ usque ad ànimam meam.

Infìxus sum in limo profùndi: * et non est substàntia.

Veni in altitùdinem maris: * et tempèstas demèrsit me.

Laboràvi clamans, raucæ factæ sunt fàuces meæ: * defecèrunt òculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicàti sunt super capìllos càpitis mei, * qui odèrunt me gratis.

Confortàti sunt qui persecùti sunt me inimìci mei injùste: * quæ non ràpui, tunc exolvèbam.

Deus, tu scis insipièntiam meam: * et delìcta mea a te non sunt abscòndita.

Non erubèscant in me, qui expèctant te, Dòmine, * Dòmine virtùtum.

Non confundàntur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quòniam propter te sustìnui oppròbrium: * opèruit confùsio fàciem meam.

Extràneus factus sum fràtribus meis, * et peregrìnus filiis matris meæ.

Quòniam zelus domus tuæ comèdit me: * et oppròbria exprobràntium tibi cecidèrunt super me.

Et opèrui in jejùnio ànimam meam: * et factum est in oppròbrium mihi.

Et pòsui vestimèntum meum cilìcium: * et factus sum illis in paràbolam.

Advèrsum me loquebàntur, qui sedèbant in pòrta; * et in me psallèbant qui bibèbant vinum.

Ego vero oratiònem meam ad te, Dòmine: * tempus beneplàciti Deus.

In multitùdine misericòrdiæ tuæ exàudi me, * in veritàte salùtis tuæ:

Eripe me de luto, ut non infìgar: * lìbera me ab iis, qui odèrunt me, et de profùndis aquàrum.

Non me demèrgat tempèstas aquæ, neque absòrbeat me profùndum: * neque ùrgeat super me pùteus os suum.

Exàudi me, Dòmine, quòniam benìgna est misericòrdia tua: * secùndum multitùdinem miseratiònum tuàrum rèspice in me.

Et ne avèrtas fàciem tuam a pùero tuo: * quòniam trìbulor, velòciter exàudi me.

Intènde ànimæ meæ, et lìbera eam: * pròpter inimìcos meos èripe me.

Tu scis impropèrium meum, et confusiònem meam, * et reverèntiam meam.

In conspèctu tuo sunt omnes qui trìbulant me: * impropèrium expectàvit cor meum, et misèriam.

Et sustìnui qui simul contristarètur, et non fuit: * et qui consolarètur, et non invèni.

Et dedèrunt in escam

meam fel: * et in siti mea potavèrunt me acèto.

Fiat mensa eòrum coram ipsis in làqueum, * et in retributiònes, et in scàndalum.

Obscurèntur òculi eòrum ne vìdeant: * et dorsum eòrum semper incùrva.

Effùnde super eos iram tuam: * et furor iræ tuæ comprehèndat eos.

Fiat habitàtio eòrum desèrta: * et in tabernàculis eòrum non sit qui inhàbitet.

Quòniam quem tu percussìsti persecùti sunt: * et super dolòrem vùlnerum meòrum addidèrunt.

Appòne iniquitàtem super iniquitàtem eòrum: * et non intrent in justìtiam tuam.

Deleàntur de libro vivèntium: * et cum justis non scribàntur.

Ego sum pàuper et dolens: * salus tua, Deus, suscèpit me.

Laudàbo nomen Dei cum càntico: * et magnificàbo eum in làude.

Et placèbit Deo super vìtulum novèllum: * còrnua producèntem et ungùlas.

Vìdeant pàuperes, et lætèntur: * quærite Deum, et vivet ànima vestra.

Quòniam exaudìvit pàuperes Dòminus: * et vinctos suos non despèxit.

Làudent illum cœli et terra, * mare, et òmnia reptìlia in eis.

Quòniam Deus salvam fàciet Sion: * et ædificabùntur civitàtes Juda.

Et inhabitàbunt ibi, * et hæreditàte acquìrent eam.

Et semen servòrum ejus possidèbit eam: * et qui dìligunt nomen ejus, habitàbunt in ea.

Psalmus 69.

Deus, in adjutòrium meum intènde: * Dòmine, ad adjuvàndum me festìna.

Confundàntur, et revereàntur, * qui quærunt ànimam meam.

Avertàntur retròrsum, et erubèscant, * qui volunt mihi mala:

Avertàntur statim erubescèntes: * qui dicunt mihi, Euge, èuge.

Exùltent et lætèntur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper: Magnificètur Dòminus: qui dìligunt salutàre tuum.

Ego vero egènus et pàuper sum: * Deus, àdjuva me.

Adjùtor meus, et liberàtor meus es tu: * Dòmine, ne morèris.

Ant. Dòmine Deus, in adjutòrium meum intènde.

Ant. Esto mihi.

PSALMUS 70.

In te, Dòmine, speràvi, non confùndar in ætèrnum: * in justìtia tua lìbera me, et èripe me.

Inclìna ad me àurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectòrem, et in locum munìtum: * ut salvum me fàcias.

Quòniam firmamèntum meum * et refùgium meum es tu.

Deus meus, èripe me de manu peccatòris, * et de manu contra legem agèntis et inìqui:

Quòniam tu es patièntia mea, Dòmine: * Dòmine spes mea a juventùte mea.

In te confirmàtus sum ex ùtero: * de ventre matris meæ tu es protèctor meus.

In te cantàtio mea semper: * tamquam prodìgium factus sum multis: et tu adjùtor fortis.

Repleàtur os meum làude, ut cantem glòriam tuam: * tota die magnitùdinem tuam.

Ne projìcias me in tèmpore senectùtis: * cum defècerit virtus mea, ne derelìnquas me.

Quia dixèrunt inimìci mei mihi: * et qui custodièbant ànimam meam, consìlium fecèrunt in unum.

Dicèntes: Deus derelìquit eum, persequìmini, et comprehèndite eum: * quia non est qui erìpiat.

Deus, ne elongèris a me: * Deus meus, in auxìlium meum rèspice.

Confundàntur, et defìciant detrahèntes ànimæ meæ: * operiàntur confusiòne et pudòre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper speràbo: * et adjìciam super omnem làudem tuam.

Os meum annuntiàbit justìtiam tuam: * tota die salutàre tuum.

Quòniam non cognòvi litteratùram, introìbo in potèntias Dòmini * Dòmine, memoràbor justìtiæ tuæ solìus.

Deus, docuìsti me a juventùte mea: * et usque nunc pronuntiàbo mirabìlia tua.

Et usque in senèctam et sènium: * Deus, ne derelìnquas me.

Donec annùntiem bràchium tuum * generatiòni omni, quæ ventùra est:

Potèntiam tuam, et justìtiam tuam, Deus, usque in altìssima, quæ fecìsti magnàlia: * Deus, quis sìmilis tibi?

Quantas ostendìsti mihi tribulatiònes multas et malas: et convèrsus vivificàsti me: * et de abyssis terræ ìterum reduxìsti me:

Multiplicàsti magnificèntiam tuam: * et convèrsus consolàtus es me.

Nam et ego confitèbor tibi in vasis psalmi veritàtem tuam: * Deus, psallam tibi in cìthara, sanctus Israel.

Exultàbunt làbia mea cum cantàvero tibi: * et ànima mea, quam redemìsti.

Sed et lìngua mea tota die meditàbitur justìtiam tuam: * cum confùsi et revèriti fùerint qui quærunt mala mihi.

PSALMUS 71.

Deus, judìcium tuum regi da: * et justìtiam tuam fìlio regis:

Judicàre pòpulum tuum in justìtia, * et pàuperes tuos in judìcio.

Suscìpiant montes pacem pòpulo: * et colles justìtiam.

Judicàbit pàuperes pòpuli, et salvos fàciet fìlios pàuperum: * et humiliàbit calumniatòrem.

Et permanèbit cum sole, et ante lunam, * in generatiòne et generatiònem.

Descèndet sicut plùvia in vellus: * et sicut stillicìdia stillàntia super terram.

Oriètur in dièbus ejus justìtia, et abundàntia pacis: * donec auferàtur luna.

Et dominàbitur a mari usque ad mare: * et a flùmine usque ad tèrminos orbis terràrum.

Coram illo pròcident Æthìopes: * et inimìci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent: * reges Arabum, et Saba dona addùcent.

Et adoràbunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sèrvient ei.

Quia liberàbit pàuperem a potènte: * et pàuperem, cui non erat adjùtor.

Parcet pàuperi et ìnopi: * et ànimas pàuperum salvas fàciet.

Ex usùris et iniquitàte rèdimet ànimas eòrum: * et honoràbile nomen eòrum coram illo.

Et vivet, et dàbitur ei de àuro Aràbiæ, et adoràbunt de ipso semper: * tota die benedìcent ei.

Et erit firmamèntum in terra, in summis mòntium, superextollètur super Lìbanum fructus ejus: * et florèbunt de civitàte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedìctum in sæcula; * ante solem pèrmanet nomen ejus.

Et benedicèntur in ipso omnes tribus terræ: * o-

mnes gentes magnicàbunt eum.

Benedìctus Dñus Deus Israel, * qui facit mirabìlia solus:

Et benedìctum nomen majestàtis ejus in ætèrnum: * et replèbitur majestàte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Esto mihi, Dòmine, in Deum protectòrem.

Ant. Liberàsti virgam.

PSALMUS 72.

QUAM bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effùsi sunt gressus mei.

Quia zelàvi super inìquos, * pacem peccatòrum videns.

Quia non est respèctus morti eòrum: * et firmamèntum in plaga eòrum.

In labòre hòminum non sunt, * et cum homìnibus non flagellabùntur:

Ideo tènuit eos supèrbia: * opèrti sunt iniquitàte et impietàte sua.

Pròdiit quasi ex àdipe inìquitas eòrum: * transièrunt in affèctum cordis.

Cogitavèrunt, et locùti sunt nequìtiam: * iniquitàtem in excèlso locùti sunt.

Posuèrunt in cœlum os suum: * et lìngua eòrum transìvit in terra.

Ideo convertètur pòpulus meus hic: * et dies pleni invenièntur in eis.

Et dixèrunt: Quòmodo scit Deus, * et si est scièntia in excèlso?

Ecce ipsi peccatòres, et abundàntes in sæculo, * obtinuèrunt divìtias.

Et dixi: Ergo sine causa justificàvi cor meum; * et lavi inter innocèntes manus meas:

Et fui flagellàtus tota die, * et castigàtio mea in matutìnis.

Si dicèbam: Narràbo sic: * ecce natiònem filiòrum tuòrum reprobàvi.

Existimàbam ut cognòscerem hoc, * labor est ante me.

Donec intrem in Sanctuàrium Dei: * et intèlligam in novìssimis eòrum.

Verùmtamen propter dolos posuìsti eis: * dejecìsti eos dum allevarèntur.

Quòmodo facti sunt in desolatiònem, sùbito defecèrunt: * perièrunt propter iniquitàtem suam.

Velut sòmnium surgèntium, Dòmine, * in civitàte tua imàginem ipsòrum ad nìhilum rèdiges.

Quia inflammàtum est cor meum, et renes mei commutàti sunt: * et ego ad nìhilum redàctus sum, et nescìvi.

Ut jumèntum factus sum apud te: * et ego semper tecum.

Tenuìsti manum dèxteram meam: et in voluntàte tua deduxìsti me, * et cum glòria suscepìsti me.

Quid enim mihi est in cælo? * et a te quid vòlui super terram?

Defècit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea, Deus in ætèrnum.

Quia ecce, qui elòngant se a te, perìbunt: * perdidìsti omnes, qui fornicàntur abs te.

Mihi àutem adhærère Deo bonum est: * pònere in Dòmino Deo spem meam:

Ut annùntiem omnes prædicatiònes tuas, * in portis fìliæ Sion.

PSALMUS 73.

UT quid, Deus, repulìsti in finem: * iràtus est furor tuus super oves pàscuæ tuæ?

Memor esto congregatiònis tuæ, * quam possedìsti ab inìtio.

Redemìsti virgam hæreditàtis tuæ: * mons Sion, in quo habitàsti in eo.

Leva manus tuas in supèrbias eòrum in finem: * quanta malignàtus est inimìcus in sancto!

Et gloriàti sunt qui odèrunt te: * in mèdio solemnitàtis tuæ.

Posuèrunt signa sua, signa: * et non cognovèrunt sicut in èxitu super summum.

Quasi in silva lignòrum secùribus excidèrunt jànuas ejus in idìpsum: * in secùri et àscia dejecèrunt eam.

Incendèrunt igni sanctuàrium tuum: * in terra polluèrunt tabernàculum nòminis tui.

Dixèrunt in corde suo cognàtio eòrum simul: * quièscere faciàmus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vìdimus, jam non est prophèta: * et nos non cognòscet àmplius.

Usquequo, Deus, improperàbit inimìcus: * irrìtat adversàrius nomen tuum in finem?

Ut quid avèrtis manum tuam, et dèxteram tuam, * de mèdio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula: * operàtus est salùtem in mèdio terræ.

Tu confirmàsti in virtùte tua mare: * contribulàsti càpita dracònum in aquis.

Tu confregìsti càpita dracònis: * dedìsti eum escam pòpulis Æthìopum.

Tu dirupìsti fontes et torrèntes: * tu siccàsti flùvios Ethan.

Tuus est dies, et tua

est nox: * tu fabricàtus es auròram et solem.

Tu fecìsti omnes tèrminos terræ: * æstàtem et ver tu plasmàsti ea.

Memor esto hujus, inimìcus improperàvit Dòmino: * et pòpulus insìpiens incitàvit nomen tuum.

Ne tradas bèstiis ànimas confitèntes tibi, * et ànimas pàuperum tuòrum ne obliviscàris in finem.

Rèspice in testamèntum tuum; * quia replèti sunt qui obscuràti sunt, terræ dòmibus iniquitàtum.

Ne avertàtur hùmilis factus confùsus: * pàuper et inops laudàbunt nomen tuum.

Exùrge, Deus, jùdica causam tuam: * memor esto improperiòrum tuòrum, eòrum quæ ab insipiènte sunt tota die.

Ne obliviscàris voces inimicòrum tuòrum: * supèrbia eòrum, qui te odèrunt, ascèndit semper.

Ant. Liberàsti virgam hæreditàtis tuæ.

Ant. Et invocàbimus.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi, Deus: * confitèbimur, et invocàbimus nomen tuum.

Narràbimus mirabìlia tua: * cum accèpero tempus, ego justìtias judicàbo.

Liquefàcta est terra, et omnes qui hàbitant in ea: * ego confirmàvi colùmnas ejus.

Dixi inìquis: Nolìte inìque àgere: * et delinquèntibus: Nolìte exaltàre cornu.

Nolìte extòllere in altum cornu vestrum: * nolìte loqui advèrsus Deum iniquitàtem.

Quia neque ab Oriènte, neque ab Occidènte, neque a desèrtis mòntibus: * quòniam Deus judex est.

Hunc humìliat, et hunc exàltat: * quia calix in manu Dòmini vini meri plenus misto.

Et inclinàvit ex hoc in hoc: verùmtamen fæx ejus non est exinanìta: * bibent omnes peccatòres terræ.

Ego autem annuntiàbo in sæculum; * cantàbo Deo Jacob.

Et òmnia còrnua peccatòrum confrìngam: * et exaltabùntur còrnua justi.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitàtio ejus in Sion.

Ibi confrègit potèntias àrcuum, * scutum, glàdium et bellum.

Illùminans tu mirabìliter a mòntibus ætèrnis: * turbàti sunt omnes insipièntes corde.

Dormièrunt somnum suum: * et nihil invenèrunt omnes viri divitiàrum in mànibus suis.

Ab increpatiòne tua, Deus Jacob, * dormitavèrunt qui ascendèrunt equos.

Tu terrìbilis es, et quis resìstet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audìtum fecìsti judìcium: * terra trèmuit et quièvit.

Cum exùrgeret in judìcium Deus, * ut salvos fàceret omnes mansuètos terræ.

Quòniam cogitàtio hòminis confitèbitur tibi: * et relìquiæ cogitatiònis diem festum agent tibi.

Vovète, et rèddite Dòmino Deo vestro, * omnes qui in circùitu ejus affèrtis mùnera.

Terrìbili, et ei qui àufert spìritum prìncipum, * terrìbili apud reges terræ.

Ant. Et invocàbimus nomen tuum, Dòmine.

Ant. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dòminum clamàvi: * voce mea ad Deum, et intèndit mihi.

In die tribulatiònis meæ Deum exquisìvi, mànibus meis nocte contra eum: * et non sum decèptus.

Rènuit consolàri ànima mea, * memor fui Dei, et delectàtus sum, et exercitàtus sum: et defècit spìritus meus.

Anticipavèrunt vigìlias òculi mei: * turbàtus sum, et non sum locùtus.

Cogitàvi dies antìquos: * et annos ætèrnos in mente hàbui.

Et meditàtus sum nocte cum corde meo: * et exercitàbar, et scopèbam spìritum meum.

Numquid in ætèrnum projìciet Deus: * aut non appònet ut complacìtior sit adhuc?

Aut in finem misèricordiam suam abscìndet, * a generatiòne in generatiònem?

Aut obliviscètur miserèri Deus? * aut continèbit in ira sua misericòrdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutàtio dèxteræ Excèlsi.

Memor fui òperum Dòmini: * quia memor ero ab inìtio mirabìlium tuòrum.

Et meditàbor in òmnibus opèribus tuis: * et in adinventiònibus tuis exercèbor.

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut

Deus noster? * Tu es Deus, qui facis mirabìlia.

Notam fecìsti in pòpulis virtùtem tuam: * redemìsti in bràchio tuo pòpulum tuum, fìlios Jacob et Joseph.

Vidèrunt te aquæ, Deus, vidèrunt te aquæ: * et timuèrunt, et turbàtæ sunt abyssi.

Multitùdo sònitus aquàrum: * vocem dedèrunt nubes.

Etenim sagìttæ tuæ trànseunt: * vox tonìtrui tui in rota.

Illuxèrunt coruscatiònes tuæ orbi terræ: * commòta est et contrèmuit terra.

In mari via tua, et sèmitæ tuæ in aquis multis: * et vestìgia tua non cognoscèntur.

Deduxìsti sicut oves pòpulum tuum, * in manu Mòysi et Aaron.

PSALMUS 77.

ATTENDITE, pòpule meus, legem meam: * inclinàte àurem vestram in verba oris mei.

Apèriam in paràbolis os meum: * loquar propositiònes ab inìtio.

Quanta audìvimus, et cognòvimus ea: * et patres nostri narravèrunt nobis.

Non sunt occultàta a fìliis eòrum, * in generatiòne àltera.

Narràntes làudes Dòmini, et virtùtes ejus, * et mirabìlia ejus quæ fecit.

Et suscitàvit testimònium in Jacob: * et legem pòsuit in Israel.

Quanta mandàvit pàtribus nostris nota fàcere ea fìliis suis: * ut cognòscat generàtio àltera.

Fìlii qui nascèntur, et exùrgent, * et narràbunt fìliis suis:

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscàntur òperum Dei: * et mandàta ejus exquìrant.

Ne fiant sicut patres eòrum, * generàtio prava et exàsperans:

Generàtio, quæ non dirèxit cor suum: * et non est crèditus cum Deo spìritus ejus.

Fìlii Ephrem intendèntes et mittèntes arcum: * convèrsi sunt in die belli.

Non custodièrunt testamèntum Dei: * et in lege ejus noluèrunt ambulàre.

Et oblìti sunt benefactòrum ejus, * et mirabìlium ejus, quæ ostèndit eis.

Coram pàtribus eòrum fecit mirabìlia in terra Ægypti, * in campo Tàneos.

Interrùpit mare, et perdùxit eos: * et stàtuit aquas quasi in utre.

Et dedùxit eos in nube

dièi: * et tota nocte in illuminatiòne ignis.

Interrùpit petram in erèmo: * et adaquàvit eos velut in abysso multa.

Et edùxit aquam de petra: * et dedùxit tamquam flùmina aquas.

Et apposuèrunt adhuc peccàre ei: * in iram excitavèrunt Excèlsum in inaquòso.

Et tentavèrunt Deum in còrdibus suis: * ut pèterent escas animàbus suis.

Et male locùti sunt de Deo: * dixèrunt: Numquid pòterit Deus paràre mensam in desèrto?

Quòniam percùssit petram, et fluxèrunt aquæ, * et torrèntes inundavèrunt.

Nùmquid et panem pòterit dare, * aut paràre mensam pòpulo suo?

Ideo audìvit Dòminus, et dìstulit: * et ignis accènsus est in Jacob, et ira ascèndit in Israel.

Quia non credidèrunt in Deo, * nec speravèrunt in salutàri ejus:

Et mandàvit nùbibus dèsuper, * et jànuas cœli apèruit.

Et pluit illis manna ad manducàndum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelòrum manducàvit homo: * cibària misit eis in abundàntia.

Trànstulit Austrum de cœlo: * et indùxit in virtùte sua Africum.

Et pluit super eos sicut pùlverem carnes: * et sicut arènam maris volatìlia pennàta.

Et cecidèrunt in mèdio castròrum eòrum: * circa tabernàcula eòrum.

Et manducavèrunt, et saturàti sunt nimis, et desidèrium eòrum àttulit eis: * non sunt fraudàti a desidèrio suo.

Adhuc escæ eòrum erant in ore ipsòrum: * et ira Dei ascèndit super eos.

Et occìdit pìngues eòrum, * et elèctos Israel impedìvit.

In òmnibus his peccavèrunt adhuc: * et non credidèrunt in mirabìlibus ejus.

Et defecèrunt in vanitàte dies eòrum: * et anni eòrum cum festinatiòne.

Cum occìderet eos, quærèbant eum: * et revertebàntur, et dilùculo veniènbant ad eum.

Et rememoràti sunt, quia Deus adjùtor est eòrum: * et Deus excèlsus redèmptor eòrum est.

Et dilexèrunt eum in ore suo, * et lìngua sua mentìti sunt ei:

Cor autem eòrum non erat rectum cum eo: * nec fideles hàbiti sunt in testamènto ejus:

Ipse autem est misèri-

cors, et propìtius fiet peccàtis eòrum: * et non dispèrdet eos.
Et abundàvit, ut avèrteret iram suam: * et non accèndit omnem iram suam:
Et recordàtus est quia caro sunt: * spìritus vadens, et non rèdiens.
Quòties exacerbavèrunt eum in desèrto, * in iram concitavèrunt eum in inaquòso?
Et convèrsi sunt, et tentavèrunt Deum: * et sanctum Israel exacerbavèrunt.
Non sunt recordàti manus ejus, * die qua redèmit eos de manu tribulàntis.
Sicut pòsuit in Ægypto signa sua; * et prodìgia sua in campo Tàneos.
Et convèrtit in sànguinem flùmina eòrum, * et imbres eòrum, ne bìberent.
Misit in eos cœnomyìam, et comèdit eos: * et ranam, et dispèrdidit eos.
Et dedit ærùgini fructus eòrum: * et labòres eòrum locùstæ.
Et occìdit in gràndine vìneas eòrum: * et moros eòrum in pruìna.
Et tràdidit gràndini jumènta eòrum: * et possessiònem eòrum igni.
Misit in eos iram indignatiònis suæ: * indignatiònem, et iram, et tribulatiònem: immissiònes per àngelos malos.
Viam fecit sèmitæ iræ suæ, non pepèrcit a morte animàbus eòrum: * et jumènta eòrum in morte conclùsit.
Et percùssit omne primogènitum in terra Ægypti: * primìtias omnis labòris eòrum in tabernàculis Cham.
Et àbstulit sicut oves pòpulum suum: * et perdùxit eos tamquam gregem in desèrto.
Et dedùxit eos in spe, et non timuèrunt: * et inimìcos eòrum opèruit mare.
Et indùxit eos in montem, sanctificatiònis suæ: * montem, quem acquisìvit dèxtera ejus.
Et ejècit a fàcie eòrum gentes: * et sorte divìsit eis terram in funìculo distributiònis.
Et habitàre fecit in tabernàculis eòrum * tribus Israel.
Et tentavèrunt, et exacerbavèrunt Deum excèlsum: * et testimònia ejus non custodièrunt.
Et avertèrunt se, et non servavèrunt pactum: * quemàdmodum patres eòrum convèrsi sunt in arcum pravum.
In iram concitavèrunt eum in còllibus suis: * et in sculptìlibus suis ad æmulatiònem eum provocavèrunt.

Audìvit Deus, et sprevit: * et ad nìhilum redègit valde Israel.
Et rèpulit tabernàculum Silo: * tabernàculum suum, ubi habitàvit in homìnibus.
Et tràdidit in captivitàtem virtùtem eòrum: * et pulchritùdinem eòrum in manus inimìci.
Et conclùsit in glàdio pòpulum suum; * et hæreditàtem suam sprevit.
Jùvenes eòrum comèdit ignis: * et vìrgines eòrum non sunt lamentàtæ.
Sacerdòtes eòrum in glàdio cecidèrunt: * et vìduæ eòrum non plorabàntur.
Et excitàtus est tamquam dòrmiens Dòminus, * tamquam potens crapulàtus a vino.
Et percùssit inimìcos suos in posterióra: * oppròbrium sempitèrnum dedit illis.
Et rèpulit tabernàculum Joseph: * et tribum Ephraim non elègit:
Sed elègit tribum Juda, * montem Sion, quem dilèxit.
Et ædificàvit sicut unicòrnium sanctifìcium suum in terra, * quam fundàvit in sæcula.
Et elègit David servum suum, et sùstulit eum de grègibus òvium: * de post fœtàntes accèpit eum.
Pàscere Jacob servum suum: * et Israel hæreditàtem suam;
Et pavit eos in innocèntia cordis sui: * et in intellèctibus mànuum suàrum dedùxit eos.
Ant. Tu es Deus, qui facis mirabìlia.
Ant. Propìtius esto.

Psalmus 78.

Deus, venèrunt gentes in hæreditàtem tuam, pollùerunt templum sanctum tuum: * posuèrunt Jerùsalem in pomòrum custòdiam.
Posuèrunt morticìna servòrum tuòrum, escas volatìlibus cœli: * carnes sanctòrum tuòrum bèstiis terræ.
Effudèrunt sànguinem eòrum tamquam aquam in circùitu Jerùsalem: * et non erat qui sepelìret.
Facti sumus oppròbrium vicìnis nostris: * subsannàtio et illùsio his, qui in circùitu nostro sunt.
Usquequo, Dòmine, irascèris in finem: * accendètur velut ignis zelus tuus?
Effùnde iram tuam in gentes, quæ te non novèrunt: * et in regna quæ nomen tuum non invocavèrunt.
Quia comedèrunt Jacob;

* et locum ejus desolavèrunt.
Ne memìneris iniquitàtum nostràrum antiquàrum, cito antìcipent nos misericòrdiæ tuæ: * quia pàuperes facti sumus nimis.
Adjuva nos, Deus salutàris noster, et propter glòriam nòminis tui, Dòmine, lìbera nos; * et propìtius esto peccàtis nostris, propternomen tuum:
Ne forte dicant in gèntibus: Ubi est Deus eòrum? * et innotèscat in natiònibus coram òculis nostris.
Ultio sànguinis servòrum tuòrum, qui effùsus est: * intròeat in conspèctu tuo gèmitus compeditòrum.
Secùndum magnitùdinem bràchii tui, * pòsside fìlios mortificatòrum.
Et redde vicìnis nostris sèptuplum in sinu eòrum: * impropèrium ipsòrum, quod exprobravèrunt tibi, Dòmine.
Nos autem pòpulus tuus, et oves pàscuæ tuæ, * confitèbimur tibi in sæculum:
In generatiònem et generatiònem * annuntiàbimus làudem tuam.

Psalmus 79.

Qui regis Israel, intènde: * qui dedùcis velut ovem Joseph.
Qui sedes super Chèrubim, * manifestàre coram Ephraim, Bènjamin, et Manàsse.
Excita potèntiam tuam, et veni, * ut salvos fàcias nos.
Deus, convèrte nos: * et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus.
Dòmine Deus virtùtum, * quoùsque irascèris super oratiònem servi tui?
Cibàbis nos pane lacrymàrum: * et potum dabis nobis in làcrymis in mensùra?
Posuìsti nos in contradictiònem vicìnis nostris: * et inimìci nostri subsannavèrunt nos.
Deus virtùtum, convèrte nos: * et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus.
Vìneam de Ægypto transtulìsti: * ejecìsti gentes, et plantàsti eam.
Dux itìneris fuìsti in conspèctu ejus: * plantàsti radìces ejus, et implèvit terram.
Opèruit montes umbra ejus: * et arbùsta ejus cedros Dei.
Extèndit pàlmites suos usque ad mare: * et usque ad flumen propàgines ejus.
Ut quid destruxìsti macèriam ejus: * et vindèmiant eam omnes, qui prætergrediùntur viam?
Exterminàvit eam aper de silva: * et singulàris ferus depàstus est eam.
Deus virtùtum, convèrtere: * rèspice de cœlo, et vide, et vìsita vìneam istam.
Et pèrfice eam, quam plantàvit dèxtera tua: * et super fìlium hòminis, quem confirmàsti tibi.
Incènsa igni, et suffòssa * ab increpatiòne vultus tui perìbunt.
Fiat manus tua super virum dèxteræ tuæ: * et super fìlium hòminis, quem confirmàsti tibi.
Et non discèdimus a te, vivificàbis nos: * et nomen tuum invocàbimus.
Dòmine Deus virtùtum convèrte nos: * et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus.
Ant. Propìtius esto peccàtis nostris, Dòmine.
Per Annum, ℣. Gaudèbunt làbia mea, cum cantàvero tibi. ℟. Et ànima mea, quam redemìsti.
In Adventu, ℣. Ex Sion spècies decòris ejus.
℟. Deus noster manifèste vèniet.
Pro uno Martyre, ℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.
Pro plur. Martyr. ℣. Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi. ℟. Et gloriàmini, omnes recti corde.
Pro Conf. Pont. et non Pont. ℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum.
℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.
Pro una Sancta, ℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède, et regna.

AD LAUDES

Ant. Tibi soli peccàvi, Dòmine, miserère mei.
Ps. Miserère mei, 61.
Ant. Dòmine.

Psalmus 89.

Domine, refùgium factus es nobis: * a generatiòne in generatiònem.
Priùsquam montes fierent, aut formarètur terra et orbis: * a sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
Ne avèrtas hòminem in humilitàtem: * et dixìsti: Convertìmini, fìlii hòminum.
Quòniam mille anni ante òculos tuos, * tamquam dies hestèrna, quæ prætèriit;
Et custòdia in nocte, * quæ pro nìhilo habèntur, eòrum anni erunt.
Mane sicut herba trànseat, mane flòreat, et trànseat: * vèspere dècidat, indùret, et arèscat.

Quia defècimus in ira tua, * et in furòre tuo turbàti sumus.

Posuìsti iniquitàtes nostras in conspèctu tuo: * sæculum nostrum in illuminatiòne vultus tui.

Quòniam omnes dies nostri defecèrunt; * et in ira tua defècimus,

Anni nostri sicut arànea meditabùntur: * dies annòrum nostròrum in ipsis, septuagìnta anni.

Si autem in potentàtibus, octogìnta anni: * et àmplius eòrum, labor et dolor.

Quòniam supervènit mansuetùdo; * et corripièmur.

Quis novit potestàtem iræ tuæ, * et præ timòre tuo iram tuam dinumeràre?

Dèxteram tuam sic notam fac, * et erudìtos corde in sapièntia.

Convèrtere, Dòmine, ùsquequo? * et deprecàbilis esto super servos tuos.

Replèti sumus mane misericòrdia tua: * et exultàvimus, et delectàti sumus òmnibus dièbus nostris.

Lætàti sumus pro dièbus, quibus nos humiliàsti: * annis quibus vìdimus mala.

Rèspice in servos tuos, et in òpera tua: * et dìrige fìlios eòrum.

Et sit splendor Dòmini Dei nostri super nos, et òpera mànuum nostràrum dìrige super nos; * et opus mànuum nostràrum dìrige.

Ant. Dòmine, refùgium factus es nobis.

Ant. In matutìnis meditàbor in te.

Ps. Deus, Deus meus, 20.

Ant. Cantèmus.

Canticum Moysi
Exodi 15.

Cantemus Dòmino gloriòse enim magnificàtus est; * èquum et ascensòrem dejècit in mare.

Fortitùdo mea, et laus mea Dòminus, * et factus est mihi in salùtem.

Iste Deus meus, et glorificàbo eum; * Deus patris mei, et exaltàbo eum.

Dòminus quasi vir pugnàtor, Omnìpotens nomen ejus. * Currus Pharaònis et exèrcitum ejus projècit in mare.

Elècti prìncipes ejus submèrsi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuèrunt eos, descendèrunt in profùndum quasi lapis.

Dèxtera tua, Dòmine, magnificàta est in fortitùdine; dèxtera tua, Dòmine, percùssit inimìcum. * Et in multitùdine glòriæ tuæ deposuìsti adversàrios tuos.

Misìsti iram tuam, quæ devoràvit eos sicut stìpulam. * Et in spìritu furòris tui congregàtæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregàtæ sunt abyssi in mèdio mari.

Dixit inimìcus: Pèrsequar et comprehèndam, * dìvidam spòlia, implèbitur ànima mea.

Evaginàbo glàdium meum, * interfìciet eos manus mea.

Flavit spìritus tuus et opèruit eos mare: * submèrsi sunt quasi plumbum in aquis vehemèntibus.

Quis sìmilis tui in fòrtibus, Dòmine? * quis sìmilis tui, magnìficus in sanctitàte, terrìbilis, atque laudàbilis, fàciens mirabìlia?

Extendìsti manum tuam, et devoràvit eos terra: * Dux fuìsti in misericòrdia tua pòpulo quem redemìsti.

Et portàsti eum in fortitùdine tua, * ad habitàculum sanctum tuum.

Ascendèrunt pòpuli, et iràti sunt: * dolòres obtinuèrunt habitatòres Philìsthiim.

Tunc conturbàti sunt prìncipes Edom, robùstos Moab obtìnuit tremor: * obriguèrunt omnes habitatòres Chànaan.

Irruat super eos formìdo et pavor, * in magnitùdine bràchii tui.

Fiant immòbiles quasi lapis, donec pertrànseat pòpulus tuus, Dòmine; * donec pertrànseat pòpulus tuus iste, quem possedìsti.

Introdùces eos, et plantàbis in monte hæreditàtis tuæ, * firmìssimo habitàculo tuo, quod operàtus es, Dòmine.

Sanctuàrium tuum, Dòmine, quod firmavèrunt manus tuæ. * Dòminus regnàbit in ætèrnum, et ultra.

Ingrèssus est enim èques Phàrao cum cùrribus et equìtibus ejus in mare: * et redùxit super eos Dòminus aquas maris.

Fìlii autem Israel ambulavèrunt per siccum * in mèdio ejus.

Ant. Cantèmus Dòmino gloriòse.

Ant. In sanctis ejus laudàte Deum.

Ps. Laudàte Dòminum de cœlis, 22.

Capit. Rom. 13, d.

Nox præcèssit, dies autem appropinquàvit: abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis: sicut in die honèste ambulèmus.

HYMNUS

Lux ecce surgit àurea,
Pallens facèssat cæcitas,
Quæ nosmet in præceps diu
Erròre traxit dèvio.

Hæc lux serènum cònferat,
Puròsque nos præstet sibi:
Nihil loquàmur sùbdolum,
Volvàmus obscùrum nihil.

Sic tota decùrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus,
Oculìve peccent lùbrici,
Ne noxa corpus ìnquinet.

Speculàtor adstat dèsuper,
Qui nos dièbus òmnibus,
Actùsque nostros pròspicit
A luce prima in vèsperum.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua.
℟. Exultàvimus, et delectàti sumus.

Ad Benedictus, Ant. In sanctitàte serviàmus Dòmino, et liberàbit nos ab inimìcis nostris.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur, 64.

—

FERIA SEXTA

Ad Matutinum, Invit. Adorèmus Dòminum, * Quòniam ipse fecit nos.

Psalm. Venìte, 2.

HYMNUS

Tu, Trinitàtis Unitas,
Orbem potènter quæ regis,
Attènde làudis cànticum,
Quod excubàntes psàllimus.

Nam lèctulo consùrgimus
Noctis quièto tèmpore,
Ut flagitèmus òmnium
A te medèlam vùlnerum.

Quo fràude quidquid dæmonum
In nòctibus delìquimus,
Abstèrgat illud cœlitus
Tuæ potèstas glòriæ.

Ne corpus adstet sòrdidum,
Nec torpor instet còrdium,
Ne crìminis contàgio
Tepèscat ardor spìritus.

Ob hoc, Redèmptor, quæsumus,
Reple tuo nos lùmine,
Per quod dièrum cìrculis
Nullis ruàmus àctibus.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Exultàte.

PSALMUS 80.

Exultate Deo adjutòri nostro: * jubilàte Deo Jacob.

Sùmite psalmum, et date tympanum: * psaltèrium jucùndum cum cìthara.

Buccìnate in Neomènia tuba, * in insìgni die solemnitàtis vestræ.

Quia præcèptum in Israel est, * et judìcium Deo Jacob.

Testimònium in Joseph pòsuit illud, cum exìret de terra Ægypti: * lìnguam, quam non nòverat, audìvit.

Divèrtit ab onèribus dorsum ejus: * manus ejus in còphino servièrunt.

In tribulatiòne invocàsti me, et liberàvi te: * exaudìvi te in abscòndito tempestàtis: probàvi te apud aquam contradictiònis.

Audi, pòpulus meus, et contestàbor te: * Israel, si audìeris me, non erit in te deus recens, neque adoràbis deum aliènum.

Ego enim sum Dòminus Deus tuus, qui edùxi te de terra Ægypti: * dilàta os tuum, et implèbo illud.

Et non audìvit pòpulus meus vocem meam: * et Israel non intèndit mihi.

Et dimìsit eos secùndum desidèria cordis eòrum: * ibunt in adinventiònibus suis.

Si pòpulus meus audìsset me: * Israel si in viis meis ambulàsset;

Pro nìhilo fòrsitan inimìcos eòrum humiliàssem: * et super tribulàntes eos misìssem manum meam.

Inimìci Dòmini mentìti sunt ei: * et erit tempus eòrum in sæcula.

Et cibàvit eos ex àdipe frumènti: * et de petra, melle saturàvit eos.

PSALMUS 81.

Deus stetit in synagòga deòrum; * in mèdio autem deos dijùdicat.

Usquequo judicàtis iniquitàtem, * et fàcies peccatòrum sùmitis?

Judicàte egèno et pupìllo: * hùmilem, et pàuperem justificàte.

Erìpite pàuperem: * et egènum de manu peccatòris liberàte.

Nescièrunt, neque intellexèrunt, in tènebris àmbulant: * movebùntur omnia fundamènta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * et fìlii Excèlsi omnes.

Vos autem sicut hòmines morièmini, * et sicut unus de princìpibus cadètis.

Surge, Deus, jùdica terram: * quòniam tu hæreditàbis in òmnibus gèntibus.

Ant. Exultàte Deo adjutòri nostro.

Ant. Tu solus.

PSALMUS 82.

Deus, quis sìmilis erit tibi? * ne tàceas, neque compescàris, Deus:

Quòniam ecce inimìci tui sonuèrunt: * et qui odèrunt te, extulèrunt caput.

Super pòpulum tuum malignavèrunt consìlium: * et cogitavèrunt advèrsus sanctos tuos.

Dixèrunt: Venìte, et disperdàmus eos de gente: * et non memorètur nomen Israel ultra.

Quòniam cogitavèrunt unanimiter: * simul advèrsum te testamèntum disposuèrunt, tabernàcula Idumæòrum et Ismahelìtæ:

Moab, et Agarèni, Gebal et Ammon, et Amalec: * alienìgenæ cum habitàntibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis, * facti sunt in adjutòrium fìliis Lot.

Fac illis sicut Màdian, et Sìsaræ: * sicut Jabin in torrènte Cisson.

Disperièrunt in Endor: * facti sunt ut stercus terræ.

Pone prìncipes eòrum sicut Oreb, et Zeb, * et Zèbee, et Sàlmana:

Omnes prìncipes eòrum, * qui dixèrunt: Hæreditàte possideàmus sanctuàrium Dei.

Deus meus, pone illos ut rotam: * et sicut stìpulam ante fàciem venti.

Sicut ignis, qui combùrit silvam: * et sicut flamma combùrens montes:

Ita persequèris illos in tempestàte tua: * et in ira tua turbàbis eos.

Imple fàcies eòrum ignomìnia: * et quærent nomen tuum, Dòmine.

Erubèscant, et conturbèntur in sæculum sæculi: * et confundàntur, et pèreant.

Et cognòscant quia nomen tibi Dòminus: * tu solus Altìssimus in omni terra.

PSALMUS 83.

Quam dilècta tabernàcula tua, Dòmine virtùtum! * Concupìscit, et dèficit ànima mea in àtria Dòmini.

Cor meum, et caro mea * exultavèrunt in Deum vivum.

Etenim passer invènit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altària tua, Dòmine virtùtum: * Rex meus, et Deus meus.

Beàti, qui hàbitant in domo tua, Dòmine: * in sæcula sæculòrum laudàbunt te.

Beàtus vir, cujus est auxìlium abs te: * ascensiònes in corde suo dispòsuit, in valle lacrymàrum, in loco quem pòsuit.

Etenim benedictiònem dabit legislàtor, ibunt de virtùte in virtùtem: * vidèbitur Deus deòrum in Sion.

Dòmine Deus virtùtum, exàudi oratiònem meam: * àuribus pèrcipe, Deus Jacob.

Protèctor noster àspice, Deus: * et rèspice in fàciem Christi tui.

Quia mèlior est dies una in àtriis tuis * super mìllia.

Elègi abjèctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitàre in tabernàculis peccatòrum.

Quia misericòrdiam, et veritàtem dìligit Deus: * gràtiam, et glòriam dabit Dòminus.

Non privàbit bonis eos, qui àmbulant in innocèntia: * Dòmine virtùtum, beàtus homo qui sperat in te.

Ant. Tu solus Altìssimus super omnem terram.

Ant. Benedixìsti.

PSALMUS 84.

Benedixisti, Dòmine, terram tuam: * avertìsti captivitàtem Jacob.

Remisìsti iniquitàtem plebis tuæ: * operuìsti omnia peccàta eòrum.

Mitigàsti omnem iram tuam: * avertìsti ab ira indignatiònis tuæ.

Convèrte nos, Deus salutàris noster, * et avèrte iram tuam a nobis.

Numquid in ætèrnum irascèris nobis? * aut extèndes iram tuam a generatiòne in generatiònem?

Deus, tu convèrsus vivificàbis nos: * et plebs tua lætàbitur in te.

Ostènde nobis, Dòmine, misericòrdiam tuam: * et salutàre tuum da nobis.

Audiam quid loquàtur in me Dòminus Deus: * quòniam loquètur pacem in plebem suam:

Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertùntur ad cor.

Verùmtamen prope timèntes eum salutàre ipsìus; * ut inhàbitet glòria in terra nostra.

Misericòrdia et vèritas obviavèrunt sibi: * justìtia, et pax osculàtæ sunt.

Vèritas de terra orta est; * et justìtia de cœlo prospèxit.

Etènim Dòminus dabit benignitàtem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justìtia ante eum ambulàbit: * et ponet in via gressus suos.

PSALMUS 85.

Inclina, Dòmine, aurem tuam, et exàudi me: * quòniam inops et pàuper sum ego.

Custòdi ànimam meam,

quòniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserère mei, Dòmine quòniam ad te clamàvi tota die: * lætìfica ànimam servi tui, quòniam ad te, Dòmine, ànimam meam levàvi.

Quòniam tu, Dòmine, suavis et mitis, * et multæ misericòrdiæ òmnibus invocàntibus te.

Auribus pèrcipe, Dòmine, oratiònem meam: * et intènde voci deprecatiònis meæ.

In die tribulatiònis meæ clamàvi ad te: * quia exaudìsti me.

Non est sìmilis tui in diis, Dòmine; * et non est secùndum òpera tua.

Omnes gentes quascùmque fecìsti, vènient, et adoràbunt coram te, Dòmine: * et glorificàbunt nomen tuum.

Quòniam magnus es tu, et fàciens mirabìlia: * tu es Deus solus.

Deduc me, Dòmine, in via tua, et ingrèdiar in veritàte tua: * lætètur cor meum, ut tìmeat nomen tuum.

Confitèbor tibi, Dòmine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificàbo nomen tuum in ætèrnum.

Quia misericòrdia tua magna est super me; * et erùisti ànimam meam ex infèrno inferiòri.

Deus, inìqui insurrexèrunt super me, et synagòga potèntium quæsièrunt ànimam meam, * et non proposuèrunt te in conspèctu suo.

Et tu, Dòmine, Deus miseràtor et misèricors, * pàtiens, et multæ misecòrdiæ et verax.

Rèspice in me, et miserère mei: * da impèrium tuum pùero tuo: et salvum fac fìlium ancìllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vìdeant qui odèrunt me, et confundàntur: * quòniam tu, Dòmine, adjuvìsti me, et consolàtus es me.

Ant. Benedixìsti, Dòmine, terram tuam.

Ant. Fundamènta ejus.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in mòntibus sanctis: * dìligit Dòminus portas Sion super òmnia tabernàcula Jacob.

Gloriòsa dicta sunt de te, * cìvitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylònis * scièntium me.

Ecce alienìgenæ, et Tyrus, et pòpulus Æthìopum, * hi fuèrunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundàvit eam Altìssimus?

Dòminus narràbit in scriptùris populòrum, et prìncipum: * horum, qui fuèrunt in ea.

Sicut lætàntium òmnium * habitàtio est in te.

Psalmus 87.

Domine Deus salùtis meæ, * in die clamàvi, et nocte coram te.

Intret in conspèctu tuo oràtio mea: * inclìna aurem tuam ad precem meam.

Quia replèta est malis ànima mea: * et vita mea infèrno appropinquàvit.

Æstimàtus sum cum descendèntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutòrio, inter mòrtuos liber.

Sicut vulneràti dormièntes in sepùlcris, quorum non es memor àmplius, * et ipsi de manu tua repùlsi sunt.

Posuèrunt me in lacu inferiòri: * in tenebròsis et in umbra mortis.

Super me confirmàtus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxìsti super me.

Longe fecìsti notos meos a me: * posuèrunt me abominatiònem sibi.

Tràditus sum, et non egredièbar: * òculi mei languèrunt præ inòpia.

Clamàvi ad te, Dòmine, tota die: * expàndi ad te manus meas.

Numquid mòrtuis fàcies mirabìlia: * aut mèdici suscitàbunt et confitebùntur tibi?

Numquid narràbit àliquis in sepùlchro misericòrdiam tuam, * et veritàtem tuam in perditiòne?

Numquid cognoscèntur in tènebris mirabìlia tua: * et justìtia tua in terra obliviònis?

Et ego ad te, Dòmine, clamàvi: * et mane oràtio mea prævèniet te.

Ut quid, Dòmine, repèllis oratiònem meam: * avèrtis fàciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labòribus a juventùte mea: * exaltàtus autem, humiliàtus sum et conturbàtus.

In me transièrunt iræ tuæ: * et terròres tui conturbavèrunt me.

Circumdedèrunt me sicut aqua tota die: * circumdedèrunt me simul.

Elongàsti a me amìcum et pròximum: * et notos meos a misèria.

Ant. Fundamènta ejus in mòntibus sanctis.

Ant. Benedìctus.

Psalmus 88.

Misericordias Dòmini * in ætèrnum cantàbo.

In generatiònem et generatiònem * annuntiàbo veritàtem tuam in ore meo.

Quòniam dixìsti: In ætèrnum misericòrdia ædificàbitur in cœlis: * præparàbitur vèritas tua in eis.

Dispòsui testamèntum elèctis meis, juràvi David servo meo: * usque in ætèrnum præparàbo semen tuum.

Et ædificàbo in generatiònem et generatiònem * sedem tuam.

Confitebùntur cœli mirabìlia tua, Dòmine: * ètenim veritàtem tuam in ecclèsia sanctòrum.

Quòniam quis in nùbibus æquàbitur Dòmino: * sìmilis erit Deo in fìliis Dei?

Deus, qui glorificàtur in consìlio sanctòrum: * magnus et terrìbilis super omnes qui in circùitu ejus sunt.

Dòmine Deus virtùtum, quis sìmilis tibi? * potens es, Dòmine, et vèritas tua in circùitu tuo.

Tu dominàris potestàti maris: * motum autem flùctuum ejus tu mìtigas.

Tu humiliàsti sicut vulneràtum, supèrbum: * in bràchio virtùtis tuæ dispersìsti inimìcos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitùdinem ejus tu fundàsti: * Aquilònem, et mare tu creàsti.

Thabor et Hermon in nòmine tuo exultàbunt: * tuum bràchium cum potèntia.

Firmètur manus tua et exaltètur dèxtera tua; * justìtia et judìcium præparàtio sedis tuæ.

Misericòrdia et vèritas præcèdent fàciem tuam: * beàtus pòpulus, qui scit jubilatiònem.

Dòmine, in lùmine vultus tui ambulàbunt, et in nòmine tuo exultàbunt tota die: * et in justìtia tua exaltabùntur.

Quòniam glòria virtùtis eòrum tu es: * et in beneplàcito tuo exaltàbitur cornu nostrum.

Quia Dòmini est assùmptio nostra: * et sancti Israel regis nostri.

Tunc locùtus es in visiòne sanctis tuis, et dixìsti: * Pòsui adjutòrium in potènte, et exaltàvi elèctum de plebe mea.

Invèni David servum meum: * òleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliàbitur ei: * et bràchium meum confortàbit eum.

Nihil profìciet inimìcus in eo, * et fìlius iniquitàtis non appònet nocère ei.

Et concìdam a fàcie ipsìus inimìcos ejus: * et odièntes eum in fugam convèrtam.

Et vèritas mea, et misericòrdia mea cum ipso: * et in nòmine meo exaltàbitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus; * et in flumìnibus dèxteram ejus.

Ipse invocàbit me: Pater meus es tu: * Deus meus, et suscèptor salùtis meæ.

Et ego primogènitum ponam illum: * excèlsum præ règibus terræ.

In ætèrnum servàbo illi misericòrdiam meam: * et testamèntum meum fidèle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus: * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelìquerint fìlii ejus legem meam, * et in judìciis meis non ambulàverint;

Si justìtias meas profanàverint, * et mandàta mea non custodìerint:

Visitàbo in virga iniquitàtes eòrum: * et in verbèribus peccàta eòrum.

Misericòrdiam autem meam non dispèrgam ab eo: * neque nocèbo in veritàte mea.

Neque profanàbo testamèntum meum: * et quæ procèdunt de làbiis meis, non faciam ìrrita.

Semel juràvi in sancto meo, si David mentiar: * semen ejus in ætèrnum manèbit.

Et thronus ejus sicut sol in conspèctu meo, * et sicut luna perfècta in ætèrnum: et testis in cœlo fidèlis.

Tu vero repulìsti et despexìsti: * distulìsti christum tuum.

Evertìsti testamèntum servi tui: * profanàsti in terra sanctuàrium ejus.

Destruxìsti omnes sepes ejus: * posuìsti firmamèntum ejus formìdinem.

Diripuèrunt eum omnes transeùntes viam: * factus est oppròbrium vicìnis suis.

Exaltàsti dèxteram depримèntium eum: * lætificàsti omnes inimìcos ejus.

Avertìsti adjutòrium glàdii ejus: * et non es auxiliàtus ei in bello.

Destruxìsti eum ab emundatiòne: * et sedem ejus in terram collisìsti.

Minoràsti dies tèmporis ejus: * perfudìsti eum confusiòne.

Usquequo, Dòmine, avèrtis in finem: * exardèscet sicut ignis ira tua?

Memoràre quæ mea substàntia; * numquid enim vane constituìsti omnes fìlios hòminum?

Quis est homo, qui vivet, et non vidèbit mor-

tem: * èruet ànimam suam de manu ìnferi?

Ubi sunt misericòrdiæ tuæ antìquæ, Dòmine, * sicut juràsti David in veritàte tua?

Memor esto, Dòmine, oppròbrii servòrum tuòrum * [quod contìnui in sinu meo] multàrum gèntium.

Quod exprobravèrunt inimìci tui, Dòmine: * quod exprobravèrunt commutatiònem christi tui.

Benedìctus Dòminus in ætèrnum: * fiat, fiat.

Psalmus 93.

Deus ultiònum Dòminus: * Deus ultiònum lìbere egit.

Exaltàre, qui jùdicas terram: * redde retributiònem supèrbis.

Usquequo peccatòres, Dòmine, * ùsquequo peccatòres gloriabùntur?

Effabùntur, et loquèntur iniquitàtem: * loquèntur omnes qui operàntur injustìtiam?

Pòpulum tuum, Dòmine, humiliavèrunt: * et hæreditàtem tuam vexavèrunt.

Vìduam et àdvenam interfecèrunt: * et pupìllos occidèrunt.

Et dixèrunt: Non vidèbit Dòminus, * nec intèlliget Deus Jacob.

Intellìgite, insipièntes in pòpulo: * et stulti aliquàndo sàpite.

Qui plantàvit aurem, non àudiet? * aut qui finxit òculum, non consìderat?

Qui còrripit gentes, non àrguet: * qui docet hòminem scièntiam?

Dòminus scit cogitatiònes hòminum, * quòniam vanæ sunt.

Beàtus homo quem tu erudìeris, Dòmine: * et de lege tua docùeris eum.

Ut mìtiges ei a dièbus malis: * donec fodiàtur peccatòri fòvea.

Quia non repèllet Dòminus plebem suam: * et hæreditàtem suam non derelìnquet.

Quoadùsque justìtia convertàtur in judìcium: * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consùrget mihi advèrsus malignàntes? * aut quis stabit mecum advèrsus operàntes iniquitàtem?

Nisi quia Dòminus adjùvit me: * pàulo minus habitàsset in infèrno ànima mea.

Si dicèbam: Motus est pes meus: * misericòrdia tua, Dòmine, adjuvàbat me.

Secùndum multitùdinem dolòrum meòrum in corde meo, * consolatiònes tuæ lætificavèrunt ànimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitàtis; * qui fingis labòrem in præcèpto?

Captàbunt in ànimam justi: * et sànguinem innocèntem condemnàbunt.

Et factus est mihi Dòminus in refùgium: * et Deus meus in adjutòrium spei meæ.

Et reddet illis iniquitàtem ipsòrum, et in malìtia eòrum dispèrdet eos: * dispèrdet illos Dòminus Deus noster.

Ant. Benedìctus Dòminus in ætèrnum.

Ant. Cantàte.

Psalmus 95.

Cantate Dòmino cànticum novum: * cantàte Dòmino, omnis terra.

Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus: * annuntiàte de die in diem salutàre ejus.

Annuntiàte inter gentes glòriam ejus, * in òmnibus pòpulis mirabìlia ejus.

Quòniam magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * terrìbilis est super omnes deos.

Quòniam omnes dii gèntium dæmònia: * Dòminus autem cœlos fecit.

Confèssio, et pulcritùdo in conspèctu ejus: * sanctimònia, et magnificèntia in sanctificatiòne ejus.

Affèrte Dòmino, pàtriæ gèntium, affèrte Dòmino glòriam et honòrem: * affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus.

Tòllite hòstias, et introìte in àtria ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.

Commoveàtur a fàcie ejus univèrsa terra: * dìcite in gèntibus quia Dòminus regnàvit.

Etenim corrèxit orbem terræ, qui non commovèbitur: * judicàbit pòpulos in æquitàte.

Lætèntur cœli, et exùltet terra: commoveàtur mare, et plenitùdo ejus: * gaudèbunt campi et òmnia quæ in eis sunt.

Tunc exultàbunt òmnia ligna silvàrum a fàcie Dòmini, quia venit: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terræ in æquitàte, * et pòpulos in veritàte sua.

Psalmus 96.

Dominus regnàvit, exùltet terra; * lætèntur ìnsulæ multæ.

Nubes et calìgo in circùitu ejus: * justìtia et judìcium corrèctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcèdet, * et inflammàbit in circùitu inimìcos ejus.

Illuxèrunt fùlgura ejus

orbi terræ: * vidit, et commòta est terra.

Montes sicut cera fluxèrunt a fàcie Dòmini: * a fàcie Dòmini omnis terra.

Annuntiavèrunt cœli justìtiam ejus: * et vidèrunt omnes pòpuli glòriam ejus.

Confundàntur omnes qui adòrant sculptìlia: * et qui gloriàntur in simulàcris suis.

Adoràte eum, omnes Angeli ejus: * audìvit, et lætàta est Sion.

Et exultavèrunt fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine.

Quòniam tu Dòminus altìssimus super omnem terram: * nimis exaltàtus es super omnes deos.

Qui dilìgitis Dòminum, odìte malum: * custòdit Dòminus ànimas sanctòrum suòrum, de manu peccatòris liberàbit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætìtia.

Lætàmini, justi in Dòmino, * et confitèmini memòriæ sanctificatiònis ejus.

Ant. Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus.

Per Annum, ℣. Intret oràtio mea in conspèctu tuo, Dòmine.

℟. Inclìna àurem tuam ad precem meam.

In Adventu, ℣. Emìtte Agnum, Dòmine, dominatòrem terræ.

℟. De petra desèrti ad montem fìliæ Sion.

Pro uno Martyre. ℣. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus. ℟. Corònam de làpide pretiòso.

Pro plur. Martyrib. ℣. Exùltent justi in conspèctu Dei ℟. Et delectèntur in lætìtia.

Pro Confess. Pont. ℣. Elègit eum Dòminus sacerdòtem sibi.

℟. Ad sacrificàndum ei hòstiam làudis.

Pro Conf. non Pont. ℣. Os justi meditàbitur sapièntiam. ℟. Et lìngua ejus loquètur judìcium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in medio ejus, non commovèbitur.

AD LAUDES

Ant. Spìritu principàli confìrma cor meum, Deus.

Psal. Miserère mei, 61.

Ant. In veritàte.

Psalmus 142.

Dòmine, exàudi oratiònem meam, àuribus pèrcipe obsecrationem meam in veritate tua: * exàudi me in tua justìtia.

⁂ Et non intres in judìcium cum servo tuo: * quia non justificàbitur in conspèctu tuo omnis vivens.

Quia persecùtus est inimìcus ànimam meam: * humiliàvit in terra vitam meam.

Collocàvit me in obscùris sicut mòrtuos sæculi: * et anxiàtus est super me spìritus meus, in me turbàtum est cor meum.

Memor fui dièrum antiquòrum, meditàtus sum in òmnibus opèribus tuis: * in factis mànuum tuàrum meditàbar.

Expàndi manus meas ad te: * ànima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velòciter exàudi me, Dòmine: * defècit spìritus meus.

Non avèrtas fàciem tuam a me: * et sìmilis ero descendèntibus in lacum.

Audìtam fac mihi mane misericòrdiam tuam: * quia in te speràvi.

Notam fac mihi viam, in qua àmbulem: * quia ad te levàvi ànimam meam.

Eripe me de inimìcis meis, Dòmine, ad te confùgi: * doce me fàcere voluntàtem tuam, quia Deus meus es tu.

Spìritus tuus bonus dedùcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dòmine, vivificàbis me in æquitàte tua.

Edùces de tribulatiòne ànimam meam: * et in misericòrdia tua dispèrdes inimìcos meos.

Et perdes omnes, qui trìbulant ànimam meam: * quòniam ego servus tuus sum.

Ant. In veritàte tua exàudi me, Dòmine.

Ant. Illùmina, Dòmine, vultum tuum super nos.

Psalmus Deus, Deus meus, 20.

Ant. Dòmine.

Canticum Habacuc
Cap. 3.

Dòmine, audìvi auditiònem tuam, * et tìmui.

Dòmine, opus tuum, * in mèdio annòrum vivìfica illud.

In mèdio annòrum notum fàcies: * cum iràtus fùeris, misericòrdiæ recordàberis.

Deus ab Austro vèniet, * et Sanctus de monte Pharan:

Opèruit cœlos glòria ejus: * et làudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit; * còrnua in mànibus ejus:

Ibi abscòndita est fortitùdo ejus: * ante fàciem ejus ibit mors.

Et egrediètur diàbolus ante pedes ejus. * Stetit, et mensus est terram.

Aspèxit, et dissòlvit gentes: * et contrìti sunt montes sæculi.

Incurvàti sunt colles mundi, * ab itinèribus æternitàtis ejus.

Pro iniquitàte vidi tentòria Æthiòpiæ, * turbabùntur pelles terræ Màdian.

Numquid in flumìnibus iràtus es, Dòmine? * aut in flumìnibus furor tuus, vel in mari indignàtio tua?

Qui ascèndes super equos tuos: * et quadrìgæ tuæ salvàtio.

Sùscitans suscitàbis arcum tuum: * juramènta trìbubus quæ locùtus es.

Flùvios scindes terræ: vidèrunt te, et doluèrunt montes: * gurges aquàrum trànsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitùdo manus suas levàvit.

Sol et luna stetèrunt in habitàculo suo, * in luce sagittàrum tuàrum, ibunt in splendòre fulguràntis hastæ tuæ.

In frèmitu conculcàbis terram: * et in furòre obstupefàcies gentes.

Egrèssus es in salùtem pòpuli tui: * in salùtem cum christo tuo:

Percussìsti caput de domo ìmpii: * denudàsti fundamèntum ejus usque ad collum.

Maledixìsti sceptris ejus, càpiti bellatòrum ejus, * venièntibus ut turbo ad dispergèndum me.

Exultàtio eòrum * sicut ejus, qui dèvorat pàuperem in abscòndito.

Viam fecìsti in mari equis tuis, * in luto aquàrum multàrum.

Audìvi, et conturbàtus est venter meus; * a voce contremuèrunt làbia mea.

Ingrediàtur putrèdo in òssibus meis, * et subter me scàteat.

Ut requièscam in die tribulatiònis: * ut ascèndam ad pòpulum accìnctum nostrum.

Ficus enim non florèbit: * et non erit germen in vìneis.

Mentiètur opus olìvæ: * et arva non àfferent cibum.

Abscindètur de ovìli pecus: * et non erit armèntum in præsèpibus.

Ego autem in Dòmino gaudèbo: * et exultàbo in Deo Jesu meo.

Deus Dòminus fortitùdo mea: * et ponet pedes meos quasi cervòrum.

Et super excèlsa mea dedùcet me victor * in psalmis canèntem.

Ant. Dòmine, audìvi audìtum tuum, et tìmui.

Ant. In tympano et choro, in chordis et òrgano laudàte Deum.

Ps. Laudàte Dòminum de cœlis, 22.

Capit. Rom. 13. d.

Nox præcèssit, dies autem appropinquàvit: abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis: sicut in die honèste ambulèmus.

HYMNUS

Æterna cœli glòria,
Beàta spes mortàlium,
Summi Tonàntis Unice,
Castæque proles Vìrginis:

Da dèxteram surgèntibus,
Exùrgat ut mens sòbria,
Flagrans et in làudem Dei
Grates repèndat dèbitas.

Ortus refùlget lùcifer,
Præìtque solem nùntius:
Cadunt tenèbræ nòctium:
Lux sancta nos illùminet.

Manènsque nostris sènsibus,
Noctem repèllat sæculi,
Omnìque fine tèmporis
Purgàta servet pèctora.

Quæsìta jam primum Fides
In corde radìces agat:
Secùnda Spes congàudeat,
Qua major extat Chàritas.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua. ℟. Exultàvimus, et delectàti sumus.

Ad Bened. Ant. Per vìscera misericòrdiæ Dei nostri visitàvit nos òriens ex alto.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur, 64.

SABBATO

Ad Matut., Invit. Dòminum Deum nostrum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, exultèmus, 2.

HYMNUS

Summæ Parens clemèntiæ,
Mundi regis qui màchinam,
Unìus et substàntiæ,
Trinùsque persònis Deus:

Nostros pius cum cànticis
Fletus benìgne sùscipe,
Ut corde puro sòrdium
Te perfruàmur làrgius.

Lumbos, jecùrque mòrbidum
Flammis adùre còngruis,
Accìncti ut artus èxcubent,
Luxu remòto pèssimo.

Quicùmque ut horas nòctium
Nunc concinèndo rùmpimus,
Ditèmur omnes àffatim
Donis beàtæ pàtriæ.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ant. Quia mirabìlia.

PSALMUS 97.

CANTATE Dòmino cànticum novum: * quia mirabìlia fecit.

Salvàvit sibi dèxtera ejus, * et bràchium sanctum ejus.

Notum fecit Dòminus salutàre suum : * in conspèctu gèntium revelàvit justìtiam suam.

Recordàtus est misericòrdiæ suæ, * et veritàtis suæ dòmui Israel.

Vidèrunt omnes tèrmini terræ * salutàre Dei nostri.

Jubilàte Deo, omnis terra : * cantàte, et exultàte, et psàllite.

Psàllite Dòmino in cìthara, in cìthara et voce psalmi : * in tubis ductìlibus, et voce tubæ còrneæ.

Jubilàte in conspèctu Regis Dòmini : * moveàtur mare, et plenitùdo ejus : orbis terràrum, et qui hàbitant in eo.

Flùmina plàudent manu, simul montes exultàbunt a conspèctu Dòmini: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terràrum in justìtia, * et pòpulos in æquitàte.

PSALMUS 98.

DOMINUS regnàvit, irascàntur pòpuli : * qui sedet super Chèrubim, moveàtur terra.

Dòminus in Sion magnus : * et excèlsus super omnes pòpulos.

Confiteàntur nòmini tuo magno : quòniam terrìbile et sanctum est : * et honor regis judìcium dìligit.

Tu paràsti directiònes : * judìcium et justìtiam in Jacob tu fecìsti.

Exaltàte Dòminum Deum nostrum, et adoràte scabèllum pedum ejus : * quòniam sanctum est.

Mòyses, et Aaron in sacerdòtibus ejus : * et Sàmuel inter eos, qui ìnvocant nomen ejus.

Invocàbant Dòminum, et ipse exaudièbat eos : * in colùmna nubis loquebàtur ad eos.

Custodièbant testimònia ejus : * et præcèptum quod dedit illis.

Dòmine Deus noster, tu exaudièbas eos: * Deus, tu propìtius fuìsti eis, et ulcìscens in omnes adinventiònes eòrum.

Exaltàte Dòminum Deum nostrum, et adoràte in monte sancto ejus : * quòniam sanctus Dòminus Deus noster.

Ant. Quia mirabìlia fecit Dòminus.

Sequens Ant. et Psalm. Jubilàte Deo, hic prætermittitur, quando dicitur in Laud. ut in Sabbatis, in quibus fit Officium de S. Maria, et in Vigilia Nativitatis Domini in Sabbato occurrente : et ejus loco dicitur Ant. et Psalm. Bonum est confiteri Dòmino.

Ant. Jubilàte.

PSALMUS 99.

JUBILATE Deo, omnis terra : * servìte Dòmino in lætìtia.

Introìte in conspèctu ejus : * in exultatiòne.

Scitòte quòniam Dòminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pòpulus ejus et oves pàscuæ ejus : * introìte portas ejus in confessiòne, àtria ejus in hymnis : confitèmini illi.

Laudàte nomen ejus : quòniam suàvis est Dòminus, in ætèrnum misericòrdia ejus, * et usque in generatiònem et generatiònem vèritas ejus.

Vel PSALMUS 91.

BONUM est confitèri Dòmino : * et psàllere nòmini tuo, Altìssime.

Ad annuntiàndum mane misericòrdiam tuam: * et veritàtem tuam per noctem.

In decachòrdo psaltèrio : * cum càntico, in cìthara.

Quia delectàsti me, Dòmine, in factùra tua : * et in opèribus mànuum tuàrum exultàbo.

Quam magnificàta sunt òpera tua, Dòmine! * nimis profùndæ factæ sunt cogitatiònes tuæ :

Vir insìpiens non cognòscet : * et stultus non intèlliget hæc.

Cum exòrti fùerint peccatòres sicut fœnum : * et apparùerint omnes, qui operàntur iniquitàtem :

Ut intèreant in sæculum sæculi : * tu autem Altìssimus in ætèrnum, Dòmine.

Quòniam ecce inimìci tui, Dòmine, quòniam ecce inimìci tui perìbunt: * et dispergèntur omnes, qui operàntur iniquitàtem.

Et exaltàbitur sicut unicòrnis cornu meum : * et senèctus mea in misericòrdia ùberi.

Et despèxit òculus meus inimìcos meos: * et in insurgèntibus in me malignàntibus àudiet àuris mea.

Justus ut palma florèbit : * sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

Plantàti in domo Dòmini, * in àtriis domus Dei nostri florèbunt.

Adhuc multiplicabùntur in senècta ùberi: * et bene patièntes erunt, ut annùntient :

Quòniam rectus, Dòmi-

nus Deus noster, * et non est inìquitas in eo.

Psalmus 100.

Misericordiam et judìcium * cantàbo tibi, Dòmine.

Psallam, et intèlligam in via immaculàta, * quando vènies ad me.

Perambulàbam in innocèntia cordis mei, * in mèdio domus meæ.

Non proponèbam ante òculos meos rem injùstam: * facièntes prævaricatiònes odìvi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinàntem a me malignum non cognoscèbam.

Detrahèntem secrèto pròximo suo, * hunc persequèbar.

Supèrbo òculo, et insatiàbili corde, * cum hoc non edèbam.

Oculi mei ad fidèles terræ, ut sèdeant mecum: * àmbulans in via immaculàta, hic mihi ministràbat.

Non habitàbit in mèdio domus meæ qui facit supèrbiam; * qui lòquitur inìqua, non dirèxit in conspèctu oculòrum meòrum.

In matutìno interficièbam omnes peccatòres terræ: * ut dispèrderem de civitàte Dòmini omnes operàntes iniquitàtem.

Ant. Jubilàte Deo, omnis terra.

Vel Ant. Bonum est confitèri Dòmino.

Ant. Clamor meus.

Psalmus 101.

Dòmine, exàudi oratiònem meam: * et clamor meus ad te vèniat.

Non avèrtas fàciem tuam a me: * in quacùmque die trìbulor, inclìna ad me àurem tuam.

In quacùmque die invocavèro te, * velòciter exàudi me.

Quia defecèrunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut crèmium aruèrunt.

Percùssus sum ut fœnum, et àruit cor meum: * quia oblìtus sum comèdere panem meum.

A voce gèmitus mei: * adhæsit os meum carni meæ.

Sìmilis factus sum pellicàno solitùdinis: * factus sum sicut nyctìcorax in domicìlio.

Vigilàvi, * et factus sum sicut passer solitàrius in tecto.

Tota die exprobràbant mihi inimìci mei: * et qui laudàbant me advèrsum me juràbant.

Quia cìnerem tamquam panem manducàbam, * et potum meum cum fletu miscèbam.

A fàcie iræ et indignatiònis tuæ: * quia èlevans allisìsti me.

Dies mei sicut umbra declinavèrunt: * et ego sicut fœnum àrui.

Tu autem, Dòmine, in ætèrnum pèrmanes: * et memoriàle tuum in generatiònem et generatiònem.

Tu exùrgens miserèberis Sion: * quia tempus miserèndi ejus, quia venit tempus.

Quòniam placuèrunt servis tuis làpides ejus: * et terræ ejus miserebùntur.

Et timèbunt gentes nomen tuum, Dòmine, * et omnes reges terræ glòriam tuam.

Quia ædificàvit Dòminus Sion: * et vidèbitur in glòria sua.

Respèxit in oratiònem humìlium: * et non sprevit precem eòrum.

Scribàntur hæc in generatiòne àltera: * et pòpulus qui creàbitur, laudàbit Dòminum.

Quia prospèxit de excèlso sancto suo: * Dòminus de cœlo in terram aspèxit:

Ut audìret gèmitus compeditòrum; * ut sòlveret fìlios interemptòrum.

Ut annùntient in Sion nomen Dòmini: * et làudem ejus in Jerùsalem.

In convenièndo pòpulos in unum * et reges ut sèrviant Dòmino.

Respòndit ei in via virtùtis suæ: * Paucitàtem dièrum meòrum nùntia mihi.

Ne rèvoces me in dimìdio dièrum meòrum: * in generatiònem et generatiònem anni tui.

Inìtio tu, Dòmine, terram fundàsti: * et òpera mànuum tuàrum sunt cœli.

Ipsi perìbunt, tu autem pèrmanes: * et omnes sicut vestimèntum veteràscent.

Et sicut opertòrium mutàbis eos, et mutabùntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non defìcient.

Fìlii servòrum tuòrum habitàbunt: * et semen eòrum in sæculum dirigètur.

Psalmus 102.

Bènedic, ànima mea, Dòmino: * et òmnia quæ intra me sunt, nòmini sancto ejus.

Bènedic, ànima mea, Dòmino: * et noli oblivìsci omnes retributiònes ejus.

Qui propitiàtur òmnibus iniquitàtibus tuis: * qui sanat omnes infirmitàtes tuas.

Qui rèdimit de intèritu vitam tuam: * qui corò-

nat te in misericòrdia et miseratiònibus.
Qui replet in bonis desidèrium tuum: * renovàbitur ut àquilæ juvèntus tua.
Fàciens misericòrdias Dòminus: * et judìcium òmnibus injùriam patièntibus.
Notas fecit vias suas Mòysi, * fìliis Israel voluntàtes suas.
Miseràtor et misèricors Dòminus: * longànimis, et multum misèricors.
Non in perpètuum irascètur: * neque in ætèrnum comminàbitur.
Non secùndum peccàta nostra fecit nobis: * neque secùndum iniquitàtes nostras retrìbuit nobis.
Quòniam secùndum altitùdinem cœli a terra, * corroboràvit misericòrdiam suam super timèntes se.
Quantum distat ortus ab occidènte: * longe fecit a nobis iniquitàtes nostras.
Quòmodo miserètur pater filiòrum, misèrtus est Dòminus timèntibus se: * quòniam ipse cognòvit figmèntum nostrum.
Recordàtus est quòniam pulvis sumus: * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorèbit.
Quòniam spìritus pertransìbit in illo, et non subsìstet: * et non cognòscet àmplius locum suum.
Misericòrdia autem Dòmini ab ætèrno, * et usque in ætèrnum super timèntes eum.
Et justìtia illìus in fìlios filiòrum, his qui servant testamentum ejus.
Et mèmores sunt mandatòrum ipsìus, * ad facièndum ea.
Dòminus in cœlo paràvit sedem suam: * et regnum ipsìus òmnibus dominàbitur.
Benedìcite Dòmino, omnes Angeli ejus: * potèntes virtùte, facièntes verbum illìus, ad audièndam vocem sermònum ejus.
Benedìcite Dòmino, omnes virtùtes ejus: * minìstri ejus, qui fàcitis voluntàtem ejus.
Benedìcite Dòmino, òmnia òpera ejus: * in omni loco dominatiònis ejus, bènedic, ànima mea, Dòmino.
Ant. Clamor meus ad te vèniat, Deus.
Ant. Bènedic.

Psalmus 103.

Benedic, ànima mea, Dòmino: * Dòmine Deus meus, magnificàtus es vehemènter.
Confessiònem, et decòrem induìsti: * amìctus

lùmine sicut vestimènto.
Extèndens cœlum sicut pellem: * qui tegis aquis superiòra ejus.
Qui ponis nubem ascènsum tuum: * qui àmbulas super pennas ventòrum.
Qui facis àngelos tuos spìritus: * et minìstros tuos, ignem urèntem.
Qui fundàsti terram super stabilitàtem suam: * non inclinàbitur in sæculum sæculi.
Abyssus, sicut vestimèntum, amìctus ejus: * super montes stabunt aquæ.
Ab increpatiòne tua fùgient: * a voce tonìtrui tui formidàbunt.
Ascèndunt montes, et descèndunt campi * in locum quem fundàsti eis.
Tèrminum posuìsti, quem non transgredièntur * neque convertèntur operìre terram.
Qui emìttis fontes in convàllibus: * inter mèdium mòntium pertransìbunt aquæ.
Potàbunt omnes bèstiæ agri: * expectàbunt ònagri in siti sua.
Super ea vòlucres cœli habitàbunt: * de mèdio petràrum dabunt voces.
Rigans montes de superiòribus suis: * de fructu òperum tuòrum satiàbitur terra.
Prodùcens fœnum jumèntis, * et herbam servitùti hòminum.
Ut edùcas panem de terra: * et vinum lætìficet cor hòminis.
Ut exhìlaret fàciem in òleo: * et panis cor hòminis confìrmet.
Saturabùntur ligna campi, et cedri Lìbani, quas plantàvit, * illic pàsseres nidificàbunt.
Heròdii domus dux est eòrum: * montes excèlsi cervis; petra refùgium herinàciis.
Fecit lunam in tèmpora: * sol cognòvit occàsum suum.
Posuìsti tènebras, et facta est nox: * in ipsa pertransìbunt omnes bèstiæ silvæ.
Càtuli leònum rugièntes, ut ràpiant, * et quærant a Deo escam sibi.
Ortus est sol, et congregàti sunt: * et in cubìlibus suis collocabùntur.
Exìbit homo ad opus suum: * et ad operatiònem suam usque ad vèsperum.
Quam magnificàta sunt òpera tua, Dòmine! * òmnia in sapièntia fecìsti: implèta est terra possessiòne tua.
Hoc mare magnum, et spatiòsum mànibus: * illic reptìlia, quorum non est nùmerus.

Animàlia pusìlla cum magnis: * illic naves pertransìbunt.

Draco iste, quem formàsti ad illudèndum ei: * òmnia a te expèctant, ut des illis escam in tèmpore.

Dante te illis, còlligent: * aperiènte te manum tuam, òmnia implebùntur bonitàte.

Avertènte autem te fàciem, turbabùntur: * àuferes spìritum eòrum, et defìcient, et in pùlverem suum revertèntur.

Emìttes spìritum tuum et creabùntur: * et renovàbis fàciem terræ.

Sit glòria Dòmini in sæculum: * lætàbitur Dòminus in opèribus suis.

Qui rèspicit terram, et facit eam trèmere: * qui tangit montes, et fùmigant.

Cantàbo Dòmino in vita mea: * psallam Deo meo quàmdiu sum.

Jucùndum sit ei elòquium meum, * ego vero delectàbor in Dòmino.

Defìciant peccatòres a terra et inìqui, ita ut non sint: * bènedic, ànima mea, Dòmino.

Psalmus 104.

Confitemini Dòmino et invocàte nomen ejus: * annuntiàte inter gentes òpera ejus.

Cantàte ei, et psàllite ei: * narràte òmnia mirabìlia ejus.

Laudàmini in nòmine sancto ejus: * lætètur cor quærèntium Dòminum.

Quærite Dòminum, et confirmàmini: * quærite fàciem ejus semper.

Mementòte mirabìlium ejus, quæ fecit: * prodìgia ejus, et judìcia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus: * fìlii Jacob elècti ejus.

Ipse Dòminus Deus noster: * in univèrsa terra judìcia ejus.

Memor fuit in sæculum testamènti sui: * verbi, quod mandàvit in mille generatiònes.

Quod dispòsuit ab Abraham: * et juramènti sui ad Isaac.

Et stàtuit illud Jacob in præcèptum: * et Israel in testamèntum ætèrnum:

Dicens: Tibi dabo terram Chànaan, * funìculum hæreditàtis vestræ.

Cum essent nùmero brevi, * paucìssimi et ìncolæ ejus:

Et pertransièrunt de gente in gentem, * et de regno ad pòpulum àlterum.

Non relìquit hòminem nocère eis: * et corrìpuit pro eis reges.

Nolìte tàngere christos

meos: * et in prophètis meis nolìte malignàri.

Et vocàvit famem super terram: * et omne firmamèntum panis contrìvit.

Misit ante eos virum: * in servum venùmdatus est Joseph.

Humiliavèrunt in compèdibus pedes ejus, ferrum pertrànsiit ànimam ejus, * donec venìret verbum ejus.

Elòquium Dòmini inflammàvit eum: * misit rex, et solvit eum: prìnceps populòrum, et dimìsit eum.

Constìtuit eum dòminum domus suæ: * et prìncipem omnis possessiònis suæ:

Ut erudìret prìncipes ejus sicut semetìpsum: * et senes ejus prudèntiam docèret.

Et intràvit Israel in Ægyptum: * et Jacob àccola fuit in terra Cham.

Et auxit pòpulum suum vehemènter: * et firmàvit eum super inimìcos ejus.

Convèrtit cor eòrum ut odìrent pòpulum ejus: * et dolum fàcerent in servos ejus.

Misit Mòysen servum suum: * Aaron quem elègit ipsum.

Pòsuit in eis verba signòrum suòrum, * et prodigiòrum in terra Cham.

Misit tènebras, et obscuràvit: * et non exacerbàvit sermònes suos.

Convèrtit aquas eòrum in sànguinem: * et occìdit pisces eòrum.

Edidit terra eòrum ranas * in penetràlibus regum ipsòrum.

Dixit, et venit cœnomyìa: * et cìnifes in òmnibus fìnibus eòrum.

Pòsuit plùvias eòrum gràndinem: * ignem comburèntem in terra ipsòrum.

Et percùssit vìneas eòrum, et ficùlneas eòrum: * et contrìvit lignum fìnium eòrum.

Dixit, et venit locùsta et bruchus, * cujus non erat nùmerus.

Et comèdit omne fœnum in terra eòrum: * et comèdit omnem fructum terræ eòrum.

Et percùssit omne primogènitum in terra eòrum: * primìtias omnis labòris eòrum.

Et edùxit eos cum argènto et àuro: * et non erat in trìbubus eòrum infìrmus.

Lætàta est Ægyptus in profectiòne eòrum, * quia incùbuit timor eòrum super eos.

Expàndit nubem in protectiònem eòrum, * et ignem ut lucèret eis per noctem.

Petièrunt, et venit coturnix: * et pane cœli saturàvit eos.

Dirùpit petram, et fluxèrunt aquæ: * abièrunt in sicco flùmina.

Quòniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hàbuit ad Abraham pùerum suum.

Et edùxit pòpulum suum in exultatiòne * et elèctos suos in lætìtia.

Et dedit illis regiònes gèntium: * et labòres populòrum possedèrunt:

Ut custòdiant justificatiònes ejus, * et legem ejus requìrant.

Ant. Bènedic, ànima mea, Dòmino.

Ant. Vìsita nos.

Psalmus 105.

Confitemini Dño quòniam bonus: * quòniam in sæculum misericòrdia ejus.

Quis loquètur potèntias Dòmini: * audìtas fàciet omnes laudes ejus?

Beàti qui custòdiunt judìcium, * et fàciunt justìtiam in omni tèmpore.

Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui: * vìsita nos in salutàri tuo.

Ad vidèndum in bonitàte electòrum tuòrum, ad lætàndum in lætìtia gentis tuæ: * ut laudèris cum hæreditàte tua.

Peccàvimus cum pàtribus nostris: * injùste ègimus, iniquitàtem fècimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexèrunt mirabìlia tua: * non fuèrunt mèmores multitùdinis misericòrdiæ tuæ.

Et irritavèrunt ascendèntes in mare, * mare Rubrum.

Et salvàvit eos propter nomen suum: * ut notam fàceret potèntiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, et exsiccàtum est: * et dedùxit eos in abyssis, sicut in desèrto.

Et salvàvit eos de manu odièntium: * et redèmit eos de manu inimìci.

Et opèruit aqua tribulàntes eos: * unus ex eis non remànsit.

Et credidèrunt verbis ejus: * et laudavèrunt làudem ejus.

Cito fecèrunt, oblìti sunt òperum ejus: * et non sustinuèrunt consìlium ejus.

Et concupièrunt concupiscèntiam in desèrto: * et tentavèrunt Deum in inaquòso.

Et dedit eis petitiònem ipsòrum: * et misit saturitàtem in ànimas eòrum.

Et irritavèrunt Mòysen in castris: * Aaron sanctum Dòmini.

Apèrta est terra, et deglùtivit Dathan: * et opèruit super congregatiònem Abìron.

Et exàrsit ignis in synagòga eòrum: * flamma combùssit peccatòres.

Et fecèrunt vìtulum in Horeb: * et adoravèrunt scùlptile.

Et mutavèrunt glòriam suam: * in similitùdinem vìtuli comedèntis fœnum.

Oblìti sunt Deum, qui salvàvit eos, * qui fecit magnàlia in Ægypto, mirabìlia in terra Cham: terribìlia in mari Rubro.

Et dixit ut dispèrderet eos: * si non Mòyses elèctus ejus stetìsset in confractiòne in conspèctu ejus:

Ut avèrteret iram ejus, ne dispèrderet eos: * et pro nìhilo habuèrunt terram desideràbilem.

Non credidèrunt verbo ejus, et murmuravèrunt in tabernàculis suis: * non exaudièrunt vocem Dòmini.

Et elevàvit manum suam super eos: * ut prostèrneret eos in desèrto:

Et ut dejìceret semen eòrum in natiònibus: * et dispèrgeret eos in regiònibus.

Et initiàti sunt Beèlphegor: * et comedèrunt sacrificia mortuòrum.

Et irritavèrunt eum in adinventiònibus suis: * et multiplicàta est in eis ruìna.

Et stetit Phìnees, et placàvit: * et cessàvit quassàtio.

Et reputàtum est ei in justìtiam, * in generatiònem et generatiònem usque in sempitèrnum.

Et irritavèrunt eum ad aquas contradictiònis: * et vexàtus est Mòyses propter eos, quia exacerbavèrunt spìritum ejus.

Et distìnxit in làbiis suis: * non disperdidèrunt gentes, quas dixit Dòminus illis.

Et commìxti sunt inter gentes, et didicèrunt òpera eòrum: et servièrunt sculptìlibus eòrum: * et factum est illis in scàndalum.

Et immolavèrunt fìlios suos, * et fìlias suas dæmòniis.

Et effudèrunt sànguinem innocèntem: * sànguinem filiòrum suòrum et filiàrum suàrum, quas sacrificavèrunt sculptìlibus Chànaan.

Et infècta est terra in sanguìnibus, et contaminàta est in opèribus eòrum: * et fornicàti sunt in adinventiònibus suis.

Et iràtus est furòre Dòminus in pòpulum suum: * et abominàtus est hæreditàtem suam.

Et tràdidit eos in ma-

nus gèntium: * et dominàti sunt eòrum qui odèrunt eos.
Et tribulavèrunt eos inimìci eòrum, et humiliàti sunt sub mànibus eòrum: * sæpe liberàvit eos.
Ipsi autem exacerbavèrunt eum in consìlio suo: * et humiliàti sunt in iniquitàtibus suis.
Et vidit cum tribularèntur: * et audìvit oratiònem eòrum.
Et memor fuit testamènti sui; * et pœnìtuit eum secùndum multitùdinem misericòrdiæ suæ.
Et dedit eos in misericòrdias * in conspèctu òmnium qui cèperant eos.
Salvos nos fac, Dòmine Deus noster: * et còngrega nos de natiònibus.
Ut confiteàmur nòmini sancto tuo: * et gloriemur in làude tua.
Benedìctus Dñus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum: * et dicet omnis pòpulus: Fiat, fiat.

PSALMUS 106.

CONFITEMINI Dño quòniam bonus: * quòniam in sæculum misericòrdia ejus.
Dicant qui redèmpti sunt a Dòmino, quos redèmit de manu inimìci: * et de regiònibus congregàvit eos.
A solis ortu, et occàsu: * ab aquilòne, et mari.
Erravèrunt in solitùdine in inaquòso: * viam civitàtis habitàculi non invenèrunt.
Esurièntes, et sitièntes: * ànima eòrum in ipsis defècit.
Et clamavèrunt ad Dòminum cum tribularèntur: * et de necessitàtibus eòrum erìpuit eos.
Et dedùxit eos in viam rectam: * ut irent in civitàtem habitatiònis.
Confiteàntur Dòmino misericòrdiæ ejus: * et mirabìlia ejus fìliis hòminum.
Quia satiàvit ànimam inànem: * et ànimam esurièntem satiàvit bonis.
Sedèntes in tènebris, et umbra mortis: * vinctos in mendicitàte et ferro.
Quia exacerbavèrunt elòquia Dei: * et consìlium Altìssimi irritavèrunt.
Et humiliàtum est in labòribus cor eòrum: * infirmàti sunt, nec fuit qui adjuvàret.
Et clamavèrunt ad Dòminum cum tribularèntur: * et de necessitàtibus eòrum liberàvit eos.
Et edùxit eos de tènebris, et umbra mortis: * et vìncula eòrum disrùpit.
Confiteàntur Dòmino misericòrdiæ ejus: * et mirabìlia ejus fìliis hòminum.
Quia contrìvit portas æreas, * et vectes fèrreos confrègit.
Suscèpit eos de via iniquitàtis eòrum: * propter injustìtias enim suas humiliàti sunt.
Omnem escam abominàta est ànima eòrum: * et appropinquavèrunt usque ad portas mortis.
Et clamavèrunt ad Dòminum cum tribularèntur: * et de necessitàtibus eòrum liberàvit eos.
Misit verbum suum, et sanàvit eos: * et erìpuit eos de interitiònibus eòrum.
Confiteàntur Dño misericòrdiæ ejus: * et mirabìlia ejus fìliis hòminum.
Et sacrìficent sacrifìcium làudis: * et annùntient òpera ejus in exultatiòne.
Qui descèndunt mare in nàvibus, * facièntes operatiònem in aquis multis.
Ipsi vidèrunt òpera Dòmini, * et mirabìlia ejus in profùndo.
Dixit, et stetit spìritus procèllæ: * et exaltàti sunt fluctus ejus.
Ascèndunt usque ad cœlos, et descèndunt usque ad abyssos: * ànima eòrum in malis tabescèbat.
Turbàti sunt, et moti sunt sicut èbrius: * et omnis sapièntia eòrum devoràta est.
Et clamavèrunt ad Dòminum cum tribularèntur: * et de necessitàtibus eòrum edùxit eos.
Et stàtuit procèllam ejus in auram: * et siluèrunt fluctus ejus.
Et lætàti sunt quia siluèrunt: * et dedùxit eos in portum voluntàtis eòrum.
Confiteàntur Dño misericòrdiæ ejus: * et mirabìlia ejus fìliis hòminum.
Et exàltent eum in ecclèsia plèbis, * et in càthedra seniòrum làudent eum.
Pòsuit flùmina in desèrtum, * et èxitus aquàrum in sitim:
Terram fructìferam in salsùginem, * a malìtia inhabitàntium in ea.
Pòsuit desèrtum in stagna aquàrum: * et terram sine aqua in èxitus aquàrum.
Et collocàvit illic esurièntes: * et constituèrunt civitàtem habitatiònis.
Et seminavèrunt agros, * et plantavèrunt vìneas: * et fecèrunt fructum nativitàtis.
Et benedìxit eis, et multiplicàti sunt nimis: * et jumènta eòrum non minoràvit.
Et pauci facti sunt: * et vexàti sunt a tribula-

tiòne malòrum et dolòre.

Effùsa est contèmptio super prìncipes: * et erràre fecit eos in ìnvio, et non in via.

Et adjùvit pàuperem de inòpia: * et pòsuit sicut oves famìlias.

Vidèbunt recti, et lætabùntur: * et omnis inìquitas oppilàbit os suum.

Quis sàpiens, et custòdiet hæc? * et intèlliget misericòrdias Dòmini?

Ant. Vìsita nos, Dòmine, in salutàri tuo.

Ant. Confitèbor Dòmino.

Psalmus 107.

Paratum cor meum, Deus, paràtum cor meum: * cantàbo, et psallam in glòria mea.

Exùrge, glòria mea, exùrge, psaltèrium et cìthara: * exùrgam dilùculo.

Confitèbor tibi in pòpulis, Dòmine: * et psallam tibi in natiònibus.

Quia magna est super cœlos misericòrdia tua: * et usque ad nubes vèritas tua.

Exaltàre super cœlos, Deus, et super omnem terram glòria tua: * ut liberèntur dilècti tui.

Salvum fac dèxtera tua, et exàudi me: * Deus locùtus est in sancto suo.

Exultàbo, et dìvidam Sìchimam, * et convàllem tabernaculòrum dimètiar.

Meus est Gàlaad, et meus est Manàsses: * et Ephraim suscèptio càpitis mei.

Juda rex meus: * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extèndam calceamèntum meum: * mihi alienìgenæ amìci facti sunt.

Quis dedùcet me in civitàtem munìtam? * quis dedùcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulìsti nos, * et non exìbis, Deus, in virtùtibus nostris?

Da nobis auxìlium de tribulatiòne: * quia vana salus hòminis.

In Deo facièmus virtùtem; * et ipse ad nìhilum dedùcet inimìcos nostros.

Psalmus 108.

Deus, laudem meam ne tacùeris: * quia os peccatòris et os dolòsi super me apèrtum est.

Locùti sunt advèrsum me lìngua dolòsa, et sermònibus òdii circumdedèrunt me: * et expugnavèrunt me gratis.

Pro eo ut me dilìgerent, detrahèbant mihi: * ego autem oràbam.

Et posuèrunt advèrsum me mala pro bonis; * et òdium pro dilectiòne mea.

Constìtue super eum

peccatòrem: * et diàbolus stet a dextris ejus.

Cum judicàtur, èxeat condemnàtus: * et oràtio ejus fiat in peccàtum.

Fiant dies ejus pàuci, * et episcopàtum ejus accìpiat alter.

Fiant fìlii ejus òrphani, * et uxor ejus vìdua.

Nutàntes transferàntur fìlii ejus, et mendìcent: * et ejiciàntur de habitatiònibus suis.

Scrutètur fœneràtor omnem substàntiam ejus: * et dirìpiant alièni labòres ejus.

Non sit illi adjùtor: * nec sit qui misereàtur pupìllis ejus.

Fiant nati ejus in intèritum: * in generatiòne una deleàtur nomen ejus.

In memòriam rèdeat inìquitas patrum ejus in conspèctu Dòmini: * et peccàtum matris ejus non deleàtur.

Fiant contra Dòminum semper, et dispèreat de terra memòria eòrum: * pro eo quod non est recordàtus fàcere misericòrdiam.

Et persecùtus est hòminem ìnopem et mendìcum, * et compùnctum corde mortificàre.

Et dilèxit maledictiònem, et vèniet ei: * et nòluit benedictiònem, et elongàbitur ab eo.

Et ìnduit maledictiònem sicut vestimèntum, * et intràvit sicut aqua in interiòra ejus, et sicut òleum in òssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimèntum, quo operìtur: * et sicut zona, qua semper præcìngitur.

Hoc opus eòrum, qui dètrahunt mihi apud Dòminum: * et qui loquùntur mala advèrsus ànimam meam.

Et tu, Dòmine, Dòmine, fac mecum propter nomen tuum: * quia suàvis est misericòrdia tua.

Lìbera me, quia egènus et pàuper ego sum: * et cor meum conturbàtum est intra me.

Sicut umbra cum declìnat, ablàtus sum; * et excùssus sum sicut locùstæ.

Gènua mea infirmàta sunt a jejùnio: * et caro mea immutàta est propter òleum.

Et ego factus sum oppròbrium illis: * vidèrunt me, et movèrunt càpita sua.

Adjuva me, Dòmine Deus meus: * salvum me fac secùndum misericòrdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * et tu, Dòmine, fecìsti eam.

Maledìcent illi, et tu benedìces: * qui insùrgunt

in me, confundàntur: servus autem tuus lætàbitur.
Induàntur, qui dètrahunt mihi, pudòre: * et operiàntur sicut diplòide, confusiòne sua.
Confitèbor Dòmino nimis in ore meo: * et in medio multòrum laudàbo eum.
Quia àstitit a dextris pàuperis, * ut salvam fàceret a persequèntibus ànimam meam.
Ant. Confitèbor Dòmino nimis in ore meo.
Per Annum, ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.
In Adventu, ℣. Egredìetur Dòminus de loco sancto suo. ℟. Vèniet ut salvet pòpulum suum.
Pro Beata Maria, ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

AD LAUDES

Ant. Benìgne fac in bona voluntàte tua, Dòmine.
Psal. Miserère mei, 61.
Ant. Bonum est.

Psalmus 91.

Bonum est confitèri Dòmino: * et psàllere nòmini tuo, Altìssime.
Ad annuntiàndum mane misericòrdiam tuam: * et veritàtem tuam per noctem.
In decachòrdo psaltèrio: * cum càntico, in cìthara.
Quia delectàsti me, Dòmine, in factùra tua: * et in opèribus mànuum tuàrum exultàbo.
Quam magnificàta sunt òpera tua, Dòmine! * nimis profùndæ factæ sunt cogitatiònes tuæ.
Vir insìpiens non cognòscet: * et stultus non intèlliget hæc.
Cum exòrti fùerint peccatòres sicut fœnum: * et apparùerint omnes, qui operàntur iniquitàtem.
Ut intèreant in sæculum sæculi: * tu autem Altìssimus in ætèrnum, Dòmine.
Quòniam ecce inimìci tui, Dòmine, quòniam ecce inimìci tui perìbunt: * et dispergèntur omnes, qui operàntur iniquitàtem.
Et exaltàbitur sicut unicòrnis cornu meum: * et senèctus mea in misericòrdia ùberi.
Et despèxit òculos meus inimìcos meos: * et in insurgèntibus in me malignàntibus àudiet àuris mea.
Justus ut palma florèbit: * sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.
Plantàti in domo Dòmini, * in àtriis domus Dei nostri florèbunt.
Adhuc multiplicabùntur

in senècta ùberi: * et bene patièntes erunt, ut annùntient.
Quòniam rectus Dòminus Deus noster, * et non est inìquitas in eo.
Ant. Bonum est confitèri Dòmino.
Ant. Mètuant Dòminum omnes fines terræ.
Psal. Deus, Deus meus, 20.
Ant. Date magnitùdinem.

Canticum Moysi
Deut. 32.

Audite, cœli quæ lòquor, * àudiat terra verba oris mei.
Concrèscat ut plùvia doctrìna mea, * fluat ut ros elòquium meum.
Quasi imber super herbam, et quasi stillæ super gràmina. * Quia nomen Dòmini invocàbo.
Date magnificèntiam Deo nostro: * Dei perfècta sunt òpera, et omnes viæ ejus judìcia.
Deus fidèlis, et absque ulla iniquitàte, justus et rectus. * Peccavèrunt ei, et non filii ejus in sòrdibus.
Generàtio prava atque pervèrsa. * Hæccine reddis Dòmino, pòpule stulte et insìpiens?
Numquid non ipse est pater tuus, * qui possèdit te, et fecit et creàvit te?
Memènto dièrum antiquòrum, * cògita generatiònes sìngulas:
Intèrroga patrem tuum, et annuntiàbit tibi: * majòres tuos, et dicent tibi.
Quando dividèbat Altìssimus gentes; * quando separàbat filios Adam.
Constìtuit tèrminos populòrum * juxta nùmerum filiòrum Israel.
Pars autem Dòmini, pòpulus ejus: * Jacob funìculus hæreditàtis ejus:
Invènit eum in terra desèrta, * in loco horròris, et vastæ solitùdinis.
Circumdùxit eum, et dòcuit: * et custodìvit quasi pupìllam òculi sui.
Sicut àquila pròvocans ad volàndum pullos suos, * et super eos vòlitans.
Expàndit alas suas, et assùmpsit eum, * atque portàvit in hùmeris suis.
Dòminus solus dux ejus fuit: * et non erat cum eo deus aliènus.
Constìtuit eum super excèlsam terram: * ut comèderet fructus agròrum:
Ut sùgeret mel de petra, * oleùmque de saxo durìssimo:
Butyrum de armènto, et lac de òvibus, * cum àdipe agnòrum, et arìetum filiòrum Basan.
Et hircos cum medùlla trìtici, * et sànguinem uvæ bìberet meracìssimum.

Incrassàtus est dilèctus, et recalcitràvit: * incrassàtus, impinguàtus, dilatàtus.

Derelìquit Deum factòrem suum, * et recèssit a Deo salutàri suo.

Provocavèrunt eum in diis aliènis, * et in abominatiònibus ad iracùndiam concitavèrunt.

Immolavèrunt dæmòniis, et non Deo: * diis, quos ignoràbant.

Novi recentèsque venèrunt, * quos non coluèrunt patres eòrum.

Deum, qui te gènuit, dereliquìsti, * et oblìtus es Dòmini creatòris tui.

Vidit Dòminus, et ad iracùndiam concitàtus est: * quia provocavèrunt eum fìlii sui et fìliæ.

Et ait: Abscòndam fàciem meam ab eis, * et consideràbo novìssima eòrum:

Generàtio enim pervèrsa est, * et infidèles fìlii.

Ipsi me provocavèrunt in eo qui non erat Deus, * et irritavèrunt in vanitàtibus suis.

Et ego provocàbo eos in eo, qui non est pòpulus, * et in gente stulta irritàbo illos.

Ignis succènsus est in furòre meo, * et ardèbit usque ad infèrni novìssima:

Devorabìtque terram cum gèrmine suo, * et mòntium fundamènta combùret.

Congregàbo super eos mala, * et sagìttas meas complèbo in eis.

Consumèntur fame, * et devoràbunt eos aves morsu amarìssimo.

Dentes bestiàrum immìttam in eos, * cum furòre trahèntium super terram, atque serpèntium.

Foris vastàbit eos glàdius, et intus pavor, * jùvenem simul ac vìrginem, lactèntem cum hòmine sene.

Dixi: Ubinam sunt? * cessàre fàciam ex hominibus memòriam eòrum.

Sed propter iram inimicòrum dìstuli: * ne forte superbìrent hostes eòrum:

Et dìcerent: Manus nostra excèlsa, et non Dòminus, * fecit hæc òmnia.

Gens absque consìlio est, et sine prudèntia. * Utinam sàperent, et intellìgerent, ac novìssima providèrent!

Quòmodo persequàtur unus mille, * et duo fugent decem mìllia?

Nonne ideo, quia Deus suus vèndidit eos, * et Dòminus conclùsit illos?

Non enim est Deus noster ut dii eòrum: * et inimìci nostri sunt jùdices.

De vìnea Sodomòrum vìnea eòrum, * et de suburbànis Gomòrrhæ:

Uva eòrum uva fellis, * et botri amarìssimi.

Fel dracònum vinum eòrum, * et venènum àspidum insanàbile.

Nonne hæc còndita sunt apud me, * et signàta in thesàuris meis?

Mea est ùltio, et ego retrìbuam in tèmpore, * ut labàtur pes eòrum.

Juxta est dies perditiònis, * et adèsse festìnant tèmpora.

Judicàbit Dòminus pòpulum suum, * et in servis suis miserèbitur:

Vidèbit quod infirmàta sit manus, * et clausi quoque defecèrunt, residuìque consùmpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii eòrum, * in quibus habèbant fidùciam?

De quòrum vìctimis comedèbant àdipes, * et bibèbant vinum libàminum;

Surgant, et opitulèntur vobis, * et in necessitàte vos pròtegant.

Vidète quod ego sim solus, * et non sit àlius deus præter me:

Ego occìdam, et ego vìvere fàciam; percùtiam, et ego sanàbo: * et non est qui de manu mea possit erùere.

Levàbo ad cœlum manum meam, et dicam: * Vivo ego in ætèrnum.

Si acùero ut fulgor glàdium meum, * et arripùerit judìcium manus mea:

Reddam ultiònem hòstibus meis, * et his, qui odèrunt me, retrìbuam.

Inebriàbo sagìttas meas sànguine, * et glàdius meus devoràbit carnes,

De cruòre occisòrum, * et de captivitàte, nudàti inimicòrum càpitis.

Laudàte, gentes, pòpulum ejus, * quia sànguinem servòrum suòrum ulciscètur.

Et vindìctam retrìbuet in hostes eòrum, * et propìtius erit terræ pòpuli sui.

Ant. Date magnitùdinem Deo nostro.

Ant. In cymbalis benesonàntibus laudàte Deum.

Ps. Laudàte Dòminum de cœlis, 22.

Capit. Rom. 13, d.

Nox præcèssit, dies autem appropinquàvit: abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis: sicut in die honèste ambulèmus.

Hymnus

Auròra jam spargit polum,
Terris dies illàbitur:
Lucis resùltat spìculum,
Discèdat omne lùbricum.

Phantàsma noctis èxulet:
Mentis reàtus còrruat:
Quidquid tenèbris hòrridum
Nox àttulit culpæ, cadat:
Ut mane, quod nos ùltimum
Hic deprecàmur cèrnui;
Cum luce nobis èffluat,
Hoc dum canòre còncrepat.

Deo Patri, sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua. ℟. Exultàvimus, et delectàti sumus.

Ad Bened. Ant. Illuminàre, Dòmine, his qui in tènebris sedent: et dìrige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Preces, quando dicendæ sunt, habèntur, 64.

DOMINICA
Ad Vesperas.

Pater noster. Ave, Marìa.

℣. Deus, in adjutòrium, ut supra, 19.

Ant. Dixit Dòminus.

Psalmus 109.

Dixit Dòminus Dòmino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimìcos tuos, * scabèllum pedum tuòrum.

Virgam virtùtis tuæ emìttet Dòminus ex Sion: * dominàre in mèdio inimicòrum tuòrum.

Tecum princìpium in die virtùtis tuæ in splendòribus sanctòrum: * ex ùtero ante lucìferum gènui te.

Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech.

Dòminus a dextris tuis, * confrègit in die iræ suæ reges.

Judicàbit in natiònibus, implèbit ruìnas: * conquassàbit càpita in terra multòrum.

De torrènte in via bibet: * proptèrea exaltàbit caput.

Ant. Dixit Dòminus, Dòmino meo: Sede a dextris meis.

Ant. Fidèlia.

Psalmus 110.

Confitebor tibi, Dòmine, in toto corde meo: * in consìlio justòrum, et congregatiòne.

Magna òpera Dòmini: * exquisìta in omnes voluntàtes ejus.

Confèssio et magnificèntia opus ejus: * et justìtia ejus manet in sæculum sæculi.

Memòriam fecit mirabìlium suòrum, misèricors et miseràtor Dòminus: * escam dedit timèntibus se.

Memor erit in sæculum testamènti sui: * virtùtem òperum suòrum annuntiàbit pòpulo suo;

Ut det illis hæreditàtem gèntium: * òpera mànuum ejus vèritas et judìcium.

Fidèlia òmnia mandàta ejus, confirmàta in sæculum sæculi, * facta in veritàte et æquitàte.

Redemptiònem misit pòpulo suo: * mandàvit in ætèrnum testamèntum suum.

Sanctum et terrìbile nomen ejus: * inìtium sapièntiæ timor Dòmini.

Intellèctus bonus òmnibus facièntibus eum: * laudàtio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Fidèlia òmnia mandàta ejus, confirmàta in sæculum sæculi.

Ant. In mandàtis.

Psalmus 111.

Beatus vir, qui timet Dòminum: * in mandàtis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generàtio rectòrum benedicètur.

Glòria et divìtiæ in domo ejus, * et justìtia ejus manet in sæculum sæcùli.

Exòrtum est in tènebris lumen rectis: * misèricors, et miseràtor, et justus.

Jucùndus homo qui miserètur et còmmodat, dispònet sermònes suos in judìcio: * quia in ætèrnum non commovèbitur.

In memòria ætèrna erit justus: * ab auditiòne mala non timèbit.

Paràtum cor ejus speràre in Dòmino, confirmàtum est cor ejus: * non commovèbitur donec despìciat inimìcos suos.

Dispèrsit, dedit paupèribus: justìtia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltàbitur in glòria.

Peccàtor vidèbit, et irascètur, dèntibus suis fremet et tabèscet: * desidèrium peccatòrum perìbit.

Ant. In mandàtis ejus cupit nimis.

Ant. Sit nomen Dòmini.

Psalmus 112.

Laudate, pùeri, Dòminum: * laudàte nomen Dòmini.

Sit nomen Dòmini benedìctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occàsum, * laudàbile nomen Dòmini.

Excèlsus super omnes gentes Dòminus, * et super cœlos glòria ejus.

Quis sicut Dòminus

Deus noster, qui in altis hàbitat, * et humìlia rèspicit in cœlo et in terra?
Sùscitans a terra ìnopem, * et de stèrcore èrigens pàuperem.
Ut còllocet eum cum princìpibus, * cum princìpibus pòpuli sui.
Qui habitàre facit stèrilem in domo, * matrem filiòrum lætàntem.
Ant. Sit nomen Dòmini benedìctum in sæcula.
Ant. Nos qui vìvimus.

Psalmus 113.

In èxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pòpulo bàrbaro;
Facta est Judæa sanctificàtio ejus, * Israel potèstas ejus.
Mare vidit, et fugit: * Jordànis convèrsus est retròrsum.
Montes exultavèrunt ut arìetes: * et colles sicut agni òvium.
Quid est tibi, mare, quod fugìsti? * et tu, Jordànis, quia convèrsus es retròrsum?
Montes exultàstis sicut arìetes, * et colles, sicut agni òvium?
A fàcie Dòmini mota est terra, * a fàcie Dei Jacob.
Qui convèrtit petram in stagna aquàrum, * et rupem in fontes aquàrum.
Non nobis, Dòmine, non nobis: * sed nòmini tuo da glòriam.
Super misericòrdia tua, et veritàte tua: * nequàndo dicant gentes: Ubi est Deus eòrum?
Deus autem noster in cœlo: * òmnia quæcùmque vòluit, fecit.
Simulàcra gèntium argèntum et àurum, * òpera mànuum hòminum.
Os habent, et non loquèntur: * òculos habent, et non vidèbunt.
Aures habent, et non àudient; * nares habent, et non odoràbunt.
Manus habent, et non palpàbunt: pedes habent, et non ambulàbunt: * non clamàbunt in gùtture suo.
Sìmiles illis fiant qui fàciunt ea: * et omnes qui confìdunt in eis.
Domus Israel speràvit in Dòmino: * adjùtor eòrum et protèctor eòrum est.
Domus Aaron speràvit in Dòmino: * adjùtor eòrum et protèctor eòrum est.
Qui timent Dòminum, speravèrunt in Dòmino: * adjùtor eòrum et protèctor eòrum est.
Dòminus memor fuit nostri: * et benedìxit nobis.
Benedìxit dòmui Israel, * benedìxit dòmui Aaron.

Benedìxit òmnibus, qui timent Dòminum, * pusìllis cum majòribus.
Adjìciat Dòminus super vos: * super vos, et super fìlios vestros.
Benedìcti vos a Dòmino: * qui fecit cœlum et terram.
Cœlum cœli Dòmino: * terram autem dedit fìliis hòminum.
Non mòrtui laudàbunt te, Dòmine: * neque omnes qui descèndunt in infèrnum.
Sed nos qui vìvimus, benedìcimus Dòmino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.
Ant. Nos qui vìvimus, benedìcimus Dòmino.

Capit. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra.

Hymnus

Lucis Creàtor òptime,
Lucem dièrum pròferens,
Primòrdiis lucis novæ,
Mundi parans orìginem:

Qui mane junctum vèsperi
Diem vocàri præcipis:
Illàbitur tetrum chaos,
Audi preces cum flètibus.

Ne mens gravàta crìmine,
Vitæ sit exul mùnere,
Dum nil perènne cògitat,
Sesèque culpis ìlligat.

Cœlèste pulset òstium:
Vitàle tollat præmium:
Vitèmus omne nòxium,
Purgèmus omne pèssimum.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea. ℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Prædictus Hymnus cum suo ℣. dicitur a Dominica II. post Epiph. usque ad Dominicam I. Quadrages. Capit. vero prædictum dicitur in eisdem Dominicis post Epiph. usque ad Septuag. tantum. Dicitur etiam in feriali Officio ab Octava Epiph. usque ad Dominicam I. Quadrages. Similiter et ℣. Ant. autem cum Psalmis semper dicuntur ut supra, quando fit Officium de Dominica, exceptis Dominicis Adventus, quæ habent Antiphonas proprias.

Canticum B. M. V.

Lucæ 1. c.

Magnificat * ànima mea Dòminum:
Et exultàvit spìritus

meus * in Deo salutàri meo.
Quia respèxit humilitàtem ancìllæ suæ: * ecce enim ex hoc beàtam me dicent omnes generatiònes.
Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.
Et misericòrdia ejus a progènie in progènies * timèntibus eum.
Fecit potèntiam in bràchio suo: * dispèrsit supèrbos mente cordis sui.
Depòsuit potèntes de sede, * et exaltàvit hùmiles.
Esurièntes implèvit bonis: * et dìvites dimìsit inànes.
Suscèpit Israel pùerum suum, * recordàtus misericòrdiæ suæ.
Sicut locùtus est ad patres nostros, * Abraham, et sèmini ejus in sæcula.
Glòria Patri, et Fìlio.
Deinde dicitur Ant. et Oratio propria.

FERIA SECUNDA
Ad Vesperas.

Ant. Inclinàvit.

Psalmus 114.

Dilexi, quòniam exàudiet Dòminus * vocem oratiònis meæ.
Quia inclinàvit aurem suam mihi: * et in dièbus meis invocàbo.
Circumdedèrunt me dolòres mortis: * et perìcula infèrni invenèrunt me.
Tribulatiònem et dolòrem invèni: * et nomen Dòmini invocàvi.
O Dòmine, lìbera ànimam meam: * misèricors Dòminus, et justus, et Deus noster miserètur.
Custòdiens pàrvulos Dòminus: * humiliàtus sum, et liberàvit me.
Convèrtere, ànima mea, in rèquiem tuam: * quia Dòminus benefècit tibi.
Quia erìpuit ànimam meam de morte, * òculos meos a làcrymis, pedes meos a lapsu.
Placèbo Dòmino * in regiòne vivòrum.
Ant. Inclinàvit Dòminus aurem suam mihi.
Ant. Crèdidi.

Psalmus 115.

Credidi, propter quod locùtus sum: * ego autem humiliàtus sum nimis.
Ego dixi in excèssu meo: * Omnis homo mendax.
Quid retrìbuam Dòmino, * pro òmnibus, quæ retrìbuit mihi?
Càlicem salutàris accìpiam, * et nomen Dòmini invocàbo.
Vota mea Dòmino red-

dam coram omni pòpulo ejus: * pretiòsa in conspèctu Dòmini mors sanctòrum ejus.
O Dòmine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fìlius ancìllæ tuæ.
Dirupìsti vìncula mea: * tibi sacrificàbo hòstiam làudis, et nomen Dòmini invocàbo.
Vota mea Dòmino reddam in conspèctu omnis pòpuli ejus: * in àtriis domus Dòmini, in mèdio tui, Jerùsalem.
Ant. Crèdidi, propter quod locùtus sum.
Ant. Laudàte.

Psalmus 116.

Laudate Dòminum, omnes gentes: * laudàte eum, omnes pòpuli.
Quòniam confirmàta est super nos misericòrdia ejus: * et vèritas Dòmini manet in ætèrnum.
Ant. Laudàte Dòminum, omnes gentes.
Ant. Clamàvi.

Canticum Graduum
Psalmus 119.

Ad Dòminum cum tribulàrer clamàvi: * et exaudìvit me.
Dòmine, lìbera ànimam meam a làbiis inìquis, * et a lìngua dolòsa.
Quid detur tibi, aut quid apponàtur tibi, * ad lìnguam dolòsam?
Sagìttæ potèntis acùtæ, * cum carbònibus desolatòriis.
Heu mihi, quia incolàtus meus prolongàtus est: habitàvi cum habitàntibus Cedar: * multum ìncola fuit ànima mea.
Cum his, qui odèrunt pacem, eram pacìficus: * cum loquèbar illis, impugnàbant me gratis.
Ant. Clamàvi, et exaudìvit me.
Ant. Unde vèniet.

Psalmus 120.

Levavi òculos meos in montes, * unde vèniet auxìlium mihi.
Auxìlium meum a Dòmino, * qui fecit cœlum et terram.
Non det in commotiònem pedem tuum: * neque dormìtet qui custòdit te.
Ecce non dormitàbit neque dòrmiet, * qui custòdit Israel.
Dòminus custòdit te, Dòminus protèctio tua * super manum dèxteram tuam.
Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.
Dòminus custòdit te ab omni malo: * custòdiat ànimam tuam Dòminus.
Dòminus custòdiat intròitum tuum, et èxitum tuum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Unde vèniet auxìlium mihi.

Capit. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra.

Hymnus.

Immense cœli Cònditor,
Qui mixta ne confùnderent,
Aquæ fluènta dìvidens,
Cœlum dedìsti lìmitem.
Firmans locum cœlèstibus,
Simùlque terræ rìvulis,
Ut unda flammas tèmperet,
Terræ solum ne dìssipent.
Infùnde nunc, pìissime,
Donum perènnis gràtiæ:
Fràudis novæ ne càsibus
Nos error àtterat vetus.
Lucem fides adàugeat:
Sic lùminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta pròterat,
Hanc falsa nulla còmprimant.
Præsta, Pàter pìissime,
Patrìque compar Unìce,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea. ℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Magnìficat ànima mea Dòminum, quia respèxit Deus humilitàtem meam.

In Feriis Adventus et Quadrages., post Ant. ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces, flexis genibus.

Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster, totum dicitur clara voce ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dñe, miserère mei. ℟. Sana ànimam meam, quia peccàvi tibi. ℣. Convèrtere, Dòmine, ùsquequo. ℟. Et deprecàbilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericòrdia tua, Dòmine, super nos. ℟. Quemàdmodum speràvimus in te. ℣. Sacerdòtes tui induàntur justìtiam. ℟. Et sancti tui exùltent. ℣. Dòmine, salvum fac regem. ℟. Et exàudi nos in die, qua invocavèrimus te. ℣. Salvum fac pòpulum tuum, Dòmine, et bènedic hæreditàti tuæ. ℟. Et rege eos, et extòlle illos usque in ætèrnum. ℣. Memènto congregatiònis tuæ. ℟. Quam possedìsti ab inìtio. ℣. Fiat pax in virtùte tua. ℟. Et abundàntia in tùrribus tuis. ℣. Orèmus pro fidèlibus defùnctis. ℟. Rèquiem ætèrnam dona eis, Dòmine, et lux perpètua lùceat eis. ℣. Requièscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro fràtribus nostris absèntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, speràntes in te. ℣. Pro afflìctis et captìvis. ℟. Lìbera eos, Deus Israel, ex òmnibus tribulatiònibus suis. ℣. Mitte eis, Dòmine, auxìlium de sancto. ℟. Et de Sion tuère eos. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.

Deinde dicitur

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secùndum magnam misericòrdiam tuam.

Et secùndum multitùdinem miseratiònum tuàrum, * dele iniquitàtem meam.

Amplius lava me ab iniquitàte mea: * et a peccàto meo munda me.

Quòniam iniquitàtem meam ego cognòsco: * et peccàtum meum contra me est semper.

Tibi soli peccàvi, et malum coram te feci: * ut justificèris in sermònibus tuis, et vincas cum judicàris.

Ecce enim in iniquitàtibus concèptus sum: * et in peccàtis concèpit me mater mea.

Ecce enim veritàtem dilexìsti: * incèrta et occùlta sapièntiæ tuæ manifestàsti mihi.

Aspèrges me hyssòpo, et mundàbor: * lavàbis me, et super nivem dealbàbor.

Audìtui meo dabis gàudium et lætìtiam * et exultàbunt ossa humiliàta.

Avèrte fàciem tuam a peccàtis meis, * et omnes iniquitàtes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spìritum rectum ìnnova in viscèribus meis.

Ne projìcias me a fàcie tua: * et spìritum sanctum tuum ne àuferas a me.

Redde mihi lætìtiam salutàris tui: * et spìritu principàli confìrma me.

Docèbo inìquos vias tuas: * et ìmpii ad te convertèntur.

Lìbera me de sanguìnibus, Deus, Deus salùtis meæ: * et exultàbit lìngua mea justìtiam tuam.

Dòmine, làbia mea apèries: * et os meum annuntiàbit làudem tuam.

Quòniam si voluìsses sacrifìcium, dedìssem ùtique: * holocàustis non delectàberis.

Sacrifìcium Deo spìritus contribulàtus: * cor contrìtum et humiliàtum, Deus, non despìcies.

Benìgne fac, Dòmine, in bona voluntàte tua

Sion: * ut ædificèntur muri Jerùsalem.

Tunc acceptàbis sacrifìcium justìtiæ, oblatiònes et holocàusta: * tunc impònent super altàre tuum vìtulos.

Glòria Patri, et Fìlio.

Finito Psalmo, dicitur ℣. Dòmine Deus virtùtum, convèrte nos. ℟. Et ostende fàciem tuam, et salvi èrimus. ℣. Exùrge, Christe, àdjuva nos. ℟. Et lìbera nos propter nomen tuum. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.

℣. Dòminus vobìscum.
℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti, ut habetur in Proprio de Tempore.

Antiphonæ cum Psalmis semper dicuntur ad Vesperas in Officio feriali, ut hic in Psalterio. Hymni vero ab Oct. Epiph. usque ad Dom. I. Quadrag. Antiphonæ autem ad Magnificat eodem tempore usque ad Septuag.

FERIA TERTIA
Ad Vesperas.

Ant. In domum Dòmini.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dòmini ìbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in àtriis tuis, Jerùsalem.

Jerùsalem, quæ ædificàtur ut cìvitas: * cujus participàtio ejus in idìpsum.

Illuc enim ascendèrunt tribus, tribus Dòmini: * testimònium Israel ad confitèndum nòmini Dòmini.

Quia illic sedèrunt sedes in judìcio, * sedes super domum David.

Rogàte quæ ad pacem sunt Jerùsalem: * et abundàntia diligèntibus te.

Fiat pax in virtùte tua: * et abundàntia in tùrribus tuis.

Propter fratres meos, et pròximos meos, * loquèbar pacem de te.

Propter domum Dòmini Dei nostri, * quæsìvi bona tibi.

Ant. In domum Dòmini lætàntes ìbimus.

Ant. Qui hàbitas.

Psalmus 122.

Ad te levàvi òculos meos, * qui hàbitas in cœlis.

Ecce sicut òculi servòrum * in mànibus dominòrum suòrum:

Sicut òculi ancìllæ in mànibus dòminæ suæ: * ita òculi nostri ad Dòminum Deum nostrum, donec misereàtur nostri.

Miserère nostri, Dòmine, miserère nostri: * quia multum replèti sumus despectiòne.

Quia multum replèta est ànima nostra: * oppròbrium abundàntibus, et despèctio supèrbis.

Ant. Qui hàbitas in cœlis, miserère nobis.

Ant. Adjutòrium.

Psalmus 123.

Nisi quia Dòminus erat in nobis, dicat nunc Israel: * nisi quia Dòminus erat in nobis.

Cum exùrgerent hòmines in nos, * forte vivos deglutìssent nos.

Cum irascerètur furor eòrum in nos, * fòrsitan aqua absorbuìsset nos.

Torrèntem pertransìvit ànima nostra: * fòrsitan pertransìsset ànima nostra aquam intoleràbilem.

Benedìctus Dòminus, * qui non dedit nos in captiònem dèntibus eòrum.

Anima nostra sicut passer erèpta est * de làqueo venàntium.

Làqueus contrìtus est, * et nos liberàti sumus.

Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini.

Ant. Bènefac.

Psalmus 124.

Qui confìdunt in Dòmino, sicut mons Sion: * non commovèbitur in ætèrnum, qui hàbitat in Jerùsalem.

Montes in circùitu ejus: * et Dòminus in circùitu pòpuli sui, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Quia non relìnquet Dòminus virgam peccatòrum super sortem justòrum: * ut non extèndant justi ad iniquitàtem manus suas.

Bènefac, Dòmine, bonis, * et rectis corde.

Declinàntes autem in obligatiònes, addùcet Dòminus cum operàntibus iniquitàtem: * pax super Israel.

Ant. Benefac, Dòmine, bonis et rectis corde.

Ant. Facti sumus.

Psalmus 125.

In convertèndo Dòminus captivitàtem Sion: * fàcti sumus sicut consolàti.

Tunc replètum est gàudio os nostrum: * et lìngua nostra exultatiòne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificàvit Dòminus fàcere cum eis.

Magnificàvit Dòminus fàcere nobìscum: * facti sumus lætàntes.

Convèrte, Dòmine, captivitàtem nostram, * sicut torrens in Austro.

Qui sèminant in làcry-

mis, * in exultatiòne metent.
Eùntes ibant et flebant, * mittèntes sèmina sua.
Venièntes autem vènient cum exultatiòne, * portàntes manìpulos suos.
Ant. Facti sumus sicut consolàti.

Capit. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra.

Hymnus

Telluris alme Cònditor,
Mundi solum qui sèparans,
Pulsis aquæ molèstiis,
Terram dedìsti immòbilem:

Ut germen aptum pròferens,
Fulvis decòra flòribus,
Fœcùnda fructu sìsteret,
Pastùmque gratum rèdderet.

Mentis perùstæ vùlnera
Munda viròre gràtiæ;
Ut facta fletu dìluat,
Motùsque pravos àtterat.

Jussis tuis obtèmperet:
Nullis malis appròximet:
Bonis replèri gàudeat,
Et mortis ictum nèsciat.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea. ℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.
Ad Magnif Ant. Exùltet spìritus meus in Deo salutàri meo.

Preces si dicendæ sint, habentur supra, 64.

FERIA QUARTA
Ad Vesperas.

Ant. Non confundètur.

Psalmus 126.

Nisi Dòminus ædificàverit domum, * in vanum laboravèrunt qui ædìficant eam.
Nisi Dòminus custodìerit civitàtem, * frustra vìgilat qui custòdit eam.
Vanum est vobis ante lucem sùrgere: * sùrgite pòstquam sedèritis, qui manducàtis panem dolòris.
Cum dèderit dilèctis suis somnum: * ecce hærèditas Dòmini, fìlii: merces, fructus ventris.
Sicut sagìttæ in manu potèntis: * ita fìlii excussòrum.
Beàtus vir qui implèvit desidèrium suum ex ipsis: * non confundètur cum loquètur inimìcis suis in porta.
Ant. Non confundètur cum loquètur inimìcis suis in porta.
Ant. Beàti.

Psalmus 127.

Beati omnes, qui timent Dòminum, * qui àmbulant in viis ejus.
Labòres mànuum tuàrum quia manducàbis: * beàtus es, et bene tibi erit.
Uxor tua sicut vitis abùndans, * in latèribus domus tuæ.
Fìlii tui sicut novèllæ olivàrum, * in circùitu mensæ tuæ.
Ecce sic benedicètur homo, * qui timet Dòminum.
Benedìcat tibi Dòminus ex Sion: * et vìdeas bona Jerùsalem òmnibus dièbus vitæ tuæ.
Et vìdeas fìlios filiòrum tuòrum, * pacem super Israel.
Ant. Beàti omnes, qui timent Dòminum.
Ant. Sæpe.

Psalmus 128.

Sæpe expugnavèrunt me a juventùte mea, * dicat nunc Israel.
Sæpe expugnavèrunt me a juventùte mea: * ètenim non potuèrunt mihi.
Supra dorsum meum fabricavèrunt peccatòres: * prolungavèrunt iniquitàtem suam.
Dòminus justus concìdit cervìces peccatòrum: * confundàntur, et convertàntur retròrsum omnes, qui odèrunt Sion.
Fiant sicut fœnum tectòrum, * quod priùsquam evellàtur, exàruit:
De quo non implèvit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manìpulos còlligit:
Et non dixèrunt qui præterìbant: Benedìctio Dòmini super vos: * benedìximus vobis in nòmine Dòmini.
Ant. Sæpe expugnavèrunt me a juventùte mea.
Ant. De profùndis.

Psalmus 129.

De profùndis clamàvi ad te, Dòmine: * Dòmine, exàudi vocem meam.
Fiant àures tuæ intendèntes, * in vocem deprecatiònis meæ.
Si iniquitàtes observàveris, Dòmine: * Dòmine, quis sustinèbit?
Quia apud te propitiàtio est: * et propter legem tuam sustìnui te, Dòmine.
Sustìnuit ànima mea in verbo ejus: * speràvit ànima mea in Dòmino.
A custòdia matutìna usque ad noctem: * speret Israel in Dòmino.
Quia apud Dòminum misericòrdia: * et copiòsa apud eum redèmptio.
Et ipse rèdimet Israel, *

ex òmnibus iniquitàtibus ejus.

Ant. De profùndis clamàvi ad te, Dòmine.

Ant. Speret.

Psalmus 130.

Domine, non est exaltàtum cor meum: * neque elàti sunt òculi mei.

Neque ambulàvi in magnis: * neque in mirabìlibus super me.

Si non humìliter sentièbam: * sed exaltàvi ànimam meam.

Sicut ablactàtus est super matre sua, * ita retribùtio in ànima mea.

Speret Israel in Dòmino, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Speret Israel in Dòmino.

Capit. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra.

Hymnus

Cœli Deus sanctìssime,
Qui lùcidas mundi plàgas,
Candòre pingis ìgneo,
Augens decòro lùmine:
Quarto die qui flàmmeam,
Dum solis accèndis rotam
Lunæ minìstras òrdinem,
Vagòsque cursus sìderum:
Ut nòctibus, vel lùmini
Diremptiònis tèrminum,
Primòrdiis et mènsium
Signum dares notìssimum:
Expèlle noctem còrdium:
Abstèrge sordes mèntium:
Resòlve culpæ vìnculum:
Evèrte moles crìminum.
Præsta, Pater pìissime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea.

℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Respèxit Dòminus humilitàtem meam, et fecit in me magna, qui potens est.

Preces, si dicendæ sint, habentur supra, 64.

FERIA QUINTA

Ad Vesperas.

Ant. Et omnis.

Psalmus 131.

Memento, Dòmine, David, * et omnis mansuetùdinis ejus:

Sicut juràvit Dòmino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introìero in tabernàculum domus meæ, * si ascèndero in lectum strati mei:

Si dèdero somnum òculis meis, * et pàlpebris meis dormitatiònem:

Et rèquiem tempòribus meis donec invèniam locum Dòmino, * tabernàculum Deo Jacob.

Ecce audìvimus eam in Ephrata: * invènimus eam in campis silvæ.

Introìbimus in tabernàculum ejus: * adoràbimus in loco, ubi stetèrunt pedes ejus.

Surge, Dòmine, in rèquiem tuam, * tu et arca sanctificatiònis tuæ.

Sacerdòtes tui induàntur justìtiam: * et sancti tui exùltent.

Propter David servum tuum, * non avèrtas fàciem christi tui.

Juràvit Dòminus David veritàtem, et non frustràbitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodìerint fìlii tui testamèntum meum, * et testimònia mea hæc, quæ docèbo eos:

Et fìlii eòrum usque in sæculum, * sedèbunt super sedem tuam.

Quòniam elègit Dòminus Sion: * elègit eam in habitatiònem sibi.

Hæc rèquies mea in sæculum sæculi: * hic habitàbo, quòniam elègi eam.

Vìduam ejus benedìcens, benedìcam: * pàuperes ejus saturàbo pànibus.

Sacerdòtes ejus ìnduam salutàri * et sancti ejus exultatiòne exultàbunt.

Illuc prodùcam cornu David, * paràvi lucèrnam christo meo.

Inimìcos ejus ìnduam confusiòne: * super ipsum autem efflorèbit sanctificàtio mea.

Ant. Et omnis mansuetùdinis ejus.

Ant. Ecce.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum et quam jucùndum * habitàre fratres in unum!

Sicut unguèntum in càpite, * quod descèndit in barbam, barbam Aaron.

Quod descèndit in oram vestimènti ejus: * sicut ros Hermon, qui descèndit in montem Sion.

Quòniam illic mandàvit Dòminus benedictiònem, * et vitam usque in sæculum.

Ant. Ecce quam bonum et quam jucùndum habitàre fratres in unum!

Ant. Omnia.

Psalmus 134.

Laudate nomen Dòmini, * laudàte, servi, Dòminum.

Qui statis in domo Dò-

mini, * in àtriis domus Dei nostri.

Laudàte Dñum, quia bonus Dòminus: * psàllite nòmini ejus, quòniam suàve.

Quòniam Jacob elègit sibi Dòminus, * Israel in possessiònem sibi.

Quia ego cognòvi quod magnus est Dòminus, * et Deus noster præ òmnibus diis.

Omnia quæcùmque vòluit Dòminus fecit in cœlo et in terra, * in mari, et in òmnibus abyssis.

Edùcens nubes ab extrèmo terræ: * fùlgura in plùviam fecit.

Qui prodùcit ventos de thesàuris suis: * qui percùssit primogènita Ægypti ab hòmine usque ad pecus.

Et misit signa et prodìgia in mèdio tui, Ægypte: * in Pharaònem, et in omnes servos ejus.

Qui percùssit gentes multas: * et occìdit reges fortes.

Sehon regem Amorrhæòrum, et Og, regem Basan, * et òmnia regna Chànaan,

Et dedit terram eòrum hæreditàtem, * hæreditàtem Israel pòpulo suo.

Dòmine, nomen tuum in ætèrnum: * Dòmine, memoriàle tuum in generatiònem et generatiònem.

Quia judicàbit Dòminus pòpulum suum: * et in servis suis deprecàbitur.

Simulàcra gèntium argèntum et àurum, * òpera manuum hòminum.

Os habent, et non loquèntur: * òculos habent, et non vidèbunt.

Aures habent, et non àudient: * neque enim est spìritus in ore ipsòrum.

Sìmiles illis fiant qui fàciunt ea: * et omnes qui confìdunt in eis.

Domus Israel, benedìcite Dòmino: * domus Aaron, benedìcite Dòmino.

Domus Levi, benedìcite Dòmino: * qui timètis Dòminum, benedìcite Dòmino.

Benedìctus Dòminus ex Sion: * qui hàbitat in Jerùsalem.

Ant. Omnia quæcùmque vòluit, Dòminus fecit.

Ant. Quòniam in ætèrnum.

Psalmus 135.

Confitemini Dño quòniam bonus: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Confitèmini Deo deòrum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Confitèmini Dòmino dominòrum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui facit mirabìlia magna solus: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui fecit cœlos in intellèctu: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui firmàvit terram super aquas: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui fecit luminària magna: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Solem in potestàtem dièi: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Lunam et stellas in potestàtem noctis: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui percùssit Ægyptum cum primogènitis eòrum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui edùxit Israel de mèdio eòrum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

In manu potènti, et bràchio excèlso: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui divìsit mare Rubrum in divisiònes: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Et edùxit Israel per mèdium ejus: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Et excùssit Pharaònem, et virtùtem ejus in mari Rubro: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui tradùxit pòpulum suum per desèrtum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui percùssit reges magnos: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Et occìdit reges fortes: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Sehon, regem Amorrhæòrum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Et Og, regem Basan: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Et dedit terram eòrum hæreditàtem: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Hæreditàtem Israel servo suo: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Quia in humilitàte nostra memor fuit nostri: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Et redèmit nos ab inimìcis nostris: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Qui dat escam omni carni: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Confitèmini Deo cœli: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Confitèmini Dòmino dominòrum: * quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Ant. Quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus.

Ant. Hymnum cantàte.

PSALMUS 136.

SUPER flùmina Babylònis, illic sèdimus et flèvimus: * cum recordarèmur Sion:

In salìcibus in mèdio ejus, * suspèndimus òrgana nostra.

Quia illic interrogavèrunt nos qui captìvos duxèrunt nos, * verba cantiònum.

Et qui abduxèrunt nos: * Hymnum cantàte nobis de cànticis Sion.

Quòmodo cantàbimus cànticum Dòmini * in terra alièna?

Si oblìtus fùero tui, Jerùsalem, * obliviòni detur dèxtera mea.

Adhæreat lìngua mea fàucibus meis, * si non memìnero tui:

Si non proposùero Jerùsalem, * in princìpio lætìtiæ meæ.

Memor esto, Dòmine, filiòrum Edom, * in die Jerùsalem:

Qui dicunt: Exinanìte, exinanìte * usque ad fundamèntum in ea.

Fìlia Babylònis mìsera: * beàtus, qui retrìbuet tibi retributiònem tuam, quam retribuìsti nobis.

Beàtus, qui tenèbit, * et allìdet pàrvulos tuos ad petram.

Ant. Hymnum cantàte nobis de cànticis Sion.

Capit. 2. Cor. 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra.

HYMNUS

MAGNÆ Deus potèntiæ,
Qui fèrtili natos aqua
Partim relìnquis gùrgiti,
Partim levas in àera:

Demèrsa lymphis ìmprimens,
Subvècta cœlis èrigens:
Ut stirpe ab una pròdita,
Divèrsa rèpleant loca:

Largìre cunctis sèrvulis,
Quos mundat unda sànguinis,
Nescìre lapsus crìminum,
Nec ferre mortis tædium.

Ut culpa nullum dèprimat:
Nullum èfferat jactàntia:
Elìsa mens ne còncidat:
Elàta mens ne còrruat.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea. ℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Fac, Deus, potèntiam in bràchio tuo: dispèrde supèrbos et exàlta hùmiles.

Preces, si dicendæ sint, habentur supra, 64.

FERIA SEXTA

Ad Vesperas.

Ant. In conspèctu.

PSALMUS 137.

CONFITEBOR tibi, Dòmine, in toto corde meo: * quòniam audìsti verba oris mei.

In conspèctu Angelòrum psallam tibi: * adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo.

Super misericòrdia tua, et veritàte tua: * quòniam magnificàsti super omne nomen sanctum tuum.

In quacùmque die invocàvero te, exàudi me: * multiplicàbis in ànima mea virtùtem.

Confiteàntur tibi, Dòmine, omnes reges terræ: * quia audièrunt òmnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dòmini: * quòniam magna est glòria Dòmini.

Quòniam excèlsus Dòminus, et humìlia rèspicit: * et alta a longe cognòscit.

Si ambulàvero in mèdio tribulatiònis, vivificàbis me: * et super iram inimicòrum meòrum extendìsti manum tuam, et salvum me fecit dèxtera tua.

Dòminus retrìbuet pro me: * Dòmine, misericòrdia tua in sæculum: òpera mànuum tuàrum ne despìcias.

Ant. In conspèctu Angelòrum psallam tibi, Deus meus.

Ant. Dòmine.

PSALMUS 138.

DOMINE, probàsti me, et cognovìsti me: * tu cognovìsti sessiònem meam, et resurrectiònem meam.

Intellexìsti cogitatiònes meas de longe: * sèmitam meam, et funìculum meum investigàsti.

Et omnes vias meas prævidìsti: * quia non est sermo in lìngua mea.

Ecce, Dòmine, tu cognovìsti òmnia, novìssima et antìqua: * tu formàsti me, et posuìsti super me manum tuam.

Miràbilis facta est sciéntia tua ex me: * con-

fortàta est, et non pòtero ad eam.

Quo ibo a spìritu tuo? * et quo a fàcie tua fùgiam?

Si ascèndero in cœlum, tu illic es: * si descèndero in infèrnum, ades.

Si sùmpsero pennas meas dilùculo, * et habitàvero in extrèmis maris:

Etenim illuc manus tua dedùcet me: * et tenèbit me dèxtera tua.

Et dixi: Fòrsitan tènebræ conculcàbunt me: * et nox illuminàtio mea in delìciis meis.

Quia tènebræ non obscurabùntur a te, et nox sicut dies illuminàbitur: * sicut tènebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedìsti renes meos: * suscepìsti me de ùtero matris meæ.

Confitèbor tibi quia terribìliter magnificàtus es: * mirabìlia òpera tua, et ànima mea cognòscit nimis.

Non est occultàtum os meum a te, quod fecìsti in occùlto: * et substàntia mea in inferiòribus terræ.

Imperfèctum meum vidèrunt òculi tui, et in libro tuo omnes scribèntur: * dies formabùntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificàti sunt amìci tui, Deus: * nimis confortàtus est principàtus eòrum.

Dinumeràbo eos, et super arènam multiplicabùntur: * exurrèxi, et adhuc sum tecum.

Si occìderis, Deus, peccatòres: * viri sànguinum, declinàte a me:

Quia dìcitis in cogitatiòne: * accìpient in vanitàte civitàtes tuas.

Nonne qui odèrunt te, Dòmine, òderam: * et super inimìcos tuos tabescèbam?

Perfècto òdio òderam illos: * et inimìci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: intèrroga me, et cognòsce sèmitas meas.

Et vide, si via iniquitàtis in me est: * et deduc me in via ætèrna.

Ant. Dòmine, probàsti me, et cognovìsti me.

Ant. A viro inìquo.

Psalmus 139.

Eripe me, Dòmine, ab hòmine malo: * a viro inìquo èripe me.

Qui cogitavèrunt iniquitàtes in corde: * tota die constituèbant prælia.

Acuèrunt lìnguas suas sicut serpèntis: * venènum àspidum sub làbiis eòrum.

Custòdi me, Dòmine, de manu peccatòris: * et ab homìnibus inìquis èripe me.

Qui cogitavèrunt supplantàre gressus meos: * abscondèrunt supèrbi làqueum mihi:

Et funes extendèrunt in làqueum: * juxta iter scàndalum posuèrunt mihi.

Dixi Dòmino: Deus meus es tu: * exàudi, Dòmine, vocem deprecatiònis meæ.

Dòmine, Dòmine, virtus salùtis meæ: * obumbràsti super caput meum in die belli:

Ne tradas me, Dòmine, a desidèrio meo peccatòri; * cogitavèrunt contra me, ne derelìnquas me, ne forte exaltèntur.

Caput circùitus eòrum: * labor labiòrum ipsòrum opèriet eos.

Cadent super eos carbònes, in ignem dejìcies eos: * in misèriis non subsìstent.

Vir linguòsus non dirigètur in terra: * virum injùstum mala càpient in intèritu.

Cognòvi quia fàciet Dòminus judìcium ìnopis: * et vindìctam pàuperum.

Verùmtamen justi confitebùntur nòmini tuo: * et habitàbunt recti cum vultu tuo.

Ant. A viro inìquo lìbera me, Dòmine.

Ant. Dòmine.

Psalmus 140.

Domine, clamàvi ad te, exàudi me: * intènde voci meæ, cum clamàvero ad te.

Dirigàtur oràtio mea sicut incènsum in conspèctu tuo: * elevàtio mànuum meàrum sacrifìcium vespertìnum.

Pone, Dòmine, custòdiam ori meo: * et òstium circumstàntiæ làbiis meis.

Non declìnes cor meum in verba malìtiæ, * ad excusàndas excusatiònes in peccàtis.

Cum homìnibus operàntibus iniquitàtem: * et non communicàbo cum elèctis eòrum.

Corrìpiet me justus in misericòrdia, et increpàbit me: * òleum autem peccatòris non impìnguet caput meum.

Quòniam adhuc et oràtio mea in beneplàcitis eòrum: * absorpti sunt juncti petræ jùdices eòrum.

Audient verba mea, quòniam potuèrunt: * sicut crassitùdo terræ erùpta est super terram.

Dissipàta sunt ossa nostra secus infèrnum: * quia ad te, Dòmine, Dòmine, òculi mei: in te speràvi, non àuferas ànimam meam.

Custòdi me a làqueo quem statuèrunt mihi : * et a scàndalis operàntium iniquitàtem.

Cadent in retiàculo ejus peccatòres : * singulàriter sum ego donec trànseam.

Ant. Dòmine, clamàvi ad te, exàudi me.

Ant. Pòrtio mea.

PSALMUS 141.

VOCE mea ad Dòminum clamàvi : * voce mea ad Dòminum deprecàtus sum:

Effùndo in conspèctu ejus oratiònem meam, * et tribulatiònem meam ante ipsum pronùntio.

In deficièndo ex me spìritum meum, * et tu cognovìsti sèmitas meas.

In via hac, qua ambulàbam, * abscondèrunt làqueum mihi.

Consideràbam ad dèxteram et vidèbam : * et non erat qui cognòsceret me.

Pèriit fuga a me, * et non est qui requìrat ànimam meam.

Clamàvi ad te, Dòmine, * dixi : Tu es spes mea, pòrtio mea in terra vivèntium.

Intènde ad deprecatiònem meam : * quia humiliàtus sum nimis.

Lìbera me a persequèntibus me : * quia confortàti sunt super me.

Educ de custòdia ànimam meam ad confitèndum nòmini tuo : * me expèctant justi, donec retrìbuas mihi.

Ant. Pòrtio mea, Dòmine, sit in terra vivèntium.

Capit. 2. Cor. 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra.

HYMNUS.

HOMINIS supèrne Cònditor,
Qui cuncta solus òrdinans,
Humum jubes prodùcere
Reptàntis et feræ genus:

Et magna rerum còrpora,
Dictu jubèntis vìvida,
Per tèmporum certas vices
Obtemperàre sèrvulis :

Repèlle quod, cupìdinis
Ciènte vi, nos ìmpetit,
Aut mòribus se sùggerit,
Aut àctibus se intèrserit.

Da gaudiòrum præmia,
Da gratiàrum mùnera ;
Dissòlve litis vìncula,
Adstrìnge pacis fœdera.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,

Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea. ℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Ad Magnif. Ant. Depòsuit potèntes, sanctos persequèntes : et exaltàvit hùmiles, Christum confitèntes.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra, 64.

SABBATO

Ad Vesperas.

Ant. Benedìctus.

PSALMUS 143.

BENEDICTUS Dòminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dìgitos meos ad bellum.

Misericòrdia mea, et refùgium meum : * suscèptor meus, et liberàtor meus :

Protèctor meus, et in ipso speràvi : * qui subdit pòpulum meum sub me.

Dòmine, quid est homo, quia innotuìsti ei ? * aut filius hòminis, quia rèputas eum ?

Homo vanitàti sìmilis factus est : * dies ejus sicut umbra pretèreunt.

Dòmine, inclìna cœlos tuos, et descènde : * tange montes, et fumigàbunt.

Fùlgura coruscatiònem, et dissipàbis eos : * emìtte sagìttas tuas, et conturbàbis eos :

Emìtte manum tuam de alto, èripe me, et lìbera me de aquis multis : * de manu filiòrum alienòrum.

Quòrum os locùtum est vanitàtem : * et dèxtera eòrum, dèxtera iniquitàtis.

Deus, cànticum novum cantàbo tibi : * in psaltèrio decachòrdo psallam tibi.

Qui das salùtem règibus : * qui redemìsti Dàvid servum tuum : de glàdio malìgno èripe me.

Et èrue me de manu filiòrum alienòrum, quorum os locùtum est vanitàtem: * et dèxtera eòrum, dèxtera iniquitàtis :

Quòrum fìlii, sicut novèllæ plantatiònes : * in juventùte sua.

Fìliæ eòrum compòsitæ : * circumornàtæ ut similitùdo templi.

Promptuària eòrum plena, * eructàntia ex hoc in illud.

Oves eòrum fœtosæ, abundàntes in egrèssibus suis : * boves eòrum crassæ.

Non est ruìna macèriæ, neque trànsitus : * neque clàmor in platèis eòrum.

Beàtum dixèrunt pòpulum, cui hæc sunt : *

beàtus pòpulus, cujus Dòminus Deus ejus.

Ant. Benedìctus Dòminus Deus meus.

Ant. Per sìngulos dies.

PSALMUS 144.

Exaltabo te, Deus meus Rex: * et benedìcam nòmini tuo in sæculum et in sæculum sæculi.

Per sìngulos dies benedìcam tibi: * et laudàbo nomen tuum in sæculum et in sæculum sæculi.

Magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * et magnitùdinis ejus non est finis.

Generàtio et generàtio laudàbit òpera tua: * et potèntiam tuam pronuntiàbunt.

Magnificèntiam glòriæ sanctitàtis tuæ loquèntur: * et mirabìlia tua narràbunt.

Et virtùtem terribìlium tuòrum dicent: * et magnitùdinem tuam narràbunt.

Memòriam abundàntiæ suavitàtis tuæ eructàbunt: * et justìtia tua exultàbunt.

Miseràtor et misèricors Dòminus, * pàtiens et multum misèricors.

Suàvis Dòminus univèrsis: * et miseratiònes ejus super òmnia òpera ejus.

Confiteàntur tibi, Dòmine, òmnia òpera tua: * et sancti tui benedìcant tibi.

Glòriam regni tui dicent: * et potèntiam tuam loquèntur:

Ut notam fàciant fìliis hòminum potèntiam tuam: * et glòriam magnificèntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum òmnium sæculòrum: * et dominàtio tua in omni generatiòne et generatiònem.

Fidèlis Dòminus in òmnibus verbis suis: * et sanctus in òmnibus opèribus suis.

Allevat Dòminus omnes, qui còrruunt, * et èrigit omnes elìsos.

Oculi òmnium in te sperant, Dòmine: * et tu das escam illòrum in tèmpore opportùno.

Aperis tu manum tuam: * et imples omne ànimal benedictiòne.

Justus Dòminus in òmnibus viis suis: * et sanctus in òmnibus opèribus suis.

Prope est Dòminus òmnibus invocàntibus eum: * òmnibus invocàntibus eum in veritàte.

Voluntàtem timèntium se fàciet: * et deprecatiònem eòrum exàudiet: et salvos fàciet eos.

Custòdit Dòminus omnes diligèntes se: * et omnes peccatòres dispèrdet.

Laudatiònem Dòmini loquètur os meum: * et benedìcat omnis caro nòmini sancto ejus in sæculum, et in sæculum sæculi.

Ant. Per sìngulos dies benedìcam te, Dòmine.

Ant. Laudàbo.

PSALMUS 145.

Lauda, ànima mea, Dòminum, laudàbo Dòminum in vita mea: * psallam Deo meo quàmdiu fùero.

Nolite confìdere in princìpibus: * in fìliis hòminum in quibus non est salus.

Exìbit spìritus ejus, et revertètur in terram suam: * in illa die perìbunt omnes cogitatiònes eòrum.

Beàtus, cujus Deus Jacob adjùtor ejus, spes ejus in Dòmino Deo ipsìus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et òmnia quæ in eis sunt.

Qui custòdit veritàtem in sæculum, facit judìcium injùriam patièntibus: * dat escam esurièntibus.

Dòminus solvit compedìtos: * Dòminus illùminat cæcos.

Dòminus èrigit elìsos, * Dòminus dìligit justos.

Dòminus custòdit àdvenas, pupìllum et vìduam suscìpiet: * et vias peccatòrum dispèrdet.

Regnàbit Dòminus in sæcula, Deus tuus Sion, * in generatiònem et generatiònem.

Ant. Laudàbo Deum meum in vita mea.

Ant. Deo nostro.

PSALMUS 146.

Laudate Dòminum, quòniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucùnda, decòraque laudàdio.

Ædìficans Jerùsalem Dòminus: * dispersiònes Israèlis congregàbit.

Qui sanat contrìtos corde: * et àlligat contritiònes eòrum.

Qui nùmerat multitùdinem stellàrum: * et òmnibus eis nòmina vocat.

Magnus Dòminus noster, et magna virtus ejus: * et sapièntiæ ejus non est nùmerus.

Suscìpiens mansuètos Dòminus: * humìlians autem peccatòres usque ad terram.

Præcìnite Dòmino in confessiòne: * psàllite Deo nostro in cìthara.

Qui òperit cœlum nùbibus: * et parat terræ plùviam.

Qui prodùcit in mònti-

bus fœnum: * et herbam servitùti hòminum.

Qui dat jumèntis escam ipsòrum: * et pullis corvòrum invocàntibus eum.

Non in fortitùdine equi voluntàtem habèbit: * nec in tìbiis viri beneplàcitum erit ei.

Beneplàcitum est Dòmino super timèntes eum: * et in eis, qui sperant super misericòrdia ejus.

Ant. Deo nostro jucùnda sit laudàtio.

Ant. Lauda.

PSALMUS 147.

LAUDA, Jerùsalem, Dòminum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quòniam confortàvit seras portàrum tuàrum: * benedìxit fìliis tuis in te.

Qui pòsuit fines tuos pacem: * et àdipe fruménti sàtiat te.

Qui emìttit elòquium suum terræ: * velòciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nèbulam sicut cìnerem spargit.

Mittit crystàllum suam sicut buccèllas: * ante fàciem frìgoris ejus quis sustinèbit?

Emìttet verbum suum, et liquefàciet ea: * flabit spìritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annùntiat verbum suum Jacob: * justìtias et judìcia sua Israel.

Non fecit tàliter omni natiòni: * et judìcia sua non manifestàvit eis.

Ant. Làuda, Jerùsalem, Dòminum.

Capit. Rom. 11. d.

O ALTITUDO divitiàrum sapièntiæ, et sciéntiæ Dei: quam incomprehensibìlia sunt judìcia ejus et investigàbiles viæ ejus!

HYMNUS

JAM sol recèdit ìgneus:
Tu lux perènnis, Unitas,
Nostris, beàta Trìnitas,
Infùnde lumen còrdibus.

Te mane làudum càrmine,
Te deprecàmur vèspere:
Dignèris, ut te sùpplices
Laudèmus inter cœlites.

Patri, simùlque Fìlio,
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

℣. Vespertìna oràtio ascèndat ad te, Dòmine.

℟. Et descèndat super nos misericòrdia tua.

Ad Magnif. Ant. Suscèpit Deus Israel pùerum suum: sicut locùtus est ad Abraham, et semen ejus: exaltàre hùmiles usque in sæculum.

Capitulum O altitùdo, dicitur in Vesperis Sabbati ab Octava Epiph. usque ad Septuag.: Hymnus, et ℣. etiam usque ad Quadrag. Ant. ad Magnificat, ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuages. tantum. Post Antiphonam dicitur Oratio propria.

Deinde fiunt sequentes Commemorationes communes, seu Suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO
DE CRUCE
IN FERIALI TANTUM OFFIC.

Ad Vesperas et Laudes, Ant. Per signum Crucis de inimìcis nostris lìbera nos, Deus noster.

℣. Omnis terra adòret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat nòmini tuo, Dòmine.

Orèmus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Dòmine, pace custòdi: quos per lignum sanctæ Crucis redìmere dignàtus es.

COMMEMORATIONES COMMUNES
SEU SUFFRAGIA SANCTORUM

De s. Maria, quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vesperas et Laudes, Ant. Sancta Marìa, succùrre mìseris, juva pusillànimes, rèfove flèbiles, ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen quicùmque cèlebrant tuam sanctam commemoratiònem.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Gènitrix. ℟. Ut digni efficiàmur promissiònibus Christi.

Orèmus. Oratio.

CONCEDE nos fàmulos tuos, quæsumus Dòmine Deus, perpètua mentis et còrporis sanitàte gaudère: et gloriòsa beàtæ Marìæ semper Vìrginis intercessiòne, a præsènti liberàri tristìtia, et ætèrna pèrfrui lætìtia.

Ab Oct. Epiph. usque ad Purificationem dicitur:

℣. Post partum, Virgo inviolàta permansìsti.

℟. Dei Gènitrix, intercède pro nobis.

Orèmus. Oratio.

DEUS, qui salùtis ætèrnæ, beatæ Marìæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: trìbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus Auctò-

rem vitæ suscìpere, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum.

De s. Joseph.

Ad Vesperas, Ant. Ecce fidèlis servus et prudens, quem constìtuit Dòminus super famìliam suam.

℣. Glòria et divìtiæ in domo ejus. ℟. Et justìtia ejus manet in sæculum sæculi.

Ad Laudes, Ant. Ipse Jesus erat incìpiens quasi annòrum trigìnta, ut putabàtur, fìlius Joseph.

℣. Os justi meditàbitur sapièntiam. ℟. Et lìngua ejus loquètur judìcium.

Orèmus. Oratio.

Deus, qui ineffàbili providèntia beàtum Joseph sanctìssimæ Genitrìcis tuæ sponsum elìgere dignàtus es: præsta quæsumus; ut quem protectòrem veneràmur in terris, intercessòrem habère mereàmur in cœlis.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Ant. Petrus Apòstolus, et Pàulus Doctor gèntium, ipsi nos docuèrunt legem tuam, Dòmine.

℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

Ad Laudes, Ant. Gloriòsi prìncipes terræ, quòmodo in vita sua dilexèrunt se, ita et in morte non sunt separàti.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum.

Orèmus. Oratio.

Deus, cujus dèxtera beàtum Petrum ambulàntem in flùctibus, ne mergerètur, erèxit: et coapòstolum ejus Pàulum tèrtio naufragàntem de profùndo pèlagi liberàvit; exàudi nos propìtius, et concède; ut ambòrum mèritis æternitàtis glòriam consequàmur.

De Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, fiat commem. consueta ante, vel post Commemorationes prædictas, pro dignitate illius, et ultimo loco de Pace.

Ad Vesperas et Laudes, Ant. Da pacem, Dòmine, in dièbus nostris, quia non est àlius qui pugnet pro nobis, nisi tu, Deus noster.

℣. Fiat pax in virtùte tua. ℟. Et abundàntia in tùrribus tuis.

Orèmus. Oratio.

Deus, a quo sancta desidèria, recta consìlia, et justa sunt òpera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut et corda nostra mandàtis tuis dèdita, et hòstium sublàta formìdine, tèmpora sint tua protectiòne tranquìlla. Per Dòminum. ℟. Amen.

℣. Dòminus vobìscum.
℟. Et cum spìritu tuo.
℣. Benedicàmus Dño.
℟. Deo gràtias.
℣. Fidèlium ànimæ per misericòrdiam Dei requièscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster.

Sic terminatur Officium, ubi alia non sequatur Hora.

Dictæ Commemorationes, seu Suffragia, dicuntur ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam Passionis, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicitur Officium beatæ Mariæ, non fit alia commem. de ea.

AD COMPLETORIUM

Lector incipit ℣. Jube, domne, benedìcere. Benedictio. Noctem quiètam, et finem perfèctum concèdat nobis Dòminus omnìpotens. ℟. Amen.

Lectio br. 1. Petr. 5. c.

Fratres, sòbrii estòte et vigilàte: quia advèrsàrius vester diàbolus tamquam leo rùgiens cìrcuit, quærens quem dèvoret: cui resìstite fortes in fide. Tu autem, Dòmine, miserère nobis.

℟. Deo gràtias.

℣. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Pater noster, dicitur totum secreto.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confiteor Deo omnipotènti, beatæ Marìæ semper Vìrgini, beàto Michaèli Archàngelo, beàto Joànni Baptìstæ, sanctis Apòstolis Petro et Pàulo, òmnibus Sanctis, et vobis, fratres: quia peccàvi nimis cogitatiòne, verbo et òpere: mea culpa, mea culpa, mea màxima culpa. Ideo precor beàtam Marìam semper Vìrginem, beàtum Michaèlem Archàngelum, beàtum Joànnem Baptìstam, sanctos Apòstolos Petrum et Pàulum, omnes sanctos, et vos fratres, oràre pro me ad Dòminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereatur tui omnìpotens Deus, et dimìssis peccàtis tuis, perdùcat te ad vitam ætèrnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem, et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confess. a Choro, Hebdomadarius dicit:

MISEREATUR vestri omnìpotens Deus, et dimìssis peccàtis vestris, perdùcat vos ad vitam ætèrnam. ℟. Amen.

INDULGENTIAM, absolutiònem, et remissiònem peccatòrum nostròrum trìbuat nobis omnìpotens et misèricors Dòminus.
℟. Amen.

Et facta Absolutione dicitur:

℣. CONVERTE nos, Deus salutàris noster.
℟. Et avèrte iram tuam a nobis.
℣. Deus, in adjutòrium meum intènde. ℟. Dòmine, ad adjuvàndum me festìna.
Glòria Patri. Sicut erat
Ant. Miserère.

PSALMUS 4.

CUM invocàrem, exaudìvit me Deus justìtiæ meæ: * in tribulatiòne dilatàsti mihi.
Miserère mei, * et exàudi oratiònem meam.
Fìlii hòminum, ùsquequo gravi corde? * ut quid dilìgitis vanitàtem, et quæritis mendàcium?
Et scitòte quòniam mirificàvit Dòminus sanctum suum: * Dòminus exàudiet me, cum clamàvero ad eum.
Irascìmini, et nolìte peccàre: * quæ dìcitis in còrdibus vestris, in cubìlibus vestris compungìmini.
Sacrificàte sacrifìcium justìtiæ, et speràte in Dòmino. * Multi dicunt: Quis ostèndit nobis bona?
Signàtum est super nos lumen vultus tui, Dòmine: * dedìsti lætìtiam in corde meo.
A fructu frumènti, vini et òlei sui * multiplicàti sunt.
In pace in idìpsum * dòrmiam, et requièscam.
Quòniam tu, Dòmine, singulàriter in spe * constituìsti me.

PSALMUS 30.

IN te, Dòmine, speràvi, non confùndar in ætèrnum: * in justìtia tua lìbera me.
Inclìna ad me àurem tuam, * accèlera ut èruas me.
Esto mihi in Deum protectòrem: et in domum refùgii, * ut salvum me fàcias.
Quòniam fortitùdo mea, et refùgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedùces me, et enùtries me.

Edùces me de làqueo hoc, quem abscondèrunt mihi: * quòniam tu es protèctor meus.
In manus tuas commèndo spìritum meum: * redemìsti me, Dòmine Deus veritàtis.

PSALMUS 90.

QUI hàbitat in adjutòrio Altìssimi, * in protectiòne Dei cœli commoràbitur.
Dicet Dòmino: Suscèptor meus es tu, et refùgium meum: * Deus meus, speràbo in eum.
Quòniam ipse liberàvit me de làqueo venàntium * et a verbo àspero.
Scàpulis suis obumbràbit tibi: * et sub pennis ejus speràbis.
Scuto circùmdabit te vèritas ejus: * non timèbis a timòre noctùrno.
A sagìtta volànte in die, a negòtio perambulànte in tènebris, * ab incùrsu et dæmònio meridiàno.
Cadent a làtere tuo mille, et decem mìllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquàbit.
Verùmtamen òculis tuis consideràbis: * et retributiònem peccatòrum vidèbis.
Quòniam tu es, Dòmine, spes mea: * Altìssimum posuìsti refùgium tuum.
Non accèdet ad te malum: * et flagèllum non appropinquàbit tabernàculo tuo.
Quòniam àngelis suis mandàvit de te: * ut custòdiant te in òmnibus viis tuis.
In mànibus portàbunt te: * ne forte offèndas ad làpidem pedem tuum.
Super àspidem et basilìscum ambulàbis: * et conculcàbis leònem et dracònem.
Quòniam in me speràvit, liberàbo eum: * pròtegam eum, quòniam cognòvit nomen meum.
Clamàbit ad me, et ego exàudiam eum: * cum ipso sum in tribulatiòne: * erìpiam eum, et glorificàbo eum.
Longitùdine dièrum replèbo eum: * et ostèndam illi salutàre meum.

PSALMUS 133.

ECCE nunc benedìcite Dòminum, * omnes servi Dòmini.
Qui statis in domo Dòmini, * in àtriis domus Dei nostri.
In nòctibus extòllite manus vestras in sancta, * et benedìcite Dòminum.
Benedìcat te Dòminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.
Ant. Miserère mihi, Dòmine, et exàudi oratiònem meam.

HYMNUS

Te lucis ante tèrminum,
Rerum Creàtor, pòscimus,
Ut pro tua clemèntia
Sis præsul et custòdia.

Procul recèdant sòmnia,
Et nòctium phantàsmata:
Hostèmque nostrum còmprime,
Ne polluàntur còrpora.

Præsta, Pater piìssime,
Patrìque compar Unice,
Cum Spìritu Paràclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Capit. Jerem. 14. b.

Tu autem in nobis es, Dòmine, et nomen sanctum tuum invocàtum est super nos: ne derelìnquas nos, Dòmine, Deus noster. ℟. Deo gràtias.

℟. br. In manus tuas, Dòmine, * Commèndo spìritum meum. In manus. ℣. Redemìsti nos, Dòmine, Deus veritàtis. Commèndo. Glòria Patri. In. ℣. Custòdi nos, Dòmine, ut pupìllam òculi. ℟. Sub umbra alàrum tuàrum pròtege nos.

Ant. Salva nos.

Canticum Simeonis.

Nunc dimìttis servum tuum, Dñe, * secùndum verbum tuum in pace:

Quia vidèrunt òculi mei * salutàre tuum.

Quod paràsti * ante fàciem òmnium populòrum.

Lumen ad revelatiònem gèntium, * et glòriam plebis tuæ Israel.

Glòria Patri, et Filio.

Ant. Salva nos, Dòmine, vigilàntes, custòdi nos dormièntes: ut vigilèmus cum Christo, et requiescamus in pace.

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, et infra Octavas: quæ in feriali Officio, tempore Adventus, quando dictæ sunt Preces in Vesperis, dicuntur flexis genibus.

Kyrie, elèison. Christe elèison. Kyrie elèison.

Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiònem. ℟. Vitam ætèrnam. Amen. ℣. Benedìctus es, Dòmine Deus patrum nostròrum. ℟. Et laudàbilis, et gloriòsus in sæcula. ℣. Benedicàmus Patrem, et Fìlium, cum sancto Spìritu. ℟. Laudèmus, et superexaltèmus eum in sæcula. ℣. Benedìctus es, Dòmine, in firmamènto cœli. ℟. Et laudàbilis, et gloriòsus, et superexaltàtus in sæcula. ℣. Benedìcat et custòdiat nos omnìpotens et misèricors Dòminus. ℟. Amen. ℣. Dignàre, Dòmine, nocte ista. ℟. Sine peccàto nos custodìre. ℣. Miserère

nostri, Dòmine. ℟. Miserère nostri. ℣. Fiat misericòrdia tua, Dòmine, super nos. ℟. Quemàdmodum speràvimus in te. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

Visita, quæsumus, Dòmine, habitatiònem istam, et omnes insìdias inimìci ab ea longe repèlle: Angeli tui sancti hàbitent in ea, qui nos in pace custòdiant: et benedìctio tua sit super nos semper. Per Dòminum nostrum.

℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo. ℣. Benedicàmus Dòmino. ℟. Deo gràtias. Benedictio. Benedìcat et custòdiat nos omnìpotens et misèricors Dòminus, Pater, et Fìlius, et Spìritus sanctus. ℟. Amen.

Et non dicitur Fidèlium ànimæ, sed immediate dicit una ex infrascriptis Ant. pro tempore.

A Vesperis Sabbati ante Dominicam primam Adventus, usque ad Purificat. inclusive, Ant.:

Alma Redemptòris Mater, quæ pèrvia cœli
Porta manes, et stella maris, succùrre cadènti,
Sùrgere qui curat, pòpulo: tu quæ genuìsti,
Natùra mirànte, tuum sanctum Genitòrem,
Virgo prius ac postèrius, Gabrièlis ab ore
Sumens illud Ave, peccatòrum miserère.

In Adventu, ℣. Angelus Dòmini nuntiàvit Marìæ. ℟. Et concèpit de Spìritu sancto.

Orèmus. Oratio.

Gratiam tuam, quæsumus Dòmine, mèntibus nostris infùnde; ut qui, Angelo nuntiànte, Christi Fìlii tui incarnatiònem cognòvimus, per passiònem ejus et crucem ad resurrectiònis glòriam perducàmur. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

A primis Vesperis Nativitatis, et deinceps. ℣. Post partum, Virgo inviolàta permansìsti. ℟. Dei Gènitrix, intercède pro nobis.

Orèmus. Oratio.

Deus, qui salùtis ætèrnæ, beàtæ Marìæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: trìbue quæsumus; ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus Auctòrem vitæ suscìpere, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. ℟. Amen.

Post Purificationem, id

est, a fine Completorii illius diei secundæ Februarii inclusive, etiam quando transfertur Festum Purificat. B. M. V., usque ad Feriam V. in Cœna Domini exclusive, Ant.

Ave Regìna cœlòrum,
Ave, Dòmina Angelòrum:
Salve, radix, salve, porta,
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriòsa:
Super omnes speciòsa:
Vale, o valde decòra,
Et pro nobis Christum exòra.

℣. Dignàre me laudàre te, Virgo sacràta. ℟. Da mihi virtùtem contra hostes tuos.

Orèmus. Oratio.

Concede, misèricors Deus, fragilitàti nostræ præsìdium: ut, qui sanctæ Dei Genitrìcis memòriam àgimus, intercessiònis ejus auxìlio, a nostris iniquitàtibus resurgàmus. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divìnum auxìlium màneat semper nobìscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster, Ave, Marìa, et Credo.

Si post Completorium immediate sequatur Matutinum, tunc bis dicatur Pater noster, Ave, Marìa, et Credo, quia Completorium, quod est finis Officii, sic terminari debet: et ante Matutinum iterum repetitur pro principio Officii seq. diei.

Antiphonæ prædictæ dicuntur etiam in fine Laudum, quando discedendum est a Choro: sed si immediate post Matutinum subsequatur Prima, vel alia Hora, dicuntur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicantur semper, quando, terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro, et tunc post ℣. Fidèlium ànimæ, et Pater noster, secreto, dicitur ℣. Dòminus det nobis suam pacem. ℟. Et vitam ætèrnam. Amen.

Deinde una ex prædictis Antiphonis, et in fine Divìnum auxìlium màneat semper nobìscum. ℟. Amen.

Extra Chorum autem dicuntur in fine Laudum, si tunc terminandum sit Officium: alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas, quando terminatur Officium dicitur tantum Pater noster, secreto.

PROPRIUM
DE TEMPORE

Sabbato

ANTE DOM. I. ADVENTUS

Ad Vesperas.

Capit. Rom. 13. d.

Fratres, Hora est jam nos de somno sùrgere. Nunc enim pròpior est nostra salus, quam cum credìdimus. ℟. Deo gràtias.

Hymnus.

Creator alme sìderum,
Ætèrna lux credèntium,
Jesu, Redèmptor òmnium,
Intènde votis sùpplicum.
Qui dæmonis ne fràudibus
Perìret orbis, ìmpetu
Amòris actus, lànguidi
Mundi medèla factus es.
Commùne qui mundi nefas
Ut expiàres, ad Crucem
E Vìrginis Sacràrio
Intàcta prodis vìctima.
Cujus potèstas glòriæ,
Nomènque cum primum sonat,
Et cœlites et ìnferi
Tremènte curvàntur genu.
Te deprecàmur ùltimæ
Magnum dièi Jùdicem:
Armis supèrnæ gràtiæ
Defènde nos ab hòstibus.
Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes plùant Justum. ℟. Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

Ad Magnif. Ant. Ecce nomen Dòmini * venit de longìnquo, et clàritas ejus replet orbem terràrum.

Oratio.

Excita, quæsumus Dòmine, potèntiam tuam, et veni: ut ab imminèntibus peccatòrum nostrò-

rum perìculis, te mereàmur protegènte èripi, te liberànte salvàri. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitàte Spìritus sancti Deus, per òmnia sæcula sæculòrum.

℟. Amen.

Comm., seu Suffragia Sanctorum non fiunt per totum Adventum, etiam in Officio de Sanctis, nec de Cruce in feriali Officio.

In Adv. non fit de Festo nisi fuerit Dupl. vel Semidupl.: quod si occurrat in Dominica, de eo fit tant. comm. in utrisq. Vesp. et Laud. Festum autem majus vel alicujus Doct. Eccl. transfertur in primam diem Duplici vel Semidup. festo non impeditam. De Simplici quoque fit tantum commem., ut in Rubricis Gener.

Dom. I. Adventus

Ad Matut. Invit. Regem ventùrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Et dicitur etiam in Feriis usque ad Dom. III. Adventus.

Ps. Venìte exultèmus, 2.

Hymnus

Verbum supèrnum pròdiens
E Patris ætèrni sinu,
Qui natus orbi sùbvenis,
Labènte cursu tèmporis:

Illùmina nunc pèctora,
Tuòque amòre còncrema,
Ut cor cadùca dèserens
Cœli volùptas ìmpleat:

Ut, cum tribùnal Jùdicis
Damnàbit igni nòxios,
Et vox amìca dèbitum
Vocàbit ad cœlum pios,

Non esca flammàrum nigros,
Volvàmur inter tùrbines,
Vultu Dei, sed còmpotes
Cœli fruàmur gàudiis.

Patri simùlque Fìlio,
Tibìque sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

In I. Nocturno Ant. et Psalmi de Psalterio, 3.

Post ℣. in quolibet Noct. dicit. Pater noster. Deinde Benedictiones et Absolutiones ut in Psalterio.

Benedictiones vero in Officio de Sanctis, de S. Maria, vel trium Lectionum habentur ante initium Psalterii.

Incipit Liber Isaìæ Prophètæ.

Lectio I. Cap. 1.

Visio Isaìæ fìlii Amos, quam vidit super Judam et Jerùsalem, in dièbus Oziæ, Jòathan, Achaz, et Ezechìæ, regum Juda. Audìte, cœli, et àuribus pèrcipe terra, quòniam Dòminus locùtus est. Fìlios enutrìvi et exaltàvi:

ipsi autem sprevèrunt me. Cognòvit bos possessòrem suum, et àsinus præsèpe dòmini sui: Israel autem me non cognòvit, et pòpulus meus non intellèxit. Tu autem Dñe, miserère nobis. ℟. Deo gràtias.

Sic semper terminantur Lectiones, nisi aliter signetur.

℟. Aspìciens a longe, ecce vìdeo Dei potèntiam venièntem, et nèbulam totam terram tegèntem. * Ite òbviam ei, et dìcite: * Nùntia nobis, si tu es ipse, * Qui regnatùrus es in pòpulo Israel. ℣. Quique terrìgenæ, et fìlii hòminum, simul in unum dives et pàuper. Ite òbviam ei, et dìcite. ℣. Qui regis Israel, intènde, qui dedùcis velut ovem Joseph. Nùntia nobis si tu es ipse. ℣. Tòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini, portæ æternàles, et introìbit Rex glòriæ. Qui regnatùrus es in pòpulo Israel. ℣. Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui Sancto. Deinde repetitur ℟. Aspìciens, usque ad ℣. Quique terrìgenæ.

Hoc ℟. non dicitur per Hebdomadam, sed ejus loco dicitur ℟. 1. Feriæ II. sequentis.

Lectio II.

Væ genti peccatrìci, pòpulo gravi iniquitàte, sèmini nèquam, filiis sceleràtis: dereliquèrunt Dòminum, blasphemavèrunt Sanctum Israel, abalienàti sunt retròrsum. Super quo percùtiam vos ultra, addèntes prævaricatiònem? Omne caput lànguidum, et omne cor mœrens. A planta pedis usque ad vèrticem non est in eo sànitas: vulnus, et livor, et plaga tumens, non est circumligàta, nec curàta medicàmine, nèque fota òleo.

℟. Aspicièbam in visu noctis, et ecce in nùbibus cœli Fìlius hòminis venièbat: et datum est ei regnum et honor: * Et omnis pòpulus, tribus, et lìnguæ sèrvient ei. ℣. Potèstas ejus, potèstas ætèrna, quæ non auferètur, et regnum ejus, quod non corrumpètur. Et.

Lectio III.

Terra vestra desèrta, civitàtes vestræ succènsæ igni, regiònem vestram coram vobis alièni dèvorant, et desolàbitur sicut in vastitàte hostìli. Et derelinquètur fìlia Sion ut umbràculum in vìnea, et sicut tugùrium in cucumeràrio, et sicut cìvitas, quæ vastàtur. Nisi Dòminus exercìtuum reliquìsset nobis semen, quasi Sòdoma fuissèmus,

et quasi Gomòrrha sìmiles essèmus.

℟. Missus est Gàbriel Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Joseph, nùntians ei verbum: et expavèscit Virgo de lùmine: Ne tìmeas, Marìa, invenìsti gràtiam apud Dòminum: * Ecce concìpies et pàries, et vocàbitur Altìssimi Fìlius. ℣. Dabit ei Dòminus Deus sedem David patris ejus, et regnàbit in domo Jacob in ætèrnum. Ecce. Glòria Patri. Ecce.

Sic semper dicitur Glòria Patri in fine ultimi ℟. cujuslibet Nocturni, nisi aliter notetur.

In 2. Nocturno

Sermo s. Leònis Papæ.

Lectio IV.

Serm. 8. de jejun. x. mensis, et eleemosynis.

Cum de advèntu regni Dei, et de mundi fine ac tempòrum discìpulos suos Salvàtor instrùeret, totàmque Ecclèsiam suam in Apòstolis erudìret: Cavète, ìnquit, ne forte gravèntur corda vestra in cràpula, et ebrietàte, et cogitatiònibus sæculàribus. Quod ùtique præcèptum, dilectìssimi, ad nos speciàlius pertinère cognòscimus, quibus denuntiàtus dies, etiàmsi est occùltus, non dubitàtur esse vicìnus.

℟. Ave, Marìa, gràtia plena: Dòminus tecum: * Spìritus sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi: quod enim ex te nascètur Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei. ℣. Quòmodo fiet istud, quòniam virum non cognòsco? Et respòndens Angelus, dixit ei. Spìritus.

Lectio V.

Ad cujus advèntum omnem hòminem cònvenit præparàri: ne quem aut ventri dèditum, aut curis sæculàribus invèniat implicàtum. Quotidiàno enim, dilectìssimi, experimènto probàtur, potus satietàte àciem mentis obtùndi, et cibòrum nimietàte vigòrem cordis hebetàri: ita ut delectàtio edèndi ètiam còrporum contrària sit saluti, nisi ràtio temperàntiæ obsìstat illècebræ, et quod futùrum est òneri, sùbtrahat voluptàti.

℟. Salvatòrem expectàmus Dòminum Jesum Christum, * Qui reformàbit corpus humilitàtis nostræ configuràtum còrpori claritàtis suæ. ℣. Sòbrie, et juste, et pie vivàmus in hoc sæculo, expectàntes beàtam spem, et advèntum glòriæ magni Dei. Qui.

Lectio VI.

Quamvis enim sine anima nihil caro desìderet, et inde accìpiat sensus, unde sumit et motus: ejùsdem tamen est ànimæ, quædam sibi sùbditæ negàre substàntiæ, et interiòri judìcio ab inconvenièntibus exterióra frenàre: ut a corpòreis cupiditàtibus sæpius lìbera, in àula mentis possit divìnæ vacàre sapièntiæ: ubi, omni strèpitu terrenàrum silènte curàrum, in meditatiònibus sanctis, et in delìciis lætètur ætèrnis.

℟. Obsecro, Dòmine, mitte quem missùrus es: vide afflictiònem pòpuli tui: * Sicut locùtus es, veni, * Et lìbera nos. ℣. Qui regis Israel, intènde, qui dedùcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chèrubim. Sicut. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Sic semper præponitur Lèctio sancti Evangèlii, ante I. Lectionem de Homilia.

Lectio VII. Cap. 21. c.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressùra gèntium. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Homilia 1. in Evang.

Dominus, ac Redèmptor noster paràtos nos invenìre desìderans, senescèntem mundum, quæ mala sequàntur, denùntiat, ut nos ab ejus amòre compèscat. Appropinquàntem ejus tèrminum quantæ percussiònes prævèniat, innotèscit: ut si Deum metùere in tranquillitàte nòlumus, saltem vicìnum ejus judìcium, vel percussiònibus attrìti timeàmus.

℟. Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, dicit Dòminus: * Et vocàbitur nomen ejus Admiràbilis, Deus, Fortis. ℣. Super sòlium David, et super regnum ejus sedèbit in ætèrnum. Et.

Lectio VIII.

Huic ètenim lectiòni sancti Evangèlii, quam modo vestra fratèrnitas audìvit, paulo supèrius Dòminus præmìsit, dicens: Exùrget gens contra gentem, et regnum advèrsus regnum: et erunt terræmòtus magni per loca, et pestilèntiæ, et fames. Et quibùsdam interpòsitis, hoc, quod modo

audìstis, adjùnxit: Erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in terris pressùra gèntium præ confusiòne sònitus maris, et flùctuum. Ex quibus profècto òmnibus àlia jam facta cèrnimus, àlia in pròximo ventùra formidàmus.

℟. Audìte verbum Dòmini, gentes, et annuntiàte illud in fìnibus terræ: * Et ìnsulis, quæ procul sunt, dìcite: Salvàtor noster advèniet. ℣. Annuntiàte, et audìtum fàcite: loquìmini, et clamàte. Et ìnsulis.

Lectio IX.

Nam gentem contra gentem exùrgere, earùmque pressùram terris insìstere, plus jam in nostris tempòribus cèrnimus, quam in codìcibus lègimus. Quod terræmòtus urbes innùmeras òbruat, ex àliis mundi pàrtibus scitis, quam frequènter audìvimus. Pestilèntias sine cessatiòne pàtimur. Signa vero in sole, et luna, et stellis, adhuc apèrte mìnime vìdimus: sed quia et hæc non longe sint, ex ipsa jam àeris immutatiòne collìgimus.

℟. Ecce dies vèniunt, dicit Dòminus, et suscitàbo David germen justum: et regnàbit Rex, et sàpiens erit, et fàciet judìcium et justìtiam in terra: * Et hoc est nomen, quod vocàbunt eum: * Dòminus justus noster. ℣. In dièbus illis salvàbitur Juda, et Israel habitàbit confidènter. Et hoc. Glòria Patri. Dòminus.

Ab hac Dominica usque ad Nativ. Domini, et a Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha, Dominicis diebus dicitur nonum ℟. quia Te Deum non dicitur nisi in Festis.

AD LAUDES
et per Horas, Antiphonæ.

1. In illa die * stillàbunt montes dulcèdinem, et colles fluent lac et mel, allelùja.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Jucundàre, * fìlia Sion, et exùlta satis, fìlia Jerùsalem, allelùja.

3. Ecce Dòminus * vèniet, et omnes sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna, allelùja.

4. Omnes sitièntes, * venìte ad aquas: quærite Dòminum, dum invenìri potest, allelùja.

5. Ecce vèniet * Prophèta magnus, et ipse renovàbit Jerùsalem, allelùja.

Capit. Rom. 13. d.

Fratres, Hora est jam nos de somno sùrgere. Nunc enim pròpior est nostra salus, quam cum credìdimus.

HYMNUS

En clara vox redàrguit
Obscùra quæque pèrsonans:
Procul fugèntur sòmnia:
Ab alto Jesus pròmicat.

Mens jam resùrgat tòrpida,
Non àmplius jacens humi:
Sidus refùlget jam novum,
Ut tollat omne nòxium.

En Agnus ad nos mìttitur
Laxàre gratis dèbitum:
Omnes simul cum làcrymis
Precèmur indulgèntiam.

Ut cum secùndo fùlserit,
Metùque mundum cìnxerit,
Non pro reàtu pùniat,
Sed nos pius tunc pròtegat.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini. ℟. Rectas fàcite sèmitas ejus.

Ad Bened. Ant. Spìritus sanctus * in te descèndet, Marìa: ne tìmeas, habèbis in ùtero Fìlium Dei, allelùja.

Oratio.

Excita, quæsumus Dòmine, potèntiam tuam, et veni: ut ab imminèntibus peccatòrum nostròrum perìculis, te mereàmur protegènte èripi, te liberànte salvàri. Qui vivis etc.

Ad Primam, Tertiam, Sextam et Nonam, Antiphonæ de Laud. dicuntur per ordinem, quarta prætermissa. Quod etiam servatur in aliis Dominicis Adventus.

In ℟. br. ad Primam, loco Qui sedes, dicitur Qui ventùrus es in mundum.

Sic dicitur quotidie usque ad Nativitatem Domini, etiam in Officio de Sanctis, præterquam in die et infra Oct. Immac. Concept. B. M. V.

Deinde Kyrie elèison, cum reliquis, ut in Psalterio. 30.

Ad Absolutionem Capituli lectio brevis, Dòmine, miserère, 33. quæ dicitur in Dominicis et Feriis usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Ad Tertiam, Capit. Fratres: Hora est, 171.

℟. br. Veni ad liberàndum nos, * Dòmine Deus

virtùtum. Et repetitur: Veni ad liberàndum nos, Dòmine Deus virtùtum. ℣. Ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus. Dòmine Deus virtùtum. Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui sancto. Veni ad liberàndum nos, Dòmine Deus virtùtum. ℣. Timèbunt gentes nomen tuum, Dòmine. ℟. Et omnes reges terræ glòriam tuam.

Sic repetuntur ℣℣. in omnibus ℟℟. br. Horarum.

AD SEXTAM

Capit. Rom. 13, d.

Nox præcèssit, dies autem appropinquàvit: abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis.

℟. br. Ostènde nobis, Dòmine, * Misericòrdiam tuam. Ostènde. ℣. Et salutàre tuum da nobis. Misericòrdiam. Glòria Patri. Ostende. ℣. Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui. ℟. Vìsita nos in salutàri tuo.

AD NONAM

Capit. Rom. 13, d.

Sicut in die honèste ambulèmus; non in comessatiònibus et ebrietàtibus, non in cubìlibus et impudicìtiis, non in contentiòne et æmulatiòne, sed induìmini Dòminum Jesum Christum.

℟. br. Super te, Jerùsalem, * Oriètur Dòminus. Super. ℣. Et glòria ejus in te vidèbitur. Oriètur. Glòria Patri. Super. ℣. Dòmine Deus virtùtum convèrte nos. ℟. Et ostende fàciem tuam, et salvi èrimus.

Ad Vesperas, Ant. de Laud., Psalmi de Dom.

Capitulum, Hymnus et ℣. ut in I. Vesperis, 171.

Ad Magnif. Ant. Ne tìmeas, Marìa, invenìsti enim gràtiam apud Dòminum: ecce concìpies, et pàries fìlium, allelùja.

Hymni, ℣℣. et ℟℟. br. hujus Dominicæ dicuntur in aliis Dominicis et Feriis Adventus.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Feria Secunda.

Ad Matutinum.

Invit. Regem ventùrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Hymn. Verbum supernum, 172.

Antiphonæ et Psalmi Feriæ II. 48.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 1. d.

Lavamini, mundi estòte, aufèrte malum cogitatiònum vestràrum ab

òculis meis: quièscite àgere pervèrse, dìscite benefàcere: quærite judìcium, subvenìte opprèsso, judicàte pupìllo, defèndite vìduam. Et venìte, et argùite me, dicit Dòminus: si fùerint peccàta vestra ut còccinum, quasi nix dealbabùntur: et si fùerint rubra quasi vermìculus, velut lana alba erunt.

℟. Sùscipe verbum, Virgo Marìa, quod tibi a Dòmino per Angelum transmìssum est: concìpies et pàries Deum pàriter et hòminem: * Ut benedìcta dicàris inter omnes mulìeres. ℣. Pàries quidem fìlium, et virginitàtis non patièris detrimèntum: efficièris gràvida, et eris mater semper intàcta. Ut.

Lectio II.

Si voluèritis, et audièritis me, bona terræ comedètis. Quod si noluèritis, et me ad iracùndiam provocavèritis, glàdius devoràbit vos, quia os Dòmini locùtum est. Quòmodo facta est mèretrix cìvitas fidèlis, plena judìcii? Justìtia habitàvit in ea, nunc autem homicìdæ. Argèntum tuum versum est in scòriam: vinum tuum mixtum est aqua. Prìncipes tui infidèles, sòcii furum: omnes dìligunt mùnera, sequùntur retributiònes. Pupìllo non jùdicant, et causa vìduæ non ingrèditur ad illos.

℟. Lætèntur cœli, et exùltet terra; jubilàte, montes, làudem: quia Dòminus noster vèniet. * Et pàuperum suòrum miserèbitur. ℣. Oriètur in dièbus ejus justìtia, et abundàntia pacis. Et.

Lectio III.

Propter hoc ait Dòminus Deus exercìtuum fortis Israel: Heu, consolàbor super hòstibus meis, et vindicàbor de inimìcis meis. Et convèrtam manum meam ad te, et excòquam ad purum scòriam tuam, et àuferam omne stannum tuum. Et restìtuam jùdices tuos ut fuèrunt prius, et consiliàrios tuos sicut antìquitus: post hæc vocàberis cìvitas justi, urbs fidèlis. Sion in judìcio redimètur, et redùcent eam in justìtia: et cònteret scelèstos, et peccatòres simul: et qui dereliquèrunt Dòminum consumèntur.

℟. Alièni non transìbunt per Jerùsalem àmplius: * Nam in illa die stillàbunt montes dulcèdinem, et colles fluent lac et mel, dicit Dòminus. ℣. Deus a Lìbano

vèniet, et Sanctus de monte umbròso et condènso. Nam. Glòria Patri. Nam.

Ad Laudes, Ant. et Psalmi Feriæ II, 61.

Capitulum. Isaiæ 2.

VENITE, et ascendàmus ad montem Dòmini, et ad domum Dei Jacob; et docèbit nos vias suas, et ambulàbimus in sèmitis ejus: quia de Sion exìbit lex, et verbum Dòmini de Jerùsalem.

Hymnus. En clara vox, et ℣. Vox clamàntis, 177.

Ad Bened., Ant. Angelus Dòmini * nuntiàvit Marìæ, et concèpit de Spìritu sancto, allelùja.

In feriali Officio per Adventum dicuntur Preces ut in Psalterio. 64.

Oratio. Excita, quæsumus, 177.

Oratio Dominicæ præteritæ semper dicitur per Hebdomadam in feriali Officio, quando propria non assignatur.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

Ad Horas, Ant. de Laudibus Dominicæ præcedentis, Capit., ℟℟. br. et alia ut in Psalterio, nisi quod in ℟. br. ad Primam, loco ℣. Qui sedes. dicitur ℣. Qui ventùrus es in mundum.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Psalterio, 142.

Capit. Gen. 49. b.

NON auferètur sceptrum de Juda, et dux de fèmore ejus, donec vèniat qui mittèndus est, et ipse erit expectàtio gèntium.

Hymnus. Creàtor alme, et ℣. Roràte cœli, 171.

Ad Magnif., Ant. Leva, Jerùsalem, * òculos tuos, et vide potèntiam Regis: Ecce Salvàtor venit sòlvere te a vìnculo.

Deinde preces ut in Psalterio, 144, et Oratio Dominicæ præcedentis.

Capitula prædicta dicuntur in feriali Officio usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Feria Tertia.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 2.

VERBUM, quod vidit Isaìas, fìlius Amos, super Juda et Jerùsalem. Et erit in novìssimis dièbus præparàtus mons domus Dòmini in vèrtice mòntium, et elevàbitur super colles, et fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pòpuli multi, et dicent: Venìte et ascendàmus ad montem Dòmini, et ad domum Dei Jacob, et docèbit nos vias suas, et ambulàbimus in sèmitis ejus: quia de Sion

exìbit lex, et verbum Dòmini de Jerùsalem.

℟. Montes Israel, ramos vestros expàndite, et florète, et fructus fàcite: * Prope est ut vèniet dies Dòmini. ℣. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes pluant Justum: aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem. Prope.

Lectio II.

ET judicàbit gentes, et àrguet pòpulos multos: et conflàbunt glàdios suos in vòmeres, et lànceas suas in falces: non levàbit gens contra gentem glàdium, nec exercebùntur ultra ad prælium. Domus Jacob, venìte, et ambulèmus in lùmine Dòmini. Projecìsti enim pòpulum tuum, domum Jacob: quia replèti sunt ut olim, et àugures habuèrunt ut Philìsthiim, et pùeris aliènis adhæsèrunt.

℟. Erùmpant montes jucunditàtem, et colles justìtiam: * Quia lux mundi Dòminus cum potèntia venit. ℣. De Sion exìbit lex, et verbum Dòmini de Jerùsalem. Quia.

Lectio III.

REPLETA est terra argènto et auro: et non est finis thesauròrum ejus: et replèta est terra ejus equis: et innumeràbiles quadrìgæ ejus. Et replèta est terra ejus idòlis: opus mànuum suàrum adoravèrunt, quod fecèrunt dìgiti eòrum. Et incurvàvit se homo, et humiliàtus est vir: ne ergo dimìttas eis.

℟. Ecce ab Austro vènio ego Dòminus Deus vester, * Visitàre vos in pace. ℣. Aspiciam vos, et crèscere fàciam; multiplicabìmini, et firmàbo pactum meum vobìscum. Visitàre. Glòria Patri. Visitàre.

Ad Bened., Ant. Antequam convenìrent, * invènta est Marìa habens in ùtero de Spìritu sancto, allelùja.

Ad Magnific., Ant. Quærite Dòminum, * dum invenìri potest: invocàte eum, dum prope est, allelùja.

Feria Quarta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 3.

ECCE enim dominàtor Dòminus exercìtuum àuferet a Jerùsalem et a Juda vàlidum, et fortem, omne robur panis, et omne robur aquæ: fortem, et virum bellatòrem: jùdicem, et prophètam, et arìolum, et senem: prìncipem super quinquagìn-

ta, et honoràbilem vultu, et consiliàrium, et sapièntem de architèctis et prudèntem elòquii mystici. Et dabo pùeros prìncipes eòrum, et effeminàti dominabùntur eis.

℟. Rex noster advèniet Christus, * Quem Joànnes prædicàvit Agnum esse ventùrum. ℣. Super ipsum continèbunt reges os suum, ipsum gentes deprecabùntur. Quem.

Lectio II.

Et ìrruet pòpulus, vir ad virum, et unusquìsque ad pròximum suum: tumultuàbitur puer contra senem, et ignòbilis contra nòbilem. Apprehèndet enim vir fratrem suum domèsticum patris sui: Vestimèntum tibi est, princeps esto noster, ruìna autem hæc sub manu tua. Respondèbit in die illa, dicens: Non sum mèdicus, et in domo mea non est panis, neque vestimèntum: nolìte constitùere me prìncipem pòpuli.

℟. Ante multum tempus prophetàvit Ezèchiel: Vidi portam clàusam, ecce Deus ante sæcula ex ea procedèbat pro salùte mundi: * Et erat ìterum clàusa, demònstrans Vìrginem, quia post partum permànsit virgo. ℣. Porta quam vidìsti, Dòminus solus transìbit per illam. Et erat.

Lectio III.

Ruit enim Jerùsalem et Judas còncidit, quia lìngua eòrum et adinventiònes eòrum contra Dòminum, ut provocàrent òculos majestàtis ejus. Agnìtio vultus eòrum respòndit eis: et peccàtum suum quasi Sòdoma prædicavèrunt, nec abscondèrunt: væ ànimæ eòrum quòniam rèddita sunt eis mala. Dìcite jùsto quòniam bene, quòniam fructum adinventiònum suàrum còmedet. Væ ìmpio in malum: retribùtio enim mànuum ejus fiet ei.

℟. Ecce dies vèniunt, dicit Dòminus, et suscitàbo David germen justum: et regnàbit Rex, et sàpiens erit, et fàciet judìcium et justìtiam in terra: * Et hoc est nomen, quod vocàbunt eum: * Dòminus justus noster. ℣. In dièbus illis salvàbitur Juda, et Israel habitàbit confidènter. Et. Glòria Patri. Dòminus.

Ad Bened., Ant. De Sion * exìbit lex, et verbum Dòmini de Jerùsalem.

Ad Magnif. Ant. Vèniet * fòrtior me post me, cujus non sum dignus sòlvere corrìgiam calceamentòrum.

Feria Quinta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 4.

Et apprehèndent septem mulìeres virum unum in die illa, dicèntes: Panem nostrum comedèmus, et vestimèntis nostris operièmur: tantummòdo invocètur nomen tuum super nos, aufer oppròbrium nostrum. In die illa erit germen Dòmini in magnificèntia et glòria, et fructus terræ sublìmis, et exultàtio his, qui salvàti fùerint de Isràel. Et erit: Omnis qui relictus fùerit in Sion, et resìduus in Jerùsalem, sanctus vocàbitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerùsalem.

℟. Sùscipe verbum, Virgo Marìa, quod tibi a Dòmino per Angelum transmissum est: concìpies et pàries Deum pàriter et hòminem, * Ut benedìcta dicàris inter omnes mulìeres. ℣. Pàries quidem filium, et virginitàtis non patièris detrimèntum: efficièris gràvida, et eris mater semper intàcta. Ut benedìcta.

Lectio II. Cap. 5.

Cantabo dilècto meo cànticum patruèlis mei vìneæ suæ. Vìnea facta est dilècto meo in cornu filio òlei. Et sepìvit eam, et làpides elègit ex illa, et plantàvit eam elèctam, et ædificàvit turrim in mèdio ejus, et tòrcular extrùxit in ea: et expectàvit ut fàceret uvas, et fecit labrùscas. Nunc ergo, habitatòres Jerùsalem, et viri Juda, judicàte inter me, et vìneam meam. Quid est quod dèbui ultra fàcere vìneæ meæ, et non feci ei? an quod expectàvi ut fàceret uvas, et fecit labrùscas?

℟. Aspicièbam in visu noctis, et ecce in nùbibus cœli Fìlius hòminis veniebat: et datum est ei regnum, et honor: * Et omnis pòpulus, tribus, et lìnguæ sèrvient ei. ℣. Potèstas ejus, potèstas ætèrna, quæ non auferètur: et regnum ejus, quod non corrumpètur. Et.

Lectio III.

Et nunc ostèndam vobis quid ego fàciam vìneæ meæ: àuferam sepem ejus, et erit in direptiònem: dìruam macèriam ejus, et erit in conculcatiònem. Et ponam eam desèrtam: non putà-

bitur, et non fodiètur: et ascèndent vepres et spinæ: et nùbibus mandàbo ne pluant super eam imbrem. Vìnea enim Dòmini exercìtuum, domus Israel est: et vir Juda germen ejus delectàbile: et expectàvi ut fàceret judìcium, et ecce inìquitas, et justìtiam, et ecce clamor.

℟. Missus est Gàbriel Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Joseph, nùntians ei verbum: et expavèscit Virgo de lùmine: Ne tìmeas, Marìa, invenìsti gràtiam apud Dòminum: * Ecce concìpies et pàries, et vocàbitur Altìssimi Fìlius. ℣. Dabit ei Dòminus Deus sedem David patris ejus, et regnàbit in domo Jacob in ætèrnum. Ecce. Glòria Patri. Ecce.

Ad Bened. Ant. Benedìcta * tu in mulièribus: et benedìctus fructus ventris tui.

Ad Magnif. Ant. Expectàbo * Dòminum Salvatòrem meum, et præstolàbor eum dum prope est, allelùja.

Feria Sexta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 6.

In anno, quo mòrtuus est rex Ozìas, vidi Dòminum sedèntem super sòlium excèlsum et elevàtum: et ea, quæ sub ipso erant, replèbant templum. Sèraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ àlteri: duàbus velàbant fàciem ejus, et duàbus velàbant pedes ejus, et duàbus volàbant. Et clamàbant alter ad àlterum, et dicèbant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dòminus Deus exercìtuum, plena est omnis terra glòria ejus.

℟. Ave Marìa, 174.

Lectio II.

Et commòta sunt superliminària càrdinum a voce clamàntis, et domus replèta est fumo. Et dixi: Væ mihi, quia tàcui, quia vir pollùtus làbiis ego sum, et in mèdio pòpuli pollùta làbia habèntis ego hàbito, et Regem Dòminum exercìtuum vidi òculis meis. Et volàvit ad me unus de Sèraphim, et in manu ejus càlculus, quem fòrcipe tùlerat de altàri. Et tètigit os meum, et dixit: Ecce tètigit hoc làbia tua, et auferètur inìquitas tua, et peccàtum tuum mundàbitur.

℟. Salvatòrem, 174.

Lectio II.

Et audìvi vocem Dòmini dicèntis: Quem

mittam? et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me. Et dixit: Vade, et dices pòpulo huic: Audìte audièntes, et nolìte intellìgere: et vidète visiònem, et nolìte cognòscere. Excæca cor pòpuli hujus: et aures ejus àggrava: et òculos ejus clàude: ne forte vìdeat òculis suis et àuribus suis àudiat, et corde suo intèlligat, et convertàtur, et sanem eum.

℟. Obsecro, 175.

Ad Bened. Ant. Ecce vèniet * Deus et homo de domo David sedère in throno, allelùja.

Ad Magnif. Ant. Ex Ægypto * vocàvi Fìlium meum: vèniet, ut salvet pòpulum suum.

Sabbato.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 7.

Et factum est in dièbus Achaz fìlii Jòathan fìlii Ozìæ regis Juda, ascèndit Rasin Rex Syriæ, et Phàcee fìlius Romelìæ rex Israel, in Jerùsalem, ad præliàndum contra eam: et non potuèrunt debellàre eam. Et nuntiavèrunt dòmui David, dicèntes: Requièvit Syria super Ephraim, et commòtum est cor ejus, et cor pòpuli ejus, sicut movèntur ligna silvàrum a fàcie venti. Et dixit Dòminus ad Isaìam: Egrèdere in occùrsum Achaz tu, et qui derelìctus est Jasub fìlius tuus, ad extrèmum aquædùctus piscìnæ superiòris in via Agri fullònis.

℟. Ecce virgo, 175.

Lectio II.

Et dices ad eum: Vide ut sìleas: noli timère, et cor tuum ne formìdet a duàbus càudis titiònum fumigàntium istòrum, in ira furòris Rasin Regis Syriæ, et fìlii Romelìæ: eo quod consìlium inìerit contra te Syria in malum Ephraim, et fìlius Romelìæ, dicèntes: Ascendàmus ad Judam, et suscitèmus eum, et avellàmus eum ad nos, et ponàmus regem in mèdio ejus fìlium Tàbeel.

℟. Audìte verbum, 176.

Lectio III.

Et adjècit Dòminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dòmino Deo tuo in profùndum infèrni, sive in excèlsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentàbo Dòminum. Et dixit: Audìte ergo, domus David: Numquid parum vobis est, molèstos esse homìnibus, quia mo-

lèsti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dòminus ipse vobis signum. Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, et vocàbitur nomen ejus Emmànuel. Butyrum et mel còmedet, ut sciat reprobàre malum, et elìgere bonum.

℟. Ecce dies, 176.

Ad Bened. Ant. Sion, noli timère * ecce Deus tuus vèniet, allelùja.

Ad Vesperas, Capit.

Rom. 15.

Fratres, Quæcùmque scripta sunt, ad nostram doctrìnam scripta sunt: ut per patièntiam, et consolatiònem Scripturàrum, spem habeàmus.

Hymnus

Creator alme sìderum,
Ætèrna lux credèntium,
Jesu, Redèmptor òmnium,
Intènde votis sùpplicum.

Qui dæmonis ne fràudibus,
Perìret orbis ìmpetu
Amòris actus lànguidi,
Mundi medèla factus es.

Commùne qui mundi nefas
Ut expiàres, ad Crucem
E Vìrginis Sacràrio.
Intàcta prodis vìctima.

Cujus potèstas glòriæ,
Nomènque cum primum sonat,
Et cœlites, et ìnferi
Tremènte curvàntur genu.

Te deprecàmur ùltimæ
Magnum dièi Jùdicem:
Armis supèrnæ gràtiæ
Defènde nos ab hòstibus.

Virtus, honor, laus, glòria,
Deo Patri, cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Roràte, cœli, dèsuper et nubes pluant justum. ℟. Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

Ad Magnif. Ant. Veni, Dòmine, * visitàre nos in pace, ut lætèmur coram te corde perfècto.

Oratio.

Excita, Dòmine, corda nostra ad præparàndas Unigèniti tui vias: ut per ejus advèntum purificàtis tibi mèntibus servìre mereàmur. Qui tecum vivit.

Dom. II. Adventus.

Ad Matutinum, Invitat. Regem ventùrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus.

Verbum supèrnum prèdiens
E Patris ætèrni sinu,

Qui natus orbi sùbvenis,
Labènte cursu tèmporis;

Illùmina nunc pèctora,
Tuòque amòre còncrema:
Ut cor cadùca dèserens
Cœli volùptas ìmpleat.

Ut, cum tribùnal jùdicis
Damnàbit igni nòxios,
Et vox amìca dèbitum
Vocàbit ad cœlum pios,

Non esca flammàrum nigros
Volvàmur inter tùrbines:
Vultu Dei sed còmpotes
Cœli fruàmur gàudiis.

Patri simùlque Fìlio,
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

In 1. Nocturno

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 11.

Et egrediètur virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet. Et requièscet super eum spìritus Dòmini; spìritus sapièntiæ, et intellèctus, spìritus consìlii, et fortitùdinis, spìritus sciéntiæ, et pietàtis; et replèbit eum spìritus timòris Dòmini. Non secùndum visiònem oculòrum judicàbit, neque secùndum audìtum àurium àrguet, sed judicàbit in justìtia pàuperes, et àrguet in æquitàte pro mansuètis terræ.

℟. Jerùsalem, cito vèniet salus tua: quare mœròre consùmeris? nùmquid consiliàrius non est tibi, quia innovàvit te dolor? Salvàbo te, et liberàbo te, noli timère. ℣. Ego enim sum Dòminus Deus tuus, Sanctus Israel, Redèmptor tuus. Salvàbo.

Lectio II.

Et percutiet terram virga oris sui, et spìritu labiòrum suòrum interfìciet ìmpium. Et erit justìtia cìngulum lumbòrum ejus, et fides cinctòrium renum ejus. Habitàbit lupus cum agno, et pardus cum hædo accubàbit: vìtulus et leo et ovis simul morabùntur, et puer pàrvulus minàbit eos. Vìtulus et ursus pascèntur: simul requièscent càtuli eòrum: et leo quasi bos còmedet pàleas.

℟. Ecce Dòminus vèniet, et omnes sancti ejus cum eo, et erit in die illa lux magna: et exìbunt de Jerùsalem sicut aqua munda; et regnàbit Dòminus in ætèrnum, * Super omnes gentes. ℣. Ecce Dòminus cum virtùte vèniet: et regnum in manu ejus, et potèstas, et impèrium. Super.

Lectio III.

Et delectàbitur infans ab ùbere super foràmine àspidis; et in ca-

vèrna règuli, qui ablactàtus fùerit, manum suam mittet. Non nocèbunt, et non occìdent in univèrso monte sancto meo: quia replèta est terra scièntia Dòmini, sicut aquæ maris operièntes. In die illa, radix Jesse, qui stat in signum populòrum, ipsum gentes deprecabùntur, et erit sepùlcrum ejus gloriòsum.

℟. Cìvitas Jerùsalem, noli flere: quòniam dòluit Dòminus super te, * Et àuferet a te omnem tribulatiònem. ℣. Ecce Dòminus in fortitùdine vèniet: et bràchium ejus dominàbitur. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

De Expositiòne sancti Hierònymi Presbyteri in Isaìam Prophètam.

Lectio iv.

L. 4. in c. 11. Isaiæ.

Et egrediètur virga de radìce Jesse. Usque ad princìpium visiònis, vel pònderis Babylònis, quod vidit Isaìas fìlius Amos, omnis hæc prophetìa de Christo est, quam per partes vòlumus explanàre, ne simul propòsita atque dissèrta, lectòris confùndat memòriam. Virgam et florem de radìce Jesse ipsum Dòminum Judæi interpretàntur, quod scìlicet in virga regnàntis potèntia, in flore pulcritùdo monstrètur.

℟. Ecce vèniet Dòminus protèctor noster sanctus Israel, * Corònam regni habens in càpite suo. ℣. Et dominàbitur a mari usque ad mare, et a flùmine usque ad tèrminos orbis terràrum. Corònam.

Lectio v.

Nos àutem virgam de radìce Jesse sanctam Marìam Vìrginem intellegàmus, quæ nullum hàbuit sibi frùticem cohærèntem: de qua et supra lègimus: Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium. Et florem, Dòminum Salvatòrem, qui dicit in Càntico canticòrum: Ego flos campi, et lìlium convàllium.

℟. Sicut mater consolàtur fìlios suos, ita consolàbor vos, dicit Dòminus: et de Jerùsalem civitàte quam elègi, vèniet vobis auxìlium; * Et vidèbitis, et gaudèbit cor vestrum. ℣. Dabo in Sion salùtem, et in Jerùsalem glòriam meam. Et vidèbitis.

Lectio vi.

Super hunc ìgitur florem, qui de trunco et radìce Jesse per Marìam Vìrginem repènte consùrget, requièscet Spìritus Dòmini, quia in ipso complàcuit omnem plenitùdinem divinitàtis habitàre corporàliter: nequàquam per partes, ut in cæteris Sanctis: sed juxta Evangèlium eòrum quod Hebræo sermòne conscrìptum legunt Nazaræi: Descèndet super eum omnis fons Spìritus sancti. Dòminus autem Spìritus est: et ubi Spìritus Dòmini, ibi libèrtas.

℟. Jerùsalem, plantàbis vìneam in mòntibus tuis: exultàbis, quòniam dies Dòmini vèniet: surge, Sion, convèrtere ad Dòminum Deum tuum: gaude et lætàre, Jacob, * Quia de mèdio gèntium Salvàtor tuus vèniet. Exùlta satis, fìlia Sion: jùbila, fìlia Jerùsalem. Quia. Glòria Patri. Quia.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 11.

In illo tèmpore: Cum audìsset Joànnes in vìnculis opera Christi, mittens duos de discìpulis suis, ait illi: Tu es qui ventùrus es, an àlium expectàmus? Et rèliqua.

Homilìa s. Gregòrii Papæ.

Hom. 6. in Ev. post init.

Visis tot signis, tantisque virtùtibus, non scandalizàri quisque pòtuit, sed admiràri. Sed infidèlium mens grave in illo scàndalum pèrtulit, cum eum post tot miràcula morièntem vidit. Unde et Pàulus dicit: Nos autem prædicàmus Christum crucifìxum, Judæis quidem scàndalum, Gèntibus autem stultìtiam. Stultum quippe hominìbus visum est, ut pro homìnibus auctor vitæ morerètur: et inde contra eum homo scàndalum sumpsit, unde ei àmplius dèbitor fieri dèbuit. Nam tanto Deus ab homìnibus dìgnius honoràndus est, quanto pro hòminibus et indìgna suscèpit.

℟. Egrediètur Dòminus de Samarìa ad portam quæ rèspicit ad Orièntem: et vèniet in Bèthlehem, àmbulans super aquas redemptiònis Judæ: * Tunc salvus erit omnis homo: quia ecce vèniet. ℣. Et præparàbitur in misericòrdia sòlium ejus, et sedèbit super illud in veritàte. Tunc.

Lectio viii.

Quid est ergo dìcere, Beàtus qui non fùerit scandalizàtus in me; nisi apèrta voce abjectiònem mortis suæ humilitatèmque signàre? Ac si patènter dicat: Mira quidem fà-

cio, sed abjècta pèrpeti non dedìgnor. Quia ergo morièndo te sùbsequor, cavèndum valde est homìnibus, ne in me mortem despìciant, qui signa venerántur.

℟. Festìna, ne tardàveris, Dòmine: * Et lìbera pòpulum tuum. ℣. Veni, Dòmine, et noli tardàre, relàxa facìnora plebi tuæ. Et lìbera.

Lectio IX.

Sed dimìssis Joànnis discìpulis, quid de eòdem Joànne turbis dicat, audiàmus. Quid exìstis in desèrtum vidère? Arùndinem vento agitàtam? Quod vidèlicet non asserèndo, sed negàndo intulit. Arùndinem quippe mox ut àura contìgerit, in partem àlteram inflèctit. Et quid per arùndinem, nisi carnàlis ànimus designàtur? Qui mox ut favòre, vel detractiòne tàngitur, statim in partem quàmlibet inclinàtur.

℟. Ecce Dòminus vèniet, cum splendòre descèndens, et virtus ejus cum eo, * Visitàre pòpulum suum in pace, et constitùere super eum vitam sempitèrnam. ℣. Ecce Dòminus noster cum virtùte vèniet. Visitàre. Glòria Patri. Visitàre.

AD LAUDES.

et per Horas Ant.

1. Ecce in nùbibus * cœli Dòminus vèniet cum potestàte magna, allelùja.

Ps. Dòminus regnàvit. cum reliquis, 20.

2. Urbs, fortitùdinis * nostræ Sion, Salvàtor ponètur in ea murus et antemuràle: aperìte portas, quia nobìscum Deus, allelùja.

3. Ecce apparèbit * Dòminus, et non mentiètur: si moram fècerit, expècta eum, quia vèniet, et non tardàbit, allelùja.

4. Montes et colles* cantàbunt coram Deo làudem, et òmnia ligna silvàrum plàudent mànibus: quòniam vèniet Dominàtor Dòminus in regnum ætèrnum, allelùja, allel.

5. Ecce Dòminus noster * cum virtùte vèniet, et illuminàbit òculos servòrum suòrum, allelùja.

Capitulum. Rom. 15.

Fratres, Quæcùmque scripta sunt, ad nostram doctrìnam scripta sunt: ut per patièntiam, et consolatiònem Scripturàrum, spem habeàmus.

Hymnus

En clara vox redàrguit
Obscùra quæque pèrsonans:
Procul fugèntur sòmnia:
Ab alto Jesus pròmicat.

Mens jam resùrgat tòrpida,
Non àmplius jacens humi:
Sidus refùlget jam novum,
Ut tollat omne nòxium.

En Agnus ad nos mìttitur
Laxàre gratis dèbitum:
Omnes simul cum làcrymis
Precèmur indulgèntiam:

Ut cum secùndo fùlserit,
Metùque mundum cìnxerit,
Non pro reàtu pùniat,
Sed nos pius tunc pròtegat.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculorum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini. ℟. Rectas fàcite sèmitas ejus.

Ad Bened. Ant. Joànnes autem * cum audìsset in vìnculis òpera Christi, mittens duos ex discìpulis suis, ait illi: Tu es qui ventùrus es, an àlium expectàmus?

Oratio.

Excita, Dòmine, corda nostra ad præparàndas Unigèniti tui vias: ut per ejus advèntum, purificàtis tibi mèntibus servìre mereàmur. Qui tecum vivit.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Quæcùmque, supra.

℟. br. Veni ad liberàndum nos, * Dòmine Deus virtùtum. Veni. ℣. Ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus. Dòmine. Glòria Patri. Veni. ℣. Timèbunt gentes nomen tuum, Dòmine. ℟. Et omnes reges terræ glòriam tuam.

AD SEXTAM

Capit. Rom. 15. c.

Deus àutem patièntiæ et solàtii, det vobis idìpsum sàpere in altèrutrum secùndum Jesum Christum: ut unànimes uno ore honorificètis Deum, et Patrem Dòmini nostri Jesu Christi.

℟. br. Ostènde nobis, Dòmine, * Misericòrdiam tuam. Ostènde. ℣. Et salutàre tuum da nobis. Misericòrdiam tuam. Glòria Patri. Ostènde. ℣. Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui. ℟. Vìsita nos in salutàri tuo.

AD NONAM

Capit. Rom. 15. c.

Deus autem spei rèpleat vos omni gàudio et pace in credèndo: ut abundètis in spe, et in virtùte Spìritus Sancti.

℟. br. Super te, Jerùsalem, * Oriètur Dòminus. Super. ℣. Et glòria ejus in te vidèbitur. Oriètur. Glòria Patri. Super.

℣. Dòmine Deus virtùtum convèrte nos. ℟. Et ostènde fàciem tuam, et salvi erìmus.

Ad. Vesp. Ant. de Laud. Psalmi de Dominica, Capit., Hymnus et ℣. ut in I. Vesp. 186.

Ad Magnif. Ant. Tu es* qui ventùrus es, an àlium expectàmus? Dìcite Joànni quæ vidìstis: Ad lumen rèdeunt cœci: mòrtui resùrgunt, pàuperes evangelizàntur, allelùja.

Post Vesperas diei, Vesperæ Defunctorum.

Feria Secunda.

Ad Matutinum, Invitat. Regem ventùrum Dòminum.

Hymnus. Verbum supèrnum, 172.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 13.

Onus Babylònis, quod vidit Isaìas, fìlius Amos. Super montem caliginòsum levàte signum, exaltàte vocem, levàte manum, et ingrediàntur portas duces. Ego mandàvi sanctificàtis meis, et vocàvi fortes meos in ira mea, exultàntes in glòria mea. Vox multitùdinis in mòntibus, quasi populòrum frequèntium: vox sònitus regum, gèntium congregatàrum.

℟. Sùscipe verbum, 179.

Lectio II.

Dominus exercìtuum præcèpit milìtiæ belli, venièntibus de terra procul, a summitàte cœli: Dòminus, et vasa furòris ejus, ut dispèrdat omnem terram. Ululàte, quia prope est dies Dòmini: quia vàstitas a Dòmino vèniet. Propter hoc omnes manus dissolvèntur, et omne cor hòminis contabèscet et conterètur. Torsiònes et dolòres tenèbunt: quasi partùriens dolèbunt: unusquìsque ad pròximum suum stupèbit, fàcies combùstæ vultus eòrum.

℟. Lætèntur cœli, 179.

Lectio III.

Ecce dies Dòmini vèniet, crudèlis et indignatiòne plenus, et iræ furorìsque, ad ponèndam terram in solitùdinem, et peccatòres ejus conterèndos de ea. Quòniam stellæ cœli, et splendor eòrum non expàndent lumen suum: obtenebràtus est sol in ortu suo, et luna non splendèbit in lùmine suo. Et visitàbo super orbis mala, et contra

ìmpios iniquitàtem eòrum, et quièscere fàciam supèrbiam infidèlium, et arrogàntiam fòrtium humiliàbo. ℟. Alièni, 179.

Ad Bened. Ant. De cœlo vèniet * Dominàtor Dòminus, et in manu ejus honor et impèrium.

Hodie Officium Defunctorum.

Ad Magnif. Ant. Ecce vèniet Rex * Dòminus terræ, et ipse àuferet jugum captivitàtis nostræ.

Feria Tertia.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 14.

Prope est ut vèniat tempus ejus, et dies ejus non elongabùntur. Miserèbitur enim Dòminus Jacob, et èliget adhuc de Israel, et requièscere eos fàciet super humum suam, adjungètur àdvena ad eos, et adhærèbit dòmui Jacob. Et tenèbunt eos pòpuli; et addùcent eos in locum suum: et possidèbit eos domus Israel super terram Dòmini in servos et ancìllas: et erunt capièntes eos qui se cèperant, et subjìcient exactòres suos.

℟. Montes, 181.

Lectio II.

Et erit in die illa: cum rèquiem dèderit tibi Deus a labòre tuo, et a concussiòne tua, et a servitùte dura, qua ante servìsti: sumes paràbolam istam contra regem Babylònis, et dices: Quòmodo cessàvit exàctor, quièvit tribùtum? Contrìvit Dòminus bàculum impiòrum, virgam dominàntium, cædèntem pòpulos in indignatiòne, plaga insanàbili, subjicièntem in furòre gentes, persequèntem crudèliter.

℟. Erùmpant, 181.

Lectio III.

Quomodo cecidìsti de cœlo, lùcifer, qui mane oriebàris? corruìsti in terram, qui vulneràbas gentes? Qui dicèbas in corde tuo: In cœlum conscèndam, supra astra Dei exaltàbo sòlium meum, sedèbo in monte testamènti, in latèribus Aquilònis. Ascèndam super altitùdinem nùbium, sìmilis ero Altìssimo. Verùmtamen ad infèrnum detrahèris in profùndum laci.

℟. Ecce ab Austro, 181.

Ad Bened. Ant. Super te, * Jerùsalem, oriètur Dòminus, et glòria ejus in te vidèbitur.

Ad Magnif. Ant. Vox clamàntis * in desèrto: Paràte viam Dòmini, rectas fàcite sèmitas Dei nostri.

Feria Quarta.

De Isaìa Prophèta

Lectio I. Cap. 16.

Emitte Agnum, Dòmine, Dominatòrem terræ, de Petra desèrti ad montem fìliæ Sion. Et erit: Sicut avis fùgiens, et pulli de nido avolàntes, sic erunt fìliæ Moab in transcènsu Arnon. Ini consìlium, coge concìlium: pone quasi noctem umbram tuam in merìdie: abscònde fugièntes, et vagos ne prodas. Habitàbunt apud te pròfugi mei: Moab, esto latìbulum eòrum a fàcie vastatòris.

℟. Rex noster, 182.

Lectio II.

Finitus est enim pulvis, consummàtus est miser, defècit qui conculcàbat terram. Et præparàbitur in misericòrdia sòlium, et sedèbit super illud in veritàte in tabernàculo David, jùdicans et quærens judìcium, et velòciter reddens quod justum est. Audìvimus supèrbiam Moab, supèrbus est valde: supèrbia ejus, et arrogàntia ejus, et indignàtio ejus plus quam fortitùdo ejus.

℟. Ante multum, 182.

Lectio III.

Idcirco ululàbit Moab ad Moab, univèrsus ululàbit: his qui lætàntur super muros cocti làteris, loquìmini plagas suas. Quòniam suburbàna Hèsebon desèrta sunt, et vìneam Sàbama dòmini gèntium excidèrunt: flagèlla ejus usque ad Jazer pervenèrunt: erravèrunt in desèrto, propàgines ejus relìctae sunt, transièrunt mare.

℟. Ecce Dòminus, 187.

Ad Bened. Ant. Ecce ego mitto * Angelum meum, qui præparàbit viam meam ante fàciem tuam.

Ad Magnif. Ant. Sion, renovàberis, * et vidèbis justum tuum, qui ventùrus est in te.

Feria Quinta.

De Isaìa Prophèta

Lectio I. Cap. 19.

Onus Ægypti. Ecce Dòminus ascèndet super nubem levem, et ingrediètur Ægyptum, et commovebùntur simulàcra Ægypti a fàcie ejus, et cor Ægypti tabèscet in mèdio ejus. Et concùrrere fàciam Ægyptios advèrsus Ægyptios: et pugnàbit vir contra fratrem suum, et vir contra amìcum suum, cìvitas advèrsus civitàtem, regnum advèrsus regnum.

℟. Jerùsalem, 187.

Lectio II.

Et dirumpètur spìritus Ægypti in viscèribus ejus, et consìlium ejus præcipitàbo: et interrogàbunt simulàcra sua, et divìnos suos, et pythònes, et arìolos. Et tradam Ægyptum in manu dominòrum crudèlium, et rex fortis dominàbitur eòrum, ait Dòminus Deus exercìtuum. Et arèscet aqua de mari, et flùvius desolàbitur, atque siccàbitur. Et deficient flùmina: attenuabùntur et siccabùntur rivi àggerum.

℟. Ecce Dòminus, 187.

Lectio III.

Stulti prìncipes Tàneos, sapièntes consiliàrii Pharaònis dedèrunt consìlium insìpiens. Quòmodo dicètis Pharaòni: Fìlius sapièntium ego, fìlius regum antiquòrum? Ubi nunc sunt sapièntes tui? annùntient tibi, et indìcent, quid cogitàverit Dòminus exercìtuum super Ægyptum. Stulti facti sunt prìncipes Tàneos, emarcuèrunt prìncipes Mèmpheos, decepèrunt Ægyptum, àngulum populòrum ejus.

℟. Cìvitas, 188.

Ad Bened. Ant. Tu es, qui ventùrus es, * Dòmine, quem expectàmus, ut salvum fàcias pòpulum tuum.

Ad Magnif. Ant. Qui post me vèniet, * ante me factus est: cujus non sum dignus calceamènta sòlvere.

Feria Sexta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 24.

Ecce Dòminus dissipàbit terram, et nudàbit eam, et afflìget fàciem ejus, et dispèrget habitatòres ejus. Et erit sicut pòpulus, sic sacèrdos: et sicut servus, sic dòminus ejus: sicut ancìlla, sic dòmina ejus: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut fœneràtor, sic is qui mùtuum àccipit: sicut qui rèpetit, sic qui debet. Dissipatiòne dissipàbitur terra, et direptiòne prædàbitur. Dòminus enim locùtus est verbum hoc.

℟. Ecce vèniet, 188.

Lectio II.

Luxit, et deflùxit terra, et infirmàta est: deflùxit orbis, infirmàta est altitùdo pòpuli terræ. Et terra infècta est ab habitatòribus suis: quia transgrèssi sunt leges, mutavèrunt jus, dissipavèrunt fœdus sempitèrnum. Propter hoc maledìctio voràbit terram, et peccàbunt habitatòres ejus: ideòque insànient cultòres ejus,

et relinquèntur hòmines pauci.

℟. Sicut mater, 188.

Lectio III.

Luxit vindèmia, infirmàta est vitis, ingemuèrunt omnes qui lætabàntur corde. Cessàvit gàudium tympanòrum, quièvit sònitus lætàntium, contìcuit dulcèdo cìtharæ. Cum càntico non bibent vinum: amàra erit pòtio bibèntibus illam. Attrìta est cìvitas vanitàtis, clàusa est omnis domus nullo introeùnte. Clamor erit super vino in platèis: desèrta est omnis lætìtia, translàtum est gàudium terræ. Relìcta est in urbe solitùdo, et calàmitas òpprimet portas. Quia hæc erunt in mèdio terræ, in mèdio populòrum; quòmodo si paucæ olìvæ, quæ remansèrunt, excutiàntur ex òlea; et racèmi, cum fùerit finìta vindèmia. Hi levàbunt vocem suam, atque laudàbunt: cum glorificàtus fùerit Dòminus, hìnnient de mari. Propter hoc in doctrìnis glorificàte Dòminum, in ìnsulis maris nomen Dòmini Dei Israel. A fìnibus terræ làudes audìvimus, glòriam justi.

℟. Jerùsalem, 189.

Ad Bened. Ant. Dìcite: * Pusillànimes, confortàmini: ecce Dòminus Deus noster vèniet.

Ad Magnif. Ant. Cantàte Dòmino * cànticum novum: laus ejus ab extrèmis terræ.

Sabbato.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 25.

Domine, Deus meus es tu, exaltàbo te, et confitèbor nòmini tuo: quòniam fecìsti mirabìlia, cogitatiònes antìquas fidèles, amen. Quia posuìsti cìvitàtem in tùmulum, urbem fortem in ruìnam, domum alienòrum: ut non sit cìvitas, et in sempitèrnum non ædificètur. Super hoc laudàbit te pòpulus fortis, cìvitas gèntium robustàrum timèbit te. Quia factus est fortitùdo pàuperi, fortitùdo egèno in tribulatiòne sua: spes a tùrbine, umbràculum ab æstu.

℟. Egrediètur, 189.

Lectio II.

Spiritus enim robustòrum quasi turbo impèllens parìetem. Sicut æstus in siti, tumùltum alienòrum humiliàbis; et quasi calòre sub nube torrènte, propàginem fòrtium marcèscere fàcies. Et fàciet Dñus exercìtuum òmnibus pòpulis in monte hoc convìvium pìnguium, convìvium vindèmiæ, pìnguium medullatòrum vindèmiæ defæcàtæ. Et præcipitàbit in monte isto fàciem vìnculi colligàti super omnes pòpulos, et telam quam ordìtus est super omnes natiònes.

℟. Festìna, 190.

Lectio III.

Præcipitabit mortem in sempitèrnum: et àuferet Dòminus Deus làcrymam ab omni fàcie, et oppròbrium pòpuli sui àuferet de univèrsa terra: quia Dòminus locùtus est. Et dicet in die illa: Ecce Deus noster iste, expectàvimus eum, et salvàbit nos; iste Dñus, sustinùimus eum, exultàbimus, et lætàbimur in salutàri ejus. Quia requièscet manus Dòmini in monte isto: et trituràbitur Moab sub eo, sìcuti terùntur pàleæ in plàustro. Et extèndet manus suas sub eo, sicut extèndit natans ad natàndum: et humiliàbit glòriam ejus cum allisiòne mànuum ejus. Et munimènta sublìmium muròrum tuòrum còncident, et humiliabùntur, et detrahèntur in terram usque ad pùlverem.

℟. Ecce Dòminus, 190.

Ad Bened. Ant. Levàbit Dòminus * signum in natiònibus, et congregàbit dispèrsos Israel.

Ad Vesperas.

Capit. Phil. 4.

Fratres, Gaudète in Dòmino semper; ìterum dico, gaudète. Modèstia vestra nota sit òmnibus homìnibus: Dòminus enim prope est.

HYMNUS.

Creator alme sìderum,
Ætèrna lux credèntium,
Jesu, Redèmptor òmnium,
Intènde votis sùpplicum.

Qui dæmonis ne fràudibus
Perìret orbis, ìmpetu
Amòris actus, lànguidi
Mundi medèla factus es.

Commùne qui mundi nèfas
Ut expiàres, ad Crucem
E Vìrginis Sacràrio
Intàcta prodis vìctima.

Cujus potèstas glòriæ,
Nomènque cum primum sonat,
Et Cœlites et ìnferi
Tremènte curvàntur genu.

Te deprecàmur ùltimæ
Magnum dièi Jùdicem:
Armis supèrnæ gràtiæ
Defènde nos ab hòstibus.

Virtus, honor, laus, glòria,
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Roràte, cœli, dèsu-

per, et nubes pluant justum. ℟. Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

Ad Magnif. Ant. Ante me * non est formàtus Deus, et post me non erit, quia mihi curvàbitur omne genu, et confitèbitur omnis lingua.

Oratio.

AUREM tuam, quæsumus Dòmine, prècibus nostris accòmmoda: et mentis nostræ tènebras gràtia tuæ visitatiònis illùstra. Qui vivis etc.

Dom. III. Adv.

Ad Matutinum.

Invitat. Prope est jam Dòminus: * Venìte, adorèmus.

Et dicitur quotidie usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive.

Ps. Venìte exultèmus, 2.

Hymnus

VERBUM supèrnum pròdiens
E Patris ætèrni sinu,
Qui natus orbi sùbvenis,
Labènte cursu tèmporis:

Illùmina nunc pèctora,
Tuòque amòre còncrema,
Ut cor cadùca dèserens
Cœli volùptas ìmpleat.

Ut, cum tribùnal Jùdicis
Damnàbit igni nòxios,
Et vox amìca dèbitum
Vocàbit ad cœlum pios,

Non esca flammàrum nigros
Volvàmur inter tùrbines,
Vultu Dei sed còmpotes
Cœli fruàmur gàudiis.

Patri, simùlque Fìlio,
Tibìque sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

In 1. Nocturno

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 26.

IN die illa cantàbitur cànticum istud in terra Juda: Urbs fortitùdinis nostræ Sion, Salvàtor ponètur in ea murus et antemuràle. Aperìte portas, et ingrediàtur gens justa, custòdiens veritàtem. Vetus error àbiit: servàbis pacem: pacem, quia in te speràvimus. Speràstis in Dòmino in sæculis ætèrnis, in Dòmino Deo forti in perpètuum. Quia incurvàbit habitàntes in excèlso, civitàtem sublìmem humiliàbit. Humiliàbit eam usque ad terram, dètrahet eam usque ad pùlverem. Conculcàbit eam pes, pedes pàuperis, gressus egenòrum

℟. Ecce apparèbit Dòminus super nubem càndidam. * Et cum eo sanctòrum mìllia: et habèbit in vestimènto, et in fèmore suo scriptum: Rex regum et Dòminus dominàntium. ℣. Apparèbit in finem, et non mentiètur: si moram fècerit, expècta eum, quia vèniens vèniet. Et cum.

Lectio II.

SEMITA justi recta est, rectus callis justi ad ambulàndum. Et in sèmita judiciòrum tuòrum, Dòmine, sustinùimus te: nomen tuum, et memoriàle tuum in desidèrio ànimæ. Anima mea desideràvit te in nocte, sed et spìritu meo in præcòrdiis meis de mane vigilàbo ad te. Cum fèceris judìcia tua in terra, justìtiam discent habitatòres orbis. Misereàmur ìmpio, et non discet justìtiam: in terra sanctòrum inìqua gessit, et non vidèbit glòriam Dòmini.

℟. Bèthlehem, cìvitas Dei summi, ex te èxiet Dominàtor Israel, et egrèssus ejus sicut a princìpio dièrum æternitàtis, et magnificàbitur in mèdio univèrsæ terræ: * Et pax erit in terra nostra, dum vènerit. ℣. Loquètur pacem in gèntibus, et potèstas ejus a mari usque ad mare. Et pax.

Lectio III.

DOMINE, exaltètur manus tua, et non vìdeant: vìdeant et confundàntur zelàntes pòpuli: et ignis hostes tuos dèvoret. Dòmine, dabis pacem nobis: òmnia enim òpera nostra operàtus es nobis. Dòmine Deus noster, possedèrunt nos dòmini absque te: tantum in te recordèmur nòminis tui. Morièntes non vivant, gigàntes non resùrgant: proptèrea visitàsti et contrivìsti eos, et perdidìsti omnem memòriam eòrum.

℟. Qui ventùrus est, vèniet, et non tardàbit: et jam non erit timor in fìnibus nostris: * Quòniam ipse est Salvàtor noster. ℣. Depònet omnes iniquitàtes nostras: et projìciet in profùndum maris òmnia peccàta nostra. Quòniam. Glòria Patri. Quòniam.

In 2. Nocturno

Sermo s. Leònis Papæ.

Lectio IV.

Serm. 2. de jujun. decimi mensis, et collectis.

QUOD tèmporis ràtio, et devotiònis nostræ àdmonet consuetùdo, pastoràli vobis, dilectìssimi, sollicitùdine prædicàmus dècimi mensis celebràndum esse jejùnium, quo pro consummàta perceptiòne òmnium frùctuum, dignìssime largitòri eòrum Deo continèntiæ libàmen of-

fèrtur. Quid enim potest efficàcius esse jejùnio? cujus observàntia appropinquàmus Deo, et resistèntes diàbolo, vìtia blanda superàmus.

℟. Ægypte, noli flere, quia Dominàtor tuus vèniet tibi, ante cujus conspèctum movebùntur abyssi, * Liberàre pòpulum suum de manu potèntiæ.

℣. Ecce vèniet Dòminus exercìtuum, Deus tuus cum potestàte magna. Liberàre.

Lectio v.

SEMPER enim virtùtis cibus jejùnium fuit. De abstinèntia dènique pròdeunt castæ cogitatiònes, rationàbiles voluntàtes, salubriòra consìlia: et per voluntàrias afflictiònes caro concupiscèntiis mòritur, virtùtibus spìritus innovàtur. Sed quia non solo jejùnio animàrum nostràrum salus acquìritur, jejùnium nostrum misericòrdiis pàuperum suppleàmus. Impendàmus virtùti, quod subtràhimus voluptàti. Fiat refèctio pàuperis abstinèntia jejunàntis.

℟. Prope est ut vèniat tempus ejus, et dies ejus non elongabùntur: * Miserèbitur Dòminus Jacob, et Israel salvàbitur.

℣. Revèrtere, virgo Israel, revèrtere ad civitàtes tuas. Miserèbitur Dominus.

Lectio vi.

STUDEAMUS viduàrum defensiòni, pupillòrum utilitàti, lugèntium consolatiòni, dissidèntium paci. Suscipiàtur peregrìnus, adjuvètur opprèssus, vestiàtur nudus, foveàtur ægròtus: ut quicùmque nostrum de justis labòribus auctòri bonòrum òmnium Deo sacrifìcium hujus pietàtis obtùlerit, ab eòdem regni cœlèstis præmium percìpere mereàtur. Quarta ìgitur et sexta fèria jejunèmus: Sàbbato autem apud beàtum Petrum Apòstolum pàriter vigilèmus: cujus suffragàntibus mèritis, quæ pòscimus, impetràre possìmus, per Dòminum nostrum Jesum Christum, qui cum Patre et sancto Spìritu vivit et regnat in sæcula sæculòrum. Amen.

℟. Descèndet Dòminus sicut plùvia in vellus: * Oriètur in dièbus ejus justìtia, et abundàntia pacis.

℣. Et adoràbunt eum omnes reges, omnes gentes sèrvient ei. Oriètur. Glòria Patri. Oriètur.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio vii. Cap. 1. c.

IN illo tèmpore: Misèrunt Judæi ab Jerosòlymis sacerdòtes et levìtas ad Joànnem, ut interrogàrent eum: Tu quis es? Et rèliqua.

Homilìa s. Gregòrii Papæ.

Homilia 7 in Evang.

EX hujus nobis lectiònis verbis, fratres carìssimi, Joànnis humìlitas commendàtur: qui cum tantæ virtùtis esset, ut Christus credi potuìsset, elègit sòlide subsìstere in se, ne humàna opiniòne raperètur inàniter super se. Nam confèssus est, et non negàvit, et confèssus est: Quia non sum ego Christus. Sed qui dixit, Non sum; negàvit plane quod non erat, sed non negàvit quod erat: ut veritàtem lòquens, ejus membrum fìeret, cujus sibi nomen fallàciter non usurpàret. Cum ergo non vult appètere nomen Christi, factus est membrum Christi: quia dum infirmitàtem suam stùduit humìliter agnòscere, illìus celsitùdinem mèruit veràciter obtinère.

℟. Veni, Dòmine, et noli tardàre: relàxa facìnora plebi tuæ, * Et rèvoca dispèrsos in terram suam.

℣. Excita, Dòmine, potèntiam tuam, et veni, ut salvos fàcias nos. Et rèvoca.

Lectio viii.

SED cum ex lectiòne àlia Redemptòris nostri sentèntia ad mentem redùcitur, ex hujus lectiònis verbis nobis quæstio valde implèxa generàtur. Alio quippe in loco inquisìtus a discìpulis Dòminus de Elìæ advèntu, respòndit: Elìas jam venit, et non cognovèrunt eum, sed fecèrunt in eum quæcùmque voluèrunt: et, si vultis scire, Joànnes ipse est Elìas. Requisìtus autem Joànnes dicit: Non sum Elìas. Quid est hoc, fratres carìssimi, quia quod Vèritas affìrmat, hoc Prophèta Veritàtis negat? Valde namque inter se divèrsa sunt, Ipse est: et, Non sum. Quòmodo ergo Prophèta Veritàtis est, si ejùsdem Veritàtis sermònibus concors non est?

℟. Ecce radix Jesse descèndet in salùtem populòrum, ipsum gentes deprecabùntur: * Et erit nomen ejus gloriòsum.

℣. Dabit ei Dòminus Deus sedem David patris ejus, et regnàbit in domo Jacob in ætèrnum. Et.

Lectio IX.

Sed si subtìliter vèritas ipsa requiràtur, hoc quod inter se contràrium sonat, quòmodo contràrium non sit, invenìtur. Ad Zacharìam namque de Joànne Angelus dicit: Ipse præcèdet ante illum in spìritu et virtùte Elìæ. Qui idcìrco ventùrus in spìritu et virtùte Elìæ dìcitur, quia sicut Elìas secùndum Dòmini advèntum prævèniet, ita Joànnes prævènit primum. Sicut illa præcùrsor ventùrus est jùdicis, ita iste præcùrsor factus est Redemptòris. Joànnes ìgitur in spìritu Elìas erat, in persòna Elìas non erat. Quod ergo Dòminus fatètur de spìritu, hoc Joànnes dènegat de persòna.

℟. Docèbit nos Dòminus vias suas, et ambulàbimus in sèmitis ejus: * Quia de Sion exìbit lex et verbum Dòmini de Jerùsalem. ℣. Venìte, ascendàmus ad montem Dòmini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glòria Patri. Quia.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. Vèniet Dòminus, * et non tardàbit, et illuminàbit abscòndita tenebràrum, et manifestàbit se ad omnes gentes, allelùja.

Psalm. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Jerùsalem, gàude * gàudio magno, quia vèniet tibi Salvàtor, allelùja.

3. Dabo in Sion * salùtem, et in Jerùsalem glòriam meam, allelùja.

4. Montes et omnes colles * humiliabùntur; et erunt prava in dirècta et àspera in vias planas: veni, Dòmine, et noli tardàre, allelùja.

5. Juste et pie * vivàmus, expectàntes beàtam spem, et advèntum Dòmini.

Capit. Philipp. 4.

Fratres, Gaudète in Dòmino semper: ìterum dico, gaudète. Modèstia vestra nota sit òmnibus homìnibus: Dòminus enim prope est.

HYMNUS

En clara vox redàrguit
Obscùra quæque pèrsonans:
Procul fugèntur sòmnia:
Ab alto Jesus pròmicat.

Mens jam resùrgat tòrpida,
Non àmplius jacens humi,
Sidus refùlget jam novum,
Ut tollat omne nòxium.

En Agnus ad nos mìttitur
Laxàre gratis dèbitum:
Omnes simul cum làcrymis
Precèmur indulgèntiam,

Ut cum secùndo fùlserit
Metùque mundum cìnxerit,
Non pro reàtu pùniat,
Sed nos pius tunc pròtegat.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini. ℟. Rectas fàcite sèmitas ejus.

Ad Bened. Ant. Super sòlium * David, et super regnum ejus sedèbit in ætèrnum, allelùja.

Oratio.

Aurem tuam, quæsùmus Dòmine, prècibus nostris accòmmoda: et mentis nostræ tènebras gràtia tuæ visitatiònis illùstra. Qui vivis.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Gaudète, ut supra.

℟. br. Veni ad liberàndum nos. * Dòmine Deus virtùtum. Veni. ℣. Ostènde fàciem tuam, et sàlvi èrimus. Dòmine Deus. Glòria Patri. Veni. ℣. Timèbunt gentes nomen tuum, Dòmine. ℟. Et omnes reges terræ glòriam tuam.

AD SEXTAM

Capit. Philipp. 4, b.

Nihil sollìciti sitis: sed in omni oratiòne et obsecratiòne, cum gratiàrum actiòne, petitiònes vestræ innotèscant apud Deum.

℟. br. Ostènde nobis, Dòmine, * Misericòrdiam tuam. Ostènde. ℣. Et salutàre tuum da nobis. Misericòrdiam. Glòria Patri. Ostènde. ℣. Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui. ℟. Vìsita nos in salutàri tuo.

AD NONAM

Capit. Philipp. 4. b.

Et pax Dei, quæ exùperat omnem sensum, custòdiat corda vestra, et intelligèntias vestras in Christo Jesu Dòmino nostro.

℟. br. Super te, Jerùsalem, * Orìetur Dòminus. Super. ℣. Et glòria ejus in te vidèbitur. Orìetur. Glòria Patri. Super. ℣. Dòmine Deus virtùtum, convèrte nos. ℟. Et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus.

Ad Vesperas, Ant. de Laud., Psalmi de Dom., Capit., Hymn. et ℣. ut I. Vesperis, 197.

Ad Magnif. Ant. Beàta es, Marìa * quæ credidìsti Dòmino: perficièntur in te

quæ dicta sunt tibi a Dòmino, allelùja.

Post Vesperas diei dicuntur Vesperæ Defunctorum.

Ant. Beàta es, prætermittitur, si hodie ejus loco ponenda sit una ex Antiphonis majoribus, ut infra: quibus semper cedunt Antiphonæ propriæ aliis diebus ad Magnificat assignatæ.

Sequentes Antiph. majores ad Magnificat, inchoantur die XVII Decembris, et singulæ ante et post Magnificat integræ sicut in Duplicibus dicuntur per ordinem, usque ad diem ante Vigiliam Nativitatis. Si vero Festum fuerit, dicuntur post Orationem Festi, pro com. Adventus.

Die 17 Dec., Ant. O Sapièntia, quæ ex ore Altìssimi prodìisti, attìngens a fine usque ad finem, fòrtiter, suavitèrque dispònens òmnia: veni ad docèndum nos viam prudèntiæ.

18. Ant. O Adònai, et Dux domus Israel, qui Mòysi in igne flammæ rubi apparuìsti, et ei in Sina legem dedìsti: veni ad redimèndum nos in bràchio extènto.

19. Ant. O Radix Jesse, qui stas in signum populòrum, super quem continèbunt reges os suum, quem gentes deprecabùntur: veni ad liberàndum nos, jam noli tardàre.

20. Ant. O Clavis David, et sceptrum domus Israel: qui àperis, et nemo clàudit; clàudis, et nemo àperit: veni, et educ vinctum de domo càrceris, sedèntem in tènebris, et umbra mortis.

21. Ant. O Oriens, splendor lucis ætèrnæ, et sol justìtiæ: veni, et illùmina sedèntes in tènebris, et umbra mortis.

22. Ant. O Rex gèntium, et desideràtus eàrum, lapìsque angulàris, qui facis ùtraque unum: veni, et salva hòminem, quem de limo formàsti.

23. Ant. O Emmànuel, Rex et lègifer noster, expectàtio gèntium, et Salvàtor eàrum: veni ad salvàndum nos, Dòmine Deus noster.

Sequentes Antiphonæ ad Laudes, et per Horas dicuntur in sex Feriis ante Vigiliam Nativ., incipiendo die 17 Decembris ab Antiphonis quæ Feriæ illius diei assignantur. Similiter et aliæ dicuntur in propriis Feriis.

Quod si dies 17 fuerit Dominica, Antiph. inchoantur sequenti Feria II, quæ erit dies 18. Quæ autem dicendæ essent die, in quo occurrit Festum s. Thomæ, dicuntur in Sabbato cum Psalm. Sabbati, quarta Ant. prætermissa, cujus loco dicitur Ant. Expectètur, 206. Nisi Vigilia Nativitatis venerit in Dominica: tunc enim in Sabbato dicuntur Ant. de Laud. Dominicæ, quarta prætermissa, cujus loco dicitur Ant. Expectètur. Ant. ad Benedictus et Oratio dicitur ut in Sabbato Quatuor Temp. ponitur. Ant. vero de Laud. quæ occurrunt in die S. Thomæ, eo anno prætermittuntur: et in Dominica tunc dicuntur Ant. de Vigilia. Similiter omittitur Ant. Expectètur, quando illud Festum in Sabbato venerit.

Feria Secunda.

Ad Laudes et per Horas, Ant.

1. Ecce vèniet * Dòminus prìnceps regum terræ: beàti qui paràti sunt occùrrere illi.

Psal. ejusd. Feriæ, 61.

2. Cum vènerit * Fìlius hòminis, putas invèniet fidem super terram?

3. Ecce jam venit * plenitùdo tèmporis, in quo misit Deus Fìlium suum in terras.

4. Hauriètis aquas * in gàudio de fòntibus Salvatòris.

5. Egrediètur * Dòminus de loco sancto suo: vèniet ut salvet pòpulum suum.

Feria Tertia.

Ad Laudes, et per Horas, Ant.

1. Roràte, cœli, * dèsuper, et nubes pluant justum: aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

Psal. ejusd. Feriæ, 75.

2. Emìtte Agnum, * Dòmine, dominatòrem terræ, de petra dësèrti, ad montem fìliæ Sion.

3. Ut cognoscàmus, * Dòmine, in terra viam tuam, in òmnibus gèntibus salutàre tuum.

4. Da mercèdem, * Dòmine, sustinèntibus te, ut Prophètæ tui fidèles inveniàntur.

5. Lex per Mòysen * data est, gràtia et vèritas per Jesum Christum facta est.

Feria Quarta.

Ad Laudes, et per Horas, Ant.

1. Prophètæ prædicavè-

runt * nasci Salvatòrem de Vìrgine Marìa. Psalmi ejusdem Feriæ, 87.

2. Spìritus Dòmini * super me, evangelizàre paupèribus misit me.

3. Propter Sion * non tacèbo, donec egrediàtur ut splendor justus ejus.

4. Ecce vèniet Dòminus, * ut sèdeat cum princìpibus, et sòlium glòriæ tèneat.

5. Annuntiàte * pòpulis, et dìcite: Ecce Deus Salvàtor noster vèniet.

Feria Quinta.

Ad Laudes,
et per Horas, Ant.

1. De Sion * vèniet Dòminus omnìpotens, ut salvum fàciat pòpulum suum. Psalmi ejusdem Feriæ, 103.

2. Convèrtere, Dòmine, * aliquàntulum, et ne tardes venìre ad servos tuos.

3. De Sion * vèniet, qui regnatùrus est Dòminus, Emmànuel magnum nomen ejus.

4. Ecce Deus meus, * et honoràbo eum: Deus patris mei, et exaltàbo eum.

5. Dòminus * lègifer noster, Dòminus Rex noster, ipse vèniet, et salvàbit nos.

Feria Sexta.

Ad Laudes,
et per Horas, Ant.

1. Constàntes estòte, * vidèbitis auxìlium Dòmini super vos. Psalmi ejusdem Feriæ, 116.

2. Ad te, Dòmine, * levàvi ànimam meam: veni, et èripe me, Dòmine, ad te confùgi.

3. Veni, Dòmine, * et noli tardàre: relàxa facìnora plebi tuæ Israel.

4. Deus a Lìbano vèniet, * et splendor ejus sicut lumen erit.

5. Ego autem * ad Dòminum aspìciam, et expectàbo Deum Salvatòrem meum.

Sabbato.

Ant. secundum superiorem Rubricam, 204.

Ad Canticum vero Ant. Expectètur * sicut plùvia elòquium meum: et descèndet super nos sicut ros Deus noster. Psalmi ut in Laud. Sabbati 134.

In Festo S. Thomæ pro com. Adventus, ad Benedictus, Ant. Nolìte timère: quinta enim die vèniet ad vos Dòminus noster.

Si vero contingat Festum S. Thomæ transferri in II. Feriam, Ant. prædicta dicitur ad Benedictus in Dominica, loco Ant. Ave Marìa.

Ultimo die ante Vigiliam Nativitatis, ad Benedictus, Ant. Ecce complèta sunt * òmnia quæ dicta sunt per Angelum de Vìrgine Marìa.

Quibus Ant. cedunt aliæ Ant. in propriis locis ad Benedictus assignatæ.

Feria Secunda.

Ad Matutinum, Invit. Prope est jam Dòminus.

Hymnus. Verbum supèrnum, 198.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 28.

Væ corònæ supèrbiæ, èbriis Ephraim, et flori decidènti, glòriæ exultatiònis ejus, qui erant in vèrtice vallis pinguìssimæ, erràntes a vino. Ecce vàlidus et fortis Dòminus, sicut ìmpetus gràndinis, turbo confrìngens, sicut ìmpetus aquàrum multàrum inundàntium et emissàrum super terram spatiòsam. Pèdibus conculcàbitur coròna supèrbiæ ebriòrum Ephraim.

℟. Ecce apparèbit, 198.

Lectio II.

Et erit flos dècidens glòriæ exultatiònis ejus, qui est super vèrticem vallis pìnguium, quasi temporàneum ante maturitàtem autùmni: quod cum aspèxerit videns, statim ut manu tenùerit, devoràbit illud. In die illa erit Dòminus exercìtuum coròna glòriæ, et sertum exultatiònis resìduo pòpuli sui: et spìritus judìcii sedènti super judìcium, et fortitùdo revertèntibus de bello ad portam. Verum hi quòque præ vino nescièrunt, et præ ebrietàte erravèrunt: sacèrdos et prophèta nescièrunt præ ebrietàte, absòrpti sunt a vino.

℟. Bèthlehem, 199.

Lectio III.

Idcirco hæc dicit Dòminus Deus: Ecce ego mittam in fundamèntis Sion làpidem, làpidem probàtum, angulàrem, pretiòsum, in fundamènto fundàtum. Qui credìderit, non festìnet. Et ponam in pòndere judìcium, et justìtiam in mensùra: et subvèrtet grando spem mendàcii: et protectiònem aquæ inundàbunt. Et delèbitur fœdus vestrum cum morte, et pactum vestrum cum infèrno non stabit.

℟. Qui ventùrus, 199.

Ad Laudes, Ant. de Psalterio, nisi dicendæ sint Ant. secundum su-

periorem Rubricam, 204.

Ad Bened. Ant. Egrediètur * virga de radìce Jesse, et replèbitur omnis terra glòria Dòmini: et vidèbit omnis caro salutàre Dei.

Oratio. Aurem tuam, ut supra, 203.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

Ad Magnif. Ant. Beàtam me dicent * omnes generatiònes, quia ancìllam hùmilem respèxit Deus.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Feria Tertia.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 30. d.

Expectat Dòminus ut misereàtur vestri: et ideo exaltàbitur parcens vobis: quia Deus judìcii Dòminus: beàti omnes qui expèctant eum. Pòpulus enim Sion habitàbit in Jerùsalem: plorans nequàquam ploràbis, mìserans miserèbitur tui: ad vocem clamòris tui statim ut audìerit, respondèbit tibi. Et dabit vobis Dòminus panem arctum, et aquam brevem: et non fàciet avolàre a te ultra doctòrem tuum: et erunt òculi tui vidèntes præceptòrem tuum.

℟. Ægypte, 200.

Lectio II.

Egredere, dices ei: Et dàbitur plùvia sèmini tuo, ubicùmque seminàveris in terra: et panis frugum terræ erit ubèrrimus et pìnguis. Pascètur in possessiòne tua in die illo agnus spatiòse: et tàuri tui, et pulli asinòrum, qui operàntur terram, commìxtum migma còmedent sicut in àrea ventilàtum est. Et erunt super omnem montem excèlsum, et super omnem collem elevàtum rivi currèntium aquàrum, in die interfectiònis multòrum, cum cecìderint turres.

℟. Prope est, 200.

Lectio III.

Et erit lux lunæ sicut lux solis, et lux solis erit septemplìciter sicut lux septem dièrum, in die qua alligàverit Dòminus vulnus pòpuli sui, et percussùram plagæ ejus sanàverit. Ecce nomen Dòmini venit de longìnquo, ardens furor ejus, et gravis ad portàndum: làbia ejus replèta sunt indignatiòne, et lìngua ejus quasi ignis dèvorans. Spìritus ejus velut torrens inùndans usque ad mèdium colli, ad perdèndas gentes in nìhilum, et frenum

erròris, quod erat in maxìllis populòrum.

℟. Descèndet, 200.

Ad Bened. Ant. Tu Bèthlehem, * terra Juda, non eris mìnima: ex te enim èxiet Dux, qui regat pòpulum meum Israel.

Ad Magnif. Ant. Elevàre, * elevàre, consùrge, Jerùsalem: solve vìncula colli tui, captìva fìlia Sion.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Feria Quarta.

QUATUOR TEMPORUM

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio I. Cap. 1. c.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad Vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David: et nomen Vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Lib. 2, in Lucam.

Latent quidem divìna mystèria, nec fàcile, juxta prophèticum dictum, quìsquam hòminum potest scire consìlium Dei. Sed tamen ex cèteris factis, atque præceptis Dòmini Salvatòris pòssumus intellìgere et hoc propensiòris fuìsse consìlii quod ea potìssimum elècta est ut Dòminum pàreret, quæ erat desponsàta viro. Cur autem non àntequam desponsarètur, implèta est? Fortàsse ne dicerètur, quod concèperat ex adultèrio.

℟. Clama in fortitùdine, qui annùntias pacem in Jerùsalem; * Dic civitàtibus Judæ, et habitatòribus Sion: Ecce Deus noster, quem expectabàmus, advèniet. ℣. Supra montem excèlsum ascènde tu, qui evangelìzas Sion, exàlta in fortitùdine vocem tuam. Dic.

Lectio II.

Et ingrèssus ad eam Angelus. Disce vìrginem mòribus, disce vìrginem verecùndia, disce oràculo, disce mystèrio. Trepidàre vìrginum est, et ad omnes viri ingrèssus pavère, omnes viri affàtus verèri. Discant mulìeres propòsitum pudòris imitàri. Sola in penetràlibus, quam nemo viròrum vìderit, solus Angelus repèrerit, sola sine còmite, sola sine teste, ne quo degènere depravarètur affàtu, ab Angelo salutàtur.

℟. Oriètur stella ex Jacob et exùrget homo de

Israel, et confrìnget omnes duces alienigenàrum: * Et erit omnis terra possèssio ejus. ℣. Adoràbunt eum omnes reges terræ, omnes gentes sèrvient ei. Et.

Lectio III.

Tanti namque mandàti mystèrium non hòminis fuit, sed Angeli ore promèndum. Hòdie prìmum audìtur: Spìritus sanctus supervèniet in te. Et audìtur, et crèditur. Dènique: Ecce, ìnquit, ancìlla Dòmini: contìngat mihi secùndum verbum tuum. Vide humilitàtem, vide devotiònem. Ancìllam se dicit Dòmini, quæ mater elìgitur: nec repentìno exaltàta promìsso est.

℟. Modo vèniet Dominàtor Dòminus: * Et nomen ejus Emmànuel vocàbitur. ℣. Orìètur in dièbus ejus justìtia, et abundàntia pacis. Et. Glòria Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Missus est Gàbriel * Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Joseph.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut redemptiònis nostræ ventùra solèmnitas et præsèntis nobis vitæ subsìdia cònferat, et ætèrnæ beatitùdinis præmia largiàtur. Per Dòminum.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Ecce ancìlla Dòmini: * fiat mihi secùndum verbum tuum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Post Preces dicitur Oratio Dominicæ præc. Aurem tuam, 203.

Feria Quinta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 33.

Væ qui prædàris, nonne et ipse prædàberis? et qui spernis, nonne et ipse spernèris? cum consummàveris depredatiònem, deprædàberis: cum fatigàtus desìeris contèmnere, contemnèris. Dòmine, miserère nostri: te enim expectàvimus, esto bràchium nostrum in mane, et salus nostra in tèmpore tribulatiònis.

℟. Egrediètur Dòminus, et præliàbitur contra gentes: * Et stabunt pedes ejus supra montes olivàrum ad Orièntem. ℣. Et elevàbitur supra omnes colles, et fluent ad eum omnes gentes. Et.

Lectio II.

A voce Angeli fugèrunt pòpuli, et ab exaltatiòne tua dispèrsæ sunt gentes. Et congregabùntur spòlia vestra sicut collìgitur bruchus, velut cum fossæ plenæ fùerint de eo. Magnificàtus est Dòminus, quòniam habitàvit in excèlso: implèvit Sion judìcio et justìtia. Et erit fides in tempòribus tuis: divìtiæ salùtis, sapièntia et scièntia: timor Dòmini ipse est thesàurus ejus.

℟. Præcùrsor pro nobis ingrèditur Agnus sine màcula. * Secùndum òrdinem Melchìsedech Pòntifex factus in ætèrnum, et in sæculum sæculi. ℣. Ipse est Rex justìtiæ, cujus generàtio non habet finem. Secùndum.

Lectio III.

Conterriti sunt in Sion peccatòres, possèdit tremor hypòcritas. Quis pòterit habitàre de vobis cum igne devorànte? quis habitàbit ex vobis cum ardòribus sempitèrnis? Qui àmbulat in justìtiis, et lòquitur veritàtem, qui pròjicit avarìtiam ex calùmnia, et èxcutit manus suas ab omni mùnere, qui obtùrat aures suas ne àudiat sànguinem, et clàudit òculos suos ne vìdeat malum: iste in excèlsis habitàbit, munimènta saxòrum sublìmitas ejus: panis ei datus est, aquæ ejus fidèles sunt. Regem in decòre suo vidèbunt òculi ejus, cernent terram de longe.

℟. Vidèbunt gentes justum tuum, et cuncti reges ìnclytum tuum: * Et vocàbitur tibi nomen novum, quod os Dòmini nominàvit. ℣. Et eris coròna glòriæ in manu Dòmini, et diadèma regni in manu Dei tui. Et. Glòria Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Vigilàte * ànimo; in pròximo est Dòminus Deus noster.

Nisi occurrat Festum S. Thomæ: quia tunc, ea prætermissa, dicitur Ant. Nolìte timère, 206, quod etiam servatur in sequentibus diebus, quando illud Festum occurrit.

Ad Magnif. Ant. Lætàmini * cum Jerùsalem, et exultàte in ea, omnes qui dilìgitis eam in ætèrnum.

Nisi dicenda sit Ant. O.

Feria Sexta.

QUATUOR TEMPORUM

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio I. Cap. 1. d.

In illo tèmpore: Exùrgens Marìa àbiit in montàna cum festinatiòne in civitàtem Juda: et intràvit in domum Za-

charìæ, et salutàvit Elìsabeth. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Lib. 2. in Luc. c. 1. post initium.

Morale est òmnibus, ut qui fidem èxigunt, fidem àstruant. Et ìdeo Angelus, cum abscòndita nuntiàret, ut fidem astrùeret, exèmplo seniòris fœminæ sterilìsque, concèptum Vìrgini Marìæ nuntiàvit: ut possìbile Deo omne, quod ei placùerit, assèreret. Ubi audìvit hoc Marìa, non quasi incrèdula de oràculo, nec quasi incèrta de nùntio, nec quasi dùbitans de exèmplo, sed quasi læta pro voto, religiòsa pro offìcio, festìna pro gàudio, in montàna perrèxit. Quo enim jam Deo plena, nisi ad superiòra cum festinatiòne contènderet? Nescit tarda molìmina sancti Spìritus gràtia.

℟. Emìtte Agnum, Dòmine, Dominatòrem terræ, * De petra desèrti ad montem fìliæ Sion. ℣. Ostènde nobis, Dòmine, misericòrdiam tuam, et salutàre tuum da nobis. De petra.

Lectio II.

Discite et vos, sanctæ mulìeres, sedulitàtem, quam prægnàntibus debeàtis exhibère cognàtis. Marìam, quæ ante sola in ìntimis penetràlibus versabàtur, non a pùblico virginitàtis pudor, non ab stùdio aspèritas mòntium, non ab offìcio prolìxitas itìneris retardàvit. In montàna Virgo cum festinatiòne, Virgo offìcii memor, injùriæ ìmmemor, affèctu urgènte, non sexu, relìcta perrèxit domo. Dìscite, vìrgines, non circumcursàre per aliènas ædes, non demoràri in platèis, non àliquos in pùblico miscère sermònes: Marìa in domo sera, festìna in pùblico, mansit apud cognàtam suam tribus mènsibus.

℟. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes pluant justum: * Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem. ℣. Emìtte Agnum, Dòmine, Dominatòrem terræ, de petra desèrti ad montem fìliæ Sion. Aperiàtur.

Lectio III.

Didicistis, vìrgines, pudòrem Marìæ, dìscite humilitàtem. Venit propìnqua ad pròximam, jùnior ad seniòrem: nec solum venit, sed ètiam prior salutàvit. Decet enim, ut quanto càstior virgo, tanto humìlior sit. Nòverit defèrre seniòribus. Sit magìstra humilitàtis, in qua est profèssio castitàtis. Est et causa pietàtis, est etiam norma doctrìnæ. Contuèndum est enim, quia supèrior venit ad inferiòrem, ut infèrior adjuvètur, Marìa ad Elìsabeth, Christus ad Joànnem.

℟. Germinavèrunt campi erèmi germen odòris Israel, quia ecce Deus noster cum virtùte vèniet, * Et splendor ejus cum eo. ℣. Ex Sion spècies decòris ejus: Deus noster manifèste vèniet. Et. Glòria Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Ex quo facta est * vox salutatiònis tuæ in àuribus meis, exultàvit in gàudio infans in ùtero meo, allel.

Oratio.

Excita, quæsumus Dòmine, potèntiam tuam, et veni; ut hi, qui in tua pietàte confìdunt, ab omni cìtius adversitàte liberèntur. Qui vivis.

Et dicitur ad omnes Horas, præterquam in Vesperis.

Ad Magnif. Ant. Hoc est testimònium, * quod perhìbuit Joànnes: Qui post me venit, ante me factus est.

Nisi dicenda sit Ant. O. Oratio Dominicæ præc. Aurem, 203.

Sabbato.

QUATUOR TEMPORUM

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio I. Cap. 3.

Anno quintodècimo impèrii Tibèrii Cæsaris, procurànte Pòntio Pilàto Judæam. Et rèliqua.

Homilìa S. Gregòrii Papæ.

Hom. 20. in Evang.

Redemptoris nostri Præcùrsor, quo tèmpore prædicatiònis offìcium accèperit, memoràto Romànæ reipùblicæ prìncipe, et Judææ règibus, designàtur. Quia enim illum prædicàre venièbat, qui et ex Judæa quosdam, et multos ex gèntibus redemptùrus erat: per regem gèntium et prìncipes Judæòrum prædicatiònis ejus tèmpora designàntur. Quia autem gentìlitas colligènda erat, et Judæa pro culpa perfìdiæ dispergènda, ipsa quòque descrìptio terrèni principàtus ostèndit: quòniam et in Romàna repùblica unus præfuìssæ descrìbitur, et in Judææ regno per quartam partem plùrimi principabàntur.

℟. Egrediètur virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet: * Et erit justìtia cìngulum

lumbòrum ejus, et fides cinctòrium renum ejus. ℣. Et requièscet super eum spìritus Dòmini: spìritus sapièntiæ, et intellèctus: spìritus consìlii, et fortitùdinis. Et.

Lectio II.

Voce ètenim nostri Redemptòris dìcitur: Omne regnum in seìpsum divìsum desolàbitur. Lìquet ergo, quod ad finem regni Judæa pervènerat, quæ tot règibus divìsa subjacèbat. Ante quòque non solum quibus règibus, sed ètiam quibus sacerdòtibus actum sit, demonstràtur: et quia illum Joànnes Baptìsta prædicàret, qui simul Rex et Sacèrdos exìsteret, Lucas Evangelìsta prædicatiònis ejus tèmpora per regnum et sacerdòtium designàvit.

℟. Radix Jesse, qui exùrget judicàre gentes, in eum gentes speràbunt: * Et erit nomen ejus benedìctum in sæcula. ℣. Super ipsum continèbunt reges os suum, ipsum gentes deprecabùntur. Et.

Lectio III.

Et venit in omnem regiònem Jordànis, prædicans baptìsmum pœnitèntiæ in remissiònem peccatòrum. Cunctis legèntibus lìquet, quia Joànnes non solum baptìsmum pœnitèntiæ prædicàvit, verum ètiam quibùsdam dedit; sed tamen baptìsmum suum in remissiònem peccatòrum dare non pòtuit. Remìssio ètenim peccatòrum in solo nobis baptìsmo Christi tribùitur. Notàndum ìtaque, quod dìcitur, Prædicans baptìsmum pœnitèntiæ in remissiònem peccatòrum, quòniam baptìsmum, quod peccàta sòlveret, quia dare non pòterat, prædicàbat: ut, sicut incarnàtum Verbum Patris præcurrèbat verbo prædicatiònis, ita baptìsmum pœnitèntiæ, quo peccàta solvùntur, præcùrreret suo baptismate, quo peccàta solvi non possunt.

℟. Veni, Dòmine, et noli tardàre: relàxa facìnora plebi tuæ: * Et rèvoca dispèrsos in terram suam. ℣. Excita, Dòmine, potèntiam tuam, et veni, ut salvos fàcias nos. Et. Glòria Patri. Et.

Ad Bened. Ant. Quòmodo fiet istud, * Angele Dei, quòniam virum non cognòsco? Audi, Marìa Virgo: Spìritus sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi.

Nisi dicenda sit Ant. Nolìte timère, et nisi hæc

fuerit dies ante Vigiliam Nativit.: quia tunc, ea prætermissa, dicitur Ant. Ecce completa, 207. Quod etiam servatur [si idem contingat] in sequentibus diebus.

Oratio.

Deus, qui cònspicis quia ex nostra pravitàte afflìgimur: concède propìtius; ut ex tua visitatiòne consolèmur. Qui vivis et regnas.

Et dicitur per omnes Horas.

Ad Vesperas Capitulum. 1. Cor. 4.

Fratres, Sic nos exìstimet homo ut minìstros Christi, et dispensatòres mysteriòrum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatòres, ut fidèlis quis inveniàtur.

Hymnus

Creator alme sìderum,
Ætèrna lux credèntium,
Jesu, Redèmptor òmnium,
Intènde votis sùpplicum.

Qui dæmonis ne fràudibus
Perìret orbis, ìmpetu
Amòris actus, lànguidi
Mundi medèla factus es.

Commùne qui mundi nefas
Ut expiàres, ad Crucem,
E Vìrginis Sacràrio
Intàcta prodis vìctima.

Cujus potèstas glòriæ,
Nomènque cum primum sonat,
Et cœlites, et ìnferi
Tremènte curvàntur genu.

Te deprecàmur ùltimæ
Magnum dièi Jùdicem,
Armis supèrnæ gràtiæ
Defènde nos ab hòstibus.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri, cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

Ant. ad Magnificat, una ex majoribus O.

Oratio.

Excita, quæsumus Dòmine, potèntiam tuam, et veni, et magna nobis virtùte succùrre: ut per auxìlium gràtiæ tuæ, quod nostra peccàta præpèdiunt, indulgèntia tuæ propitiatiònis accèleret. Qui vivis et regnas.

Dom. IV. Adv.

Ad Matut. Invit. Prope est jam Dòminus: * Venìte, adorèmus. Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus

Verbum supèrnum pròdiens
E Patris ætèrni sinu,
Qui natus orbi sùbvenis,
Labènte cursu tèmporis:
Illùmina nunc pèctora,
Tuòque amòre còncrema;
Ut cor cadùca dèserens
Cœli volùptas ìmpleat.
Ut, cum tribùnal Jùdicis
Damnàbit igni nòxios,
Et vox amìca dèbitum
Vocàbit ad cœlum pios;
Non esca flammàrum nigros
Volvàmur inter tùrbines,
Vultu Dei sed còmpotes
Cœli fruàmur gàudiis.
Patri, simùlque Fìlio,
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

In 1. Nocturno

De Isaìa Prophèta.

Lectio i. Cap. 35.

Lætabitur desèrta et ìnvia, et exultàbit solitùdo, et florèbit quasi lìlium. Gèrminans germinàbit, et exultàbit lætabùnda et làudans: glòria Lìbani data est ei: decor Carmèli, et Saron, ipsi vidèbunt glòriam Dòmini, et decòrem Dei nostri. Confortàte manus dissolùtas, et gènua debìlia roboràte. Dìcite pusillànimis: Confortàmini, et nolìte timère: ecce Deus vester ultiònem addùcet retributiònis: Deus ipse vèniet, et salvàbit vos. Tunc aperiéntur òculi cæcòrum, et àures surdòrum patèbunt. Tunc sàliet sicut cervus clàudus, et apèrta erit lìngua mutòrum: quia scissæ sunt in desèrto aquæ, et torrèntes in solitùdine. Et quæ erat àrida, erit in stagnum, et sìtiens in fontes aquàrum.

℟. Cànite tuba in Sion, vocàte gentes, annuntiàte pòpulis, et dìcite: * Ecce Deus Salvàtor noster advèniet. ℣. Annuntiàte, et audìtum fàcite: loquìmini et clamàte. Ecce.

Lectio ii.

In cubìlibus, in quibus prius dracònes habitàbant, oriètur viror càlami et junci. Et erit ibi sèmita et via, et via sancta vocàbitur: non transìbit per eam pollùtus, et hæc erit vobis dirècta via, ita ut stulti non errent per eam. Non erit ibi leo, et mala bèstia non ascèndet per eam, nec inveniètur ibi: et ambulàbunt qui liberàti fùerint. Et redempti a Dòmino convertèntur, et vènient in Sion cum làude et lætìtia sempitèrna super caput eòrum: gàudium et lætìtiam obtinèbunt, et fùgiet dolor et gèmitus.

℟. Non auferètur sceptrum de Juda, et dux de fèmore ejus, donec vèniat qui mittèndus est: * Et ipse erit expectàtio gentium. ℣. Pulcriòres sunt òculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidiòres. Et.

Lectio iii. Cap. 41.

Tacèant ad me ìnsulæ, et gentes mutent fortitùdinem: accèdant, et tunc loquàntur, simul ad judìcium propinquèmus. Quis suscitàvit ab Oriènte justum, vocàvit eum ut sequerètur se? dabit in conspèctu ejus gentes, et reges obtinèbit: dabit quasi pùlverem glàdio ejus, sicut stìpulam vento raptam àrcui ejus. Persequètur eos, transìbit in pace, sèmita in pèdibus ejus non apparèbit. Quis hæc operàtus est, et fecit, vocans generatiònes ab exòrdio? Ego Dòminus primus et novìssimus ego sum.

℟. Me opòrtet mìnui, illum autem crèscere: qui autem post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrìgiam calceamentòrum sòlvere. ℣. Ego baptizàvi vos aqua: ille autem baptizàbit vos Spìritu sancto. Cujus. Glòria Patri. Cujus.

In 2. Nocturno

Sermo S. Leònis Papæ.

Lectio iv.

Serm. 1. de jejunio decimi mensis, et collectis.

Si fidèliter, dilectìssimi, atque sapiènter creatiònis nostræ intelligàmus exòrdium, invenièmus hòminem ìdeo ad imàginem Dei cònditum, ut imitàtor sui esset Auctòris: et hanc esse naturàlem nostri gèneris dignitàtem, si in nobis, quasi in quodam spèculo, divìnæ benignitàtis forma resplèndeat. Ad quam quotìdie nos ùtique rèparat gràtia Salvatòris, dum quod cècidit in Adam primo, erìgitur in secùndo.

℟. Nascètur nobis pàrvulus, et vocàbitur Deus, Fortis, * Ipse sedèbit super thronum David patris sui, et imperàbit: cujus potèstas super hùmerum ejus. ℣. In ipso benedicèntur omnes tribus terræ, omnes gentes sèrvient ei. Ipse.

Lectio v.

Causa autem reparatiònis nostræ non est nisi misericòrdia Dei, quem non diligerèmus, nisi prius nos ipse dilìgeret, et tènebras ignorantiæ nostræ suæ veritàtis

luce discùteret. Quod per sanctum Isaìam Dòminus denùntians ait: Addùcam cæcos in viam quam ignoràbant, et sèmitas quas nescièbant, fàciam illos calcàre: fàciam illis tènebras in lucem, et prava in dirècta. Hæc verba fàciam illis, et non relìnquam eos. Et ìterum: Invèntus sum, inquit, a non quærèntibus me, et palam appàrui iis qui me non interrogàbant.

℟. Ecce jam venit plenitùdo tèmporis, in quo misit Deus Fìlium suum in terras, natum de Vìrgine, factum sub lege: * Ut eos, qui sub lege erant, redìmeret. ℣. Propter nìmiam charitàtem suam, qua dilèxit nos Deus, Fìlium suum misit in similitùdinem carnis peccàti. Ut.

Lectio VI.

Quod quòmodo implètum sit, Joànnes Apòstolus docet, dicens: Scimus quòniam Fìlius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscàmus verum, et simus in vero Fìlio ejus. Et ìterum: Nos ergo diligàmus Deum, quòniam ipse prior dilèxit nos. Diligèndo ìtaque nos Deus, ad imàginem suam nos rèparat; et ut in nobis formam suæ bonitàtis invèniat, dat unde ipsi quòque quod operàtur, operèmur, accèndens scìlicet mèntium nostràrum lucèrnas, et igne nos suæ charitàtis inflàmmans, ut non solum ipsum, sed etiam quidquid dìligit, diligàmus.

℟. Virgo Israel, revèrtere ad civitàtes tuas: * Usquequo dolens avertèris? generàbis Dòminum Salvatòrem, oblatiònem novam in terra: * Ambulàbunt hòmines in salvatiònem. ℣. In caritàte perpètua dilèxi te: ìdeo attràxi te mìserans tui. Usquequo. Glòria Patri. Ambulàbunt.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam

Lectio VII. Cap. 3.

Anno quintodècimo impèrii Tibèrii Cæsaris, procurànte Pòntio Pilàto Judæam: Et rèliqua.

De Homilìa s. Gregòrii Papæ.

Ex Hom. 20 in Evang. ante medium.

Dicebat Joànnes ad turbas, quæ exìbant ut baptizarèntur ab eo: Genìmina viperàrum, quis ostèndit vobis fùgere a ventùra ira? Ventùra enim ira est animadvèrsio ultiònis extrèmæ: quam tunc fùgere peccàtor non valet, qui nunc ad lamènta pœnitèntiæ non recùrrit. Et notàndum, quod malæ sòboles, malòrum parèntum actiònem imitàntes, genìmina viperàrum vocàntur: quia per hoc quod bonis ìnvident, eòsque persequùntur, quod quibùsdam mala retrìbuunt, quod læsiònes pròximis exquìrunt: quòniam in his òmnibus patrum suòrum carnàlium vias sequùntur, quasi venenàti fìlii de venenàtis parèntibus nati sunt.

℟. Juràvi, dicit Dòminus, ut ultra jam non iràscar super terram: montes enim et colles suscìpient justìtiam meam, * Et testamèntum pacis erit in Jerùsalem. ℣. Juxta est salus mea, ut vèniat: et justìtia mea, ut revelètur. Et testamèntum.

Lectio VIII.

Sed quia jam peccàvimus, quia usu malæ consuetùdinis invòlùti sumus, dicat quid nobis facièndum sit, ut fùgere a ventùra ira valeàmus. Sèquitur: Fàcite ergo fructus dignos pœnitèntiæ. In quibus verbis notàndum est, quod amìcus sponsi non solum fructus pœnitèntiæ, sed dignos pœnitèntiæ àdmonet esse facièndos. Aliud nàmque est fructum fàcere pœnitèntiæ; àliud dignum pœnitèntiæ fructum fàcere. Ut enim secùndum dignos pœnitèntiæ fructus loquàmur, sciéndum est, quia quisquis illìcita nulla commìsit, huic jure concèditur, ut lìcitis utàtur: sicque pietàtis òpera fàciat, ut tamen si volùerit, ea, quæ mundi sunt, non relìnquat.

℟. Non discèdimus a te, vivificàbis nos, Dòmine, et nomen tuum invocàbimus: * Ostènde nobis fàciem tuam, et salvi èrimus. ℣. Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui: vìsita nos in salutàri tuo. Ostènde nobis.

Lectio IX.

At si quis in fornicatiònis culpam, vel fortàsse, quod est gràvius, in adultèrium lapsus est: tanto a se lìcita debet abscìndere, quanto se mèminit et illìcita perpetràsse. Neque enim par fructus boni òperis esse debet ejus qui minus, et ejus qui àmplius delìquit: aut ejus qui in nullis, et ejus qui in quibùsdam facinòribus cècidit, et ejus qui in multis est lapsus. Per hoc ergo quod dìcitur: Fàcite fructus dignos pœnitèntiæ: uniuscujùs-

que conscièntia convenìtur, ut tanto majòra acquìrat bonòrum òperum lucra per pœnitèntiam, quanto graviòra sibi ìntulit damna per culpam.

℟. Intuèmini, quantus sit iste, qui ingrèditur ad salvàndas gentes: ipse est Rex justìtiæ, * Cujus generàtio non habet finem. ℣. Præcùrsor pro nobis ingrèditur, secùndum òrdinem Melchìsedech Pòntifex factus in ætèrnum. Cujus. Glòria Patri. Cujus.

AD LAUDES et per Horas, Antiph.

1. Cànite tuba * in Sion, quia prope est dies Dòmini: ecce vèniet ad salvàndum nos, allelùja, allelùja.

Psalm. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Ecce vèniet * desideràtus cunctis gèntibus: et replèbitur glòria domus Dòmini, allelùja.

3. Erunt prava * in dirècta, et àspera in vias planas: veni, Dòmine, et noli tardàre, allelùja.

4. Dòminus vèniet, * occùrrite illi, dicèntes: Magnum princìpium, et regni ejus non erit finis: Deus, Fortis, Dominàtor, Princeps pacis, allelùja, allelùja.

5. Omnìpotens sermo tuus, * Dòmine, a regàlibus sèdibus vèniet, allelùja.

Capitulum. 1. Cor. 4.

Fratres, Sic nos exìstimet homo ut minìstros Christi, et dispensatòres mysteriòrum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatòres, ut fidèlis quis inveniàtur.

HYMNUS

En clara vox redàrguit
Obscùra quæque pèrsonans:
Procul fugèntur sòmnia:
Ab alto Jesus pròmicat.

Mens jam resùrgat tòrpida,
Non àmplius jacens humi:
Sidus refùlget jam novum,
Ut tollat omne nòxium.

En Agnus ad nos mìttitur
Laxàre gratis dèbitum:
Omnes simul cum làcrymis
Precèmur indulgèntiam.

Ut, cum secùndo fùlserit,
Metùque mundum cìnxerit,
Non pro reàtu pùniat,
Sed nos pius tunc pròtegat.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula. Amen.

℣. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini. ℟. Rectas fàcite sèmitas ejus.

Ad Bened. Ant. Ave Marìa * gràtia plena: Dòminus tecum: Benedìcta tu in mulièribus, allelùja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolìte timère, vel Ant. Ecce complèta, 207.

Oratio.

Excita, quæsumus Dòmine, potèntiam tuam, et veni, et magna nobis virtùte succùrre: ut per auxìlium gratiæ tuæ, quod nostra peccàta præpèdiunt, indulgèntia tuæ propitiatiònis accèleret. Qui vivis et regnas.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Sic nos exìstimet, 220.

℟. br. Veni ad liberàndum nos, * Dòmine Deus virtùtum. Veni. ℣. Ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus. Dòmine. Glòria Patri. Veni. ℣. Timèbunt gentes nòmen tuum, Dòmine. ℟. Et omnes reges terræ glòriam tuam.

AD SEXTAM

Capit. 1. Cor. 4.

Mihi autem pro mìnimo est ut a vobis jùdicer, aut ab humàno die: sed neque meìpsum jùdico.

℟. br. Ostènde nobis, Dòmine, * Misericòrdiam tuam. Ostènde. ℣. Et salutàre tuum da nobis. Misericòrdiam. Glòria Patri. Ostènde. ℣. Memènto nostri, Dòmine, in beneplàcito pòpuli tui. ℟. Vìsita nos in salutàri tuo.

AD NONAM

Capit. 1. Cor. 4.

Itaque nolìte ante tempus judicàre, quoadùsque vèniat Dòminus: qui et illuminàbit abscòndita tenebràrum, et manifestàbit consìlia còrdium: et tunc laus erit unicuìque a Deo.

℟. br. Super te, Jerùsalem, * Orietur Dòminus. Super. ℣. Et glòria ejus in te vidèbitur. Orietur. Glòria Patri. Super. ℣. Dòmine Deus virtùtum, convèrte nos. ℟. Et ostènde fàciem tuam, et salvi èrimus.

Ad Vesperas, Ant. de Laud., Psalmi de Dom., Capit., Hymnus et ℣. ut in I. Vesperis, 215.

Ad Magnif. Ant. O.

Post Vesperas diei Vesperæ Defunctorum.

Feria Secunda.

Ad Matutinum

Invit. Prope est jam Dòminus.

Hymnus. Verbum supèrnum, 216.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 41. b.

Et tu, Israel, serve meus, Jacob quem elègi, semen Abraham amìci mei, in quo apprehèndi te ab extrèmis terræ, et a longìnquis ejus vocàvi te, et dixi tibi: Servus meus es tu, elègi te, et non abjèci te. Ne tìmeas, quia ego tecum sum: ne declìnes, quia ego Deus tuus: confortàvi te, et àuxiliàtus sum tibi, et suscèpit te dèxtera justi mei.

℟. Cànite tuba, 216.

Lectio II.

Ecce confundèntur et erubèscent omnes qui pugnant advèrsum te: erunt quasi non sint, et perìbunt viri, qui contradìcunt tibi. Quæres eos, et non invènies, viros rebèlles tuos: erunt quasi non sint, et vèluti consùmptio, hòmines bellàntes advèrsum te. Quia ego Dòminus Deus tuus apprehèndens manum tuam, dicènsque tibi: Ne tìmeas, ego adjùvi te.

℟. Non auferètur, 217.

Lectio III.

Noli timère, vermis Jacob, qui mòrtui estis ex Israel: ego auxiliàtus sum tibi, dicit Dòminus: et redèmptor tuus sanctus Israel. Ego pòsui te quasi plàustrum tritùrans novum, habens rostra serràntia: trituràbis montes, et commìnues, et colles quasi pùlverem pones. Ventilàbis eos, et ventus tollet, et turbo dispèrget eos: et tu exultàbis in Dòmino, in sancto Israel lætàberis.

℟. Me opòrtet, 217.

Ad Laudes, Ant. secundum superiorem Rubricam, 204.

Ad Bened. Ant. Dicit Dòminus: * Pœnitèntiam àgite: appropinquàvit enim regnum cœlòrum, allelùja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolìte timère, vel Ant. Ecce complèta, 207.

Hodie dicitur Officium Defunctorum.

Ad Magnif. Ant. O.

Feria Tertia.

De Isaìa Prophèta

Lectio I. Cap. 42.

Ecce servus meus, suscìpiam eum, elèctus meus, complàcuit sibi in illo ànima mea: dedi spìritum meum super eum, judìcium gèntibus pròferet. Non clamàbit, neque accìpiet persònam, nec audiètur vox ejus foris. Càlamum quassàtum non cònteret, et linum fùmigans non extìnguet: in veritàte edùcet judìcium. Non erit tristis, neque turbulèntus, donec ponat in terra judìcium: et legem ejus ìnsulæ expectàbunt.

℟. Nascètur nobis, 217.

Lectio II.

Hæc dicit Dòminus Deus, creans cœlos et extèndens eos: firmans terram, et quæ gèrminant ex ea: dans flatum pòpulo, qui est super eam, et spìritum calcàntibus eam. Ego Dòminus vocàvi te in justìtia, et apprehèndi manum tuam, et servàvi te. Et dedi te in fœdus pòpuli, in lucem gèntium; ut aperìres òculos cæcòrum et edùceres de conclusiòne vinctum, de domo càrceris sedèntes in tènebris.

℟. Ecce jam venit, 218.

Lectio III.

Cantate Dòmino cànticum novum, laus ejus ab extrèmis terræ: qui descènditis in mare, et plenitùdo ejus, ìnsulæ, et habitatòres eàrum. Sublevètur desèrtum, et civitàtes ejus: in dòmibus habitàbit Cedar; laudàte, habitatòres petræ, de vèrtice mòntium clamàbunt. Ponent Dòmino glòriam, et làudem ejus in ìnsulis nuntiàbunt. Dòminus sicut fortis egrediètur, sicut vir præliàtor suscitàbit zelum: vociferàbitur, et clamàbit: super inimìcos suos confortàbitur.

℟. Virgo Israel, 218.

Ad Bened. Ant. Consùrge, * consùrge: indùere fortitùdinem, bràchium Dòmini.

Nisi dicenda sit Ant. Nolìte timère, vel Ant. Ecce complèta, 207.

Ad Magnificat, Ant. O.

Feria Quarta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 51.

Audite me, qui sequìmini quod justum est, et quæritis Dòminum: attèndite ad petram unde excìsi estis, et ad cavèrnam laci, de qua præcìsi estis. Attèndite ad Abraham patrem vestrum, et ad Saram quæ pèperit vos: quia unum vocàvi eum, et benedìxi ei, et multiplicàvi eum: Consolàbitur ergo Dñus Sion, et consolàbitur omnes ruìnas ejus: et ponet desèrtum ejus quasi delìcias, et solitùdinem ejus quasi hortum Dòmini. Gàudium et lætìtia inveniètur in ea, gratiàrum àctio, et vox làudis.

℟. Juràvi, 219.

Lectio II.

Attendite ad me, pòpulé meus, et tribus mea me audìte: quia lex a me èxiet, et judìcium meum in lucem populòrum requièscet. Prope est justus meus, egrèssus est salvàtor meus, et bràchia mea pòpulos judicàbunt; me ìnsulæ expectàbunt, et bràchium meum sustinèbunt. Levàte in cœlum òculos vestros, et vidète sub terra deòrsum: quia cœli sicut fumus liquèscent, et terra sicut vestimèntum atterètur, et habitatòres ejus sicut hæc interìbunt: salus autem mea in sempitèrnum erit, et justìtia mea non defíciet.

℟. Non discèdimus, 219.

Lectio III.

Audite me qui scitis justum, pòpulus meus, lex mea, in corde eòrum: nolìte timère oppròbrium hòminum, et blasphèmias eòrum ne metuàtis. Sicut enim vestimèntum, sic còmedet eos vermis: et sicut lanam, sic devoràbit eos tìnea: salus autem mea in sempitèrnum erit, et justìtia mea in generatiònes generatiònum.

℟. Intuèmini, 220.

Ad Bened. Ant. Ponam in Sion * salùtem, et in Jerùsalem glòriam meam, allelùja.

Nisi dicenda sit Ant. Nolìte timère, vel Ant. Ecce complèta, 207.

Ad Magnificat Ant. O.

Feria Quinta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 64.

Utinam dirùmperes cœlos, et descènderes! a fàcie tua montes defluèrent. Sicut exùstio ignis tabèscerent, aquæ ardèrent igni, ut notum fieret nomen tuum inimìcis tuis: a fàcie tua gentes turbarèntur. Cum fèceris mirabìlia, non sustinèbimus: descendìsti, et a fàcie tua montes defluxèrunt. A sæculo non audièrunt, neque àuribus percepèrunt: òculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparàsti expectàntibus te.

℟. Cànite tuba, 216.

Lectio II.

Occurristi lætànti, et faciènti justìtiam: in viis tuis recordabùntur tui: Ecce tu iràtus es, et peccàvimus: in ipsis fùimus semper, et salvàbimur. Et facti sumus ut immùndus omnes nos, et quasi pannus menstruàtæ univèrsæ justìtiæ nostræ: et cecìdimus quasi fòlium univèrsi, et iniquitàtes nostræ quasi ventus abstulèrunt nos. Non est qui ìnvocet nomen tuum: qui consùrgat, et tèneat te: abscondìsti fàciem tuam a nobis, et allisìsti nos in manu iniquitàtis nostræ.

℟. Non auferètur, 217.

Lectio III.

Et nunc, Dòmine, pater noster es tu, nos vero lutum: et fictor noster tu, et òpera mànuum tuàrum omnes nos. Ne irascàris, Dòmine, satis, et ne ultra memìneris iniquitàtis nostræ: ecce, rèspice: pòpulus tuus omnes nos. Cìvitas sancti tui facta est desèrta, Sion desèrta facta est, Jerùsalem desolàta est. Domus sanctificatiònis nostræ, et glòriæ nostræ, ubi laudavèrunt te patres nostri, facta est in exustiònem ignis, et omnia desiderabìlia nostra versa sunt in ruìnas.

℟. Me opòrtet, 217.

Ad Bened Ant. Consolàmini, * consolàmini, pòpule meus, dicit Dòminus Deus vester.

Nisi dicenda sit Ant. Ecce complèta, 207.

Ad Magnificat, Ant. O.

Feria Sexta.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 66, b.

Audite verbum Dòmini, qui trèmitis ad verbum ejus: dixèrunt fratres vestri odièntes vos, et abjicièntes propter nomen meum: Glorificètur Dòminus, et vidèbimus in lætìtia vestra: ipsi autem confundèntur. Vox pòpuli de civitàte, vox de templo, vox Dòmini reddèntis retributiònem inimìcis suis. Antequam parturìret, pèperit: àntequam venìret partus ejus, pèperit màsculum. Quis audìvit umquam tale? et quis vidit huic sìmile? Numquid partùriet terra in die una? aut parietur gens simul, quia parturìvit et pèperit Sion fìlios suos?

℟. Nascètur nobis, 217.

Lectio II.

Numquid ego, qui àlios pàrere fàcio, ipse non pàriam, dicit Dòminus? Si ego qui generatiònem cèteris trìbuo, stèrilis ero, ait Dòminus Deus tuus? Lætàmini cum Jerùsalem, et exultàte in ea omnes qui dilìgitis eam: gaudète cum ea gàudio, univèrsi, qui lugètis super eam, ut sugàtis et repleàmini ab ùbere consolatiònis

ejus: ut mulgeàtis, et delìciis affluàtis ab omnìmoda glòria ejus. Quia hæc dicit Dòminus: Ecce ego declinàbo super eam quasi flùvium pacis, et quasi torrèntem inundàntem glòriam gèntium, quam sugètis: ab ùbera portabìmini, et super gènua blandièntur vobis.

℟. Ecce jam venit, 218.

Lectio III.

Quomodo si cui mater blandiàtur, ita ego consolàbor vos, et in Jerùsalem consolabìmini. Vidèbitis, et gaudèbit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinàbunt: et cognoscètur manus Dòmini servis ejus, et indignàbitur inimìcis suis. Quia ecce Dòminus in igne vèniet, et quasi turbo quadrìgæ ejus rèddere in indignatiòne furòrem suum, et increpatiònem suam in flamma ignis: quia in igne Dòminus dijudicàbit, et in glàdio suo ad omnem carnem, et multiplicabùntur interfècti a Dòmino.

℟. Virgo Israel, 218.

Ad Bened. Ant. Ecce complèta sunt * òmnia, quæ dicta sunt per Angelum de Vìrgine Marìa.

Ad Magnificat, Ant. O Emmànuel, * Rex et lègifer noster, expectàtio gèntium, et Salvàtor eàrum: veni ad salvàndum nos, Dòmine Deus noster.

Si Vigilia Nativitatis Domini venerit in Dominica, Officium fit hoc modo.

Ad Matutinum, Invit. de Vigilia. Hòdie sciètis, ut infra. Hymnus de Adventu. Verbum supèrnum, 216.

Ant. Psalmi, Versiculi, Lectiones, et ℟℟. in I. et II. Nocturno dicuntur de Dominica IV. Adventus.

In III. Nocturno, Ant. et Psalmi de Dominica, ℣. de Vigilia, tres Lectiones de Homilia Vigiliæ cum suis ℟℟. et non legitur Homilia Dominicæ pro ultima Lectione. Laudes de Vigilia cum com. Dominicæ. Similiter et per Horas celebratur Officium de Vigilia.

IN VIGILIA

Nativitatis Domini.

Ad Matutinum, Invit. Hòdie sciètis * quia vèniet Dòminus: Et mane vidèbitis glòriam ejus. Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus. Verbum, 216.

Ant. et Psalmi de Feria occurrente.

℣. Hòdie sciètis, quia vèniet Dòminus. ℟. Et mane vidèbitis glòriam ejus.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio I. Cap. 1. c.

Cum esset desponsàta mater Jesu Maria Joseph, àntequam convenìrent, invènta est in ùtero habens de Spìritu sancto. Et rèliqua.

Homilìa S. Hierònymi Presbyteri.

L. 1. Com. in c. 1. Matth.

Quare non de sìmplici vìrgine, sed de desponsàta concìpitur? Primum, ut per generatiònem Jòseph orìgo Marìæ monstrarètur: secùndo, ne lapidarètur a Judæis ut adùltera: tèrtio, ut in Ægyptum fùgiens, habèret solàtium. Martyr Ignàtius etiam quartam àddidit causam, cur a desponsàta concèptus sit: Ut partus, ìnquiens, ejus celarètur diàbolo, dum eum putat non de vìrgine, sed de uxòre generàtum.

℟. Sanctificàmini hòdie, et estòte paràti: quia die cràstina vidèbitis * Majestàtem Dei in vobis. ℣. Hòdie sciètis quia vèniet Dòminus, et mane vidèbitis. Majestàtem.

Lectio II.

Antequam convenìrent, invènta est in ùtero habens de Spìritu sancto. Non ab àlio invènta est, nisi a Joseph, qui pene licèntia maritàli futùræ uxòris òmnia nòverat. Quod autem dìcitur: Antequam convenìrent; non sèquitur ut pòstea convènerint: sed Scriptùra quod factum non sit, ostèndit.

℟. Constàntes estòte, vidèbitis auxìlium Dòmini super vos: Judæa et Jerùsalem, nolìte timère: * Cras egredièmini, et Dòminus erit vobìscum. ℣. Sanctificàmini, fìlii Israel, et estòte paràti. Cras.

Lectio III.

Joseph autem vir ejus, cum esset justus, et nollet eam tradùcere, vòluit occùlte dimìttere eam. Si quis fornicàriæ conjùngitur, unum corpus effìcitur, et in lege præcèptum est, non solum reos, sed et cònscios crìminum obnòxios esse peccàto: quòmodo Joseph cum crimen celàret uxòris, jùstus scrìbitur? Sed hoc testimònium Marìæ est, quod Joseph sciens illìus castitàtem, et admìrans quod evènerat, celat siléntio, cujus mystèrium nescièbat.

℟. Sanctificàmini, fìlii Israel, dicit Dòminus: die enim cràstina descèndet

Dòminus, * Et àuferet a vobis omnem languòrem.

℣. Cràstina die delèbitur inìquitas terræ, et regnàbit super nos Salvàtor mundi. Et. Glòria Patri. Et.

Deinceps Officium fit Duplex.

AD LAUDES
et per Horas, Antiph.

1. Judæa et Jerùsalem, * nolìte timère: cras egredièmini, et Dòminus erit vobìscum, allelùja.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Hòdie sciètis * quia vèniet Dòminus: et mane vidèbitis glòriam ejus.

3. Cràstina die * delèbitur inìquitas terræ: et regnàbit super nos Salvàtor mundi.

4. Dòminus vèniet, * occùrrite illi, dicèntes: Magnum princìpium, et regni ejus non erit finis. Deus, Fortis, Dominàtor, Princeps pacis, allelùja.

5. Cràstina erit, * vobis salus, dicit Dòminus Deus exercìtuum.

Capitulum. Rom. 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocàtus Apòstolus, segregàtus in Evangèlium Dei, quod ante promìserat per Prophètas suos in Scriptùris sanctis de Fìlio suo, qui factus est ei ex sèmine David secùndum carnem.

Hymnus. En clara vox, 220.

℣. Cràstina die delèbitur inìquitas terræ.

℟. Et regnàbit super nos Salvàtor mundi.

Ad Bened. Ant. Oriètur sicut sol Salvàtor mundi: et descèndet in ùterum Vìrginis, sicut imber super gramen, allelùja.

Oratio.

Deus, qui nos redemptiònis nostræ ànnua expectatiòne lætìficas: præsta, ut Unigènitum tuum, quem Redemptòrem læti suscìpimus, venièntem quoque jùdicem secùri videàmus, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit et regnat.

Et dicitur per Horas diei.

Prima dicitur sicut in Duplicibus: et ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM

Capitulum. Pàulus servus, ut supra.

℟. br. Hòdie sciètis, * Quia vèniet Dòminus. Hòdie. ℣. Et mane vidèbitis glòriam ejus. Quia. Glòria Patri. Hòdie. ℣. Constàntes estòte. ℟. Vidèbitis auxìlium Dòmini super vos.

AD SEXTAM

Capitulum. Rom. 1.

Qui prædestinàtus est Fìlius Dei in virtùte, secùndum spìritum sanctificatiònis, ex resurrectiòne mortuòrum Jesu Christi Dòmini nostri.

℟. br. Cràstina die, * Delèbitur inìquitas terræ. Cràstina die. ℣. Et regnàbit super nos Salvàtor mundi. Delèbitur. Glòria Patri. Cràstina die. ℣. Cràstina erit vobis salus. ℟. Dicit Dòminus Deus exercìtuum.

AD NONAM

Capitulum. Rom. 1.

Per quem accèpimus gràtiam, et apostolàtum ad obedièndum fìdei in òmnibus gèntibus pro nòmine ejus, in quibus estis et vos vocàti Jesu Christi Dòmini nostri.

℟. br. Cràstina * Erit vobis salus. Cràstina. ℣. Dicit Dòminus Deus exercìtuum. Erit. Glòria Patri. Cràstina. ℣. Cràstina die delèbitur inìquitas terræ. ℟. Et regnàbit super nos Salvàtor mundi.

IN NATIVITATE DOMINI

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS

Ad Vesperas, Antiph.

1. Rex pacìficus magnificàtus est, cujus vultum desìderat univèrsa terra.

Psalm. Dixit Dòminus, cum reliquis, ut in Com. Apostolorum.

2. Magnificàtus est Rex pacìficus super omnes reges univèrsæ terræ.

3. Complèti sunt dies Marìæ, ut pàreret fìlium suum primogènitum.

4. Scitòte quia prope est regnum Dei: amen dico vobis, quia non tardàbit.

5. Levàte càpita vestra: ecce appropìnquat redèmptio vestra.

Capitulum. Tit. 3. b.

Apparuit benìgnitas et humànitas Salvatòris nostri Dei, non ex opèribus justìtiæ, quæ fècimus nos, sed secùndum suam misericòrdiam salvos nos fecit.

Hymnus

Jesu, Redèmptor òmnium,
Quem lucis ante orìginem
Parem patèrnæ glòriæ
Pater suprèmus èdidit:
Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perènnis òmnium,
Intènde quas fundunt preces
Tui per orbem sèrvuli.
Memènto, rerum Cònditor,
Nostri quod olim còrporis,
Sacràta ab alvo Vìrginis
Nascèndo formam sùmpseris.

Testàtur hoc præsens dies
Currens per anni cìrculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advèneris.
Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salùtis Auctòrem novæ
Novo salùtat càntico.
Et nos, beàta quos sacri
Rigàvit unda sànguinis,
Natàlis ob diem tui
Hymni tribùtum sòlvimus.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

Sic terminantur omnes Hymni ejusdem metri usque ad Epiphaniam.

℣. Cràstina die delèbitur inìquitas terræ.
℟. Et regnàbit super nos Salvàtor mundi.

Ad Magnificat, Antiph. Cum ortus fùerit sol de cœlo vidèbitis Regem regum procedèntem a Patre, tamquam sponsum de thàlamo suo.

Oratio.

Concede, quæsumus omnìpotens Deus, ut nos Unigèniti tui nova per carnem nativitas lìberet, quos sub peccàti jugo vetùsta sèrvitus tenet. Per eùmdem Dòminum.

Ad Matutinum.

Invitat. Christus natus est nobis. * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, exultèmus, 2

Hymnus. Jesu Redèmptor, 230.

In 1. Nocturno

Ant. Dòminus dixit ad me: Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Ps. Quare fremuèrunt gentes, 4.

Ant. Tamquam sponsus Dòminus procèdens de thàlamo suo.

Ps. Cœli enàrrant glòriam Dei, 16.

Ant. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis, proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ps. Eructàvit cor, 70.

℣. Tamquam sponsus.
℟. Dòminus procèdens de thàlamo suo.

Tres sequentes Lectiones Isaiæ leguntur sine titulo.

Lectio i. Cap. 9.

Primo tèmpore alleviàta est terra Zàbulon, et terra Nèphthali: et novìssimo aggravàta est via maris trans Jordànem Galilææ gèntium. Pòpulus qui ambulàbat in tènebris, vidit lucem magnam: habitàntibus in regiòne um-

bræ mortis, lux orta est eis. Multiplicàsti gentem, et non magnificàsti lætìtiam. Lætabùntur coram te, sicut qui lætàntur in messe, sicut exùltant victòres capta præda, quando dìvidunt spòlia. Jugum enim òneris ejus, et virgam hùmeri ejus, et sceptrum exactòris ejus superàsti sicut in die Màdian. Quia omnis violènta prædàtio cum tumùltu, et vestimèntum mixtum sànguine erit in combustiònem, et cibus ignis. Pàrvulus enim natus est nobis; et fìlius datus est nobis, et factus est principàtus super hùmerum ejus: et vocàbitur nomen ejus, Admiràbilis consiliàrius, Deus fortis, pater futùri sæculi, princeps pacis.

℟. Hòdie nobis cœlòrum Rex de Vìrgine nasci dignàtus est, ut hòminem pèrditum ad cœlèstia regna revocàret: * Gaudet exèrcitus Angelòrum: quia salus ætèrna humàno gèneri appàruit. ℣. Glòria in excèlsis Deo, et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis. Gaudet. Glòria Patri.

Et repetitur: ℟. Hòdie nobis cœlòrum, usque ad ℣. Glòria in excèlsis.

Lectio II. Cap. 40.

Consolamini, consolàmini, pòpule meus, dicit Deus vester. Loquìmini ad cor Jerùsalem, et advocàte eam: quòniam complèta est malìtia ejus, dimìssa est inìquitas illìus: suscèpit de manu Dòmini duplìcia pro òmnibus peccàtis suis. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini, rectas fàcite in solitùdine sèmitas Dei nostri. Omnis vallis exaltàbitur, et omnis mons et collis humiliàbitur: et erunt prava in dirècta, et àspera in vias planas. Et revelàbitur glòria Dòmini: et vidèbit omnis caro pàriter quod os Dòmini locùtum est. Vox dicèntis: Clama. Et dixi: Quid clamàbo? Omnis caro fœnum, et omnis glòria ejus quasi flos agri. Exsiccàtum est fœnum, et cècidit flos: quia spìritus Dòmini sufflàvit in eo. Vere fœnum est pòpulus: exsiccàtum est fœnum, et cècidit flos: Verbum autem Dòmini nostri manet in ætèrnum.

℟. Hòdie nobis de cœlo pax vera descèndit: * Hòdie per totum mundum mellìflui facti sunt cœli. ℣. Hòdie illùxit nobis dies redemptiònis novæ, reparatiònis antìquæ, felicitàtis ætèrnæ. Hòdie.

Lectio III. Cap. 52.

Consurge, consùrge, indùere fortitùdine tua, Sion, indùere vestimèntis glòriæ tuæ, Jerùsalem cìvitas sancti: quia non adjìciet ultra ut pertrànseat per te incircumcìsus et immùndus. Excùtere de pùlvere, consùrge, sede, Jerùsalem: solve vìncula colli tui, captìva fìlia Sion. Quia hæc dicit Dòminus: Gratis venùmdati estis, et sine argènto redimèmini. Quia hæc dicit Dòminus Deus: In Ægyptum descèndit pòpulus meus in princìpio, ut colònus esset ibi: et Assur absque ulla causa calumniàtus est eum. Et nunc quid mihi est hic, dicit Dòminus, quòniam ablàtus est pòpulus meus gratis? Dominatòres ejus inìque agunt, dicit Dòminus, et jùgiter tota die nomen meum blasphemàtur. Propter hoc sciet pòpulus meus nomen meum in die illa: quia ego ipse, qui loquèbar, ecce adsum.

℟. Quem vidìstis, pastòres? dìcite, annuntiàte nobis, in terris quis appàruit? * Natum vìdimus, et choros Angelòrum collaudàntes Dòminum. ℣. Dìcite, quidnam vidìstis? et annuntiàte Christi nativitàtem. Natum. Glòria Patri. Natum.

In 2. Nocturno

Ant. Suscèpimus, Deus, misericòrdiam tuam in mèdio templi tui.
Psalm. Magnus Dòminus, 72.
Ant. Oriètur in dièbus Dòmini abundàntia pacis, et dominàbitur.
Ps. Deus, judìcium tuum, 93.
Ant. Vèritas de terra orta est, et justìtia de cœlo prospèxit.
Ps. Benedixìsti, 109.
℣. Speciòsus forma præ fìliis hòminum. ℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis.

Sermo S. Leònis Papæ.

Lectio IV.

Serm. 1. de Nativ.

Salvator noster, dilectìssimi, hòdie natus est: gaudeàmus. Neque enim fas est locum esse tristìtiæ, ubi natàlis est vitæ: quæ, consùmpto mortalitàtis timòre, nobis ìngerit de promìssa æternitàte lætìtiam. Nemo ab hujus alacritàtis participatiòne secèrnitur. Una cunctis lætìtiæ commùnis est ràtio: quia Dòminus noster peccàti mortìsque destrùctor, sicut nullum a reàtu lìberum rèperit, ita liberàndis òmnibus venit. Exùltet sanctus, quia appropìnquat ad palmam: gàudeat peccàtor, quia

invitàtur ad vèniam: animètur gentìlis, quia vocàtur ad vitam. Dei namque Fìlius secùndum plenitùdinem tèmporis, quam divìni consìlii inscrutàbilis altitùdo dispòsuit, reconciliàndam auctòri suo natùram gèneris assùmpsit humàni, ut invèntor mortis diàbolus, per ipsam, quam vìcerat, vincerètur.

℟. O magnum mystèrium, et admiràbile sacramèntum, ut animàlia vidèrent Dòminum natum, jacèntem in præsèpio: * Beàta Virgo, cujus vìscera meruèrunt portàre Dòminum Christum.

℣. Ave Marìa, gràtia plena, Dòminus tecum. Beàta.

Lectio v.

In quo conflìctu pro nobis ìnito, magno et miràbili æquitàtis jure certàtum est, dum omnìpotens Dòminus cum sævìssimo hoste non in sua majestàte, sed in nostra congrèditur humilitàte: objìciens ei eàmdem formam, eamdèmque natùram: mortalitàtis quidem nostræ partìcipem, sed peccàti totìus expèrtem. Alièndum quippe ab hac nativitàte est, quod de òmnibus lègitur: Nemo mundus a sorde, nec infans cujus est unìus dièi vita super terram. Nihil ergo in istam singulàrem nativitàtem de carnis concupiscèntia transìvit, nihil de peccàti lege manàvit. Virgo règia Davìdicæ stirpis elìgitur, quæ sacro gravidànda fœtu, divìnam humanàmque prolem prius concìperet mente, quam còrpore. Et ne supèrni ignàra consìlii ad inusitàtos pavèret affàtus, quod in ea operàndum erat a Spìritu sancto, collòquio discit angèlico: nec damnum credit pudòris, Dei Gènitrix mox futùra.

℟. Beàta Dei Gènitrix Marìa, cujus vìscera intàcta pèrmanent: * Hòdie gènuit Salvatòrem sæculi. ℣. Beàta, quæ crèdidit: quòniam perfècta sunt òmnia, quæ dicta sunt ei a Dòmino. Hòdie.

Lectio vi.

Agamus ergo, dilectìssimi, gràtias Deo Patri, per Fìlium ejus in Spìritu sancto: qui propter multam charitàtem suam, qua dilèxit nos, misèrtus est nostri: et cum essèmus mòrtui peccàtis, convivìficavit nos Christo, ut essèmus in ipso nova creatùra, novùmque figmèntum. Deponàmus ergo vèterem hòminem cum àctibus suis: et adèpti participatiònem generatiònis Christi, carnis renuntièmus opèribus. Agnòsce, o Christiàne, dignitàtem tuam: et divìnæ consors factus natùræ, noli in vèterem vilitàtem degèneri conversatiòne redìre. Memènto cujus càpitis, et cujus còrporis sis membrum. Reminìscere, quia èrutus de potestàte tenebràrum, translàtus es in Dei lumen et regnum.

℟. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam, nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia. Glòria Patri. Quia.

In 3. Nocturno

Ant. Ipse invocàbit me, allelùja: Pater meus es tu, allelùja.

Ps. Misericòrdias Dòmini, 111.

Ant. Lætèntur cœli, et exùltet terra ante fàciem Dòmini, quòniam venit.

Ps. Cantàte Dòmino..... cantàte, 115.

Ant. Notum fecit Dòminus, allelùja, salutàre suum, allelùja.

Ps. Cantàte Dòmino .... quia, 120.

℣. Ipse invocàbit me, allelùja. ℟. Pater meus es tu, allelùja.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

In illo tèmpore: Exiit edìctum a Cæsare Augùsto, ut describerètur univèrsus orbis. Et rèliqua.

Homilìa S. Gregòrii Papæ.

Hom. 8. in Evang.

Quia, largiènte Dòmino, Missàrum solèmnia ter hòdie celebratùri sumus, lòqui diu de evangèlica lectiòne non pòssumus: sed nos àliquid vel brèviter dìcere, Redemptòris nostri natìvitas ipsa compèllit. Quid est enim, quod nascitùro Dòmino mundus descrìbitur, nisi hoc, quod apèrte monstràtur, quia ille apparèbat in carne, qui elèctos suos adscrìberet in æternitàte? Quo contra de rèprobis per Prophètam dìcitur: Deleàntur de libro vivèntium, et cum justis non scribàntur. Qui bene etiam in Bèthlehem nàscitur. Bèthlehem quippe domus panis interpretàtur. Ipse namque est, qui ait: Ego sum panis vivus qui de cœlo descèndi. Locus ergo, in quo Dòminus nàscitur, domus panis àntea vocàtus est: quia futùrum profècto erat, ut ille ibi per matèriam carnis

apparèret, qui electòrum mentes intèrna satietàte refìceret. Qui non in paréntum domo, sed in via nàscitur: ut profècto ostènderet, quia per humànitàtem suam, quam assùmpserat, quasi in aliéno nascebàtur.

℟. Beàta vìscera Marìæ Vìrginis, quæ portavèrunt ætèrni Patris Fìlium: et beàta ùbera, quæ lactavèrunt Christum Dòminum: * Qui hòdie pro salùte mundi de Vìrgine nasci dignàtus est. ℣. Dies sanctificàtus illùxit nobis: venìte, gentes, et adoràte Dòminum. Qui hòdie.

Bened. Per evangèlica dicta deleàntur nostra delìcta. ℟. Amen.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VIII. Cap. 2. b.

In illo tèmpore: Pastòres loquebàntur ad ìnvicem: Transeàmus usque Bèthlehem, et videàmus hoc verbum quod factum est, quod Dòminus ostèndit nobis. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Lib. 2. in c. 2. Lucæ, circa medium.

Vidète Ecclèsiæ surgèntis exòrdium. Christus nàscitur, et pastòres vigilàre cœpèrunt: qui gèntium greges, pècudum modo ante vivèntes, in càulam Dòmini congregàrent, ne quos spiritàlium bestiàrum per offùsas nòctium tènebras paterèntur incùrsus. Et bene pastòres vìgilant, quos bonus pastor infòrmat. Grex ìgitur pòpulus, nox sæculum, pastòres sunt sacerdòtes. Aut fortàsse etiam ille sit pastor, cui dìcitur: Esto vìgilans, et confìrma. Quia non solum Epìscopos ad tuèndum gregem Dòminus ordinàvit, sed ètiam Angelos destinàvit.

℟. Verbum caro factum est, et habitàvit in nobis: * Et vìdimus glòriam ejus, glòriam quasi Unigèniti a Patre, plenum gratiæ et veritàtis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et. Glòria Patri. Et.

Bened. Verba sancti Evangèlii dòceat nos Christus Fìlius Dei. ℟. Amen.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio IX. Cap. 1.

In princìpio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Et rèliqua.

Homilìa s. Augustìni Ep.

Tract. 1. in Joannem. circa medium.

Ne vile àliquid putàres, quale consuevìsti cogitàre, cum verba humàna solères audìre, audi quid cògites. Deus erat Verbum. Exeat nunc nèscio quis infidèlis Ariànus, et dicat, quia Verbum Dei factum est. Quòmodo potest fieri, ut Verbum Dei factum sit, quando Deus per Verbum fecit òmnia? Si et Verbum Dei ipsum factum est, per quod àliud Verbum factum est? Si hoc dicis, quia hoc est verbum Verbi, per quod factum est illud, ipsum dico ego ùnicum Fìlium Dei. Si autem non dicis verbum Verbi, concède non factum, per quod facta sunt òmnia. Non enim per seìpsum fieri pòtuit, per quod facta sunt òmnia. Crede ergo Evangelìstæ.

Deinde dicitur Hymnus Te Deum, 19, quo finito, dicitur ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo. Oratio. Concède, ut infra ad Laudes, 238.

Et dicto Benedicàmus Dòmino, celebratur prima Missa post mediam noctem, ut in Ordinario; qua finita, dicuntur Laudes.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Quem vidìstis, pastòres? * dìcite, annuntiàte nobis, in terris quis appàruit? Natum vìdimus, et choros Angelòrum collaudàntes Dòminum, allelùja, allelùja.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Gènuit puèrpera * Regem, cui nomen ætèrnum, et gàudia matris habens cum virginitàtis honòre: nec primam sìmilem visa est, nec habère sequèntem, allelùja.

3. Angelus ad pastòres * ait: Annùntio vobis gàudium magnum: quia natus est vobis hòdie Salvàtor mundi, allelùja.

4. Facta est cum Angelo * multitùdo cœlèstis exèrcitus laudàntium Deum, et dicèntium: Glòria in excèlsis Deo, et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis, allelùja.

5. Pàrvulus fìlius * hòdie natus est nobis, et vocàbitur Deus, Fortis, allelùja, allelùja.

Capitulum. Hebr. 1.

Multifariam, multìsque modis olim Deus lòquens pàtribus in Prophètis, novìssime dièbus istis locùtus est nobis in Fìlio, quem constìtuit hærèdem universòrum, per quem fecit et sæcula.

Hymnus

A solis ortus càrdine
Ad usque terræ lìmitem,

Christum canàmus Prìncipem,
Natum Marìa Vìrgine.
Beàtus Auctor sæculi
Servìle corpus ìnduit:
Ut carne carnem lìberans,
Ne pèrderet quos còndidit.
Castæ Parèntis vìscera
Cœlèstis intrat gràtia:
Venter Puèllæ bàjulat
Secrèta, quæ non nòverat.
Domus pudìci pèctoris
Templum repènte fit Dei:
Intàcta nèsciens virum,
Concèpit alvo Fìlium.
Enìtitur puèrpera,
Quem Gàbriel prædìxerat,
Quem ventre Matris gèstiens
Baptìsta clausum sènserat.
Fœno jacère pèrtulit:
Præsèpe non abhòrruit:
Et lacte mòdico pastus est,
Per quem nec ales èsurit.
Gaudet chorus cœlèstium,
Et Angeli canunt Deo:
Palàmque fit pastòribus
Pastor, Creàtor òmnium.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Ad Bened., Ant. Glòria in excèlsis Deo, * et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis, allelùja, allelùja.

Oratio.

Concede, quæsumus omnìpotens Deus: ut nos Unigèniti tui nova per carnem natìvitas lìberet, quos sub peccàti jugo vetùsta sèrvitus tenet. Per eùmdem Dòminum.

Summo mane dicitur Prima: qua finita, celebratur secunda Missa in Aurora, et in ea fit com. de S. Anastasia Martyre.

AD PRIMAM

Capit. Regi sæculòrum. ℟. br. Christe, Fili Dei vivi, * Miserère nobis. ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine. Et sic dicitur quotidie usque ad Epiph.

Ad Absolut. Capit. Lectio brevis. Ipsi perìbunt, ut infra ad Nonam.

Tertia dicitur hora sua, qua finita, celebratur tertia Missa de die Nativ.

AD TERTIAM

Capit. Multifàriam, ut supra.

℟. br. Verbum caro factum est. * Allelùja, allelùja. Verbum. ℣. Et habitàvit in nobis. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Verbum. ℣. Ipse invocàbit me, allelùja. ℟. Pater meus es tu, allelùja.

AD SEXTAM

Capit. Hebr. 1. c.

Et: Tu in princìpio, Dòmine, terram fundàsti: et òpera mànuum tuàrum sunt cœli.

℟. br. Notum fecit Dòminus. * Allelùja, allelùja. Notum. ℣. Salutàre suum. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Notum. ℣. Vidèrunt omnes fines terræ, allelùja. ℟. Salutàre Dei nostri, allel.

AD NONAM

Capit. Hebr. 1. d.

Ipsi perìbunt, tu autem permanèbis, et omnes sicut vestimèntum veteràscent, et velut amìctum mutàbis eos, et mutabùntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defìcient.

℟. br. Vidèrunt omnes fines terræ. * Allelùja, allelùja. Vidèrunt. ℣. Salutàre Dei nostri. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Vidèrunt. ℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

Ad Vesperas

Ant. Tecum princìpium * in die virtùtis tuæ, in splendòribus sanctòrum, ex ùtero ante lucìferum gènui te.

Psalmus 109.

Dixit Dòminus Dòmino meo: * Sede a dextris meis:
Donec ponam inimìcos tuos, * scabèllum pedum tuòrum.
Virgam virtùtis tuæ emìttet Dòminus ex Sion: * dominàre in mèdio inimicòrum tuòrum.
Tecum princìpium in die virtùtis tuæ in splendòribus sanctòrum: * ex ùtero ante lucìferum gènui te.
Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech.
Dòminus a dextris tuis, * confrègit in die iræ suæ reges.
Judicàbit in natiònibus, implèbit ruìnas: * conquassàbit càpita in terra multòrum.
De torrènte in via bibet: * proptèrea exaltàbit caput.

Ant. Tecum princìpium in die virtùtis tuæ, in splendòribus sanctòrum, ex ùtero ante lucìferum gènui te.

Ant. Redemptiònem misit * Dòminus pòpulo suo, mandàvit in ætèrnum testamèntum suum.

Psalmus 110.

Confitebor tibi, Dòmine, in toto corde meo: * in consìlio justòrum, et congregatiòne.

Magna òpera Dòmini: * exquisìta in omnes voluntàtes ejus.

Confèssio et magnificèntia opus ejus: * et justìtia ejus manet in sæculum sæculi.

Memòriam fecit mirabìlium suòrum, misèricors et miseràtor Dòminus: * escam dedit timèntibus se.

Memor erit in sæculum testamènti sui: * virtùtem òperum suòrum annuntiàbit pòpulo suo.

Ut det illis hæreditàtem gèntium: * òpera mànuum ejus vèritas, et judìcium.

Fidèlia òmnia mandàta ejus, confirmàta in sæculum sæculi, * facta in veritàte et æquitàte.

Redemptiònem misit pòpulo suo: * mandàvit in ætèrnum testamèntum suum.

Sanctum, et terrìbile nomen ejus: * inìtium sapièntiæ timor Dòmini.

Intellèctus bonus òmnibus facièntibus eum: * laudàtio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Redemptiònem misit Dòminus pòpulo suo, mandàvit in ætèrnum testamèntum suum.

Ant. Exòrtum est * in tènebris lumen rectis corde: misèricors, et miseràtor, et justus Dòminus.

Psalmus 111.

Beatus vir, qui timet Dòminum: * in mandàtis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generàtio rectòrum benedicètur.

Glòria, et divìtiæ in domo ejus, * et justìtia ejus manet in sæculum sæculi.

Exòrtum est in tènebris lumen rectis: * misèricors, et miseràtor, et justus.

Jucùndus homo qui miserètur et còmmodat, dispònet sermònes suos in judìcio: * quia in ætèrnum non commovèbitur.

In memòria ætèrna erit justus: * ab auditiòne mala non timèbit.

Paràtum cor ejus speràre in Dòmino, confirmàtum est cor ejus: * non commovèbitur donec despìciat inimìcos suos.

Dispèrsit, dedit paupèribus: justìtia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltàbitur in glòria.

Peccàtor vidèbit, et irascètur, dèntibus suis fremet et tabèscet: * desidèrium peccatòrum perìbit.

Ant. Exòrtum est in tènebris lumen rectis corde: misèricors, et miseràtor, et justus Dòminus.

Ant. Apud Dòminum * misericòrdia, et copiòsa apud eum redèmptio.

Psalmus 129.

De profùndis clamàvi ad te, Dòmine: * Dòmine, exàudi vocem meam.

Fiant àures tuæ intendèntes, * in vocem deprecatiònis meæ.

Si iniquitàtes observàveris, Dòmine: * Dòmine, quis sustinèbit?

Quia apud te propitiàtio est: * et propter legem tuam sustìnui te, Dòmine.

Sustìnuit ànima mea in verbo ejus: * speràvit ànima mea in Dòmino.

A custòdia matutìna usque ad noctem: * speret Israel in Dòmino.

Quia apud Dòminum misericòrdia: * et copiòsa apud eum redèmptio.

Et ipse rèdimet Israel, * ex òmnibus iniquitàtibus ejus.

Ant. Apud Dòminum misericòrdia, et copiòsa apud eum redèmptio.

Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Psalmus 131.

Memento, Dòmine David, * et omnis mansuetùdinis ejus:

Sicut juràvit Dòmino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introìero in tabernàculum domus meæ, * si ascèndero in lectum strati mei:

Si dèdero somnum òculis meis, * et pàlpebris meis dormitatiònem.

Et rèquiem tempòribus meis: donec invèniam locum Dòmino, * tabernàculum Deo Jacob.

Ecce audìvimus eam in Ephrata: * invènimus eam in campis silvæ.

Introìbimus in tabernàculum ejus: * adoràbimus in loco, ubi stetèrunt pedes ejus.

Surge, Dòmine, in rèquiem tuam, * tu et arca sanctificatiònis tuæ.

Sacerdòtes tui induàntur justìtiam: * et sancti tui exùltent.

Propter David servum tuum * non avèrtas fàciem Christi tui.

Juràvit Dòminus David veritàtem, et non frustràbitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodìerint fìlii tui testamèntum meum, * et testimònia mea hæc, quæ docèbo eos:

Et fìlii eòrum usque in sæculum, * sedèbunt super sedem tuam.

Quòniam elègit Dòminus Sion: * elègit eam in habitatiònem sibi.

Hæc rèquies mea, in sæculum sæculi: * hic habitàbo, quòniam elègi eam.

Vìduam ejus benedìcens benedìcam: * pàuperes ejus saturàbo pànibus.

Sacerdòtes ejus ìnduam salutàri: * et sancti ejus exultatiòne exultàbunt.

Illuc prodùcam cornu David, * paràvi lucèrnam christo meo.

Inimìcos ejus ìnduam confusiòne: * super ipsum autem efflorèbit sanctificàtio mea.

Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Capit. Hebr. 1.

Multifariam, multìsque modis olim Deus lòquens pàtribus in Prophètis: novìssime dièbus istis locùtus est nobis in Fìlio, quem constìtuit hærèdem universòrum, per quem fecit et sæcula.

Hymnus. Jesu Redèmptor, 230.

℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Ad Magnif., Ant. Hòdie Christus natus est: hòdie Salvàtor appàruit: hòdie in terra canunt Angeli, lætàntur Archàngeli: hòdie exùltant justi, dicèntes: Glòria in excèlsis Deo, allelùja.

Oratio. Concède, 238.

Deinde pro S. Stephano, Ant. Stèphanus autem, plenus gràtia et fortitùdine, facièbat signa magna in pòpulo. ℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine, imitàri quod còlimus, ut discàmus et inimìcos dilìgere, quia ejus natalìtia celebràmus qui novit ètiam pro persecutòribus exoràre Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum.

IN FESTO S. STEPHANI Protomart.

Duplex 2. classis.

Ad Matutinum, Invit. Christum natum, qui beàtum hòdie coronàvit Stèphanum, * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. de Communi unius Mart.

In 1. Nocturno

De Actibus Apostolòrum.

Lectio I. Cap. 6.

In dièbus illis, crescènte nùmero discipulòrum, factum est murmur Græcòrum advèrsus Hebræos, eo quod despicerèntur in ministèrio quotidiàno vìduæ eòrum. Convocàntes autem duòdecim multitùdinem discipulòrum, dixèrunt: Non est æquum nos derelìnquere verbum Dei, et ministràre mensis. Consideràte ergo, fratres, viros ex vobis boni testimònii septem, plenos Spìritu sancto et sapièntia, quos constituàmus super hoc opus. Nos vero oratiòni, et ministèrio verbi instàntes èrimus.

℟. Stèphanus àutem plenus gràtia et fortitùdine, * Facièbat prodìgia et signa magna in pòpulo. ℣. Surrexèrunt quidam de Synagòga disputàntes cum Stèphano, et non pòterant resìstere sapièntiæ, et Spirìtui qui loquebàtur. Facièbat.

Lectio II.

Et plàcuit sermo coram omni multitùdine. Et elegèrunt Stèphanum, virum plenum fide et Spìritu sancto, et Philìppum, et Pròchorum, et Nicànorem, et Timònem et Pàrmenam, et Nicolàum àdvenam Antiochènum. Hos statuèrunt ante conspèctum Apostolòrum: et oràntes imposuèrunt eis manus. Et verbum Dòmini crescèbat, et multiplicabàtur nùmerus discipulòrum in Jerùsalem valde: multa ètiam turba sacerdòtum obedièbat fìdei. Stèphanus autem, plenus gràtia et fortitùdine, facièbat prodìgia et signa magna in pòpulo.

℟. Vidèbant omnes Stèphanum, qui erant in concìlio: * Et intuebàntur vultum ejus tamquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus gràtia et fortitùdine, facièbat prodìgia et signa magna in pòpulo. Et.

Lectio III.

Surrexerunt autem quidam de synagòga, quæ appellàtur Libertinòrum, et Cyrenènsium, et Alexandrinòrum, et eòrum, qui erant a Cilìcia et Asia, disputàntes cum Stèphano: et non pòterant resìstere sapièntiæ, et Spirìtui qui loquebàtur. Tunc summisèrunt viros, qui dìcerent se audivìsse eum dicèntem verba blasphèmiæ in Mòysen, et in Deum. Commovèrunt ìtaque plebem, et seniòres, et Scribas: et concurrèn-

tes rapuèrunt eum, et adduxèrunt in concìlium, et statuèrunt falsos testes, qui dìcerent: Homo iste non cessat loqui verba advèrsus locum sanctum, et legem.

℟. Intuens in cœlum beàtus Stèphanus, vidit glòriam Dei, et ait: * Ecce vìdeo cœlos apèrtos, et Fìlium hòminis stantem a dextris virtùtis Dei. ℣. Cum autem esset Stèphanus plenus Spìritu sancto, intèndens in cœlum vidit glòriam Dei, et ait: Ecce. Glòria Patri. Ecce.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Fulgèntii Epìscopi.

Lectio IV.

Serm. de S. Stephano.

Heri celebràvimus tempòralem sempitèrni Regis nostri natàlem: hòdie celebràmus triumphàlem mìlitis passiònem. Heri enim Rex noster tràbea carnis indùtus, de àula ùteri virginàlis egrèdiens, visitàre dignàtus est mundum: hòdie miles de tabernàculo còrporis èxiens, triumphàtor migràvit ad cœlum. Ille, sempitèrnæ Deitàtis majestàte servàta, servìle cinctòrium carnis assùmens, in hujus sæculi campum pugnatùrus intràvit: iste, depòsitis corruptibìlibus còrporis indumèntis, ad cœli palàtium perènniter regnatùrus ascèndit. Ille descèndit carne velàtus, iste ascèndit sànguine laureàtus.

℟. Lapidàbant Stèphanum invocàntem et dicèntem: * Dòmine Jesu Christe, àccipe spìritum meum: et ne stàtuas illis hoc peccàtum. ℣. Pòsitis autem gènibus, clamàvit voce magna, dicens. Dòmine.

Lectio V.

Ascendit iste lapidàntibus Judæis, quia ille descèndit lætàntibus Angelis. Glòria in excèlsis Deo, heri sancti Angeli exultàntes cantavèrunt: hòdie Stèphanum lætàntes in suum consòrtium suscepèrunt. Heri Dòminus exìvit de ùtero Vìrginis: hòdie miles egrèssus est de ergàstulo carnis. Heri Christus pro nobis pannis est involùtus: hòdie Stèphanus stola est ab eo immortalitàtis indùtus. Heri præsèpis angùstia Christum portàvit infàntem: hòdie immènsitas cœli suscèpit Stèphanum triumphàntem. Solus Dòminus descèndit, ut multos elevàret: humiliàvit se Rex noster, ut suos mìlites exaltàret.

℟. Impetum fecèrunt unanìmiter in eum et ejecèrunt eum extra civitàtem invocàntem et dicèntem: * Dòmine Jesu, àccipe spìritum meum. ℣. Et testes deposuèrunt vestimènta sua secus pedes adolescèntis, qui vocabàtur Sàulus: et lapidàbant Stèphanum invocàntem, et dicèntem. Dòmine.

Lectio VI.

Necessarium tamen nobis est, fratres, agnòscere, quibus armis præcìnctus Stèphanus sævìtiam Judæòrum pòtuit superàre, ut ita meruìsset felìciter triumphàre. Stèphanus ergo ut nòminis sui corònam meruìsset accìpere, charitàtem pro armis habèbat, et per ipsam ubìque vincèbat. Per charitàtem Dei, sævièntibus Judæis non cessit: per charitàtem pròximi pro lapidàntibus intercèssit. Per charitàtem arguèbat erràntes, ut corrigerèntur: per charitàtem pro lapidàntibus oràbat, ne punirèntur. Charitàtis virtùte subnìxus, vicit Sàulum crudèliter sævièntem: et quem hàbuit in terra persecutòrem, in cœlo mèruit habère consòrtem.

℟. Impii super justum jactùram fecèrunt, ut eum morti tràderent: * At ille gàudens suscèpit làpides, ut mererètur accìpere corònam glòriæ. ℣. Continuèrunt àures suas, et ìmpetum fecèrunt unanìmiter in eum. At. Glòria Patri. At.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 23. d.

In illo tèmpore: Dicèbat Jesus scribis et Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophètas, et sapièntes, et Scribas: et ex illis occidètis, et crucifigètis. Et rèliqua.

Homilìa S. Hierònymi Presbyteri.

Lib. 4. com. in c. 23. Matt.

Hoc quod àntea dixeràmus: Implète mensùram patrum vestròrum, ad persònam Dòmini pertinère, eo quod occidèndus esset ab eis, potest et ad discìpulos ejus refèrri de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos Prophètas, et sapièntes, et Scribas. Simùlque obsèrva, juxta Apòstolum scribèntem ad Corìnthios, varia esse dona discipulòrum Christi: àlios Prophètas, qui ventùra prædìcent: àlios sapièntes, qui novèrunt quando dèbeant profèrre sermònem:

àlios Scribas in lege doctìssimos, ex quibus lapidàtus est Stèphanus, Pàulus occìsus, crucifìxus Petrus, flagellàti in Actibus Apostolòrum discìpuli.

℟. Stèphanus servus Dei, quem lapidàbant Judæi, vidit cœlos apèrtos: vidit et introìvit: * Beàtus homo, cui cœli patèbant. ℣. Cum ìgitur saxòrum crepitàntium tùrbine quaterètur, inter æthèreos àulæ cœlèstis sinus divìna ei clàritas fulsit. Beàtus.

Lectio VIII.

Quærimus, quis iste sit Zacharìas fìlius Barachìæ: quia multos lègimus Zacharìas. Et ne lìbera nobis tribuerètur erròris facùltas, àdditum est: Quem occidìstis inter templum et altàre. In divèrsis divèrsa legi: et dèbeo singulòrum opiniònes pònere. Alii Zacharìam fìlium Barachìæ dicunt, qui in duòdecim Prophètis undècimus est: patrìsque in eo nomen consèntit: sed ubi occìsus sit inter templum et altàre, Scriptùra non lòquitur, màxime cum tempòribus ejus vix ruìnæ templi fùerint. Alii Zacharìam patrem Joànnis intèlligi volunt, ex quibùsdam apocryphòrum sòmniis approbàntes, quod proptèrea occìsus sit, quia Salvatòris prædicàverit advèntum.

℟. Patefàctæ sunt jànuæ cœli Christi Màrtyri beàto Stèphano, qui in nùmero Màrtyrum invèntus est primus: * Et ìdeo triùmphat in cœlis coronàtus. ℣. Mortem enim quam Salvàtor noster dignàtus est pro nobis pati, hanc ille primus rèddidit Salvatòri. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Alii istum volunt esse Zacharìam, qui occìsus est a Joas, rege Judæ, inter templum et altàre, sicut Regum narrat història. Sed observàndum, quod ille Zacharìas, non sit fìlius Barachìæ, sed fìlius Joìadæ sacerdòtis; unde et Scriptùra refert: Non fuit recordàtus Joas patris ejus Joìadæ, quia sibi fecìsset bona. Cum ergo et Zacharìam teneàmus, et occisiònis consèntiat locus: quærimus, quare Barachìæ dicàtur fìlius, et non Joìadæ? Barachìas lìngua nostra Benedìctus Dòmini dìcitur, et sacerdòtis Joìadæ justìtia Hebræo nòmine demonstràtur. In Evangèlio quo utùntur Nazarèni, pro fìlio Barachìæ, fìlium Joìadæ repèrimus scriptum.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES
et per Horas, Ant.

1. Lapidavèrunt Stèphanum, et ipse invocàbat Dòminum, dicens: Ne stàtuas illis hoc peccàtum.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Làpides torrèntis illi dulces fuèrunt: ipsum sequùntur omnes ànimæ justæ.

3. Adhæsit ànima mea post te, quia caro mea lapidàta est pro te, Deus meus.

4. Stèphanus vidit cœlos apèrtos, vidit et introìvit: beàtus homo, cui cœli patèbant.

5. Ecce vìdeo cœlos apèrtos, et Jesum stantem a dèxtris virtùtis Dei.

Capit. Act. 6. b.

Stephanus autem plenus gratia et fortitùdine, facièbat prodìgia et signa magna in pòpulo.

Hymnus

Invicte Martyr, ùnicum
Patris secùtus Fìlium,
Victis triùmphas hòstibus,
Victor fruens cœlèstibus.
Tui precàtus mùnere
Nostrum reàtum dìlue,
Arcens mali contàgium,
Vitæ repèllens tædium.
Solùta sunt jam vìncula
Tui sacràti còrporis:
Nos solve vinclis sæculi
Dono supèrni Nùminis.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti. ℟. Et fecèrunt planctum magnum super eum.

Ad Bened., Ant. Stèphanus autem, plenus gràtia et fortitùdine, facièbat signa magna in pòpulo.

Oratio

Da nobis, quæsumus Dòmine, imitàri quod còlimus, ut discàmus et inimìcos dilìgere: quia ejus natalìtia celebràmus, qui novit ètiam pro persecutòribus exoràre Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

Deinde fit com. de Nativ., Ant. Glòria in excelsis Deo, et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis, allelùja, allelùja. ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Oratio.

Concede, quæsumus omnìpotens Deus: ut

nos Unigèniti tui nova per carnem natìvitas lìberet, quos sub peccàti jugo vetùsta sèrvitus tenet. Per eùmdem Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Stèphanus, ut supra.

℟. br. Glòria et honòre * Coronàsti eum, Dòmine. Glòria et. ℣. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum. Coronàsti. Glòria Patri. Glòria. et. ℣. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus. ℟. Corònam de làpide pretiòso.

AD SEXTAM

Capit. Act. 6. c.

Surrexerunt autem quidam de synagòga, quæ appellàtur Libertinòrum, et Cyrenènsium, et Alexandrinòrum, et eòrum qui erant a Cilìcia, et Asia, disputàntes cum Stèphano; et non pòterant resìstere sapièntiæ, et Spirìtui qui loquebàtur.

℟. br. Posuìsti, Dòmine, * Super caput ejus. Posuìsti. ℣. Corònam de làpide pretiòso. Super. Glòria Patri. Posuìsti. ℣. Magna est glòria ejus in salutàri tuo. ℟. Glòriam et magnum decòrem impònes super eum.

AD NONAM

Capit. Act. 7. g.

Positis autem gènibus, clamàvit voce magna, dicens: Dòmine, ne stàtuas illis hoc peccàtum. Et cum hoc dixìsset, obdormìvit in Dòmino.

℟. br. Magna est glòria ejus. * In salutàri tuo. Magna. ℣. Glòriam et magnum decòrem impònes super eum. In. Glòria Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florèbit. ℟. Sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Nativitate, 239.

Capit. Act. 6. b.

Stephanus autem, plenus gràtia et fortitùdine, facièbat prodìgia et signa magna in pòpulo.

Hymnus

Deus, tuòrum mìlitum
Sors et coròna, præmium,
Laudes canèntes Màrtyris
Absòlve nexu crìminis.

Hic nempe mundi gàudia,
Et blanda fràudum pàbula
Imbùta felle dèputans,
Pervènit ad cœlèstia.

Pœnas cucùrrit fòrtiter,
Et sùstulit virìliter,
Fundènsque pro te sànguinem,
Ætèrna dona pòssidet.

Ob hoc precàtu sùpplici
Te pòscimus piìssime:
In hoc triùmpho Màrtyris
Dimìtte noxam sèrvulis.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Stèphanus vidit cœlos apèrtos. ℟. Vidit et introìvit beàtus homo, cui cœli patèbant.

Ad Magnif., Ant. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti, et fecèrunt planctum magnum super eum.

Oratio. Da nobis, 247.

Deinde pro S. Joanne, Ant. Iste est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia. ℣. Valde honoràndus est beàtus Joànnes. ℟. Qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dòmine, benìgnus illùstra: ut beàti Joànnis Apòstoli tui et Evangelìstæ illuminàta doctrìnis, ad dona pervèniat sempitèrna.

Postea fit com. de Nativ. Ant. Hòdie Christus natus est: hòdie Salvàtor appàruit: hòdie in terra canunt Angeli, lætàntur Archàngeli: hòdie exùltant justi, dicèntes: Glòria in excèlsis Deo, allelùja. ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Oratio

Concede, quæsumus omnìpotens Deus: ut nos Unigèniti tui nova per carnem natìvitas lìberet, quos sub peccàti jugo vetùsta sèrvitus tenet. Per.

DIE XXVII.

In festo S. Joannis Ap. et Evang.

Duplex 2. class.

Ad Matutinum, Invit. Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. de Comm. Apost.

In 1. Nocturno

Incipit Epìstola prima beati Joànnis Apòstoli.

Lectio I. Cap. 1.

Quod fuit ab inìtio, quod audìvimus, quod vìdimus òculis nostris, quod perspèximus, et manus nostræ contrectavèrunt de verbo vitæ: et vita manifestàta est, et vìdimus, et testàmur, et annuntiàmus vobis vitam ætèrnam, quæ erat apud Patrem, et appàruit nobis: quod vìdimus et audìvimus, annuntiàmus vobis ut et vos societàtem habeàtis nobìscum, et socìetas nostra sit cum Pa-

tre, et cum Fìlio ejus Jesu Christo. Et hæc scrìbimus vobis, ut gaudeàtis, et gàudium vestrum sit plenum. Et hæc est annuntiàtio, quam audìvimus ab eo, et annuntiàmus vobis: Quòniam Deus lux est, et tènebræ in eo non sunt ullæ.

℟. Valde honoràndus est beàtus Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: * Cui Christus in cruce Matrem Vìrginem vìrgini commendàvit. ℣. Virgo est elèctus a Dòmino, atque inter cèteros magis dilèctus. Cui.

Lectio II.

Si dixèrimus, quòniam societàtem habèmus cum eo, et in tènebris ambulàmus, mentìmur, et veritàtem non fàcimus. Si autem in luce ambulàmus, sicut et ipse est in luce societàtem habèmus ad ìnvicem, et sanguis Jesu Christi Fìlii ejus emùndat nos ab omni peccàto. Si dixèrimus quòniam peccàtum non habèmus, ipsi nos sedùcimus, et vèritas in nobis non est. Si confiteàmur peccàta nostra: fidèlis est, et justus, ut remìttat nobis peccàta nostra, et emùndet nos ab omni iniquitàte. Si dixèrimus quòniam non peccàvimus, mendàcem fàcimus eum, et verbum ejus non est in nobis.

℟. Hic est discìpulus ille, qui testimònium pèrhibet de his, et scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimònium ejus. ℣. Fluènta Evangèlii de ipso sacro Domìnici pèctoris fonte potàvit. Et.

Lectio III. Cap. 2.

Filìoli mei, hæc scribo vobis, ut non peccètis. Sed et si quis peccàverit, advocàtum habèmus apud Patrem, Jesum Christum justum: et ipse est propitiàtio pro peccàtis nostris: non pro nostris autem tantum, sed ètiam pro totìus mundi. Et in hoc scimus, quòniam cognòvimus eum, si mandàta ejus observèmus. Qui dicit se nosse eum, et mandàta ejus non custòdit, mendax est, et in hoc vèritas non est. Qui autem servat verbum ejus, vere in hoc chàritas Dei perfècta est.

℟. Hic est beatìssimus Evangelìsta et Apòstolus Joànnes, * Qui privilègio amòris præcìpui, cèteris àltius a Dòmino mèruit honoràri. ℣. Hic est discìpulus ille, quem diligèbat Jesus, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit. Qui. Glòria Patri. Qui.

In 2. Nocturno

Ex libro S. Hierònymi Presbyteri de Scriptòribus ecclesiàsticis.

Lectio IV.

Joannes Apòstolus, quem Jesus amàvit plùrimum, fìlius Zebedæi, frater Jacòbi Apòstoli, quem Heròdes post passiònem Dòmini decollàvit, novìssimus òmnium scripsit Evangèlium, rogàtus ab Asiæ Epìscopis, advèrsus Cerìnthum, aliòsque hærèticos, et màxime tunc Ebionitàrum dogma consùrgens, qui àsserunt Christum ante Marìam non fuìsse: unde et compùlsus est divìnam ejus nativitàtem edìcere.

℟. Qui vìcerit, fàciam illum colùmnam in templo meo, dicit Dòminus: * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitàtis novæ Jerùsalem. ℣. Vincènti dabo èdere de ligno vitæ, quod est in paradìso Dei mei. Et.

Lectio V.

Quartodècimo ìgitur anno, secùndam post Neròmem persecutiònem movènte Domitiàno, in Patmos ìnsulam relegàtus, scripsit Apocalypsim, quam interpretàtur Justìnus martyr, et Irenæus. Interfècto autem Domitiàno, et actis ejus ob nimiam crudelitàtem a Senàtu rescìssis, sub Nerva prìncipe rèdiit Ephesum: ibìque usque ad Trajànum prìncipem presevèrans, totas Asiæ fundàvit rexìtque Ecclèsias, et confèctus sènio, sexagèsimo octàvo post passiònem Dòmini anno mòrtuus, juxta eàmdem urbem sepùltus est.

℟. Diligèbat autem eum Jesus, quòniam speciàlis prærogatìva castitàtis, ampliòri dilectiòne fèccerat dignum: * Quia virgo elèctus ab ipso, virgo in ævum permànsit. ℣. In cruce dènique moritùrus, huic Matrem suam vìrginem vìrgini commendàvit. Quia.

Ex Commentàriis ejusdem in Epìstolam ad Gàlatas.

Lectio VI. L. 3. C. 6.

Beatus Joànnes Evangelìsta, cum Ephesi moraretùr usque ad ùltimam senectùtem, et vix inter discipulòrum manus ad Ecclèsiam deferrètur, nec posset in plura vocem verba contèxere, nihil àliud per sìngulas solèbat profèrre collèctas, nisi hoc: Filìoli dilìgite altèrutrum. Tandem discìpuli, et fratres, qui àderant tædio affècti quod èadem semper audìrent,

dixèrunt: Magìster, quare semper hoc lòqueris? Qui respòndit dignam Joànne sentèntiam: Quia præcèptum Dòmini est, et si solum fiat, sùfficit.

℟. In mèdio Ecclèsiæ apèruit os ejus, * Et implèvit eum Dòminus spìritu sapièntiæ et intellèctus. ℣. Jucunditàtem et exultatiònem thesaurizàvit super eum. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 21. d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus Petro: Sèquere me. Convèrsus Petrus, vidit illum discìpulum, quem diligèbat Jesus, sequèntem. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Tr. 124. in Joan. post med.

Duas vitas sibi divìnitus prædicàtas, et commendàtas novit Ecclèsia: quarum una est in fide, àltera in spècie: una in tèmpore peregrinatiònis, àltera in æternitàte mansiònis: una in labòre, àltera in rèquie: una in via, àltera in pàtria: una in òpere actiònis, àltera in mercède contemplatiònis. Una declìnat a malo, et facit bonum: àltera nullum habet, a quo declìnet, malum, et magnum habet, quo fruàtur, bonum. Una cum hoste pugnat, àltera sine hoste regnat.

℟. In illum diem suscìpiam te servum meum, et ponam te sicut signàculum in conspèctu meo: * Quòniam ego elègi te, dicit Dòminus. ℣. Esto fidèlis usque ad mortem, et dabo tibi corònam vitæ. Quòniam.

Lectio VIII.

Una subvènit indigènti, àltera ibi est, ubi nullum ìnvenit indigèntem. Una alièna peccàta, ut sua sibi ignoscàntur, ignòscit: àltera nec pàtitur quod ignòscat, nec facit quod sibi poscat ignòsci. Una flagellàtur malis, ne extollàtur in bonis: àltera tanta plenitùdine gràtiæ caret omni malo, ut sine ulla tentatiòne supèrbiæ cohæreat summo bono.

℟. Iste est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: * Beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia. ℣. Fluènta Evangèlii de ipso sacro Domìnici pèctoris fonte potàvit. Beàtus. Glòria Patri. Beàtus.

Lectio IX.

Ergo una bona est, sed adhuc mìsera: àltera mèlior, et beàta. Ista significàta est per Apòstolum Petrum, illa per Joànnem. Tota hic àgitur ista usque in hujus sæculi finem, et illic ìnvenit finem: differtur illa complènda post hujus sæculi finem, sed in futùro sæculo non habet finem. Ideo dìcitur huic: Sèquere me. De illo autem: Sic eum volo manère, donec vèniam: quid ad te? tu me sèquere. Quid enim est hoc? Quantum sàpio, quantum càpio, quid est hoc? nisi, tu me sèquere per imitatiònem perferèndi temporàlia mala: ille màneat, donec sempitèrna vènio redditùrus bona.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES et per Horas, Ant.

1. Valde honoràndus est beàtus Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Hic est discìpulus ille, qui testimònium pèrhibet de his: et scimus quia verum est testimònium ejus.

3. Hic est discìpulus meus: sic eum volo manère, donec vèniam.

4. Sunt de hic stàntibus, qui non gustàbunt mortem, donec vìdeant Fìlium hòminis in regno suo.

5. Ecce puer meus elèctus, quem elègi, pòsui sùper eum spìritum meum.

Capit. Eccli. 15.

Qui timet Deum, fàciet bona: et qui còntinens est justìtiæ, apprehèndet illam, et obviàbit illi quasi mater honorificàta.

Hymnus.

Exultet orbis gàudiis;
Cœlum resùltet làudibus:
Apostolòrum glòriam
Tellus et astra còncinunt.
Vos sæculòrum Jùdices,
Et vera mundi lùmina,
Votis precàmur còrdium:
Audìte voces sùpplicum.
Qui templa cœli clàuditis
Seràsque verbo sòlvitis:
Nos a reàtu nòxios
Solvi jubète, quæsumus.
Præcèpta quorum pròtinus
Lànguor, salùsque sèntiunt,
Sanàte mentes lànguidas,
Augète nos virtùtibus.
Ut cum redìbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitèrni gàudii
Concèdat esse còmpotes.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,

Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula. Amen.

℣. Hic est discìpulus ille, qui testimònium pèrhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimònium ejus.

Ad Bened., Ant. Iste est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dòmine, benìgnus illùstra: ut beàti Joànnis Apòstoli tui et Evangelìstæ illuminàta doctrìnis, ad dona pervèniat sempitèrna. Per Dòminum.

Deinde fit com. de Nativitate, Ant. Glòria in excèlsis Deo, et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis, allelùja, allelùja. ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Oratio

Concede, quæsumus, omnìpotens Deus: ut nos Unigèniti tui nova per carnem natìvitas lìberet, quos sub peccàti jugo vetùsta sèrvitus tenet.

Pro S. Stephano, Ant. Stèphanus autem, plenus gràtia et fortitùdine, facièbat signa magna in pòpulo. ℣. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti. ℟. Et fecèrunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine, imitàri quod còlimus, ut discàmus et inimìcos dilìgere: quia ejus natalìtia celebràmus, qui novit etiam pro persecutòribus exoràre Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

AD TERTIAM

Capit. Qui timet, 253.

℟. br. In omnem terram * Exìvit sonus eòrum. In. ℣. Et in fines orbis terræ verba eòrum. Exìvit. Glòria Patri. In. ℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui. Dòmine.

AD SEXTAM

Capit Eccli. 15.

Cibavit illum pane vitæ et intellèctus, et aqua sapièntiæ salutàris potàvit illum Dòminus Deus noster.

℟. br. Constìtues eos prìncipes * Super omnem terram. Constìtues. ℣. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine. Super. Glòria Patri. Constìtues. ℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

AD NONAM

Capit. Eccli. 15.

In mèdio Ecclèsiæ apèruit os ejus, et implèvit illum Dòminus spìritu sapièntiæ et intellèctus, et stolam glòriæ ìnduit eum.

℟. br. Nimis honoràti sunt, * Amìci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortàtus est principàtus eòrum. Amìci. Glòria Patri. Nimis. ℣. Annuntiavèrunt òpera Dei. ℟. Et facta ejus intellexèrunt.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Nativitàte, 239.

Capit. Qui timet, et Hymnus. Exùltet, 253.

℣. Valde honoràndus est beàtus Joànnes. ℟. Qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit.

Ad Magnif., Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discìpulus ille non mòritur: et non dixit Jesus, Non mòritur; sed, Sic eum volo manère, donec vèniam.

Oratio. Ecclèsiam, 254.

Deinde pro SS. Innocentibus, Ant. Hi sunt qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: vìrgines enim sunt et sequùntur Agnum quocùmque ìerit. ℣. Heròdes iràtus occìdit multos pùeros. ℟. In Bèthlehem Judæ, civitàte David.

Oratio.

Deus, cujus hodièrna die præcònium Innocèntes Màrtyres non loquèndo, sed morièndo conféssi sunt, òmnia in nobis vitiòrum mala mortìfica; ut fidem tuam, quam lìngua nostra lòquitur, etiam mòribus vita fateàtur.

Deinde fit com. de Nativit., Ant. Hòdie Christus natus est: hòdie Salvàtor appàruit: hòdie in terra canunt Angeli, lætàntur Archàngeli; hòdie exùltant justi, dicèntes: Glòria in excèlsis Deo, allelùja. ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Oratio. Concède, 254.

Pro S. Stephano, Ant. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti, et fecèrunt planctum magnum super eum. ℣. Stèphanus vidit cœlos apèrtos. ℟. Vidit et introìvit: beàtus homo, cui cœli patèbant.

Oratio. Da nobis. 254.

DIE XXVIII

In Festo SS. Innocentium

Duplex 2. classis.

Ad Matutinum, Invit. Regem Màrtyrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

HYMNUS.

Audit tyrànnus ànxius
Adèsse regum Prìncipem,
Qui nomen Israel regat,
Teneàtque David règiam.
Exclàmat amens nùntio:
Succèssor instat, pèllimur;
Satèlles, i, ferrum rape:
Perfùnde cunas sànguine.
Quid pròficit tantum nefas?
Quid crimen Heròdem jùvat?
Unus tot inter fùnera
Impùne Christus tòllitur.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula. Amen.

Ant. Ps. et ℣℣. de Comm. plur. Mart. excepta 2. Ant. III. Nocturni ut suo loco notatur infra, 258.

In 1. Nocturno

De Jeremìa Prophèta.
Lectio I. Cap. 31. c.

Hæc dicit Dòminus: Vox in excèlso audìta est lamentatiònis, luctus, et fletus Rachel ploràntis fìlios suos, et nolèntis consolàri super eis, quia non sunt. Haec dicit Dòminus: Quièscat vox tua a ploràtu, et òculi tui a làcrymis: quia est merces òperi tuo, ait Dòminus: et revertèntur de terra inimìci. Et est spes novìssimis tuis, ait Dòminus: et revertèntur fìlii ad tèrminos suos.

℟. Centum quadragìnta quatuor mìllia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: * Vìrgines enim permansèrunt, ìdeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venèrunt ex magna tribulatiòne, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni. Vìrgines.

Lectio II.

Audiens audìvi Ephraim transmigràntem: Castigàsti me, et erudìtus sum, quasi juvènculus indòmitus: convèrte me, et convèrtar: quia tu Dòminus Deus meus. Pòstquam enim convertìsti me, egi pœnitèntiam: et pòstquam ostendìsti mihi, percùssi femur meum. Confùsus sum, et erùbui; quòniam sustìnui oppròbrium adolescèntiæ meæ. Si fìlius honoràbilis mihi Ephraim, si puer delicàtus: quia ex quo locùtus sum de eo, adhuc recordàbor ejus.

℟. Sub altàre Dei audìvi voces occisòrum dicèntium: * Quare non defèndis sànguinem nostrum? et accepèrunt divìnum respònsum: Adhuc sustinète mòdicum tempus, donec impleàtur nùmerus fratrum vestròrum. ℣. Vidi sub altàre Dei ànimas interfectòrum propter verbum Dei, et propter testimònium quod habèbant, et clamàbant voce magna, dicèntes: Quare.

Lectio III.

Statue tibi spèculam, pone tibi amaritùdines: dìrige cor tuum in viam rectam, in qua ambulàsti: revèrtere, virgo Israel, revèrtere ad civitàtes tuas istas. Usquequo delìciis dissòlveris, fìlia vaga? quia creàvit Dòminus novum super terram: Fèmina circùmdabit virum. Hæc dicit Dñus exercìtuum, Deus Israel: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda, et in ùrbibus ejus, cum convèrtero captivitàtem eòrum: Benedìcat tibi Dòminus pulcritùdo justìtiæ, mons sanctus.

℟. Adoravèrunt vivèntem in sæcula sæculòrum, * Mittèntes corònas suas ante thronum Dòmini Dei sui. ℣. Et cecidèrunt in conspèctu throni in fàcies suas: et benedixèrunt vivèntem in sæcula sæculòrum. Mittèntes. Glòria Patri. Mittèntes.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.
Lectio IV.
Serm. 10. de Sanctis.

Hodie, fratres carìssimi, natàlem illòrum infàntium còlimus, quos ab Heròde crudelìssimo rege interfèctos esse Evangèlii textus elòquitur. Et ìdeo cum summà exultatiòne gàudeat terra, cœlèstium mìlitum et tantàrum parens fœcùnda virtùtum. Ecce profànus hostis nunquam beàtis pàrvulis tantum prodèsse potuìsset obsèquio, quantum pròfuit òdio. Nam, sicut sacratìssimum præsèntis dièi festum mànifèstat, quantum in beàtos pàrvulos inìquitas abundàvit, tantum in eis gràtia benedictiònis refùdit.

℟. Effudèrunt sànguinem sanctòrum velut aquam in circùitu Jerùsalem: * Et non erat qui sepelìret. ℣. Posuèrunt mortàlia servòrum tuòrum escas volatìlibus cœli, carnes sanctòrum tuòrum bèstiis terræ. Et non erat.

Lectio v.

Beata es, o Bèthlehem, terra Juda, quæ Heròdis regis immanitàtem in pueròrum extinctiòne perpèssa es: quæ sub uno tèmpore candidàtam plebem imbèllis infàntiæ Deo offèrre meruìsti. Digne tamen natàlem illòrum còlimus, quos beàtius ætèrnæ vitæ mundus èdidit, quam quos maternòrum vìscerum partus effùdit. Sìquidem ante vitæ perpètuæ adèpti sunt dignitàtem, quam usùram præsèntis accèperint.

℟. Isti sunt sancti, qui passi sunt propter te, Dòmine: vìndica eos, * Quia clamant ad te quotìdie. ℣. Vìndica, Dòmine, sànguinem sanctòrum tuòrum, qui effùsus est. Quia.

Lectio vi.

Aliorum quidem pretiòsa mors màrtyrum làudem in confessiòne promèruit: horum in consummatiòne complàcuit. Quia incipièntis vitæ primòrdiis, ipse eis occàsus inìtium glòriæ dedit, qui præsèntis tèrminum impòsuit. Quos Heròdis impìetas lactèntes matrum ubèribus abstràxit, qui jure dicùntur Màrtyrum flores, quos in mèdio frìgore infidelitàtis exòrtos velut primas erumpèntes Ecclèsiæ gemmas, quædam persecutiònis pruìna decòxit.

℟. Isti sunt, qui non inquinavèrunt vestimènta sua: * Ambulàbunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum muliéribus non sunt coinquinàti: vìrgines enim sunt. Ambulàbunt. Glòria Patri. Ambulàbunt.

In III. Nocturno loco 2. Ant., Tradidèrunt, dicitur sequens Ant. Isti sunt, qui venèrunt ex magna tribulatiòne, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo tèmpore: Angelus Dòmini appàruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et àccipe pùerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum: et esto ibi usque dum dicam tibi. Et rèliqua.

Homilìa S. Hierònymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in c. 2. Matt.

Quando tulit pùerum, et matrem ejus, ut in Ægyptum trànseat, nocte tulit, et in tènebris: quia noctem ignoràntiæ his, a quibus ipse recèssit, relìquit incrèdulis. Quando vero revèrtitur in Judæam, nec nox, nec tènebræ ponùntur in Evangèlio: quia in fine mundi Judæi, fidem, tamquam Christum ab Ægypto revertèntem suscipièntes, illuminabùntur.

℟. Cantàbant Sancti cànticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonàbat terra in voces eòrum. ℣. Hi empti sunt ex homìnibus primìtiæ Deo et Agno, et in ore ipsòrum non est invèntum mendàcium. Et.

Lectio viii.

Ut adimplerètur quod dictum est a Dòmino per Prophètam dicèntem: Ex Ægypto vocàvi Fìlium meum. Respòndeant, qui Hebræòrum volùminum dènegant veritàtem, ubi hoc in Septuagìnta legàtur interprètibus. Quod cum non invènerint, nos eis dicèmus in Osèe Prophèta scriptum, sicut et exemplària probàre possunt, quæ nuper edìdimus.

℟. Vidi sub altàre Dei ànimas interfectòrum propter verbum Dei quod habèbant, et clara voce dicèbant: * Vìndica, Dòmine, sànguinem sanctòrum tuòrum, qui effùsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Vìndica.

Si hoc festum venerit in Dominica, tunc in fine prædicti ℟. viii. additur Glòria Patri. Vìndica. Et post Lectiònem ix. [omisso ix. ℟.] dicitur Te Deum laudàmus, 19. Aliis diebus ut infra.

Lectio ix.

Tunc adimplètum est, quod dictum est per Jeremìam Prophètam dicèntem: Vox in Rama audìta est, ploràtus et ululàtus multus, Rachel plorans fìlios suos. De Rachel natus est Bènjamin, in cujus tribu non est Bèthlehem. Quæritur ergo, quòmodo Rachel fìlios Judæ, id est Bèthlehem, quasi suos ploret. Respondèbimus brèviter, quia sepùlta sit juxta Bèthlehem in Ephrata; et ex matèrno corpùsculi hospìtio matris nomen accèperit. Sive quòniam Juda, et Bènjamin duæ tribus junctæ erant: et Heròdes præcèperat non solum in Bèthlehem intèrfici puèros, sed et in òmnibus fìnibus ejus.

℟. Isti qui amìcti sunt stolis albis, qui sunt, et unde venèrunt? Et dixit mihi: * Hi sunt, qui venèrunt de tribulatiòne magna, et lavèrunt stolas suas, et dealbavèrunt eas in sànguine Agni. ℣. Vidi

sub altàre Dei ànimas interfectòrum propter verbum Dei, et propter testimònium quod habèbant. Hi. Glòria Patri. Hi.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Heròdes iràtus occìdit multos pùeros in Bèthlehem Judæ, civitàte David.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. A bimàtu et infra, occìdit multos pùeros Heròdes propter Dòminum.

3. Angeli eòrum semper vident fàciem Patris.

4. Vox in Rama audìta est, ploràtus et ululàtus, Rachel plorans fìlios suos.

5. Sub throno Dei omnes sancti clamant: Vìndica sànguinem nostrum, Deus noster.

Capit. Apoc. 14.

Vidi supra montem Sion Agnum stantem, et cum eo centum quadragìnta quatuor mìllia, habèntes nomen ejus et nomen Patris ejus scriptum in fròntibus suis.

HYMNUS

Salvete, flores Màrtyrum,
Quos lucis ipso in lìmine,
Christi insecùtor sùstulit,
Ceu turbo nascèntes rosas:

Vos prima Christi vìctima,
Grex immolatòrum tener,
Aram sub ipsam sìmplices
Palma et corònis lùditis.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Heròdes iràtus occìdit multos pueros. ℟. In Bèthlehem Judæ, civitàte David.

Ad Benedictus, Ant. Hi sunt, qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: vìrgines enim sunt, et sequùntur Agnum, quocùmque ìerit.

Oratio.

Deus, cujus hodièrna die præcònium innocèntes Màrtyres non loquèndo, sed morièndo confèssi sunt: òmnia in nobis vitiòrum mala mortìfica: ut fidem tuam, quam lìngua nostra lòquitur, etiam mòribus vita fateàtur. Per Dòminum.

Deinde fit com. de Nativ., de S. Stephano, et de S. Joanne, ut infra, 261.

AD TERTIAM

Capit. Vidi supra.

℟. br. Lætàmini in Dòmino, * Et exultàte justi. Lætàmini. ℣. Et gloriàmini, omnes recti corde. Et. Glòria Patri. Lætàmini. ℣. Exùltent justi in conspèctu Dei. ℟. Et delectèntur in lætìtia.

AD SEXTAM

Capit. Apoc. 14.

Hi sunt qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: vìrgines enim sunt. Hi sequùntur Agnum quocùmque ìerit.

℟. br. Exùltent justi * In conspèctu Dei. Exùltènt. ℣. Et delectèntur in lætìtia. In. Glòria Patri. Exùltent. ℣. Justi autem in perpètuum vivent. ℟. Et apud Dòminum est merces eòrum.

AD NONAM

Capit. Apoc. 14.

Hi empti sunt ex homìnibus primìtiæ Deo, et Agno, et in ore eòrum non est invèntum mendàcium: sine màcula enim sunt ante thronum Dei.

℟. br. Justi autem * In perpètuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dòminum est merces eòrum. In. Glòria Patri. Justi. ℣. Exultàbunt Sancti in glòria. ℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Nativitàte, 239.

Capit. Vidi supra, et Hymnus. Salvète, 260.

℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant:

℟. Vìndica sànguinem nostrum, Deus noster.

Ad Magnif., Ant. Innocèntes pro Christo infàntes occìsi sunt, ab inìquo rege lactèntes interfècti sunt: ipsum sequùntur Agnum sine màcula, et dicunt semper: Glòria tibi, Dòmine.

Deinde fit com. S. Thomæ Cantuariensis, nisi fuerit Sabbatum, Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certàvit usque ad mortem, et a verbis impiòrum non tìmuit: fundàtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclèsia gloriòsus Pòntifex Thomas glàdiis impiòrum occùbuit: præsta, quæsumus; ut omnes, qui ejus implòrant auxìlium, petitiònis suæ salutàrem consequàntur effèctum.

Postea de Nativitate, de S. Stephano et de S. Joanne, ut infra.

Pro Com. Octavar.

De Nativitate.

Ad Vesperas, Ant. Hòdie Christus natus est: hòdie Salvàtor appàruit: hòdie in terra canunt Angeli, lætàntur Archàngeli: hòdie exùltant justi, dicèntes: Glòria in excèlsis Deo, allelùja. ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Ad Laudes, Ant. Glòria in excèlsis Deo, et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis, allelùja, allelùja. ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Oratio.

Concede, quæsumus, omnìpotens Deus; ut nos Unigèniti tui nova per carnem Nativitas lìberet, quos sub peccàti jugo vetùsta sèrvitus tenet.

De S. Stephano

Ad Vesperas, Ant. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti, et fecèrunt planctum magnum super eum. ℣. Stèphanus vidit cœlos apèrtos. ℟. Vidit et introìvit: beàtus homo, cui cœli patèbant.

Ad Laudes, Ant. Stèphanus autem plenus gràtia et fortitùdine, facièbat signa magna in pòpulo. ℣. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti. ℟. Et fecèrunt planctum magnum super eum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine, imitàri quod còlimus, ut discàmus et inimìcos dilìgere: quia ejus natalìtia celebràmus, qui novit ètiam pro persecutòribus exoràre Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum.

De S. Joanne

Ad Vesperas, Ant. Exiit sermo inter fratres, quod discìpulus ille non mòritur: et non dixit Jesus, Non mòritur: sed, Sic eum volo manère, donec vèniam. ℣. Valde honoràndus est beàtus Joannes. ℟. Qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit.

Ad Laudes, Ant. Iste est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia. ℣ Hic est discìpulus ille, qui testimònium pèrhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimònium ejus.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dòmine, benìgnus illùstra: ut beàti Joànnis, Apòstoli tui et Evangelìstæ, illuminàta doctrìnis, ad dona pervèniat sempitèrna.

De SS. Innocentibus

Ad Vesperas, Ant. Innocèntes pro Christo infàntes occìsi sunt ab inìquo rege, lactèntes interfècti sunt: ipsum sequùntur Agnum sine màcula, et dicunt semper: Glòria tibi, Dòmine. ℣. Sub throno Dei omnes Sancti clamant. ℟. Vìndica sànguinem nostrum, Deus noster.

Ad Laudes, Ant. Hi sunt qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: Vìrgines enim sunt, et sequùntur Agnum quocùmque ìerit. ℣. Heròdes iràtus occìdit multos puèros. ℟. In Bèthlehem Judæ civitàte David.

Oratio.

Deus, cujus hodièrna die præcònium Innocèntes Màrtyres non loquèndo, sed morièndo confèssi sunt: òmnia in nobis vitiòrum mala mortìfica: ut fidem tuam, quam lìngua nostra lòquitur, ètiam mòribus vita fateàtur. Per Dòminum.

Si Festum Nativitatis Domini, S. Stephani, S. Joannis Evangelistæ, SS. Innocentium, et eorum dies Octavæ venerint in Dominica, ipso die nihil fit de Dominica, sed die proximo post Festum S. Thomæ Mart. fit de ea, ut infra, 267.

Si Festum S. Thomæ impediatur a Dominica, celebratur eo anno Feria II. insequenti tamquam in sede propria, et in Sabbato post Orat. SS. Innocentium dicitur Antiph., ℣. et Oratio Dominicæ, quæ paulo infra habetur. Deinde fit com. Octavarum; et in II. Vesperis Dominicæ fit etiam com. S. Thomæ et Octavarum.

Die XXIX.

In festo S. Thomæ Ep. et Martyris

Semiduplex.

Omnia de Com. unius Martyris, præter seq.

Oratio.

Deus, pro cujus Ecclèsia gloriòsus Pòntifex Thomas glàdiis impiòrum occùbuit: præsta, quæsumus: ut omnes, qui ejus implòrant auxìlium, petitiònis suæ salutàrem consequàntur effèctum. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones A Milèto, de Com.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Thomas, Londìni in Anglia natus, Theo-

bàldo succèssit cantuariènsi Epìscopo: et qui àntea in administrando Cancellàriæ mùnere præclàre se gèsserat, in Episcopàli offìcio fortis et invìctus fuit. Cum enim Henrìcus Secùndus, Angliæ rex, convocàtis ad se Epìscopis et procèribus regni, leges ferret utilitàti ac dignitàti Ecclesiàsticæ repugnàntes, àdeo constànter òbstitit règiæ cupiditàti, ut neque pollicitatiònibus, neque terròribus de sentèntia decèdens, pròxime conjicièndus in càrcerem clam recèsserit. Inde propìnqui ejus omnis ætàtis ejècti, amìci, fautòres omnes, iis, quibus per ætàtem licèret, jurejurando adstrìctis, univèrsos Thomam aditùros, si fortàsse miseràbili suòrum calamitàtis aspèctu moverètur, qui a sancto propòsito privàtis incòmmodis deterrèri mìnime potuìsset. Non respèxit carnem aut sànguinem, neque ullus in eo humanitàtis sensus pastoràlis offìcii constàntiam labefactàvit.

℟. Honèstum fecit illum Dòminus, et custodìvit eum ab inimìcis, et a seductòribus tutàvit illum: * Et dedit illi claritàtem ætèrnam. ℣. Descendìtque cum illo in fòveam, et in vìnculis non derelìquit eum. Et.

Lectio v.

CONTULIT ìgitur se ad Alexàndrum Tèrtium Pontìficem, a quo benìgne accèptus est: et inde profèctus, mònachis Pontiniacènsis monastèrii, Cisterciènsis Ordinis, ab eòdem commendàtus. Quod ut cognòvit Henrìcus, missis ad convèntum Fratrum Cisterciènsium minàcibus lìtteris, Thomam e Pontinìaco monastèrio exturbàre conàtur. Quare vir sanctus, vèritus ne sua causa mali àliquid Cisterciènsis famìlia paterètur, sponte discèssit, et Ludovìcum, Gàlliæ regem, ejus invitàtu convènit: ubi tàmdiu fuit, quoad Pontìfice Màximo, et ipso rege agèntibus, ab exìlio summa totìus regni gratulatiòne revocàtur. Qui dum boni pastòris offìcium secùrus exèquitur, ecce calumniatòres ad regem dèferunt, eum multa contra regnum et pùblicam quiètem molìri, ut proptèrea sæpius conquererètur rex, se in suo regno cum uno sacerdòte pacem habère non posse.

℟. Desidèrium ànimæ ejus tribuìsti ei, Dòmine, * Et voluntàte labiòrum ejus non fraudàsti eum.

℣. Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso. Et.

Lectio vi.

EX qua regis voce nefàrii satèllites speràntes gratum se regi factùros, si Thomam e mèdio tòllerent, clam convenièntes Cantuàriam, Epìscopum in templo vespertìnis horis òperam dantem aggrediùntur. Qui clèricis templi àditus præclùdere conàntibus accùrrens, òstium apèruit, illis usus verbis ad suos: Non est Dei ecclèsia custodiènda more castròrum: et ego pro Ecclèsia Dei libènter mortem subìbo. Tum ad mìlites: Vos Dei jussu cavète, ne cuìpiam meòrum noceàtis. Deìnde flexis gènibus, Deo, beàtæ Marìæ, sancto Dionysio, et rèliquis Sanctis, ejus Ecclèsiæ patrònis, Ecclèsiam et seìpsum commèndans, sacrum caput eàdem constàntia, qua iniquìssimi regis lègibus restìterat, ìmpio ferro præcidèndum òbtulit, quarto Kalèndas Januàrii, anno Dòmini millèsimo centèsimo septuagèsimo primo: cujus cèrebro respèrsum est totìus templi pavimèntum. Quem multis pòstea illùstrem miràculis idem Alexànder Pòntifex rètulit in Sanctòrum nùmerum.

℟. Stola jucunditàtis ìnduit eum Dòminus, * Et corònam pulcritùdinis pòsuit super caput ejus. ℣. Cibàvit illum Dòminus pane vitæ et intellèctus: et aqua sapièntiæ salutàris potàvit illum. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio vii. Cap. 10 b.

IN illo tèmpore: Dixit Jesus Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ànimam suam dat pro òvibus suis. Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 59. in Joannem.

MAGNUM quiddam, dilectìssimi, magnum, ìnquam, est Ecclèsiæ prælàtio, et quæ multa ìndiget sapièntia et fortitùdine, qualem Christus propòsuit: ut ànimam pro òvibus ponàmus, et numquam illas deseràmus: ut lupo generòse resistàmus. Hæc enim inter pastòrem et mercenàrium est differèntia. Alter pròpriæ, contèmptis òvibus: alter, sua contèmpta, òvium semper

salùti invìgilat. Pastòris ergo exèmplo demonstràto, deceptòres duos mèminit: furem mactàntem et rapièntem oves, et mercenàrium permittèntem, neque defendèntem commìssas.

℟. Coròna àurea super caput ejus, * Exprèssa signo sanctitàtis, glòria honòris, et opus fortitùdinis. ℣. Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis, posuìsti in càpite ejus coròṇam de làpide pretiòso. Exprèssa.

Lectio VIII.

Quod superiòri tèmpore Ezèchiel his verbis insectàtus est: Væ pastòribus Israel: nonne pascèbant semetìpsos? nonne greges pascùntur a pastòribus? Sed illi contràrium facièbant, quod màximæ malìtiæ genus est, et plurimòrum causa malòrum. Idcìrco ìnquit: Neque quod abjèctum erat, reducèbant; neque quod perìerat, quærèbant: neque confràctum alligàbant, neque infìrmum consolidàbant, quòniam se, non gregem pascèbant. Idem et Pàulus àliis verbis signìficat: Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Jesu Christi.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nòmine sànguinem suum fudit: * Qui minas jùdicum non tìmuit, nec terrènæ dignitàtis glòriam quæsìvit, sed ad cœlèstia regna pervènit. ℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas, et ostèndit illi regnum Dei. Qui. Glòria Patri. Qui.

Lectio IX.

Verum ab utròque se dissidère ostèndit Christus: ab illis quidem qui in aliòrum pernìciem vèniunt, cum dicat se proptèrea venìsse, ut vitam habèrent, et abundàntius habèrent: ab his autem, qui oves a lupis rapi negligèbant, dicèndo se propter eas ànimam pònere, ne oves perìrent. Nam cum Judæi ipsum interìmere vellent, non proptèrea dèstitit a doctrìna, neque credèntes tràdidit, sed pèrstitit, et pèrtulit mortem: ìdeo frequènter ìnquit: Ego sum pastor bonus. Quæ cum nullo niti testimònio viderèntur [quod enim pòneret ànimam suam, non multo post re monstràtum est: quod autem vitam habèrent, et abundàntius habèrent, eventùrum erat in futùro sæculo] àlterum ab àltero confìrmat.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fiunt com. de quatuor Octavis, 262.

Si Festum S. Thomæ non venerit in Dominica, Officium Dominicæ fit die immediate sequenti Festum ipsius, nisi fuerit Sabbatum, quia tunc de Dominica fit tantum commemoratio in die S. Silvestri, et in Sabbato fit Officium de Octava Nativitatis, ut inferius ponitur, 273.

Dominica

INFRA OCT. NATIVITATIS

In II. Vesp. S. Thomæ, quando non venerit in Dominica, Ant. et Psalmi de Nativitate, 239.

Capit. Gal. 4.

Fratres, Quanto tèmpore hæres pàrvulus est, nihil differt a servo, cum sit dòminus òmnium: sed sub tutòribus et actòribus est usque ad præfinìtum tempus a patre.

Hymnus. Jesu, Redemptor, 230.

℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

Ad Magnif., Ant. Dum mèdium silèntium * tenèrent òmnia et nox in suo cursu mèdium iter peràgeret, omnìpotens sermo tuus, Dòmine, a regàlibus sèdibus venit, allelùja.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, dìrige actus nostros in beneplàcito tuo: ut in nòmine dilècti Fìlii tui mereàmur bonis opèribus abundàre. Qui tecum vivit.

Deinde fit com. S. Thomæ, Ant. Qui vult venìre post me, àbneget semetìpsum, et tollat crucem suam et sequàtur me. ℣. Justus ut palma florèbit. ℟. Sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

Oratio. Deus, pro, 261.

Postea fiunt com. de quatuor Octavis, ut supra, 261.

Ad Matutinum, Invitat.

Christus natus est nobis: * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus. Jesu, Redèmptor, 230.

In I. Nocturno

Ant. Dòminus * dixit ad me: Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Psalm. Quare fremuèrunt. 4.

Ant. Tamquam sponsus * Dòminus procèdens de thàlamo suo.

Ps. Cœli enàrrant glòriam Dei, 16.

Ant. Diffùsa est * gràtia in làbiis tuis, proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ps. Eructàvit, 70.

℣. Tamquam sponsus.

℟. Deus procèdens de thàlamo suo.

Hac nocte ponitur Epistola beati Pauli Apost. ad Romanos, et de ea, et aliis ejus Epistolis legitur usque ad Septuagesimam.

Incipit Epìstola b. Pàuli Apòstoli ad Romànos.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus servus Jesu Christi, vocàtus Apòstolus, segregàtus in Evangèlium Dei, quod ante promìserat per Prophètas suos in Scriptùris sanctis de Fìlio suo, qui factus est ei ex sèmine David secùndum carnem, qui prædestinàtus est Fìlius Dei in virtùte secùndum spìritum sanctificatiònis, ex resurrectiòne mortuòrum Jesu Christi Dòmini nostri: per quem accèpimus gràtiam et Apostolàtum, ad obedièndum fìdei in òmnibus gèntibus pro nòmine ejus, in quibus estis et vos vocàti Jesu Christi: òmnibus qui sunt Romæ, dilèctis Dei, vocàtis sanctis. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo.

℟. Hòdie nobis de cœlo pax vera descèndit: * Hòdie per totum mundum mellìflui facti sunt cœli. ℣. Hòdie illùxit nobis dies redemptiònis novæ, reparatiònis antìquæ, felicitàtis ætèrnæ. Hòdie.

Lectio II.

Primum quidem gràtias ago Deo meo per Jesum Christum pro òmnibus vobis, quia fides vestra annuntiàtur in univèrso mundo. Testis enim mihi est Deus, cui sèrvio in spìritu meo in Evangèlio Fìlii ejus, quod sine intermissiòne memòriam vestri fàcio semper in oratiònibus meis: òbsecrans, si quo modo tandem aliquàndo pròsperum iter hàbeam in voluntàte Dei venièndi ad vos. Desìdero enim vidère vos, ut àliquid impèrtiar vobis gràtiæ spirituàlis ad confirmàndos vos: id est, simul consolàri in vobis per eam, quæ ìnvicem est, fidem vestram, atque meam.

℟. Quem vidìstis, pastòres? dìcite, annuntiàte nobis, in terris quis appàruit? * Natum vìdimus, et choros Angelòrum collaudàntes Dòminum. ℣. Dìcite, quidnam vidìstis? et annuntiàte Christi nativitàtem. Natum.

Lectio III.

Nolo autem vos ignoràre, fratres, quia sæpe propòsui venìre ad vos [et prohìbitus sum usque adhuc] ut àliquem fructum hàbeam et in vobis sicut et in cèteris gèntibus, Græcis, ac Bàrbaris, sapièntibus, et insipièntibus dèbitor sum: ita [quod in me] promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizàre. Non enim erubèsco Evangèlium. Virtus enim Dei est in salùtem omni credènti, Judæo primum, et Græco. Justìtia enim Dei in eo revelàtur ex fide in fidem: sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. Revelàtur enim ira Dei de cœlo super omnem impietàtem et injustìtiam hòminum eòrum, qui veritàtem Dei in injustìtia dètinent: quia quod notum est Dei, manifèstum est in illis. Deus enim illis manifestàvit.

℟. O magnum mystèrium, et admiràbile sacramèntum, ut animàlia vidèrent Dòminum natum, jacèntem in præsèpio: * Beàta Virgo, cujus vìscera meruèrunt portàre Dòminum Christum. ℣. Ave Marìa, gràtia plena: Dòminus tecum. Beàta. Glòria Patri. Beàta.

In 2. Nocturno

Ant. Suscèpimus Deus * misericòrdiam tuam in mèdio templi tui.

Psalm. Magnus Dòminus, 72.

Ant. Orìètur * in dièbus Dòmini abundàntia pacis, et dominàbitur.

Ps. Deus judìcium tuum, 93.

Ant. Vèritas * de terra orta est, et justìtia de cœlo prospèxit.

Ps. Benedixìsti, Dòmine, 109.

℣. Speciòsus forma præ fìliis hòminum. ℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis.

Sermo S. Leònis Papæ.

Lectio IV.
Ser. 9. de Nativ. Dom.

Excedit quidem, dilectìssimi, multùmque superèminet humàni elòquii facultàtem divìni òperis magnitùdo: et inde òritur difficùltas fandi, unde adest ràtio non tacèndi. Quia in Christo Jesu Fìlio Dei, non solum ad divìnam essèntiam, sed ètiam ad humànam spectat natùram, quod dictum est per Prophètam: Generatiònem ejus quis enarràbit? Utràmque enim substàntiam in unam convenìsse persònam, ni-

si fides credat, sermo non èxplicat. Et ìdeo nùmquam matèria dèficit làudis, quia nùmquam sùfficit còpia laudatòris.

℟. Beàta Dei Gènitrix Marìa, cujus vìscera intàcta pèrmanent; * Hòdie gènuit Salvatòrem sæculi. ℣. Beàta, quæ crèdidit: quòniam perfècta sunt òmnia, quæ dicta sunt ei a Dòmino. Hòdie.

Lectio v.

Gaudeamus ìgitur quod ad eloquèndum tantæ misericòrdiæ sacramèntum ìmpares sumus: et cum salùtis nostræ altitùdinem pròmere non valeàmus, sentiàmus nobis bonum esse, quod vìncimur. Nemo enim ad cognitiònem veritàtis magis propìnquat, quam qui intèlligit, in rebus divìnis, ètiam si multum profìciat, semper sibi superesse quod quærat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenìsse præsùmit, non quæsìta rèperit, sed in inquisitiòne dèficit.

℟. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam, nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio vi.

Ne autem inrfimitàtis nostræ perturbèmur angùstiis, evangèlicæ nos et prophèticæ àdjuvant voces: quibus ita accèndimur, et docèmur, ut nos nativitàtem Dòmini, qua Verbum caro factum est, non tam prætèritam recòlere, quam præsèntem videàmur inspìcere. Quod enim pastòribus pro gregum suòrum custòdia vigilàntibus nuntiàvit Angelus, ètiam nostrum implèvit audìtum: et ìdeo Dominìcis òvibus præsumus, quia verba divìnitus èdita cordis àure servàmus; tamquam et in hodièrna festivitàte dicàtur: Evangelìzo vobis gàudium magnum, quod erit omni pòpulo, quia natus est vobis hòdie Salvàtor, qui est Christus Dòminus, in civitàte David.

℟. Beàta vìscera Marìæ Vìrginis, quæ portavèrunt ætèrni Patris Fìlium: et beàta ùbera, quæ lactavèrunt Christum Dòminum: * Qui hòdie pro salùte mundi de Vìrgine nasci dignàtus est. ℣. Dies sanctificàtus illùxit nobis: venìte, gentes, et adoràte Dòminum. Qui. Glòria Patri. Qui.

In 3. Nocturno

Ant. Ipse invocàbit me, * allelùja: Pater meus es tu, allelùja.

Ps. Misericòrdias Dòmini, 111.

Ant. Lætèntur cœli, * et exùltet terra ante fàciem Dòmini, quòniam venit.

Ps. Cantàte... cantàte, 115.

Ant. Notum fecit Dòminus, * allelùja, salutàre suum, allelùja.

Ps. Cantàte Dòmino..... quia mirabìlia, 120.

℣. Ipse invocàbit me, allelùja. ℟. Pater meus es tu, allelùja.

Lèctio santi Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo tèmpore: Erat Jòseph, et Marìa Mater Jesu, miràntes super his, quæ dicebàntur de illo. Et rèliqua.

Homilìa S. Ambròsii Epìscopi.

Lib. 2. in Cap. 2. Lucæ.

Vides ùberem in omnes gràtiam, Dòmini generatiòne diffùsam, et prophetìam incrèdulis negàtam esse, non justis. Ecce et Sìmeon prophètat, in ruìnam et resurrectiònem plurimòrum venìsse Dòminum Jesum Christum, ut justòrum iniquorùmque mèrita discèrnat: et pro nostròrum qualitàte factòrum, judex verus et justus aut supplìcia decèrnat, aut præmia.

℟. Verbum caro factum est, et hàbitàvit in nobis: * Et vìdimus glòriam ejus, glòriam quasi Unigèniti a Patre, plenum gràtiæ et veritàtis. ℣. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et.

Lectio viii.

Et tuam ipsìus ànimam pertransìbit gladius. Nec lìttera, nec història docet, ex hac vita Marìam corporàlis necis passiòne migràsse. Non enim ànima, sed corpus materiàli glàdio transverberàtur. Et ìdeo prudèntiam Marìæ haud ignàram mystèrii cœlèstis ostèndit. Vivum enim verbum Dei et vàlidum, et acùtius omni glàdio acutìssimo, pènetrans usque ad divisiònem ànimæ et spìritus, àrtuum quoque et medullàrum, cogitatiònes cordis, et secrèta scrutàtur animòrum: quia nuda et apèrta sunt òmnia Dei Fìlio, quem conscièntiæ secrèta non fallunt.

℟. O regem cœli, cui tàlia famulàntur obsèquia? stàbulo pònitur, qui còntinet mundum: * Jacet in præsèpio, et in

cœlis regnat. ℣. Natus est nobis hòdie Salvàtor, qui est Christus Dòminus, in civitàte David. Jacet. Glòria Patri. Jacet.

Lectio IX.

PROPHETAVIT ìtaque Sìmeon, prophetàverat virgo, prophetàverat copulàta conjùgio: prophetàre dèbuit ètiam vìdua, ne qua aut profèssio deèsset, aut sexus. Et ìdeo Anna et stipèndiis viduitàtis, et mòribus talis indùcitur, ut digna plane fuìsse credàtur, quæ Redemptòrem òmnium venìsse nuntiàret. Cujus mèrita cum àlibi descripsèrimus, cum vìduas hortarèmur, hoc loco, quòniam ad àlia properàmus, non putàmus iterànda.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. Quem vidìstis, * pastòres? dìcite, annuntiàte nobis, in terris quis appàruit? Natum vìdimus, et choros Angelòrum collaudàntes Dòminum, allelùja, allelùja.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Gènuit puèrpera * Regem, cui nomen ætèrnum, et gàudia matris habens cum virginitàtis honòre: nec primam sìmilem visa est, nec habère sequèntem, allelùja.

3. Angelus ad pastòres * ait: Annùntio vobis gàudium magnum: quia natus est vobis hòdie Salvàtor mundi, allelùja.

4. Facta est * cum Angelo multitùdo cœlèstis exèrcitus laudàntium Deum, et dicèntium: Glòria in excèlsis Deo, et in terra pax homìnibus bonæ voluntàtis, allelùja.

5. Pàrvulus fìlius * hòdie natus est nobis, et vocàbitur Deus, Fortis, allelùja, allelùja.

Capit. Gal. 4.

FRATRES, Quanto tèmpore hæres pàrvulus est, nihil differt a servo, cum sit dòminus òmnium: sed sub tutòribus et actòribus est usque ad præfinìtum tempus a patre.

Hymnus. A solis ortus, 237.

℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

Ad Bened., Ant. Dum mèdium silèntium * tenèrent òmnia, et nox in suo cursu mèdium iter peràgeret, omnìpotens sermo tuus, Dòmine, a regàlibus sèdibus venit, allelùja.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, dìrige actus nostros in beneplàcito tuo: ut in nòmine dilècti Fìlii tui mereàmur bonis opèribus abundàre. Qui tecum vivit et regnat.

Et fit com. de Oct. Nativitatis, et aliis Octavis, 262.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Quanto tèmpore, ut supra.

℟. br. Verbum caro factum est. * Allelùja, allelùja. Verbum. ℣. Et habitàvit in nobis. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Verbum. ℣. Ipse invocàbit me, allelùja. ℟. Pater meus es tu, allelùja.

AD SEXTAM

Capit. Gal. 4.

AT ubi venit plenitùdo tèmporis, misit Deus Fìlium suum factum ex mulière, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redìmeret: ut adoptiònem filiòrum reciperèmus.

℟. br. Notum fecit Dòminus. * Allelùja, allelùja. Notum. ℣. Salutàre suum. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Notum. ℣. Vidèrunt omnes fines terræ, allelùja. ℟. Salutàre Dei nostri, allelùja.

AD NONAM

Capit. Gal. 4.

ITAQUE jam non est servus, sed fìlius. Quod si fìlius, et hæres per Deum.

℟. br. Vidèrunt omnes fines terræ. * Allelùja, allelùja. Vidèrunt. ℣. Salutàre Dei nostri. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Vidèrunt. ℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

In II. Vesp. Ant. et Ps. de Nativit. 239. Capit., Hymnus et ℣. ut in I. Vesperis.

Ad Magnif., Ant. Puer Jesus * proficièbat ætàte et sapièntia coram Deo et homìnibus.

In die infra Oct.

NATIVITATIS DOMINI

Si dies post Festum S. Thomæ fuerit Sabbatum, Officium fit de Octava Nativ. hoc modo: In II. Vesperis, S. Thomæ omnia dicuntur sicut in II. Vesperis Nativ., 239; sed non duplicantur Ant., et post Orationem Nativitatis fit com. S. Thomæ, 267. Deinde S. Stephani et aliar. Octavar., 261.

Ad Matutinum omnia dicuntur sicut in Dominica infra Oct. Nativ., 267, præter Lectiones III. Nocturni quæ dicuntur ut infra.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.
Lectio VII. Cap. 2. b.

IN illo tèmpore : Pastòres loquebàntur ad ìnvicem: Transeàmus usque Bèthlehem, et videàmus hoc verbum, quod factum est, quod Dòminus ostèndit nobis. Et venèrunt festinàntes. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.
Lib. 2. in c. 2. Luc. circa medium.

VIDES festinàre pastòres. Nemo enim cum desìdia Christum requìrit. Vides Pastòres Angelo credidìsse: et tu Patri, Fìlio, et Spirìtui sancto, Angelis, Prophètis, et Apòstolis crèdere non vis? Vide, quam signànter Scriptùra singulòrum libret momènta verbòrum. Festìnant, inquit, Verbum vidère. Etenim cum caro Dòmini vidètur, Verbum vidètur, quod est Fìlius.
℟. Verbum caro, 271.

Lectio VIII.

NON mediòcre fìdei tibi hoc videàtur exèmplum, quod vilis sit persòna pastòrum. Certe quo vìlior ad prudèntiam, eo pretiòsior ad fidem. Non gymnàsia choris refèrta sapièntum, sed plebem Dòminus sìmplicem requisìvit, quæ phaleràre audìta et fucàre nescìret. Simplìcitas enim quæritur, non ambìtio desideràtur.
℟. O Regem cœli, 271.

Lectio IX.

NEC contemnènda putes quasi vìlia verba pastòrum. A pastòribus enim Marìa fidem còlligit: a pastòribus pòpulus ad Dei reverèntiam congregàtur. Miràti ètiam sunt omnes qui audièrunt, de iis quæ dicebàntur a pastòribus ad ipsos. Marìa autem conservàbat òmnia verba hæc, cònferens in corde suo. Discàmus sanctæ Vìrginis in òmnibus castitàtem, quæ non minus ore pudìca, quam còrpore, argumènta fìdei conferèbat in corde.
Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes omnia dicuntur sicut in Nativ. 237. Et post Orationem fit com. de S. Stephano, et reliquis Octavis, 261.

Ad Horas omnia dicuntur sicut in Nativit. Domini, 237.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Nativit., 239, et Ant. duplicantur, Capit. et reliqua de S. Silvestro.

Si Festum S. Silvestri venerit in Dominica, agitur de Festo cum com. Dominicæ in I. Vesp. et Laud. ante com. omnium Octavarum; et IX. Lectio erit de Homilia Dominicæ, 272.

DIE XXXI.

In festo S. SILVESTRI I. Papæ Confessoris.
Duplex.

A Capitulo omnia de Comm. Conf. Pont.

Oratio.

DA, quæsumus omnìpotens Deus; ut beàti Silvèstri, Confessòris tui atque Pontìficis, venerànda solèmnitas, et devotiònem nobis àugeat, et salùtem. Per Dòminum.

Et fit com. de Octavis, 262.

In 1. Nocturno

De Epìstola ad Romànos.
Lectio I. Cap. 2.

PROPTER quod inexcusàbilis es, o homo omnis qui jùdicas. In quo enim jùdicas àlterum, teìpsum condèmnas: eàdem enim agis quæ jùdicas. Scimus enim quòniam judìcium Dei est secùndum veritàtem in eos qui tàlia agunt. Exìstimas autem hoc, o homo, qui jùdicas eos qui tàlia agunt, et facis ea, quia tu effùgies judìcium Dei? An divìtias bonitàtis ejus, et patièntiæ, et longanimitàtis contèmnis? ignòras quòniam benìgnitas Dei ad pœnitèntiam te addùcit?
℟. Euge, serve bone et fidèlis, quia in pauca fuìsti fidèlis, supra multa te constìtuam: * Intra in gàudium Dòmini tui. ℣. Dòmine, quinque talènta tradidìsti mihi, ecce àlia quinque superlucràtus sum. Intra.

Lectio II.

SECUNDUM autem durìtiam tuam, et impœnitens cor, thesaurìzas tibi iram in die iræ, et revelatiònis justi judìcii Dei, qui reddet unicuìque secùndum òpera ejus: iis quidem, qui secùndum patièntiam boni òperis, glòriam, et honòrem, et incorruptiònem quærunt, vitam ætèrnam; iis autem, qui sunt ex contentiòne, et qui non acquièscunt veritàti, credunt autem iniquitàti, ira et indignàtio.
℟. Ecce sacèrdos magnus, qui in dièbus suis plàcuit Deo: * Ideo jurejuràndo fecit illum Dòminus crèscere in plebem suam. ℣. Benedictiònem òmnium gèntium dedit illi, et testamèntum suum confirmàvit super caput ejus. Ideo.

Lectio III.

Tribulatio et angùstia in omnem ànimam hòminis operàntis malum, Judæi primum, et Græci: glòria autem, et honor, et pax omni operànti bonum, Judæo primum, et Græco: non enim est accèptio personàrum apud Deum. Quicùmque enim sine lege peccavèrunt, sine lege perìbunt: et quicùmque in lege peccavèrunt, per legem judicabùntur. Non enim auditòres legis justi sunt apud Deum, sed factòres legis justificabùntur.

℟. Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum, * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech. ℣. Dixit Dòminus Dòmino meo, Sede a dextris meis. Tu es. Glòria Patri. Tu es.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Silvester Romànus, patre Rufìno, a prima ætàte òperam dedit Cyrìno Presbytero, cujus doctrìnam et mores egrègie imitàtus est. Hic, sæviènte persecutiòne, in Soràcte monte latitàverat, et trigèsimum annum agens prèsbyter sanctæ Romànæ Ecclèsiæ a Marcellìno Pontìfice creàtur. Quo in mùnere cum omni làude clèricis àliis antecèlleret, in Melchìadis pòstea locum successìt, imperatòre Constantìno, qui àntea pacem Ecclèsiæ Christi lege pùblica dèderat. Vix Ecclèsiæ gubernàcula tractànda suscèperat, Constantìnum, jam Crucis signo cœlitus illustràtum, et de hoste Maxèntio victòrem, ad tuèndam propagandàmque christiànam religiònem impènse fovit. Quem ètiam, uti vetus Ecclèsiæ Romànæ refert tradìtio, Apostolòrum imàgines recognòscere fecit, sacro baptismàte tinxit, et ab infidelitàtis lepra mundàvit.

℟. Invèni David servum meum, òleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliàbitur ei. ℣. Nihil profìciet inimìcus in eo, et fìlius iniquitàtis non nocèbit ei. Manus.

Lectio V.

Itaque, auctòre Silvestro, pius imperàtor quam Christifidèlibus pùblice templa extruèndi tribùerat facultàtem, eam exèmplo suo confirmàvit; multas enim erèxit Basìlicas, scìlicet Lateranènsem Christo Servatòri, Vaticànam sancto Petro, Ostiènsem sancto Paulo, sancto Laurèntio in Agro Veràno, sanctæ Cruci in Atrio Sessoriàno, sanctis Petro et Marcellìno, ac sanctæ Agnèti in viis Lavicàna et Nomentàna, et àlias, quas sacris imagìnibus splèndide exornàvit, et munèribus prædiìsque attribùtis magnificentìssime locupletàvit. Hoc Pontìfice hàbitum est Concìlium Nicænum primum, ubi præsidèntibus ejus legàtis, præsentèque Constantìno, et trecèntis decem et octo epìscopis, sancta et cathòlica fides explicàta est, Arìo ejùsque sectatòribus condemnàtis; quod ètiam Concìlium, petèntibus pàtribus confirmàvit in Synodo Romæ hàbita, ubi ìterum Arìus condemnàtus est. Multa item decrèta fecit Ecclèsiæ Dei utìlia, quæ sub ejus nòmine recensèntur; id est, ut a solo Epìscopo chrisma conficerètur; ut Prèsbyter chrìsmate baptizàti summum lenìret vèrticem; ut diàconi dalmàticis in Ecclèsia, et palla linòstima ad lævam uterèntur; ut in lìneo tantum velo sacrifìcium altàris conficerètur.

℟. Pòsui adjutòrium super potèntem, et exaltàvi elèctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliàbitur ei. ℣. Invèni David, servum meum, òleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio VI.

Idem præscripsìsse tràditur tempus òmnibus, qui ordìnibus initiàti essent, exercèndi sìngulos òrdines in Ecclèsia àntequam quisque ad altiòrem gradum ascènderet; ut làicus clèrico non inferret crimen; ne clèricus apud profànum jùdicem càusam dìceret. Sàbbati et Domìnici dièi nòmine retènto, rèliquos hebdòmadæ dies feriàrum nòmine distìnctos, ut jam ante in Ecclèsia vocàri cœperant, appellàri vòluit, quo significarètur, quotìdie clèricos, abjècta ceteràrum rerum cura, uni Deo prorsus vacàre debère. Huic cœlèsti prudèntiæ, qua Ecclèsiam administràbat, insìgnis vitæ sànctitas et benìgnitas in pàuperes perpètuo respòndit. Quo in gènere provìdit, ut clèricis copiòsis egèntes conjùngeret, et sacris virgìnibus quæ ad victum necessària essent, suppeditarèntur. Vixit in pontificàtu annos vigìnti unum, menses decem, diem unum. Sepùltus est in cœmetèrio Priscìllæ via Salària. Fecit Ordinatiònes septem men-

se decèmbri, quibus creàvit Presbyteros quadragìnta duos, Diàconos vigìnti quinque, Epìscopos per divèrsa loca sexagìnta quinque.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et omnis terra doctrìna ejus replèta est: * Ipse intercèdat pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Ipse. Glòria Patri. Ipse.

In III. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. Conf. non Pont. 1. loco cum ℟℟. de Comm. Conf. Pont.

Et in fine Laudum fit com. de Octavis, ut supra, 262.

IN CIRCUMCISIONE DOMINI

ET OCTAVA NATIVITATIS

DUPLEX SECUNDÆ CLASSIS

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus, Psalmi ut in Festis B. M. V.

Capit. 1. Tit. 2. c.

Apparuit gràtia Dei Salvatòris nostri òmnibus homìnibus, erùdiens nos, ut abnegàntes impietàtem, et sæculària desidèria, sòbrie, et juste, et pie vivàmus in hoc sæculo.

HYMNUS.

Jesu, Redèmptor òmnium,
Quem lucis ante orìginem
Parem patèrnæ glòriæ
Pater suprèmus èdidit:

Tu lumen, et splendor Patris,
Tu spes perènnis òmnium,
Intènde quas fundunt preces
Tui per orbem sèrvuli.

Memènto rerum Cònditor,
Nostri quod olim còrporis,
Sacràta ab alvo Vìrginis
Nascèndo formam sùmpseris.

Testàtur hoc præsens dies,
Currens per anni cìrculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advèneris.

Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne quod cœlo subest,
Salùtis Auctòrem novæ,
Novo salùtat càntico.

Et nos, beàta quos sacri
Rigàvit unda Sànguinis,
Natàlis ob diem tui
Hymni tribùtum sòlvimus.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

Ad Magnif. Ant. Propter nìmiam caritàtem suam, qua dilèxit nos Deus, Fìlium suum misit in similitùdinem carnis peccàti, allelùja.

Oratio.

Deus, qui salùtis ætèrnæ, beàtæ Mariæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: trìbue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus auctòrem vitæ suscìpere, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

Et nulla fit commem.

Ad Matutinum, Invit. Christus natus est nobis: * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus. Jesu, Redèmptor, 279.

In 1. Nocturno

Ant. Dòminus dixit * ad me: Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Psalm. Quare fremuèrunt, 4.

Ant. In sole pòsuit * tabernàculum suum: et ipse tamquam sponsus procèdens de thàlamo suo.

Ps. Cœli enàrrant glòriam Dei, 16.

Ant. Elevàmini, * portæ æternàles, et introìbit Rex glòriæ.

Ps. Dòmini est terra 33.

℣. Tamquam sponsus. ℟. Dòminus procèdens de thàlamo suo.

De Epìstola beàti Pàuli Apòstoli ad Romànos.

Lectio I. Cap. 3. et 4.

Quid ergo àmplius Judæo est? aut quæ utìlitas circumcisiònis? Multum per omnem modum. Primum quidem, quia crèdita sunt illis elòquia Dei. Quid enim si quidam illòrum non credidèrunt? Numquid incredùlitas illòrum fidem Dei evacuàbit? Absit. Est autem Deus verax: omnis autem homo mendax, sicut scriptum est: Ut justificèris in sermònibus tuis: et vincas cum judicàris. Si autem inìquitas nostra justìtiam Dei commèndat, quid dicèmus? Numquid inìquus est Deus, qui infert iram? [secùndum hòminem dico]. Absit. Aliòquin quòmodo judicàbit Deus hunc mundum?

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàta mundi! ecce de quo dicèbam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrìgiam calceamènti sòlvere. ℣. Qui de terra est, de terra lòquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus.

Lectio II.

An Judæòrum Deus tantum? nonne et gèntium? Imo et gèntium. Quòniam quidem unus est Deus, qui justìficat circumcisiònem ex fide, et præpùtium per fidem. Legem ergo destrùimus per fidem? Absit: sed legem statùimus. Quid ergo dicèmus invenìsse Abraham patrem nostrum secùndum carnem? Si enim Abraham ex opèribus justificàtus est, habet glòriam, sed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptùra? Crèdidit Abraham Deo: et reputàtum est illi ad justìtiam. Ei autem, qui operàtur, merces non imputàtur secùndum gràtiam, sed secùndum dèbitum. Ei vero qui non operàtur, credènti autem in eum, qui justìficat ìmpium, reputàtur fides ejus ad justìtiam secùndum propòsitum gràtiæ Dei. Sicut et David dicit beatitùdinem hòminis, cui Deus accèpto fert justìtiam sine opèribus. Beàti, quorum remìssæ sunt iniquitàtes, et quorum tecta sunt peccàta.

℟. Dies sanctificàtus illùxit nobis: venìte, gentes, et adoràte Dòminum: * Quia hòdie descèndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dòminus, exultèmus et lætèmur in ea. Quia.

Lectio III.

Beatitudo ergo hæc in circumcisiòne tantum manet, an ètiam in præpùtio? Dìcimus enim quia reputàta est Abrahæ fides ad justìtiam. Quòmodo ergo reputàta est? in circumcisiòne, an in præpùtio? Non in circumcisiòne, sed in præpùtio. Et signum accèpit circumcisiònis, signàculum justìtiæ fìdei, quæ est in præpùtio: ut sit pater òmnium credèntium per præpùtium, ut reputètur et illis ad justìtiam: et sit pater circumcisiònis, non iis tantum qui sunt ex circumcisiòne, sed et iis qui sectàntur vestìgia fìdei, quæ est in præpùtio patris nostri Abrahæ.

℟. Benedìctus qui venit in nòmine Dòmini, Deus Dòminus et illùxit

nobis. * Allelùja, allelùja. ℣. Hæc dies quam fecit Dòminus, exultèmus et lætèmur in ea. Allelùja. Glòria Patri. Allelùja.

In 2. Nocturno

Ant. Speciòsus * forma præ filiis hòminum: diffùsa est gràtia in làbiis tuis.

Ps. Eructàvit, 70.

Ant. Homo natus est * in ea, et ipse fundàvit eam Altìssimus.

Ps. Fundamènta, 110.

Ant. Exultàbunt * òmnia ligna silvàrum ante fàciem Dñi, quòniam venit.

Ps. Cantàte......cantàte. 115.

℣. Speciòsus forma præ filiis hòminum. ℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis.

Sermo S. Leònis Papæ.

Lectio IV.

Serm. 7. de Nat. Domini.

Festivitatis hodiernæ, dilectìssimi, verus venoràtor est, et pius cultor, qui nec de incarnatiòne Dòmini àliquid falsum, nec de Deitàte àliquid sentit indìgnum. Paris enim perìculi malum est, si illi aut natùræ nostræ vèritas, aut patèrnæ glòriæ negàtur æquàlitas. Cum ergo ad intelligèndum sacramèntum nativitàtis Christi, qua de Matre vìrgine est ortus, accèdimus, abigàtur procul terrenàrum calìgo ratiònum: et ab illuminàtæ fìdei òculis mundànæ sapièntiæ fumus abscèdat.

℟. Congratulàmini mihi omnes, qui dilìgitis Dòminum: * Quia cum essem pàrvula, plàcui Altìssimo, et de meis viscèribus gènui Deum et hòminem. ℣. Beàtam me dicent omnes generatiònes, quia ancìllam hùmilem respèxit Deus. Quia.

Lectio V.

Divina est enim auctòritas, cui crèdimus: divìna est doctrìna, quam sèquimur. Quòniam sive legis testificatiòni, sive oràculis Prophetàrum, sive evangèlicæ tubæ interiòrem admoveàmus audìtum, verum est, quod Joànnes plenus Spìritu sancto intònuit: In princìpio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in princìpio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Et simìliter verum est, quod idem prædicàtor adjècit: Verbum caro factum est, et habitàvit in nobis: et vìdimus glòriam ejus, glòriam quasi Unigèniti a Patre.

℟. Confirmàtum est cor Vìrginis, in quo divìna mystèria Angelo nuntiànte concèpit: tunc speciòsum forma præ filiis hòminum castis suscèpit viscèribus: * Et benedìcta in ætèrnum, Deum nobis pròtulit et hòminem. ℣. Domus pudìci pèctoris, templum repènte fit Dei, intàcta nèsciens virum, verbo concèpit Fìlium. Et.

Lectio VI.

In utràque ergo natùra idem est Dei Fìlius, nostra suscìpiens, et pròpria non amìttens: in hòmine hòminem rènovans, in se incommutàbilis persevèrans. Dèitas enim, quæ illi cum Patre commùnis est, nullum detrimèntum omnipotèntiæ sùbiit, nec Dei formam servi forma violàvit: quia summa et sempitèrna essèntia, quæ se ad humàni gèneris inclinàvit salùtem, nos quidem in suam glòriam trànstulit, sed quod erat, esse non dèstitit. Unde cum Unigènitus Dei minòrem se Patre confitètur, cui se dicit æqualem, veritàtem in se formæ utriùsque demònstrat: ut et humànam probet imparìlitas, et divìnam declàret æquàlitas.

℟. Benedìcta et veneràbilis es, Virgo Marìa, quæ sine tactu pudòris invènta es Mater Salvatòris: * Jacèbat in præsèpio, et fulgèbat in cœlo. ℣. Dòmine, audìvi audìtum tuum, et tìmui: consideràvi òpera tua, et expàvi: in mèdio duòrum animàlium. Jacèbat. Glòria Patri. Jacèbat.

In 3. Nocturno.

Ant. In princìpio, * et ante sæcula Deus erat Verbum, et ipse natus est hòdie Salvàtor mundi.

Ps. Dòminus regnàvit, exùltet, 115.

Ant. Ante lucìferum gènitus, * et ante sæcula, Dòminus Salvàtor noster hòdie nasci dignàtus est.

Ps. Cantàte.....quia, 120.

Ant. Nato Dòmino, * Angelòrum chorus canèbat, dicens: Salus Deo nostro, sedènti super thronum, et Agno.

Ps. Dòminus regnàvit, irascàntur, 120.

℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 2. c.

In illo tèmpore: Pòstquam consummàti sunt dies octo, ut circumciderètur puer, vocàtum est nomen ejus Jesus. Et rel.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Lib. 2. in c. 2. Lucæ, circa medium.

CIRCUMCIDITUR ìtaque puer. Quis est iste puer, nisi ille, de quo dictum est: Puer natus est nobis, fìlius datus est nobis? Factus est enim sub lege, ut eos, qui sub lege essent lucrifàceret. Ut sìsterent eum Dòmino. Quid sit autem in Jerùsalem sisti Dòmino, dìcerem, nisi in Isaìæ commèntis ante dixìssem. Circumcìsus enim vìtiis, Domìnico dignus judicàtur obtùtu: quia òculi Dòmini super justos. Vides omnem legis vèteris sèriem fuìsse typum futùri; nam et circumcìsio purgatiònem signìficat delictòrum.

℟. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam, nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia.

Bened. Divìnum auxìlium.

Lectio VIII.

SED quòniam prona quadam cupiditàte peccàndi, humànæ carnis et mentis fragìlitas inextricabìlibus vìtiis implicàtur, eo, per octàvum circumcisiònis diem, culpæ totìus futùra purgàtio resurrectiònis præfigurabàtur ætàte. Hoc est enim illud: Quia omne masculìnum adapèriens vulvam, sanctum Dòmino vocàbitur. Verbis enim legis promittebàtur Vìrginis partus. Et vere sanctus, quia immaculàtus. Dènique ipsum esse, qui lege signètur, in eùmdem modum ab Angelo repetìta verba declàrant: Quod nascètur, inquit, Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei.

℟. Nèsciens Mater Virgo virum pèperit sine dolòre. * Salvatòrem sæculòrum, ipsum Regem Angelòrum, sola Virgo lactàbat ùbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudìci pèctoris templum repènte fit Dei; intàcta nèsciens virum, verbo concèpit Fìlium. Salvatòrem. Glòria Patri. Salvatòrem.

Lectio IX.

SOLUS enim per òmnia ex natis de fèmina sanctus Dòminus Jesus, qui terrènæ contàgia corruptèlæ, immaculàti partus novitàte non sènserit, et cœlèsti majestàte depùlerit. Nam si lìtteram sequàmur: quòmodo sanctus òmnis màsculus, cum multos sceleratìssimos fuìsse non làteat? Nùmquid sanctus Achab? Nùmquid sancti pseudoprophètæ, quos ad Elìæ preces ultor cœlèstis injùriæ ignis absùmpsit? Sed ille sanctus, quem in figùra futùri mystèrii pia legis divìnæ prescrìpta signàbant: eo quod solus sanctæ Ecclèsiæ vìrginis ad generàndos pòpulos Dei, immaculàtæ fœcunditàtis aperìret genitàle secrètum.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. O admiràbile commèrcium! * Creàtor gèneris humàni, animàtum corpus sumens, de Vìrgine nasci dignàtus est: et procèdens homo sine sèmine, largìtus est nobis suam Deitàtem.

Ps. Dòminus regnàvit, cum rèliquis, 20.

2. Quando natus es * ineffabìliter ex Vìrgine, tunc implètæ sunt Scriptùræ; sicut plùvia in vellus descendìsti, ut salvum fàceres genus humànum: te laudàmus, Deus noster.

3. Rubum, * quem vìderat Mòyses incombùstum, conservàtam agnòvimus tuam laudàbilem virginitàtem: Dei gènitrix, intercède pro nobis.

4. Germinàvit * radix Jesse, orta est stella ex Jacob: Virgo pèperit Salvatòrem: te laudàmus, Deus noster.

5. Ecce Marìa * gènuit nobis Salvatòrem; quem Joànnes videns exclamàvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàta mundi, allelùja.

Capit. Tit. 2. c.

APPARUIT gràtia Dei Salvatòris nostri òmnibus homìnibus, erùdiens nos, ut abnegàntes impietàtem, et sæculària desidèria, sòbrie, et juste, et pie vivàmus in hoc sæculo.

HYMNUS

A SOLIS ortus càrdine,
Ad usque terræ lìmitem,
Christum canàmus Prìncipem,
Natum Marìa Vìrgine.
Beàtus Auctor sæculi
Servìle corpus ìnduit:
Ut carne carnem lìberans,
Ne pèrderet quos còndidit.
Castæ Parèntis vìscera
Cœlèstis intrat gràtia:
Venter Puellæ bàjulat
Secrèta, quæ non nòverat.
Domus pudìci pèctoris
Templum repènte fit Dei,
Intàcta nèsciens virum
Concèpit alvo Fìlium.

Enìtitur puèrpera,
Quem Gàbriel prædìxerat,
Quem ventre Matris gèstiens
Baptìsta clàusum sènserat.
Fœno jacère pèrtulit:
Præsèpe non abhòrruit:
Et lacte mòdico pastus est,
Per quem nec ales èsurit.
Gàudet chorus cœlèstium,
Et Angeli canunt Deo:
Palàmque fit pastòribus
Pastor, Creàtor òmnium.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

Ad Bened., Ant. Miràbile mystèrium declaràtur hòdie: innovàntur natùræ, Deus homo factus est: id quod fuit, permànsit, et quod non erat, assùmpsit; non commixtiònem passus, neque divisiònem.

Oratio.

Deus, qui salùtis ætèrnæ, beàtæ Mariæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: tribue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus auctòrem vitæ suscìpere Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

AD TERTIAM

Capit. Appàruit, ut supra, 285.

℟. br. Verbum caro factum est. * Allelùja, allelùja. Verbum. ℣. Et habitàvit in nobis. Allelùja, allelùja. Glòria. Verbum. ℣. Ipse invocàbit me, allelùja. ℟. Pater meus es tu, allelùja.

AD SEXTAM

Capit. Hebr. 1. c.

Et: tu in princìpio, Dòmine, terram fundàsti: et òpera mànuum tuàrum sunt cœli.

℟. br. Notum fecit Dòminus. * Allelùja, allelùja. Notum. ℣. Salutàre suum. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Notum. ℣. Vidèrunt omnes fines terræ, allelùja. ℟. Salutàre Dei nostri, allelùja.

AD NONAM

Capit. Hebr. 1. d.

Ipsi perìbunt: tu autem permanèbis, et omnes sicut vestimèntum veteràscent, et velut amìctum mutàbis eos, et mutabùntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defìcient.

℟. br. Vidèrunt omnes fines terræ. * Allelùja, allelùja. Vidèrunt. ℣. Salutàre Dei nostri. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Vidèrunt. ℣. Verbum caro factum est, allelùja. ℟. Et habitàvit in nobis allelùja.

In ii. Vesperis, omnia ut in i, 279, præter:

℣. Notum fecit Dòminus, allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Ad Magnif., Ant. Magnum hæreditàtis mystèrium: templum Dei factus est ùterus nescièntis virum: non est pollùtus ex ea carnem assùmens: omnes gentes vènient, dicèntes: Glòria tibi, Dòmine.

Deinde pro S. Stephano, Ant. Stèphanus, autem, plenus gràtia et fortitùdine, facièbat signa magna in pòpulo. ℣. Stèphanus vidit cœlos apèrtos. ℟. Vidit et introìvit: beàtus homo, cui cœli patèbant.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui primìtias Màrtyrum in beàti Levìtæ Stèphani sànguine dedicàsti: tribue quæsumus, ut pro nobis intercèssor exìstat, qui pro suis ètiam persecutòribus exoràvit Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

De aliis Octavis in his Vesperis nihil fit.

IN OCTAVA Sancti Stephani.

Duplex.

Ad Matut. Invit. Christum natum, qui beàtum hòdie coronàvit Stèphanum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus, Ant., Psalmi, et ℣℣. de Comm. unius Mart.

In 1. Nocturno

De Actibus Apostolòrum.

Lectio i. Cap. 7. f. et 8.

Dura cervìce, et incircumcìsis còrdibus et àuribus, vos semper Spirìtui sancto resìstitis, sicut patres vestri, ita et vos. Quem Prophetàrum non sunt persecùti patres vestri? Et occidèrunt eos, qui prænuntiàbant de advèntu Justi, cujus vos nunc proditòres et homicìdæ fuìstis: qui accepìstis legem in dispositiòne Angelòrum, et non custodìstis. Audièntes autem hæc, dissecabàntur còrdibus suis, et stridèbant dèntibus in eum.

℟. Stèphanus autem, plenus gràtia et fortitùdi-

ne, * Facièbat prodìgia et signa magna in pòpulo. ℣. Surrexèrunt quidam de synagòga disputàntes cum Stèphano, et non pòterant resìstere sapièntiæ et spirìtui qui loquebàtur. Facièbat.

Lectio II.

Cum autem esset plenus Spìritu sancto, intèndens in cœlum, vidit glòriam Dei, et Jesum stantem a dextris Dei. Et ait: Ecce vìdeo cœlos apèrtos, et Fìlium hòminis stantem a dextris Dei. Exclamàntes autem voce magna, continuèrunt àures suas, et ìmpetum fecèrunt unanìmiter in eum. Et ejicièntes eum extra civitàtem lapidàbant: et testes deposuèrunt vestimènta sua secus pedes adolescèntis, qui vocabàtur Sàulus. Et lapidàbant Stèphanum invocàntem, et dicèntem: Dòmine Jesu, sùscipe spìritum meum.

℟. Vidèbant omnes Stèphanum qui erant in concìlio: * Et intuebàntur vultum ejus tàmquam vultum Angeli stantis inter illos. ℣. Plenus gràtia et fortitùdine, facièbat pròdigia et signa magna in pòpulo. Et intuebàntur.

Lectio III.

Positis autem gènibus, clamàvit voce magna, dicens: Dòmine, ne stàtuas illis hoc peccàtum. Et cum hoc dixìsset, obdormìvit in Dòmino. Sàulus autem erat consèntiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecùtio magna in Ecclèsia, quæ erat Jerosòlymis, et omnes dispèrsi sunt per regiònes Judææ et Samarìæ, præter Apòstolos. Curavèrunt autem Stèphanum viri timoràti, et fecèrunt planctum magnum super eum.

℟. Intuens in cœlum beàtus Stèphanus, vidit glòriam Dei, et ait: * Ecce vìdeo cœlos apèrtos, et Fìlium hòminis stantem a dextris virtùtis Dei. ℣. Cum autem esset Stèphanus plenus Spìritu sancto, intèndens in cœlum vidit glòriam Dei, et ait. Ecce. Glòria Patri. Ecce.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Lectio IV.

Serm. 2. de S. Stephano.

Post hestèrnum festivìssimum diem, quo Salvatòris nostri Christi nobis natìvitas illùxit, ètiam hodièrnus dies beàti màrtyris Stèphani coròna illustràtur. Màrtyris illìus mèrita nulla pars orbis ignòrat: passus enim est in ipso princìpio Ecclèsiæ, id est, in ipsa urbe Jerosòlyma. Ibi enim Diàconus ministràvit, et in ipso juventùtis flore decòrem ætàtis suæ sànguine purpuràvit. Pàssio ejus insìgnis est, multùmque miràbilis. Hanc modo de libro Actuum Apostolòrum cum legerètur, non solum audìvimus, sed ètiam òculis spectàvimus.

℟. Lapidàbant Stèphanum invocàntem et dicèntem: * Dòmine Jesu Christe, àccipe spìritum meum: et ne stàtuas illis hoc peccàtum. ℣. Pòsitis autem gènibus, clamàvit voce magna, dicens. Dòmine.

Lectio V.

Christus ergo caput Màrtyrum prior passus est pro nobis, relìnquens vobis exèmplum, ut sequàmini vestìgia ejus. Cujus passiònis vestìgia prosecùtus beatìssimus Stèphanus, confitèndo Christum lapidàtus a Judæis, corònam mèruit tamquam suo sibi nòmine pòsitam. Stèphanus enim Græce, Latìne coròna appellàtur. Jam coròna nomen habèbat, et ìdeo palmam martyrii suo nòmine præferèbat.

℟. Impetum fecèrunt unanìmiter in eum, et ejecèrunt eum extra civitàtem, invocàntem et dicèntem: * Dòmine Jesu, àccipe spìritum meum. ℣. Et testes deposuèrunt vestimènta sua secus pedes adolescèntis, qui vocabàtur Sàulus: et lapidàbant Stèphanum invocàntem et dicèntem. Dòmine.

Lectio VI.

Qui cum lapidarètur, non solum non expectàbat de persecutòribus reportàre vindìctam, sed eis pòtius a Deo vèniam postulàbat. Meminerat enim dixìsse Dòminum: Mihi vindìcta, et ego retrìbuam, dicit Dòminus. Et ìterum: Ne dìxeris, Ulcìscar me de inimìcis meis: sed expècta Dòminum, ut tibi auxìlio sit. Expectàre nos jubet Dòminus Deus, ut in die futùræ retributiònis cum sanctis Martyribus vindicèmur.

℟. Impii super justum jactùram fecèrunt, ut eum morti tràderent: * At ille gàudens suscèpit làpides, ut mererètur accìpere corònam glòriæ. ℣. Continuèrunt àures suas, et ìmpetum fecèrunt unanìmiter in eum. At. Glòria Patri. At.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 23. d.

In illo tèmpore: Dicèbat Jesus Scribis et Pharisæis: Ecce ego mitto ad vos Prophètas, et Sapièntes, et Scribas, et ex illis occidètis, et crucifigètis. Et rèliqua.

Homilìa sancti Hierònymi Presbyteri.

Lib. 4. com. in c. 23. Matth.

Jerusalem, Jerùsalem, quæ occìdis Prophètas. Jerùsalem, non saxa et ædifìcia civitàtis, sed habitatòres vocat: quam plangit patris affèctu, sicut et in àlio loco lègimus, quod videns eam, flèverit. In eo autem quod dicit: Quòties vòlui congregàre fìlios tuos: omnes retro Prophètas a se missos esse testàtur. Gallìnæ quoque similitùdinem congregàntis sub alas pullos suos, in càntico Deuteronòmii lègimus: Sicut àquila pròtegit nidum suum, et super pullos suos desideràvit: expàndens alas suas, suscèpit eos, et tulit super pennas suas.

℟. Stèphanus servus Dei, quem lapidàbant Judæi, vidit cœlos apèrtos: vidit et introìvit: * Beàtus homo, cui cœli patèbant. ℣. Cum ìgitur saxòrum crepitàntium tùrbine quaterètur, inter æthèreos àulæ cœlèstis sinus divìna ei clàritas fulsit. Beàtus.

Lectio VIII.

Ecce relinquètur vobis domus vestra desèrta. Hoc ipsum ex persòna Jeremìæ jam ante dìxerat: Relìqui domum meam, dimìsi hæreditàtem meam: facta est mihi hæreditas mea quasi spelùnca hyænæ. Desèrtam Judæòrum domum, id est, templum illud, quod fulgèbat augùstius, òculis comprobàmus, quia habitatòrem Christum pèrdidit, et hæreditàtem præripere gèstiens, occìdit hærèdem.

℟. Patefàctæ sunt jànuæ cœli Christi màrtyri beàto Stèphano, qui in nùmero màrtyrum invèntus est primus: * Et ìdeo triùmphat in cœlis coronàtus. ℣. Mortem enim quam Salvàtor noster dignàtus est pro nobis pati, hanc ille primus rèddidit Salvatòri. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Dico enim vobis: non me vidèbitis àmodo, donec dicàtis: Benedìctus qui venit in nòmine Dòmini. Ad Jerùsalem lòquitur, et ad pòpulum Judæòrum. Versìculum autem istum, quo et pàrvuli atque lactèntes in ingrèssu Jerùsalem Dòmini Salvatòris usi sunt, quando dixèrunt: Benedìctus qui venit in nòmine Dòmini, hosànna in excèlsis: sumpsit de centèsimo dècimo sèptimo Psalmo, qui manifèste de advèntu Dòmini scriptus est.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in die Festo, 247, præter Orationem sequentem.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui primìtias Màrtyrum in beàti Levìtæ Stèphani sànguine dedicàsti: trìbue quæsumus, ut pro nobis intercèssor exìstat, qui pro suis ètiam persecutòribus exoràvit Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

Pro com. S. Joannis, Ant. Iste est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia. ℣. Hic est discìpulus ille qui testimònium pèrhibet de his. ℟. Et scimus quia verum est testimònium ejus.

Oratio.

Ecclesiam tuam, Dòmine, benìgnus illùstra: ut beàti Joànnis Apòstoli tui et Evangelìstæ illuminàta doctrìnis, ad dona pervèniat sempitèrna.

Pro SS. Innocentibus, Ant. Hi sunt, qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: Vìrgines enim sunt, et sequùntur Agnum quocùmque ìerit. ℣. Heròdes iràtus occìdit multos pùeros. ℟. In Bèthlehem Judæ, civitàte David.

Oratio.

Deus, cujus hodièrna die præcònium Innocèntes Màrtyres non loquèndo, sed morièndo confèssi sunt: òmnia in nobis vitiòrum mala mortìfica; ut fidem tuam, quam lìngua nostra lòquitur, ètiam mòribus vita fateàtur. Per Dòminum.

In II. Vesperis, Ant. de Laudibus Festi, 247. Psalmi de Dominica, 138, et loco ultimi, Ps. Crèdidi, 142.

Deinde fit de S. Joanne. Capit. Qui timet, et Hymnus, Exùltet orbis, ut in die Festo, 253.

℣. Valde honoràndus est beàtus Joànnes. ℟. Qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit.

Ad Magnif. Ant. Iste

est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia.

Oratio. Ecclèsiam.

Pro S. Stephano, Ant. Sepelièrunt Stèphanum viri timoràti, et fecèrunt planctum magnum super eum. ℣. Stèphanus vidit cœlos apèrtos. ℟. Vidit et introìvit: beàtus homo, cui cœli patèbant.

Oratio. Omnìpotens sempitèrne.

Pro SS. Innocentibus, Ant. Innocèntes pro Christo infàntes occìsi sunt, ab inìquo rege lactèntes interfècti sunt: ipsum sequùntur Agnum sine màcula, et dicunt semper: Glòria tibi, Dòmine. ℣. Sub throno Dei omnes Sancti clamant. ℟. Vìndica sànguinem nostrum, Deus noster.

Oratio. Deus, cujus, 291.

In Octava S. Joannis.

Duplex.

Ad Matutinum omnia de Communi Apostolorum, præter Lectiones.

In 1. Nocturno

De libro Apocalypsis beàti Joànnis Apòstoli.

Lectio I. Cap. 4.

Post hæc vidi; et ecce òstium apèrtum in cœlo: et vox prima, quam audìvi, tamquam tubæ loquèntis mecum, dicens: Ascènde huc, et ostèndam tibi quæ opòrtet fìeri post hæc. Et statim fui in spìritu: et ecce sedes pòsita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedèbat, sìmilis erat aspèctui làpidis jàspidis et sàrdinis: et iris erat in circùitu sedis, sìmilis visiòni smaràgdinæ. Et in circùitu sedis sedìlia vigìnti quàtuor: et super thronos vigìnti quàtuor seniòres sedèntes, circumamìcti vestimèntis albis, et in capìtibus eòrum corònæ àureæ.

℟. Valde honoràndus est beàtus Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit: * Cui Christus in Cruce Matrem Vìrginem vìrgini commendàvit. ℣. Virgo est elèctus a Dòmino, atque inter cæteros magis dilèctus. Cui Christus.

Lectio II.

Et de throno procedèbant fùlgura, et voces, et tonìtrua: et septem làmpades ardèntes ante thronum, qui sunt septem spìritus Dei. Et in conspèctu sedis tamquam mare vìtreum sìmile crystàllo; et in mèdio sedis, et in circùitu sedis, quà-

tuor animàlia plena òculis ante et retro. Et ànimal primum sìmile leòni, et secùndum ànimal sìmile vìtulo, et tèrtium ànimal habens fàciem quasi hòminis, et quartum ànimal sìmile àquilæ volànti. Et quàtuor animàlia, sìngula eòrum habèbant alas senas: et in circùitu, et intus plena sunt òculis.

℟. Hic est discìpulus ille, qui testimònium pèrhibet de his, et scripsit hæc: * Et scimus quia verum est testimònium ejus. ℣. Fluènta Evangèlii de ipso sacro Domìnici pèctoris fonte potàvit. Et.

Lectio III.

Et rèquiem non habèbant die ac nocte, dicèntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dòminus Deus omnìpotens, qui erat, et qui est, et qui ventùrus est. Et cum darent illa animàlia glòriam, et honòrem, et benedictiònem sedènti super thronum, vivènti in sæcula sæculòrum, procidèbant vigìnti quàtuor seniòres ante sedèntem in throno, et adoràbant vivèntem in sæcula sæculòrum et mittèbant corònas suas ante thronum, dicèntes: Dignus es, Dòmine Deus noster, accìpere glòriam, et honòrem, et virtùtem: quia tu creàsti òmnia, et propter voluntàtem tuam erant, et creàta sunt.

℟. Hic est beatìssimus Evangelìsta et Apòstolus Joànnes, * Qui privilègio amòris præcìpui, cèteris àltius a Dòmino mèruit honoràri. ℣. Hic est discìpulus ille, quem diligèbat Jesus qui supra pectus Dòmini in cœna recùbuit. Qui. Glòria Patri. Qui.

In 2. Nocturno

Ex Tractàtu S. Augustìni Epìscopi in Joànnem.

Lectio IV. Tract. 36.

In quàtuor Evangèliis, vel pòtius quàtuor libris unìus Evangèlii, sanctus Joànnes Apòstolus non immèrito secùndum intelligèntiam spiritàlem àquilæ comparàtus, àltius multòque sublìmius àliis tribus erèxit prædicatiònem suam: et in ejus erectiòne ètiam corda nostra èrigi vòluit. Nam cèteri tres Evangelìstæ tamquam cum hòmine Dòmino in terra àmbulant, et de divinitàte ejus pàuca dixèrunt: istum autem quasi pigùerit in terra ambulàre, sicut in ipso exòrdio sui sermònis intònuit, erèxit se non solum super terram, et super omnem àmbitum àe-

ris et cœli, sed super omnem ètiam exèrcitum Angelòrum omnèmque constitutiònem invisibìlium potestàtum: et pervènit ad eum, per quem facta sunt òmnia, dicèndo: In princìpio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum.

℟. Qui vìcerit, fàciam illum colùmnam in templo meo, dicit Dòminus: * Et scribam super eum nomen meum, et nomen civitàtis novæ Jerùsalem. ℣. Vincènti dabo èdere de ligno vitæ, quod est in paradìso Dei mei. Et.

Lectio v.

Huic tantæ sublimitàti princìpii ètiam cètera còngrua prædicàvit, et de Dòmini divinitàte, quòmodo nullus àlius est locùtus: hoc eructàbat, quod bìberat. Non enim sine càusa de illo in isto ipso Evangèlio narràtur, quia et in convìvio super pectus Dòmini discumbèbat. De illo ergo pèctore in secrèto bibèbat: sed quod in secrèto bibit, in manifèsto eructàvit: ut pervèniat ad omnes gentes non solum incarnàtio Fìlii Dei, passio, et resurrèctio; sed ètiam quod erat ante incarnatiònem ùnicus Patri, Verbum Patris, coætèrnus generànti, æquàlis ei a quo missus est.

℟. Diligèbat autem eum Jesus, quòniam speciàlis prærogatìva castitàtis, ampliòri dilectiòne fècerat dignum: * Quia virgo elèctus ab ipso, virgo in ævum permànsit. ℣. In cruce dènique moritùrus huic Matrem suam Vìrginem vìrgini commendàvit. Quia.

Lectio vi.

Aquila ipse est Joànnes, sublìmium prædicàtor, et lucis intèrnæ atque ætèrnæ fixis òculis contemplàtor. Dicùntur enim et pulli aquilàrum a parèntibus sic probàri, patris scìlicet ungue suspèndi, et ràdiis solis oppòni. Qui firme contemplàtus fùerit, fìlius agnòscitur: si àcie palpitàverit, tamquam adulterìnus ab ungue dimìttitur. Jam ergo vidète quam sublìmia lòqui dèbuit, qui est àquilæ comparàtus: et tamen ètiam nos humi repèntes, infìrmi, et vix ullìus momènti inter hòmines, audèmus tractàre ista, et ista expònere, et putàmus nos aut càpere posse cum cogitàmus, aut capi dum dìcimus.

℟. In mèdio Ecclèsiæ apèruit os ejus, * Et implèvit eum Dòminus spìritu sapièntiæ et intellèctus. ℣. Jucunditàtem et exultatiònem thesaurizàvit super eum. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem

Lectio vii. Cap. 21. d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus Petro: Sèquere me. Convèrsus Petrus, vidit illum discìpulum, quem diligèbat Jesus, sequèntem. Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 87. in Joan. in med.

Cum magna Christus Petro communicàsset, orbis terràrum curam demandàsset, martyrium prædixìsset, et majòrem erga eum dilectiònem testàtus esset: cum vellet Petrus Joànnem sòcium et collègam, inquit: Hic autem quid? Numquid eàmdem viam aggrediètur? Et quemàdmodum in cœna interrogàre non àusus, Joànnem suffècit; ita nunc vicem reddit, arbitràtus eum velle, sed non audère de se sciscitàri. Tum Christus: Si eum volo manère donec vèniam, quid ad te?

℟. In illum diem suscìpiam te servum meum, et ponam te sicut signàculum in conspèctu meo: * Quòniam ego elègi te, dicit Dòminus. ℣. Esto fidèlis usque ad mortem, et dabo tibi corònam vitæ. Quòniam.

Lectio viii.

Nam cum nìmia id caritàte dìceret Petrus, nec ab eo dìvidi vellet, ostèndens Christus, quod quantàvis eum dilectiòne prosequerètur, suam àssequi non posset, inquit: Si eum volo manère, quid ad te? His verbis nos erùdiens, neque dolèndum, neque curiòsius præter divìnam voluntàtem investigàndum. Nam cum Petrus semper in hujusmòdi interrogatiònes fervèntius prosilìret, ìterum ejus fervòrem retùndens, quod non sit ultèrius inquirèndum, in hunc modum respòndit.

℟. Iste est Joànnes, qui supra pectus Dòmini in cœna recùbit: * Beàtus Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia. ℣. Fluènta Evangèlii de ipso sacro Domìnici pèctoris fonte potàvit. Beàtus. Glòria Patri. Beàtus.

Lectio ix.

Exiit ergo sermo iste inter fratres, quod discìpulus ille non mòritur: et non dixit ei Jesus, quia

non mòritur; sed, si eum volo manère donec vèniam, quid ad te? Noli arbitràri, inquit, eòdem modo me de vobis disposuìsse. Hoc autem dixit, ut intempestìvum affèctum, et consuetùdinis desidèrium tòlleret. Cum enim essent orbis terràrum curam susceptùri, simul àmplius esse non oportèbat: magnum enim fuìsset mundo detrimèntum. Idcìrco inquit: Opus suscepìsti, id consìdera, pèrfice, labòra, et te certamìnibus expòne. Quid ad te, si volo eum manère hic? tu offìcium tuum cura, et exèquere.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes, et per Horas omnia ut in Festo, 253.

Pro com. SS. Innocentium, Ant. Hi sunt. ℣. Heròdes iràtus. Oratio. Deus, cujus, 291.

In II. Vesperis, Ant. de Laudibus Festi, 253 Psalmi ut in II. Vesperis de Communi Apostolorum.

Capitulum et alia, ut in die, 254, cum com. SS. Innocentium Antiph. Hi sunt. ℣. Heròdes. Oratio. Deus, cujus, 291.

—◆—

IN OCTAVA SANCTORUM INNOCENTIUM

Duplex.

Ad Matut. Invit. Regem Màrtyrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

HYMNUS

Audit tyrànnus ànxius
Adèsse regum Prìncipem,
Qui nomen Israel regat,
Teneàtque David Règiam.

Exclàmat amens nùntio:
Succèssor instat, pèllimur:
Satèlles, i, ferrum rape:
Perfùnde cunas sànguine.

Quid pròficit tantum nefas?
Quid crimen Heròdem juvat?
Unus tot inter fùnera
Impùne Christus tòllitur.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

Ant., Psalmi, et ℣℣. sumuntur de Comm. plur. Mart., excepta secunda Ant. III. Nocturni, ut suo loco notatur infra, 299, et omittitur IX. Responsorium, cujus loco dicitur Te Deum laudàmus.

In 1. Nocturno

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 5.

Justificati ergo ex fide, pacem habeàmus ad Deum per Dòminum nostrum Jesum Christum; per quem et habèmus accèssum per fidem in gràtiam istam, in qua stamus, et gloriàmur in spe glòriæ filiòrum Dei. Non solum autem, sed et gloriàmur in tribulatiònibus: sciéntes quod tribulàtio patièntiam operàtur: patièntia autem probatiònem, probàtio vero spem, spes autem non confùndit: quia càritas Dei diffùsa est in còrdibus nostris per Spìritum sanctum qui datus est nobis.

℟. Centum quadragìnta quatuor millia, qui empti sunt de terra, hi sunt qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: * Vìrgines enim permansèrunt, ìdeo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. ℣. Isti sunt qui venèrunt ex magna tribulatiòne, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni. Vìrgines.

Lectio II.

Ut quid enim Christus, cum adhuc infirmi essèmus, secùndum tempus pro ìmpiis mòrtuus est? Vix enim pro justo quis mòritur: nam pro bono fòrsitan quis àudeat mori. Commèndat autem caritàtem suam Deus in nobis: quòniam cum adhuc peccatòres essèmus, secùndum tempus Christus pro nobis mòrtuus est: multo ìgitur magis nunc justificàti in sànguine ipsìus, salvi èrimus ab ira per ipsum.

℟. Sub altàre Dei audìvi voces occisòrum dicèntium: * Quare non defèndis sànguinem nostrum? et accepèrunt divìnum respònsum: Adhuc sustinète mòdicum tempus, donec impleàtur nùmerus fratrum vestròrum. ℣. Vidi sub altàre Dei ànimas interfectòrum propter verbum Dei, et propter testimònium quod habèbant, et clamàbant voce magna, dicèntes. Quare.

Lectio III.

Si enim cum inimìci essèmus, reconciliàti sumus Deo per mortem Fìlii ejus: multo magis reconciliàti, salvi èrimus in vita ipsìus. Non solum autem: sed et gloriàmur in Deo per Dòminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiònem accèpimus. Proptèrea sicut per unum

hòminem peccàtum in hunc mundum intràvit, et per peccàtum mors, et ita in omnes hòmines mors pertrànsiit, in quo omnes peccavèrunt.

℟. Adoravèrunt vivèntem in sæcula sæculòrum; * Mittèntes corònas suas ante thronum Dòmini Dei sui. ℣. Et cecidèrunt in conspèctu throni in fàcies suas: et benedixèrunt vivèntem in sæcula sæculòrum. Mittèntes. Glòria Patri. Mittèntes.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 1. de Innocent.

Lectio iv.

Nascente Dòmino, luctus cœpit, non cœlo, sed mundo: indìcitur màtribus lamentàtio, Angelis exultàtio, infàntibus transmigràtio. Deus est, qui natus est: Innocèntes illi debèntur vìctima, qui venit damnàre mundi malìtiam. Agnèlli debent immolàri, quia Agnus futùrus est crucifìgi, qui tollit peccàta mundi. Sed oves ùlulant matres, quia agnos perdunt sine voce balàntes. Grande martyrium, crudèle spectàculum! Exìmitur maschæra, et nulla intèrvenit causa: sola strìdet invìdia, cum qui natus est, nulli fàciat violèntiam. Sed oves cèrnimus matres, quæ super agnus lugent. Vox in Rama audìta est, ploràtus et ululàtus magnus. Pìgnora sunt, non crèdita, sed creàta: non depòsita, sed expòsita.

℟. Effudèrunt sànguinem sanctòrum velut aquam in circùitu Jerùsalem: * Et non erat qui sepelìret. ℣. Posuèrunt mortàlia servòrum tuòrum escas volatìlibus cœli, carnes sanctòrum tuòrum bèstiis terræ. Et non.

Lectio v.

Testis est ipsa natùra, quæ pugnàbat in màrtyres, cum tyrànnus jactàret infàntes. Mater crines càpitis dissipàbat, quæ ornamèntum càpitis amittèbat. Quantis modis infàntem volèbat abscòndere, et ipse se infàntulus publicàbat! Nescièbat tacère, quia necdum didìcerat formidàre. Pugnàbat mater, et càrnifex: iste trahèbat, illa tenèbat. Ad carnìficem mater clamàbat: Quid sèparas a me, quem gènui ex me? Uterus gènuit, non mansit ille, cum vixit, ùbera mea frustra lacte contòrquens. Caute portàvi, quem a te vìdeo manu crudèli jactàri. Modo eum

effudèrunt vìscera mea, et tu elìdis ad terram.

℟. Isti sunt sancti qui passi sunt propter te, Dòmine: vìndica eos, * Quia clamant ad te quotìdie. ℣. Vìndica, Dòmine, sànguinem sanctòrum tuòrum, qui effùsus est. Quia.

Lectio vi.

Alia acclamàbat mater, cum exàctor latro non compèlleret simul occìdi cum pàrvulo matrem: Ut quid me dimìttis inànem? Si culpa est, mea est: si non est crimen, junge mortem, et lìbera matrem. Alia dicèbat: Quid quæritis? Unum quæritis, et multos occìditis: et ad unum, qui unus est, attìngere non potèstis. Alia contra clamàbat: Veni jam, veni, Salvàtor mundi, quàmdiu quærèris? Nullum times: vìdeat te miles, et nostros non occìdat infàntes. Miscebàtur lamentàtio matrum, et ad cœlum transìbat oblàtio parvulòrum.

℟. Isti sunt, qui non inquinavèrunt vestimènta sua: * Ambulàbunt mecum in albis, quia digni sunt. ℣. Hi sunt, qui cum mulièribus non sunt coinquinàti: Vìrgines enim sunt. Ambulàbunt. Glòria Patri. Ambulàbunt.

In III. Nocturno, loco II. Ant. Tradidèrunt, dicitur sequens Ant. Isti sunt, qui venèrunt ex magna tribulatiòne, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2. c.

In illo tèmpore: Angelus Dòmini appàruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et àccipe pùerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Ex Homilia 8. in Matth. ante medium.

Quæ cum audìsset Joseph, nequàquam passus est scàndalum, neque dixit: Incèrta ista res est, ac prorsus ambìgua. Tu pàulo ante dicèbas, quia salvàbit pòpulum suum, et nunc seìpsum quidem non potest de perìculis liberàre: sed fuga nobis est necessària, et peregrinàtio, ac transmigràtio longìnqua. Contrària omnìno sunt facta promìssis. Sed horum nihil prorsus oppònit: vir enim erat fidèlis: neque reversiònis tempus curiòse inquìrit, quod ùtique ab Angelo non signàte

fùerat exprèssum; sed, esto ibi, ìnquit, ùsquequo dicam tibi.

℟. Cantàbant Sancti cànticum novum ante sedem Dei et Agni: * Et resonàbat terra in voces eòrum. ℣. Hi empti sunt ex homìnibus primìtiæ Deo et Agno, et in ore ipsòrum non est invèntum mendàcium. Et.

Lectio VIII.

VERUM ille nec per ista quidem factus est sègnior, sed obedìvit libènter, et crèdidit, omnes prorsus tribulatiònes cum gàudio sustinèndo. Enimvèro misèricors Deus mœstis rebus quædam ètiam jucùnda permìscuit. Quod certe in sanctis òmnibus facit, quos neque tribulatiònes, neque jucunditàtes sinit habère contìnuas: sed tum de advèrsis, tum ex pròsperis justòrum vitam quasi admiràbili varietàte contèxit. Quod hic quoque eum fecìsse consìdera.

℟. Vidi sub altàre Dei ànimas interfectòrum propter verbum Dei quod habèbant, et clara voce dicèbant: * Vìndica, Dòmine, sànguinem sanctòrum tuòrum, qui effùsus est. ℣. Sub throno Dei omnes sancti clamant. Vìndica, Dòmine. Glòria Patri. Vìndica.

Lectio IX.

VIDENDO quippe sanctus Joseph gràvidam Vìrginem, in conturbatiònem ìncidit màximam: sed àdfuit repènte Angelus, timòrem prorsus extìnguens. Deìnde videns pùerum natum, màxima exultatiòne replètus est: sed rursus huic ètiam gàudio perìculum grande succèssit, cum tota ùtique cìvitas turbarètur, ipse rex fùreret, et ad necem pùerum quæreret. Sed et hunc mœròrem àlia rursus lætìtia subsecùta est, apparìtio vidèlicet stellæ, et adoràtio Magòrum. Post hanc quoque jucunditàtem ìterum perìculum, iterùmque formìdo. Quærit, ìnquit, Heròdes ànimam pùeri, et fùgere necèsse est, et in longìnqua transìre.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in die Festi, 260.

In II. Vesperis, Ant. de Laudibus, 260. Psalmi de Dominica, et loco ultimi Ps. Crèdidi, 142, et reliqua ut in die, 261.

Post Orationem SS. Innocentium fit com. de Vigilia Epiph. Ant. Puer Jesus proficièbat ætàte et sapièntia coram Deo et homìnibus. ℣. Notum fe-

cit Dòminus; allelùja. ℟. Salutàre suum, allelùja.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, dirige actus nostros in beneplàcito tuo: ut in nòmine dilècti Fìlii tui mereàmur bonis opèribus abundàre.

Deinde fit com. S. Telesphori, Papæ et Mart. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certàvit usque ad mortem, et a verbis impiòrum non tìmuit: fundàtus enim erat supra firmam petram. ℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Oratio.

DEUS, qui nos beàti Telèsphori, Màrtyris tui atque Pontìficis, ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius ut, cujus natalìtia còlimus, de ejusdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per Dòminum.

In Vigilia Epiph.

Officium fit Semiduplex.

Ad Matut. Inv., Hym., Ant., Ps. et ℣. ut in Oct. Nativ. 280. Lect. ut infra:

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 7.

AN ignoràtis, fratres [scièntibus enim legem lòquor] quia lex in hòmine dominàtur quanto tèmpore vivit? Nam quæ sub viro est mùlier, vivènte viro, alligàta est legi: si autem mòrtuus fùerit vir ejus solùta est a lege viri. Igitur, vivènte viro, vocàbitur adùltera si fùerit cum àlio viro: si autem mòrtuus fùerit vir ejus, liberàta est a lege viri: ut non sit adùltera si fùerit cum àlio viro.

℟. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàta mundi: ecce de quo dicèbam vobis: Qui post me venit, ante me factus est: * Cujus non sum dignus corrìgiam calceamènti sòlvere. ℣. Qui de terra est, de terra lòquitur: qui de cœlo venit, super omnes est. Cujus.

Lectio II.

ITAQUE, fratres mei, et vos mortificàti estis legi per corpus Christi: ut sitis altèrius, qui ex mòrtuis resurrèxit, ut fructificèmus Deo. Cum enim essèmus in carne, passiònes peccatòrum, quæ per legem erant, operabàntur in membris nostris, ut fructificàrent morti. Nunc autem solùti sumus a lege mortis, in qua detinebàmur, ita ut serviàmus in novitàte spìritus, et non in vetustàte lìtteræ.

℟. Dies sanctificàtus illùxit nobis: venìte, gentes, et adoràte Dòminum: * Quia hòdie descèndit lux magna in terris. ℣. Hæc dies quam fecit Dòminus, exultèmus et lætèmur in ea. Quia.

Lectio III.

Quid ergo dicèmus? lex peccàtum est? Absit. Sed peccàtum non cognòvi nisi per legem: nam concupiscèntiam nescièbam, nisi lex, dìceret: Non concupìsces. Occasiòne autem accèpta, peccàtum per mandàtum operàtum est in me omnem concupiscèntiam. Sine lege enim peccàtum mòrtuum erat. Ego autem vivèbam sine lege aliquàndo. Sed cum venìsset mandàtum, peccàtum revìxit.

℟. Benedìctus qui venit in nòmine Dòmini, Deus Dòminus et illùxit nobis: * Allelùja, allelùja. ℣. Hæc dies, quam fecit Dòminus, exultèmus et lætèmur in ea. Allelùja. Glòria Patri. Allelùja.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 13. de Tempore.

Lectio IV.

Dominus noster Jesus Christus, fratres carìssimi, qui in ætèrnum est cunctòrum creàtor, hòdie de Matre nascèndo factus est nobis Salvàtor. Natus est nobis hòdie in tèmpore per voluntàtem, ut nos perdùcat ad Patris æternitàtem. Factus est Deus homo, ut homo fìeret Deus: ut panem Angelòrum manducàret homo, Dòminus Angelòrum hòdie factus est homo.

℟. Congratulàmini mihi omnes, qui dilìgitis Dòminum: * Quia cum essem pàrvula, plàcui Altìssimo, et de meis viscèribus gènui Deum et hòminem. ℣. Beàtam me dicent omnes generatiònes, quia ancìllam hùmilem respèxit Deus. Quia.

Lectio V.

Hodie implèta est prophetìa illa, quæ dicit: Roràte cœli dèsuper, et nubes plùant justum: aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem. Factus est ìgitur qui fècerat, ut invenirètur qui perìerat. Sic enim in Psalmis homo confitètur: Priùsquam humiliàrer, ego peccàvi. Peccàvit homo, et factus est reus: natus est homo Deus, ut liberarètur reus. Homo ìgitur cècidit, sed Deus descèndit. Cècidit homo miserabìliter, descèndit Deus misericòrditer. Cècidit homo per supèrbiam, descèndit Deus cum gràtia.

℟. Confirmàtum est cor Vìrginis, in quo divìna mystèria Angelo nuntiànte concèpit: tunc speciòsum forma præ filiis hòminum castis suscèpit viscèribus; * Et benedìcta in ætèrnum, Deum nobis pròtulit et hòminem. ℣. Domus pudìci pèctoris templum repènte fit Dei, intàcta nèsciens virum, verbo concèpit Fìlium. Et benedìcta.

Lectio VI.

O miracula, o prodìgia, fratres mei! Natùræ jura mutàntur in hòmine: Deus nàscitur, virgo sine viro gravidàtur, viri nèsciam sermo Dei marìtat: simul facta est mater et virgo: mater facta, sed incorrùpta; virgo habens fìlium, nèsciens virum; semper clàusa, sed non infœcùnda. Solus enim sine peccàto est natus, quem sine virìli complèxu non concupiscèntia carnis, sed obediéntia gènuit mentis.

℟. Benedìcta et veneràbilis es Virgo Marìa, quæ sine tactu pudòris invènta es Mater Salvatòris; * Jacèbat in præsèpio, et fulgèbat in cœlo. ℣. Dòmine, audìvi audìtum tuum, et tìmui: consideràvi òpera tua, et expàvi: in mèdio duòrum animàlium. Jacèbat. Glòria Patri. Jacèbat.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 2. d.

In illo tèmpore: Defùncto Heròde, ecce Angelus Dòmini appàruit in somnis Joseph in Ægypto, dicens: Surge, et àccipe pùerum, et matrem ejus, et vade in terram Israel. Et rèliqua.

Homilìa S. Hierònymi Presbyteri.

L. 1. Com. in c. 2. Matth.

Ex hoc loco intellìgimus non solum Heròdem, sed et Sacerdòtes et Scribas eòdem tèmpore necem Dòmini fuìsse meditàtos. Qui surgens, accèpit pùerum et matrem ejus. Non dixit, Accèpit fìlium suum, et uxòrem suam: sed pùerum, et matrem ejus; quasi nutrìtius, non marìtus.

℟. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio VIII.

AUDIENS autem quod Archelàus regnàret in Judæa pro Heròde patre suo, tìmuit illo ire. Multi labùntur erròre propter ignoràntiam històriæ, putàntes eùmdem esse Heròdem, a quo in passiòne sua Dòminus irridètur, et qui nunc mòrtuus esse referàtur. Ergo Heròdes, ille, qui cum Pilàto postea amicìtias fecit, hujus Heròdis fìlius est, frater Archelài.

℟. Nèsciens mater virgo virum, pèperit sine dolòre: * Salvatòrem sæculòrum, ipsum Regem Angelòrum sola Virgo lactàbat ùbere de cœlo pleno. ℣. Domus pudìci pèctoris templum repènte fit Dei: intàcta nèsciens virum, verbo concèpit Fìlium. Salvatòrem. Glòria Patri. Salvatòrem.

Lectio IX.

QUONIAM Nazaræus vocàbitur. Si fixum de Scriptùris posuìsset exèmplum, nùmquam dìceret: Quod dictum est per Prophètas: sed simplìciter: Quod dictum est per Prophètam: nunc autem pluràliter Prophètas vocans, ostèndit se non verba de Scriptùris sumpsìsse, sed sensum. Nazaræus sanctum autem Dòminum futùrum omnis Scriptùra commèmorat.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES
et per Horas, Ant.

1. O admiràbile commèrcium! * Creàtor gèneris humàni, animàtum corpus sumens, de Vìrgine nasci dignàtus est: et procèdens homo sine sèmine, largìtus est nobis suam Deitàtem.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Quando natus es * ineffabìliter ex Vìrgine, tunc implètæ sunt Scriptùræ: sicut plùvia in vellus descendìsti, ut salvum fàceres genus humànum: te laudàmus, Deus noster.

3. Rubum * quem vìderat Mòyses incombùstum, conservàtam agnòvimus tuam laudàbilem virginitàtem: Dei gènitrix, intercède pro nobis.

4. Germinàvit * radix Jesse: orta est stella ex Jacob: Virgo pèperit Salvatòrem, te laudàmus, Deus noster.

5. Ecce Marìa * gènuit nobis Salvatòrem: quem Joànnes videns exclamàvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàta mundi, allelùja.

Capit. Galat. 4.

FRATRES, Quanto tèmpore hæres pàrvulus est, nihil differt a servo, cum sit dòminus òmnium: sed sub tutòribus et actòribus est usque ad præfinìtum tempus a patre.

Hymnus. A solis, et ℣. Verbum caro, 285.

Ad Bened. Ant. Dum mèdium * silèntium tenèrent òmnia, et nox in suo cursu mèdium iter peràgeret, omnìpotens sermo tuus, Dòmine, a regàlibus sèdibus venit, allelùja.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, dìrige actus nostros in beneplàcito tuo; ut in nòmine dilècti Fìlii tui mereàmur bonis opèribus abundàre: Qui tecum vivit.

Et fit com. S. Telesphori, Papæ et Mart. Ant. Qui odit ànimam suam in hoc mundo, in vitam ætèrnam custòdit eam. ℣. Justus ut palma florèbit. ℟. Sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

Oratio.

DEUS, qui nos beàti Telèsphori, Màrtyris tui atque Pontìficis, ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius, ut cujus natalìtia còlimus, de ejùsdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Quanto.

℟. br. Verbum caro factum est. * Allelùja, allelùja. Verbum. ℣. Et habitàvit in nobis. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Verbum. ℣. Ipse invocàbit me, allelùja. ℟. Pater meus es tu, allelùja.

AD SEXTAM

Capit. Galat. 4.

AT ubi venit plenitùdo tèmporis, misit Deus Fìlium suum factum ex mulìere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redìmeret: ut adoptiònem filiòrum reciperèmus.

℟. br. Notum fecit Dòminus. * Allelùja, allelùja. Notum. ℣. Salutàre suum. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Notum. ℣. Vidèrunt omnes fines terræ, allelùja. ℟. Salutàre Dei nostri, allelùja.

AD NONAM

Capit. Galat. 4.

ITAQUE jam non est servus, sed fìlius: quod si fìlius, et hæres per Deum.

℟. br. Vidèrunt omnes fines terræ. * Allelùja, allelùja. Vidèrunt. ℣. Salutàre Dei nostri. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Vidèrunt. ℣. Verbum caro factum est, allel. ℟. Et habitàvit in nobis, allel.

Vesp. de Epiph. Duplex.

IN EPIPHANIA DOMINI

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS

Ad Vesperas, Ant. de Laud., Psalm. Dixit Dòminus, cum reliquis, ut in I. Vesperis de Comm. Apost.

Capit. Isaiæ 60.

Surge, illuminàre, Jerùsalem: quia venit lumen tuum, et glòria Dòmini super te orta est.

Hymnus

Crudelis Heròdes, Deum
Regem venìre quid times?
Non èripit mortàlia,
Qui regna dat cœlèstia.

Ibant Magi, quam viderant,
Stellam sequèntes prævìam:
Lumen requìrunt lùmine:
Deum fatèntur mùnere.

Lavàcra puri gùrgitis
Cœlèstis Agnus àttigit:
Peccàta, quæ non dètulit,
Nos abluèndo sùstulit.

Novum genus potèntiæ!
Aquæ rubèscunt hydriæ,
Vinùmque jussa fùndere,
Mutàvit unda orìginem.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui apparuìsti gèntibus,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

Sic terminantur Hymni per totam Octavam.

℣. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent. ℟. Reges Arabum et Saba dona addùcent.

Ad Magnif. Ant. Magi vidèntes stellam, dixèrunt ad ìnvicem: Hoc signum magni Regis est; eàmus et inquiràmus eum, et offeràmus ei mùnera, àurum, thus, et myrrham, allelùja.

Oratio.

Deus, qui hodièrna die Unigènitum tuum gèntibus stella duce revelàsti: concède propìtius, ut qui jam te ex fide cognòvimus, usque ad contemplàndam spèciem tuæ celsitùdinis perducàmur. Per eùmdem Dòminum.

AD MATUTINUM

Dicto Pater noster, Ave, Marìa, et Credo, omissis ℣. Dòmine, làbia, Invitat. cum Psalmo Venìte, et Hymno, incipitur ab Ant. Affèrte Dòmino.

Infra Octavam vero dicitur ℣. Dòmine, làbia. Invitat. Christus appàruit nobis, * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus. Crudèlis, 306.

In 1. Nocturno

Ant. Affèrte Dòmino, * fìlii Dei, adoràte Dòminum in àula sancta ejus.

Psalmus 28.

Affèrte Dòmino, fìlii Dei: * affèrte Dòmino fìlios arìetum:

Affèrte Dòmino glòriam et honòrem, affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.

Vox Dòmini super aquas: Deus majestàtis intònuit, * Dòminus super aquas multas.

Vox Dòmini in virtùte: * vox Dòmini in magnificèntia.

Vox Dòmini confringèntis cedros: * et confrìnget Dòminus cedros Lìbani.

Et commìnuet eas tamquam vìtulum Lìbani: * et dilèctus quemàdmodum fìlius unicòrnium.

Vox Dòmini intercidèntis flammam ignis: * vox Dòmini concutièntis desèrtum: et commovèbit Dòminus desèrtum Cades.

Vox Dòmini præparàntis cervos, et revelàbit condènsa: * et in templo ejus omnes dicent glòriam.

Dòminus dilùvium inhabitàre facit: * et sedèbit Dòminus rex in ætèrnum.

Dòminus virtùtem pòpulo suo dabit: * Dòminus benedìcet pòpulo suo in pace.

Ant. Affèrte Dòmino, fìlii Dei, adoràte Dòminum in àula sancta ejus.

Ant. Flùminis ìmpetus * lætìficat, allelùja, civitàtem Dei, allelùja.

PSALMUS 45.

DEUS noster refùgium, et virtus: * adjùtor in tribulatiònibus, quæ invenèrunt nos nimis.

Proptèrea non timèbimus dum turbàbitur terra: * et transferèntur montes in cor maris.

Sonuèrunt, et turbàtæ sunt aquæ eòrum: * conturbàti sunt montes in fortitùdine ejus.

Flùminis ìmpetus lætìficat civitàtem Dei: * sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Deus in mèdio ejus, non commovèbitur: * adjuvàbit eam Deus mane dilùculo.

Conturbàtæ sunt gentes, et inclinàta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Venìte, et vidète òpera Dòmini, quæ pòsuit prodìgia super terram: * àuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cònteret, et confrìnget arma, * et scuta combùret igni.

Vacàte, et vidète, quòniam ego sum Deus: * exaltàbor in gèntibus, et exaltàbor in terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Ant. Flùminis ìmpetus lætìficat, allelùja, civitàtem Dei, allelùja.

Ant. Psàllite Deo nostro, * psàllite: psàllite Regi nostro, psàllite sapiènter.

PSALMUS 46.

OMNES gentes plàudite mànibus: * jubilàte Deo in voce exultatiònis.

Quòniam Dòminus excèlsus, terrìbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjècit pòpulos nobis: * et gentes sub pèdibus nostris.

Elègit nobis hæreditàtem suam: * spèciem Jacob quam dilèxit.

Ascèndit Deus in jùbilo: * et Dòminus in voce tubæ.

Psàllite Deo nostro, psàllite: * psàllite Regi nostro, psàllite.

Quòniam Rex omnis terræ Deus: * psàllite sapiènter.

Regnàbit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Prìncipes populòrum congregàti sunt cum Deo Abraham: * quòniam dii fortes terræ vehemènter elevàti sunt.

Ant. Psàllite Deo nostro, psàllite: psàllite Regi nostro, psàllite sapiènter.

℣. Omnis terra adòret te, et psallat tibi.
℟. Psalmum dicat nòmini tuo, Dòmine.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 55.

OMNES sitièntes venìte ad aquas: et qui non habètis argèntum, properàte, èmite, et comèdite; venìte, èmite absque argènto, et absque ulla commutatiòne vinum et lac. Quare appènditis argèntum non in pànibus, et labòrem vestrum non in saturitàte? Audìte audièntes me, et comèdite bonum, et delectàbitur in crassitùdine ànima vestra. Inclinàte àurem vestram, et venìte ad me, audìte, et vivet ànima vestra, et fèriam vobìscum pactum sempitèrnum, misericòrdias David fidèles. Ecce testem pòpulis dedi eum, ducem ac præceptòrem gèntibus.

℟. Hòdie in Jordàne baptizàto Dòmino apèrti sunt cœli, et sicut colùmba super eum Spìritus mansit, et vox Patris intònuit: * Hic est Fìlius meus dilèctus, in quo mihi bene complàcui. ℣. Descèndit Spìritus sanctus corporàli spècie sicut colùmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic.

Prædictum ℟. dicitur hac die, et in Dominica infra Oct. et in die Octava tantum: aliis vero diebus infra Oct. ejus loco dicitur sequens.

℟. Tria sunt mùnera pretiòsa, quæ obtulèrunt Magi Dòmino in die ista, et habent in se divìna mystèria: * In àuro, ut ostendàtur Regis potèntia: in thure, Sacerdòtem magnum consìdera: et in myrrha Domìnicam sepultùram. ℣. Salutis nostræ auctòrem Magi veneràti sunt in cunàbulis, et de thesàuris suis mysticas ei mùnerum spècies obtulèrunt. In.

Lectio II. Cap. 60.

SURGE, illuminàre, Jerùsalem: quia venit lumen tuum, et glòria Dòmini super te orta est. Quia ecce tènebræ opèrient terram, et calìgo pòpulos: super te autem oriètur Dòminus, et glòria ejus in te vidèbitur. Et ambulàbunt gentes in lùmine tuo, et reges in splendòre ortus tui. Leva in circùitu òculos tuos, et vide; omnes isti congregàti sunt, venèrunt tibi: fìlii tui de longe vènient, et fìliæ tuæ de làtere surgent. Tunc vidèbis, et àfflues, et miràbitur, et dilatàbitur cor

tuum, quando convèrsa fùerit ad te multitùdo maris, fortitùdo gèntium vènerit tibi. Inundàtio camelòrum opèriet te, dromedàrii Màdian te Epha: omnes de Saba vènient, àurum et thus deferèntes, et làudem Dòmino annuntiàntes.

℟. In colùmbæ spècie Spìritus sanctus visus est, Patèrna vox audìta est: * Hic est Fìlius meus dilèctus, in quo mihi bene complàcui. ℣. Cœli apèrti sunt super eum, et vox Patris intònuit. Hic.

Lectio III. Cap. 61. et 62.

Gaudens gaudèbo in Dòmino, et exultàbit ànima mea in Deo meo, quia ìnduit me vestimèntis salùtis; et indumènto justìtiæ circùmdedit me, quasi sponsum decoràtum coròna, et quasi sponsam ornàtam monìlibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, et sicut hortus semen suum gèrminat; sic Dòminus Deus germinàbit justìtiam, et làudem coram univèrsis gèntibus. Propter Sion non tacèbo, et propter Jerùsalem non quièscam donec egrediàtur ut splendor justus ejus, et salvàtor ejus ut lampas accendàtur.

℟. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent: * Reges Arabum, et Saba dona Dòmino Deo addùcent. ℣. Omnes de Saba vènient, àurum et thus deferèntes. Reges. Glòria Patri. Reges.

In 2. Nocturno

Ant. Omnis terra * adòret te, et psallat tibi: psalmum dicat nòmini tuo, Dòmine.

Psalmus 65.

Jubilate Deo, omnis terra, psalmum dìcite nòmini ejus: * date glòriam làudi ejus.

Dìcite Deo: Quam terrìbìlia sunt òpera tua, Dòmine! * in multitùdine virtùtis tuæ mentièntur tibi inimìci tui.

Omnis terra adòret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nòmini tuo.

Venìte, et vidète òpera Dei: * terrìbilis in consìliis super fìlios hòminum.

Qui convèrtit mare in àridam, in flùmine pertransìbunt pede: * ibi lætàbimur in ipso.

Qui dominàtur in virtùte sua in ætèrnum, òculi ejus super gentes respìciunt: * qui exàsperant, non exaltèntur in semetìpsis.

Benedìcite gentes Deum nostrum: * et audìtam fàcite vocem làudis ejus.

Qui pòsuit ànimam meam ad vitam: * et non dedit in commotiònem pedes meos.

Quòniam probàsti nos, Deus: * igne nos examinàsti, sicut examinàtur argèntum.

Induxìsti nos in làqueum, posuìsti tribulatiònes in dorso nostro: * imposuìsti hòmines super càpita nostra.

Transìvimus per ignem et aquam: * et eduxìsti nos in refrigèrium.

Introìbo in domum tuam in holocàustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxèrunt làbia mea.

Et locùtum est os meum, * in tribulatiòne mea.

Holocàusta medullàta òfferam tibi cum incènso arìetum: * òfferam tibi boves cum hircis.

Venìte, audìte, et narràbo, omnes qui timètis Deum, * quanta fecit ànimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamàvi, * et exaltàvi sub lìngua mea.

Iniquitàtem si aspèxi in corde meo, * non exàudiet Dòminus.

Proptèrea exaudìvit Deus, * et attèndit voci deprecatiònis meæ.

Benedìctus Deus, * qui non amòvit oratiònem meam, et misericòrdiam suam a me.

Ant. Omnis terra adòret te, et psallat tibi: psalmum dicat nòmini tuo, Dòmine.

Ant. Reges Tharsis, * et ìnsulæ mùnera òfferent Regi Dòmino.

Psalmus 71.

Deus judìcium tuum regi da: * et justìtiam tuam fìlio regis:

Judicàre pòpulum tuum in justìtia, * et pàuperes tuos in judìcio.

Suscìpiant montes pacem pòpulo: * et colles justìtiam.

Judicàbit pàuperes pòpuli et salvos fàciet fìlios pàuperum: * et humiliàbit calumniatòrem.

Et permanèbit cum sole, et ante lunam, * in generatiòne et generatiònem.

Descèndet sicut plùvia in vellus, * et sicut stillicìdia stillàntia super terram.

Orìètur in dièbus ejus justìtia, et abundàntia pacis: * donec auferàtur luna.

Et dominàbitur a mari usque ad mare: * et a flùmine usque ad tèrminos orbis terràrum.

Coram illo pròcident Æthìopes: * et inimìci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent: * reges Arabum, et Saba dona addùcent:

Et adoràbunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sèrvient ei:

Quia liberàbit pàuperem a potènte: * et pàuperem, cui non erat adjùtor.

Parcet pàuperi et ìnopi: * et ànimas pàuperum salvas fàciet.

Ex usùris et iniquitàte rèdimet ànimas eòrum: * et honoràbile nomen eòrum coram illo.

Et vivet et dàbitur ei de àuro Aràbiæ, et adoràbunt de ipso semper: * tota die benedìcent ei.

Et erit firmamèntum in terra, in summis mòntium, superextollètur super Lìbanum fructus ejus: * et florèbunt de civitàte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedìctum in sæcula: * ante solem pèrmanet nomen ejus.

Et benedicèntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificàbunt eum.

Benedìctus Dòminus Deus Israel, * qui facit mirabìlia solus:

Et benedìctum nomen majestàtis ejus in ætèrnum: * et replèbitur majestàte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent Regi Dòmino.

Ant. Omnes gentes, * quascùmque fecìsti, vènient, et adoràbunt coram te, Dòmine.

Psalmus 85.

Inclina, Dòmine, àurem tuam, et exàudi me: * quòniam inops, et pàuper sum ego.

Custòdi ànimam meam, quòniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, speràntem in te.

Miserère mei, Dòmine, quòniam ad te clamàvi tota die: * lætìfica ànimam servi tui, quòniam ad te, Dòmine, ànimam meam levàvi.

Quòniam tu, Dòmine, suàvis, et mitis, * et multæ misericòrdiæ òmnibus invocàntibus te.

Auribus pèrcipe, Dòmine, oratiònem meam; * et intènde voci deprecatiònis meæ.

In die tribulatiònis meæ clamàvi ad te: * quia exaudìsti me.

Non est sìmilis tui in diis, Dòmine: * et non est secùndum òpera tua.

Omnes gentes quascùmque fecìsti, vènient, et adoràbunt coram te,

Dòmine: * et glorificàbunt nomen tuum.

Quòniam magnus es tu, et fàciens mirabìlia: * tu es Deus solus.

Deduc me, Dòmine, in via tua, et ingrèdiar in veritàte tua: * lætètur cor meum ut tìmeat nomen tuum.

Confitèbor tibi, Dòmine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificàbo nomen tuum in ætèrnum:

Quia misericòrdia tua magna est super me: * et eruìsti ànimam meam ex infèrno inferiòri.

Deus, inìqui insurrexèrunt super me, et synagòga potèntium quæsièrunt ànimam meam, * et non proposuèrunt te in conspèctu suo.

Et tu, Domine, Deus miseràtor et misèricors, * pàtiens et multæ misericòrdiæ et verax.

Rèspice in me, et miserère mei: * da impèrium tuum pùero tuo, et salvum fac fìlium ancìllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vìdeant qui odèrunt me, et confundàntur: * quòniam tu, Dòmine, adjuvìsti me, et consolàtus es me.

Ant. Omnes gentes, quascùmque fecìsti, vènient, et adoràbunt coram te, Dòmine.

℣. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent. ℟. Reges Arabum, et Saba dona addùcent.

Sermo S. Leònis Papæ.

Serm. 2. de Epiph.

Lectio IV.

Gaudete in Dòmino, dilectìssimi, ìterum dico, gaudète, quòniam brevi intervàllo tèmporis, post solemnitàtem Nativitàtis Christi, festìvitas declaratiònis ejus illùxit: et quem in illo die Virgo pèperit, in hoc mundus agnòvit. Verbum enim caro factum, sic susceptiònis nostræ temperàvit exòrdia, ut natus Jesus et credèntibus manifèstus, et persequèntibus esset occùltus. Jam tunc ergo cœli enarravèrunt glòriam Dei, et in omnem terram sonus veritàtis exìvit, quando et pastòribus exèrcitus Angelòrum Salvatòris èditi annuntiàtor appàruit, et Magos ad eum adoràndum prævia stella perdùxit: ut a solis ortu usque ad occàsum veri Regis generàtio coruscàret, cum rerum fidem et regna Orièntis per Magos dìscerent, et Romànum impèrium non latèret.

℟. Illuminàre, illuminàre, Jerùsalem, quia venit lux tua: * Et glòria

Dòmini super te orta est. ℣. Et ambulàbunt gentes in lùmine tuo, et reges in splendòre ortus tui. Et.

Lectio v.

NAM et sævìtia Heròdis volens primòrdia suspècti sibi Regis extìnguere, huic dispensatiòni nèsciens servièbat: ut dum atròci intèntus facìnori, ignòtum sibi pùerum indiscrèta infàntium cæde persèquitur, annuntiàtum cœlitus dominatòris ortum insìgnior ubìque fama loquerètur: quam promptiòrem ad narràndum, diligentiorèmque facièbat et supèrnæ significatiònis nòvitas, et cruentìssimi persecutòris impìetas. Tunc autem ètiam Ægypto Salvàtor illàtus est, ut gens antìquis erròribus dèdita, jam ad vicìnam salùtem per occùltam gràtiam vocarètur: et quæ nondum ejècerat ab ànimo superstitiònem, jam hospìtio recìperet veritàtem.

℟. Omnes de Saba vènient, àurum et thus deferèntes, et làudem Dòmino annuntiàntes. * Allelùja, allelùja, allelùja. ℣. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent: reges Arabum, et Saba dona addùcent. Allelùja.

Lectio vi.

AGNOSCAMUS ergo dilectìssimi, in Magis adoratòribus Christi vocatiònis nostræ fideìque primìtias: et exultàntibus ànimis beàtæ spei inìtia celebrèmus. Exìnde enim in ætèrnam hæreditàtem cœpimus introìre, exìnde nobis Christum loquèntia Scripturàrum arcàna patuèrunt; et vèritas, quam Judæòrum obcæcàtio non rècipit, òmnibus natiònibus lumen suum invèxit. Honorètur ìtaque a nobis sacratìssimus dies, in quo salùtis nostræ auctor appàruit: et quem Magi infàntem veneràti sunt in cunàbulis, nos omnipotèntem adorèmus in cœlis. Ac sicut illi de thesàuris suis mysticas Dòmino mùnerum spècies obtulèrunt, ita et nos de còrdibus nostris, quæ Deo sunt digna, promàmus.

℟. Magi vèniunt ab Oriènte Jerosòlymam, quærèntes, et dicèntes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vìdimus? * Et vènimus adoràre Dòminum. ℣. Vìdimus stellam ejus in Oriènte. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Hæc Ant. repetitur in Psalmo, ordine infrascripto.

Psalmus 94.

VENITE, exultèmus Dòmino: * jubilèmus Deo salutàri nostro.

Præoccupèmus fàciem ejus in confessiòne: * et in psalmis jubilèmus ei.

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Quòniam Deus magnus Dòminus: * et Rex magnus super omnes deos.

Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ: * et altitùdines mòntium ipsìus sunt.

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Quòniam ipsìus est mare, et ipse fecit illud: * et siccam manus ejus formavèrunt.

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Et nos pòpulus pàscuæ ejus, et oves manus ejus. * Hòdie si vocem ejus audièritis, nolìte obduràre corda vestra:

Sicut in irritatiòne secùndum diem tentatiònis in desèrto: * ubi tentavèrunt me patres vestri, probavèrunt me, et vidèrunt òpera mea.

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Quadragìnta annis offènsus fui generatiòni illi, * et dixi: Semper hi errant corde.

Et isti non cognovèrunt vias meas: ut juràvi in ira mea: * Si introìbunt in rèquiem meam.

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Glòria Patri, et Fìlio, * et Spirìtui sancto:

Sicut erat in princìpio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculòrum. Amen.

Ant. Venìte, adorèmus eum: quia ipse est Dòminus Deus noster.

Ant. prædicta cum suo Psalmo dicitur tantum hac nocte: per Octavam vero loco hujus dicitur:

Ant. Homo natus est * in ea, et ipse fundàvit eam Altìssimus.

Psalmus 86.

FUNDAMENTA ejus in mòntibus sanctis: * dìligit Dòminus portas Sion super òmnia tabernàcula Jacob.

Gloriòsa dicta sunt de te, * cìvitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylònis * scièntium me.

Ecce alienìgenæ, et Tyrus, et pòpulus Æthìopum, * hi fuèrunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundàvit eam Altìssimus?

Dòminus narràbit in scriptùris populòrum, et prìncipum: * horum, qui fuèrunt in ea.

Sicut lætàntium òmnium * habitàtio est in te.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundàvit eam Altìssimus.

Ant. Adoràte Dòminum, * allelùja, in àula sancta ejus, allelùja.

Psalmus 95.

Cantate Dòmino cànticum novum: * cantàte Dòmino, omnis terra.

Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus: * annuntiàte de die in diem salutàre ejus.

Annuntiàte inter gentes glòriam ejus, * in òmnibus pòpulis mirabìlia ejus.

Quòniam magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * terrìbilis est super omnes deos.

Quòniam omnes dii gèntium dæmònia: * Dòminus autem cœlos fecit.

Confèssio, et pulcritùdo in conspèctu ejus: * sanctimònia, et magnificèntia in sanctificatiòne ejus.

Affèrte Dòmino pàtriæ gèntium, affèrte Dòmino glòriam et honòrem: * affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus.

Tòllite hòstias, et introìte in àtria ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.

Commoveàtur a fàcie ejus univèrsa terra: * dìcite in gèntibus quia Dòminus regnàvit.

Etenim corrèxit orbem terræ, qui non commovèbitur: * judicàbit pòpulos in æquitàte.

Lætèntur cœli, et exùltet terra, commoveàtur mare, et plenitùdo ejus: * gaudèbunt campi, et òmnia quæ in eis sunt.

Tunc exultàbunt òmnia ligna silvàrum a fàcie Dòmini, quia venit: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terræ in æquitàte, * et pòpulos in veritàte sua.

Ant. Adoràte Dòminum, allelùja, in àula sancta ejus, allelùja.

Ant. Adoràte Deum, * allelùja, omnes Angeli ejus, allelùja.

Psalmus 96.

Dominus regnàvit, exùltet terra: * lætèntur ìnsulæ multæ.

Nubes et calìgo in circùitu ejus: * justìtia et judìcium corrèctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcèdet, * et inflammàbit in circùitu inimìcos ejus.

Illuxèrunt fùlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commòta est terra.

Montes sicut cera fluxèrunt a fàcie Dòmini: * a fàcie Dòmini omnis terra.

Annuntiavèrunt cœli justìtiam ejus: * et vidèrunt omnes pòpuli glòriam ejus.

Confundàntur omnes qui adòrant sculptìlia: * et qui gloriàntur in simulàcris suis.

Adoràte eum omnes Angeli ejus: * audìvit, et lætàta est Sion.

Et exultavèrunt fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine:

Quòniam tu Dòminus altìssimus super omnem terram: * nimis exaltàtus es super omnes deos.

Qui dilìgitis Dòminum, odìte malum: * custòdit Dòminus ànimas sanctòrum suòrum, de manu peccatòris liberàbit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætìtia.

Lætàmini, justi, in Dòmino: * et confitèmini memòriæ sanctificatiònis ejus.

Ant. Adoràte Deum, allelùja, omnes Angeli ejus, allelùja.

℣. Adoràte Dòminum, allelùja. ℟. In àula sancta ejus, allelùja.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Bèthlehem Juda in dièbus Heròdis regis, ecce Magi ab Oriènte venèrunt Jerosòlymam, dicèntes: Ubi est qui natus est Rex Judæòrum? Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papae.

Homilia 10 in Evang.

Sicut in lectiòne evangèlica, fratres carìssimi, audìstis, cœli Rege nato, rex terræ turbàtus est: quia nimìrum terrèna altitùdo confùnditur, cum celsitùdo cœlèstis aperìtur. Sed quærèndum nobis est, quidnam sit, quod, Redemptòre nato, pastòribus in Judæa Angelus appàruit, atque ad adoràndum hunc ab Oriènte Magos non Angelus, sed stella perdùxit? Quia vidèlicet Judæis, tamquam ratiòne utèntibus, rationàle ànimal, id est, Angelus prædicàre dèbuit: gentìles vero, quia uti ratiòne nescièbant, ad cognoscèndum Dòminum non per vocem, sed per signa perducùntur. Unde ètiam per Pàulum dìcitur: Prophetìæ fidèlibus datæ sunt, non infidèlibus:

signa autem infidèlibus non fidèlibus. Quia et illis prophetìæ tamquam fidèlibus, non infidèlibus: et istis signa tamquam infidèlibus, non fidèlibus data sunt.

℟. Stella, quam vìderant Magi in Oriènte antecedèbat eos, donec venìrent ad locum, ubi puer erat. * Vidèntes autem eam, gavìsi sunt gàudio magno. ℣. Et intràntes domum, invenèrunt pùerum cum Marìa Matre ejus, et procidèntes adoravèrunt eum. Vidèntes.

Lectio VIII.

Et notàndum, quod Redemptòrem nostrum, cum jam perfèctæ esset ætàtis, eìsdem gentìlibus Apòstoli prædicant, eùmque pàrvulum, et necdum per humàni còrporis offìcium loquèntem, stella gèntibus denùntiat: quia nimìrum ratiònis ordo poscèbat, ut et loquèntem iam Dòminum loquèntes nobis prædicatòres innotèscerent, et necdum loquèntem elemènta muta prædicàrent. Sed in òmnibus signis, quæ vel nascènte Dòmino, vel moriènte eo monstràta sunt, consideràndum nobis est, quanta fùerit in quorùmdam Judæòrum corde durìtia, qui hunc nec per prophetìæ donum, nec per miràcula agnovèrunt.

℟. Vidèntes stellam Magi, gavìsi sunt gàudio magno: * Et intràntes domum invenèrunt pùerum cum Marìa Matre ejus, et procidèntes adoravèrunt eum. * Et apèrtis thesàuris suis obtulèrunt ei mùnera: àurum, thus et myrrham. ℣. Stella, quam vìderant Magi in Oriènte, antecedèbat eos, usque dum vèniens staret supra ubi erat puer. Et intràntes. Glòria Patri. Et apertis.

Lectio IX.

Omnia quippe elemènta auctòrem suum venìsse testàta sunt. Ut enim de eis quiddam usu humàno lòquar: Deum hunc cœli esse cognovèrunt, quia pròtinus stellam misèrunt. Mare cognòvit, quia sub plantis ejus se calcàbile præbuit. Terra cognòvit, quia, eo, moriènte, contrèmuit. Sol cognòvit, quia lucis suæ ràdios abscòndit. Saxa et parìetes cognovèrunt, quia tèmpore mortis ejus scissa sunt. Infèrnus agnòvit, quia hos, quos tenèbat mòrtuos, rèddidit. Et tamen hunc, quem Dòminum òmnia insensibìlia elemènta sensèrunt, adhuc infidèlium Judæòrum corda Deum esse mìnime cognòscunt, et duriòra saxis scindi ad pœnitèndum nolunt.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiph.

1. Ante lucìferum gènitus, * et ante sæcula Dòminus Salvàtor noster hòdie mundo appàruit.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Venit lumen tuum, * Jerùsalem, et glòria Dòmini super te orta est: et ambulàbunt gentes in lùmine tuo, allelùja.

3. Apèrtis thesàuris suis, * obtulèrunt Magi Dòmino àurum, thus et myrrham, allelùja.

4. Mària et flùmina, * benedìcite Dòmino: hymnum dìcite, fontes, Dòmino, allelùja.

5. Stella ista * sicut flamma corùscat, et Regem regum Deum demònstrat: Magi eam vidèrunt, et magno Regi mùnera obtulèrunt.

Capitulum. Isa. 60.

Surge, illuminàre, Jerùsalem: quia venit lumen tuum, et glòria Dòmini super te orta est.

Hymnus.

O sola magnàrum ùrbium
Major Bethlem, cui còntigit
Ducem salùtis cœlitus
Incorporàtum gìgnere,

Quem stella, quæ solis rotam
Vincit decòre ac lùmine,
Venìsse terris nùntiat
Cum carne terrèstri Deum.

Vidère postquam illum Magi,
Eòa promunt mùnera:
Statìque votis òfferunt
Thus, myrrham, et àurum règium.

Regem Deùmque annùntiant
Thesàurus et fragrans odor
Thuris Sabæi, ac myrrheus
Pulvis sepùlcrum prædocet.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui apparuìsti gèntibus,
Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Adoràte Deum, allelùja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelùja.

Ad Bened. Ant. Hòdie cœlèsti Sponso juncta est Ecclèsia, quòniam in Jordàne lavit Christus ejus crìmina: currunt cum munèribus Magi ad regàles nùptias: et ex aqua facto vino lætàntur convìvæ, allelùja.

Oratio.

Deus, qui hodièrna die Unigènitum tuum

gèntibus, stella duce, revelàsti: concède propìtius, ut qui jam te ex fide cognòvimus, usque ad contemplàndam spèciem tuæ celsitùdinis perducàmur. Per eùndem Dòminum.

Ad Primam ℟. brev. Christe, Fili Dei vivi. ℣. Qui apparuìsti hòdie.

Et sic dicitur per totam Octavam.

AD TERTIAM

Capit. Surge, ut supra.

℟. br. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent. * Allelùja, allelùja. Reges. ℣. Reges Arabum, et Saba dona addùcent. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Reges Tharsis. ℣. Omnes de Saba vènient, allelùja. ℟. Aurum et thus deferèntes, allelùja.

AD SEXTAM

Capit. Isai. 60.

Leva in circùitu òculos tuos, et vide; omnes isti congregàti sunt, venèrunt tibi: fìlii tui de longe vènient, et fìliæ tuæ de làtere surgent.

℟. br. Omnes de Saba vènient. * Allelùja, allelùja. Omnes. ℣. Aurum et thus deferèntes. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Omnes. ℣. Adoràte Dòminum, allelùja. ℟. In àula sancta ejus, allelùja.

AD NONAM

Capitulum. Isai. 60.

Omnes de Saba vènient, àurum et thus deferèntes, et làudem Dòmino annuntiàntes.

℟. br. Adoràte Dòminum. * Allelùja, allelùja. Adoràte. ℣. In àula sancta ejus. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Adoràte. ℣. Adoràte Deum, allelùja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelùja.

In II. Vesperis, Ant. et Capit. de Laud., Psalmi de Dominica, 138.

Et sic dicit. per totam Octavam.

HYMNUS.

Crudelis Heròdes, Deum
Regem venìre, quid times?
Non èripit mortàlia,
Qui regna dat cœlèstia.

Ibant Magi, quam vìderant,
Stellam sequèntes præviam:
Lumen requìrunt lùmine:
Deum fatèntur mùnere.

Lavàcra puri gùrgitis
Cœlèstis Agnus àttigit:
Peccàta, quæ non dètulit,
Nos abluèndo sùstulit.

Novum genus potèntiæ!
Aquæ rubèscunt hydriæ,
Vinùmque jussa fùndere,
Mutàvit unda orìginem.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui apparuìsti gèntibus,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent.

℟. Reges Arabum et Saba dona addùcent.

Ad Magnif. Ant. Tribus miràculis ornàtum diem sanctum còlimus: hòdie stella magos duxit ad præsèpium: hòdie vinum ex aqua factum est ad nùptias: hòdie in Jordàne a Joànne Christus baptizàri vòluit, ut salvàret nos, allelùja.

Oratio ut supra.

Si Epiphania venerit in Sabbato, in II. Vesperis fit comm. Dominicæ infra Octavam, Ant. Remànsit. ℣. Omnes de Saba. Oratio. Vota quæsumus, ut infra, 336.

Infra Oct. Epiphaniæ si occurrat Festum Dupl. ex majoribus vel alicujus Doctoris Ecclesiæ, transfertur post Octavam, nisi fuerit Patroni, vel Titularis Ecclesiæ, vel Dedicatio ejusd. De aliis vero Duplicibus, de Semid. et de Simplicibus fit commem. juxta Rubricas.

Ad Matutinum. ℣. Dòmine làbia mea. Invitatorium et Hymnus ut supra in Rubrica Festi ponitur. Reliqua omnia ut in die Festi, præter Lectiones et Antiphonas ad Benedìctus et Magnìficat, quæ singulis diebus habentur propriæ, ut sequitur.

De Dominica infra Octavam in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut infra ordinatur, 337. Et in ea ponitur Epistola I. ad Corinthios, omissis Lectionibus de Epistola ad Romanos.

Post Dominicam vero continuantur dies Octavæ eodem numero, quo notantur, perinde ac si Dominica non intercessisset. Exempli gratia: Si Dominica venerit in tertia die infra Octavam, prima die post Dominicam Lectiones II. et III. Nocturni, et Antiphonæ ad Benedìctus et Magnìficat, dicentur de tertia die infra Oct., et sic deinceps de aliis. Lectiones tamen I. Noct. de Epistola ad Romanos omittuntur, et pro iis sumuntur de Epist. I. ad Cor., quæ sequuntur post Dominicam; et de ea legitur etiam post Octavam usque ad Dominicam sequentem.

SECUNDA DIE infra Oct. EPIPHANIÆ.

In 1. Noctùrno

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 9.

VERITATEM dico in Christo, non mèntior: testimònium mihi perhibènte conscièntia mea in Spìritu sancto: quòniam tristìtia mihi magna est, et contìnuus dolor cordi meo. Optàbam enim ego ipse anathèma esse a Christo pro fràtribus meis, qui sunt cognàti mei secùndum carnem, qui sunt Israelìtæ, quorum adòptio est filiòrum, et glòria, et testamèntum, et legislàtio, et obsèquium, et promìssa: quorum patres, et ex quibus est Christus secùndum carnem, qui est super òmnia Deus benedìctus in sæcula. Amen.

℟. Tria sunt 309.

Lectio II.

NON autem quod excìderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelìtæ: neque qui semen sunt Abrahæ omnes fìlii; sed in Isaac vocàbitur tibi semen: id est, non qui fìlii carnis, hi fìlii Dei; sed qui fìlii sunt promissiònis, æstimàntur in sèmine. Promissiònis enim verbum hoc est: Secùndum hoc tempus vèniam: et erit Saræ fìlius. Non solum autem illa; sed et Rebècca ex uno concùbitu habens Isaac patris nostri.

℟. In colùmbæ, 310.

Lectio III.

CUM enim nondum nati fuìssent, aut àliquid boni egìssent, aut mali, [ut secùndum electiònem propòsitum Dei manèret] non ex opèribus, sed ex vocànte dictum est ei: Quia major sèrviet minòri, sicut scriptum est: Jacob dilèxi, Esau autem òdio hàbui. Quid ergo dicèmus? numquid inìquitas apud Deum? Absit. Mòysi enim dicit: Miserèbor cujus misèreor: et misericòrdiam præstàbo cujus miserèbor. Igitur non volèntis, neque currèntis, sed miserèntis est Dei.

℟. Reges Tharsis, 310.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Augustìni Epìscopi

Serm. 2. de Epiph. qui est 30. de Temp.

Lectio IV.

AD partum Vìrginis adoràndum Magi ab Oriènte venèrunt. Hunc diem hòdie celebràmus: huic dèbitum solemnitàti sermònem persòlvimus. Illis dies iste primus illùxit, anniversària nobis festivitàte rèdiit. Illi erant primìtiæ gèntium, nos pòpulus gèntium. Nobis hoc lìngua nuntiàvit Apostolòrum, stella illis, tamquam lìngua cœlòrum, et nobis iìdem Apòstoli, tamquam àlii cœli enarravèrunt glòriam Dei.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio V.

MAGNUM sacramèntum! in præsèpi jacèbat, et Magos ab Oriènte ducèbat: abscondebàtur in stàbulo, et agnoscebàtur in cœlo: ut àgnitus in cœlo manifestarètur in stàbulo, et appellarètur Epiphanìa dies iste, quod latìne manifestàtio dici potest: simul ejus celsitùdinem humilitatèmque commèndans, ut qui in apèrto cœlo signis sidèreis monstrabàtur magnus, in angùsto diversòrio quæsìtus invenirètur invàlidus, infantìlibus in membris natus, infantilibùsque pannis involùtus, adorarètur a Magis, timerètur a malis.

℟. Omnes de Saba, 314.

Lectio VI.

TIMUIT enim eum rex Heròdes, eisdem sibi Magis nuntiàntibus, cum adhuc quærerent pàrvulum, quem cognòverant cœlo teste jam natum. Quid erit tribùnal judicàntis, quando supèrbos reges cunàbula terrèbant infàntis? Quanto consùltius reges, non, sicut Heròdes, interfìcere quærant, sed, sicut Magi pòtius adoràre delectèntur, jam præsèrtim eum, qui et ipsam mortem, quam cupièbat inimìcus infèrre, ètiam pro ipsis inimìcis ab inimìcis sustìnuit, eàmque in suo còrpore occìsus occìdit. Pie tìmeant reges ad Patris dèxteram jam sedèntem, quem rex ìmpius tìmuit adhuc Matris ùbera lambèntem.

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 2.

CUM natus esset Jesus in Bèthlehem Juda in dièbus Heròdis regis, ecce Magi ab Oriènte venèrunt Jerosòlymam, dicèntes: Ubi est qui natus est Rex Judæòrum? Et rèliqua.

De Homilìa s. Gregòrii Papae.

Hom. 10. in Evang.

NATIVITATE Regis nostri cògnita, Heròdes ad càllida argumènta convèrtitur: et ne terrèno regno privarètur, renuntiàri sibi ubi puer inveniàtur, pòstulat. Adoràre eum

velle se sìmulat, ut hunc, si invenìri possit, extìnguat. Sed quanta est humàna malìtia contra consìlium divinitàtis? Scriptum quippe est: Non est sapièntia, non est prudèntia, non est consìlium contra Dòminum. Nam ea, quæ appàruit stella, Magos perdùcit: natum regem repèriunt, mùnera dèferunt; et ne redìre ad Heròdem dèbeant, in somnis admonèntur. Sicque fit, ut Jesum, quem quærit Heròdes, invenìre non possit. Cujus persòna qui àlii, quam hypòcritæ designàntur, qui dum ficte quærunt, invenìre Dòminum numquam merèntur?

℟. Stella, quam, 318.

Lectio VIII.

Sed inter hæc sciéndum, quod Priscillianìstæ hærètici nasci unumquèmque hòminem sub constitutiònibus stellàrum putant: et hoc in adjutòrium sui erròris assùmunt, quod nova stella èxiit cum Dòminus in carne appàruit; cujus fuìsse fatum eàmdem, quæ appàruit, stellam putant. Sed si Evangèlii verba pensàmus, quibus de eàdem stella dìcitur: Usque dum vèniens staret supra, ubi erat puer: dum non puer ad stellam, sed stella ad pùerum cucùrrit: si dici lìceat, non stella fatum pùeri, sed fatum stellæ is, qui appàruit, puer fuit.

℟. Vidèntes, stellam, 318.

Lectio IX.

Sed a fidèlium còrdibus absit, ut àliquid esse fatum dicant. Vitam quippe hòminum solus hic Cònditor, qui creàvit, adminìstrat. Neque enim propter stellas homo, sed stellæ propter hòminem factæ sunt, et si stella fatum hòminis dìcitur, ipsis suis ministèriis subèsse homo perhibètur. Certe cum Jacob de ùtero egrèdiens, priòris fratris plantam tenèret manu, prior perfècte nequàquam ègredi pòtuit, nisi sùbsequens inchoàsset: et tamen cum uno tèmpore, eodèmque momènto utrùmque mater fùderit, non una utriùsque vitæ quàlitas fuit.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Benedictus, Ant. Ab Oriènte * venèrunt Magi in Bèthlehem adoràre Dòminum: et apèrtis thesàuris suis, pretiòsa mùnera obtulèrunt: àurum, sicut Regi magno: thus, sicut Deo vero: myrrham sepultùræ ejus, allelùja.

Ad Magnif., Ant. Vidèntes stellam * Magi, gavìsi sunt gàudio magno: et intràntes domum, obtulèrunt Dòmino àurum, thus et myrrham, allelùja.

TERTIA DIE
Infra Oct. Epiphaniæ

In 1. Nocturno

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 12.

Obsecro ìtaque vos, fratres, per misericòrdiam Dei, ut exhibeàtis còrpora vestra hòstiam vivèntem, sanctam, Deo placèntem, rationàbile obsèquium vestrum. Et nolìte conformàri huic sæculo, sed reformàmini in novitàte sensus vestri: ut probètis quæ sit volùntas Dei bona et benèplacens, et perfècta. Dico enim per gràtiam quæ data est mihi, òmnibus qui sunt inter vos: Non plus sàpere quam opòrtet sàpere, sed sàpere ad sobrietàtem: et unicuìque sicut Deus divìsit mensùram fìdei.

℟. Tria sunt, 309.

Lectio II.

Sicut enim in uno còrpore multa membra habèmus, òmnia autem membra non eùmdem actum habent; ita multi unum corpus sumus in Christo, sìnguli autem alter altèrius membra. Habèntes autem donatiònes secùndum gràtiam quæ data est nobis, differèntes: sive prophetìam secùndum ratiònem fìdei, sive ministèrium in ministràndo, sive qui docet in doctrìna, qui exhortàtur in exhortàndo, qui trìbuit in simplicitàte, qui præest in sollicitùdine, qui miserètur in hilaritàte.

℟. In colùmbæ, 310.

Lectio III.

Dilectio sine simulatiòne. Odièntes malum, adhærèntes bono. Caritàte fraternitàtis ìnvicem diligèntes: Honòre ìnvicem prævenièntes: Sollicitùdine non pigri: Spìritu fervèntes: Dòmino servièntes: Spe gaudèntes: in tribulatiòne patièntes: Oratiòni instàntes: Necessitàtibus sanctòrum communicàntes: Hospitalitàtem sectàntes. Benedìcite persequèntibus vos: benedìcite, et nolìte maledìcere. Gaudère cum gaudèntibus, flere cum flèntibus: Idìpsum ìnvicem sentièntes: Non alta sapièntes, sed humìlibus consentièntes.

℟. Reges Tharsis, 310.

In 2. Nocturno

De Sermòne sancti Augustìni Epìscopi.

S. 2. de Epiph. Lectio IV.

Cum tam multi jam nati atque defùncti essent

reges Judæòrum, nùmquid quèmquam eòrum adoràndum Magi quæsièrunt? Non, quia nec quèmquam eòrum cœlo loquènte didicèrunt. Verùmtamen quod prætereùndum non est, hæc Magòrum illuminàtio magnum testimònium cæcitàtis èxtitit Judæòrum. In terra eòrum isti requirèbant, quem illi in sua non agnoscèbant.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio v.

Apud eos isti infàntem invenèrunt, quem illi apud se negavèrunt. In his terris de longìnquo isti et peregrìni pùerum Christum nondum verba promèntem adoravèrunt, ubi cives illi jùvenem miràcula facièntem crucifixèrunt. Isti in membris parvis Deum adoravèrunt, illi in magnis factis nec tàmquam hòmini pepercèrunt: quasi plus fùerit vidère novam stellam in ejus nativitàte fulgèntem, quam solem ejus in morte lugèntem.

℟. Omnes de Saba, 314.

Lectio vi.

Jam vero quod èadem stella, quæ Magos perdùxit ad locum, ubi erat cum Matre Vìrgine Deus infans, quæ ùtique pòterat eos ad ipsam perdùcere civitàtem, se tamen subtràxit, nec eis prorsus appàruit, donec de civitàte, in qua Christus nascerètur iìdem ipsi interrogarèntur Judæi, et ipsi eam secùndum divìnæ Scriptùræ testimònium nominàrent, ipsi dìcerent: in Bèthlehem Judæ. Sic enim scriptum est: Et tu, Bèthlehem, terra Juda, non es mìnima in princìpibus Juda: ex te enim èxiet Dux, qui regat pòpulum meum Israel. Quid àliud hic significàvit divìna providèntia, nisi apud Judæos solas divìnas lìtteras remansùras, quibus gentes instruerèntur, illi excæcarèntur?

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Bèthlehem Juda in dièbus Heròdis regis, ecce Magi ab Orìente venèrunt Jerosòlymam, dicèntes: Ubi est, qui natus est Rex Judæòrum? Et rèliqua.

De Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Ex Hom. 10. in Evang.

Magi vero àurum, thus, et myrrham dèferunt.

Aurum quippe Regi cóngruit, thus vero in Dei sacrifìcium pònitur, myrrha autem mortuòrum còrpora condiùntur. Eum ergo Magi, quem adòrant, ètiam mysticis munèribus prædicant: auro Regem, thure Deum, myrrha mortàlem. Sunt vero nonnùlli hærètici, qui hunc Deum credunt, sed ubìque regnàre nequàquam credunt. Hi profècto ei thus òfferunt, sed offèrre ètiam àurum nolunt. Et sunt nonnùlli, qui hunc Regem exìstimant, sed Deum negant. Hi vidèlicet ei àurum òfferunt, sed offèrre thus nolunt.

℟. Stella, quam, 318.

Lectio viii.

Et sunt nonnùlli, qui hunc et Deum et Regem fatèntur, sed assumpsìsse carnem mortàlem negant. Hi nimìrum ei àurum et thus òfferunt, sed offèrre myrrham assùmptæ mortalitàtis nolunt. Nos ìtaque nato Dòmino offeràmus àurum, ut hunc ubìque regnàre fateàmur: offeràmus thus, ut credàmus, quod is, qui in tèmpore appàruit, Deus ante tèmpora èxtitit: offeràmus myrrham, ut eum, quem crèdimus in sua divinitàte impassìbilem, credàmus ètiam in nostra fuìsse carne mortàlem.

℟. Vidèntes stellam, 318.

Lectio ix.

Quamvis in àuro, thure et myrrha intèlligi et àliud potest. Auro nàmque sapièntia designàtur, Salomòne attestànte, qui ait: Thesàurus desideràbilis requièscit in ore sapièntis. Thure autem quod Deo incènditur, virtus oratiònis exprìmitur. Psalmìsta testànte, qui dicit: Dirigàtur oràtio mea sicut incènsum in conspèctu tuo. Per myrrham vero, carnis nostræ mortificàtio figuràtur. Unde sancta Ecclèsia de suis operàriis usque ad mortem pro Deo certàntibus dicit: Manus meæ distillavèrunt myrrham.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Benedictus, Ant. Tria sunt mùnera, * quæ obtulèrunt Magi Dòmino, àurum, thus et myrrham, Fìlio Dei, Regi magno, allelùja.

Ad Magnificat, Ant. Lux de luce * apparuìsti, Christe, cui Magi mùnera òfferunt, allelùja, allelùja, allelùja.

QUARTA DIE
Infra Oct. Epiphaniæ.

In 1. Nocturno
De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 13.

Omnis ànima potestàtibus sublimiòribus sùbdita sit: Non est enim potèstas nisi a Deo: quæ autem sunt, a Deo ordinàtæ sunt. Itaque qui resìstit potestàti, Dei ordinatiòni resìstit. Qui autem resìstunt, ipsi sibi damnatiònem acquìrunt: nam prìncipes non sunt timòri boni òperis, sed mali. Vis autem non timère potestàtem? bonum fac, et habèbis làudem ex illa: Dei enim minìster est tibi in bonum.

℟. Tria sunt, 309.

Lectio II.

Si autem malum fèceris, time: non enim sine càusa glàdium portat. Dei enim minìster est: vindex in iram ei, qui malum agit. Ideo necessitàte sùbditi estòte, non solum propter iram, sed ètiam propter conscièntiam. Ideo enim et tribùta præstàtis: minìstri enim Dei sunt, in hoc ipsum servièntes. Rèddite ergo òmnibus dèbita: cui tribùtum, tribùtum: cui vectìgal, vectìgal: cui timòrem, timòrem: cui honòrem, honòrem.

℟. In colùmbæ, 310.

Lectio III.

Nemini quìdquam debeàtis, nisi ut ìnvicem diligàtis: qui enim dìligit pròximum, legem implèvit. Nam, Non adulteràbis, Non occìdes, Non furàberis, Non falsum testimònium dices, Non concupìsces: et si quod est àliud mandàtum in hoc verbo instauràtur: Dìliges pròximum tuum sicut teìpsum. Dilèctio pròximi malum non operàtur. Plenitùdo ergo legis est dilèctio.

℟. Reges Tharsis, 310.

In 2. Nocturno
Sermo sancti Leònis Papæ.

Serm. 1. de Epiph.

Lectio IV.

Celebrato pròximo die, quo intemeràta virgìnitas humàni gèneris èdidit Salvatòrem, Epiphanìæ nobis, dilectìssimi, venerànda festìvitas dat perseveràntiam gaudiòrum: ut inter cognatàrum solemnitàtum vicìna sacramènta, exultatiònis vigor, et fervor fìdei non tepèscat. Ad òmnium enim hòminum spectat salùtem, quod infàntia mediatòris Dei et hòminum, jam univèrso declarabàtur mundo, cum adhuc exìguo detinerètur oppìdulo.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio V.

Quamvis enim Israelìticam gentem, et ipsìus gentis unam famìliam delegìsset, de qua natùram univèrsæ humanitàtis assùmeret; nòluit tamen intra matèrnæ habitatiònis angùstias ortus sui latère primòrdia: sed mox ab òmnibus vòluit agnòsci, qui dignàtus est pro òmnibus nasci. Tribus ìgitur Magis in regiòne Orièntis stella novæ claritàtis appàruit, quæ illùstrior cèteris pulcriòrque sidèribus, fàcile in se intuèntium òculos animòsque convèrteret: ut confèstim adverterètur non esse otiòsum, quod tam insòlitum videbàtur.

℟. Omnes de Saba, 314.

Lectio VI.

Dedit ergo aspicièntibus intellèctum, qui præstìtit signum; et quod fecit intèlligi, fecit inquìri; et se invenièndum òbtulit requisìtus. Sequùntur tres viri supèrni lùminis ductum, et prævii fulgòris indìcium intènta contemplatiòne comitàntes, ad agnitiònem veritàtis, gràtiæ splendòre ducùntur, qui humàno sensu significàtum sibi Regis ortum æstimavèrunt in civitàte règia esse quærèndum. Sed qui servi suscèperat formam, et non judicàre vènerat, sed judicàri, Bèthlehem prælègit nativitàti, Jerosòlymam passiòni.

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno
Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Bèthlehem Juda, in dièbus Heròdis regis, ecce Magi ab Oriènte venèrunt Jerosòlymam, dicèntes: Ubi est qui natus est Rex Judæòrum? Et rèliqua.

De Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Ex Hom. 10. in Evang.

Magnum vero nobis àliquid Magi ìnnuunt, quod in regiònem suam per àliam viam revertùntur. In eo namque quod admòniti fàciunt, nobis profècto insìnuant, quid faciàmus. Règio quìppe nostra paradìsus est: ad quam, Jesu cògnito, redìre per viam, qua vènimus, prohibèmur. A regiòne ètenim nostra superbièndo, inobedièndo, visibìlia sequèndo, cibum vètitum gustàndo discèssimus: sed ad eam ne-

cèsse est, ut flendo, obedièndo, visibìlia contemnèndo, àtque appetìtum carnis refrænàndo, redeàmus.

℟. Stella, quam, 318.

Lectio VIII.

Per àliam ergo viam ad regiònem nostram regrèdimur; quòniam qui a paradìsi gàudiis per delectamènta discèssimus, ad hæc per lamènta revocàmur. Unde necèsse est, fratres carìssimi, ut semper pàvidi, sempèrque suspècti, ponàmus ante òculos cordis, hinc culpas òperis, illinc judìcium extrèmæ districtiònis. Pensèmus, quam dìstrictus judex vèniat, qui judìcium minàtur, et latet: terròres peccatòribus intèntat, et tamen adhuc sùstinet: et idcìrco venìre cìtius differt, ut minus invèniat quod condèmnet.

℟. Vidèntes stellam, 318.

Lectio IX.

Puniamus flètibus culpas, et cum Psalmìstæ voce præveniàmus fàciem ejus in confessiòne. Voluptàtum nos ergo fallàcia nulla decìpiat, nulla vana lætìtia sedùcat. In pròximo namque est judex, qui dixit: Væ vobis, qui ridètis nunc, quia lugèbitis et flèbitis: Hinc enim Sàlomon ait: Risus dolòri miscèbitur: et Extrèma gàudii luctus òccupat. Hinc ìterum dicit: Risum deputàvi erròrem, et gàudio dixi: quid frustra decìperis? Hinc rursus ait: Cor sapièntium ubi tristìtia est: et cor stultòrum ubi lætìtia.

Te Deum laudàmus 19.

Ad Benedìctus, Ant. Vìdimus stellam * ejus in Oriènte, et vènimus cum munèribus adoràre Dòminum.

Ad Magnific., Ant. Interrogàbat * Magos Heròdes: Quod signum vidìstis super natum Regem? Stellam vìdimus fulgèntem, cujus splendor illùminat mundum.

QUINTA DIE

Infra Oct. Epiphaniæ.

In 1. Nocturno

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 14.

Infirmum autem in fide assùmite, non in disceptatiònibus cogitatiònum. Alius enim credit se manducàre òmnia: qui autem infìrmus est, olus mandùcet. Is qui mandùcat, non manducàntem non spernat: et qui non mandùcat, manducàntem non jùdicet: Deus enim illum assùmpsit. Tu quis es, qui jùdicas aliènum servum? Dòmino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens est enim Deus statùere illum.

℟. Tria sunt, 309.

Lectio II.

Nam àlius jùdicat diem inter diem: àlius autem jùdicat omnem diem: unusquìsque in suo sensu abùndet. Qui sapit diem, Dòmino sapit. Et qui mandùcat, Dòmino mandùcat: gràtias enim agit Deo. Et qui non mandùcat, Dòmino non mandùcat, et gràtias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit, et nemo sibi mòritur. Sive enim vìvimus, Dòmino vìvimus: sive mòrimur, Dòmino mòrimur. Sive ergo vìvimus, sive mòrimur, Dòmini sumus.

℟. In colùmbæ, 310.

Lectio III.

In hoc enim Christus mòrtuus est, et resurrèxit, ut et mortuòrum, et vivòrum dominètur. Tu autem quid jùdicas fratrem tuum? aut tu quare spernis fratrem tuum? omnes enim stàbimus ante tribùnal Christi. Scriptum est enim: Vivo ego, dicit Dòminus, quòniam mihi flectètur omne genu, et omnis lìngua confitèbitur Deo. Itaque unusquìsque nostrum pro se ratiònem reddet Deo. Non ergo àmplius ìnvicem judicèmus.

℟. Reges Tharsis, 310.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Màximi Epìscopi.

Hom. 1. de Epiph.

Lectio IV.

In hac, dilectìssimi, celebritàte, sicut relàtu patèrnæ traditiònis instrùimur, multìplici nobis est festivitàte lætàndum. Ferunt enim, hòdie Christum Dòminum nostrum vel, stella duce, a gèntibus adoràtum; vel invitàtum ad nùptias, aquas in vina vertìsse; vel suscèpto a Joànne baptìsmate, consecràsse fluènta Jordànis, suùmque simul purificàsse Baptìstam.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio V.

Sed quid potìssimum præsènti hoc factum sit die, nòverit ipse qui fecit: nos tamen crèdere, nec dubitàre debèmus, quidquid illud est, factum esse pro nobis. Nam quod eum fulgentiòris stellæ ràdiis incitàti adoravère Chaldæi, Deum verum gèntibus spes data est adoràndi. Quod aquæ novo sunt òrdine in vina mutàtæ, novi nobis pòculi prælibàtum est sacramèntum. Quod autem bapti-

zàtus est Agnus Dei, regeneràntis baptìsmi salutàre nobis munus est dedicàtum.

℟. Omnes de Saba, 314.

Lectio VI.

Oportet ìtaque nos, fratres, ad honòrem Salvatòris nostri, cujus Nativitàtem dèbita nuper cum exultatiòne transègimus, omni cum devotiòne ètiam hunc virtùtum ejus celebràre natàlem. Et quam recte tria hæc nobis uno acta in die mystèria prædicàntur, qui ineffàbilis Trinitàtis arcànum uno Dei sub nòmine confitèmur! Per hæc ergo miràcula Christus Dòminus Redèmptor noster òculis se vòluit revelàre mortàlium, quàtenus invisìbilis ejus divìnitas, quæ latèbat in hòmine, in òpere non latèret.

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Bèthlehem Juda in dièbus Heròdis regis, ecce Magi ab Oriènte venèrunt Jerosòlymam, dicèntes: Ubi est, qui natus est Rex Judæòrum? Et rèliqua.

Homilìa sancti Hierònymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in cap. 2. Matth.

Vidimus enim stellam ejus in Oriènte. Ad confusiònem Judæòrum, ut nativitàtem Christi a gèntibus dìscerent, òritur in Oriènte stella: quam futùram Bàlaam, cujus successòres erant, vaticìnio nòverant. Lege Numeròrum librum. Deferùntur autem Magi stellæ indìcio in Judæam, ut sacerdòtes a Magis interrogàti, ubi Christus nascerètur, inexcusàbiles fierent de advèntu ejus.

℟. Stella quam, 318.

Lectio VIII.

At illi dixèrunt ei: In Bèthlehem Judææ. Librariòrum hic error est. Putàmus enim ab Evangelìsta primum èditum, sicut in ipso Hebràico lègimus, Judæ, non Judææ. Quæ est enim aliàrum gèntium Bèthlehem, ut ad distinctiònem ejus hic Judææ ponerètur? Judæ autem idcìrco scrìbitur, quia est et àlia Bèthlehem in Galilæa. Lege librum Jesu fìlii Nave. Dènique et in ipso testimònio, quod de Michææ prophetìa sumptum est, ita habètur: Et tu, Bèthlehem, terra Juda.

℟. Vidèntes stellam, 318.

Lectio IX.

Et apèrtis thesàuris suis, obtulèrunt ei mùnera, àurum, thus et myrrham. Pulchèrrime mùnerum sacramènta Juvèncus prèsbyter uno versìculo comprehèndit: Thus, àurum, myrrham, Regìque, hominìque, Deòque dona ferunt. Et respònso accèpto in somnis, ne redìrent ad Heròdem, per àliam viam revèrsi sunt in regiònem suam. Qui mùnera obtùlerant Dòmino, consequènter respònsum accìpiunt, non per Angelum, sed per ipsum Dòminum: ut meritòrum Joseph privilègium demonstrarètur. Revertùntur autem per àliam viam, quia infidelitàti miscèndi non erant Judæòrum.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Benedictus, Ant. Omnes natiònes * vènient a longe, portàntes mùnera sua, allelùja.

Ad Magnificat, Ant. Omnes de Saba vènient, * àurum et thus deferèntes, allelùja, allelùja.

SEXTA DIE

Infra Oct. Epiphaniæ.

In 1. Nocturno

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 15.

Debemus autem nos firmiòres imbecillitàtes infirmòrum sustinère, et non nobis placère. Unusquìsque vestrum pròximo suo plàceat in bonum, ad ædificatiònem. Etenim Christus non sibi plàcuit, sed sicut scriptum est: Impropèria improperàntium tibi cecidèrunt super me. Quæcùmque enim scripta sunt, ad nostram doctrìnam scripta sunt; ut per patièntiam et consolatiònem Scripturàrum spem habeàmus.

℟. Tria sunt, 309.

Lectio II.

Deus autem patièntiæ et solàtii det vobis idìpsum sàpere in altèrutrum secùndum Jesum Christum: ut unànimes uno ore honorificètis Deum, et Patrem Dòmini nostri Jesu Christi. Propter quod suscìpite ìnvicem, sicut et Christus suscèpit vos in honòrem Dei. Dico enim Christum Jesum minìstrum fuìsse circumcisiònis propter veritàtem Dei, ad confirmàndas promissiònes patrum: gentes autem super misericòrdia honoràre Deum, sicut scriptum est: Proptèrea confitèbor tibi in gèntibus, Dòmine, et nòmini tuo cantàbo. Et ìterum dicit: Lætàmini gentes cum plebe ejus. Et ìterum: laudàte, omnes gentes, Dò-

minum, et magnificàte eum, omnes pòpuli.

℟. In colùmbæ, 310.

Lectio III.

Et rursus Isaìas ait: Erit radix Jesse, et qui exùrget règere gentes, in eum gentes speràbunt. Deus autem spei rèpleat vos omni gàudio et pace in credèndo: ut abundètis in spe, et virtùte Spìritus sancti. Certus sum autem, fratres mei, et ego ipse de vobis, quòniam et ipsi pleni estis dilectiòne, replèti omni scièntia, ita ut possìtis altèrutrum monère. Audàcius autem scripsi vobis, fratres, ex parte, tamquam in memòriam vos redùcens: propter gràtiam, quæ data est mihi a Deo, ut sim minìster Christi Jesu in gèntibus: sanctìficans Evangèlium Dei, ut fiat oblàtio gèntium accèpta, et sanctificàta in Spìritu sancto.

℟. Reges Tharsis, 310.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Fulgèntii Epìscopi.

Ex Serm. 5. qui est de Epiph. sub init.

Lectio IV.

Ipse Deus, qui sibi in vèteri testamènto primìtias offèrri mandàvit, homo natus, gèntium primìtias suo cùltui dedicàvit. Pastòres fuèrunt primìtiæ Judæòrum: Magi facti sunt primìtiæ gèntium. Illi de pròximo addùcti, isti de longìnquo redùcti. Ubi est, ìnquiunt, qui natus est Rex Judæòrum? De Heròde rege Judæòrum fìlii jam fùerant nati, Archelàus natus est in palàtio, Christus in diversòrio. Archelàus natus, est in lecto argènteo pòsitus; Christus autem natus, in præsèpio est brevìssimo collocàtus: et tamen ille natus in palàtio contèmnitur, iste natus in diversòrio quæritur: ille a Magis nullàtenus nominàtur, iste invèntus supplìciter adoràtur.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio V.

Quis est iste Rex Judæòrum? Pauper et dives, hùmilis et sublìmis. Quis est iste Rex Judæòrum, qui portàtur ut pàrvulus, adoràtur ut Deus? parvus in præsèpio, immènsus in cœlo: vilis in pannis, pretiòsus in stellis. Quid est quod sic turbàris, Heròdes? Rex iste, qui natus est, non venit reges pugnàndo superàre, sed morièndo mirabìliter subjugàre. Nec ìdeo natus est, ut tibi succèdat, sed ut in eum mundus fidèliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, sed ut triùmphet occìsus.

℟. Omnes de Saba, 314.

Lectio VI.

Puer iste, qui nunc a Magis dicitur Rex Judæòrum, idem Creàtor est et Dñus Angelòrum. Quapròpter cujus times infàntiam nascèntis, magis timère debes omnipotèntiam judicàntis. Noli eum timère regni tui successòrem, sed time infidelitàtis tuæ justìssimum damnatòrem. Ite, inquit, et renuntiàte mihi, ut et ego veniens adòrem eum. O callìditas ficta, o incredùlitas ìmpia, o nequìtia fraudulènta! Sànguis innocèntium, quem crudèliter effudìsti, attestàtur, quid de hoc pùero volùisti.

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno

Lectio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 2.

Cum natus esset Jesus in Bèthlehem Juda in dièbus Heròdis regis, ecce Magi ab Oriènte venèrunt Jerosòlymam, dicèntes: Ubi est qui natus est Rex Judæòrum? Et rèliqua.

Homilìa s. Ambròsii Ep.

L. 2. in Luc. c. 2. p. init.

Quæ sunt ista veræ fidei mùnera? Aurum Regi, thus Deo, myrrha defùncto. Aliud enim Regis insìgne, àliud divìnæ sacramèntum potestàtis, àliud honor est sepultùræ, quæ non corrùmpat corpus mòrtui, sed resèrvet. Nos quoque, qui hæc audìmus et lègimus, de thesàuris nostris tàlia, fratres, mùnera proferàmus. Habèmus enim thesàurum in vasis fictìlibus. Si ìgitur in teìpso quod es, non ex te debes æstimàre, sed ex Christo: quanto magis in Christo non tua debes æstimàre, sed Christi?

℟. Stella, quam, 318.

Lectio VIII.

Ergo Magi de thesàuris suis òfferunt mùnera. Vultis scire, quam bonum mèritum hàbeant? Stella ab his vidètur; et ubi Heròdes est, non vidètur: ubi Christus est, rursus vidètur: et viam demònstrat. Ergo stella hæc via est, et via Christus: quia secùndum incarnatiònis mystèrium Christus est stella. Oriètur enim stella ex Jacob, et exùrget homo ex Israel. Dènique ubi Christus, et stella est. Ipse enim est stella splèndida et matutìna. Sua ìgitur ipse luce se signat.

℟. Vidèntes, 318.

Lectio IX.

ACCIPE àliud documèntum. Alia venèrunt via Magi, àlia rèdeunt. Qui enim Christum vìderant, Christum intellèxerant; meliòres ùtique quam vènerant, revertùntur. Duæ quippe sunt viæ: una, quæ ducit ad intèritum; àlia, quæ ducit ad regnum. Illa peccatòrum est, quæ ducit ad Heròdem: hæc Christus est, qua redìtur ad pàtriam. Hic enim temporàlis est incolàtus, sicut scriptum est: Multum ìncola facta est ànima mea.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Bened. Ant. Vènient ad te, * qui detrahèbant tibi, et adoràbunt vestìgia pedum tuòrum.

Ad Magnif. Ant. Admòniti Magi * in somnis, per àliam viam revèrsi sunt in regiònem suam.

SABBATO
infra Oct. EPIPHANIÆ.

Ad Vesperas.

Capit. Rom. 12.

FRATRES, Obsecro vos per misericòrdiam Dei, ut exhibeàtis còrpora vestra hòstiam vivèntem, sanctam, Deo placèntem, rationàbile obsèquium vestrum.

Hymnus. Crudèlis Heròdes. ℣. Reges Tharsis, 310.

Ad Magnif. Ant. Remànsit puer Jesus * in Jerùsalem, et non cognovèrunt parèntes ejus, existimàntes illum esse in comitàtu: et requirèbant eum inter cognàtos et notos.

Oratio.

VOTA, quæsumus Dòmine, supplicàntis pòpuli cœlèsti pietàte prosèquere: ut et quæ agènda sunt, vìdeant, et ad implènda quæ vìderint, convalèscant. Per Dòminum.

Deinde fit com. Epiphaniæ per Antiphonam, quæ occurrit secundum ordinem dierum infra Octavam.

℣. Omnes de Saba vènient, allelùja. ℟. Aurum et thus deferèntes, allelùja.

Nisi dicta sit Ant. Omnes de Saba vènient, tunc enim dicitur ℣. Adoràte Deum, allelùja. ℟. Omnes Angeli ejus, allelùja.

Oratio.

DEUS, qui hodièrna die Unigènitum tuum Gèntibus, stella duce, revelàsti; concède propìtius, ut, qui jam te ex fide cognòvimus, usque ad contemplàndam spèciem tuæ celsitùdinis perducàmur. Per eùmdem Dòminum.

DOMINICA
infra Oct. EPIPHANIÆ.

Totum Officium dicitur de Epiph., præter Lectiones, Capitula, Antiphonas ad Benedictus et ad Magnificat, et Orationem.

In I. Nocturno ponitur Epistola I. ad Corinthios, quæ inferius post Octav. habetur, 344, et legitur de ea sequentibus diebus. Lectiones vero, quæ aliquando supersunt de Epistola ad Romanos, eo anno omittuntur.

Quando Epiph. incidit in Dominica, Sabbato sequenti fit Officium de Dominica, et Feria VI. Vesperæ a Capit. de Dominica cum com. Octavæ.

In I. Noct. leguntur Lectiones de Epistola ad Romanos, ut infra. Epistola vero ad Corinthios tunc ponitur ipsa die Dominica in Officio Octavæ.

In 1. Nocturno

De Epìstola ad Romànos.

Lectio I. Cap. 16.

COMMENDO autem vobis Phœben soròrem nostram, quæ est in ministèrio Ecclèsiæ, quæ est in Cenchris: ut eam suscipiàtis in Dòmino digne sanctis: et assistàtis ei in quocùmque negòtio vestri indigùerit: ètenim ipsa quoque àstitit multis et mihi ipsi. Salutàte Priscam et Aquilam adjutòres meos in Christo Jesu [qui pro ànima mea suas cervìces supposuèrunt: quibus non solus ego gràtias ago, sed et cunctæ Ecclèsiæ gèntium] et domèsticam Ecclèsiam eòrum.

℟. Hòdie in Jordàne, 309.

Lectio II.

ROGO autem vos, fratres, ut observètis eos, qui dissensiònes et offendìcula præter doctrìnam quam vos didicìstis, fàciunt; et declinàte ab illis. Hujuscèmodi enim Christo Dòmino nostro non sèrviunt, sed suo ventri: et per dulces sermònes, et benedictiònes sedùcunt corda innocèntium. Vestra enim obedièntia in omnem locum divulgàta est. Gàudeo ìgitur in vobis. Sed volo vos sapièntes esse in bono, et sìmplices in malo.

℟. In colùmbæ, 310.

Lectio III.

SALUTAT vos Timòtheus adjùtor meus, et Lùcius, et Jason, et Sosìpater cognàti mei. Salùto

vos ego Tèrtius, qui scripsi epìstolam, in Dòmino. Salùtat vos Cajus hospes meus, et univèrsa Ecclèsia. Salùtat vos Eràstus arcàrius civitàtis, et Quartus, frater. Gràtia Dòmini nostri Jesu Christi cum òmnibus vobis. Amen.

℟. Reges Tharsis, 310.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Leònis Papæ.

Serm. 4. de Epiphania.

Lectio iv.

Justum et rationàbile, dilectìssimi, veræ pietàtis obsèquium est, in dièbus, qui divìnæ òpera misericòrdiæ protestàntur, toto corde gaudère, et honorìfice ea, quæ ad salùtem nostram gesta sunt, celebràre, vocànte nos ad hanc devotiònem ipsa recurrèntium tèmporum lege, quæ nobis post diem, in quo coætèrnus Patri Fìlius Dei natus ex Vìrgine est, brevi intervàllo Epiphanìæ ìntulit festum, ex apparitiòne Dòmini consecràtum.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio v.

In quo fìdei nostræ magnum præsìdium providèntia divìna constìtuit: ut, dum solèmni veneratiòne recòlitur adoràta in exòrdiis suis Salvatòris infàntia, per ipsa originàlia documènta probarètur veri hòminis in Christo orta natùra. Hoc enim est quod justìficat ìmpios: hoc est, quod ex peccatòribus facit sanctos, si in uno eodèmque Dòmino nostro Jesu Christo et vera Dèitas, et vera credàtur humànitas: Dèitas, qua ante òmnia sæcula in forma Dei æquàlis est Patri: humànitas, qua novìssimis dièbus in forma servi unìtus est hòmini.

℟. Omnes de Saba, 314.

Lectio vi.

Ad roboràndum ergo hanc fidem, quæ contra omnes pronuntiabàtur erròres, ex magna gestum est divìni pietàte consìlii, ut gens in longìnqua Orientàlis plagæ regiòne consìstens, quæ spectandòrum sìderum arte pollèbat, signum nati pùeri, qui supra omnem Israel esset regnatùrus, accìperet. Nova ètenim clàritas apud Magos stellæ illustriòris appàruit, et intuèntium ànimos ita admiratiòne sui splendòris implèvit, ut nequàquam sibi crèderent negligèndum, quod tanto nuntiabàtur indìcio.

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum factus esset Jesus annòrum duòdecim, ascendèntibus illis Jerosòlymam secùndum consuetùdinem dièi festi, consummatìsque dièbus, cum redìrent, remànsit puer Jesus in Jerùsalem. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

L. 2. in c. 2. Luc. in fine.

A duodecimo anno, ut lègimus, Domìnicæ sùmitur disputatiònis exòrdium. Hic enim prædicàndæ fìdei evangelizàntium nùmerus debebàtur. Nec otiòse ìmmemor suòrum secùndum carnem parèntum, qui secùndum carnem ùtique sapièntia Dei implebàtur et gràtia, post trìduum reperìtur in templo: ut esset indìcio, quia post trìduum triumphàlis illìus passiònis, in sede, cœlèsti, et honòre divìno, fìdei nostræ se suscitàtus offèrret, qui mòrtuus credebàtur.

℟. Stella, quam, 318.

Lectio viii.

Quid est quod me quærebàtis? Duæ sunt in Christo generatiònes: una est patèrna, matèrna àltera. Patèrna illa divìnior; matèrna vero, quæ in nostrum labòrem usùmque descèndit. Et ìdeo quæ supra natùram, supra ætàtem, supra consuetùdinem fiunt, non humànis assignànda virtùtibus, sed divìnis referènda sunt potestàtibus. Alibi eum ad ministèrium mater impèllit, hic mater argùitur, quia adhuc quæ humàna sunt, èxigat. Sed cum hic duòdecim describàtur annòrum, illic discìpulos habère dicàtur: vides Matrem didicìsse a Fìlio, ne exìgeret a validiòre ministèrium, quæ stupèbat in juniòre miràculum.

℟. Vidèntes stellam, 318.

Lectio ix.

Et venit Nàzareth, et erat sùbditus illis. Quid enim magìster virtùtis, nisi offìcium pietàtis implèret? Et miràmur, si Patri defert, qui sùbditur Matri? Non ùtique infirmitàtis, sed pietàtis, ista subjèctio est: attòllat licet sævis emìssus làtebris còluber perfìdiæ caput, et serpentìnis èvomat venèna pectòribus. Cum dicit se Fìlius missum, majòrem hærèticus appèllet Patrem, ut imperfèctum Fìlium dicat, qui potest habère majò-

rem: ut aliènis auxìliis àsserat eum, qui mìttitur, indigère. Numquid et humàno egèbat auxìlio, ut matèrno servìret impèrio? Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Ante lucìferum * gènitus, et ante sæcula Dòminus Salvàtor noster hòdie mundo appàruit.

Ps. Dòminus regnàvit, cum relìquis, 20.

2. Venit lumen tuum, * Jerùsalem, et glòria Dòmini super te orta est: et ambulàbunt gentes in lùmine tuo, allelùja.

3. Apèrtis thesàuris suis * obtulèrunt Magi Dòmino àurum, thus et myrrham, allelùja.

4. Mària et flùmina, * benedìcite Dòmino: hymnum dìcite, fontes, Dòmino, allelùja.

5. Stella ista * sicut flamma corùscat, et Regem regum Deum demònstrat: Magi eam vidèrunt, et magno Regi mùnera obtulèrunt.

Capitulum. Rom. 12.

Fratres, Obsecro vos per misericòrdiam Dei, ut exhibeàtis còrpora vestra hòstiam vivèntem, sanctam, Deo placèntem, rationàbile obsèquium vestrum.

Hymnus. O sola magnàrum, et ℣. Adoràte, 319.

Ad Benedictus, Ant. Remànsit puer Jesus * in Jerùsalem, et non cognovèrunt parèntes ejus, existimàntes illum esse in comitàtu: et requirèbant eum inter cognàtos et notos.

Oratio.

Vota, quæsumus Dòmine, supplicàntis pòpuli cœlesti pietàte prosèquere: ut et quæ agènda sunt, vìdeant, et ad implènda quæ vìderint, convalèscant. Per Dòminum.

Deinde fit com. Epiph. Ant. Hòdie cœlèsti Sponso juncta est Ecclèsia, quòniam in Jordàne lavit Christus ejus crìmina: currunt cum munèribus Magi ad regàles nùptias, et ex aqua facto vino, lætàntur convìvæ, allelùja.

℣. Omnes de Saba vènient, allelùja. ℟. Aurum et thus deferèntes, allelùja.

Oratio.

Deus, qui hodièrna die Unigènitum tuum gèntibus, stella duce, revelàsti; concède propìtius, ut, qui jam te ex fide cognòvimus, usque ad contemplàndam speciem tuæ celsitùdinis perducàmur. Per eùmdem Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Obsecro, ut supra.

℟. br. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent. * Allelùja, allelùja. Reges. ℣. Reges Arabum, et Saba dona addùcent. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Reges. ℣. Omnes de Saba vènient, allelùja. ℟. Aurum et thus deferèntes, allelùja.

AD SEXTAM

Capitulum. Rom. 12.

Dico enim per gràtiam quæ data est mihi, òmnibus, qui sunt inter vos: Non plus sàpere quam opòrtet sàpere, sed sàpere ad sobrietàtem.

℟. br. Omnes de Saba vènient. * Allelùja, allelùja. Omnes. ℣. Aurum et thus deferèntes. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Omnes. ℣. Adoràte Dòminum, allelùja. ℟. In àula sancta ejus, allelùja.

AD NONAM

Capit. Rom. 12. b.

Sicut enim in uno còrpore multa membra habèmus; òmnia autem membra non eùmdem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, sìnguli autem alter altèrius membra in Christo Iesu Dòmino nostro.

℟. br. Adoràte Dòminum * Allelùja, allelùja. Adoràte. ℣. In àula sancta ejus. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Adoràte. ℣. Adoràte Deum, allelùja. ℟. Omnes Angeli ejus. Allelùja.

Ad Vesperas, Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica.

Hymn. Crudèlis, et ℣. Reges Tharsis, 320.

Ad Magnificat, Ant. Fili, quid fecìsti * nobis sic? ego et pater tuus dolèntes quærebàmus te. Quid est quod me quærebàtis? nesciebàtis quia in iis, quæ Patris mei sunt, opòrtet me esse?

Et fit com. de Epiph. Ant. Tribus miràculis ornàtum diem sanctum còlimus: hòdie stella Magos duxit ad præsèpium: hòdie vinum ex aqua factum est ad nùptias: hòdie in Jordàne a Joànne Christus baptizàri vòluit, ut salvàret nos, allelùja.

℣. Omnes de Saba vènient, allelùja. ℟. Aurum et thus deferèntes, allelùja.

Oratio. Deus, qui, 340.

Si Octava Epiph. venerit in Dominica, nihil fit de Dominica in ipsa die Octava, sed tantum in I.

Vesperis diei Oct. fit com. pro II. Vesp. Dominicæ infra Oct. de qua celebratum est Officium eo die, Ant. Fili, quid fecìsti, ℣. Omnes de Saba, qui versus etiam dicitur, quando Octava Epiph. venerit in Feria II. pro com. Dominicæ in I. Vesperis diei Octavæ.

IN DIE OCTAVA EPIPHANIÆ

Duplex.

In I. Vesperis omnia dicuntur sicut in I. Vesperis Epiph., 306, excepta Oratione quæ dicitur ut sequitur.

Oratio.

Deus, cujus Unigènitus in substàntia nostræ carnis appàruit: præsta quæsumus, ut per eum, quem sìmilem nobis foris agnòvimus, intus reformàri mereàmur. Qui tecum vivit.

Ad Matutinum, Invitatorium, Hymnus et Psalmi ut infra Octavam: cetera dicuntur sicut in die Epiphaniæ præter Lectiones.

In I. Nocturno leguntur Lectiones de Epistola I. ad Corinthios, quæ occurrunt secundum superiorem Rubricam, 337.

In 2. Nocturno.

Sermo sancti Gregòrii Nazianzèni.

Orat. in sancta Lumina

Lectio IV.

Non possum cohibère lætìtiæ voluptàtem: sed mente extòllor, et affìcior: et pròpriæ pusillitàtis oblìtus, offìcium magni Joànnis, imo pòtius famulàtum subìre contèndo, ac gèstio: et licet non sim præcùrsor, de erèmo tamen vènio. Christus ergo illuminàtur, imo pòtius fulgòre suo nos illùminat. Christus baptizàtur, simul et nos descendàmus, ut cum ipso pàriter ascendàmus.

℟. Illuminàre, 313.

Lectio V.

Joannes baptìzat, et accèdit Jesus, sanctìficans quidem et ipsum qui baptìzat, præcìpue tamen ut et vèterem Adam sepèliat in aquis, et ante òmnia ut per hæc sanctificèntur, aquæ Jordànis: ut sicut erat spìritus et caro, ita et his, qui baptizàndi erant, in spìritu et aqua sanctificatiònis succèssio traderètur. Non sùscipit Baptìsta, contèndit Jesus. Ego, inquit, opus hàbeo a te baptizàri. Lucèrna dicit ad Solem, et vox lòquitur ad Verbum. ℟. Omnes de. 314.

Lectio VI.

Ascendit Jesus de aqua, secum quodàmmodo demèrsum edùcens et èlevans mundum: et vidit non dìvidi cœlum, sed aperìri, quod sibi ac nobis post se aliquàndo Adam ille conclùserat; sicut et ìgneo glàdio paradìsus fùerat conclùsus. Spìritus sanctus testimònium pèrhibet: simìlia namque sibi ipsa concùrrunt. De cœlo testimònium defèrtur: inde enim erat ille, cui testimònium perhibètur.

℟. Magi vèniunt, 314.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangelii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. I. d.

In illo tèmpore: Vidit Joànnes Jesum venièntem ad se, et ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàtum mundi. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Tract. 6. in Joann. ante medium.

Antequam venìret Dòminus ut baptizarètur a Joànne in Jordàne, nòverat eum illis vòcibus, ubi ait: Tu ad me venis baptizàri? Ego a te dèbeo baptizari. Sed ecce Dòminum nòverat, nòverat Fìlium Dei. Unde probàmus quod jam nòverat, quia ipse baptizàret in Spìritu sancto? Antequam venìret ad flùvium, cum multi ad Joànnem cùrrerent baptizàri, ait illis: Ego quidem baptìzo vos in aqua: qui autem post me venit, major me est: cujus non sum dignus corrìgiam calceamènti sòlvere: ipse vos baptizàbit in Spìritu sancto, et igni. Jam et hoc nòverat.

℟. Stellam, quam, 318.

Lectio VIII.

Quid ergo per colùmbam dìdicit, ne mendax pòstea inveniàtur [quod avèrtat a nobis Deus opinàri] nisi quamdam proprietàtem in Christo talem futùram, ut quamvis multi minìstri baptizatùri essent, sive justi, sive injùsti, non tribuerètur sànctitas baptìsmi, nisi illi, super quem descèndit colùmba, de quo dictum est: Hic est qui baptìzat in Spìritu sancto? Petrus baptìzet, hic est qui baptìzat: Pàulus baptìzet, hic est qui baptìzat: Judas baptìzet, hic est qui baptìzat. Nam si pro diversitàte meritòrum baptìsma sanctum est; quia divèrsa sunt mèrita, divèrsa erunt baptìsmata:

et tanto quisque àliquid mèlius putàtur accìpere, quanto a melióre vidètur accepìsse.

℟. Vidèntes stellam, 318.

Lectio IX.

Ipsi sancti, [intellìgite, fratres,] boni pertinèntes ad colùmbam, pertinèntes ad sortem civitàtis illìus Jerùsalem, ipsi boni in Ecclesia, de quibus dicit Apòstolus: Novit Dòminus qui sunt ejus: diversàrum gratiàrum sunt, non omnes pària mèrita habent. Sunt àlii àliis sanctióres, sunt àlii àliis melióres. Quare ergo si unus ab illo, verbi gràtia, justo, sancto baptizètur, àlius ab àlio inferióris mèriti apud Deum, inferióris gradus, inferióris continèntiæ, inferióris vitæ: unum tamen et par et æquale est quod accepèrunt, nisi quia hic est qui baptìzat?

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes, et per Horas, et ad Vesperas omnia dicuntur sicut in die Epiph., excepta Oratione quæ est Deus cujus, 342.

Si Octava Epiph. venerit in Sabbato, in II. Vesperis Octavæ fit com. Dominicæ II. post Epiph. Quando autem Septuag. venerit in I. Dom. post Octavam Epiph., tunc in primo Sabbato post Octavam, non impedito Festo IX. Lection., alioquin prima die post Octavam, fiat Officium de Feria, in qua ponuntur ℟℟. I. Nocturni Dominicæ II. post Epiph. et tres Lectiones leguntur de Homilia ejusdem Dominicæ cum ejus Antiphona ad Benedìctus et Oratione. De Festo vero Semiduplici in ea occurrente fit tantum Commem. in utrisq. Vesperis et Laudibus.

Dom. I. p. Epiph.

QUÆ EST INFRA OCTAVAM

In I. Nocturno legitur Epistola I. ad Corinthios secundum superiorem Rubricam, 337.

Incipit Epìstola prima beàti Pàuli Apòstoli ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus vocàtus Apòstolus Jesu Christi per voluntàtem Dei, et Sosthènes frater, Ecclèsiæ Dei quæ est Corìnthi, sanctificàtis in Christo Jesu, vocàtis sanctis, cum òmnibus qui ìnvocant nomen Dòmini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsòrum, et nostro. Gràtia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo.

℟. Hòdie in Jordàne, baptizàto Dòmino, apèrti sunt cœli, et sicut colùmba super eum Spìritus mansit, et vox Patris intònuit: * Hic est Fìlius meus dilèctus, in quo mihi bene complàcui.

℣. Descèndit Spìritus sanctus corporàli spècie sicut colùmba in ipsum, et vox de cœlo facta est. Hic.

Lectio II.

Gratias ago Deo meo semper pro vobis in gràtia Dei, quæ data est vobis in Christo Jesu: quod in òmnibus dìvites facti estis in illo, in òmni verbo, et in omni scièntia: sicut testimònium Christi confirmàtum est in vobis: ita ut nihil vobis desit in ulla gràtia, expectàntibus revelatiònem Dòmini nostri Jesu Christi, qui et confirmàbit vos usque in finem sine crìmine, in die advèntus Dòmini nostri Jesu Christi. Fidèlis Deus, per quem vocàti estis in societàtem Fìlii ejus Jesu Christi Dòmini nostri.

℟. In colùmbæ spècie Spìritus sanctus visus est: Patèrna vox audìta est, * Hic est Fìlius meus dilèctus, in quo mihi bene complàcui.

℣. Cœli apèrti sunt super eum, et vox Patris intònuit. Hic.

Lectio III.

Obsecro autem vos, fratres, per nomen Dòmini nostri Jesu Christi, ut idìpsum dicàtis omnes, et non sint in vobis schìsmata: sitis autem perfècti in eòdem sensu, et in eàdem sentèntia: Significàtum est enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui sunt Chloes, quia contentiònes sunt inter vos. Hoc autem dico, quod unusquìsque vestrum dicit: Ego quidem sum Pàuli: ego autem Apòllo: ego vero Cephæ: ego autem Christi. Divìsus est Christus? Numquid Pàulus crucifìxus est pro vobis? aut in nòmine Pàuli baptizàti estis?

℟. Reges Tharsis, et ìnsulæ mùnera òfferent: * Reges Arabum, et Saba dona Dòmino Deo addùcent. ℣. Omnes de Saba vènient, àurum et thus deferèntes. Reges. Glòria Patri. Reges.

In II. et III. Nocturno leguntur Lectiones Dominicæ infra Oct. 337.

Si vero dies Oct. venerit in Dominica, dicuntur de die Octava, 342.

Feria Secunda.

De Epìstola prima ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 2.

Et ego cum venìssem ad vos, fratres, veni non in sublimitàte sermònis, aut sapièntiæ, annùntians vobis testimònium Christi. Non enim judicàvi me scire àliquid inter vos, nisi Jesum Christum, et hunc crucifixum. Et ego in infirmitàte et timòre et tremòre multo fui apud vos: et sermo meus, et prædicàtio mea non in persuasibìlibus humànæ sapièntiæ verbis, sed in ostensiòne spìritus et virtùtis; ut fides vestra non sit in sapièntia hòminum, sed in virtùte Dei.

Lectio II.

Sapientiam autem lòquimur inter perfèctos: sapièntiam vero non hujus sæculi, neque prìncipum hujus sæculi, qui destruùntur: sed lòquimur Dei sapièntiam in mystèrio, quæ abscòndita est, quam prædestinàvit Deus ante sæcula in glòriam nostram, quam nemo prìncipum hujus sæculi cognòvit: si enim cognovìssent, numquam Dòminum glòriæ crucifixìssent. Sed sicut scriptum est: quod òculus non vidit, nec àuris audìvit, nec in cor hòminis ascèndit, quæ præparàvit Deus iis qui dìligunt illum.

Lectio III.

Nobis autem revelàvit Deus per Spìritum suum. Spìritus enim òmnia scrutàtur, ètiam profùnda Dei. Quis enim hòminum scit quæ sunt hòminis, nisi spìritus hòminis, qui in ipso est? ita et quæ Dei sunt, nemo cognòvit, nisi Spìritus Dei. Nos autem non spìritum hujus mundi accèpimus, sed Spìritum qui ex Deo est, ut sciàmus quæ a Deo donàta sunt nobis: quæ et lòquimur non in doctis humànæ sapièntiæ verbis, sed in doctrìna Spìritus spirituàlibus spirituàlia comparàntes.

Feria Tertia.

De Epìstola prima ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 5.

Omnino audìtur inter vos fornicàtio, et talis fornicàtio, qualis nec inter gentes, ita ut uxòrem patris sui àliquis hàbeat. Et vos inflàti estis: et non magis luctum habuìstis, ut tollàtur de mèdio vestrum qui hoc opus fecit. Ego quidem absens còrpore, præsens autem spìritu, jam judicàvi ut præsens, eum qui sic operàtus est, in nòmine Dòmini nostri Jesu Christi, congregàtis vobis et meo spìritu, cum virtùte Dòmini nostri Jesu tràdere hujùsmodi sàtanæ in intèritum carnis, ut spìritus salvus sit in die Dòmini nostri Jesu Christi.

Lectio II.

Non est bona gloriàtio vestra. Nescìtis quia mòdicum fermèntum totam massam corrùmpit? Expurgàte vetus fermèntum, ut sitis nova conspèrsio, sicut estis àzymi. Etenim Pascha nostrum immolàtus est Christus. Itaque epulèmur, non in fermènto vèteri, neque in fermènto malìtiæ et nequìtiæ: sed in àzymis sinceritàtis et veritàtis.

Lectio III.

Scripsi vobis in epìstola: Ne commisceàmini fornicàriis. Non ùtique fornicàriis hujus mundi, aut avàris, aut rapàcibus, aut idòlis servièntibus: alìoquin debueràtis de hoc mundo exìisse. Nunc autem scripsi vobis, non commiscèri: si is, qui frater nominàtur, est fornicàtor, aut avàrus, aut idòlis sèrviens, aut malèdicus, aut ebriòsus, aut rapax, cum hujùsmodi nec cibum sùmere.

Feria Quarta.

De Epìstola prima ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 6.

Audet àliquis vestrum habens negòtium adversus àlterum, judicàri apud inìquos, et non apud sanctos? An nescìtis quòniam sancti de hoc mundo judicàbunt? Et si in vobis judicàbitur mundus, indìgni estis qui de mìnimis judicètis? Nescìtis quòniam àngelos judicàbimus? quanto magis sæculària? Sæculària ìgitur judìcia si habuèritis, contemptìbiles qui sunt in Ecclèsia, illos constitùite ad judicàndum. Ad verecùndiam vestram dico. Sic non est inter vos sàpiens quisquam, qui possit judicàre inter fratrem suum? Sed frater cum fratre judìcio contèndit: et hoc apud infidèles?

Lectio II.

Jam quidem omnìno delìctum est in vobis, quod judìcia habètis inter vos. Quare non magis injùriam accìpitis? quare non magis fràudem patìmini? Sed vos injùriam fàcitis, et fraudàtis: et hoc fràtribus. An nescìtis quia inìqui regnum Dei non possidèbunt? No-

lìte erràre: Neque fornicàrii, neque idòlis servièntes, neque adùlteri, neque molles, neque masculòrum concubitòres, neque fures, neque avàri, neque ebriòsi, neque malèdici, neque rapàces regnum Dei possidèbunt. Et hæc quidam fuìstis: sed ablùti estis, sed sanctificàti estis, sed justificàti estis, in nòmine Dòmini nostri Jesu Christi, et in Spìritu Dei nostri.

Lectio III.

Omnia mihi licent, sed non òmnia expèdiunt. Omnia mihi licent, sed ego sub nullìus rèdigar potestàte. Esca ventri, et venter escis; Deus autem et hunc et has dèstruet: corpus autem non fornicatiòni, sed Dòmino: et Dòminus còrpori. Deus vero et Dòminum suscitàvit, et nos suscitàbit per virtùtem suam. Nescìtis quòniam còrpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, fàciam membra meretrìcis? Absit. An nescìtis quòniam qui adhæret meretrìci, unum corpus effìcitur? Erunt enim [inquit] duo in carne una. Qui autem adhæret Dòmino, unus spìritus est. Fùgite fornicatiònem.

Feria Quinta.

De Epìstola prima ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 7.

De quibus autem scripsìstis mihi: Bonum est hòmini mulièrem non tàngere: propter fornicatiònem autem unusquìsque suam uxòrem hàbeat, et unaquæque suum virum hàbeat. Uxòri vir dèbitum reddat: simìliter autem et uxor viro. Mùlier sui còrporis potestàtem non habet, sed vir: simìliter autem et vir sui còrporis potestàtem non habet, sed mùlier.

Lectio II.

Nolite fraudàre ìnvicem, nisi forte ex consènsu ad tempus, ut vacètis oratiòni: et ìterum revertìmini in idìpsum, ne tentet vos sàtanas propter incontinèntiam vestram. Hoc autem dico secùndum indulgèntiam, non secùndum impèrium. Volo enim omnes vos esse sicut meìpsum: sed unusquìsque pròprium donum habet ex Deo: àlius quidem sic, àlius vero sic. Dico autem non nuptis, et vìduis: bonum est illis si sic permàneant sicut et ego. Quod si non se còntinent, nubant. Mèlius est enim nùbere, quam uri.

Lectio III.

His autem, qui matrimònio juncti sunt, præcìpio non ego, sed Dòminus, uxòrem a viro non discèdere: quod si discèsserit, manère innùptam, aut viro suo reconciliàri. Et vir uxòrem non dimìttat. Nam cèteris ego dico, non Dòminus: Si quis frater uxòrem habet infidèlem, et hæc consèntit habitàre cum illo, non dimìttat illam. Et si qua mùlier fidèlis habet virum infidèlem, et hic consèntit habitàre cum illa, non dimìttat virum: sanctificàtus est enim vir infidèlis per mulìerem fidèlem, et sanctificàta est mùlier infidèlis per virum fidèlem: alìoquin filii vestri immùndi essent, nunc autem sancti sunt.

Feria Sexta.

De Epìstola prima ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 13.

Si lìnguis hòminum lòquar, et Angelòrum, caritàtem autem non hàbeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tìnniens. Et si habùero prophetìam, et nòverim mystèria òmnia, et omnem scièntiam: et si habùero omnem fidem, ita ut montes trànsferam, caritàtem autem non habùero, nihil sum. Et si distribùero in cibos pàuperum omnes facultàtes meas, et si tradìdero corpus meum, ita ut àrdeam, caritàtem autem non habùero, nihil mihi prodest.

Lectio II.

Caritas pàtiens est, benìgna est: Càritas non æmulàtur, non agit pèrperam, non inflàtur, non est ambitiòsa, non quærit quæ sua sunt, non irritàtur, non cògitat malum, non gaudet super iniquitàte, congàudet autem veritàti: òmnia suffert, òmnia credit, òmnia sperat, òmnia sùstinet. Càritas nunquam èxcidit; sive prophetìæ evacuabùntur, sive lìnguæ cessàbunt, sive sciéntia destruètur. Ex parte enim cognòscimus, et ex parte prophetàmus. Cum autem vènerit quod perfèctum est, evacuàbitur quod ex parte est.

Lectio III.

Cum essem pàrvulus, loquèbar ut pàrvulus, sapièbam ut pàrvulus, cogitàbam ut pàrvulus. Quando autem factus sum vir, evacuàvi quæ erant pàrvuli. Vidèmus nunc

per spèculum in ænìgmate: tunc autem fàcie ad fàciem. Nunc cognòsco ex parte: tunc autem cognòscam sicut et cògnitus sum. Nunc autem manent fides, spes, càritas, tria hæc: màjor autem horum est càritas.

Sabbato.

De Epìstola prima ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 16.

De collèctis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut ordinàvi Ecclèsiis Galàtiæ, ita et vos fàcite. Per unam sàbbati unusquìsque vestrum apud se sepònat recòndens quod ei bene placùerit: ut non, cum vènero, tunc collèctæ fiant. Cum autem præsens, fùero, quos probavèritis per epìstolas, hos mittam perfèrre gràtiam vestram in Jerùsalem. Quod si dignum fùerit ut et ego eam, mecum ibunt.

Lectio II.

Veniam autem ad vos, cum Macedòniam pertransìero: nam Macedòniam pertransìbo. Apud vos autem fòrsitan manèbo vel ètiam hiemàbo: ut vos me deducàtis quocùmque ìero. Nolo enim vos modo in trànsitu vidère: spero enim me aliquàntulum tèmporis manère apud vos, si Dòminus permìserit. Permanèbo autem Ephesi usque ad Pentecòsten. Ostium enim mihi apèrtum est magnum et èvidens: et adversàrii multi.

Lectio III.

Si autem vènerit Timòtheus, vidète ut sine timòre sit apud vos: opus enim Dòmini operàtur, sicut et ego. Ne quis ergo illum spernat: dedùcite autem illum in pace, ut vèniat ad me: expècto enim illum cum fràtribus. De Apòllo autem fratre vobis notum fàcio, quòniam multum rogàvi eum ut venìret ad vos cum fràtribus: et ùtique non fuit volùntas ut nunc venìret: vèniet autem, cum ei vàcuum fùerit. Vigilàte, state in fide, virìliter àgite, et confortàmini. Omnia vestra in caritàte fiant.

Sabbato Primo

POST OCTAV. EPIPHANIÆ

Ad Vesperas omnia, præter Orationem, ut in Psalterio, 159, quod servatur in aliis Sabbatis usque ad Septuagesimam.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui cœlèstia simul et terrèna moderàris: supplicatiònes pòpuli tui clemènter exàudi, et pacem tuam nostris concède tempòribus. Per Dòminum.

Deinde fiunt com. ibid. positæ, in Psalt., 163.

Dom. II. p. Epiph.

Omnia ut in Psalterio, præter ea, quæ hic sunt propria.

In 1. Nocturno

Incipit Epìstola secùnda beàti Pàuli Apòstoli ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus, Apòstolus Jesu Christi, per voluntàtem Dei, et Timòtheus frater, Ecclèsiæ Dei, quæ est Corìnthi, cum òmnibus sanctis, qui sunt in univèrsa Achàia. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo. Benedìctus Deus et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, Pater misericordiàrum, et Deus totìus, consolatiònis, qui consolàtur nos in omni tribulatiòne nostra: ut possìmus et ipsi consolàri eos, qui in omni pressùra sunt, per exhortatiònem, qua exhortàmur et ipsi a Deo. Quòniam sicut abùndant passiònes Christi in nobis; ita et per Christum abùndat consolàtio nostra.

℟. Dòmine, ne in ira tua àrguas me, neque in furòre tuo corrìpias me: * Miserère mei, Dòmine, quòniam infìrmus sum. ℣. Timor et tremor venèrunt super me, et contexèrunt me tènebræ. Miserère.

Lectio II.

Sive autem tribulàmur pro vestra exhortatiòne et salùte, sive consolàmur pro vestra consolatiòne, sive exhortàmur pro vestra exhortatiòne et salùte, quæ operàtur toleràntiam earùmdem passiònum, quas et nos pàtimur: ut spes nostra firma sit pro vobis: scièntes quod sicut sòcii passiònum estis, sic èritis et consolatiònis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et jùdicas æquitàtem, esto refùgium pàuperum in tribulatiòne: * Quia tu solus labòrem et dolòrem consìderas. ℣. Tibi enim derelìctus est pauper, pupìllo tu eris adjùtor. Quia.

Lectio III.

Non enim vòlumus ignoràre vos, fratres, de tribulatiòne no-

stra, quæ facta est in Asia, quòniam supra modum gravàti sumus supra virtùtem, ita ut tædèret nos ètiam vìvere. Sed ipsi in nobismetìpsis respònsum mortis habùimus, ut non simus fidèntes in nobis, sed in Deo, qui sùscitat mòrtuos: qui de tantis perìculis nos erìpuit, et èruit: in quem speràmus quòniam et adhuc erìpiet, adjuvàntibus et vobis in oratiòne pro nobis: ut ex multòrum persònis, ejus quæ in nobis est donatiònis, per multos gratiæ agàntur pro nobis.

℞. A dextris est mihi Dòminus, ne commòvear: * Propter hoc dilatàtum est cor meum, et exultàvit lìngua mea. ℣. Dòminus pars hæreditàtis meæ et càlicis mei. Propter. Glòria Patri. Propter.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Lectio IV.

Ex præf. in Ep. B. Pauli.

Beati Pàuli Epistolàrum lectiònem dum assìdue auscùlto, perque hebdòmadas sìngulas bis sæpe, et ter et quater, quotiescùmque sanctòrum Màrtyrum memòrias celebràmus, gàudio exùlto, tuba illa spiritàli pèrfruens, et èxcitor, ac desidèrio incalèsco, vocem mihi amìcam agnòscens, et fere præsèntem ipsum intuèri, et disserèntem audìre vìdeor. Sed tamen dòleo, et molèste fero, quod virum hunc non omnes, sicut par est, cognòscunt: verum ita illum nonnùlli ignòrant, ut ne Epistolàrum quidem ejus nùmerum plane sciant. Hoc vero non imperìtia facit: sed quod nolint beàti hujus viri scripta assìdue in mànibus habère.

℞. Notas mihi fecìsti Dòmine, vias vitæ: * Adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: delectatiònes in dèxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi. Adimplèbis.

Lectio V.

Neque enim nos, quæ scimus, si quid scimus, ab ingènii bonitàte atque acùmine scimus: sed quod erga hunc virum impènse affècti, ab illìus lectiòne nùmquam discèdimus: sìquidem qui amant, ii plus quam cèteri omnes eòrum facta norunt quos amant, ut qui de iis ipsis sint sollìciti. Id quod beàtus hic vèluti ostèndens, ad Philippènses ait: Sicut est mihi justum, ut hoc de vobis òmnibus sèntiam, eo quod hàbeam vos in corde, et in vìnculis meis, et in defensiòne et confirmatiòne Evangèlii.

℞. Dìligam te, Dòmine, virtus mea: Dòminus firmamèntum meum, * Et refùgium meum. ℣. Liberàtor meus, Deus meus, adjùtor meus. Et.

Lectio VI.

Quapropter si et vos quoque lectiòni diligènter attèndere voluèritis, nihil àliud vobis erit requirèndum. Verax est enim Christi sermo dicèntis: Quærite, et inveniètis: pulsàte, et aperiètur vobis. Cèterum, quandòquidem complùres ex iis qui huc nobìscum convèniunt, et liberòrum educatiònem, et uxòris curam, et famìliæ providèntiam suscepère, ob idque totos sese huic labòri dare non sùstinent: at certe ipsi vos excitàte ad ea saltem capiènda, quæ àlii collègerint; stùdii tantùmdem iis, quæ dicta fùerint, auscultàndis, quantum pecùniis colligèndis impertièntes. Nam etsi turpe sit, non nisi tantum stùdii a vobis exìgere, optàbile tamen erit, si tantum saltem tribuàtis.

℞. Dòmini est terra, et plenitùdo ejus: * Orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo. ℣. Ipse super mària fundàvit eam, et super flùmina præparàvit illam. Orbis. Glòria Patri. Orbis.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 2.

In illo tèmpore: Nùptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat mater Jesu ibi. Vocàtus est autem et Jesus, et discìpuli ejus ad nùptias. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Tr. 9. in Joan. post init.

Quod Dòminus invitàtus venit ad nùptias, ètiam excèpta mystica significatiòne, confirmàre vòluit quod ipse fecit nùptias. Futùri enim erant, de quibus dixit Apòstolus, prohibèntes nùbere, et dicèntes quod malum essent nùptiæ, et quod diàbolus eas fecìsset: cum idem Dòminus dicat in Evangèlio, interrogàtus utrum lìceat hòmini dimìttere uxòrem suam ex quàlibet causa, Non licère, excèpta causa fornicatiònis. In qua responsiòne, si meminìstis, hoc ait: Quod Deus conjùnxit, homo non sèparet.

℞. Ad te, Dòmine, levàvi ànimam meam: * Deus meus, in te confìdo, non erubèscam. ℣. Custòdi ànimam meam, et èripe me. Deus.

Lectio VIII.

Et qui bene erudìti sunt in fide Cathòlica, novèrunt quod Deus fècerit nùptias: et sicut conjùnctio a Deo, ita divòrtium a diàbolo sit. Sed proptèrea in causa fornicatiònis licet uxòrem dimìttere: quia ipsa esse uxor prior nòluit, quæ fidem conjugàlem marìto non servàvit. Nec illæ, quæ virginitàtem Deo vovent, quamquam ampliòrem gradum honòris et sanctitàtis in Ecclèsia tèneant, sine nùptiis sunt: nam et ipsæ pèrtinent ad nùptias cum tota Ecclèsia, in quibus nùptiis sponsus est Christus.

℞. Duo Sèraphim clamàbant alter ad àlterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dòminus Deus Sàbaoth: * Plena est omnis terra glòria ejus. ℣. Tres sunt qui testimònium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spìritus sanctus, et hi tres unum sunt. Sanctus. Glòria Patri. Plena.

Hoc ℞. semper dicitur post VIII. Lectionem ab hac Dominica usque ad Septuagesimam in Dominicis tantum.

Lectio IX.

Ac per hoc ergo Dòminus invitàtus venit ad nùptias, ut conjugàlis càstitas firmarètur, et ostenderètur sacramèntum nuptiàrum: quia et illàrum nuptiàrum sponsus persònam Dòmini figuràbat, cui dictum est: Servàsti vinum bonum usque adhuc. Bonum enim vinum Christus servàvit usque adhuc, id est, Evangèlium suum.

Te Deum, laudàmus, 19.

Ad Laudes, omnia ut in Psalterio, 19.

Ad Bened. Ant. Nùptiæ fàctæ sunt * in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum Marìa Matre sua.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui cœlèstia simul et terrèna moderàris: supplicatiònes pòpuli tui clemènter exàudi, et pacem tuam nostris concède tempòribus. Per Dòminum.

Deinde fiunt commem. ut supra in Vesperis Sabbati, 163.

Ad Horas, et Vesperas omnia ut in Psalterio de Dominica.

Ad Magnif. Ant. Deficiènte vino, * jussit Jesus implèri hydrias aqua, quæ in vinum convèrsa est, allelùja.

Deinde fiunt com. ut supra in Vesperis Sabbati, 163.

Post Octavam Epiphaniæ usque ad Quadragesimam, quando occurrit fieri de Feria, fit Officium ut in Psalterio, exceptis iis, quæ sunt propria. Oratio vero dicitur de Dominica præcedenti.

Feria Secunda.

De Epìstola secùnda ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 3.

Incipimus ìterum nosmetìpsos commendàre? aut nùmquid egèmus [sicut quidam] commendatìtiis epìstolis ad vos, aut ex vobis? Epìstola nostra vos estis, scripta in còrdibus nostris, quæ scitur et lègitur ab òmnibus homìnibus: manifestàti quod epìstola estis Christi, ministràta a nobis, et scripta non atramènto, sed Spìritu Dei vivi: non in tàbulis lapìdeis, sed in tàbulis cordis carnàlibus.

℞. Quam magna multitùdo dulcèdinis tuæ Dòmine, * Quam abscondìsti timèntibus te! ℣. Et perfecìsti eis, qui sperant in te, Dòmine, in conspèctu filiòrum hòminum. Quam.

Lectio II.

Fiduciam autem talem habèmus per Christum ad Deum: non quod sufficièntes simus cogitàre àliquid a nobis, quasi ex nobis: sed sufficièntia nostra ex Deo est: qui et idòneos nos fecit minìstros novi Testamènti, non lìttera, sed Spìritu: lìttera enim occìdit, Spìritus autem vivìficat. Quod si ministràtio mortis lìtteris deformàta in lapìdibus, fuit in glòria: ita ut non possent intèndere fìlii Israel in fàciem Mòysi, propter glòriam vultus ejus, quæ evacuàtur; quòmodo non magis ministràtio Spìritus erit in glòria!

℞. Adjùtor meus esto, Deus: * Ne derelìnquas me. ℣. Neque despìcias me, Deus salutàris meus. Ne.

Lectio III.

Nam si ministràtio damnatiònis glòria est: multo magis abùndat ministèrium justìtiæ in glòria. Nam nec glorificàtum est, quod clàruit in hac parte, propter excellèntem glòriam. Si enim quod evacuàtur, per glòriam est: multo magis

quod manet, in glòria est. Habèntes ìgitur talem spem, multa fidùcia ùtimur: et non sicut Mòyses ponèbat velàmen super fàciem suam, ut non intènderent fìlii Israel in fàciem ejus, quod evacuàtur, sed obtùsi sunt sensus eòrum. Usque in hodièrnum enim diem idìpsum velàmen in lectiòne vèteris Testamènti manet non revelàtum, quòniam in Christo evacuàtur.

℟. Benedìcam Dòminum in omni tèmpore: * Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dòmino laudàbitur ànima mea: àudiant mansuèti, et lætèntur. Semper. Glòria Patri. Semper.

℟℟. in hac et seq. Feriis posita, repetuntur in Feriis sequentium Hebd. usque ad Septuag.

Feria Tertia.

De Epìstola secùnda ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 5.

Scimus enim, quòniam si terrèstris domus nostra hujus habitatiònis dissolvàtur, quod ædificatiònem ex Deo habèmus domum non manufàctam, ætèrnam in cœlis. Nam et in hoc ingemìscimus, habitatiònem nostram, quæ de cœlo est, superìndui cupièntes: si tamen vestìti, non nudi inveniàmur. Nam et qui sumus in hoc tabernàculo, ingemìscimus gravàti: eo quod nòlumus expoliàri, sed supervestìri; ut absorbeàtur quod mortàle est, a vita.

℟. Auribus pèrcipe, Deus, làcrymas meas: ne sìleas a me; remìtte mihi: * Quòniam ìncola ego sum apud te, et peregrìnus. ℣. Complàceat tibi, ut erìpias me: Dòmine, ad adjuvàndum me festìna. Quòniam.

Lectio II.

Audentes ìgitur semper, sciéntes quòniam dum sumus in còrpore, peregrinàmur a Dòmino [per fidem enim ambulàmus, et non per speciem]: audèmus autem, et bonam voluntàtem habèmus magis peregrinàri a còrpore, et præsèntes esse ad Dòminum. Et ìdeo contèndimus, sive absèntes sive præsèntes, placère illi. Omnes enim nos manifestàri opòrtet ante tribùnal Christi, ut rèferat unusquìsque pròpria còrporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. Stàtuit Dòminus supra petram pedes meos, et dirèxit gressus meos, Deus: * Et misit in os meum cànticum novum. ℣. Exaudìvit preces meas: et edùxit me de lacu misèriæ. Et.

Lectio III.

Scientes ergo timòrem Dòmini, homìnibus suadèmus, Deo autem manifèsti sumus. Spero autem et in conscièntiis vestris manifèstos nos esse. Non ìterum commendàmus nos vobis, sed occasiònem damus vobis gloriàndi pro nobis: ut habeàtis ad eos qui in fàcie gloriàntur, et non in corde. Sive enim mente excèdimus, Deo: sive sòbrii sumus, vobis. Càritas enim Christi urget nos: æstimàntes hoc, quòniam si unus pro òmnibus mòrtuus est, ergo omnes mòrtui sunt: et pro òmnibus mòrtuus est Christus: ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mòrtuus est et resurrèxit.

℟. Ego dixi, Dòmine, miserère mei: * Sana ànimam meam, quia peccàvi tibi. ℣. Ab òmnibus iniquitàtibus meis èripe me, Dòmine. Sana. Glòria Patri. Sana.

Feria Quarta.

De Epìstola secùnda ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 7.

Has ergo habèntes promissiònes, carìssimi, mundèmus nos ab omni inquinamènto carnis et spìritus, perficièntes sanctificatiònem in timòre Dei. Càpite nos. Nèminem læsimus, nèminem corrùpimus, nèminem circumvènimus. Non ad condemnatiònem vestram dico. Prædìximus enim, quod in còrdibus nostris estis ad commorièndum et ad convivèndum.

℟. Ne perdìderis me cum iniquitàtibus meis: * Neque in finem iràtus resèrves mala mea. ℣. Non intres in judìcium cum servo tuo, Dòmine. Neque.

Lectio II.

Multa mihi fidùcia est apud vos, multa mihi gloriàtio pro vobis, replètus sum consolatiòne, superabùndo gàudio in omni tribulatiòne nostra. Nam et cum venissèmus in Macedòniam, nullam rèquiem hàbuit caro nostra, sed omnem tribulatiònem passi sumus: foris pugnæ, intus timòres. Sed qui consolàtur hùmiles, consolàtus

est nos Deus in advèntu Titi. Non solum autem in advèntu ejus, sed ètiam in consolatiòne, qua consolàtus est in vobis, rèferens nobis vestrum desidèrium, vestrum fletum, vestram æmulatiònem pro me, ita ut magis gaudèrem.

℟. Paràtum cor meum, Deus, paràtum cor meum: * Cantàbo, et psalmum dicam Dòmino. ℣. Exùrge, glòria mea, exùrge, psaltèrium et cìthara, exùrgam dilùculo. Cantàbo.

Lectio III.

Quoniam etsi contristàvi vos in epìstola, non me pœnitet: et si pœnitèret, videns quod epìstola illa [etsi ad horam] vos contristàvit, nunc gàudeo: non quia contristàti estis, sed quia contristàti estis ad pœnitèntiam. Contristàti enim estis secùndum Deum, ut in nullo detrimèntum patiàmini ex nobis. Quæ enim secùndum Deum tristìtia est, pœnitèntiam in salùtem stàbilem operàtur: sæculi autem tristìtia mortem operàtur.

℟. Adjùtor meus, tibi psallam, quia, Deus, suscèptor meus es: * Deus meus, misericòrdia mea. ℣. Lætàbor et exultàbo in te, psallam nòmini tuo, Altìssime. Deus. Glòria Patri. Deus.

Feria Quinta.

De Epìstola secùnda ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 10.

Ipse autem ego Pàulus òbsecro vos, per mansuetùdinem et modèstiam Christi, qui in fàcie quidem hùmilis sum inter vos, absens autem confìdo in vobis. Rogo autem vos, ne præsens àudeam per eam confidèntiam, qua exìstimor audère in quosdam, qui arbitràntur nos tamquam secùndum carnem ambulèmus. In carne enim ambulàntes, non secùndum carnem militàmus.

℟. Deus, in te speràvi, Dòmine, non confùndar in ætèrnum: in justìtia tua lìbera me, * Et èripe me. ℣. Inclìna ad me àurem tuam, et salva me. Et.

Lectio II.

Nam arma milìtiæ nostræ non carnàlia sunt, sed potentia Deo ad destructiònem munitiònum, consìlia destruèntes, et omnem altitùdinem extollèntem se advèrsus scièntiam Dei, et in captivitàtem redigèntes omnem intellèctum in obsèquium Christi, et in promptu habèntes ulcìsci omnem inobedièntiam, cum implèta fùerit vestra obedièntia. Quæ secùndum fàciem sunt, vidète. Si quis confìdit sibi Christi se esse, hoc cògitet ìterum apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et nos.

℟. Repleàtur os meum làude tua, ut hymnum dicam glòriæ tuæ, tota die magnitùdinem tuam: noli me projìcere in tèmpore senectùtis: * Dum defècerit in me virtus mea, ne derelìnquas me. ℣. Gaudèbunt làbia mea cum cantàvero tibi. Dum.

Lectio III.

Nam, et si àmplius àliquid gloriàtus fùero de potestàte nostra, quam dedit nobis Dòminus in ædificatiònem, et non in destructiònem vestram, non erubèscam. Ut autem non exìstimer tamquam terrère vos per epìstolas: quòniam quidem epìstolæ, ìnquiunt, graves sunt et fortes: præsèntia autem còrporis infìrma, et sermo contemptìbilis: hoc cògitet qui ejùsmodi est, quia quales sumus verbo per epìstolas absèntes, tales et præsèntes in facto. Non enim audèmus insèrere, aut comparàre nos quibùsdam, qui seìpsos commèndant: sed ipsi in nobis nosmetìpsos metièntes, et comparàntes nosmetìpsos nobis.

℟. Gaudèbunt làbia mea cum cantàvero tibi: * Et ànima mea, quam redemìsti, Dòmine. ℣. Sed et lìngua mea meditàbitur justìtiam tuam, tota die làudem tuam. Et. Glòria Patri. Et.

Feria Sexta.

De Epìstola secùnda ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 12.

Si gloriàri opòrtet [non èxpedit quidem], vèniam autem ad visiònes et revelatiònes Dòmini. Scio hòminem in Christo ante annos quatuòrdecim, [sive in còrpore nèscio, sive extra corpus nèscio, Deus scit], raptum hujùsmodi usque ad tèrtium cœlum. Et scio hujùsmodi hòminem, [sive in còrpore, sive extra corpus, nèscio, Deus scit], quòniam raptus est in paradìsum, et audìvit arcàna verba, quæ non licet hòmini lòqui.

℟. Confitèbor tibi, Dòmine Deus, in toto corde meo, et honorificàbo no-

men tuum in ætèrnum: * Quia misericòrdia tua, Dòmine, magna est super me. ℣. Deus meus es tu et confitèbor tibi; Deus meus es tu, et exaltàbo te. Quia.

Lectio II.

PRO hujùsmodi gloriàbor: pro me autem nihil gloriàbor nisi in infirmitàtibus meis. Nam etsi volùero gloriàri, non ero insìpiens: veritàtem enim dicam: parco autem, ne quis me exìstimet supra id quod videt in me, aut àliquid àudit ex me. Et ne magnitùdo revelatiònum extòllat me, datus est mihi stìmulus carnis meæ àngelus sàtanæ, qui me colaphìzet. Propter quod ter Dòminum rogàvi ut discèderet a me: et dixit mihi: Sùfficit tibi gràtia mea: nam virtus in infirmitàte perfìcitur.

℟. Misericòrdia tua, Dòmine, magna est super me: * Et liberàsti ànimam meam ex infèrno inferiòri. ℣. In die tribulatiònis meæ clamàvi ad te, quia exaudìsti me. Et.

Lectio III.

LIBENTER ìgitur gloriàbor in infirmitàtibus meis, ut inhàbitet in me virtus Christi. Propter quod plàceo mihi in infirmitàtibus meis, in contumèliis, in necessitàtibus, in persecutiònibus, in angùstiis pro Christo. Cum enim infìrmor, tunc potens sum. Factus sum insìpiens, vos me coegìstis. Ego enim a vobis dèbui commendàri: nihil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apòstoli, tamètsi nihil sum.

℟. Factus est mihi Dòminus in refùgium: * Et Deus meus in auxìlium spei meæ. ℣. Erìpuit me de inimìcis meis fortìssimis, et factus est Dòminus protèctor meus. Et. Glòria Patri. Et.

Sabbato.

De Epìstola secùnda ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 13.

ECCE tèrtio hoc vènio ad vos: In ore duòrum vel trium tèstium stabit omne verbum. Prædìxi, et prædìco, ut præsens, et nunc absens, iis qui ante peccavèrunt, et cèteris òmnibus, quòniam si vènero ìterum, non parcam. An experimèntum quæritis ejus, qui in me lòquitur Christus, qui in vobis non infirmàtur, sed potens est in vobis?

Nam etsi crucifixus est ex infirmitàte: sed vivit ex virtùte Dei. Nam et nos infìrmi sumus in illo: sed vivèmus cum eo ex virtùte Dei in vobis.

℟. Ne perdìderis me cum iniquitàtibus meis: * Neque in finem iràtus resèrves mala mea. ℣. Non intres in judìcium cum servo tuo, Dòmine. Neque.

Lectio II.

NOSMETIPSOS tentàte si estis in fide: ipsi vos probàte. An non cognòscitis vosmetìpsos, quia Christus Jesus in vobis est? nisi forte rèprobi estis. Spero autem quod cognoscètis, quia nos non sumus rèprobi. Oràmus autem Deum, ut nihil mali faciàtis: non ut nos probàti appareàmus, sed ut vos quod bonum est faciàtis: nos autem ut rèprobi simus. Non enim pòssumus àliquid advèrsus veritàtem, sed pro veritàte. Gaudèmus enim, quòniam nos infìrmi sumus, vos autem potèntes estis. Hoc et oràmus vestram consummatiònem.

℟. Paràtum cor meum, Deus, paràtum cor meum, * Cantàbo, et psalmum dicam Dòmino. ℣. Exùrge, glòria mea, exùrge psaltèrium, et cìthara, exùrgam dilùculo. Cantàbo.

Lectio III.

IDEO hæc absens scribo: ut non præsens dùrius agam secùndum potestàtem, quam Dòminus dedit mihi in ædificatiònem, et non in destructiònem. De cètero, fratres, gaudète, perfècti estòte, exhortàmini, idem sàpite, pacem habète, et Deus pacis et dilectiònis erit vobìscum. Salutàte ìnvicem in òsculo sancto. Salùtant vos omnes sancti. Gràtia Dòmini nostri Jesu Christi, et càritas Dei et communicàtio sancti Spìritus sit cum òmnibus vobis. Amen.

℟. Adjùtor meus, tibi psallam, quia Deus, suscèptor meus es: * Deus meus, misericòrdia mea. ℣. Lætàbor et exultàbo in te, psallam nòmini tuo, Altìssime. Deus. Glòria Patri. Deus.

Ad Vesperas.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, infirmitàtem nostram propìtius rèspice: atque ad protegèndum nos dèxteram tuæ majestàtis extènde. Per Dòminum.

Dom. III. p. Epiph.

Ad Matutinum, omnia ut in Psalterio.

In 1. Nocturno

Incipit Epìstola B. Pàuli Apòstoli ad Gàlatas.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus Apòstolus non ab homìnibus, neque per hòminem, sed per Jesum Christum, et Deum Patrem, qui suscitàvit eum a mòrtuis: et qui mecum sunt omnes fratres, Ecclèsiis Galàtiæ. Gràtia vobis et pax a Deo Patre, et Dòmino nostro Jesu Christo, qui dedit semetìpsum pro peccàtis nostris, ut erìperet nos de præsènti sæculo nequam, secùndum voluntàtem Dei et Patris nostri, cui est glòria in sæcula sæculòrum. Amen.

℟. Dòmine, ne in ira tua àrguas me, neque in furòre tuo corrìpias me: * Miserère mei, Dòmine, quòniam infìrmus sum. ℣. Timor et tremor venèrunt super me, et contexèrunt me tènebræ. Miserère.

Lectio II.

Miror quod sic tam cito transferìmini ab eo, qui vos vocàvit in gràtiam Christi, in àliud Evangèlium: quod non est àliud, nisi sunt àliqui qui vos contùrbant, et volunt convèrtere Evangèlium Christi. Sed licet nos, aut Angelus de cœlo evangelìzet vobis prætèrquam quod evangelizàvimus vobis, anathèma sit. Sicut prædìximus, et nunc ìterum dico: Si quis vobis evangelizàverit præter id quod accepìstis, anathèma sit. Modo enim homìnibus suàdeo, an Deo? An quæro homìnibus placère? Si adhuc homìnibus placèrem, Christi servus non essem.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et jùdicas æquitàtem, esto refùgium pàuperum in tribulatiòne: * Quia tu solus labòrem et dolòrem consìderas. ℣. Tibi enim derelìctus est pauper, pupìllo tu eris adjùtor. Quia.

Lectio III.

Notum enim vobis fàcio, fratres, Evangèlium quod evangelizàtum est a me, quia non est secùndum hòminem: neque enim ego ab hòmine accèpi illud, neque dìdici: sed per revelatiònem Jesu Christi. Audìstis enim conversatiònem meam aliquàndo in Judaìsmo: quòniam supra modum persequèbar Ecclèsiam Dei, et expugnàbam illam, et proficièbam in

Judaìsmo supra multos coætàneos meos in gènere meo, abundàntius æmulàtor exìstens paternàrum meàrum traditiònum.

℟. A dextris est mihi Dòminus, ne commòvear: * Propter hoc dilatàtum est cor meum, et exultàvit lìngua mea. ℣. Dòminus pars hæreditàtis meæ, et càlicis mei. Propter. Glòria Patri. Propter.

In 2. Nocturno

De Expositiòne S. Augustìni Epìscopi in Epìstolam ad Gàlatas.

Lectio IV.
In Præfatione, tom. 4.

Causa, propter quam scribit Apòstolus ad Gàlatas, hæc est: ut intèlligant gràtiam Dei id secum àgere, ut sub lege jam non sint. Cum enim prædicàta eis esset Evangèlii gràtia, non defuèrunt quidam ex circumcisiòne, quamvis Christiàni nòmine, nondum tamen tenèntes ipsum gràtiæ benefìcium, et adhuc volèntes esse sub onèribus legis, quæ Dòminus Deus imposùerat, non justìtiæ servièntibus, sed peccàto, justam scìlicet legem injùstis homìnibus dando ad demonstrànda peccàta eòrum, non auferènda. Non enim àufert peccàta, nisi gràtia fìdei, quæ per dilectiònem operàtur.

℟. Notas mihi fecìsti, Dòmine, vias vitæ: * Adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: delectatiònes in dèxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi. Adimplèbis.

Lectio V.

Sub hac ergo gràtia jam Gàlatas constitùtos illi volèbant constitùere sub onèribus legis, asseveràntes nihil eis prodèsse Evangèlium, nisi circumcideréntur, et cèteras carnàles Judàici ritus observatiònes subìrent. Et ìdeo Pàulum Apòstolum suspèctum habère cœperant, a quo illis Evangèlium prædicàtum erat, tamquam non tenèntem disciplìnam ceteròrum Apostolòrum, qui gentes cogèbant judaizàre.

℟. Dìligam te, Dòmine, virtus mea: Dòminus firmamèntum meum, * Et refùgium meum. ℣. Liberàtor meus, Deus meus, adjùtor meus. Et.

Lectio VI.

Talis quidem quæstio est et in Epìstola ad Romànos: verùmtamen vidètur àliquid interèsse, quod ibi contentiònem ipsam dìrimit, litèmque

compònit, quæ inter eos qui ex Judæis, et eos qui ex gèntibus credìderant, orta erat: cum illi tamquam ex mèritis òperum legis, sibi rèdditum Evangèlii præmium arbitraréntur, quod præmium incircumcìsis tamquam immèritis nolèbant dari: illi contra Judæis se præfèrre gestìrent, tamquam interfectòribus Dòmini. In hac vero Epìstola ad eos scribit, qui jam commòti erant auctoritàte illòrum, qui ex Judæis erant, et ad observatiònes legis cogèbant.

℟. Dòmini est terra, et plenitùdo ejus: * Orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo. ℣. Ipse super mària fundàvit eam, et super flùmina præparàvit illam. Orbis. Glòria Patri. Orbis.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 8.

In illo tèmpore: Cum descendìsset Jesus de monte, secùtæ sunt eum turbæ multæ: et ecce lepròsus vèniens, adoràbat eum. Et rèliqua.

Homilìa S. Herònymi Presbyteri.

L. 1. Com. in c. 8. Matth.

De monte Dòmino descendènte occùrrunt turbæ, quia ad altiòra ascèndere non valuèrunt. Et primus ei occùrrit lepròsus: necdum enim pòterat cum lepra tam multìplicem in monte Salvatòris audìre sermònem. Et notàndum, quod hic primus speciàliter curàtus sit: secùndo, puer Centuriònis: tèrtio socrus Petri fèbriens in Caphàrnaum: quarto loco, qui oblàti sunt ei a dæmònio vexàti: quorum spìritus verbo eijcièbat, quando et omnes male habèntes curàvit.

℟. Ad te, Dòmine, levàvi ànimam meam: * Deus meus, in te confìdo, non erubèscam. ℣. Custòdi ànimam meam, et èripe me. Deus.

Lectio VIII.

Et ecce lepròsus vèniens adoràbat eum, dicens. Recte post prædicatiònem atque doctrìnam, signi offèrtur occàsio, ut per virtùtem miràculi, prætèritus apud audièntes sermo firmètur. Dòmine, si vis, potes me mundàre. Qui voluntàtem rogat, de virtùte non dùbitat. Et extèndens Jesus manum tètigit eum, dicens: Volo, mundàre. Extendènte manum Dòmino, statim lepra fugit. Simùlque consìdera, quam

hùmilis, et sine jactàntia respònsio. Ille dìxerat, Si vis: Dòminus respòndit, Volo. Ille præmìserat, Potes me mundàre: Dòminus jùngit, et dicit, Mundàre. Non ergo, ut plerìque Latinòrum putant, jungèndum est et legèndum, Volo mundàre; sed separàtim, ut primum dicat, Volo: deìnde ìmperet, Mundàre.

℟. Duo Sèraphim clamàbant alter ad àlterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dòminus Deus Sàbaoth: * Plena est omnis terra glòria ejus. ℣. Tres sunt qui testimònium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spìritus Sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glòria Patri. Plena.

Lectio IX.

Et ait illi Jesus: Vide, nèmini dìxeris. Et revèra quid erat necèsse ut sermòne jactàret, quod còrpore præferèbat? Sed vade, ostènde te sacerdòti. Vàrias ob càusas mittit eum ad sacerdòtem: primum, propter humilitàtem, ut sacerdòtibus defèrre honòrem videàtur. Erat enim lege præcèptum, ut, qui mundàti fùerant a lepra, offèrrent mùnera sacerdòtibus. Deìnde, ut mundàtum vidèntes lepròsum, aut crèderent Salvatòri, aut non crèderent: si crèderent, salvarèntur: si non crèderent, inexcusàbiles forent. Et simul ne, quod in eo sæpìssime criminabàntur, legem viderètur infrìngere.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes omnia ut in Psalterio.

Ad Bened., Ant. Cum descendìsset * Jesus de monte, ecce lepròsus vèniens adoràbat eum, dicens: Dòmine, si vis, potes me mundàre: et extèndens manum, tètigit eum, dicens: Volo, mundàre.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, infirmitàtem nostram propìtius rèspice: atque ad protegèndum nos dèxteram tuæ majestàtis extènde. Per Dòminum.

Ad Magnif., Ant. Dòmine, * si vis, potes me mundàre; et ait Jesus: Volo, mundàre.

Feria Secunda.

De Epìstola ad Gàlatas.

Lectio I. Cap. 3.

O insensati Gàlatæ, quis vos fascinàvit non obedìre veritàti, ante quorum òculos Jesus Christus præscrìptus est,

in vobis crucifixus? Hoc solum a vobis volo dìscere: Ex opèribus legis spìritum accepìstis, an ex audìtu fìdei? Sic stulti estis, ut cum spìritu cœpèritis, nunc carne consummèmini? Tanta passi estis sine càusa? si tamen sine càusa. Qui ergo trìbuit vobis spìritum, et operàtur virtùtes in vobis: ex opèribus legis, an ex audìtu fìdei? Sicut scriptum est: Abraham crèdidit Deo, et reputàtum est illi ad justìtiam.

℟. Quam magna, 355.

Lectio II.

COGNOSCITE ergo, quia qui ex fide sunt, ii sunt fìlii Abrahæ. Pròvidens autem Scriptùra, quia ex fide justìficat gentes Deus, prænuntiàvit Abrahæ: Quia benedicèntur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicèntur cum fidèli Abraham. Quicùmque enim ex opèribus legis sunt, sub maledìcto sunt. Scriptum est enim: Maledìctus omnis, qui non permànserit in òmnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut fàciat ea.

℟. Adjùtor meus, 355.

Lectio III.

QUONIAM autem in lege nemo justificàtur apud Deum, manifèstum est: quia justus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide, sed, Qui fècerit ea, vivet in illis. Christus nos redèmit de maledìcto legis, factus pro nobis maledìctum: quia scriptum est: Maledìctus omnis qui pendet in ligno: ut in gèntibus benedìctio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitatiònem spìritus accipiàmus per fidem.

℟. Benedìcam, 356.

Feria Tertia.

De Epìstola ad Gàlatas.

Lectio I. Cap. 5.

STATE, et nolìte ìterum jugo servitùtis continèri. Ecce ego Pàulus dico vobis: quòniam si circumcidàmini, Christus vobis nihil pròderit. Testìficor autem rursus omni hòmini circumcidènti se, quòniam dèbitor est univèrsæ legis facièndæ. Evacuàti estis a Christo, qui in lege justificàmini: a gràtia excidìstis. Nos enim spìritu ex fide spem justìtiæ expectàmus.

℟. Auribus pèrcipe, 356.

Lectio II.

NAM in Christo Jesu neque circumcìsio àliquid valet, neque præpùtium: sed fides, quæ per caritàtem operàtur.

Currebàtis bene; quis vos impedìvit veritàti non obedìre? Persuàsio hæc non est ex eo, qui vocat vos. Mòdicum fermèntum totam massam corrùmpit. Ego confìdo in vobis in Dòmino, quod nihil àliud sapiètis: qui autem contùrbat vos, portàbit judìcium, quicùmque est ille.

℟. Stàtuit, 356.

Lectio III.

EGO autem, fratres, si circumcisiònem adhuc prædìco, quid adhuc persecutiònem pàtior? Ergo evacuàtum est scàndalum crucis. Utinam et abscindàntur qui vos contùrbant! Vos enim in libertàtem vocàti estis, fratres: tantum ne libertàtem in occasiònem detis carnis, sed per caritàtem spìritus servìte ìnvicem. Omnis enim lex in uno sermòne implètur: Dìliges pròximum tuum sicut teìpsum. Quod si ìnvicem mordètis, et comèditis, vidète ne ab ìnvicem consumàmini. Dico autem: spìritu ambulàte, et desidèria carnis non perficiètis. Caro enim concupìscit advèrsus spìritum, spìritus autem advèrsus carnem: hæc enim sibi ìnvicem adversàntur, ut non quæcùmque vultis, illa faciàtis.

℟. Ego dixi, 357.

Feria Quarta.

Incipit Epìstola B. Pàuli Apòstoli ad Ephèsios.

Lectio I. Cap. 1.

PAULUS, Apòstolus Jesu Christi per voluntàtem Dei, òmnibus sanctis qui sunt Ephesi et fidèlibus in Christo Jesu. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo. Benedìctus Deus et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, qui benedìxit nos in omni benedictiòne spirituàli in cœlèstibus in Christo, sicut elègit nos in ipso ante mundi constitutiònem, ut essèmus sàncti et immaculàti in conspèctu ejus in caritàte.

℟. Ne perdìderis, 357.

Lectio II.

QUI prædestinàvit nos in adoptiònem filiòrum per Jesum Christum in ipsum, secùndum propòsitum voluntàtis suæ, in làudem glòriæ gràtiæ suæ, in qua gratificàvit nos in dilècto Fìlio suo. In quo habèmus redemptiònem per sànguinem ejus, remissiònem peccatòrum, secùndum divìtias gràtiæ ejus, quæ superabundàvit in nobis in omni sapièntia et prudèntia: ut notum fàceret nobis sacramèntum volun-

tàtis suæ, secùndum beneplàcitum ejus, quod propòsuit in eo, in dispensatiòne plenitùdinis tèmporum, instauràre òmnia in Christo, quæ in cœlis, et quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Paràtum cor, 358.

Lectio III.

In quo ètiam et nos sorte vocàti sumus, prædestinàti secùndum propòsitum ejus, qui operàtur òmnia secùndum consìlium voluntàtis suæ: ut simus in làudem glòriæ ejus nos, qui ante speràvimus in Christo. In quo et vos, cum audissètis verbum veritàtis [Evangèlium salùtis vestræ], in quo et credèntes signàti estis Spìritu promissiònis sancto, qui est pignus hæreditàtis nostræ, in redemptiònem acquisitiònis, in làudem glòriæ ipsìus.

℟. Adjùtor meus, 358.

Feria Quinta.

De Epìstola ad Ephèsios.

Lectio I. Cap. 4.

Obsecro ìtaque vos ego vinctus in Dòmino, ut digne ambulètis vocatiòne qua vocàti estis, cum òmni humilitàte et mansuetùdine, cum patièntia, supportàntes ìnvicem in caritàte, sollìciti servàre unitàtem Spìritus in vìnculo pacis. Unum corpus, et unus spìritus, sicut vocàti estis in una spe vocatiònis vestræ. Unus Dòminus, una fides, unum baptìsma. Unus Deus et Pater òmnium, qui est super omnes, et per òmnia, et in òmnibus nobis.

℟. Deus in te, 358.

Lectio II.

Unicuique autem nostrum data est gràtia secùndum mensùram donatiònis Christi. Propter quod dicit: Ascèndens in altum, captìvam duxit captivitàtem: dedit dona homìnibus. Quod autem ascèndit, quid est, nisi quia et descèndit primum in inferiòres partes terræ? Qui descèndit ipse est et qui ascèndit super omnes cœlos, ut implèret òmnia.

℟. Repleàtur os, 359.

Lectio III.

Et ipse dedit quosdam quidem Apòstolos, quosdam autem Prophètas, àlios vero Evangelìstas, àlios autem pastòres, et doctòres ad consummatiònem sanctòrum in opus ministèrii, in ædificatiònem còrporis Christi: donec occurràmus omnes in unitàtem fìdei, et agnitiònis Fìlii Dei in virum perfèctum, in mensùram ætàtis plenitùdinis Christi: ut jam non simus pàrvuli fluctuàntes, et circumferàmur omni vento doctrìnæ in nequìtia hòminum, in astùtia ad circumventiònem erròris. Veritàtem autem facièntes in caritàte, crescàmus in illo per òmnia, qui est caput Christus.

℟. Gaudèbunt labia, 359.

Feria Sexta.

De Epìstola ad Ephèsios.

Lectio I. Cap. 5.

Estote ergo imitatòres Dei, sicut fìlii carìssimi: et ambulàte in dilectiòne, sicut et Christus dilèxit nos, et tràdidit semetìpsum pro nobis oblatiònem et hòstiam Deo in odòrem suavitàtis. Fornicàtio autem, et omnis immundìtia, aut avarìtia, nec nominètur in vobis, sicut decet sanctos: aut turpitùdo, aut stultilòquium, aut scurrìlitas, quæ ad rem non pèrtinet: sed magis gratiàrum actio.

℟. Confitèbor tibi, 359.

Lectio II.

Hoc enim scitòte intelligèntes, quod omnis fornicàtor, aut immùndus, aut avàrus, quod est idolòrum sèrvitus, non habet hæreditàtem in regno Christi et Dei. Nemo vos sedùcat inànibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fìlios diffidèntiæ. Nolìte ergo èffici partìcipes eòrum. Eràtis enim aliquàndo tènebræ: nunc autem lux in Dòmino. Ut fìlii lucis ambulàte.

℟. Misericòrdia tua, 360.

Lectio III.

Fructus enim lucis est in omni bonitàte, et justìtia, et veritàte: probàntes quid sit beneplàcitum Deo, et nolìte communicàre opèribus infructuòsis tenebràrum, magis autem redargùite. Quæ enim in occùlto fiunt ab ipsis, turpe est et dìcere. Omnia autem, quæ arguùntur, a lùmine manifestàntur; omne enim, quod manifestàtur, lumen est. Propter quod dicit: Surge, qui dormis, et exùrge a mòrtuis, et illuminàbit te Christus.

℟. Factus est, 360.

Sabbato.

De Epìstola ad Ephèsios.

Lectio I. Cap. 6.

Filii, obedìte parèntibus vestris in Dòmino: hoc enim justum est Honòra patrem tuum, et

matrem tuam. Quod est mandàtum primum in promissiòne: ut bene sit tibi, et sis longævus super terram. Et vos patres, nolìte ad iracùndiam provocàre fìlios vestros: sed educàte illos in disciplìna et correptiòne Dòmini.

℟. Ne perdìderis, 361.

Lectio II.

SERVI, obedìte dòminis carnàlibus cum timòre et tremòre, in simplicitàte cordis vestri, sicut Christo; non ad òculum servièntes, quasi hominìbus placèntes, sed ut servi Christi, facièntes voluntàtem Dei ex ànimo, cum bona voluntàte servièntes sicut Dño, et non homìnibus: scièntes quòniam unusquìsque quodcùmque fècerit bonum, hoc recìpiet a Dòmino, sive servus, sive liber. Et vos, dòmini, èadem fàcite illis, remittèntes minas, scièntes quia et illòrum et vester Dòminus est in cœlis: et personàrum acceèptio non est apud eum.

℟. Paràtum cor, 361.

Lectio III.

DE cètero, fratres, confortàmini in Dòmino, et in potèntia virtùtis ejus. Indùite vos armatùram Dei, ut possìtis stare advèrsus insìdias diàboli. Quòniam non est nobis colluctàtio advèrsus carnem et sànguinem: sed advèrsus prìncipes, et potestàtes, advèrsus mundi rectòres tenebràrum harum, contra spirituàlia nequìtiæ, in cœlèstibus. Proptèrea accìpite armatùram Dei, ut possìtis resìstere in die malo, et in òmnibus perfècti stare.

℟. Adjùtor meus, 361.

Ad Vesperas. Oratio.

DEUS, qui nos in tantis perìculis constitùtos, pro humàna scis fragilitàte non posse subsìstere, da nobis salùtem mentis et còrporis; ut ea, quæ pro peccàtis nostris pàtimur, te adjuvànte, vincàmus. Per Dòminum.

Dom. IV. p. Epiph.

In 1. Noctùrno

Incipit Epìstola B. Pàuli Apòstoli ad Philippènses.

Lectio I. Cap. 1.

PAULUS, et Timòtheus servi Jesu Christi, òmnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philìppis, cum Epìscopis et Diacònibus. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo. Gràtias ago Deo meo in omni memòria vestri, semper in cunctis oratiònibus meis pro òmnibus vobis

cum gàudio deprecatiònem fàciens, super communicatiòne vestra in Evangèlio Christi a prima die usque nunc. Confìdens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfìciet usque in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentìre pro òmnibus vobis: eo quod hàbeam vos in corde, et in vìnculis meis, et in defensiòne et confirmatiòne Evangèlii, sòcios gàudii mei omnes vos esse.

℟. Dòmine, ne in ira tua àrguas me, neque in furòre tuo corrìpias me: * Miserère mei, Dòmine, quòniam infìrmus sum.

℣. Timor et tremor venèrunt super me, et contexèrunt me tènebræ. Miserère.

Lectio II.

TESTIS enim mihi est Deus, quòmodo cùpiam omnes vos in viscèribus Jesu Christi. Et hoc oro, ut chàritas vestra magis ac magis abùndet in sciéntia, et in omni sensu: ut probètis potiòra, ut sitis sincèri, et sine offènsa in diem Christi, replèti fructu justìtiæ per Jesum Christum, in glòriam et làudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me sunt, magis ad profèctum venèrunt Evangèlii: ita ut vìncula mea manifèsta fìerent in Christo in omni prætòrio, et in cæteris òmnibus, et plures e fràtribus in Dòmino confidèntes vìnculis meis, abundàntius audèrent sine timòre verbum Dei loqui.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et jùdicas æquitàtem, esto refùgium pàuperum in tribulatiòne: * Quia tu solus labòrem et dolòrem consìderas.

℣. Tibi enim derelìctus est pàuper, pupìllo tu eris adjùtor. Quia.

Lectio III.

QUIDAM quidem et propter invìdiam et contentiònem, quidam autem et propter bonam voluntàtem Christum prædicant, quidam ex caritàte, sciéntes quòniam in defensiònem Evangèlii pòsitus sum. Quidam autem ex contentiòne Christum annùntiant non sincère, existimàntes pressùram se suscitàre vìnculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiònem, sive per veritàtem, Christus annuntiètur: et in hoc gàudeo, sed et gaudèbo.

℟. A dextris est mihi

Dòminus, ne commòvear: * Propter hoc dilatàtum est cor meum, et exultàvit lìngua mea.

℣. Dòminus pars hæreditàtis meæ, et càlicis mei. Propter. Glòria Patri. Propter.

In 2. Nocturno

Ex libro Moràlium sancti Gregòrii Papæ.

Lib. 4. c. 30.

Lectio IV.

Replemus refectiònibus corpus, ne extenuàtum defìciat: extenuàmus abstinèntia, ne nos replètum premat: vegetàmus hoc mòtibus, ne situ immobilitàtis intèreat: sed cìtius hoc collocàndo sìstimus, ne ipsa sua vegetatiòne succùmbat: adjumèntis hoc vèstium tègimus, ne frigus intèrimat: et quæsìta adjumènta projìcimus, ne calor exùrat. Tot ìgitur diversitàtibus occurrèntes, quid àgimus, nisi corruptibilitàti servìmus, ut saltem multiplìcitas impènsi obsèquii corpus sustìneat, quod anxìetas infirmæ mutabilitàtis gravat?

℟. Notas mihi fecìsti, Dòmine, vias vitæ: * Adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: delectatiònes in dèxtera tua usque in finem.

℣. Tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi. Adimplèbis.

Lectio V.

Unde bene per Pàulum dìcitur: Vanitàti enim subjècta est creatùra non volens, sed propter eum qui subjècit eam in spe: quia et ipsa creatùra liberàbitur a servitùte corruptiònis, in libertàtem glòriæ filiòrum Dei. Vanitàti quippe creatùra non volens sùbditur: quia homo, qui ingènitæ constàntiæ statum volens desèruit, pressus justæ mortalitàtis pòndere, nolens mutabilitàtis suæ corruptiòni servit. Sed creatùra hæc tunc a servitùte corruptiònis erìpitur, cum ad filiòrum Dei glòriam incorrùpta resurgèndo sublevàtur.

℟. Dìligam te, Dòmine, virtus mea: Dòminus firmamèntum meum, * Et refùgium meum.

℣. Liberàtor meus, Deus meus, adjùtor meus. Et.

Lectio VI.

Hic ìtaque elècti molèstia vincti sunt, quia adhuc corruptiònis suæ pœna deprimùntur: sed cum corruptìbili carne exùimur, quasi ab his quibus nunc adstrìngimur, molèstiæ vìnculis relaxàmur. Præsentàri namque jam Deo cùpimus, sed adhuc mortàlis còrporis obligatiòne præpedìmur. Jure ergo vincti dìcimur, quia adhuc incèssum nostri desidèrii ad Deum lìberum non habèmus. Unde bene Pàulus ætèrna desìderans, sed tamen adhuc corruptiòni suæ sàrcinam portans, vinctus clamat: Cùpio dissòlvi, et esse cum Christo. Dissòlvi enim non quæreret, nisi se procul dubio vinctum vidèret.

℟. Dòmini est terra, et plenitùdo ejus: * Orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

℣. Ipse super mària fundàvit eam, et super flùmina præparàvit illam. Orbis. Glòria Patri. Orbis.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 8. c.

In illo tèmpore: Ascendènte Jesu in navìculam, secùti sunt eum discìpuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navìcula operirètur flùctibus: ipse vero dormièbat. Et rèliqua.

Homilìa s. Hierònymi Presbyteri.

L. 1. Comm. in c. 8. Matth.

Quintum signum fecit, quando ascèndens navem de Caphàrnaum, ventis imperàvit et mari. Sextum, quando in regiòne Gerasenòrum dedit potestàtem dæmònibus in porcos. Sèptimum, quando ingrèdiens civitàtem suam, paralyticum secùndum curàvit in lèctulo. Primus enim paralyticus est puer Centuriònis.

℟. Ad te, Dòmine, levàvi ànimam meam: * Deus meus, in te confìdo, non erubèscam.

℣. Custòdi ànimam meam, et èripe me. Deus.

Lectio VIII.

Ipse vero dormièbat; et accessèrunt ad eum, et suscitavèrunt eum, dicèntes: Dòmine, sàlva nos. Hujus signi typum in Jona lègimus, quando cèteris periclitàntibus, ipse secùrus est, et dormit, et suscitàtur: et impèrio ac sacramènto passiònis suæ lìberat suscitàntes. Tunc surgens imperàvit ventis et mari. Ex hoc loco intellìgimus, quod omnes creatùræ sèntiant Creatòrem. Quas enim increpàvit, et quibus imperàvit, sèntiunt imperàntem: non erròre hæreticòrum, qui òmnia putant animàntia, sed majestàteIonditòris, quæ apud nos insensibìlia, illi sensibìlia sunt.

℟. Duo Sèraphim clamàbant alter ad àlterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dòminus Deus Sàbaoth: * Plena est omnis terra glòria ejus.
℣. Tres sunt qui testimònium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spìritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glòria Patri. Plena.

Lectio IX.

Porro hòmines miràti sunt, dicèntes: Qualis est hic, quia venti et mare obèdiunt ei? Non discìpuli, sed nautæ, et cèteri qui in navi erant, mirabàntur. Sin autem quis contentiòse voluèrit, eos, qui mirabàntur, fuìsse discìpulos, respondèbimus, recte hòmines appellàtos, qui necdum nòverant potèntiam Salvatòris.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes omnia ut in Psalterio.

Ad Benedictus. Ant. Ascendènte Jesu * in navìculam, ecce motus magnus factus est in mari: et suscitavèrunt eum discìpuli ejus, dicèntes: Dòmine, salva nos, perìmus.

Oratio.

Deus, qui nos in tantis perìculis constitùtos, pro humàna scis fragilitàte non posse subsìstere: da nobis salùtem mentis et còrporis; ut ea, quæ pro peccàtis nostris pàtimur, te adjuvànte vincàmus. Per Dòminum.

Ad Magnif., Ant. Dòmine, * salva nos, perìmus; ìmpera, et fac, Deus, tranquillitàtem.

Feria Secunda.

De Epìstola ad Philippènses.

Lectio I. Cap. 4.

Itaque, fratres mei, carìssimi et desideratìssimi, gàudium meum, et coròna mea, sic state in Dòmino, carìssimi. Evòdiam rogo, et Syntychen dèprecor idìpsum sàpere in Dòmino. Etiam rogo et te, germàne compar, àdjuva illas, quæ mecum laboravèrunt in Evangèlio cum Clemènte, et cèteris adjutòribus meis, quorum nòmina sunt in libro vitæ.

℟. Quam magna, 355.

Lectio II.

Gaudete in Dòmino semper: ìterum dico, gaudète. Modèstia vestra nota sit òmnibus homìnibus: Dòminus prope est. Nihil sollìciti sitis: sed in omni oratiòne, et obsecratiòne, cum gratiàrum actiòne, petitiònes vestræ innotèscant apud Deum.

Et pax Dei, quæ exùperat omnem sensum, custòdiat corda vestra, et intelligèntias vestras in Christo Jesu.

℟. Adjùtor meus, 355.

Lectio III.

De cètero, fratres, quæcùmque sunt vera, quæcùmque pudìca, quæcùmque justa, quæcùmque sancta, quæcùmque amabìlia, quæcùmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplìnæ, hæc cogitàte. Quæ et didicìstis, et accepìstis, et audìstis, et vidìstis in me, hæc àgite: et Deus pacis erit vobìscum. Gavìsus sum autem in Dòmino vehemènter, quòniam tandem aliquàndo refloruìstis pro me sentìre, sicut et sentiebàtis: occupàti autem eràtis.

℟. Benedìcam, 356.

Feria Tertia.

Incipit Epìstola B. Pàuli Apòstoli ad Colossènses.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus Apòstolus Jesu Christi per voluntàtem Dei, et Timòtheus frater: eis, qui sunt Colòssis, sanctis et fidèlibus fràtribus in Christo Jesu. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo. Gràtias àgimus Deo et Patri Dòmini nostri Jesu Christi semper pro vobis oràntes: audièntes fidem vestram in Christo Jesu, et dilectiònem quam habètis in sanctos omnes, propter spem quæ repòsita est vobis in cœlis, quam audìstis in verbo veritàtis Evangèlii, quod pervènit ad vos, sicut et in univèrso mundo est, et fructìficat, et crescit sicut in vobis, ex ea die qua audìstis, et cognovìstis gràtiam Dei in veritàte, sicut didicìstis ab Epaphra, carìssimo consèrvo nostro, qui est fidèlis pro vobis minìster Christi Jesu, qui ètiam manifestàvit nobis dilectiònem vestram in spìritu.

℟. Auribus pèrcipe, 356.

Lectio II.

Ideo et nos, ex qua die audìvimus, non cessàmus pro vobis oràntes, et postulàntes ut impleàmini agnitiòne voluntàtis ejus, in omni sapièntia et intellèctu spiritàli: ut ambulètis digne Deo per òmnia placèntes: in omni òpere bono fructificàntes, et crescèntes in scièntia Dei: in omni virtùte confortàti secùndum potèntiam claritàtis ejus, in omni patièntia et longanimitàte, cum gàudio grà-

tias agèntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctòrum in lùmine.

℟. Stàtuit Dòminus, 356.

Lectio III.

Qui erìpuit nos de potestàte tenebràrum, et trànstulit in regnum Fìlii dilectiònis suæ, in quo habèmus redemptiònem per sànguinem ejus, remissiònem peccatòrum: qui est imàgo Dei invisìbilis, primogènitus omnis creatùræ: quòniam in ipso còndita sunt univèrsa in cœlis et in terra; visibìlia et invisibìlia, sive Throni, sive Dominatiònes, sive Principàtus, sive Potestàtes: òmnia per ipsum, et in ipso creàta sunt: et ipse est ante omnes, et òmnia in ipso constant. Et ipse est caput còrporis Ecclèsiæ, qui est princìpium, primogènitus ex mòrtuis.

℟. Ego dixi, 357.

Feria Quarta.

De Epìstola ad Colossènses.

Lectio I. Cap. 3. b. et 4.

Induite vos ergo sicut elècti Dei, sancti et dilècti, vìscera misericòrdiæ, benignitàtem, humilitàtem, modèstiam, patièntiam; supportàntes invicem, et donàntes vobismetìpsis, si quis advèrsus àliquem habet querèlam: sicut et Dòminus donàvit vobis, ita et vos. Super òmnia autem hæc, caritàtem habète, quod est vìnculum perfectiònis: et pax Christi exùltet in còrdibus vestris, in qua et vocàti estis in uno còrpore: et grati estòte.

℟. Ne perdìderis, 357.

Lectio II.

Verbum Christi hàbitet in vobis abundànter, in omni sapièntia, docèntes, et commonèntes vosmetìpsos psalmis, hymnis, et cànticis spirituàlibus, in gràtia cantàntes in còrdibus vestris Deo. Omne quodcùmque fàcitis in verbo aut in òpere, òmnia in nòmine Dòmini Jesu Christi, gràtias agèntes Deo et Patri per ipsum. Mulìeres, sùbditæ estòte viris, sicut opòrtet, in Dòmino. Viri, dilìgite uxòres vestras, et nolìte amàri esse ad illas. Fìlii, obedìte parèntibus per òmnia: hoc enim plàcitum est in Dòmino. Patres, nolìte ad indignatiònem provocàre fìlios vestros, ut non pusìllo ànimo fiant.

℟. Paràtum cor, 358.

Lectio III.

Servi, obedìte per òmnia dòminis carnàlibus, non ad òculum servièntes, quasi homìnibus placèntes, sed in simplicitàte cordis, timèntes Deum. Quodcùmque fàcitis, ex ànimo operàmini sicut Dòmino, et non homìnibus: scièntes quod a Dòmino accipiètis retributiònem hæreditàtis. Dòmino Christo servìte. Qui enim injùriam facit, recìpiet id quod inìque gessit: et non est personàrum accèptio apud Deum. Dòmini, quod justum est et æquum, servis præstàte: scièntes quod et vos Dòminum habètis in cœlo. Oratiòni instàte vigilàntes in ea in gratiàrum actiòne.

℟. Adjùtor meus, 358.

Feria Quinta.

Incipit Epìstola prima beàti Pàuli Apòstoli ad Thessalonicènses.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus, et Silvànus, et Timòtheus, Ecclèsiæ Thessalonicènsium in Deo Patre, et Dòmino Jesu Christo. Gràtia vobis et pax. Gràtias àgimus Deo semper pro òmnibus vobis, memòriam vestri faciéntes in oratiònibus nostris sine intermissiòne, mèmores òperis fìdei vestræ, et labòris, et caritàtis, et sustinèntiæ spei Dòmini nostri Jesu Christi ante Deum et Patrem nostrum: sciéntes, fratres, dilècti a Deo, electiònem vestram: quia Evangèlium nostrum non fuit ad vos in sermòne tantum, sed et in virtùte, et in Spìritu sancto, et in plenitùdine multa, sicut scitis quales fuèrimus in vobis propter vos.

℟. Deus in te, 358.

Lectio II.

Et vos imitatòres nostri facti estis, et Dòmini, excipièntes verbum in tribulatiòne multa cum gàudio Spìritus sancti: ita ut facti sitis forma òmnibus credèntibus in Macedònia, et in Achàia. A vobis enim diffamàtus est sermo Dòmini, non solum in Macedònia et in Achàia, sed et in omni loco fides vestra, quæ est ad Deum, profècta est, ita ut non sit nobis necèsse quidquam lòqui. Ipsi enim de nobis annùntiant qualem intròitum habuèrimus ad vos: et quòmodo convèrsi estis ad Deum a simulàcris, servìre Deo vivo et vero, et expectàre Fìlium ejus de cœlis [quem suscitàvit ex mòrtuis] Jesum qui erìpuit nos ab ira ventùra.

℟. Repleàtur, 359.

Lectio III. Cap. 2.

Nam ipsi scitis, fratres, introìtum nostrum, ad vos, quia non inànis fuit, sed ante passi, et contumèliis affècti [sicut scitis] in Philìppis, fidùciam habùimus in Deo nostro lòqui ad vos Evangèlium Dei in multa sollicitùdine. Exhortàtio enim nostra non de erròre, neque de immundìtia, neque in dolo, sed sicut probàti sumus a Deo ut crederètur nobis Evangèlium: ita lòquimur, non quasi homìnibus placèntes, sed Deo, qui probat corda nostra. Neque enim aliquàndo fùimus in sermòne adulatiònis, sicut scitis: neque in occasiòne avarìtiæ, Deus testis est: nec quærèntes ab homìnibus glòriam, neque a vobis, neque ab àliis.

℟. Gaudèbunt làbia, 359.

Feria Sexta.

De Epìstola prima ad Thessalonicènses.

Lectio I. Cap. 4.

De cètero ergo fratres, rogàmus vos, et obsecràmus in Dòmino Jesu, ut quemàdmodum accepìstis a nobis, quòmodo opòrteat vos ambulàre, et placère Deo, sic et ambulètis, ut abundètis magis. Scitis enim quæ præcèpta dèderim vobis per Dòminum Jesum. Hæc est enim volùntas Dei, sanctificàtio vestra: ut abstineàtis vos a fornicatiòne, ut sciat unusquìsque vestrum vas suum possidère in sanctificatiòne et honòre: Non in passiòne desidèrii, sicut et gentes, quæ ignòrant Deum.

℟. Confitèbor, 359.

Lectio II.

Et ne quis supergrediàtur, neque circumvèniat in negòtio fratrem suum: quòniam vindex est Dòminus de his òmnibus, sicut prædìximus vobis, et testificàti sumus. Non enim vocàvit nos Deus in immundìtiam, sed in sanctificatiònem. Itaque qui hæc spernit, non hòminem spernit, sed Deum: qui ètiam dedit Spìritum suum sanctum in nobis.

℟. Misericòrdia tua, 360.

Lectio III.

De caritàte autem fraternitàtis non necèsse habèmus scrìbere vobis: ipsi enim vos a Deo didicìstis ut diligàtis ìnvicem. Etenim illud fàcitis in omnes fratres in univèrsa Macedònia. Rogàmus autem vos, fratres, ut abundètis magis, et òperam detis ut quièti sitis, et ut vestrum negòtium agàtis, et operèmini mànibus vestris, sicut præcèpimus vobis; et ut honèste ambulètis ad eos qui foris sunt: et nullìus àliquid desiderètis.

℟. Factus est, 360.

Sabbato.

Incipit Epìstola secùnda ad Thessalonicènses.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus, et Silvànus, et Timòtheus, Ecclèsiæ Thessalonicènsium in Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro et Dòmino Jesu Christo. Gràtias àgere debèmus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quòniam supercrèscit fides vestra, et abùndat càritas uniuscujùsque vestrum in ìnvicem: ita ut et nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclèsiis Dei pro patièntia vestra et fide, et in òmnibus persecutiònibus vestris, et tribulatiònibus, quas sustinètis in exèmplum justi judìcii Dei, ut digni habeàmini in regno Dei, pro quo et patìmini.

℟. Ne perdìderis, 361.

Lectio II.

Si tamen justum est apud Deum retribùere tribulatiònem iis, qui vos trìbulant: et vobis, qui tribulàmini, rèquiem nobìscum in revelatiòne Dòmini Jesu de cœlo cum Angelis virtùtis ejus, in flamma ignis dantis vindìctam iis, qui non novèrunt Deum, et qui non obèdiunt Evangèlio Dòmini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intèritu ætèrnas a fàcie Dòmini, et a glòria virtùtis ejus: cum vènerit glorificàri in sanctis suis, et admiràbilis fieri in òmnibus qui credidèrunt: quia crèditum est testimònium nostrum super vos in die illo. In quo ètiam oràmus semper pro vobis: ut dignètur vos vocatiòne sua Deus noster, et ìmpleat omnem voluntàtem bonitàtis, et opus fìdei in virtùte, ut clarificètur nomen Dòmini nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo, secùndum gràtiam Dei nostri, et Dòmini Jesu Christi.

℟. Paràtum cor, 361.

Lectio III. Cap. 2.

Rogamus autem vos, fratres, per advèntum Dòmini nostri Jesu Christi, et nostræ congregatiònis in ipsum: ut non cito moveàmini a vestro sensu, neque terreàmini, neque per spìritum, ne-

que per sermònem, neque per epìstolam tamquam per nos missam, quasi instet dies Dòmini. Ne quis vos sedùcat ullo modo: quòniam nisi vènerit discèssio primum, et revelàtus fùerit homo peccàti, fìlius perditiònis, qui adversàtur, et extòllitur supra omne quod dìcitur Deus, aut quod còlitur, ita ut in templo Dei sèdeat, ostèndens se tamquam sit Deus.

℟. Adjùtor meus, 355.

Ad Vesperas.

Oratio.

Familiam tuam, quǽsumus Dòmine, contìnua pietàte custòdi; ut, quæ in sola spe gràtiæ cœlèstis innìtitur, tua semper protectiòne muniàtur. Per Dòminum.

Dom. V. post Epiph.

In 1. Nocturno

Incipit Epìstola prima beàti Pàuli Apòstoli ad Timòtheum.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus Apòstolus Jesu Christi secùndum impèrium Dei Salvatòris nostri, et Christi Jesu spei nostræ: Timòtheo dilècto fìlio in fide. Gràtia, misericòrdia et pax a Deo Patre et Christo Jesu Dòmino nostro. Sicut rogàvi te, ut remanères Ephesi, cum irem in Macedòniam, ut denuntiàres quibùsdam, ne àliter docèrent, neque intènderent fàbulis, et genealògiis interminàtis, quæ quæstiònes præstant magis quam ædificatiònem Dei, quæ est in fide.

℟. Dòmine, ne in ira tua àrguas me, neque in furòre tuo corrìpias me: * Miserère mei, Dòmine, quòniam infìrmus sum.

℣. Timor et tremor venèrunt super me, et contexèrunt me tènebræ. Miserère.

Lectio II.

Finis autem præcèpti est càritas de corde puro, et conscièntia bona, et fide non ficta. A quibus quidam aberràntes, convèrsi sunt in vanilòquium, volèntes esse legis doctòres, non intelligèntes neque quæ loquùntur, neque de quibus affìrmant. Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legìtime utàtur: sciens hoc, quia lex justo non est pòsita, sed injùstis, et non sùbditis, ìmpiis et peccatòribus, sceleràtis et contaminàtis, parricìdis et matricìdis, homicìdis, fornicàriis, masculòrum concubitòribus, plagiàriis,

mendàcibus et perjùris, et si quid àliud sanæ doctrìnæ adversàtur, quæ est secùndum Evangèlium glòriæ beàti Dei, quod crèditum est mihi.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et jùdicas æquitàtem, esto refùgium pàuperum in tribulatiòne: * Quia tu solus labòrem et dolòrem consìderas.

℣. Tibi enim derelìctus est pauper, pupìllo tu eris adjùtor. Quia.

Lectio III.

Gratias ago ei, qui me confortàvit, Christo Jesu Dòmino nostro, quia fidèlem me existimàvit, ponens in ministèrio: qui prius blasphèmus fui, et persecùtor, et contumeliòsus, sed misericòrdiam Dei consecùtus sum, quia ignòrans feci in incredulitàte. Superabundàvit autem gràtia Dòmini nostri cum fide et dilectiòne, quæ est in Christo Jesu. Fidèlis sermo, et omni acceptiòne dignus: quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatòres salvos fàcere, quorum primus ego sum. Sed ìdeo misericòrdiam consecùtus sum: ut in me primo ostènderet Christus Jesus omnem patièntiam, ad informatiònem eòrum, qui creditùri sunt illi in vitam ætèrnam.

℟. A dextris est mihi Dòminus, ne commòvear: * Propter hoc dilatàtum est cor meum, et exultàvit lìngua mea.

℣. Dòminus pars hæreditàtis meæ, et càlicis mei. Propter. Glòria Patri. Propter.

In 2. Nocturno

Sermo S. Augustìni Ep.
De Verbis Apostoli
Serm. 8. sub initium.

Lectio IV.

Humanus sermo, et omni acceptiòne dignus, quia Christus Jesus venit in hunc mundum peccatòres salvos fàcere. Attènde Evangèlium: Venit enim Fìlius hòminis quærere et salvàre, quod perìerat. Si homo non perìisset, Fìlius hòminis non venìsset. Ergo perìerat homo; venit Deus homo, et invèntus est homo. Perìerat homo per lìberam voluntàtem: venit Deus homo per gràtiam liberatrìcem.

℟. Notas mihi fecìsti, Dòmine, vias vitæ: * Adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: delectatiònes in dèxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi. Adimplèbis.

Lectio V.

Quæris, quid vàleat ad malum lìberum arbì-

trium? Rècole hòminem peccàntem. Quæris, quid vàleat ad auxìlium Deus et homo? Attènde in eo gràtiam liberàntem. Nusquam pòtuit sic ostèndi, quantum vàleat volùntas hòminis usurpàta per supèrbiam, ad utèndum sine adjutòrio Dei: malum non pòtuit plus et manifèstius exprìmi, quam in hòmine primo. Ecce perit primus homo, et ubi esset, nisi venìsset secùndus homo? quia et ille homo, ìdeo et iste homo; et ìdeo humànus sermo.

℟. Dìligam te, Dòmine, virtus mea: Dòminus firmamèntum meum, * Et refùgium meum.
℣. Liberàtor meus, Deus meus, adjùtor meus. Et.

Lectio VI.

Prorsus nusquam sic appàret benìgnitas gràtiæ, et liberàlitas omnipotèntiæ Dei, quam in hòmine mediatòre Dei et hòminum, hòmine Christo Jesu. Quid enim dìcimus, fratres mei? in fide Cathòlica nutrìtis lòquor, vel in pacem Cathòlicam lucràtis. Nòvimus et tenèmus mediatòrem Dei et hòminum, hòminem Christum Jesum, in quantum homo erat, ejus esse natùræ, cujus et nos sumus. Non enim altèrius natùræ caro nostra, et caro illìus; nec altèrius natùræ ànima nostra, et ànima illìus. Hanc suscèpit natùram, quam salvàndam esse judicàvit.

℟. Dòmini est terra, et plenitùdo ejus: * Orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.
℣. Ipse super mària fundàvit eam, et super flùmina præparàvit illam. Orbis. Glòria Patri. Orbis.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 13. c.

In illo tèmpore: Dixit Jesus turbis paràbolam hanc: Sìmile factum est regnum cœlòrum hòmini qui seminàvit bonum semen in agro suo. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Lib. quæst. Evang. in Matth. c. 11. tom. 4.

Cum neglìgèntius àgerent præpòsiti Ecclèsiæ, aut cum dormitiònem mortis accìperent Apòstoli, venit diàbolus, et superseminàvit eos, quos malos fìlios Dòminus intèrpretàtur. Sed quæritur utrum hærètici sint, an male vivèntes Cathòlici? Possunt enim dici fìlii mali ètiam hærètici, quia ex eòdem Evangèlii sèmine et Christi nòmine procreàti, pravis opiniònibus ad falsa dògmata convertùntur.

℟. Ad te, Dòmine, levàvi ànimam meam: * Deus meus in te confìdo, non erubèscam.
℣. Custòdi ànimam meam, et èripe me, Deus.

Lectio VIII.

Sed quod dicit eos in mèdio trìtici seminàtos quasi vidèntur illi significàri, qui unìus communiònis sunt. Verùmtamen quòniam Dòminus agrum ipsum, non Ecclèsiam, sed hunc mundum interpretàtus est: bene intelligùntur hærètici, quia non societàte unìus Ecclèsiæ, vel unìus fìdei, sed societàte solìus nòminis Christiàni in hoc mundo permiscèntur bonis. At illi, qui in eàdem fide mali sunt, pàlea pòtius quam zizània reputàntur: quia pàlea ètiam fundamèntum ipsum habet cum frumènto, radicèmque commùnem.

℟. Duo Sèraphim clamàbant alter ad àlterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dòminus Deus Sàbaoth: * Plena est omnis terra glòria ejus.
℣. Tres sunt qui testimònium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spìritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glòria Patri. Plena.

Lectio IX.

In illa plane sagèna, qua concludùntur et mali et boni pisces, non absùrde mali Cathòlici intelligùntur. Aliud est enim mare, quod magis mundum istum signìficat: àliud sagèna, quæ unìus fìdei, vel unìus Ecclèsiæ communiònem vidètur ostèndere. Inter hærèticos et malos Cathòlicos hoc ìnterest, quod hærètici falsa credunt: illi autem vera credèntes, non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes omnia ut in Psalterio.

Ad Benedictus, Ant. Dòmine, * nonne bonum semen seminàsti in agro tuo? unde ergo habet zizània? et ait illis: Hoc fecit inimìcus homo.

Oratio.

Familiam tuam, quæsumus Dòmine, contìnua pietàte custòdi: ut, quæ in sola spe gràtiæ cœlèstis innìtitur, tua semper protectiòne muniàtur. Per Dòminum.

Ad Magnificat, Ant. Collìgite * primum zizània, et alligàte ea in fascìculos ad comburèndum: trìticum autem congregàte in hòrreum meum, dicit Dòminus.

Feria Secunda.

De Epìstola prima ad Timòtheum.

Lectio I. Cap. 3. et 4.

Fidelis sermo: Si quis Episcopàtum desìderat, bonum opus desìderat. Opòrtet ergo Epìscopum irreprehensìbilem esse, unìus uxòris virum, sòbrium, prudèntem, ornàtum, pudìcum, hospitàlem, doctòrem, non vinolèntum, non percussòrem, sed modèstum: non litigiòsum, non cùpidum, sed suæ dòmui bene præpòsitum, fìlios habèntem sùbditos cum omni castitàte. Si quis autem dòmui suæ præèsse nescit, quòmodo Ecclèsiæ Dei diligèntiam habèbit? Non neòphytum: ne in supèrbiam elàtus in judìcium ìncidat diàboli. Opòrtet autem illum et testimònium habère bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppròbrium ìncidat, et in làqueum diàboli.

℞. Quam magna, 355.

Lectio II.

Diaconos simìliter pudìcos, non bilìngues, non multo vino dèditos, non turpe lucrum sectàntes: habèntes mystèrium fìdei in conscièntia pura. Et hi autem probèntur primum: et sic minìstrent, nullum crimen habèntes. Mulìeres simìliter pudìcas, non detrahèntes, sòbrias, fidèles in òmnibus. Diàconi sint unìus uxòris viri: qui fìliis suis bene præsint, et suis dòmibus. Qui enim bene ministràverint, gradum bonum sibi acquìrent, et multam fidùciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℞. Adjùtor meus, 355.

Lectio III.

Hæc tibi scribo, sperans me ad te venìre cito. Si autem tardàvero, ut scias quòmodo opòrteat te in domo Dei conversàri, quæ est Ecclèsia Dei vivi, colùmna et firmamèntum veritàtis. Et manifèste magnum est pietàtis sacramèntum, quod manifestàtum est in carne, justificàtum est in spìritu, appàruit Angelis, prædicàtum est gèntibus, crèditum est in mundo, assùmptum est in glòria. Spìritus autem manifèste dicit, quia in novìssimis tempòribus discèdent quidam a fide, attendèntes spirìtibus erròris, et doctrìnis dæmoniòrum.

℞. Benedìcam, 356.

Feria Tertia.

Incipit Epìstola secùnda beàti Pàuli Apòstoli ad Timòtheum.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus, Apòstolus Jesu Christi, per voluntàtem Dei secùndum promissiònem vitæ, quæ est in Christo Jesu: Timòtheo carìssimo fìlio, gràtia, misericòrdia, pax a Deo Patre, et Christo Jesu Dòmino nostro. Gràtias ago Deo, cui sèrvio a progenitòribus in conscièntia pura, quod sine intermissiòne hàbeam tui memòriam in oratiònibus meis, nocte ac die desìderans te vidère, memor lacrymàrum tuàrum, ut gàudio ìmplear, recordatiònem accìpiens ejus fìdei, quæ est in te non ficta, quæ et habitàvit primum in àvia tua Lòide, et matre tua Eunìce, certus sum autem quod et in te.

℞. Auribus pèrcipe, 356.

Lectio II.

Propter quam càusam admòneo te, ut resùscites gràtiam Dei, quæ est in te per impositiònem mànuum meàrum. Non enim dedit nobis Deus spìritum timòris, sed virtùtis, et dilectiònis, et sobrietàtis. Noli ìtaque erubèscere testimònium Dòmini nostri, neque me vinctum ejus: sed collabòra Evangèlio secùndum virtùtem Dei: qui nos liberàvit, et vocàvit vocatiòne sua sancta, non secùndum òpera nostra, sed secùndum propòsitum suum et gràtiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante tèmpora sæculària.

℞. Stàtuit, 356.

Lectio III.

Manifestata est autem nunc per illuminatiònem Salvatòris nostri Jesu Christi, qui destrùxit quidem mortem, illuminàvit autem vitam, et incorruptiònem per Evangèlium: in quo pòsitus sum ego prædicàtor et Apòstolus, et magìster gèntium. Ob quam càusam ètiam hæc pàtior, sed non confùndor. Scio enim cui crèdidi, et certus sum quia potens est depòsitum meum servàre in illum diem. Formam habe sanòrum verbòrum, quæ a me audìsti in fide et in dilectiòne in Christo Jesu.

℞. Ego dixi, 357.

Feria Quarta.

De Epìstola secùnda ad Timòtheum.

Lectio I. Cap. 3.

Hoc autem scito, quod in novìssimis dièbus

instàbunt tèmpora periculòsa: erunt hòmines seìpsos amàntes, cùpidi, elàti, supèrbi, blasphèmi, parèntibus non obedièntes, ingràti, scelèsti, sine affectiòne, sine pace, criminatòres, incontinèntes, immìtes, sine benignitàte, proditòres, protèrvi, tùmidi, et voluptàtum amatòres magis quam Dei: habèntes spèciem quidem pietàtis, virtùtem autem ejus abnegàntes. Et hos devìta.

℟. Ne perdìderis, 361.

Lectio II.

Ex his enim sunt, qui pènetrant domos, et captìvas ducunt mulièrculas oneràtas peccàtis, quæ ducùntur vàriis desidèriis; semper discèntes, et numquam ad sciéntiam veritàtis pervenièntes. Quemàdmodum autem Jannes et Mambres restitèrunt Mòysi: ita et hi resìstunt veritàti, hòmines corrùpti mente, rèprobi circa fidem; sed ultra non profìcient: insipièntia enim eòrum manifèsta erit òmnibus, sicut et illòrum fuit.

℟. Paràtum cor, 361.

Lectio III.

Tu autem assecùtus es meam doctrìnam, institutiònem, propòsitum, fidem, longanimitàtem, dilectiònem, patièntiam, persecutiònes, passiònes, quàlia mihi facta sunt Anthiòchiæ, Icònii, et Lystris: quales persecutiònes sustìnui, et ex òmnibus erìpuit me Dòminus. Et omnes qui pie volunt vìvere in Christo Jesu persecutiònem patièntur. Mali autem hòmines, et seductòres profìcient in pèjus, erràntes, et in erròrem mittèntes.

℟. Adjùtor meus, 361.

Feria Quinta.

Incipit Epìstola b. Pàuli Apòstoli ad Titum.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus servus Dei, Apòstolus autem Jesu Christi secùndum fidem electòrum Dei, et agnitiònem veritàtis, quæ secùndum pietàtem est, in spem vitæ ætèrnæ, quam promìsit qui non mentìtur Deus ante tèmpora sæculària: manifestàvit autem tempòribus suis verbum suum in prædicatiòne, quæ crèdita est mihi secùndum præcèptum Salvatòris nostri Dei: Tito dilècto fìlio secùndum commùnem fidem, gràtia et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Salvatòre nostro.

℟. Deus in te, 358.

Lectio II.

Hujus rei gràtia relìqui te Cretæ, ut ea, quæ desunt, còrrigas, et constìtuas per civitàtes Presbyteros, sicut et ego dispòsui tibi. Si quis sine crìmine est, unìus uxòris vir, fìlios habens fidèles, non in accusatiòne luxùriæ, aut non sùbditos. Opòrtet enim Epìscopum sine crìmine esse, sicut Dei dispensatòrem: non supèrbum, non iracùndum, non vinolèntum, non percussòrem, non turpis lucri cùpidum: sed hospitàlem, benìgnum, sòbrium, justum, sanctum, continèntem, amplectèntem eum, qui secùndum doctrìnam est fidèlem sermònem: ut potens sit exhortàri in doctrìna sana, et eos, qui contradìcunt, argùere.

℟. Repleàtur, 359.

Lectio III.

Sunt enim multi ètiam inobediéntes, vanìloqui et seductòres, màxime qui de circumcisiòne sunt: quos opòrtet redàrgui: qui univèrsas domos subvèrtunt, docèntes quæ non opòrtet, turpis lucri gràtia. Dixit quidam ex illis, pròprius ipsòrum prophèta: Cretènses semper mendàces, malæ bèstiæ, ventres pigri. Testimònium hoc verum est. Quam ob causam ìncrepa illos dure, ut sani sint in fide, non intendèntes Judàicis fàbulis, et mandàtis hòminum aversàntium se a veritàte. Omnia munda mundis: coinquinàtis autem, et infidèlibus nihil est mundum.

℟. Gaudèbunt làbia, 359.

Feria Sexta

De Epìstola ad Titum.

Lectio I. Cap. 2. d. et 3.

Hæc lòquere, et exhortàre, et àrgue cum omni impèrio. Nemo te contèmnat. Admone illos princìpibus et potestàtibus sùbditos esse, dicto obedìre, ad omne opus bonum paràtos esse: nèminem blasphemàre, non litigiòsos esse, sed modèstos: omnem ostendèntes mansuetùdinem ad omnes hòmines.

℟. Confitèbor, 359.

Lectio II.

Eramus enim aliquàndo et nos insipièntes, incrèduli, erràntes, serviéntes desidèriis et voluptàtibus vàriis, in malìtia et invìdia agèntes, odìbiles, odièntes ìnvicem. Cum autem benìgnitas et humànitas appàruit Salvatòris nostri Dei: non ex opèribus justìtiæ, quæ fè-

cimus nos, sed secùndum suam misericòrdiam salvos nos fecit per lavàcrum regeneratiònis et renovatiònis Spìritus sancti, quem effùdit in nos abùnde per Jesum Christum Salvatòrem nostrum: ut justificàti gràtia ipsìus, hærèdes simus secùndum spem vitæ ætèrnæ.

℟. Misericòrdia, 360.

Lectio III.

Fidelis sermo est, et de his volo te confirmàre: ut curent bonis opèribus præèsse qui credunt Deo. Hæc sunt bona et utìlia homìnibus. Stultas autem quæstiònes, et genealogìas, et contentiònes, et pugnas legis devìta: sunt enim inùtiles et vanæ. Hærèticum hòminem post unam et secùndam correptiònem devìta; sciens quia subvèrsus est, qui ejùsmodi est, et delìnquit, cum sit pròprio judìcio condemnàtus.

℟. Factus est, 360.

Sabbato.

Incipit Epìstola b. Pàuli Apòstoli ad Philèmonem.

Lectio I. Cap. 1.

Paulus vinctus Christi Jesu, et Timòtheus frater: Philèmoni dilècto, et adjutòri nostro, et Appiæ, soròri carìssimæ, et Archìppo, commilitòni nostro, et Ecclèsiæ quæ in domo tua est. Gràtia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Dòmino Jesu Christo. Gràtias ago Deo meo, semper memòriam tui fàciens in oratiònibus meis, àudiens caritàtem tuam, et fidem, quam habes in Dòmino Jesu, et in omnes sanctos: ut communicàtio fìdei tuæ èvidens fiat, in agnitiòne omnis òperis boni, quod est in vobis in Christo Jesu.

℟. Ne perdìderis, 361.

Lectio II.

Gaudium enim magnum hàbui, et consolatiònem in caritàte tua; quia vìscera sanctòrum requievèrunt per te, frater. Propter quod multam fidùciam habens in Christo Jesu imperàndi tibi quod ad rem pèrtinet: propter caritàtem magis òbsecro, cum sis talis, ut Pàulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi: òbsecro te pro meo fìlio, quem gènui in vìnculis, Onèsimo, qui tibi aliquàndo inùtilis fuit, nunc autem et mihi et tibi ùtilis, quem remìsi tibi.

℟. Paràtum cor, 361.

Lectio III.

Tu autem illum ut mea vìscera sùscipe: quem ego volùeram mecum detinère, ut pro te mihi ministràret in vìnculis Evangèlii: sine consìlio autem tuo nihil vòlui fàcere, uti ne velut ex necessitàte bonum tuum esset, sed voluntàrium. Fòrsitan enim ìdeo discèssit ad horam a te, ut ætèrnum illum recìperes: jam non ut servum, sed pro servo carìssimum fratrem, màxime mihi: quanto autem magis tibi, et in carne, et in Dòmino? Si ergo habes me sòcium, sùscipe illum sicut me. Si autem àliquid nòcuit tibi, aut debet, hoc mihi ìmputa. Ego Pàulus scripsi mea manu.

℟. Adjùtor meus, 361.

Ad Vesperas.
Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut semper rationabìlia meditàntes, quæ tibi sunt plàcita, et dictis exequàmur, et factis. Per Dòminum.

Dom. VI. p. Epiph.

In 1. Nocturno

Incipit Epìstola b. Pàuli Apòstoli ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 1.

Multifariam, multìsque modis olim Deus lòquens pàtribus in Prophètis: novìssime, dièbus istis locùtus est nobis in Fìlio, quem constìtuit hærèdem universòrum, per quem fecit et sæcula. Qui cum sit splendor glòriæ, et figùra substàntiæ ejus, portànsque òmnia verbo virtùtis suæ, purgatiònem peccatòrum fàciens, sedet ad dèxteram majestàtis in excèlsis: tanto mèlior Angelis effèctus, quanto differèntius præ illis nomen hæreditàvit.

℟. Dòmine, ne in ira tua àrguas me, neque in furòre tuo corrìpias me. * Miserère mei, Dòmine, quòniam infìrmus sum.

℣. Timor et tremor venèrunt super me, et contexèrunt me tènebræ. Miserère.

Lectio II.

Qui enim dixit aliquàndo Angelòrum: Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in fìlium? Et cum ìterum introdùcit primogènitum in orbem terræ, dicit: Et adòrent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos suos spìritus, et minìstros suos flammam ignis. Ad Fìlium autem: Thronus tuus Deus, in sæculum sæculi:

virga æquitàtis, virga regni tui. Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: proptèrea unxit te, Deus, Deus tuus òleo exultatiònis præ particìpibus tuis.

℟. Deus, qui sedes super thronum, et jùdicas æquitàtem, esto refùgium pàuperum in tribulatiòne: * Quia tu solus labòrem et dolòrem consìderas.

℣. Tibi enim derelìctus est pauper, pupìllo tu eris adjùtor. Quia.

Lectio III.

Et: Tu in princìpio, Dòmine, terram fundàsti: et òpera mànuum tuàrum sunt cœli. Ipsi perìbunt, tu autem permanèbis, et omnes ut vestimèntum veteràscent: et velut amìctum mutàbis eos, et mutabùntur: tu autem idem ipse es, et anni tui non defìcient. Ad quem autem Angelòrum dixit aliquàndo: Sede a dextris meis, quoadùsque ponam inimìcos tuos scabèllum pedum tuòrum? Nonne omnes sunt administratòrii spìritus, in ministèrium missi propter eos, qui hæreditàtem càpient salùtis?

℟. A dextris est mihi Dòminus, ne commòvear: * Propter hoc dilatàtum est cor meum, et exultàvit lìngua mea. ℣. Dòminus pars hæreditàtis meæ, et càlicis mei. Propter. Glòria Patri. Propter.

In 2. Nocturno

Sermo S. Athanàsii Epìscopi.

Orat. 2. contra Arianos, post medium.

Lectio IV.

Si persònam, rem, tempus Apostòlici dicti cognòscerent hærètici, nunquam humàna in deitàtem transferèntes, tam ìmpie et stulte advèrsus Christum sese habuìssent. Id intuèri licèbit, si inìtium lectiònis dènuo repetìtum probe excìpias. Dicit enim Apòstolus: Multifàriam, multìsque modis olim Deus locùtus est pàtribus nostris per Prophètas: ùltimis autem dièbus locùtus est nobis in Fìlio. Atque ita pàulo post dicit: Perfècta ab eo nostròrum peccatòrum purificatiòne, ipsum sedère ad dèxteram majestàtis in excèlsis, tanto meliòrem Angelis factum, quanto præstàntius nomen præ illis sortìtus est. De eo ìgitur tèmpore, quo nobis per Fìlium locùtus est cum peccatòrum purgàtio fìeret, Apostòlicum dictum mentiònem facit. Quando autem nobis locùtus est

in Fìlio, aut quando purgàtio peccatòrum facta, aut quando natus est homo, nisi post Prophètas, idque in ùltimis dièbus?

℟. Notas mihi fecìsti, Dòmine, vias vitæ. * Adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: delectatiònes in dèxtera tua usque in finem. ℣. Tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi. Adimplèbis.

Lectio V.

Deinde cum narràtio instItùta esset de humàna Verbi dispensatiòne, deque ùltimis tempòribus, consequènter commemoràvit, Deum neque superiòribus ætàtibus tacuìsse, sed locùtum esse per Prophètas: et pòstquam Prophètæ suo offìcio perfùncti sunt, et lex per Angelos pronuntiàta est, et Fìlius ètiam ad nos descèndit, et ad ministràndum accèssit: tunc demum necessàrio subìntulit: Tanto mèlior Angelis factus; ostèndere volens, quanto Fìlius præ servo excèllit, tanto functiòne officiòque servòrum Fìlii administratiònem meliòrem fuìsse.

℟. Dìligam te, Dòmine, virtus mea: Dòminus firmamèntum meum, * Et refùgium meum. ℣. Liberàtor meus, Deus meus, adjùtor meus. Et.

Lectio VI.

Functionem ìgitur discèrnens Apòstolus, tum vèterem, tum novam, magna dicèndi libertàte ùtitur, ad Judæos scribens et lòquens. Propter hoc ìgitur non in universum ex propria comparatiònis ratiòne dixit, quod major aut honoràtior esset; ne quis quasi de ejùsdem gèneris, et cum eo commùnibus rebus hæc verba intellìgeret: sed ìdeo meliòrem illum dixit, ut discrìmen natùræ Fìlii ad res creàtas indicàret.

℟. Dòmini est terra, et plenitùdo ejus: * Orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo. ℣. Ipse super mària fundàvit eam, et super flùmina præparàvit illam. Orbis. Glòria Patri. Orbis.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 13. d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus turbis paràbolam hanc: Sìmile est regnum cœlòrum grano sinàpis, quod accìpiens homo seminàvit in agro suo. Et rèliqua.

Homilìa S. Hierònymi Presbyteri.

Lib. 2. Comm. in cap. 13. Matth.

Regnum cœlòrum prædicàtio Evangèlii est, et notìtia Scripturàrum, quæ ducit ad vitam, et de qua dìcitur ad Judæos: Auferètur a vobis regnum Dei, et dàbitur genti faciènti fructus ejus. Sìmile est ergo hujuscèmodi regnum grano sinàpis, quod accìpiens homo seminàvit in agro suo. Homo qui sèminat in agro suo, a plerìsque Salvàtor intellìgitur, quod in ànimis credèntium sèminet: ab àliis ipse homo sèminans in agro suo, hoc est, in semetìpso, et in corde suo.

℟. Ad te, Dòmine, levàvi ànimam meam: * Deus meus, in te confìdo, non erubèscam. ℣. Custòdi ànimam meam, et èripe me. Deus.

Lectio VIII.

Quis est iste qui sèminat, nisi sensus noster et ànimus, qui suscìpiens granum prædicatiònis, et fovens semèntem, humòre fìdei facit in agro sui pèctoris pullulàre? Prædicàtio Evangèlii mìnima est òmnibus disciplìnis. Ad primam quippe doctrìnam, fidem non habet veritàtis, hòminem Deum, Christum mòrtuum, et scàndalum crucis prædicans. Confer hujuscèmodi doctrìnam dogmàtibus philosophòrum, et libris eòrum, et splendòri eloquèntiæ, et compositiòni sermònum: et vidèbis quanto minor sit cèteris semìnibus semèntis Evangèlii.

℟. Duo Sèraphim clamàbant alter ad àlterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dòminus Deus Sàbaoth. * Plena est omnis terra glòria ejus. ℣. Tres sunt qui testimònium dant in cœlo: Pater, Verbum, et Spìritus sanctus; et hi tres unum sunt. Sanctus. Glòria Patri. Plena.

Lectio IX.

Sed illa cum crèverint, nihil mordax, nihil vìvidum, nihil vitàle demònstrant: sed totum flàccidum marcidùmque et mollìtum ebùllit in òlera et in herbas, quæ cito arèscunt et còrruunt. Hæc autem prædicàtio, quæ parva videbàtur in princìpio, cum vel in ànima credèntis, vel in toto mundo sata fùerit, non exùrgit in òlera, sed crescit in àrborem, ita ut vòlucres cœli [quas vel ànimas, credèntium, vel fortitùdines, Dei servìtio mancipàtas, sentìre debèmus] vèniant et hàbitent in ramis ejus. Ramos puto evangèlicæ àrboris, quæ de grano sinàpis crèverit, dògmatum esse diversitàtes, in quibus supradictàrum vòlucrum unaquæque requièscit.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes omnia ut in Psalterio.

Ad Bened. Ant. Sìmile est * regnum cœlòrum grano sinàpis, quod mìnimum est òmnibus semìnibus: cum autem crèverit, majus est òmnibus olèribus.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut semper rationabìlia meditàntes, quæ tibi sunt plàcita, et dictis exequàmur, et factis. Per Dòminum.

Ad Magnif., Ant. Sìmile est regnum * cœlòrum fermènto, quod accèptum mùlier abscòndit in farìnæ satis tribus, donec fermentàtum est totum.

Feria Secunda

De Epìstola ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 3.

Unde, fratres sancti, vocatiònis cœlèstis partìcipes, consideràte Apòstolum et Pontìficem confessiònis nostræ Jesum: qui fidèlis est ei qui fecit illum, sicut et Mòyses in omni domo ejus. Ampliòris enim glòriæ iste præ Mòyse dignus est hàbitus, quanto ampliòrem honòrem habet domus, qui fabricàvit illam. Omnis namque domus fabricàtur ab àliquo: qui autem òmnia creàvit, Deus est.

℟. Quam magna, 355.

Lectio II.

Et Mòyses quidem fidèlis erat in tota domo ejus tamquam fàmulus, in testimònium eòrum, quæ dicènda erant: Christus vero tamquam fìlius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidùciam, et glòriam spei usque ad finem firmam retineàmus. Quapròpter sicut dicit Spìritus sanctus: Hòdie si vocem ejus audièritis, nolìte obduràre corda vestra, sicut in exacerbatiòne secùndum diem tentatiònis in desèrto.

℟. Adjùtor meus, 355.

Lectio III.

Vidète, fratres, ne forte sit in àliquo vestrum cor malum incredulitàtis, discedèndi a Deo vivo: sed adhortàmini vosmetìpsos per sìngulos

dies, donec Hòdie cognominàtur, ut non obdurètur quis ex vobis fallàcia peccàti. Partìcipes enim Christi effècti sumus: si tamen inìtium substàntiæ ejus usque ad finem firmum retineàmus. Dum dìcitur: Hòdie si vocem ejus audièritis, nolìte obduràre corda vestra, quemàdmodum in illa exacerbatiòne. Quidam enim audièntes exacerbavèrunt, sed non univèrsi qui profècti sunt ex Ægypto per Mòysen.

℟. Benedìcam, 356.

Feria Tertia.

De Epìstola ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 4.

Timeamus ergo ne forte relìcta pollicitatiòne introeùndi in rèquiem ejus, existimètur àliquis ex vobis deèsse. Etenim et nobis nuntiàtum est, quemàdmodum et illis. Sed non pròfuit illis sermo audìtus, non admìxtus fìdei ex iis quæ audièrunt. Ingredièmur enim in rèquiem, qui credìdimus, quemàdmodum dixit: Sicut juràvi in ira mea: Si introìbunt in rèquiem meam: et quidem opèribus ab institutiòne mundi perfèctis.

℟. Auribus pèrcipe, 356.

Lectio II.

Dixit enim in quòdam loco de die sèptima sic: Et requièvit Deus die sèptima ab òmnibus opèribus suis. Et in isto rursum: Si introìbunt in rèquiem meam. Quòniam ergo sùperest introìre quosdam in illam, et ii, quibus priòribus annuntiàtum est, non introièrunt propter incredulitàtem: iterum tèrminat diem quemdam. Hòdie, in David dicèndo, post tantum tèmporis, sicut supra dictum est: Hòdie si vocem ejus audièritis, nolìte obduràre corda vestra.

℟. Stàtuit Dòminus, 356.

Lectio III.

Nam si eis Jesus rèquiem præstitìsset, nunquam de àlia loquerètur, posthac, die. Itaque relìnquitur sabbatìsmus pòpulo Dei. Qui enim ingrèssus est in rèquiem ejus, ètiam ipse requièvit ab opèribus suis, sicut a suis Deus. Festinèmus ergo ìngredi in illam rèquiem: ut ne in idìpsum quis ìncidat incredulitàtis exèmplum. Vivus est enim sermo Dei, et èfficax, et penetrabìlior omni glàdio ancìpiti, et pertìngens usque ad divisiònem ànimæ ac spìritus, compàgum quoque ac medullàrum, et discrètor cogitatiònum et intentiònum cordis.

℟. Ego dixi, 357.

Feria Quarta.

De Epìstola ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 6.

Quapropter intermittèntes inchoatiònis Christi sermònem, ad perfectiòra feràmur, non rursum jacièntes fundamèntum pœnitèntiæ ab opèribus mòrtuis, et fìdei ad Deum baptìsmatum doctrìnæ, impositiònis quoque mànuum, ac resurrectiònis mortuòrum, et judìcii ætèrni. Et hoc facièmus, si quidem permìserit Deus.

℟. Ne perdìderis, 357.

Lectio II.

Impossibile est enim, eos qui semel sunt illuminàti, gustavèrunt ètiam donum cœlèste, et partìcipes facti sunt Spìritus sancti, gustavèrunt nihilòminus bonum Dei verbum, virtutèsque sæculi ventùri, et prolàpsi sunt, rursus renovàri ad pœnitèntiam, rursus crucifigèntes sibimetìpsis Fìlium Dei, et ostèntui habèntes. ℟. Paràtum, 358.

Lectio III.

Terra enim sæpe venièntem super se bìbens imbrem, et gènerans herbam opportùnam illis, a quibus còlitur, àccipit benedictiònem a Deo. Pròferens autem spinas ac trìbulos, rèproba est, et maledìcto pròxima: cujus consummàtio in combustiònem. Confìdimus autem de vobis, dilectìssimi, meliòra, et viciniòra salùti: tamètsi ita lòquimur. Non enim injùstus Deus, ut oblivìscàtur òperis vestri, et dilectiònis quam ostendìstis in nòmine ipsìus, qui ministràstis sanctis, et ministràtis.

℟. Adjùtor meus, 358.

Feria Quinta.

De Epìstola ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 7.

Hic enim Melchìsedech, rex Salem, sacèrdos Dei summi, qui obviàvit Abrahæ regrèsso a cæde regum, et benedìxit ei: cui et dècimas òmnium divìsit Abraham: primum quidem qui interpretàtur rex justìtiæ: deìnde autem et rex Salem, quod est, rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogìa, neque inìtium dièrum, neque finem vitæ habens, assimilàtus autem Fìlio Dei, manet sacèrdos in perpètuum.

℟. Deus in te, 358.

Lectio II.

INTUEMINI autem quantus sit hic, cui et dècimas dedit de præcìpuis Abraham patriàrcha. Et quidem de filiis Levi sacerdòtium accipièntes, mandàtum habent dècimas sùmere a pòpulo secùndum legem, id est, a fràtribus suis: quamquam et ipsi exìerint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generàtio non annumeràtur in eis, dècimas sumpsit ab Abraham: et hunc, qui habèbat repromissiònes, benedìxit.

℟. Repleàtur, 359.

Lectio III.

SINE ulla autem contradictiòne, quod minus est, a melióre benedìcitur. Et hic quidem, dècimas morièntes hòmines accìpiunt: ibi autem contestàtur, quia vivit. Et [ut ita dictum sit] per Abraham, et Levi, qui dècimas accèpit, decimàtus est: adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviàvit ei Melchìsedech. Si ergo consummàtio per sacerdòtium Levìticum erat [pòpulus enim sub ipso legem accèpit], quid adhuc necessàrium fuit, secùndum òrdinem Melchìsedech àlium sùrgere sacerdòtem, et non secùndum òrdinem Aaron dici? Translàto enim sacerdòtio, necèsse est ut et legis translàtio fiat.

℟. Gaudèbunt, 359.

Feria Sexta.

De Epìstola ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 11.

EST autem fides sperandàrum substàntia rerum, argumèntum non apparèntium. In hac enim testimònium consecùti sunt senes. Fide intellìgimus aptàta esse sæcula verbo Dei: ut ex invisibìlibus visibìlia fierent. Fide plùrimam hòstiam Abel, quam Cain, òbtulit Deo, per quam testimònium consecùtus est esse justus, testimònium perhibènte munèribus ejus Deo, et per illam defùnctus adhuc lòquitur.

℟. Confitèbor, 359.

Lectio II.

FIDE Henoch translàtus est ne vidèret mortem, et non inveniebàtur, quia trànstulit illum Deus: ante translatiònem enim testimònium hàbuit placuìsse Deo. Sine fide autem impossìbile est placère Deo. Crèdere enim opòrtet accedèntem ad Deum, quia est, et inquirèntibus se remuneràtor sit. Fide Noe, respònso accèpto de iis quæ adhuc non videbàntur, mètuens aptàvit arcam in salùtem domus suæ, per quam damnàvit mundum: et justìtiæ, quæ per fidem est, hæres est institùtus.

℟. Misericòrdia, 360.

Lectio III.

FIDE qui vocàtur Abraham obedìvit in locum exìre, quem acceptùrus erat in hæreditàtem: et èxiit, nèsciens quo iret. Fide demoràtus est in Terra repromissiònis, tamquam in alièna, in càsulis habitàndo, cum Isaac et Jacob cohærèdibus repromissiònis ejùsdem. Expectàbat enim fundamènta habèntem civitàtem; cujus àrtifex et cònditor Deus.

℟. Factus est, 360.

Sabbato.

De Epìstola ad Hebræos.

Lectio I. Cap. 13.

CARITAS fraternitàtis màneat in vobis. Et hospitalitàtem nolìte oblivìsci: per hanc enim latuèrunt quidam, Angelis hospìtio recèptis. Mementòte vinctòrum, tamquam simul vincti: et laboràntium, tamquam et ipsi in còrpore moràntes. Honoràbile connùbium in òmnibus, et thorus immaculàtus. Fornicatòres enim, et adùlteros judicàbit Deus.

℟. Ne perdìderis, 361.

Lectio II.

SINT mores sine avarìtia, contènti præsèntibus: ipse enim dixit: Non te dèseram, neque derelìnquam. Ita ut confidènter dicàmus: Dòminus mihi adjùtor, non timèbo quid fàciat mihi homo. Mementòte præpositòrum vestròrum, qui vobis locùti sunt verbum Dei; quorum intuèntes èxitum conversatiònis, imitàmini fidem. Jesus Christus heri, et hòdie: ipse et in sæcula.

℟. Paràtum cor, 361.

Lectio III.

DOCTRINIS vàriis et peregrìnis nolìte abdùci. Optimum est enim gràtia stabilìre cor, non escis: quæ non profuèrunt ambulàntibus in eis. Habèmus altàre, de quo èdere non habent potestàtem qui tabernàculo desèrviunt. Quorum enim animàlium infèrtur sanguis pro peccàto in Sancta per Pontìficem, horum còrpora cremàntur extra castra. Propter quod et Jesus, ut sanctificàret per suum sànguinem pò-

pulum, extra portam passus est.

℟. Adjùtor, 361.

Si aliquod Festum duplex celebretur in Sabbato ante Septuagesimam, in II. Vesp. post Orationem Festi fit com. de Dominica, et in fine dicitur Benedicàmus Dòmino, allelùja, allelùja, etc. ut infra.

Sabbato

ANTE SEPTUAGESIMAM

Ad Vesperas, Capitulum. 1. Cor. 9. d.

Fratres: Nescìtis quod ii qui in stàdio currunt, omnes quidem currunt, sed unus àccipit bravìum? Sic cùrrite ut comprehendàtis.

Hymnus. Jam sol, et ℣. Vespertìna, ut in Psaltèrio, 162.

Ad Magnif., Ant. Dixit Dòminus * ad Adam: De ligno quod est in mèdio paradìsi, ne còmedas: in qua hora comèderis, morte morièris.

Oratio.

Preces pòpuli tui, quæsumus Dòmine, clemènter exàudi: ut qui juste pro peccàtis nostris afflìgimur, pro tui nòminis glòria misericòrditer liberèmur. Per Dñum.

℣. Benedicàmus Dòmino, allelùja, allelùja. ℟. Deo gràtias, allel., allel.

Et deinceps non dicitur Allelùja, usque ad Sabbatum sànctum. Sed post Deus, in adjutòrium, ubi dicebatur Allelùja, dicitur Laus tibi, Dòmine, Rex ætèrnæ glòriæ.

Si in Dominicis a Septuag. usque ad Dominicam in Albis occurrat Festum Dupl. quod transferri valeat, transfertur in primam diem non impeditam. De aliis vero Duplicibus et Semidupl. fit tantum Comm. in utrisq. Vesp. et Laud., ut dicitur in Rubricis de Commem.

Dom. in Septuag.

Ad Matutinum, Invit. Præoccupèmus fàciem Dòmini: * Et in psalmis jubilèmus ei.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

In primo Versu Psalmi omittitur Præoccupèmus fàciem ejus etc., et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die, 3. Ant., Ps. et ℣. de Psalt., 3.

In 1. Nocturno

Incipit liber Gènesis.
Lectio I. Cap. 1.

In princìpio creàvit Deus cœlum et terram.

Terra autem erat inànis et vàcua, et tènebræ erant super fàciem abyssi: et Spìritus Dei ferebàtur super àquas. Dixìtque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divìsit lucem a tènebris. Appellavìtque lucem Diem, et tènebras Noctem; factùmque est vèspere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmamèntum in mèdio aquàrum, et dìvidat àquas ab àquis. Et fecit Deus firmamèntum, divisìtque àquas, quæ erant sub firmamènto, ab his quæ erant super firmamèntum. Et factum est ita. Vocavìtque Deus firmamèntum, Cœlum: et factum est vèspere et mane, dies secùndus.

℟. In princìpio creàvit Deus cœlum et terram, et fecit in ea hòminem, * Ad imàginem et similitùdinem suam. ℣. Formàvit ìgitur Deus hòminem de limo terræ, et inspiràvit in fàciem ejus spiràculum vitæ. Ad.

Lectio II.

Dixit vero Deus: Congregèntur àquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum: et appàreat àrida. Et factum est ita. Et vocàvit Deus àridam, Terram: congregationèsque aquàrum appellàvit Mària. Et vìdit Deus quod esset bonum. Et ait: Gèrminet terra herbam virèntem, et facièntem semen, et lignum pomìferum fàciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetìpso sit super terram. Et factum est ita. Et pròtulit terra herbam virèntem, et facièntem semen juxta genus suum, lignùmque fàciens fructum, et habens unumquòdque semèntem secùndum spèciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vèspere et mane dies tèrtius. Dixit autem Deus: Fiant luminària in firmamènto cœli, et dìvidant diem ac noctem, et sint in signa et tèmpora, et dies et annos: ut lùceant in firmamènto cœli, et illùminent terram. Et factum est ita. Fecìtque Deus duo luminària magna: luminàre majus, ut præèsset dièi: et luminàre minus, ut præèsset nocti: et stellas. Et pòsuit eas in firmamènto cœli, ut lucèrent super terram, et præèssent dièi ac nocti, et divìderent lucem ac tènebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vèspere et mane, dies quartus.

℟. In princìpio creàvit Deus cœlum et terram, et Spìritus Dei ferebàtur super àquas: * Et vidit Deus cuncta quæ fècerat, et erant valde bona. ℣. Igitur perfècti sunt cœli, et terra, et omnis ornàtus eòrum. Et.

Lectio III.

Dixit ètiam Deus: Prodùcant àquæ rèptile ànimæ vivèntis, et volàtile super terram sub firmamènto cœli. Creavìtque Deus cete gràndia, et omnem ànimam vivèntem atque motàbilem, quam prodùxerant àquæ in spècies suas, et omne volàtile secùndum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixìtque eis, dicens: Crèscite et multiplicàmini, et replète àquas maris: avèsque multiplicèntur super terram. Et factum est vèspere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus: Prodùcat terra ànimam vivèntem in gènere suo, jumènta, et reptìlia, et bèstias terræ secùndum spècies suas. Factùmque est ita. Et fecit Deus bèstias terræ juxta spècies suas, et jumènta, et omne rèptile terræ in gènere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, et ait: Faciàmus hòminem ad imàginem et similitùdinem nostram: et præsit pìscibus maris, et volatìlibus cœli, et bèstiis, universæque terræ, omnìque rèptili quod movètur in terra.

℟. Formàvit Dòminus hòminem de limo terræ, * Et inspiràvit in fàciem ejus spiràculum vitæ, et factus est homo in ànimam vivèntem. ℣. In princìpio fecit Deus cœlum et terram, et plasmàvit in ea hòminem. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Ex libro Enchirìdii sancti Augustìni Epìscopi.

Lectio IV.

C. 25. 26. et 27. tom. 3.

Mortis supplìcium Dòminus hòmini comminàtus fùerat si peccàret: sic eum mùnerans lìbero arbìtrio, ut tamen règeret impèrio, terrèret exìtio: atque in paradìsi felicitàte, tamquam in umbra vitæ, unde justìtia custodìta in meliòra conscènderet, collocàvit. Hinc post peccàtum exul effèctus, stirpem quoque suam, quam peccàndo in se tamquam in radìce vitiàverat, pœna mortis et damnatiòne obstrìnxit: ut quidquid prolis ex illo, et simul damnàta, per quam peccàverat, cònjuge, per carnàlem concupiscèntiam, in qua inobedièntiæ pœna sìmilis retribùta est, nascerètur, tràheret originàle peccàtum, quo traherètur per erròres dolorèsque divèrsos ad illud extrèmum cum desertòribus àngelis, vitiatòribus et possessòribus et consòrtibus suis, sine fine supplìcium.

℟. Tulit Dòminus hòminem, et pòsuit eum in paradìso voluptàtis, * Ut operarètur et custodìret illum. ℣. Plantàverat autem Dòminus Deus paradìsum voluptàtis a princìpio, in quo pòsuit hòminem quem formàverat. Ut.

Lectio V.

Sic per unum hòminem peccàtum intràvit in mundum, et per peccàtum mors: et ita in omnes hòmines pertrànsiit, in quo omnes peccavèrunt. Mundum quippe appellàvit eo loco Apòstolus univèrsum genus humànum. Ita ergo res se habèbant. Jacèbat in malis, vel ètiam volvebàtur, et de malis in mala præcipitabàtur totìus humàni gèneris massa damnàta: et adjùncta parti eòrum, qui peccàverant, angelòrum, luèbat ìmpiæ desertiònis dignìssimas pœnas.

℟. Dixit Dòminus Deus: Non est bonum hòminem esse solum: * Faciàmus ei adjutòrium sìmile sibi. ℣. Adæ vero non inveniebàtur adjùtor sìmilis sibi: dixit vero Deus. Faciàmus.

Lectio VI.

Ad iram quippe Dei pèrtinet justam, quidquid cæca et indòmita concupiscèntia fàciunt libènter mali, et quidquid manifèstis opertìsque pœnis patiùntur invìti: non sane Creatòris desistènte bonitàte, et malis àngelis subministràre vitam, vivacèmque potèntiam, [quæ subministràtio si auferàtur, interìbunt], et hòminum, quamvis de propàgine vitiàta damnatàque nascèntium, formàre sèmina, et animàre, et ordinàre membra per tèmporum ætàtes, per locòrum spàtia vegetàre sensus, alimènta donàre. Mèlius enim judicàvit de malis bene fàcere, quam mala nulla esse permìttere.

℟. Immìsit Dòminus sopòrem in Adam, et tulit unam de costis ejus: * Et ædificàvit costam, quam tùlerat Dòminus de Adam, in mulìerem, et addùxit eam ad Adam, ut vidèret quid vocàret eam: * Et vocàvit nomen ejus Viràgo, quia de viro sum-

pta est. ℣. Cumque obdormìsset tulit unam de costis ejus, et replèvit carnem pro ea. Et ædificàvit. Glòria Patri. Et vocàvit.

In 3. Noctùrno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 20.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis paràbolam hanc: Sìmile est regnum cœlòrum hòmini patrifamìlias, qui èxiit primo mane condùcere operàrios in vìneam suam. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Homilia 19. in Evang. post principium.

Regnum cœlòrum hòmini patrifamìlias sìmile dìcitur, qui ad excolèndam vìneam suam operàrios condùcit. Quis vero patrisfamìlias similitùdinem rèctius tenet, quam Cònditor noster, qui regit quos còndidit, et elèctos suos sic in hoc mundo pòssidet, quasi subjèctos dòminus in domo? Qui habet vìneam, universàlem scìlicet Ecclèsiam, quæ ab Abel justo usque ad ùltimum elèctum, qui in fine mundi nascitùrus est, quot sanctos pròtulit, quasi tot pàlmites misit.

℟. Plantàverat autem Dòminus Deus paradìsum voluptàtis a princìpio: * In quo pòsuit hòminem, quem formàverat. ℣. Produxìtque Dòminus Deus de humo omne lignum pulcrum visu, et ad vescèndum suave; lignum ètiam vitæ in mèdio paradìsi. In quo.

Lectio VIII.

Hic ìtaque paterfamìlias ad excolèndam vìneam suam, mane, hora tèrtia, sexta, nona, et undècima operàrios condùcit: quia a mundi hujus inìtio usque in finem ad erudièndam plebem fidèlium, prædicatòres congregàre non desìstit. Mane ètenim mundi fuit ab Adam usque ad Noe: hora vero tèrtia a Noe usque ad Abraham: sexta quoque ab Abraham usque ad Mòysen: nona autem a Mòyse usque ad advèntum Dòmini: undècima vero ab advèntu Dòmini usque ad finem mundi. In qua prædicatòres sancti Apòstoli missi sunt, qui mercèdem plenam et tarde venièntes accepèrunt.

℟. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et malum: * Vidète, ne forte sumat de ligno vitæ, et vivat in ætèrnum. ℣. Fecit quoque Dòminus Deus Adæ tùnicam pellìceam, et ìnduit eum, et dixit. Vidète.

Lectio IX.

Ad erudièndam ergo Dòminus plebem suam, quasi ad excolèndam vìneam suam, nullo tèmpore dèstitit operàrios mìttere: quia et prius per patres, et pòstmodum per legis doctòres et Prophètas, ad extrèmum vero per Apòstolos, dum plebis suæ mores excòluit, quasi per operàrios in vìneæ cultùra laboràvit: quamvis in quòlibet mòdulo vel mensùra, quisquis cum fide recta bonæ prædicàtor actiònis èxtitit, hujus vìneæ operàrius fuit. Operàtor ergo mane, hora tèrtia, sexta, et nona, antìquus ille et Hebràicus pòpulus designàtur: qui in elèctis suis ab ipso mundi exòrdio, dum recta fide Deum stùduit còlere, quasi non dèstitit in vìneæ cultùra laboràre. Ad undècimam vero Gentìles vocàntur, quibus et dìcitur: Quid hic statis tota die otiòsi?

℟. Ubi est Abel frater tuus? dixit Dòminus ad Cain: Nèscio, Dòmine: numquid custos fratris mei sum ego? Et dixit ad eum: Quid fecìsti? * Ecce vox sànguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra. ℣. Maledìctus eris super terram, quæ apèruit os suum, et suscèpit sànguinem fratris tui de manu tua. Ecce vox. Glòria Patri. Ecce vox.

Nonum ℟. dicitur in Dominicis usque ad Pascha loco hymni Te Deum, qui non dicitur hoc tempore nisi in Festis.

AD LAUDES

Antiphonæ.

1. Miserère mei, * Deus, et a delìcto meo munda me: quia tibi soli peccàvi. Psalm. idem, 61.

2. Confitèbor tibi, * quòniam exaudìsti me. Ps. Confitèmini, 26.

3. Deus, Deus meus, * ad te de luce vìgilo, quia factus es adjùtor meus. Psalm. idem, 20.

4. Benedìctus es * in firmamènto cœli, et laudàbilis in sæcula, Deus noster. Canticum Benedìcite, 21.

5. Laudàte * Dòminum de cœlis. Psalm. idem, 22.

Capit. 2. Cor. 7. d.

Fratres, Nescìtis quod ii qui in stàdio currunt, omnes quidem currunt, sed unus àccipit

bravìum? Sic cùrrite ut comprehendàtis.

Hymnus. Æterne rerum Cònditor, 23.

℣. Dòmine, refùgium factus es nobis.

℟. A generatiòne et progènie.

Ad Benedictus, Ant. Sìmile est * regnum cœlòrum hòmini patrifamìlias, qui èxiit primo mane condùcere operàrios in vìneam suam, dicit Dòminus.

Oratio.

Preces pòpuli tui, quæsumus Dòmine, clemènter exàudi: ut qui juste pro peccàtis nostris afflìgimur, pro tui nòminis glòria misericòrditer liberèmur. Per Dòminum.

AD PRIMAM

Ant. Conventiòne * autem facta cum operàriis ex denàrio diùrno, misit eos in vìneam suam.

Ps. Deus in nòmine, cum relìquis ut in Psaltèrio.

Ad Absolutionem Capit. Dòminus autem, 33.

AD TERTIAM

Ant. Ite et vos * in vìneam meam, et quod justum fùerit, dabo vobis.

Capit. Fratres, Nescìtis, ut supra.

℟. br. Inclìna cor meum, Deus * In testimònia tua. Inclìna. ℣. Avèrte òculos meos, ne vìdeant vanitàtem: in via tua vivìfica me. In. Glòria Patri. Inclina. ℣. Ego dixi, Dòmine, miserère mei. ℟. Sana ànimam meam, quia peccàvi tibi.

AD SEXTAM

Ant. Quid hic statis * tota die otiòsi? Respondèrunt, et dixèrunt: Quia nemo nos condùxit.

Capit. 1. Cor. 9. d.

Omnis autem, qui in agòne contèndit, ab òmnibus se àbstinet: et illi quidem ut corruptìbilem coronam accìpiant, nos autem incorrùptam.

℟. br. In ætèrnum, Dòmine, * Pèrmanet verbum tuum. In ætèrnum. ℣. In sæculum sæculi vèritas tua. Pèrmanet. Glòria Patri. In ætèrnum. ℣. Dòminus regit me, et nihil mihi dèerit. ℟. In loco pàscuæ ibi me collocàvit.

AD NONAM

Ant. Voca operàrios, * et redde illis mercèdem suam, dicit Dòminus.

Capitulum. 1. Cor. 10.

Bibebant autem de spiritàli, consequènte eos, petra; petra autem erat Christus: sed non in plùribus eòrum beneplàcitum est Deo.

℟. br. Clamàvi in toto corde meo, * Exàudi me, Dòmine. Clamàvi. ℣. Justificatiònes tuas requìram. Exàudi. Glòria Patri. Clamàvi. ℣. Ab occùltis meis munda me, Dòmine. ℟. Et ab aliènis parce servo tuo.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Dominica, 138.

Capitulum. Fratres, Nescìtis, 403.

Hymnus Lucis Creàtor, et ℣. Dirigàtur, ut in Psaltèrio, 141.

Ad Magnificat. Ant. Dixit paterfamìlias * operàriis suis: Quid hic stàtis tota die otiòsi? At illi respondèntes dixèrunt: Quia nemo nos condùxit. Ite et vos in vìneam meam: et quod justum fùerit, dabo vobis.

Oratio. Preces pòpuli, 404.

Feria Secunda.

De libro Gènesis.

Lectio i. Cap. 1. d.

Et creàvit Deus hòminem ad imàginem suam: ad imàginem Dei creàvit illum, màsculum et fèminam creàvit eos. Benedixìtque illis Deus, et ait: Crèscite, et multiplicàmini, et replète terram, et subjìcite eam, et dominàmini pìscibus maris, et volatìlibus cœli, et univèrsis animàntibus, quæ movèntur super terram. Dixìtque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferèntem semen super terram, et univèrsa ligna quæ habent in semetìpsis semèntem gèneris sui, ut sint vobis in escam, et cunctis animàntibus terræ, omnìque vòlucri cœli, et univèrsis quæ movèntur in terra, et in quibus est ànima vivens, ut hàbeant ad vescèndum. Et factum est ita. Vidìtque Deus cuncta quæ fècerat: et erant valde bona. Et factum est vèspere et mane dies sextus.

℟. Dum deambulàret Dòminus in paradìso ad auram post merìdiem clamàvit et dixit: Adam, ubi es? Audìvi, Dòmine, vocem tuam, * Et abscòndi me. ℣. Vocem tuam audìvi in paradìso, et tìmui, eo quod nudus essem. Et.

Lectio ii. Cap. 2.

Igitur perfècti sunt cœli et terra, et omnis ornàtus eòrum. Complevìtque Deus die sèptimo opus suum quod fècerat: et requièvit die sèptimo ab univèrso òpere quod patràrat. Et benedìxit dièi sèptimo, et sanctificàvit illum: quia in ipso cessàverat ab omni òpere suo

quod creàvit Deus ut fàceret. Istæ sunt generatiònes cœlis et terræ, quando creàta sunt, in die quo fecit Dñus Deus cœlum et terram: et omne virgùltum agri àntequam orirètur in terra, omnèmque herbam regiònis priùsquam germinàret: non enim plùerat Dòminus Deus super terram, et homo non erat qui operarètur terram: sed fons ascendèbat e terra, ìrrigans univèrsam superfìciem terræ.

℟. In sudòre vultus tui vescèris pane tuo, dixit Dòminus ad Adam: cum operàtus fùeris terram, non dabit fructus suos: * Sed spinas et trìbulos germinàbit tibi. ℣. Quia audìsti vocem uxòris tuæ, et comedìsti de ligno, ex quo præcèperam tibi ne comèderes, maledìcta terra in òpere tuo. Sed.

Lectio III.

Formavit ìgitur Dòminus Deus hòminem de limo terræ, et inspiràvit in fàciem ejus spiràculum vitæ, et factus est homo in ànimam vivèntem. Plantàverat autem Dòminus Deus Paradìsum voluptàtis a princìpio, in quo pòsuit hòminem quem formàverat, produxìtque Dñus Deus de humo omne lignum pulcrum visu, et ad vescèndum suàve: lignum ètiam vitæ in mèdio paradìsi, lignùmque scièntiæ boni et mali. Et flùvius egrediebàtur de loco voluptàtis ad irrigàndum paradìsum, qui inde divìditur in quàtuor càpita.

℟. Formàvit Dòminus hòminem de limo terræ: * Et inspiràvit in fàciem ejus spiràculum vitæ, et factus est homo in ànimam vivèntem. ℣. In princìpio fecit Deus cœlum et terram, et plasmàvit in ea hòminem. Et. Glòria Patri. Et.

Ad Magnificat, Ant. Hi novìssimi * una hora fecèrunt, et pares illos nobis fecìsti, qui portàvimus pondus dièi et æstus.

Feria Tertia.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 2. c.

Tulit ergo Dòminus Deus hòminem, et pòsuit eum in paradìso voluptàtis, ut operàretur, et custodìret illum: præcepìtque ei, dicens: Ex omni ligno paradìsi còmede; de ligno autem scièntiæ boni et mali ne còmedas. In quocùmque enim die comèderis ex eo,

morte morièris. Dixit quoque Dòminus Deus: Non est bonum esse hòminem solum: faciàmus ei adjutòrium sìmile sibi.

℟. Tulit Dòminus, 401.

Lectio II.

Formatis ìgitur Dòminus Deus, de humo cunctis animàntibus terræ, et univèrsis volatìlibus cœli, addùxit ea ad Adam, ut vidèret quid vocàret ea: omne enim quod vocàvit Adam ànimæ vivèntis, ipsum est nomen ejus. Appellavìtque Adam nomìnibus suis cuncta animàntia, et univèrsa volatìlia cœli, et omnes bèstias terræ: Adæ vero non inveniebàtur adjùtor sìmilis ejus.

℟. Dixit Dòminus, 401.

Lectio III.

Immisit ergo Dòminus Deus sopòrem in Adam: cumque obdormìsset, tulit unam de costis ejus, et replèvit carnem pro ea. Et ædificàvit Dòminus Deus costam, quam tùlerat, de Adam in mulìerem: et addùxit eam ad Adam: Dixìtque Adam: Hoc nunc os ex òssibus meis, et caro de carne mea: hæc vocàbitur Viràgo, quòniam de viro sumpta est. Quamòbrem relìnquet homo patrem suum, et matrem, et adhærèbit uxòri suæ; et erunt duo in carne una.

℟. Immìsit Dòminus, 401.

Ad Magnificat, Ant. Dixit autem paterfamìlias: * Amìce, non fàcio tibi injùriam: nonne ex denàrio convenìsti mecum? tolle quod tuum est, et vade.

Feria Quarta.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 3.

Sed et serpens erat callìdior cunctis animàntibus terræ, quæ fècerat Dòminus Deus. Qui dixit ad mulìerem: Cur præcèpit vobis Deus ut non comederètis de omni ligno paradìsi? Cui respòndit mùlier: De fructu lignòrum, quæ sunt in paradìso, vèscimur: de fructu vero ligni, quod est in mèdio paradìsi, præcèpit nobis Deus ne comederèmus, et ne tangerèmus illud, ne forte moriàmur. Dixit autem serpens ad mulìerem: Nequàquam morte morièmini. Scit enim Deus quod in quocùmque die comedèritis ex eo, aperièntur òculi vestri, et èritis sicut dii, scièntes bonum et malum. Vidit ìgitur mùlier quod bonum esset lignum ad

vescèndum, et pulcrum òculis, aspectùque delectàbile: et tulit de fructu illìus, et comèdit: dedìtque viro suo, qui comèdit. Et apèrti sunt òculi ambòrum.

℟. Plantàverat, 402.

Lectio II.

Cumque cognovìssent se esse nudos, consuèrunt fòlia ficus, et fecèrunt sibi perizòmata. Et cum audìssent vocem Dòmini Dei deambulàntis in paradìso ad auram post merìdiem, abscòndit se Adam et uxor ejus a fàcie Dòmini Dei in mèdio ligni paradìsi. Vocavìtque Dòminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? qui ait: vocem tuam audìvi in paradìso: et tìmui, eo quod nudus essem, et abscòndi me. Cui dixit: Quis enim indicàvit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno de quo præcèperam tibi ne comèderes, comedìsti? Dixìtque Adam: Mùlier, quam dedìsti mihi sòciam, dedit mihi de ligno, et comèdi. Et dixit Dòminus Deus ad mulìerem: Quare hoc fecìsti? Quæ respòndit: Serpens decèpit me, et comèdi.

℟. Ecce Adam, 402.

Lectio III.

Et ait Dòminus Deus ad serpèntem: Quia fecìsti hoc, maledìctus es inter òmnia animàntia et bèstias terræ; super pectus tuum gradièris, et terram còmedes cunctis dièbus vitæ tuæ. Inimicìtias ponam inter te et mulìerem, et semen tuum et semen illìus: ipsa cònteret caput tuum, et tu insidiàberis calcàneo ejus. Mulìeri quoque dixit: Multiplicàbo ærùmnas tuas, et concèptus tuos; in dolòre pàries fìlios, et sub viri potestàte eris, et ipse dominàbitur tui. Adæ vero dixit: Quia audìsti vocem uxòris tuæ, et comedìsti de ligno, ex quo præcèperam tibi ne comèderes, maledìcta terra in òpere tuo: in labòribus còmedes ex ea cunctis dièbus vitæ tuæ. Spinas et trìbulos germinàbit tibi, et còmedes herbam terræ. In sudòre vultus tui vescèris pane, donec revertàris in terram de qua sumptus es: quia pulvis es, et in pùlverem revertèris. Et vocàvit Adam nomen uxòris suæ Heva: eo quod mater esset cunctòrum vivèntium.

℟. Ubi est Abel, 403.

Ad Magnificat, Ant. Tolle quod tuum est * et vade: quia ego bonus sum, dicit Dòminus.

Feria Quinta.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 4.

Adam vero cognòvit uxòrem suam Hevam: quæ concèpit et pèperit Cain, dicens: Possèdi hòminem per Deum. Rursùmque pèperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel pastor òvium, et Cain agrìcola. Factum est autem post multos dies ut offèrret Cain de frùctibus terræ mùnera Dòmino. Abel quoque òbtulit de primogènitis gregis sui, et de adìpibus eòrum: et respèxit Dòminus ad Abel, et ad mùnera ejus. Ad Cain vero, et ad mùnera illìus non respèxit: iratùsque est Cain vehemènter, et còncidit vultus ejus. Dixìtque Dòminus ad eum: Quare iràtus es? et cur còncidit fàcies tua? Nonne si bene ègeris, recìpies: sin autem male, statim in fòribus peccàtum àderit? sed sub te erit appetìtus ejus, et tu dominàberis illìus.

℟. In princìpio, 399.

Lectio II.

Dixitque Cain ad Abel, fratrem suum: Egrediàmur foras. Cumque essent in agro, consurrèxit Cain advèrsus fratrem suum Abel, et interfècit eum. Et ait Dòminus ad Cain: Ubi est Abel, frater tuus? Qui respòndit: Nèscio: num custos fratris mei sum ego? Dixìtque ad eum: Quid fecìsti? vox sànguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ìgitur maledìctus eris super terram, quæ apèruit os suum, et suscèpit sànguinem fratris tui de manu tua. Cum operàtus fùeris eam, non dabit tibi fructus suos: vagus et pròfugus eris super terram.

℟. In princìpio, 400.

Lectio III.

Dixitque Cain ad Dòminum: Major est inìquitas mea, quam ut vèniam mèrear. Ecce ejìcis me hòdie a fàcie terræ, et a fàcie tua abscòndar, et ero vagus et pròfugus in terra: omnis ìgitur qui invènerit me, occìdet me. Dixìtque ei Dòminus: Nequàquam ita fiet; sed omnis qui occìderit Cain, sèptuplum puniètur. Posuìtque Dòminus Cain signum, ut non interfìceret eum omnis qui invenìsset eum. Egressùsque Cain a fàcie Dòmini, habitàvit pròfugus in terra ad orientàlem plagam Eden.

℟. Formàvit, 400.

Ad Magnificat, Ant.

Non licet * mihi quod volo fàcere? an òculus tuus nèquam est, quia ego bonus sum? dicit Dòminus.

Feria Sexta.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 4. c.

Cognovit autem Cain uxòrem suam, quæ concèpit et pèperit Henoch: et ædificàvit civitàtem, vocavìtque nomen ejus ex nòmine fìlii sui, Henoch. Porro Henoch gènuit Irad, et Irad gènuit Mavìael, et Mavìael gènuit Mathùsael, et Mathùsael gènuit Lamech. Qui accèpit duas uxòres, nomen uni Ada, et nomen àlteri Sella. Genuìtque Ada Jabel, qui fuit pater habitàntium in tentòriis, atque pastòrum. Et nomen fratris ejus Jubal: ipse fuit pater canèntium cìthara et òrgano. Sella quoque gènuit Tubàlcain, qui fuit malleàtor et faber in cuncta òpera æris et ferri. Soror vero Tubàlcain, Noema.

℟. Tulit Dòminus, 401.

Lectio II.

Dixitque Lamech uxòribus suis Adæ et Sellæ: Audìte vocem meam, uxòres Lamech, auscultàte sermònem meum: quòniam occìdi virum in vulnus meum, et adolescèntulum in livòrem meum. Sèptuplum ùltio dàbitur de Cain, de Lamech vero septuàgies sèpties. Cognòvit quoque adhuc Adam uxòrem suam: et pèperit fìlium, vocavìtque nomen ejus Seth, dicens: Pòsuit mihi Deus semen àliud pro Abel, quem occìdit Cain. Sed et Seth natus est fìlius quem vocàvit Enos: iste cœpit invocàre nomen Dòmini.

℟. Dixit Dòminus, 401.

Lectio III. Cap. 5.

Hic est liber generatiònis Adam. In die qua creàvit Deus hòminem, ad similitùdinem Dei fecit illum. Màsculum et fèminam creàvit eos, et benedìxit illis: et vocàvit nomen eòrum Adam, in die quo creàti sunt. Vixit autem Adam centum trigìnta annis: et gènuit fìlium ad imàginem et similitùdinem suam, vocavìtque nomen ejus Seth. Et facti sunt dies Adam, postquam gènuit Seth, octingènti anni: genuìtque fìlios et fìlias. Et factum est omne tempus quod vixit Adam, anni nongènti trigìnta, et mòrtuus est.

℟. Immìsit Dñus, 401.

Sabbato.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 5. b.

Vixit autem Malàleel sexagìnta quinque annis, et gènuit Jared. Et vixit Malàleel, postquam gènuit Jared, octingèntis trigìnta annis: et gènuit fìlios et fìlias. Et facti sunt omnes dies Malàleel octingènti nonagìnta quinque anni, et mòrtuus est. Vixìtque Jared centum sexagìnta duòbus annis, et gènuit Henoch. Et vixit Jared postquam gènuit Henoch octingèntis annis, et gènuit fìlios et fìlias. Et facti sunt omnes dies Jared nongènti sexagìnta duo anni, et mòrtuus est. Porro Henoch vixit sexagìnta quinque annis, et gènuit Mathùsalam.

℟. Plantàverat, 402.

Lectio II.

Et ambulàvit Henoch cum Deo: et vixit, postquam gènuit Mathùsalam, trecèntis annis, et gènuit fìlios et fìlias. Et facti sunt omnes dies Henoch trecènti sexagìnta quinque anni. Ambulavìtque cum Deo, et non appàruit: quia tulit eum Deus. Vixit quoque Mathùsala centumoctogìnta septem annis, et gènuit Lamech. Et vixit Mathùsala, postquam gènuit Lamech, septingèntis octogìnta duobus annis, et gènuit fìlios et fìlias. Et facti sunt omnes dies Mathùsala nongènti sexagìnta novem anni, et mòrtuus est.

℟. Ecce Adam, 402.

Lectio III.

Vixit autem Lamech centum octogìnta duòbus annis, et gènuit fìlium: vocavìtque nomen ejus Noe, dicens: Iste consolàbitur nos ab opèribus et labòribus mànuum nostràrum, in terra cui maledìxit Dòminus. Vixìtque Lamech, postquam gènuit Noe, quingèntis nonagìnta quìnque annis, et gènuit fìlios et fìlias. Et facti sunt omnes dies Lamech septingènti septuagìnta septem anni, et mòrtuus est.

℟. Ubi est Abel, 403.

Sabbato

ANTE SEXAGESIMAM

Ad Vesperas.

Capit. 2. Cor. 11. d.

Fratres, Libènter suffèrtis insipièntes, cum sitis ipsi sapièntes. Sustinètis enim si quis vos in servitùtem rèdigit, si quis dèvorat, si quis àccipit, si quis extòllitur, si quis in fàciem vos cædit.

Hymnus Jam sol, et ℣.

Vespertina, ut in Psalterio, 162.

Ad Magnificat, Ant. Dixit Dòminus * ad Noe: Finis univèrsæ carnis venit coram me: fac tibi arcam de lignis levigàtis, ut salvètur univèrsum semen in ea.

Oratio.

Deus, qui cònspicis, quia ex nulla nostra actiòne confìdimus: concède propìtius, ut contra advèrsa òmnia Doctòris gèntium protectiòne muniàmur. Per Dòminum.

Dom. in Sexages.

Ad Matutinum.

Invitat. Præoccupèmus fàciem Dòmini: * Et in psalmis jubilèmus ei.

Ps. Venìte, 2.

In primo versu Psalmi omittitur Præoccupèmus fàciem ejus, etc., et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.

Hymnus Primo die, 2. Ant., Psalmi et ℣℣. ut in Psalterio, 3.

In 1. Nocturno

De libro Gènesis.
Cap. 5. d. et 6.
Lectio I.

Noe vero cum quingentòrum esset annòrum, gènuit Sem, Cham, et Japheth. Cumque cœpìssent hòmines multiplicàri super terram, et fìlias procreàssent, vidèntes fìlii Dei fìlias hòminum quod essent pulcræ, accepèrunt sibi uxòres ex òmnibus, quas elègerant. Dixìtque Deus: Non permanèbit spìritus meus in hòmine in ætèrnum, quia caro est: erùntque dies illìus centum vigìnti annòrum. Gigàntes autem erant super terram in dièbus illis. Postquam enim ingrèssi sunt fìlii Dei ad fìlias hòminum, illæque genuèrunt, isti sunt potèntes a sæculo viri famòsi.

℟. Dixit Dòminus ad Noe: Finis univèrsæ carnis venit coram me: replèta est terra iniquitàte eòrum: * Et ego dispèrdam eos cum terra.

℣. Fac tibi arcam de lignis lævigàtis: mansiùnculas in ea fàcies. Et.

Lectio II.

Videns autem Deus quod multa malìtia hòminum esset in terra, et cuncta cogitàtio cordis intènta esset ad malum omni tèmpore, pœnìtuit eum quod hòminem fecìsset in terra. Et tactus dolòre cordis intrìnsecus, Delèbo, inquit, hòminem quem creàvi, a fàcie terræ, ab hòmine usque ad

animàntia, a rèptili usque ad vòlucres cœli. Pœnitet enim me fecìsse eos. Noe vero invènit gràtiam coram Dòmino.

℟. Noe, vir justus atque perfèctus cum Deo ambulàvit: * Et fecit òmnia quæcùmque præcèpit ei Deus. ℣. Fecit sibi arcam, ut salvarètur univèrsum semen. Et fecit.

Lectio III.

Hæ sunt generatiònes Noe. Noe vir jùstus atque perfèctus fuit in generatiònibus suis, cum Deo ambulàvit. Et gènuit tres fìlios, Sem, Cham et Japhet. Corrùpta est autem terra coram Deo, et replèta est iniquitàte. Cumque vidìsset Deus terram esse corrùptam, [omnis quippe caro corrùperat viam suam super terram] dixit ad Noe: Finis univèrsæ carnis venit coram me: replèta est terra iniquitàte a fàcie eòrum, et ego dispèrdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigàtis: mansiùnculas in arca fàcies, et bitùmine lìnies intrìnsecus et extrìnsecus. Et sic fàcies eam: Trecentòrum cubitòrum erit longitùdo arcæ, quinquagìnta cubitòrum latitùdo, et trigìnta cubitòrum altitùdo illìus.

℟. Quadragìnta dies et noctes apèrti sunt cœli, et ex omni carne habènte spìritum vitæ ingrèssa sunt in arcam: * Et clàusit a foris òstium Dòminus. ℣. In artìculo dièi illìus ingrèssus est Noe in arcam, et fìlii ejus, et uxor illìus, et uxòres filiòrum ejus. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Ex libro
sancti Ambròsii Epìscopi
de Noe et Arca.
Cap. 4. circa med.
Lectio IV.

Habes, quia iràtus Dòminus est: quòniam quamvis cogitàret, hoc est sciret, quia homo pòsitus in terræ regiòne, carnem portans, sine peccàto esse non possit [terra enim velut quidam tentatiònum locus est, càroque corruptèlæ illècebra], tamen cum habèrent mentem ratiònis capàcem, virtutèmque ànimæ infùsam còrpori, sine consideratiòne àliqua in lapsum ruèrunt, ex quo revocàre se nollent. Neque enim Deus cògitat sicut hòmines, ut àliqua ei nova succèdat sentèntia, neque iràscitur quasi mutàbilis: sed ìdeo hæc legùntur, ut exprimàtur peccatòrum nostròrum acèrbitas, quæ

divìnam merùerit offènsam; tamquam eo usque increverit culpa, ut ètiam Deus, qui naturàliter non movètur aut ira aut òdio, aut passiòne ulla, provocàtus videàtur ad iracùndiam.

℟. Ædificàvit Noe altàre Dòmino, òfferens super illud holocàustum: adoratùsque est Dòminus odòrem suavitàtis, et benedìxit ei, dicens: * Crèscite, et multiplicàmini, et replète terram. ℣. Ecce ego stàtuam pactum meum vobìscum, et cum sèmine vestro post vos. Crèscite.

Lectio v.

Minitatus est prætèrea, quod delèret hòminem. Ab hòmine, inquit, usque ad pecus, et a reptìlibus usque ad volatìlia delèbo. Quid læserant irrationabìlia? Sed quia propter hòminem illa facta erant, eo ùtique delèto, propter quem facta sunt, cònsequens erat, ut ètiam illa delerèntur, quia non erat qui his uterètur. Sensu autem altiòre illud manifestàtur: quia homo mens est, quæ est ratiònis capax. Homo enim definìtur ànimal vivum, mortàle, rationàbile. Principàli ìgitur extìncto, ètiam sensus omnis extinguitur, eo quod nihil rèliqui ad salùtem supèrsit, cum salùtis fundamèntum virtus defècerit.

℟. Ponam arcum meum in nùbibus cœli, dixit Dòminus ad Noe. * Et recordàbor fœderis mei, quod pèpigi tecum. ℣. Cumque obdùxero nùbibus cœlum, apparèbit arcus meus in nùbibus. Et.

Lectio vi.

Ad condemnatiònem autem ceteròrum, et ad expressiònem pietàtis divìnæ, dìcitur Noe apud Deum gràtiam invenìsse. Simul ostènditur, quod hòminem justum non obùmbret aliòrum offènsio, quando ipse ad totìus gèneris reservàtur seminàrium. Qui non generatiònis nobilitàte, sed justìtiæ et perfectiònis mèrito laudàtur. Probàti enim viri genus, virtùtis prosàpia est: quia sicut hòminum genus hòmines, ita animàrum genus virtùtes sunt. Etenim famìliæ hòminum splendòre gèneris nobilitàntur, animàrum autem clarificàtur gràtia splendòre virtùtis.

℟. Per memetìpsum juràvi, dicit Dòminus, non adjìciam ultra aquas dilùvii super terram: pacti mei recordàbor. * Ut non perdam aquis dilùvii omnem carnem. ℣. Arcum meum ponam in nùbibus, et erit signum fœderis inter me, et inter terram. Ut. Glòria Patri. Ut.

In 3. Nocturno

Lèctio santi Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 8.

In illo tèmpore: Cum turba plùrima convenìrent, et de civitàtibus properàrent ad Jesum, dixit per similitùdinem: Exiit qui sèminat seminàre semen suum. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Hom. 15. in Evang.

Lectio sancti Evangèlii quam modo, fratres carìssimi, audìstis, expositiòne non ìndiget, sed admonitiòne. Quam enim per semetìpsam Vèritas expòsuit, hanc discùtere humàna fragìlitas non præsùmat. Sed est quod sollìcite in hac ipsa expositiòne Domìnica pensàre debeàmus: quia si nos vobis semen verbum, agrum mundum, vòlucres dæmònia, spinas divìtias significàre dicerèmus, ad credèndum nobis mens fòrsitan vestra dubitàret. Unde et idem Dòminus per semetìpsum dignàtus est expònere quod dicèbat, ut sciàtis rerum significatiònes quærere in iis ètiam, quæ per semetìpsum nòluit explanàre.

℟. Benedìxit Deus Noe, et fìliis ejus, et dixit ad eos: * Crèscite et multiplicàmini, et replète terram. ℣. Ecce ego stàtuam pactum meum vobìscum, et cum sèmine vestro post vos. Crèscite.

Lectio viii.

Exponendo ergo quod dixit, figuràte se lòqui innòtuit: quàtenus certos nos rèdderet, cum vobis nostra fragìlitas verbòrum illìus figùras aperìret. Quis enim mihi unquam crèderet, si spinas divìtias interpretàri voluìssem? màxime cum illæ pungant, istæ delèctent. Et tamen spinæ sunt, quia cogitatiònum suàrum punctiònibus mentem làcerant: et cum usque ad peccàtum pèrtrahunt, quasi inflìcto vùlnere cruèntant. Quas bene hoc in loco, àlio Evangelìsta testànte, nequàquam Dòminus divìtias, sed fallàces divìtias appèllat.

℟. Ecce ego stàtuam pactum meum vobìscum, et cum sèmine vestro post vos: * Neque erit deìnceps dilùvium dìssipans terram. ℣. Arcum meum ponam in nùbibus, et erit

signum fœderis inter me et inter terram. Neque.

Lectio IX.

Fallaces enim sunt, quæ nobìscum diu permanère non possunt: fallàces sunt, quæ mentis nostræ inòpiam non expèllunt. Solæ autem divìtiæ veræ sunt, quæ nos dìvites virtùtibus fàciunt. Si ergo, fratres carìssimi, esse dìvites cùpitis, veras divìtias amàte. Si culmen veri honòris quæritis, ad cœlèste regnum tèndite. Si glòriam dignitàtum dilìgitis, in illa supèrna Angelòrum cùria adscrìbi festinàte. Verba Dòmini, quæ àure percìpitis, mente retinète. Cibus enim mentis est sermo Dei: et quasi accèptus cibus stòmacho languènte rejìcitur, quando audìtus sermo in ventre memòriæ non tenètur. Sed quisquis alimènta non rètinet, hujus profècto vita desperàtur.

℟. Cum turba plùrima convenìrent ad Jesum, et de civitàtibus properàrent ad eum, dixit per similitùdinem: * Exiit qui sèminat, seminàre semen suum. ℣. Et dum sèminat, àliud cècidit in terram bonam, et ortum fecit fructum cèntuplum. Exiit. Glòria Patri. Exiit.

Infra Hebdom. Feria IV. et Sabbato, loco hujus ℟. dicitur primum ℟. Feriæ II. seq.

AD LAUDES

Antiphonæ.

1. Secùndum magnam * misericòrdiam tuam miserère mei, Deus.

Ps. Miserère mei, Deus, 61.

2. Si mihi * Dòminus Salvàtor fùerit, non timèbo quid fàciat mihi homo.

Ps. Confitèmini Dòmino, 26.

3. In velamènto * clamàvi valde dilùculo: Deus, Deus meus, ad te de luce vìgilo.

Ps. Deus, Deus meus, cum reliquis, 20.

4. Hymnum dicàmus, * Dòmino Deo nostro.

5. In tympano * et choro, in chordis et òrgano laudàte Deum.

Capit. 2. Cor. 11. d.

Fratres, libènter suffèrtis insipièntes, cum sitis ipsi sapièntes. Sustinètis enim si quis vos in servitùtem rèdigit, si quis dèvorat, si quis àccipit, si quis extòllitur, si quis in fàciem vos cædit.

Hymnus. Ætèrne rerum Cònditor, 23.

℣. Dòmine, refùgium factus es nobis. ℟. A generatiòne et progènie.

Ad Benedictus, Ant. Cum turba plùrima * convenìrent ad Jesum, et de civitàtibus properàrent ad eum, dixit per similitùdinem: Exiit qui sèminat, seminàre semen suum.

Oratio.

Deus, qui cònspicis quia ex nulla nostra actiòne confìdimus: concède propìtius, ut contra advèrsa òmnia Doctòris gèntium protectiòne muniàmur. Per Dñum.

Ad Primam, Ant. Semen cècidit * in terram bonam, et àttulit fructum in patièntia.

AD TERTIAM

Ant. Qui verbum * Dei rètinent corde perfècto et òptimo, fructum àfferunt in patièntia.

Capit. Fratres, Libènter, ut supra.

℟. br. Inclìna cor meum, Deus, * In testimònia tua. Inclìna. ℣. Avèrte òculos meos, ne vìdeant vanitàtem, in via tua vivìfica me. In. Glòria Patri. Inclìna. ℣. Ego dixi, Dòmine, miserère mei. ℟. Sana ànimam meam, quia peccàvi tibi.

AD SEXTAM

Ant. Semen cècidit * in terram bonam, et àttulit fructum, àliud centèsimum, et àliud sexagèsimum.

Capit. 2. Cor. 11. f.

Ter virgis cæsus sum, semel lapidàtus sum, ter naufràgium feci, nocte et die in profùndo maris fui.

℟. br. In ætèrnum, Dòmine, * Pèrmanet verbum tuum. In ætèrnum. ℣. In sæculum sæculi vèritas tua. Pèrmanet. Glòria Patri. In ætèrnum. ℣. Dòminus regit me, et nihil mihi dèerit. ℟. In loco pàscuæ ibi me collocàvit.

AD NONAM

Ant. Si vere, * fratres, dìvites esse cùpitis, veras divìtias amàte.

Capit. 2. Cor. 12. c.

Libenter ìgitur gloriàbor in infirmitàtibus meis, ut inhàbitet in me virtus Christi.

℟. br. Clamàvi in toto corde meo, * Exàudi me, Dòmine. Clamàvi. ℣. Justificatiònes tuas requìram. Exàudi. Glòria Patri. Clamàvi. ℣. Ab occùltis meis munda me, Dòmine. ℟. Et ab aliènis parce servo tuo.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Dominica, 138.

Capit. Fratres, Libènter, 416.

Hymnus. Lucis Creàtor, et ℣. Dirigàtur ut in Psaltèrio, 141.

Ad Magnif., Ant. Vobis datum est * nosse my-

stèrium regni Dei, cèteris autem in paràbolis, dixit Jesus discìpulis suis.

Feria Secunda.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 7.

Dixit Dòminus ad Noe: ingrèdere tu, et omnis domus tua in arcam: te enim vidi justum coram me in generatiòne hac. Ex òmnibus animàntibus mundis tolles septèna et septèna, màsculum et fèminam: de animàntibus vero immùndis duo et duo, màsculum et fèminam. Sed et de volatìlibus cœli septèna et septèna, màsculum et fèminam: ut salvètur semen super fàciem univèrsæ terræ. Adhuc enim, et post dies septem ego pluam super terram quadragìnta dièbus et quadragìnta nòctibus: et delèbo omnem substàntiam, quam feci, de superfìcie terræ.

℟. In artìculo dièi illìus ingrèssus est Noe in arcam, et fìlii ejus, * Uxor illìus, et uxòres fìliòrum ejus. ℣. Delèta sunt univèrsa de terra; remànsit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor.

Lectio II.

Fecit ergo Noe òmnia, quæ mandàverat ei Dòminus. Cumque transìssent septem dies, aquæ dilùvii inundavèrunt super terram. Anno sexcentèsimo vitæ Noe, mense secùndo, septimodècimo die mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, et cataràctæ cœli apèrtæ sunt: et facta est plùvia super terram quadragìnta dièbus et quadragìnta nòctibus.

℟. Recordàtus Dòminus Noe, addùxit spìritum super terram, et imminùtæ sunt aquæ: * Et prohìbitæ sunt plùviæ de cœlis. ℣. Reversæque sunt aquæ de terra eùntes et redeùntes, et cœpèrunt mìnui post centum quinquagìnta dies. Et.

Lectio III.

In artìculo dièi illìus ingrèssus est Noe, et Sem, et Cham, et Japhet, fìlii ejus; uxor illìus, et tres uxòres filiòrum ejus cum eis in arcam: ipsi et omne ànimal secùndum genus suum, univèrsaque jumènta in gènere suo, et omne quod movètur super terram in gènere suo, cunctùmque volàtile secùndum genus suum. Factùmque est dilùvium quadragìnta dièbus super

terram: et multiplicàtæ sunt aquæ, et elevavèrunt arcam in sublìme a terra.

℟. Quadragìnta dies et noctes apèrti sunt cœli, et ex omni carne habènte spìritum vitæ ingrèssa sunt in arcam: * Et clàusit a foris òstium Dòminus. ℣. In artìculo dièi illìus ingrèssus est Noe in arcam, et fìlii ejus, et uxor illìus, et uxòres filiòrum ejus. Et. Glòria Patri. Et.

Ad Magnificat Ant. Si culmen * veri honòris quæritis, ad illam cœlèstem pàtriam quantòcius properàte.

Feria Tertia.

De Libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 8.

Recordatus autem Deus Noe, cunctorùmque animàntium, et òmnium jumentòrum, quæ erant cum eo in arca, addùxit spìritum super terram, et imminùtæ sunt aquæ. Et clàusi sunt fontes abyssi, et cataràctæ cœli: et prohìbitæ sunt plùviæ de cœlo. Reversæque sunt aquæ de terra eùntes et redeùntes: et cœpèrunt mìnui post centum quinquagìnta dies. Requievìtque arca mense sèptimo, vigèsimo sèptimo die mensis, super montes Armèniæ.

℟. Ædificàvit Noe, 414.

Lectio II.

At vero aquæ ibant, et decrescèbant usque ad dècimum mensem: dècimo enim mense prima die mensis, apparuèrunt cacùmina mòntium. Cumque transìssent quadragìnta dies, apèriens Noe fenèstram arcæ, quam fècerat, dimìsit corvum, qui egrediebàtur, et non revertebàtur, donec siccarèntur aquæ super terram. Emìsit quoque colùmbam post eum, ut vidèret si jam cessàssent aquæ super fàciem terræ. Quæ cum non invenìsset ubi requièsceret pes ejus, revèrsa est ad eum in arcam.

℟. Ponam arcum, 414.

Lectio III.

Expectatis autem ultra septem dièbus àliis, rursum dimìsit colùmbam ex arca. At illa venit ad eum ad vèsperam, portans ramum olìvæ virèntibus fòliis in ore suo. Intellèxit ergo Noe quod cessàssent aquæ super terram. Expectavìtque nihilòminus septem àlios dies, et emìsit colùmbam, quæ non est revèrsa ultra ad eum. Igi-

tur sexcentèsimo primo anno, primo mense, prima die mensis, imminùtæ sunt aquæ super terram.

℟. Per memetìpsum, 414.

Ad Magnificat, Ant. Semen est * verbum Dei, sator autem Christus: omnis qui ìnvenit eum, manèbit in ætèrnum.

Feria Quarta.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 8. c.

Locutus est autem Deus ad Noe, dicens: Egrèdere de arca, tu et uxor tua, fìlii tui et uxòres filiòrum tuòrum tecum. Cuncta animàntia quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatìlibus quam in bèstiis et univèrsis reptìlibus, quæ reptant super terram, educ tecum et ingredìmini super terram: crèscite et multiplicàmini super eam. Egrèssus est ergo Noe, et fìlii ejus, uxor illìus, et uxòres filiòrum ejus cum eo. Sed et òmnia animàntia, jumènta et reptìlia quæ reptant super terram secùndum genus suum, egrèssa sunt de arca.

℟. Benedìxit Deus, 415.

Lectio II.

Ædificavit autem Noe altàre Dòmino: et tollens de cunctis pecòribus et volùcribus mundis òbtulit holocàusta super altàre. Odoratùsque est Dòminus odòrem suavitàtis, et ait: Nequàquam ultra maledìcam terræ propter hòmines: sensus enim et cogitàtio humàni cordis in malum prona sunt ab adolescèntia sua: non ìgitur ultra percùtiam omnem ànimam vivèntem sicut feci. Cunctis dièbus terræ, semèntis et messis, frigus et æstus, æstas et hiems, nox et dies, non requièscent.

℟. Ecce ego, 415.

Lectio III. Cap. 9.

Benedixitque Deus Noe et fìliis ejus. Et dixit ad eos: Crèscite, et multiplicàmini, et replète terram. Et terror vester ac tremor sit super cuncta animàlia terræ, et super omnes vòlucres, cœli, cum univèrsis quæ movèntur super terram: omnes pisces maris mànui vestræ tràditi sunt. Et omne quod movètur et vivit, erit vobis in cibum: quasi òlera virèntia tràdidi vobis òmnia: excèpto quod carnem cum sànguine non comedètis. Sànguinem enim animàrum vestràrum requìram de manu cunctàrum bestiàrum: et de

manu hòminis, de manu viri et fratris ejus requìram ànimam hòminis. Quicùmque effùderit humànum sànguinem, fundètur sànguis illìus: ad imàginem quippe Dei factus est homo.

℟. In artìculo dièi illìus ingrèssus est Noe in arcam, et fìlii ejus, * Uxor illìus, et uxòres filiòrum ejus. ℣. Delèta sunt univèrsa de terra; remànsit autem solus Noe, et qui cum eo erant in arca. Uxor. Glòria Patri. Uxor.

Ad Magnif. Ant. Quod autem cècidit * in terram bonam, hi sunt, qui in corde bono et òptimo fructum àfferunt in patièntia.

Si prædictæ Ant. ad Magnificat non potuerint dici in præcedentibus Feriis, et in sequenti Feria V. occurrat fieri Officium de Feria, dicatur ultima ex iis prætermissa: alioquin, expletis omnibus, sumantur de Psalterio: quod semper fit, quando propriæ non habentur.

Feria Quinta.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 9. b.

Dixitque Deus: Hoc signum fœderis quod do inter me et vos, et ad omnem ànimam vivèntem, quæ est vobìscum in generatiònes sempitèrnas: Arcum meum ponam in nùbibus, et erit signum fœderis inter me et inter terram. Cumque obdùxero nùbibus cœlum, apparèbit arcus meus in nùbibus: et recordàbor fœderis mei vobìscum, et cum omni ànima vivènte quæ carnem vègetat: et non erunt ultra aquæ dilùvii ad delèndum univèrsam carnem.

℟. Dixit Dòminus, 412.

Lectio II.

Cœpitque Noe, vir agrìcola, exercère terram, et plantàvit vìneam. Bibènsque vinum inebriàtus est, et nudàtus in tabernàculo suo. Quod cum vidìsset Cham pater Chànaan, verènda scìlicet patris sui esse nudàta, nuntiàvit duobus fràtribus suis foras. At vero Sem et Japheth pàllium imposuèrunt hùmeris suis, et incedèntes retròrsum, operuèrunt verènda patris sui: facièsque eòrum avèrsæ erant, et patris virìlia non vidèrunt.

℟. Noe, vir justus, 413.

Lectio III.

Evigilans autem Noe ex vino, cum didicìsset quæ fècerat ei fì-

lius suus minor, ait: Maledìctus Chànaan, servus servòrum erit fràtribus suis. Dixìtque: Benedìctus Dòminus Deus Sem, sit Chànaan servus ejus. Dilàtet Deus Japhet, et hàbitet in tabernàculis Sem: sitque Chànaan servus ejus. Vixit autem Noe post dilùvium trecèntis quinquagìnta annis. Et implèti sunt omnes dies ejus nongentòrum quinquagìnta annòrum, et mòrtuus est.

℟. Quadragìnta, 413.

Feria Sexta.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 10.

Hæ sunt generatiònes filiòrum Noe, Sem, Cham, et Japheth; natìque sunt eis fìlii post dilùvium. Fìlii Japheth: Gomer, et Magog, et Màdai, et Javan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. Porro fìlii Gomer: Ascenez, et Riphat, et Thogòrma. Fìlii autem Javan: Elìsa, et Tharsis, Cetthim, et Dòdanim. Ab his divìsæ sunt ìnsulæ gèntium in regiònibus suis, unusquìsque secùndum lìnguam suam et famìlias suas in natiònibus suis. Fìlii autem Cham: Chus, et Mèsraim, et Phuth, et Chànaam.

℟. Ædificàvit Noe, 414.

Lectio II. Cap. 11.

Erat autem terra làbii unìus, et sermònum eorùndem. Cumque proficiscerèntur de Oriènte, invenèrunt campum in terra Sènnaar, et habitavèrunt in eo. Dixìtque alter ad pròximum suum: Venìte, faciàmus làteres, et coquàmus eos igni. Habuerùntque làteres pro saxis, et bitùmen pro cæmènto, et dixèrunt: Venìte, faciàmus nobis civitàtem, et turrim, cujus culmen pertìngat ad cœlum: et celebrèmus nomen nostrum àntequam dividàmur in univèrsas terras.

℟. Ponam arcum, 414.

Lectio III.

Descendit autem Dòminus, ut vidèret civitàtem et turrim, quam ædificàbant fìlii Adam, et dixit: Ecce unus est pòpulus, et unum làbium òmnibus: cœperùntque hoc fàcere, nec desìstent a cogitatiònibus suis, donec eas òpere còmpleant. Venìte ìgitur; descendàmus, et confundàmus ibi lìnguam eòrum, ut non àudiat unusquìsque vocem pròximi sui. Atque ita divìsit eos Dòminus ex illo loco in univèrsas terras, et cessavèrunt ædificàre civitàtem.

℟. Per memetìpsum, 414.

Sabbato

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 11. b.

Hæ sunt generatiònes Sem: Sem erat centum annòrum, quando gènuit Arphàxad, biènnio post dilùvium. Vixìtque Sem, postquam gènuit Arphàxad, quingèntis annis: et gènuit fìlios et fìlias. Porro Arphàxad vixit trigìnta quinque annis, et gènuit Sale. Vixìtque Arphàxad, postquam gènuit Sale, trecèntis tribus annis: et gènuit fìlios et fìlias. Sale quoque vixit trigìnta annis, et gènuit Heber. Vixìtque Sale, postquam gènuit Heber, quadringèntis tribus annis: et gènuit fìlios et fìlias.

℟. Benedìxit Deus, 415.

Lectio II.

Vixit autem Heber trìgìnta quatuor annis, et gènuit Phaleg. Et vixit Heber, postquam gènuit Phaleg, quadringèntis trigìnta annis: et gènuit fìlios et fìlias. Vixit quoque Phaleg trigìnta annis, et gènuit Reu. Vixìtque Phaleg, postquam gènuit Reu, ducèntis novem annis: et gènuit fìlios et fìlias. Vixit autem Reu trigìnta duòbus annis, et gènuit Sarug. Vixit quoque Reu, postquam gènuit Sarug, ducèntis septem annis: et gènuit fìlios et fìlias. Vixit vero Sarug trigìnta annis, et gènuit Nachor. Vixìtque Sarug, postquam gènuit Nachor, ducèntis annis, et gènuit fìlios et fìlias.

℟. Ecce ego, 415.

Lectio III.

Vixit autem Nachor vigìnti novem annis, et gènuit Thare. Vixìtque Nachor, postquam gènuit Thare, centum decem et novem annis: et gènuit fìlios et fìlias. Vixìtque Thare septuagìnta annis, et gènuit Abram, et Nachor, et Aran. Hæ sunt autem generatiònes Thare: Thare gènuit Abram, Nachor et Aran. Porro Aran gènuit Lot. Mortuùsque est Aran ante Thare patrem suum, in terra nativitàtis suæ in Ur Chaldæòrum. Duxèrunt autem Abram et Nachor uxòres: nomen uxòris Abram, Sarai: et nomen uxòris Nachor, Melcha fìlia Aran, patris Melchæ, et patris Jeschæ.

Erat autem Sàrai stèrilis, nec habèbat lìberos.

℟. In artìculo, 421.

Sabbato

ANTE QUINQUAGESIMAM

Ad Vesperas, Capitulum. 1. Cor. 13.

FRATRES, Si linguis hòminum loquar, et Angelòrum, caritàtem autem non hàbeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tìnniens.

Hymnus. Jam sol et ℣. Vespertìna, ut in Psalt. 162.

Ad Magnif. Ant. Pater fìdei nostræ, * Abraham summus, òbtulit holocàustum super altàre pro fìlio.

Oratio.

PRECES nostras, quæsumus Dòmine, clemènter exàudi: atque a peccatòrum vìnculis absolùtos, ab omni nos adversitàte custòdi. Per Dòminum.

Dominica

IN QUINQUAGESIMA

Ad Matutinum, Invit. Præoccupèmus fàciem Dòmini: * Et in psalmis jubilèmus ei.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

In primo versu Psalmi omittitur Præoccupèmus àciem ejus, etc., et ejus loco repetitur a Choro Invitatorium.

Hymnus. Primo die, 3. Ant. Psalmi, et ℣℣. de Psalterio.

In 1. Nocturno

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 12.

DIXIT autem Dòminus ad Abram: Egrèdere de terra tua, et de cognatiòne tua, et de domo patris tui, et veni in terram quam monstràbo tibi. Faciàmque te in gentem magnam, et benedìcam tibi, et magnificàbo nomen tuum, erìsque benedìctus. Benedìcam benedicèntibus tibi, et maledìcam maledicèntibus tibi, atque in te benedicèntur univèrsæ cognatiònes terræ. Egrèssus est ìtaque Abram sicut præcèperat ei Dòminus, et ivit cum eo Lot. Septuagìnta quinque annòrum erat Abram cum egrederètur de Haran. Tulìtque Sàrai uxòrem suam, et Lot fìlium fratris sui, universàmque substàntiam quam possèderant, et ànimas quas fècerant in Haran: et egrèssi sunt ut irent in terram Chànaan. Cumque venìssent in eam, pertransìvit Abram

terram usque ad locum Sichem, usque ad convàllem illùstrem: Chananæus autem tunc erat in terra.

℟. Locùtus est Dòminus ad Abram, dicens: Egrèdere de terra tua, et de cognatiòne tua, et veni in terram quam monstràvero tibi: Et fàciam te in gentem magnam. ℣. Benedìcens benedìcam tibi, et magnificàbo nomen tuum, erìsque benedìctus. Et.

Lectio II.

APPARUIT autem Dòminus Abram, et dixit ei: Sèmini tuo dabo terram hanc. Qui ædificàvit ibi altàre Dòmino, qui apparùerat ei. Et inde transgrèdiens ad montem, qui erat contra oriéntem Bethel, tetèndit ibi tabernàculum suum, ab occidènte habens Bethel, et ab oriènte Hai: ædificàvit quoque ibi altàre Dòmino, et invocàvit nomen ejus. Perrexìtque Abram vadens, et ultra progrèdiens ad merìdiem. Facta est autem fames in terra: descendìtque Abram in Ægyptum, ut peregrinarètur ibi: prævalùerat enim fames in terra. Cumque prope esset ut ingrederètur Ægyptum, dixit Sàrai uxòri suæ: Novi quod pulcra sis mùlier, et quod cum vìderint te Ægyptii, dictùri sunt: Uxor ipsìus est: et interfìcient me, et te reservàbunt. Dic ergo, òbsecro te, quod soror mea sis, ut bene sit mihi propter te, et vivat ànima mea ob gràtiam tui.

℟. Dum staret Abraham ad ìlicem Mambre, vidit tres viros ascendèntes per viam: * Tres vidit, et unum adoràvit. ℣. Ecce Sara uxor tua pàriet tibi fìlium, et vocàbis nomen ejus Isaac. Tres.

Lectio III.

CUM ìtaque ingrèssus esset, Abram Ægyptum, vidèrunt Ægyptii mulìerem quod esset pulcra nimis. Et nuntiavèrunt prìncipes Pharaòni, et laudavèruut eam apud illum: et sublàta est mùlier in domum Pharaònis. Abram vero bene usi sunt propter illam: fuerùntque ei oves et boves, et àsini, et servi et fàmulæ, et àsinæ et camèli. Flagellàvit autem Dòminus Pharaònem plagis màximis, et domum ejus propter Sàrai, uxòrem Abram. Vocavìtque Phàrao Abram et dixit ei: Quidnam est hoc quod fecìsti mihi? quare non indicàsti quod uxor tua

esset? Quam ob causam dixìsti esse soròrem tuam, ut tòllerem eam mihi in uxòrem? Nunc ìgitur ecce conjux tua, àccipe eam, et vade.

℟. Tentàvit Dòminus Abraham et dixit ad eum: *Tolle fìlium tuum, quem dìligis, Isaac, et offer illum ibi in holocàustum super unum mòntium, quem dìxero tibi. ℣. Vocàtus quoque a Dòmino, respòndit: Adsum: et ait ei Dòminus. Tolle. Glòria Patri. Tolle.

In 2. Nocturno

Ex libro sancti Ambròsii Epìscopi de Abraham Patriàrcha.

Lectio iv. Lib. 1. c. 2.

Magnus plane vir Abraham et multàrum virtùtum clarus insìgnibus, quem votis suis philosophìa non pòtuit æquàre. Dènique minus est quod illa finxit, quam quod iste gessit: majòrque ambitiòso eloquèntiæ mendàcio simplex veritàtis fides. Itaque cujùsmodi fùerit in eo viro devòtio considerèmus. Ea enim virtus òrdine prima est, quæ est fundamèntum ceteràrum; meritòque hanc ab eo primam exègit Deus, dicens: Exi de terra tua, et de cognatiòne tua, et de domo patris tui. Satis fùerat dixìsse, de terra tua. Ibi enim erat exìre de cognatiòne, exìre de patèrna domo.

℟. Angelus Dòmini vocàvit Abraham, dicens: * Ne extèndas manum tuam super pùerum, eo quod tìmeas Dòminum. ℣. Cumque extendìsset manum ut immolàret fìlium, ecce Angelus Dòmini de cœlo clamàvit, dicens. Ne.

Lectio v.

Sed ìdeo àddidit sìngula, ut ejùs affèctum probàret: ne forte aut imprudènter cœpìsse viderètur, aut fraus àliqua mandàtis cœlèstibus pararètur. Sed sicut coacervànda fuèrunt præcèpta, ne quid latèret: ita ètiam proponènda præmia, ne forte desperàret. Tentàtur ut fortis, incitàtur ut fidèlis, provocàtur ut justus: meritòque exìvit, quemàdmodum locùtus est illi Dòminus. Et exìvit cum eo Lot. Hoc autem quod pro magno inter septem sapièntum dicta celebràtur. Sèquere Deum; perfècit Abraham, factòque sapièntum dicta prævènit, et secùtus Deum, exìvit de terra sua.

℟. Vocàvit Angelus Dòmini Abraham de cœlo secùndo, dicens: Benedìcam tibi. * Et multiplicàbo te sicut stellas cœli. ℣. Possidèbit semen tuum portas inimicòrum tuòrum, et benedicèntur in sèmine tuo omnes tribus terræ. Et.

Lectio vi.

Sed quia ante terra ei fùerat àlia, hoc est règio Chaldæòrum, de qua exìvit Thare pater Abrahæ, et in Charram demigràvit: et quia secum edùxit nepòtem suum, cui dictum fùerat: Exi de cognatiòne tua: considerèmus, ne forte hoc sit exìre de terra sua, de hujus terræ, hoc est, de còrporis nostri quadam commoratiòne ègredi, de qua exìvit Pàulus, qui dixit: Nostra autem conversàtio in cœlis est.

℟. Deus dòmini mei Abraham, dìrige viam meam; * Ut cum salùte revèrtar in domum dòmini mei. ℣. Obsecro, Dòmine, fac misericòrdiam cum servo tuo. Ut. Glòria Patri. Ut.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 18. f.

In illo tèmpore: Assumpsit Jesus duòdecim, et ait illis: Ecce ascèndimus Jerosòlymam, et consummabùntur òmnia, quæ scripta sunt per Prophètas de Fìlio hòminis. Et rèliqua.

Homilìa s. Gregòrii Papæ.

Homilia 2. in Evang.

Redemptor noster, prævidens ex passiòne sua discipulòrum ànimos perturbàndos, eis longe ante et ejùsdem passiònis pœnam, et resurrectiònis suæ glòriam prædìxit: ut, cum eum morièntem, sicut prædìctum est, cèrnerent, ètiam resurrectùrum non dubitàrent. Sed quia carnàles adhuc discìpuli nullo modo valèbant càpere verba mystèrii, venìtur ad miràculum. Ante eòrum òculos cæcus lumen recèpit; ut, qui cœlèstis mystèrii verba non càperent, eos ad fidem cœlèstia facta solidàrent.

℟. Veni hòdie ad fontem aquæ et oràvi Dòminum, dicens: * Dòmine Deus Abraham, tu pròsperum fecìsti desidèrium meum. ℣. Igitur puèlla cui dìxero: Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam; et illa dìxerit: Bibe, dòmine et camèlis tuis potum trìbuam: ipsa est, quam præparàvit Dòminus fìlio dòmini mei. Dòmine.

Lectio VIII.

Sed miràcula Dòmini et Salvatòris nostri sic accipiènda sunt, fratres carìssimi, ut et in veritàte credàntur facta, et tamen per significatiònem nobis àliquid ìnnuant. Opera quippe ejus et per potèntiam àliud ostèndunt, et per mystèrium àliud loquùntur. Ecce enim, quis juxta històriam cæcus iste fùerit, ignoràmus, sed tamen quid per mysterium signìficet, nòvimus. Cæcum quippe est genus humànum, quod in parènte primo a paradìsi gàudiis expùlsum, claritàtem supèrnæ lucis ignòrans, damnatiònis suæ tènebras pàtitur. Sed tamen per Redemptòris sui præsèntiam illuminàtur, ut intèrnæ lucis gàudia jam per desidèrium vìdeat, atque in via vitæ boni òperis gressus ponat.

℟. Factus est sermo Dòmini ad Abram, dicens: * Noli timère, Abram: ego protèctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dòminus Deus tuus, qui edùxi te de Ur Chaldæorum. Noli.

Lectio IX.

Notandum vero est, quod cum Jesus Jèricho appropinquàre dìcitur cæcus illuminàtur. Jèricho quippe luna intèrpretàtur: luna autem in sacro elòquio pro defèctu carnis pònitur, quia dum mènstruis momèntis decrèscit, defèctum nostræ mortalitàtis desìgnat. Dum ìgitur Cònditor noster appropìnquat Jèricho, cæcus ad lumen redit: quia dum divìnitas defèctum nostræ carnis suscèpit, humànum genus lumen, quod amìserat, recèpit. Unde enim Deus humàna pàtitur, inde homo ad divìna sublevàtur. Qui vidèlicet cæcus recte et juxta viam sedère, et mendìcans esse descrìbitur. Ipsa enim Vèritas dicit: Ego sum via.

℟. Cæcus sedèbat secus viam transeùnte Dòmino, et clamàvit ad eum: et ait illi Dòminus: * Quid vis ut fàciam tibi? * Dòmine, ut vìdeam lumen. ℣. Stans autem Jesus, jussit illum duci ad se: et cum appropinquàsset, interrogàvit eum, dicens. Quid vis? Glòria Patri. Dòmine.

Infra Hebdomadam Feria IV. et Sabbato, loco hujus ℟. dicitur ℟. I. Feriæ II. sequentis.

Ad Laudes, Ant.

1. Secùndum multitùdinem * miseratiònum tuàrum, Dòmine, dele iniquitàtem meam.

Ps. Miserère, 61.

2. Deus meus es tu, * et confitèbor tibi: Deus meus es tu, et exaltàbo te.

Ps. Confitèmini, 26.

3. Ad te de luce * vìgilo, Deus, ut vìdeam virtùtem tuam.

Ps. Deus, Deus meus, 20.

4. Hymnum dìcite, * et superexaltàte eum in sæcula.

Cant. Benedìcite, 21.

5. Omnes Angeli * ejus, laudàte Dòminum de cœlis.

Psalm. Laudàte Dòminum, 22.

Capit. 1. Cor. 13.

Fratres, Si linguis hòminum loquar, et Angelòrum, caritàtem autem non hàbeam, factus sum velut æs sonans, aut cymbalum tìnniens.

Hymnus. Ætèrne rerum Cònditor, 23.

℣. Dòmine, refùgium factus es nobis. ℟. A generatiòne et progènie.

Ad Bened., Ant. Ecce ascèndimus Jerosòlymam, * et consummabùntur òmnia quæ scripta sunt de Fìlio hòminis: tradètur enim gèntibus, et illudètur, et conspuètur: et postquam flagellàverint, occìdent eum, et tèrtia die resùrget.

Oratio.

Preces nostras, quæsumus, Dòmine, clemènter exàudi: atque a peccatòrum vìnculis absolùtos, ab omni nos adversitàte, custòdi. Per Dòminum.

Ad Primam, Ant. Iter faciènte Jesu, * dum appropinquàret Jèricho, cæcus clamàbat ad eum, ut lumen recìpere mererètur.

AD TERTIAM

Ant. Transeùnte Dòmino, * clamàbat cæcus ad eum: Miserère mei, fili David.

Capitulum. Fratres, Si linguis, ut supra.

℟. br. Inclìna cor meum, Deus, * In testimònia tua. Inclìna. ℣. Avèrte òculos meos, ne vìdeant vanitàtem, in via tua vivìfica me. In. Glòria Patri. Inclìna. ℣. Ego dixi, Dòmine, miserère mei. ℟. Sana ànimam meam, quia peccàvi tibi.

AD SEXTAM

Ant. Et qui præìbant, * increpàbant eum ut tacèret: ipse vero multo magis clamàbat: Miserère mei, fili David.

Capit. 1. Cor. 13. c.

Caritas numquam èxcidit: sive prophetìæ evacuabùntur, sive linguæ cessàbunt, sive scien-

tia destruètur. Ex parte enim cognòscimus, et ex parte prophetàmus.

℟. br. In ætèrnum, Dòmine, * Pèrmanet verbum tuum. In ætèrnum. ℣. In sæculum sæculi vèritas tua. Pèrmanet. Glòria Patri. In æternum. ℣. Dòminus regit me, et nihil mihi dèerit. ℟. In loco pàscuæ ibi me collocàvit.

AD NONAM

Ant. Cæcus magis * ac magis clamàbat, ut eum Dòminus illuminàret.

Capit. 1. Cor. 13. d.

Nunc autem manent fides, spes, càritas, tria hæc: major autem horum est càritas.

℟. br. Clamàvi in toto corde meo, * Exàudi me, Dòmine. Clamàvi. ℣. Justificatiònes tuas requìram. Exàudi. Glòria Patri. Clamàvi. ℣. Ab occùltis meis munda me, Dòmine. ℟. Et ab aliènis parce servo tuo.

Ad Vesperas, Ant. et Psalmi de Dominica, 138.

Capitulum. Fratres, Si, 429.

Hymnus Lucis Creàtor, et ℣. Dirigàtur, ut in Psalterio. 141.

Ad Magnificat, Ant. Stans autem Jesus * jussit cæcum addùci ad se, et ait illi: Quid vis ut fàciam tibi? Dòmine, ut vìdeam. Et Jesus ait illi: Rèspice; fides tua te salvum fecit. Et confèstim vidit, et sequebàtur illum magnìficans Deum.

Feria Secunda.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 13.

Ascendit ergo Abram de Ægypto, ipse et uxor ejus, et òmnia quæ habèbat, et Lot cum eo, ad Austràlem plagam. Erat autem dives valde in possessiòne auri et argènti. Reversùsque est per iter quo vènerat, a merìdie in Bethel, usque ad locum ubi prius fìxerat tabernàculum inter Bethel et Hai: in loco altàris quod fècerat prius, et invocàvit ibi nomen Dòmini. Sed et Lot, qui erat cum Abram, fuèrunt greges òvium, et armènta et tabernàcula. Nec pòterat eos càpere terra, ut habitàrent simul: erat quippe substàntia eòrum multa, et nequìbant habitàre commùniter.

℟. Movens Abram tabernàculum suum, venit, et habitàvit juxta convàllem Mambre: * Ædificavìtque ibi altàre Dòmino. ℣. Dixit autem Dòminus ad eum: Leva òculos tuos, et vide: omnem terram quam cònspicis, tibi dabo et sèmini tuo in sempitèrnum. Ædificavìtque.

Lectio II.

Unde et facta est rixa inter pastòres gregum Abram et Lot. Eo autem tèmpore Chananæus et Pherezæus habitàbant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot: Ne, quæso, sit jùrgium inter me et te, et inter pastòres meos et pastòres tuos: fratres enim sumus. Ecce univèrsa terra coram te est: recède a me, òbsecro: si ad sinìstram ìeris, ego dèxteram tenèbo: si tu dèxteram elègeris, ego ad sinìstram pergam. Elevàtis ìtaque Lot òculis, vidit omnem circa regiònem Jordànis, quæ univèrsa irrigabàtur, àntequam subvèrteret Dòminus Sòdomam et Gomòrrham, sicut paradìsus Dòmini, et sicut Ægyptus venièntibus in Segor. Elegìtque sibi Lot regiònem circa Jordànem, et recèssit ab Oriènte.

℟. Crèdidit Abram Deo, et reputàtum est ei ad justìtiam. * Et ideo amìcus Dei factus est. ℣. Fuit autem justus coram Dòmino, et ambulàvit in viis ejus. Et ìdeo.

Lectio III.

Divisique sunt altèrutrum a fratre suo. Abram habitàvit in terra Chànaam: Lot vero moràtus est in òppidis quæ erant circa Jordànem, et habitàvit in Sòdomis. Hòmines autem Sodomìtæ pèssimi erant, et peccatòres coram Dòmino nimis. Dixìtque Dòminus ad Abram, postquam divìsus est ab eo Lot: Leva òculos tuos, et vide a loco, in quo nunc es, ad Aquilònem et Merìdiem, ad Orièntem et Occidèntem. Omnem terram quam cònspicis, tibi dabo, et sèmini tuo usque in sempitèrnum. Faciàmque semen tuum sicut pùlverem terræ.

℟. Tentàvit Dòminus Abraham, et dixit ad eum: * Tolle fìlium tuum, quem dìligis, Isaac, et offer illum ibi in holocàustum super unum mòntium, quem dìxero tibi. ℣. Vocàtus quoque a Dòmino, respòndit: Adsum: et ait ei Dòminus. Tolle. Glòria Patri. Tolle.

Ad Magnificat, Ant. Et qui præìbant, * increpàbant eum ut tacèret; ipse vero multo magis clamàbat: Miserère mei, fili David.

Feria Tertia.

De libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 14. b.

Et egrèssi sunt rex Sodomòrum, et rex Gomòrrhæ, rexque Adàmæ, et rex Sèboim, nec non et rex Balæ, quæ est Segor; et direxèrunt àciem contra eos in valle silvèstri: scìlicet advèrsus Chodorlahòmor, regem Elamitàrum, et Thadal, regem gèntium, et Amraphel, regem Sènnaar, et Arioch, regem Ponti: quatuor reges advèrsus quinque. Vallis autem silvèstris habèbat pùteos multos bitùminis. Itaque rex Sodomòrum, et Gomòrrhæ terga vertèrunt, ceciderùntque ibi: et qui remànserant, fugèrunt ad montem. Tulèrunt autem omnem substàntiam Sodomòrum et Gomòrrhæ, et univèrsa quæ ad cibum pèrtinent, et abièrunt: nec non et Lot, et substàntiam ejus, fìlium fratris Abram, qui habitàbat in Sòdomis.

℟. Angelus Dòmini, 426.

Lectio II.

Et ecce unus qui evàserat, nuntiàvit Abram Hebræo, qui habitàbat in convàlle Mambre Amorrhæi, fratris Escol, et fratris Aner: hi enim pepìgerant fœdus cum Abram. Quod cum audìsset Abram, captum vidèlicet Lot, fratrem suum, numeràvit expedìtos vernàculos suos trecèntos decem et octo: et persecùtus es usque Dan. Et divìsis sòciis, ìrruit super eos nocte: percussìtque eos, et persecùtus est eos usque Hoba, quæ est ad lævam Damàsci. Redùxitque omnem substàntiam: et Lot fratrem suum cum substàntia illìus, mulìeres quoque et pòpulum.

℟. Vocàvit Angelus, 426.

Lectio III.

Egressus est autem rex Sodomòrum in occùrsum ejus, postquam revèrsus est a cæde Chodorlahòmor, et regum qui cum eo erant in valle Save, quæ est vallis regis. At vero Melchìsedech, rex Salem, pròferens panem et vinum, erat enim Sacèrdos Dei altìssimi, benedìxit ei, et ait: Benedìctus Abram Deo excèlso, qui creàvit cœlum et terram: et benedìctus Deus excèlsus, quo protegènte, hostes in mànibus tuis sunt. Et dedit ei dècimas ex òmnibus.

℟. Deus dòmini, 427.

Ad Magnificat, Ant. Miserère mei,* fili David. Quid vis ut fàciam tibi? Dòmine, ut vìdeam,

Feria Quarta.

CINERUM

Si hac die occurrat Festum Duplex ex majoribus vel alicujus Doct. Ecclesiæ, transfertur in sequentem diem non imped. Duplici vel Semidupl. De Duplicibus vero minor. vel Semidupl. fit tantum commem., ut dicitur in Rubrica de Translatione Festor. Aliis diebus Quadragesimæ usque ad Major. Hebdom., si occurrat Festum Duplex, vel Semiduplex, fit de eo, cum com. et IX. Lectione de Homilia Feriæ. De Simplicibus quoque fit tant. com., ut in Rubr. general.

In hac, et seq. Feriis usque ad Vesperas Sabbati, Hymni, Capitula et alia omnia dicuntur ut in Psalterio per annum, exceptis Antiph. ad Benedìctus, et Magnìficat: et post Laudes, Horas, Vesperas et Completorium dicuntur Preces flexis genibus, ut ibid. in Psalt.

Hodie ante Matut. in choro dic. Psalmi Grad.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio I. Cap. 6. b.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Cum jejunàtis, nolìte fìeri sicut hypòcritæ, tristes. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in monte, c. 12. tom. 4.

Manifestum est, his præcèptis omnem nostram intentiònem in interiòra gàudia dìrigi: ne foris quærèntes mercèdem, huic sæculo confor-mèmur, et amittàmus promissiònem tanto solidiòris atque firmiòris, quanto interiòris beatitùdinis, qua nos elègit Deus confòrmes fìeri imàginis Fìlii sui. In hoc autem capìtulo màxime advertèndum est, non in solo rerum corporeàrum nitòre atque pompa, sed ètiam in ipsis sòrdibus luctuòsis esse posse jactàntiam, et eo periculosiòrem, quo sub nòmine Dei dècipit.

℟. Veni hòdie ad fontem aquæ et oràvi Dòminum, dicens: * Dòmine Deus Abraham, tu pròsperum fecìsti desidèrium meum.

℣. Igitur puèlla, cui dìxero: Da mihi aquam de hydria tua, ut bibam: et illa dìxerit: Bibe, dòmine, et camèlis tuis potum trìbuam: ipsa est, quam præparàvit Dòminus fìlio dòmini mei. Dòmine.

Lectio II.

Qui ergo immoderàto cultu còrporis atque vestìtu, vel ceteràrum rerum nitòre præfùlget, fàcile convìncitur rebus ipsis, pompàrum sæculi esse sectàtor, nec quemquam fallit, dolòsa imàgine sanctitàtis. Qui autem in professiòne christianitàtis inusitàto squalòre ac sòrdibus intèntos in se òculos hòminum facit cum id voluntàte fàciat, non necessitàte patiàtur, ex cèteris ejus opèribus potest cònjici, utrum hoc contèmptu supèrflui cultus, an ambitiòne àliqua fàciat: quia et sub ovìna pelle cavèndos lupos Dòminus præcèpit: sed ex frùctibus, inquit, eòrum cognoscètis eos.

℟. Factus est sermo Dòmini ad Abram, dicens: * Noli timère, Abram: ego protèctor tuus sum, et merces tua magna nimis. ℣. Ego enim sum Dòminus Deus tuus, qui edùxi te de Ur Chaldæòrum. Noli.

Lectio III.

Cum enim cœperint alìquibus tentatiònibus ea ipsa scìlicet illis sùbtrahi, vel negàri, quæ isto velàmine vel consecùti sunt, vel cònsequi cùpiunt, tunc necèsse est ut appàreat, utrum lupus in ovìna pelle sit, an ovis in sua. Non tamen propterea ornàtu supèrfluo debet aspèctus hòminum mulcère Christiànus, quia illum parcum hàbitum ac necessàrium ètiam simulatòres sæpius usùrpant, ut incàutos decìpiant: quia et illæ oves non debent pelles suas depònere, si aliquàndo eis lupi se còntegant.

℟. Movens Abram tabernàculum suum, venit et habitàvit juxta convàllem Mambre: * Ædificavìtque ibi altàre Dòmino. ℣. Dixit autem Dòminus ad eum: Leva òculos tuos, et vide: omnem terram quam cònspicis, tibi dabo, et sèmini tuo in sempitèrnum. Ædificavìtque. Glòria Patri. Ædificavìtque.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in Psaltерio.

Ad Benedictus, Ant. Cum jejunàtis, * nolìte fieri sicut hypòcritæ, tristes.

Deinde dicuntur Preces flexis genibus, 64. Et similiter ad omnes Horas, ut in Psalterio.

Oratio.

Præsta, Dòmine, fidèlibus tuis: ut jejuniòrum veneranda solèmnia, et cògrua pietàte suscìpiant, et secùra devotiòne percùrrant. Per Dòminum.

Hodie et duobus sequentibus diebus dicuntur Vesperæ hora consueta: Sabbato vero dicuntur ante comestionem.

Ad Magnificat, Ant. Thesaurizàte vobis * thesàuros in cœlo, ubi nec ærùgo, nec tinea demolìtur.

Deinde Preces, 144.

Oratio.

Inclinantes se, Dòmine, majestàti tuæ, propitiàtus intènde: ut, qui divìno mùnere sunt refècti, cœlèstibus semper nutriàntur auxìliis. Per Dòminum.

Feria Quinta.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio I. Cap. 8.

In illo tèmpore: Cum introìsset Jesus Caphàrnaum, accèssit ad eum Centùrio, rogans eum, et dicens: Dòmine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquètur. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

L. 2. de Consensu Evang. cap. 20. tom. 4.

Videamus utrum sibi de hoc servo Centuriònis Matthæus Lucàsque consèntiant. Matthæus enim dicit: Accèssit ad eum Centùrio, rogans eum et dicens: Puer meus jacet in domo paralyticus. Cui vidètur repugnàre quod ait Lucas: Et cum audìsset de Jesu, misit ad eum seniòres Judæòrum, rogans eum ut venìret, et sanàret, servum ejus. At illi cum venìssent ad Jesum rogàbant eum sollìcite, dicèntes ei: Quia dignus est ut hoc illi præstes: dìligit enim gentem nostram, et synagògam ipse ædificàvit nobis. Jesus autem ibat cum illis; et cum jam non longe esset a domo, misit ad eum Centùrio amìcos, dicens: Dòmine, noli vexàri: non enim dignus sum ut sub tectum meum intres.

℟. Dòmine, puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquètur: * Amen dico tibi, ego vèniam et curàbo eum. ℣. Dòmine, non sum dignus ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanàbitur puer meus. Amen dico.

Lectio II.

Si enim hoc ita gestum est, quòmodo erit verum quod Matthæus narrat: Accèssit ad eum quidam Centùrio; cum ipse non accèsserit, sed amì-

cos mìserit: nisi diligènter advertèntes intelligàmus. Matthæum non omnìmodo deseruìsse usitàtum morem loquèndi? Non solum enim dìcere solèmus accessìsse àliquem, ètiam àntequam pervèniat illuc, quo dìcitur accessìsse: unde ètiam dìcimus, Parum accèssit, vel multum accèssit eo, quo àppetit pervenìre: verum ètiam ipsam perventiònem, cujus adipiscèndi causa accèditur, dìcimus plerùmque factam, etsi eum, ad quem pèrvenit, non vìdeat ille qui pèrvenit per amìcum cum pèrvenit ad àliquem, cujus ei favor est necessàrius. Quod ita tènuit consuetùdo, ut jam ètiam vulgo perventòres appellèntur, qui potèntium quorùmlibet tamquam inaccessìbiles ànimos, per convenièntium personàrum interpositiònem, ambitiònis arte pertìngunt.

℟. Dum staret, 425.

Lectio III.

Non ergo absùrde Matthæus, ètiam quod vulgo possit intèlligi, per àlios facto accèssu Centuriònis ad Dòminum, compèndio dìcere vòluit: Accèssit ad eum Centùrio. Verùmtamen non negligènter intuènda est ètiam sancti Evangelìstæ altitùdo mysticæ locutiònis, secùndum quam scriptum est in Psalmo: Accèdite ad eum, et illuminàmini. Proìnde quia fidem Centuriònis, qua vere accèditur ad Jesum, ipse ita laudàvit, ut dìceret: Non invèni tantam fidem in Israel: ipsum pòtius accessìsse ad Christum dìcere vòluit prudens Evangelìsta, quam illos per quos verba sua mìserat.

℟. Tentàvit Dñus, 426.

Ad Benedictus Ant. Dòmine * puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquètur: Amen dico tibi, ego vèniam, et curàbo eum.

Oratio.

Deus, qui culpa offènderis, pœnitèntia placàris: preces pòpuli tui supplicàntis propìtius rèspice, et flagèlla tuæ iracùndiæ, quæ pro peccàtis nostris merèmur, avèrte. Per Dòminum.

Ad Magnificat, Ant. Dòmine, * non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanàbitur puer meus.

Oratio.

Parce, Dòmine, parce pòpulo tuo: ut dignis flagellatiònibus castigàtus in tua miseratiòne respìret. Per Dòminum.

Feria Sexta.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio I. Cap. 5. g.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Audìstis quia dictum est: Dìliges pròximum tuum, et òdio habèbis inimìcum tuum. Et rèliqua.

Homilìa sancti Hierònymi Presbyteri.

Lib. 1. Comment. in c. 5. et 6. Matthæi.

Ego autem dico vobis: Dilìgite inimìcos vestros: benefàcite his, qui odèrunt vos. Multi præcèpta Dei, imbecillitàte sua, non sanctòrum vìribus æstimàntes, putant esse impossibìlia quæ præcèpta sunt: et dicunt sufficere virtùtibus, non odìsse inimìcos: cèterum dilìgere, plus præcipi, quam humàna natùra patiàtur. Scièndum est ergo, Christum non impossibìlia præcìpere, sed perfècta. Quæ fecit David in Saul et in Absalom; Stèphanus quoque martyr pro inimìcis lapidàntibus deprecàtus est: et Pàulus anathèma cupit esse pro persecutòribus suis. Hæc autem Jesus et dòcuit et fecit, dicens: Pater, ignòsce illis: quod enim fàciunt nèsciunt.

℟. Angelus, 426.

Lectio II.

Ut sitis fìlii Patris vestri qui in cœlis est. Si Dei præcèpta custòdiens, fìlius quis effìcitur Dei: ergo non est natùra fìlius, sed arbìtrio suo. Cum ergo facis eleemòsynam, noli tuba cànere ante te, sicut hypòcritæ fàciunt in synagogis et in vicis, ut honorificèntur ab homìnibus. Qui tuba canit, eleemòsynam fàciens, hypòcrita est. Qui jejùnans demolìtur fàciem suam, ut ventris inanitàtem monstret in vultu, et hic hypòcrita est. Qui in synagògis et in àngulis plateàrum orat, ut videàtur ab homìnibus, hypòcrita est.

℟. Vocàvit Angelus, 426.

Lectio III.

Ex quibus òmnibus colligitur, hypòcritas esse, qui quòdlibet fàciunt ut ab homìnibus glorificèntur. Mihi vidètur et ille, qui dicit fratri suo: Dimìtte ut tollam festùcam de òculo tuo: nam propter glòriam hoc fàcere vidètur, ut ipse justus esse videàtur. Unde dìcitur ei a Dòmino: Hypòcrita, èjice primum trabem de òculo tuo. Non ìtaque virtus, sed causa virtùtis apud Deum mercèdem habet: et si a re-

cta via pàululum declinàveris, non ìnterest, utrum ad dèxteram vadas, an ad sinìstram, cum verum iter amìseris.

℟. Deus Dñi mei, 427.

Ad Benedictus, Ant. Cum facis eleemòsynam, * nèsciat sinìstra tua quid fàciat dèxtera tua.

Oratio.

Inchoata jejùnia, quæsumus Dòmine, benìgno favòre prosèquere: ut observàntiam, quam corporàliter exhibèmus, mèntibus ètiam sincèris exercère valeàmus. Per Dòminum.

Hodie post Laudes dicuntur Psalmi Pœnitentiales.

Ad Magnif., Ant. Tu autem cum oràveris, * intra in cubìculum tuum: et clauso òstio ora Patrem tuum.

Oratio.

Tuere, Dòmine, pòpulum tuum, et ab òmnibus peccàtis clemènter emùnda: quia nulla ei nocèbit advèrsitas, si nulla ei dominètur inìquitas. Per Dòminum.

Sabbato.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Marcum.

Lectio I. Cap. 6. f.

In illo tèmpore: Cum sero esset, erat navis in mèdio mari, et Jesus solus in terra. Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 2. cap. 28. in cap. 6. Marci, tom. 5.

Labor discipulòrum in remigàndo, et contràrius eis ventus, labòres sanctæ Ecclèsiæ vàrios desìgnat: quæ inter undas sæculi adversàntis, et immundòrum flatus spirìtuum, ad quiètem pàtriæ cœlèstis, quasi ad fidam lìttoris statiònem, pervenìre conàtur. Ubi bene dìcitur, quia navis erat in mèdio mari, et ipse solus in terra: quia nonnùmquam Ecclèsia tantis gentìlium pressùris non solum afflìcta, sed et fœdàta est, ut, si fìeri posset, Redèmptor ipsìus eam prorsus deseruìsse ad tempus viderètur.

℟. Veni hòdie, 433.

Lectio II.

Unde est illa vox ejus inter undas procellàsque tentatiònum irruèntium deprehènsæ, atque auxìlium protectiònis illìus gemebùndo clamòre quærèntis: Ut quid, Dòmine, recessìsti longe, dèspicis in opportunitàtibus, in tribulatiòne? Quæ pàriter vocem inimìci per-

sequèntis expònit, in sequèntibus Psalmis subjìciens: Dixit enim in corde suo: Oblìtus est Deus, avèrtit fàciem suam, ne vìdeat usque in finem.

℟. Factus est, 434.

Lectio III.

Verum ille non oblivìscitur oratiònem pàuperum, neque avèrtit fàciem suam a speràntibus in se: quin pòtius et certàntes cum hòstibus, ut vincant, àdjuvat, et victòres in ætèrnum corònat. Unde hic quoque apèrte dìcitur, quia vidit eos laboràntes in remigàndo. Videt quippe Dòminus laboràntes in mari, quamvìs ipse pòsitus in terra: quia etsi ad horam diffèrre videàtur auxìlium tribulàtis impèndere, nihilòminus eos, ne in tribulatiònibus defìciant, suæ respèctu pietàtis corròborat: et aliquàndo ètiam manifèsto adjutòrio, victis adversitàtibus, quasi calcàtis sedatìsque flùctuum volumìnibus, lìberat.

℟. Movens Abram, 434.

Ad Benedictus, Ant. Me ètenim * de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt.

Oratio.

Adesto, Dòmine, supplicatiònibus nostris, et concède, ut hoc solèmne jejùnium, quod animàbus corporibùsque curàndis salùbriter institùtum est, devòto servìtio celebrèmus. Per Dòminum.

Sabbato Primo

IN QUADRAGESIMA

Ad Vesperas, Capitulum. 2. Cor. 6.

Fratres, Hortàmur vos ne in vàcuum gràtiam Dei recipiàtis. Ait enim: Tèmpore accèpto exaudìvi te, et in die salùtis adjùvi te.

Hymnus

Audi, benìgne Cònditor,
Nostras preces cum flètibus,
In hoc sacro jejùnio
Fusas quadragenàrio.
Scrutàtor alme còrdium,
Infìrma tu scis vìrium:
Ad te revèrsis èxhibe
Remissiònis gràtiam.
Multum quidem peccàvimus,
Sed parce confitèntibus:
Ad nòminis laudem tui
Confer medèlam lànguidis.
Concède nostrum cònteri

Corpus per abstinèntiam ;
Culpæ ut relìnquant pàbulum
Jejùna corda crìminum.
Præsta, beàta Trìnitas,
Concède, simplex Unitas :
Ut fructuòsa sint tuis
Jejuniòrum mùnera.
Amen.

℣. Angelis suis Deus mandàvit de te. ℟. Ut custòdiant te in òmnibus viis tuis.

Ad Magnif. Ant. Tunc invocàbis, * et Dòminus exàudiet ; clamàbis et dicet: Ecce adsum.

Oratio.

Deus, qui Ecclèsiam tuam ànnua Quadragesimàli observatiòne purìficas : præsta famìliæ tuæ ; ut quod a te obtinère abstinèndo nìtitur, hoc bonis opèribus exequàtur. Per Dòminum.

PROPRIUM SANCTORUM

DIE XXIX. NOVEMB.

S. Saturnini Màrtyris commemoratio.

Ant. Iste. ℣. Glòria.

Oratio.

Deus, qui nos beàti Saturnìni Màrtyris tui concèdis natalìtio pèrfrui : ejus nos trìbue mèritis adjuvàri. Per Dòminum.

De Festis occurr. in Adventu non fit Officium, nisi fuerit Duplex vel Semidupl. Quod si festum Duplex ex majoribus vel alicujus Doct. Eccl. venerit in Dominica, transfertur in primam diem non impeditam. Duplicia vero minora, vel Semidupl. commemorantur in utrisq. Vesp. et Laud. sine ix. Lectione. De Simplicibus item fit tantum commemoratio.

¶ In Vigilia S. Andreæ Apostoli, nihil fit de ea, nisi in Missa.

In Laud., pro com. S. Saturnini, Ant. Qui odit. ℣. Justus.

DIE XXX. NOVEMB.

In festo S. Andreæ Apòstoli.

Duplex 2. classis.

In i. Vesperis, Ant. de Laudibus. Psalm. ut in i. Vesp. de Comm. Apost. [2].

Capit. Rom. 10. b.

Fratres, Corde enim crèditur ad justìtiam; ore autem confèssio fit ad salùtem. Dicit enim Scriptùra : Omnis, qui credit in illum, non confundètur.

Hymnus

Exultet orbis gàudiis :
Cœlum resùltet làudibus :
Apostolòrum glòriam
Tellus et astra còncinunt.
Vos sæculòrum Jùdices,
Et vera mundi lùmina,
Votis precàmur còrdium,

Audìte voces sùpplicum.
Qui templa cœli clàuditis,
Seràsque verbo sòlvitis,
Nos a reàtu nòxios
Solvi jubète, quæsumus.
Præcèpta quorum pròtinus
Lànguor, salùsque sèntiunt,
Sanàte mentes lànguidas:
Augète nos virtùtibus.
Ut, cum redìbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitèrni gàudii
Concèdat esse còmpotes.
Patri, simùlque Filio,
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum.

Ad Magnif., Ant. Unus ex duòbus, qui secùti sunt Dòminum, erat Andrèas, frater Simònis Petri, allelùja.

Oratio.

Majestatem tuam, Dòmine, supplìciter exoràmus: ut, sicut Ecclèsiæ tuæ beàtus Andrèas Apòstolus èxtitit prædicàtor et rector, ita apud te sit pro nobis perpètuus intercèssor. Per Dòminum.

Et fit com. Feriæ occurrentis.

Ad Matutinum, Invit. Regem Apostolòrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus. Ætèrna Christi mùnera, [2].

In I. Nocturno

Ant. Vidit Dòminus Petrum et Andrèam, et vocàvit eos. Psalmi ut in Comm. Apostolorum [3].

Ant. Venìte post me, dicit Dòminus, fàciam vos fìeri piscatòres hòminum.

Ant. Relìctis rètibus suis, secùti sunt Dòminum Redemptòrem.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum.

De Epìstola beàti Pàuli Apòstoli ad Romànos.

Lectio I. Cap. 10.

Finis legis, Christus, ad justìtiam omni credènti. Mòyses enim scripsit, quòniam justìtiam quæ ex lege est, qui fècerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justìtia, sic dicit: Ne dìxeris in corde tuo: Quis ascèndet in cœlum? id est Christum dedùcere: Aut quis descèndet in abyssum? hoc est Christum a mòrtuis revocàre. Sed quid dicit Scriptùra? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fìdei, quod prædicàmus. Quia si confiteàris in ore tuo Dòminum Jesum, et in corde tuo credìderis, quod Deus illum suscitàvit a mòrtuis, salvus eris.

℟. Cum perambulàret Dòminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum et Andrèam rètia mittèntes in mare, et vocàvit eos dicens: * Venìte post me, fàciam vos fìeri piscatòres hòminum. ℣. Erant enim piscatòres, et ait illis. Venìte.

Lectio II.

Corde enim crèditur ad justìtiam; ore autem confèssio fit ad salùtem. Dicit enim Scriptùra: Omnis qui credit in illum non confundètur. Non enim est distìnctio Judæi et Græci: nam idem Dòminus òmnium, dives in omnes qui ìnvocant illum. Omnis enim, quicùmque invocàverit nomen Dòmini, salvus erit. Quòmodo ergo invocàbunt, in quem non credidèrunt? Aut quòmodo credent ei, quem non audièrunt? quòmodo autem àudient sine prædicànte? Quòmodo vero prædicàbunt, nisi mittàntur? sicut scriptum est: Quam speciòsi pedes evangelizàntium pacem, evangelizàntium bona!

℟. Mox ut vocem Dòmini prædicàntis audìvit beàtus Andrèas, relìctis rètibus, quorum usu actùque vivèbat, * Ætèrnæ vitæ secùtus est præmia largièntem. ℣. Hic est qui pro amòre Christi pepèndit in cruce, et pro lege ejus sustìnuit passiònem. Ætèrnæ.

Lectio III.

Sed non omnes obèdiunt Evangèlio. Isaìas enim dicit: Dòmine, quis crèdidit audìtui nostro? Ergo fides ex audìtu, audìtus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audièrunt? Et quidem in omnem terram exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum. Sed dico: Numquid Israel non cognòvit? Primus Mòyses dicit: Ego ad æmulatiònem vos addùcam in non gentem: in gentem insipièntem, in iram vos mittam. Isaìas autem audet, et dicit: Invèntus sum a non quæréntibus me: palam appàrui iis qui me non interrogàbant. Ad Israel autem dicit: Tota die expàndi manus meas ad pòpulum non credèntem, et contradicèntem.

℟. Doctor bonus, et a-

mìcus Dei Andrèas dùcitur ad crucem, quam a longe aspìciens dixit: Salve crux, * Sùscipe discìpulum ejus, qui pepèndit in te, magìster meus Christus. ℣. Salve crux, quæ in còrpore Christi dedicàta es: et ex membris ejus tamquam margarìtis ornàta. Sùscipe. Glòria Patri. Sùscipe.

In 2. Nocturno

Ant. Dignum sibi Dòminus computàvit màrtyrem, quem vocàvit Apòstolum, dum esset in mari, allelùja.

Ant. Dilèxit Andrèam Dòminus in odòrem suavitàtis.

Ant. Bìduo vivens pendèbat in cruce beàtus Andrèas pro Christi nòmine, et docèbat pòpulum.

℣. Constitues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

Lectio IV.

Andreas Apòstolus Bethsàidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discìpulus Joànnis Baptìstæ, cum eum de Christo dicèntem audìsset: Ecce Agnus Dei: secùtus Jesum, fratrem quoque suum ad eùmdem perdùxit. Cum pòstea una cum fratre piscarètur in mari Galilææ, ambo a prætereùnte Christo Dòmino ante àlios Apòstolos vocàti illis verbis: Venìte post me, fàciam vos fìeri piscatòres hòminum: nullam interponèntes moram, et relìctis rètibus, secùti sunt eum. Post cujus passiònem et resurrectiònem, Andrèas, cum in Scythiam Euròpæ, quæ ei provìncia ad Christi fidem disseminàndam obtìgerat, venìsset, deìnde Epìrum ac Thràciam peragrasset; doctrìna et miràculis innumeràbiles hòmines ad Christum convèrtit. Post Patras Achàiæ profèctus, et in ea urbe plùrimis ad veritàtem Evangèlicam perdùctis, Ægèam Procònsulem, prædicatiòni Evangèlicæ resistèntem, libèrrime increpàvit, quod qui judex hòminum habèri vellet, Christum Deum òmnium jùdicem a dæmònibus elùsus non agnòsceret.

℟. Homo Dei ducebàtur ut crucifìgerent eum: pòpulus autem clamàbat voce magna, dicens: * Innocens ejus sanguis sine causa damnàtur. ℣. Cumque dùcerent eum ut crucifigerètur, factus est concùrsus populòrum clamàntium, et dicèntium. Innocens.

Lectio V.

Tum Ægèas iràtus, Dèsine, inquit, Christum jactàre, cui simìlia verba nihil profuèrunt, quòminus a Judæis crucifigerètur. Andrèam vero de Christo nihilòminus lìbere prædicàntem, quod pro salùte humàni gèneris se crucifigèndum obtulìsset, ìmpia oratiòne interpèllat, ac demum hortàtur, ut sibi cònsulens, diis velit immolàre. Cui Andrèas: Ego omnipotènti Deo, qui unus et verus est, ìmmolo quotìdie, non tauròrum carnes, nec hircòrum sànguinem, sed immaculàtum Agnum in altàri: cujus carnem posteàquam omnis pòpulus credèntium manducàverit, Agnus qui sacrificàtus est, ìnteger persevèrat et vivus. Quamòbrem ira accènsus Ægèas, jubet eum in càrcerem detrùdi: unde pòpulus Andrèam fàcile liberàsset, nisi ipse sedàsset multitùdinem, vehemèntius rogans, ne se ad optatìssimam martyrii corònam properàntem impedìrent.

℟. O bona crux, quæ decòrem et pulcritùdinem de membris Dòmini suscepìsti; àccipe me ab homìnibus, et redde me magìstro meo: * Ut per te me recìpiat, qui per te me redèmit. ℣. Beàtus Andrèas expànsis mànibus ad cœlum oràbat, dicens: Salva me, bona crux. Ut.

Lectio VI.

Igitur pàulo post in tribùnal prodùctum, cum Ægèas crucis extollèntem mystèria sibìque suam impietàtem exprobràntem diùtius ferre non posset, in crucem tolli, et Christi mortem imitàri jussit. Addùctus Andrèas ad locum martyrii, cum crucem vidìsset, longe exclamàre cœpit: O bona crux, quæ decòrem ex membris Dòmini suscepìsti, diu desideràta, sollìcite amàta, sine intermissiòne quæsìta, et aliquàndo cupiènti ànimo præparàta: àccipe me ab homìnibus, et redde me magìstro meo: ut per te me recìpiat, qui per te me redèmit. Itaque cruci affìxus est: in qua bìduum vivus pendens, et Christi fidem prædicàre nunquam intermìttens, ad eum migràvit, cujus mortis similitùdinem concupìerat. Quæ òmnia Presbyteri et Diàconi Achàiæ, qui ejus passiònem scripsèrunt, se ita ut commemoràta sunt, audìsse et vidìsse testàntur. Ejus ossa primum, Constantìno

imperatòre, Constantinòpolim, deìnde Amàlphim translàta sunt. Caput, Pio Secùndo Pontìfice, Romam allàtum, in Basìlica sancti Petri collocàtum est.

℟. Expàndi manus meas tota die in cruce ad pòpulum non credèntem, sed contradicèntem mihi: * Qui àmbulant vias non bonas, sed post peccàta sua. ℣. Deus ultiònum Dòminus, Deus ultiònum lìbere egit: exaltàre qui jùdicas terram, redde retributiònem supèrbis. Qui. Glòria Patri. Qui.

In . Nocturno

Ant. Non me permìttas Dòmine, fàmulum tuum, a te separàri; tempus est ut commendètur terræ corpus meum, et me ad te venìre jùbeas.

Ant. Andrèas vero rogàbat pòpulum, ut non impedìret passiònem ipsìus.

Ant. Accipe me ab homìnibus, et redde me magìstro meo: ut per te me recìpiat, qui per te me redèmit, allelùja.

℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 4. c.

In illo tèmpore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simònem, qui vocàtur Petrus, et Andrèam fratrem ejus, mittèntes rete in mare. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Homilia 5. in Evang.

Audistis, fratres carìssimi, quia ad unìus jussiònis vocem Petrus et Andrèas, relìctis rètibus, secùti sunt Redemptòrem. Nulla vero hunc fàcere adhuc miràcula vìderant, nihil ab eo de præmio ætèrnæ retributiònis audìerant; et tamen ad unum Dòmini præcèptum, hoc quod possidère videbàntur, oblìti sunt. Quanta nos ejus miràcula vidèmus, quot flagèllis afflìgimur, quantis minàrum asperitàtibus deterrèmur et tamen vocàntem sequi contèmnimus!

℟. Oràvit sanctus Andrèas, dum respìceret in cœlum, et voce magna clamàvit, et dixit: Tu es Deus meus, quem vidi: ne me patiàris ab ìmpio jùdice depòni: * Quia virtùtem sanctæ crucis agnòvi. ℣. Tu es magìster meus Christus, quem dilèxi, quem cognòvi, quem confèssus sum: tantùmmodo in ista voce exàudi me. Quia.

Lectio VIII.

In cœlo jam sedet, qui de conversiòne nos admonet: jam jugo fìdei colla gèntium sùbdidit, jam mundi glòriam stravit: jam ruìnis ejus crebrescèntibus, distrìcti sui judìcii diem propinquàntem denùntiat: et tamen supèrba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desèrere, quod quotìdie perdit invìta. Quid ergo, fratres carìssimi, quid in ejus judìcio dictùri sumus, qui ab amòre præsèntis sæculi nec præcèptis flèctimur, nec verbèribus emendàmur?

℟. Videns crucem Andrèas exclamàvit, dicens: O crux admiràbilis, o crux desideràbilis, o crux quæ per totum mundum rùtilas: * Sùscipe discìpulum Christi, ac per te me recìpiat qui per te mòriens me redèmit. ℣. O bona Crux, quæ decòrem et pulcritùdinem de membris Dòmini suscepìsti. Sùscipe. Glòria Patri. Sùscipe.

Lectio IX.

Sed fortàsse àliquis tàcitis sibi cogitatiònibus dicat: Ad vocem Domìnicam utèrque iste piscàtor quid, aut quantum dimìsit, qui pene nihil hàbuit? Sed hac in re, fratres carìssimi, affèctum debèmus pòtius pensàre, quam censum. Multum relìquit, qui sibi nihil retìnuit: multum relìquit, qui quantùmlibet parum, totum desèruit. Certe nos et hàbita cum amòre possidèmus, et ea quæ mìnime habèmus, ex desidèrio quærimus. Multum ergo Petrus et Andrèas dimìsit, quando utèrque ètiam desidèria habèndi derelìquit.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Salve, crux pretiòsa, * sùscipe discìpulum ejus, qui pepèndit in te magìster meus Christus.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Beàtus Andrèas * gràbat, dicens: Dòmine Rex ætèrnæ glòriæ, sùscipe me pendèntem in patìbulo.

3. Andrèas Christi fàmulus, * dignus Dei Apòstolus, germànus Petri, et in passiòne sòcius.

4 Maximìlla Christo amàbilis,* tulit corpus Apòstoli, òptimo loco cum aromàtibus sepelìvit.

5. Qui persequebàntur justum, * demersìsti eos, Dòmine, in infèrno, et in ligno crucis dux justi fuìsti.

Capit. Rom. 10. b.

Fratres, Corde enim crèditur ad justìtiam: ore autem confèssio fit ad salùtem. Dicit enim Scriptùra: Omnis, qui credit in illum, non confundètur.

Hymnus. Exùltet, ut supra ad Vesperas, 441.

℣. Annuntiavèrunt òpera Dei.

℟. Et facta ejus intellexèrunt.

Ad Bened. Ant. Concède nobis hòminem justum, redde nobis hòminem sanctum; ne interfìcias hòminem Deo carum, justum, mansuètum, et pium.

Oratio.

Majestatem tuam, Dòmine, supplìciter exoràmus: ut, sicut Ecclèsiæ tuæ beàtus Andrèas Apòstolus èxtitit prædicàtor et rector, ita apud te sit pro nobis perpètuus intercèssor. Per Dòminum.

Deinde fit com. Feriæ.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Corde, ut supra.

℟. br. In omnem terram * Exìvit sonus eòrum. In. ℣. Et in fines orbis terræ verba eòrum. Exìvit. Glòria Patri. In. ℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

AD SEXTAM

Capit. Rom. 10, c.

Non enim est distìnctio Judæi et Græci: nam idem Dòminus òmnium dives in omnes qui ìnvocant illum. Omnis enim, quicùmque invocàverit nomen Dòmini, salvus erit.

℟. br. Constìtues eos prìncipes * Super omnem terram. Constìtues. ℣. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine. Super. Glòria Patri. Constìtues. ℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

AD NONAM

Capit. Rom. 10. c.

Isaias enim dicit: Dòmine, quis crèdidit audìtui nostro? Ergo fides ex audìtu, audìtus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audièrunt? Et quidem in omnem terram exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum.

℟. br. Nimis honoràti sunt * Amìci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortàtus est principàtus eòrum. Amìci. Glòria Patri. Nimis. ℣. Annuntiavèrunt òpera Dei. ℟. Et facta ejus intellexèrunt.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi ut in II. Vesperis de Comm. Apost.

Capit. et Hymnus ut supra in primis Vesperis.

℣. Annuntiavèrunt òpera Dei. ℟. Et facta ejus intellexèrunt.

Ad Magnif. Ant. Cum pervenìsset beàtus Andrèas ad locum, ubi crux paràta erat, exclamàvit et dixit: O bona crux, diu desideràta, et jam concupiscènti ànimo præparàta: secùrus et gàudens vènio ad te, ita et tu exùltans suscìpias me discìpulum ejus, qui pepèndit in te.

Et fit commem. Feriæ.

Festa Decembris.

DIE II.

In Festo S. Bibianæ Virginis et Màrtyris.

Semiduplex.

Oratio.

Deus, òmnium largìtor bonòrum, qui in fàmula tui Bibiàna cum virginìtàtis flore martyrii palmam conjunxìsti: mentes nostras ejus intercessiòne tibi caritàte conjùnge, ut amòtis perìculis, prœmia consequàmur ætèrna. Per Dòminum.

Et fit commem. Feriæ. In I. Noct. Lectiones de Script. occurr.

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Bibiana, virgo Romàna, nòbili gènere nata, Christiàna fide nobìlior fuit. Ejus enim pater Flaviànus sub Juliàno apòstata impiìssimo tyrànno exprefèctus, servilibùsque notis compùnctus, ad aquas Taurìnas deportàtus, martyr occùbuit. Mater Dafròsa, et fìliæ primum conclùsæ domi, ut inèdia conficerèntur; mox relegàta mater extra Urbem càpite plexa est. Mòrtuis autem piis parèntibus, Bibiàna cum soròre sua Demètria bonis òmnibus expoliàtur. Aproniànus Urbis Prætor, pecùniis ìnhians, soròres persèquitur, quas humàna prorsus ope destitùtas, Deo mirabìliter, qui dat escam esurièntibus, enutriènte, cum vivaciòres vegetiorèsque conspexìsset, vehemènter est admiràtus.

℟. Propter veritàtem.

Lectio V.

Suadet nihilòminus Aproniànus, ut vene-

rèntur deos gèntium, amìssas ìdeo opes, Imperatòris gràtiam, præclarìssimas nùptias consecutùræ. Si secus fècerint, minàtur càrceres, virgas, secùres. At illæ neque blandìtiis, neque minis a recta fide declinàntes, paràtæ pòtius mori, quam fœdàri mòribus ethnicòrum, Prætòris impietàtem constantìssime detestàntur. Quare Demètria ob òculos Bibiànæ repènte còrruens, òbiit in Dòmino: Bibiàna Rufìnæ mulìeri vafèrrimæ seducènda tràditur, quæ ab incunàbulis edòcta christiànas leges et illibàtum servàre virginitàtis florem, se ipsa fòrtior fèminæ superàvit insìdias, et Prætòris astus delùsit.

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio VI.

Nihil autem proficiènte Rufìna, quæ præter dolòsa verba, illam quotìdie verbèribus affligèbat, ut de sancto propòsito dimovèret, spe sua frustràtus Prætor, accènsus ira, quod in Bibiàna perdidìsset òperam, a lictòribus eam denudàri, vinctìsque mànibus colùmnæ alligàri, eàmque plumbàtis cædi jubet, donec efflàret ànimam. Cujus sacrum corpus objèctum cànibus bìduo jàcuit in foro Tauri, illæsum tamen, et divìnitus servàtum: quod deìnde Joànnes prèsbyter sepelìvit noctu juxta sepùlcrum soròris et matris ad palàtium Liciniànum, ubi usque in præsens exstat Ecclèsia Deo sanctæ Bibiànæ nòmine dicàta: quam Urbànus Octàvus instauràvit, sanctàrum Bibiànæ, Demètriæ, et Dafròsæ corpòribus in ea repèrtis, et sub ara màxima collocàtis.

℟. Afferèntur Regi.

In III. Nocturno Homilìa de Comm. non Virg. [125], cum ℟℟. de Comm. Virg. [114].

In Laud. com. Feriæ.

Vesperæ de sequenti.

DIE III. DECEMBRIS

In Festo

S. Francisci Xaverii

Confessòris.

Duplex. Oratio.

Deus, qui Indiàrum gentes beàti Francìsci prædicatiòne et miràculis Ecclèsiæ tuæ aggregàre voluìsti: concède propìtius, ut, cujus gloriòsa mèrita veneràmur, virtùtum quoque imitèmur exèmpla. Per Dòminum.

Deinde fit com. præc. et Feriæ.

In I. Noct. Lect. de Script. occurr.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Franciscus in Xavèrio diœcèsis Pampelonènsis nobìlibus parèntibus natus, Parìsiis sancto Ignàtio sese còmitem et discìpulum junxit. Ipso magìstro eo brevi devènit, ut in rerum divinàrum contemplatiòne defìxus, a terra aliquàndo sublìmis elevarètur; quod illi sacrificànti coram pòpuli multitùdine aliquòties evènit. Has ànimi delìcias magnis sui còrporis cruciàtibus merebàtur. Nam interdìcto sibi, non carnis solum et vini, sed panis quoque tritìcei usu, vìlibus cibis vesci sòlitus, per bìduum subìnde triduùmque omni prorsus alimènto abstìnuit. Fèrreis in se flagèllis ita sæviit, ut sæpe copiòso cruòre difflùeret; somnum brevìssimum humi jacens carpèbat.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Vitæ austeritàte ac sanctitàte Apostòlico mùneri jam matùrus, cum Joànnes Tèrtius Lusitàniæ rex àliquot nascèntis Societàtis viros a Pàulo Tèrtio pro Indiis postulàsset, sancti Ignàtii hortàtu, ab eòdem Pontìfice ad tantum opus cum Apostòlici Nùntii potestàte delìgitur. Eo appùlsus, ìllico variàrum gèntium difficìllimis et vàriis linguis divìnitus instrùctus appàruit. Quin eum quandòque ùnico idiòmate ad divèrsas gentes concionàntem, unaquæque sua lingua loquèntem audìvit. Provìncias innùmeras pèdibus semper, et sæpe nudis, peragràvit. Fidem Japòniæ et sex àliis regiònibus invèxit. Multa centèna hòminum mìllia ad Christum in Indiis convèrtit, magnòsque prìncipes, regèsque complùres sacro fonte expiàvit. Et cum tam magna pro Deo àgeret, ea erat humilitàte, ut sancto Ignàtio, tunc Præpòsito suo, flexis gènibus scrìberet.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

Hunc dilatàndi Evangèlii ardòrem multitùdine, et excellèntia miraculòrum Dòminus roboràvit. Cæco visum rèddidit. Tantum marìnæ aquæ signo crucis convèrtit in dulcem, quantum quingèntis vectòribus, qui siti adigebàntur ad mortem, diu suffècit, qua in vàrias quoque re-

giònes asportàta, ægri plùrimi sùbito curàti sunt. Plures mòrtuos revocàvit ad vitam: inter quos prìdie sepùltum èrui jussum e tùmulo suscitàvit, duòsque àlios, dum efferrèntur, apprehènsa eòrum manu, parèntibus e fèretro vivos restìtuit. Prophetìæ spìritu passim afflàtus, plùrima et loco et tèmpore remotìssima enuntiàvit. Demum in Sanciàno Sinàrum ìnsula, die secùnda Decèmbris, òbiit plenus mèritis, laboribùsque confèctus. Demòrtui cadàver viva calce per multos menses bis òbrutum, sed pènitus incorrùptum, odòre et sànguine manàvit: et ubi Màlacam delàtum est, pestem sævìssimam confèstim extìnxit. Dènique ubìque terràrum novis, maximìsque fulgèntem miràculis Gregòrius Dècimus quintus Sanctis adscrìpsit.

℟. Iste homo.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Marcum.

Lectio VII. Cap. 16. c.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Eùntes in mundum univèrsum, prædicàte Evangèlium omni creatùræ. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Hom. 29. in Evangelia.

Potest omnis creatùræ nòmine omnis nàtio gèntium designàri. Ante ètenim dictum fùerat: In viam gèntium ne abièritis: nunc autem dìcitur, Prædicàte omni creatùræ: ut scìlicet prius a Judæa Apostolòrum repùlsa prædicàtio tunc nobis in adjutòrium fìeret, cum hanc illa ad damnatiònis suæ testimònium supèrba repulìsset. Sed cum discìpulos ad prædicàndum Vèritas mittit, quid àliud in mundo facit, nisi grana sèminis spargit? Et pauca grana mittit in sèmine, ut multàrum mèssium fruges recìpiat ex nostra fide.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et de omni corde suo laudàvit Dòminum: * Ipse intercèdat pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Ecce homo sine querèla, verus Dei cultor, àbstinens se ab omni òpere malo, et pèrmanens in innocèntia sua. Ipse.

Lectio VIII.

Neque ètenim in univèrso mundo tanta fidèlium messis exùrgeret, si de manu Dòmini super rationàlem terram illa elècta grana prædicàntium non venìssent. Sèquitur: qui credìderit, et baptizàtus fùerit, salvus erit: qui vero non credìderit, condemnàbitur. Fortàsse unusquìsque apud semetìpsum dicat: Ego jam crèdidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem opèribus tenet. Vera ètenim fides est, quæ in hoc, quod verbis dicit, mòribus non contradìcit. Hinc est enim quod de quibùsdam falsis fidèlibus Pàulus dicit: Qui confitèntur se nosse Deum, factis autem negant.

℟. Sint lumbi vestri præcìncti, et lucèrnæ ardèntes in mànibus vestris: * et vos sìmiles homìnibus expectàntibus dòminum suum quando revertàtur a nùptiis. ℣. Vigilàte ergo, quia nescìtis qua hora Dòminus vester ventùrus sit. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Signa autem eos, qui creditùri sunt, hæc sequèntur: In nòmine meo dæmònia ejìcient, linguis loquèntur novis, serpèntes tollent, et si mortìferum quid bìberint, non eis nocèbit: super ægros manus impònent, et bene habèbunt. Numquìdnam, fratres mei, quia ista signa non fàcitis, mìnime crèditis? Sed hæc necessària in exòrdio Ecclèsiæ fuèrunt. Ut enim ad fidem crèsceret multitùdo credèntium, miràculis fùerat nutrièndα. Quia et nos, cum arbùsta plantàmus, tàmdiu eis aquam infùndimus, quoùsque ea in terra jam coaluìsse videàmus: et si semel radìcem fìxerint, irrigàtio cessàbit. Hinc est enim quod Pàulus dicit: Linguæ in signum sunt, non fidèlibus, sed infidèlibus.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. com. Feriæ. Vesp. a Capit. de seq.

DIE IV. DECEMBRIS

In Festo

S. Petri Chrysologi Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

In Hymno Iste Confèssor mutatur tertius versus quod in seq. indicatur per verba m. t. v.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor òptime, Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàte Petre Chrysòloge, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Deus, qui beàtum Petrum Chrysòlogum,

Doctòrem egrègium divìnitus præmonstràtum ad regèndam et instruèndam Ecclèsiam tuam èligi voluìsti: præsta quæsumus; ut, quem Doctòrem vitæ habùimus in terris, intercessòrem habère mereàmur in cœlis. Per Dòminum.

Deinde fit com. S. Francisci Xaverii, Feriæ, ac S. Barbaræ Virg. et Mart. Ant. Veni sponsa. ℣. Spècie.

Oratio.

Deus, qui inter cètera potèntiæ tuæ miràcula, ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius, ut, qui beàtæ Bàrbaræ, Vìrginis et Màrtyris tuæ natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones, Fidèlis sermo, [61].

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Petrus, qui ob àuream ejus eloquèntiam Chrysòlogi cognòmen adèptus est, Foro Cornèlii in Æmìlia honèstis parèntibus natus, a prima ætàte ànimum ad religiònem adjìciens, Cornèlio Romàno, tunc ejùsdem urbis Corneliènsis Epìscopo, òperam dedit: a quo ètiam, scièntia et vitæ sanctitàte cum brevi profecìsset, Diàconus creàtus est. Pòstmodum còntigit, ut Ravennàtes ob mortem Archipræsulis sui àlium [ut moris erat] ab eis elèctum Romam ad sanctum Sixtum Papam Tèrtium pro confirmatiòne mìserint una cum Legàtis suis, et cum prædìcto Cornèlio, qui eùmdem Levìtam secum perdùxit. Interim sanctus Petrus Apòstolus, et martyr Apollinàris Summo Pontìfici in somnis apparuèrunt, mediùmque habèntes hunc jùvenem, jussèrunt, ut illum, et non àlium, in Archiepìscopum Ravènnæ creàret. Hinc Pòntifex, mox ut vidit Petrum, cognòvit eum a Dòmino Deo præelèctum: proptèrea, rejècto illo quem ipsi offerèbant, hunc solum, anno Christi quadringentèsimo trigèsimo tèrtio, illi Metropolitànæ præfècit Ecclèsiæ. Quod cum Legàti Ravennatènses ægre ferrent, audìta visiòne, divìnæ voluntàti libènter acquiescèntes, novum Archiepìscopum màxima cum reverèntia suscepèrunt.

℟. Invèni David.

Lectio V.

Petrus ìgitur, licet invìtus, in Archipræsu-

lem consecràtus, Ravènnam dedùcitur: ubi a Valentiniàno Imperatòre et a Galla Placìdia ejus matre, ac ab univèrso pòpulo màxima lætìtia excèptus est. Et ille ab eis id unum pètere dixit, ut quando tantum òneris pro ipsòrum salùte subìre non recusàvit, studèrent ipsi mònitis suis obtemperàre, divinìsque præcèptis non obsìstere. Duòrum Sanctòrum tunc ibi defunctòrum còrpora òptimis unguèntis condìta sepelìvit, Barbatiàni vidèlicet presbyteri, et Germàni Antissiodorènsis Epìscopi; cujus ètiam cucùllam, et cilìcium sibi vindicàvit in hæreditàtem. Projèctum, et Marcellìnum in Epìscopos ordinàvit. In Classe fontem extrùxit magnitùdinis vere miràbilis, et templa quædam magnìfica ædificàvit tum beàto Andrèæ Apòstolo, tum àliis Sanctis. Ludos ab homìnibus personàtis cum vàriis saltatiònibus Kalèndis Januàrii fieri sòlitos conciòne cohìbuit acèrrima: ubi inter àlia illud præclàre dixit: Qui jocàri voluèrit cum diàbolo, non pòterit gaudère cum Christo. Jussu sancti Leònis Papæ primi scripsit pòstea ad Chalcedonènse Concìlium advèrsus hæresim Eutychètis. Respòndit prætèrea ad Eutychen ipsum et àlia epìstola, quæ eìdem Concìlio in novis editiònibus præfìxa, et in annàles ecclesiàsticos relàta fuit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio VI.

Dum pùblice sermònes habèret ad pòpulum, àdeo vèhemens erat in dicèndo, ut præ nìmio ardòre vox illi intèrdum defècerit: sicut còntigit in conciòne mulìeris hæmorrhoìssæ. Unde Ravennàtes commòti tot làcrymis, clamòribus, et oratiònibus locum replevèrunt, ut pòstea ipse gràtias àgeret Deo, quod in lucrum amòris vèrterit damnum ejùsdem sermònis. Cum tandem annos cìrciter decem et octo eam Ecclèsiam sanctìssime rexìsset, labòrum suòrum finem adèsse divìnitus prænòscens, in pàtriam se còntulit. Ubi sancti Cassiàni templum ingrèssus, magnum diadèma àureum, gemmis distìnctum pretiosìssimis, òfferens super Altàre majus pòsuit, necnon àureum cratèrem, et patènam argènteam, quam tum ràbidi canis morsus, tum febres sanàre sæpius

expèrtum est, aqua inde demìssa. Ex tunc Ravennàtes, qui eùmdem secùti fùerant, dimìsit, àdmonens, ut in eligèndo òptimo Pastòre invigilàrent attènte. Mox Deum humìliter precàtus, et sanctum Cassiànum patrònum, ut benìgne ànimam ejus excìperet, tèrtio Nonas Decèmbris plàcide ex hac vita migràvit, anno Dòmini cìrciter quadringentèsimo quinquagèsimo. Sacrum illìus corpus commùni totìus civitàtis fletu ac pietàte prope corpus ejùsdem sancti Cassiàni honorìfice cònditum, nostris ètiam tempòribus religiòse còlitur: cujus tamen bràchium, auro et gemmis ornàtum, Ravènnam delàtum, in Ursiàna æde veneràtur.

℟. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homil. de Com. Doct. 1. loco [77].

In Laud. com. Feriæ, et s. Barbaræ Virg. et Mart. Ant. Sìmile. ℣. Diffùsa. Oratio. Deus, qui inter cètera, 454.

In II. Vesperis fit com. Feriæ et s. Sabbæ Abb.

DIE V. DECEMBRIS

S. Sabbæ Abbàtis commemoratio.

Ad Vesperas, Ant. Similàbo. ℣. Amàvit eum.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dòmine, beàti Sabbæ Abbàtis commèndet; ut, quod nostris mèritis non valèmus, ejus patrocìnio assequàmur. Per Dòminum.

In Laudibus, Ant. Euge. ℣. Justum.

DIE VI. DECEMBRIS

In Festo

S. Nicolai Epìscopi et Confessòris.

Duplex. Oratio.

Deus, qui beàtum Nicolàum Pontìficem innùmeris decoràsti miràculis: trìbue quæsumus, ut ejus mèritis et prècibus a gehènnæ incèndiis liberèmur. Per Dòminum.

Et fit. com. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Nicolaum, illùstri loco Pàtaræ in Lycia natum, parèntes a Deo prècibus impetràrunt. Cujus viri sànctitas quanta futùra esset, jam ab incunàbulis appàruit. Nam infans, cum rèliquos dies lac nutrìcis frequens sùgeret, quarta et sexta fèria semel dumtàxat, idque vèsperi sugèbat: quam jejùnii consuetùdinem in rèliqua vita semper tènuit. Adolèscens parèntibus orbàtus, facultàtes suas paupèribus distrìbuit. Cujus illud insìgne est Christiànæ benignitàtis exèmplum: quod cum ejus civis egens tres fìlias jam nùbiles in matrimònio collocàre non posset, earùmque pudicìtiam prostitùere cogitàret, re cògnita, Nicolàus noctu per fenèstram tantum pecùniæ in ejus domum injècit, quantum unìus vìrginis doti satis esset: quod cum ìterum, et tèrtio fecìsset, tres illæ vìrgines honèstis viris in matrimònium datæ sunt.

℟. Invèni David.

Lectio v.

Cum vero se totum Deo dedìsset, in Palæstìnam profèctus est, ut loca sancta vìseret, et præsèns veneraretur. Qua in peregrinatiòne navem conscèndens serèno cœlo, et tranquìllo mari, horrìbilem nautis tempestàtem prædìxit: moxque ortam, cum essent omnes in summo perìculo, orans mirabìliter sedàvit. Unde cum domum revèrsus singulàris sanctitàtis òmnibus documènta præbèret, Dei admònitu, Myram, quæ Lyciæ metròpolis erat, venit: quo tèmpore ejus urbis Epìscopo mòrtuo, provinciàles Epìscopi de successòre deligèndo consultàbant. Itaque in ea deliberatiòne divìnitus admòniti sunt, ut eum elìgerent, qui postrìdie mane primus in Ecclèsiam ingrederètur, Nicolàus nòmine. Qua observatiòne adhìbita, in Ecclèsiæ jànua deprehènsus est Nicolàus, et summo òmnium consènsu Myræ Epìscopus creàtur. In Episcopàtu castitàtem, quam semper colùerat, gravitàtem, orationis assiduitàtem, vigìlias, abstinèntiam, liberalitàtem, et hospitalitàtem, in adhortàndo mansuetùdinem, in reprehendèndo severitàtem, perpètuo adhìbuit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio vi.

Viduis et òrphanis pecùnia, consìlio, òpera non dèfuit: opprèssos àdeo sublevàvit, ut ètiam tres Tribùnos, per calùmniam a Constantìno Augùsto condemnàtos, qui se propter famam ejus miraculòrum orationibus longìssime absènti commendàrant, adhuc vivens, cum Imperatòri, minàciter eum terrens, apparuìsset, liberàverit. Cum vero contra edìctum Diocletiàni et Maximiàni christiànæ fìdei veritàtem My-

ræ prædicàret, ab Imperatòrum satellìtibus comprehènsus, et longìssime abdùctus, in càrcerem conjèctus est: ubi fuit usque ad Constantìnum Imperatòrem: cujus jussu ex custòdia erèptus, Myram rèdiit. Mox ad Nicænum Concìlium se cóntulit, ubi cum trecèntis illis decem et octo Pàtribus Ariànam hæresim condemnàvit. Inde revèrsus ad Episcopàtum, non ita multo post, instànte morte, suspìciens in cœlum, cum Angelos sibi occurrèntes intuerètur, illo Psalmo pronuntiàto, In te, Dòmine, speràvi, usque ad eum locum, In manus tuas commèndo spìritum meum; in cœlèstem pàtriam migràvit. Ejus corpus Bàrium in Apùlia translàtum, ibìdem summa celebritàte ac veneratiòne còlitur.

℟. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Homo pèregre profìciscens, ut in Comm. Conf. Pont. [68].

Vesperæ a Capitulo de S. Ambrosio.

DIE VII. DECEMBRIS

In Festo S. Ambrosii Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

In Hymno m. t. v.

Ad Magnificat, in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor òptime, Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàte Ambròsi, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Deus, qui pòpulo tuo ætèrnæ salùtis beàtum Ambròsium minìstrum tribuìsti: præsta quæsumus, ut, quem Doctòrem vitæ habùimus in terris, intercessòrem habère mereàmur in cœlis. Per Dòminum.

Et fit com. S. Nicolai, et Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones, Fidèlis sermo. [61].

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Ambrosius Epìscopus Mediolanènsis, Ambròsii civis Romàni fìlius, patre Gàlliæ Præfècto natus est. In hujus infàntis ore exàmen apum consedìsse dìcitur: quæ res divìnam viri eloquèntiam præmonstràbat. Romæ liberàlibus disciplìnis erudìtus est. Post a Probo Præfècto, Ligùriæ et Æmìliæ præpòsitus: unde pòstea ejùsdem Probi jussu cum potestàte Mediolànum venit: ubi, mòrtuo Auxèntio Ariàno Epìscopo, pòpulus de successòre deligèndo dissi-

dèbat. Quare Ambròsius pro offìcii sui mùnere Ecclèsiam ingrèssus, ut commòtam seditiònem sedàret, cum multa de quiète et tranquillitàte reipùblicæ præclàre dixìsset, derepènte pùero Ambròsium Epìscopum exclamànte, univèrsi pòpuli vox erùpit, Ambròsium Epìscopum deposcèntis.

℟. Invèni David.

Lectio v.

Recusante illo, et eòrum prècibus resistènte, ardens pòpuli stùdium ad Valentiniànum Imperatòrem delàtum est, cui gratìssimum fuit, a se delèctos jùdices ad sacerdòtium postulàri. Fuit id ètiam Probo Præfècto jucùndum, qui Ambròsio proficiscènti quasi divìnans dìxerat: Vade, age, non ut judex, sed ut Epìscopus. Itaque cum ad pòpuli desidèrium Imperatòris volùntas accèderet, Ambròsius baptizàtus [erat enim catechùmenus] sacrìsque initiàtus, ac servàtis òmnibus ex institùto Ecclèsiæ Ordinum gràdibus, octàvo die, qui fuit sèptimo Idus Decèmbris, Episcopàle onus suscèpit. Factus Epìscopus, Cathòlicam fidem et disciplìnam ecclesiàsticam acèrrime defèndit: multòsque Ariànos, et àlios hærèticos, ad fìdei veritàtem convèrtit, in quibus claríssimum Ecclèsiæ lumen sanctum Augustìnum Jesu Christo pèperit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio vi.

Gratiano Imperatòre occìso, ad Màximum ejus interfectòrem legàtus ìterum profèctus est: eòque pœnitèntiam àgere recusànte, se ab ejus communiòne semòvit. Theodòsium Imperatòrem propter cædem Thessalònicæ factam ingrèssu Ecclèsiæ prohìbuit. Cui cum ille David quoque regem adùlterum et homicìdam fuìsse dixìsset, respòndit Ambròsius: Qui secùtus es errántem, sèquere pœnitèntem. Quare Theodòsius sibi ab eo impòsitam pùblicam pœnitèntiam humìliter egit. Ergo sanctus Epìscopus pro Ecclèsia Dei màximis labòribus curìsque perfùnctus, multis libris ètiam egrègie conscrìptis, àntequam in morbum incìderet, mortis suæ diem prædìxit. Ad quem ægròtum Honoràtus Vercellènsis Epìscopus, Dei voce ter admònitus, accùrrit, eìque sanctum Dòmini

corpus præbuit: quo ille sumpto, conformàtis in crucis similitùdinem mànibus orans, ànimam Deo rèddidit prìdie Nonas Aprìlis, anno post Christum natum trecentèsimo nonagèsimo sèptimo.

℟. Iste est qui ante.

In III. Noct. Homilia de Com. Doct. 1. loco [77].

Vesperæ de sequenti.

DIE VIII. DECEMBRIS

In Festo

IMMAC. CONCEPT. B. M. V.

Duplex I. clas. cum. Oct.

Si hoc Festum inciderit in Dom. II. Adv., fit de eo cum IX. Lect. de Homil. Dom. ejusque comm. in utrisque Vesp. et Laud.

Ad Vesperas, Ant. et Capit. de Laud., Psalmi et Hymnus ut in Festis B. M. V. [157]

℣. Immaculàta Concèptio est hòdie sanctæ Marìæ Vìrginis.

℟. Quæ serpèntis caput virgìneo pede contrìvit.

Ad Magnif. Ant. Beàtam me dicent omnes generatiònes, quia fecit mihi magna qui potens est, Allelùja.

Oratio.

DEUS, qui per Immaculàtam Vìrginis Conceptiònem dignum Fìlio tuo habitàculum præparàsti: quæsumus, ut qui ex morte ejùsdem Fìlii tui prævìsa, eam ab omni labe præservàsti, nos quoque mundos ejus intercessiòne ad te pervenìre concèdas. Per eùmdem Dòminum.

Deinde fit com. Feriæ occurr. tant.

Ad Complet. et Hor. finis hymn. Jesu, tibi sit glòria per tot. Oct.

Ad Matutinum, Invit. Immaculàtam Conceptiònem Vìrginis Marìæ celebrèmus: * Christum ejus Fìlium adorèmus Dòminum.

Ps. Venìte, exultèmus, 2.

HYMNUS

PRÆCLARA custos Vìrginum,
Intàcta Mater Nùminis,
Cœlèstis aulæ jànua,
Spes nostra, cœli gàudium :
Inter rubèta lìlium,
Colùmba formosìssima,
Virga e radìce gèrminans
Nostro medèlam vùlneri:
Turris dracòni impèrvia,
Amìca stella nàufragis,
Tuère nos a fràudibus,
Tuàque luce dìrige.
Erròris umbras dìscute,
Syrtes dolòsas àmove :
Fluctus tot inter dèviis
Tutam reclùde sèmitam.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,

Cum Patre et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

In 1. Nocturno.

Ant. Admiràbile est * nomen tuum, Dòmine, in univèrsa terra, quia in Vìrgine Marìa dignum tibi habitàculum preparàsti.

Psalmi ut in Festis B. M. V. [160].

Ant. In sole pòsuit Deus tabernàculum suum.

Ant. In conceptiòne sua* accèpit Marìa benedictiònem a Dòmino, et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

℣. Deus omnìpotens præcìnxit me virtùte.

℟. Et pòsuit immaculàtam viam meam.

De libro Genesis.

Lectio I. Cap. 3.

SERPENS erat callìdior cunctis animàntibus terræ, quæ fècerat Dòminus Deus. Qui dixit ad mulìerem: Cur præcèpit vobis Deus ut non comederètis de omni ligno paradìsi? cui respòndit mùlier: De fructu lignòrum, quæ sunt in paradìso vèscimur: de fructu vero ligni, quod est in mèdio paradìsi, præcèpit nobis Deus ne comederèmus, et ne tangerèmus illud, ne forte moriàmur. Dixit autem serpens ad mulìerem: Nequàquam morte morièmini. Scit enim Deus quod in quocùmque die comedèritis ex eo, aperièntur òculi vestri: et èritis sicut Dii scièntes bonum et malum.

℟. Per unum hòminem peccàtum in hunc mundum intràvit, in quo omnes peccavèrunt. * Ne tìmeas, Marìa, invenìsti gràtiam apud Deum. ℣. Erìpuit Dòminus ànimam tuam de morte, et contra inimìcum factus est protèctor tuus. Ne.

Lectio II.

VIDIT ìgitur mùlier quod bonum esset lignum ad vescèndum, et pulcrum òculis, aspectùque delectàbile: et tulit de fructu illìus, et comèdit: dedìtque viro suo, qui comèdit. Et apèrti sunt òculi ambòrum: cumque cognovìssent se esse nudos, consuèrunt fòlia ficus, et fecèrunt sibi perizòmata. Et cum audìssent vocem Dòmini Dei deambulàntis in paradìso ad auram post merìdiem, abscòndit se Adam et uxor ejus a fàcie Dòmini Dei in mèdio ligni paradìsi.

Trànsite ad me, omnes qui concupìscitis

me: * Et narràbo vobis quanta fecit Deus ànimæ meæ. ℣. Vivit Dòminus quòniam adimplèvit in me misericòrdiam suam. Et.

Lectio III.

VOCAVITQUE Dòminus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audìvi in paradìso: et tìmui, eo quod nudus essem, et abscòndi me. Cui dixit: quis enim indicàvit tibi quod nudus esses, nisi quod ex ligno, de quo præcèperam tibi ne comèderes, comedìsti? Dixìtque Adam: Mùlier quam dedìsti mihi sòciam, dedit mihi de ligno, et comèdi. Et dixit Dòminus Deus ad mulìerem: Quare hoc fecìsti? quæ respòndit: Serpens decèpit me et comèdi. Et ait Dòminus Deus ad serpèntem: Quia fecìsti hoc, maledìctus es inter òmnia animàntia, et bèstias terræ; super pectus tuum gradièris, et terram còmedes cunctis dièbus vitæ tuæ: Inimicìtias ponam inter te et mulìerem, et semen tuum et semen illìus: Ipsa cònteret caput tuum, et tu insidiàberis calcàneo ejus.

℟. Elècta mea càndida sicut nix in Lìbano: sicut favus distillans làbia ejus: * Mel et lac sub lingua illìus. ℣. Veni de Lìbano, Sponsa mea, veni, coronàberis coròna gratiàrum. Mel. Glòria Patri. Mel.

In 2. Nocturno

Ant. Diffùsa est * gràtia in Conceptiòne ejus, et speciòsa appàruit inter fìlias hòminum.

Ant. Adjùvit eam * Deus mane dilùculo; sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Ant. Gloriòsa dicta sunt * de te, Cìvitas Dei; fundàvit te Dòminus in mòntibus sanctis.

℣. In hoc cognòvi, quòniam voluìsti me. ℟. Quòniam non gaudèbit inimìcus meus super me.

Sermo sancti Hierònymi Presbyteri.

De Assumpt. B. M. V.

Lectio IV.

QUALIS et quanta esset beàta et gloriòsa semper Virgo Marìa ab Angelo divìnitus declaràtur, cum dìcitur: Ave gràtia plena, Dòminus tecum; Benedìcta tu in mulièribus. Tàlibus namque decèbat Vìrginem oppignoràri munèribus, ut esset gràtia plena, quæ dedit cœlis glòriam, terris Dòminum, pacèmque refùdit, fidem Gèntibus, finem vìtiis, vitæ òrdinem, mòribus disciplìnam. Et bene plena, quia cèteris per partes præstàtur: Marìæ vero simul se tota infùdit plenitùdo gràtiæ. Vere plena, quia etsi in sanctis Pàtribus et Prophètis gràtia fuìsse crèditur, non tamen eàtenus plena: in Marìam vero totìus gràtiæ, quæ in Christo est plenitùdo venit, quamquam àliter. Et ìdeo inquit: Benedìcta tu in mulièribus: id est plus benedìcta, quam omnes mulìeres. Ac per hoc quidquid maledictiònis infùsum est per Hevam, totum àbstulit benedìctio Marìæ. De ipsa Sàlomon in Cànticis quasi in laudem ejus: Veni, inquit, colùmba mea Immaculàta mea. Jam enim hiems trànsiit, imber àbiit et recèssit. Ac deinde inquit: Veni de Lìbano, veni, coronàberis.

℟. Ego ex ore Altìssimi prodìvi, primogènita ante omnem creatùram: ego feci in cœlis ut orirètur lumen indefìciens. * Nondum erant abyssi, et ego jam concèpta eram. ℣. Deus enim creàvit me in justìtia, et apprehèndit manum meam, et servàvit me. Nondum.

Lectio V.

NON immèrito ìgitur venìre de Lìbano jubètur, quia Lìbanus candidàtio interpretàtur. Erat enim candidàta multis meritòrum virtùtibus, et dealbàta nive candìdior, Spìritus sancti munèribus, simplicitàtem colùmbæ in òmnibus repræsèntans, quòniam quidquid in ea gestum est, totum pùritas et sìmplìcitas, totum vèritas et gràtia fuit; totum misericòrdia et justìtia, quæ de cœlo prospèxit: et ìdeo immaculàta, quia in nullo corrùpta. Circùmdedit enim virum in ùtero, sicut Jeremìas sanctus testàtur, et non aliùnde accèpit. Fàciet, inquit, Dñus novum super terram, et mùlier circùmdabit virum. Vere novum, et òmnium novitàtum superèminens nòvitas virtùtum, quando Deus [quem ferre non potest mundus, neque vidère àliquis, ut vìvere possit] sic ingrèssus est hospìtium ventris, ut còrporis claustrum nescìret: sicque gestàtus, ut totus Deus in eo esset: et sic exìvit inde, ut esset [sicut Ezèchiel fatètur] porta omnìno clausa. Unde cànitur in eìsdem Cànticis de ea: Hortus conclùsus, fons signàtus, emissiònes tuæ paradìsus. Vere hortus deliciàrum, in quo cònsita sunt univèrsa flòrum gènera, et odoramènta

virtùtum: sicque conclùsus, ut nèsciat violàri, neque corrùmpi ullis insidiàrum fràudibus. Fons ìtaque signàtus sigìllo totìus Trinitàtis.

℟. Nihil inquinàtum in eam incùrrit: * Candor est lucis ætèrnæ et spèculum sine màcula. ℣. Est enim hæc speciòsior sole, et luci comparàta invenìtur pùrior. Candor.

Ex Actis Pii Papæ Noni.

Lectio vi.

Deiparæ autem Vìrginis in sua Conceptiòne de tetèrrimo humàni gèneris hoste victòriam, quam divìna elòquia, venerànda tradìtio, perpètuus Ecclèsiæ sensus, singulàris Episcopòrum, ac fidèlium conspiràtio, insìgnia quoque summòrum Pontìficum acta atque Constitutiònes mirìfice jam illustràbant; Pius Nonus Pòntifex Màximus, totìus Ecclèsiæ votis ànnuens, stàtuit suprèmo suo atque infallìbili oràculo solèmniter proclamàre. Itaque sexto Idus Decèmbris anni millèsimi octingentèsimi quinquagèsimi quarti in Basìlica Vaticàna ingènti Sanctæ Romànæ Ecclèsiæ Patrum Cardinàlium, et Episcopòrum ex dìssitis ètiam regiònibus adstànte cœtu, universòque plaudènte orbe, solèmniter pronuntiàvit ac definìvit: Doctrìnam quæ tenet beatìssimam Vìrginem Marìam in primo instànti suæ Conceptiònis fuìsse, singulàri Dei privilègio, ab omni originàlis culpæ labe præservàtam immùnem, esse a Deo revelàtam, ac proìnde ab òmnibus fidèlibus fìrmiter constantèrque credèndam.

℟. Signum magnum appàruit in cœlo: Mùlier amìcta sole, et luna sub pèdibus ejus: * Et in càpite ejus coròna stellàrum duòdecim. ℣. Induit eam Dòminus vestimèntis salùtis, indumènto justìtiæ, et quasi sponsam ornàvit eam monìlibus suis. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Ant. Sanctimònia * et magnificèntia in Conceptiòne ejus; annuntiàte in òmnibus pòpulis glòriam ejus.

Ant. Lætàmini, omnes, * in Dòmino: et confitèmini memòriæ sanctitàtis ejus.

Ant. Notum fecit Dòminus * opus suum: In conspèctu gèntium revelàvit glòriam Genitrìcis suæ.

℣. Exaltàbo te, Dòmine, quòniam suscepìsti me.

℟. Nec delectàsti inimìcos meos super me.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzaret, ad vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de Domo David, et nomen vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Germàni Epìscopi.

In Præsent. Deiparæ.

Ave Marìa, gràtia plena, Sanctis sànctior, et cœlis excèlsior, et Chèrubim gloriòsior, et Sèraphim honoràbilior, et super omnem creatùram venerabìlior. Ave, colùmba quæ nòbis et fructum fers olìvæ, et servatòrem a spiritàli dilùvio, ac portum salùtis annùntias, cujus pennæ deargentàtæ et posteriòra dorsi in pallòre auri sanctìssimi et illuminàntis Spìritus fulgòre irradiàntur. Ave amœnìssimus et rationàlis Dei paradìsus, benevolentìssima et omnipotènti ejùsdem dextra hòdie ad orièntem plantàtus, et ipsi suàve olens lìlium, et rosam immarcescìbilem gèrminans in eòrum medèlam, qui pestìferam animæque exitiàlem amaritùdinem mortis ad occidèntem ebìberant: paradìsus, in quo ad veritàtis agnitiònem lignum vivìficum efflorèscit, e quo qui gustàverint, immortalitàtem consequùntur. Ave, sacrosàncte ædificàtum, immaculàtum, purissimùmque Dei summi Regis palàtium, ejùsdem Dei Regis magnificèntia circumornàtum, omnèsque hospìtio recìpiens, ac mysticis refìciens delìciis; in quo non manufàctus et vàrio decòre nitens situs est spirituàlis sponsi thàlamus: in quo Verbum erràntem humànam stirpem revocàre volens, carnem sibi desponsàvit, ut eos, qui voluntàte pròpria extòrres facti fùerant, Patri reconciliàret.

℟. Hortus conclùsus, soror mea sponsa, hortus conclùsus, fons signàtus: * Emissiònes tuæ paradìsus, o Marìa. ℣. Aperi mihi, soror mea, amìca mea, colùmba mea, immaculàta mea. Emissiònes tuæ.

Lectio viii.

Ave, Dei mons præpìnguis et umbròsus, in quo enutrìtus agnus rationàlis peccàta atque in-

firmitàtes nostras portàvit: mons, e quo devolùtus ille, nulla manu præcìsus lapis contrìvit aras idolòrum, et factus est in caput ànguli, miràbilis in òculis nostris. Ave, sanctus Dei thronus, divìnum donàrium, domus glòriæ, perpùlcrum ornamèntum, cimèlium elèctum, et totìus orbis propitiatòrium, cœlùmque Dei glòriam enàrrans. Ave urna ex puro auro conflàta, et suavìssimam animàrum nostràrum dulcèdinem, Christum scìlicet, qui manna est, còntinens. O purìssima, et omni làude et obsèquio dignìssima Virgo Deo dicàtum donàrium omni creaturàrum conditiòni præcèllens, terra non secta, inaràtus ager, vitis floridìssima, fons aquas effùndens, virgo gènerans; et mater viri nèscia, innocèntiæ thesàurus abscònditus, et sanctimòniæ decus; acceptìssimis tuis ac matèrna auctoritàte vàlidis prècibus ad Dòminum ac Deum òmnium conditòrem Filium tuum ex te sine patre gènitum, ecclesiàstici òrdinis gubernàcula fac dìrigas, et ad portum tranquìllum perdùcas.

℟. Magnìficat ànima mea Dòminum; * Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Ecce enim ex hoc beàtam me dicent omnes generatiònes. Quia. Glòria Patri. Quia.

Lectio IX.

Sacerdotes justìtia, et probàtæ, immaculàtæ ac sincèræ fìdei exultatiòne splendidìssime indùito. Orthodòxis Princìpibus, qui præ omni pùrpuræ aut auri splendòre, et præ margarìtis ac lapìdibus pretiòsis, te nacti sunt diadèma et indumèntum ac firmìssimum regni sui ornamèntum, in tranquìllo ac pròspero statu sceptra dìrige. Male fidas natiònes in te, ac Deum ex te gènitum blasphemàntes, eòrum pèdibus sternens subjìcito: subjectùmque pòpulum, ut secùndum Dei præcèptum in suàvi obedièntiæ obsèquio persevèret, confirmàto. Tuam hanc civitàtem, quæ te tamquam turrim ac fundamèntum habet, victòriæ triùmphis coronàto, et fortitùdine circumcìngens custodìto Dei habitatiònem; templi decòrem semper conservàto: laudatòres tuos ab omni discrìmine et ànimi angòre èxime; captìvis redemptiònem tribùito, peregrìnis tecto, et quovis præsìdio destitùtis, solàmen te èxhibe. Univèrso mundo auxiliatrìcem manum tuam pòrrige, ut in lætìtia et exultatiòne solemnitàtes tuas simul cum ista, quam modo celebràmus, festivitàte splendidìssimo èxitu transigàmus, in Christo Jesu univèrsorum Rege ac vero Deo nostro, cui glòria et fortitùdo una cum sancto vitæque princìpio Patre, et coætèrno et consubstantiàli et conregnànte Spìritu, nunc et semper et in sæcula sæculòrum. Amen.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Tota pùlcra es, * Marìa, et màcula originàlis non est in te.

Ps. Dòminus regnàvit, cum relìquis de Domìnica, 20.

2. Vestimèntum tuum * càndidum quasi nix, et fàcies tua sicut sol.

3. Tu glòria Jerùsalem, * tu lætìtia Israel, tu honorificèntia pòpuli nostri.

4. Benedìcta es tu, * Virgo Marìa, a Dòmino Deo excèlso præ òmnibus mulièribus super terram.

5. Trahe nos, * Virgo immaculàta, post te currèmus in odòrem unguentòrum tuòrum.

Cap. Prov. 8.

Dominus possèdit me in inìtio viàrum suàrum, àntequam quidquam fàceret a princìpio. Ab ætèrno ordinàta sum, et ex antìquis àntequam terra fìeret. Nondum erant abyssi et ego jam concèpta eram.

Hymnus. O gloriòsa vìrginum [171].

℣. Immaculàta Concèptio est hòdie sanctæ Marìæ Vìrginis. ℟. Quæ serpèntis caput virgìneo pede contrìvit.

Ad Benedictus, Ant. Ait Dòminus Deus * ad serpèntem: Inimicìtias ponam inter te et mulìerem, et semen tuum et semen illìus: ipsa cònteret caput tuum, Allelùja.

Oratio.

Deus, qui per Immaculàtam Vìrginis Conceptiònem dignum Fìlio tuo habitàculum præparàsti: quæsumus, ut qui ex morte ejùsdem Fìlii tui prævìsa, eam ab omni labe præservàsti, nos quoque mundos ejus intercessiòne ad te pervenìre concèdas. Per eùmdem Dòminum.

Deinde fit commem. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine, etiam per totam Octavam.

AD TERTIAM

Capit. Dòminus, ut supra, 467.

℟. br. Deus omnìpotens * Præcìnxit me virtùte. Deus. ℣. Et pòsuit immaculàtam viam meam. Præcìnxit. Glòria Patri. Deus. ℣. In hoc cognòvi quòniam voluìsti me. ℟. Quòniam non gaudèbit inimìcus meus super me.

AD SEXTAM

Capit. Ezech. 44.

Porta hæc clausa erit, non aperiètur, et vir non intràbit per eam: quòniam Dòminus Deus Israel ingrèssus est per eam: erìtque clausa Prìncipi. Princeps ipse sedèbit in ea.

℟. br. In hoc cognòvi, * Quòniam voluìsti me. In. ℣. Quòniam non gaudèbit inimìcus meus super me. Quòniam. Glòria Patri. In. ℣. Exaltàbo te, Dòmine, quòniam suscepìsti me. ℟. Nec delectàsti inimìcos meos super me.

AD NONAM

Capit. Apoc. 12.

Signum magnum appàruit in cœlo: Mùlier amìcta sole, et luna sub pèdibus ejus, et in càpite ejus coròna stellàrum duòdecim.

℟. br. Exaltàbo te, Dòmine, * Quòniam suscepìsti me. Exaltàbo. ℣. Nec delectàsti inimìcos meos super me. Quòniam. Glòria Patri. Exaltàbo. ℣. Immaculàta Concèptio tua Dei Gènitrix Virgo. ℟. Gàudium annuntiàvit univèrso mundo.

In II. Vesperis omnia ut in primis, 460.

Ad Magnificat, Ant. Hòdie egrèssa est * virga de radìce Jesse: hòdie sine ulla peccàti labe concèpta est Marìa: hòdie contrìtum est ab ea caput serpèntis antìqui, Allelùja.

Et fit commem. Feriæ.

DIE IX. DECEMBRIS

Secunda die infra Oct.

Immac. Concept. B. M. V.

Semiduplex.

Omnia ut in Festo, præter Lectiones quæ dicuntur ut infra.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Ex Bulla Dogmàtica Pii Papæ IX.

Lectio iv.

Ineffabilis Deus, cujus viæ misericòrdia et vèritas, cujus volùntas omnipotèntia, et cujus sapièntia attìngit a fine usque ad finem fòrtiter, et dispònit òmnia suàviter, cum ab omni æternitàte

prævìderit luctuosìssimam totìus humàni gèneris ruìnam ex Adàmi transgressiòne derivàndam, atque in mystèrio a sæculis abscòndito primum suæ bonitàtis opus decrèverit per Verbi incarnatiònem sacramènto occultiòre complère, ut contra misèricors suum propòsitum homo diabòlicæ iniquitàtis versùtia actus in culpam non perìret, et quod in primo Adàmo casùrum erat, in secùndo felìcius erigerètur, ab inìtio et ante sæcula Unigènito Fìlio suo Matrem, ex qua caro factus in beàta tèmporum plenitùdine nascerètur, elègit atque ordinàvit, tantòque præ creatùris univèrsis est prosecùtus amòre, ut in illa una sibi propensìssima voluntàte complacùerit.

℟. Ego ex ore, 463.

Lectio v.

Quapropter illam longe ante omnes angèlicos spìritus cunctòsque sanctos cœlèstium òmnium Charìsmatum còpia de thesàuro Divinitàtis depròmpta ita mirìfice cumulàvit, ut ipsa ab omni prorsus peccàti labe semper lìbera, ac tota pulcra et perfècta eam innocèntiæ et sanctitàtis plenitùdinem præ se ferret, qua major sub Deo nullàtenus intellìgitur, et quam præter Deum nemo àssequi cogitàndo potest. Et quidem decèbat omnìno, ut perfectìssimæ sanctitàtis splendòribus semper ornàta fulgèret, ac vel ab ipsa originàlis culpæ labe plane immùnis amplìssimum de antìquo serpènte triùmphum referret tam veneràbilis Mater, cui Deus Pater ùnicum Fìlium suum, quem de corde suo æquàlem sibi gènitum, tamquam seìpsum dìligit, ita dare dispòsuit, ut naturàliter esset unus idèmque commùnis Dei Patris et Vìrginis Fìlius.

℟. Nihil, etc. 464.

Lectio vi.

Quam originàlem augùstæ Vìrginis innocèntiam cum admiràbili ejùsdem sanctitàte præcelsàque Dei Matris dignitàte omnìno cohærèntem cathòlica Ecclèsia, quæ a sancto semper edòcta Spìritu colùmna est ac firmamèntum veritàtis, tamquam doctrìnam pòssidens divìnitus accèptam, et cœlèstis revelatiònis depòsito comprehènsam multìplici continènter ratiòne, splendidìsque factis magis in dies explicàre, propònere ac fovère nunquam dèstitit. Hanc

enim doctrìnam ab antiquìssimis tempòribus vigèntem, ac fidèlium ànimis pènitus ìnsitam, et sacròrum Antìstitum curis studiìsque per cathòlicum orbem mirìfice propagàtam, ipsa Ecclèsia luculentìssime significàvit, cum ejùsdem Vìrginis Conceptiònem pùblico fidèlium cùltui ac veneratiòni propònere non dubitàvit. Quo illùstri quidem facto ipsìus Vìrginis Conceptiònem vèluti singulàrem, miram et a reliquòrum hòminum primòrdiis longìssime secrètam, et omnìno sanctam colèndam exhìbuit, cum Ecclèsia, nonnìsi de Sanctis dies festos concèlebret. ℟. Signum, 464.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1. c.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Sophrònii Epìscopi.

Hom. in Deip. Annunt.

Quid missus beàtus ille Angelus ad Vìrginem integèrrimam dicit? Aut quòmodo faustìssimum hoc nùntium ipsi defert? Ave, gràtia plena, Dòminus tecum. A gàudio incipit eam àlloqui ille gàudii nùntius. Nòverat enim et plane scièbat, nùntium illud suum univèrsis homìnibus atque òmnibus pàriter creatùris gàudium paràre, et quòslibet a quibuscùmque dolòres expèllere; nòverat, ex divìna hujus mystèrii cognitiòne mundum lùmine collustràri; nòverat, erròris dìsjici calìginem; nòverat, retùndi mortis acùleum: nòverat, vim corruptiònis infrìngi, nòverat, infèrno victòriam auferri; nòverat salùtem pèrdito affulgère hòmini, qui horum malòrum jugo jàmdiu premebàtur, ex quo scìlicet a paradìsi delìciis expùlsus, et a beàto illo domicìlio ejèctus fùerat. Proptèrea legatiònis suæ exòrdium a gàudio ducit; proptèrea sermònibus suis gàudii voces præmìttit: proptèrea faustis hisce nùntiis gàudium antecèdit, ùtpote quæ òmnibus credèntibus gàudio futùra erant. ℟. Hortus conclùsus, 465.

Lectio VIII.

Et sane par omnìno erat, ut divìna gàudii denuntiàtio a sermònibus verbìsque gàudium elicièntibus sùmeret inìtium. Proptèrea enim et Angelus gàudium ante òmnia renùntiat, quia fàustæ legatiònis suæ non ignòrat èxitum, ac probe novit collòquium quod habebàtur, in totìus mundi gàudium manifèste esse cessùrum. Et profècto quodnam gàudium, aut quænam reperìri potest jucùnditas, quam non longe excèdat allòquium ad Vìrginem illam beàtam ac gàudii parèntem hàbitum? Gaude, o supercœlèstis gàudii Gènitrix. Gaude, o sublimìssimi gàudii nutrix. Gaude, o salutàris gàudii sedes princeps. Gaude, o immortàlis gàudii auctrix. Gaude, o ineffàbilis gàudii mysticum diversòrium. Gaude, o indeficièntis gàudii fons beatìssime. Gaude, o gàudii ætèrni deìferum cimèlium. Gaude, o vivificàntis gàudii arbor virentìssima. Gaude, o innùpta Dei mater. Gaude, o Virgo post partum integèrrima. Gaude, o spectàculum præ mirabìlibus òmnibus summe admiràndum. ℟. Magnìficat, 466.

Lectio IX.

Quisnam tuum èloqui splendòrem pòterit? Quisnam portèntum, quod ipsa es, enarràre verbis àudeat? Quisnam magnificèntiam tuam effàri se posse confìdet? Tu hòminum exornàsti natùram: tu Angelòrum òrdines superàsti; tu fulgòres Archangelòrum obtenebràsti; tu sublìmes Thronòrum sedes infra te ostendìsti, tu altitùdinem Dominatiònum depressìsti; tu Principàtuum ducàtibus præcucurrìsti; tu enervàsti fortitùdinem Potestàtum; tu ipsis Virtùtibus potèntior virtus prodiìsti; tu Chèrubim oculatìssimum visum terrèstribus òculis vicìsti; tu Sèraphim sex alas habèntium volàtus ànimæ pennis divìnitus agitàtis transvolàsti; tu dènique omnem creatùram longe transgrèssa es; quippe quæ præ omni creatùra enituìsti puritàte, et òmnium creaturàrum conditòrem in te excepìsti: ipsùmque et sinu tuo gestàsti, et genuìsti; et sola ex òmnibus creatùris Dei mater effècta es.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. flt. com. Feriæ.

In Vesperis com. Feriæ et s. Melchiadis, Papæ Mart. Ant. Iste Sanctus. ℣. Glòria et.

Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnipotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti Melchìadis, Màrtyris tui atque Pontìficis, intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

DIE X. DECEMBRIS

Tertia die infra Octavam Immac. Concept. B. M. V.
Semiduplex.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Ex Bulla Dogmàtica Pii Papæ IX.

Lectio iv.

Ipsissima verba, quibus divìnæ Scriptùræ de increàta Sapièntia loquùntur, ejùsque sempitèrnas orìgines repræsèntant, consuèvit [Ecclèsia] tum in ecclesiàsticis officiis, tum in sacrosàncta Liturgìa adhibère, et ad illìus Vìrgines primòrdia transférre, quæ uno eodèmque decrèto cum divìnæ sapièntiæ incarnatiòne fùerant præstitùta. Quamvis autem hæc òmnia penes fidèles ubìque prope recèpta ostèndant, quo stùdio ejùsmodi de Immaculàta Vìrginis Conceptiòne doctrìnam ipsa quoque Romàna Ecclèsia òmnium Ecclesiàrum mater et magìstra fùerit prosecùta, tamen illùstria hujus Ecclèsiæ facta digna plane sunt, quæ nominàtim recenseàntur, cum tanta sit ejùsdem Ecclèsiæ dìgnitas atque auctòritas, quanta illi omnìno debètur, quæ est cathòlicæ veritàtis et unitàtis centrum, in qua sola inviolabìliter fuit custodìta Relìgio, et ex qua tràducem fìdei rèliquæ omnes Ecclèsiæ mutuèntur opòrtet.

℟. Ego ex ore, 463

Lectio v.

Itaque èadem Romàna Ecclèsia nihil pòtius hàbuit, quam eloquentìssimis quibùsque modis Immaculàtam Vìrginis Conceptiònem ejùsque cultum et doctrìnam assèrere, tuèri, promovère et vindicàre. Enim vero Prædecessòres Nostri vehemènter gloriàti sunt Apostòlica sua auctoritàte Festum Conceptiònis in Romàna Ecclèsia institùere, ac pròprio Offìcio, propriàque Missa, quibus prærogatìva immunitàtis ab hæreditària labe manifestìssime asserebàtur, augère, honestàre et cultum jam institùtum omni ope promovère, amplificàre, sive erogàtis indulgèntiis, sive facultàte tribùta civitàtibus, provìnciis regnìsque, ut Deìparam sub tìtulo Immaculàtæ Conceptiònis patrònam sibi delìgerent, sive comprobàtis sodalitàtibus, Congregatiònibus, Religiosìsque Famìliis ad Immaculàtæ Conceptiònis honòrem institùtis, sive làudibus eòrum pietàti delàtis, qui monastèria, xenodòchia, altària, templa sub Immaculàti Concèptus tìtulo erèxerint, aut sacramènti religiòne interpòsita, Immaculàtam Deìparæ Conceptiònem strènue propugnàre spopònderint.

℟. Nihil inquinàtum, 464.

Lectio vi.

Insuper summòpere lætàti sunt decèrnere Conceptiònis Festum ab omni Ecclèsia esse habèndum eòdem censu ac nùmero quo Festum Nativitàtis, idèmque Conceptiònis Festum cum octàva ab univèrsa Ecclèsia celebràndum, et ab òmnibus inter ea quæ præcèpta sunt, sancte colèndum, ac Pontifìciam Capèllam in Patriarchàli Nostra Liberiàna Basìlica die Vìrginis Conceptiònis sacro quotànnis esse peragèndam. Atque exoptàntes infidèlium ànimis quotìdie magis fovère hanc de Immaculàta Deìparæ Conceptiòne doctrìnam, eorùmque pietàtem excitàre ad ipsam Vìrginem sine labe originàli concèptam colèndam et veneràndam, gavìsi sunt quam libentìssime facultàtem tribùere, ut in Lauretànis Litanìis, et in ipsa Missæ Præfatiòne Immaculàtus ejùsdem Vìrginis concèptus proclamarètur, atque àdeo lex credèndi ipsa supplicàndi lege statuerètur.

℟. Signum magnum, 464.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tèmpore; Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Bernàrdi Abbàtis.

Ex Hom. 2. super Missus.

Lætare, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exùlta; qui sicut òmnium parèntes, ita òmnium fuìstis peremptòres; et quod infelì-

cius est, prius peremptòres quam parèntes. Ambo, inquam consolàmini super fìlia et tali fìlia; sed illa àmplius de qua malum ortum est prius, cujus oppròbrium in omnes pertransìvit mulìeres. Instat namque tempus, quo jam tollàtur oppròbrium, nec hàbeat vir quid causètur advèrsus fœminam; qui ùtique, dum se imprudènter excusàre conarètur, crudèliter illam accusàre non cunctàtus est, dicens: Mùlier quam dedìsti mihi, dedit mihi de ligno, et comèdi. Proptèrea curre, Eva, ad Marìam; curre, mater, ad fìliam; fìlia pro matre respòndeat: ipsa matris oppròbrium àuferat; ipsa patri pro matre satisfàciat: quia ecce si vir cècidit per fœminam, jam non erìgitur nisi per fœminam.

℟. Hortus conclùsus, 465.

Lectio VIII.

Quid dicèbas, o Adam? Mùlier, quam dedìsti mihi, dedit mihi de ligno, et comèdi. Verba malìtiæ sunt hæc, quibus magis àugeas quam dèleas culpam. Verùmtamen Sapièntia vicit malìtiam cum occasiònem vèniæ, quam a te Deus interrogàndo elìcere tentàvit, sed non pòtuit, in thesàuro indeficièntis suæ pietàtis invènit. Rèdditur nempe fœmina pro fœmina, prudens pro fàtua, hùmilis pro supèrba, quæ pro ligno mortis gustum tibi pòrrigat vitæ, et pro venenòso cibo illo amaritùdinis, dulcèdinem pàriat fructus ætèrni. Muta ergo inìquæ excusatiònis verbum in vocem gratiàrum actiònis, et dic: Dòmine, mùlier, quam dedìsti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comèdi: et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificàsti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Vìrginem. O admiràndam et omni honòre dignìssimam Vìrginem; o fœminam singulàriter veneràndam, super omnes fœminas admiràbilem, parèntum reparatrìcem, posteròrum vivificatrìcem.

℟. Magnìficat, 466.

Lectio IX.

Quam tibi àliam prædixìsse Deus vidètur, quando ad serpèntem ait: Inimicìtias ponam inter te et mulìerem? Et si adhuc dùbitas, quod de Marìa dìxerit, audi quod sèquitur: Ipsa cònteret caput tuum. Cui hæc servàta victòria est, nisi Marìæ? Ipsa procul dùbio caput contrìvit venenàtum, quæ omnìmodam malìgni suggestiònem tam de carnis illècebra, quam de mentis supèrbia dedùxit ad nìhilum. Quam vero àliam Sàlomon requirèbat, cum dicèbat: Mulìerem fortem quis invèniet? Nòverat quippe vir sàpiens hujus sexus infirmitàtem, fràgile corpus, lùbricam mentem. Quia tamen et Deum lègerat promisìsse, et ita vidèbat congrùere, ut qui vìcerat per fœminam, vincerètur per ipsam, vehemènter admìrans, ajèbat: Mulìerem fortem quis invèniet? Quod est dìcere: Si ita de manu fœminæ pendet et nostra òmnium salus, et innocèntiæ restitùtio, et de hoste victòria: fortis omnìno necèsse est ut provideàtur, quæ ad tantum opus possit esse idònea.—Te Deum, 19.

In laudibus fit com. Feriæ et s. Melchiadis Papæ et Mart. Ant. Qui odit ℣. Justus. Oratio. Infirmitàtem, ut supra 472.

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE XI. DECEMBRIS

In Festo

S. Damasi I. Papæ Conf.

Semid. Oratio.

Exaudi, Dòmine, preces nostras; et interveniènte beàto Dàmaso, Confessòre tuo atque Pontìfice, indulgèntiam nobis trìbue placàtus, et pacem. Per Dòminum.

Deinde fit com. Oct. et Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Damasus Hispànus, vir egrègius, et erudìtus in Scriptùris, indìcto primo Costantinopolitàno Concìlio, nefàriam Eunòmii et Macedònii hæresim extìnxit. Idem Ariminènsem convèntum, a Libèrio jam ante rejèctum, ìterum condemnàvit: in quo, ut scribit sanctus Hierònymus, Valèntis potìssimum et Ursàcii fràudibus, damnàtio Nicænæ fìdei conclamàta fuit: et ingemìscens orbis terràrum se Ariànum esse miràtus est.

℟. Invèni David.

Lectio V.

Basilicas duas ædificàvit, àlteram sancti Laurèntii nòmine, ad theàtrum Pompèji, quam màximis munèribus auxit, eìque domos et prædia attrìbuit: àlteram via Ardeatìna ad Catacùmbas. Platòniam ètiam, ubi còrpora sanctòrum

Petri et Pàuli aliquàmdiu jacuèrunt, dedicàvit, et exornàvit elegàntibus vèrsibus. Idèmque prosa et versu scripsit de virginitàte, mùltaque àlia metro èdidit.

℞. Pòsui adjutòrium.

Lectio vi.

Pœnam taliònis constìtuit iis, qui àlterum falsi crìminis accusàssent. Stàtuit, ut, quod plùribus jam locis erat in usu, Psalmi per omnes Ecclèsias die noctùque ab altèrnis canerèntur: et in fine cujùsque Psalmi dicerètur: Glòria Patri, et Fìlio, et Spirìtui Sancto. Ejus jussu sanctus Hierònymus novum Testamèntum Græcæ fìdei rèddidit. Cum Ecclèsiam rexìsset annos decem et septem, menses duos, dies vigìnti sex, et habuìsset Ordinatiònes quinque mense Decèmbri, quibus creàvit Presbyteros trigìnta unum, Diàconos ùndecim, Epìscopos per divèrsa loca sexagìnta duos; virtùte, doctrìna, ac prudèntia clarus, prope octogenàrius, Theodòsio seniòre imperànte, obdormìvit in Dòmino: et via Ardeatìna una cum matre et soròre sepùltus est in Basìlica quam ipse ædificàverat. Illìus relìquiæ pòstea translàtæ sunt in Ecclèsiam sancti Laurèntii, ab ejus nomine in Dàmaso vocàtam.

℞. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homilia de Comm. 2. loco [73].

In Laud. fit com. Oct. et Feriæ.

Vesperæ a Capitulo de Oct. cum com. s. Damasi Papæ, Ant. Dum esset summus Pòntifex, terrèna non mètuit; sed ad cœlèstia regna gloriòsus migràvit. ℣. Justum dedùxit. Oratio. Exàudi, 470.

Deinde fit com. Feriæ.

DIE XII. DECEMBRIS

Quinta die infra Octavam

Immac. Concept. B. M. V.

Semiduplex

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente

In 2. Nocturno.

Ex Bulla Dogmàtica Pii Papæ IX.

Lectio iv.

Quoniam quæ ad cultum pèrtinent, ìntimo plane vìnculo cum ejùsdem objècto consèrta sunt, neque rata et fixa manère possunt, si illud anceps sit et in ambìguo versètur; idcìrco Decessòres Nostri Romàni Pontìfices omni cura Conceptiònis cultum amplificàntes, illìus ètiam objèctum ac doctrìnam declaràre, et inculcàre impensìssime studuèrunt. Etenim clare apertèque docuère, festum agi de Vìrginis Conceptiòne, atque uti falsam et ab Ecclèsiæ mente alienìssimam proscripsèrunt illòrum opiniònem qui non Conceptiònem ipsam, sed sanctificatiònem ab Ecclèsia coli arbitrarèntur et affirmàrent.

℞. Ego ex ore, 463.

Lectio v.

Neque mìtius cum iis agèndum esse existimàrunt, qui ad labefactàndam de Immaculàta Vìrginis Conceptiòne doctrìnam, excogitàto inter primum atque àlterum Conceptiònis instans et momèntum discrìmine, asserèbant, celebràri quidem Conceptiònem, sed non pro primo instànti atque momènto. Ipsi namque prædecessòres Nostri suàrum pàrtium esse duxèrunt, et beatìssimæ Vìrginis Conceptiònis Festum, et Conceptiònem pro primo instànti tanquam verum cultus objèctum omni stùdio tuèri ac propugnàre. Hinc decretòria plane verba, quibus Alexànder Sèptimus Decèssor Noster sincèram Ecclèsiæ mentem declaràvit, ìnquiens: Sane vetus est Christifidèlium erga ejus beatìssimam Matrem Vìrginem Marìam pìetas sentièntium, ejus ànimam in primo instànti creatiònis atque infusiònis in corpus fuìsse speciàli Dei gràtia et privilègio, intùitu meritòrum Jesu Christi ejus Fìlii, humàni gèneris Redemptòris, a màcula peccàti originàlis præservàtam immùnem, atque in hoc sensu ejus Conceptiònis festivitàtem solèmni ritu colèntium et celebràntium.

℞. Nihil inquinàtum, 464.

Lectio vi.

Atque illud in primis solèmne quoque fuit iìsdem Decessòribus Nostris doctrìnam de Immaculàta Dei Matris Conceptiòne sartam tectàmque omni cura, stùdio et contentiòne tuèri. Etenim non solum nullàtenus passi sunt, ipsam doctrìnam quovis modo a quòpiam notàri atque tradùci, verum ètiam longe ultèrius progrèssi, perspìcuis declaratiònibus iteratìsque vìcibus edixèrunt: Doctrìnam qua Immaculàtam Vìrginis Conceptiònem profitèmur, esse, suòque mèrito habèri cum ecclesiàstico cultu plane cònsonam, eàmque vèterem, ac prope univer-

sàlem et ejùsmodi, quam Romàna Ecclèsia sibi fovèndam tuendàmque suscèperit, atque omnìno dignam, quæ in sacra ipsa Liturgìa, solemnioribùsque prècibus usurparètur. Neque his contènti, ut ipsa de immaculàto Vìrginis Concèptu doctrìna inviolàta persìsteret, opiniònem huic doctrìnæ advèrsam, sive pùblice sive privàtim, defèndi posse severìssime prohibuère, eàmque multìplici vèluti vùlnere confèctam esse voluèrunt.

℟. Signum magnum, 464.

In 3. Nocturno.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. I.

In illo tèmpore: Missus est Angèlus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad vìrginem desponsàtam viro, cui nomem erat Joseph, de domo David, et nomen vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Tharàsii Epìscopi.

De Præsent. Deiparæ.

Quibus te làudibus cumulàbimus, Maria? O puèlla immaculàta: o virgo impollùta; o mulìerum ornamèntum, filiàrum nitor! O mater Virgo sancta, tu benedìcta inter mulìeres; tu celebràta propter innocèntiam, tu obsignàta virginitàte. Tu Adàmi maledìcti expiàtio; tu dèbiti Evæ solùtio. Tu Abèlis purìssima oblàtio; primogenitòrum delèctus; immaculàtum sacrifìcium. Tu Enos in Deum spes non pudòre suffùsa; tu Enoch ìnita gràtia et in secùram vitam migràtio. Tu Noe arca et secùndæ regeneratiònis apud Deum conciliàtio. Tu regni et sacerdòtii Melchìsedech perillùstris splendor; tu Abrahàmi firma fidùcia, et promissiònis futùræ posteritàtis òbsequens fides. Tu Isaac novum Sacrifìcium et rationàle holocàustum; tu Jacob in scalam adscènsus causa, et fœcunditàtis in duòdecim tribus permanèntis exprèssio nobilìssima. Tu Judæ apparuìsti secùndum stirpem fìlia; tu Josèphi pudicìtia, et vèteris Ægypti, nimìrum Synagògæ Judæòrum evèrsio, o Immaculàta! Tu Mòysis ejusdèmque Legislatòris liber divìnitus concinnàtus, in quo scriptum est Sacramèntum regeneratiònis, et divìnis dìgitis inscùlpta in tàbulis lex est tamquam in monte Syna, ubi novus

Israel ab intelligibìlium Ægyptiòrum servitùte vindicàbitur, quemàdmodum antìquus pòpulus in solitùdine manna et aqua de petra satiàtus es, petra autem erat Christus e tuo grèmio proditùrus tamquam Sponsus de thàlamo. Tu Aarònis virga florèscens: tu es Dàvidis fìlia fimbriis àureis circumvestìta, vario ornàtu nitèscens.

℟. Hortus conclùsus, 465.

Lectio VIII.

Tu es Prophetàrum spèculum, et rerum ab illis prænuntiatàrum èxitus. Te ènixe Ezèchiel vatìcinans appellàvit portam clausam, per quam nemo hòminum unquam transìbit nisi Dòminus Deus solus, et portam clausam conservàbit. Te Isaìas ille in primis grandìloquus prænùntiat virgam Jesse, ex quo flos Christus oriètur, et frutìcibus vitiòrum extirpàtis radìcitus, plantas divìnæ cognitiònis in agro ìnseret. Te Jeremìas præmonstràvit, ìnquiens: ecce dies vènient, dicit Dòminus, et fèriam dòmui Israel et dòmui Judæ fœdus novum, quod constìtui cum pàtribus eòrum, ita signìficans advèntum ortùmque Fìlii tui, et pòpulum gèntium vocans ad Deum adoràndum inde usque a fìnibus terræ. Te ètiam Dàniel vir desideriòrum proclamàvit montem ingèntem, e quo Christus lapis angulàris abscindètur, et simulàcrum multifòrmis serpèntis ruìna atque exìtio dissipàbit. Te hònoro agnam immaculàtam, te prædico gràtia plenam, te cano Dei habitatiònem puram et immaculàtam. Et sane ubi abundàvit delìctum, superabundàvit gràtia. Per mulìerem mortem lucràti sumus, per mulìerem univèrsa ipse rursus instauràbit. Per serpèntem cibum accèpimus amàri sapòris, per ipsum vero rursum vescèmur cibo immortalitàtis. Prima parens Eva Caìnum in lucem èdidit invìdiæ et nequìtiæ prìncipem: unigènitus Fìlius tuus erit primogènitus vitæ et resurrectiònis. O inaudìtum prodìgium! O admiràndam novitàtem! O Sapièntiam nullis verbis coæquàndam.

℟. Magnìficat, 466.

Lectio IX.

Nos autem pòpulus Dei, gens sancta, congregàtio acceptàbilis, fìlii colùmbæ, sòboles gràtiæ in hac Vìrginis celebritàte puris ànimis, im-

pollùtis làbiis multìsonis linguis hymnos suavìdicos extollàmus. Illùstre hoc festum, prìncipem solemnitàtem àngelis lætam et hòminum prædicatiòne dignìssimam pròuti par est veneràntes, illud Ave Gabrièlis cum reverèntia et gàudio sancto conclamèmus. Ave delìcium Patris, per quam ad ùltimos terræ fines Dei cognìtio manàvit. Ave Fìlii domicìlium, de qua ille carne indùtus prodìvit. Ave sancti Spìritus habitàculum ineffàbile. Ave sànctior Chèrubim; ave gloriòsior Sèraphim; ave cœlo làtior; ave sole splendìdior; ave luna micàntior: ave mùltiplex astròrum nitor; ave levis nubes, quæ cœlèstem plùviam inspèrgis. Ave aura sancta, quæ spìritum malìtiæ a terra dissipàsti. Ave nòbile præcònium Prophetàrum; ave Apostolòrum audìtus per totum orbem sonus; ave Màrtyrum excèllens confèssio; ave Patriarchàrum laudatìssima prædicàtio; ave sanctòrum summum ornamèntum. Ave causa salùtis òmnium mortàlium; ave regìna pacis conciliàtrix; ave matrum splendor immaculàtus. Ave mediàtrix òmnium, qui sub cœlo sunt; ave totìus orbis reparàtio; ave gràtia plena, Dòminus tecum, qui ante te, et ex te, et nobìscum. Ipsi laus cum Patre et sanctìssimo et vivìfico Spìritu, nunc et semper, et in infinìta sæcula sæculòrum. Amen.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. com. Feriæ.

Vesperæ de sequenti.

DIE XIII. DECEMBRIS

In Festo

S. Luciæ Virg. et Mart.

Duplex

Ad Vesperas, Ant. de Laud. Psalmi, Capitulum Hymnus, et ℣. de Comm. Virg. [100].

Ad Magnif. Ant. In tua patièntia possedìsti ànimam tuam, Lùcia sponsa Christi: odìsti quæ in mundo sunt, et corùscas cum Angelis: sànguine pròprio inimìcum vicìsti.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutàris noster: ut, sicut de beàtæ Lùciæ Vìrginis et Màrtyris tuæ festivitàte gaudèmus, ita piæ devotiònis erudiàmur affèctu. Per Dòminum.

Deinde fit com. Oct. et Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones, De virgìnibus, [107].

℟. I. Lùcia Virgo, quid a me petis, quod ipsa pòteris præstàre contìnuo matri tuæ? nam et fides tua illi subvènit, et ecce salvàta est: * Quia jucùndum Deo in tua virginitàte habitàculum præparàsti. ℣. Sicut per me cìvitas Catanènsium sublimàtur a Christo, ita per te Syracusàna cìvitas decoràbitur. Quia.

℟. II. Rogàvi Dòminum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominètur mei: * Et impetràvi a Dòmino indùcias martyrii mei. ℣. Pro eo ut me dilìgerent, detrahèbant mihi: ego autem oràbam. Et.

℟. III. Grata facta est a Dòmino in certàmine, quia apud Deum et apud hòmines glorificàta est: in conspèctu prìncipis loquebàtur sapièntiam: * Et Dòminus òmnium dilèxit eam. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo: Deus in mèdio ejus, non commovèbitur. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Lucia Virgo Syracusàna, gènere et christiàna fide, ab infàntia nòbilis, una cum matre Eutychia, quæ sànguinis fluxu laboràbat, Càtanam ad veneràndum corpus beàtæ Agathæ venit: quæ ad ejus sepùlcrum cum supplìciter oràsset, Agathæ intercessiòne matri sanitàtem impetràvit. Statim vero matrem exoràvit, ut quam dotem sibi datùra esset, Christi paupèribus trìbui paterètur. Ut ìgitur Syracùsas rèdiit, omnem pecùniam quam ex facultàtibus vènditis redègerat, paupèribus distrìbuit.

℟. Veni, sponsa Christi, àccipe corònam quam tibi Dòminus præparàvit in ætèrnum pro cujus amòre sànguinem tuum fudìsti, * Et cum Angelis in paradìsum introìsti. ℣. Veni, elècta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupìvit Rex spèciem tuam. Et.

Lectio V.

Quod ubi rescivìsset is, cui eam parèntes contra vìrginis voluntàtem despònderant, apud Paschàsium præfèctum Lùciam, quod Christiàna esset, accusàvit. Quam ille cum nec prècibus, nec minis ad cultum idolòrum posset perdùcere: immo tanto magis incènsam vidèret ad celebràndas christiànæ fìdei laudes, quanto magis ipse eam a sentèntia avèrtere conabàtur: Cessàbunt, inquit, verba, cum ven-

tum erit ad vèrbera. Cui virgo: Dei servis verba deèsse non possunt, quibus a Christo Dòmino dictum est: Cum stetèritis ante reges et præsides, nolìte cogitàre quòmodo aut quid loquàmini: dàbitur enim vobis in illa hora quid loquàmini; non enim vos estis qui loquìmini, sed Spìritus sanctus, qui lòquitur in vobis.

℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis: * Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. ℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède, et regna. Proptèrea.

Lectio VI.

Quam cum Paschàsius interrogàsset: Estne in te Spìritus sanctus? respòndit: Caste et pie vivèntes templum sunt Spìritus sancti. At ille: Jubèbo te ad lupànar duci, ut te Spìritus sanctus dèserat. Cui virgo: Si invìtam jùsseris violàri, càstitas mihi duplicàbitur ad corònam. Quare Paschàsius ira inflammàtus, Lùciam eo trahi jussit, ubi ejus virgìnitas violarètur: sed divìnitus factum est, ut firma virgo ita consìsteret, ut nulla vi de loco dimovèri posset. Quamòbrem Præfèctus circum ipsam, pice resìna, ac fervènti òleo perfùsam, ignem accèndi imperàvit: sed cum ne flamma quidem eam læderet, multis tormèntis excruciàtæ guttur glàdio transfìgitur. Quo vùlnere accèpto, Lùcia prædìcens Ecclèsiæ tranquillitàtem, quæ futùra erat Diocletiàno et Maximiàno mòrtuis, Idibus Decèmbris spìritum Deo rèddidit. Cujus corpus Syracùsis sepùltum, deìnde Constantinòpolim, postrèmo Venètias translàtum est.

℟. Spècie tua et pulcritùdine tua * Intènde, pròspere procède, et regna. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis, proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Intènde. Glòria Patri. Intènde.

In III. Nocturno Homilia de Comm. non Virg. [125].

℟. VII. Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * Et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua. ℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède, et regna. Et.

℟. VIII. Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * Proptèrea unxit te Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ. ℣. Propter veritàtem et mansuetùdinem, et justìtiam. Proptèrea. Glòria Patri. Proptèrea.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Orànte sancta Lùcia, appàruit ei beàta Agatha, et consolabàtur ancìllam Christi.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Lùcia Virgo, quid a me petis, quod ipsa pòteris præstàre contìnuo matri tuæ?

3. Per te, Lùcia Virgo, cìvitas Syracusàna decoràbitur a Dòmino Jesu Christo.

4. Benedìco te, Pater Dòmini mei Jesu Christi, quia per Fìlium tuum ignis extìnctus est a làtere meo.

5. Soror mea Lùcia, Virgo Deo devòta, quid a me petis, quod ipsa pòteris præstàre contìnuo matri tuæ?

Capitulum, Hymnus et ℣. de Communi Virginum.

Ad Bened. Ant. Colùmna es immòbilis, Lùcia sponsa Christi: quia omnis plebs te expèctat, ut accìpias corònam vitæ, allelùja.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutàris noster; ut, sicut de beàtæ Lùciæ, Vìrginis et Màrtyris tuæ, festivitàte gaudèmus, ita piæ devotiònis erudiàmur affèctu. Per Dòminum nostrum etc.

Deinde fit com. Oct. et Feriæ.

Ad Horas, Ant. de Laudibus, Capitula et ℟℟. br. de Comm. Virg., [115]

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi, Capit. Hymnus et ℣. de Comm. Virg. [100].

Ad Magnif. Ant. Tanto pòndere eam fixit Spìritus sanctus, ut virgo Christi immòbilis permanèret.

Com. Oct. et Feriæ.

Quando Festum S. Luciæ incidit in Dominicam III. Adventus, de eo fit tantum commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus absque IX. Lectione.

DIE XIV. DECEMBBIS

Septima die infra Oct. Immac. Concept. B. M. V.

Semiduplex.

In I. Noct. Lect. de Script. occurr.

Si autem hac die occurrat Feria IV. Quatuor Temporum, Lectiones I. Nocturni leguntur de Parabolis Salomonis Ego sapièntia, ut in Festis B. M. V. [162]. cum ℟℟. ut in Festo Immac. Conceptionis, 460.

In 2. Nocturno

Ex Bulla Dogmàtica Pii Papæ IX.

Lectio iv.

Omnes norunt quanto stùdio hæc de Immaculàta Deìparæ Vìrginis Conceptiòne doctrìna a spectatìssimis Religiòsis Famìliis et celebriòribus Theològicis Academìis, ac præstantìssimis divinàrum rerum sciéntia Doctòribus fùerit tràdita, assèrta ac propugnàta. Omnes pàriter norunt quantòpere sollìciti fùerint Sacròrum Antìstites vel in ipsis ecclesiàsticis convèntibus palam publicèque profitèri, sanctìssimam Dei Genitrìcem Vìrginem Marìam ob prævìsa Christi Dòmini Redemptòris mèrita, nunquam originàli subjacuìsse peccàto, sed præservàtam omnìno fuìsse ab orìginis labe, et idcìrco sublimiòri modo redèmptam. Quibus illud profècto gravìssimum et omnìno màximum accèdit, ipsam quòque Tridentìnam Synodum, cum dogmàticum de peccàto originàli èderet decrètum, quo juxta sacràrum Scripturàrum sanctorùmque Patrum ac probatissimòrum Conciliòrum testimònia, stàtuit ac definìvit: Omnes hòmines nasci originàli culpa infèctos; tamen solèmniter declaràsse: Non esse suæ intentiònis, in decrèto ipso tantàque definitiònis amplitùdine comprehèndere beàtam et Immaculàtam Vìrginem Dei Genitrìcem Marìam. Hac enim declaratiòne Tridentìni Patres, ipsam beatìssimam Vìrginem ab originàli labe solùtam, pro rerum temporùmque adjùnctis, satis innuèrunt, atque àdeo perspìcue significàrunt, nihil ex divìnis Lìtteris, nihil ex traditiòne, Patrùmque auctoritàte rite affèrri posse, quod tantæ Vìrginis prærogatìvæ quovis modo refragètur.

℟. Ego ex ore, 463.

Lectio v.

Et re quidem vera hanc de Immaculàta beatìssimæ Vìrginis Conceptiòne doctrìnam quotìdie magis gravìssimo Ecclèsiæ sensu, magistèrio, stùdio, sciéntia ac sapiéntia tam splèndide explicàtam, declaràtam, confirmàtam et apud omnes cathòlici orbis pòpulos ac natiònes miràndum in modum propagàtam, in ipsa Ecclèsia semper extitìsse, vèluti a majòribus accèptam, ac revelàtæ doctrìnæ charactère insignìtam, illùstria veneràndæ antiquitàtis Ecclèsiæ Orientàlis et Occidentàlis monumènta validìssime testàntur. Equidem Patres Ecclesiæque Scriptòres, cœlèstibus edòcti elòquiis, nihil antìquius habuère, quam in libris ad explicàndas scriptùras, vindicànda dògmata, erudiendòsque fidèles elucubràtis, summam Vìrginis sanctitàtem, dignitàtem, atque ab omni peccàti labe integritàtem, ejùsque præclàram de tetèrrimo humàni gèneris hoste victòriam, multis mirìsque modis certàtim prædicàre atque effèrre.

℟. Nihil inquinàtum, 464.

Lectio vi.

Quapropter enarràntes verba, quibus Deus præparàta renovàndis mortàlibus suæ pietàtis remèdia inter ipsa mundi primòrdia prænùntians; et deceptòris serpèntis retùdit audàciam et nostri gèneris spem mirìfice erèxit, inquiens: Inimicìtias ponam inter te et mulìerem, et semen tuum et semen illìus, docuère: divìno hoc oràculo clare apertèque demonstràtum fuìsse misericòrdem humàni gèneris Redemptòrem, scìlicet Unigènitum Dei Fìlium Christum Jesum ac designàtam beatìssimam ejus Matrem Vìrginem Marìam, ac simul ipsìssimas utriùsque contra diàbolum inimicìtias insìgniter exprèssas. Quocìrca sicut Christus Dei hominùmque mediàtor, humàna assùmpta natùra, delens quod advèrsus nos erat chirògraphum decrèti, illud cruci triumphàtor affìxit; sic sanctìssima Virgo, arctìssimo et indissolùbili vìnculo cum eo conjùncta, una cum Illo et per Illum, sempitèrnas contra venenòsum serpèntem inimicìtias exèrcens, ac de ipso plenìssime triùmphans, illìus caput immaculàto pede contrìvit.

℟. Signum, 464.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Jòseph, de domo David: et nomen vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa S. Sophrònii Epìscopi.

Hom. in Deip. Ann.

Vere benedìcta tu in mulièribus, quòniam

Evæ maledictiònem in benedictiònem commutàsti; quòniam Adam, qui prius jacèbat execratiòne percùlsus, ut per te benedicerètur effecìsti. Vere benedìcta tu in mulièribus, quòniam benedìctio Patris per te affùlsit homìnibus, eòsque a vèteri maledìcto liberàvit. Vere benedìcta tu in mulièribus, quia per te progenitòres tui salùtem invèniunt: tu sìquidem genitùra es Servatòrem, qui divìnam ipsis salùtem comparàbit. Vere benedìcta tu in mulièribus, quòniam sine sèmine eum protulìsti fructum, qui benedictiònem terràrum orbi elargìtur, ipsùmque a maledictiòne spinas germinànte rèdimit. Vere benedìcta tu in mulièribus, quia mùlier naturàli conditiòne cum sis, Dei tamen Gènitrix reìpsa fies. Etenim si qui ex te nascitùrus est, secùndum veritàtem Deus est incarnàtus ipsa jure meritòque dìceris Deìpara, quippe quæ Deum veríssime paris.

℟. Hortus conclùsus, 465.

Lectio VIII.

Ne tìmeas, Marìa, invenìsti enim apud Deum gràtiam perìre nèsciam; invenìsti apud Deum gràtiam præ quàlibet exìmiam; invenìsti apud Deum gràtiam òmnibus votis expetèndam; invenìsti apud Deum gràtiam òmnium gratiàrum splendidìssimam; invenìsti apud Deum gràtiam nunquam elanguèntem; invenìsti apud Deum gràtiam quæ te salvam præstet; invenìsti apud Deum gràtiam, quæ nullo ìmpetu quatiàtur: invenìsti apud Deum gràtiam plane invìctam; invenìsti apud Deum gràtiam perènniter duratùram. Et àlii quidem, iìque plures ante te exìmia sanctitàte floruèrunt. Sed nèmini, quemàdmodum tibi, plena gràtia impertìta est; nemo sicut tu, ad tantum magnificèntiæ est evèctus: nemo, sicut tu, purificànte gràtia, præoccupàtus est; nemo, sicut tu, cœlèsti lùmine refùlsit; nemo, sicut tu, præ omni celsitùdine exaltàtus est.

℟. Magnìficat, 466.

Lectio IX.

Et mèrito quidem: nemo enim, sicut tu ad Deum tam prope accèssit; nemo, sicut tu, Dei donis ditàtus est; nemo, sicut tu, Dei gràtiæ pàrticeps fuit. Omnia vincis, quæcùmque inter hòmines emìneant: òmnia sùperas mùnera, quæ effùsa a Dei largitàte in quòslibet dimanàverint. Plus enim òmnibus inhabitàntis Dei possessiòne ditèscis. Nemo sic in se Deum complècti pòtuit: nemo pòtuit sic frui Dei præsèntia; nemo dignus est hàbitus, qui sic per Deum illuminarètur: ac proptèrea non modo Deum òmnium Conditòrem ac Dòminum in te excepìsti, sed eum habes ex te ineffabìliter incarnàtum, atque in ùtero tuo gestàtum, et post hæc gènitum, et univèrsos hòmines a patèrna condemnatiòne redimèntem, ac salùtem, quæ nullum finem habitùra sit, ipsis elargièntem. Et proptèrea tibi clamàvi, atque ìterum vehemènter clamàbo: Ave gràtia plena, Dòminus tecum: benedìcta tu in mulièribus.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fit com. Fer.

Ad Vesperas Duplex: et omnia dicuntur sicut in 1. Vesperis Festi, 460, cum com. Feriæ.

Si dies Octava Immac. Concept. B. M. V. incidat in Dom. III. Advent., fit Officium de Dominica hoc modo: Vesperæ in Sabbato præc. dicuntur de Feria, ut in Psalterio, scilicet Ant. Benedìctus, Psalmi de Sabbato: et a Capit. fit de Dominica, cum com. diei Oct., ut in 1. Vesperis Festi, Ant. Beàtam me dicent. ℣. Immaculàta Concèptio est hòdie. Oratio Deus, qui, 460, sine Suffragiis consuetis, nec Precibus propter Octavam.

Sequenti die fit de Dominica prædicta, cum com. Oct. in Laudibus, et in II. Vesperis.

DIE XV. DECEMBRIS

Octava Immac. Concept. B. M. V. Duplex.

Omnia ut in Festo, 460, præter sequentia.

In 2. Nocturno

Ex Bulla Dogmàtica Pii Papæ Noni.

Lectio IV.

Ab antìquis tempòribus sacròrum Antìstites, Ecclesiàstici viri, Regulàres Ordines, ac vel ipsi Imperatòres et Reges ab hac Apostòlica Sede enìxe efflagitàrunt, ut Immaculàta sanctìssimæ Dei Genitrìcis Concèptio vèluti cathòlicæ fìdei dogma definirètur. Quæ postulatiònes hac nostra quoque ætàte iteràtæ fuèrunt, ac potìssimum felìcis recordatiònis Gregòrio Decimosèxto Prædecessòri nostro, ac nobis ipsis oblà-

tæ sunt tum ab Episcopis, tum a Clero sæculàri, tum a Religiòsis Famìliis ac summis Principibus et fidèlibus pòpulis. Nos ìtaque singulàri ànimi nostri gàudio hæc òmnia probe noscèntes ac sèrio considerántes, vix dum, licet immèriti, arcàno divìnæ providèntiæ consìlio, ad hanc sublìmem Petri Càthedram evècti totìus Ecclèsiæ gubernàcula tractànda suscèpimus, nihil certe antìquius habùimus, quam pro summa nostra vel a tèneris annis erga sanctìssimam Dei Genitrìcem Vìrginem Marìam veneratiòne, pietàte et affèctu ea òmnia peràgere, quæ adhuc in Ecclèsiæ votis esse pòterant, ut beatìssimæ Vìrginis honor augerètur, ejùsque prærogatìvæ uberiòri luce nitèrent.

℟. Ego ex ore, 463.

Lectio v.

Itaque plùrimum in Dòmino confìsi advenìsse tèmporum opportunitàtem pro immaculàta sanctìssimæ Dei Genitrìcis Vìrginis Marìæ Conceptiòne definiènda, quam divìna elòquia, venerànda tradìtio, perpètuus Ecclèsiæ sensus, singulàris catholicòrum Antìstitum ac fidèlium conspiràtio, et insìgnia Prædecessòrum Nostròrum acta, Constitutiònes mirìfice illùstrant atque declàrant; rebus òmnibus diligentìssime perpènsis et assìduis fervidìsque ad Deum prècibus effùsis, mìnime cunctàndum Nobis esse censùimus suprèmo Nostro judìcio Immaculàtam ipsìus Vìrginis Conceptiònem sancìre, definìre, atque ita pientìssimis cathòlici Orbis desidèriis, Nostræque in ipsam Sanctìssimam Vìrginem pietàti satisfàcere, ac simul in ipsa Unigènitum Fìlium suum Dòminum nostrum Jesum Christum magis atque magis honorificàre, cum in Fìlium redùndet quidquid honòris et laudis in Matrem impènditur.

℟. Nihil etc, 464.

Lectio vi.

Quare postquam nunquam intermìsimus in humilitàte et jejùnio privàtas Nostras et pùblicas Ecclèsiæ preces Deo Patri per Fìlium ejus offèrre, ut Spìritus sancti virtùte mentem Nostram dirìgere et confirmàre dignarètur, imploràto univèrsæ cœlèstis Cùriæ præsìdio, et advocàto cum gemìtibus Paràclito Spìritu, eòque sic adspirànte; ad honòrem sanctæ et indivìduæ Trinitàtis, ad decus et ornamèntum Vìrginis Deìparæ, ad exaltatiònem Fìdei cathòlicæ et Christiànæ Religiònis augmèntum; auctoritàte Dòmini Nostri Jesu Christi, beatòrum Apostolòrum Petri et Pauli, ac Nostra declaràmus, pronuntiàmus et definìmus: Doctrìnam quæ tenet beatìssimam Vìrginem Marìam in primo instànti suæ Conceptiònis fuìsse singulàri omnipotèntis Dei gràtia et privilègio, intùitu meritòrum Christi Jesu Salvatòris humàni gèneris, ab omni originàlis culpæ labe præservàtam immùnem, esse a Deo revelàtam, atque idcìrco ab òmnibus fidèlibus fìrmiter constantèrque credèndam. Quapròpter si qui secus ac a Nobis definìtum est, quod Deus avèrtat, præsùmpserint corde sentìre, ii nòverint ac porro sciant se pròprio judìcio condemnàtos, naufràgium circa fidem passos esse, et ab unitàte Ecclèsiæ defecìsse.

℟. Signum magnum, 464.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad Vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Jòseph, de domo David, et nomen vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Epiphànii Epìscopi.

Orat. de laud. s. Mariæ Deiparæ.

Quid dicam, aut quid pròloquar de præclàra et sancta Vìrgine? Solo enim Deo excèpto, cunctis supèrior èxtitit: natùra formòsior est ipsis Chèrubim et Sèraphim, et omni exèrcitu Angèlico: cui prædicàndæ cœlèstis ac terrèna lingua mìnime sùfficit, imo vero nec Angelòrum. O beàta Virgo, colùmba pura et sponsa cœlèstis Marìa, cœlum, templum, et thronus Divinitàtis, quæ coruscàntem in cœlo et in terra solem habes Christum! Nubes lùcida, quæ fulgur de cœlo lucidìssimum ad illuminàndum mundum deduxìsti Christum. Ave, gràtia plena, porta cœlòrum, de qua in Cànticis prophèta in decùrsu oratiònis plane et apèrte prolòquitur inclàmans: Hortus conclùsus soror mea Sponsa, hortus conclùsus, fons signàtus.

℟. Hortus conclùsus, 465.

Lectio VIII.

VIRGO est lìlium immaculàtum, quæ rosam immarcescìbilem gènuit Christum. O sancta Deìpara, Ovis Immaculàta, quæ verbum ex te incarnàtum Agnum Christum peperìsti! O Virgo sanctìssima quæ exèrcitus angelòrum in stupòrem deduxìsti! Stupèndum est miràculum in cœlis: mùlier amìcta sole, gestans lucem in ulnis: stupèndum miràculum in cœlis: thàlamus Vìrginis habens Fìlium Dei: stupèndum miràculum in cœlis: Dòminus Angelòrum infans Vìrginis effèctus est. Angeli accusàbant Evam, nunc vero Marìam glòria prosequùntur, quæ lapsam Evam erèxit, et Adàmum e paradìso dejèctum in cœlos misit. Ipsa enim est cœli et terræ mediàtrix, quæ uniònem naturàliter perègit.

℟. Magnìficat ànima, 466.

Sequens Lectio legitur etiam in Feria IV. Quatuor Temporum.

Lectio IX.

GRATIA sanctæ Vìrginis est immènsa. Hinc, Gàbriel in primis salùtat Vìrginem, dicens: Ave, gràtia plena, quæ es splèndidum cœlum. Ave, gràtia plena multis virtùtibus exornàta Virgo. Ave, gràtia plena, quæ es urna àurea còntinens manna cœlèste. Ave, gràtia plena, quæ sitièntes perènnis fontis dulcèdine sàtias. Ave, sanctìssima Mater Immaculàta, quæ genuìsti Christum, qui est ante te. Ave, pùrpura règia quæ cœli terræque Regem induìsti. Ave, liber incomprehènsus, quæ Verbum et Fìlium Patris mundo legèndum exhibuìsti.

Te Deum laudàmus, 19.

In laud. fit com. Fer.

In 2. Vesperis omnia ut in 2. Vesperis Festi, cum com. seq. et Feriæ.

DIE XVI. DECEMBRIS

In Festo S. EUSEBII Episc. et Mart.

Semiduplex.

Oratio.

DEUS, qui nos beàti Eusèbii, Màrtyris tui atque Pontìficis, ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius, ut, cujus natalìtia còlimus, de ejùsdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per Dòminum.

Deinde fit com. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quatuor Temporibus, Lectiones I. Nocturni, A Milèto, de Comm. unius Martyris [26].

In 2. Nocturno

Lectio IV.

EUSEBIUS natiòne Sardus, Romànæ urbis Lector, post Vercellènsis Epìscopus, ad hanc regèndam Ecclèsiam mèrito est crèditus divìno elèctus judìcio: nam quem nunquam ante constitùti electòres cognòverant, posthàbitis cìvibus, simul ut vidèrunt, et probavèrunt, tantùmque intèrfuit, ut probarètur, quantum ut viderètur. Primus in Occidèntis pàrtibus in eàdem Ecclèsia eòsdem mònachos instìtuit esse, quos Clèricos, ut esset in ipsis viris et contèmptus rerum, et accuràtio Levitàrum. Ariànis impietàtibus ea tempestàte per Occidèntem longe latèque tradùctis, advèrsus eas virìliter sic dimicàvit, ut ejus invìcta fides Libèrium Summum Pontìficem ad vitæ solàtium erìgeret. Quare hic sciens, in ipso fervère Spìritum Dei, cum ei significàsset, ut penes imperatòrem una cum suis Legàtis patrocìnium fìdei suscìperet, mox cum illis profèctus est ad Constàntium, apud quem enìxius agens, quidquid legatiòne petebàtur, obtìnuit, ut Episcopòrum nempe cœtus celebrarètur.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

COLLECTUM est Mediolàni anno sequènti Concìlium, ad quod a Constàntio invitàtum Eusèbium concupitùmque, ac vocàtum a Libèrii Legàtis, tantum abest ut malignàntium synagòga Arianòrum contra sanctum Athanàsium furèntium, in suas partes addùceret, ut pòtius disèrte statim ipse declàrans, e presèntibus quosdam sibi compèrtos hærètica labe pollùtos, Nicænam imo fidem proposùerit iis subscribèndam àntequam cètera tractarèntur. Quod Ariànis acèrbe iràtis negàntibus, nedum in Athanàsium recusàvit ipse subscrìbere, quin sancti Dionysii Màrtyris, qui decèptus ab ipsis subscrìpserat, captivàtam simplicitàtem ingeniosìssime liberàvit. Quamòbrem illi gràviter indignàntes, post multas illàtas injùrias, exìlio illum mulctàrunt; sed sanctus vir, excùsso pùlvere, nec Cæsaris minas vèritus, nec enses obstrìctos, exì-

lium vèluti sui ministèrii offìcium accèpit; missùsque Scythòpolim, famem, sitim, vèrbera, divèrsaque supplìcia perpèssus, pro fide strènue vitam contèmpsit, mortem non mètuit, corpus carnificibus tràdidit.

℟. Desidèrium.

Lectio VI.

Quanta in eum tunc Arianòrum crudèlitas fùerit, ac effrons inverecùndia, ostèndunt graves lìtteræ plenæ ròboris, pietàtis, ac religiònis, quas e Scythòpoli scripsit ad Vercellènsem Clerum, et pòpulum, aliòsque finìtimos; e quibus ètiam est exploràtum, ipsòrum nec minis, inhumanàque sævìtia potuìsse unquam eum deterrèri, nec serpentìna blanda subtilitàte ad eòrum societàtem perdùci. Hincin Cappadòciam, postremòque ad superiòres Ægìpti Thebaìdas pro constàntia sua deportàtus, exìlii rigòres tulit ad mortem usque Constàntii, post quam ad gregem suum revèrti permìssus, non prius redìre vòluit, quam reparàndis fìdei jactùris ad Alexandrìnam Synodum sese confèrret, postque mèdici præstàntis instar pèragrans Orièntis provìncias, in fide infìrmos ad ìntegram valetùdinem restitùeret, eos instìtuens in Ecclèsiæ doctrìna. Inde salubritàte pari digrèsso in Illyricum, tandèmque in Itàliam delàto, ad ejus rèditum lùgubres vestes Itàlia mutàvit: ubi postquam Psalmòrum òmnium expurgàtos a se commentàrios Orìgenis èdidit, Eusebiìque Cæsareènsis, quos vèrterat de Græco in Latìnum: demum tot egrègie factis illùstris ad immarcescìbilem glòriæ corònam tantis ærùmnis promèritam sub Valentiniàno et Valènte, Vercèllis migràvit.

℟. Stola jucunditàtis.

In III. Noct. Homil. de Com. 1. Mart. 2. loco [38].

℟. VIII. Dòmine, prævenìsti [34].

In Quatuor Tempòribus Lectio IX. legitur de Hom. Feriæ cum ejusdem com. in Laudibus.

DIE XX. DECEMBRIS

In Vigilia s. Thomæ Apostoli nihil fit de ea, nisi in Missa.

DIE XXI. DECEMBRIS

In Festo S. Thomæ Apost.

Duplex 2. classis.

Ad Magnìficat in utrisque Vesperis, et ad Benedìctus in Laudibus, Ant. Quia vidìsti me, Thoma, credidìsti: beàti qui non vidèrunt, et credidèrunt, allelùja.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine, beàti Apòstoli tui Thomæ solemnitàtibus gloriàri: ut ejus semper et patrocìniis sublevèmur, et fidem còngrua devotiòne sectèmur. Per Dòminum.

Et fit com. Feriæ Adventus, Ant. O clavis. Si autem Festum transferatur in II. Feriam, Ant. O Oriens.

In I. Nocturno Lectiones, Sic nos exìstimet, de Comm. Apost. [6].

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Thomas Apòstolus, qui et Dìdymus, Galilæus, post accèptum Spìritum sanctum, in multas provìncias profèctus est ad prædicàndum Christi Evangèlium: Parthis, Medis, Persis, Hyrcànis, et Bactris christiànæ fìdei et vitæ præcèpta tràdidit. Postrèmo ad Indos se cònferens, eos in Christiàna religiòne erudìvit. Qui ad extrèmum, vitæ doctrinæque sanctitàte, et miraculòrum magnitùdine, cum cèteris òmnibus sui admiratiònem, et Jesu Christi amòrem commovìsset, illìus gentis regem, idolòrum cultòrem, magis ad iram accèndit: cujus sentèntia condemnàtus, telìsque confòssus, Calamìnæ Apostolàtus honòrem martyrii coròna decoràvit.

℟. Vidi conjùnctos [9].

Lectio V. Scriptum est,

Lectio VI. Quot ergo, de Comm. [9] cum ℟℟. V. et VI. [10].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 20. f.

In illo tèmpore: Thomas unus ex duòdecim, qui dìcitur Dìdymus, non erat cum eis, quando venit Jesus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Ex Hom. 26. in Evang.

Quid, fratres carìssimi, quid inter hæc animadvèrtitis? Numquid casu gestum crèditis, ut elèctus ille discìpulus tunc deèsset, post autem vèniens, audìret, àudiens dubitàret, dùbitans palpàret, palpans crèderet? Non hoc casu, sed divìna dispensatiòne gestum est. Egit namque miro modo supèrna clemèntia, ut discìpulus ille dùbitans, dum in magìstro suo vùlnera palpàret carnis, in nobis vùl-

nera sanàret infidelitàtis. Plus enim nobis Thomæ infidèlitas ad fidem, quam fides credèntium discipulòrum pròfuit: quia dum ille ad fidem palpàndo redùcitur, nostra mens, omni dubitatiòne postpòsita, in fide solidàtur.

℟. Isti sunt qui vivèntes in carne, piantavèrunt Ecclèsiam sànguine suo: * Càlicem Dòmini bibèrunt, et amìci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum. Càlicem.

Lectio VIII.

Sic quippe discìpulum Dòminus post resurrectiònem suam dubitàre permìsit, nec tamen in dubitatiòne desèruit, sicut ante nativitàtem suam habère Marìam Sponsum vòluit, qui tamen ad ejus nùptias non pervènit. Nam ita factus est discìpulus dùbitans et palpans, testis veræ resurrectiònis, sicut Sponsus Matris fùerat custos integèrrimæ virginitàtis. Palpàvit autem, et exclamàvit: Dòminus meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidìsti me, credidìsti. Cum Pàulus Apòstolus dicat: Est autem fides sperandàrum substàntia rerum, argumèntum non apparèntium; profècto liquet, quia fides illàrum rerum argumèntum est, quæ appàrère non possunt. Quæ ètenim appàrent, jam fidem non habent, sed agnitiònem.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elègit Dòminus in caritàte non ficta, et dedit illis glòriam sempitèrnam: * Quorum doctrìna fulget Ecclèsia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicèrunt regna, operàti sunt justìtiam. Quorum. Glòria Patri. Quorum.

In Quatuor Temporibus Lectio IX. legitur de Homilia illius Feriæ. Alias:

Lectio IX.

Dum ergo vidit Thomas, dum palpàvit, cur ei dìcitur: Quia vidìsti me, credidìsti? Sed àliud vidit, àliud crèdidit. A mortàli quippe hòmine divìnitas vidèri non pòtuit. Hòminem ergo vidit, et Deum confèssus est, dicens: Dòminus meus, et Deus meus. Vidèndo ergo crèdidit, qui consideràndo verum hòminem, hunc Deum, quem vidère non pòterat, exclamàvit. Lætìficat valde quod sèquitur: Beàti qui non vidèrunt, et credidèrunt. In qua nimìrum sentèntia nos speciàliter signàti sumus, qui eum, quem carne non vìdimus, mente retinèmus. Nos signàti sumus: sed si fidem nostram opèribus sèquimur. Ille ètenim vere credit, qui exèrcet operàndo quod credit.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fit com. Adv. Ant. Nolìte timère: quinta enim die vèniet ad vos Dòminus noster.

℣. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini.

℟. Rectas fàcite sèmitas ejus.

Oratio ut in Adventu.

Si hoc festum transferatur, Ant. Nolìte timère dicitur ad Benedictus, in Dom. loco Ant. Ave Marìa, et in Officio s. Thomæ pro com. Adventus ponitur Ant. Feriæ II. Dicit Dòminus: Pœnitèntiam àgite: appropinquàvit enim regnum cœlòrum, allelùja. ℣. Vox clamàntis.

Festa Januarii

Prima die non impedita dicitur Offic. Defunct.

DIE XI. JANUARII

S. Hygini, Papæ Mart.

Fit com. Dom. infra Oct. Epiph.

Ad Vesperas, Ant. Iste. ℣. Glòria et honòre.

Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnìpotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti Hygìni, Màrtyris tui atque Pontìficis, intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

Ad Laud. Ant. Qui odit. ℣. Justus.

DOM. II. POST EPIPH.

In festo

SS. Nominis Jesu

Duplex 2. classis.

¶ Occurrente Dominica Septuag., reponitur hoc Festum in diem 28. Jan., tamquam in sedem propriam [translato quocumque alio Festo, si alicubi occurrat et transferri valeat, nisi sit altioris ritus]; et tunc legit. IX. Lect. de s. Agnete secundo, et fit de ea com. in Laud. tant. De Festo Duplici minori vel de Semid. occurrente fit tant. commem. in utrisq. Vesp. et Laud. cum Lect. IX. historica, omissa Lect. IX. de s. Agnete. Sed advertendum est quod in fine ℣℣., ℟℟. et Antiph. omittendum erit Allel.; similiter et in ℟℟. br. Horar.

Ad Vesperas, Ant.

1. Omnis qui invocàverit nomen Dòmini, salvus

erit. Ps. Dixit Dòminus, cum reliq. de Dom. 138 et loco ult. Ps. Crèdidi, 142.

2. Sanctum et terrìbile nomen ejus, inìtium sapièntiæ timor Dòmini.

3. Ego autem in Dòmino gaudèbo, et exultàbo in Deo Jesu meo.

4. A solis ortu usque ad occàsum, laudàbile nomen Dòmini.

5. Sacrificàbo hòstiam laudis, et nomen Dòmini invocàbo.

Capitulum. Philip. 2.

Fratres, Christus humiliàvit semetìpsum, factus obèdiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltàvit illum, et donàvit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nòmine Jesu omne genu flectàtur.

Hymnus

Jesu dulcis memòria,
Dans vera cordis gàudia:
Sed super mel, et òmnia,
Ejus dulcis præsèntia:
Nil cànitur suàvius,
Nil audìtur jucùndius,
Nil cogitàtur dùlcius,
Quam Jesus Dei Fìlius.
Jesu, spes pœnitèntibus,
Quam pius es petèntibus!
Quam bonus te quærèntibus!
Sed quid invenièntibus!
Nec lingua valet dìcere,
Nec lìttera exprìmere:
Expèrtus potest crèdere
Quid sit Jesum dilìgere.
Sis Jesu, nostrum gàudium,
Qui es futùrus præmium:
Sit nostra in te glòria,
Per cuncta semper sæcula. Amen.

℣. Sit nomen Dòmini benedìctum, allelùja. ℟. Ex hoc nunc, et usque in sæculum, allelùja.

Ad Magnificat, Ant.

Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus, allelùja.

Oratio.

Deus, qui unigènitum Fìlium tuum constituìsti humàni gèneris Salvatòrem, et Jesum vocàri jussìsti: concède propìtius, ut, cujus sanctum Nomen veneràmur in terris, ejus quoque aspèctu perfruàmur in cœlis. Per eùmdem Dòminum.

Et fit com. Domin. II. post. Epiph. Ant. Suscèpit Deus Israel pùerum suum, sicut locùtus est ad Abraham et semen ejus: exaltàre hùmiles usque in sæculum. ℣. Vespertìna oràtio ascèndat ad te, Dòmine. ℟. Et descèndat super nos misericòrdia tua.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui cœlèstia simul et terrèna moderàris; supplicatiònes pòpuli tui clemènter exàudi et pacem tuam nostris concède tempòribus. Per Dòminum.

Ad Complet. et per Horas in fine Hymn. dicitur:

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine.

Ad Matutinum, Invitat.

Admiràbile Nomen Jesu, quod est super omne nomen, * Venìte, adorèmus. Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus

Jesu, Rex admiràbilis,
Et triumphàtor nòbilis,
Dulcèdo ineffàbilis,
Totus desideràbilis:
Quando cor nostrum vìsitas,
Tunc lucet ei vèritas,
Mundi vilèscit vànitas,
Et intus fervet chàritas.
Jesu, dulcèdo còrdium,
Fons vivus, lumen mèntium,
Excèdens omne gàudium,
Et omne desidèrium.
Jesum omnes agnòscite,
Amòrem ejus pòscite:
Jesum ardènter quærite,
Quærèndo inardèscite.
Te nostra, Jesu, vox sonet,
Nostri te mores èxprimant,
Te corda nostra dìligant,
Et nunc, et in perpètuum.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. Dòmine Dòminus noster, quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra! Psalmi Nocturnorum, ut in Festis B. M. [160]; Psal. primus incipitur a secundo ℣. Quòniam elevàta est.

Ant. In nòmine Jesu omne genu flectàtur, cœlèstium, terrèstrium et infernòrum.

Ant. Confitèmini Dòmino, et invocàte nomen ejus: mementòte, quòniam excèlsum est nomen ejus.

℣. Propter nomen tuum, Dòmine, propitiàberis peccàto meo. ℟. Multum est enim.

De Actibus Apostolòrum.

Lectio I. Cap. 3.

Petrus autem et Joànnes ascendèbant in templum, ad horam oratiònis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex ùtero matris suæ bajulabàtur: quem ponèbant quotìdie ad portam templi quæ dìcitur Speciòsa, ut pèteret eleemòsynam ab introeùntibus in templum. Is cum vidìsset Petrum et Joànnem incipièntes introìre in templum, rogàbat ut eleemòsynam

accìperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joànne, dixit: Rèspice in nos. At ille intendèbat in eos, sperans se àliquid acceptùrum ab eis. Petrus autem dixit: Argèntum et aurum non est mihi: quod autem hàbeo, hoc tibi do: In nòmine Jesu Christi Nazarèni surge, et àmbula. Et apprehènsa manu ejus dèxtera, allevàvit eum, et pròtinus consolidàtæ sunt bases ejus, et plantæ. Et exìliens stetit, et ambulàbat: et intràvit cum illis in templum, àmbulans, et exìliens, et laudans Deum.

℟. Ecce concìpies, et pàries fìlium, et vocàbis nomen ejus Jesum: * Ipse enim salvum fàciet pòpulum suum a peccàtis eòrum. ℣. Vocàtum est nomen ejus Jesus, quod vocàtum est ab Angelo, priùsquam in ùtero conciperètur. Ipse.

Lectio II.

Et vidit omnis pòpulus eum ambulàntem, et laudàntem Deum. Cognoscèbant autem illum, quod ipse erat, qui ad eleemòsynam sedèbat ad Speciòsam portam templi: et implèti sunt stupòre et èxtasi in eo quod contìgerat illi. Cum tenèret autem Petrum et Joànnem, cucùrrit omnis pòpulus ad eos ad pòrticum quæ appellàtur Salomònis, stupèntes. Videns autem Petrus, respòndit ad pòpulum: Viri Israelìtæ, quid miràmini in hoc, aut nos quid intuèmini, quasi nostra virtùte aut potestàte fecèrimus hunc ambulàre? Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum nostròrum, glorificàvit Fìlium suum Jesum, quem vos quidem tradidìstis, et negàstis ante fàciem Pilàti, judicànte illo dimìtti. Vos autem sanctum et justum negàstis, et petìstis virum homicìdam donàri vobis: auctòrem vero vitæ interfecìstis, quem Deus suscitàvit a mòrtuis, cujus nos testes sumus. Et in fide nòminis ejus, hunc, quem vos vidìstis et nostis, confirmàvit nomen ejus: et fides, quæ per eum est, dedit ìntegram sanitàtem istam in conspèctu òmnium vestrum.

℟. Benedìctum est nomen tuum, Deus patrum nostròrum, qui cum iràtus fùeris, misericòrdiæ recordàberis, * Et in tèmpore tribulatiònis peccàta dimìttis. ℣. Et benedìctum nomen majestàtis tuæ in ætèrnum, qui facis mirabìlia solus. Et.

Lectio III. Cap. 4.

Factum est autem in cràstinum, ut congregarèntur prìncipes eòrum, et seniòres, et scribæ in Jerùsalem: et Annas princeps sacerdòtum, et Càiphas, et Joànnes, et Alexànder, et quotquot erant de gènere sacerdotàli. Et statuèntes eos in mèdio, interrogàbant: In qua virtùte, aut in quo nòmine fecìstis hoc vos? Tunc replètus Spìritu sancto Petrus, dixit ad eos: Prìncipes pòpuli, et seniòres, audìte: si nos hòdie dijudicàmur in benefàcto hòminis infìrmi, in quo iste salvus factus est, notum sit òmnibus vobis, et omni plebi Israel: quia in nòmine Dòmini nostri Jesu Christi Nazarèni, quem vos crucifixìstis, quem Deus suscitàvit a mòrtuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobàtus est a vobis ædificàntibus, qui factus est in caput ànguli: et non est in àlio àliquo salus. Nec enim àliud nomen est sub cœlo datum homìnibus, in quo opòrteat nos salvos fìeri.

℟. Laudàbo nomen tuum assìdue: * Et collaudàbo illud in confessiòne. ℣. Lætàbor et exultàbo in te: psallam nòmini tuo, Altìssime. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Ant. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine, in omni generatiòne et generatiònem.

Ant. Magnificàte Dòminum mecum, et exaltèmus nomen ejus in idìpsum.

Ant. Omnes gentes, quascùmque fecìsti, vènient, et adoràbunt coram te, Dòmine, et glorificàbunt nomen tuum.

℣. Propter glòriam nòminis tui, Dòmine, lìbera nos. ℟. Et propìtius esto peccàtis nostris, propter nomen tuum.

Sermo sancti Bernàrdi Abbàtis.

Serm. 15 super Cant.

Lectio IV.

Non otiòse Spìritus sanctus nomen sponsi òleo còmparat, cum ita dòceat sponsam ad sponsum clamàre: Oleum effùsum nomen tuum. Oleum enim lucet, pascit, et ungit. Fovet ignem, nutrit carnem, lenit dolòrem: lux, cibus, medicìna. Vide idem nunc et de sponsi nòmine: Lucet prædicàtum, pascit recogitàtum, invocàtum lenit et ungit. Et percurràmus sìngula. Unde putas in toto orbe tanta et tam

sùbita fìdei lux, nisi de prædicàto nòmine Jesu? Nonne in hujus nòminis luce Deus nos vocàvit in admiràbile lumen suum; quibus illuminàtis, et in lùmine isto vidèntibus lumen, dicat mèrito Pàulus: Fuìstis aliquàndo tènebræ, nunc autem lux in Dòmino?

℟. Sperent in te, qui novèrunt nomen tuum: * Quòniam non dereliquìsti quærèntes te, Dòmine. ℣. Exùrge, Dòmine, àdjuva nos, et lìbera nos propter nomen tuum. Quòniam.

Lectio v.

Hoc dènique nomen coram règibus et gèntibus, et fìliis Israel portàre jussus est idem Apòstolus, et portàbat nomen tamquam lumen, et illuminàbat pàtriam et clamàbat ubìque: Nox præcèssit, dies autem appropinquàvit. Abjiciàmus ergo òpera tenebràrum, et induàmur arma lucis, sicut in die honèste ambulèmus. Et monstràbat òmnibus lucèrnam super candelàbrum, annùntians in omni loco Jesum, et hunc crucifìxum. Quòmodo lux ista resplènduit, ac perstrìnxit cunctòrum intuèntium òculos, quando de ore Petri, tamquam fulgur egrèdiens, claudi unìus corporàles plantas solidàvit et bases, multòsque spirituàliter cæcos illuminàvit? Numquid non ignem sparsit, cum ait: In nòmine Jesu Christo Nazarèni surge, et àmbula?

℟. Confiteàmur nòmini tuo magno: * Quòniam terrìbile et sanctum est. ℣. Hi in cùrribus, et hi in equis, nos autem in nòmine Dòmini Dei nostri invocàbimus. Quòniam.

Lectio vi.

Nec tantum lux est nomen Jesu, sed est et cibus. An non tòties confortàris, quòties recordàris? Quid æque mentem cogitàntis impìnguat? Quid ita exercitàtos rèparat sensus, virtùtes ròborat, vègetat mores bonos atque honèstos, castas fovet affectiònes? Aridus est omnis ànimæ cibus, si non òleo isto infùnditur. Insìpidus est, si non hoc sale condìtur. Si scribas, non sapit mihi, nisi lègero ibi Jesum. Si dìsputes, aut cònferas, non sapit mihi, nisi sonùerit ibi Jesus. Jesus mel in ore, in aure melos, in corde jùbilus. Sed est et medicìna. Tristàtur àliquis nostrum? vèniat in cor ejus Jesus, et inde sàliat in os. Et ecce ad exòrtum nòminis lumen, nùbilum omne dìffugit, redit serènum. Làbitur quis in crimen? Currit ìnsuper ad làqueum mortis desperàndo? Nonne, si ìnvocet nomen vitæ, confèstim respiràbit ad vitam?

℟. Lætèntur omnes, qui sperant in te, Dòmine, in ætèrnum exultàbunt, et habitàbis in eis, et gloriabùntur in te omnes, * Qui dìligunt nomen tuum. ℣. Dòmine, in lùmine vultus tui ambulàbunt, et in nòmine tuo exultàbunt tota die. Qui. Glòria Patri. Qui.

In 3. Nocturno

Ant. Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus: annuntiàte de die in diem salutàre ejus.

Ant. Secùndum nomen, tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: justìtia plena est dèxtera tua.

Ant. Cantàte Deo, psalmum dìcite nòmini ejus: iter fàcite ei, qui ascèndit super occàsum, Dòminus nomen illi.

℣. Affèrte Dòmino glòriam et honòrem. ℟. Affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2. b.

In illo tèmpore: Postquam consummàti sunt dies octo, ut circumciderètur puer: vocàtum est nomen ejus Jesus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Bernàrdi Abbàtis.

Serm. i. de Circumcis.

Magnum et miràbile sacramèntum! Circumcìditur puer, et vocàtur Jesus. Quid sibi vult ista connèxio? Circumcìsio nempe magis salvàndi, quam Salvatòris esse vidètur: et Salvatòrem circumcìdere pòtius decet quam circumcìdi. Sed agnòsce mediatòrem Dei et hòminum, qui ab ipso nativitàtis suæ exòrdio divìnis humàna sòciat, ima summis. Nàscitur ex mulìere, sed cui fœcunditàtis fructus sic accèdat, ut non dècidat flos virginitàtis. Pannis invòlvitur, sed panni ipsi angèlicis làudibus honoràntur. Abscònditur in præsèpio: sed pròditur radiànte stella de cœlo. Sic et circumcìsio veritàtem suscèptæ probat humanitàtis; et nomen quod est super omne nomen, glòriam ìndicat majestàtis. Circumcìditur tamquam

verus Abrahæ filius: Jesus vocàtur tamquam verus Filius Dei.

℟. Tribulatiònem et dolòrem invèni: * Et nomen Dòmini invocàvi. ℣. Turris fortìssima nomen Dòmini, in ipso speràvi, et adjùtus sum. Et.

Bened. Divìnum auxìlium.

Lectio VIII.

Neque enim ad instar priòrum meus iste Jesus nomen vàcuum aut inàne portat. Non est in eo magni nòminis umbra, sed vèritas. Cœlitus sìquidem ìnditum nomen Evangelìsta testàtur, quod vocàtum est ab Angelo, priùsquam in ùtero conciperètur. Et attènde verbi profunditàtem: postquam natus est Jesus, Jesus vocàtur ab hominibus, qui vocàtus est ab Angelo, priùsquam in ùtero conciperètur. Idem quippe et Angeli Salvàtor et hòminis: sed hòminis ab incarnatiòne, Angeli ab inìtio creatùræ. Vocàtum est, ait, nomen ejus Jesus, quod vocàtum est ab Angelo. In ore ergo duòrum, vel trium tèstium stat omne verbum: et ipsum, quod in Prophèta abbreviatum, manifèstius in Evangèlio lègitur caro factum.

℟. Expectàbo nomen tuum, Dòmine, * Quòniam bonum est in conspèctu sanctòrum tuòrum. ℣. Ut confiteàmur nòmini sancto tuo, et glorièmur in laude tua. Quòniam. Glòria Patri. Quòniam.

Lectio IX. de Homilia Dom. II. post. Epiph.

¶ Si vero hoc Festum contingat transferri, nona Lectio erit sequens.

Lectio IX.

Merito sane, dum circumcìditur puer qui natus est nobis, Salvàtor vocàtur: quod vidèlicet ex hoc jam cœperit operàri salùtem nostram, immaculàtum illum pro nobis sànguinem fundens. Neque enim jam quærere est Christiànis, cur volùerit Dòminus Christus circumcìdi. Propter hoc sìquidem circumcìsus est, propter quod natus, propter quod passus. Nihil horum pròpter se, sed òmnia propter elèctos. Nec in peccàto gènitus, nec a peccàto circumcìsus, nec mòrtuus est pro peccàto suo: magis autem propter delìcta nostra. Quod vocàtum est, inquit, ab Angelo, priùsquam in ùtero conciperètur. Vocàtum plane, non impòsitum. Nempe hoc ei nomen est ab ætèrno. A natùra pròpria habet, ut sit Salvàtor: innàtum est ei nomen hoc, non ìnditum ab humàna, vel angèlica creatùra.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Oleum effùsum * nomen tuum, ìdeo adolescèntulæ dilexèrunt te.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis. 20.

2. Scitòte, * quia Dòminus ipse est Deus, cujus nomen in ætèrnum.

3. Sitìvit * ànima mea ad nomen sanctum tuum, Dòmine.

4. Benedìctum * nomen glòriæ tuæ, sanctum, et laudàbile, et superexaltàtum in sæcula.

5. Jùvenes, et vìrgines, * senes cum junioribus, laudàte nomen Dòmini, quia exaltàtum est nomen ejus solius.

Capitulum. Philip. 2.

Fratres, Christus humiliàvit semetìpsum, factus obèdiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltàvit illum, et donàvit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nòmine Jesu omne genu flectàtur.

Hymnus

Jesu, decus angèlicum,
In aure dulce cànticum,
In ore mel miriìficum,
In corde nectar cœlicum:

Qui te gustant, esùriunt,
Qui bibunt, adhuc sìtiunt,
Desideràre nèsciunt,
Nisi Jesum, quem dìligunt.

O Jesu mi dulcìssime,
Spes suspiràntis ànimæ,
Te quærunt piæ làcrymæ,
Te clamor mentis ìntimæ.

Mane nobìscum, Dòmine,
Et nos illùstra lùmine,
Pulsa mentis calìgine,
Mundum reple dulcèdine.

Jesu, flos Matris Vìrginis,
Amor nostræ dulcèdinis,
Tibi laus, honor nòminis,
Regnum beatitùdinis.
Amen.

℣. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ad Benedictus, Ant. Dedit se, ut liberàret pòpulum, et acquìreret sibi nomen ætèrnum, allelùja.

Oratio.

Deus, qui unigènitum Fìlium tuum constituìsti humàni gèneris Salvatòrem, et Jesum vocàri jussìsti: concède propìtius, ut, cujus sanctum Nomen veneràmur

in terris, ejus quoque aspèctu perfruàmur in cœlis. Per eùmdem Dñum.

Et fit com. Dom., Ant. Nùptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum Marìa matre sua.

℣. Dòminus regnàvit, decòrem ìnduit. ℟. Induit Dòminus fortitùdinem, et præcìnxit se virtùte.

Oratio ut in I. Vesp. 496.

Ad Primam in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine.

Ad Tertiam, Capit. Fratres, Christus.

Post Septuages. ℟℟. br. dividuntur ad signum ¶, omissis Allelùja.

℟. br. Sit nomen Dòmini ¶ benedìctum. * Allelùja, allelùja. Sit nomen. ℣. Ex hoc nunc, et usque in sæculum. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Sit nomen. ℣. Affèrte Dòmino glòriam et honòrem, allelùja. ℟. Afferte Dòmino glòriam nòmini ejus, allel.

AD SEXTAM

Capitulum Philip. 2.

In nòmine Jesu omne genu flectàtur cœlèstium, terrèstrium, et infernòrum, et omnis lìngua confiteàtur, quia Dòminus Jesus Christus in glòria est Dei Patris.

℟. br. Affèrte Dòmino glòriam ¶ et honòrem. * Allelùja, allelùja. Affèrte. ℣. Affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Affèrte. ℣. Magnificàte Dòminum mecum, allelùja. ℟. Et exaltèmus nomen ejus in idìpsum, allelùja.

AD NONAM

Capitulum. Coloss. 3.

Omne quodcùmque fàcitis in verbo, aut in òpere, òmnia in nòmine Domini Jesu Christi fàcite, gràtias agèntes Deo, et Patri per ipsum.

℟. br. Magnificàte Dòminum ¶ mecum, * Allelùja, allelùja. Magnificàte. ℣. Et exaltèmus nomen ejus in idìpsum. Allelùja, allelùja. Glòria Patri. Magnificàte. ℣. Adjutòrium nostrum in nòmine Dòmini, allelùja. ℟. Qui fecit cœlum et terram, allel.

In 2. Vesperis omnia ut in primis, præter:

Ad Magnificat, Ant. Vocàbis * nomen ejus Jesum: ipse enim salvum fàciet pòpulum suum a peccàtis eòrum, allelùja.

Com. Domin., Ant. Deficiènte vino jussit Jesus implèri hydrias aqua, quæ in vinum convèrsa est, allelùja.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea. ℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Oratio ut in I. Vesp. 496.

DIE XIV. JANUARII

In festo

S. Hilarii, Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

In utrisque Vesperis, Ant. O Doctor. ℣. Amàvit.

Oratio.

Deus, qui pòpulo tuo ætèrnæ salùtis beàtum Hilàrium minìstrum tribuìsti: præsta quæsumus, ut quem Doctòrem vitæ habùimus in terris, intercessòrem habère mereàmur in cœlis. Per Dòminum.

Com. S. Felicis, Presb. et Mart. Ant. Iste ℣. Glòria et.

Oratio.

Concede, quæsumus omnìpotens Deus: ut ad meliòrem vitam Sanctòrum tuòrum exèmpla nos pròvocent: quàtenus quorum solèmnia àgimus, ètiam actus imitèmur. Per Dòminum.

Ad Matutinum, In Hymno Iste Confèssor, mutatur tertius versus.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Hilarius in Aquitània nòbili gènere natus, doctrìna et eloquèntia excèlluit. Qui primum in matrimònio quasi mònachi vitam egit: deìnde propter singulàres virtùtes Pictavòrum Epìscopus creàtur; quod munus episcopàle sic gessit, ut a fidèlibus summam laudem consequerètur. Quo tèmpore, cum terròribus, bonòrum spoliatiòne, exìlio, et omni crudelitàte Constàntius Imperàtor Cathòlicos vexàret, nisi ad Ariànas partes transìrent, Hilàrius tamquam firmìssimum murum se Ariànis oppònens, illòrum furòrem in se concitàvit. Itaque multis petìtus insìdiis, tandem dolo Saturnìni Arelatènsis Epìscopi, de Synodo Biterrènsi in Phrygiam relegàtus est: ubi et mòrtuum suscitàvit, et libros duòdecim scripsit de Trinitàte contra Arianos.

℟. Invèni David.

Lectio v.

Quadriennio post coàcto Concìlio ad Seleucìam Isàuriæ urbem, Hilàrius adèsse compùlsus est: ac deìnde Constantinòpolim profèctus, ubi extrèmum fìdei perìculum animadvèrtit, tribus libèllis pùblice datis, audièntiam Imperatòris popòscit, ut de fide cum advversàriis coram disputàret. Verum cum Ursà-

cius et Valens Ariàni Epìscopi, quos Hilàrius scriptis confutàrat, præsèntis eruditiònem pertimèscerent, Constàntio persuasèrunt, ut spècie honòris eum in suum Episcopàtum restitùeret. Tunc Hilàrium e prælio hæreticòrum revertèntem, ut inquit sanctus Hierònymus, Galliàrum Ecclèsia complèxa est: quem ad Episcopàtum secùtus est Martìnus, qui pòstea Turonènsi præfuit Ecclèsiæ, tantùmque illo doctòre profècit, quantum ejus pòstea sànctitas declaràvit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio VI.

MAGNA deìnceps tranquillitàte Pictavòrum Ecclèsiam administràvit: Galliàmque univèrsam addùxit, ut Arianòrum impietàtem condemnàret. Multos libros scripsit mira eruditiòne; quos omnes sanctus Hierònymus ad Lætam, sine ulla erròris suspiciòne legi posse testàtur illis verbis: Hilàrii libros inoffènso decùrrat pede. Migràvit in cœlum Idibus Januàrii, Valentiniàno et Valènte Imperatòribus, anno post Christum natum trecentèsimo sexagèsimo nono. Eum a multis Pàtribus et Concìliis insìgnem Ecclèsiæ Doctòrem nuncupàtum, atque uti talem in àliquot diœcèsibus cultum, tandem instànte synodo Burdigalènsi, Pius Nonus Pòntifex Màximus, ex Sacròrum Rìtuum Congregatiònis consùlto, univèrsæ Ecclèsiæ Doctòrem declaràvit et confirmàvit, ac ipsìus festo die Missam et Offìcium de Doctòribus ab òmnibus recitàri jussit.

℟. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homilía in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct. 2. loco [78]. Sed ex tribus Lect. fiunt duæ: Lectio VII. terminatur ad verba aspèrsus fùerit, conferèntes; et Lectio VIII. inchoatur a: Mèrito ìgitur, cum reliquis usque in finem.

Pro s. Felice, Presbytero et Martyre.

Lectio IX.

FELIX Nolànus prèsbyter, cum in idòla vehemèntius inveherètur, ab infidèlibus vàrie vexàtus, in càrcerem conjìcitur. Unde ab Angelo nocte edùctus, quærere jussus est Maximiànum Nolæ Epìscopum: qui, cum sènio confèctus desperàret se ferre posse supplìcia persequèntium, se abdìderat in silvam. Quo cum Felix Deo duce pervenìsset, sanctum Epìscopum humi jacèntem pene mòrtuum videt: quem recreàtum, ac sublàtum in hùmeros, apud fidèlem vìduam reficièndum curàvit. Sed cum is ìterum idolòrum cultòres impietàtis argùeret, facto in ipsum ìmpetu, fùgiens in angùsto duòrum parìetum intervàllo se occultàvit. Qui àditus cum repènte araneàrum telis pertèxtus visus esset, nèmini recèntis làtebræ suspiciònem relìquit. Inde ìgitur evàdens Felix, in ædibus piæ mulìeris tres menses làtuit. Cum vero Dei Ecclèsia requièscere cœpìsset, Nolam rèdiens, multìsque ibi vitæ exèmplis, et doctrìnæ præcèptis, miraculìsque ad Christi fidem convèrsis, constànter ètiam recusàto ejus urbis Episcopàtu, obdormìvit in Dòmino, sepultùsque est prope Nolam in loco, quem in Pincis appellàbant.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fit com. s. Felicis Mart., Ant. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Concède, 505.

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE XV. JANUARII

In Festo

S. PAULI I. Eremìtæ

Duplex.

In hymno Iste Confèssor, mutatur tertius versus.

Oratio.

DEUS, qui nos beàti Pauli Confessòris tui ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius, ut cujus natalìtia còlimus, ètiam actiònes imitèmur. Per Dòminum.

Pro com. s. Hilarii, Ant. O Doctor òptime, * Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàte Hilàri, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

℣. Elègit eum Dòminus sacerdòtem sibi.

℟. Ad sacrificàndum ei hòstiam làudis.

Oratio. Deus, qui pòpulo, supra, 505.

Deinde pro com. s. Mauri Abb. Ant. Euge, serve bone et fidèlis, quia in pauca fuìsti fidèlis, supra multa te constìtuam: intra in gàudium Dòmini tui.

℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas.

℟. Et ostèndit illi regnum Dei.

* Sed si Festum s. Pauli alia die celebretur, non variantur Ant. et ℣., sed dicuntur ut in eod. Com.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dòmine, beàti Mauri Abbàtis commèndet: ut quod nostris mèritis non valèmus, ejus patrocìnio assequàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Paulus, Eremitàrum auctor et magìster, apud inferiòrem Thebàidem natus, cum quìndecim esset annòrum, orbàtus parèntibus est. Qui pòstea declinàndæ causa persecutiònis Dècii et Valeriàni, et Deo libèrius inservièndi, in erèmi spelùncam se còntulit: ubi palma ei victum et vestìtum præbènte, vixit ad centèsimum et dècimum tèrtium annum, quo tèmpore ab Antònio nonagenàrio Dei admònitu invìsitur. Quibus inter se, cum àntea non nossent, pròprio nòmine consalutàntibus, et multa de regno Dei colloquèntibus, corvus qui àntea semper Pàulo dimidiàtum panem attùlerat, ìntegrum dètulit.

℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Post corvi discèssum, Eja, inquit Pàulus, Dòminus nobis pràndium misit, vere pius, vere misèricors. Sexagìnta jam anni sunt, cum accìpio quotìdie dimìdii panis fragmèntum, nunc ad advèntum tuum milìtibus suis Christus duplicàvit annònam. Quare cum gratiàrum actiòne ad fontem capièntes cibum, ubi tantìsper recreàti sunt, ìterum gràtiis de more Deo actis, noctem in divìnis làudibus consumpsèrunt. Dilùculo Pàulus de morte, quæ sibi instàret, àdmonens Antònium, hortàtur ut pàllium, quod ab Athanàsio accèperat, ad involvèndum suum corpus affèrret. Quo ex itìnere rèdiens ille, vidit inter Angelòrum choros, inter Prophetàrum et Apostolòrum cœtus Pàuli ànimam in cœlum ascèndere.

℟. Amàvit eum.

Lectio vi.

Cumque ad ejus cellam pervenìsset, invènit gènibus complicàtis, erècta cervìce, extensìsque in altum mànibus, corpus exànime: quod pàllio obvòlvens, hymnòsque et Psalmos ex christiàna traditiòne decàntans, cum sàrculum, quo terram fòderet, non habèret, duo leònes ex interiòre erèmo ràpido cursu ad beàti senis corpus ferùntur, ut fàcile intelligerètur, eos quo modo pòterant, ploràtum èdere: qui certàtim terram pèdibus effodièntes, fòveam, quæ hòminem còmmode càperet, effecèrunt. Qui cum abiìssent, Antònius sanctum corpus in eum locum ìntulit et injècta humo, tùmulum ex christiàno more compòsuit: tùnicam vero Pàuli, quam in sportæ modum ex palmæ fòliis ille sibi contexùerat, secum àuferens, eo vestìtu dièbus solèmnibus Paschæ et Pentecòstes, quoad vixit, usus est.

℟. Iste homo.

In III. Noct. Hom. in Evang. Confìteor, de Com. Abbat. 2. loco [98].

Pro s. Mauro Abbate.

Lectio ix.

Maurus nòbilis Romànus, puer a patre Eutychio Deo sub sancti Benedìcti disciplìna oblàtus, brevi tantum divìna gràtia profècit, ut ipsi magistro admiratiòni esset: qui illum sæpe vèluti regulàris observàntiæ et virtùtum òmnium spècimen, cèteris discìpulis ad imitàndum proponèbat. Cujus adhuc adolescèntis illud admiràbilis obediėntiæ exèmplum a sancto Gregòrio Papa commemoràtur. Nam cum Plàcidus mònachus in lacum prolàpsus, aquàrum ìmpetu raperètur, sancti patris jussu accùrrens Maurus, et super aquas incèdens, sòcium capìllis apprehènsum ad terram attràxit. Missus in Gàlliam ab eòdem sancto Benedìcto, cèlebri monastèrio extrùcto, cui annos quadragìnta præfuit, monàsticam disciplìnam mirìfice propagàvit. Dènique sanctitàte et miràculis clarus, septuagenàrio major migràvit in cœlum, anno salùtis quingentèsimo sexagèsimo quinto.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. pro com. s. Mauri Abbat. Ant. Similàbo eum viro sapiènti, qui ædificàvit domum suam supra petram. ℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum. ℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.

Oratio. Intercèssio, 508.

In 2. Vesp. fit com. seq.

DIE XVI. JANUARII

In Festo

S. Marcelli I. Pap. et M.

Semidupl. Oratio.

Preces pòpuli tui, quæsumus Dòmine, clemènter exàudi: ut beàti Marcèlli Màrtyris tui at-

que Pontìficis mèritis adjuvèmur, cujus passiòne lætàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Marcellus Romànus a Constàntio et Galèrio usque ad Maxèntium Pontificàtum gessit. Cujus hortàtu Lucìna matròna Romàna bonòrum suòrum Dei Ecclèsiam fecit hærèdem. Aucto in Urbe fidèlium nùmero, ad eòrum utilitàtem, ad baptìsmum pœnitentiàmque dandam eis, qui christiànam religiònem suscìperent, et ad Màrtyrum sepultùram novos tìtulos instìtuit, et quasi àlteras diœcèses distrìbuit. Quibus rebus ira incènsus Maxèntius, Marcèllo gràvia supplìcia minàtur, nisi, depòsito Pontificàtu, idòlis immolàret.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Qui cum insànas hòminis voces neglìgeret, misit eum in catàbulum, ut bestiàrum, quæ pùblice alebàntur, curam sustinèret. Ubi Marcèllus assìduis jejùniis et prècibus novem menses vitam duxit, paròchias, quas præsens non pòterat, vìsitans per epìstolas. Inde erèptus a clèricis, hospìtio recìpitur a beàta Lucìna, in cujus ædibus Ecclèsiam dedicàvit, quæ hòdie tìtulo sancti Marcèlli nominàtur: in qua et Christiàni oràbant, et ipse beàtusMarcèllus prædicàbat.

℟. Desidèrium ànimæ.

Lectio VI.

Quibus cògnitis Maxèntius in eam Ecclèsiam catàbuli bèstias transfèrri, et a Marcèllo custodìri jubet: ubi loci fœditàte, multìsque ærùmnis afflìctus, obdormìvit in Dòmino. Cujus corpus in cœmetèrio Priscìllæ via Salària a beàta Lucìna sepùltum est dècimo sèptimo Kalèndas Februàrii. Sedit annos quinque, mensem unum, dies vigìnti quinque. Scripsit epìstolam ad Epìscopos Antiochènæ provìnciæ de primàtu Romànæ Ecclèsiæ, quam caput Ecclesiàrum appellàndam demònstrat. Ubi ètiam illud scriptum est, nullum Concìlium jure celebràri, nisi ex auctoritàte Romàni Pontìficis. Ordinàvit mense Decèmbri Romæ Presbyteros vigìnti quinque, Diàconos duos, Epìscopos per divèrsa loca vigìnti unum.

℟. Stola jucunditàtis.

In III. Nocturno Homilia in Ev. Si quis vult, de Com. 2. loco [38].

℟. VIII. Dòmine, prævenìsti [34].

Vesperæ de sequenti.

DIE XVII. JANUARII

In Festo

S. Antonii Abbàtis.

Duplex. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dòmine, beàti Antònii Abbàtis commèndet, ut, quod nostris mèritis non valèmus, ejus patrocìnio assequàmur. Per Dòminum.

Deinde fit com. s. Marcelli, Ant. Qui vult. ℣. Justus. Oratio ut supra, 509.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Antonius Ægyptius, nobìlibus et christiànis parèntibus natus, quibus adolèscens orbàtus est, cum ingrèssus Ecclèsiam ex Evangèlio audivìsset: Si vis perfèctus esse vade, et vende òmnia quæ habes, et da paupèribus; tamquam ea sibi dicta essent, sic Christo Dòmino obtemperàndum existimàvit. Itaque, vèndita re familiàri, pecùniam omnem paupèribus distrìbuit. Quibus solùtus impedimèntis, cœlèstis vitæ genus in terris còlere instìtuit. Sed cum in periculòsum illud certàmen descènderet, ad fìdei præsìdium, quo erat armàtus, adhibèndum sibi putàvit subsìdium reliquàrum virtùtum: quarum tanto stùdio incènsus fuit, ut quemcùmque vidèret àliqua virtùtis laude excellèntem, illum imitàri studèret.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Nihil ìgitur eo continèntius, nihil vigilàntius erat. Patièntia, mansuetùdine, misericòrdia, humilitàte, labòre ac stùdio divinàrum Scripturàrum superàbat omnes. Ab hæreticòrum et schismaticòrum hòminum, màxime Arianòrum, congrèssu et collòquio sic abhorrèbat, ut ne prope quidem ad eos accedèndum dìceret. Humi jacèbat, cum eum necessàrius somnus occupàsset. Jejùnium autem àdeo còluit, ut salem tantùmmodo ad panem adhibèret, sitim aqua extìngueret: neque se ante solis occàsum cibo aut potu recreàbat, sæpe ètiam bìduum cibo abstinèbat: sæpìssime in oratiòne pernoctàbat. Cum talis tantùsque Dei miles

evasìsset Antònius, sanctìssimum jùvenem hostis humàni gèneris vàriis tentatiònibus aggrèditur, quas ille jejùnio et oratiòne vincèbat. Nec vero frequens de sàtana triùmphus secùrum reddèbat Antònium, qui diàboli innumeràbiles artes nocèndi nòverat.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

Itaque còntulit se in vastìssimam Ægypti solitùdinem: ubi quotìdie ad christiànam perfectiònem profìciens, dæmones [quorum tanto erant acriòres ìmpetus, quanto Antònius ad resistèndum fòrtior evadèbat] ita contèmpsit, ut illis exprobràret imbecillitàtem: ac sæpe discìpulos suos èxcitans ad pugnàndum contra diàbolum, docènsque quibus armis vincerètur: Mihi crèdite, dicèbat, fratres, pertimèscit sàtanas piòrum vigìlias, oratiònes, jejùnia, voluntàriam paupertàtem, misericòrdiam, et humilitàtem, màxime vero ardèntem amòrem in Christum Dòminum, cujus ùnico sanctìssimæ Crucis signo debilitàtus àufugit. Sic autem dæmònibus erat formidolòsus, ut multi per Ægyptum ab illis agitàti, invocàto nòmine Antònii, liberarèntur: tàntaque erat ejus fama sanctitàtis, ut per lìtteras se ejus oratiònibus Constantìnus Magnus et fìlii commendàrent. Qui aliquàndo quintum et centèsimum annum agens, cum innumeràbiles sui instituti imitatòres habèret, convocàtis mònachis, et ad perfèctam christiànæ vitæ règulam instrùctis, sanctitàte et miràculis clarus migràvit in cœlum, decimosèxto Kalèndas Februàrii.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi, de Com. 1. loco [90].

Vesperæ de sequenti.

DIE XVIII. JANUARII

In festo

Cathedræ S. Petri

qua Romæ primum sedit.

Duplex majus.

In 1. Vesperis Ant., Psalmi, Capit. et alia hic non propria de Comm. Conf. Pont. [58].

Hymnus.

Quodcumque in orbe nèxibus revìnxeris, *
Erit revìnctum, Petre, in arce sìderum:
Et quod resòlvit hic potèstas tràdita,
Erit solùtum cœli in alto vèrtice;
In fine mundi judicàbis sæcùlum.
Patri perènne sit per ævum glòria,
Tibìque laudes concinàmus ìnclytas,
Ætèrne Nate, sit supèrne Spìritus,
Honor tibi decùsque: sancta jùgiter,
Laudètur omne Trìnitas per sæculum. Amen.

℣. Tu es Petrus. Et super hanc petram ædificàbo Ecclèsiam meam.

Ad Magnif., Ant. Tu es pastor òvium, princeps Apostolòrum, tibi tràditæ sunt claves regni cœlòrum.

Oratio.

Deus, qui beàto Petro Apòstolo tuo, collàtis clàvibus regni cœlèstis, ligàndi atque solvèndi pontifìcium tradidìsti: concède, ut intercessiònis ejus auxìlio a peccatòrum nostròrum nèxibus liberèmur. Qui vivis.

Deinde fit com. s. Pauli ante alias quascumque com. etiam festi Dupl. aut Dom. Quod et servatur in com. s. Petri, quæ fit in festis s. Pauli.

Ant. Sancte Pàule Apòstole, prædicàtor veritàtis, et Doctor gèntium, intercède pro nobis ad Deum qui te elègit.

℣. Tu es vas electiònis, sancte Paule Apòstole.

℟. Prædicàtor veritàtis in univèrso mundo.

Oratio.

Deus, qui multitùdinem gèntium beàti Pàuli Apòstoli prædicatiòne docuìsti: da nobis, quæsumus, ut, cujus commemoratiònem còlimus, ejus apud te patrocìnia sentiàmus.

Postea fit com. s. Antonii, Ant. Hic vir. ℣. Justum.

Oratio. Intercèssio, 508.

Postremo fit com. s. Priscæ virg. mart. Ant. Veni, sponsa. ℣. Spècie tua.

Oratio.

Da quæsumus, omnìpotens Deus: ut qui beàtæ Priscæ Vìrginis et Màrtyris tuæ natalìtia còlimus, et annua solemnitàte lætèmur, et tantæ fìdei proficiàmus exèmplo. Per Dòminum.

Ad Matutinum, Invit. Tu es pastor òvium, princeps Apostolòrum: * Tibi tràdidit Deus claves regni cœlòrum.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus. Quodcùmque, ut supra.

In 1. Nocturno

Incipit Epìstola prima beàti Petri Apòstoli

Lectio I. Cap. 1.

Petrus Apòstolus Jesu Christi, elèctis àdvenis dispersiònis Ponti, Ga-

làtiæ, Cappadòciæ, Asiæ, et Bithyniæ, secùndum præscièntiam Dei Patris, in sanctificatiònem Spìritus, in obedièntiam, et aspersiònem sànguinis Jesu Christi: gràtia vobis et pax multiplicètur. Benedìctus Deus, et Pater Dòmini nostri Jesu Christi, qui secùndum misericòrdiam suam magnam regeneràvit nos in spem vivam, per resurrectiònem Jesu Christi ex mòrtuis, in hæreditàtem incorruptìbilem, et incontaminàtam, et immarcescìbilem, conservàtam in cœlis in vobis, qui in virtùte Dei custodìmini per fidem in salùtem, paràtam revelàri in tèmpore novìssimo.

℟. Simon Petre, àntequam de navi vocàrem te, novi te: et super plebem meam prìncipem te constìtui. * Et claves regni cœlòrum tràdidi tibi.
℣. Quodcùmque ligàveris super terram, erit ligàtum et in cœlis: et quodcùmque sòlveris super terram, erit solùtum et in cœlis. Et claves.

Lectio II.

In quo exultàbitis, mòdicum nunc si opòrtet contristàri in vàriis tentatiònibus, ut probàtio vestræ fìdei multo pretiòsior auro [quod per ignem probàtur], inveniàtur in laudem, et glòriam, et honòrem, in revelatiòne Jesu Christi: quem cum non vidèritis, diligitis: in quem nunc quoque non vidèntes crèditis: credèntes autem exultàbitis lætìtia inenarràbili, et glorificàta: reportàntes finem fìdei vestræ salùtem animàrum.

℟. Si dìligis me, Simon Petre, pasce oves meas. Dòmine, tu nosti, quia amo te, * Et ànimam meam pono pro te. ℣. Si opportùerit me mori tecum, non te negàbo. Et.

Lectio III.

De qua salùte exquisièrunt atque scrutàti sunt Prophètæ, qui de futùra in vobis gràtia prophetavèrunt: scrutàntes in quod vel quale tempus significàret in eis Spìritus Christi: prænùntians eas, quæ in Christo sunt, passiònes, et posteriòres glòrias: quibus revelàtum est, quia non sibimetìpsis, vobis autem ministràbant ea, quæ nunc nuntiàta sunt vobis per eos qui evangelizavèrunt vobis, Spìritu sancto misso de cœlo, in quem desìderant Angeli prospìcere.

℟. Tu es Petrus, et super hanc Petram ædificàbo Ecclèsiam meam, et portæ ìnferi non prævalèbunt advèrsus eam: * Et tibi dabo claves regni cœlòrum. ℣. Quodcùmque ligàveris super terram, erit ligàtum et in cœlis: et quodcùmque sòlveris super terram, erit solùtum et in cœlis. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Sermo s. Leònis Papæ.
Serm. 1. de ss. Apostolis Petro et Paulo.

Lectio IV.

Cum duòdecim Apòstoli accèpta per Spìritum sanctum òmnium locutiòne linguàrum imbuèndum Evangèlio mundum, distribùtis sibi terràrum pàrtibus, suscepìssent, beatìssimus Petrus princeps apostòlici òrdinis ad arcem Romàni destinàtur Impèrii, ut lux verità tis, quæ in òmnium gèntium revelabàtur salùtem, efficàcius se ab ipso càpite per totum mundi corpus effùnderet. Cujus autem natiònis hòmines in hac tunc Urbe non essent? aut quæ usquam gentes ignoràrent, quod Roma didicìsset?

℟. Tu es pastor òvium, princeps Apostolòrum: tibi tràdidit Deus òmnia regna mundi: * Et ìdeo tibi tràditæ sunt claves regni cœlòrum. ℣. Quodcùmque ligàveris, super terram, erit ligàtum et in cœlis: et quodcùmque sòlveris super terram, erit solùtum et in cœlis. Et ìdeo.

Lectio V.

Hinc conculcàndæ philosophìæ opiniònes, hic dissolvèndæ erant terrènæ sapièntiæ vanitàtes, hic confutàndi dæmonum cultus, hic òmnium sacrilegiòrum impìetas destruènda, ubi diligentìssima superstitiòne habebàtur collèctum quidquid usquam fùerat vanis erròribus institùtum. Ad hanc ergo Urbem tu, beatìssime Petre Apòstole, venìre non mètuis, et consòrte glòriæ tuæ Pàulo Apòstolo, aliàrum adhuc Ecclesiàrum ordinatiònibus occupàto, silvam istam fremèntium bestiàrum, et turbulentìssimæ profunditàtis ocèanum, constàntior, quam cum supra mare graderèris, ingrèderis.

℟. Ego pro te rogàvi, Petre, ut non defìciat fides tua: * Et tu aliquàndo convèrsus confìrma fratres tuos. ℣. Caro et sànguis non revelàvit tibi, sed Pater meus, qui est in cœlis. Et.

Lectio VI.

Jam pòpulos, qui ex circumcisiòne credìderant

erudìeras; jam Antiochènam Ecclèsiam, ubi primum christiàni nòminis dìgnitas est orta, fundàveras: jam Pontum, Galàtiam, Cappadòciam, Asiam atque Bithyniam lègibus evangèlicæ prædicatiònis implèveras: nec aut dùbius de provèctu òperis, aut de spàtio tuæ ignàrus ætàtis, trophæum crucis Christi Romànis àrcibus inferèbas, quo te divìnis præordinatiònibus anteìbant, et honor potestàtis, et glòria passiònis.

℟. Petre, amas me? tu scis, Dòmine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon, Joànnis, dìligis me plus his? tu scis, Dòmine, quia amo te. Pasce. Glòria Patri. Pasce.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 16.

In illo tèmpore: Venit Jesus in partes Cæsarèæ Philìppi, et interrogàbat discìpulos suos, dicens: Quem dicunt hòmines esse Fìlium hòminis? Et rèliqua.

Homilìa sancti Hilàrii Epìscopi.

Com. in Matth. c. 16.

Dominus a discìpulis requìrit, quem se hòmines esse dìcerent: et adjècit, hòminis Fìlium. Hæc enim confessiònis tenènda ràtio est, ut sicut Dei Fìlium, ita et Fìlium hòminis meminèrimus: quia àlterum sine àltero nihil spei trìbuit ad salùtem. Editis ìtaque, quæ divèrsæ de eo erant, hòminum opiniònibus: quid de se ipsi sèntiant, quærit. Petrus respòndit: Tu es Christus Fìlius Dei vivi. Sed Petrus conditiònes propositiònis expènderat. Dòminus enim dixerat: Quem me hòmines esse dicunt, Fìlium hòminis? Et certe Fìlium hòminis contemplàtio còrporis præferèbat. Sed addèndo: quem me esse dicunt: significàvit, præter id quod in se videbàtur, esse àliud sentièndum: erat enim hòminis fìlius. Quod ìgitur de se opinàndi judìcium desideràbat? Non illud arbitràmur, quod de se ipse confèssus est: sed occùltum erat, de quo quærebàtur, in quod se credèntium fides debèbat extèndere.

℟. Quem dicunt hòmines esse Fìlium hòminis? dixit Jesus discìpulis suis. Respòndens Petrus dixit: Tu es Christus, Fìlius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificàbo Ecclèsiam meam. ℣.

Beàtus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelàvit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et.

Si festum Cathedræ transferri contigerit, et in illa die non occurrat Festum Simplex habens Lectionem propriam, tunc ex sequente Lectione fiant duæ, quarum prior desinit ad signum. ¶

Lectio VIII.

Et dignum plane confèssio Petri præmium consecùta est: quia Dei Fìlium in hòmine vidìsset. Beàtus hic est, qui ultra humànum òculos intendìsse et vidìsse laudàtus est: non id quod ex carne et sànguine erat còntuens, sed Dei Fìlium cœlèstis Patris rivelatiòne conspìciens, dignùsque judicàtus, qui quod in Christo Dei esset, primus agnòsceret. ¶ O in nuncupatiòne novi nòminis felix Ecclèsiæ fundamèntum: dìgnaque ædificatiòne illìus petra, quæ infèrnas leges, et tàrtari portas, et òmnia mortis claustra dissòlveret! O beàtus cœli jànitor, cujus arbìtrio claves ætèrni àditus tradùntur, cujus terrèstre judìcium præjudicàta auctòritas sit in cœlo! ut quæ in terris aut ligàta sint, aut solùta, statùti ejùsdem conditiònem obtìneant et in cœlo.

℟. Elègit te Dòminus sacerdòtem sibi ad sacrificàndum ei * Hòstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifìcium laudis, et redde Altìssimo vota tua. Hòstiam. Glòria Patri. Hòstiam.

Pro s. Prisca, Virg. Mart.

Lectio IX.

Prisca nòbilis virgo Romàna, trèdecim annos nata, Clàudio Imperatòre, christiànæ fidei accusàta, ejùsdem jussu ducta ad Apòllinis templum, ut idòlis immolàret, cum rem detestarètur, còlaphis cæsa, in càrcerem tràditur: atque inde emìssa, cum in fìdei constàntia perseveràret, affècta verbèribus, ferventìque àdipe delibùta, rursus in càrcerem inclùditur. Post trìduum in amphitheàtrum prodùcta, leòni objìcitur qui suæ feritàtis oblìtus, humìliter se ad ejus pedes abjècit. Quæ pòstea in ergàstulo trìduo inèdia afflìcta, in equùleo suspènditur, et ùngulis fèrreis excarnificàta, in rogum injìcitur, unde ètiam mirabìliter evàsit incòlumis. Dènique extra Urbem càpite abscìsso, virginitàtis

palmam martyrii coròna cumulàvit. Cujus corpus via Ostiènsi, dècimo ab Urbe milliàrio, a Christiànis dècimo quinto Kalèndas Februàrii sepelìtur.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

Hymnus

Beate Pastor Petre clemens àccipe
Voces precàntum, criminùmque vìncula
Verbo resòlve, cui potèstas tràdita
Aperìre terris cœlum, apèrtum clàudere.
Sit Trinitàti sempitèrna glòria,
Honor, potèstas, atque jubilàtio,
In unitàte, quæ gubèrnat òmnia,
Per univèrsa æternitàtis sæcula. Amen.

℣. Exàltent eum in ecclèsia plebis. ℟. Et in càthedra seniòrum laudent eum.

Ad Benedictus, Ant. Quodcùmque ligàveris super terram, erit ligàtum et in cœlis: et quodcùmque sòlveris super terram, erit solùtum et in cœlis: dicit Dòminus Simòni Petro.

Oratio ut supra, 513.

Com. s. Pauli, et s. Priscæ, Ant. Sìmile. ℣. Diffùsa Oratio. Da, quæsumus, 513.

In II. Vesperis, Hymnus ut in primis.

℣. Elègit te Dòminus sacerdòtem sibi. ℟. Ad sacrificàndum ei hòstiam laudis.

Ad Magnificat, Ant. Dum esset summus Pòntifex, terrèna non mètuit, sed ad cœlèstia regna gloriòsus migràvit.

Com. s. Pauli, 513.

Deinde sequentis, etc ut infra.

DIE XIX. JANUARII

In Festo S. Canuti Regis et Màrtyris.

Semiduplex ad libitum.

Si venerit in Dominica, aut infra aliquam Octavam, omittitur.

Oratio.

Deus, qui ad illustràndam Ecclèsiam tuam beàtum Canùtum regem martyrii palma et gloriòsis miràculis decoràre dignàtus es: concède propìtius, ut, sicut ipse Domìnicæ passiònis imitàtor fuit, ita nos per ejus vestìgia gradièntes, ad gàudia sempitèrna pervenìre mereàmur. Per eùmdem Dòminum.

Postea fit comm. ss. Marii et Soc. Mart. Ant. Istòrum, ℣. Lætàmini [42].

Oratio.

Exaudi, Dòmine, pòpulum tuum cum Sanctòrum tuòrum patrocìnio supplicàntem: ut et temporàlis vitæ nos trìbuas pace gaudère, et ætèrnæ reperìre subsìdium. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Canutus Quartus, Suenònis, Esthrìtii Danòrum regis filius fide, pietàte et morum honestàte conspìcuus, exìmiæ sanctitàtis a tèneris annis spècimen dedit. Patèrnum sceptrum summa òmnium acclamatiòne adèptus, religiòni promovèndæ sèdulo incùmbere, Ecclèsias reddìtibus augère, et pretiòsa suppellèctili ornàre cœpit. Tum zelo propagàndæ fìdei succènsus, bàrbara regna justo certàmine aggrèssus, devìctas subditàsque natiònes christiànæ legi subjugàvit. Victòriis autem plùrimis glòriòsus, et divìtiis auctus, regàle diadèma ad Christi crucifìxi pedes abjècit, se et regnum illi subjìciens, qui Rex regum est, et Dòminus dominàntium. Corpus suum jejùniis, cilìciis et flagèllis castigàvit. In oratiòne et contemplatiòne assìduus, erga pàuperes profùsus, erga omnes benèficus, semper fuit: nec unquam a justìtiæ divinæque legis sèmita deflèxit.

℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

His aliìsque virtùtibus imbùtus, ad suprèmum perfectiònis àpicem sanctus Rex properàbat. Accidit autem, ut Angliæ regnum a Vilhèlmo Normannòrum duce, formidàbili exèrcitu invaderètur. Anglis vero Danòrum opem imploràntibus, cum succùrrere Rex decrevìsset, belli expeditiònem Olào fratri commìsit. Qui regnàndi cupiditàte illèctus, arma vertit in regis pernìciem, milìtibus et pòpulo contra illum concitàtis. Nec defuèrunt rebelliòni fomènta: cum enim Rex [èditis lègibus], dècimas Ecclèsiis solvi, Dei et Ecclèsiæ præcèpta servàri, transgressòres punìri sanxìsset, plerìque pervèrsi ac sceleràti hòmines exacerbàti, primum quidem tumultuàri, tum plebem commovère, ac tandem sanctìssimo regi necem molìri cœpèrunt.

℟. Desidèrium animæ.

Lectio vi.

SCIENS igitur Rex, futuròrum præscius, mortem sibi propter justìtiam imminère, ea prænuntiàta, ad Ecclèsiam sancti Albàni màrtyris Othòniæ, tamquam ad locum certàminis, profèctus est: et Sacramèntis munìtus, agònem suum Dòmino commendàbat. Mox ibi advèniens conjuratòrum multitùdo, Ecclèsiæ ignem admovère, fores confrìngere, et in eam irrùmpere tentàrunt. Quod cum perfìcere non possent, ad fenèstras accedèntes, saxa et sagìttas in sanctum Regem, flexis gènibus pro inimìcis oràntem, magno ìmpetu jaculàri non cessàrunt: donec làpidum et telòrum ìctibus, ac tandem làncea confòssus, glorióso martyrio ante altàre extènsis bràchiis procùmbens, coronàtus est, sedènte in Apostòlico throno Gregòrio Sèptimo. Multis pòstea miràculis Màrtyrem suum illustràvit Deus: nam gravi penùria et divèrsis calamitàtibus opprèssa Dània, patràti sacrilègii pœnas luit. Plures ètiam vàriis languòribus afflìcti, ad ejus tùmulum remèdium et incolumitàtem consecùti sunt. Cumque regìna sacrum ejus corpus noctu clam surrìpere, et alio transfèrre conarètur, emìsso cœlitus ingènti splendòre pertèrrita, a propòsito cessàvit. ℟. Stola jucunditàtis.

In III Nocturno Homilia in Evang. Si quis vult, de Comm. unius Mart. 2. loco [38].

Pro ss. Mario et Soc.

Lectio ix.

MARIUS Persa, nòbili loco natus, cum Martha cònjuge pari nobilitàte, et duòbus fìliis Audìface et Abachum, Romam vènit, Clàudio Imperatòre, ut Màrtyrum sepùlcra venerarètur. Ibi Christiànos in vìncula conjèctos fovèbant, et òpera ac facultàtibus suis sustentàbant, et Sanctòrum còrpora sepelièbant. Quamòbrem comprehènsi òmnes, cum nec impiòrum minis, nec terròre commoverèntur ut diis sacrificàrent, primum fùstibus debilitàti, deìnde fùnibus attràcti, tum admòtis candèntibus làminis combùsti, et ùngulis fèrreis excarnificàti sunt. Postrèmo præcìsis mànibus, et ad collum alligàtis, ducti per mèdiam Urbem, via Cornèlia ad tertiumdècimum ab Urbe milliàrium, in eum locum, qui Nymphæ dicebàtur, necàntur: ac primum Martha, quæ virum ac fìlios ad supplìcia pro Jesu Christi fide constànter perferènda, vehemènter fùerat cohortàta: mox cæteris in eàdem arenària cervìces abscindùntur, eorùmque còrpora conjiciùntur in ignem. Quæ semiùsta, Felìcitas matròna Romàna nòbilis, colligènda, et in suo prædio sepeliènda curàvit.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fit. com. ss. Marii et Soc. Mart., Ant. Vestri capìlli. ℣. Exultàbunt. Oratio. Exàudi, 519.

Vesperæ de sequenti.

DIE XX. JANUARII

In festo

SS. FABIANI Pap. et SEBASTIANI Mart.

Duplex. Oratio.

INFIRMITATEM nostram rèspice, omnìpotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beatòrum Màrtyrum tuòrum Fabiàni et Sebastiàni intercèssio gloriòsa nos pròtegat per Dòminum.

Pro com. s. Canuti Martyris, Ant. Qui vult. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui ad, 518.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio iv.

FABIANUS Romànus a Maximìno usque ad Dècium regens Ecclèsiam septem Diàconis regiònes divìsit, qui pàuperum curam habèrent. Tòtidem Subdiàconos creàvit, qui res gestas Màrtyrum a septem Notàriis scriptas collìgerent. Idem stàtuit, ut quotànnis Fèria quinta in Cœna Dòmini, vètere combùsto, Chrisma renovarètur. Dènique dècimo tèrtio Kalèndas Februàrii in persecutiòne Dècii martyrio coronàtus, in cœmetèrio Callìsti via Appia sepelìtur, cum sedìsset annos quìndecim, dies quàtuor. Hic fecit Ordinatiònes quinque mense Decèmbri, quibus creàvit Presbyteros vigìnti duos, Diàconos septem, Epìscopos per divèrsa loca ùndecim. ℟. Sancti tui.

Lectio v.

SEBASTIANUS, ex patre Narbonènsi, màtre Mediolanènsi natus, ob gèneris nobilitàtem et virtùtem Diocletiàno carus fuit. Dux primæ cohòrtis, Christiànos quorum fidem clam colèbat, òpera et facultàtibus adjuvàbat; et qui ex eis tor-

mentòrum vim reformidàre videbàntur, cohortatiòne sic confirmàbat, ut pro Jesu Christo multi se ultro tortòribus offèrrent. In illis fuère Marcus et Marcelliànus fratres, qui Romæ in custòdia erant apud Nicòstratum: cujus uxor Zoe vocem, quam amìserat, Sebastiàni oratiòne recuperàvit. Quibus Diocletiàno delàtis, Sebastiànum accèrsit, et vehementius objurgàtum òmnibus artifìciis a Christi fide conàtur avèrtere. Sed cum nihil nec pollicèndo, nec terrèndo profìceret, ad palum alligàtum sagìttis cònfigi jubet. ℟. Vèrbera carnìficum.

Lectio VI.

Quem òmnium opiniòne mòrtuum noctu sancta mùlier Irène sepelièndi gràtia jussit auferri: sed vivum repèrtum domi suæ curàvit. Itaque paulo post, confirmàta valetùdine, Diocletiàno òbviam factus, ejus impietàtem libèrius accusàvit. Cujus aspèctu cum ille primum obstupuìsset quod mòrtuum crèderet, rei novitàte, et acri Sebastiàni reprehensiòne excandèscens, eum tàmdiu virgis cædi imperàvit, dònec ànimam Deo rèdderet. Ejus corpus in cloàcam dejèctum, Lucìna a Sebastiàno in somnis admònita, ubi esset, et quo loco humàri vellet, ad Catacùmbas sepelìvit, ubi sancti Sebastiàni nòmine cèlebris Ecclèsia est ædificàta.

℟. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Hom. de Comm. plurim. Martyr 2, loco [56].

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE XXI. JANUARII
In festo S. Agnetis
Virg. et Mart.
Duplex.

Quando I. Vesperæ dicendæ sunt integræ, Antiph. erunt de Laudibus 526, Ps. ut in I. Vesperis de Comm. Apost.

Capitulum Eccli. 51.

Confitebor tibi, Dòmine Rex, et collaudàbo te Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo, quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne.

Hymnus. Iesu, coròna, et ℣. Spècie tua, de Comm. Virg. [103].

Ad Magnificat, Ant. Beàta Agnes in mèdio flammàrum expànsis mànibus oràbat: Te dèprecor, omnìpotens, adoràn-

de, colènde, Pater metuènde, quia per sanctum Filium tuum evàsi minas sacrìlegi tyrànni, et carnis spurcìtias immaculàto calle transìvi: et ecce vènio ad te, quem amàvi, quem quæsìvi, quem semper optàvi.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui infìrma mundi èligis, ut fòrtia quæque confùndas: concède propìtius, ut, qui beàtæ Agnètis, Vìrginis et Màrtyris tuæ, solèmnia còlimus, ejus apud te patrocìnia sentiàmus. Per Dòminum.

Pro comm. ss. Fabiani et Sebastiàni, Ant. Gaudent. ℣. Exultàbunt. Oratio Infirmitàtem.

Ad Matutinum. Invitat. et Hymnus de Comm. Virg. Mart. [104].

In 1. Nocturno

Ant. Discède a me, pàbulum mortis, quia jam ab àlio amatòre prævènta sum. Psalmi in I. et II. Noct de Comm. unius Mart. [24].

Ant. Dèxteram meam et collum meum cinxit lapìdibus pretiòsis, tràdidit àuribus meis inæstimàbiles margarìtas.

Ant. Pòsuit signum in fàciem meam, ut nullum præter eum amatòrem admìttam.

℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède, et regna.

Lectiones, Confitèbor, de Comm. Virg. 2. loco [117].

℟. I. Diem festum sacratìssimæ Vìrginis celebrèmus, quàliter passa sit beàta Agnes ad memòriam revocèmus: tertiodècimo ætàtis suæ anno mortem pèrdidit, et vitam invènit: * Quia solum vitæ dilèxit auctòrem. ℣. Infàntia quidem computabàtur in annis, sed erat senèctus mentis immènsa. Quia.

℟. II. Dèxteram meam et collum meum cinxit lapìdibus pretiòsis, tràdidit àuribus meis inæstimàbiles margarìtas: * Et circùmdedit me vernàntibus atque coruscàntibus gemmis. ℣. Pòsuit signum in fàciem meam, ut nullum præter eum amatòrem admìttam. Et.

℟. III. Amo Christum, in cujus thàlamum introìbo, cujus Mater Virgo est, cujus Pater fèminam nescit, cujus mihi òrgana modulàtis vòcibus cantant: * Quem cum amàvero, casta sum; cum tetìgero, munda sum; cum accèpero, virgo sum. ℣. Annulo

fidei suæ subarrhàvit me, et immènsis monìlibus ornàvit me. Quem. Glòria Patri. Quem.

In 2. Nocturno.

Ant. Induit me Dòminus cyclade auro texta, et immènsis monìlibus ornàvit me.

Ant. Mel et lac ex ejus ore suscèpi, et sanguis ejus ornàvit genas meas.

Ant. Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotiòne commìtto.

℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Ex libro s. Ambròsii Epìscopi de Virgìnibus.

Lectio iv. Lib. 1.

Hodie, natàlis est vìrginis, integritàtem sequàmur. Natàlis est màrtyris, hòstias immolèmus. Natàlis est sanctæ Agnètis, mirèntur viri, non despèrent pàrvuli, stùpeant nuptæ, imitèntur innùptæ. Sed quid dignum ea loqui pòssumus, cujus ne nomen quidem vàcuum laudis est? Devòtio supra ætàtem, virtus supra natùram: ut mihi videàtur non hòminis habuìsse nomen, sed oràculum màrtyris, quod indicàvit quid esset futùra. Nomen vìrginis, tìtulus est pudòris. Appellàbo màrtyrem: prædicàvi satis. Prolìxa laudàtio est quæ non quæritur, sed tenètur. Nemo est laudabìlior, quam qui ab òmnibus laudàri potest. Quot hòmines, tot præcònes, qui màrtyrem prædicant, dum loquùntur.

℟. Induit me Dòminus vestimènto salùtis, et indumènto lætìtiæ circùmdedit me: * Et tamquam sponsam decoràvit me coròna. ℣. Tràdidit àuribus meis inæstimàbiles margarìtas, circùmdedit me vernàntibus atque coruscàntibus gemmis. Et.

Lectio v.

Hæc trèdecim annòrum martyrium fecìsse tràditur. Quo detestabìlior crudèlitas, quæ nec minùsculæ pepèrcit ætàti: imo magna vis fìdei, quæ ètiam ab illa testimònium invènit ætàte. Fuìtne in illo corpùsculo vùlneri locus? Et quæ non hàbuit quo ferrum recìperet, hàbuit quo ferrum vìnceret. Hæc inter cruèntas carnìficum impàvida manus, hæc stridèntium gràvibus immòbilis tràctibus catenàrum, nunc furèntis mucròni mìlitis totum offèrre corpus, mori adhuc nèscia, sed paràta, vel si ad aras invìta raperètur, tèndere Christo inter ignes manus, atque in ipsis sacrilegis focis trophæum Dòmini signàre victòris: nunc ferràtis colla manùsque ambas insèrere nèxibus. Sed nullus tam tènuia membra pòterat nexus inclùdere. Novum martyrii genus. Nondum idònea pœnæ, et jam matùra victòriæ: certàre diffìcilis, fàcilis coronàri: magistèrium virtùtis implèvit quæ præjudìcium vehèbat ætàtis.

℟. Mel et lac ex ejus ore suscèpi, * Et sanguis ejus ornàvit genas meas. ℣. Ostèndit mihi thesàuros incomparàbiles, quos mihi se datùrum repromìsit. Et.

Lectio vi.

Non sic ad thàlamum nupta properàret, ut ad supplìcii locum, læta succèssu, gradu festìna virgo procèssit. Flere omnes, ipsa sine fletu. Miràri plerìque, quod tam fàcile vitæ suæ pròdiga, quam nondum hàuserat, jam quasi perfùncta donàret. Stupère univèrsi, quod jam divinitàtis testis exìsteret, quæ adhuc àrbitra sui per ætàtem esse non posset. Quanto terròre egit càrnifex ut timerètur, quantis blandìtiis ut suadèret, quantòrum vota, ut sibi ad nùptias provenìret? At illa: Et hæc sponsi injùria est, inquit, expectàre placitùram. Qui me sibi prior elègit, accìpiet: quid, percùssor, moràris? Pèreat corpus, quod amàri potest òculis, quibus nolo. Stetit, oràvit, cervìcem inflèxit. Cèrneres trepidàre carnìficem, quasi ipse addìctus fuìsset, trèmere percussòris dèxteram, pallère ora alièno timèntis perìculo, cum puèlla non timèret suo. Habètis ìgitur in una hòstia duplex martyrium, pudòris et religiònis. Et virgo permànsit, et martyrium obtìnuit.

℟. Jam corpus ejus còrpori meo sociàtum est, et sanguis ejus ornàvit genas meas: * Cujus mater virgo est, cujus pater fèminam nescit. ℣. Ipsi sum desponsàta, cui Angeli sèrviunt, cujus pulcritùdinem sol et luna miràntur. Cujus. Glòria Patri. Cujus.

In 3. Nocturno

Ant. Cujus pulcritùdinem sol et luna miràntur, ipsi soli servo fidem. Ps. Dòmine, quis habitàbit [32].

Ant. Christus circùmdedit me vernàntibus atque

coruscàntibus gemmis pretiòsis.

Ps. Eructàvit [108].

Ant. Ipsi sum desponsàta, cui Angeli sèrviunt, cujus pulcritùdinem sol et luna miràntur.

Ps. Deus noster refùgium [109].

℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

Lectiones de Homilia de Comm. Virg. [114].

℟. VII. Ipsi sum desponsàta, cui Angeli sèrviunt, cujus pulcritùdinem sol et luna miràntur: * Ipsi soli servo fidem, ipsi me tota devotiòne commìtto. ℣. Dèxteram meam et collum meum cinxit lapìdibus pretiòsis: tràdidit àuribus meis inæstimàbiles margarìtas. Ipsi.

℟. VIII. Omnìpotens, adoràndе, colènde, tremènde, benedìco te: * Quia per Fìlium tuum unigènitum evàsi minas hòminum impiòrum, et spurcìtias diàboli impollùto calle transìvi. ℣. Te confìteor làbiis, te corde, te totis viscèribus concupìsco. Quia. Glòria Patri. Quia.

AD LAUDES
et per Horas, Ant.

1. Ingrèssa Agnes * turpitùdinis locum, Angelum Dòmini præpàràtum invènit.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Mecum enim hàbeo * custòdem còrporis mei, Angelum Dòmini.

3. Annulo suo * subarrhàvit me Dòminus meus Jesus Christus, et tamquam sponsam decoràvit me coròna.

4. Benedìco te, * Pater Dòmini mei Jesu Christi, quia per Fìlium tuum ignis extìnctus est a làtere meo.

5. Congaudète mecum * et congratulàmini, quia cum his òmnibus lùcidas sedes accèpi.

Capitulum Eccli. 51.

Confitebor tibi, Dòmine Rex, et collaudàbo te Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo, quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne.

Hymnus. Jesu, coròna, et ℣. Diffùsa, de Comm. Virg. [103]

Ad Benedictus, Ant. Ecce quod concupìvi, jam vìdeo, quod speràvi jam tèneo: ipsi sum juncta in cœlis, quem in terris pòsita, tota devotiòne dilèxi.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, qui infìrma

mundi èligis, ut fòrtia quæque confùndas: concède propìtius, ut qui beàtæ Agnètis, Vìrginis et Màrtyris tuæ, solèmnia còlimus, ejus apud te patrocìnia sentiàmus. Per Dòminum.

Ad Tertiam, Capit. Confitèbor, ut supra.

℟. br. Spècie tua, * Et pulcritùdine tua. Spècie. ℣. Intènde, pròspere procède, et regna. Et. Glòria Patri. Spècie. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

AD SEXTAM
Capitulum. Eccli. 51.

Liberasti me secùndum multitùdinem misericòrdiæ nòminis tui a rugièntibus, præparàtis ad escam, de mànibus quærèntium ànimam meam, et de multis tribulatiònibus quæ circumdedèrunt me.

℟. br. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo. Adjuvàbit. ℣. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur. Deus. Glòria Patri. Adjuvàbit. ℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD NONAM
Capitulum. Eccli. 51.

Laudabit usque ad mortem ànima mea Dòminum: quòniam èruis sustinèntes te, et lìberas eos de manu angùstiæ, Dòmine Deus noster.

℟. br. Elègit eam Deus, * Et præelègit eam. Elègit. ℣. In tabernàculo suo habitàre facit eam. Et. Glòria Patri. Elègit. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Vesperas. Ant. de Laudibus, 526. Psalmi de Dom. 138. et loco ultimi, Psalm. Lauda, Jerùsalem, 162.

Capit. Confitèbor, ut supra.

Hymnus. Jesu Coròna, et ℣. Diffùsa, de Comm. Virg. [103].

Ad Magnificat, Ant. Stans beàta Agnes in mèdio flammæ, expànsis mànibus oràbat ad Dòminum: Omnìpotens, adoràndе, colènde, tremènde benedìco te et glorìfico nomen tuum in ætèrnum.

Deinde fit com. sequentis.

DIE XXII. JANUARII
In Festo
SS. Vincentii et Anastasii Màrtyrum.
Semiduplex.

Oratio.

Adesto, Dòmine, supplicatiònibus nostris:

ut, qui ex iniquitàte nostra reos nos esse cognòscimus, beatòrum Màrtyrum tuòrum Vincèntii et Anastàsii intercessiòne liberèmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Vincentius, Oscæ in Hispània citeriòre natus, a prima ætàte stùdiis dèditus, sacras lìtteras a Valèrio Cæsaraugustàno Epìscopo dìdicit: cujus ètiam partes suscèpit prædicàndi Evangèlium, quod Epìscopus, propter linguæ impedimèntum, prædicatiònis offìcio fungi non pòterat. Ea re ad Daciànum, provìnciæ a Diocletiàno et Maximiàno præpòsitum, delàta, Vincèntius Cæsaraugùstæ comprehènditur, et vinctus ad Daciànum Valèntiam addùcitur. Ubi verbèribus et equùleo tortus, multis præsèntibus, cum nulla aut tormentòrum vi, aut acerbitàte, vel lenitàte verbòrum a propòsito deterrèri posset, in cratìcula impòsitus, prunis ardèntibus suppòsitis, ac fèrreis ùnguibus excarnificàtus, candentibùsque làminis exùstus, ìterum dùcitur in càrcerem stratum testàceis fragmèntis, ut ejus nudum corpus somno opprèssum, a subjèctis ètiam testàrum acùleis torquerètur.

℟. Sancti tui.

Lectio v.

Verum, illo in tenebricòsa inclùso custòdia, clarìssimus splendor obòrtus totum càrcerem illustràvit: quæ lux cum summa admiratiòne omnes, qui àderant, affecìsset, res a custòde càrceris ad Daciànum defèrtur. Qui edùctum in molli cùlcitra còllocat: et quem cruciàtibus in suam sentèntiam tràhere non pòterat, delìciis perdùcere conàtur. Sed invìctus Vincèntii ànimus, Jesu Christi fide speque munìtus, vicit òmnia, et ignis, ferri, tortòrum immanitàte superàta, victor ad cœlèstem martyrii corònam advolàvit, undècimo Kalèndas Februàrii. Cujus corpus, cum projèctum esset inhumàtum, corvus et a volùcribus, et a lupo, ùnguibus, rostro, alis mirabìliter defèndit. Qua re cògnita, Daciànus illud in altum mare demèrgi jubet: sed inde ètiam divìnitus ejèctum ad littus, Christiàni sepèliunt.

℟. Vèrbera carnìficum.

Lectio vi.

Anastasius Persa, mònachus, Heraclìo Imperatòre, cum sanctam Jerosolymòrum terram visitàsset, ad Cæsarèam Palæstinæ pro Christi religiòne vìncula et vèrbera constànter perpèssus est. Mox a Persis ob eàmdem causam vàriis cruciàtibus affèctus, a rege Chòsroa una cum septuagìnta àliis Christiànis secùri percùtitur. Cujus relìquiæ primum Jerosòlymam ad monastèrium, in quo monàsticam vitam profèssus erat, deìnde Romam delàtæ, collocàtæ sunt in monastèrio ad Aquas Sàlvias.

℟. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Homilia de Communi plurimorum Martyrum [51].

Vesperæ a Capit. de seq.

DIE XXIII. JANUAR.

In festo

S. Raymundi de Pènnafort Confess.

Semiduplex.

In Hymno m. t. v.

Oratio.

Deus, qui beàtum Raymùndum pœnitèntiæ Sacramènti insìgnem minìstrum elegìsti, et per maris undas mirabìliter traduxìsti: concède ut ejus intercessiòne dignos pœnitèntiæ fructus fàcere, et ad ætèrnæ salùtis portum pervenìre valeàmus. Per Dòminum.

Deinde fit com. SS Vincentii et Anastasii, Mart. Ant. Gaudent. ℣. Exultàbunt. Oratio. Adèsto, 527.

Postea s. Emerentianæ Virg. et Mart., Ant. Veni, sponsa. ℣. Spècie.

Oratio.

Indulgentiam nobis, quæsumus, Dòmine, beàta Emerentiàna, Virgo et Martyr, implòret: quæ tibi grata semper èxtitit et mèrito castitàtis, et tuæ professiòne virtùtis. Per Dòminum.

In I. Noct. Lect. de Scriptura occ. Si celebretur in Quadrag. Beàtus vir.

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Beatus Raymùndus Barcinonènsis, ex nòbili famìlia de Pènnafort, Christiànæ religiònis rudimèntis imbùtus, adhuc pàrvulus exìmia ànimi, et còrporis ìndole magnum àliquid portèndere visus est. Nam adolèscens humaniòres lìtteras in pàtria profèssus, Bonòniam se cóntulit, ubi pietàtis offìciis, ac pontifìcio, civilìque juri sèdulo incùmbens, et doctòris làurea

insignìtus, ibìdem sacros cànones magna cum hòminum admiratiòne est interpretàtus. Ejus virtùtum fama percrebrescènte, Berengàrius Barcinonènsis Epìscopus, cum Roma suam ad Ecclèsiam redìret, eum convenièndi causa Bonòniam iter instìtuit, et tandem summis prècibus, ut secum in pàtriam reverterètur, obtìnuit. Mox ejùsdem Ecclèsiæ Canonicàtu et præpositùra ornàtus, univèrso Clero et pòpulo, integritàte, modèstia, doctrìna, et morum suavitàte præfùlsit, ac Deìparæ, Vìrginis, quam singulàri pietàtis affèctu venerabàtur, honòrem et cultum semper pro vìribus auxit.

℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Annum cìrciter quintum supra quadragèsimum agens, in Ordine Fratrum Prædicatòrum solèmni emìssa professiòne, ut novus miles, in omni virtùtum gènere, sed præcìpue in caritàte erga egènos et màxime captìvos ab infidèlibus detèntos, se exèrcuit. Unde cum ejus hortàtu sanctus Petrus Nolàscus [cujus ipse confessiònes audièbat] suas opes piìssimo huic òperi confèrret, tum eìdem, tum beàto Raymùndo, et Jacòbo primo Arragòniæ regi appàrens beatìssima Virgo, gratìssimum sibi et unigènito Fìlio suo fore dixit, si in suum honòrem institueretur Ordo Religiosòrum, quibus captìvos ex infidèlium tyrànnide liberàndi cura incùmberet. Quare collàtis inter se consìliis, Ordinem beàtæ Marìæ de Mercède Redemptiònis Captivòrum fundavèrunt: cui beàtus Raymùndus certas vivèndi leges præscrìpsit ad ejùsdem Ordinis vocatiònem accommodatìssimas: quarum approbatiònem àliquot post annos a Gregòrio Nono impetràvit, et dictum sanctum Petrum primum Generàlem Ordinis magìstrum suis ipse mànibus hàbitu eòdem indùtum creàvit.

℟. Amàvit eum.

Lectio vi.

Ab eòdem Gregòrio Romam accersìtus, et Capellàni ac Pœnitentiàrii, et Confessàrii sui mùnere decoràtus, ejùsdem jussu Romanòrum Pontìficum decrèta, in divèrsis Concìliis et Epìstolis sparsa, in unum Decretàlium volùmen redègit. Archiepiscopàtum Tarraconènsem ab ipso Pontìfice sibi oblàtum constantìssime recusàvit, et totìus Ordinis Prædicatòrum generàle Magistèrium, quod per biènnium sanctìssime administràverat, sponte dimìsit. Jacòbo Arragòniæ regi sacræ inquisitiònis offìcii suis in regnis instituèndi auctor fuit. Multa patràvit miràcula, inter quæ illud clarìssimum, quod ex ìnsula Baleàri majòri Barcinònem reversùrus, strato super aquas pàllio, centum sexagìnta milliària sex horis confècerit, et suum cœnòbium jànuis clausis fùerit ingrèssus. Tandem prope centenàrius, virtùtibus et mèritis cumulàtus, obdormìvit in Dòmino, anno salùtis millèsimo ducentèsimo septuagèsimo quinto: quem Clemens Octàvus in Sanctòrum nùmerum rètulit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi, de Comm. Conf. non Pont. [90].

Pro S. Emerentiana

Lectio ix.

Emerentiana, Virgo Romàna, collactànea beàtæ Agnètis, adhuc catechùmena, fide et charitàte flagrans, furèntes in Christiànos idolòrum cultòres cum vehemèntius accusàret, a concitàta multitùdine lapìdibus òbruta est. Quæ in cruciàtibus orans ad sepùlcrum sanctæ Agnètis, pròprio sànguine, quem pro Christo constànter effùdit, baptizàta, ànimam Deo rèddidit.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fit com. s. Emerentianæ, Ant. Sìmile, ℣. Diffùsa. Oratio. Indulgèntiam, 529.

Vesperæ de sequenti.

DIE XXIV. JANUAR.

In Festo

S. Timothei

Epìscopi et Màrtyris.

Duplex. Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnìpotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti Timòthei, Màrtyris tui atque Pontìficis, intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

Pro com. s. Raymundi, Ant. Hic vir. ℣. Justum, Oratio. Deus, qui beàtum, 529.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Timotheus, Lystris in Lycaònia natus ex

patre gentìli et matre Judæa, Christiànam colèbat religiònem, cum in ea loca venit Pàulus Apòstolus. Qui fama commòtus, quæ de Timòthei sanctitate percrebùerat, ipsum adhìbuit sòcium suæ peregrinatiònis: sed propter Judæos, qui se ad Christum convèrterant, scièntes Timòthei patrem esse Gentìlem, eum circumcìdit. Cum ìgitur ambo Ephesum venìssent, ibi ordinàtus est Epìscopus ab Apòstolo, ut eam Ecclèsiam gubernàret.

℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Ad quem Apòstolus duas epìstolas scripsit, àlteram Laodicèa, àlteram Roma: quibus in pastoràlis Officii cura confirmàtus, cum sacrifìcium, quod uni Deo debètur, fìeri dæmonum simulàcris ferre non posset, pòpulum Ephesìnum, Diànæ in ejus celebritàte immolàntem, ab illa impietàte removère conàtus, lapìdibus òbrutus est; ac pene mòrtuus, a Christiànis erèptus, et in montem òppido vicìnum delàtus, nono Kalèndas Februàrii obdormìvit in Dòmino.

℟. Desidèrium ànimæ.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio vi.

Triumphalis beàti màrtyris Timòthei dies hòdie nobis anniversària celebritàte recùrrit: cujus glorificatiòni sicut congàudet Ecclèsia, sic ejus propònit sequènda vestìgia. Si enim compàtimur, et conglorificàbimur. In cujus glorìoso agòne duo nobis præcìpue considerànda sunt: induràta vidèlicet tortòris sævìtia, et Màrtyris invìcta patièntia. Sævìtia tortòris, ut eam detestèmur: patièntia Màrtyris, ut eam imitèmur. Audi Psalmìstam advèrsus malìtiam increpàntem: Noli æmulàri in malignàntibus, quòniam tamquam fœnum velòciter arèscent. Quod autem advèrsus malignàntes patiènda exhibènda sit, audi Apòstolum suadèntem: Patièntia vobis necessària est, ut reportètis promissiònes. ℟. Stola.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit [33].

Vesperæ de sequenti.

DIE XXV. JANUARII

In Conversione

S. Pauli Apòstoli.

Duplex majus.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalm. ut in I. Vesperis de Comm. Apost. [2].

Capit. Act. 9.

Saulus adhuc spirans minàrum et cædis in discìpulos Dòmini, accèssit ad prìncipem Sacerdòtum, et pètiit ab eo epìstolas in Damàscum ad synagògas: ut si quos invenìsset hujus viæ viros ac mulìeres, vinctos perdùceret in Jerùsalem.

Hymnus

Egregie Doctor Pàule, mores ìnstrue,
Et nostra tecum pèctora in cœlum trahe:
Velàta dum merìdiem cernat Fides,
Et solis instar sola regnet Càritas.
Sit Trinitàti sempitèrna glòria,
Honor, potèstas, atque jubilàtio,
In unitàte, quæ gubèrnat òmnia,
Per univèrsa æternitàtis sæcula. Amen.

℣. Tu es vas electiònis, sancte Pàule Apòstole. ℟. Prædicàtor veritàtis in univèrso mundo.

Ad Magnif. Ant. Vade, Ananìa, et quære Sàulum: ecce enim orat: quia vas electiònis est mihi, ut portet nomen meum coram gèntibus, et règibus, et fìliis Israel.

Oratio.

Deus, qui univèrsum mundum beàti Pàuli Apòstoli prædicatiòne docuìsti: da nobis, quæsumus, ut qui ejus hòdie Conversiònem còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

Pro com. S. Petri, Ant. Tu es pastor òvium, princeps Apostolòrum, tibi tràditæ sunt claves regni cœlòrum.

℣. Tu es Petrus. ℟. Et super hanc petram ædificàbo Ecclèsiam meam.

Oratio.

Deus, qui beàto Petro Apòstolo tuo, collàtis clàvibus regni cœlèstis, ligàndi atque solvèndi pontifìcium tradidìsti: concède, ut intercessiònis ejus auxìlio a peccatòrum nostròrum nèxibus liberèmur.

Deinde S. Timothei, Ant. Qui vult. ℣. Justus. Oratio. Infirmitàtem nostram, 531.

Ad Matutinum, Invit. Laudèmus Deum nostrum, * In conversiòne Doctòris gèntium.

Ps. Venite, 2.

Hymnus. Egrègie Doctor, supra.

In 1. Nocturno

Ant. Qui operàtus est Petro in Apostolàtum, o-

peràtus est et mihi inter gentes: et cognovèrunt gràtiam, quæ data est mihi a Christo Dòmino.

Ps. de Comm. Apost. [3].

Ant. Scio cui crèdidi, et certus sum, quia potens est depòsitum meum servàre in illum diem, justus judex.

Ant. Mihi vìvere Christus est, et mori lucrum: gloriàri me opòrtet in cruce Dòmini nostri Jesu Christi.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum.

De Actibus Apostolòrum.

Lectio I. Cap. 9.

Saulus adhuc spirans minàrum et cædis in discìpulos Dòmini, accèssit ad prìncipem Sacerdòtum, et pètiit ab eo epìstolas in Damàscum ad synagògas: ut si quos invenìsset hujus viæ viros ac mulìeres, vinctos perdùceret in Jerùsalem. Et cum iter fàceret, còntigit ut appropinquàret Damàsco: et sùbito circumfùlsit eum lux de cœlo. Et cadens in terram audìvit vocem dicèntem sibi: Sàule, Sàule, quid me persèqueris? Qui dixit: Quis es, Dòmine? Et ille: Ego sum Jesus, quem tu persèqueris. Durum est tibi contra stìmulum calcitràre.

℟. Qui operàtus est Petro in Apostolàtum, operàtus est et mihi inter gentes: * Et cognovèrunt gràtiam Dei, quæ data est mihi. ℣. Gràtia Dei in me vàcua non fuit, sed gràtia ejus semper in me manet. Et.

Lectio II.

Et tremens ac stupens dixit: Dòmine, quid me vis fàcere? Et Dòminus ad eum: Surge, et ingrèdere civitàtem, et ibi dicètur tibi quid te opòrteat fàcere. Viri autem illi qui comitabàntur cum eo, stabant stupefàcti, audièntes quidem vocem, nèminem autem vidèntes. Surrèxit autem Sàulus de terra, apertìsque òculis, nihil vidèbat. Ad manus autem illum trahèntes, introduxèrunt Damàscum. Et erat ibi tribus dièbus non videns, et non manducàvit, neque bibit.

℟. Bonum certàmen certàvi, cursum consummàvi, fidem servàvi: * Ideòque repòsita est mihi coròna justìtiæ. ℣. Scio cui crèdidi, et certus sum, quia potens est depòsitum meum servàre in illum diem. Ideòque.

Lectio III.

Erat autem quidam discìpulus Damàsci, nòmine Ananìas: et dixit ad illum in visu Dòminus: Ananìa. At ille ait: Ecce ego, Dòmine. Et Dòminus ad eum: Surge, et vade in vicum, qui vocàtur Rectus: et quære in domo Judæ Sàulum nòmine Tarsènsem: ecce enim orat. [Et vidit virum Ananìam nòmine, introeùntem, et imponèntem sibi manus, ut visum recìpiat]. Respòndit autem Ananìas: Dòmine, audìvi a multis de viro hoc, quanta mala fècerit sanctis tuis in Jerùsalem: et hic habet potestàtem a princìpibus sacerdòtum alligàndi omnes qui ìnvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dòminus: Vade, quòniam vas electiònis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gèntibus, et règibus, et filiis Israel. Ego enim ostèndam illi quanta opòrteat eum pro nòmine meo pati.

℟. Repòsita est mihi coròna justìtiæ: * Quam reddet mihi Dòminus in illum diem, justus judex. ℣. Scio cui crèdidi, et certus sum, quia potens est depòsitum meum servàre in illum diem. Quam. Glòria Patri. Quam.

In 2. Nocturno.

Ant. Tu es vas electiònis, sancte Pàule Apòstole, prædicàtor veritàtis in univèrso mundo.

Ant. Magnus sanctus Pàulus, vas electiònis, vere digne est glorificàndus, qui et mèruit thronum duodècimum possidère.

Ant. Bonum certàmen certàvi, cursum consummàvi, fidem servàvi.

℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 14. de Sanctis.

Lectio IV.

Hodie de Actibus Apostolòrum lèctio hæc pronuntiàta est, ubi Pàulus Apòstolus ex persecutòre Christianòrum, annuntiàtor factus est Christi. Prostràvit enim Christus persecutòrem, ut fàceret Ecclèsiæ Doctòrem: percùtiens eum, et sanans, occìdens, et vivìficans: occìsus agnus a lupis, et fàciens agnos de lupis. Ita enim in præclàra prophetìa, cum Jacob Patriàrcha benedìceret filiis suis [præsèntes tangens, futùra prospìciens], prædìctum erat, quod in Pàulo còntigit. Erat autem Pàulus, sicut ipse te-

stàtur, de tribu Bènjamin. Cum autem Jacob benedìcens fìlios suos, venìsset ad benedicèndum Bènjamin, ait de illo: Bènjamin lupus rapax.

℟. Tu es vas electiònis, sancte Pàule Apòstole, prædicàtor veritatis in univèrso mundo: * Per quem omnes gentes cognovèrunt gràtiam Dei. ℣. Intercède pro nobis ad Deum, qui te elègit. Per.

Lectio v.

Quid ergo? lupus rapax semper? Absit; sed qui mane rapit prædam, ad vesperam dìvidit escas. Hoc in Apòstolo Pàulo implètum est, quia et de illo dictum erat. Jam, si placet, audiàmus illum mane rapièntem, ad vèsperam escas dividèntem. Mane et vèspere pòsita sunt pro eo, ac si dicerètur, prius, et pòstea. Sic ergo accipiàmus: Prius ràpiet, pòstea dìvidet escas. Attèndite raptòrem: Sàulus, inquit, accèptis epìstolis a princìpibus sacerdòtum, ibat, ut ubicùmque invenìret Christiànos, ad sacerdòtes attràheret, et addùceret ùtique punièndos.

℟. Gràtia Dei sum id quod sum: * Et gràtia ejus in me vàcua non fuit, sed semper in me manet. ℣. Qui operàtus est Petro in Apostolàtum operàtus est et mihi inter gentes. Et.

Lectio vi.

Ibat spirans, et anhèlans cædes, hoc est, mane ràpiens. Nam et quando lapidàtus est Stèphanus primus martyr pro nòmine Christi, evidèntius àderat et Sàulus, et sic àderat lapidàntibus, ut non ei sufficeret, si tantum suis mànibus lapidàret. Ut enim esset in òmnium lapidantium mànibus, ipse òmnium vestimènta servàbat: magis sæviens omnes adjuvàndo, quam suis mànibus lapidàndo. Audìvimus, mane ràpiet: videàmus ad vèsperam quàliter dividat escas. Voce Christi prostràtus de cœlo, et accipiens dèsuper interdictum jam sævièndi, cècidit in fàciem suam, prius prosternèndus, pòstea erigèndus: prius percutièndus, pòstea sanàndus.

℟. Sàulus qui et Pàulus, magnus prædicàtor, * A Deo confortàtus convalescèbat, et confundèbat Judæos. ℣. Ostèndens quia hic est Christus Fìlius Dei. A Deo. Glòria Patri. A Deo.

In 3. Nocturno

Ant. Sàulus, qui et Pàulus, magnus prædicàtor, a Deo confortàtus convalescèbat, et confundèbat Judæos.

Ant. Ne magnitùdo revelatiònum extòllat me, datus est mihi stìmulus carnis meæ, àngelus sàtanæ, qui me colaphìzet; propter quod ter Dòminum rogàvi ut auferrètur a me, et dixit mihi Dòminus: Sùfficit tibi, Pàule, gràtia mea.

Ant. Repòsita est mihi coròna justìtiæ, quam reddet mihi Dòminus in illa die justus judex.

℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

Homilia in Evang. Ecce nos relìquimus, de Comm. 2. loco [19].

℟. vii. Sancte Pàule Apòstole, prædicàtor veritàtis, et Doctor gèntium, * Intercède pro nobis ad Deum, qui te elègit, ut digni efficiàmur gràtia Dei. ℣. Tu es vas electiònis, sancte Pàule, Apòstole, prædicàtor veritàtis. Intercède.

℟. viii. Damàsci, præpòsitus gentis Arètæ regis vòluit me comprehèndere: * Et a fràtribus per murum demìssus sum in sporta: * Et sic evàsi manus ejus in nòmine Dòmini. ℣. Deus et Pater Dòmini nostri Jesu Christi scit quia non mèntior. Et a. Glòria Patri. Et sic.

AD LAUDES

et per Horas Ant.

1. Ego plantàvi * Apòllo rigàvit, Deus autem incremèntum dedit, allelùja.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Libènter gloriàbor * in infirmitàtibus meis, ut inhàbitet in me virtus Christi.

3. Gràtia Dei * in me vàcua non fuit, sed gràtia ejus semper in me manet.

4. Damàsci, præpòsitus * gentis Arètæ regis vòluit me comprehèndere: a fràtribus per murum demìssus sum in sporta, et sic evàsi manus ejus in nòmine Dòmini.

5. Ter virgis cæsus sum, * semel lapidàtus sum, ter naufràgium pèrtuli pro Christi nòmine.

Capitulum. Act. 9.

Saulus adhuc spirans minàrum et cædis in discìpulos Dòmini, accèssit ad prìncipem Sacerdòtum, et pètiit ab eo epìstolas in Damàscum ad synagògas: ut si quos invenìsset hujus viæ vi-

ros ac mulìeres, vinctos perdùceret in Jerùsalem.
Hymnus. Exùltet orbis, de Comm. Apost. [14].
℣. Tu es vas electiònis, sancte Pàule Apòstole. ℟. Prædicàtor veritàtis in univèrso mundo.
Ad Bened. Ant. Vos, qui secùti estis me, sedèbitis super sedes, judicàntes duòdecim tribus Israel, dicit Dòminus.

Oratio.

Deus, qui univèrsum mundum beàti Pàuli Apòstoli prædicatiòne docuìsti: da nobis, quæsumus, ut qui ejus hòdie Conversiònem còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.
Et fit com. S. Petri, ut supra in I. Vesp., 533.

AD TERTIAM

Capit. Sàulus, ut supra.
℟. br. In omnem terram * Exìvit sonus eòrum. In. ℣. Et in fines orbis terræ verba eòrum. Exìvit. Glòria Patri. In. ℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

AD SEXTAM

Capit. Act. 9. b.

Surrexit autem Sàulus de terra, apertìsque òculis nihil vidèbat. Ad manus autem illum trahèntes, introduxèrunt Damàscum. Et erat ibi tribus dièbus non videns, et non manducàvit neque bibit.
℟. br. Constìtues eos prìncipes * Super omnem terram. Constìtues. ℣. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine. Super. Glòria Patri. Constìtues. ℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

AD NONAM

Capitulum. Act. 9. d.

Saulus autem multo magis convalescèbat et confundèbat Judæos, qui habitàbant Damàsci, affìrmans quòniam hic est Christus.
℟. br. Nimis honoràti sunt * Amìci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortàtus est principàtus eòrum. Amìci. Glòria Patri. Nimis. ℣. Annuntiavèrunt òpera Dei. ℟. Et facta ejus intellexèrunt.
Ad Vesperas. Ant. et Capit. de Laud., Psalmi ut in II. Vesperis Apost. [15].
Hymnus Egrègie, et ℣. Tu es vas, ut in I. Vesperis, 533.
Ad Magnif. Ant. Sancte Pàule Apòstole, prædicàtor veritàtis, et Doctor gèntium, intercède pro nobis ad Deum, qui te elègit.
Com. S. Petri, 533. Et S. Polycarpi, ut infra.

DIE XXVI. JANUAR.

In Festo

S. Polycarpi Episc. et Mart.

Duplex. Oratio.

Deus, qui nos beàti Polycàrpi, Màrtyris tui atque Pontìficis, annua solemnitàte lætìficas; concède propìtius, ut, cujus natalìtia còlimus, de ejùsdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per Dòminum.
In I. Noct. Lect. de Script. occurr.

In 2. Nocturno

Ex libro sancti Hierònymi Presbyteri de Scriptòribus ecclesiàsticis.

Lectio IV.

Polycarpus, Joànnis Apòstoli discìpulus, et ab eo Smyrnæ Epìscopus ordinàtus, totìus Asiæ princeps fuit: quippe qui nonnùllos Apostolòrum, et eòrum, qui vìderant Dòminum, magìstros habùerit, et vìderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiònes, sub Imperatòre Antonìno Pio, Ecclèsiam in Urbe regènte Anicèto, Romam venit: ubi plùrimos credèntium, Marciònis et Valentìni persuasiòne decèptos, redùxit ad fidem. Cumque ei fortùito òbviam fuìsset Màrcion, et dìceret: Cognòscis nos? respòndit: Cognòsco primogènitum diàboli. Pòstea vero, regnànte Marco Antonìno et Lùcio Aurèlio Còmmodo, quarta post Nerònem persecutiòne, Smyrnæ sedènte Procònsule, et univèrso pòpulo in amphitheàtro advèrsus eum personànte, igni tràditus est. Scripsit ad Philippènses valde ùtilem epìstolam, quæ usque hòdie in Asiæ convèntu lègitur.
℟. Honèstum fecit.
Lectio V. Prìncipes persecùti. Lectio VI. Vere frustra, de Comm. 2. loco [36] cum ℞℞. v. et vi.
In III. Nocturno Homilia in Evang. Nihil est opèrtum, de Comm. 3. loco [39].
Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE XXVII. JANUAR.

In Festo

S. Joannis Chrysostomi Episc., Conf. et Eccl. Doct.

Duplex

In Hymno, Iste Confèssor, m. t. v.
In utrisque Vesperis ad Magnificat, Ant. O Do-

ctor òptime, Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàte Joànnes Chrysòstome, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Ecclesiam tuam, quæsumus Dòmine, gràtia cœlèstis amplìficet: quam beàti Joànnis Chrysòstomi, Confessòris tui atque Pontìficis, illustràre voluìsti gloriòsis mèritis et doctrìnis. Per Dòminum.

Pro com. s. Polycarpi, Ant. Qui vult. ℣. Justus. Oratio, Deus, qui nos, 539.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Joannes Antiochènus, propter àureum eloquèntiæ flumen cognomènto Chrysostomus, a forènsibus et sæculàribus stùdiis ad divìnas lìtteras summa cum ingènii et indùstriæ laude, se còntulit. Itaque sacris initiàtus, ac Prèsbyter Antiochènæ Ecclèsiæ factus, mòrtuo Nectàrio, Arcàdii imperatòris òpera, invìtus Constantinopolitànæ Ecclèsiæ præfìcitur. Quo suscèpto pastoràli mùnere, depravàtos mores, et nobiliòrum hòminum vivèndi licèntiam vehemèntius objurgàre cœpit. Qua ex libertate magnam multòrum sùbiit invìdiam. Apud Eudòxiam ètiam, quod eam propter Callìtropæ vìduæ pecùniam, et altèrius vìduæ agrum reprehendìsset, gràviter offèndit.
℟. Invèni David.

Lectio v.

Quare àliquot Episcopòrum acto Chalcèdone convèntu, quo ipse vocàtus ire nòluit, quod nec legìtimum concìlium, nec pùblicum esse dìceret, nitènte in primis ipsa contra Chrysòstomum Eudòxia, ejìcitur in exìlium: sed pàulo post propter ejus desidèrium seditiòne pòpuli facta, admiràbili civitàtis plausu ab exìlio revocàtur. Verum cum pèrditos mores increpàre non desìsteret, et ad argènteam Eudòxiæ stàtuam in foro sanctæ Sophìæ ludos fìeri prohibèret, conspiratiòne inimicorum Episcopòrum ìterum exulàre cògitur, vìduis et egèntibus òmnibus commùnis parèntis ejectiònem lugèntibus. In exìlio Chrysòstomus incredìbile est et quanta mala perpèssus sit, et quam multos ad Jesu Christi fidem convèrterit.
℟. Pòsui adjutòrium

Lectio vi.

Verum, dum Concìlio Romæ hàbito decrèto Innocèntii Primi Pontìficis restituìtur, a milìtibus qui eum custodièbant, miris in itìnere malis et calamitàtibus affìcitur. Cumque per Armèniam ducerètur, sanctus Basilìscus Martyr, in cujus templo àntea oràverat, noctu sic eum affàtus est: Joànnes frater, cràstinus dies nos loco conjùnget. Quare postrìdie sumpto Eucharistìæ Sacramènto, seque crucis signo mùniens, ànimam Deo rèddidit, dècimo octàvo Kaléndas Octòbris. Quo mortuo, horrìbilis grando Constantinòpoli cècidit, et quatrìduo Augùsta cessit e vita. Ejus corpus insìgni pompa et hòminum multitùdine celebràtum, Theodòsius Arcàdii fìlius Constantinòpolim portàndum, et honorìfice sepelièndum curàvit, sexto Kalèndas Februàrii: cujus ètiam relìquias veneràtus, parèntum suòrum vèniam pètiit: quod deìnde Romam translàtum, in Basìlica Vaticàna cònditum est. Multitùdinem, pietàtem, ac splendòrem conciònum ceterorùmque ejus scriptòrum, interpretàndi ètiam ratiònem, et inhærèntem sentèntiæ sacròrum libròrum explanatiònem, omnes admiràntur, dignùmque exìstimant, cui Pàulus Apòstolus, quem ille mirìfice còluit, scribènti et prædicànti multa dictàsse videàtur.
℟. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Com. Doct. 3. loco [79].

In II. Vesperis, fit com. sequentis.

DIE XXVIII. JANUARII

S. Agnetis Virg. Mart. secùndo.

Pro com. Ant. Stans a dextris ejus agnus nive candìdior, Christus sibi sponsam et màrtyrem consecràvit. ℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède, et regna.

Oratio.

Deus, qui nos annua beàtæ Agnètis, Vìrginis et Màrtyris tuæ, solemnitàte lætìficas: da, quæsumus, ut quam veneràmur offìcio, ètiam piæ conversatiònis sequàmur exèmplo. Per Dòminum.

Ad Matutinum, Invitatorium et Hymnus de Comm. Virg. [104].

Nocturnum Feriæ occurrentis, ℣. et duo ℟℟.

ex Nocturnis Festi, eo ordine. quo sumuntur ℟℟. ex Communibus Sanctorum in aliis Festis Simplicibus.

Lectio III.

BEATA Agnes, paréntibus ad ejus sepùlcrum assìdue vigilàntibus, quadam nocte choro vìrginum comitàta cum apparuìsset, sic ad eos locùta dìcitur: Ne me, paréntes, mòrtuam lugeàtis nam una cum his virgìnibus vivo apud illum in cœlis, quem in terris tota mente dilèxi. Cum àliquot post annos Constàntia, Costantìni Imperatòris fìlia, insanàbili ùlceri medicìnam quærens, nondum Christiàna, ad idem sepùlcrum accessìsset: obdormìscens sibi audìre visa est vocem hanc Agnètis: Constànter age, Constàntia: crede in Jesum Christum Fìlium Dei, qui te sanam fàciet. Quæ sanàta, paulo post una cum multis ex famìlia Imperatòris baptìsmum suscìpiens, ibi Ecclèsiam nòmine beàtæ Agnètis ædificàvit.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes et Horas, Ant. et reliqua ut in die Festo, 526, præter Orationem, quæ dicitur ut supra, et post Nonam nihil amplius fit de ea.

DIE XXIX. JANUARII

In Festo

S. FRANCISCI SALESII Episc., Conf. et Doct.

Duplex.

In Hymno m. t. v.

Oratio.

DEUS, qui ad animàrum salùtem beàtum Franciscum, Confessòrem tuum atque Pontìficem, òmnibus òmnia factum esse voluìsti: concède propìtius, ut caritàtis tuæ dulcèdine perfùsi, ejus dirigèntibus mònitis, ac suffragàntibus mèritis, ætèrna gàudia consequàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones Sapièntiam de Com. Doctorum.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

FRANCISCUS in òppido Salèsio, unde famìliæ cognòmen, piis et nobìlibus paréntibus natus, a tèneris annis futùræ sanctitàtis indìcia præbuit, morum innocèntia et gravitàte. Adolèscens liberàlibus disciplìnis erudìtus, mox Philosophìæ ac Theologìæ Parìsiis òperam dedit: et ne quid sibi deèsset ad ànimi cultùram, Juris utriùsque làuream summa cum laude Patàvii obtìnuit. In sacra æde Lauretàna perpètuæ virginitàtis votum, quo pridem Parìsiis se obstrìnxerat, innovàvit: a cujus virtùtis propòsito nullis unquam dæmonum fràudibus, nullis sensuum illècebris pòtuit dimovèri.

℟. Invèni David.

Lectio V.

RECUSATA in Sabàudiæ Senàtu amplìssima dignitàte, clericàli milìtiæ nomen dedit: tum sacerdòtio initiàtus, et Genevènsis Ecclèsiæ præpositùram adèptus, ejus mùneris partes àdeo perfècte explèvit, ut eum Granèrius Epìscopus vindicàndis ab hæresi Calviniàna Chaballicènsibus, aliìsque Genèvæ finìtimis pòpulis, divìni verbi prædcònem destinàrit. Quam expeditiònem àlacri ànimo suscìpiens, aspèrrima quæque perpèssus est, sæpe ab hærèticis conquisìtus ad necem, variìsque calùmniis et insìdiis vexàtus. Sed inter tot discrìmina et agònes insuperàbilis ejus constàntia semper enìtuit: Deìque ope protèctus septuagìnta duo mìllia hæreticòrum ad Cathòlicam fidem reduxìsse dìcitur, inter quos multi nobilitàte et doctrìna insìgnes numeràntur.

℟. Posui adjutòrium.

Lectio VI.

MORTUO Granèrio, qui eum sibi coadjutòrem decèrni curàverat, Epìscopus consecràtus, sanctitàtis suæ ràdios circumquàque diffùdit, zelo Ecclesiàsticæ disciplìnæ, pacis stùdio, misericòrdia in pàuperes, omnìque virtùte conspìcuus. Ad divìni cultus augmèntum novum Ordinem sanctimoniàlium instìtuit, a Visitatiòne beàtæ Vìrginis nuncupàtum, sub règula sancti Augustìni; cui àddidit constitutiònes sapièntia, discretiòne, et suavitàte miràbiles. Suis ètiam scriptis, cœlèsti doctrìna refèrtis, Ecclèsiam illustràvit, quibus iter ad Christiànam perfectiònem tutum et planum demònstrat. Annum dènique agens quinquagèsimum quintum, dum e Gàllia Annèsium regrèditur, post Sacrum in die sancti Joànnis Evengelìstæ Lugdùni celebràtum, gravi morbo corrèptus, sequènti die migràvit in cœlum, anno Dòmini millèsimo sexcentèsimo vigèsimo secùndo. Ejus corpus Annèsium delàtum, in Ecclèsia Moniàlium dicti Ordinis honorìfice cònditum fuit, cœpìtque statim miràculis clarèscere. Quibus rite probàtis, ab Alexàn-

dro Sèptimo Pontìfice Màximo in Sanctòrum nùmerum relàtus est, assignàta ejus festivitàti die vigèsima nona Januàrii; et a Summo Pontìfice Pio Nono ex Sacròrum Rìtuum Congregatiònis consùlto Universàlis Ecclèsiæ Doctor fuit declaràtus.

℟. Iste est qui.

In III. Nocturno Homilia de Com. Doct. 1. loco [77]. In 2. Vesp. com. sequentis.

DIE XXX. JANUARII

In Festo S. Martinæ Virg. et Mart.

Semiduplex.

In 1. vel 2. Vesperis, quando dicendæ sunt, dicitur Hymnus Martìnæ cèlebri, usque ad Quærit præmia, et in fine A nobis àbigas. Ad Matutinum autem incipitur tantum a Non illam, usque in finem.

Oratio.

Deus, qui inter cètera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius, ut qui beàtæ Martìnæ, Vìrginis et Màrtyris tuæ, natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

Ad Matutinum, si in 1. Vesperis dictum non fuit Hymnus Martìnæ cèlebri, dicitur ut sequitur.

Hymnus

Martinæ cèlebri plàudite nòmini,
Cives Romùlei, plàudite glòriæ:
Insìgnem mèritis dìcite vìrginem,
Christi dìcite màrtyrem.

Hæc dum conspìcuis orta parèntibus,
Inter delìcias, inter amàbiles
Luxus illècebras, dìtibus àffluit
Faustæ munèribus domus.

Vitæ despìciens còmmoda, dèdicat,
Se rerum Dòmino, et munìfica manu.
Christi paupèribus distrìbuens opes,
Quærit præmia Cœlitum.

Non illam crùcians ùngula, non feræ,
Non virgæ horrìbili vùlnere cònmovent,
Hinc lapsi e Sùperum sèdibus Angeli
Cœlèsti dape rècreant.

Quin et depòsita sævìtie, leo
Se rictu plàcido pròjicit ad pedes:
Te, Martìna, tamen dans glàdius neci
Cœli cœtibus ìnserit.

Te thuris rèdolens ara vapòribus,
Quæ fumat, prècibus jùgiter ìnvocat,
Et falsum pèrimens auspìcium, tui
Delet nòminis òmine.

A nobis àbigas lùbrica gàudia
Tu, qui martyribus, dexter ades, Deus
Une et Trine: tuis da fàmulis jubar,
Quo clemens ànimos beas. Amen.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Martina virgo Romàna, patre consulàri, illùstri gènere nata, tèneris adhuc annis orbàta parèntibus, Christiànæ pietàtis ardòre succènsa, divìtias, quibus affluèbat, mira in pàuperes liberalitàte distrìbuit. Sub Alexàndro Prìncipe, cum deos inànes còlere juberètur, immàne fàcinus summa libertàte detestàtur. Quapròpter ìterum atque ìterum affècta verbèribus, uncis, ùngulis fèrreis, testàrum fragmèntis laceràta, acutìssimis glàdiis membràtim concìsa, àdipe fervènti perùncta, demum in amphithèatro damnàtur ad bèstias: a quibus illæsa divìnitus evàdens, in ardèntem rogum injècta, incòlumis pari benefìcio servàtur.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

Ex ejus tortòribus nonnùlli miràculi novitàte corrèpti, Dei aspirànte gràtia, Christi fidem amplèxi, post cruciàtus gloriòsam martyrii palmam càpitis abscissiòne promeruère. Ad ejusdem preces nunc terræmòtibus exòrtis, nunc ìgnibus e cœlo tonànte delàpsis, deòrum templa propsis, deòrum templa prostràta sunt, et simulàcra consùmpta. Intèrdum ex vulnèribus lac cum sànguine erùpit, splendòrque nitidìssimus, ac suavìssimus odor e còrpore emanàvit: intèrdum sublìmis règia in sede divìnis làudibus una cum Cœlìtibus interèsse visa est.

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio vi.

Hisce prodìgiis, ejùsque in primis constàntia àcriter permòtus judex, caput vìrgini amputàri præcèpit: qua perèmpta, auditàque de cœlo voce, qua ad Sùperos evocabàtur, Urbs tota contrèmuit, ac multi idolòrum cultòres ad Chri-

sti fidem convèrsi sunt. Sacrum Martìnæ corpus, sedènte sancto Urbàno Primo, martyrio affèctum, Urbàno Octàvo Pontìfice Màximo, in pervetùsta ejùsdem Ecclèsia, ad Mamertìnum càrcerem, in Capitolìni clivi radìcibus, cum sanctòrum Màrtyrum Concòrdii, Epiphànii, et sociòrum corpòribus repèrtum, eòdem loco in meliòrem formam redàcto, atque decèntius ornàto, magno pòpuli concùrsu, totìus Urbis lætìtia, solèmni ritu ac pompa repòsitum est.
℟. Afferèntur regi.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sìmile erit regnum cœlòrum decem virgìnibus [114].

AD LAUDES

Hymnus

Tu natàle solum pròtege, tu bonæ
Da pacis rèquiem Christìadum plagis:
Armòrum strèpitus, et fera prælia
In fines age Tràcios:
Et regum sòcians àgmina sub Crucis
Vexìllo, Sòlymas nèxibus èxime,
Vindèxque innòcui sànguinis hòsticum
Robur fùnditus èrue.

Tu nostrum còlumen, tu decus ìnclytum,
Nostràrum obsèquium rèspice mèntium:
Romæ vota libens èxcipe, quæ pio
Te ritu canit, et colit.

A nobis àbigas lùbrica gàudia
Tu, qui martyribus dexter ades, Deus
Une et Trine; tuis da fàmulis jubar,
Quo clemens ànimos beas. Amen.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Benedictus, Ant. Sìmile est * regnum cœlòrum hòmini negotiatòri quærènti bonas margarìtas: invènta una pretiòsa, dedit òmnia sua, et comparàvit eam.

Oratio. Deus, qui inter, 544.

Vesperæ de sequenti.

DIE XXXI. JANUARII

In Festo S. Petri Nolasci Confessòris

Duplex.

In Hymno m. t. v.

Oratio.

Deus, qui in tuæ caritàtis exèmplum, ad fidèlium redemptiònem sanctum Petrum Ecclè-

siam tuam nova prole fœcundàre divìnitus docuìsti: ipsìus nobis intercessiòne concède a peccàti servitùte solùtis, in cœlèsti pàtria perpètua libertàte gaudère. Qui vivis et regnas.

Deinde fit com. s. Martìnæ Virginis. Ant. Veni. ℣. Diffùsa. Oratio Deus, qui inter, 544.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Petrus Nolàscus, Recàudi prope Carcassònam in Gàllia nòbili gènere natus, singulàri erga pròximum caritàte excèlluit. Cujus virtùtis præsàgium fuit, quod cum adhuc in cunàbulis vagìret infans, exàmen apum ad eum convolàvit, et favum mellis in ejus dèxtera constrùxit. Adolèscens parèntibus orbàtus, Albigènsium hæresim, quæ tunc in Gàllia grassabàtur, èxecrans, divèndito patrimònio, in Hispàniam secèssit: et apud beàtam Vìrginem Montis Serràti votum, quo pridem se obstrìnxerat, exòlvit. Tum Barcinònam pergens, cum Christi fidèlibus ab hòstium servitùte redimèndis omnem pecùniam consumpsìsset, seìpsum pro iis liberàndis venum ire, aut in illòrum vìncula sùffici cùpere dictitàbat.
℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Quam gratum Deo fùerit hoc sancti viri desidèrium, sùbsequens declaràvit evèntus: nam noctu orànti, et de Christianòrum in captivitàte degèntium subsìdio multa ànimo volvènti, beàta Virgo appàrens, Fìlio suo sibìque acceptìssimum fore suggèssit, si ad sui honòrem Religiosòrum Ordo instituerètur, quibus præcìpue esset cura captìvos ab infidèlium tyrànnide liberàre. Huic cœlèsti mònito ìllico obtèmperans, una cum sancto Raymùndo de Pènnafort, et Jacòbo primo Rege Arragòniæ, de eàdem re a Dei Genitrìce ipsa nocte præmònitis, Religiònem beàtæ Marìæ de Mercède Redemptiònis Captivòrum instìtuit: sodàlibus suis quarto voto obstrìctis manèndi in pignus sub paganòrum potestàte, si pro Christianòrum liberatiòne opus fùerit. ℟. Amàvit.

Lectio vi.

Edito virginitàtis voto, illibàtam perpètuo ca-

stitàtem servàvit. Patièntia, humilitàte, abstinèntia, ceterìsque virtùtibus mirabìliter enìtuit. Prophetiæ dono illùstris, futùra prædìxit: inter quæ màxime celebràtur, quod Jacòbus rex Valèntiam a Mauris occupàtam expugnàverit, accèpta prius ab eo obtinèndæ victòriæ securitàte. Angeli Custòdis, ac Deìparæ Vìrginis frequènti apparitiòne recreabàtur. Sènio tandem confèctus, de imminènti morte cèrtior factus, in morbum ìncidit, sanctìsque refèctus Sacramèntis, fratres suos ad caritàtem erga captìvos cohortàtus, et Psalmum, Confitèbor tibi, Dòmine, in toto corde meo, devotìssime rècitans, ad illa verba, Redemptiònem misit Dòminus pòpulo suo, spìritum Deo rèddidit mèdia nocte Vigìliæ Nativitàtis Dòmini, anno millèsimo ducentèsimo quinquagèsimo sexto. Cujus festivitàtem Alexànder Sèptimus die trigèsima prima Januàrii celebràri præcèpit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilìa de Com. 2. loco [96].

Vesperæ a Capit. de sequenti.

Festa Februarii.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE I. FEBRUARII

In festo

S. Ignatii Episc. et Mart.

Duplex. Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnìpotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti Ignàtii Màrtyris tui atque Pontìficis intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

Com. s. Petri Nolasci Conf. Ant. Hic vir. ℣. Justum.

Oratio. Deus, qui, 546.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Ex libro sancti Hierònymi Presbyteri de Scriptòribus Ecclesiàsticis.

Lectio IV.

Ignatius Antiochènæ Ecclèsiæ tèrtius post Petrum Apòstolum Epìscopus, commovènte persecutiònem Trajàno, damnàtus ad bèstias, Romam vinctus mìttitur. Cumque nàvigans Smyrnam venìsset, ubi Polycàrpus audìtor Joànnis, Epìscopus erat, scripsit unam epìstolam ad Ephèsios, àlteram ad Magnesiànos, ter-

tiam ad Trallènses, quartam ad Romànos: et inde egrèdiens scripsit ad Philadèlphios, et ad Smyrnæos, et pròpriam ad Polycàrpum, commèndans illi Antiochènsem Ecclèsiam: in qua et de Evangèlio, quod nuper a me translàtum est, super persòna Christi ponit testimònium.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Dignum autem vidètur, quia tanti viri fècimus mentiònem, et de epìstola ejus, quam ad Romànos scribit, pauca pònere. De Syria usque ad Romam pugno ad bèstias in mari et in terra, nocte dièque ligàtus cum decem leopàrdis, hoc est milìtibus, qui me custòdiunt: quibus et cum benefèceris, pejòres fiunt. Inìquitas autem eòrum, mea doctrìna est: sed non idcìrco justificàtus sum. Utinam fruar bèstiis, quæ mihi sunt præparàtæ! quas et oro mihi velòces esse ad intèritum, et ad supplìcia, et àllici ad comedèndum me, ne sicut et aliòrum Màrtyrum, non àudeant corpus attìngere. Quod si venìre nolùerint, ego vim fàciam, ego me urgèbo, ut dèvorer. Ignòscite mihi, filìoli: Quid mihi prosit, ego scio. ℟. Desidèrium.

Lectio VI.

Nunc incìpio Christi esse discìpulus, nihil de his, quæ vidèntur, desìderans, ut Jesum Christum invèniam. Ignis, crux, bèstiæ, confràctio òssium membròrum divìsio, et totìus còrporis contrìtio, et tota tormènta diàboli in me vèniant: tantum ut Christo fruar. Cumque jam damnàtus esset ad bèstias, et ardòre patièndi rugièntes audìret leònes, ait: Frumèntum Christi sum, dèntibus bestiàrum molar, ut panis mundus invèniar. Passus est anno undècimo Trajàni. Relìquiæ còrporis ejus Antiochìæ jacent extra portam Daphnìticam, in cœmetèrio. ℟. Stola.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. cap. 12. d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi granum frumènti cadens in terram, mòrtuum fùerit, ipsum solum manet. Et rèliqua.

Homilìa s. Augustìni Ep.

Tract. 51. in Joann.

Ipse Dòminus Jesus erat granum mortificàndum et multiplicàndum:

mortificàndum infidelitàte Judæòrum, multiplicàndum fide populòrum. Jam vero exhòrtans ad passiònis suæ sectànda vestìgia: Qui amat, inquit, ànimam suam, perdet eam. Quod duòbus modis intèlligi potest. Qui amat, perdet: id est, si amas, perdes. Si cupis vitam tenère in Christo, noli mortem timère pro Christo. Item àlio modo: Qui amat ànimam suam, perdet eam; noli amàre, ne perdas; noli amàre in hac vita, ne perdas in ætèrna vita.

℟. Coròna àurea super caput ejus, * Exprèssa signo sanctitàtis, glòria honòris, et opus fortitùdinis. ℣. Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis, posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso. Exprèssa.

Lectio VIII.

Hoc autem, quod postèrius dixi, magis habère vidètur Evangèlicus sensus. Sèquitur enim: Et qui odit ànimam suam in hoc mundo, in vitam ætèrnam custòdit eam. Ergo quod supra dictum est, Qui amat [subintellìgitur, in hoc mundo], ipse ùtique perdet: qui autem odit [ùtique in hoc mundo], in vitam ætèrnam ipse custòdit eam. Magna et mira sentèntia, quemàdmodum sit hòminis in ànimam suam amor ut pèreat, òdium ne pèreat. Si male amàveris, tunc odìsti: si bene òderis, tunc amàsti. Felìces qui odèrunt custodièndo, ne perdant amàndo!

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nòmine sànguinem suum fudit: * Qui minas jùdicum non tìmuit, nec terrènæ dignitàtis glòriam quæsìvit, sed ad cœlèstia regna pervènit. ℣. Justum deduxit Dòminus per vias rectas, et ostèndit illi regnum Dei. Qui. Glòria Patri. Qui.

Lectio IX.

Sed vide ne tibi subrèpat, ut teìpsum velis interìmere, sic intelligèndo quod debes odìsse in hoc mundo ànimam tuam. Hinc enim quidam malìgni atque pervèrsi hòmines, et in seìpsis crudeliòres et sceleratiòres homicìdæ, flammis se donant, aquis se præfòcant; præcipìtio se collìdunt, et pèreunt. Hoc Christus non dòcuit: immo ètiam diàbolo præcipìtium suggerènti respòndit: Redi retro, sàtanas: scriptum est: Non tentàbis Dòminum Deum tuum. Petro autem dixit, signìficans qua morte clarificatùrus erat Deum: Cum esses junior, cingèbas te, et ambulàbas quo volèbas: cum autem senùeris, alter te cinget, et feret quo tu non vis. Ubi satis exprèssit, non a seìpso, sed ab àlio debère occìdi, qui vestìgia sèquitur Christi.

Te Deum laudàmus, 19.

Vesperæ de sequenti.

DIE II. FEBRUARII

In Festo Purificationis B. M. V.

Duplex 2. class.

Si hoc Festum inciderit in aliquam Dominicam privilegiatam transfertur in Feriam II. tamquam in sedem propriam, translato quocumque Festo, Duplici ex major. aut alicujus Doctoris Eccles., etiam æqualis, non tamen altioris ritus.

De alio autem Festo Duplici minori vel de Semid. occurr. fit comm. in utrisq. Vesp. et Laud. cum IX. Lectione historica.

Ad Vesperas, Ant.

1. O admiràbile commèrcium! Creàtor gèneris humàni, animàtum corpus sumens, de Vìrgine nasci dignàtus est: et procèdens homo sine sèmine, largìtus est nobis suam Deitàtem.

Ps. ut in Festis B. M. V.

2. Quando natus es ineffabìliter ex Vìrgine, tunc implètæ sunt Scriptùræ: sicut plùvia in vellus descendìsti, ut salvum fàceres genus humànum: te laudàmus, Deus noster.

3. Rubum, quem víderat Mòyses incombùstum, conservàtam agnòvimus tuam laudàbilem virginitàtem: Dei Gènitrix, intercède pro nobis.

4. Germinàvit radix Jesse, orta est stella ex Jacob, Virgo pèperit Salvatòrem, te laudàmus, Deus noster.

5. Ecce Marìa gènuit nobis Salvatòrem, quem Joànnes videns exclamàvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàta mundi, allelùja.

Capit. Malach. 3.

Ecce ego mitto Angelum meum, et præparàbit viam ante fàciem meam. Et statim vèniet ad templum sanctum suum Dominàtor quem vos quæritis, et Angelus testamènti quem vos vultis.

Hymn. Ave, maris, [159].

℣. Respònsum accèpit Sìmeon a Spìritu sancto. ℟. Non visùrum se mortem, nisi vidèret Christum Dòmini.

Ad Magnificat, Ant.

Senex pùerum portàbat, puer autem senem regèbat: quem virgo pèperit, et post partum virgo permànsit: ipsum, quem gènuit, adoràvit.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus majestàtem tuam sùpplices exoràmus: ut, sicut unigènitus Fìlius tuus hodièrna die cum nostræ carnis substàntia in templo est præsentàtus, ita nos fàcias purificàtis tibi mèntibus præsentàri. Per eùmdem Dòminum.

Com. S. Ignatii, Ant. Qui vult. ℣. Justus.

Orat. Infirmitàtem, 548.

Ad Completorium, et per Horas, in fine Hymnorum dicitur:

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine.

Ad Matutinum, Invit. Ecce venit ad templum sanctum suum Dominàtor Dòminus: * Gàude et lætàre, Sion, occùrrens Deo tuo.

Psalm. Venìte, 2.

Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. Nocturnorum dicuntur ut in Festis B. M. V. [160].

In 1. Nocturno

De libro Exòdi.

Lectio i. Cap. 13.

Locutus est Dòminus ad Mòysen, dicens: Sanctìfica mihi omne primogènitum quod àperit vulvam in fìliis Israel, tam de homìnibus quam de jumèntis: mea sunt enim òmnia. Et ait Mòyses ad pòpulum: Cum introdùxerit te Dòminus in terram Chananæi, sicut juràvit tibi et pàtribus tuis, et dèderit tibi eam: separàbis omne quod àperit vulvam, Dòmino, et quod primitìvum est in pecòribus tuis: quidquid habùeris masculìni sexus, consecràbis Dòmino. Primogènitum àsini mutàbis ove; quod si non redèmeris, interfìcies. Omne autem primogènitum hòminis de fìliis tuis, prètio rèdimes.

℟. Adòrna thàlamum tuum Sion, et sùscipe Regem Christum: * Quem virgo concèpit, virgo pèperit, virgo post partum, quem gènuit, adoràvit. ℣. Accìpiens Sìmeon pùerum in mànibus, gràtias agens benedìxit Dòminum. Quem.

De libro Levìtici.

Lectio ii. Cap. 12.

Locutus est Dòminus ad Mòysen, dicens: Lòquere fìliis Israel, et dices ad eos: Mùlier, si suscèpto sèmine pepèrerit màsculum, immùnda erit septem dièbus, juxta

dies separatiònis mènstruæ. Et die octàvo circumcidètur infàntulus: ipsa vero trigìnta tribus dièbus manèbit in sànguine purificatiònis suæ. Omne sanctum non tanget, nec ingrediètur in Sanctuàrium, donec impleàntur dies purificatiònis suæ. Sin autem fèminam pepèrerit, immùnda erit duàbus hebdomàdibus, juxta ritum fluxus mènstrui, et sexagìnta sex dièbus manèbit in sànguine purificatiònis suæ.

℟. Postquam implèti sunt dies purgatiònis Marìæ, secùndum legem Mòysi, tulèrunt Jesum in Jerùsalem, ut sìsterent eum Dòmino: * Sicut scriptum est in lege Dòmini: Quia omne masculìnum adapèriens vulvam, sanctum Dòmino vocàbitur. ℣. Obtulèrunt pro eo Dòmino par tùrturum, aut duos pullos columbàrum. Sicut.

Lectio iii.

Cumque explèti fùerint dies purificatiònis suæ pro fìlio, sive pro fìlia dèferet agnum annìculum in holocàustum, et pullum colùmbæ sive tùrturem pro peccàto, ad òstium tabernàculi testimònii, et tradet sacerdòti, qui òfferet illa coram Dòmino, et oràbit pro ea, et sic mundàbitur a proflùvio sànguinis sui. Ista est lex parièntis màsculum aut fèminam. Quod si non invènerit manus ejus, nec potùerit offèrre agnum, sumet duos tùrtures vel duos pullos columbàrum, unum in holocàustum, et àlterum pro peccàto; orabìtque pro ea sacèrdos, et sic mundàbitur.

℟. Obtulèrunt pro eo Dòmino par tùrturum, aut duos pullos columbàrum, * Sicut scriptum est in lege Dòmini. ℣. Postquam autem implèti sunt dies purgatiònis Marìæ, secùndum legem Mòysi, tulèrunt illum in Jerùsalem, ut sìsterent eum Dòmino. Sicut. Glòria. Sicut.

In 2. Nocturno

Sermo s. Augustìni Ep.

Serm. 13. de Temp.

Lectio iv.

Sic olim prædìctum est: Mater Sion dicit: Homo et homo factus est in ea, et ipse fundàvit eam Altìssimus. O omnipotèntia nascèntis! o magnificèntia de cœlo ad terram descendèntis! adhuc in ùtero portabàtur, et ex ùtero matris a Joànne Baptìsta salutabàtur. In templo præsentabàtur, et a Simeòne sene, fa-

mòso, annòso, probàto, coronàto, agnoscebàtur. Tunc cognòvit, tunc adoràvit, tunc dixit: Nunc, Dòmine, dimìttis servum tuum in pace: quia vidèrunt òculi mei salutàre tuum.

℟. Sìmeon justus et timoràtus expectàbat redemptiònem Israel: * Et spìritus sanctus erat in eo. ℣. Respònsum accèpit Sìmeon a Spìritu sancto, non visùrum se mortem, nisi vidèret Christum Dòmini. Et.

Lectio v.

Differebatur exìre de sæculo, ut vidèret natum, per quem cònditum est sæculum. Agnòvit infàntem senex, factus est in pùero puer. Innovàtus in ætàte, qui plenus erat pietàte. Sìmeon senex ferèbat Christum infàntem: Christus regèbat Simeònis senectùtem. Dictum ei fùerat a Dòmino, quod non gustàret mortem, nisi vidèret Christum Dòmini natum. Natus est Christus, et implètum est desidèrium senis in mundi ipsìus senectùte. Ipse ad senem hòminem venit, qui mundum inveteràtum invènit.

℟. Respònsum accèpit Sìmeon a Spìritu sancto, non visùrum se mortem, nisi vidèret Christum Dòmini: * Et benedìxit Deum, et dixit: Nunc dimìttis servum tuum in pace, quia vidèrunt òculi mei salutàre tuum, Dòmine. ℣. Cum indùcerent pùerum Jesum parèntes ejus, ut fàcerent secùndum consuetùdinem legis pro eo, ipse accèpit eum in ulnas suas. Et.

Lectio vi.

In isto quidem sæculo diu esse nolèbat, et Christum in hoc sæculo vidère cupièbat, cantans cum Prophèta, et dicens: Ostènde nobis, Dòmine, misericòrdiam tuam, et salutàre tuum da nobis. Dènique, ut novèritis ita esse istìus lætìtiam conclùsit, dicens: Nunc dimìttis servum tuum in pace: quia vidèrunt òculi mei salutàre tuum. Prophètæ cecinèrunt Conditòrem cœli et terræ in terra cum homìnibus futùrum: Angelus nuntiàvit Creatòrem carnis et spìritus in carne ventùrum, salutàvit Joànnes ex ùtero in ùtero Salvatòrem: Sìmeon senex Deum agnòvit infàntem.

℟. Cum indùcerent pùerum Jesum parèntes ejus in templum, ut fàcerent secùndum consuetùdinem legis pro eo, accèpit eum Sìmeon in ulnas suas, et benedìxit Deum, dicens: * Nunc dimìttis, Dòmine, servum tuum in pace. ℣. Suscìpiens Sìmeon pùerum in mànibus, exclamàvit, dicens. Nunc. Glòria Patri. Nunc.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. cap. 2. c.

In illo tèmpore: Postquam implèti sunt dies purgatiònis Marìæ secùndum legem Mòysi, tulèrunt Jesum in Jerùsalem, ut sìsterent eum Dòmino, sicut scriptum est in lege Dòmini. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Lib. 2. Com. in Lucæ 2.

Et ecce homo erat in Jerùsalem, cui nomen Sìmeon, et homo iste justus et timoràtus, expèctans consolatiònem Israel. Non solum ab Angelis, et Prophètis, et a pastòribus, sed ètiam a seniòribus et justis generàtio Dòmini accèpit testimònium. Omnis ætas, et utèrque sexus, eventorùmque miràcula fidem àstruunt. Virgo gènerat, stèrilis parit, mutus lòquitur, Elìsabeth prophètat, Magus adòrat, ùtero clàusus exùltat, vìdua confitètur, justus expèctat.

℟. Suscìpiens Jesum in ulnas suas Sìmeon, exclamàvit, et dixit: * Tu es vere lumen ad illuminatiònem gèntium, et glòriam plebis tuæ Israel. ℣. Cum indùcerent pùerum Jesum parèntes ejus, et ipse accèpit eum in ulnas suas, et benedìxit Deum, et dixit. Tu.

Benedictio. Cujus festum còlimus, ipsa Virgo vìrginum.

Lectio viii.

Et bene justus, qui non suam, sed pòpuli gràtiam requirèbat, cùpiens ipse corpòreæ vìnculis fragilitàtis exòlvi, sed expèctans vidère promìssum: scièbat enim quia beàti òculi qui eum vidèrent. Et ipse accèpit eum in ulnas suas, et benedìxit Deum, et dixit: Nunc dimìtte servum tuum, Dòmine, secùndum verbum tuum in pace. Vide justum, velut corpòreæ càrcere molis inclùsum, velle dissòlvi, ut incìpiat esse cum Christo. Dissòlvi enim et cum Christo esse, multo mèlius est.

℟. Senex pùerum portàbat, puer autem senem regèbat: * Quem Virgo concèpit, Virgo pèperit,

Virgo post partum, quem gènuit, adoràvit. ℣. Accìpiens Sìmeon pùerum in mànibus, gràtias agens benedìxit Dòminum. Quem. Glòria Patri. Quem.

Lectio IX.

SED qui vult dimìtti, vèniat in templum, vèniat in Jerùsalem, expèctet Christum Dòmini, accìpiat in mànibus Verbum Dei, complectàtur opèribus velut quibùsdam suæ fìdei bràchiis: tunc dimittètur, ut non vìdeat mortem, qui vìderit vitam. Vides ùberem in omnes gràtiam Dòmini generatiòne diffùsam, et prophetìam incrèdulis negàtam esse, non justis. Ecce et Sìmeon prophètat, in ruìnam et resurrectiònem plurimòrum venìsse Dòminum Jesum Christum: ut justòrum iniquorùmque mèrita discèrnat, et pro nostròrum qualitàte factòrum, judex verus et justus, aut supplìcia decèrnat, aut præmia.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Sìmeon justus * et timoràtus expectàbat redemptiònem Israel, et Spìritus sanctus erat in eo.

Ps. Dòminus regnàvit, cum relìquis, 20.

2. Respònsum accèpit * Sìmeon a Spìritu sancto, non visùrum se mortem, nisi vidèret Dòminum.

3. Accìpiens Sìmeon * pùerum in mànibus, gràtias agens benedìxit Dòminum.

4. Lumen ad revelatiònem * gèntium, et glòriam plebis tuæ Israel.

5. Obtulèrunt * pro eo Dòmino par tùrturum, aut duos pullos columbàrum.

Capit. Malach. 3.

ECCE ego mitto Angelum meum, et præparàbit viam ante fàciem meam. Et statim vèniet ad templum sanctum suum Dominàtor quem vos quæritis, et Angelus testamènti quem vos vultis.

Hymnus. O gloriòsa, ℣. Diffùsa [171].

Ad Benedictus, Ant. Cum indùcerent pùerum Jesum parèntes ejus, accèpit eum Sìmeon in ulnas suas, et benedìxit Deum, dicens: Nunc dimìttis servum tuum in pace.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, majestàtem tuam sùpplices exoràmus: ut, sicut unigènitus Fìlius tuus hodièrna die cum

nostræ carnis substàntia in templo est præsentàtus, ita nos fàcias purificàtis tibi mèntibus præsentàri. Per eùmdem Dòminum.

Ad Primam, in ℟. br. dìcitur ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine.

AD TERTIAM

Capit. Ecce ego, 556.

℟. br. Spècie tua * Et pulcritùdine tua. Spècie. ℣. Intènde, pròspere procède, et regna. Et. Glòria Patri. Spècie. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

AD SEXTAM

Capit. Malach. 3.

ECCE vèniet, dicit Dòminus exercìtuum: et quis pòterit cogitàre diem advèntus ejus, et quis stabit ad vidèndum eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba fullònum.

℟. br. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo. Adjuvàbit. ℣. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur. Deus. Glòria Patri. Adjuvàbit. ℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD NONAM

Capit. Malach. 3.

ET placèbit Dòmino sacrifìcium Juda et Jerùsalem, sicut dies sæculi, et sicut anni antìqui, dicit Dòminus omnìpotens.

℟. br. Elègit eam Deus, * Et præelègit eam. Elègit. ℣. In tabernàculo suo habitàre facit eam. Et. Glòria Patri. Elègit. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi ut in Festis B. M. V.

Capit. Ecce ego mitto, ut supra, 556.

Hymnus. Ave maris, [159].

℣. Respònsum accèpit Sìmeon a Spìritu sancto. ℟. Non visùrum se mortem, nisi vidèret Christum Dòmini.

Ad Magnificat, Ant. Hòdie beàta Virgo Marìa pùerum Jesum præsentàvit in templo, et Sìmeon replètus Spìritu sancto accèpit eum in ulnas suas, et benedìxit Deum in ætèrnum.

Oratio ut supra.

Deinde fit com. seq.

DIE III. FEBRUARII

S. BLASII Episc. et Mart.

Ant. Iste. ℣. Glòria.

Oratio.

DEUS, qui nos beàti Blasii Màrtyris tui

atque Pontìficis annua solemnitàte lætìficas: concède propìtius; ut, cujus natalìtia còlimus, de ejùsdem etiam protectiòne gaudeàmus. Per Dñum.

Lectio III.

Blasius, Sebàste in Armènia cum virtùtum laude florèret, ejùsdem civitàtis Epìscopus elìgitur. Qui, quo tèmpore Diocletiànus insatiàbilem crudelitàtem in Christiànos exercèbat, se in spelùncam àbdidit montis Argæi, ubi tàmdiu làtuit, dum ab Agricolài Præsidis milìtibus venàntibus deprehènsus, et ad Præsidem ductus, ejus jussu conjèctus est in vìncula. Quo in loco multos ægròtos sanàvit, qui ad Blàsium, ejus fama sanctitàtis addùcti, deferebàntur. In illis puer fuit, qui desperàta a mèdicis salùte, transvèrsa spina fàucibus inhærènte, ànimam agèbat. Prodùctus autem ad Præsidem Blàsius semel et ìterum, cum nec blandìtiis, nec minis addùci posset, ut diis sacrificàret, primum virgis cæsus, deìnde in equùleo fèrreis pectìnibus dilaniàtus est; postrèmo dempto càpite, illùstre fìdei testimònium Christo Dòmino dedit, tèrtio Nonas Februàrii.

Te Deum laudàmus, 19.

DIE IV. FEBRUARII

In Festo
S. Andreæ Corsini
Episc. et Conf.
Duplex

In Hymno m. t. v.

Oratio.

Deus, qui in Ecclèsia tua nova semper instàuras exèmpla virtùtum: da pòpulo tuo beàti Andrèæ, Confessòris tui atque Pontìficis, ita sequi vestìgia, ut assequàtur et præmia. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima. Fidèlis sermo [61], et IX. Lectio de Homilia Feriæ cum com. de ea in Vesperis et Laudibus.

Quod servatur in aliis Festis Temp. Quadrag.

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Andream, Florèntiæ ex nòbili Corsinòrum famìlia natum, parèntes prècibus a Deo impetràrunt, et beàtæ Vìrgini spopondèrunt. Qualis autem futùrus esset divìno præsàgio, àntequam nascerètur, ostènsum est: nam mater gràvida sibi visa est per quiètem lupum edidìsse, qui ad Carmelitàrum ædem pergens, in ipso templi vestìbulo statim in agnum

convèrsus est. Adolèscens pie et ingènue educàtus, cum sensim ad vìtia declinàret, sæpe a matre increpàtus fuit. Ubi autem cognòvit, se parèntum voto Deìparæ Vìrgini dicàtum fuisse, Dei amòre succènsus, deque visu matris admònitus, Carmelitàrum institùtum amplèxus est: in quo vàriis tentatiònibus a dæmone vexàtus, nunquam tamen pòtuit a religiònis propòsito dimovèri. Mox Lutètiam missus, emènso studiòrum currìculo, et làurea donàtus, in pàtriam revocàtur, suìque Ordinis regìmini in Hetrùria præfìcitur.

℟. Invèni David.

Lectio V.

Interea Fesulàna Ecclèsia suo viduàta Pastòre, eum sibi Epìscopum elègit: quo mùnere se indìgnum æstimans, diu làtuit ignòtus, donec pùeri voce mirabìliter lóquèntis pròditus, et extra urbem invèntus, ne divìnæ contradìceret voluntàti, Episcopàtum suscèpit. Ea dignitàte auctus, humilitàti quam semper colùerat, impènsius incùbuit: et pastoràli sollicitùdini misericòrdiam in pàuperes, liberalitàtem, oratiònis assiduitàtem, vigìlias, aliàsque virtùtes adjùnxit, et spìritu ètiam prophètico clarus fuit, àdeo ut ejus sànctitas ab òmnibus celebrarètur.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio VI.

His permòtus Urbànus Quintus, ad sedàndas Bonòniæ turbas, Andrèam Legàtum misit: quo in mùnere multa perpèssus, cìvium òdia, quæ ad interneciònem exàrserant, summa prudèntia restìnxit, tum restitùta tranquillitàte, ad pròpria revèrsus est. Nec multo post assìduis labòribus, et voluntària carnis maceratiòne confèctus, òbitus die a beàta Vìrgine sibi prædìcto, ad cœlèstia regna migràvit anno Dòmini millèsimo trecentèsimo septuagèsimo tèrtio, ætàtis suæ septuagèsimo primo. Quem Urbànus Octàvus multis magnìsque miràculis clarum Sanctòrum nùmero adscrìpsit. Ejus corpus Florèntiæ in Ecclèsia sui Ordinis quièscit, et màxima cìvium veneratiòne còlitur, quibus non semel in præsènti discrìmine præsìdio fuit.

℟. Iste est.

In III. Nocturno Homilia in Evang., Homo

pèregre, de Comm. Conf. Pont. [68].
Vesperæ a Capit. de seq.

DIE V. FEBRUARII
In Festo S. Agathæ
Virg. et Mart.
Duplex

In I Vesperis, quando dicuntur integræ, Antiphonæ de Laudibus. 563. Ps. ut in I. Vesp. de Com. Apostolorum [2].

Capit. Eccli. 51.

Confitebor tibi, Dòmine Rex, et collaudàbo te Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo: quoniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne.

Hymnus Jesu, coròna, et ℣. Spècie tua, de Com. Virg. [103].

Ad Magnificat, Ant. Stans beàta Agatha in medio càrceris, expànsis mànibus oràbat ad Dòminum: Dòmine Jesu Christe, magìster bone, gràtias tìbi ago, qui me fecìsti vìncere tormènta carnìficum: jube me, Dòmine, ad tuam immarcescìbilem glòriam felìciter pervenìre.

Oratio.

Deus, qui inter cètera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius, ut qui beàtæ Agathæ Vìrginis et Màrtyris tuæ natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

Deinde fit com. S. Andreæ Corsini, Ant. Amàvit. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui in, 558.

Ad Matutinum. Invitat. et Hymnus de Com. Virg. et Mart. [104].

In 1. Nocturno

Ant. Ingènua sum, et ex spectàbili gènere, ut òmnis parentèla mea testàtur.

Psalmi in I. et II. Nocturno de Communi unius Martyris [24].

Ant. Summa ingenùitas ista est, in qua sèrvitus Christi comprobàtur.

Ant. Ancìlla Christi sum, ìdeo me ostèndo servìlem habère persònam.

℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède, et regna.

Lectiones, Confitèbor, ut in Communi Virg. 2. loco [117].

℟. I. Dum torquerètur beàta Agatha in mamìlla gràviter, dixit ad jùdicem: * Impie, crudèlis, et dire tyrànne, non es confùsus amputàre in fèmina, quod ipse in matre suxìsti? ℣. Ego enim hàbeo mamìllas ìntegras intus in ànima mea, quas ab infàntia Dòmino consecràvi. Impie.

℟. II. Agatha lætìssime et gloriànter ibat ad càrcerem, * Quasi ad èpulas invitàta: et agònem suum Dòmino prècibus commendàbat. ℣. Nobilìssimis orta natàlibus, ab ignòbili gaudens trahebàtur ad càrcerem. Quasi.

℟. III. Quis es tu, qui venìsti ad me curàre vùlnera mea? Ego sum Apòstolus Christi: nihil in me dùbites, fìlia: ipse me misit ad te, * Quem dilexìsti mente, et puro corde. ℣. Nam et ego Apòstolus ejus sum, et in nòmine ejus scias te esse curàndam. Quem. Glòria Patri. Quem.

In 2. Nocturno

Ant. Agatha sancta dixit: Si feras mihi promìttis, audìto Christi nòmine, mansuèscunt.

Ant. Si ignem adhìbeas rorem mihi salvìficum de cœlo Angeli ministràbunt.

Ant. Agatha lætìssime et gloriànter ibat ad càrcerem, quasi ad èpulas invitàta: et agònem suum Dòmino prècibus commendàbat.

℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Lectio IV.

Agatha virgo, in Sicìlia nobìlibus parèntibus nata, quam Panormitàni et Catanènses civem suam esse dicunt, in persecutiòne Dècii Imperatòris Càtanæ gloriòsi martyrii corònam consecùta est. Nam cum pari pulcritùdinis et castitàtis laude commendarètur, Quintiànus Sicìliæ prætor, ejus amòre captus est. Sed cum tentàta modis òmnibus ejus pudicìtia, Agàtham in suam sentèntiam perdùcere non posset, christiànæ superstitiònis nòmine comprehènsam Aphrodìsiæ cuìdam mulieri depravàndam tradit. Quæ Aphrodìsiæ consuetùdine cum de constàntia colèndæ christiànæ fìdei et servàndæ virginitàtis, removèri non posset, nùntiat illa Quintiàno, se in Agatha òperam pèrdere. Quare ille ad se vìrginem addùci jubet, et: Nonne, ìnquit, te pudet nòbili gènere natam, hùmilem et servìlem Christianòrum vitam àgere? Cui Agatha: Multo præstàntior est christiàna humìlitas et sèrvitus, regum òpibus ac supèrbia.

℟. Ego autem adjùta a Dòmino, perseveràbo in confessiòne ejus, qui me salvam fecit, * Et consolàtus est me. ℣. Gràtias tibi ago, Dòmine Jesu Christe, qui misìsti ad me Apòstolum tuum curàre vùlnera mea. Et.

Lectio v.

QUAMOBREM iràtus Prætor hanc ei optiònem dat, velìtne pòtius veneràri deos, an vim tormentòrum subìre. At illa constans in fide, primum còlaphis cæsa mìttitur in càrcerem: unde postrìdie edùcta, cum in sentèntia permanèret, admòtis candèntibus làminis in equùleo torquètur: tum ei mamìlla abscìnditur. Quo in vùlnere Quintiànum appèllans virgo: Crudèlis, inquit, tyrànne, non te pudet amputàre in fèmina, quod ipse in matre suxìsti? Mox conjècta in vìncula, sequènti nocte a sene quodam, qui se Christi Apòstolum esse dicèbat, sanàta est. Rursum evocàta a Prætòre, et in Christi confessiòne persevèrans, in acùtis tèstulis et candèntibus carbònibus ei subjèctis volutàtur.

℟. Ipse me curàvit, qui per Apòstolum Petrum in custòdia me confortàvit, pro eo quod jussa sum suspèndi in equùleo. * Propter fidem castitàtis àdjuva me, Dòmine Deus meus, in tortùra mamillàrum meàrum. ℣. Ipse me dignàtus est ab omni plaga curàre, et mamìllam meam meo pèctori restitùere. Propter.

Lectio vi.

QUO tèmpore ingènti terræmòtu urbs tota contrèmuit, ac duo parìetes corruèntes, Silvìnum et Falcònium ìntimos Prætòris familiàres oppressèrunt. Quare vehemènter commòta civitàte, vèritus pòpuli tumùltum Quintiànus, Agatham semimòrtuam clam redùci ìmperat in càrcerem. Quæ sic Deum precàta: Dòmine, qui me custodìsti ab infàntia, qui abstulìsti a me amòrem sæculi, qui me carnìficum tormèntis superiòrem præstitìsti, àccipe ànimam meam. Ea in oratiòne migràvit in cœlum Nonis Februàrii: cujus corpus a Christiànis sepelìtur.

℟. Vidìsti, Dòmine, et spectàsti agònem meum, quòmodo pugnàvi in stàdio; sed quia nòlui obedìre mandàtis Prìncipum, * Jussa sum in mamìlla torquèri. ℣. Propter veritàtem, et mansuetùdinem et justìtiam. Jussa. Glòria Patri. Jussa.

In 3. Nocturno.

Ant. Nisi diligènter perfèceris corpus meum a carnificibus attrectàri, non potest ànima mea in paradìsum Domìnicum palma intràre martyrii.
Ps. In Dòmino confìdo [31].
Ant. Vidìsti, Dòmine, agònem meum, quòmodo pugnàvi in stàdio: sed quia nòlui obedìre mandàtis Prìncipum, jussa sum in mamìlla torquèri.
Ps. Dòmine, quis habitàbit [32].
Ant. Propter fidem castitàtis jussa sum suspèndi in equùleo: àdjuva me, Dòmine Deus meus, in tortùra mamillàrum meàrum.
Ps. Consèrva me [46].
℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

Homilia in Evang. Accessèrunt, de Comm. 2. loco [120].

℟. vii. Beàta Agatha ingrèssa càrcerem, expàndit manus suas ad Deum, et dixit: Dòmine, qui me fecìsti vìncere tormènta carnìficum, * Jube me ad tuam misericòrdiam pervenìre. ℣. Dòmine, qui me creàsti, et tulìsti a me amòrem sæculi, qui corpus meum a pollutiòne separàsti. Jube me.

℟. viii. Medicìnam carnàlem còrpori meo nunquam exhìbui, sed hàbeo Dòminum Jesum Christum, * Qui solo sermòne restàurat univèrsa. ℣. Qui me dignàtus est ab omni plaga curàre, et mamìllam meam meo pèctori restitùere, ipsum ìnvoco Deum vivum. Qui solo. Glòria Patri. Qui solo.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Quis est tu * qui venìsti ad me curàre vùlnera mea? Ego sum Apòstolus Christi: nihil in me dùbites, fìlia.
Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.
2. Medicìnam carnàlem * còrpori meo nunquam exhìbui, sed hàbeo Dòminum Jesum Christum, qui solo sermòne restàurat univèrsa.
3. Gràtias tibi ago,* Dòmine Jesu Christe, quia memor es mei, et misìsti ad me Apòstolum tuum curàre vùlnera mea.
4. Benedìco te, * Pater Dòmini mei Jesu Christi: quia per Apòstolum tuum mamìllam meam meo pèctori restituìsti.
5. Qui me dignàtus est

* ab omni plaga curàre, et mamìllam meam meo pèctori restituère, ipsum ìnvoco Deum vivum.

Capit. Eccli. 51.

CONFITEBOR tibi, Dòmine Rex, et collaudàbo te Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo, quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne.

Hymnus. Jesu, coròna, et ℣. Diffùsa, de Comm. Virg. [103].

Ad Benedictus, Ant. Paganòrum multitùdo, fùgiens ad sepùlcrum Vìrginis, tulèrunt velum ejus contra ignem: ut comprobàret Dòminus, quod a perìculis incèndii mèritis beàtæ Agathæ Màrtyris suæ eos liberàret.

Oratio.

DEUS, qui inter cètera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius, ut, qui beàtæ Agathæ Vìrginis et Màrtyris tuæ natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

AD TERTIAM.

Capitulum. Confitèbor, ut supra.

℟. br. Spècie tua, * Et pulcritùdine tua. Spècie. ℣. Intènde, pròspere procède, et regna. Et. Glòria Patri. Spècie tua. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

AD SEXTAM

Capit. Eccli. 51.

LIBERASTI me secùndum multitùdinem misericòrdiæ nòminis tui a rugièntibus, præparàtis ad escam, de mànibus quærèntium ànimam meam, et de multis tribulatiònibus quæ circumdedèrunt me.

℟. br. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo. Adjuvàbit eam. ℣. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur. Deus vultu suo. Glòria Patri. Adjuvàbit eam. ℣. Elègit eam Deus et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD NONAM

Capit. Eccli. 51.

LAUDABIT usque ad mortem ànima mea Dòminum: quoniam èruis sustinèntes te, et lìberas eos de manu angùstiæ, Dòmine Deus noster.

℟. br. Elègit eam, Deus * Et præelègit eam. Elègit eam. ℣. In tabernàculo suo habitàre facit eam. Et præelègit. Glòria Patri. Elègit eam. ℣. Diffùsa est gràtia in labiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalm. De Dòminica 138, et loco ultimi Psalm. Lauda Jerùsalem, 162.

Deinde fit a Capitulo de sequenti.

DIE VI. FEBRUARII

In Festo

S. TITI Episc. et Conf.

Duplex.

In Hymno m. t. v.

Oratio.

DEUS, qui beàtum Titum Confessòrem tuum atque Pontìficem apostòlicis virtùtibus decoràsti; ejus mèritis et intercessiòne concède, ut juste et pie vivèntes in hoc sæculo, ad cœlèstem pàtriam pervenìre mereàmur. Per Dòminum.

Pro comm. S. Agathæ, Ant. Stans beàta Agatha in mèdio càrceris, expànsis mànibus oràbat ad Dòminum: Dòmine Jesu Christe, magìster bone, gràtias tibi ago, qui me fecìsti vìncere tormènta carnìficum: jube me, Dòmine, ad tuam immarcescìbilem glòriam felìciter pervenìre. ℣. Diffùsa est.

Oratio. Deus, qui inter 564.

Deinde fit com. s. Dorotheæ Virg. et Mart.

Ant. Veni, Sponsa. ℣. Spècie.

Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dòmine, beàta Doròthea Virgo et Martyr implòret, quæ tibi grata semper èxtitit et mèrito castitàtis, et tuæ professiòne virtùtis. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr., in Quadragesima, Fidèlis sermo, de Communi. Conf. Pontif. [61].

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

TITUM Cretènsium Epìscopum vix Pàuli Apòstoli verbo christiànæ fìdei Sacramèntis, mysteriìsque excùltum, ea sanctitàtis luce Ecclèsiæ tunc vagiènti effulsìsse compèrtum est, ut inter ejùsdem Doctòris Gèntium discìpulos merùerit cooptàri. Adscìtus in partem òneris prædicatiònis, àdeo evangelizàndi ardòre, et fidelitàte Pàulo èxtitit carus, ut ipse cum venìsset Tròadem propter Evangèlium Christi, testàtus sit, non habuìsse rèquiem spirìtui suo, eo quod Titum fratrem suum ibi non invènerit. Et pàulo post Macedòniam, petens,

rursus suam in eum caritàtem ita èxprimit: Sed qui consolàtur hùmiles, consolàtus est nos Deus in advèntu Titi.
℟. Invèni David.

Lectio v.

Quamobrem Corìnthum ab Apòstolo missus, ea sapièntia et lenitàte legatiònis hujus mùnere functus est, quæ præsèrtim de fidèlium pietàte eleemòsynas colligèndas ad sublevàndam Ecclèsiæ Hebræòrum inòpiam spectàbat, ut Corìnthios non solum in Christi fide continùerit, sed ètiam desidèrium, fletum, æmulatiònem inter eos pro Pàulo, qui illos primus instìtuit, excitàverit. Ad effundèndum interim inter gentes, linguis locìsque distìnctas, divìni verbi semen, plùribus terra marìque itinèribus relèctis, magnàque ànimi firmitàte pro Crucis trophæo curis laboribùsque exantlàtis, una cum duce Pàulo Cretæ ìnsulam àppulit. Cum porro huic Ecclèsiæ Epìscopus ab ipso Apòstolo delèctus esset, dubitàndum non est quin in eo mùnere ita versàtus sit, ut juxta ipsìus Pàuli præceptòris mònita, seìpsum præbùerit exèmplum bonòrum òperum in doctrìna, in integritàte, in gravitàte.
℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio vi.

Itaque tamquam lucèrna inter eos qui in idololatrìæ et mendaciòrum tènebris, vèluti in umbra mortis, sedèbant, religiònis jubar diffùdit. Tràditur eum inter Dàlmatas, ut Crucis vexìllum explicàret, strènue consudàsse. Tandem meritòrum et dièrum plenus, quarto supra nonagèsimum anno, prìdie Nonas Januàrii, pretiòsa justòrum morte obdormìvit in Dòmino, et sepùltus est in Ecclèsia, ubi ab Apòstolo minìster fùerat constitùtus. Hujus nomen a sancto Joànne Chrysòstomo et a sancto Hierònymo præcìpue commendàtum, Martyrològio Romàno eàdem die inscriptum lègitur; verum pro ejus die festo cum Offìcio et Missa in Cathòlico orbe recolèndo ab utròque clero, primam insequèntem diem lìberam Summus Pòntifex Pius Nonus assignàvit.
℟. Iste est qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Designàvit Dòminus, de Comm. Evangel. [22], cum ℟℟. de Comm. Conf. Pont. [68].

Pro S. Dorothea.

Lectio ix.

Dorothea Virgo ex Cæsarèa Cappadòciæ, propter Christi confessiònem ab Aprìcio Prǽside comprehènsa, Chrystæ et Callìstæ soròribus, quæ a fide defècerant, tràdita est, ut eam a propòsito removèrent. Sed contra factum est. Nam eas Doròthea ad cultum Christiànæ religiònis redùxit, propter quam ètiam martyrium suscepèrunt. Quare virgo equùleo diu torta et palmis cæsa, ad extrèmum càpitis damnàta, duplicàtam virginitàtis et martyrii palmam accèpit.

Te Deum laudàmus, 19.

In Laud. fit comm. s. Dorotheæ, Virg. Mart., Ant. Sìmile est. ℣. Spècie tua. Oratio. Indulgèntiam. 565.

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE VII. FEBRUARII
In Festo
S. Romualdi Abbàtis.
Duplex.

In Hymno m. t. v.

Oratio.

Intercessio nos, quǽsumus Dòmine, beàti Romuàldi Abbàtis commèndet: ut, quod nostris mèritis non valèmus, ejus patrocìnio assequàmur. Per Dòminum.

Fit com. S. Titi, Ant. Amàvit. ℣. Justum. Oratio. Deus, qui. 565.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente; in Quadragesima, Beàtus vir, 2. loco [94].

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Romualdus Ravènnæ, Sèrgio patre, nòbili gènere natus, adolèscens in propìnquum monastèrium Classènse pœnitèntiæ causa secèssit: ubi religiòsi hòminis sermòne ad pietàtis stùdium vehemèntius incènsus, viso ètiam semel et ìterum per noctem in Ecclèsia beàto Apollinàri, quod Dei servus illi futùrum promìserat, mònachus effìcitur. Mox ad Marìnum, vitæ sanctitàte ac severiòre disciplìna in fìnibus Venetòrum eo tèmpore cèlebrem, se còntulit, ut ad arctam et sublìmem perfectiònis viam eo magìstro ac duce uterètur.
℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Multis sàtanæ insìdiis, et hòminum invìdia oppugnàtus, tanto humìlior se assìdue jejùniis et oratiònibus exercèbat, et rerum cœlèstium meditatiòne, vim

lacrymàrum profùndens, fruebàtur: vultu tamen àdeo læto semper erat, ut intuèntes exhilaràret. Magno apud Prìncipes et reges in honòre fuit: multìque ejus consìlio, mundi illècebris abjèctis, solitùdinem petièrunt. Martyrii quoque cupiditàte flagràvit; cujus causa dum in Pannòniam proficìscitur, morbo, quo afflictabàtur cum progrederètur, levabàtur cum recèderet, revèrti cògitur.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

In vita et post mortem miràculis clarus, spìritu ètiam prophetìæ non càruit. Scalam a terra cœlum pertingèntem, in similitùdinem Jacob patriàrchæ, per quam hòmines in veste càndida ascendèbant, et descendèbant, per visum conspèxit, eòque Camaldulènses mònachos, quorum institùti auctor fuit, designàri mirabìliter agnòvit. Dènique cum annos centum et vigìnti àgeret, et centum ipsos in summa vitæ asperitàte Deo servìsset, ad eum migràvit anno salùtis millèsimo vigèsimo sèptimo. Ejus corpus quinquènnio postquam sepùltum fùerat, ìntegrum repèrtum, Fabriàni in Ecclèsia sui Ordinis honorìfice cònditum est.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relìquimus òmnia, de Comm. Abb. 1. loco [97].

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE VIII. FEBRUARII

In Festo

S. Joannis de Matha

Confessoris.

Duplex.

In Hymno m. t. v.

Oratio.

Deus, qui per sanctum Joànnem Ordinem sanctìssimæ Trinitàtis ad redimèndum de potestàte Sarracenòrum captìvos cœlitus instituère dignàtus es: præsta quæsumus; ut ejus suffragàntibus mèritis, a captivitàte còrporis et ànimæ, te adjuvànte liberèmur. Per Dòminum.

Deinde fit com. S. Romualdi Abbatis, Ant. Hic vir. ℣. Justum. Oratio. Intercèssio 567.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente; in Quadragesima, Beàtus vir, de Comm. 2. loco [94].

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Joànnes de Matha, Ordinis Sanctìssimæ Trinitàtis Redemptiònis Captivòrum Institùtor, Falcòne in Provìncia natus est, parèntibus pietàte et nobilitàte conspìcuis. Studiòrum causa Aquas Sèxtias, mox Parìsios profèctus, confectòque Theològiæ currìculo, magistèrii làuream adèptus, doctrìnæ et virtùtum splendòre ènituit. Quibus motus Parisiènsis Antìstes, ad sacrum Presbyteràtus òrdinem præ humilitàte reluctàntem promòvit, eo consìlio, ut in ea civitàte còmmorans, sapièntia et mòribus studiòsæ juventùti prælucèret. Cum autem in sacèllo ejùsdem Epìscopi, ipso cum àliis adstànte, primum Deo Sacrum offèrret, cœlèsti favòre mèruit recreàri. Nam Angelus càndida et fulgènti veste indùtus, cui in pèctore crux rùbei et cærùlei colòris assùta erat, bràchiis cancellàtis, et super duos captìvos ad làtera pòsitos, Christiànum unum, àlterum Maurum, extènsis appàruit. Qua visiòne in èxtasim raptus, intellèxit pròtinus vir Dei, se ad redimèndos ab infidèlibus captìvos destinari.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Quo vero matùrius in re tanti momènti procèderet, in solitùdinem secèssit, ibìque divìno nutu factum est, ut Felìcem Valèsium in ipsa erèmo jam multis annis degèntem repèrerit: cum quo ìnita societàte, se per triènnium in oratiòne et contemplatiòne, omniùmque virtùtum stùdio exèrcuit. Còntigit autem, ut dum secum de rebus divìnis prope fontem colloquerèntur, cervus ad eos accèsserit, crucem inter còrnua gerens rùbei et cærùlei colòris. Cumque Felix ob rei novitàtem miraròtur, narràvit ei Joànnes visiònem in prima Missa hàbitam; et exìnde fervèntius oratiòni incumbèntes, ter in somnis admòniti, Romam profìcisci decrevèrunt, ut a summo Pontìfice novi Ordinis pro redimèndis captìvis institutiònem impetràrent. Elèctus fùerat eo tèmpore Innocèntius tèrtius, qui, illis benìgne accèptis, dum secum de re propòsita delìberat, in festo sanctæ Agnètis secùndo, Lateràni intra Missàrum solèmnia ad sacræ

Hòstiæ elevatiònem, Angelus ei càndida veste, cruce bicolòri spècie redimèntis captìvos appàruit. Quo viso, Pòntifex Institùtum approbàvit, et novum Ordinem sanctìssimæ Trinitàtis Redemptiònis Captivòrum vocàri jussit, ejùsque professòribus albas vestes cum cruce rùbei et cærùlei colòris præbuit.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

Sic stabilìto Ordine, sancti Fundatòres in Gàlliam redièrunt, primòque cœnòbio Cervi frìgidi in diœcèsi Meldènsi constrùcto, ad ejus règimen Felix remànsit, et Joànnes Romam cum àliquot sòciis revèrsus est, ubi Innocèntius domum, ecclèsiam et hospitàle sancti Thomæ de Formis in monte Cœlio eis donàvit, cum multis redditibus et possessiònibus. Datis quoque lìtteris ad Miramolìnum regem Maròchii, opus redemptiònis felìci auspìcio inchoàtum fuit. Tum ad Hispànias sub jugo Sarracenòrum magna ex parte opprèssas Joànnes profèctus est, Regùmque, Prìncipum, atque aliòrum fidèlium ànimos ad captivòrum et pàuperum commiseratiònem commòvit. Monastèria ædificàvit, hospitàlia erèxit, magnòque lucro animàrum plures captìvos redèmit. Romam tandem revèrsus, sanctìsque opèribus incùmbens, assìduis labòribus attrìtus, et morbo confèctus, ardentìssimo Dei et pròximi amòre exæstuans, ad extrèmum devènit. Quare fràtribus convocàtis, eìsque ad opus redemptiònis cœlitus præmonstràtum efficàciter cohortàtis, obdormìvit in Dòmino sextodècimo Kalèndas Januàrii anno salùtis millèsimo ducentèsimo dècimo tèrtio, ejùsque corpus in ipsa Ecclèsia sancti Thomæ de Formis condìgno honòre tumulàtum fuit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi, de Com. [90].

Vesp. a cap. sequentis.

DIE IX. FEBRUARII

In festo

S. Cyrilli Episc. Alex. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

In Hymno m. t. v.

In utrìsque Vèsperis ad Magnif. Ant. O Doctor.

Oratio.

Deus, qui beàtum Cyrìllum Confessòrem tuum atque Pontìficem

divìnæ maternitàtis beatìssimæ Vìrginis Marìæ assertòrem invìctum effecìsti: concède, ipso intercedènte, ut qui vere eam Genitrìcem Dei crèdimus, matèrna ejùsdem protectiòne salvèmur. Per eùmdem.

Com. s. Joannis de Matha, Ant. Hic vir, ℣. Justum.

Deinde s. Apolloniæ V. M. Ant. Veni, sponsa. ℣. Spècie tua.

Oratio.

Deus, qui inter cètera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius, ut qui beàtæ Apollòniæ Vìrginis et Màrtyris tuæ natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occur. In Quadrages. Sapièntiam, pro Doctor.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Cyrillus Alexandrìnus, cujus præcònia non unìus tantum vel altèrius sunt comprobàta testimònio, sed ètiam œcumenicòrum conciliòrum Ephesìni et Chalcedonènsis actis celebràta, claris ortus paréntibus, ac Theòphili Epìscopi Alexandrìni nepos, adhuc adolèscens præcellèntis ingènii clara specìmina dedit. Lìtteris ac sciéntiis egrègie imbùtus, ad Joànnem Epìscopum Jerosolymitànum se còntulit, ut in christiàna fide perficerètur. Alexandrìam deìnde cum rediìsset, Theòphilo vita functo, ad illìus sedem evèctus est; quo in mùnere ita òptimi pastòris formam ab Apòstolo definìtam constànter præsètulit, ut sanctìssimi præsulis glòriam mèrito sit adèptus.

℟. Invèni David.

Lectio V.

Salutis animàrum zelo incènsus, curas omnes intèndit, ut sibi commìssum gregem in fìdei et morum integritàte servàret, atque a venenàtis infidèlium et hæreticòrum pàscuis defènderet. Hinc tum Novàti àsseclas e civitàte expèlli, tum Judæos qui furòre acti in cædem christianòrum conspiràverant, juxta leges punìri satègit. Singulàre vero Cyrìlli pro cathòlicæ fìdei incolumitàte enìtuit stùdium contra Nestòrium Constantinopolitànum Epìscopum, asserèntem Jesum Christum ex Marìa Vìrgine hòminem tantum et non Deum natum, eìque divinitàtem pro mè-

ritis esse collàtam; cujus emendatiònem cum frustra tentàsset, eum sancto Cœlestino Pontìfici Màximo denuntiàvit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio VI.

Cœlestini delegàta auctoritàte, Concìlio Ephesìno præfuit, in quo hæresis Nestoriàna pènitus proscrìpta est, damnàtus Nestòrius et a sua sede dejèctus, ac dogma cathòlicum de una in Christo, eaque divìna persòna, et divìna gloriosæ Vìrginis Marìæ maternitàte assèrtum; plaudènte pòpulo univèrso, qui incredìbili gàudio gèstiens, collucèntibus fàcibus domum dedùxit Epìscopos. Sed hac de causa Cyrìllus calùmniis, injùriis et persecutiònibus plùrimis a Nestòrio ejùsque fautòribus impetìtus fuit; quas ipse patientìssime tulit, ita ut de sola fide sollìcitus, quidquid advèrsus eum effutièbant ac moliebàntur hærètici, pro nìhilo habèret. Tandem pro Ecclèsia Dei màximis perfùnctus labòribus, plurimìsque scriptis èditis tum ad èthnicos et hærèticos confutàndos, tum ad sacras scriptùras et cathòlica explanànda dògmata, sancto fine quiè-vit anno quadringentèsimo quadragèsimo quarto, episcopàtus trigèsimo secùndo. Leo dècimus tèrtius Pòntifex Màximus Offìcium et Missam præclarìssimi hujus fìdei cathòlicæ propugnatòris et Orientàlis Ecclèsiæ lùminis, ad Ecclèsiam univèrsam extèndit.

℟. Iste est.

In III. Nocturno Homilia in Ev. Vos estis sal terræ, pro Doct. 1. loco [77].

Pro s. Apollonia Virg. et Martyre.

Lectio IX.

Apollonia, virgo Alexandrìna, sub Dècio Imperatòre, cum ingravescènte jam ætàte ad idòla sisterètur, ut eis veneratiònem adhibèret, illis contèmptis, Jesum Christum verum Deum colèndum esse prædicàbat. Quamòbrem omnes ei contùsi sunt, et evùlsi dentes: ac, nisi Christum detestàta deos còleret, accènso rogo, combustùros vivam minàti sunt ìmpii carnìfices. Quibus illa, se quamvis mortem pro Jesu Christi fide subitùram respòndit; ìtaque comprehènsa ut comburerètur, cum paulìsper, quasi delìberans quid agèndum esset, stetìsset, ex illòrum mànibus elàpsa, àlacris in ignem sibi paràtum, majòris Spìritus sancti flamma intus accènsa, se injècit. Unde brevi consùmpto còrpore, purìssimus spìritus in cœlum ad sempitèrnam martyrii corònam evolàvit.

Te Deum laudàmus, 19. Vesp. a cap. sequentis.

DIE X. FEBRUARII.

In Festo

S. Scholasticæ Vìrginis.

Duplex. Oratio.

Deus, qui ànimam beàtæ Vìrginis tuæ Scholàsticæ, ad ostendèndam innocèntiæ viam, in colùmbæ spècie cœlum penetràre fecìsti: da nobis ejus mèritis et prècibus ita innocènter vìvere, ut ad ætèrna mereàmur gàudia pervenìre. Per Dom.

Com. s. Cyrilli, Ant. O Doctor. ℣. Justum. Deinde Feriæ in Quadrages.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.; in Quadrag. De virgìnibus, de Comm. Virg. [107].

In 2. Nocturno.

Ex libro secùndo Dialogòrum S. Gregòrii Papæ.

Lectio IV. Cap. 33.

Scholastica veneràbilis patris Benedìcti soror, omnipotènti Dòmino ab ipso infàntiæ tèmpore dedicàta, ad eum semel per annum venìre consuèverat; ad quam vir Dei non longe extra jànuam in possessiòne monastèrii descendèbat. Quadam vero die venit ex more, atque ad eam cum discìpulis veneràbilis ejus descèndit frater, qui totam diem in Dei làudibus, sacrìsque collòquiis ducèntes, incumbèntibus jam noctis tènebris, simul accepèrunt cibum. Cumque adhuc ad mensam sedèrent, et inter sacra collòquia tàrdior se hora protràheret, èadem sanctimoniàlis fèmina soror ejus eum rogàvit, dicens: Quæso te, ut ista nocte me non dèseras, ut usque mane de cœlèstis vitæ gàudiis loquàmur. Cui ille respòndit: Quid est quod lòqueris, soror? Manère extra cellam nullàtenus possum. Tanta vero erat cœli serènitas, ut nulla in àere nubes apparèret. Sanctimoniàlis autem fèmina, cum verba fratris negàntis audìsset, insèrtas dìgitis manus super mensam pòsuit, et caput in mànibus omnipotèntem Dòminum rogatùra declinàvit. Cumque levàret de mensa caput, tanta coruscatiònis et tonìtrui virtus, tànta-

que inundàtio plùviæ erùpit, ut neque veneràbilis Benedìctus, neque fratres, qui cum eo àderant, extra loci limen, quo consèderant, pedem movère potùerint.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

Sanctimonialis quippe fèmina caput in mànibus declìnans, lacrymàrum flùvium in mensam fùderat, per quas serenitàtem àeris ad plùviam traxit. Nec pàulo tàrdius post oratiònem inundàtio illa secùta est: sed tanta fuit convenièntia oratiònis et inundatiònis, ut de mensa caput jam cum tonìtruo levàret: quàtenus unum idèmque esset momèntum, et levàre caput, et plùviam depònere. Tunc vir Dei inter corùscos et tonìtruos, atque ingèntis plùviæ inundatiònem, videns se ad monastèrium non posse remeàre, cœpit cònqueri contristàtus, dicens: Parcat tibi omnìpotens Deus, soror, quid est, quod fecìsti? Cui illa respòndit: Ecce rogàvi te, et audìre me noluìsti: rogàvi Deum meum, et audìvit me; modo ergo, si potes, egrèdere, et me dimìssa ad monastèrium recède. Ipse autem exìre extra tectum non valens, qui remanère sponte nòluit in loco, mansit invìtus. Sicque factum est ut totam noctem pervìgilem dùcerent, atque per sacra spiritàlis vitæ collòquia, sese vicària relatiòne satiàrent.

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio vi.

Cumque die àltero eàdem veneràbilis fèmina ad cellam pròpriam recessìsset, vir Dei ad monastèrium rèdiit. Cum ecce post trìduum in cella consìstens, elevàtis in àera òculis, vidit ejùsdem soròris suæ ànimam de còrpore egrèssam in colùmbæ spècie cœli secrèta penetràre. Qui tantæ ejus glòriæ congàudens, omnipotènti Deo in hymnis et làudibus gràtias rèddidit, ejùsque òbitum fràtribus denuntiàvit. Quos ètiam pròtinus misit, ut ejus corpus ad monastèrium defèrrent, atque in sepùlcro, quod sibi ipsi paràverat, pònerent. Quo facto cóntigit, ut quorum mens una semper in Deo fùerat, eòrum quoque còrpora nec sepultùra separàret.

℟. Afferèntur Regi.

In III. Nocturno Homilia de Com. [114].

Vesp. a cap. de seq.

DIE XI. FEBRUARII

In festo

SS. Septem Fundatorum Ordinis Servòrum B. M. V.

Duplex.

Ad Vesperas.

Capit. 1. Petr. 4.

Carissimi: Communicàntes Christi passiònibus gaudète, ut et in revelatiòne glòriæ ejus gaudeàtis exultàntes.

Hymnus

Bella dum late fùrerent, et urbes
Cæde fratèrna gèmerent cruèntæ,
Adfuit Virgo, nova semper edens
Mùnera matris.

En vocat Septem Fàmulos, fidèles
Ut sibi in luctu, rècolant dolòres,
Quos tulit Jesus, tulit ipsa consors
Sub cruce Nati.

Illico parent Dòminæ vocànti:
Splèndidis tectis opibùsque spretis,
Urbe secèdunt procul in Senàrî
Abdita montis.

Còrpora hic pœnis crùciant acèrbis,
Sòntium labes hòminum piàntes:
Hic prece avèrtunt lacrimìsque fusis
Nùminis iram.

Pèrdolens Mater fovet, atque amìctum
Ipsa lugùbrem monet induèndum:
Agminis sancti pia cœpta surgunt,
Mira patèscunt.

Palmes in bruma vìridans honòres
Nùntiat patrum: pròprios Marìæ
Ore lactènti vòcitant puèlli
Nòmine Servos.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriùsque Virtus
Spìritus semper, Deus unus, omni
Tèmporis ævo.
Amen.

℣. Hi viri misericòrdiæ sunt, quorum pietàtes non defuèrunt.

℟. Semen eòrum, et glòria eòrum non derelinquètur.

Ad Magnif. Ant. Non recèdet laus tua, Virgo Marìa, de ore hòminum, qui mèmores fùerint virtùtis Dòmini in ætèrnum, pro quibus non pepercìsti ànimæ tuæ.

Oratio ut infra ad Laudes.

Et fit comm. præc. Ant. Veni sponsa. ℣. Diffùsa. Oratio ut sup. 573.

AD MATUTINUM.

Hymnus.

Sic patres vitam pèragunt in umbra,
Lìlia ut septem nìvei decòris,
Vìrgini excèlsæ bene grata, Petro
Visa nitère.

Jàmque divìna rapiènte flamma
Cùrsitant urbes, loca quæque obèrrant,
Si queant cunctis ànimis dolòres
Fìgere Matris.

Hinc valent iras domuìsse cæcas,
Nèscia et pacis fera corda jungunt,
Erigunt mœstos, rèvocant nocèntes
Dicta piòrum.

At suos Virgo comitàta servos
Evehit tandem sùperas ad oras:
Gèmmeis sertis dècorat per ævum
Omne beàtos.

Eja nunc cœtus gèmitum precàntis
Audiant, duros vìdeant labòres:
Semper et nostris fàveant benìgno
Lùmine votis.

Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriùsque Virtus
Spìritus semper, Deus unus, omni
Tèmporis ævo.
Amen.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima. Laudèmus viros gloriòsos, de Comm. Conf. Pontif. 2. loco.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Sæculo tèrtio dècimo, quum Friderìci secùndi diro schìsmate, cruentìsque factiònibus cultiòres Itàliæ pòpuli scinderèntur, pròvidens Dei misericòrdia præter àlios sanctitàte illùstres, septem e Florentìna nobilitàte Viros suscitàvit, qui in caritàte conjùncti, præclàrum fratèrnæ dilectiònis præbèrent exèmplum. Hi, nimìrum Bonfìlius Monàldius, Bonajùncta Manèttus, Manèttus Antellènsis, Amidèus de Amidèis, Ugùccio Ugucciònum, Sostenèus de Sostenèis et Alèxius Falconèrius, quum anno trigèsimo tèrtio ejus sæculi, die sacra Vìrgini cœlo recèptæ, in quodam piòrum hòminum convèntu, Laudàntium nuncupàto, fervèntius oràrent; ab eàdem Deìpara sìngulis apparènte sunt admòniti, ut sànctius perfectiùsque vitæ genus amplecterèntur. Re ìtaque prius cum Florentìno præsule collàta, hi septem Viri, gèneris nobilitàte divitiìsque posthàbitis, sub vilìssimis detritìsque vèstibus cilìcio indùti, octàva die Septèmbris in ruràlem quamdam ædìculam secessère, ut ea die primòrdia vitæ sanctiòris auspicarèntur, qua ipsa Dei Gènitrix mortàlibus orta sanctìssimam vitam incèperat.

℟. Honèstum.

Lectio V.

Hoc vitæ institùtum quam sibi foret accèptum Deus miràculo ostèndit. Nam quum pàulo deìnceps hi septem Viri per Florentìnam urbem ostiàtim eleemòsynam emendicàrent, àccidit ut repènte infàntium voce, quos inter fuit sanctus Philìppus Benìtius quintum ætàtis mensem vix ingrèssus, Beàtæ Marìæ Servi acclamarèntur: quo deìnde nòmine semper appellàti sunt. Quare vitàndi pòpuli occùrsus ac solitùdinis amòre ducti, in Senàrii montis recèssu omnes convenère, ibìque cœlèste quoddam vitæ genus aggrèssi sunt. Victitàbant enim in spelùncis, sola aqua herbìsque contènti: vigìliis aliìsque asperitàtibus corpus atterèbant: Christi passiònem ac mœstìssimæ ejùsdem Genitrìcis dolòres assìdue meditàntes. Quod quum olim sacra Parascèves die impènsius exequerèntur, ipsa Beàta Virgo illis iteràto appàrens, lugùbrem vestem, quam indùerent, ostèndit, sibìque acceptìssimum fore significàvit, ut novum in Ecclèsia regulàrem Ordinem excitàrent, qui jugem recòleret ac promovèret memòriam dolòrum, quos ipsa pèrtulit sub cruce Dòmini. Hæc sanctus Petrus, ìnclytus Ordinis Prædicatòrum Martyr, ex familiàri cum sanctis illis Viris consuetùdine ac peculiàri ètiam Deìparæ visiòne quum didicìsset; iis auctor fuit, ut Ordinem Regulàrem sub appellatiòne Servòrum Beàtæ Vìrginis institùerent: qui pòstea ab Innocèntio quarto Pontìfice Màximo approbàtus fuit.

℟. Amàvit.

Lectio VI.

Porro sancti illi Viri, quum plures sibi sòcios adjunxìssent, Itàliæ civitàtes atque òppida, præsèrtim Etrùriæ, excùr-

rere cœpèrunt, prædicàntes ubìque Christum Crucifìxum, civìles discòrdias compescèntes, et innùmeros fere dèvios ad virtùtis sèmitam revocàntes. Neque Itàliam modo, sed et Gàlliam, Germàniam ac Polòniam suis evangèlicis labòribus excoluèrunt. Dènique quum bonum Christi odòrem longe lætèque diffudìssent, portentòrum quoque glòria illùstres, migràrunt ad Dòminum. Sed quos unus veræ fraternitàtis ac religiònis amor in vita sociàverat, unum pàriter demòrtuos contèxit sepùlcrum, ùnaque pòpuli veneràtio prosecùta est. Quapròpter Clemens undècimus et Benedìctus dècimus tèrtius Pontìfices Màximi delàtum iìsdem a plùribus sæculis indivìduum cultum confirmàrunt: ac Leo dècimus tèrtius, approbàtis àntea miràculis post indùltam veneratiònem ad collectìvam eorùmdem invocatiònem a Deo patràtis, eòsdem anno quinquagèsimo Sacerdòtii sui Sanctòrum honòribus cumulàvit, eorùmque memòriam Offìcio ac Missa in univèrsa Ecclèsia quotànnis recolèndam instìtuit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos, de Communi Abbatum.

AD LAUDES

Capitulum. Carìssimi: Communicàntes, ut in I. Vesperis.

Hymnus

Matris sub almæ nùmine
Septèna proles nàscitur:
Ipsa vocànte, ad àrduum
Tendit Senàrî vèrticem.

Quos terra fructus pròferet
Dum sacra proles gèrminat,
Uvis repènte tùrgidis
Onùsta vitis præmonet.

Virtùte claros nòbili
Mors sancta cœlo cònsecrat:
Tenent Olympi lìmina
Servi fidèles Vìrginis.

Cohors beàta, Nùminis
Regno potìta, rèspice
Quos hinc recèdens fràudibus
Cinctos relìnquis hòstium.

Ergo, per almæ vùlnera
Matris rogàmus sùpplices,
Mentis tenèbras dìsjice,
Cordis procèllas còmprime.

Tu nos, beàta Trìnitas,
Perfùnde sancto ròbore,
Possìmus ut felìciter
Exèmpla patrum sùbsequi. Amen.

℣. Sit memòria illòrum in benedictiòne.
℟. Et ossa eòrum pùllulent de loco suo.

Ad Bened. Ant. Ecce quam bonum, et quam jucùndum habitàre fratres in unum.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui ad recolèndam memòriam dolòrum sanctìssimæ Genitrìcis tuæ, per Septem beàtos Patres nova Servòrum ejus Famìlia Ecclèsiam tuam fœcundàsti: concède propìtius; ita nos eòrum consociàri flètibus, ut perfruàmur et gàudiis: Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

IN II. VESPERIS

Omnia ut in primis, præter ad Magnif., Ant. Nomen eòrum pèrmanet in ætèrnum, pèrmanens ad fìlios eòrum, sanctòrum viròrum glòria.

DIE XIV. FEBRUARII
S. Valentini Presbyteri et Màrtyris.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut qui beàti Valentìni Màrtyris tui natalìtia còlimus, a cunctis malis imminèntibus ejus intercessiòne liberèmur. Per Dòminum.

Lectio III. Sermo s. Augustini Triumphàlis, de Com. unius Mart. [30].

DIE XV. FEBRUARII
SS. Faustini et Jovitæ Màrtyrum.

Oratio.

Deus, qui nos ànnua sanctòrum Màrtyrum tuòrum Faustìni et Jovìtæ solemnitàte lætìficas: concède propìtius, ut quorum gaudèmus mèritis, accendàmur exèmplis. Per Dòminum.

℟. Hæc est vera.

Lectio III.

Faustinus et Jovìta fratres, nòbiles Brixiàni, in multis Itàliæ ùrbibus, quo vincti, sæviènte Trajàni persecutiòne, ducebàntur, acerbìssima supplìcia perpèssi, fortes in christiànæ fìdei confessiòne perstitèrunt. Nam Brìxiæ diu vìnculis constrìcti, feris ètiam objècti, in ignèmque conjècti, et a bèstiis et a flamma ìntegri et incòlumes servàti sunt: inde vero iìsdem catènis colligàti Mediolànum venèrunt: ubi eòrum fides tentàta exquisitìssimis tormèntis, tamquam igne àurum, in cruciàtibus magis enìtuit. Pòstea Romam missi, ab Evarìsto Pontìfice confirmàti, ibi quoque crude-

lìssime torquèntur. Dènique perdùcti Neàpolim, in ea ètiam urbe vàrie cruciàti, vinctis mànibus pedibùsque, in mare demergùntur: unde per Angelos mirabìliter erèpti sunt. Quare multos et constàntia in tormèntis, et miraculòrum virtùte ad Christi fidem convertèrunt. Postrèmo redùcti Brìxiam inìtio suscèpti ab Adriàno Impèrii, secùri percùssi, illùstrem martyrii corònam accepèrunt.
Te Deum laudàmus, 19.

DIE XVIII. FEBRUARII
S. Simeonis Epìscopi et Màrtyris.

Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnìpotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti Simeònis Màrtyris tui atque Pontìficis intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

Lectio III.

Simeon, fìlius Clèophæ, post Jacòbum pròximus Jerosòlymis ordinàtus Epìscopus, Trajàno imperatòre apud Atticum consulàrem est accusàtus, quod Christiànus esset et Christi propìnquus. Comprehendebàntur enim omnes eo tèmpore, quicùmque ex gènere David orti essent. Quare multis cruciàtus tormèntis, eòdem passiònis gènere quod Salvàtor noster subìerat, affìcitur, miràntibus òmnibus, quod homo ætàte confèctus [erat enim centum et vigìnti annòrum] acerbìssimos crucis dolòres fòrtiter constantèrque paterètur.
Te Deum laudàmus, 19.

DIE XXII. FEBRUARII
In Cathedra S. Petri Antiochìæ.

Duplex majus.

Omnia ut in Cathedra Romana, 512, etiam Lectiones I. Nocturni cum Responsoriis.

In 2. Nocturno.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 15. de Sanctis.

Lectio IV.

Institutio solemnitàtis hodièrnæ a seniòribus nostris Càthedræ nomen accèpit, ìdeo quod primus Apostolòrum Petrus hòdie Episcopàtus càthedram suscepìsse referàtur. Recte ergo Ecclèsiæ natàlem Sedis illìus colunt, quam Apòstolus pro Ecclesiàrum salùte suscèpit, dicènte Dòmino: Tu es Petrus, et super hanc petram ædificàbo Ecclèsiam meam.

℟. Tu es pastor òvium, princeps Apostolòrum: tibi tràdidit Deus òmnia regna mundi: * Et ìdeo tibi tràditæ sunt claves regni cœlòrum. ℣. Quodcùmque ligàveris super terram, erit ligàtum et in cœlis: et quodcùmque sòlveris super terram, erit solùtum et in cœlis. Et.

Lectio V.

Petrum ìtaque fundamèntum Ecclèsiæ Dòminus nominàvit: et ìdeo digne fundamèntum hoc Ecclèsia colit, supra quod Ecclesiàstici ædifìcii altitùdo consùrgit. Unde convenìènter Psalmus, qui lectus est, dicit: Exàltent eum in Ecclèsia plebis, et in càthedra seniòrum làudent eum. Benedìctus Deus qui beàtum Petrum Apòstolum in Ecclèsia exaltàri præcèpit: quia dignum est ut fundamèntum hoc in Ecclèsia honorètur per quod ad cœlum conscènditur.

℟. Ego pro te rogàvi, Petre, ut non defìciat fides tua: * Et tu aliquàndo convèrsus, confìrma fratres tuos. ℣. Caro et sànguis non revelàvit tibi, sed Pater meus, qui in cœlis est. Et.

Lectio VI.

Quod natàlis ergo Càthedræ hòdie còlitur, sacerdotàle honoràtur offìcium. Sibi hoc Ecclèsiæ ìnvicem præstant, quia tanto necèsse plus habet Ecclèsia dignitàtis, quanto sacerdotàle offìcium plus honòris. Cum solemnitàtem hanc Ecclèsiis mèrito religiòsa observàtio introdùxerit, miror, cur apud quosdam infidèles hòdie tam perniciòsus error increverit, ut super tùmulos defunctòrum cibos et vina cònferant, quasi egrèssæ de corpòribus ànimæ carnàles cibos requìrant.

℟. Petre, amas me? tu scis, Dòmine, quia amo te. * Pasce oves meas. ℣. Simon Joànnis, dìligis me plus his? tu scis, Dòmine, quia amo te. Pasce. Glòria Patri. Pasce.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 16. b.

In illo tèmpore: Venit Jesus in partes Cæsarèæ Philìppi, et interrogàbat discìpulos suos, dicens: Quem dicunt hòmines esse Fìlium hòminis? Et rèliqua.

Homilìa S. Leònis Papæ.
Ser. 3. in anniv. ass. suæ.

Apostolos Dòminus quid de se hòmines opinèntur, intèrrogat: et tàmdiu sermo respon-

dèntium commùnis est, quàmdiu humànæ intelligèntiæ ambigùitas explicàtur. At ubi quid hàbeat sensus discipulòrum exìgitur, primus est in Dòmini confessiòne, qui primus est in Apostòlica dignitàte. Qui cum dixìsset: Tu es Christus Fìlius Dei vivi: respòndit ei Jesus: Beàtus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sànguis non revelàvit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. Id est, ìdeo beàtus es, quia Pater meus te dòcuit: nec terrèna opìnio te fefèllit, sed inspiràtio cœlèstis instrùxit: et non caro et sànguis, sed ille me tibi, cujus sum unigènitus Fìlius, indicàvit.

℟. Quem dicunt hòmines esse Fìlium hòminis? dixit Jesus discìpulis suis. Respòndens Petrus, dixit: Tu es Christus, Fìlius Dei vivi. * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificàbo Ecclèsiam meam. ℣. Beàtus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sànguis non revelàvit tibi, sed Pater meus qui est in cœlis. Et.

Lectio VIII.

Et ego, ìnquit, dico tibi: hoc est, sicut Pater meus tibi manifestàvit divinitàtem meam, ita et ego tibi notam fàcio excellèntiam tuam, quia tu es Petrus, id est, cum ego sim inviolàbilis petra, ego lapis angulàris, qui fàcio ùtraque unum, ego fundamèntum, præter quod nemo potest àliud pònere; tamen tu quoque petra es, quia mea virtùte solidàris, ut quæ mihi potestàte sunt pròpria, sint tibi mecum participatiòne commùnia. Et super hanc petram ædificàbo Ecclèsiam meam, et portæ ìnferi non prævalèbunt advèrsus eam. Super hanc, ìnquit, fortitùdinem ætèrnum èxtruam templum: et Ecclèsiæ meæ cœlo inserènda sublìmitas, in hujus fìdei firmitàte consùrget.

℟. Elègit te Dòminus sacerdòtem sibi ad sacrificàndum ei * Hòstiam laudis. ℣. Immola Deo sacrifìcium laudis, et redde Altìssimo vota tua. Hòstiam. Glòria Patri. Hòstiam.

Si hoc Festum ante Quadrag. venerit in Sabbato, vel transferatur in Feriam II, et Annus non fuerit Bissextilis, legitur IX. Lectio de Homilia Vigiliæ S. Mathiæ, et de ea fit com. ad Laudes post com. S. Pauli. In Quadrag. autem IX. Lectio erit de Homilia Feriæ occurr. cum com. de ea, et nihil fit de Vigilia nisi in Missa. Alias:

Lectio IX.

Hanc confessiònem portæ ìnferi non tenèbunt, mortis vìncula non ligàbunt: vox enim ista vox vitæ est. Et sicut confessòres suos in cœlèstia pròvehit, ita negatòres ad infèrna demèrgit. Propter quod dicit beatìssimo Petro: Tibi dabo claves regni cœlòrum. Et quæcùmque ligàveris super terram, erunt ligàta et in cœlis: et quæcùmque sòlveris super terram, erunt solùta et in cœlis. Transìvit quidem ètiam in àlios Apòstolos vis potestàtis istìus, et ad omnes Ecclèsiæ prìncipes decrèti hujus constitùtio commeàvit: sed non frustra uni commendàtur, quod òmnibus intimàtur. Petro enim ìdeo hoc singulàriter crèditur, quia cunctis Ecclèsiæ rectòribus Petri forma præpònitur. Manet ergo Petri privilègium, ubicùmque ex ipsìus fertur æquitàte judìcium. Nec nìmia est vel sevèritas vel remìssio, ubi nihil erit ligàtum, nihil solùtum, nisi quod beàtus Petrus aut sòlverit, aut ligàverit.

Te Deum laudàmus, 19.

In II. Vesp. com. seq.

DIE XXIII. FEBRUARII

In Festo

S. Petri Damiani

Epìscopi,

Conf. et Eccl. Doct.

Duplex

In utrisque Vesperis ad Magnificat, Ant. O Doctor òptime, Ecclèsiæ sancte lumen, beàte Petre, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Concede nos, quæsumus omnìpotens Deus, beàti Petri Confessòris tui atque Pontìficis mònita et exèmpla sectàri; ut per terrèstrium rerum contèmptum ætèrna gàudia consequàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente. In Quadragesima Fidèlis sermo [61].

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Petrus, Ravènnæ honèstis parèntibus natus, adhuc lactens a matre numeròsæ prolis pertæsa abjìcitur, sed domèsticæ mulìeris òpera semivìvus excèptus ac

recreàtus, genitrìci ad humanitàtis sensum revocàtæ rèdditur. Utròque orbàtus parènte, tamquam vile mancìpium sub àspera fratris tutèla duram servitùtem exèrcuit. Religiònis in Deum, ac pietàtis erga patrem egrègium tunc spècimen dedit; invèntum sìquidem forte nummum, non pròpriæ inèdiæ sublevàndæ, sed sacerdòti, qui divìnum Sacrifìcium ad illìus expiatiònem offèrret, erogàvit. A Damiàno fratre, a quo, uti fertur, cognomèntum accèpit, benìgne recèptus, ejus cura lìtteris erudìtur; in quibus brevi tantum profècit, ut magìstris admiratiòni esset. Quum autem liberàlibus scièntiis florèret et nòmine, eas cum laude dòcuit. Interim ut corpus ratiòni sùbderet, sub mòllibus vèstibus cilìcium adhìbuit, jejùniis, vigìliis et oratiònibus solèrter insìstens. Calènte juvènta dum carnis stìmulis àcriter urgerètur, insultàntium libìdinum faces rigèntibus flùvii mersus àquis noctu extinguèbat; tum venerabìlia quæque loca obìre, totùmque Psaltèrium recitàre consuèverat. Ope assìdua pàuperes levàbat, quibus frequènter pastis convìvio pròpriis ipse mànibus ministràbat.

℟. Invèni David.

Lectio v.

Perficiendæ magis vitæ causa, in Avellanènsi Eugubìnæ diœcèsis cœnòbio, Ordini monachòrum sanctæ Crucis Fontis Avellànæ a beàto Ludùlpho sancti Romuàldi discìpulo fundàto, nomen dedit. Non ita multo post in monastèrium Pomposiànum, mox in cœnòbium sancti Vincèntii Petræ Pertùsæ ab Abbàte suo missus, utrùmque ascetèrium verbo sacro, præclàris institutiònibus et mòribus excòluit. Ad suos revocàtus, post Præsidis òbitum, Avellanitàrum Famìliæ præfìcitur, quam novis vàriis in locis extrùctis domicìliis, et sanctìssimis institùtis ita auxit, ut alter ejus Ordinis Parens, ac præcìpuum ornamèntum jure sit hàbitus. Salutàrem Petri sollicitùdinem àlia quoque divèrsi institùti cœnòbia, Canonicòrum Convèntus, et pòpuli sunt expèrti. Urbinàti diœcesi non uno nòmine pròfuit: Theuzòni Epìscopo in causa gravìssima assèdit, ipsùmque in recte administràndo Episcopàtu consìlio et òpera juvit. Divi-

nòrum contemplatiòne, còrporis maceratiònibus, cæterìsque spectàtæ sanctimòniæ exèmplis excèlluit. His motus Stèphanus Nonus Pòntifex Màximus eum licet invìtum et reluctàntem sanctæ Romànæ Ecclèsiæ Cardinàlem creàvit, et Ostiènsem Epìscopum. Quas Petrus dignitàtes splendidìssimis virtùtibus, et consentàneis Episcopàli ministèrio opèribus gessit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio vi.

Difficillimo tèmpore Romànæ Ecclèsiæ, Summìsque Pontifìcibus doctrìna, legatiònibus, aliìsque suscèptis labòribus mirìfice àdfuit. Advèrsus Nicolaitàrum et Simonìacam hærèses ad mortem usque strènue decertàvit. Hujùsmodi depùlsis malis, Mediolanènsem Ecclèsiæ Romànæ conciliàvit. Benedìcto, et Cadalòo falsis Pontifìcibus fòrtiter rèstitit. Henrìcum Quartum Germàniæ Regem ab inìquo uxòris divòrtio detèrruit. Ravennàtes ad dèbita Romàno Pontìfici obsèquia revocàtos sacris restìtuit. Canònicos Velitèrnos ad sanctiòris vitæ leges compòsuit. In Provìncia præsèrtim Urbinàte vix ulla fuit Episcopàlis Ecclèsia, de qua Petrus non sit bene mèritus; Eugubìnam, quam aliquàndo crèditam hàbuit, multis levàvit incòmmodis: àlias àlibi, quando opòrtuit, perìnde curàvit, ac si suæ essent tutèlæ commìssæ. Cardinalàtu, et Episcopàli dignitàte depòsitis, nihil de prìstina juvàndi pròximos sedulitàte remìsit. Jejùnium sextæ Fèriæ in honòrem sanctæ crucis Jesu Christi, horàrias beàtæ Dei Genitrìcis preces, ejùsque die Sàbbato cultum propagàvit. Inferèndæ quoque sibi verberatiònis morem ad patratòrum scèlerum expiatiònem provèxit. Demum sanctitàte, doctrina, miràculis, et præclàre actis illùstris, dum e Ravennàte Legatiòne redìret, Favèntiæ octàvo Kalèndas Màrtii migràvit ad Christum. Ejus corpus ibìdem apud Cisterciènses multis miràculis clarum frequènti populòrum veneratiòne còlitur. Ipsum Faventìni non semel in præsènti discrìmine propìtium expèrti, patrònum apud Deum delegèrunt: Leo vero Duodècimus Pòntifex Màximus Offìcium Missàmque in ejus honòrem tamquam Con-

fessòris Pontìficis, quæ alìquibus in Diœcèsibus, atque in Ordine Camaldulènsium jam celebrabàntur, ex Sacròrum Rìtuum Congregatiònis consùlto, àddita Doctòris qualitàte, ad univèrsam extèndit Ecclèsiam.

℟. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct 1. loco [77].

Lectio IX. extra Quadragesimam et Annum Bissextilem de Homilia Vigiliæ S. Mathiæ, ut infra; in Quadragesima autem de Homilia Feriæ, et nihil fit de Vigilia nisi in Missa.

¶ De Vigilia S. Mathiæ in Anno Bissextili fit die XXIV.

Extra Quadragesimam tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium Hoc est præcèptum meum, ut in Vigilia Apostolorum [1].

Oratio.

Da, quæsumus omnìpotens Deus, ut beàti Mathìæ Apòstoli tui, quam prævenìmus, veneràndà solèmnitas, et devotiònem nobis àugeat, et salùtem. Per Dòminum.

DIE XXIV. FEBRUARII VEL XXV. ANNO BISSEXTILI

In festo

S. Mathiæ Apòstoli

Duplex 2. classis.

Oratio.

Deus, qui beàtum Mathìam Apostolòrum tuòrum collègio sociàsti: trìbue quæsumus, ut ejus interventiòne tuæ circa nos pietàtis semper vìscera sentiàmus. Per Dòminum.

In 1. Nocturno

De Actibus Apostolòrum.

Lectio I. Cap. 1. c.

In dièbus illis exùrgens Petrus in mèdio fratrum, dixit [erat autem turba hòminum simul, fere centum vigìnti]: Viri fratres, opòrtet implèri Scriptùram, quam prædìxit Spìritus sanctus per os David de Juda, qui fuit dux eòrum qui comprehendèrunt Jesum; qui connumeràtus erat in nobis, et sortìtus est sortem ministèrii hujus. Et hic quidem possèdit agrum de mercède iniquitàtis, et suspènsus crèpuit mèdius: et diffùsa sunt òmnia vìscera ejus.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in mèdio lupòrum, dicit Dòminus: * Estòte ergo prudèntes sicut serpèntes, et sìmplices sicut colùmbæ. ℣. Dum lucem habètis, crèdite in lucem, ut fìlii lucis sitis. Estòte.

Lectio II.

Et notum factum est òmnibus habitàntibus Jerùsalem, ita ut appellarètur ager ille, lingua eòrum, Hacèldama, hoc est, ager sànguinis. Scriptum est enim in libro Psalmòrum: Fiat commoràtio eòrum desèrta, et non sit qui inhàbitet in ea: et Episcopàtum ejus accìpiat alter. Opòrtet ergo ex his viris qui nobìscum sunt congregàti in omni tèmpore, quo intràvit et exìvit inter nos Dòminus Jesus, incìpiens a baptìsmate Joànnis usque in diem qua assùmptus est a nobis, testem resurrectiònis ejus nobìscum fìeri unum ex istis.

℟. Tòllite jugum meum super vos, dicit Dòminus, et dìscite a me, quia mitis sum, et hùmilis corde: * Jugum enim meum suàve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniètis rèquiem animàbus vestris. Jugum.

Lectio III.

Et statuèrunt duos, Jòseph, qui vocabàtur Bàrsabas, qui cognominàtus est Justus, et Mathìam. Et oràntes dixèrunt: Tu, Dòmine, qui corda nosti òmnium, ostènde, quem elègeris ex his duòbus unum accìpere locum ministèrii hujus, et Apostolàtus, de quo prævaricàtus est Judas, ut abìret in locum suum. Et dedèrunt sortes eis, et cècidit sors super Mathìam, et annumeràtus est cum ùndecim Apòstolis.

℟. Dum stetèritis ante reges et præsides, nolìte cogitàre quòmodo aut quid loquàmini: * Dàbitur enim vobis in illa hora, quid loquàmini. ℣. Non enim vos estis qui loquìmini, sed Spìritus Patris vestri, qui lòquitur in vobis. Dàbitur. Glòria Patri. Dàbitur.

In II. Nocturno Lectiones, Fundamènta ejus, de Com. Apost. 2. loco [18].

In III. Nocturno Homilia in Evang. Confìteor, de Comm. Abb. 2. loco [98].

℟. VII. Isti sunt qui vivèntes in carne, plantavèrunt Ecclèsiam sànguine suo: * Càlicem Dòmini bibèrunt, et amìci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum. Càlicem.

℟. VIII. Isti sunt viri sancti, quos elègit Dòminus in caritàte non ficta, et dedit illis glòriam sempitèrnam: * Quòrum doctrìna fulget Ecclèsia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicèrunt regna, operàti sunt justìtiam. Quòrum. Glòria Patri. Quòrum.

In Quadrag. Lectio IX. de Homil. Feriæ occurr., et de ea fit com. in Laud.

Festa Martii

Ante Quadragesimam prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE IV. MARTII
In festo
S. Casimiri Confessòris.
Semiduplex.

Oratio.

Deus, qui inter regàles delìcias, et mundi illècebras, sanctum Casimìrum virtùte constàntiæ roboràsti: quæsumus; ut ejus intercessiòne fidèles tui terrèna despìciant, et ad cœlèstia semper aspìrent. Per Dòminum.

In Quadragesima com. Feriæ.

Postea S. Lucii I. Pp. et Mart., Ant. Iste Sanctus. ℣. Glòria et honòre.

Oratio.

Deus, qui nos beàti Lùcii, Màrtyris tui atque Pontìficis, ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius; ut, cujus natalìtia còlimus, de ejusdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrages. Justus si morte, de Com. [83].

In 2. Nocturno.
Lectio IV.

Casimirus, patre Casimìro, matre Elisabètha Austrìaca, Polòniæ règibus ortus, a pueritia sub òptimis magìstris, pietàte et bonis àrtibus instrùctus, juvenìles artus àspero domàbat cilìcio et assìduis extenuàbat jejùniis. Règii spreta lecti mollìtie, dura cubàbat humo, et clam intempèsta nocte præ fòribus templòrum pronus in terra divìnam exoràbat clemèntiam. In Christi contemplànda passiòne assìduus, Missàrum solèmniis àdeo erècta in Deum mente solèbat adèsse, ut extra se rapi viderètur.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Catholicam promovère fidem summòpere stùduit, et Ruthenòrum schisma abolère: quapròpter Casimìrum patrem indùxit, ut legem ferret, ne schismàtici nova templa constrùerent, nec vètera collabèntia restauràrent. Erga pàuperes et calamitàtibus opprèssos benèficus et misèricors, Patris et defensòris egenòrum nomen obtìnuit. Virginitàtem quam ab incunàbilis servàvit illæsam, sub extrèmo vitæ tèrmino fòrtiter assèruit, dum gravi pressus infirmitàte, mori pòtius, quam castitàtis jactùram ex medicòrum consìlio subìre, constànter decrèvit.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

Consummatus in brevi, virtùtibus et mèritis plenus, prænuntiàto mortis die, inter Sacerdòtum, et Religiosòrum choros spìritum Deo rèddidit, anno ætàtis vigèsimo quinto. Corpus Vilnam delàtum multis claret miràculis. Etenim, prætèrquam quod puèlla defùncta vitam, cæci visum, clàudi gressum, et vàrii infirmi sanitàtem ad ejus sepùlcrum recuperàrunt; Lithuànis exìguo nùmero ad potentìssimi hostis insperàtam irruptiònem trepidàntibus in àere appàrens, insìgnem trìbuit victòriam. Quibus permòtus Leo Dècimus, eùmdem Sanctòrum catàlogo adscrìpsit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia de Comm. Conf. non Pont. 1. loco [90].

In Quadrag. Lectio IX. de Homilia Feriæ, et ejus com. in Laud.

Postea de S. Lucio, Ant. Qui odit. ℣. Justus. Oratio. Deus, qui nos beàti, 588.

DIE VII. MARTII
In Festo
S. Thomæ de Aquino
Conf. et Eccl. Doct.
Duplex.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor òptime, Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàte Thoma, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Deus, qui Ecclèsiam tuam beàti Thomæ, Confessòris tui, mira eruditiòne clarìficas, et sancta operatiòne fœcùndas: da nobis, quæsumus, et quæ dòcuit, intellèctu conspìcere, et quæ egit,

imitatiòne complère. Per Dòminum.

In Quadrag. com Feriæ.

Postea SS. Martyrum Perpetuæ et Felicitatis.

Ad Vesperas et Laudes, Ant. Istàrum est enim regnum cœlòrum, quæ contempsèrunt vitam mundi, et pervenèrunt ad præmia regni, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni. ℣. Glòria et honòre coronàsti eas, Dòmine. ℟. Et constituìsti eas super òpera mànuum tuàrum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine Deus noster, sanctàrum Màrtyrum tuàrum Perpètuæ et Felicitàtis palmas incessàbili devotiòne veneràri: ut quas digna mente non pòssumus celebràre, humìlibus saltem frequentèmus obsèquiis. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones, Sapièntiam, ut in Communi Doct. [74].

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Præclarum Christiàni orbis decus et Ecclèsiæ lumen beatìssimus vir Thomas, Landùlpho còmite Aquinàte, et Theodòra Neapolitàna, nobìlibus parèntibus natus, futùræ in Deìparam devotiònis affèctum adhuc infàntulus ostèndit. Nam chàrtulam ab eo invèntam, in qua salutàtio Angèlica scripta erat, frustra adnitènte nutrìce, comprèssa manu vàlide retìnuit, et a matre per vim abrèptam, ploràtu et gestu repètiit, ac mox rèdditam deglutìvit. Quintum annum agens, mònachis sancti Benedìcti Cassinàtibus custodièndus tràditur. Inde Neàpolim studiòrum causa missus, jam adolèscens Fratrum Prædicatòrum Ordinem suscèpit. Sed matre ac fràtribus id indìgne ferèntibus, Lutètiam Parisiòrum mìttitur. Quem fratres in itìnere per vim raptum, in àrcem castri sancti Joànnis perdùcunt: ubi vàrie exagitàtus, ut sanctum propòsitum mutàret, mulìerem ètiam, quæ ad labefactàndam ejus constàntiam introdùcta fùerat, titiòne fugàvit. Mox beàtus jùvenis flexis gènibus ante signum Crucis orans, ibìque somno corrèptus, per quiètem sentìre visus est sibi ab Angelis constrìngi lumbos: quo ex tèmpore omni pòstea libìdinis sensu càruit. Soròribus, quæ, ut eum a pio consìlio removèrent,

in castrum vènerant, persuàsit, ut, contèmptis curis sæculàribus, ad exercitatiònem cœlèstis vitæ se confèrrent.

℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Emissus e castro per fenèstram, Neàpolim redùcitur: unde Romam, pòstea Parìsium a fratre Joànne Theutònico, Ordinis Prædicatòrum Generàli Magìstro, ductus, Albèrto Magno doctòre, philosophìæ ac theologìæ òperam dedit. Vigìnti quinque annos natus, magìster est appellàtus, publicèque philòsophos ac theòlogos summa cum laude est interpretàtus. Numquam se lectiòni aut scriptiòni dedit, nisi post oratiònem. In difficultàtibus locŏrum sacræ Scriptùræ ad oratiònem jejùnium adhibèbat. Quin ètiam sodàli suo fratri Reginàldo dìcere solèbat, quidquid sciret. non tam studio aut labòre suo peperìsse, quam divìnitus tràditum accepìsse. Neàpoli cum ad imàginem Crucifixi vehemèntius oràret, hanc vocem audìvit: Bene scripsìsti de me, Thoma; quam ergo mercèdem accìpies? Cui ille: Non àliam, Dñe, nisi teìpsum. Collatiònes Patrum assìdue pervolutàbat: et nullum fuit scriptòrum genus, in quo non esset diligentìssime versàtus. Scripta ejus et multitùdine, et varietàte, et facilitàte explicàndi res diffìciles àdeo excèllunt, ut ubèrrima atque incorrùpta illìus doctrìna cum revelàtis veritàtibus mire consèntiens, aptìssima sit ad òmnium tèmporum erròres pervincèndos.

℟. Amàvit eum.

Lectio vi.

A Summo Pontìfice Urbàno Quarto Romam vocàtus, ejus jussu ecclesiàsticum lucubràvit offìcium in Còrporis Christi solemnitàte celebràndum; oblàtos vero honòres et Neapolitànum Archiepiscopàtum ètiam deferènte Clemènte Quarto recusàvit. A prædicatiòne divìni verbi non desistèbat; quod cum fàceret per Octàvam Paschæ in Basìlica sancti Petri, mulìerem, quæ ejus fìmbriam tetìgerat, a fluxu sànguinis liberàvit. Missus a beàto Gregòrio Dècimo ad Concìlium Lugdunènse, in monastèrio Fossæ novæ in morbum ìncidit, ubi ægròtus Cántica Canticòrum explanàvit. Ibìdem òbiit quinquagenàrius anno salùtis millèsimo ducentèsimo septuagèsimo quarto, Nonis Màrtii.

Miràculis ètiam mòrtuus clàruit; quibus probàtis, a Joànne Vigèsimo secùndo in Sanctòrum nùmerum relàtus est, anno millèsimo tercentèsimo vigèsimo tèrtio: translàto pòstea ejus còrpore Tolòsam, ex mandàto beàti Urbàni Quinti. Cum sanctis angèlicis spirìtibus non minus innocèntia quam ingènio comparàtus, doctòris Angèlici nomen jure est adèptus, eìdem auctoritàte sancti Pii Quinti confirmàtum. Leo autem Dècimus tèrtius, libentìssime excìpiens postulatiònes et vota òmnium pene Sacròrum Antìstitum Orbis Cathòlici, ad tot præcìpuæ philosophicòrum systèmatum a veritàte aberràntium luem propulsàndam, ad incremènta scientiàrum, et commùnem humàni gèneris utilitàtem, eum ex Sacròrum Rìtuum Congregatiònis consùlto, per Apostòlicas lìtteras cœlèstem Patrònum Scholàrum òmnium Catholicàrum declaràvit et instìtuit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia de Com. 1. loco. [77].

In Quadrag. Lectio IX. de Homilia et in Laud. com. Feriæ, et SS. Martyrum, 590.

Vesperæ a Capit. de sequenti.

DIE VIII. MARTII

In Festo
S. Joannis de Deo Confessòris.

Duplex. Oratio.

Deus, qui beàtum Joànnem, tuo amòre succènsum, inter flammas innòxium incèdere fecìsti, et per eum Ecclèsiam tuam nova prole fœcundàsti: præsta, ipsìus suffragàntibus mèritis, ut igne caritàtis tuæ vìtia nostra curèntur, et remèdia nobis ætèrna provèniant. Per Dòminum.

Deinde fit com. s. Thomæ, Ant. O Doctor. ℣. Justum.

Oratio ut supra. 590.

Postea Feriæ occurr., si venerit in Quadrag.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr. In Quadrages. Beàtus vir, de Com. 2. loco [94].

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Joannes de Deo, ex cathòlicis piìsque parèntibus in òppido Montis Majòris, juniòris regni Lusitàniæ natus, quam sublìmiter in sortem Dòmini fùerit elèctus, insuètus splendor super ejus domo refùlgens, sonitùsque

æris campàni sua sponte emìssus, ab ipso ejus nativitàtis tèmpore non obscùræ prænuntiàrunt. A laxiòri vivèndi ratiòne, divìna operànte virtùte, revocàtus, magnæ sanctitàtis exhibère spècimen cœpit, et ob audìtam prædicatiònem verbi Dei sic ad meliòra se excitàtum sensit, ut jam ab ipso sanctiòris vitæ rudimènto consummàtum àliquid, perfectùmque visus sit attigìsse. Bonis òmnibus in pàuperes carcèribus inclùsos erogàtis, admiràbilis pœnitèntiæ, suìque ipsìus contèmptus cuncto pòpulo spectàculum factus, a plerìsque ceu demens gràviter afflìctus, in càrcerem amèntibus destinàtum conjìcitur. At Joànnes cœlèsti caritàte incènsus, gèmino magis incènsus, gèmino atque amplo valetudinàrio ex piòrum eleemòsynis in civitàte Granatènsi extrùcto, jactòque novi Ordinis fundamènto, Ecclèsiam nova prole fœcundàvit Fratrum Hospitalitàtis, infìrmis præclàro animàrum corporùmque profèctu inservièntium, et longe latèque per orbem diffusòrum.

℟. Honèstum.

Lectio V.

Pauperibus ægròtis, quos pròpriis quandòque hùmeris domum deferèbat, nulla re ad ànimæ corporìsque salùtem profìcua dèerat. Effùsa quoque extra nosocòmium caritàte, indigèntibus mulièribus vìduis, et præcìpue virgìnibus periclitàntibus clam alimènta subministràbat, curàmque indefèssam adhibèbat, ut carnis concupiscèntiam a pròximis hujùsmodi vìtio inquinàtis exterminàret. Cum autem màximum in règio Granatènsi valetudinàrio excitàtum fuìsset incèndium, Joànnes impàvidus prosìliit in ignem, huc, illuc discùrrens, quoùsque tum infìrmos hùmeris exportàtos, tum lèctulos e fenèstris projèctos ab igne vindicàvit, ac per dimìdiam horam inter flammas jam in immènsum succrescèntes, versàtus, exìnde divìnitus incòlumis, univèrsis cìvibus adminàntibus, exìvit, in schola caritàtis èdocens, segniòrem in eum fuìsse ignem qui foris ùsserat, quam qui intus accènderat.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

Multiplici asperitàtum gènere, dimissìssima obedièntia, extrèma paupertàte, oràndi studio, rerum divinàrum contem-

platiòne, ac in beàtam Vìrginem pietàte mirìfice excèlluit, et lacrymàrum dono enìtuit. Dènique gravi morbo corrèptus, òmnibus Ecclèsiæ Sacramèntis rite sanctèque refèctus, vìribus licet destitùtus, pròpriis indùtus vèstibus, e lèctulo surgens, ac provolùtus in gènua, manu et corde Christum Dòminum e cruce pendèntem perstrìngens, octàvo Idus Màrtii, anno millèsimo quingentèsimo quinquagèsimo òbiit in òsculo Dòmini: quem ètiam mòrtuus tènuit, nec dimìsit, et in eàdem còrporis constitutiòne sex cìrciter horas, quoùsque inde dimòtus fuìsset, tota civitàte inspectànte, mirabìliter permànsit, odòrem mire fragràntem diffùndens. Quem ante et post òbitum plùrimis miràculis clarum Alexànder Octàvus Pòntifex màximus in Sanctòrum nùmerum rètulit.

℟. Iste homo.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 22. d.

In illo tèmpore: Accessèrunt ad Jesum Pharisæi, et interrogàvit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magìster, quod est mandàtum magnum in lege? Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Homilia 72. in Matth.

Sadducæis confùsis, Pharisæi rursus aggrediùntur; cumque quièscere oportèret, decertàre voluèrunt: et Legis perìtiam profitèntem præmìttunt, non dìscere, sed tentàre cupièntes: ac ita intèrrogant: Quodnam primum mandàtum in Lege sit. Nam cum primum illud sit: Dìliges Dòminum Deum tuum; putàntes causas sibi allatùrum ad mandàtum hoc corrigèndum àliquid addèndo, quòniam Deum se facièbat, hoc modo intèrrogant. Quid ìgitur Christus? Ut ostèndat idcìrco ad hæc eos devenìsse, quia nulla in eis esset càritas, sed invìdiæ livòre tabèscerent: Dìliges, inquit Dñum Deum tuum: hoc primum et magnum mandàtum est. Secùndum autem sìmile huic: Dìliges pròximum tuum sicut teìpsum.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et de omni corde suo laudàvit Dòminum: * Ipse intercèdat pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Ecce homo sine querèla, verus Dei cultor, àbstinens se ad omni òpere malo, et pèrmanens in innocèntia sua. Ipse.

Lectio VIII.

Quamobrem sìmile est huic? quòniam hoc illud indùcit, et ab illo rursus munìtur. Quicùmque enim male agit, òdio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus: Dixit insìpiens in corde suo: Non est Deus. Deinde sèquitur: Corrùpti sunt, et abominàbiles facti sunt in stùdiis suis. Et ìterum: Radix òmnium malòrum avarìtia est: quam quidam appetèntes, erravèrunt a fide. Et, qui dìligit me, mandàta mea servàbit: quorum caput et radix est, Dìliges Dòminum Deum tuum, et pròximum tuum sicut teìpsum.

℟. Sint lumbi vestri præcìncti, et lucèrnæ ardèntes in mànibus vestris: * Et vos sìmiles homìnibus expectàntibus dòminum suum, quando revertàtur a nùptiis. ℣. Vigilàte ergo, quia nescìtis qua hora dòminus vester ventùrus sit. Et. Glòria Patri. Et.

In Quadrages. Lectio IX. de Homilia Feriæ occurr., et de ea fit com. in Laudibus. Alias:

Lectio IX.

Si ergo dilìgere Deum, dilìgere pròximum est [nam si dìligis me, o Petre, inquit, pasce oves meas]; si ètiam dilèctio pròximi facit ut mandàta custòdias, mèrito ait in his totam Legem et Prophètas pendère. Et quemàdmodum in superiòribus, cum de resurrectiòne interrogarètur, plus dòcuit, quam tentàntes petèbant: sic in hoc loco de primo interrogàtus mandàto, secùndum ètiam non valde quam primum infèrius sponte àttulit: secùndum enim est primo sìmile. Ita occùlte insinuàvit, òdio illos ad quærèndum incitàri, Càritas enim, inquit, non æmulàtur.

Te Deum laudàmus, 19.

Vesperæ a Capitulo de sequenti.

DIE IX. MARTII

In Festo

S. Franciscæ Vìduæ Romànæ. Duplex.

Oratio.

Deus, qui beàtam Francìscam fàmulam tuam inter cètera gràtiæ tuæ dona, familiàri Angeli cousuetùdine decoràsti: concède quæsumus; ut intercessiònis ejus auxìlio, Angelòrum consòr-

tium cònsequi mereàmur. Per Dòminum.

Deinde fit com. s. Joannis de Deo, Ant. Hic vir. ℣. Justum.

Oratio ut supra, 592.

Postea Feriæ occurr., si celebretur in Quadrag.

In I. Noct. Lect. de Scriptura occurrente. In Quadrag. Mulierem fortem, [122].

In 2. Nocturno.

Lectio iv.

Francisca nòbilis matròna Romàna, ab ineùnte ætàte illùstria dedit virtùtum exèmpla: ètenim pueriles ludos, et illècebras mundi rèspuens, solitùdine et oratiòne magnòpere delectabàtur. Undecim annos nata, virginitàtem suam Deo consecràre, et monastèrium ìngredi propòsuit: parèntum tamen voluntàti humìliter obtèmperans, Laurèntio de Pontiànis jùveni æque dìviti ac nòbili nupsit. In matrimònio arctiòris vitæ propòsitum, quantum lìcuit, semper retìnuit: a spectàculis, convìviis, aliìsque hujùsmodi oblectamèntis abhòrrens, làneа ac vulgàri veste utens, et quidquid a domèsticis curis supèrerat tèmporis, oratiòni aut proximòrum utilitàti trìbuens: in id vero màxima solicitùdine incùmbens, ut matrònas romànas a pompis sæculi et ornàtus vanitàte revocàret. Quapròpter domum Oblatàrum, sub règula sancti Benedìcti Congregatiònis montis Olivèti, adhuc viro alligàta, in Urbe instìtuit. Viri exìlium, bonòrum jactùram ac univèrsæ domus mœròrem non modo constantìssime toleràvit; sed gràtias agens cum beàto Job, illud frequènter usurpàbat: Dòminus dedit, Dòminus àbstulit: sit nomen Dòmini benedìctum.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

Viro defùncto, ad prædìctam Oblatàrum domum cònvolans, nudis pèdibus, fune ad collum alligàto, humi prostràta, multis cum làcrymis eàrum nùmero adscrìbi supplìciter postulàvit. Voti compos facta, licet esset òmnium mater, non àlio tamen, quam ancìllæ, vilissimæque fèminæ, et immundìtiæ vàsculi tìtulo gloriabàtur. Quam vilem sui existimatiònem et verbo declaràvit et exèmplo: sæpe enim e suburbàna vìnea revèrtens et lignòrum fascem pròprio càpiti impòsitum dèferens, vel eìsdem onùstum agens

per Urbem asèllum, paupèribus subvenièbat, in quos ètiam largas eleemòsynas erogàbat, ægrotantèsque in xenodochìis vìsitans, non corporàli tantum cibo, sed salutàribus mònitis recreàbat: corpus suum vigìliis, jejùniis, cilìcio, fèrreo cìngulo, crebrìsque flagèllis in servitùtem redìgere jùgiter satagèbat. Cibum illi semel in die herbæ et legùmina, aqua potum præbuit. Hos tamen còrporis cruciàtus aliquàndo, Confessàrii mandàto, a cujus ore nutùque pendèbat, mòdice temperàvit

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio vi.

Divina mystèria, præsèrtim vero Christi Dòmini passiònem, tanto mentis ardòre, tantàque lacrymàrum vi contemplabàtur, ut præ dolòris magnitùdine pene cònfici viderètur. Sæpe ètiam cum oràret, màxime sumpto sanctìssimæ Eucharistiæ Sacramènto, spìritu in Deum elevàta, ac cœlèstium contemplatiòne rapta, immòbilis permanèbat. Quapròpter humàni gèneris hostis vàriis eam contumèliis ac verbèribus a propòsito dimovère conabàtur: quem tamen illa impertèrrita semper elùsit, Angeli præsèrtim præsìdio, cujus familiàri consuetùdine gloriòsum de eo triùmphum reportàvit. Gràtia curatiònum, et prophetìæ dono enìtuit, quo et futùra prædìxit, et còrdium secrèta penetràvit. Non semel aquæ, vel per rivum decurrèntes, vel e cœlo labèntes, intàctam prorsus, dum Deo vacàret, reliquèrunt. Mòdica panis fragmènta, quæ vix tribus soròribus reficièndis fuìssent satis, sic eius prècibus Dòminus multiplicàvit, ut quìndecim inde exsaturàtis, tantum superfùerit, ut canìstrum implèverit: et aliquàndo earùmdem soròrum, extra Urbem mense Januàrio ligna paràntium sitim recèntis uvæ racèmis ex vite in àrbore pendèntibus mirabìliter obtèntis, abùnde expèlverit. Dènique mèritis et miràculis clara, migràvit ad Dòminum, anno ætàtis suæ quinquagèsimo sexto: quam Paulus Quintus Pòntifex Màximus in Sanctòrum nùmerum rètulit.

℟. Fallax gràtia.

In III. Nocturno Homilia de Comm. non Virg. [125].

Lectio ix. de Homilia Feriæ occurr., et de ea fit

com. in Laudibus, si venerit in Quadrag.

In II. Vesperis fit com. seq. et Feriæ in Quadrag.

DIE X. MARTII

In festo

SS. Quadraginta Martyr.

Semid. Oratio.

Præsta, quæsumus omnipotens Deus: ut qui gloriòsos Màrtyres fortes in sua confessiòne cognòvimus, pios apud te in nostra intercessiòne sentiàmus. Per Dòminum.

Deinde fit com. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones in Quadrag. Fratres, Debitòres, de Comm. plur. Mart. [44].

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Licinio Imperatòre, et Agricolào Præside, ad Sebàstem Armèniæ urbem, quadragìnta mìlitum fides in Jesum Christum, et fortitùdo in cruciàtibus perferèndis enìtuit. Qui sæpius in horrìbilem càrcerem detrùsi, vinculìsque constrìcti, cum ora ipsòrum lapìdibus contùsa fuìssent, hièmis tèmpore frigidìssimo, nudi sub apèrto àere supra stagnum rigens pernoctàre jussi sunt, ut frìgore congelàti necarèntur. Una autem erat òmnium oràtio: Quadragìnta in stàdium ingrèssi sumus, quadragìnta item, Dòmine, coròna donèmur: ne una quidem huic nùmero desit. Est in honòre hic nùmerus, quem tu quadragìnta dièrum jejùnio decoràsti, per quem divìna lex ingrèssa est in orbem terràrum. Elìas quadragìnta dièrum jejùnio Deum quærens, ejus visiònem consecùtus est. Et hæc quidem illòrum erat oràtio.

℟. Sancti tui.

Lectio V.

Ceteris autem custòdibus somno dèditis, solus vigilàbat jànitor, qui et illos oràntes, et luce circumfùsos, et quosdam e cœlo descendèntes Angelos, tamquam a Rege missos, qui corònas trigìnta novem militibus distribùerent, ìntuens, ita secum loquebàtur: Quadragìnta hi sunt, quadragèsimi coròna ubi est? Quæ dum cogitàret, unus ex illo nùmero, cui ànimus ad frigus ferèndum defècerat, in pròximum tepefàctum bàlneum desìliens, Sanctos illos summo dolòre affècit. Verum Deus illòrum preces ìrritas esse non est passus: nam rei evèntum admiràtus jànitor, mox custòdibus e somno excitàtis, detractìque sibi vèstibus, ac se Christiànum esse clara voce profèssus, Martyribus se adjùnxit. Cum vero præsidis satèllites janitòrem quoque Christiànum esse cognovìssent, bacìllis comminùta òmnium eòrum crura fregèrunt.

℟. Vèrbera.

Lectio VI.

In eo supplìcio mòrtui sunt omnes, præter Melithònem, natu, mìnimum. Quem cum præsens mater ejus, fractis crùribus, adhuc vivèntem vidìsset, sic cohortàta est: Fili, paulìsper sùstine: ecce Christus ad jànuam stat àdjuvans te. Cum vero reliquòrum còrpora plàustris impòni cèrneret, ut in rogum inferrèntur, ac fìlium suum relìnqui, quod speràret ìmpia turba pùerum, si vixìsset, ad idolòrum cultum revocàri posse: ipso in hùmeros sublàto, sancta mater vehìcula Màrtyrum corpòribus onùsta strènue prosequebàtur: in cujus amplèxu Mèlithon spìritum Deo rèddidit, ejùsque corpus in eùmdem illum ceteròrum Màrtyrum rogum pia mater injècit: ut, qui fide et virtùte conjunctìssimi fùerant, fùneris ètiam societàte copulàti, una in cœlum pervenìrent. Combùstis illis, eòrum relìquiæ projèctæ in profluèntem, cum mirabìliter in unum confluxìssent locum, salvæ et ìntegræ repèrtæ, honorìfico sepùlcro cònditæ sunt.

℟. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Homilia de Comm. plur. Martyrum 2. loco [56].

Lectio IX. de Homilia Feriæ occurr. et de ea fit com. in Laudibus.

DIE XII. MARTII

In Festo

S. Gregorii Papæ, Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor òptime, Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàtæ Gregòri, divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Deus, qui ànimæ fàmuli tui Gregòrii ætèrnæ beatitùdinis præmia contulìsti: concède propìtius; ut, qui peccatòrum nostròrum pòndere prèmimur, ejus apud te prècibus sublevèmur. Per Dòminum.

Deinde fit. com. Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones, Sapièntiam, de Communi Doctorum [74].

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Gregorius Magnus, Romànus, Gordiàni Senatòris fìlius, adolèscens philosophìæ òperam dedit, et prætòrio offìcio functus, patre mòrtuo, sex monastèria in Sicìlia ædificàvit, Romæ sèptimum sancti Andrèæ nòmine in suis ædibus, prope Basìlicam sanctòrum Joànnis et Pàuli ad clivum Scàuri: ubi, Hilariòne ac Maximiàno magìstris, mònachi vitam profèssus, pòstea Abbas fuit. Mox Diàconus Cardinàlis creàtus, Constantinòpolim a Pelàgio Pontìfice ad Tibèrium Constantìnum Imperatòrem legàtus mìttitur: apud quem memoràbile ètiam illud effècit, quod Eutychium Patriàrcham, qui scrìpserat contra veram ac tractàbilem còrporum resurrectiònem, ita convìcit, ut ejus librum Imperàtor in ignem injìceret. Quare Eutychius pàulo post, cum in morbum incidìsset, instànte morte, pellem manus suæ tenèbat multis præsèntibus, dicens: Confìteor quia omnes in hac carne resurgèmus.

℟. Invèni David.

Lectio V.

Romam rèdiens, Pelàgio pestilèntia sublàto, summo òmnium consènsu Pòntifex elìgitur: quem honòrem ne accìperet, quàmdiu pòtuit, recusàvit. Nam alièno vestìtu in spelùnca delìtuit: ubi deprehènsus indìcio ìgneæ colùmnæ, ad sanctum Petrum consecràtur. In Pontificàtu multa successòribus doctrìnæ ac sanctitàtis exèmpla rèliquit. Peregrìnos quotìdie ad mensam adhibèbat: in quibus et Angelum, et Dòminum Angelòrum peregrìni fàcie accèpit. Pàuperes et urbànos et extèrnos, quorum nùmerum descrìptum habèbat, benìgne sustentàbat. Cathòlicam fidem multis locis labefactàtam restìtuit. Nam Donatìstas in Africa, Ariànos in Hispània reprèssit: Agnoìtas Alexandrìa ejècit. Pàllium Syàgrio Augustodunènsi Epìscopo dare nòluit, nisi Neòphytos hærèticos expèlleret ex Gàllia. Gothos hæresim Ariànam relinquere coègit. Missis in Britànniam doctis et sanctis viris Augustìno et àliis mònachis, ìnsulam ad Jesu Christi fidem convèrtit, vere a Beda presbytero Angliæ vocàtus Apòstolus. Joànnis Patriàrchæ Constantinopolitàni audàciam fregit, qui sibi universàlis Ecclèsiæ Epìscopi nomen arrogàbat. Maurìtium Imperatòrem, eos qui mìlites fuìssent, mònachos fieri prohibèntem, a sententia detèrruit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio IV.

Ecclesiam ornàvit sanctìssimis institùtis et lègibus. Apud sanctum Petrum coàcta Synodo, multa constìtuit: in iis, Ut in missa Kyrie elèison nòvies repeterètur: Ut extra id tempus, quod continètur Septuagèsima et Pascha, Allelùja dicerètur: Ut adderètur in Cànone, Dièsqus nostros in tua pace dispònas. Litanìas, Statiònes, et ecclesiàsticum Offìcium auxit. Quatuor Concìliis, Nicæno, Constantinopolitàno, Ephesìno, et Chalcedonènsi, tamquam quatuor Evangèliis honòrem habèri vòluit. Epìscopis Sicìliæ, qui ex antìqua Ecclesiàrum consuetùdine Romam sìngulis triènniis convenièbant, quinto quoque anno semel venìre indùlsit. Multos libros confècit: quos cum dictàret, testàtus est Petrus Diàconus, se Spìritum sanctum colùmbæ spècie in ejus càpite sæpe vidìsse. Admirabìlia sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrèvit, præsèrtim infìrma semper et ægra valetùdine. Qui dènique, multis èditis miràculis, Pontificàtus anno dècimo tèrtio, mense sexto, die dècimo quarto Idus Màrtii, qui dies festus a Græcis ètiam propter insìgnem hujus Pontìficis sapièntiam ac sanctitàtem præcìpuo honòre celebràtur, ad cœlèstem beatitùdinem evocàtus est. Cujus corpus sepùltum est in Basìlica sancti Petri prope Secretàrium.

℟. Iste est qui.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 5. b.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanùerit, in quo saliètur? Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Ex Homil. 17. in Lucæ 10. ante medium.

Considerandum nobis est, ut, qui una ea-

dèmque exhortatiònis voce non sùfficit simul cunctos admonère, stùdeat sìngulos, in quantum valet, instrùere, privàtis locutiònibus ædificàre. Debèmus namque pensàre contìnuo, quod sanctis Apòstolos dìcitur, et per Apòstolis nobis: Vos estis sal terræ. Si ergo sal sumus, condìre mentes fidèlium debèmus. Vos ìgitur, qui pastòres estis, pensàte, quia Dei animàlia pàscitis: de quibus profècto animàlibus Deo per Psalmìstam dìcitur: Animàlia tua habitàbunt in ea. ¶ Et sæpe vidèmus, quod petra salis brutis animàlibus antepònitur, ut ex eàdem salis petra làmbere dèbeant, et melioràri. Quasi ergo inter bruta animàlia petra salis, debet esse sacèrdos in pòpulis. Curàre namque sacerdòtem necèsse est, quæ singulis dicat, unumquèmque quàliter admòneat: ut, quisquis sacerdòti jùngitur, quasi ex salis tactu ætèrnæ vitæ sapòre condiàtur.

℟. Amàvit eum.

Lectio viii.

Sal ètenim terræ non sumus, si corda audièntium non condìmus: quod profècto condimèntum ille veràciter pròximo impèndit, qui prædicatiònis verbum non sùbtrahit. Sed tunc vere àliis recta prædicàmus, si dicta rebus et exèmplis ostèndimus. Nullum puto, fratres carìssimi, ab àliis majus præjudìcium, quam a sacerdòtibus tòlerat Deus: quando eos, quos ad aliòrum correctiònem pòsuit, dare de se exèmpla pravitàtis cernit: quando ipsi peccàmus, qui compèscere peccàta debùimus; nulla animàrum lucra quærimus, ad nostra quotìdie stùdia vacàmus, terrèna concupìscimus, humànam glòriam intènta mente captàmus. Et quia eo ipso quo cèteris prælàti sumus, ad agènda quælibet majòrem licèntiam habèmus; suscèptæ benedictiònis ministèrium vèrtimus ad ambitiònis argumèntum: Dei causam relìnquimus, ad terrèna negòtia vacàmus: locum sanctitàtis accìpimus, et terrènis àctibus implicàmur.

℟. In mèdio Ecclèsiæ.

Lectio ix. de Homilia Feriæ occurrentis, et de ea fit com. in Laudibus et Vesperis.

IN ADVENTU

INFRA HEBD. PRIMAM.

Feria II. ad Laudes Ant. Angelus Dòmini nuntiàvit Marìæ, et concèpit de Spìritu sancto, allelùja.

℣. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini. ℟. Rectas fàcite sèmitas ejus.

Ad Vesp. Ant. Leva, Jerùsalem, òculos tuos, et vide potèntiam Regis: Ecce Salvàtor venit sòlvere te a vìnculo.

℣. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiàtur terra et gèrminet Salvatòrem.

Oratio. Excita, quæsumus Dòmine, potèntiam tuam, et veni: ut ab imminèntibus peccatòrum nostròrum perìculis, te mereàmur protegènte èripi, te liberànte salvàri. Qui vivis.

Prædicti ℣℣. ad Laud. et Vesp. dicuntur omnibus Feriis Adventus: Oratio autem dicitur usque ad Laud. Sabbati cujusque Hebd. ni aliud. notet.

Feria III. ad Laudes Ant. Antequam convenìrent, invènta est Marìa habens in ùtero de Spìritu sancto, allelùja.

Ad Vesp. Ant. Quærite Dòminum, dum invenìri potest: invocàte eum, dum prope est, allelùja.

Feria IV. ad Laudes Ant. De Sion exìbit lex, et verbum Dòmini de Jerùsalem.

Ad Vesp. Ant. Vèniet fòrtior me post me, cujus non sum dignus sòlvere corrìgiam calceamentòrum.

Feria V. ad Laudes Ant. Benedìcta tu in mulièribus: et benedìctus fructus ventris tui.

Ad Vesp. Ant. Expectàbo Dòminum Salvatòrem meum, et prestolàbor eum dum prope est, allel.

Feria VI. ad Laudes Ant. Ecce vèniet Deus et homo de domo David sedère in throno, allelùja.

Ad Vesp. Ant. Ex Ægypto vocàvi Fìlium meum; vèniet, ut salvet pòpulum suum.

Sabbato ad Laudes Ant. Sion, noli timère ecce Deus tuus vèniet, allelùja.

Ad Vesp. Ant. Veni, Dòmine, visitàre nos in pace, ut lætèmur coram te corde perfècto.

Oratio. Excita, Dòmine, corda nostra ad præparàndas Unigèniti tui vias: ut per ejus advèntum purificàtis tibi mèntibus servire mereàmur. Qui tecum.

INFRA HEBDOM. II.

Feria II. ad Laudes. Ant. De cœlo vèniet Dò-

minàtor Dòminus, et in manu ejus honor et impèrium.

℣. Vox clamàntis, ut supra.

Oratio. Excita, Dòmine, ut supra.

Ad Vesp. Ant. Ecce vèniet Rex Dòminus terræ, et ipse àuferet jugum captivitàtis nostræ.

℣. Roràte, ut supra.

Feria III. ad Laudes Ant. Super te, Jerùsalem, oriètur Dòminus, et glòria ejus in te vidèbitur.

Ad Vesp. Ant. Vox clamàntis in desèrto: Paràte viam Dòmini, rectas fàcite sèmitas Dei nostri.

Feria IV. ad Laudes Ant. Ecce ego mitto Angelum meum, qui præparàbit viam meam ante fàciem tuam.

Ad Vesp. Ant. Sion renovàberis, et vidèbis justum tuum, qui ventùrus est in te.

Feria V. ad Laudes Ant. Tu es, qui ventùrus es, Dòmine, quem expectàmus, ut salvum fàcias pòpulum tuum.

Ad Vesp. Ant. Qui post me vèniet, ante me factus est: cujus non sum dignus calceamènta sòlvere.

Feria VI. ad Laudes Ant. Dìcite: Pusillànimes, confortàmini: ecce Dñus Deus noster vèniet.

Ad Vesp. Ant. Cantàte Dòmino cànticum novum: laus ejus ab extrèmis terræ.

Sabbato ad Laudes Ant. Levàbit Dòminus signum in natiònibus, et congregàbit dispèrsos Israel.

Ad Vesp. Ant. Ante me non est formàtus Deus, et post me non erit, quia mihi curvàbitur omne genu, et confitèbitur omnis lingua.

Oratio. Aurem tuam, quæsumus, Dñe, prècibus nostris accòmmoda: et mentis nostræ tènebras gràtia tuæ visitatiònis illùstra. Qui vivis etc.

INFRA HEBDOM. III.

Feria II. ad Laudes Ant. Egrediètur virga de radìce Jesse, et replèbitur omnis terra glòria Dòmini: et vidèbit omnis caro salutàre Dei.

Oratio. Aurem, ut sup.

Ad Vesp. Ant. Beàtam me dicent omnes generatiònes, quia ancìllam hùmilem respèxit Deus.

Notandum quod Antiph. ad Vesp. huj. Hebdomadæ prætermittuntur, cum occurrunt Septem Feriæ quæ præcedunt Vig. Nat. Dom., in quibus singulis Feriis ponitur una ex seq. Antiph. majoribus:

Die 17. Dec., Ant. O Sapièntia, quæ ex ore Altìssimi prodiìsti, attìngens a fine usque ad finem, fortiter, suavitèrque dispònens òmnia: veni ad docèndum nos viam prudèntiæ.

18. Ant. O Adònai, et Dux domus Israel, qui Mòysi in igne flammæ rubi apparuìsti, et ei in Sina legem dedìsti: veni ad redimèndum nos in bràchio extènto.

19. Ant. O Radix Jesse, qui stas in signum populòrum, super quem continèbunt reges os suum, quem gentes deprecabùntur: veni ad liberàndum nos, jam noli tardàre.

20. Ant. O Clavis David, et sceptrum domus Israel: qui àperis, et nemo clàudit; clàudis, et nemo àperit: veni, et educ vinctum de domo càrceris, sedèntem in tènebris, et umbra mortis.

21. Ant. O Oriens, splendor lucis ætèrnæ, et sol justìtiæ: veni, et illùmina sedèntes in tènebris, et umbra mortis.

22. Ant. O Rex gèntium, et desideràtus eàrum, lapìsque angulàris, qui facis ùtraque unum: veni, et salva hòminem, quem de limo formàsti.

23. Ant. O Emmànuel, Rex et lègifer noster, expectàtio gèntium, et Salvàtor eàrum: veni ad salvàndum nos, Dòmine Deus noster.

Feria III. ad Laudes Ant. Tu Bèthlehem, terra Juda, non eris mìnima: ex te enim èxiet Dux, qui regat pòpulum meum Israel.

Ad Vesp. Ant. Elevàre, elevàre, consùrge, Jerùsalem: solve vìncula colli tui, captìva fìlia Sion.

Feria IV. ad Laudes Ant. Missus est Gàbriel Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Joseph.

Oratio. Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut redemptiònis nostræ ventùra solèmnitas et præsèntis nobis vitæ subsìdia cònferat, et ætèrnæ beatitùdinis præmia largiàtur. Per Dòminum.

Ad Vesp. Ant. Ecce ancìlla Dòmini: fiat mihi secùndum verbum tuum.

Oratio. Aurem tuam, ut supra.

Feria V. ad Laudes Ant. Vigilàte ànimo; in pròximo est Dòminus Deus noster.

Notandum quod in hac et seq. Feriis etiam Hebd. seq. si occurrat Festum S. Thomæ Apost. loco Antiph. occurr. ad Laud. ponitur Ant. Nolìte timère; quinta enim die vèniet ad vos Dòminus noster.

Ad Vesp. Ant. Lætàmini cum Jerùsalem, et exultàte in ea, omnes qui dilìgitis eam in ætèrnum.

Feria VI. ad Laudes Ant. Ex quo facta est vox salutatiònis tuæ in àuribus meis, exultàvit in gàudio infans in ùtero meo, allel.

Oratio. Excita, quæsumus Dñe, potèntiam tuam, et veni; ut hi, qui in tua pietàte confìdunt, ab omni cìtius adversitàte liberèntur. Qui vivis.

Ad Vesp. Ant. Hoc est testimònium, quod perhìbuit Joànnes: Qui post me venit, ante me factus est.

Sabb. ad Laud. Ant. Quòmodo fiet istud Angele Dei, quòniam virum non cognòsco? Audi, Marìa Virgo: Spìritus sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi.

Oratio. Deus, qui cònspicis, quia ex nostra pravitàte affligimur, concède propìtius, ut ex tua vìsitatiòne consolèmur. Qui viv.

Ad Vesp. tota Hebdom. dicit. una ex Antiph. Majoribus supra positis.

Oratio. Excita, quæsumus Dòmine, potentiam tuam, et veni, et magna nobis virtùte succùrre: ut per auxìlium gràtiæ tuæ, quod nostra peccàta præpèdiunt, indulgèntia tuæ propitiatiònis accèleret. Qui vivis.

INFRA HEBDOM. IV.

Feria II. ad Laud. Ant. Dicit Dòminus: Pœnitèntiam àgite: appropinquàvit enim regnum cœlòrum, allelùja.

Notandum quod in hac et seq. Feriis loco Ant. occurr. si sit dies ante Vigil. Nativ. ad Laud. dicitur Ant. Ecce complèta, quæ habetur infra.

Oratio. Excita, ut sup.

Ad Vesp. dicitur aliqua ex Antip. Maj. ut supra; et sic in seq. Feriis.

Feria III. ad Laud. Ant. Consùrge, consùrge: indùere fortitùdinem, bràchium Dòmini.

Feria IV. ad Laud. Ant. Ponam in Sion salùtem, et in Jerùsalem glòriam meam, allelùja.

Feria V. ad Laud. Ant. Consolàmini, consolàmini, pòpule meus, dicit Dòminus Deus vester.

Feria VI. ad Laud. Ant. Ecce complèta sunt òmnia, quæ dicta sunt per Angelum de Vìrgine Marìa.

PER ANNUM

Feria II. Ant. Benedìctus Dòminus Deus Israel.

℣. Replèti sumus mane misericòrdia tua.

℟. Exultàvimus et delectàti sumus.

Hic ℣. dicitur etiam in aliis Feriis.

Feria III. Ant. Erèxit nobis Dñus cornu salùtis in domo David pùeri sui.

Feria IV. Ant. De manu òmnium qui odèrunt nos, libera nos, Dòmine.

Feria V. Ant. In sanctitàte serviàmus Dòmino, et liberàbit nos ab inimicis nostris.

Feria VI. Ant. Per vìscera misericòrdiæ Dei nosti, visitàvit nos oriens ex alto.

Sabb., Ant. Illuminàre, Dñe, his qui in tènebris sedent, et dìrige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

IN VIGILIIS APOSTOLORUM

Oratio. Da, quæsumus, omnìpotens Deus, ut beàti N. Apòstoli tui, quam prævenìmus, venerànda solèmnitas et devotiònem nobis àugeat et salùtem. Per Dòminum.

Antiph., ℣℣. et Orationes pro Com. Dominicar. usque ad Dom. Septuages.

Sab. ad Vesp. Ant. Suscèpit Deus Israel pùerum suum: sicut locùtus est ad Abraham, et semen ejus, exaltàre hùmiles usque in sæculum.

℣. Vespertìna oràtio ascèndat ad te, Dòmine.

℟. Et descèndat super nos misericòrdia tua.

Quæ Ant. dicitur in I. Vesp. Dom. usque ad Septuag.; ℣℣. autem usque ad Quadrag. Oratio sumitur e Laud. Dom. seq.

DOM. II. POST EPIPH.

Ad Laud. Ant. Nùptiæ factæ sunt in Cana Galilææ, et erat ibi Jesus cum Marìa Matre sua.

℣. Dòminus regnàvit, decòrem ìnduit.

℟. Induit Dòminus fortitùdinem et præcìnxit se virtùte.

Orat. Omnìpotens sempitèrne Deus, qui cœlestia simul et terrèna moderàris: supplicatiònes pòpuli tui clemènter exàudi, et pacem tuam nostris concède tempòribus. Per Dòminum.

In II. Vesp. Ant. Deficiènte vino, jussit Jesus implèri hydrias aqua, quæ in vinum convèrsa est, allelùja.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea.

℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Oratio. Omnìpotens, ut supra.

℣℣. prædicti ad Laud. et Vesp. dicuntur in Dom. usque ad Septuag.

DOM. III. POST EPIPH.

Ad Laud. Ant. Cum descendìsset Jesus de monte, ecce lepròsus vèniens adoràbat eum, dicens: Dòmine, si vis, potes me mundàre: et extèndens manum, tètigit eum, dicens: Volo, mundàre.

Orat. Omnìpotens sempitèrne Deus, infirmitàtem nostram propìtius rèspice: atque ad protegendum nos dèxteram tuæ majestàtis extènde. Per Dòminum.

In II. Vesp. Ant. Dòmine, si vis potes me mundàre; et ait Jesus: Volo, mundàre.

DOM. IV. POST EPIPH.

Ad Laud. Ant. Ascendènte Jesu in navìculam, ecce motus magnus factus est in mari: et suscitavèrunt eum discìpuli ejus, dicèntes: Dòmine, salva nos, perìmus.

Oratio. Deus, qui nos in tantis perìculis constitùtos, pro humàna scis fragilitàte non posse subsìstere: da nobis salùtem mentis et còrporis: ut ea, quæ pro peccàtis nostris pàtimur, te adjuvànte vincàmus. Per Dòminum.

In II. Vesp. Ant. Dòmine, salva nos, perìmus; ìmpera, et fac, Deus, tranquillitàtem.

DOM. V. POST EPIPH.

Ad Laud. Ant. Dòmine, nonne bonum semen seminàsti in agro tuo? unde ergo habet zizània? et ait illis: Hoc fecit inimìcus homo.

Oratio. Famìliam tuam, quæsumus Dòmine, contìnua pietàte custòdi: ut, quæ in sola spe gràtiæ cœlèstis innìtitur, tua semper protectiòne muniàtur. Per Dòminum.

In II. Vesp. Ant. Collìgite primum zizània, et alligàte ea in fascìculos ad comburèndum: trìticum autem congregàte in hòrreum meum, dicit Dòminus.

DOM. VI. POST EPIPH.

Ad Laud. Ant. Sìmile est regnum cœlòrum grano sinàpis, quod mìnimum est òmnibus semìnibus: cum autem crèverit, majus est òmnibus olèribus.

Oratio. Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut semper rationabìlia meditàntes, quæ tibi sunt plàcita, et dictis exequàmur et factis. Per Dòminum.

In II. Vesp. Ant. Sìmile est regnum cœlòrum fermènto, quod accèptum mùlier abscòndit in farìnæ satis tribus, donec fermentàtum est totum.

COMMUNE SANCTORUM

IN VIGILIIS APOSTOLORUM

Officium fit de Ferìa, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus et Orat. quæ in propriis locis notantur.

Ubi vero non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequente.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio I. Cap. 15. b.

IN illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Hoc est præcèptum meum, ut diligàtis ìnvicem, sicut dilèxi vos. Et rèliqua.

Homìlia sancti Gregòrii Papæ.

Homilia 27. in Evang.

CUM cuncta sacra elòquia Domìnicis plena sint præcèptis, quid est quod de dilectiòne, quasi de singulàri mandàto, Dòminus dicit: Hoc est præcèptum meum, ut diligàtis ìnvicem: nisi quia omne mandàtum de sola dilectiòne est, et òmnia unum præcèptum sunt? quia, quidquid præcìpitur, in sola caritàte solidàtur. Ut enim multi àrboris rami ex una radìce pròdeunt; sic multæ virtùtes ex una caritàte generàntur. Nec habet àliquid viriditàtis ramus boni òperis, si non manet in radìce caritàtis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio II.

PRÆCEPTA ergo Domìnica et multa sunt, et unum: multa per diversitàtem òperis, unum in radìce dilectiònis. Quàliter autem ista dilèctio tenènda sit, ipse insìnuat, qui in plerìsque Scriptùræ suæ sentèntiis et amìcos jubet dìligi in se, et inimìcos propter se. Ille enim veràciter caritàtem habet, qui et amìcum dì-

ligit in Deo, et inimìcum dìligit propter Deum. Nam sunt nonnùlli, qui dìligunt pròximos, sed per affèctum cognatiònis et carnis: quibus tamen in hac dilectiòne sacra elòquia non contradìcunt: sed àliud est quod sponte impènditur natùræ, àliud quod præcèptis Domìnicis ex caritàte debètur obedièntiæ.

Lectio III.

Hi nimìrum et pròximum dìligunt, et tamen illa sublìmia dilectiònis præmia non assequùntur, quia amòrem suum non spiritàliter, sed carnàliter impèndunt. Proìnde cum Dòminus dìceret: Hoc est præcèptum meum, ut diligàtis ìnvicem: pròtinus àddidit: Sicut dilèxi vos; ac si apèrte dicat: Ad hoc amàte, ad quod amàvi vos. Qua in re, fratres carìssimi, solèrter intuèndum est, quod antìquus hostis, dum mentem nostram ad rerum temporàlium dilectiònem trahit, infirmiòrem contra nos pròximum èxcitat, qui ea ipsa, quæ dilìgimus, aufèrre moliàtur.

COMMUNE

APOSTOLORUM ET EVANGELISTARUM

IN I. VESPERIS

Ant., Capit. et Hymn. de Laud.; Psalmi vero de Dom., et loco ult., Ps. Laudàte Dòminum omnes gentes, 143.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum.

Ad Magnif. Ant. Tradent enim vos in concìliis, et in synagògis suis flagellàbunt vos, et ante reges et præsides ducèmini propter me, in testimònium illis, et gèntibus.

Oratio propria.

Ad Matut. Invit. Regem Apostolòrum Dòminum, * Venìte, adorèmus. Ps. Venìte, 2.

Hymnus

Æterna Christi mùnera
Apostolòrum glòriam,
Palmas, et hymnos dèbitos
Lætis canàmus mèntibus.

Ecclesiàrum Prìncipes,
Belli triumphàles duces

Cœlèstis àulæ mìlites,
Et vera mundi lùmina.

Devòta Sanctòrum Fìdes,
Invìcta Spes credèntium,
Perfècta Christi càritas
Mundi tyrànnum cònterit.

In his Patèrna glòria,
In his triùmphat Fìlius,
In his volùntas Spìritus,
Cœlum replètur gàudio.

Patri, simùlque Fìlio,
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

In 1. Nocturno.

Ant. In omnem terram exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum.

Psalmus 18.

Cœli enàrrant glòriam Dei, * et òpera mànuum ejus annùntiat firmamèntum.

Dies dièi erùctat verbum, * et nox nocti ìndicat scièntiam.

Non sunt loquèlæ neque sermònes, * quorum non audiàntur voces eòrum.

In omnem terram exìvit sonus eòrum; * et in fines orbis terræ verba eòrum.

In sole pòsuit tabernàculum suum: * et ipse tamquam sponsus procèdens de thàlamo suo.

Exultàvit ut gigas ad currèndam viam: * a summo cœlo egrèssio ejus.

Et occùrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscòndat a calòre ejus.

Lex Dòmini immaculàta convèrtens ànimas: * testimònium Dòmini fidèle, sapièntiam præstans pàrvulis.

Justìtiæ Dòmini rectæ, lætificàntes corda: * præcèptum Dòmini lùcidum, illùminans òculos.

Timor Dòmini sanctus pèrmanens in sæculum sæculi: * judìcia Dòmini vera, justificàta in semetìpsa.

Desiderabìlia super aurum et làpidem pretiòsum multum: * et dulciòra super mel et favum.

Etenim servus tuus custòdit ea: * in custodièndis illis retribùtio multa.

Delìcta quis intèlligit? ab occùltis meis munda me: * et ab alièнis parce servo tuo.

Si mei non fùerint domminàti tunc immaculàtus ero: * et emundàbor a delìcto màximo.

Et erunt ut complàceant elòquia oris mei: * et meditàtio cordis mei in conspèctu tuo semper.

Dòmine, adjùtor meus, * et redèmptor meus.

Ant. In omnem terram

exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum.

Ant. Clamavèrunt justi, et Dòminus exaudìvit eos.

Psalmus 33.

Benedicam Dòminum in omni tèmpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dòmino laudàbitur ànima mea: * àudiant mansuèti, et lætèntur.

Magnificàte Dòminum mecum, * et exaltèmus nomen ejus in idìpsum.

Exquisìvi Dòminum, et exaudìvit me: * et ex òmnibus tribulatiònibus meis erìpuit me.

Accèdite ad eum, et illuminàmini: * et fàcies vestræ non confundèntur.

Iste pàuper clamàvit, et Dòminus exaudìvit eum: * et de òmnibus tribulatiònibus ejus salvàvit eum.

Immìttet Angelus Dòmini in circùitu timèntium eum: * et erìpiet eos.

Gustàte, et vidète quòniam suàvis est Dòminus: * beàtus vir, qui sperat in eo.

Timète Dòminum, omnes sancti ejus: * quòniam non est inòpia timèntibus eum.

Dìvites eguèrunt et esurièrunt: * inquirèntes autem Dòminum non minuèntur omni bono.

Venìte, fìlii, audìte me: * timòrem Dòmini docèbo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * dìligit dies vidère bonos?

Pròhibe linguam tuam a malo: * et làbia tua ne loquàntur dolum.

Divèrte a malo, et fac bonum: * inquìre pacem, et persèquere eam.

Oculi Dòmini super justos: * et aures ejus in preces eòrum.

Vultus autem Dòmini super facièntes mala: * ut perdat de terra memòriam eòrum.

Clamavèrunt justi, et Dòminus exaudìvit eos: * et ex òmnibus tribulatiònibus eòrum liberàvit eos.

Juxta est Dòminus iis qui tribulàto sunt corde: * et hùmiles spìritu salvàbit.

Multæ tribulatiònes justòrum: * et de òmnibus his liberàbit eos Dòminus.

Custòdit Dòminus òmnia ossa eòrum: * unum ex his non conterètur.

Mors peccatòrum pèssima: * et qui odèrunt justum delìnquent.

Rèdimet Dòminus àni-

mas servòrum suòrum: * et non delìnquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Clamavèrunt justi, et Dòminus exaudìvit eos.

Ant. Constìtues eos prìncipes super omnem terram: mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego òpera mea regi.

Lingua mea càlamus scrìbæ, * velòciter scribèntis.

Speciòsus forma præ fìliis hòminum, diffùsa est gràtia in làbiis tuis * proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Accìngere glàdio tuo super femur tuum, * potentìssime.

Spècie tua et pulcritùdine tua * intènde, pròspere procède, et regna.

Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua.

Sagìttæ tuæ acùtæ, pòpuli sub te cadent: * in corda inimicòrum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiònis, virga regni tui.

Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * proptèrea unxit te Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ præ consòrtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et càsia a vestimèntis tuis, a dòmibus ebùrneis: * ex quibus delectavèrunt te fìliæ regum in honòre tuo.

Astitit regìna a dextris tuis in vestìtu deauràto, * circùmdata varietàte.

Audi, fìlia, et vide, et inclìna aurem tuam: * et oblivìscere pòpulum tuum, et domum patris tui.

Et concupìscet rex decòrem tuum: * quòniam ipse est Dòminus Deus tuus, et adoràbunt eum.

Et fìliæ Tyri in munèribus * vultum tuum deprecabùntur, omnes dìvites plebis.

Omnis glòria ejus fìliæ Regis ab intus, * in fìmbriis àureis circumamìcta varietàtibus.

Adducèntur regi vìrgines post eam: * pròximæ ejus afferèntur tibi.

Afferèntur in lætìtia et exultatiòne: * adducèntur in templum regis.

Pro pàtribus tuis nati sunt tibi fìlii: * constìtues eos prìncipes super omnem terram.

Mèmores erunt nòminis tui, * in omni generatiòne et generatiònem.

Proptèrea pòpuli confitebùntur tibi in ætèrnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Constìtues eos

prìncipes super omnem terram: mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum. — Pater noster.

Absol. Exàudi, Dòmine.

℣. Jube, domne.

Benedictio. Benedictiòne perpètua.

Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum leguntur quando annotantur in Proprio Sanctorum per annum, et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Officio Feriæ non ponuntur Lectiones de Scriptura, sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epìstola prima beàti Pàuli Apòstoli ad Corìnthios.

Lectio I. Cap. 4.

Sic nos exìstimet homo ut minìstros Christi, et dispensatòres mysteriòrum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatòres, ut fidèlis quis inveniàtur. Mihi autem pro mìnimo est ut a vobis jùdicer, aut ab humàno die: sed neque meìpsum jùdico. Nihil enim mihi cònscius sum: sed non in hoc justificàtus sum: qui autem jùdicat me, Dòminus est. Itaque nolìte ante tempus judicàre, quoadùsque vèniat Dòminus: qui et illuminàbit abscòndita tenebràrum, et manifestàbit consìlia còrdium: et tunc laus erit unicuìque a Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in mèdio lupòrum, dicit Dòminus: * Estòte ergo prudèntes sicut serpèntes, et sìmplices sicut colùmbæ.

℣. Dum lucem habètis, crèdite in lucem, ut fìlii lucis sitis. Estòte.

Benedictio. Unigènitus Dei Fìlius.

Lectio II.

Hæc autem, fratres, transfiguràvi in me, et Apòllo, propter vos: ut in nobis discàtis, ne supra quam scriptum est, unus advèrsus àlterum inflètur pro àlio. Quis enim te discèrnit? Quid autem habes, quod non accepìsti? Si autem accepìsti, quid gloriàris quasi non accèperis? Jam saturàti estis, jam dìvites facti estis: sine nobis regnàtis: et ùtinam regnètis, ut et nos vobìscum regnèmus. Puto enim quod Deus nos Apòstolos novìssimos ostèndit, tamquam morti destinàtos: quia spectàculum facti sumus mundo, et Angelis, et homìnibus.

℟. Tòllite jugum meum super vos, dicit Dòminus, et dìscite a me, quia mitis sum, et hùmilis corde: * Jugum enim meum suàve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniètis rèquiem animàbus vestris, Jugum.

Benedictio. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudèntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nòbiles, nos autem ignòbiles. Usque in hanc horam et esurìmus, et sitìmus, et nudi sumus, et còlaphis cædimur, et instàbiles sumus, et laboràmus operàntes mànibus nostris; maledìcimur, et benedìcimus: persecutiònem pàtimur, et sustinèmus: blasphemàmur, et obsecràmus: tamquam purgamènta hujus mundi facti sumus, òmnium peripsèma usque adhuc. Non ut confùndam vos, hæc scribo; sed ut fìlios meos carìssimos mòneo. Nam si decem mìllia pædagogòrum habeàtis in Christo; sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangèlium ego vos gènui.

℟. Dum stetèritis ante reges et præsides, nolìte cogitàre quòmodo, aut quid loquàmini: * Dàbitur enim vobis in illa hora, quid loquàmini.

℣. Non enim vos estis qui loquìmini: sed Spìritus Patris vestri, qui lòquitur in vobis. Dàbitur. Glòria Patri. Dàbitur.

In 2. Nocturno.

Ant. Prìncipes populòrum congregàti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

Omnes gentes, plàudite mànibus: * jubilàte Deo in voce exultatiònis.

Quòniam Dòminus excèlsus, terrìbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjècit pòpulos nobis: * et gentes sub pèdibus nostris.

Elègit nobis hæreditàtem suam: * spèciem Jacob, quam dilèxit.

Ascèndit Deus in jùbilo: * et Dòminus in voce tubæ.

Psàllite Deo nostro, psàllite: * psàllite Regi nostro, psàllite.

Quòniam Rex omnis terræ Deus: * psàllite sapiènter.

Regnàbit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Prìncipes populòrum

congregàti sunt cum Deo Abraham: * quòniam dii fortes terræ vehemènter elevàti sunt.

Ant. Prìncipes populòrum congregàti sunt cum Deo Abraham.

Ant. Dedìsti hæreditàtem * timèntibus nomen tuum, Dòmine.

Psalmus 60.

Exaudi, Deus, deprecatiònem meam: * intènde oratiòni meæ.

A fìnibus terræ ad te clamàvi: * dum anxiarètur cor meum, in petra exaltàsti me.

Deduxìsti me, quia factus es spes mea: * turris fortitùdinis a fàcie inimìci.

Inhabitàbo in tabernàculo tuo in sæcula: * pròtegar in velamènto alàrum tuàrum.

Quòniam tu, Deus meus, exaudìsti oratiònem meam, * dedìsti hæreditàtem timèntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjìcies: * annos ejus usque in diem generatiònis et generatiònis.

Pèrmanet in ætèrnum in conspèctu Dei: * misericòrdiam et veritàtem ejus quis requìret?

Sic psalmum dicam nòmini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Dedìsti hæreditàtem timèntibus nomen tuum, Dòmine.

Ant. Annuntiavèrunt òpera Dei, et facta ejus intellexèrunt.

Psalmus 63.

Exaudi, Deus, oratiònem meam cum dèprecor: * a timòre inimìci èripe ànimam meam.

Protexìsti me a convèntu malignàntium: * a multitùdine operàntium iniquitàtem.

Quia exacuèrunt ut glàdium linguas suas: * intendèrunt arcum rem amàram, ut sagìttent in occùltis immaculàtum.

Sùbito sagittàbunt eum, et non timèbunt: * firmavèrunt sibi sermònem nequam.

Narravèrunt ut abscònderent làqueos: * dixèrunt: Quis vidèbit eos?

Scrutàti sunt iniquitàtes: * defecèrunt scrutàntes scrutìnio.

Accèdet homo ad cor altum: * et exaltàbitur Deus.

Sagìttæ parvulòrum factæ sunt plagæ eòrum: * et infirmàtæ sunt contra eos linguæ eòrum.

Conturbàti sunt omnes qui vidèbant eos: * et tìmuit omnis homo.

Et annuntiavèrunt òpera Dei: * et facta ejus intellexèrunt.

Lætàbitur justus in Dòmino, et speràbit in eo, * et laudabùntur omnes recti corde.

Ant. Annuntiavèrunt òpera Dei, et facta ejus intellexèrunt.

℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

Pater noster.

Absolutio. Ipsìus pìetas.

℣. Jube, domne.

Benedictio. Deus Pater omnìpotens.

Sermo S. Gregòrii Papæ.

Hom. 30 in Evang. post medium.

Lectio iv.

Scriptum est: Spìritus Dòmini ornàvit cœlos. Ornamènta enim cœlòrum sunt virtùtes prædicàntium. Quæ vidèlicet ornamènta Pàulus enùmerat, dicens: Alii datur per Spìritum sermo sapièntiæ, àlii sermo scièntiæ secùndum eùmdem Spìritum, àlteri fides in eòdem Spìritu, àlii gràtia sanitàtum in uno Spìritu, àlii operàtio virtùtum, àlii prophetìa, àlii discrètio spirìtuum, àlii gènera linguàrum, àlii interpretàtio sermònum. Hæc autem òmnia operàtur unus atque idem Spìritus, dìvidens sìngulis prout vult.

℟. Vidi conjùnctos viros habèntes splèndidas vestes, et Angelus Dòmini locùtus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amìci Dei.

℣. Vidi Angelum Dei fortem, volàntem per mèdium cœlum, voce magna clamàntem, et dicèntem. Isti.

Benedictio. Christus perpètuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicàntium, tot sunt ornamènta cœlòrum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dòmini cœli firmàti sunt. Verbum enim Dòmini Fìlius est Patris. Sed eòsdem cœlos, vidèlicet sanctos Apòstolos, ut tota simul sancta Trìnitas ostendàtur operàta, repènte de sancti Spìritus divinitàte adjùngitur: Et Spìritu oris ejus omnis virtus eòrum. Cœlòrum ergo virtus de Spìritu sumpta est: quia mundi hujus potestàtibus contraìre non præsùmerent, nisi eos sancti Spìritus fortitùdo solidàsset. Quales namque doctòres sanctæ Ecclèsiæ ante advèntum hujus Spìritus fùerint, scimus: et post advèntum illìus, cujus fortitùdinis facti sint, conspìcimus.

℟. Beàti estis cum maledìxerint vobis hòmines, et persecùti vos fùerint, et dìxerint omne malum advèrsum vos, mentièntes, propter me: * Gaudète et exultàte, quòniam merces vestra copiòsa est in cœlis.

℣. Cum vos òderint hòmines, et cum separàverint vos, et exprobràverint, et ejècerint nomen vestrum tamquam malum propter Fìlium hòminis. Gaudète.

Benedictio. Ignem sui amòris.

Lectio vi.

Certe iste ipse pastor Ecclèsiæ, ad cujus sacratìssimum corpus sedèmus, quantæ debilitàtis, quantæque formìdinis ante advèntum Spìritus fùerit, ancìlla ostiària requisìta dicat. Una enim mulìeris voce percùssus, dum mori tìmuit, vitam negàvit. Et pensàndum, quia eum comprehènsum Petrus negàvit in terra, quem suspènsum latro confèssus est in cruce. Sed vir iste tantæ formìdinis, qualis post advèntum Spìritus exìstat, audiàmus. Fit convèntus magistràtus atque seniòrum, cæsis denuntiàtur Apòstolis, ne in nòmine Jesu loqui dèbeant: Petrus magna auctoritàte respondet: Obedìre opòrtet Deo magis quam homìnibus.

℟. Isti sunt triumphatòres et amìci Dei, qui contemnèntes jussa prìncipum, meruèrunt prǽmia ætèrna: * Modo coronàntur, et accìpiunt palmam.

℣. Isti sunt qui venèrunt ex magna tribulatiòne, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni. Modo. Glòria Patri. Modo.

In 3. Nocturno

Ant. Exaltabùntur* còrnua justi, allelùja.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi, Deus: * confitèbimur, et invocàbimus nomen tuum.

Narràbimus mirabìlia tua: * cum accèpero tempus, ego justìtias judicàbo.

Liquefàcta est terra, et omnes qui hàbitant in ea: * ego confirmàvi colùmnas ejus.

Dixi inìquis: Nolìte inìque àgere: * et delinquèntibus: Nolìte exaltàre cornu.

Nolìte extòllere in altum cornu vestrum: * nolìte loqui advèrsus Deum iniquitàtem.

Quia neque ab Oriènte, neque ab Occidènte, neque a desèrtis mòntibus: * quòniam Deus judex est.

Hunc humìliat, et hunc exàltat: * quia calix in manu Dòmini vini meri plenus misto.

Et inclinàvit ex hoc in hoc: verùmtamen fæx ejus non est exinanìta: * bibent omnes peccatòres terræ.

Ego autem annuntiàbo in sǽculum: * cantàbo Deo Jacob.

Et òmnia còrnua peccatòrum confrìngam: * et exaltabùntur còrnua justi.

Ant. Exaltabùntur còrnua justi, allelùja.

Ant. Lux orta est justo, * allelùja, rectis corde lætìtia, allelùja.

Psalmus 96.

Dominus regnàvit, exùltet terra: * lætèntur ìnsulæ multæ.

Nubes, et calìgo in circùitu ejus: * justìtia, et judìcium corrèctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcèdet, * et inflammàbit in circùitu inimìcos ejus.

Illuxèrunt fùlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commòta est terra.

Montes sicut cera fluxèrunt a fàcie Dòmini: * a fàcie Dòmini omnis terra.

Annuntiavèrunt cœli justìtiam ejus: * et vidèrunt omnes pòpuli glòriam ejus.

Confundàntur omnes qui adòrant sculptìlia: * et qui gloriàntur in simulàcris suis.

Adoràte eum, omnes àngeli ejus: * audìvit, et lætàta est Sion.

Et exultavèrunt fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine:

Quòniam tu Dòminus altìssimus super omnem terram: * nimis exaltàtus es super omnes deos.

Qui dilìgitis Dòminum, odìte malum: * custòdit Dòminus ànimas sanctòrum suòrum, de manu peccatòris liberàbit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætìtia.

Lætàmini, justi, in Dòmino: * et confitèmini memòriæ sanctificatiònis ejus.

Ant. Lux orta est justo, allelùja: rectis corde lætìtia, allelùja.

Ant. Custodièbant * testimònia ejus, et præcèpta ejus, allelùja.

Psalmus 98.

Dominus regnàvit, irascàntur pòpuli: * qui sedet super Chèrubim, moveàtur terra.

Dòminus in Sion magnus: * et excèlsus super omnes pòpulos.

Confiteàntur nòmini tuo magno: quòniam terrìbile, et sanctum est: * et ho-

nor regis judìcium dìligit.

Tu paràsti directiònes: * judìcium et justìtiam in Jacob tu fecìsti.

Exaltàte Dòminum Deum nostrum, et adoràte scabèllum pedum ejus: * quòniam sanctum est.

Mòyses, et Aaron in sacerdòtibus ejus: * et Sàmuel inter eos, qui ìnvocant nomen ejus.

Invocàbant Dòminum, et ipse exaudièbat eos: * in colùmna nubis loquebàtur ad eos.

Custodièbant testimònia ejus: * et præcèptum quod dedit illis.

Dòmine Deus noster, tu exaudièbas eos: * Deus, tu propìtius fuìsti eis, et ulcìscens in omnes adinventiònes eòrum.

Exaltàte Dòminum Deum nostrum, et adoràte in monte sancto ejus: * quòniam sanctus Dòminus Deus noster.

Ant. Custodièbant testimònia ejus, et præcèpta ejus, allelùja.

℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

Pater noster.

Asbolutio. A vìnculis.

℣. Jube, domne.

Benedictio. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. cap. 19. d.

In illo tèmpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relìquimus òmnia, et secùti sumus te: quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

Homilìa s. Hierònymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

Grandis fidùcia! Petrus piscàtor erat, dives non fùerat, cibos manu et arte quærèbat: et tamen lòquitur confidènter: Relìquimus òmnia. Et quia non sùfficit tantum relìnquere, jungit quod perfèctum est: Et secùti sumus te. Fècimus quod jussìsti: quid ìgitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos, qui secùti estis me, in regeneratiòne, cum sèderit Fìlius hòminis in sede majestàtis suæ, sedèbitis et vos super sedes duòdecim, judicàntes duòdecim tribus Israel. Non dixit: Qui reliquìstis òmnia: hoc enim et Crates fecit philòsophus, et multi àlii divìtias contempsèrunt; sed: Qui secùti estis me; quod pròprie Apostolòrum est atque credèntium.

℟. Isti sunt qui, vivèntes in carne, plantavèrunt Ecclèsiam sànguine

suo: * Càlicem Dòmini bibèrunt, et amìci Dei facti sunt.

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum, et in fines orbis terræ verba eòrum. Càlicem.

Benedictio. Cujus, vel Quòrum festum còlimus.

Lectio VIII.

In regeneratiòne, cum sèderit Fìlius hòminis in sede majestàtis suæ [quando et mòrtui de corruptiòne resùrgent incorrùpti] sedèbitis et vos in sòliis judicàntium, condemnàntes duòdecim tribus Israel, quia vobis credèntibus, illi crèdere noluèrunt. Et omnis qui relìquerit domum, vel fratres, aut soròres, aut patrem, aut matrem, aut uxòrem, aut fìlios, aut agros propter nomen meum, cèntuplum accìpiet, et vitam ætèrnam possidèbit. Locus iste cum illa sentèntia còngruit, in qua Salvàtor lòquitur: Non veni pacem mìttere, sed glàdium. Veni enim separàre hòminem a patre suo, et matrem a fìlia, et nurum a socru; et inimìci hòminis domèstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi et prædicatiònem Evangèlii, omnes affèctus contèmpserint, atque divìtias et sæculi voluptàtes; isti cèntuplum recìpient, et vitam ætèrnam possidèbunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elègit Dòminus in caritàte non ficta, et dedit illis glòriam sempitèrnam: * Quorum doctrìna fulget Ecclèsia, ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicèrunt regna: operàti sunt justìtiam. Quorum. Glòria Patri. Quorum.

Benedictio. Ad societàtem.

Lectio IX.

Ex occasiòne hujus sentèntiæ quidam intro-dùcunt mille annos post resurrectiònem, dicèntes, tunc nobis cèntuplum òmnium rerum, quas dimìsimus, et vitam ætèrnam esse reddèndam: non intelligèntes, quod si in cèteris digna sit repromìssio, in uxòribus appàreat turpitùdo; ut qui unam pro Dòmino dimìserit, centum recìpiat in futùro. Sensus ergo iste est: Qui carnàlia pro Salvatòre dimìserit, spirituàlia recìpiet, quæ comparatiòne et mèrito sui ita erunt, quasi si parvo nùmero centenàrius nùmerus comparètur.

Deinde dicitur Hymnus

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES
et per Horas, Ant.

1. Hoc est præcèptum

meum, * ut diligàtis invicem, sicut dilèxi vos.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Majòrem caritàtem * nemo habet, ut ànimam suam ponat quis pro amìcis suis.

3. Vos amìci mei estis * si fecèritis quæ præcìpio vobis, dicit Dòminus.

4. Beàti pacìfici, * beàti mundo corde, quòniam ipsi Deum vidèbunt.

5. In patièntia vestra * possidèbitis ànimas vestras.

Capit. Ephes. 2. d.

FRATRES, Jam non estis hòspites et àdvenæ; sed estis cives Sanctòrum, et domèstici Dei: superædificàti super fundamèntum Apostolòrum et Prophetàrum, ipso summo angulàri làpide Christo Jesu.

℟. Deo gràtias.

HYMNUS.

EXULTET orbis gàudiis:
Cœlum resùltet làudibus:
Apostolòrum glòriam
Tellus et astra còncinunt.

Vos sæculòrum jùdices,
Et vera mundi lùmina:
Votis precàmur còrdium,
Audìte voces sùpplicum.

Qui templa cœli clàuditis,
Seràsque verbo sòlvitis,
Nos a reàtu nòxios
Solvi jubète, quæsumus.

Præcèpta quorum pròtinus
Lànguor, salùsque sèntiunt,
Sanàte mentes lànguidas,
Augète nos virtùtibus.

Ut, cum redìbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitèrni gàudii
Concèdat esse còmpotes.

Patri simùlque Fìlio,
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

℣. Annuntiavèrunt òpera Dei. ℟. Et facta ejus intellexèrunt.

Ad Bened., Ant. Vos qui reliquìstis òmnia, et secùti estis me, cèntuplum accipiètis, et vitam ætèrnam possidèbitis.

AD TERTIAM

Ant. Majòrem caritàtem.

Capit. Fratres, Jam, ut supra.

℟. br. In omnem terram * Exìvit sonus eòrum. In. ℣. Et in fines orbis terræ verba eòrum. Exìvit. Glòria Patri. In.

℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram. ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

AD SEXTAM

Ant. Vos amìci mei estis.

Capit. Act. 5. b.

PER manus autem Apostolòrum fièbant signa et prodìgia multa in plèbe.

℟. br. Constìtues eos prìncipes * Super omnem terram. Constìtues. ℣. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine. Super. Glòria Patri. Constìtues.

℣. Nimis honoràti sunt amìci tui, Deus. ℟. Nimis confortàtus est principàtus eòrum.

AD NONAM

Ant. In patièntia vestra.

Capit. Act. 5. c.

IBANT Apòstoli gaudèntes a conspèctu concìlii, quòniam digni hàbiti sunt pro nòmine Jesu contumèliam pati.

℟. br. Nimis honoràti sunt * Amìci tui, Deus, Nimis. ℣. Nimis confortàtus est principàtus eòrum. Amìci. Glòria Patri. Nimis.

℣. Annuntiavèrunt òpera Dei. ℟. Et facta ejus intellexèrunt.

IN II. VESPERIS

Ant. Juràvit Dòminus, * et non pœnitèbit eum. Tu es sacèrdos in ætèrnum.

PSALMUS 109.

DIXIT Dòminus Dòmino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimìcos tuos, * scabèllum pedum tuòrum.

Virgam virtùtis tuæ emìttet Dòminus ex Sion: * dominàre in mèdio inimicòrum tuòrum.

Tecum princìpium in die virtùtis tuæ in splendòribus sanctòrum: * ex ùtero ante lucìferum gènui te.

Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech.

Dòminus a dextris tuis, * confrègit in die iræ suæ reges.

Judicàbit in natiònibus, implèbit ruìnas: * conquassàbit càpita in terra multòrum.

De torrènte in via bibet: * proptèrea exaltàbit caput.

Ant. Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: Tu es sacèrdos in ætèrnum.

Ant. Còllocet eum * Dòminus cum princìpibus pòpuli sui.

PSALMUS 112.

LAUDATE, pùeri, Dòminum: * laudàte nomen Dòmini.

Sit nomen Dòmini benedìctum: * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad

occàsum, * laudàbile nomen Dòmini.
Excèlsus super omnes gentes Dòminus, * et super cœlos glòria ejus.
Quis sicut Dòminus Deus noster, qui in altis hàbitat, * et humìlia rèspicit in cœlo et in terra?
Sùscitans a terra ìnopem, * et de stèrcore èrigens pàuperem.
Ut còllocet eum cum princìpibus, * cum princìpibus pòpuli sui.
Qui habitàre facit stèrilem in domo, * matrem filiòrum lætàntem.
Ant. Còllocet eum Dòminus cum princìpibus pòpuli sui.
Ant. Dirupìsti,* Dòmine, vìncula mea, tibi sacrificàbo hòstiam laudis.

PSALMUS 115.

CREDIDI, propter quod locùtus sum: * ego autem humiliàtus sum nimis.
Ego dixi in excèssu meo: * Omnis homo mendax.
Quid retrìbuam Dòmino, * pro òmnibus, quæ retrìbuit mihi?
Càlicem salutàris accìpiam, * et nomen Dòmini invocàbo.
Vota mea Dòmino reddam coram omni pòpulo ejus: * pretiòsa in conspèctu Dòmini mors sanctòrum ejus.
O Dòmine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fìlius ancìllæ tuæ.
Dirupìsti vìncula mea:* tibi sacrificàbo hòstiam laudis, et nomen Dòmini invocàbo.
Vota mea Dòmino reddam in conspèctu omnis pòpuli ejus: * in àtriis domus Dòmini, in mèdio tui, Jerùsalem.
Ant. Dirupìsti, Dòmine, vìncula mea: tibi sacrificàbo hòstiam laudis.
Ant. Eùntes * ibant et flebant, mittèntes sèmina sua.

PSALMUS 125.

IN convertèndo Dòminus captivitàtem Sion: * facti sumus sicut consolàti.
Tunc replètum est gàudio os nostrum, * et lingua nostra exultatiòne.
Tunc dicent inter gentes: * magnificàbit Dòminus fàcere cum eis.
Magnificàvit Dòminus fàcere nobìscum: * facti sumus lætàntes.
Convèrte, Dòmine, captivitàtem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui sèminant in làcrymis, * in exultatiòne metent.
Eùntes ibant et flebant, * mittèntes sèmina sua.
Venièntes autem vènient cum exultatiòne, * portàntes manìpulos suos.

Ant. Eùntes ibant et flebant, mittèntes sèmina sua.
Ant. Confortàtus est * principàtus eòrum, et honoràti sunt amìci tui, Deus.

PSALMUS 138.

DOMINE, probàsti me, et cognovìsti me: * tu cognovìsti sessiònem meam, et resurrectiònem meam.
Intellexìsti cogitatiònes meas de longe: * sèmitam meam, et funìculum meum investigàsti.
Et omnes vias meas prævidìsti: * quia non est sermo in lingua mea.
Ecce, Dòmine, tu cognovìsti òmnia, novìssima et antìqua: * tu formàsti me, et posuìsti super me manum tuam.
Miràbilis facta est scièntia tua ex me: * confortàta est, et non pòtero ad eam.
Quo ibo a spìritu tuo? * et quo a fàcie tua fùgiam?
Si ascèndero in cœlum, tu illic es; * si descèndero in infèrnum, ades.
Si sùmpsero pennas meas dilùculo, * et habitàvero in extrèmis maris:
Etenim illuc manus tua dedùcet me: * et tenèbit me dèxtera tua.
Et dixi: Fòrsitan tènebræ conculcàbunt me: * et nox illuminàtio mea in delìciis meis.
Quia tènebræ non obscurabùntur a te, et nox sicut dies illuminàbitur:* sicut tènebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedìsti renes meos: * suscepìsti me de ùtero matris meæ.
Confitèbor tibi quia terrìbiliter magnificàtus es, * mirabìlia òpera tua, et ànima mea cognòscit nimis.
Non est occultàtum os meum a te, quod fecìsti in occùlto: * et substàntia mea in inferiòribus terræ.
Imperfèctum meum vidèrunt òculi tui, et in libro tuo omnes scribèntur: * dies formabùntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificàti sunt amìci tui, Deus: * nimis confortàtus est principàtus eòrum.
Dinumeràbo eos, et super arènam multiplicabùntur: * exurrèxi, et adhuc sum tecum.
Si occìderis, Deus, peccatòres: * viri sànguinum, declinàte a me:
Quia dìcitis in cogitatiòne: * Accìpient in vanitàte civitàtes tuas.
Nonne qui odèrunt te,

Dòmine, òderam: * et super inimìcos tuos tabescèbam?

Perfècto òdio òderam illos: * et inimìci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum: * intèrroga me, et cognòsce sèmitas meas.

Et vide, si via iniquitàtis in me est: * et deduc me in via ætèrna.

Ant. Confortàtus est principàtus eòrum, et honoràti sunt amìci tui, Deus.

Capit., Hymn. et ℣. ut in Laud.

Ad Magnif. Ant. Estòte fortes in bello, * et pugnàte cum antìquo serpènte: et accipiètis regnum ætèrnum, allelùja.

II. ALIÆ LECTIONES PRO APOSTOLIS

In 2. Nocturno

De Expositiòne sancti Augustìni Epìscopi super Psalmum octogèsimum sextum.

Lectio IV. Ante med.

Fundamenta ejus in mòntibus sanctis: dìligit Dòminus portas Sion. Quare sunt fundamènta Apòstoli, et Prophètæ? Quia eòrum auctòritas portat infirmitàtem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intràmus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: et cum per ipsos intràmus, per Christum intràmus. Ipse est enim jànua. Et cum dicùntur duòdecim portæ Jerùsalem, et una porta Christus, et duòdecim portæ Christus, quia in duòdecim portis Christus: et ìdeo duodenàrius nùmerus Apostolòrum. Sacramèntum magnum hujus duodenàrii significàtio est nùmeri. Sedèbitis, inquit, super duòdecim sedes, judicàntes duòdecim tribus Israel.

℟. Vidi conjùnctos, [9].

Lectio V.

Si duòdecim sellæ ibi sunt, non est ubi sèdeat tertiusdècimus Pàulus Apòstolus, et non erit quòmodo jùdicet: et ipse se judicatùrum dixit, non hòmines tantum, sed et àngelos. Quos àngelos, nisi apòstatas àngelos? Nescìtis, inquit, quia àngelos judicàbimus? Respondèret ergo turba: Quid te jactas judicatùrum? Ubi sedèbis? Duòdecim sedes dixit Dòminus duòdecim Apòstolos: unus cècidit Judas, in locum ipsìus sanctus Mathìas ordinàtus est: implètus est duodenàrius nùmerus sèdium. Primo locum invèni, ubi sèdeas, et sic te minàre judicatùrum. Duòdecim ergo sedes quid sibi velint, videàmus. Sacramèntum est cujùsdam universitàtis, quia per totum orbem terràrum futùra erat Ecclèsia: unde vocàtur hoc ædifìcium ad Christi compàgem.

℟. Beàti estis, [10].

Lectio VI.

Et ìdeo quia ùndique venìtur ad judicàndum, duòdecim sedes sunt: sicut quia ùndique intràtur in illam civitàtem, duòdecim portæ sunt. Non solum ergo illi duòdecim, et Apòstolus Pàulus, sed quotquot judicatùri sunt, propter significatiònem universitàtis ad sedes duòdecim pèrtinent: quemàdmodum quotquot intràbunt, ad duòdecim portas pèrtinent. Partes enim mundi quatuor sunt: Oriens, Occidens, Aquilo et Merìdies. Istæ quatuor partes assìdue nominàntur in Scriptùris. Ab istis quatuor ventis, sicut dicit Dòminus in Evangèlio, a quatuor ventis se collectùrum elèctos suos: ab òmnibus ergo istis quatuor ventis vocàtur Ecclèsia. Quòmodo vocàtur? Undique in Trinitàte vocàtur. Non vocàtur nisi per baptìsmum in nòmine Patris, et Fìlii, et Spìritus sancti. Quatuor ergo ter ducta duòdecim invenìuntur.

℟. Isti sunt, [10].

In 3. Nocturno.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 19. d.

In illo tèmpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relìquimus òmnia, et secùti sumus te: quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Homilia in natali S. Benedicti.

Perfectus ille est, qui àbiens vendit òmnia quæ habet, et dat paupèribus, ac vèniens sèquitur Christum: habèbit enim thesàurum non deficièntem in cœlis. Unde bene interrogànte Petro, dixit tàlibus Jesus: Amen dico vobis, quod vos qui secùti estis me, in regeneratiòne, cum sèderit Fìlius hòminis in sede majestàtis suæ, sedèbitis et vos super sedes duòdecim, judicàntes duòdecim tribus Israel. In hac quippe vita pro ejus nòmine laborântes, in àlia præmium speràre dòcuit, id est, in regeneratiòne, cum vidèlicet in vitam immortàlem fuèrimus resurgèndo regeneràti, qui in vi-

tam cadùcam mortàliter eràmus gèniti.

℟. Isti sunt qui, [12].

Lectio VIII.

Et justa prorsus retribùtio, ut qui hic pro Christo humànæ glòriam celsitùdinis neglexèrunt, illic a Christo jùdices glorificàti singulàriter cum eo assìdeant, qui a sequèndis ejus vestìgiis nulla ratiòne pòterant avèlli. Nemo autem putet, duòdecim tantum Apòstolos, quia pro Juda prævaricànte Mathìas elèctus est, tunc esse judicatùros, sicut nec duòdecim solæ sunt tribus Israel judicàndæ: alióquin tribus Levi, quæ tertiadècima est, injudicàta recèdet.

℟. Isti sunt viri, [13].

Lectio IX.

Et Pàulus, qui tertiusdècimus est Apòstolus, judicàndi sorte privàbitur, cum ipse dicat: Nescìtis quòniam àngelos judicàbimus: quanto magis sæculària? Scièndum namque est, omnes, qui ad exèmplum Apostolòrum sua reliquèrunt òmnia, et secùti sunt Christum, jùdices cum eo ventùros, sicut ètiam omne mortàlium genus esse judicàndum. Quia enim duodenàrio sæpe nùmero solet in Scriptùris univèrsitas designàri, per duòdecim sedes Apostolòrum, òmnium numeròsitas judicàntium: et per duòdecim tribus Israel, univèrsitas eòrum, qui judicàndi sunt, ostènditur.

Te Deum laudàmus, 19.

LECTIONES

PRO EVANGELISTIS

In 1. Nocturno

Incipit liber Ezechièlis Prophètæ.

Lectio I. Cap. 1.

Et factum est in trigèsimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in mèdio captivòrum juxta flùvium Chobar, apèrti sunt cœli, et vidi visiònes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiònis regis Jòachim, factum est verbum Dòmini ad Ezechièlem, fìlium Buzi, sacerdòtem in terra Chaldæòrum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dòmini. Et vidi, et ecce ventus tùrbinis venièbat ab Aquilòne, et nubes magna, et ignis invòlvens, et splendor in circùitu ejus: et de mèdio ejus quasi spècies elèctri, id est, de mèdio ignis.

℟. Ecce ego mitto, [6].

Lectio II.

Et in mèdio ejus similitùdo quatuor animàlium: et hic aspèctus eòrum, similitùdo hòminis in eis. Quatuor fàcies uni, et quatuor pennæ uni. Pedes eòrum pedes recti, et planta pedis eòrum quasi planta pedis vìtuli, et scintìllæ quasi aspèctus æris candèntis. Et manus hòminis sub pennis eòrum in quatuor pàrtibus: et fàcies et pennas per quatuor partes habèbant, junctæque erant pennæ eòrum altèrius ad àlterum. Non revertebàntur cum incèderent: sed unumquòdque ante fàciem suam gradiebàtur.

℟. Tòllite jugum, [7].

Lectio III.

Similitudo autem vultus eòrum: fàcies hòminis et fàcies leònis a dextris ipsòrum quatuor: fàcies autem bovis a sinìstris ipsòrum quatuor, et fàcies àquilæ dèsuper ipsòrum quatuor. Fàcies eòrum, et pennæ eòrum extèntæ dèsuper: duæ pennæ singulòrum jungebàntur, et duæ tegèbant còrpora eòrum: et unumquòdque eòrum coram fàcie sua ambulàbat: ubi erat ìmpetus spìritus, illuc gradiebàntur, nec revertebàntur cum ambulàrent.

℟. Dum stetèritis, [7].

In 2. Nocturno

De Expositiòne S. Gregòrii Papæ super Exechièlem Prophètam.

Homilia 3. lib. I.

Lectio IV.

Sancta quatuor animàlia, quæ prophetìæ spìritu futùra prævidèntur, subtìli narratiòne describùntur cum dìcitur: Quatuor fàcies uni, et quatuor pennæ uni. Quid per fàciem, nisi notìtia: et quid per pennas, nisi volàtus exprìmitur? Per fàciem quippe unusquìsque cognòscitur: per pennas vero in altum àvium còrpora sublevàntur. Fàcies ìtaque ad fidem pèrtinet, penna ad contemplatiònem. Per fidem namque ab omnipotènti Deo cognòscimur, sicut ipse de suis òvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognòsco oves meas, et cognòscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elègerim. Per contemplatiònem vero, qua super nosmetìpsos tòllimur, quasi in àera levàmur.

℟. Vidi conjùnctos, [9].

Lectio V.

Quatuor ergo fàcies uni sunt: quia si requìras quid Matthæus de

incarnatiòne Dòmini sèntiat, hoc nimìrum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joànnes. Si quaeras quid Joànnes sèntiat: hoc procul dùbio, quod Lucas, Marcus, et Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joànnes, et Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joànnes, Matthæus, et Marcus sentit. Quatuor ergo fàcies uni sunt: quia notìtia fìdei, qua cognoscùntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quatuor. Quidquid enim in uno invèneris, hoc in òmnibus simul quatuor cognòsces.

℞. Beàti estis, [10].

Lectio VI.

Et quatuor pennæ uni: quia Dei omnipotèntis Fìlium Dòminum nostrum Jesum Christum simul omnes concòrditer prædicant; et ad divinitàtem ejus mentis òculos levàntes, penna contemplatiònis volant. Evangelistàrum ergo fàcies ad humanitàtem Dòmini pèrtinet, penna ad divinitàtem: quia in eum, quem corpòreum aspìciunt, quasi fàcies intèndunt: sed dum hunc esse incircumscrìptum atque incorpòreum ex divinitàte annùntiant, per contemplatiònis pennam quasi in àera levàntur. Quia ìtaque una est fides incarnatiònis ejus in òmnibus, et par contemplàtio divinitàtis ejus in sìngulis, recte nunc dìcitur: Quatuor fàcies uni, et quatuor pennæ uni.

℞. Isti sunt, [10].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 10.

In illo tèmpore: Designàvit Dòminus et àlios septuagìnta duos; et misit illos binos ante fàciem suam, in omnem civitàtem et locum, quo erat ipse ventùrus. Et rèliqua.

Homilìa S. Gregòrii Papæ.

Homilia 17. in Evang.

Dominus et Salvàtor noster, fratres carìssimi, aliquàndo nos sermònibus, aliquàndo vero opèribus àdmonet. Ipsa ètenim facta ejus præcèpta sunt, quia dum àliquid tàcitus facit, quid àgere debeàmus innotèscit. Ecce enim binos in prædicatiònem discìpulos mittit: quia duo sunt præcèpta caritàtis, Dei vidèlicet amor, et pròximi: et minus, quam inter duos, càritas habèri non potest. Nemo enim pròprie ad semetìpsum habère caritàtem dìcitur: sed dilè-

ctio in àlterum tendit, ut càritas esse possit.

℞. Isti sunt qui, [12].

Lectio VIII.

Ecce enim binos ad prædicàndum discìpulos Dòminus mittit: quàtenus hoc nobis tàcitus innuat, quia qui caritàtem erga àlterum non habet, prædicatiònis offìcium suscìpere nullàtenus debet. Bene autem dìcitur, quia misit eos ante fàciem suam in omnem civitàtem et locum, quo erat ipse ventùrus. Prædicatòres enim suos Dòminus sèquitur: quia prædicàtio prævenit, et tunc ad mentis nostræ habitàculum Dòminus venit, quando verba exhortatiònis præcùrrunt: atque per hoc vèritas in mente suscìpitur.

℞. Isti sunt viri, [13].

Lectio IX.

Hinc namque eìsdem prædicatòribus Isaìas dicit: Paràte viam Dòmini, rectas fàcite sèmitas Dei nostri. Hinc fìliis Psalmìsta ait: Iter fàcite ei, qui ascèndit super occàsum. Super occàsum namque Dòminus ascèndit: quia unde in passiòne occùbuit, inde majòrem suam glòriam resurgèndo manifestàvit. Super occàsum vidèlicet ascèndit, quia mortem, quam pèrtulit, resurgèndo calcàvit. Ei ergo, qui ascèndit super occàsum, iter fàcimus, cum nos ejus glòriam vestris mèntibus prædicàmus, ut eas et ipse post vèniens, per amòris sui præsèntiam illùstret.

Te Deum laudàmus, 19.

COMMUNE
UNIUS MARTYRIS

IN I. VESPERIS

Ant. de Laud., Psalmi de Dom.; loco ult. Laudàte Dñum omnes gentes, 143.

Capit. Jac. 1. b.

Beatus vir, qui suffert tentatiònem: quòniam cum probàtus fùerit, accìpiet corònam vitæ, quam repromìsit Deus diligèntibus se.

Hymnus

Deus, tuòrum mìlitum
Sors, et coròna, præmium,
Laudes canèntes Màrtyris
Absòlve nexu crìminis.
Hic nempe mundi gàudia,

Et blanda fraudum pàbula
Imbùta felle dèputans,
Pervènit ad cœlèstia.
Pœnas cucùrrit fòrtiter,
Et sùstulit virìliter:
Fundènsque pro te sànguinem,
Ætèrna dona pòssidet.
Ob hoc precàtu sùpplici
Te poscimus, piìssime:
In hoc triùmpho Màrtyris
Dimìtte noxam sèrvulis.
Laus, et perènnis glòria
Patri sit, atque Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Ad Magnif. Ant. Iste Sanctus * pro lege Dei sui certàvit usque ad mortem, et a verbis impiòrum non tìmuit: fundàtus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pont.

Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnìpotens Deus: et quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti N. Màrtyris tui atque Pontìficis, intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beàti N. Màrtyris tui atque Pontìficis, ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius: ut cujus natalìtia còlimus de ejùsdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per Dòminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut, qui beàti N. Màrtyris tui natalìtia còlimus, intercessiòne ejus in tui nòminis amòre roborèmur. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut, intercedènte beàto N. Màrtyre tuo, et a cunctis adversitàtibus liberèmur in còrpore, et a pravis cogitatiònibus mundèmur in mente. Per Dòminum.

Ad Matutinum, Invit. Regem Màrtyrum Dòminum, * Venìte, adorèmus. Psalm. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus. Deus, tuòrum mìlitum, [23].

In 1. Nocturno

Ant. In lege Dòmini fuit volùntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non àbiit in consìlio impiòrum, et in via peccatòrum non stetit, * et in càthedra pestilèntiæ non sedit:

Sed in lege Dòmini volùntas ejus, * et in lege ejus meditàbitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantàtum est secus decùrsus aquàrum, * quod fructum suum dabit in tèmpore suo:

Et fòlium ejus non dèfluet: * et òmnia quæcùmque fàciet, prosperabùntur.

Non sic ìmpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem pròjicit ventus a fàcie terræ.

Ideo non resùrgent ìmpii in judìcio: * neque peccatòres in concìlio justòrum.

Quòniam novit Dòminus viam justòrum: * et iter impiòrum perìbit.

Ant. In lege Dòmini fuit volùntas ejus die ac nocte.

Ant. Prædicans * præcèptum Dòmini, constitùtus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuèrunt gentes, * et pòpuli meditàti sunt inània?

Astitèrunt reges terræ, et prìncipes convenèrunt in unum: * advèrsus Dòminum et advèrsus Christum ejus.

Dirumpàmus vìncula eòrum: * et projiciàmus a nobis jugum ipsòrum.

Qui hàbitat in cœlis, irridèbit eos: * et Dòminus subsannàbit eos.

Tunc loquètur ad eos in ira sua: * et in furòre suo conturbàbit eos.

Ego autem constitùtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcèptum ejus.

Dòminus dixit ad me: * Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Pòstula a me, et dabo tibi gentes hæreditàtem tuam, * et possessiònem tuam tèrminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea, * et tamquam vas fìguli confrìnges eos.

Et nunc, reges, intellìgite: erudìmini, qui judicàtis terram.

Servìte Dòmino in timòre: * et exultàte ei cum tremòre.

Apprehèndite disciplìnam, nequàndo irascàtur Dòminus, * et pereàtis de via justa.

Cum exàrserit in brevi ira ejus, * beàti omnes, qui confìdunt in eo.

Ant. Prædicans præcèptum Dòmini, constitùtus est in monte sancto ejus.

Ant. Voce mea * ad Dòminum clamàvi: et exaudìvit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicàti sunt qui trìbulant me? * multi insùrgunt advèrsum me.

Multi dicunt ànimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dòmine, suscèptor meus es, * glòria mea, et exàltans caput meum.

Voce mea ad Dòminum clamàvi: * et exaudìvit me de monte sancto suo.

Ego dormìvi, et soporàtus sum: * et exurrèxi, quia Dòminus suscèpit me.

Non timèbo mìllia pòpuli circumdàntis me: * exùrge, Dòmine, salvum me fac, Deus meus.

Quòniam tu percussìsti omnes adversàntes mihi sine càusa: * dentes peccatòrum contrivìsti.

Dòmini est salus: * et super pòpulum tuum benedìctio tua.

Ant. Voce mea ad Dòminum clamàvi: et exaudìvit me de monte sancto suo.

℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine.
℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Pater noster.
Absolutio. Exàudi, Dòmine.
℣. Jube, domne.
Benedictio. Benedictiòne perpètua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in Festo Mart. et Pont.

In Festo autem Mart. non Pont. leguntur quæ inferius positæ sunt in Comm. plur. Mart. [44].

De Actibus Apostolòrum.

Lectio I. cap. 20. d.

A Mileto Pàulus mittens Ephesum vocàvit majòres natu Ecclèsiæ. Qui cum venìssent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die, qua ingrèssus sum in Asiam, quàliter vobìscum per omne tempus fùerim, sèrviens Dòmino cum omni humilitàte, et làcrymis, et tentatiònibus, quæ mihi accidèrunt ex insìdiis Judæòrum: quòmodo nihil subtràxerim utilium, quo minus annuntiàrem vobis, et docèrem vos pùblice, et per domos, testìficans Judæis atque Gentìlibus in Deum pœnitèntiam, et fidem in Dòminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligàtus ego spìritu, vado in Jerùsalem, quæ in ea ventùra sint mihi ignòrans: nisi quod Spìritus

sanctus per omnes civitàtes mihi protestàtur, dicens: Quòniam vìncula et tribulatiònes Jerosòlymis me manent. Sed nihil horum vèreor: nec fàcio ànimam meam pretiosiòrem quam me dùmmodo consùmmem cursum meum, et ministèrium verbi quod accèpi a Dòmino Jesu, testificàri Evangèlium gràtiæ Dei.

℟. Iste Sanctus pro lege Dei sui certàvit usque ad mortem, et a verbis impiòrum non tìmuit: * Fundàtus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Fundàtus.

Bened. Unigènitus Dei Fìlius.

Lectio II.

Et nunc ecce ego scio quia àmplius non vidèbitis fàciem meam, vos omnes, per quos transìvi prædicans regnum Dei. Quapròpter contèstor vos hodièrna die, quia mundus sum a sànguine òmnium. Non enim subterfùgi, quo minus annuntiàrem omne consìlium Dei vobis. Attèndite vobis, et univèrso gregi, in quo vos Spìritus sanctus pòsuit epìscopos règere Ecclèsiam Dei, quam acquisìvit sànguine suo. Ego scio quòniam intràbunt post discessiònem meam lupi rapàces in vos, non parcèntes gregi. Et ex vobis ipsis exùrgent viri loquèntes pervèrsa, ut abdùcant discìpulos post se. Propter quod vigilàte, memòria retinèntes, quòniam per triènnium nocte et die non cessàvi, cum làcrymis monens unumquèmque vestrum.

℟. Justus germinàbit sicut lìlium: * Et florèbit in ætèrnum ante Dòminum. ℣. Plantàtus in domo Dòmini, in àtriis domus Dei nostri. Et.

Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III.

Et nunc commèndo vos Deo, et verbo gràtiæ ipsìus, qui potens est ædificàre, et dare hæreditàtem in sanctificàtis òmnibus. Argèntum et aurum, aut vestem nullìus concupìvi, sicut ipsi scitis: quòniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravèrunt manus istæ. Omnia ostèndi vobis, quòniam sic laboràntes, opòrtet suscìpere infìrmos, ac meminìsse verbi Dòmini Jesu, quòniam ipse dixit: Beàtius est magis dare, quam accìpere. Et cum hæc dixìsset, pòsitis gènibus suis, oràvit cum òmnibus illis. Magnus au-

tem fletus factus est òmnium: et procumbèntes super collum Pàuli osculabàntur eum, dolèntes màxime in verbo, quod dìxerat, quòniam àmplius fàciem ejus non essent visùri. Et deducèbant eum ad navem.

℟. Iste cognòvit justìtiam, et vidit mirabìlia magna, et exoràvit Altìssimum. * Et invèntus est in nùmero Sanctòrum.

℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Et invèntus. Glòria Patri. Et invèntus.

In 2. Nocturno.

Ant. Fìlii hòminum, * scitòte, quia Dòminus sanctum suum mirificàvit.

Psalmus 4.

Cum invocàrem, exaudìvit me Deus justìtiæ meæ: * in tribulatiòne dilatàsti mihi.

Miserère mei, * et exàudi oratiònem meam.

Fìlii hòminum, ùsquequo gravi corde? * ut quid dilìgitis vanitàtem, et quæritis mendàcium?

Et scitòte quòniam mirificàvit Dòminus sanctum suum: * Dòminus exàudiet me, cum clamàvero ad eum.

Irascìmini, et nolìte peccare: * quæ dìcitis in còrdibus vestris, in cubìlibus vestris compungìmini.

Sacrificàte sacrificium justìtiæ, et speràte in Dòmino. * Multi dicunt: Quis ostèndit nobis bona?

Signàtum est super nos lumen vultus tui, Dòmine: * dedìsti lætìtiam in corde meo.

A fructu frumènti, vini, et òlei sui * multiplicàti sunt.

In pace in idìpsum * dòrmiam et requièscam:

Quòniam tu, Dòmine, singulàriter in spe * constituìsti me.

Ant. Fìlii hòminum, scitòte quia Dòminus sanctum suum mirificàvit.

Ant. Scuto * bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum, Dòmine.

Psalmus 5.

Verba mea àuribus pèrcipe, Dòmine: * intèllige clamòrem meum.

Intènde voci oratiònis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quòniam ad te oràbo: * Dòmine, mane exàudies vocem meam.

Mane astàbo tibi, et vidèbo: * quòniam non Deus volens iniquitàtem tu es.

Neque habitàbit juxta te malìgnus: * neque permanèbunt injùsti ante òculos tuos.

Odìsti omnes qui operàntur iniquitàtem: * perdes omnes qui loquùntur mendàcium.

Virum sànguinum et dolòsum abominàbitur Dòminus: * ego autem in multitùdine misericòrdiæ tuæ.

Introìbo in domum tuam: * adoràbo ad templum sanctum tuum in timòre tuo.

Dòmine, deduc me in justìtia tua: * propter inimìcos meos dìrige in conspèctu tuo viam meam.

Quòniam non est in ore eòrum vèritas: * cor eòrum vanum est.

Sepùlcrum patens est guttur eòrum, linguis suis dolòse agèbant: * jùdica illos, Deus.

Dècidant a cogitatiònibus suis, secùndum multitùdinem impietàtum eòrum expèlle eos: * quòniam irritavèrunt te, Dòmine.

Et lætèntur omnes, qui sperant in te: * in ætèrnum exultàbunt, et habitàbis in eis.

Et gloriabùntur in te omnes, qui dìligunt nomen tuum; * quòniam tu benedìces justo.

Dòmine, ut scuto bonæ voluntàtis tuæ * coronàsti nos.

Ant. Scuto bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum, Dòmine.

Ant. In univèrsa terra * glòria et honòre coronàsti eum.

Psalmus 8.

Domine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Quòniam elevàta est magnificèntia tua, * super cœlos.

Ex ore infàntium et lactèntium perfecìsti laudem propter inimìcos tuos, * ut dèstruas inimìcum et ultòrem.

Quòniam vidèbo cœlos tuos, òpera digitòrum tuòrum: * lunam et stellas quæ tu fundàsti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fìlius hòminis, quòniam vìsitas eum?

Minuìsti eum pàulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum: * et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Omnia subjecìsti sub pèdibus ejus, * oves et boves univèrsas, ìnsuper et pècora campi.

Vòlucres cœli et pisces maris, * qui peràmbulant sèmitas maris.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Ant. In univèrsa terra glòria et honòre coronàsti eum.

℣. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus. ℟. Corònam de làpide pretiòso. Pater noster.

Absolutio. Ipsìus pìetas. ℣. Jube, domne. Bened. Deus Pater omnìpotens.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 44. de Sanctis.

Lectio IV.

Triumphalis beàti Màrtyris N. dies hòdie nobis anniversària celebritàte recùrrit: cujus glorificatiòni sicut congàudet Ecclèsia, sic ejus propònit sequènda vestìgia. Si enim compàtimur, et conglorificàbimur. In cujus glorioso agòne duo nobis præcìpue consideránda sunt: induràta vidèlicet tortòris sævìtia, et Màrtyris invìcta patièntia. Sævìtia tortòris, ut eam detestèmur: patièntia Màrtyris, ut eam imitèmur. Audi Psalmìstam advèrsus malìtiam increpàntem: Noli æmulàri in malignàntibus; quòniam tamquam fœnum velòciter arèscent. Quod autem advèrsus malignàntes patièntia exhibènda sit, audi Apòstolum suadèntem: Patièntia vobis necessària est, ut reportètis promissiònes. ℟. Honèstum fecit illum Dòminus, et custodìvit eum ab inimìcis, et a seductòribus tutàvit illum: * Et dedit illi claritàtem ætèrnam. ℣. Descendìtque cum illo in fòveam: et in vìnculis non derelìquit eum. Et.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio V.

Coronata ìtaque est beàti Màrtyris patièntia, mancipàta est ætèrnis cruciàtibus tortòris incorrècta malìtia. Hoc attèndens in agòne suo gloriòsus Christi athlèta, non exhòrruit càrcerem. Ad imitatiònem càpitis sui toleràvit probra, sustìnuit irrisiònes, flagèlla non tìmuit; et quot ante mortem pro Christo pèrtulit supplìcia, tot ei de se òbtulit sacrifìcia. Quod enim propinànte Apòstolo bìberat, alte retinèbat: Quia non sunt condìgnæ passiònes hujus tèmporis ad futùram glòriam, quæ revelàbitur in nobis: et quia momentàneum hoc et leve nostræ tribulatiònis, ætèrnum glòriæ pondus operàtur in cœlis. Hujus promissiònis amòre a terrènis suspènsus, et prægustàta supèrnæ suavitàtis dulcèdine ineffabìliter affèctus, dicèbat cum Psalmìsta: Quid mihi est in cœlo, et a te quid vòlui super terram? Defècit caro mea, et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætèrnum. ℟. Desidèrium ànimæ ejus tribuìsti ei, Dòmine, * Et voluntàte labiòrum ejus non fraudàsti eum. ℣. Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso. Et.

Bened. Ignem sui amòris.

Lectio VI.

Contemplabatur enim quantum in enìgmate infirmitas humàna òculum mentis in æternitàte fìgere potest, quanta sint supèrnæ civitàtis gàudia: et ea enarràre non suffìciens, admiràndo clamàbat: Quid mihi est in cœlo? Quasi dìceret: Excèdit vires meas, excèdit facultàtem eloquèntiæ meæ, transcèndit capacitàtem intelligèntiæ meæ illud decus, illa glòria, illa celsitùdo quà nobis a conturbatiòne hòminum remòtis, in abscòndito facièi suæ Jesùs Christus Dñus noster reformàbit corpus humilitàtis nostræ, configuràtum còrpori claritàtis suæ. Hujus perfèctæ libertàtis contemplatiòne nullum vitàbat perìculum, nullum horrèbat supplìcium: et si mìllies posset mori, non putàbat se hanc digne posse àliqua ratiòne promerèri. ℟. Stola jucunditàtis ìnduit eum Dòminus: * Et corònam pulcritùdinis pòsuit super caput ejus. ℣. Cibàvit illum Dòminus pane vitæ et intellèctus: et aqua sapièntiæ salutàris potàvit illum. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno.

Ant. Justus Dòminus, * et justìtiam dilèxit: æquitàtem vidit vultus ejus.

Psalmus 10.

In Dòmino confìdo: quòmodo dìcitis ànimæ meæ: * Trànsmigra in montem sicut passer?

Quòniam ecce peccatòres intendèrunt arcum, paravèrunt sagìttas suas in phàretra, * ut sagìttent in obscùro rectos corde.

Quòniam quæ perfecìsti destruxèrunt; * justus autem quid fecit?

Dòminus in templo sancto suo; * Dòminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in pàuperem respìciunt: * pàlpebræ ejus intèrrogant fìlios hòminum.

Dòminus intèrrogat justum et ìmpium: * qui autem dìligit iniquitàtem, odit ànimam suam.

Pluet super peccatòres làqueos: * ignis, et sul-

phur, et spìritus procellàrum pars càlicis eòrum.
Quòniam justus Dòminus, et justìtias dilèxit: * æquitàtem vidit vultus ejus.
Ant. Justus Dòminus, et justìtiam dilèxit: æquitàtem vidit vultus ejus.
Ant. Habitàbit * in tabernàculo tuo: requièscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dòmine, quis habitàbit in tabernàculo tuo: * aut quis requièscet in monte sancto tuo?
Qui ingrèditur sine màcula, * et operàtur justìtiam:
Qui lòquitur veritàtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit pròximo suo malum, * et oppròbrium non accèpit advèrsus pròximos suos.
Ad nìhilum dedùctus est in conspèctu ejus malìgnus: * timèntes autem Dòminum glorìficat.
Qui jurat pròximo suo, et non dècipit, * qui pecùniam suam non dedit ad usùram, et mùnera super innocèntem non accèpit.
Qui facit hæc * non movèbitur in ætèrnum.
Ant. Habitàbit in tabernàculo tuo: requièscet in monte sancto tuo.

Ant. Posuìsti, Dòmine, * super caput ejus corònam de làpide pretiòso.

Psalmus 20.

Dòmine, in virtùte tua lætàbitur rex: * et super salutàre tuum exultàbit vehemènter.
Desidèrium cordis ejus tribuìsti ei: * et voluntàte labiòrum ejus non fraudàsti eum.
Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: * posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.
Vitam pètiit a te: * et tribuìsti ei longitùdinem dièrum in sæculum, et in sæculum sæculi.
Magna est glòria ejus in salutàri tuo: * glòriam et magnum decòrem impònes super eum.
Quòniam dabis eum in benedictiònem in sæculum sæculi: * lætificàbis eum in gàudio cum vultu tuo.
Quòniam rex sperat in Dòmino: * et in misericòrdia Altìssimi non commovèbitur.
Inveniàtur manus tua òmnibus inimìcis tuis: * dèxtera tua invèniat omnes qui te odèrunt.
Pones eos ut clìbanum ignis in tèmpore vultus tui: * Dòminus in ira sua conturbàbit eos, et devoràbit eos ignis.
Fructum eòrum de terra perdes: * et semen eòrum a fìliis hòminum.
Quòniam declinavèrunt in te mala: * cogitavèrunt consìlia, quæ non potuèrunt stabilìre.
Quòniam pones eos dorsum, * in relìquiis tuis præparàbis vultum eòrum.
Exaltàre, Dòmine, in virtùte tua: * cantàbimus et psallèmus virtùtes tuas.
Ant. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus corònam de làpide pretiòso.
℣. Magna est glòria ejus in salutàri tuo. ℟. Glòriam et magnum decòrem impònes super eum.
Pater noster.
Absol. A vìnculis.
℣. Jube, domne.
Bened. Evangèlica lèctio.
Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 14. e.

In illo tèmpore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxòrem, et fìlios, et fratres, et soròres, adhuc autem et ànimam suam, non potest meus esse discìpulus. Et rèliqua.
Homilìa S. Gregòrii Papæ.
Hom. 37. in Evang.
Si considerèmus, fratres carìssimi, quæ et quanta sunt quæ nobis promittùntur in cœlis, vilèscunt ànimo òmnia, quæ habèntur in terris. Terrèna namque substàntia supèrnæ felicitàti comparàta pondus est, non subsìdium. Temporàlis vita ætèrnæ vitæ comparàta, mors est pòtius dicènda, quam vita. Ipse enim quotidiànus defèctus corruptiònis quid est àliud, quam quædam prolìxitas mortis? Quæ autem lingua dìcere, vel quis intellèctus càpere sùfficit, illa supèrnæ civitàtis quanta sint gàudia? Angelòrum choris interèsse, cum beatìssimis spirìtibus glòriæ Conditòris assìstere, præsèntem Dei vultum cèrnere, incircumscrìptum lumen vidère, nullo mortis metu àffici, incorruptiònis perpètuæ mùnere lætàri?
℟. Coròna àurea super caput ejus, * Exprèssa signo sanctitàtis, glòria honòris, et opus fortitùdinis.
℣. Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis, posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso. Exprèssa.
Bened. Cujus festum còlimus.

Lectio VIII.

Sed ad hæc audìta inardèscit ànimus, jamque illic cupit assìstere, ubi se sperat sine fine gaudè-

re. Sed ad magna præmia pervenìri non potest, nisi per magnos labòres. Unde et Pàulus egrègius prædicàtor dicit: Non coronàbitur nisi qui legìtime certàverit. Delèctet ergo mentem magnitùdo præmiòrum, sed non detèrreat certàmen labòrum. Unde ad se venièntibus Vèritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxòrem, et fìlios, et fratres, et soròres, adhuc autem et ànimam suam, non potest meus esse discìpulus.

℟. Hic est vere Martyr, qui pro Christi nòmine sànguinem suum fudit: * Qui minas jùdicum non tìmuit, nec terrènæ dignitàtis glòriam quæsìvit, sed ad cœlèstia regna pervènit. ℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas, et ostèndit illi regnum Dei. Qui. Glòria Patri. Qui.

Sequens ℟. dicitur ultimo loco in Festis sex SS. Martyrum Pontificum Eusebii, Marcelli, Joannis, Silverii, Martini et Pontiani.

℟. Dòmine, prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: * Posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso. ℣. Vitam pètiit a te, et tribuìsti ei longitùdinem dièrum in sæculum sæculi. Posuìsti. Glòria Patri. Posuìsti.

Bened. Ad societàtem.

Lectio IX.

Sed percontàri libet, quòmodo parèntes, et carnàliter propìnquos præcìpimur odìsse, qui jubèmur et inimìcos dilìgere? Et certe Vèritas de uxòre dicit: Quod Deus conjùnxit, homo non sèparet. Et Pàulus ait: Viri, dilìgite uxòres vestras, sicut et Christus Ecclèsiam. Ecce, discìpulus uxòrem diligèndam prædicat, cum Magìster dicat: Qui uxòrem non odit, non potest meus esse discìpulus. Numquid àliud judex nùntiat, àliud præco clamat? An simul et odìsse pòssumus, et dilìgere? Sed si vim præcèpti perpèndimus, utrùmque àgere per discretiònem valèmus: ut uxòrem, et eos, qui nobis carnis cognatiòne conjùncti sunt, et quos pròximos nòvimus, diligàmus; et quos adversàrios in via Dei pàtimur, odièndo et fugièndo nesciàmus.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Qui me confèssus fùerit * coram homìnibus, confitèbor et ego eum coram Patre meo.

Ps. Dòminus regnàvit, cum relìquis, 20.

2. Qui sèquitur me, * non àmbulat in tènebris, sed habèbit lumen vitæ, dicit Dòminus.

3. Qui mihi minìstrat, * me sequàtur: et ubi ego sum, illic sit et minìster meus.

4. Si quis mihi ministràverit, * honorificàbit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dòminus.

5. Volo, Pater, * ut ubi ego sum, illic sit et minìster meus.

Capit. Jac. 1. b.

Beatus vir, qui suffert tentatiònem, quòniam cum probàtus fùerit, accìpiet corònam vitæ, quam repromìsit Deus diligèntibus se.

Hymnus

Invicte Martyr, ùnicum
Patris secùtus Fìlium,
Victis triùmphas hòstibus,
Victor fruens cœlèstibus.

Tui precàtus mùnere
Nostrum reàtum dìlue,
Arcens mali contàgium,
Vitæ repèllens tædium.

Solùta sunt jam vìncula
Tui sacràti còrporis;
Nos solve vinclis sæculi,
Dono supèrni Nùminis.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Justus ut palma florèbit. ℟. Sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

Ad Bened., Ant. Qui odit * ànimam suam in hoc mundo, in vitam ætèrnam custòdit eam.

Pro Martyre et Pontifice.

Oratio.

Infirmitatem nostram rèspice, omnìpotens Deus: et, quia pondus pròpriæ actiònis gravat, beàti N. Màrtyris tui atque Pontìficis intercèssio gloriòsa nos pròtegat. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beàti N. Màrtyris tui atque Pontìficis ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius; ut cujus natalìtia còlimus, de ejùsdem ètiam protectiòne gaudeàmus. Per Dòminum.

Pro Martyre tantum.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omnìpotens Deus; ut, qui beàti N. Màrtyris tui natalìtia còlimus, intercessiòne ejus in tui nòminis amòre roborèmur. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut, intercedènte beàto N. Màrtyre tuo, et a cunctis adversitàtibus liberèmur in còrpore, et a pravis

cogitatiònibus mundèmur in mente. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Beàtus vir, ut supra.

℟. br. Glòria et honòre * Coronàsti eum, Dòmine. Glòria et. ℣. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum. Coronàsti. Glòria Patri. Glòria et. ℣. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus. ℟. Corònam de làpide pretiòso.

AD SEXTAM

Capit. Eccli. 15.

Cibavit illum pane vitæ et intellèctus, et aqua sapièntiæ salutàris potàvit illum Dòminus Deus noster.

℟. br. Posuìsti, Dòmine * Super caput ejus. Posuìsti. ℣. Corònam de làpide pretiòso. Super. Glòria Patri. Posuìsti. ℣. Magna est glòria ejus in salutàri tuo. ℟. Glòriam et magnum decòrem impònes super eum.

AD NONAM

Capit. Eccli. 39.

Justus cor suum tràdidit ad vigilàndum dilùculo ad Dñum, qui fecit illum, et in conspèctu Altìssimi deprecàbitur.

℟. br. Magna est glòria ejus * In salutàri tuo. Magna. ℣. Glòriam et magnum decòrem impònes super eum. In. Glòria Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florèbit. ℟. Sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

IN II. VESPERIS

Ant. de Laud., Pss. de Dom., et loco ult. Crèdidi, 142.

Capit. Beàtus vir, et Hym. Deus tuòrum, [23]. ℣. Justus ut palma florèbit. ℟. Sicut cedrus Lìbani multiplicàbitur.

Ad Magnif. Ant. Qui vult venìre post me, * àbneget semetìpsum, et tollat crucem suam, et sequàtur me.

II. ALIÆ LECTIONES PRO MARTYRE ET PONTIF.

In 2. Nocturno.

De Expositiòne sancti Ambròsii Epìscopi in Psalmum centèsimum dècimum octàvum.

Serm. 21. Lectio IV.

Principes persecùti sunt me gratis: et a verbis tuis trepidàvit cor meum. Bene hoc Martyr dicit, quod injùste persecutiònum tormènta sustìneat, qui nihil rapùerit, nullum violèntus opprèsserit, nullìus sànguinem fùderit, nullìus torum putàverit esse violàndum, qui nihil lègibus dèbeat, et graviòra latrònum sustinère cogàtur supplìcia: qui loquàtur juste, et non audiàtur: qui loquàtur plena salùtis, et impugnètur; ut possit dìcere: Cum loquèbar illis, impugnàbant me gratis. Gratis ìgitur persecutiònem pàtitur, qui impugnàtur sine crìmine: impugnàtur ut nòxius, cum sit in tali confessiòne laudàbilis: impugnàtur quasi venèficus, qui in nòmine Dòmini gloriàtur, cum pìetas virtùtum òmnium fundamèntum sit.

℟. Honèstum fecit, [30].

Lectio V.

Vere frustra impugnàtur, qui apud ìmpios et infìdos impietàtis arcèssitur, cum fìdei sit magìster. Verum qui gratis impugnàtur, fortis debet esse, et constans. Quòmodo ergo subtèxuit: Et a verbis tuis trepidàvit cor meum? Trepidàre infirmitàtis est, timòris atque formìdinis. Sed est ètiam infirmitas ad salùtem, est ètiam timor sanctòrum: Timète Dòminum, omnes sancti ejus, et: Beàtus vir, qui timet Dòminum. Qua ratiòne beàtus? Quia in mandàtis ejus cupit nimis.

℟. Desidèrium, [31].

Lectio VI.

Pone ergo Màrtyrem inter perìcula constitùtum, cum inde immànitas bestiàrum ad incutièndum terròrem ìnfremat, aliùnde stridor candèntium laminàrum, et flamma fornàcis ardèntis exæstuet, ex parte àlia pèrsonent tractus gràvium catenàrum, hinc càrnifex cruèntus assìstat: pone, inquam, circumspectàntem òmnia plena supplìciis, deìnde cogitàntem mandàta divìna, illum ignem perpètuum, illud sine fine incèndium perfidòrum, illam pœnæ recrudescèntis ærùmnam: trepidàre corde, ne, dum præsèntibus cedat, perpètuis se dedat exìtiis: perturbàri ànimo, dum futùri judìcii rhomphæam illam terrìbilem quadam conspèctus spècie contuètur. Nonne ad hanc trepidatiònem fidùciæ viri constàntis, æquàlis in eùmdem concùrrit effèctum confidèntia cupièntis ætèrna, et divìna trepidàntis?

℟. Stola, [31].

In 3. Nocturno.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 16. d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis:

Si quis vult post me venìre, àbneget semetìpsum, et tollat crucem suam, et sequàtur me. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Homilia 32. in Evang.

Quia Dòminus ac Redèmptor noster, novus homo venit in mundum, nova præcèpta dedit mundo. Vitæ ètenim nostræ vèteri, in vìtiis enutrìtæ, contrarietàtem oppòsuit novitàtis suæ. Quid enim vetus, quid carnàlis homo nòverat, nisi sua retinère, alièna ràpere, si posset: concupìscere, si non posset? Sed cœlèstis mèdicus sìngulis quibùsque vìtiis obviàntia àdhibet medicamènta. Nam sicut arte medicìnæ càlida frìgidis, frìgida càlidis curàntur: ita Dòminus noster contrària oppòsuit medicamènta peccàtis, ut lùbricis continèntiam, tenàcibus largitàtem, iracùndis mansuetùdinem, elàtis præcìperet humilitàtem.

℟. Coròna àurea [33].

Lectio VIII.

Certe, cum se sequèntibus nova mandàta propòneret, dixit: Nisi quis renuntiàverit òmnibus quæ pòssidet, non potest meus esse discìpulus. Ac si apèrte dicat: Qui per vitam vèterem alièna concupìscitis, per novæ conversatiònis stùdium et vestra largìmini. Quid vero in hac lectiòne dicat, audiàmus: Qui vult post me venìre, àbneget semetìpsum. Ibi dìcitur, ut abnegèmus nostra: hic dìcitur, ut abnegèmus nos. Et fortàsse laboriòsum non est hòmini relìnquere sua: sed valde laboriòsum est relinquere semetìpsum. Minus quippe est abnegàre quod habet: valde àutem multum est, abnegàre quod est.

℟. Hic est vere, [34].

Lectio IX.

Ad se autem nobis veniéntibus Dòminus præcèpit, ut renuntièmus nostris: quia quicùmque ad fìdei agònem venìmus, luctàmen contra malìgnos spìritus sùmimus. Nihil autem malìgni spìritus in hoc mundo pròprium pòssident: nudi ergo cum nudis luctàri debèmus. Nam si vestìtus quisque cum nudo luctàtur, cìtius ad terram dejìcitur, quia habet unde teneàtur. Quid enim sunt terrèna òmnia nisi quædam còrporis indumènta? Qui ergo contra diàbolum ad certàmen pròperat, vestimènta abjìciat, ne succùmbat.

Te Deum laudàmus. 19

III. ALIA HOMILIA

PRO MARTYRE PONTIFICE

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 10. c.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Nihil est opèrtum, quod non revelàbitur, et occùltum, quod non sciètur. Et rèliqua.

Homilìa sancti Hilàrii Epìscopi.

Com. in Matth. cap. 10. post medium.

Dominus, diem judìcii ostèndit, quæ abstrùsam voluntàtis nostræ conscièntiam prodet; et ea, quæ nunc occùlta existimàntur, luce cognitiònis pùblicæ dèteget. Igitur non minas, non consìlia, non potestàtes insectàntium monet esse metuèndas: quia dies judìcii nulla hæc fuìsse, atque inània revelàbit. Et quod dico vobis in tènebris, dìcite in lùmine: et quod in àure audìtis, prædicàte super tecta. Non lègimus Dòminum sòlitum fuìsse nòctibus sermocinàri, et doctrìnam in tènebris tradidìsse: sed quia omnis sermo ejus carnàlibus tènebræ sunt, et verbum ejus infidèlibus nox est.

℟. Coròna aurea, [33].

Lectio VIII.

Itaque id, quod a se dictum est, cum libertàte fìdei et confessiònis vult esse loquèndum. Idcìrco quæ in tènebris dicta sunt prædicàri jussit in lùmine: ut quæ secrèto àurium commìssa sunt, super tecta, id est, excèlso loquèntium præcònio audiàntur. Constànter enim Dei ingerènda cognìtio est, et profùndum doctrìnæ Evangèlicæ secrètum in lùmine prædicatiònis Apostòlicæ revelàndum: non timèntes eos, quibus cum sit licèntia in còrpora, tamen in ànimam jus nullum est: sed timèntes pòtius Deum, cui, perdèndæ in gehènna et ànimæ et còrporis, sit potèstas.

℟. Hic est vere, [34].

Lectio IX.

Nolite timère eos qui occìdunt corpus. Nullus ìgitur còrporum nostròrum casus est pertimescèndus, neque ullus interimèndæ carnis admittèndus est dolor: quando pro natùræ suæ atque orìginis conditiòne resolùta, in substàntiam spirituàlis ànimæ refundàtur. Et quia doctrìnis tàlibus confirmàtos opòrtet lìberam confitèndi Dei habère constàntiam, ètiam conditiònem, qua tenerèmur, adjècit: negatùrum

se eum Patri in cœlis, qui se homìnibus in terra negàsset: eum porro, qui confèssus coram homìnibus se fuìsset, a se in cœlis confitèndum: qualèsque nos nòminis sui testes homìnibus fuissèmus, tali nos apud Deum Patrem testimònio ejus usùros.

Te Deum laudàmus, 19.

IV. ALIA HOMILIA
PRO MARTYRE NON PONTIF.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum

Lectio VII. cap. 10, d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Nolìte arbitràri quia pacem vènerim mìttere in terram: non veni pacem mìttere sed glàdium. Et rèliqua.

Homilìa s. Hierònymi Presbyteri.

Lib. 1. in Matth. c. 10.

Supra dìxerat: Quod dico vobis in tènebris, dìcite in lùmine, et quod in aure audìtis, prædicàte super tecta; nunc infert quid post prædicatiònem sequàtur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divìsus est: unaquæque domus et infidèles et credèntes hàbuit, et proptèrea bellum missum est bonum, ut rumperètur pax mala. Tale quid et in Gènesi advèrsus rebèlles hòmines qui moti fùerant de Oriènte, et turrem extrùere festinàbant, per quam cœli alta penetràrent, fecìsse scrìbitur Deus, ut divìderet linguas eòrum.

℟. Coròna àurea, [33].

Lectio VIII.

Veni enim separàre hòminem advèrsus patrem suum. Hic locus prope iìsdem verbis in Michæa Prophèta scrìbitur. Et notàndum, ubicùmque de vèteri Testamènto testimònium pònitur, utrum sensus tantum, an sermo consèntiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmìserat, Non veni pacem mìttere, sed glàdium, et divìdere hòmines advèrsus patrem et matrem, nurum et socrum; ne quis pietàtem religiòni antefèrret, subjècit dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Càntico lègimus canticòrum: Ordinàvit in me caritàtem. Hic ordo in omni affèctu necessàrius est: Ama, post Deum, patrem, ama matrem, ama fìlios.

℟. Hic est vere, [34].

Lectio IX.

Ordo pulchèrrimus: ad prædicatiònem mittit, docet perìcula non timènda, affèctum sùbjicit religiòni. Aurum supra tùlerat, æs de zona excùsserat: dura evangelistàrum condìtio. Unde ergo sumptus, unde victus necessària? Austeritàtem mandatòrum spe tèmperat promissòrum: Qui rècipit, inquiens, vos, me rècipit; et qui me rècipit, rècipit eum qui me misit: ut in suscipièndis Apòstolis unusquìsque credèntium Christum se suscepìsse arbitrètur. — Te Deum, 19.

COMMUNE
PLURIMORUM MARTYRUM

IN I. VESPERIS

Ant. de Laud., Pss. de Dom., et loco ult. Laudàte Dñum omnes gentes, 143.

Capit. Sap. 3.

Justorum ànimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt òculis insipièntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus

Sanctorum mèritis ìnclyta gàudia
Pangàmus, sòcii, gèstaque fòrtia:
Glìscens fert ànimus pròmere càntibus
Victòrum genus òptimum.

Hi sunt, quos fàtue mundus abhòrruit:
Hunc fructu vàcuum, flòribus àridum
Contempsère tui nòminis àsseclæ,
Jesu, Rex bone Cœlitum.

Hi pro te fùrias atque minas truces
Calcàrunt hòminum, sævaque vèrbera:
His cessit làcerans fòrtiter ùngula,
Nec carpsit penetràlia.

Cædùntur glàdiis more bidèntium:
Non murmur rèsonat, non querimònia;
Sed corde impàvido mens bene cònscia
Consèrvat patièntiam.

Quæ vox, quæ pòterit lingua retèxere,
Quæ tu Martyribus mùnera præparas?
Rubri nam flùido sànguine fùlgidis
Cingunt tèmpora làureis.

Te, summa o Dèitas ùnaque, pòscimus,
Ut culpas àbigas, nòxia sùbtrahas,

Des pacem fàmulis, ut
tibi glòriam
Annòrum in sèriem ca-
nant. Amen.

℣. Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi.
℟. Et gloriàmini, omnes recti corde.

Ad Magnificat, Ant. Istòrum est enim regnum cœlòrum, * qui contempsèrunt vitam mundi, et pervenèrunt ad præmia regni, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni.

Pro pluribus Mart. Pont..

Oratio.

Beatorum Màrtyrum, paritèrque Pontìficum N. et N. nos, quæsumus Dòmine, festa tueàntur: et eòrum commèndet oràtio venerànda. Per Dòminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

Deus, qui nos concèdis sanctòrum Màrtyrum tuòrum N. et N. natalìtia còlere: da nobis in ætèrna beatitùdine de eòrum societàte gaudère. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ànnua sanctòrum Màrtyrum tuòrum N. et N. solemnitàte lætìficas: concède propìtius; ut, quorum gaudèmus mèritis, accendàmur exèmplis. Per Dòminum.

Ad Matut. Invit. Regem Màrtyrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.
Ps. Venìte, 2.

Hymnus

Christo profùsum sànguinem,
Et Màrtyrum victòrias,
Dignàmque cœlo làuream
Lætis sequàmur vòcibus.

Terròre victo sæculi,
Pœnìsque spretis còrporis,
Mortis sacræ compèndio
Vitam beàtam pòssident.

Tradùntur igni Màrtyres,
Et bestiàrum dèntibus:
Armàta sævit ùngulis
Tortòris insàni manus.

Nudàta pendent vìscera:
Sanguis sacràtus fùnditur:
Sed pèrmanent immòbiles
Vitæ perènnis gràtia.

Te nunc, Redèmptor, quæsumus,
Ut Màrtyrum consòrtio
Jungas precàntes sèrvulos
In sempitèrna sæcula.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. Secus decùrsus aquàrum * plantàvit vìneam justòrum, et in lege Dòmini fuit volùntas eòrum.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non àbiit in consìlio impiòrum, et in via peccatòrum non stetit, * et in càthedra pestilèntiæ non sedit:

Sed in lege Dòmini volùntas ejus, * et in lege ejus meditàbitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantàtum est secus decùrsus aquàrum, * quod fructum suum dabit in tèmpore suo:

Et fòlium ejus non dèfluet: * et òmnia quæcùmque fàciet, prosperabùntur.

Non sic ìmpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem pròjicit ventus a fàcie terræ.

Ideo non resùrgent ìmpii in judìcio: * neque peccatòres in concìlio justòrum.

Quòniam novit Dòminus viam justòrum: * et iter impiòrum perìbit.

Ant. Secus decùrsus aquàrum plantàvit vìneam justòrum, et in lege Dòmini fuit volùntas eòrum.

Ant. Tamquam aurum * in fornàce probàvit elèctos Dòminus: et quasi holocàusta accèpit eos in ætèrnum.

Psalmus 2.

Quare fremuèrunt gentes, * et pòpuli meditàti sunt inània?

Astitèrunt reges terræ, et prìncipes convenèrunt in unum, * advèrsus Dòminum, et advèrsus christum ejus.

Dirumpàmus vìncula eòrum; * et projiciàmus a nobis jugum ipsòrum.

Qui hàbitat in cœlis irridèbit eos: * et Dòminus subsannàbit eos.

Tunc loquètur ad eos in ira sua: * et in furòre suo conturbàbit eos.

Ego autem constitùtus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcèptum ejus.

Dòminus dixit ad me: * Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Pòstula a me, et dabo tibi gentes hæreditàtem tuam, * et possessiònem tuam tèrminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea, * et tamquam vas fìguli confrìnges eos.

Et nunc, reges, intellìgite: * erudìmini, qui judicàtis terram.

Servìte Dòmino in timòre; * et exultàte ei cum tremòre.

Apprehèndite disciplìnam, nequàndo irascàtur Dòminus, * et pereàtis de via justa.

Cum exàrserit in brevi ira ejus, * beàti omnes, qui confìdunt in eo.

Ant. Tamquam aurum in fornàce probàvit elè-

ctos Dòminus: et quasi holocàusta accèpit eos in ætèrnum.

Ant. Si coram homìnibus * tormènta passi sunt, spes electòrum est immortàlis in ætèrnum.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicàti sunt qui trìbulant me? * multi insùrgunt advèrsum me.

Multi dicunt ànimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dòmine, suscèptor meus es, * glòria mea, et exàltans caput meum.

Voce mea ad Dòminum clamàvi: * et exaudìvit me de monte sancto suo.

Ego dormìvi, et soporàtus sum: * et exurrèxi, quia Dòminus suscèpit me.

Non timèbo mìllia pòpuli circumdàntis me: * exùrge, Dòmine, salvum me fac, Deus meus.

Quòniam tu percussìsti omnes adversàntes mihi sine causa: * dentes peccatòrum contrivìsti.

Dòmini est salus: * et super pòpulum tuum benedìctio tua.

Ant. Si coram homìnibus tormènta passi sunt, spes electòrum est immortàlis in ætèrnum.

℣. Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi. ℟. Et gloriàmini omnes recti corde.

Pater noster.

Absolutio. Exàudi, Dòmine.

℣. Jube, domne.

Benedictio. Benedictiòne perpètua.

De Epìstola beàti Pàuli Apòstoli ad Romànos.

Lectio I. cap. 8. c.

FRATRES, Debitòres sumus non carni, ut secùndum carnem vivàmus. Si enim secùndum carnem vixèritis, morièmini: si autem spìritu facta carnis mortificavèritis, vivètis. Quicùmque enim spìritu Dei agùntur, ii sunt fìlii Dei. Non enim accepìstis spìritum servitùtis ìterum in timòre, sed accepìstis spìritum adoptiònis filiòrum, in quo clamàmus: Abba [Pater]. Ipse enim Spìritus testimònium reddit spirìtui nostro, quod sumus fìlii Dei. Si autem fìlii, et hærèdes: hærèdes quidem Dei, cohærèdes autem Christi: si tamen compàtimur, ut et conglorificèmur. Exìstimo enim quod non sunt condìgnæ passiònes hujus tèmporis ad futùram glòriam, quæ revelàbitur in nobis. Nam expectàtio creatùræ revelatiònem filiòrum Dei expèctat.

℟. Abstèrget Deus omnem làcrymam ab òculis Sanctòrum: et jam non erit àmplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quòniam priòra transièrunt.

℣. Non esùrient, neque sìtient àmplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quòniam.

Bened. Unigènitus Dei Fìlius.

Lectio II.

SCIMUS autem quòniam diligèntibus Deum òmnia cooperàntur in bonum iis, qui secùndum propòsitum vocàti sunt sancti. Nam quos præscìvit, et prædestinàvit confòrmes fìeri imàginis Fìlii sui, ut sit ipse primogènitus in multis fràtribus. Quos autem prædestinàvit, hos et vocàvit: et quos vocàvit, hos et justificàvit; quos autem justificàvit, illos et glorificàvit. Quid ergo dicèmus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui ètiam pròprio Fìlio suo non pepèrcit, sed pro nobis òmnibus tràdidit illum, quòmodo non ètiam cum illo òmnia nobis donàvit? Quis accusàbit advèrsus elèctos Dei? Deus qui justìficat, quis est qui condèmnet? Christus Jesus, qui mòrtuus est, immo qui et resurrèxit, qui est ad dèxteram Dei, qui ètiam interpèllat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriòsum sànguinem fudèrunt pro Dòmino, amavèrunt Christum in vita sua, imitàti sunt eum in morte tàti sunt eum in morte sua: * Et ìdeo corònas triumphàles meruèrunt.

℣. Unus spìritus, et una fides erat in eis. Et.

Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III.

QUIS ergo nos separàbit a caritàte Christi? Tribulàtio, an angùstia, an fames, an nùditas, an perìculum, an persecùtio, an glàdius? [Sicut scriptum est: Quia propter te mortificàmur tota die: æstimàti sumus sicut oves occisiònis]. Sed in his òmnibus superàmus propter eum, qui dilèxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principàtus, neque Virtùtes, neque instàntia, neque futùra, neque fortitùdo, neque altitùdo, neque profùndum, neque creatùra àlia pòterit nos separàre a caritàte Dei, quæ est in Christo Jesu Dòmino nostro.

℟. Tradidèrunt còrpora sua propter Deum ad supplìcia: * Et meruèrunt habère corònas perpètuas.

℣. Isti sunt qui venèrunt ex magna tribulatiòne, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Noctùrno

Ant. Dabo sanctis meis * locum nominàtum in regno Patris mei, dicit Dòminus.

Psalmus 14.

Domine, quis habitàbit in tabernàculo tuo: * aut quis requièscet in monte sancto tuo?

Qui ingrèditur sine màcula, * et operàtur justìtiam:

Qui lòquitur veritàtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit pròximo suo malum, * et oppròbrium non accèpit advèrsus pròximos suos.

Ad nìhilum dedùctus est in conspèctu ejus malìgnus: * timèntes autem Dòminum glorìficat:

Qui jurat pròximo suo, et non dècipit, * qui pecùniam suam non dedit ad usùram, et mùnera super innocèntem non accèpit.

Qui facit hæc, * non movèbitur in ætèrnum.

Ant. Dabo sanctis meis locum nominàtum in regno Patris mei, dicit Dòminus.

Ant. Sanctis,* qui in terra sunt ejus, mirificàvit omnes voluntàtes meas inter illos.

Psalmus 15.

Conserva me, Dòmine, quòniam speràvi in te: * Dixi Dòmino: Deus meus es tu, quòniam bonòrum meòrum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus,* mirificàvit omnes voluntàtes meas in eis.

Multiplicàtæ sunt infirmitàtes eòrum: * pòstea acceleravèrunt.

Non congregàbo conventìcula eòrum de sanguìnibus: * nec memor ero nòminum eòrum per làbia mea.

Dòminus pars hæreditàtis meæ, et càlicis mei: * tu es qui restìtues hæreditàtem meam mihi.

Funes cecidèrunt mihi in præclàris; * ètenim hærèditas mea præclàra est mihi.

Benedìcam Dòminum, qui trìbuit mihi intellèctum: * ìnsuper et usque ad noctem increpuèrunt me renes mei.

Providèbam Dòminum in conspèctu meo semper: * quòniam a dextris est mihi, ne commòvear.

Propter hoc lætàtum est cor meum, et exultàvit lingua mea: * ìnsuper et caro mea requièscet in spe.

Quòniam non derelìnques ànimam meam in infèrno: * nec dabis sanctum tuum vidère corruptiònem.

Notas mihi fecìsti vias vitæ: adimplèbis me lætìtia cum vultu tuo: * delectatiònes in dèxtera tua usque in finem.

Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificàvit omnes voluntàtes meas inter illos.

Ant. Sancti * qui sperant in Dòmino, habèbunt fortitùdinem: assùment pennas ut àquilæ, volàbunt, et non defìcient.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitùdo ejus; * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fùndàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quæréntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini, portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.

Quis est iste rex glòriæ? * Dòminus fortis et potens, Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.

Quis est iste rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est rex glòriæ.

Ant. Sancti qui spèrant in Dòmino, habèbunt fortitùdinem, assùment pennas ut àquilæ, volàbunt et non defìcient.

℣. Exùltent justi in conspèctu Dei. ℟. Et delectèntur in lætìtia.

Pater noster.

Absol. Ipsìus pìetas.

℣. Jube, domne.

Bened. Deus Pater omnìpotens.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 47. de Sanctis.

Lectio IV.

Quotiescumque, fratres carìssimi, sanctòrum Màrtyrum solèmnia celebràmus, ita ipsis intercedèntibus, expectèmus a Dòmino cònsequi temporàlia benefìcia, ut ipsos Màrtyres imitàndo, accìpere mereàmur ætèrna. Ab ipsis enim sanctòrum

Màrtyrum in veritàte festivitàtum gàudia celebràntur, qui ipsòrum Màrtyrum exèmpla sequùntur. Solemnitàtes enim Màrtyrum exhortatiònes sunt martyriòrum, ut imitàri non pìgeat, quod celebràre delèctat.

℟. Sancti tui, Dòmine, miràbile consecùti sunt iter, servièntes præcèptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis vàlidis: * Terra appàruit àrida, et in mari Rubro via sine impedimènto. ℣. Quòniam percùssit petram, et fluxèrunt aquæ, et torrèntes inundavèrunt. Terra.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio v.

Sed nos vòlumus gaudère cum sanctis, et tribulatiònem mundi nòlumus sustinère cum ipsis. Qui enim sanctos Màrtyres, in quantum potùerit, imitàri nolùerit, ad eòrum beatitùdinem non pòterit pervenìre. Sed et Pàulus Apòstolus prædicat, dicens: Si fuèrimus sòcii passiònum, èrimus et consolatiònum; et Dòminus in Evangèlio: Si mundus vos odit, scitòte quia me priòrem vobis òdio hàbuit. Recùsat esse in còrpore, qui òdium non vult sustinère cum càpite.

℟. Vèrbera carnìficum non timuèrunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nòmine: * Ut hærèdes fíerent in domo Dòmini. ℣. Tradidèrunt còrpora sua propter Deum ad supplìcia. Ut.

Bened. Ignem sui, etc.

Lectio vi.

Sed dicet àliquis: Et quis est qui possit beatòrum Màrtyrum vestìgia sequi? Huic ego respòndeo, quia non solum Màrtyres, sed ètiam ipsum Dòminum cum ipsìus adjutòrio, si vòlumus, pòssumus imitàri. Audi non me, sed ipsum Dòminum gèneri humàno clamàntem: Dìscite a me quia mitis sum et hùmilis corde. Audi et Petrum Apòstolum admonèntem: Christus passus est pro nobis, relìnquens nobis exèmplum, ut sequàmur vestìgia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornàce probàvit elèctos Dòminus, et quasi holocàusti hòstiam accèpit illos, et in tèmpore erit respèctus illòrum: * Quòniam donum et pax est elèctis Dei. ℣. Qui confìdunt in illum, intèlligent veritàtem, et fidèles in dilectiòne acquièscent illi. Quòniam. Glòria Patri. Quòniam.

In 3. Nocturno

Ant. Justi autem * in perpètuum vivent, et apud Dòminum est merces eòrum.

Psalmus 32.

Exultate, justi, in Dòmino: * rectos decet collaudàtio.

Confitèmini Dòmino in cìthara: * in psaltèrio decem chordàrum psàllite illi.

Cantàte ei cànticum novum: * bene psàllite ei in vociferatiòne.

Quia rectum est verbum Dòmini: * et òmnia òpera ejus in fide.

Dìligit misericòrdiam et judìcium: * misericòrdia Dòmini plena est terra.

Verbo Dòmini cœli firmàti sunt: * et spìritu oris ejus omnis virtus eòrum.

Còngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesàuris abyssos.

Tìmeat Dòminum omnis terra: * ab eo autem commoveàntur omnes inhabitàntes orbem.

Quòniam ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandàvit, et creàta sunt.

Dòminus dìssipat consìlia gèntium: * rèprobat autem cogitatiònes populòrum, et rèprobat consìlia prìncipum.

Consìlium autem Dòmini in ætèrnum manet: * cogitatiònes cordis ejus in generatiòne et generatiònem.

Beàta gens, cujus est Dòminus Deus ejus: * pòpulus, quem elègit in hæreditàtem sibi.

De cœlo respèxit Dòminus: * vidit omnes fìlios hòminum.

De præparàto habitàculo suo * respèxit super omnes qui hàbitant terram.

Qui finxit singillàtim corda eòrum: * qui intèlligit òmnia òpera eòrum.

Non salvàtur rex per multam virtùtem: * et gìgas non salvàbitur in multitùdine virtùtis suæ.

Fallax èquus ad salùtem: * in abundàntia autem virtùtis suæ non salvàbitur.

Ecce òculi Dòmini super metuèntes eum, * et in eis qui sperant super misericòrdia ejus;

Ut èruat a morte ànimas eòrum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sùstinet Dòminum: * quòniam adjùtor et protèctor noster est.

Quia in eo lætàbitur cor nostrum: * et in nòmine sancto ejus speràvimus.

Fiat misericòrdia tua, Dòmine, super nos, * quem-

àdmodum speràvimus in te.

Ant. Justi autem in perpètuum vivent, et apud Dòminum est merces eòrum.

Ant. Tradidèrunt * còrpora sua in mortem, ne servìrent idòlis: ìdeo coronàti pòssident palmam.

Psalmus 33.

Benedicam Dòminum in omni tèmpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dòmino laudàbitur ànima mea: * àudiant mansuèti, et lætèntur.

Magnificàte Dòminum mecum, * et exaltèmus nomen ejus in idìpsum.

Exquisìvi Dòminum, et exaudìvit me: * et ex òmnibus tribulatiònibus meis erìpuit me.

Accèdite ad eum, et illuminàmini: * et fàcies vestræ non confundèntur.

Iste pàuper clamàvit, et Dòminus exaudìvit eum: * et de òmnibus tribulatiònibus ejus salvàvit eum.

Immìttet Angelus Dòmini in circùitu timèntium eum: * et erìpiet eos.

Gustàte, et vidète quòniam suàvis est Dòminus: * beàtus vir, qui spèrat in eo.

Timète Dòminum, omnes sancti ejus: * quòniam non est inòpia timèntibus eum.

Dìvites eguèrunt et esurièrunt: * inquirèntes autem Dòminum non minuèntur omni bono.

Venìte, fìlii, audìte me: * timòrem Dòmini docèbo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * dìligit dies vidère bonos?

Pròhibe linguam tuam a malo: * et làbia tua ne loquàntur dolum.

Divèrte a malo, et fac bonum: * inquìre pacem, et persèquere eam.

Oculi Dòmini super justos: * et aures ejus in preces eòrum.

Vultus autem Dòmini super facièntes mala: * ut perdat de terra memòriam eòrum.

Clamavèrunt justi, et Dòminus exaudìvit eos: * et ex òmnibus tribulatiònibus eòrum liberàvit eos.

Juxta est Dòminus iis qui tribulàto sunt corde: * et hùmiles spìritu salvàbit.

Multæ tribulatiònes justòrum: * et de òmnibus his liberàbit eos Dòminus.

Custòdit Dòminus òmnia ossa eòrum: * unum ex his non conterètur.

Mors peccatòrum pèssima; * et qui odèrunt justum delìnquent.

Rèdimet Dòminus ànimas servòrum suòrum: * et non delìnquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Tradidèrunt còrpora sua in mortem, ne servìrent idòlis: ìdeo coronàti pòssident palmam.

Ant. Ecce merces * sanctòrum copiòsa est apud Deum; ipsi vero mòrtui sunt pro Christo, et vivent in ætèrnum.

Psalmus 45.

Deus, noster refùgium et virtus: * adjùtor in tribulatiònibus, quæ invenèrunt nos nimis.

Proptèrea non timèbimus, dum turbàbitur terra: * et transferèntur montes in cor maris.

Sonuèrunt, et turbàtæ sunt aquæ eòrum: * conturbàti sunt montes in fortitùdine ejus.

Flùminis ìmpetus lætìficat civitàtem Dei: * sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Deus in mèdio ejus, non commovèbitur: * adjuvàbit eam Deus mane dilùculo.

Conturbàtæ sunt gentes, et inclinàta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dòminus virtùtum nobìscum; * suscèptor noster Deus Jacob.

Venìte et vidète òpera Dòmini, quæ pòsuit prodìgia super terram: * àuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cònteret, et confrìnget arma: * et scuta combùret igni.

Vacàte et vidète quòniam ego sum Deus: * exaltàbor in gèntibus, et exaltàbor in terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: suscèptor noster Deus Jacob.

Ant. Ecce merces Sanctòrum copiòsa est apud Deum: ipsi vero mòrtui sunt pro Christo, et vivent in ætèrnum.

℣. Justi autem in perpètuum vivent. ℟. Et apud Dòminum est merces eòrum. Pater noster.

Absolutio. A vìnculis.

℣. Jube domne.

Bened. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 21. b.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Cum audièritis prælia et seditiònes, nolìte terrèri: opòrtet primum hæc fìeri, sed nondum statim finis. Et rèliqua.

Homilìa S. Gregòrii Papæ.

Homil. 35. in Evang.

Dominus ac Redèmptor noster peritùri mundi præcurrèntia mala denùntiat, ut eo minus pertùrbent venièntia, quo fùerint præscìta. Minus enim jàcula fèriunt quæ prævidèntur: et nos tolerabìlius mundi mala suscìpimus, si contra hæc per præscièntiæ clypeum munìmur. Ecce enim dicit: Cum audièritis prælia et seditiònes, nolìte terrèri: opòrtet enim primum hæc fìeri, sed nondum statim finis. Pensànda sunt verba Redemptòris nostri, per quæ nos àliud intèrius, àliud extèrius passùros esse denùntiat. Bella quippe ad hostes pèrtinent, seditiònes ad cives. Ut ergo nos ìndicet intèrius exteriùsque turbàri, àliud nos fatètur ab hòstibus, àliud a fràtribus pèrpeti.

℟. Propter testamèntum Dòmini, et leges patèrnas, sancti Dei perstitèrunt in amòre fraternitàtis: * Quia unus fuit semper spìritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucùndum habitàre fratres in unum! —Quia unus fuit semper.

Bened. Quorum festum còlimus.

Lectio VIII.

Sed his malis præveniéntibus, quia non statim finis sequàtur, adjùngit: Surget gens contra gentem, et regnum advèrsus regnum: et terræmòtus magni erunt per loca, et pestilèntiæ, et fames, terrorèsque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulàtio multis tribulatiònibus prævenìtur: et per crebra mala, quæ prævèniunt, indicàntur mala perpètua, quæ subsequèntur. Et ìdeo post bella et seditiònes non statim finis: quia multa debent mala præcùrrere, ut malum vàleant sine fine nuntiàre.

℟. Sancti mei, qui in carne pòsiti, certàmen habuìstis, * Mercèdem labòris ego reddam vobis. ℣. Venìte, benedìcti Patris mei, percìpite regnum. —Mercèdem. Glòria Patri. Mercèdem.

Bened. Ad societàtem.

Sequens ℟. dicitur post VIII. vel II. Lectionem in Festo plurimorum Martyrum fratrum.

℟. Hæc est vera fratèrnitas, quæ numquam pòtuit violàri certàmine: qui effùso sànguine secùti sunt Dòminum: * Contemnèntes aulam règiam, pervenèrunt ad regna cœlèstia. ℣. Ecce

quam bonum et quam jucùndum habitàre fratres in unum! — Contemnèntes. Glòria Patri. Contemnèntes.

Lectio IX.

Sed cum tot signa perturbatiònis dicta sint, opòrtet ut eòrum consideratiònem brèviter per sìngula perstringàmus: quia necèsse est, ut àlia e cœlo, àlia e terra, àlia ab elemèntis, àlia ab homìnibus patiàmur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbàtio hòminum: erunt terræmòtus magni per loca, ecce respèctus iræ dèsuper: erunt pestilèntiæ, ecce inæquàlitas còrporum: erit fames, ecce sterìlitas terræ: terrorèsque de cœlo et tempestàtes, ecce inæquàlitas àeris. Quia ergo òmnia consummànda sunt, ante consummatiònem òmnia perturbàntur: et qui in cunctis delìquimus, in cunctis ferìmur: ut impleàtur quod dìcitur: Et pugnàbit pro eo orbis terràrum contra insensàtos.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Omnes Sancti, * quanta passi sunt tormènta, ut secùri pervenìrent ad palmam martyrii! *Ps.* Dòminus regnàvit, *cum reliquis,* 20.

2. Cum palma * ad regna pervenèrunt sancti, corònas decòris meruèrunt de manu Dei.

3. Còrpora sanctòrum * in pace sepùlta sunt; et vivent nòmina eòrum in ætèrnum.

4. Màrtyres Dòmini, * Dòminum benedìcite in ætèrnum.

5. Màrtyrum chorus, * laudàte Dòminum de cœlis, allelùja.

Capit. *Sap. 3.*

Justorum ànimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormèntum mortis. Visi sunt òculis insipièntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus

Rex gloriòse Màrtyrum,
Coròna confitèntium,
Qui respuèntes tèrrea
Perdùcis ad cœlèstia:
Aurem benìgnam pròtinus,
Intènde nostris vòcibus:
Trophæa sacra pàngimus:
Ignòsce quod delìquimus.
Tu vincis inter Màrtyres,
Parcìsque Confessòribus:
Tu vince nostra crìmina,
Largìtor indulgèntiæ.
Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito

Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Exultàbunt sancti in glòria. ℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

Ad Bened. Ant. Vestri capìlli * càpitis omnes numeràti sunt: nolìte timère: multis passèribus meliòres estis vos.

Pro plur. Mart. Pont.

Oratio.

BEATORUM Màrtyrum, paritèrque Pontificum N. et N. nos, quæsumus Dòmine, festa tueàntur: et eòrum commèndet oràtio veneranda. Per Dòminum.

Si non fuerint Pontifices.

Oratio.

DEUS, qui nos concèdis sanctòrum Màrtyrum tuòrum N. et N. natalìtia còlere: da nobis in ætèrna beatitùdine de eòrum societàte gaudère. Per Dòminum.

Alia Oratio.

DEUS, qui nos ànnua sanctòrum Màrtyrum tuòrum N. et N. solemnitàte lætìficas: concède propìtius: ut, quòrum gaudèmus mèritis, accendàmur exèmplis. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Justòrum ànimæ, ut supra.

℟. br. Lætàmini in Dòmino, * Et exultàte, justi. Lætàmini. ℣. Et gloriàmini, omnes recti corde. Et. Glòria Patri. Lætàmini. ℣. Exùltent justi in conspèctu Dei. ℟. Et delectèntur in lætìtia.

AD SEXTAM.

Capit. Sap. 10. d.

REDDIDIT Deus mercèdem labòrum Sanctòrum suòrum, et dedùxit illos in via miràbili: et fuit illis in velamènto dièi et in luce stellàrum nocte.

℟. br. Exùltent justi * In conspèctu Dei. Exùltent. ℣. Et delectèntur in lætìtia. In. Glòria Patri. Exùltent. ℣. Justi autem in perpètuum vivent. ℟. Et apud Dòminum est merces eòrum.

AD NONAM

Capit. Sap. 3.

FULGEBUNT justi, et tamquam scintìllæ in arundinèto discùrrent. Judicàbunt natiònes, et dominabùntur pòpulis: et regnàbit Dòminus illòrum in perpètuum.

℟. br. Justi autem * In perpètuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dòminum est merces eòrum. In. Glòria Patri. Justi. ℣. Exultàbunt sancti in glòria. ℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

IN II. VESPERIS

Ant. 1. Isti sunt sancti, * qui pro testamènto Dei sua còrpora tradidèrunt, et in sànguine Agni lavèrunt stolas suas.

Ps. Dixit Dòminus, cum reliquis de Dominica, et loco ultimi, Psal. Crèdidi, 142.

2. Sancti per fidem * vicèrunt regna, operàti sunt justìtiam, adèpti sunt repromissiònes.

3. Sanctòrum * velut àquilæ juvèntus renovàbitur: florèbunt sicut lìlium in civitàte Dòmini.

4. Abstèrget Deus * omnem làcrymam ab òculis sanctòrum, et jam non erit àmplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: quòniam priòra transièrunt.

5. In cœlèstibus regnis * sanctòrum habitàtio est, et in ætèrnum rèquies eòrum.

Capitulum et Hymnus ut in I. Vesp. [41].

℣. Exultàbunt Sancti in glòria.

℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

Ad Magnif. Ant. Gaudent in cœlis * ànimæ Sanctòrum, qui Christi vestìgia sunt secùti; et quia pro ejus amòre sànguinem suum fudèrunt, ìdeo cum Christo exùltant sine fine.

II. ALIÆ LECTIONES

PRO PLURIBUS MART.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Serm. 1. de Mart. t. 3.

Lectio iv.

NEMO est qui nèsciat, Màrtyrum glòrias ad hoc divìno consìlio, a Dei pòpulis frequentàri, ut et illis dèbitus honor dicètur, et nobis virtùtis exèmpla, favènte Christo, monstrèntur: ut, dum hæc ita celebràri perspìcimus, cognoscàmus quanta eos glòria màneat in cœlis, quorum natalìtia tàliter celebràntur in terris: quo possìmus ètiam ipsi tàlibus provocàri exèmplis, virtùte pari, devotiòne consìmili ac fide: ut, Christo præstànte, dimicàre, et vìncere hostem possìmus: ut, parta victòria, cum ìisdem sanctis in regnis cœlèstibus triumphèmus.

℟. Sancti tui, [48].

Lectio v.

QUIS est enim, qui eòrum volens mèrito copulàri, nisi prius constàntiam eòrum tèneat, sectètur fidem, imitètur virtùtem passiònis: eòrum glòriam pàribus vitæ lineamèntis aut invèniat, aut exquìrat? Qui etsi

martyrio par esse non possit, tamen mùneris tanti dignitàte se quisque bonis àctibus dignum præbeat. Adest enim clementìssimus Deus, qui desideràntibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum Sanctis præmia divìna retrìbuat.

℟. Vèrbera, [48].

Lectio VI.

Ut enim infirmàtur peccàtor advèrsis, ita justus tentatiònibus roboràtur. Sic dimicàrunt advèrsus peccàtum Sancti: sic et laboràndo fortiòres, et morièndo victòres effècti sunt. Nullus athlètes sine certàmine fòrtior dici, nullus sine victòria pòterit coronàri. Nemo miles sine prælio hostem subjècit: nemo sine bello imperatòrem promèruit. Habes, Christiàne, competèntia arma, quibus hostem expùgnes: habes fortìssima tela, quibus inimìcum debèlles.

℟. Tamquam, [48].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 6, c.

In illo tèmpore: Descèndens Jesus de monte, stetit in loco campèstri, et turba discipulòrum ejus, et multitùdo copiòsa plebis ab omni Judæa, et Jerùsalem, et marìtima, et Tyri, et Sidònis. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Lib. 5. in Lucam Cap. 6.

Adverte òmnia diligènter, quòmodo et cum Apòstolis ascèndat, et descèndat ad turbas. Quòmodo enim turba, nisi in hùmili Christum vidèret? Non sèquitur ad excèlsa, non ascèndit ad sublìmia. Dènique ubi descèndit, invènit infìrmos: in excèlsis enim infìrmi esse non possunt. Hinc ètiam Matthæus docet, in inferiòribus dèbiles esse sanàtos. Prius enim unusquìsque sanàndus est, ut paulàtim virtùtibus procedèntibus ascèndere possit ad montem. Et ìdeo quemque in inferiòribus sanat, hoc est, a libìdine rèvocat, injùriam cæcitàtis avèrtit. Ad vùlnera nostra descèndit: ut usu quodam et còpia suæ natùræ, compartìcipes nos fàciat esse regni cœlèstis.

℟. Propter, [52].

Lectio VIII.

Beati pàuperes, quia vestrum est regnum Dei. Quatuor tantum beatitùdines sanctus Lucas domìnicas pòsuit, octo vero sanctus Matthæus: sed in illis octo istæ quatuor sunt, et in quatuor istis illæ octo. Hic enim quatuor velut virtùtes amplèxus est cardinàles: ille in illis octo mysticum nùmerum reseràvit. Pro octàva enim multi inscribùntur Psalmi: et mandàtum àccipis octo illis partem dare, fortàsse benedictiònibus. Sicut enim spei nostræ octàva perfèctio est, ita octàva summa virtùtum est.

℟. Sancti mei, [52].

Lectio IX.

Sed prius quæ sunt amplióra videàmus. Beàti, inquit, pàuperes, quòniam vestrum est regnum Dei. Primam benedictiònem hanc utèrque Evangelìsta pòsuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatiòque virtùtum: quia qui contèmpserit sæculària, ipse merèbitur sempitèrna: nec potest quisquam mèritum regni cœlèstis adipìsci, qui mundi cupiditàte pressus, emergèndi non habet facultàtem.

Te Deum laudàmus, 19.

III. ALIA HOMILIA

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 12.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Attèndite a fermènto Pharisæòrum, quod est hypòcrisis. Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Lucam, c. 52.

De hoc fermènto Apòstolus præcipit: Itaque epulèmur, non in fermènto vèteri, neque in fermènto malìtiæ et nequìtiæ, sed in àzymis sinceritàtis et veritàtis. Nam sicut mòdicum fermèntum totam farìnæ, cui injìcitur, massam corrùmpit, universàmque mox conspersiònem suo sapòre commàculat; sic nimìrum simulàtio, cujus semel ànimum imbùerit, tota virtùtum sinceritàte et veritàte fraudàbit. Est ergo sensus: Attèndite ne æmulèmini simulatòres, quia vèniet profècto tempus, in quo et vestra virtus òmnibus, et eòrum revelètur hypòcrisis.

℟. Propter, [52].

Lectio VIII.

Verum quod sèquitur: Quòniam quæ in tènebris dixìstis, in lùmine dicèntur: non solum in futùro, quando cuncta còrdium abscòndita proferèntur ad lucem, sed et in præsènti tèmpore potest congruènter àccipi: quòniam quæ inter tènebras quondam pressuràrum, carcerùmque um-

bras, vel locùti vel passi sunt Apòstoli, nunc clarificàta per orbem Ecclèsia, lectis eòrum àctibus, pùblice prædicàntur. Ne terreàmini ab his, qui occìdunt corpus. Si persecutòres sanctòrum, occìsis corpòribus, non habent àmplius quid contra illos agant; ergo supervàcua furunt insània, qui mòrtua Màrtyrum membra feris avibùsque discerpènda projìciunt, cum nequàquam omnipotèntiæ Dei, quin ea resuscitàndo vivìficet, obsìstere possint.

℟. Sancti mei, [52].

Lectio ix.

Duo autem sunt gènera persecutòrum: unum palam sævièntium, àlterum ficte fraudulentèrque blandièntium. Contra utrùmque nos munìre atque instituère volens Salvàtor, et supra ab hypòcrisi Pharisæòrum attèndere, et hic a carnìficum cæde præcipit non timère: quia vidèlicet post mortem nec horum crudèlitas, nec illòrum vàleat simulàtio duràre. Nonne quinque pàsseres vèneunt dipòndio? Si minutìssima, inquit, animàlia, et quæ quòlibet per àera ferùntur volatìlia, Deus oblivìsci non potest: vos qui ad imàginem facti estis Creatòris, non debètis terrèri ab his qui occìdunt corpus: quia qui irrationabìlia animàlia gubèrnat, rationabìlia curàre non dèsinit.

Te Deum laudàmus, 19.

COMMUNE
CONFESSORIS PONTIFICIS

IN I. VESPERIS

Ant. de Laud.; Psalmi de Dom., et loco ult., Ps. Laudàte Dòminum omnes gentes, 143.

Capit. Eccli. 44. c.

Ecce sacèrdos magnus, qui in dièbus suis plàcuit Deo, et invèntus est justus: et in tèmpore iracùndiæ factus est reconciliàtio.

Hymnus

Iste Confèssor Dòmini, colèntes
Quem pie làudant pòpuli per orbem,
Hac die lætus mèruit beàtas
Scàndere sedes.

Si non est dies obitus dicitur:

Hac die lætus mèruit suprèmos
Làudis honòres.
Qui pius, prudens, hùmilis, pudìcus,
Sòbriam duxit sine labe vitam,
Donec humànos animàvit auræ
Spìritus artus.
Cujus ob præstans mèritum, frequènter
Ægra quæ passim jacuère membra,
Vìribus morbi dòmitis, salùti
Restituùntur.
Noster hinc illi chorus obsequèntem
Còncinit làudem, celebrèsque palmas;
Ut piis ejus prècibus juvèmur,
Omne per ævum.
Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sòlio corùscans,
Totìus mundi sèriem gubèrnat,
Trinus, et unus.
Amen.

℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum. ℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.

Ad Magnif. Ant. Sacèrdos et Pòntifex, * et virtùtum òpifex, pastor bone in pòpulo, ora pro nobis Dòminum.

Oratio.

Da quæsumus omnìpotens Deus: ut beàti N. Confessòris tui atque Pontìficis, venerànda solèmnitas, et devotiònem nobis àugeat et salùtem. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dòmine, preces nostras, quas in beàti N. Confessòris tui atque Pontìficis, solemnitàte defèrimus: et qui tibi digne mèruit famulàri, ejus intercedèntibus mèritis, ab òmnibus nos absòlve peccàtis. Per Dòminum.

Pro Doctoribus, in utrisque Vesperis ad Magnificat Ant. O Doctor, et Oratio. Deus qui, ut infra [74].

Ad Matut. Invit. Regem Confessòrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte exultèmus, 2.

Hymnus. Iste Confèssor. [58].

In 1. Nocturno

Ant. Beàtus vir, * qui in lege Dòmini meditàtur: volùntas ejus pèrmanet die ac nocte, et òmnia quæcùmque fàciet, semper prosperabùntur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non àbiit in consìlio impiòrum, et in via peccatòrum non stetit, * et in càthedra pestilèntiæ non sedit:

Sed in lege Dòmini vo-

lùntas ejus, * et in lege ejus meditàbitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantàtum est secus decùrsus aquàrum, * quod fructum suum dabit in tèmpore suo:

Et fòlium ejus non dèfluet: * et òmnia quæcùmque fàciet, prosperabùntur.

Non sic ìmpii, non sic: * sed tamquam pulvis quem pròjicit ventus a fàcie terræ.

Ideo non resùrgent ìmpii in judìcio: * neque peccatòres in concìlio justòrum.

Quòniam novit Dòminus viam justòrum: * et iter impiòrum perìbit.

Ant. Beàtus vir, qui in lege Dòmini meditàtur: volùntas ejus pèrmanet die ac nocte, et òmnia quæcùmque fàciet, semper prosperabùntur.

Ant. Beàtus iste sanctus, * qui confìsus est in Dòmino, prædicàvit præcèptum Dòmini, constitùtus est in monte sancto ejus.

PSALMUS 2.

QUARE fremuèrunt gentes, * et pòpuli meditàti sunt inània?

Astitèrunt reges terræ, et prìncipes convenèrunt in unum * advèrsus Dòminum, et advèrsus Christum ejus.

Dirumpàmus vìncula eòrum, * et projiciàmus a nobis jugum ipsòrum.

Qui hàbitat in cœlis irridèbit eos, * et Dòminus subsannàbit eos.

Tunc loquètur ad eos in ira sua, * et in furòre suo conturbàbit eos.

Ego autem constitùtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcèptum ejus.

Dòminus dixit ad me: * Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Pòstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditàtem tuam, * et possessiònem tuam tèrminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea, * et tamquam vas fìguli confrìnges eos.

Et nunc, reges, intellìgite: * erudìmini, qui judicàtis terram.

Servìte Dòmino in timòre: * et exultàte ei cum tremòre.

Apprehèndite disciplìnam, nequàndo irascàtur Dòminus, * et pereàtis de via justa.

Cum exàrserit in brevi ira ejus, * beàti omnes qui confìdunt in eo.

Ant. Beàtus iste sanctus, qui confìsus est in Dòmino, prædicàvit præcèptum Dòmini, constitùtus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glòria mea, * tu es suscèptor meus, Dòmine: tu exàltans caput meum, et exaudìsti me de monte sancto tuo.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicàti sunt qui trìbulant me? * multi insùrgunt advèrsum me.

Multi dicunt ànimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dòmine, suscèptor meus es, * glòria mea, et exàltans caput meum.

Voce mea ad Dòminum clamàvi: * et exaudìvit me de monte sancto suo.

Ego dormìvi et soporàtus sum: * et exurrèxi, quia Dòminus suscèpit me.

Non timèbo mìllia pòpuli circumdàntis me: * exùrge, Dòmine, salvum me fac, Deus meus.

Quòniam tu percussìsti omnes adversàntes mihi sine causa: * dentes peccatòrum contrivìsti.

Dòmini est salus: * et super pòpulum tuum benedìctio tua.

Ant. Tu es glòria mea, tu es suscèptor meus, Dòmine: tu exàltans caput meum, et exaudìsti me de monte sancto tuo.

℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum. ℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.

Pater noster.

Absolutio. Exàudi Dòmine. ℣. Jube, domne.

Bened. Benedictiòne perpètua.

De Epìstola prima beàti Pàuli Apòstoli ad Timòtheum.

Lectio I. Cap. 3.

FIDELIS sermo: Si quis Episcopàtum desìderat, bonum opus desìderat. Opòrtet ergo Epìscopum irreprehensìbilem esse, unìus uxòris virum, sòbrium, prudèntem, ornàtum, pudìcum, hospitàlem, doctòrem, non vinolèntum, non percussòrem, sed modèstum: non litigiòsum, non cùpidum, sed suæ dòmui bene præpòsitum, fìlios habèntem sùbditos cum omni castitàte. Si quis autem dòmui suæ præèsse nescit, quòmodo Ecclèsiæ Dei diligèntiam habèbit? Non neòphytum, ne in supèrbiam elàtus, in judìcium ìncidat diàboli. Opòrtet autem illum et testimònium habère bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppròbrium ìncidat, et in làqueum diàboli.

℟. Euge, serve bone et fidèlis, quia in pauca fuìsti fidèlis, supra multa te

constìtuam: * Intra in gàudium dòmini tui. ℣. Dòmine, quinque talènta tradidìsti mihi: ecce àlia quìnque superlucràtus sum. — Intra.
Bened. Unigènitus Dei Fìlius.

De Epìstola ad Titum.
Lectio II. Cap. 1. b.

Oportet enim Epìscopum sine crìmine esse, sicut Dei dispensatòrem: non supèrbum, non iracùndum, non vinolèntum, non percussòrem, non turpis lucri cùpidum: sed hospitàlem, benìgnum sòbrium, justum, sanctum, continèntem, amplectèntem eum, qui secùndum doctrìnam est, fidèlem sermònem: ut potens sit exhortàri in doctrìna sana, et eos, qui contradìcunt, argùere. Sunt enim multi ètiam inobedièntes, vanìloqui, et seductòres: màxime qui de circumcisiòne sunt, quos opòrtet redàrgui: qui univèrsas domos subvèrtunt, docèntes quæ non opòrtet, turpis lucri gràtia.
℟. Ecce sacèrdos magnus, qui in dièbus suis plàcuit Deo: * Ideo jurejuràndo fecit illum Dòminus crèscere in plebem suam. ℣. Benedictiònem òmnium gèntium dedit illi, et testamèntum suum confirmàvit super caput ejus. — Ideo.
Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III. Cap. 2.

Tu autem lòquere quæ decent sanam doctrìnam: Senes ut sòbrii sint, pudìci, prudèntes, sani in fide, in dilectiòne, in patièntia: Anus simìliter in hàbitu sancto, non criminatrìces, non multo vino servièntes, bene docèntes: ut prudèntiam dòceant adolescèntulas, ut viros suos ament, fìlios suos dìligant, prudèntes, castas, sòbrias, domus curam habèntes, benìgnas, sùbditas viris suis, ut non blasphemètur verbum Dei. Jùvenes simìliter hortàre ut sòbrii sint. In òmnibus teìpsum præbe exèmplum bonòrum òperum, in doctrìna, in integritàte, in gravitàte, verbum sanum, irreprehensìbile: ut is, qui ex advèrso est, vereàtur, nihil habens malum dìcere de nobis.
℟. Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech. ℣. Dixit Dòminus Dòmino meo: Sede a dextris meis. — Tu. Glòria Patri. Tu.

In 2. Nocturno

Ant. Invocàntem* exaudìvit Dòminum sanctum suum: Dòminus exaudìvit eum, et constìtuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocàrem, exaudìvit me Deus justìtiæ meæ: * in tribulatiòne dilatàsti mihi.
Miserère mei,* et exàudi oratiònem meam.
Fìlii hòminum, ùsquequo gravi corde? * ut quid dilìgitis vanitàtem, et quæritis mendàcium?
Et scitòte quòniam mirificàvit Dòminus sanctum suum: * Dòminus exàudiet me, cum clamàvero ad eum.
Irascìmini, et nolìte peccàre: * quæ dìcitis in còrdibus vestris, in cubìlibus vestris compungìmini.
Sacrificàte, sacrifìcium justìtiæ et speràte in Dòmino.* Multi dicunt: Quis ostèndit nobis bona?
Signàtum est super nos lumen vultus tui, Dòmine: * dedìsti lætìtiam in corde meo.
A fructu frumènti, vini et òlei sui * multiplicàti sunt.
In pace in idìpsum * dòrmiam et requièscam.
Quòniam tu, Dòmine, singulàriter in spe * constituìsti me.

Ant. Invocàntem exaudìvit Dòminus sanctum suum: Dòminus exaudìvit eum, et constìtuit eum in pace.
Ant. Lætèntur omnes * qui sperant in te, Dòmine: quòniam tu benedixìsti justo, scuto bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum.

Psalmus 5.

Verba mea àuribus pèrcipe, Dòmine: * intèllige clamòrem meum.
Intènde voci oratiònis meæ: * Rex meus, et Deus meus.
Quòniam ad te oràbo: * Dòmine, mane exàudies vocem meam.
Mane astàbo tibi, et vidèbo: * quòniam non Deus volens iniquitàtem tu es.
Neque habitàbit juxta te malìgnus: * neque permanèbunt injùsti ante òculos tuos.
Odìsti omnes, qui operàntur iniquitàtem: * perdes omnes, qui loquùntur mendàcium.
Virum sànguinum et dolòsum abominàbitur Dòminus: * ego autem in multitùdine misericòrdiæ tuæ.
Introìbo in domum tuam: * adoràbo ad templum sanctum tuum in timòre tuo.

Dòmine, deduc me in justìtia tua: * propter inimìcos meos dìrige in conspèctu tuo viam meam.

Quòniam non est in ore eòrum vèritas: * cor eòrum vanum est.

Sepùlcrum patens est guttur eòrum, linguis suis dolòse agèbant, * jùdica illos, Deus.

Dècidant a cogitatiònibus suis: secùndum multitùdinem impietàtum eòrum expèlle eos: * quòniam irritavèrunt te, Dòmine.

Et lætèntur omnes qui sperant in te, * in ætèrnum exultàbunt, et habitàbis in eis.

Et gloriabùntur in te omnes, qui dìligunt nomen tuum, * quòniam tu benedìces justo.

Dòmine, ut scuto bonæ voluntàtis tuæ * coronàsti nos.

Ant. Lætèntur omnes, qui sperant in te, Dòmine: quòniam tu benedixìsti justo, scuto bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum.

Ant. Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra! quia glòria et honòre coronàsti sanctum tuum, et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Psalmus 8.

Dòmine, Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra.

Quòniam elevàta est magnificèntia tua * super cœlos.

Ex ore infàntium et lactèntium perfecìsti làudem propter inimìcos tuos * ut dèstruas inimìcum et ultòrem.

Quòniam vidèbo cœlos tuos, òpera digitòrum tuòrum: * lunam et stellas quæ tu fundàsti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fìlius hòminis quòniam vìsitas eum?

Minuìsti eum pàulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum, * et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Omnia subjecìsti sub pèdibus ejus, * oves et boves univèrsas, ìnsuper, et pècora campi:

Vòlucres cœli et pisces maris, * qui peràmbulant sèmitas maris.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra.

Ant. Dòmine Dòminus noster, quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra! quia glòria et honòre coronàsti sanctum tuum, et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

℣. Elègit eum Dòminus sacerdòtem sibi. ℟. Ad sacrificàndum ei hòstiam làudis.

Pater noster.

Absolutio. Ipsìus pìetas.

℣. Jube, domne.

Bened. Deus Pater etc.

Sermo s. Màximi Epìscopi.

Homilia 59, quæ est 2. de S. Eusebio Vercellensi.

Lectio IV.

Ad sancti ac beatìssimi Patris nostri N., cujus hòdie festa celebràmus, làudes, addidìsse àliquid, decerpsìsse est: sìquidem virtùtum ejus gràtia non sermònibus exponènda est, sed opèribus comprobànda. Cum enim dicat Scriptùra: Glòria patris est fìlius sàpiens: quantæ hujus sunt glòriæ qui tantòrum filiòrum sapièntia et devotiòne lætàtur? In Christo enim Jesu per Evangèlium ipse nos gènuit.

℟. Invèni David servum meum, òleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliàbitur ei. ℣. Nihil profìciet inimìcus in eo, et fìlius iniquitàtis non nocèbit ei. Manus.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio V.

Quidquid ìgitur in hac sancta plebe potest esse virtùtis et gràtiæ, de hoc, quasi quodam fonte lucidìssimo, òmnium rivulòrum pùritas emanàvit. Etenim quia castitàtis pollèbat vigòre, quia abstinèntiæ gloriabàtur angùstiis, quia blandimèntis erat prǽditus lenitàtis, òmnium cìvium in Deum provocàvit affèctum: quia Pontìficis administratiòne fulgèbat, plures e discìpulis relìquit sui sacerdòtii successòres.

℟. Pòsui adjutòrium super potèntem, et exaltàvi elèctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliàbitur ei. ℣. Invèni David servum meum, òleo sancto meo unxi eum. Manus.

Bened. Ignem sui amòris.

Lectio VI.

Bene et còngrue in hac die, quam nobis beàti Patris nostri N. ad paradìsum trànsitus exultàbilem reddit, præsèntis Psalmi versìculum decantàvimus: In memòria ætèrna erit justus. Digne enim in memòriam vèrtitur hòminum, qui ad gàudium trànsiit Angèlorum. Dicit sermo divìnus: Ne làudes hominem in vita sua, tanquam si dìceret: Làuda

post vitam, magnìfica post consummatiònem. Dùplici enim ex causa utìlius est hòminum magis memòriæ làudem dare, quam vitæ: ut illo potìssimum tèmpore mèrita sanctitàtis extòllas, quando nec laudàntem adulàtio moveat, nec laudàtum tentet elàtio.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et omnis terra doctrìna ejus replèta est: * Ipse intercèdat pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Ipse. Glòria Patri. Ipse.

In 3. Nocturno

Ant. Dòmine, * iste sanctus habitàbit in tabernàculo tuo: operàtus est justìtiam, requièscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitàbit in tabernàculo tuo: * aut quis requièscet in monte sancto tuo?

Qui ingrèditur sine màcula, * et operàtur justìtiam:

Qui lòquitur veritàtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit pròximo suo malum, * et oppròbrium non accèpit advèrsus pròximos suos.

Ad nìhilum dedùctus est in conspèctu ejus malìgnus: * timèntes autem Dòminum glorìficat.

Qui jurat pròximo suo, et non dècipit; * qui pecùniam suam non dedit ad usùram, et mùnera super innocèntem non accèpit.

Qui facit hæc * non movèbitur in ætèrnum.

Ant. Dòmine, iste sanctus habitàbit in tabernàculo tuo: operàtus est justìtiam, requièscet in monte sancto tuo.

Ant. Vitam pètiit a te, * et tribuìsti ei, Dòmine; glòriam et magnum decòrem imposuìsti super eum: posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.

Psalmus 20.

Domine, in virtùte tua lætàbitur rex: * et super salutàre tuum exultàbit vehemènter.

Desidèrium cordis ejus tribuìsti ei: * et voluntàte labiòrum ejus non fraudàsti eum.

Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: * posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.

Vitam pètiit a te: * et tribuìsti ei longitùdinem dièrum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glòria ejus in salutàri tuo: * glòriam et magnum decòrem impònes super eum.

Quòniam dabis eum in benedictiònem in sæculum sæculi: * lætificàbis eum in gàudio cum vultu tuo.

Quòniam rex sperat in Dòmino: * et in misericòrdia Altìssimi non commovèbitur.

Inveniàtur manus tua òmnibus inimìcis tuis: * dèxtera tua invèniat omnes qui te odèrunt.

Pones eos ut clìbanum ignis in tèmpore vultus tui: * Dòminus in ira sua conturbàbit eos, et devoràbit eos ignis.

Fructum eòrum de terra perdes: * et semen eòrum a fìliis hòminum.

Quòniam declinavèrunt in te mala: * cogitavèrunt consìlia, quæ non potuèrunt stabilìre.

Quòniam pones eos dorsum, * in relìquiis tuis præparàbis vultum eòrum.

Exaltàre, Dòmine, in virtùte tua: * cantàbimus et psallèmus virtùtes tuas.

Ant. Vitam pètiit a te, et tribuìsti ei, Dòmine: glòriam et magnum decòrem imposuìsti super eum: posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.

Ant. Hic accìpiet * benedictiònem a Dòmino, et misericòrdiam a Deo salutàri suo, quia hæc est generàtio quærèntium Dòminum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitùdo ejus; * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fundàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quærèntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini, portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.

Quis est iste rex glòriæ? * Dòminus fortis et potens, Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini

portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.
Quis est iste rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est rex glòriæ.
Ant. Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino, et misericòrdiam a Deo salutàri suo, quia, hæc est generàtio quærèntium Dòminum.
℣. Tu es sacèrdos in ætèrnum. ℟. Secùndum òrdinem Melchìsedech.
Pater noster.
Absolutio. A vìnculis.
℣. Jube, domne.
Bened. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 25.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis paràbolam hanc: Homo pèregre proficìscens, vocàvit servos suos, et tràdidit illis bona sua. Et rèliqua.

Homilìa S. Gregòrii Papæ.
Homilìa 9. in Evang.

Lectio sancti Evangèlii, fratres carìssimi, sollìcite consideràre nos àdmonet, ne nos, qui plus cæteris in hoc mundo accepìsse àliquid cèrnimur, ab Auctòre mundi gràvius inde judicèmur. Cum enim augèntur dona, ratiònes, ètiam crescunt donòrum. Tanto ergo esse humìlior, atque ad servièndum Deo pròmptior quisque debet ex mùnere, quanto se obligatiòrem esse cònspicit in reddènda ratiòne. Ecce homo qui pèregre proficìscitur, servos suos vocat, eìsque ad negòtium talènta partìtur. Post multum vero tèmporis, positùrus ratiònem revèrtitur. Bene operàntes pro apportàto lucro remùnerat, servum vero a bono òpere torpèntem damnat.
℟. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum, stolam glòriæ ìnduit eum: * Et ad portas paradìsi coronàvit eum. ℣. Induit eum Dòminus lorìcam fidei et ornàvit eum. Et.
Bened. Cujus festum còlimus.

Lectio VIII.

Quis ìtaque iste homo est, qui pèregre proficìscitur, nisi Redèmptor noster, qui in ea carne quam assùmpserat, àbiit in cœlum? Carnis enim locus pròprius terra est; quæ quasi ad peregrìna dùcitur, dum per Redemptòrem nostrum in cœlo collocàtur. Sed homo iste pèregre proficìscens servis suis bona sua tràdidit, quia fidèlibus suis spirituàlia dona concèssit. Et uni quidem quinque talènta, àliii duo, àlii

vero commìsit unum. Quinque ètenim sunt còrporis sensus: vidèlicet, visus, audìtus, gustus, odoràtus, et tactus. Quinque ergo talèntis, donum quinque sensuum, id est, exteriòrum scièntia exprìmitur. Duòbus vero, intellèctus et operàtio designàtur. Unìus autem talènti nòmine intellèctus tantùmmodo designàtur.
℟. Sint lumbi vestri præcìncti, et lucèrnæ ardèntes in mànibus vestris: * Et vos sìmiles homìnibus expectàntibus dòminum suum, quando revertàtur a nùptiis.
℣. Vigilàte ergo, quia nescìtis qua hora Dòminus vester ventùrus sit. Et. Glòria Patri. Et.
Bened. Ad societàtem.

Lectio IX.

Sed is, qui quinque talènta accèperat, àlia quinque lucràtus est: quia sunt nonnùlli, qui etsi intèrna ac mystica penetràre nèsciunt, pro intentiòne tamen supèrnæ pàtriæ docent recta quos possunt, de ipsis exteriòribus, quæ accepèrunt, duplum talèntum portant: dumque se a carnis petulàntia, et a terrenàrum rerum àmbitu, atque a visibìlium voluptàte custòdiunt, ab his ètiam àlios admonèndo compèscunt. Et sunt nonnùlli, qui quasi duobus talèntis ditàti, intellèctum atque operatiònem percìpiunt, subtìlia de intèrnis intèlligunt, mira in exteriòribus operàntur. Cumque et intelligèndo et operàndo àliis prædicant, quasi duplicàtum de negòtio lucrum repòrtant.
Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES
et per Horas, Ant.

1. Ecce sacèrdos magnus, * qui in diebus suis plàcuit Deo, et invèntus est justus.
Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.
2. Non est invèntus, * sìmilis illi, qui conservàret legem Excèlsi.
3. Ideo jurejuràndo * fecit illum Dòminus crèscere in plebem suam.
4. Sacerdòtes Dei, * benedìcite Dòminum: servi Dòmini, hymnum dìcite Deo, allelùja.
5. Serve bone * et fidèlis, intra in gàudium Dòmini tui.

Capit. Eccli. 44. c.

Ecce sacèrdos magnus qui in dièbus suis plàcuit Deo, et invèntus est justus: et in tèmpore iracùndiæ factus est reconciliàtio.

Hymnus

Jesu, Redèmptor òmnium,
Perpes coròna Præsulum,
In hac die clemèntius
Indùlgeas precàntibus;

Tui sacri qua nòminis
Confèssor almus clàruit:
Hujus celèbrat ànnua
Devòta plebs solèmnia.

Qui rite mundi gàudia
Hujus cadùca rèspuens,
Æternitàtis præmio
Potìtur inter Angelos.

Hujus benìgnus ànnue
Nobis sequi vestìgia:
Hujus precàtu sèrvulis
Dimìtte noxam crìminis.

Sit, Christe Rex piìssime,
Tibi Patrìque glòria,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum Amen.

℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas.
℟. Et ostèndit illi regnum Dei.

Ad Bened. Ant. Euge, serve bone * et fidèlis, quia in pàuca fuìsti fidèlis, supra multa te constìtuam, dicit Dòminus.

Oratio.

Da, quæsumus, omnìpotens Deus: ut beàti N. Confessòris tui atque Pontìficis venerànda solèmnitas, et devotiònem nobis àugeat, et salùtem. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dòmine, preces nostras, quas in beàti N. Confessòris tui atque Pontìficis, solemnitàte defèrimus: et qui tibi digne mèruit famulàri, ejus intercedèntibus mèritis ab òmnibus nos absòlve peccàtis. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Ecce sacèrdos.

℟. br. Amàvit eum Dòminus, * Et ornàvit eum. Amàvit. ℣. Stolam glòriæ ìnduit eum. Et. Glòria Patri. Amàvit. ℣. Elègit eum Dòminus sacerdòtem sibi. ℟. Ad sacrificàndum ei hòstiam làudis.

AD SEXTAM

Capit. Eccli. 44. c.

Non est invèntus sìmilis illi, qui conservàret legem Excèlsi: ìdeo jurejuràndo fecit illum Dòminus crèscere in plebem suam.

℟. br. Elègit eum Dòminus * Sacerdòtem sibi. Elègit. ℣. Ad sacrificàndum ei hòstiam làudis. Sacerdòtem. Glòria Patri. Elègit. ℣. Tu es sacèrdos in ætèrnum. ℟. Secùndum òrdinem Melchìsedech.

AD NONAM

Capit. Eccli. 45. c.

Fungi sacerdòtio, et habère làudem in nòmine ipsìus, et offèrre illi incènsum dignum in odòrem suavitàtis.

℟. br. Tu es sacèrdos * In ætèrnum. Tu. ℣. Secùndum òrdinem Melchìsedech. In. Glòria Patri. Tu. ℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas. ℟. Et ostèndit illi regnum Dei.

IN II. VESPERIS

Ant. de Laud., Psalmi de Dom., et loco ult. Memènto, Dñe, David, 150. Capitulum et Hymnus ut supra in I. Vesp. [58].

℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas.
℟. Et ostèndit illi regnum Dei.

Ad Magnif. Ant. Amàvit eum Dòminus, * et ornàvit eum: stolam glòriæ ìnduit eum, et ad portas paradìsi coronàvit eum.

Sequens Ant. dicitur ad Magnificat in II. Vesperis pro solis summis Pontif. Ant. Dum esset summus Pòntifex, * terrèna non mètuit, sed ad cœlèstia regna gloriòsus migràvit.

Si occurrat celebrari Festum plur. Pont. et Conf., Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ ponuntur in singulari, dicantur in plurali; et in I. Nocturno legantur sequentes Lectiones de Scriptura.

De libro Ecclesiàstici.

Lectio I. Cap. 44.

Laudemus viros gloriòsos et parèntes nostros in generatiòne sua. Multam glòriam fecit Dòminus magnificèntia sua a sæculo. Dominàntes in potestàtibus suis, hòmines magni virtùte, et prudèntia sua prædìti, nuntiàntes in prophètis dignitàtem Prophetàrum, et imperàntes in præsènti pòpulo, et virtùte prudèntiæ pòpulis sanctìssima verba. In perìtia sua requirèntes modos mùsicos, et narràntes càrmina scripturàrum.

℟. Euge serve, [61].

Lectio II.

Homines dìvites in virtùte, pulcritùdinis stùdium habèntes: pacificàntes in dòmibus suis. Omnes isti in generatiònibus gentis suæ glòriam adèpti sunt, et in dièbus suis habèntur in làudibus. Qui de illis nati sunt, reliquèrunt nomen narràndi làudes eòrum: et sunt quorum non est memòria: perièrunt quasi qui non fùerint: et nati sunt, quasi non nati, et fìlii ipsòrum cum ipsis.

℟. Ecce sacèrdos, [62].

Lectio III.

Sed illi viri misericòrdiæ sunt quorum pietàtes non defuèrunt: cum

semine eorum permanent bona, hæreditas sancta nepotes eorum, et in testamentis stetit semen eorum: et filii eorum propter illos usque in æternum manent: semen eorum et gloria eorum non derelinquetur. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, et nomen eorum vivit in generationem et generationem. Sapientiam ipsorum narrent populi, et laudem eorum nuntiet Ecclesia.

℟. Juravit Dominus, [62].

II. ALIÆ LECTIONES PRO CONF. PONT.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Maximi Episcopi.

Ex Hom. 59. de S. Euseb. 2.

Lectio IV.

Beati Patris N. merita jam in tuto posita securi magnificemus: qui gubernaculum fidei viriliter tenens, anchoram spei tranquilla jam in statione composuit, et plenam cœlestibus divitiis et æternis mercibus navem optato in littore collocavit; qui contra omnes adversarios scutum timoris Dei tamdiu infatigabiliter tenuit, donec ad victoriam perveniret. Quid enim fuit totus vitæ illius cursus, nisi unus cum vigili hoste conflictus? ℟. Inveni, [65].

Lectio V.

Quantis hic cæcis a via veritatis errantibus, et de summa jam in profundum rupe pendentibus amissum reddidit visum, et illum, quo Christus videretur, reparavit intuitum? Quantorum auribus surdis, et infidelitatis obturatione damnatis, ad percipiendam vocem cœlestium mandatorum, pretiosum infudit auditum, ut vocanti Deo ad misericordiam responderent per obedientiam? Quantos intrinsecus vulneratos, angelici oris arte et orationum ab infirmitate curavit?

℟. Posui, [65].

Lectio VI.

Quantos per longam incuriam peccati labe resolutos, et quadam lepræ contagione perfusos, castigationibus et exhortationibus expiando, Deo in se operante, mundavit? Quantorum animas viventes in corpore jam defunctas, et delictorum mole obrutas ac sepultas, ad emendationem tamquam ad lucem vocando, Deo resuscitavit; ut Domini sui admirandus imitator, jam mortuas Deo, e contrario mortificet vitali morte peccato?

℟. Iste est qui, [66].

In 3. Nocturno

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 24. d.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Hom. in Matth. c. 26. in fine.

Ut ignorantiam illam diei omnibus taciti, non sine utilis silentii ratione esse sciremus, vigilare nos Dominus propter adventum furis admonuit, et orationum assiduitate detentos, omnibus præceptorum suorum operibus inhærere. Furem enim esse ostendit zabulum, ad detrahenda ex nobis spolia pervigilem, et corporum nostrorum domibus insidiantem; ut ea incuriosis nobis, et somno deditis, consiliorum suorum atque illecebrarum jaculis perfodiat. Paratos igitur esse nos convenit; quia diei ignoratio intentam sollicitudinem suspensæ expectationis exagitet.

℟. Amavit eum, [68].

Lectio VIII. Cap. 27.

Quisnam est fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam? Quamquam in commune nos ad indefessam vigilantiæ curam adhortetur: specialem tamen populi principibus, id est, Episcopis, in expectatione adventuque suo sollicitudinem mandat. Hunc enim servum fidelem atque prudentem, præpositum familiæ significat, commoda atque utilitates commissi sibi populi curantem. Qui si dicto audiens, et præceptis obediens erit, id est, si doctrinæ opportunitate et veritate infirma confirmet, disrupta consolidet, depravata convertat, et verbum vitæ in æternitatis cibum alendæ familiæ dispendat, atque hæc agens, hisque immorans deprehendatur: gloriam a Domino tamquam dispensator fidelis, et villicus utilis consequetur, et super omnia bona constituetur; id est, in Dei gloria collocabitur, quia nihil sit ultra, quod melius sit.

℟. Sint lumbi, [69].

Lectio IX.

Quod si contuens longam Dei patientiam, quæ in profectum humanæ salutis extenditur, ad-

vèrsum consèrvos insolèscet, et sæculi malis vitiìsque se tradet, præsèntium tantum curam in cultu ventris exèrcens: desperàta die Dòminus advèniet, eùmque a bonis, quæ spopònderat, dìvidet, portionèmque ejus cum hypòcritis in pœnæ æternitàte constìtuet: quia advèntum desperàverit, quia mandàtis non obtemperàverit, quia præsèntibus studùerit, quia vita gèntium vìxerit, quia desperatiòne judìcii commìssam sibi famìliam fame, siti, cæde vexàverit.

Te Deum laudàmus, 19.

PRO DOCTORIBUS

Ad Magnif. in utrisque Vesperis, Ant. O Doctor òptime, * Ecclèsiæ sanctæ lumen, beàte N. divìnæ legis amàtor, deprecàre pro nobis Fìlium Dei.

Oratio.

Deus, qui pòpulo tuo, ætèrnæ salùtis beàtum N. minìstrum tribuìsti: præsta, quæsumus; ut, quem Doctòrem vitæ habùimus in terris, intercessòrem habère mereàmur in cœlis. Per Dòminum.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum. Officium autem in illis fit de Conf. Pont., vel non Pontif. pro qualitate Festi.

In 1. Nocturno

De libro Ecclesiàstici.

Lectio I. Cap. 39.

Sapientiam òmnium antiquòrum exquìret sàpiens, et in prophètis vacàbit. Narratiònem viròrum nominatòrum conservàbit, et in versùtias parabolàrum simul introìbit. Occùlta proverbiòrum exquìret, et in abscònditis parabolàrum conversàbitur. In mèdio magnatòrum ministràbit, et in conspèctu præsidis apparèbit. In terram aliènigenàrum gèntium pertrànsiet: bona enim et mala in homìnibus tentàbit.

℟. Euge, serve bone et fidèlis, quia in pauca fuìsti fidèlis, supra multa te constìtuam: * Intra in gàudium Dòmini tui. ℣. Dòmine, quinque talènta tradidìsti mihi: ecce àlia quinque superlucràtus sum. Intra.

Lectio II.

Cor suum tradet ad vigilàndum dilùculo ad Dòminum, qui fecit illum, et in conspèctu Altìssimi deprecàbitur. Apèriet os suum in oratiòne, et pro delìctis suis deprecàbitur. Si enim Dòminus magnus volùerit, spìritu intelligèntiæ replèbit illum: et ipse tamquam imbres mittet elòquia sapièntiæ suæ, et in oratiòne confitèbitur Dòmino: et ipse dìriget consìlium ejus, et disciplìnam, et in abscònditis suis consiliàbitur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Ecce sacèrdos magnus, qui in dièbus suis plàcuit Deo: * Ideo jurejuràndo fecit illum Dòminus crèscere in plebem suam. ℣. Benedictiònem òmnium gèntium dedit illi, et testamèntum suum confirmàvit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pont.

℟. Justus germinàbit sicut lìlium; * Et florèbit in ætèrnum ante Dòminum. ℣. Plantàtus in domo Dòmini, in àtriis domus Dei nostri. Et.

Lectio III.

Ipse palam fàciet disciplìnam doctrìnæ suæ, et in lege testamènti Dòmini gloriàbitur. Collaudàbunt multi sapièntiam ejus, et usque in sæculum non delèbitur. Non recèdet memòria ejus, et nomen ejus requirètur a generatiòne in generatiònem. Sapièntiam ejus enarràbunt gentes, et làudem ejus enuntiàbit ecclèsia.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech. ℣. Dixit Dòminus Dòmino meo: Sede a dextris meis. Tu. Glòria Patri. Tu.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste cognòvit justìtiam, et vidit mirabìlia magna, et exoràvit Altìssimum: * Et invèntus est in nùmero sanctòrum. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Ex libro Moràlium sancti Gregòrii Papæ.

Lectio IV. L. 9. c. 6.

Qui post Orìonas Hyadum nòmine, nisi Doctòres sanctæ Ecclèsiæ designàntur? Qui subdùctis martyribus, eo jam tèmpore ad mundi notìtiam venèrunt, quo fides clàrius elùcet; et reprèssa infidelitàtis hìeme, àltius per corda fidèlium sol veritàtis calet. Qui remòta tempestàte persecutiònis, explètis longis nòctibus infidelitàtis, tunc sanctæ Ecclèsiæ orti sunt, cum ei jam per credulitàtis

vernum lucìdior annus apeprìtur.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Invèni David servum meum, òleo sancto meo unxi eum : * Manus enim mea auxiliàbitur ei. ℣. Nìhil profìciet inimìcus in eo, et fìlius iniquitàtis non nocèbit ei. Manus.

Pro Doctore non Pont.

℟. Honèstum fecit illum Dòminus, et custodìvit eum ab inimìcis, et a seductòribus tutàvit illum : * Et dedit illi claritàtem ætèrnam. ℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas, et ostèndit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Nec immèrito Doctòres sancti Hyadum nuncupatiòne signàntur. Græco quippe elòquio hyetos plùvia vocàtur, et Hyades nomen a plùviis accepèrunt : quia ortæ procul dùbio imbres ferunt. Bene ergo Hyadum appellatiòne exprèssi sunt, qui ad statum universàlis Ecclèsiæ, quasi in cœli fàciem dedùcti, super arèntem terram humàni pèctoris sanctæ prædicatiònis imbres fudèrunt. Si enim prædicatiònis sermo plùvia non esset, Mòyses mìnime dixìsset: Expectèctur sicut plùvia elòquium meum : et nequàquam per Isaìam Vèritas dìceret: Mandàbo nùbibus meis, ne pluant super eam imbrem : atque hoc. quod paulo ante protùlimus : quamòbrem prohìbitæ sunt stillæ pluviàrum.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Pòsui adjutòrium super potèntem, et exaltàvi elèctum de plebe mea : * Manus enim mea auxiliàbitur ei. ℣. Invèni David servum meum, òleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pont.

℟. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum, stolam glòriæ ìnduit eum : * Et ad portas paradìsi coronàvit eum. ℣. Induit eum Dòminus lorìcam fìdei, et ornàvit eum. Et.

Lectio vi.

Dum ergo Hyades cum plùviis vèniunt, ad cœli spàtia altiòra sol dùcitur : quia apparènte Doctòrum scièntia, dum mens nostra imbre prædicatiònis infùnditur, fìdei calor augètur. Et perfùsa terra ad fructum pròficit, cum lumen ætheris ignèscit: quia ubèrius frugem boni òperis rèddimus, dum per sacræ eruditiònis flammam in corde clàrius ardèmus. Dumque per eos dièbus sìngulis magis magìsque scièntia cœlèstis ostènditur, quasi intèrni nobis lùminis vernum tempus aperìtur : ut novus sol nostris mèntibus rùtilet, et eòrum verbis nobis cògnitus, seìpso quotìdie clàrior micet. Urgènte ètenim mundi fine, supèrna sciència pròficit, et làrgius cum tèmpore excrèscit.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et omnis terra doctrìna ejus replèta est: * Ipse intercèdat pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Ipse. Glòria Patri. Ipse.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste homo perfècit òmnia quæ locùtus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrèdere in rèquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex òmnibus gèntibus. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Quia. Glòria Patri. Quia.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 5. b.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis : Vos estis sal terræ. Quod si sal evanùerit, in quo saliètur ? Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Lib. i. de Serm. Domini in monte c. 6. tom. 4.

Ostendit Dòminus, fàtuos esse judicàndos, qui temporàlium bonòrum vel còpiam sectàntes, vel inòpiam metuèntes , amìttunt ætèrna, quæ nec dari possunt ab homìnibus, nec auferri. Itaque si sal infatuàtum fùerit, in quo saliètur ? id est, si vos, per quos condièndi sunt quodàmmodo pòpuli, metu persecutiònum temporàlium amisèritis regna cœlòrum: qui erunt hòmines, per quos a vobis error auferàtur, cum vos elègerit Deus, per quos erròrem àuferat ceteròrum?

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum, stolam glòriæ ìnduit eum: * Et ad portas paradìsi coronàvit eum. ℣. Induit eum Dòminus lorìcam fìdei, et ornàvit eum. Et.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et de omni corde suo laudàvit Dòminum: * Ipse intercèdat

pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Ecce homo sine querèla, verus Dei cultor, àbstinens se ab omni òpere malo, et pèrmanens in innocèntia sua. Ipse.

Lectio VIII.

Ergo ad nìhilum valet sal infatuàtum, nisi ut mittàtur foras, et calcètur ab homìnibus. Non ìtaque calcàtur ab homìnibus, qui pàtitur persecutiònem: sed qui persecutiònem timèndo infatuàtur. Calcàri enim non potest, nisi infèrior, sed infèrior non est, qui quamvis còrpore multa in terra sustìneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℟. In mèdio Ecclèsiæ apèruit os ejus: * Et implèvit eum Dòminus spìritu sapièntiæ et intellèctus. ℣. Jucunditàtem et exultatiònem thesaurizàvit super eum. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Vos estis lumen mundi. Quòmodo dixit supèrius sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supèrius ista terra accipiènda est, quam pèdibus corpòreis calcàmus, sed hòmines, qui in terra hàbitant, vel ètiam peccatòres, quorum condièndis et extinguèndis putòribus Apostòlicum salem Dòminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hòmines, qui sunt in mundo, vel dìligunt mundum, opòrtet intèlligi, quibus illuminàndis Apòstoli missi sunt. Non potest cìvitas abscòndi super montem pòsita: id est, fundàta super insìgnem magnàmque justìtiam, quam signìficat ètiam ipse mons, in quo dìsputat Dòminus.

Te Deum laudàmus, 19.

II. ALIA HOMILIA

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 5. b.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanùerit, in quo saliètur? Et rèliqua.

Homilìa sancti Hilàrii Epìscopi.

Hom. in Matth. c. 5.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatuàtum fùerit, ad nìhilum valet id quod saliètur. Sal, ut àrbitror, terræ nullum est. Quòmodo ergo Apòstolos sal terræ nuncupàvit? Sed propriètas est quærènda dictòrum, quam et Apostolòrum offìcium, et ipsìus salis natùra monstràbit. Sal est in se uno còntinens aquæ et ignis

elemèntum, et hoc ex duòbus est unum.

℟. Amàvit eum, [77].

Lectio VIII.

Hic ìgitur in omnem usum humàni gèneris effèctus, incorruptiònem corpòribus, quibus fùerit aspèrsus, impèrtit, et ad omnem sensum condìti sapòris aptìssimus est. Apòstoli autem sunt rerum cœlèstium prædicatòres, et æternitàtis vèlut satòres, immortalitàtem òmnibus corpòribus, quibus eòrum sermo aspèrsus fùerit, conferèntes. Mèrito ìgitur sal terræ nuncupàti sunt, per doctrìnæ virtùtem salièndi modo æternitàti còrpora reservàntes.

℟. In mèdio, [78].

Lectio IX.

Sed natùra salis semper èadem est, nec immutàri umquam potest. Verum quia conversiòni homo subjàcet, et solus beàtus, qui usque ad finem in òmnibus Dei opèribus permànserit: ìdeo eos sal terræ nuncupàtos monet in tràditæ sibi potestàtis virtùte persìstere, ne infatuàti nihil sàliant, et ipsi, sensu accèpti sapòris amìsso, vivificàre corrùpta non possint, et projècti de Ecclèsiæ promptuàriis, cum his quos salìerint, pèdibus incedèntium proteràntur.

Te Deum laudàmus, 19.

III. ALIA HOMILIA

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 5. b.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanùerit, in quo saliètur? Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 15. in Matthæum sub medium.

Attendite quid dìxerit, Vos estis sal terræ, per quod ostèndit, quam necessàrio ista præcìpiat. Non enim de vestra, inquit, tantùmmodo vita, sed de univèrso orbe vobis ràtio reddènda est. Non ad duas quippe urbes, aut decem, aut vigìnti, neque ad unam gentem vos mitto, sicut mittèbam Prophètas: sed ad omnem terram prorsus ac mare, totùmque mundum, et hunc vàriis crimìnibus opprèssum.

℟. Amàvit eum, [77].

Lectio VIII.

Dicendo enim: Vos estis sal terræ, ostèndit univèrsam hòminum infatuàtam esse natùram, et peccatòrum vi corrù-

ptam: et idcìrco illas ab eis virtùtes requìrit, quæ màxime ad multòrum salùtem procuràndam necessàriæ sunt atque ùtiles. Nam qui mansuètus est ac modèstus, et misèricors, et justus, non intra se tantùmmodo hæc recte facta conclùdit, verum in aliòrum quoque utilitàtem præclàros hos fàciet efflùere fontes. Igitur qui corde mundo est atque pacìficus, et persecutiònem pro veritàte pàtitur, nihilòminus in commùne còmmodum vitam instìtuit.

℟. In mèdio, [78].

Lectio IX.

Ne ìgitur putètis, inquit, ad lèvia vos ducèndos esse certàmina, neque exiguàrum rerum vobis ineùndam esse ratiònem. Vos estis sal terræ. Quid ìgitur? Ipsine putrefàcta medicàti sunt? Nequàquam: neque enim fìeri potest, ut ea quæ jam corrùpta sunt, salis perfricatiòne reparèntur. Non ergo hoc fecèrunt, sed ante renovàta, sibìque tràdita, atque ab illa jam putrèdine liberàta, aspergèbant sale, et in ea novitàte conservàbant, quam a Dòmino suscèperant. Liberàre quippe a putrèdine peccatòrum, Christi virtùtis est: ut autem ad illa ìterum non revertàntur, Apostolòrum curæ est ac labòris.

Te Deum laudàmus, 19.

COMMUNE

CONFESSORIS NON PONTIFICIS

IN I. VESPERIS

Ant. de Laudibus, Psalmi de Dom., et loco ultimi, Laudàte Dòminum, omnes gentes, 143.

Capit. Eccli. 31.

Beatus vir, qui invèntus est sine màcula: et qui post aurum non àbiit, nec speràvit in pecùnia et thesàuris. Quis est hic, et laudàbimus eum? fecit enim mirabìlia in vita sua.

Hymnus.

Iste Confèssor Dòmini colèntes
Quem pie laudant pòpuli per orbem,
Hac die lætus mèruit beàtas
Scàndere sedes.

Si non est dies obitus dicatur:

Hac die lætus mèruit suprèmos
Laudis honòres.

Qui pius, prudens, hùmilis, pudìcus,
Sòbriam duxit sine labe vitam,
Donec humànos animàvit auræ
Spìritus artus.

Cujus ob præstans mèritum frequènter,
Ægra quæ passim jacuère membra,
Vìribus morbi dòmitis, salùti
Restituùntur.

Noster hinc illi chorus obsequèntem
Còncinit laudem, celebrèsque palmas:
Ut piis ejus prècibus juvèmur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sòlio coruscans,
Totìus mundi sèriem gubèrnat
Trinus et unus.
Amen.

℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum.
℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.

Ad Magnif., Ant. Similàbo eum * viro sapiènti, qui ædificàvit domum suam supra petram.

Oratio.

Deus, qui nos beàti N., Confessòris tui ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius; ut cujus natalìtia còlimus, ètiam actiònes imitèmur. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Adesto, Dòmine, supplicatiònibus nostris, quas in beàti N. Confessòris tui, solemnitàte defèrimus: ut, qui nostræ justìtiæ fidùciam non habèmus, ejus, qui tibi plàcuit, prècibus adjuvèmur. Per Dòminum.

Si fuerit Abbas, Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dòmine, beàti N. Abbàtis commèndet: ut, quod nostris mèritis non valèmus, ejus patrocìnio assequàmur. Per Dòminum.

Ad Matut., Invit. Regem Confessòrum Dòminum, * Venìte, adorèmus.
Ps. Venìte, 2.
Hymnus. Iste Confèssor, [80].

In 1. Nocturno

Ant. Beàtus vir, * qui in lege Dòmini meditàtur: volùntas ejus pèrmanet die ac nocte, et òmnia quæcùmque fàciet, semper prosperabùntur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non àbiit in consìlio impiòrum, et in via peccatòrum non stetit, * et in

càthedra pestilèntiæ non sedit:

Sed in lege Dòmini volùntas ejus, * et in lege ejus meditàbitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantàtum est secus decùrsus aquàrum, * quod fructum suum dabit in tèmpore suo:

Et fòlium ejus non dèfluet: * et òmnia quæcùmque fàciet, prosperabùntur.

Non sic ìmpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem pròjicit ventus a fàcie terræ.

Ideo non resùrgent ìmpii in judìcio: * neque peccatòres in concìlio justòrum.

Quòniam novit Dòminus viam justòrum: * et iter impiòrum perìbit.

Ant. Beàtus vir, qui in lege Dòmini meditàtur: volùntas ejus pèrmanet die ac nocte, et òmnia quæcùmque fàciet, semper prosperabùntur.

Ant. Beàtus iste Sanctus, * qui confìsus est in Dòmino, prædicàvit præcèptum Dòmini, constitùtus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuèrunt gentes, * et pòpuli meditàti sunt inània?

Astitèrunt reges terræ, et prìncipes convenèrunt in unum: * advèrsus Dòminum et advèrsus christum ejus.

Dirumpàmus vìncula eòrum: * et projiciàmus a nobis jugum ipsòrum.

Qui hàbitat in cœlis irridèbit eos: * et Dòminus subsannàbit eos.

Tunc loquètur ad eos in ira sua: * et in furòre suo conturbàbit eos.

Ego autem constitùtus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcèptum ejus.

Dòminus dixit ad me: * Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te.

Pòstula a me, et dabo tibi gentes hæreditàtem tuam, * et possessiònem tuam tèrminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea, * et tamquam vas fìgùli confrìnges eos.

Et nunc, reges, intellìgite: * erudìmini, qui judicàtis terram.

Servìte Dòmino in timòre: * et exultàte ei cum tremòre.

Apprehèndite disciplìnam, nequàndo irascàtur Dòminus, * et pereàtis de via justa.

Cum exàrserit in brevi ira ejus, * beàti omnes, qui confìdunt in eo.

Ant. Beàtus iste Sanctus qui confìsus est in Dòmino, prædicàvit præcèptum Dòmini, constitùtus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glòria mea, * tu es suscèptor meus, Dòmine: tu exàltans caput meum, et exaudìsti me de monte sancto tuo.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicàti sunt qui trìbulant me? * multi insùrgunt advèrsum me.

Multi dicunt ànimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dòmine, suscèptor meus es, * glòria mea, et exàltans caput meum.

Voce mea ad Dòminum clamàvi: * et exaudìvit me de monte sancto suo.

Ego dormìvi, et soporàtus sum: * et exurrèxi, quia Dòminus suscèpit me.

Non timèbo mìllia pòpuli circumdàntis me: * exùrge, Dòmine, salvum me fac, Deus meus.

Quòniam tu percussìsti omnes adversàntes mihi sine causa: * dentes peccatòrum contrivìsti.

Dòmini est salus: * et super pòpulum tuum benedìctio tua.

Ant. Tu es glòria mea, tu es suscèptor meus, Dòmine: tu exàltans caput meum, et exaudìsti me de monte sancto tuo.

℣. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum. ℟. Stolam glòriæ ìnduit eum.

Pater noster.

Absol. Exàudi, Dòmine.

℣. Jube, domne.

Bened. Benedictiòne perpètua.

De libro Sapièntiæ.

Lectio I. Cap. 4. b. et 5.

Justus si morte præoccupàtus fùerit, in refrigèrio erit. Senèctus enim veneràbilis est, non diutùrna, neque annòrum nùmero computàta: cani autem sunt sensus hòminis, et ætas senectùtis vita immaculàta. Placens Deo factus est dilèctus, et vivens inter peccatòres translàtus est. Raptus est ne malìtia mutàret intellèctum ejus, aut ne fìctio decìperet ànimam illìus. Fascinàtio enim nugacitàtis obscùrat bona, et inconstàntia concupiscèntiæ transvèrtit sensum sine malìtia. Consummàtus in brevi explèvit tèmpora multa: plàcita enim erat Deo ànima illìus: propter hoc properàvit edùcere illum de mèdio iniquitàtum.

℟. Euge, serve bone et fidèlis, quia in pàuca fuìsti fidèlis, supra multa te

cònstituam: *. Intra in gàudium Dòmini tui.

℣. Dòmine, quìnque talènta tradidìsti mihi, ecce àlia quìnque superlucràtus sum. Intra.

Bened. Unigènitus Dei Fìlius.

Lectio II.

Pòpuli autem vidèntes, et non intelligèntes, nec ponèntes in præcòrdiis tàlia: quòniam gràtia Dei et misericòrdia est in sanctos ejus, et respèctus in elèctos illìus. Condèmnat autem justus mòrtuus vivos ìmpios, et juvèntus celèrius consummàta longam vitam injùsti. Vidèbunt enim finem sapièntis, et non intèlligent quid cogitàverit de illo Deus, et quare munìerit illum Dòminus. Vidèbunt et contèmnent eum: illos autem Dòminus irridèbit. Et erunt post hæc decidèntes sine honòre, et in contumèlia inter mòrtuos in perpètuum: quòniam disrùmpet illos inflàtos sine voce, et commovèbit illos a fundamèntis, et usque ad suprèmum desolabùntur.

℟. Justus germinàbit sicut lìlium: * Et florèbit in ætèrnum ante Dòminum. ℣. Plantàtus in domo Dòmini, in àtriis domus Dei nostri. Et florèbit.

Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III.

Et erunt gemèntes, et memòria illòrum perìbit. Vènient in cogitatiòne peccatòrum suòrum tìmidi, et tradùcent illos ex advèrso iniquitàtes ipsòrum. Tunc stabunt justi in magna constàntia advèrsus eos qui se angustiavèrunt, et qui abstulèrunt labòres eòrum. Vidèntes turbabùntur timòre horrìbili, et mirabùntur in subitatiòne insperàtæ salùtis, dicèntes intra se, pœnitèntiam agèntes, et præ angùstia spìritus gemèntes: Hi sunt quos habùimus aliquàndo in derìsum, et in similitùdinem impropèrii. Nos insensàti vitam illòrum æstimabàmus insàniam, et finem illòrum sine honòre: ecce quòmodo computàti sunt inter fìlios Dei, et inter sanctos sors illòrum est.

℟. Iste cognòvit justìtiam, et vidit mirabìlia magna, et exoràvit Altìssimum: * et invèntus est in nùmero sanctòrum.

℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno

Ant. Invocàntem * exaudìvit Dòminus sanctum suum: Dòminus exaudìvit eum, et constìtuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocàrem, exaudìvit me Deus justìtiæ meæ: * in tribulatiòne dilatàsti mihi.

Miserère mei, * et exàudi oratiònem meam.

Fìlii hòminum, ùsquequo gravi corde? * ut quid dilìgitis vanitàtem, et quæritis mendàcium?

Et scitòte quòniam mirificàvit Dòminus sanctum suum: * Dòminus exàudiet me, cum clamàvero ad eum.

Irascìmini, et nolìte peccàre: * quæ dìcitis in còrdibus vestris, in cubìlibus vestris compungìmini.

Sacrificàte sacrifìcium justìtiæ, et speràte in Dòmino. * Multi dicunt: Quis ostèndit nobis bona?

Signàtum est super nos lumen vultus tui, Dòmine: * dedìsti lætìtiam in corde meo.

A fructu frumènti, vini, et òlei sui * multiplicàti sunt.

In pace in idìpsum * dòrmiam et requièscam:

Quòniam tu, Dòmine, singulàriter in spe * constituìsti me.

Ant. Invocàntem exaudìvit Dòminus sanctum suum, Dòminus exaudìvit eum, et constìtuit eum in pace.

Ant. Lætèntur omnes, * qui sperant in te, Dòmine: quòniam tu benedixìsti justo, scuto bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum.

Psalmus 5.

Verba mea àuribus pèrcipe, Dòmine, * intèllige clamòrum meum.

Intènde voci oratiònis meæ: * Rex meus, et Deus meus.

Quòniam ad te oràbo: * Dòmine, mane exàudies vocem meam.

Mane astàbo tibi, et vidèbo: * quòniam non Deus volens iniquitàtem tu es.

Neque habitàbit juxta te malìgnus: * neque permanèbunt injùsti ante òculos tuos.

Odìsti omnes qui operàntur iniquitàtem: perdes omnes qui loquùntur mendàcium.

Virum sànguinum et dolòsum abominàbitur Dòminus: * ego autem in multitùdine misericòrdiæ tuæ.

Introìbo in domum tuam: * adoràbo ad templum sanctum tuum in timòre tuo.

Dòmine, deduc me in justìtia tua: * propter inimìcos meos dìrige in conspèctu tuo viam meam.

Quòniam non est in ore

eòrum vèritas: * cor eòrum vanum est.

Sepùlcrum patens est guttur eòrum, linguis suis dolòse agèbant: * jùdica illos, Deus.

Dècidant a cogitatiònibus suis, secùndum multitùdinem impietàtum eòrum expèlle eos: * quòniam irritavèrunt te, Dòmine.

Et lætèntur omnes qui sperant in te: * in ætèrnum exultàbunt, et habitàbis in eis.

Et gloriabùntur in te omnes qui dìligunt nomen tuum; * quòniam tu benedìces justo.

Dòmine, ut scuto bonæ voluntàtis tuæ * coronàsti nos.

Ant. Lætèntur omnes, qui sperant in te, Dòmine: quòniam tu benedixìsti justo, scuto bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum.

Ant. Dòmine, Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra! quia glòria et honòre coronàsti sanctum tuum, et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

PSALMUS 8.

DOMINE Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Quòniam elevàta est magnificèntia tua * super cœlos.

Ex ore infàntium et lactèntium perfecìsti làudem propter inimìcos tuos, * ut dèstruas inimìcum et ultòrem.

Quòniam vidèbo cœlos tuos, òpera digitòrum tuòrum: * lunam et stellas quæ tu fundàsti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fìlius hòminis, quòniam vìsitas eum?

Minuìsti eum pàulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum: * et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Omnia subjecìsti sub pèdibus ejus, * oves et boves univèrsas, ìnsuper et pècora campi.

Vòlucres cœli et pisces maris, * qui peràmbulant sèmitas maris.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Ant. Dòmine Dòminus noster, quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra! quia glòria et honòre coronàsti sanctum tuum, et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

℣. Os justi meditàbitur sapièntiam. ℟. Et lingua ejus loquètur judìcium.

Pater noster.

Absol. Ipsìus pìetas.

℣. Jube domne.

Bened. Deus Pater omnìpotens.

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

In Or. de S. Phil. t. 3.

Lectio IV.

BEATI N. dies, cujus festivitàtem celebràmus, ad ipsìus recte factòrum enarratiònem linguam nostram evocàvit: sìquidem hòdie Beàtus iste ad tranquìllam, omnìsque perturbatiònis expèrtem vitam trànsiit: eòque navìgium àppulit, ubi deìnceps non pòterit metùere naufràgium, nec ullam ànimi perturbatiònem, aut dolòrem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni molèstia ànimi, cum Pàulus homìnibus adhuc in hac vita degèntibus lòquens, dicat: Semper gaudète, sine intermissiòne oràte?

℟. Honèstum fecit illum Dòminus, et custodìvit eum ab inimìcis, et a seductòribus tutàvit illum: * Et dedit illi claritàtem ætèrnam. ℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas, et ostèndit illi regnum Dei. Et.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio V.

QUOD si hic, ubi morbi, ubi in sectatiònes, ubi prænatùræ mortes, ubi calùmniæ, ubi invìdiæ, ubi perturbatiònes, ubi iræ, ubi cupiditàtes ubi innumeràbiles insìdiæ, ubi quotidiànæ sollicitùdines, ubi perpètua sibìque succedèntia mala sunt, innùmeros ex omni parte dolòres afferèntia, Pàulus dixit fieri posse ut semper gaudeàmus, si quis pàululum ex rerum mundanàrum flùctibus erèxerit caput, vitàmque suam recte composùerit: multo magis, postquam hinc demigravèrimus, fàcile còmpotes èrimus ejus boni, cum hæc òmnia sublàta fùerint, advèrsa valetùdo, morbi, peccàndi matèrìa, ubi non est meum ac tuum, frìgidum illud verbum, et quidquid est malòrum in vitam nostram ìnvehens, innùmeraque gignens bella.

℟. Amàvit eum Dòminus, et ornàvit eum, stolam glòriæ ìnduit eum: * Et ad portas paradìsi coronàvit eum. ℣. Induit eum Dòminus lorìcam fìdei et ornàvit eum. Et.

Bened. Ignem sui amòris.

Lectio VI.

QUAMOBREM maximòpere gràtulor hujus

Sancti felicitàti, quod quamquam translàtus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitàtem relìquit, tamen in àlteram adscrìptus est civitàtem, nempe Dei: et digrèssus ab hac Ecclèsia, ad illam pervènit, quæ est primogenitòrum descriptòrum in cœlis: ac relìctis hisce festis, trànsiit ad celebritàtem Angelòrum. Etenim quod et cìvitas sursum sit, et Ecclèsia, et celèbritas, audi Pàulum dicèntem. Accessìstis ad civitàtem Dei vivèntis, Jerùsalem cœlèstem, et Ecclèsiam primitivòrum, qui conscrìpti sunt in cœlis, et ad multòrum mìllium Angelòrum frequèntiam.

℟. Iste homo perfècit òmnia quæ locùtus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrèdere in rèquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex òmnibus gèntibus. ℣. Iste est qui contèmpsit vitam mundi, et pervènit ad cœlèstia regna. Quia. Glòria Patri. Quia.

In 3. Nocturno

Ant. Domine, * iste Sanctus habitàbit in tabernàculo tuo, operàtus est justìtiam, requièscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine, quis habitàbit in tabernàculo tuo: * aut quis requièscet in monte sancto tuo?

Qui ingrèditur sine màcula, * et operàtur justìtiam:

Qui lòquitur veritàtem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit pròximo suo malum, * et oppròbrium non accèpit advèrsus pròximos suos.

Ad nìhilum dedùctus est in conspèctu ejus malìgnus: * timèntes autem Dòminum glorìficat.

Qui jurat pròximo suo, et non dècipit, * qui pecùniam suam non dedit ad usùram, et mùnera super innocèntem non accèpit.

Qui facit hæc, * non movèbitur in ætèrnum.

Ant. Dòmine, iste Sanctus habitàbit in tabernàculo tuo, operàtus est justìtiam, requièscet in monte sancto tuo.

Ant. Vitam pètiit * a te, et tribuìsti ei, Dòmine: glòriam et magnum decòrem imposuìsti super eum: posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.

Psalmus 20.

Domine, in virtùte tua lætàbitur rex: * et super salutàre tuum exultàbit vehemènter.

Desidèrium cordis ejus tribuìsti ei: * et voluntàte labiòrum ejus non fraudàsti eum.

Quòniam prævenìsti eum in benedictiònibus dulcèdinis: * posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.

Vitam pètiit a te: * et tribuìsti ei longitùdinem dièrum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glòria ejus in salutàri tuo; * glòriam et magnum decòrem impònes super eum.

Quòniam dabis eum in benedictiònem in sæculum sæculi: * lætificàbis eum in gàudio cum vultu tuo.

Quòniam rex sperat in Dòmino: * et in misericòrdia Altìssimi non commovèbitur.

Inveniàtur manus tua òmnibus inimìcis tuis: * dèxtera tua invèniat omnes, qui te odèrunt.

Pones eos ut clìbanum ignis in tèmpore vultus tui: * Dòminus in ira sua conturbàbit eos, et devoràbit eos ignis.

Fructum eòrum de terra perdes: * et semen eòrum, a filiis hòminum.

Quòniam declinavèrunt in te mala: * cogitavèrunt consìlia, quæ non potuèrunt stabilìre.

Quòniam pones eos dorsum: * in relìquiis tuis præparàbis vultum eòrum.

Exaltàre, Dòmine, in virtùte tua: * cantàbimus et psallèmus virtùtes tuas.

Ant. Vitam pètiit a te, et tribuìsti ei, Dòmine: glòriam et magnum decòrem imposuìsti super eum: posuìsti in càpite ejus corònam de làpide pretiòso.

Ant. Hic accìpiet * benedictiònem a Dòmino, et misericòrdiam a Deo salutàri suo: quia hæc est generàtio quærèntium Dòminum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitùdo ejus: * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fundàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quærèntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus fortis et potens, Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles, * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est Rex glòriæ.

Ant. Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino, et misericòrdiam a Deo salutàri suo: quia hæc est generàtio quærèntium Dòminum.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsìus.

℟. Et non supplantabùntur gressus ejus.

Pater noster.

Absolutio. A vìnculis.

℣. Jube, domne.

Bened. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 12. e.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Sint lumbi vestri præcìncti, et lucèrnæ ardèntes in mànibus vestris. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Homilia 13. in Evang.

Sancti Evangèlii, fratres carìssimi, apèrta vobis est lèctio recitàta. Sed ne alìquibus ipsa ejus planìties alta fortàsse videàtur, eam sub brevitàte transcùrrimus, quàtenus ejus exposìtio ita nescièntibus fiat cògnita, ut tamen scièntibus non sit oneròsa. Dòminus dicit: Sint lumbi vestri præcìncti. Lumbos enim præcìngimus, cum carnis luxùriam per continèntiam coarctàmus. Sed quia minus est mala non àgere, nisi ètiam quisque stùdeat et bonis opèribus insudàre, pròtinus àdditur: Et lucèrnæ ardèntes in mànibus vestris. Lucèrnas quippe ardèntes in mànibus tenèmus, cum per bona òpera pròximis nostris lucis exèmpla monstràmus. De quibus profècto opèribus Dòminus dicit: Lùceat lux vestra coram homìnibus, ut vìdeant òpera vestra bona, et glorìficent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtùtes operàtus est, et de omni corde suo laudàvit Dòminum. * Ipse intercèdat pro peccàtis òmnium populòrum. ℣. Ecce homo sine querèla, verus Dei cultor, àbstinens se ab omni òpere malo, et pèrmanens in innocèntia sua. Ipse.

Bened. Cujus festum còlimus.

Lectio VIII.

Duo autem sunt, quæ jubèntur, et lumbos restrìngere, et lucèrnas tenère: ut et mundìtia sit castitàtis in còrpore, et lumen veritàtis in operatiòne. Redemptòri ètenim nostro unum sine àltero placère nequàquam potest: si aut is, qui bona agit, adhuc luxùriæ inquinamènta non dèserit: aut is, qui castitàte præèminet, necdum se per bona òpera exèrcet. Nec càstitas ergo magna est sine bono òpere, nec opus bonum est àliquod sine castitàte. Sed et si utrùmque àgitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supèrnam pàtriam tendat et nequàquam se a vìtiis pro mundi hujus honestàte contìneat.

℟. Sint lumbi vestri præcìncti, et lucèrnæ ardèntes in mànibus vestris: * Et vos sìmiles homìnibus expectàntibus dòminum suum, quando revertàtur a nùptiis. ℣. Vigilàte ergo, quia nescìtis, qua hora Dòminus vester ventùrus sit. Et. Glòria Patri. Et.

Bened. Ad societàtem.

Lectio IX.

Et vos sìmiles homìnibus expectàntibus dòminum suum, quando revertàtur a nùptiis: ut cum vènerit et pulsàverit, confèstim apèriant ei. Venit quippe Dòminus, cum ad judìcium pròperat: pulsat vero, cum jam per ægritùdinis molèstias esse mortem vicìnam desìgnat. Cui confèstim aperìmus, si hunc cum amòre suscìpimus. Aperìre enim jùdici pulsànti non vult, qui exìre de còrpore trèpidat: et vidère eum, quem contempsìsse se mèminit, jùdicem formìdat. Qui autem de sua spe et operatiòne secùrus est, pulsànti confèstim àperit, quia lætus jùdicem sùstinet. Et cum tempus propìnquæ mortis advènerit, de glòria retributiònis hilarèscit.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Dòmine, quinque talènta * tradidìsti mihi: ecce àlia quinque superlucràtus sum.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Euge, serve bone, *

in mòdico fidèlis, intra in gàudium Dòmini tui.

3. Fidèlis servus, * et prudens, quem constìtuit Dòminus super famìliam suam.

4. Beàtus ille servus * quem cum vènerit Dòminus ejus, et pulsàverit jànuam, invènerit vigilàntem.

5. Serve bone * et fidèlis, intra in gàudium Dòmini tui.

Capit. Eccli. 31.

Beatus vir, qui invèntus est sine màcula, et qui post aurum non àbiit, nec speràvit in pecùnia et thesàuris. Quis est hic, et laudàbimus eum? fecit enim mirabìlia in vita sua.

Hymnus

Jesu coròna cèlsior,
Et vèritas sublìmior,
Qui confitènti sèrvulo
Reddis perènne præmium.

Da supplicànti cœtui,
Hujus rogàtu, nòxii
Remissiònem crìminis,
Rumpèndo nexum vìnculi.

Anni revèrso tèmpore,
Dies refùlsit lùmine,
Quo Sanctus hic de còrpore
Migràvit inter sìdera.

Hic vana terræ gàudia,
Et luculènta prædia,
Pollùta sorde dèputans,
Ovans tenet cœlèstia.

Te, Christe Rex piìssime,
Hic confitèndo jùgiter,
Calcàvit artes dæmonum,
Sævùmque avèrni prìncipem.

Virtùte clarus et fide,
Confessiòne sèdulus,
Jejùna membra dèferens,
Dapes supèrnas òbtinet.

Proìnde te, piìssime,
Precàmur omnes sùpplices:
Nobis ut hujus gràtia
Pœnas remìttas dèbitas.

Patri perènnis glòria,
Natòque Patris ùnico,
Sanctòque sit Paràclito,
Per omne semper sæculum. Amen.

℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas.
℟. Et ostèndit illi règnum Dei.

Ad Benedictus, Ant. Euge, serve bone * et fidèlis, quia in pauca fuìsti fidèlis, supra multa te constìtuam: intra in gàudium Dòmini tui.

Oratio.

Deus, qui nos beàti N. Confessòris tui, ànnua solemnitàte lætìficas: concède propìtius; ut cujus natalìtia còlimus, ètiam actiònes imitèmur. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Adesto, Dòmine, supplicatiònibus nostris, quas in beàti N. Confessòris tui, solemnitàte defèrimus: ut qui nostræ justìtiæ fidùciam non habèmus, ejus, qui tibi plàcuit, prècibus adjuvèmur. Per Dòminum.

Si fuerit Abbas.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus, Dòmine, beàti N. Abbàtis commèndet: ut quod nostris mèritis non valèmus, ejus patrocìnio assequàmur. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Beàtus vir, ut supra [92].

℟. br. Amàvit eum Dòminus: * Et ornàvit eum. Amàvit. ℣. Stolam glòriæ ìnduit eum. Et ornàvit. Gloria. Amàvit. ℣. Os justi meditàbitur sapièntiam. ℟. Et lingua ejus loquètur judìcium.

AD SEXTAM

Capit. Eccli. 39.

Justus cor suum tràdidit ad vigilàndum dilùculo ad Dòminum, qui fecit illum, et in conspèctu Altìssimi deprecàbitur.

℟. br. Os justi * Meditàbitur sapièntiam. Os. ℣. Et lingua ejus loquètur judìcium. Meditàbitur. Glòria Patri. Os. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsìus. ℟. Et non supplantabùntur gressus ejus.

AD NONAM

Capit. Sap. 10. b.

Justum dedùxit Dòminus per vias rectas, et ostèndit illi regnum Dei, et dedit illi scièntiam sanctòrum: honestàvit illum in labòribus, et complèvit labòres illìus.

℟. br. Lex Dei ejus * in corde ipsìus. Lex. ℣. Et non supplantabùntur gressus ejus. In. Glòria Patri. Lex. ℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas. ℟. Et ostèndit illi regnum Dei.

IN II. VESPERIS

Ant. Dòmine, cum reliquis de Laudibus, [91]; Psalmi, Capit. et Hymnus ut in I. Vesperis.

℣. Justum dedùxit Dòminus per vias rectas.
℟. Et ostèndit illi regnum Dei.

Ad Magnif. Ant. Hic vir * despìciens mundum, et terrèna triùmphans, divìtias cœlo còndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plur. Conf. non Pont. Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

II. ALIÆ LECTIONES PRO CONF. NON PONT.

In 1. Nocturno

De Libro Ecclesiàstici.

Lectio I. Cap. 31.

BEATUS vir, qui invèntus est sine màcula, et qui post aurum non àbiit, nec speràvit in pecùnia et thesàuris. Quis est hic, et laudàbimus eum? fecit enim mirabìlia in vita sua. Qui probàtus est in illo, et perfèctus est, erit illi glòria ætèrna: qui pòtuit trànsgredi, et non est transgrèssus: fàcere mala, et non fecit: ìdeo stabilìta sunt bona illìus in Dòmino, et eleemòsynas illìus enarràbit omnis Ecclèsia sanctòrum.

℟. Euge serve, [83].

Lectio II.

Cap. 32, c. et 33.

QUI timet Dòminum, excìpiet doctrìnam ejus: et qui vigilàverint ad illum, invènient benedictiònem. Qui quærit legem, replèbitur ab ea: et qui insidiòse agit, scandalizàbitur in ea. Qui timent Dòminum, invènient judìcium justum, et justìtias quasi lumen accèndent. Qui credit Deo, attèndit mandàtis: et qui confìdit in illo, non minoràbitur. Timènti Dòminum non occùrrent mala, sed in tentatiòne Deus illum conservàbit, et liberàbit a malis. Sàpiens non odit mandàta et justìtias, et non illidètur quasi in procèlla navis. Homo sensàtus credit legi Dei, et lex illi fidèlis.

℟. Justus, [84].

Lectio III. Cap. 34 b.

SPIRITUS timèntium Deum quæritur, et in respèctu illìus benedicètur. Spes enim illòrum in salvàntem illos, et òculi Dei in diligèntes se. Qui timet Dòminum nihil trepidàbit, et non pavèbit: quòniam ipse est spes ejus. Timèntis Dòminum beàta est ànima ejus. Ad quem rèspicit, et quis est fortitùdo ejus? Oculi Dòmini super timèntes eum, protèctor potèntiæ, firmamèntum virtùtis, tègimen ardòris, et umbràculum meridiàni, deprecàtio offensiònis, et adjutòrium casus, exàltans ànimam, et illùminans òculos, dans sanitàtem, et vitam, et benedictiònem.

℟. Iste cognòvit, [84].

In 2. Nocturno

Ex Libro Moràlium sancti Gregòrii Papæ.

Lectio IV.

L. 10. c. 16. in c 12. Job.

DERIDETUR justi simplìcitas. Hujus mundi sapièntia est, cor machinatiònibus tègere, sensum verbis velàre; quæ falsa sunt, vera ostèndere, quæ vera sunt, falsa demonstràre. Hæc nimìrum prudèntia usu a juvènibus scitur, hæc a pùeris prètio dìscitur: hanc qui sciunt, cèteros despicièndo supèrbiunt: hanc qui nèsciunt, subiècti et tìmidi in àliis miràntur: quia ab eis hæc èadem duplicitàtis inìquitas, nòmine palliàta, dilìgitur, dum mentis pervèrsitas, urbànitas vocàtur. Hæc sibi obsequèntibus præcipit honòrum cùlmina quærere, adèpta temporàlis glòriæ vanitàte gaudère, irrogàta ab àliis mala multiplìcius rèddere: cum vires sùppetunt, nullis resistèntibus cèdere: cum virtùtis possibìlitas deest, quidquid explère per malìtiam non valent, hoc in pacìfica bonitàte simulàre.

℟. Honèstum fecit, [87].

Lectio V.

AT contra, sapièntia justòrum est, nil per ostensiònem fingere, sensum verbis aperìre, vera ut sunt dilìgere, falsa devitàre; bona gratis exhibère, mala libèntius toleràre, quam fàcere; nullam injùriæ ultiònem quærere, pro veritàte contumèliam lucrum putàre. Sed hæc justòrum simplìcitas deridètur, quia ab hujus mundi sapièntibus, puritàtis virtus fatùitas crèditur. Omne enim quod innocènter àgitur, ab eis procul dùbio stultum putàtur: et quidquid in òpere vèritas àpprobat, carnàli sapièntiæ fàtuum sonat. Quid namque stùltius vidètur mundo, quam mentem verbis ostèndere, nil càllida machinatiòne simulàre, nullas injùriis contumèlias rèddere, pro maledicèntibus oràre, paupertàtem quærere, possèssa relìnquere, rapiènti non resìstere, percutiènti àlteram maxìllam præbère?

℟. Amàvit eum, [87].

Lectio VI.

Cap. 17. post init.

LAMPAS contèmpta apud cogitatiònes dìvitum. Sæpe contìngit, ut elèctus quisque, qui ad ætèrnam felicitàtem dùcitur, contìnua hic adversitàte deprimàtur: non hunc rerum abundàntia fùlciat, non dignitàtum glòria honoràbilem ostèndat, nulla ei obsequèntium frequèntia sùppetat, nulla hunc humànis òculis vèstium pompa compònat: a cunctis vero despicàbilis cèrnitur, et hujus mundi gràtia indìgnus æ-

stimàtur: sed tamen ante occùlti jùdicis òculos virtùtibus èmicat, vitæ mèritis corùscat: honoràri mètuit, dèspici non rèfugit: corpus continèntia àfficit, sola in ànimo dilectiòne pinguèscit: mentem semper ad patièntiam præparat, et erèctus pro justìtia, de percèptis contumèliis exùltat: afflìctis ex corde compàtitur, de bonòrum prosperitàtibus quasi de pròpriis lætàtur, sacri verbi pàbula in mente sollìcitus rùminat, et inquisìtus quòdlibet èloqui duplìciter ignòrat. ℟. Iste homo, [88].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 12. d.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Nolìte timère, pusìllus grex, quia complàcuit Patri vestro dare vobis regnum. Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Lib 4. c. 54. in Luc. 12.

Pusillum gregem electòrum, vel ob comparatiònem majòris nùmeri reprobòrum, vel pòtius ob humilitàtis devotiònem nòminat: quia vidèlicet Ecclèsiam suam quantàlibet numerositàte jam dilatàtam, tamen usque ad finem mundi humilitàte vult crèscere, et ad promìssum regnum humilitàte pervenìre. Ideòque ejus labòres blande consolàtus, quam regnum Dei tantum quærere præcipit, eìdem regnum a Patre dandum complàcita benignitàte promìttit. ℟. Iste est qui, [90.]

Lectio VIII.

Vendite quæ possidètis et date eleemòsynam. Nolìte, inquit, timère, ne, propter regnum Dei militàntibus, hujus vitæ necessària desint: quin ètiam possèssa propter eleemòsynam vèndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dòmino suis òmnibus spretis, nihilòminus post hæc, labòre mànuum, unde et victum transìgere, et eleemòsynam dare queat, operàtur. Unde gloriàtur Apòstolus, dicens: Argèntum et aurum, aut vestem nullìus concupìvi: ipsi scitis, quòniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravèrunt manus istæ. Omnia ostèndi vobis, quòniam sic laboràntes opòrtet suscìpere infìrmos. ℟. Sint lumbi, [91].

Lectio IX.

Facite vobis sàcculos, qui non veteràscunt: eleemòsynas vidèlicet operàndo, quarum merces in ætèrnum màneat. Ubi non hoc præcèptum esse putàndum est, ut nil pecùniæ reservètur a sanctis, vel suis scìlicet, vel pàuperum ùsibus suggerèndæ: cum et ipse Dòminus, cui ministràbant Angeli, tamen ad informàndam Ecclèsiam suam lòculos habuìsse legàtur, et a fidèlibus oblàta consèrvans, et suòrum necessitàtibus, aliìsque indigèntibus trìbuens; sed ne Deo propter ista serviàtur, et ob inòpiæ timòrem justìtia deseràtur.

Te Deum laudàmus, 19.

PRO ABBATIBUS

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 19. d.

In illo tèmpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relìquimus òmnia, et secùti sumus te: quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

Homilìa S. Hierònymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. c. 19.

Grandis fidùcia! Petrus piscàtor erat, dives non fùerat, cibos manu et arte quærèbat, et tamen lòquitur confidènter: Relìquimus òmnia. Et quia non sùfficit tantum relìnquere, jungit quod perfèctum est: Et secùti sumus te. Fècimus quod jussìsti: quid ìgitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis: quod vos qui secùti estis me, in regeneratiòne, cum sèderit Fìlius hòminis in sede majestàtis suæ, sedèbitis et vos super sedes duòdecim judicàntes duòdecim tribus Israel. Non dixit: Qui reliquìstis òmnia: hoc enim et Crates fecit philòsophus, et multi àlii divìtias contempsèrunt; sed: Qui secùti estis me: quod pròprie Apostolòrum est, atque credèntium. ℟. Iste est, [90].

Lectio VIII.

In regeneratiòne, cum sèderit Fìlius hòminis in sede majestàtis suæ [quando et mòrtui de corruptiòne resùrgent incorrùpti] sedèbitis et vos in sòliis judicàntium, condemnàntes duòdecim tribus Israel: quia vobis credèntibus, illi crèdere noluèrunt. Et omnis qui relìquerit domum, vel fratres, aut soròres, aut patrem, aut matrem, aut uxòrem, aut fìlios, aut agros propter nomen meum, cèntuplum accìpiet, et vitam ætèrnam possi-

dèbit. Locus iste cum illa sentèntia còngruit, in qua Salvàtor lòquitur: Non veni pacem mìttere, sed glàdium. Veni enim separàre hòminem a patre suo, et matrem a fìlia, et nurum a socru; et inimìci hòminis domèstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiònem Evangèlii, omnes affèctus contèmpserint, atque divìtias et sæculi voluptàtes, isti cèntuplum recìpient, et vitam ætèrnam possidèbunt.

℟. Sint lumbi, [91].

Lectio IX.

Ex occasiòne hujus sentèntiæ quidam introdùcunt mille annos post resurrectiònem, dicèntes, tunc nobis cèntuplum òmnium rerum, quas dimìsimus, et vitam ætèrnam esse reddèndam: non intelligèntes quod, si in cèteris digna sit repromìssio, in uxòribus appàreat turpitùdo: ut qui unam pro Dòmino dimìserit, centum recìpiat in futùro. Sensus ergo iste est: Qui carnàlia pro Salvatòre dimìserit, spirituàlia recìpiet: quæ comparatiòne et mèrito sui ita erunt, quasi si parvo nùmero centenàrius nùmerus comparètur.

Te Deum laudàmus, 19.

II. ALIA HOMILIA

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 11. d.

In illo tèmpore: Respòndens Jesus dixit: Confìteor tibi, Pater, Dòmine cœli et terræ, quia abscondìsti hæc a sapièntibus et prudèntibus, et revelàsti ea pàrvulis. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 10. de Verb. Dom.

Venite ad me omnes qui laboràtis. Quare enim omnes laboràmus, nisi quia sumus hòmines mortàles, fràgiles, infìrmi, lùtea vasa portàntes, quæ fàciunt ìnvicem angùstias? Sed si angustiàntur vasa carnis, dilatèntur spàtia caritàtis. Quid ergo dicit, Venìte ad me omnes qui laboràtis, nisi ut non laborètis? Dènique promìssio ejus in promptu est, quòniam laboràntes vocàvit. Quærent forte, qua mercède vocàti sunt. Et ego vos, inquit, refìciam. Tòllite jugum meum super vos, et dìscite a me, non mundum fabricàre, non cuncta visibìlia et invisibìlia creàre, non in ipso mundo mirabìlia fàcere, et mòrtuos suscitàre; sed: Quòniam mitis sum, et hùmilis corde.

℟. Iste est, [90].

Lectio VIII.

Magnus esse vis? a mìnimo ìncipe. Cògitas magnam fàbricam constrùere celsitùdinis? de fundamènto prius cògita humilitàtis. Et quantam quisque vult, et dispònit super impònere molem ædifìcii, quanto erit majus ædifìcium, tanto àltius fodit fundamèntum. Et fàbrica quidem cum constrùitur, in supèrna consùrgit: qui autem fodit fundamèntum, ad ima deprìmitur. Ergo et fàbrica ante celsitùdinem humiliàtur, et fastìgium post humiliatiònem erìgitur.

℟. Sint lumbi, [91].

Lectio IX.

Quod est fastìgium construèndæ fàbricæ, quam molìmur? quo perventùrum est cacùmen ædifìcii? Cito dico: Usque ad conspèctum Dei. Vidètis quam excèlsum est, quanta res est conspìcere Deum. Qui desìderat, et quod dico, et quod àudit, intèlligit. Promìttitur nobis conspèctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidèntem vidère. Nam qui colunt falsos deos, fàcile illos vident, sed eos vident, qui òculos habent, et non vident. Nobis autem promìttitur vìsio Dei vivèntis, et vidèntis.

Te Deum laudàmus, 19.

III. ALIA HOMILIA

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 19. d.

In illo tèmpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relìquimus òmnia, et secùti sumus te: quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

De Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

In Nat. S. Benedicti.

Duo sunt òrdines electòrum in judìcio futùri: unus judicàntium cum Dòmino, de quibus hoc loco mèmorat, qui reliquèrunt òmnia et secùti sunt illum; àlius judicandòrum a Dòmino, qui non quidem òmnia sua pàriter reliquèrunt, sed de his tamen, quæ habèbant, quotidiànas dare eleemòsynas Christi paupèribus curàbant: unde et auditùri sunt in judìcio: Venìte, benedìcti Patris mei, possidète præparàtum vobis regnum a constitutiòne mundi. Esurìvi enim, et dedìstis mihi manducàre: sitìvi, et dedìstis mihi bìbere.

℟. Iste est, [90].

Lectio viii.

SED et reprobòrum duos ibi futùros òrdines, Dòmino narrànte, comperìmus: unum eòrum, qui fìdei christiànæ mystèriis initiàti, òpera fìdei exercère contèmnunt, quibus in judìcio testàtur: Discèdite a me, maledìcti, in ignem ætèrnum, qui præparàtus est diàbolo, et àngelis ejus: esurìvi enim, et non dedìstis mihi manducàre. Alterum eòrum, qui fidem et mystèria Christi vel numquam suscepère, vel suscèptam per apostasìam deseruère: de quibus dicit: Qui autem non credit, jam judicàtus est: quia non credit in nòmine unigèniti Fìlii Dei.

℟. Sint lumbi, [91].

Lectio ix.

VERUM his cum timòre et pavòre dèbito paulìsper commemoràtis, ad lætìssima pòtius Dòmini et Salvatòris nostri promìssa convertàmus audìtum. Videàmus quæ tantæ gràtia pietàtis, non ætèrnæ tantùmmodo vitæ præmia suis sequàcibus, sed et præsèntis mùnera pollicètur exìmia. Et omnis, inquit, qui relìquerit domum, vel fratres, aut soròres, aut patrem, aut matrem, aut uxòrem, aut fìlios, aut agros, propter nomen meum, cèntuplum accìpiet, et vitam ætèrnam possidèbit. Qui enim terrènis affèctibus sive possessiònibus pro Christi discipulàtu renuntiàverit, quo plus in ejus amòrem profècerit, eo plures invèniet, qui se intèrno suscìpere affèctu, et suis gàudeant sustentàre substàntiis.

Te Deum laudàmus, 19.

COMMUNE VIRGINUM

IN I. VESPERIS

Antiphona.

HÆC est virgo sàpiens * et una de nùmero prudèntum.

Psalmus 109.

DIXIT Dòminus Dòmino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimìcos tuos * scabèllum pedum tuòrum.

Virgam virtùtis tuæ emìttet Dòminus ex Sion: * dominàre in mèdio inimicòrum tuòrum.

Tecum princìpium in die virtùtis tuæ in splendòribus sanctòrum: * ex ùtero ante lucìferum gènui te.

Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech.

Dòminus a dextris tuis, * confrègit in die iræ suæ reges.

Judicàbit in natiònibus, implèbit ruìnas: * conquassàbit càpita in terra multòrum.

De torrènte in via bibet: * proptèrea exaltàbit caput.

Ant. Hæc est virgo sàpiens, et una de nùmero prudèntum.

Ant. Hæc est virgo sàpiens, * quam Dòminus vigilàntem invènit.

Psalmus 112.

LAUDATE, pùeri, Dòminum: * laudàte nomen Dòmini.

Sit nomen Dòmini benedìctum: * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occàsum, * laudàbile nomen Dòmini.

Excèlsus super omnes gentes Dòminus, * et super cœlos glòria ejus.

Quis sicut Dòminus Deus noster, qui in altis hàbitat, * et humìlia rèspicit in cœlo et in terra?

Sùscitans a terra ìnopem, * et de stèrcore èrigens pàuperem.

Ut còllocet eum cum princìpibus, * cum princìpibus pòpuli sui.

Qui habitàre facit stèrilem in domo, * matrem filiòrum lætàntem.

Ant. Hæc est virgo sàpiens, quam Dòminus vigilàntem invènit.

Ant. Hæc est quæ nescìvit * torum in delìcto: habèbit fructum in respectiòne animàrum sanctàrum.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dòmini ìbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in àtriis tuis, Jerùsalem.

Jerùsalem, quæ ædificàtur ut cìvitas: * cujus participàtio ejus in idìpsum.

Illuc enim ascendèrunt tribus, tribus Dòmini: * testimònium Israel ad confitèndum nòmini Dòmini.

Quia illic sedèrunt sedes in judìcio, * sedes super domum David.

Rogàte quæ ad pacem sunt Jerùsalem: * et abundàntia diligèntibus te.

Fiat pax in virtùte tua: * et abundàntia in tùrribus tuis.

Propter fratres meos, et pròximos meos, * loquèbar pacem de te.

Propter domum Dòmi-

ni Dei nostri, * quæsìvi bona tibi.

Ant. Hæc est quæ nescìvit torum in delìcto: habèbit fructum in respectiòne animàrum sanctàrum.

Ant. Veni, elècta mea, * et ponam in te thronum meum, allelùja.

PSALMUS 126.

NISI Dòminus ædificàverit domum, * in vanum laboravèrunt qui ædìficant eam.

Nisi Dòminus custodìerit civitàtem, * frustra vìgilat qui custòdit eam.

Vanum est vobis ante lucem sùrgere: * sùrgite postquam sedèritis, qui manducàtis panem dolòris.

Cum dèderit dilèctis suis somnum: * ecce hærèditas Dòmini, fìlii: merces, fructus ventris.

Sicut sagìttæ in manu potèntis: * ita fìlii excussòrum.

Beàtus vir qui implèvit desidèrium suum ex ipsis: * non confundètur cum loquètur inimìcis suis in porta.

Ant. Veni, elècta mea, et ponam in te thronum meum, allelùja.

Ant. Ista est speciòsa * inter fìlias Jerùsalem.

PSALMUS 147.

LAUDA, Jerùsalem, Dòminum: * làuda Deum tuum, Sion.

Quòniam confortàvit seras portàrum tuàrum: * benedìxit fìliis tuis in te.

Qui pòsuit fines tuos pacem: * et àdipe fruménti sàtiat te.

Qui emìttit elòquium suum terræ: * velòciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nèbulam sicut cìnerem spargit.

Mittit crystàllum suam sicut buccèllas: * ante fàciem frìgoris ejus quis sustinèbit?

Emìttet verbum suum, et liquefàciet ea: * flabit spìritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annùntiat verbum suum Jacob: * justìtias et judìcia sua Israel.

Non fecit tàliter omni natiòni: * et judìcia sua non manifestàvit eis.

Ant. Ista est speciòsa inter fìlias Jerùsalem.

Capit. 2. Cor. 10. d.

FRATRES, Qui gloriàtur, in Dòmino gloriètur. Non enim qui seìpsum commèndat, ille probàtus est; sed quem Deus commèndat.

HYMNUS.

JESU, coròna Vìrginum
Quem Mater illa còncipit,
Quæ sola Virgo pàrturit,
Hæc vota clemens àccipe.

Qui pergis inter lìlia,
Septus chorèis Vìrginum,
Sponsus decòrus glòria,
Sponsìsque reddens præmia.

Quocùmque tendis, vìrgines,
Sequùntur, atque làudibus
Post te canèntes cùrsitant,
Hymnòsque dulces pèrsonant.

Te deprecàmur sùpplices,
Nostris ut addas sènsibus
Nescìre prorsus òmnia
Corruptiònis vùlnera.

Virtus, honor, laus, glòria,
Deo Patri cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Spècie tua et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède et regna.

Ad Magnificat, Ant. Veni, sponsa Christi, * àccipe corònam, quam tibi Dòminus præparàvit in ætèrnum.

Oratio.

DEUS, qui inter cætera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius; ut, qui beàtæ N., Vìrginis et Màrtyris tuæ, natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

Alia Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dòmine, beàta N., Virgo et Martyr, implòret, quæ tibi grata semper èxtitit et mèrito castitàtis, et tuæ professiòne virtùtis. Per Dòminum.

Pro Virgine non Mart.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutàris noster: ut, sicut de beàtæ N., Vìrginis tuæ festivitàte gaudèmus; ita piæ devotiònis erudiàmur affèctu. Per Dòminum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus, Ant. Prudèntes vìrgines, * aptàte vestras làmpades: Ecce Sponsus venit, exìte òbviam ei.

℣. Adducèntur Regi vìrgines post eam. ℟. Pròximæ ejus afferèntur tibi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dòmine Deus noster: sanctàrum Vìrginum et Màrtyrum tuàrum N. et

℟. palmas incessàbili devotiòne veneràri: ut, quas digna mente non pòssumus celebràre, humìlibus saltem frequentèmus obsèquiis. Per Dòminum.

AD MATUTINUM

Invit. Regem Vìrginum Dòminum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Pro Virgine Martyre.

HYMNUS

Virginis Proles, Opifèxque Matris,
Virgo quem gessit, peperìtque Virgo;
Vìrginis partos cànimus decòra
Morte triùmphos.
Hæc enim palmæ dùplicis beàta
Sorte, dum gestit fràgilem domàre
Còrporis sexum, dòmuit cruèntum
Cæde tyrànnum.
Unde nec mortem, nec amìca mortis
Mille pœnàrum gènera expavèscens,
Sànguine effùso mèruit serènum
Scàndere cœlum.
Hujus oràtu, Deus alme, nobis
Dèbitas pœnas scèlerum remìtte:
Ut tibi puro resonèmus almum
Pèctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriùsque virtus
Spìritus semper, Deus unus, omni
Tèmporis ævo.
Amen.

Pro Martyre tantum.

HYMNUS

Virginis Proles, Opifèxque Matris,
Virgo quem gessit, peperìtque Virgo,
Vìrginis festum cànimus beàtæ,
Accipe votum.
Hujus oràtu, Deus alme, nobis
Dèbitas pœnas scèlerum remìtte:
Ut tibi puro resonèmus almum
Pèctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi, compar utriùsque virtus,
Spìritus semper, Deus unus, omni
Tèmporis ævo.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. O quam pulcra * est casta generàtio cum claritàte!

PSALMUS 8.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Quòniam elevàta est magnificèntia tua, * super cœlos.

Ex ore infàntium et lactèntium perfecìsti làudem propter inimìcos tuos * ut dèstruas inimìcum et ultòrem.

Quòniam vidèbo cœlos tuos, òpera digitòrum tuòrum: * lunam et stellas quæ tu fundàsti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fìlius hòminis, quòniam vìsitas eum?

Minuìsti eum pàulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum: * et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Omnia subjecìsti sub pèdibus ejus, * oves et boves univèrsas, ìnsuper et pècora campi.

Vòlucres cœli et pisces maris, * qui peràmbulant sèmitas maris.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Ant. O quam pulcra est casta generàtio cum claritàte!

Ant. Ante torum * hujus vìrginis frequentàte nobis dùlcia càntica dràmatis.

Pro non Virgine, Ant. Læva ejus * sub càpite meo, et dèxtera illìus amplexàbitur me.

PSALMUS 18.

Cœli enàrrant glòriam Dei, * et òpera mànuum ejus annùntiat firmamèntum.

Dies diei erùctat verbum, * et nox nocti ìndicat scièntiam.

Non sunt loquèlæ neque sermònes, * quorum non audiàntur voces eòrum.

In omnem terram exìvit sonus eòrum; * et in fines orbis terræ verba eòrum.

In sole pòsuit tabernàculum suum: * et ipse tamquam sponsus procèdens de thàlamo suo.

Exultàvit ut gigas ad currèndam viam: * a summo cœlo egrèssio ejus.

Et occùrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscòndat a calòre ejus.

Lex Dòmini immaculàta convèrtens ànimas: * testimònium Dòmini fidèle, sapièntiam præstans pàrvulis.

Justìtiæ Dòmini rectæ, lætificàntes corda; * præcèptum Dòmini lùcidum illùminans òculos.

Timor Dòmini sanctus, pèrmanens in sæculum sæculi: * judìcia Dòmini vera, justificàta in semetìpsa.

Desiderabìlia super aurum et làpidem pretiòsum

multum: * et dulciòra super mel et favum.

Etenim servus tuus custòdit ea: * in custodièndis illis retribùtio multa.

Delìcta quis intèlligit? ab occùltis meis munda me: * et ab aliènis parce servo tuo.

Si mei non fùerint dominàti, tunc immaculàtus ero: * et emundàbor a delìcto màximo.

Et erunt ut complàceant elòquia oris mei: * et meditàtio cordis mei in conspèctu tuo semper.

Dòmine, adjùtor meus, * et redèmptor meus.

Ant. Ante torum hujus vìrginis frequentàte nobis dùlcia càntica dràmatis.

Pro non Virgine, Ant. Læva ejus sub càpite meo, et dèxtera illìus amplexàbitur me.

Ant. Revèrtere, * revèrtere, Sunamìtis; revèrtere, revèrtere, ut intueàmur te.

Psalmus 23.

Dòmini est terra, et plenitùdo ejus: * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fundàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quærèntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras: et elevàmini, portæ æternàles: * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus fortis et potens: Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes, vestras: et elevàmini, portæ æternàles: * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est Rex glòriæ.

Ant. Revèrtere, revèrtere, Sunamìtis: revèrtere, revèrtere, ut intueàmur te.

℣. Spècie tua et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède, et regna.

Pater noster.

Absol. Exàudi.

℣. Jube, domne.

Bened. Benedictiòne perpètua.

De Epìstola prima beàti Pàuli Apòstoli ad Corìnthios.

Lectio i. Cap. 7. e.

De virgìnibus præcèptum Dòmini non hàbeo; consìlium autem do, tamquam misericòrdiam consecùtus a Dòmino, ut sim fidèlis. Exìstimo ergo hoc bonum esse propter instàntem necessitàtem, quòniam bonum est hòmini sic esse. Alligàtus es uxòri? noli quærere solutiònem. Solùtus es ab uxòre? noli quærere uxòrem. Si autem accèperis uxòrem, non peccàsti. Et si nùpserit virgo, non peccàvit. Tribulatiònem tamen carnis habèbunt hujùsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ìtaque dico, fratres: Tempus breve est: rèliquum est, ut et qui habent uxòres, tamquam non habèntes sint: et qui flent, tamquam non flentes; et qui gàudent, tamquam non gaudèntes: et qui emunt, tamquam non possidèntes: et qui utùntur hoc mundo, tamquam non utàntur: prætterit enim figùra hùjus mundi.

Pro Martyre, ℟. Veni, sponsa Christi, àccipe corònam, quam tibi Dòminus præparàvit in ætèrnum: pro cujus amòre sànguinem tuum fudìsti: * Et cum Angelis in paradìsum introìsti. ℣. Veni, elècta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupìvit Rex spèciem tuam. Et.

Pro non Martyre, ℟. Veni, elècta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia cuncupìvit Rex spèciem tuam. ℣. Spècie tua et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède, et regna. Quia.

Bened. Unigènitus Dei Fìlius.

Lectio ii.

Volo autem vos sine sollicitùdine esse. Qui sine uxòre est, sollìcitus est quæ Dòmini sunt, quòmodo plàceat Deo. Qui autem cum uxòre est, sollìcitus est quæ sunt mundi, quòmodo plàceat uxòri, et divìsus est. Et mùlier innùpta, et virgo cògitat quæ Dòmini sunt: ut sit sancta còrpore, et spìritu. Quæ autem nupta est, cògitat quæ sunt mundi, quòmodo plàceat viro. Porro hoc ad utilitàtem vestram dico: non ut làqueum vobis injìciam, sed ad id, quod honèstum est, et quod facultàtem præbeat sine impedimènto Dòminum obsecràndi.

℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis: * Proptèrea

benedìxit te Deus in ætèrnum. ℣. Spècie tua et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède, et regna. Proptèrea.

Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III.

Si quis autem turpem se vidèri exìstimat super vìrgine sua, quod sit superadùlta, et ita opòrtet fìeri: quod vult fàciat: non peccat si nubat. Nam qui stàtuit in corde suo firmus, non habens necessitàtem, potestàtem autem habens suæ voluntàtis, et hoc judicàvit in corde suo, servàre vìrginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimònio jungit vìrginem suam, bene facit: et qui non jungit mèlius facit. Mùlier alligàta est legi quanto tèmpore vir ejus vivit. Quod si dormìerit vir ejus, liberàta est: cui vult nubat: tantum in Dòmino. Beàtior autem erit si sic permànserit, secùndum meum consìlium: puto autem quod et ego Spìritum Dei hàbeam.

℟. Spècie tua et pulcritùdine tua, * Intènde, pròspere procède et regna. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis, proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Intènde. Glòria Patri. Intènde.

In 2. Nocturno.

Ant. Spècie tua * et pulcritùdine tua, intènde, pròspere procède et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego òpera mea regi.

Lingua mea càlamus scribæ, * velòciter scribèntis.

Speciòsus forma præ fìliis hòminum, diffùsa est gràtia in làbiis tuis: * proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Accìngere glàdio tuo super femur tuum, * potentìssime.

Spècie tua et pulcritùdine tua * intènde, pròspere procède, et regna.

Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua.

Sagìttæ tuæ acùtæ, pòpuli sub te cadent: * in corda inimicòrum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiònis, virga regni tui.

Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * proptèrea unxit te Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ præ consòrtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et càsia a vestimèntis tuis, a dòmibus ebùrneis: * ex quibus delectavèrunt te

fìliæ regum in honòre tuo.

Astitit regìna a dextris tuis in vestìtu deauràto, * circùmdata varietàte.

Audi, fìlia, et vide, et inclìna aurem tuam: * et oblivìscere pòpulum tuum, et domum patris tui.

Et concupìscet rex decòrem tuum: * quòniam ipse est Dòminus Deus tuus, et adoràbunt eum.

Et fìliæ Tyri in munèribus * vultum tuum deprecabùntur, omnes dìvites plebis.

Omnis glòria ejus fìliæ Regis ab intus, * in fìmbriis àureis circumamìcta varietàtibus.

Adducèntur regi vìrgines post eam: * pròximæ ejus afferèntur tibi.

Afferèntur in lætìtia et exultatiòne: * adducèntur in templum regis.

Pro pàtribus tuis nati sunt tibi fìlii: * constìtues eos prìncipes super omnem terram.

Mèmores erunt nòminis tui, * in omni generatiòne et generatiònem.

Proptèrea pòpuli confitebùntur tibi in ætèrnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Spècie tua et pulcritùdine tua, intènde, pròspere procède et regna.

Ant. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo: Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Psalmus 45.

Deus noster refùgium et virtus: * adjùtor in tribulatiònibus, quæ invenèrunt nos nimis.

Proptèrea non timèbimus, dum turbàbitur terra: * et transferèntur montes in cor maris.

Sonuèrunt, et turbàtæ sunt aquæ eòrum: * conturbàti sunt montes in fortitùdine ejus.

Flùminis ìmpetus lætìficat civitàtem Dei: * sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Deus in mèdio ejus, non commovèbitur: * adjuvàbit eam Deus mane dilùculo.

Conturbàtæ sunt gentes et inclinàta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Venìte, et vidète òpera Dòmini, quæ pòsuit prodìgia super terram: * àuferens bella usque ad finem tèrræ.

Arcum cònteret, et confrìnget arma: * et scuta combùret igni.

Vacàte, et vidète, quòniam ego sum Deus: * exaltàbor in gèntibus, et exaltàbor in terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvàbit eam Deus vultu suo: Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Ant. Aquæ multæ *non potuèrunt extìnguere caritàtem.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dòminus et laudàbilis nimis: * in civitàte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundàtur exultatiòne univèrsæ terræ mons Sion, * làtera Aquilònis, cìvitas Regis magni.

Deus in dòmibus ejus cognoscètur, * cum suscìpiet eam.

Quòniam ecce reges terræ congregàti sunt: * convenèrunt in unum.

Ipsi vidèntes sic admiràti sunt, conturbàti sunt, commoti sunt: * tremor apprehèndit eos.

Ibi dolòres ut parturièntis * in spìritu vehemènti cònteres naves Tharsis.

Sicut audìvimus, sic vìdimus, in civitàte Dòmini virtùtum, in civitàte Dei nostri: * Deus fundàvit eam in ætèrnum.

Suscèpimus, Deus, misericòrdiam tuam, * in mèdio templi tui.

Secùndum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justìtia plena est dèxtera tua.

Lætètur mons Sion, et exùltent fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine.

Circùmdate Sion, et complectìmini eam: * narràte in tùrribus ejus.

Pònite corda vestra in virtùte ejus; * et distribùite domos ejus, ut enarrètis in progènie àltera.

Quòniam hic est Deus, Deus noster in ætèrnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Aquæ multæ non potuèrunt extìnguere caritàtem.

℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Pater noster.

Absol. Ipsìus pìetas.

℣. Jube, domne.

Bened. Deus Pater omnìpotens.

Sermo sancti Ambròsii Epìscopi.

L. 1. de Virg. circa init.

Lectio IV.

QUONIAM hodie natàlis est Vìrginis, invìtat nunc integritàtis amor, ut àliquid de virginitàte dicàmus: ne vèluti trànsitu quodam præstrìcta videàtur, quæ principàlis est virtus. Non enim ìdeo laudàbilis virgìnitas, quia in martyribus reperìtur: sed quia ipsa màrtyres fàciat. Quis autem humàno eam possit ingènio comprehèndere, quam nec natùra suis inclùsit lègibus? aut quis naturàli voce complècti, quod supra usum natùræ sit? E cœlo accersìvit, quod imitarètur in terris. Nec immèrito vivèndi sibi usum quæsìvit e cœlo, quæ sponsum sibi invènit in cœlo.

℟. Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * Et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua. ℣. Spècie tua et pulcritùdine tua, intènde, pròspere procède, et regna. Et.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio V.

HÆC nubes, àera, Angelos sìderaque transgrèdiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invènit, et toto hausit pèctore. Nam quis tantum, cum invènerit, relìnquat boni? Unguèntum enim exinanìtum est nomen tuum: proptèrea adolescèntulæ dilexèrunt te, et attraxèrunt te. Postrèmo, non meum est illud, quòniam quæ non nubunt, neque nubèntur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo mirètur, si Angelis comparèntur, quæ Angelòrum Dòmino copulàntur.

℟. Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * Proptèrea unxit te, Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ. ℣. Propter veritàtem et mansuetùdinem, et justìtiam. Proptèrea.

Bened. Ignem.

Lectio VI.

QUIS ìgitur neget hanc vitam fluxìsse de cœlo, quam non fàcile invenìmus in terris, nisi postquam Deus in hæc terrèni còrporis membra descèndit? Tunc in ùtero Virgo concèpit, et Verbum caro factum est, ut caro fìeret Deus. Dicet àliquis: Sed ètiam Elìas nullìus corpòrei còitus fuìsse permìxtus cupiditàtibus invenìtur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum, ìdeo cum Dòmino appàret in glòria, ìdeo Domìnici ventùrus est præcùrsor advèntus.

℟. Afferèntur Regi vìrgines post eam, pròximæ ejus * Afferèntur tibi in lætìtia et exultatiòne.

℣. Spècie tua et pulcritùdine tua, intènde,

pròspere procède, et regna. Afferèntur. Glòria Patri. Afferèntur.

In 3. Nocturno

Ant Nigra sum, * sed formòsa, fìliæ Jerùsalem: ìdeo dilèxit me Rex, et introdùxit me in cubìculum suum.

Psalmus 95.

CANTATE Dòmino cànticum novum: * cantàte Dòmino, omnis terra.

Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus: * annuntiàte de die in diem salutàre ejus.

Annuntiàte inter gentes glòriam ejus, * in òmnibus pòpulis mirabìlia ejus.

Quòniam magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * terrìbilis est super omnes deos.

Quòniam omnes dii gentium dæmònia: * Dòminus autem cœlos fecit.

Confèssio, et pulcritùdo in conspèctu ejus: * sanctimònia, et magnificèntia in sanctificatiòne ejus.

Affèrte Dòmino, pàtriæ gentium, affèrte Dòmino glòriam et honòrem: * affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus.

Tòllite hòstias, et introìte in àtria ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.

Commoveàtur a fàcie ejus univèrsa terra: * dìcite in gèntibus quia Dòminus regnàvit.

Etenim corrèxit orbem terræ, qui non commovèbitur: * judicàbit pòpulos in æquitàte.

Lætèntur cœli, et exùltet terra; commoveàtur mare, et plenitùdo ejus: * gaudèbunt campi et òmnia quæ in eis sunt.

Tunc exultàbunt òmnia ligna silvàrum a fàcie Dòmini, quia venit: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terræ in æquitàte, * et pòpulos in veritàte sua.

Ant. Nigra sum, sed formòsa, fìliæ Jerùsalem: ideo dilèxit me Rex, et introdùxit me in cubìculum suum.

Ant. Trahe me post te, * in odòrem currèmus unguentòrum tuòrum: òleum effùsum nomen tuum.

Psalmus 96.

DOMINUS regnàvit, exùltet terra: * lætèntur ìnsulæ multæ.

Nubes, et calìgo in circùitu ejus: * justìtia, et judìcium corrèctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcèdet, * et inflammàbit in circùitu inimìcos ejus.

Illuxèrunt fùlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commòta est terra.

Montes sicut cera fluxèrunt a fàcie Dòmini: * a fàcie Dòmini omnis terra.

Annuntiavèrunt cœli justìtiam ejus: * et vidèrunt omnes pòpuli glòriam ejus.

Confundàntur omnes qui adòrant sculptìlia: * et qui gloriàntur in simulàcris suis.

Adoràte eum, omnes àngeli ejus: * audìvit, et lætàta est Sion.

Et exultavèrunt fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine:

Quòniam tu Dòminus altìssimus super omnem terram: * nimis exaltàtus es super omnes deos.

Qui dilìgitis Dòminum odìte malum: * custòdit Dòminus ànimas sanctòrum suòrum, de manu peccatòris liberàbit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætìtia.

Lætàmini, justi, in Dòmino: * et confitèmini memòriæ sanctificatiònis ejus.

Ant. Trahe me post te, in odòrem currèmus unguentòrum tuòrum: òleum effùsum nomen tuum.

Ant. Veni, sponsa Christi, * àccipe corònam, quam tibi Dòminus præparàvit in ætèrnum.

Psalmus 97.

CANTATE Dòmino cànticum novum: * quia mirabìlia fecit.

Salvàvit sibi dèxtera ejus, * et bràchium sanctum ejus.

Notum fecit Dòminus salutàre suum: * in conspèctu gèntium revelàvit justìtiam suam.

Recordàtus est misericòrdiæ suæ, * et veritàtis suæ dòmui Israel.

Vidèrunt omnes tèrmini terræ * salutàre Dei nostri.

Jubilàte Deo, omnis terra: * cantàte, et exultàte, et psàllite.

Psàllite Dòmino in cìthara, in cìthara et voce psalmi: * in tubis ductìlibus, et voce tubæ còrneæ.

Jubilàte in conspèctu regis Dòmini: * moveàtur mare, et plenitùdo ejus: orbis terràrum. et qui hàbitant in eo.

Flùmina plaudent manu, simul montes exultàbunt a conspèctu Dòmini: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terràrum in justìtia, * et pòpulos in æquitàte.

Ant. Veni, sponsa Chri-

sti, àccipe corònam, quam tibi Dòminus præparàvit in ætèrnum.

℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

Pater noster.

Absolutio. A vìnculis.

℣. Jube, domne.

Bened. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 25.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis paràbolam hanc: Sìmile erit regnum cœlòrum decem virgìnibus, quæ accipièntes làmpades suas, exièrunt òbviam sponso et sponsæ. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Hom. 12. in Evang.

Sæpe vos, fratres carìssimi, admòneo prava òpera fùgere, mundi hujus inquinamènta devitàre: sed hodièrna sancti Evangèlii lectiòne compèllor dìcere, ut et bona quæ àgitis, cum magna cautèla teneàtis, ne per hoc, quod a vobis rectum gèritur favor aut gràtia humàna requiràtur: ne appetìtus laudis subrèpat, et quod foris ostènditur, intus a mercède vacuètur. Ecce enim Redemptòris voce decem vìrgines, et omnes dicùntur vìrgines, et tamen intra beatitùdinis jànuam non omnes sunt recèptæ: quia eàrum quædam, dum de virginitàte sua glòriam foris èxpetunt, in vasis suis òleum habère noluèrunt.

℟. Hæc est virgo sàpiens, quam Dòminus vigilàntem invènit, quæ accèptis lampàdibus, sumpsit secum òleum: * Et veniènte Dòmino, introìvit cum eo ad nùptias.

℣. Mèdia nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exìte òbviam ei. Et.

Bened. Cujus, vel Quarum festum còlimus.

Lectio VIII.

Sed prius quærèndum nobis est, quid sit regnum cœlòrum, aut cur decem virgìnibus comparètur, quæ ètiam vìrgines prudèntes et fàtuæ dicàntur. Dum enim cœlòrum regnum constat, quia reprobòrum nullus ingrèditur, ètiam fàtuis virgìnibus cur sìmile esse perhibètur? Sed scièndum nobis est, quod sæpe in sacro elòquio regnum cœlòrum præsèntis tèmporis Ecclèsia dìcitur. De quo àlio in loco Dòminus dicit: Mittet Fìlius hòminis Angelos suos, et còlligent de regno ejus òmnia scàndala. Neque enim in illo

regno beatitùdinis, in quo pax summa est, invenìri scàndala pòterunt, quæ colligàntur.

℟. Mèdia nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exìte òbviam ei.

℣. Prudèntes vìrgines, aptàte vestras làmpades. Ecce. Glòria Patri. Ecce.

Bened. Ad societàtem.

Lectio IX.

In quinque autem còrporis sènsibus unusquìsque subsìstit. Geminàtus autem quinàrius denàrium pèrficit. Et quia ex utròque sexu fidèlium multitùdo collìgitur, sancta Ecclèsia decem virgìnibus sìmilis esse denuntiàtur. In qua, quia mali cum bonis, et rèprobi cum elèctis admìxti sunt, recte sìmilis virgìnibus prudèntibus et fàtuis esse perhibètur. Sunt namque plerìque continèntes, qui ab appetìtu se exteriòri custòdiunt, et spe ad interiòra rapiùntur, carnem màcerant, et toto desidèrio ad supèrnam pàtriam anhèlant, ætèrna præmia èxpetunt, pro labòribus suis recìpere laudes humànas nolunt. Hi nimìrum glòriam suam non in ore hòminum ponunt, sed intra conscièntiam còntegunt. Et sunt plerìque, qui corpus per abstinèntiam afflìgunt, sed de ipsa sua abstinèntia humànos favòres èxpetunt.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas Ant.

1. Hæc est virgo sàpiens, * et una de nùmero prudèntum.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Hæc est virgo sàpiens, * quam Dòminus vigilàntem invènit.

3. Hæc est quæ nescìvit * torum in delìcto: habèbit fructum in respectiòne animàrum sanctàrum.

4. Veni, elècta mea, * et ponam in te thronum meum, allelùja.

5. Ista est speciòsa * inter fìlias Jerùsalem.

Capit. 2. Cor. 10. d.

Fratres, Qui gloriàtur, in Dòmino gloriètur. Non enim qui seìpsum commèndat, ille probàtus est: sed quem Deus commèndat.

Hymnus

Jesu, coròna Vìrginum,
Quem Mater illa còncipit,
Quæ sola Virgo pàrturit,
Hæc vota clemens àccipe.
Qui pergis inter lìlia,
Septus chorèis Vìrginum,
Sponsus decòrus glòria,

Sponsìsque reddens præmia.
Quocùmque tendis, Vìrgines
Sequùntur, atque làudibus
Post te canèntes cùrsitant,
Hymnòsque dulces pèrsonant.
Te deprecàmur sùpplices,
Nostris ut addas sènsibus
Nescìre prorsus òmnia
Corruptiònis vùlnera.
Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri cum Fìlio.
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Bened. Ant. Sìmile est regnum cœlòrum * hòmini negotiatòri quærènti bonas margarìtas; invènta una pretiòsa, dedit òmnia sua, et comparàvit eam.

Oratio.

Deus, qui inter cætera potèntiæ tuæ miràcula, ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulisti: concède propìtius, ut, qui beàtæ N., Vìrginis et Màrtyris tuæ, natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Indulgentiam nobis, quæsumus Dòmine, beata N., Virgo et Martyr, implòret: quæ tibi grata semper èxtitit et mèrito castitàtis, et tuæ professiòne virtùtis. Per Dòminum.

Pro Virgine non Martyre.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutàris noster: ut sicut de beàtæ N., Vìrginis tuæ, festivitàte gaudèmus, ita piæ devotiònis erudiàmur affèctu. Per Dòminum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus, Ant. Prudèntes vìrgines, * aptàte vestras làmpades: ecce sponsus venit, exìte òbviam ei.

℣. Adducèntur Regi vìrgines post eam. ℟. Pròximæ ejus afferèntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine Deus noster, sanctàrum Vìrginum, et Màrtyrum tuàrum, N. et N., palmas incessàbili devotiòne veneràri: ut, quas digna mente non pòssumus celebràre, humìlibus saltem frequentèmus obsèquiis. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Capitulum. Fratres, Qui, [115].

℟. br. Spècie tua * Et pulcritùdine tua. Spècie. ℣. Intènde, pròspere procède et regna. Et. Glòria Patri. Spècie. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

AD SEXTAM

Capit. 2. Cor. 11.

Æmulor enim vos Dei æmulatiòne. Despòndi enim vos uni viro vìrginem castam exhibère Christo.

℟. br. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo. Adjuvàbit. ℣. Deus in mèdio ejus; non commovèbitur. Deus. Glòria Patri. Adjuvàbit. ℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD NONAM

Capit. Eccli. 51. b.

Domine Deus meus exaltàsti super terram habitatiònem meam, et pro morte defluènte deprecàta sum. Invocàvi Dòminum Patrem Dòmini mei, ut non derelìnquat me in die tribulatiònis meæ, et in tèmpore superbòrum sine adjutòrio.

Si fuerit Virgo, et non Martyr, dicitur sequens Capitulum. Sap. 4.

O quam pulcra est casta generàtio cum claritàte! immortàlis est enim memòria illìus: quòniam apud Deum nota est, et apud hòmines.

℟. br. Elègit eam Deus, * Et præelègit eam. Elègit. ℣. In tabernàculo suo habitàre facit eam. Et. Glòria Patri. Elègit. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

IN II. VESPERIS

Ant., Psalmi, Capit. et Hymnus ut in I. Vesperis, [100].

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Magnif., Ant. Veni, sponsa Christi, * àccipe corònam, quam tibi Dòminus præparàvit in ætèrnum.

II. ALIÆ LECTIONES

PRO VIRGINIBUS

Pro Virgine et Martyre, ac pro Martyre tantum, Lect. I. Nocturni leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiàstici.

Lectio I. Cap. 51.

Confitebor tibi, Dòmine Rex, et collaudà-

bo te, Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo: quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne, a làqueo lìnguæ inìquæ, et a làbiis operàntium mendàcium, et in conspèctu astàntium factus es mihi adjùtor. Et liberàsti me secùndum multitùdinem misericòrdiæ nòminis tui a rugièntibus, præparàtis ad escam, de mànibus quærèntium ànimam meam, et de portis tribulatiònum quæ circumdedèrunt me, a pressùra flammæ quæ circùmdedit me, et in mèdio ignis non sum æstuàta, de altitùdine ventris ìnferi, et a lìngua coinquinàta, et a verbo mendàcii, a rege inìquo, et a lìngua injùsta.

℟. Veni, sponsa. [107].

Lectio II.

Laudabit usque ad mortem ànima mea Dòminum, et vita mea appropìnquans erat in infèrno deòrsum. Circumdedèrunt me ùndique, et non erat, qui adjuvàret. Respìciens eram ad adjutòrium hòminum, et non erat. Memoràta sum misericòrdiæ tuæ, Dòmine, et operatiònis tuæ, quæ à sæculo sunt; quòniam èruis sustinèntes te, Dòmine, et lìberas eos de mànibus gèntium.

℟. Diffùsa est. [107].

Lectio III.

Exaltasti super terram habitatiònem meam, et pro morte defluènte deprecàta sum. Invocàvi Dòminum patrem Dòmini mei, ut non derelìnquat me in die tribulatiònis meæ, et in tèmpore superbòrum sine adjutòrio. Laudàbo nomen tuum assìdue, et collaudàbo illud in confessiòne, et exaudìta est oràtio mea. Et liberàsti me de perditiòne, et eripuìsti me de tèmpore inìquo. Proptèrea confitèbor et laudem dicam tibi, et benedìcam nòmini Dòmini.

℟. Spècie tua. [108].

In 2. Nocturno

Ex libro sancti Cypriàni, Epìscopi et Màrtyris, de disciplìna et hàbitu vìrginum.

Lectio IV. Cap. 2.

Nunc nobis ad vìrgines sermo est, quarum quo sublìmior glòria est, major et cura est. Flos est ille ecclesiàstici gèrminis, decus atque ornamèntum gràtiæ spiritàlis, læta ìndoles, laudis et honòris opus ìntegrum atque incorrùptum, Dei imàgo respòndens ad sanctimòniam Dòmini, illùstrior pòrtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis làrgiter floret Ecclèsiæ matris gloriòsa fœcùnditas: quantòque plus copiòsa virgìnitas nùmero suo addit, tanto plus gàudium matris augèscit. Ad has lòquimur, has adhortàmur affectiòne pòtius quam potestàte: non quod extrèmi, et mìnimi, et humilitàtis nostræ àdmodum cònscii, àliquid ad censùram licèntiæ vindicèmus, sed quod ad sollicitùdinem magis cauti, plus de diàboli infestatiòne timeàmus.

℟. Propter veritàtem, [111].

Lectio V.

Neque inànis hæc càutio est, et vana formìdo, quæ ad salùtis viam cònsulit, quæ Domìnica et vitàlia præcèpta custòdit, ut quæ se Christo dicàverint, et a carnàli concupiscèntia recedèntes, tam carne, quam mente se Deo vòverint, consùmment opus suum magno præmio destinàtum: nec ornàri jam, aut placère cuìquam, nisi Dòmino suo, stùdeant, a quo et mercèdem virginitàtis expèctant, dicènte ipso: Non omnes càpiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadònes, qui ex ùtero matris sic nati sunt: et sunt spadònes, qui coàcti sunt ab homìnibus: et sunt spadònes, qui seìpsos castravèrunt propter regnum cœlòrum.

℟. Dilexìsti justìtiam, [111].

Lectio VI.

Denuo quoque per hanc Angeli vocem continèntiæ munus ostènditur, virgìnitas prædicàtur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavèrunt: vìrgines enim permansèrunt: hi sunt qui sequùntur Agnum quocùmque ìerit. Neque enim tantum màsculis continèntiæ gràtiam Dòminus repromìttit, et fèminas prǽterit: sed quòniam fèmina viri pòrtio est, et ex eo sumpta atque formàta est, in Scriptùris fere òmnibus ad protoplàstum Deus lòquitur, quia sunt duo in carne una, et in màsculo simul significàtur et fèmina. Quod si Christum continèntia sèquitur, et regno Dei virgìnitas destinàtur: quid est illis cum terrèno cultu, et cum ornamèntis, quibus dum homìnibus placère gèstiunt, Deum offèndunt?

℟. Afferèntur Regi, [111].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Accessèrunt ad Jesum Pharisæi tentàntes eum, et dicèntes: Si licet hòmini dimìttere uxòrem suam, quacùmque ex causa? Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 63. in Matth.

Dominus noster, quia ad virginitàtem hortàri grave esse videbàtur, a necessitàte legis de non solvèndo matrimònio, eos ad cupiditàtem illìus tràhere studet. Deìnde, ut eam esse possìbilem ostèndat, sic inquit: Sunt eunùchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homìnibus eunùchi facti sunt, et sunt qui seìpsos castravèrunt propter regnum cœlòrum. Quibus verbis latènter eos ad eligèndam virginitàtem indùcit, dum eam virtùtem esse possìbilem àstruit.

℞. Hæc est virgo, [114].

Lectio VIII.

Id autem hoc fere modo confìrmat; Cògita tecum, si aut a natùra talis esses, aut ab homìnibus eam injùriam passus, quid fàceres, cum et ejùsmodi voluptàte carères, et nullam carèndo mercèdem consequerèris? Gràtias ìgitur nunc Deo agas, quod cum mercède atque corònis idem sùstines, quod illi sine corònis ac præmio tòlerant: immo vero non idem, sed multo lèvius, tum quia spe erìgeris, et conscièntia recte facti, tum quia non ita ingèntibus concupiscèntiæ flùctibus jactàris.

℞. Mèdia nocte. [115].

Lectio IX.

Cum ergo de illis eunùchis dìxerit, qui nisi ètiam ipsi mente se contìneant, frustra et inutìliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cœlòrum consequàntur, se còntinent, subjùnxit rursus, dicens: Qui potest càpere càpiat: ut alacriòres effìciat eo ipso, quod grave esse opus ostèndit, et ineffàbili benignitàte sua nòluit eam rem intra necessitàtem legis conclùdere: idque dicèndo, adhuc magis possìbilem esse demònstrat, ut voluntàtis stùdium plus augeàtur.

Te Deum laudàmus, 19.

COMMUNE

SANCTÆ MARTYRIS TANTUM ET NEC VIRGINIS NEC MARTYRIS

IN I. VESPERIS

Ant. de Laud., Ps. Dixit Dòminus, cum rèliquis de Com. Virginum, [100].

Pro Martyre tantum.

Capit. Eccli 51.

Confitebor tibi, Dòmine Rex, et collaudàbo te Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo: quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. Prov. 31. b.

Mulierem fortem quis invèniet? procul et de ùltimis fìnibus prètium ejus. Confìdit in ea cor viri sui, et spòliis non indigèbit.

HYMNUS

Fortem virìli pèctore
Laudèmus omnes fèminam
Quæ sanctitàtis glòria
Ubìque fulget ìnclyta.

Hæc sancto amòre sàucia,
Dum mundi amòrem nòxium
Horrèscit, ad cœlèstia
Iter perègit àrduum.

Carnem domans jejùniis,
Dulcìque mentem pàbulo
Oratiònis nùtriens,
Cœli potìtur gàudiis.

Rex Christe, virtus fòrtium,
Qui magna solus èfficis,
Hujus precàtu, quæsumus,
Audi benìgnus sùpplices.

Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum Amen.

℣. Spècie tua et pulcritùdine tua. ℞. Intènde, pròspere procède et regna.

Ad Magnif. Ant. Sìmile est regnum cœlòrum * hòmini negotiatòri quærènti bonas margarìtas: invènta una pretiòsa, dedit òmnia sua, et compàravit eam.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cætera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius; ut, qui beàtæ N., Màr-

tyris tuæ, natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dòmine Deus noster, sanctàrum Màrtyrum tuàrum N. et N., palmas incessàbili devotiòne veneràri: ut quas digna mente non pòssumus celebràre, humìlibus saltem frequentèmus obsèquiis. Per Dòminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutàris noster: ut, sicut de beàtæ N. festivitàte gaudèmus, ita piæ devotiònis erudiàmur affèctu. Per Dòminum.

Ad Matut., Invit. Laudèmus Deum nostrum, * In confessiòne beàtæ N. Ps. Venìte, 2.

Hymnus

Hujus oràtu, Deus alme, nobis
Dèbitas pœnas scèlerum remìtte,
Ut tibi puro resonèmus almum
Pèctore carmen.
Sit decus Patri genitæque Proli,
Et tibi, compar utriùsque virtus,
Spìritus semper, Deus unus, omni
Tèmporis ævo
Amen.

Ant., Psalmi et ℣℣. Nocturnorum ut in Communi Virginum, [100].

Lectiones I. Nocturni pro Martyre tantum leguntur ut supra. Confitèbor, [117].

Pro nec Virg. nec Mart. ut sequuntur.

De Paràbolis Salomònis.

Lectio i. Cap. 31. b.

Mulierem fortem quis invèniet? procul, et de ùltimis fìnibus prètium ejus. Confìdit in ea cor viri sui, et spòliis non indigèbit. Reddet ei bonum, et non malum, òmnibus dièbus vitæ suæ. Quæsìvit lanam et linum, et operàta est consìlio manuum suàrum. Facta est quasi navis institòris, de longe portans panem suum. Et de nocte surrèxit, dedìtque prædam domèsticis suis, et cibària ancìllis suis. Consideràvit agrum, et emit eum: de fructu mànuum suàrum plantàvit vìneam. Accìnxit fortitùdine lumbos suos, et roboràvit bràchium suum.

℟. Veni, elècta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupìvit Rex spèciem tuam. ℣. Spècie tua et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède et regna. Quia.

Lectio ii.

Gustavit et vidit quia bona est negotiàtio ejus: non extinguètur in nocte lucèrna ejus. Manum suam misit ad fòrtia, et dìgiti ejus apprehendèrunt fusum. Manum suam apèruit ìnopi, et palmas suas extèndit ad pàuperem. Non timèbit dòmui suæ a frigòribus nivis: omnes enim domèstici ejus vestìti sunt duplìcibus. Stragulàtam vestem fecit sibi: byssus et pùrpura indumèntum ejus. Nòbilis in portis vir ejus, quando sèderit cum senatòribus terræ. Sìndonem fecit, et vèndidit, et cìngulum tràdidit Chananæo.

℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis: * Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. ℣. Spècie tua et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède et regna. Proptèrea.

Lectio iii.

Fortitudo et decor indumèntum ejus, et ridèbit in die novìssimo. Os suum apèruit sapièntiæ, et lex clemèntiæ in lingua ejus. Consideràvit sèmitas domus suæ, et panem otiòsa non comèdit. Surrexèrunt fìlii ejus, et beatìssimam prædicavèrunt: vir ejus, et laudàvit eam. Multæ fìliæ congregavèrunt divìtias; tu supergrèssa es univèrsas. Fallax gràtia, et vana est pulcritùdo: mùlier timens Dòminum, ipsa laudàbitur. Date ei de fructu mànuum suàrum: et laudent eam in portis òpera ejus.

℟. Spècie tua et pulcritùdine tua, * Intènde, pròspere procède et regna. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis, proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Intènde. Glòria Patri. Intènde.

In 2. Nocturno

Ex libro sancti Ambròsii Epìscopi de Vìduis.

Lectio iv. Prope fin.

Agrum hunc Ecclèsiæ fèrtilem cerno, nunc integritàtis flore vernàntem, nunc viduitàtis gravitàte pollèntem, nunc ètiam conjùgii frùctibus redundàntem. Nam etsi divèrsi, unìus tamen agri fructus sunt: nec tanta hortòrum lìlia, quantæ arìstæ sègetum, mèssium spicæ, compluriùmque spàtia campòrum recipièndis aptàntur semìnibus, quam rèdditis novà-

les frùctibus feriàntur. Bona ergo viduitas, quæ tòties Apostòlico judìcio prædicàtur. Hæc enim magìstra fìdei, magìstra est castitàtis.

℟. Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * Et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua.

℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua, intènde, pròspere procède, et regna. Et.

Lectio v.

Unde et illi qui deòrum suòrum adultèria et probra veneràntur, cœlibàtus et viduitàtis statuère pœnas, ut æmuli crìminum mulctàrent stùdia virtùtum, spècie quidem, qua fæcunditàtem quærerent, sed stùdio, quo propòsitum castitàtis abolèrent. Nam confèctis et miles stipèndiis arma depònit, et relìcto offìcio quod gerèbat, ad pròpria veterànus rura dimìttitur, ut et ipse exèrcitæ labòribus vitæ rèquiem consequàtur, et àlios spes futùræ quiètis subeùndis fàciat opèribus promptiòres. Agrìcola quoque matùrior torquèndam àliis stivam commìttit, et juvenìli gravàtus òpere providèntiam curæ senìlis explòrat: vitem facìlius tondère, quam prèmere, ut juvenescèntem luxùriam rèprimat, et adolescèntem lascìviam falce succìdat: parcòrum quamdam pàrtuum castitàtem docens ètiam in vìtibus expetèndam.

℟. Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * Proptèrea unxit te, Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ.

℣. Propter veritàtem et mansuetùdinem, et justìtiam. Proptèrea.

Lectio vi.

Similis huic vìdua, velut emèritis veteràna stipèndiis castitàtis, etsi conjùgii arma depònat, domus tamen totìus pacem gubèrnat: et si vehèndis onèribus otiòsa, maritàndis tamen juniòribus pròvida, ubi cultus utìlior, ubi fructus ubèrior sit, quarum còpulam aptiòrem senìli gravitàte dispònit. Itaque si maturiòribus quam juniòribus commìttitur ager, cur putes utiliòrem nuptam esse quam vìduam? Quod si persecutòres fìdei, persecutòres fuèrunt ètiam viduitàtis: ùtique fidem sequèntibus viduìtas non pro supplìcio fugiènda est, sed tenènda pro præmio.

℟. Fallax gràtia, et vana est pulcritùdo: * Mùlier timens Deum, ipsa laudàbitur. ℣. Date ei de fructu mànuum suàrum, et laudent eam in portis òpera ejus. Mùlier. Glòria Patri. Mùlier.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 13. f.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis paràbolam hanc: Sìmile est regnum cœlòrum thesàuro abscòndito in agro. Et rèliqua.

Homilìa sancti Gregòrii Papæ.

Hom. 11. in Evang.

Cœlorum regnum, fratres carìssimi, idcìrco terrènis rebus sìmile dìcitur, ut ex his quæ ànimus novit, surgat ad incògnita quæ non novit: quàtenus exèmplo visibìlium se ad invisibìlia ràpiat, et per ea, quæ usu dìdicit, quasi confricàtus incalèscat: ut per hoc, quod scit notum dilìgere, discat et incògnita amàre. Ecce enim regnum cœlòrum thesàuro abscòndito in agro comparàtur: quem qui ìnvenit homo, abscòndit, et præ gàudio illìus vadit, et vendit univèrsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Os suum apèruit sapièntiæ, et lex clemèntiæ in lingua ejus: consideràvit sèmitas domus suæ, * Et panem otiòsa non comèdit. ℣. Gustàvit et vidit quia bona est negotiàtio ejus: non extinguètur in nocte lucèrna ejus. Et.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notàndum est, quod invèntus thesàurus abscònditur, ut servètur: quia stùdium cœlèstis desidèrii a malìgnis spirìtibus custodìre non sùfficit, qui hoc ab humànis làudibus non abscòndit. In præsènti ètenim vita quasi in via sumus, qua ad pàtriam pèrgimus. Malìgni autem spìritus iter nostrum quasi quidam latrùnculi òbsident. Deprædàri ergo desìderat, qui thesàurum pùblice portat in via. Hoc autem dico, non ut pròximi òpera nostra bona non vìdeant, cum scriptum sit: Vìdeant òpera vestra bona, et glorìficent Patrem vestrum qui in cœlis est: sed ut per hoc, quod àgimus, laudes extèrius non quæràmus. Sic autem sit opus in pùblico, quàtenus intèntio màneat in occùlto: ut et de bono òpere pròximis præbeàmus exèmplum, et tamen per intentiònem, qua Deo soli placère quærimus semper optèmus secrètum.

℟. Regnum mundi, et omnem ornàtum sæculi

contèmpsi propter amòrem Dòmini mei Jesu Christi: * Quem vidi, quem amàvi, in quem crèdidi, quem dilèxi. ℣. Eructàvit cor meum verbum bonum: dico ego òpera mea Regi. Quem. Glòria Patri. Quem.

Lectio IX.

THESAURUS autem cœlèste est desidèrium: ager vero, in quo thesàurus abscònditur disciplìna stùdii cœlèstis. Quem profècto agrum, vènditis òmnibus, còmparat, qui voluptàtibus carnis renùntians, cuncta sua terrèna desidèria per disciplìnæ cœlèstis custòdiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandìtur, lìbeat: nihil, quod carnàlem vitam trucìdat, spìritus perhorrèscat.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. Dum esset Rex * in accùbitu suo, nardus mea dedit odòrem suavitàtis.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis. 20.

2. In odòrem * unguentòrum tuòrum cùrrimus, adolescèntulæ dilexèrunt te nimis.

3. Jam hiems trànsiit, * imber àbiit, et recèssit: surge, amìca mea, et veni.

4. Veni, elècta mea, * et ponam in te thronum meum, allelùja.

5. Ista est speciòsa * inter fìlias Jerùsalem.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. Eccli. 51.

CONFITEBOR tibi, Dòmine Rex, et collaudàbo te Deum salvatòrem meum. Confitèbor nòmini tuo: quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi, et liberàsti corpus meum a perditiòne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum Prov. 31. b.

MULIEREM fortem quis invèniet? procul, et de ùltimis fìnibus prètium ejus. Confìdit in ea cor viri sui, et spòliis non indigèbit.

HYMNUS

FORTEM virìli pèctore
Laudèmus omnes fèminam,
Quæ sanctitàtis glòria
Ubìque fulget ìnclyta.
Hæc sancto amòre sàucia,
Dum mundi amòrem nòxium
Horrèscit, ad cœlèstia
Iter perègit àrduum.
Carnem domans jejùniis,
Dulcìque mentem pàbulo
Oratiònis nùtriens,
Cœli potìtur gàudiis.
Rex Christe, virtus fòrtium,
Qui magna solus èfficis,

Hujus precàtu, quæsumus,
Audi benìgnus sùpplices.
Deo Patri sit glòria,
Ejùsque soli Fìlio,
Cum Spìritu Paràclito,
Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Bened. Ant. Date ei * de fructu mànuum suàrum, et laudent eam in portis òpera ejus.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

DEUS, qui inter cætera potèntiæ tuæ miràcula ètiam in sexu fràgili victòriam martyrii contulìsti: concède propìtius; ut, qui beàtæ N., Màrtyris tuæ natalìtia còlimus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dñum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dòmine Deus noster, sanctàrum Màrtyrum tuàrum, N. et N. palmas in cessàbili devotiòne veneràri: ut, quas digna mente non pòssumus celebràre, humìlibus saltem frequentèmus obsèquiis. Per Dòminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

EXAUDI nos, Deus salutàris noster: ut, sicut de beàtæ N. festivitàte gaudèmus, ita piæ devotiònis erudiàmur affèctu. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Pro Martyre tantum.

Capit. Confitèbor, [126].

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. Mulierem, [126].

℟. br. Spècie tua * Et pulcritùdine tua. Spècie. ℣. Intènde, pròspere procède, et regna. Et. Glòria Patri. Spècie. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

AD SEXTAM

Pro Martyre tantum.

Capitulum Eccli. 51.

LIBERASTI me secùndum multitùdinem misericòrdiæ nòminis tui a rugièntibus præparàtis ad escam, de mànibus quærèntium ànimam meam, et de multis tribulatiònibus quæ circumdedèrunt me.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum Prov. 31. c.

MANUM suam apèruit ìnopi, et palmas suas extèndit ad pàuperem. Non timèbit dòmui suæ a frigòribus nivis.

℟. br. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo. Adjuvàbit. ℣. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur. Deus. Glòria Patri. Adju-

vàbit. ℣. Elègit eam Deus et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD NONAM

Pro Martyre tantum.
Capitulum Eccli. 51.

Laudabit usque ad mortem ànima mea Dòminum, quòniam èruis sustinèntes te, et lìberas eos de manu angùstiæ, Dòmine Deus noster.

Pro nec Virg. nec Mart.
Capitulum Prov. 31. d.

Multæ fìliæ congregavèrunt divìtias: tu supergrèssa es univèrsas. Fallax gràtia et vana est, pulcritùdo; mùlier timens Dòminum ipsa laudàbitur.

℟. br. Elègit eam Deus, * Et præelègit eam. Elègit. ℣. In tabernàculo suo habitàre facit eam. Et. Glòria Patri. Elègit. ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

IN II. VESPERIS

Ant., Psalmi, Capit. et Hymnus in I. Vesp. [121].

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Magnificat, Ant. Manum suam * apèruit ìnopi, et palmas suas extèndit ad pàuperem, et panem otiòsa non comèdit.

Si fuerint plures non Vìrgines, idem fit Officium, [121].

II. ALIÆ LECTIONES
PRO MARTYRE TANTUM

In 2. Nocturno

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis.

Lectio iv.

Ego màxime commemoratiònes dìligo Màrtyrum, dìligo et amplèctor: atque omnes quidem, sed tum præcìpue, cum mulìerum certàmina proponùntur. Quanto enim infìrmius est vas, tanto major est gràtia, tanto illùstrius est tropæum, tanto insìgnior est victòria, non ob imbecillitàtem sexus athletàrum, sed quod per ea, quibus vìcerat inimìcus, nunc ètiam vincàtur.

℟. Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam: * Et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua. ℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua, intènde, pròspere procède, et regna. Et.

Lectio v.

Per mulìerem vicit, per mulìerem superàtus est. Hoc illìus àntea telum

erat: hoc illìus nunc cædis factum est instrumèntum, hoc vas appàruit insuperàbile. Peccàvit illa prior, et mòrtua est: ista mòrtua est, ne peccàret. Illa tum fùtilis promìssi spe inflàta, Dei leges violàvit: hæc vitam præsèntem contèmpsit, ne fidem in suum benefactòrem ejuràret. Quam ìgitur deìnceps speràre pòterunt excusatiònem viri, si molles sint, et ignàvi? quam vero vèniam, cum fòrtiter ac virìliter se gerant mulìeres, cum àdeo se genelròse ad certàmina pietàtis accìngant?

℟. Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * Proptèrea unxit te Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ. ℣. Propter veritàtem et mansuetùdinem, et justìtiam. Proptèrea.

Lectio vi.

Fuit illi corpus imbecìllum, et obnòxius sexus injùriæ: verùmtamen òmnium horum imbecillitàtem advèniens gràtia occultàvit. Nihil enim est, nihil plane potèntius est eo, qui magno cum stùdio Dei timòrem hàbeat in mente defìxum, sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis bèstias, quamvis àliud quidvis minèntur hostes, òmnia nullo negòtio contèmnit: quod ùtique Beàta ista ètiam fecit.

℟. Fallax gràtia, et vana est pulcritùdo: * Mùlier timens Deum, ipsa laudàbitur. ℣. Date ei de fructu mànuum suàrum, et laudent eam in portis òpera ejus. Mùlier. Glòria Patri. Mùlier.

COMMUNE

DEDICATIONIS ECCLESIÆ

IN I. VESPERIS

Ant. de Laud.; Psalmi de Dom., et loco ult., Ps. Lauda Jerùsalem, 162.

Capitulum. Apoc. 21.

Vidi civitàtem sanctam Jerùsalem novam descendèntem de cœlo a Deo, paràtam sicut sponsam ornàtam viro suo.

Hymnus

Cœlestis Urbs Jerùsalem,
Beàta pacis vìsio,
Quæ celsa de vivèntibus
Saxis ad astra tòlleris,
Sponsæque ritu cìngeris

Mille Angelòrum mìllibus.
O sorte nupta pròspera,
Dotàta Patris glòria,
Respèrsa Sponsi gràtia,
Regìna formosìssima,
Christo jugàta Prìncipi,
Cœli corùsca Cìvitas.

Hic margarìtis èmicant,
Patèntque cunctis òstia:
Virtùte namque prævia
Mortàlis illuc dùcitur,
Amòre Christi pèrcitus
Tormènta quisquis sùstinet.

Scalpri salùbris ìctibus,
Et tunsiòne plùrima,
Fabri polìta màlleo
Hanc saxa molem cònstruunt,
Aptìsque juncta nèxibus
Locàntur in fastìgio.

Decus Parènti dèbitum
Sit usquequàque Altìssimo,
Natòque Patris ùnico,
Et ìnclyto Paràclito,
Cui laus, potèstas, glòria
Ætèrna sit per sæcula.
Amen.

℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta. ℟. Bene fundàta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Ant. Sanctificàvit Dòminus * tabernàculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocàbitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dòminus.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicationis alterius Ecclesiæ:

Oratio.

Deus, qui invisibìliter òmnia còntines, et tamen pro salùte gèneris humàni signa tuæ potèntiæ visibìliter ostèndis: templum hoc potèntia tuæ inhabitatiònis illùstra, et concède; ut omnes, qui huc deprecatùri convèniunt, ex quacùmque tribulatiòne ad te clamàverint, consolatiònis tuæ benefìcia consequàntur. Per Dòminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per sìngulos annos hujus sancti templi tui consecratiònis rèparas diem, et sacris semper mystèriis repræsèntas incòlumes: exàudi preces pòpuli tui, et præsta: ut quisquis hoc templum benefìcia petitùrus ingrèditur, cuncta se impetràsse lætètur. Per Dòminum.

Ad Matutinum, Invit. Domum Dei decet sanctitùdo: * Sponsum ejus Christum adorèmus in ea.

Ps. Venìte, 2.

Hymn. Cœlèstis Urbs. [129].

In 1. Nocturno

Ant. Tòllite portas, * prìncipes, vestras, et elevàmini, portæ æternàles.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitùdo ejus; * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fundàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quæréntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini, portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.

Quis est iste rex glòriæ? * Dòminus fortis et potens, Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit rex glòriæ.

Quis est iste rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est rex glòriæ.

Ant. Tòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini, portæ æternàles.

Ant. Erit mihi * Dòminus in Deum, et lapis iste vocàbitur domus Dei.

Psalmus 45.

Deus, noster refùgium et virtus: * adjùtor in tribulatiònibus, quæ invenèrunt nos nimis.

Proptèrea non timèbimus, dum turbàbitur terra: * et transferèntur montes in cor maris.

Sonuèrunt, et turbàtæ sunt aquæ eòrum: * conturbàti sunt montes in fortitùdine ejus.

Flùminis ìmpetus lætìficat civitàtem Dei: * sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Deus in mèdio ejus, non commovèbitur: * adjuvàbit eam Deus mane dilùculo.

Conturbàtæ sunt gentes, et inclinàta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dòminus virtùtum nobìscum; * suscèptor noster Deus Jacob.

Venìte, et vidète òpera Dòmini, quæ pòsuit prodìgia super terram: * àuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cònteret, et con-

frìnget arma: * et scuta combùret igni.

Vacàte et vidète quòniam ego sum Deus: * exaltàbor in gèntibus, et exaltàbor in terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Ant. Erit mihi Dòminus in Deum, et lapis iste vocàbitur domus Dei.

Ant. Ædificàvit * Mòyses altàre Dòmino Deo.

Psalmus 47.

Magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * in civitàte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundàtur exultatiòne univèrsæ terræ mons Sion, * làtera Aquilònis, cìvitas Regis magni.

Deus in dòmibus ejus cognoscètur, * cum suscìpiet eam.

Quòniam ecce reges terræ congregàti sunt: * convenèrunt in unum.

Ipsi vidèntes sic admiràti sunt, conturbàti sunt, commòti sunt: * tremor apprehèndit eos.

Ibi dolòres ut parturièntis, * in spìritu vehemènti cònteres naves Tharsis.

Sicut audìvimus, sic vìdimus in civitàte Dòmini virtùtum, in civitàte Dei nostri: * Deus fundàvit eam in ætèrnum.

Suscèpimus, Deus, misericòrdiam tuam, * in mèdio templi tui.

Secùndum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justìtia plena est dèxtera tua.

Lætètur mons Sion, et exùltent fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine.

Circùmdate Sion, et complectìmini eam: * narràte in tùrribus ejus.

Pònite corda vestra in virtùte ejus: * et distribùite domos ejus, ut enarrètis in progènie àltera.

Quòniam hic est Deus, Deus noster in ætèrnum, et in sæculum sæculi. * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Ædificàvit Mòyses altàre Dòmino Deo.

℣. Domum tuam, Dòmine, decet sanctitùdo.

℟. In longitùdinem dièrum.

Pater noster.

Absol. Exàudi, Dòmine.

℣. Jube, domne.

Bened. Benedictiòne perpètua.

De libro secùndo Paralipòmenon.

Lectio i. Cap. 7.

Cum complèsset Sàlomon fundens preces, ignis descèndit de cœlo, et devoràvit holocàusta et vìctimas: et majèstas Dòmini implèvit domum. Nec pòterant sacerdòtes ingredi templum Dòmini, eo quod implèsset majèstas Dòmini templum Dòmini. Sed et omnes fìlii Israel vidèbant descendèntem ignem et glòriam Dòmini super domum: et corruèntes proni in terram super pavimèntum stratum làpide, adoravèrunt, et laudavèrunt Dòminum: Quòniam bonus, quòniam in sæculum misericòrdia ejus. Rex autem, et omnis pòpulus immolàbant vìctimas coram Dòmino. Mactàvit ìgitur rex Sàlomon hòstias, boum vigìnti duo mìllia, arìetum centum vigìnti mìllia: et dedicàvit domum Dei Rex, et univèrsus pòpulus

℟. In dedicatiòne templi decantàbat pòpulus laudem: * Et in ore eorum dulcis resonàbat sonus.

℣. Fundàta est domus Dòmini supra vèrticem mòntium, et vènient ad eam omnes gentes. Et in ore.

Bened. Unigènitus etc.

Lectio ii.

Sacerdotes autem stabant in offìciis suis: et Levìtæ in òrganis càrminum Dòmini, quæ fecit David rex ad laudàndum Dòminum: Quòniam in ætèrnum misericòrdia ejus, hymnos David canèntes per manus suas. Porro sacerdòtes canèbant tubis ante eos, cunctùsque Israel stabat. Sanctificàvit quoque Sàlomon mèdium àtrii ante templum Dòmini: obtùlerat enim ibi holocàusta et àdipes pacificòrum, quia altàre æneum, quod fècerat, non pòterat sustinère holocàusta et sacrifìcia et àdipes. Fecit ergo Sàlomon solemnitàtem in tèmpore illo septem dièbus, et omnis Israel cum eo, ecclèsia magna valde, ab intròitu Emath usque ad Torrèntem Ægypti. Fecìtque die octàvo collèctam, eo quod dedicàsset altàre septem dièbus, et solemnitàtem celebràsset dièbus septem

℟. Fundàta est domus Dòmini supra vèrticem mòntium, et exaltàta est super omnes colles: * Et vènient ad eam omnes gentes, et dicent: Glòria tibi, Dòmine.

℣. Venièntes autem vènient cum exultatiòne, portàntes manìpulos suos. Et.

Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio iii.

Complevitque Sàlomon domum Dòmini, et domum regis, et òmnia quæ disposùerat in corde suo, ut fàceret in domo Dòmini, et in domo sua, et prosperàtus est. Appàruit autem ei Dòminus nocte, et ait: Audìvi oratiònem

tuam, et elègi locum istum mihi in domum sacrifìcii. Si clàusero cœlum, et plùvia non flùxerit, et mandàvero et præcèpero locùstæ, ut dèvoret terram, et mìsero pestilèntiam in pòpulum meum: convèrsus autem pòpulus meus, super quos invocàtum est nomen meum, deprecàtus me fùerit, et exquisìerit fàciem meam, et ègerit pœnitèntiam a viis suis pèssimis: et ego exàudiam de cœlo, et propìtius ero peccàtis eòrum, et sanàbo terram eòrum. Oculi quoque mei erunt apèrti, et aures meæ erèctæ ad oratiònem ejus, qui in loco isto oràverit. Elègi enim, et sanctificàvi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitèrnum, et permàneant òculi mei, et cor meum ibi cunctis dièbus.

℟. Bènedic, Dòmine, domum istam, quam ædificàvi nòmini tuo. Venièntium in loco isto, * Exàudi preces in excèlso sòlio glòriæ tuæ. ℣. Dòmine, si convèrsus fùerit pòpulus tuus, et oràverit ad sanctuàrium tuum. Exàudi. Glòria Patri. Exàudi.

In 2. Nocturno.

Ant. Non est hic àliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 83.

Quam dilècta tabernàcula tua, Dòmine virtùtum! * Concupìscit, et dèficit ànima mea in àtria Dòmini.

Cor meum, et caro mea * exultavèrunt in Deum vivum.

Etenim passer invènit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altària tua, Dòmine virtùtum: * Rex meus, et Deus meus.

Beàti, qui hàbitant in domo tua, Dòmine: * in sæcula sæculòrum laudàbunt te.

Beàtus vir, cujus est auxìlium abs te: * ascensiònes in corde suo dispòsuit, in valle lacrymàrum, in loco quem pòsuit.

Etenim benedictiònem dabit legislàtor, ibunt de virtùte in virtùtem: * vidèbitur Deus deòrum in Sion.

Dòmine Deus virtùtum, exàudi oratiònem meam: * àuribus pèrcipe, Deus Jacob.

Protèctor noster àspice, Deus: * et rèspice in fàciem Christi tui.

Quia mèlior est dies una in àtriis tuis * super mìllia.

Elègi abjèctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitàre in tabernàculis peccatòrum.

Quia misericòrdiam, et verìtàtem dìligit Deus: * gràtiam, et glòriam dabit Dòminus.

Non privàbit bonis eos qui àmbulant in innocèntia: * Dòmine virtùtum, beàtus homo qui sperat in te.

Ant. Non est hic àliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Ant. Vidit Jacob scalam, * sùmmitas ejus cœlos tangèbat, et descendèntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * dìligit Dòminus portas Sion super òmnia tabernàcula Jacob.

Gloriòsa dicta sunt de te, * cìvitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylònis * sciéntium me.

Ecce alienìgenæ, et Tyrus, et pòpulus Æthìopum, * hi fuèrunt illic.

Nùmquid Sion dicet: Homo, et homo natus est, in ea, * et ipse fundàvit eam Altìssimus?

Dòminus narràbit in scriptùris populòrum, et prìncipum: * horum, qui fuèrunt in ea.

Sicut lætàntium òmnium * habitàtio est in te.

Ant. Vidit Jacob scalam, sùmmitas ejus cœlos tangèbat, et descendèntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Ant. Erèxit Jacob * làpidem in tìtulum, fundens òleum dèsuper.

Psalmus 87.

Domine Deus salùtis meæ, * in die clamàvi, et nocte coram te.

Intret in conspèctu tuo oràtio mea: * inclìna aurem tuam ad precem meam.

Quia replèta est malis ànima mea: * et vita mea inferno appropinquàvit.

Æstimàtus sum cum descendèntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutòrio, inter mòrtuos liber.

Sicut vulneràti dormièntes in sepùlcris, quorum non es memor àmplius, * et ipsi de manu tua repùlsi sunt.

Posuèrunt me in lacu inferiòri: * in tenebròsis et in umbra mortis.

Super me confirmàtus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxìsti super me.

Longe fecìsti notos meos a me: * posuèrunt me abominatiònem sibi.

Tràditus sum, et non egredièbar: * òculi mei languèrunt præ inòpia.

Clamàvi ad te, Dòmine, tota die: * expàndi ad te manus meas.

Numquid mòrtuis fàcies mirabìlia: * aut mèdici suscitàbunt, et confitebùntur tibi?

Numquid narràbit àliquis in sepùlcro misericòrdiam tuam, * et veritàtem tuam in perditiòne?

Nùmquid cognoscèntur in tènebris mirabìlia tua: * et justìtia tua in terra obliviònis?

Et ego ad te, Dòmine, clamàvi: * et mane oràtio mea prævèniet te.

Ut quid, Dòmine, repèllis oratiònem meam: * avèrtis fàciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labòribus a juventùte mea: * exaltàtus autem, humiliàtus sum et conturbàtus.

In me transièrunt iræ tuæ: * et terròres tui conturbavèrunt me.

Circumdedèrunt me sicut aqua tota die: * circumdedèrunt me simul.

Elongàsti a me amìcum et pròximum: * et notos meos a misèria.

Ant. Erèxit Jacob làpidem in tìtulum, fundens òleum dèsuper.

℣. Domus mea. ℟. Domus oratiònis vocàbitur.

Pater noster.

Absol. Ipsìus pìetas.

℣. Jube, domne.

Bened. Deus Pater omnìpotens.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 252. de Tempore.

Lectio IV.

Quotiescumque, fratres carìssimi, altàris vel templi festivitàtem còlimus, si fidèliter ac diligènter attèndimus, et sancte ac juste vìvimus, quidquid in templis manufàctis àgitur, totum in nobis spiritàli ædificatiòne complètur. Non enim mentìtus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos; et ìterum: Nescìtis, quia còrpora vestra templum sunt Spìritus sancti, qui in vobis est? Et ìdeo, fratres carìssimi, quia nullis præcedèntibus mèritis per gràtiam Dei merùimus fìeri templum Dei, quantum pòssumus, cum ipsìus adjutòrio laborèmus, ne Dòminus noster in templo suo, hoc est in nobis ipsis, invèniat, quod òculos suæ majestàtis offèndat.

℟. Oràntibus in loco isto, * Dimìtte peccàta pòpuli tui, Deus, et ostènde eis viam bonam per quam àmbulent, et da glòriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel, intènde, qui dedùcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chèrubim. Dimìtte.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio V.

Sed habitàculum cordis nostri evacuètur vìtiis et virtùtibus repleàtur: claudàtur diàbolo, et aperiàtur Christo: et ita laborèmus, ut nobis bonòrum òperum clàvibus jànuam regni cœlèstis aperìre possìmus. Sicut enim malis opèribus quasi quibùsdam seris ac vèctibus vitæ nobis jànua claùditur: ita absque dùbio bonis opèribus aperìtur. Et ìdeo, fratres carìssimi, unusquìsque consìderet conscièntiam suam, et quando se àliquo crìmine vulneràtum esse cognòverit, prius oratiònibus jejùniis, vel eleemòsynis stùdeat mundàre conscièntiam suam, et sic Eucharistìam præsùmat accìpere.

℟. O quam metuèndus est locus iste! * Vere non est hic àliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta, bene fundàta est supra firmam pètram. Vere.

Bened. Ignem etc.

Lectio VI.

Si enim agnòscens reàtum suum, ipse se a divìno altàri subtràxerit, cito ad indulgèntiam divìnæ misericòrdiæ pervèniet. Quia sicut qui se exàltat, humiliàbitur, ita e contràrio, qui se humìliat, exaltàbitur. Qui enim, sicut dixi, agnòscens reàtum suum ipse se humìliter ab altàri Ecclèsiæ pro emendatiòne vitæ removère volùerit, ab ætèrno illo et cœlèsti convìvio excommunicàri pènitus non timèbit.

℟. Mane surgens Jacob erigèbat làpidem in tìtulum, fundens òleum dèsuper, votum vovit Dòmino, * Vere locus iste sanctus est, et ego nescièbam. ℣. Cumque evigilàsset Jacob de somno, ait. Vere. Glòria Patri. Vere.

In 3. Nocturno.

Ant. Qui hàbitat * in adjutòrio Altìssimi, in protectiòne Dei cœli commoràbitur.

Quando hæc Ant. dicitur integra, et illi non additur in fine Allelùja, tunc principium Psalmi est a 2. versu Dicet Dòmino.

Psalmus 90.

Qui hàbitat in adjutòrio Altìssimi, * in protectiòne Dei cœli commoràbitur.

Dicet Dòmino: Suscèptor meus es tu, et

refùgium meum: * Deus meus, speràbo in eum.
Quòniam ipse liberàvit me de làqueo venàntium, * et a verbo àspero.
Scàpulis suis obumbràbit tibi: * et sub pennis ejus speràbis.
Scuto circùmdabit te vèritas ejus: * non timèbis a timòre noctùrno.
A sagìtta volànte in die, a negòtio perambulànte in tènebris, * ab incùrsu, et dæmònio meridiàno.
Cadent a làtere tuo mille, et decem mìllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquàbit.
Verùmtamen òculis tuis consideràbis: * et retributiònem peccatòrum vidèbis.
Quòniam tu es, Dòmine, spes mea: * altìssimum posuìsti refùgium tuum.
Non accèdet ad te malum: * et flagèllum non appropinquàbit tabernàculo tuo.
Quòniam Angelis suis mandàvit de te: * ut custòdiant te in òmnibus viis tuis.
In mànibus portàbunt te; * ne forte offèndas ad làpidem pedem tuum.
Super àspidem et basilìscum ambulàbis: * et conculcàbis leònem et dracònem.
Quòniam in me speràvit, liberàbo eum: * pròtegam eum, quòniam cognòvit nomen meum.
Clamàbit ad me, et ego exàudiam eum: * cum ipso sum in tribulatiòne: erìpiam eum, et glorificàbo eum.
Longitùdine dièrum replèbo eum: * et ostèndam illi salutàre meum.
Ant. Qui hàbitat in adjutòrio Altìssimi, in protectiòne Dei cœli commoràbitur.
Ant. Templum Dòmini *sanctum est, Dei structùra est, Dei ædificàtio est.

PSALMUS 95.

CANTATE Dòmino cànticum novum: * cantàte Dòmino, omnis terra.
Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus: * annuntiàte de die in diem salutàre ejus.
Annuntiàte inter gentes glòriam ejus, * in òmnibus pòpulis mirabìlia ejus.
Quòniam magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * terrìbilis est super omnes deos.
Quòniam omnes dii gèntium dæmònia: * Dòminus autem cœlos fecit.
Confèssio, et pulcritùdo in conspèctu ejus: * sanctimònia, et magnificèntia in sanctificatiòne ejus.

Affèrte Dòmino, pàtriæ gèntium, affèrte Dòmino glòriam et honòrem: * affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus.
Tòllite hòstias, et introìte in àtria ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.
Commoveàtur a fàcie ejus univèrsa terra: * dìcite in gèntibus quia Dòminus regnàvit.
Etenim corrèxit orbem terræ, qui non commovèbitur: * judicàbit pòpulos in æquitàte.
Lætèntur cœli, et exùltet terra: commoveàtur mare, et plenitùdo ejus: * gaudèbunt campi et òmnia quæ in eis sunt.
Tunc exultàbunt òmnia ligna silvàrum a facie Dòmini, quia venit: * quòniam venit judicàre terram.
Judicàbit orbem terræ in æquitàte, * et pòpulos in veritàte sua.
Ant. Templum Dòmini sanctum est, Dei structùra est, Dei ædificàtio est.
Ant. Benedìcta * glòria Dòmini de loco sancto suo, allelùja.

PSALMUS 98.

DOMINUS regnàvit, irascàntur pòpuli: * qui sedet super Chèrubim, moveàtur terra.
Dòminus in Sion magnus: * et excèlsus super omnes pòpulos.
Confiteàntur nòmini tuo magno, quòniam terrìbile et sanctum est: * et honor regis judìcium dìligit.
Tu paràsti directiònes: * judìcium et justìtiam in Jacob tu fecìsti.
Exaltàte Dòminum Deum nostrum, et adoràte scabèllum pedum ejus: * quòniam sanctum est.
Moyses, et Aaron in sacerdòtibus ejus: * et Sàmuel inter eos, qui ìnvocant nomen ejus.
Invocàbant Dòminum, et ipse exaudièbat eos: * in colùmna nubis loquebàtur ad eos.
Custodièbant testimònia ejus: * et præcèptum quod dedit illis.
Dòmine Deus noster, tu exaudièbas eos: * Deus tu propìtius fuìsti eis, et ulcìscens in omnes adinventiònes eòrum.
Exaltàte Dòminum Deum nostrum, et adoràte in monte sancto ejus: * quòniam sanctus Dòminus Deus noster.
Ant. Benedìcta glòria Dòmini de loco sancto suo, allelùja.
℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta.
℟. Bene fundàta est supra firmam petram.
Pater noster.

Absol. A vìnculis.
℣. Jube domne.
Benedictio. Evangèlica lectio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic princeps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

8 in Luc. prope fin.

Zachæus statùra pusìllus, hoc est, nulla nobilitàtis ingènitæ dignitàte sublìmis, exìguus mèritis sicut pòpulus natiònum audìto Dòmini Salvatòris advèntu, quem sui non recèperant, vidère cupièbat. Sed nemo fàcile Jesum videt: nemo potest Jesum vidère constitùtus in terra. Et quia non Prophètas, non legem habèbat, tamquam formæ gràtiam naturàlis, ascèndit in sycòmorum, vanitàtem scìlicet Judæòrum, vestìgio suo pròterens, erràta quoque còrrigens superiòris ætàtis: et ìdeo Jesum in interiòris domus recèpit hospìtio.

℟. Domus mea, domus oratiònis vocàbitur, dicit Dòminus: in ea omnis qui petit, àccipit: et qui quærit, ìnvenit, * Et pulsànti aperiètur. ℣. Pètite, et accipiètis: quærite, et inveniètis, Et.

Bened. Divìnum auxìlium.

Lectio VIII.

Et bene ascèndit in àrborem, ut arbor bona bonos fructus fàceret: ac naturàli excìsus oleàstro, et contra natùram insèrtus in bonam olìvam, fructum posset legis affèrre. Radix enim sancta, etsi rami inùtiles: quorum infructuòsam glòriam plebs gèntium fide resurrectiònis, quasi quadam còrporis elevatiòne transcèndit. Zachæus ergo in sycòmoro, cæcus in via: quorum àlterum Dòminus miseratùrus expèctat, àlterum mansiònis suæ claritàte nobìlitat: àlterum sanatùrus intèrrogat apud àlterum se non invitàtus invìtat. Scièbat enim ùberem hospìtii sui esse mercèdem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitàntis audìerat, jam vìderat affèctum.

℟. Làpides pretiòsi omnes muri tui: * Et turres Jerùsalem gemmis ædificabùntur. ℣. Portæ Jerùsalem ex sapphìro et smaràgdo ædificabùntur, et ex làpide pretiòso omnis circùitus muri ejus. Et. Glòria Patri. Et.

Bened. Ad societàtem.

Lectio IX.

Verum ne cæcum illum tamquam fastidiòsi pàuperum cito reliquìsse videàmur, et transìsse ad dìvitem, expectàmus eum, quia expectàvit et Dòminus: interrogèmus eum, quia interrogàvit et Christus. Nos interrogèmus, quia nescìmus: ille, quia nòverat. Nos interrogèmus, ut sciàmus unde iste curàtus sit: ille interrogàvit, ut in uno plures discerèmus, unde Dòminum vidère mereàmur. Interrogàvit enim, ut crederèmus, nèminem nisi confitèntem posse salvàri.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. Domum tuam, Dòmine, * decet sanctitùdo, in longitùdinem dièrum.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Domus mea,* domus oratiònis vocàbitur.

3. Hæc est domus Dòmini * fìrmiter ædificàta, bene fundàta est supra firmam petram.

4. Bene fundàta est * domus Dòmini supra firmam petram.

5. Làpides pretiòsi: * omnes muri tui, et turres Jerùsalem gemmis ædificabùntur.

Capitulum. Apoc. 21.

Vidi civitàtem sanctam Jerùsalem novam descendèntem de cœlo a Deo, paràtam sicut sponsam ornàtam viro suo.

Hymnus

Alto ex Olympi vèrtice
Summi Parèntis Fìlius,
Ceu monte desèctus lapis
Terras in imas dècidens,
Domus supèrnæ, et ìnfimæ,
Utrùmque junxit àngulum.

Sed illa sedes Cœlitum
Semper resùltat làudibus,
Deùmque Trinum, et Unicum.
Jugi canòre prædicat:
Illi canèntes jùngimur
Almæ Siònis æmuli.

Hæc templa, Rex cœlèstium,
Imple benìgno lùmine:
Huc o rogàtus àdveni,
Plebìsque vota sùscipe,
Et nostra corda jùgiter
Perfùnde cœli gràtia.

Hic ìmpetrent fidèlium
Voces precèsque sùpplicum
Domus beàtæ mùnera,
Partìsque donis gàudeant:
Donec solùti còrpore
Sedes beàtas ìmpleant.

Decus Parènti dèbitum
Sit usquequàque Altìssimo,

Natòque Patris ùnico.
Et ìnclyto Paràclito,
Cui laus, potèstas, glòria
Ætèrna sit per sæcula.
Amen.

℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta.

℟. Bene fundàta est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Ant. Zachæe, * festìnans descènde, quia hodie in domo tua opòrtet me manère: at ille festìnans descèndit et suscèpit illum gaudens in domum suam. Hòdie huic dòmui salus a Deo facta est, allelùja.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicat. alterius Ecclesiæ:

Oratio.

Deus, qui invisibìliter òmnia còntines, et tamen pro salùte gèneris humàni signa tuæ potèntiæ visibìliter ostèndis: templum hoc potèntia tuæ inhabitatiònis illùstra, et concède; ut omnes qui huc deprecatùri convèniunt, ex quacùmque tribulatiòne ad te clamàverint, consolatiònis tuæ benefìcia consequàntur. Per Dòminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam:

Oratio.

Deus, qui nobis per sìngulos annos hujus sancti templi tui consecratiònis rèparas diem, et sacris semper mystèriis repræsèntas incòlumes: exàudi preces pòpuli tui, et præsta: ut quisquis hoc templum benefìcia petitùrus ingrèditur, cuncta se impetràsse lætètur. Per Dòminum.

AD TERTIAM

Capit. Vidi civitàtem, [141].

℟. br. Domum tuam, Dòmine, * Decet sanctitùdo. Domum. ℣. In longitùdinem dièrum. Decet. Glòria Patri. Dòmum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacèrdos. ℟. Pro delìctis et peccàtis pòpuli.

AD SEXTAM

Capitulum. Apoc. 21.

Et audìvi vocem magnam de throno dicèntem: Ecce tabernàculum Dei cum homìnibus, et habitàbit cum eis. Et ipse pòpulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eòrum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacèrdos. Locus. ℣. Pro delìctis et peccàtis pòpuli. In Glòria Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta. ℟. Bene fundàta est supra firmam petram.

AD NONAM

Capitulum. Apoc. 21. b.

Et abstèrget Deus omnem làcrymam ab òculis eòrum: et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abièrunt. Et dixit qui sedèbat in throno: Ecce nova fàcio òmnia.

℟. br. Hæc est domus Dòmini * Fìrmiter ædificàta. Hæc. ℣. Bene fundàta est supra firmam petram. Fìrmiter. Glòria Patri. Hæc. ℣. Bene fundàta est domus Dòmini. ℟. Supra firmam petram.

IN II. VESPERIS

Omnia dicuntur ut in prìmis [129]. præter:

℣. Domum tuam, Dòmine, decet sanctitùdo. ℟. In longitùdinem dièrum.

Ad Magnif., Ant. O quam metuèndus est * locus iste! vere non est hic àliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

SECUNDA DIE

INFRA OCTAVAM.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Ex tractàtu sancti Augustìni Epìscopi super Psalmos.

Lectio iv. In Ps. 121.

Jerusalem, quæ ædificàtur ut cìvitas. Fratres, quando dicèbat ista David, perfècta erat illa cìvitas, non ædificabàtur. Nèscio quam ergo civitàtem dicit, quæ modo ædificàtur, ad quam currunt in fide làpides vivi, de quibus dicit, Petrus: Et vos tamquam làpides vivi coædificàmini in domum spiritàlem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Làpides vivi coædificàmini? Vivis, si credis: si autem credis, efficièris templum Dei; quia dicit Apòstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

℟. Oràntibus [136].

Lectio v.

Ipsa ergo modo cìvitas ædificàtur. Præcidùntur de mòntibus làpides per manus prædicàntium veritàtem, conquadràntur, ut intrent in structùram sempitèrnam. Adhuc multi làpides in mànibus artìficis sunt: non cadant de mànibus artìficis, ut possint perfècti coædificàri in structùram templi. Est ergo ista Jerùsalem, quæ ædificàtur ut cìvitas: fun-

damèntum ipsìus Christus est. Dicit Apòstolus Paulus: Fundamèntum àliud nemo potest pònere præter id, quod pòsitum est, quod est Christus Jesus. ℟. O quam, [137].

Lectio VI.

Fundamentum quando pònitur in terra, dèsuper ædificàntur parìetes, et pondus parìetum ad ima tendit, quia in imo pòsitum est fundamèntum. Si autem fundamèntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificèmur. Còrpora ædificavèrunt istam structùram, quam vidètis amplam surrexìsse hujus Basìlicæ: et quia còrpora ædificavèrunt, fundamèntum in imo posuèrunt. Quia vero, spiritàliter ædificàmur, fundamèntum nostrum in summo pòsitum est. Illuc ergo curràmus, ibi ædificèmur: quia de ipsa Jerùsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in àtriis tuis, Jerùsalem. ℟. Mane surgens, [137].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic princeps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

De Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Ex lib. 8. in Luc. in fine.

Et confèstim, inquit, vidit, et sequebàtur illum, magnìficans Dòminum. Aliter enim non vidèret, nisi sequerètur Christum, nisi Dòminum prædicàret, nisi sæculum præterìret. Cum divìtibus quoque in gràtiam revertàmur. Nòlumus enim offèndere dìvites, qui vòlumus, si fìeri potest, sanàre omnes: ne in camèli comparatiòne præstrìcti, et in Zachæo cìtius quam opòrtuit, derelìcti, justæ hàbeant commotiònis offènsam. ℟. Domus, [140].

Lectio VIII.

Discant dìvites, non in facultàtibus crimen hærère, sed in iis, qui uti nèsciant facultàtibus. Nam divìtiæ ut impedimènta ìmprobis, ita bonis sunt adjumènta virtùtis. Dives certe Zachæus, et elèctus a Christo: sed dimìdium bonòrum suòrum paupèribus largièndo, reddèndo ètiam in quàdruplum, quæ fraude sustùlerat, [àlterum enim non sat est, nec habet gràtiam liberàlitas, si injùria persevèrat, quia non spòlia, sed dona quærùntur] uberiòrem mercèdem quam conferèbat accèpit. ℟. Làpides, [140].

Lectio IX.

Et bene prìnceps indùcitur publicanòrum. Quis jam de se despèret, quando et iste, cui census ex fràude, ad salùtem pervènit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dìvites avàros. Quia statùra pusìllus erat. Quid sibi vult, quod nullìus altèrius statùram Scriptùra, nisi hujus, exprèssit? Vide ne forte malìtia pusìllus, aut adhuc pusìllus fide. Nondum enim rèddere promìserat; nondum vìderat Christum: mèrito adhuc pusìllus. Joànnes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spìritum sicut colùmbam super Christum manèntem, sicut ipse ait: Vidi Spìritum descendèntem sicut colùmbam, et manèntem super eum.

Te Deum laudàmus, 19.

TERTIA DIE
INFRA OCTAVAM.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Augustìni Epìscopi. Lectio IV.

Serm. 256. de Temp.

Celebritas hujus congregatiònis, dedicàtio est domus oratiònis. Domus ergo nostràrum oratiònum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificàmur, ut in fine sæculi dedicèmur. Ædifìcium, immo ædificàtio habet labòrem, dedicàtio exultatiònem. Quod hic fièbat, quando ista surgèbant, hoc fit modo, cum congregàntur credèntes in Christum. Credèndo enim, quasi de silvis et mòntibus ligna et làpides præcidùntur: cum vero cathechizàntur, baptizàntur, formàntur, tamquam inter manus fabròrum et opìficum dolàntur, collineàntur, complanàntur. Verùmtamen domum Dòmini non fàciunt, nisi quando charitàte compaginàntur. ℟. Oràntibus, [136].

Lectio V.

Ligna ista et làpides si non sibi certo òrdine cohærèrent, si non se pacìfice innècterent, si non se ìnvicem, cohærèndo sibi, quodàmmodo amàrent, nemo huc intràret. Dènique quando vides in àliqua fàbrica làpides et ligna bene sibi cohærère, secùrus intras, ruìnam non times. Volens ergo Dòminus Christus intràre, et in nobis habitàre,

tamquam ædificàndo dicèbat: Mandàtum novum do vobis: Ut vos ìnvicem diligàtis. Mandàtum, inquit, novum do vobis. Vèteres enim eràtis, domum mihi nondum faciebàtis, in vestra ruìna jacebàtis. Ergo ut eruàmini a vestræ ruìnæ vetustàte, vos ìnvicem amàte.

℟. O quam, [137].

Lectio vi.

Consideret ergo chàritas vestra ædificàri adhuc istam domum toto, sicut prædìctum est et promìssum, orbe terràrum. Cum enim ædificàtur domus post captivitàtem, sicut habet àlius Psalmus, dìcitur: Cantàte Dòmino cànticum novum: cantàte Dòmino, omnis terra. Quod ibi dixit, cànticum novum; hoc Dòminus dixit, mandàtum novum. Quid enim habet cànticum novum, nisi amòrem novum? Cantàre amàntis est. Vox hujus cantòris, fervor est sancti amòris. Amèmus, gratis amèmus: Dòminum enim amàmus, quo nihil mèlius invenìmus: ipsum amèmus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum.

℟. Mane surgens, [137].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic prìnceps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

De Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

Ex l. 8. in Luc. prope fin.

Quæ autem turba, nisi imperìtæ confùsio multitùdinis, quæ vèrticem nequit vidère sapièntiæ? Ergo Zachæus quàmdiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascèndit, et vidit: hoc est, plebis jam transgrèssus inscìtiam, mèruit quem desideràbat, aspìcere. Pulcre autem àddidit: Quia illa parte erat transitùrus Dòminus: vel ubi sycòmorus, vel ubi creditùrus: ut et mystèrium servàret, et gràtiam seminàret. Sic enim vènerat, ut per Judæos transìret ad gentes.

℟. Domus mea, [140].

Lectio viii.

Vidit ìtaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitàte fidei inter fructus novòrum òperum, velut fœcùndæ altitùdine àrboris eminèbat. Et quòniam de typo ad moràlia

deflèximus, inter tot credèntium voluptàtes Domìnica die relaxàre ànimum festivitàtem admiscère delèctat. Zachæus in sycòmoro, novum vidèlicet novi tèmporis pomum: ut in hoc quoque complerètur illud: Arbor fici prodùxit grossos suos.

℟. Làpides, [140].

Lectio ix.

Ad hoc enim Christus advènit, ut ex lignis non poma, sed hòmines nascerèntur. Lègimus àlibi: Cum esses sub àrbore fici, vidi te. Ergo Nathànael sub àrbore, hoc est supra radìcem, quia justus. Radix enim sancta. Sub àrbore tamen Nathànael, quia sub lege: Zachæus supra àrborem, quia supra legem. Ille Dòmini occùltus defènsor, hic pùblicus prædicàtor. Ille adhuc Christum ex lege quærèbat: Iste jam supra legem relinquèbat sua, et Dòminum sequebàtur. — Te Deum, 19.

QUARTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.

In 2. Nocturno

De Sermòne S. Augustìni Epìscopi. Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

Attendite in Psalmo dedicatiònis, quem modo cantàvimus ex ruìna ædificiòrum. Conscidìsti saccum meum: hoc pèrtinet ad ruìnam. Quid ergo ad ædifìcium? Et accinxìsti me lætìtia. Vox dedicatiònis: Ut cantet tibi glòria mea, et non compùngar. Quis est, qui lòquitur? In verbis ejus agnòscite. Si expòno, obscùrum est. Ergo verba ejus dicam: contìnuo agnoscètis loquèntem, ut amètis alloquèntem. Quis est, qui dìcere pòtuit: Eruìsti, Dòmine, ab ìnferis ànimam meam?

℟. Oràntibus, [136].

Lectio v.

Cujus ànima jam ab ìnferis èruta est, nisi de qua dictum est àlio loco: Non derelìnques ànimam meam in infèrno? Propònitur dedicàtio, et cantàtur liberàtio, cànticum dedicatiònis domus, et dìcitur: Exaltàbo te, Dòmine, quòniam suscepìsti me: et non jucundàsti inimìcos meos super me. Attèndite Judæos inimìcos, qui se putàbant occidìsse Christum, vicìsse tamquam inimìcum, perdidìsse quasi hòminem cèteris sìmilem atque mortàlem.

℟. O quam, [137].

Lectio vi.

Resurrexit tèrtia die, et ejus vox est: Exaltàbo te, Dòmine, quòniam

suscepìsti me. Attèndite Apòstolum dicèntem: Propter quod eum exaltàvit. Et non jucundàsti inimìcos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabàntur, sed in ejus resurrectiòne, ascensiòne, prædicatiòne àliqui compungebàntur. In ejus ergo prædicatiòne, et per Apostolòrum constàntiæ diffamatiònem àliqui compungebàntur, et convertebàntur: àliqui obdurabàntur, et confundebàntur, nulli tamen jucundabàntur.

℟. Mane surgens, [137].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic princeps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

Homilìa s. Gregòrii Papæ.
Lib. 27. Mor., c. 27. post medium.

Si veràciter sapièntes esse, atque ipsam sapièntiam contemplàri appètimus, stultos nos humìliter cognoscàmus. Relinquàmus nòxiam sapièntiam, discàmus laudàbilem fatuitàtem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elègit Deus, ut confùndat sapièntes. Hinc rursum dìcitur: Si quis vidètur inter vos sàpiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sàpiens. Hinc Evangèlicæ històriæ verba testàntur: quia Zachæus cum vidère præ turba nihil posset, sycòmori àrborem ascèndit, ut transeùntem Dòminum cèrneret. Sycòmorus quippe ficus fàtua dìcitur.

℟. Domus mea, [140].

Lectio VIII.

Pusillus ìtaque Zachæus sycòmorum sùbiit, et Dòminum vidit: quia qui mundi stultìtiam humìliter èligunt, ipsi Dei sapièntiam subtìliter contemplàntur. Pusillitàtem namque nostram ad vidèndum Dòminum turba præpedit: quia infirmitàtem humànæ mentis, ne lucem veritàtis intèndat, curàrum sæculàrium tumùltum premit. Sed prudènter sycòmorum ascèndimus, si pròvide eam, quæ divìnitus præcìpitur, stultìtiam mente tenèmus. Quid enim in hoc mundo stùltius, quam amìssa non quærere, possèssa rapièntibus relaxàre, nullam pro accèptis injùriis injùriam rèddere, immo adjùnctis àliis patièntiam præbère?

℟. Làpides pretiòsi, [140].

Lectio IX.

Quasi enim sycòmorum nos ascèndere Dòminus præcipit, cum dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne rèpetas. Et rursum: Si quis te percùsserit in dèxteram maxìllam, præbe illi et àlteram. Per sycòmorum Dòminus transiens cèrnitur: quia per hanc sapièntem stultìtiam, etsi necdum, ut est, sòlide, jam tamen per contemplatiònis lumen Dei sapièntia quasi in trànsitu vidètur, quam vidère nèqueunt qui sibi sapièntes esse vidèntur: quia ad conspicièndum Dòminum, in elàta cogitatiònum suàrum turba deprehènsi, adhuc sycòmori àrborem non invenèrunt.

Te Deum laudàmus, 19.

QUINTA DIE
INFRA OCTAVAM.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurr.

In 2. Nocturno

De Sermòne S. Augustìni Epìscopi.

Lectio IV.
Serm. 256. de Temp.

Modo, quando implèntur Ecclèsiæ, putàmus jucundàri Judæos? Ecclèsiæ ædificàntur, dedicàntur, implèntur: quòmodo illi jucundàntur? Non solum non jucundàntur, sed ètiam confundùntur, et implètur vox exultàntis: Exaltàbo te, Dòmine, quòniam suscepìsti me: et non jucundàsti inimìcos meos super me. Non jucundàsti super me: si mihi credant, jucundàbis in me. Ne multa dicàmus, ad illa, quæ cantàvimus, aliquàndo veniàmus. Quòmodo dicit Christus: Conscidìsti saccum meum, et accinxìsti me lætìtia? Saccus ejus erat similitùdo carnis peccàti.

℟. Oràntibus, [136].

Lectio V.

Non tibi vilèscat, quod ait, Saccum meum: ibi erat inclùsum prètium tuum. Conscidìsti saccum meum. Evàsimus ad saccum istum. Conscidìsti saccum meum. In passiòne conscìssus est. Quòmodo ergo Deo Patri dìcitur: Conscidìsti saccum meum? Quòmodo Patri dicàtur, vis audìre: Conscidìsti saccum meum? Quia pròprio Fìlio non pepèrcit, sed pro nobis òmnibus tràdidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimerèntur sciéntes, et confunderèntur negàntes. Nèsciunt enim quid boni nobis operàti sunt malo suo. Suspènsus est saccus, et quasi lætàtus est

impius. Conscidit saccum lancea persecùtor, et fudit prètium nostrum Redèmptor. ℟. O quam, [137].

Lectio VI.

Cantet Christus Redèmptor, gemat Judas vènditor, erubèscat Judæus emptor. Ecce Judas vèndidit, Judæus emit: malum negòtium egèrunt, ambo damnàti sunt: seìpsos perdidèrunt vènditor et emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro còrpore occìso, pro còrpore dedicàto. Dicat, audiàmus: Conscidìsti saccum meum, et accinxìsti me lætìtia: id est, conscidìsti mortalitàtem meam, et accinxìsti me immortalitàte et incorruptiòne. Ut cantet tibi glòria mea, et non compùngar. Quid est, non compùngar? Jam contra me non ferat lànceam persecùtor, ut non compùngar. Christus enim surgens a mòrtuis, jam non mòritur, et mors illi ultra non dominàbitur.

℟. Mane surgens, [137].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic princeps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. c. 77. in Luc. 19.

Quæ impossibìlia sunt apud hòmines, possibìlia sunt apud Deum. Ecce enim camèlus, depòsita gibbi sàrcina, per foràmen acus transit, hoc est, dives et publicànus, relìcto ònere divitiàrum, contèmpto censu fràudum, angùstam portam, arctàmque viam, quæ ad vitam ducit, ascèndit. Qui mira devotiòne fìdei ad vidèndum Salvatòrem, quod natùra minus habùerat, ascènsu supplet àrboris, atque ìdeo juste, quamvis ipse rogàre non àudeat, benedictiònem Domìnicæ susceptiònis, quam desideràbat, accèpit. ℟. Domus mea, [140].

Lectio VIII.

Mystice autem Zachæus, qui interpretàtur justificàtus, credèntem ex gèntibus pòpulum signìficat. Qui quanto curis sæculàribus occupàtior, tanto flagìtiis deprimèntibus erat factus humìlior. Sed ablùtus est, sed sanctificàtus, sed justificàtus in nòmine Dòmini nostri Jesu Christi, et in Spìritu Dei nostri. Qui intràntem Jèricho Salvatòrem vidère quærèbat, sed præ turba non pòterat: quia gràtiæ fìdei, quam mundo Salvàtor àttulit, participàre cupièbat: sed inòlita vitiòrum consuetùdo, ne ad votum pervenìret, obstìterat.

℟. Làpides, [140].

Lectio IX.

Eadem namque turba nòxiæ consuetùdinis, quæ supra cæcum clamàntem, ne lumen pèteret, increpàbat, ètiam suspicièntem publicànum, ne Jesum vìdeat, tardat. Sed sicut cæcus turbàrum voces magis ac magis clamàndo devìcit: ita pusìllus necèsse est turbæ nocèntis obstàculum altiòra petèndo transcèndat, terrèna relìnquat, àrborem crucis ascèndat. Sycòmorus namque [quæ est arbor fòliis moro sìmilis, sed altitùdine præstans, unde et a Latìnis celsa nuncupàtur] ficus fàtua dìcitur. Et èadem Domìnica crux, quæ credèntes alit ut ficus, ab incrèdulis irridètur ut fàtua.

Te Deum laudàmus, 19.

SEXTA DIE

INFRA OCTAVAM.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

De Sermòne S. Augustìni Epìscopi.

Ex Serm. 256. de Temp.

Lectio IV.

Ergo, dum novam constructiònem sanctæ hujus Ecclèsiæ libènter attèndimus, quam divìno nòmini hòdie dedicàmus, invenìmus a nobis debèri et Deo nostro màximam làudem, et sanctitàti vestræ còngruum de divìnæ domus ædificatiòne sermònem. Tunc autem sermo noster còngruus erit, si in se àliquid ædificatiònis hàbeat, quod utilitàti animàrum vestràrum, Deo vos intèrius ædificànte, profìciat. Quod hic factum corporàliter vidèmus in pariètibus, spiritàliter fiat in mèntibus: et quod hic perfèctum cèrnimus in lapìdibus et lignis, hoc, ædificànte gràtia Dei, perficiàtur in corpòribus vestris.

℟. Oràntibus, [136].

Lectio V.

Principaliter ergo gràtias agàmus Dòmino Deo nostro, a quo est omne datum òptimum, et omne donum perfèctum: et ejus bonitàtem tota cordis alacritàte laudèmus, quòniam ad construèndam istam domum oratiònis, fidèlium suòrum vi-

sitàvit ànimum, excitàvit affèctum, surrogàvit auxìlium, inspiràvit necdum volèntibus ut vellent, adjùvit bonæ voluntàtis conàtus ut fàcerent: ac per hoc Deus, qui operàtur in suis et velle et perfìcere pro bona voluntàte, hæc òmnia ipse cœpit, ipse perfècit.

℟. O quam, [137].

Lectio VI.

Et quia òpera bona in conspèctu suo numquam esse permìttit inània, fidèlibus suis, quibus operàntibus præbuit virtùtis suæ favòrem, trìbuet condignam pro tanta operatiòne mercèdem. Adhuc àmplius agèndæ sunt gràtiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclèsiam, quam fecit nòmini suo cònstrui, fecit ètiam sanctòrum Màrtyrum relìquiis àmplius honoràri.

℟. Mane surgens, [137].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic princeps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

De Homilìa Veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. c. 77. in Luc. 19.

Et cum venìsset ad locum, suspìciens Jesus vidit illum. Peràmbulans Jèricho, Salvàtor, venit ad locum, ubi præcùrrens Zachæus sycòmorum conscènderat: quia missis per mundum sui verbi præcònibus, in quibus ipse nimìrum et loquebàtur et ibat, venit ad pòpulum natiònum, qui passiònis ejus fide jam sublìmis exìstens, ètiam divinitàtis ejus ardèbat àgnita fàcie beari. Suspìciens vidit illum, quia per gràtiam fìdei a terrènis cupiditàtibus elevàtum, turbìsque infidèlibus præeminèntem elègit. Vidère enim Dei, elìgere vel amàre est. Unde est illud: Oculi Dòmini super justos. Nam et nos quæ amàmus, vidère; ab his, quæ execràmur, intuitum festinàmus avèrtere.

℟. Domus mea, [140].

Lectio VIII.

Vidit ergo Jesus vidèntem se, quia elègit eligèntem se, et amàvit amàntem. Hunc sane òrdinem proficièndi, hoc est per fidem Domìnicæ incarnatiònis ad cognitiònem divinitàtis pervenièndi, quasi per sycòmorum Jesu fàciem speculàndi Doctor egrègius ostèndit, cum ait: non enim judicàvi scire me àliquid inter vos, nisi Christum Jesum, et hunc crucifìxum. Itèmque àliis expròbrans: Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sòlido cibo. Lac infìrma temporàriæ dispensatiònis, sòlidum cibum àrdua perpètuæ majestàtis appèllans. ℟. Làpides, [140].

Lectio IX.

Et dixit ad eum: Zachæe, festìnans descènde, quia hòdie in domo tua opòrtet me manère. Et festìnans descèndit, et excèpit illum gaudens. Manèbat aliquàndo Dòminus in domo prìncipis Pharisæòrum, hoc est, in Judæòrum synagòga docèbat: sed quia non baptizàtum ante pràndium, sàbbato curàntem, publicànos et peccatòres recipièntem, contra avarìtiam disputàntem, et cètera digna Deo gerèntem, lingua venenàta carpèbant: pertæsus eòrum facìnora, discèssit et aufùgit, dicens: Relinquètur vobis domus vestra desèrta. Hòdie autem in domo pusìlli Zachæi opòrtet illum manère: hoc est, novæ lucis gràtia coruscànte, in hùmili credèntium natiònum corde quièscere.

Te Deum laudàmus, 19.

SEPTIMA DIE

INFRA OCTAVAM.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Lectio IV.

Ex Hom. 33. in c. 9. Matth.

Communis òmnium domus est Ecclèsia, in quam, vobis prius ingrèssis, nos intràmus, discipulòrum formam retinèntes: ideòque commùniter òmnibus statim atque ingrèssi fuèrimus, ut illis datam legem sequàmur, pacem offèrimus. Nemo ìgitur socòrdia tòrpeat: nemo sæculàribus rebus suspènsum ànimum habeat, cum jam ad prædicàndum sacerdòtes intràverint. Non enim parva huic rei ìmminet pœna. Equidem mìllies pòtius malim in domum alicùjus vestrum ingrèssus destìtui, quam hic prædicans non audìri. Hoc mihi molèstius esset, quam illud; quandòquidem, magis pròpria hæc est, quam illa.

℟. Oràntibus, [136].

Lectio V.

Nam hic magnæ illæ nostræ opes pòsitæ sunt: hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admi-

ràndum? Nam hæc mensa longe pretiòsior est atque jucùndior; et lucèrna hæc quam illa, ut norunt qui cum fide òleo perùncti, a morbis liberàti sunt. Arca ètiam hæc multo mèlior magìsque necessària. Non enim vestes, sed misericòrdiam inclùsam còntinet; quamvis pauci sint qui eam possìdeant. Hic et lèctulus est valde illo præstàntior: divinàrum enim Scripturàrum rèquies quovis lecto suàvior est.

℟. O quam, [137].

Lectio VI.

Et quidem si concòrdia perfècte servarètur a nobis, nullam àliam domum præter hanc haberèmus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testàntur illa tria mìllia et quinque mìllia hòminum, quibus et domus una, et mensa una, et ànima una erat. Multitùdinis enim credèntium, inquit, unum erat cor, et ànima una. Sed quia longe ab illòrum virtùte àbsumus, et per domos disjùncti sumus, saltem quando huc convenìmus, id omni stùdio faciàmus. Nam etsi in àliis rebus pàuperes et ìnopes sumus, hoc loco saltem cum huc ad vos intràmus, cum caritàte nos suscìpite: cumque, Pax vobis, dico: Et cum spìritu tuo, non voce solum sed ànimo quoque respondète.

℟. Mane surgens, [137].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Ingrèssus Jesus perambulàbat Jèricho. Et ecce vir nòmine Zachæus: et hic princeps erat publicanòrum, et ipse dives. Et rèliqua.

De Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Paulo post prædicta.

Et cum vidèrent omnes, murmuràbant dicèntes, quod ad hòminem peccatòrem divertìsset. Manifèstum est, Judæos semper gèntium odìsse salùtem. Scriptum est enim: sequènti vero sàbbato pene univèrsa cìvitas convènit audìre verbum Dei. Vidèntes autem turbas Judæi, replèti sunt zelo, et contradicèbant iis, quæ a Pàulo dicebàntur. Et àlibi fidèles ètiam fratres advèrsus Apostolòrum prìncipem disceptàbant, dicèntes: Quare introìsti ad viros præpùtium habèntes, et manducàsti cum illis?

℟. Domus, mea, [140].

Lectio VIII.

Stans autem Zachæus, dixit ad Dòminum: Ecce dimìdium bonòrum meòrum, Dòmine, do paupèribus: et si quid àliquem defraudàvi, reddo quàdruplum. Aliis calumniàntibus hòminem peccatòrem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat, fìdei veritàte persìstens, non solum se ex peccatòre convèrsum, sed ètiam inter perfèctos probat esse conversàtum. Dicènte enim Dòmino: Si vis perfèctus esse, vade, vende òmnia quæ habes, et da paupèribus: quisquis ante conversiònem innocènter vixit, òmnia convèrsus potest dare paupèribus.

℟. Làpides, [140].

Lectio IX.

At qui àliqua fraude sùstulit, primo hæc juxta legem rèddere, deìnde quod sibi remànserit, debet dare paupèribus. Ac sic et ipse, quia sibi nil rètinet, òmnia sua dispèrgit, dat paupèribus, justìtia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sàpiens illa stultìtia, quam de sycòmoro publicànus quasi fructum vitæ lègerat: rapta vidèlicet rèddere, pròpria relìnquere, visibìlia contèmnere, pro invisibìlibus ètiam mori desideràre, seìpsum abnegàre, et ejus, qui necdum videàtur, Dòmini vestìgia sequi concupìscere.

Te Deum laudàmus, 19.

IN OCTAVA

DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lectiones II. Nocturni.

Ex Epìstola prima sancti Felìcis, Papæ Quarti.

Lectio IV.

De Consec. dist. 1. c. 2.

Tabernaculum Mòysen, Dòmino præcipiènte, fecìsse et sacràsse, cum mensa et altàri ejus, et cèteris vasis et utensìlibus ad divìnum cultum explèndum, lègimus: et non solum divìnis prècibus ea sacràsse, sed ètiam sancti òlei unctiòne, Dòmino jubènte, perlinìsse nòvimus. Quàliter autem hæc facta sint, et quòmodo ipsa sacra non àlii quam sacerdòtes sacra unctiòne delibùti, Dominòque cum vèstibus sanctis sacràti, et Levìtæ tractàbant, ferèbant, erigèbant, et deponèbant: in ipsis institutiònibus, quæ, jubènte Dòmino, conscrìptæ sunt per Mòysen, in lege Dòmini reperìtur.

℟. Oràntibus in loco isto, * Dimìtte peccàta pòpuli tui, Deus, et ostènde eis viam bonam, per quam àmbulent, et da glòriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel intènde, qui dedùcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chèrubim. Dimìtte.

Lectio v.

QUALITER ergo David regum piìssimus amplificàverit cultum Dei, et templum Dòmino ædificàre volùerit, sed propter multum sànguinem quem effùderat, prohìbitus est, et ipse collègerat expènsas: Sàlomon quoque fìlius ejus, idìpsum quod ipse fàcere optàverat, jubènte et auxiliànte Deo, perfècit, et templum cum altàri, et rèliqua ad divìnum cultum peragèndum consecràvit: in libro Regum lègitur: Fecit ergo Sàlomon in tèmpore illo festivitàtem cèlebrem, et omnis Israel cum eo, multitùdo magna ab intròitu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dòmino Deo nostro septem dièbus, et septem dièbus, id est, quatuòrdecim dièbus, et in die octàva dimìsit pòpulos.

℟. O quam metuèndus est locus iste! * Vere non est hic àliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dòmini firmiter ædificàta, bene fundàta est supra firmam petram. Vere.

Lectio vi.

De Consec. dist. 1. c. 17.

SOLEMNITATES dedicatiònum Ecclesiàrum et sacerdòtum, per sìngulos annos solèmniter sunt celebràndæ, ipso Dòmino exèmplum dante, qui ad festum Dedicatiònis templi, òmnibus id facièndi dans formam, cum rèliquis pòpulis eàmdem festivitàtem celebratùrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosòlymis, et hiems erat, et ambulàbat Jesus in templo in pòrticu Salomònis. Quod autem octo dièbus encænia sint celebrànda, in libro Regum, peràcta dedicatiòne templi, reperiètis.

℟. Mane surgens Jacob erigèbat làpidem in tìtulum, fundens òleum dèsuper, votum vovit Dòmino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nescièbam. ℣. Cumque evigilàsset Jacob de sommo, ait. Vere. Glòria Patri. Vere.

IN FESTIS
B. MARIÆ VIRGINIS
PER ANNUM

Ad Vesperas, Ant. Dum esset Rex * in accùbitu suo, nardus mea dedit odòrem suavitàtis.

PSALMUS 109.

DIXIT Dòminus Dòmino meo: * Sede a dextris meis:

Donec ponam inimìcos tuos * scabèllum pedum tuorum.

Virgam virtùtis tuæ emìttet Dòminus ex Sion: * dominàre in mèdio inimicòrum tuorum.

Tecum princìpium in die virtùtis tuæ in splendòribus sanctòrum: * ex ùtero ante lucìferum gènui te.

Juràvit Dòminus, et non pœnitèbit eum: * Tu es sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech.

Dòminus a dextris tuis, * confrègit in die iræ suæ reges.

Judicàbit in natiònibus, implèbit ruìnas: * conquassàbit càpita in terra multòrum.

De torrènte in via bibet: * proptèrea exaltàbit caput.

Ant. Dum esset Rex in accùbitu suo, nardus mea dedit odòrem suavitàtis.

Ant. Læva ejus * sub càpite meo, et dèxtera illìus amplexàbitur me.

PSALMUS 112.

LAUDATE, pùeri, Dòminum: * laudàte nomen Dòmini.

Sit nomen Dòmini benedìctum: * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occàsum, * laudàbile nomen Dòmini.

Excèlsus super omnes gentes Dòminus, * et super cœlos glòria ejus.

Quis sicut Dòminus Deus noster, qui in altis hàbitat, * et humìlia rèspicit in cœlo et in terra?

Sùscitans a terra ìnopem, * et de stèrcore èrigens pàuperem.

Ut còllocet eum cum

princìpibus, * cum princìpibus pòpuli sui.

Qui habitàre facit stèrilem in domo, * matrem filiòrum lætàntem.

Ant. Læva ejus sub càpite meo: et dèxtera illìus amplexàbitur me.

Ant. Nigra sum, * sed formòsa, fìliæ Jerùsalem: ìdeo dilèxit me Rex, et introdùxit me in cubìculum suum.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dòmini ìbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in àtriis tuis, Jerùsalem.

Jerùsalem, quæ ædificàtur ut cìvitas: * cujus participàtio ejus in idìpsum.

Illuc enim ascendèrunt tribus, tribus Dòmini: * testimònium Israel ad confitèndum nòmini Dòmini.

Quia illic sedèrunt sedes in judìcio, * sedes super domum David.

Rogàte quæ ad pacem sunt Jerùsalem: * et abundàntia diligèntibus te.

Fiat pax in virtùte tua: * et abundàntia in tùrribus tuis.

Propter fratres meos, et pròximos meos, * loquèbar pacem de te.

Propter domum Dòmini Dei nostri, * quæsìvi bona tibi.

Ant. Nigra sum, sed formòsa, fìliæ Jerùsalem: ìdeo dilèxit me Rex, et introdùxit me in cubìculum suum.

Ant. Jam hiems trànsiit, * imber àbiit, et recèssit: surge, amìca mea, et veni.

Psalmus 126.

Nisi Dòminus ædificàverit domum, * in vanum laboravèrunt qui ædìficant eam.

Nisi Dòminus custodièrit civitàtem, * frustra vìgilat qui custòdit eam.

Vanum est vobis ante lucem sùrgere: * sùrgite postquam sedèritis, qui manducàtis panem dolòris.

Cum dèderit dilèctis suis somnum: * ecce hærèditas Dòmini, fìlii: merces, fructus ventris.

Sicut sagìttæ in manu potèntis: * ita fìlii excussòrum.

Beàtus vir qui implèvit desidèrium suum ex ipsis: * non confundètur cum loquètur inimìcis suis in porta.

Ant. Jam hiems trànsiit, imber àbiit et recèssit: surge, amìca mea, et veni.

Ant. Speciòsa facta es *

et suàvis in delìciis tuis, sancta Dei Gènitrix

Psalmus 147.

Lauda, Jerùsalem, Dòminum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quòniam confortàvit seras portàrum tuàrum: * benedìxit fìliis tuis in te.

Qui pòsuit fines tuos pacem: * et àdipe fruménti sàtiat te.

Qui emìttit elòquium suum terræ: * velòciter currit sermo ejus.

Quid dat nivem sicut lanam: * nèbulam sicut cìnerem spargit.

Mittit crystàllum suam sicut buccèllas: * ante fàciem frìgoris ejus quis sustinèbit?

Emìttet verbum suum, et liquefàciet ea: * flabit spìritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annùntiat verbum suum Jacob: * justìtias et judìcia sua Israel.

Non fecit tàliter omni natiòni: * et judìcia sua non manifestàvit eis.

Ant. Speciòsa facta es et suàvis in delìciis tuis, sancta Dei Gènitrix.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Ab inìtio et ante sæcula creàta sum, et usque ad futùrum sæculum non dèsinam, et in habitatiòne sancta coram ipso ministràvi.

Hymnus

Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabrièlis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singulàris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solùtos,
Mites fac et castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidèntes Jesum,
Semper collætèmur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirìtui sancto,
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Dignàre me laudàre te, Virgo sacràta. ℟. Da mihi virtùtem contra hostes tuos.

Ad Magnif., Ant. Sancta Marìa, succùrre mìseris, juva pusillànimes, rèfove flèbiles, ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen, qui-

cùmque cèlebrant tuam sanctam Festivitàtem.

In fine hujus Ant. et ℟. VII. loco tuam sanctam Festivitàtem dicitur:

In Festo B. M. V. de Monte Carmelo, tuam solèmnem Commemoratiònem.

In Festo SS. Nominis B. M. V., tui sancti nòminis Commemoratiònem.

In Festo SS. Rosarii B. M. V., tuam sanctam Solemnitàtem.

In Festo Patrocinii, tuum sanctum Patrocìnium.

In Festo Præsentatiònis, tuam sanctam Præsentatiònem.

Oratio.

Concede nos fàmulos tuos, quæsumus Dòmine Deus, perpètua mentis et còrporis sanitàte gaudère, et gloriòsa beàtæ Marìæ semper Vìrginis intercessiòne, a præsènti liberàri tristìtia, et ætèrna pèrfrui lætìtia. Per Dòminum.

Ad Completorium et Horas, in fine Hymnorum dicitur:

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

Ad Matutinum, Invitat. Sancta Marìa, Dei Gènitrix Virgo, * Intercède pro nobis. Ps. Venìte, 2.

Hymnus

Quem terra, pontus, sìdera
Colunt, adòrant, prædicant,
Trinam regèntem màchinam
Claustrum Marìæ bàjulat.

Cui luna, sol et òmnia
Desèrviunt per tèmpora,
Perfùsa cœli gràtia,
Gestant puèllæ vìscera.

Beàta Mater, mùnere
Cujus supèrnus Artifex,
Mundum pugìllo còntinens,
Ventris sub arca clausus est.

Beàta cœli nùntio,
Fœcùnda sancto Spìritu,
Desideràtus gèntibus
Cujus per alvum fusus est.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. Benedìcta tu * in mulièribus; et benedìctus fructus ventris tui.

Psalmus 8.

Domine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Quòniam elevàta est magnificèntia tua, * super cœlos.

Ex ore infàntium et lactèntium perfecìsti làudem propter inimìcos tuos, * ut dèstruas inimìcum et ultòrem.

Quòniam vidèbo cœlos tuos, òpera digitòrum tuòrum: * lunam et stellas quæ tu fundàsti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fìlius hòminis, quòniam vìsitas eum?

Minuìsti eum paulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum: * et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

Omnia subjecìsti sub pèdibus ejus, * oves et boves univèrsas, ìnsuper et pècora campi:

Vòlucres cœli et pisces maris, * qui peràmbulant sèmitas maris.

Dòmine Dòminus noster, * quam admiràbile est nomen tuum in univèrsa terra!

Ant. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui.

Ant. Sicut myrrha elècta * odòrem dedìsti suavitàtis, sancta Dei Gènitrix.

Psalmus 18.

Cœli enàrrant glòriam Dei, * et òpera mànuum ejus annùntiat firmamèntum.

Dies diei erùctat verbum, * et nox nocti ìndicat scièntiam.

Non sunt loquèlæ neque sermònes, * quorum non audiàntur voces eòrum.

In omnem terram exìvit sonus eòrum; * et in fines orbis terræ verba eòrum.

In sole pòsuit tabernàculum suum: * et ipse tamquam sponsus procèdens de thàlamo suo.

Exultàvit ut gigas ad currèndam viam: * a summo cœlo egrèssio ejus.

Et occùrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscòndat a calòre ejus.

Lex Dòmini immaculàta convèrtens ànimas: * testimònium Dòmini fidèle, sapièntiam præstans pàrvulis.

Justìtiæ Dòmini rectæ, lætificàntes corda; * præcèptum Dòmini lùcidum, illùminans òculos.

Timor Dòmini sanctus, pèrmanens in sæculum sæculi: * judìcia Dòmini vera, justificàta in semetìpsa.

Desiderabìlia super aurum et làpidem pretiòsum multum: * et dulciòra super mel et favum.

Etenim servus tuus cu-

stòdit ea: * in custodièndis illis retribùtio multa.

Delìcta quis intèlligit? ab occùltis meis munda me: * et ab aliènis parce servo tuo.

Si mei non fùerint dominàti, tunc immaculàtus ero: * et emundàbor a delìcto màximo.

Et erunt ut complàceant elòquia oris mei: * et meditàtio cordis mei in conspèctu tuo semper.

Dòmine, adjùtor meus, * et redèmptor meus.

Ant. Sicut myrrha elècta odòrem dedìsti suavitàtis, sancta Dei Gènitrix.

Ant. Ante torum * hujus Vìrginis frequentàte nobis dùlcia càntica dràmatis.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitùdo ejus: * orbis terràrum, et univèrsi qui hàbitant in eo.

Quia ipse super mària fundàvit eum: * et super flùmina præparàvit eum.

Quis ascèndet in montem Dòmini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mànibus et mundo corde, * qui non accèpit in vano ànimam suam, nec juràvit in dolo pròximo suo.

Hic accìpiet benedictiònem a Dòmino: * et misericòrdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quærèntium eum, * quærèntium fàciem Dei Jacob.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus fortis et potens, Dòminus potens in prælio.

Attòllite portas, prìncipes, vestras, et elevàmini portæ æternàles: * et introìbit Rex glòriæ.

Quis est iste Rex glòriæ? * Dòminus virtùtum ipse est Rex glòriæ.

Ant. Ante torum hujus Vìrginis frequentàte nobis dùlcia càntica dràmatis.

℣. Spècie tua, et pulcritùdine tua. ℟. Intènde, pròspere procède, et regna.

Pater noster.

Absol. Exàudi.

℣. Jube, domne.

Bened. Benedictiòne perpètua.

De Paràbolis Salomònis.

Lectio I. cap. 8 b. et 9.

Ego sapièntia hàbito in consìlio, et erudìtis intèrsum cogitatiònibus. Timor Dòmini odit malum: arrogàntiam, et supèrbiam, et viam pravam, et os bilìngue detèstor.

Meum est consìlium et æquitas, mea est prudèntia, mea est fortitùdo. Per me reges regnant, et legum conditòres justa decèrnunt. Per me prìncipes ìmperant, et potèntes decèrnunt justìtiam. Ego diligèntes me dìligo, et qui mane vìgilant ad me, invènient me.

℟. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia.

Bened. Unigènitus Dei Fìlius.

Lectio II.

Mecum sunt divìtiæ et glòria, opes supèrbæ et justìtia. Mèlior est enim fructus meus auro, et làpide pretiòso, et genìmina mea argènto elècto. In viis justìtiæ àmbulo, in mèdio semitàrum judìcii, ut ditem diligèntes me, et thesàuros eòrum rèpleam. Dòminus possèdit me in inìtio viàrum suàrum, àntequam quidquam fàceret a principio. Ab ætèrno ordinàta sum, et ex antìquis àntequam terra fìeret. Nondum erant abyssi, et ego jam concèpta eram: necdum fontes aquàrum erùperant; necdum montes gravi mole constìterant: ante colles ego parturièbar.

℟. Congratulàmini mihi omnes qui dilìgitis Dòminum, quia cum essem pàrvula, plàcui Altìssimo: * Et de meis viscèribus gènui Deum et hòminem. ℣. Beàtam me dicent omnes generatiònes, quia ancìllam hùmilem respèxit Deus. Et.

Bened. Spìritus sancti gràtia.

Lectio III.

Beatus homo qui audit me, et qui vìgilat ad fores meas quotìdie, et obsèrvat ad postes òstii mei. Qui me invènerit, invèniet vitam, et hàuriet salùtem a Dòmino: qui autem in me peccàverit, lædet ànimam suam. Omnes, qui me odèrunt, dìligunt mortem. Sapièntia ædificàvit sibi domum, excìdit colùmnas septem. Immolàvit vìctimas suas, mìscuit vinum, et propòsuit mensam suam. Misit ancìllas suas ut vocàrent ad arcem, et ad mœnia civitàtis: Si quis est pàrvulus, vèniat ad me. Et insipièntibus locùta est: Venìte, comèdite panem meum, et bìbite vinum quod mìscui vobis.

℟. Beàta es, Virgo Marìa, quæ Dòminum portàsti Creatòrem mundi: *

Genuìsti qui te fecit, et in ætèrnum pèrmanes Virgo. ℣. Ave Marìa, gràtia plena: Dòminus tecum. Genuìsti. Glòria Patri. Genuìsti.

In 2. Nocturno

Ant. Spècie tua* et pulcritùdine tua intènde pròspere procède, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego òpera mea regi.

Lingua mea càlamus scribæ, * velòciter scribèntis.

Speciòsus forma præ filiis hòminum, diffùsa est gràtia in làbiis tuis; * proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Accìngere glàdio tuo super femur tuum, * potentìssime.

Spècie tua et pulcritùdine tua * intènde, pròspere procède, et regna.

Propter veritàtem, et mansuetùdinem, et justìtiam :* et dedùcet te mirabìliter dèxtera tua.

Sagìttæ tuæ acùtæ, pòpuli sub te cadent: * in corda inimicòrum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiònis, virga regni tui.

Dilexìsti justìtiam, et odìsti iniquitàtem: * proptèrea unxit te Deus, Deus tuus òleo lætìtiæ præ consòrtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et càsia a vestimèntis tuis, a dòmibus ebùrneis: * ex quibus delectavèrunt te fìliæ regum in honòre tuo.

Astitit regìna a dextris tuis in vestìtu deauràto, * circùmdata varietàte.

Audi, fìlia, et vide, et inclìna aurem tuam: * et oblivìscere pòpulum tuum, et domum patris tui.

Et concupìscet rex decòrem tuum: * quòniam ipse est Dòminus Deus tuus, et adoràbunt eum.

Et fìliæ Tyri in munèribus * vultum tuum deprecabùntur, omnes dìvites plebis.

Omnis glòria ejus fìliæ Regis ab intus, * in fìmbriis àureis circumamìcta varietàtibus.

Adducèntur regi vìrgines post eam: * pròximæ ejus afferèntur tibi.

Afferèntur in lætìtia et exultatiòne: * adducèntur in templum regis.

Pro pàtribus tuis nati sunt tibi fìlii: * Constìtues eos prìncipes super omnem terram.

Mèmores erunt nòminis tui, * in omni generatiòne et generatiònem.

Proptèrea pòpuli confitebùntur tibi in ætèrnum, * et in sæculum sæculi.

Ant. Spècie tua et pulcritùdine tua intènde, pròspere procède et regna.

Ant. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo: Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Psalmus 45.

Deus, noster refùgium et virtus: * adjùtor in tribulatiònibus, quæ invenèrunt nos nimis.

Proptèrea non timèbimus, dum turbàbitur terra: * et transferèntur montes in cor maris.

Sonuèrunt, et turbàtæ sunt aquæ eòrum: * conturbàti sunt montes in fortitùdine ejus.

Flùminis ìmpetus lætìficat civitàtem Dei: * sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Deus in mèdio ejus, non commovèbitur: * adjuvàbit eam Deus mane dilùculo.

Conturbàtæ sunt gentes et inclinàta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Venìte, et vidète òpera Dòmini, quæ pòsuit prodìgia super terram: * àuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cònteret et confrìnget arma: * et scuta combùret igni.

Vacàte, et vidète, quòniam ego sum Deus: * exaltàbor in gèntibus, et exaltàbor in terra.

Dòminus virtùtum nobìscum: * suscèptor noster Deus Jacob.

Ant. Adjuvàbit eam Deus vultu suo: Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Ant. Sicut lætàntium * òmnium nostrum habitàtio est in te, sancta Dei Gènitrix.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in mòntibus sanctis: * dìligit Dòminus portas Sion super òmnia tabernàcula Jacob.

Gloriòsa dicta sunt de te, * cìvitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylònis * scièntium me.

Ecce alienìgenæ, et Tyrus, et pòpulus Æthìopum, * hi fuèrunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundàvit eam Altìssimus?

Dòminus narràbit in scriptùris populòrum, et prìncipum: * horum, qui fuèrunt in ea.

Sicut lætàntium òmnium * habitàtio est in te.

Ant. Sicut lætàntium òmnium nostrum habitàtio

est in te, sancta Dei Gènitrix.

℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

Pater noster.

Absol. Ipsìus.

℣. Jube, domne.

Bened. Deus, Pater omnìpotens.

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Lectio IV. Apud Metaph.

DEI Fìlius non dìvitem, aut locuplètem àliquam fèminam sibi matrem elègit, sed beàtam Vìrginem illam, cujus ànima virtùtibus ornàta erat. Cum enim beàta Marìa supra omnem humànam natùram castitàtem servàret, proptèrea Christum Dòminum in ventre concèpit. Ad hanc ìgitur sanctìssimam Vìrginem et Dei Matrem accurrèntes, ejus patrocìnii utilitàtem assequàmur. Itaque quæcumque estis vìrgines, ad Matrem Dòmini confùgite. Illa enim pulchèrrimam, pretiosìssimam, et incorruptìbilem possessiònem patrocìnio suo vobis conservàbit.

℟. Sicut cedrus exaltàta sum in Lìbano, et sicut cyprèssus in monte Sion: quasi myrrha elècta, * Dedi suavitàtem odòris. ℣. Et sicut cinnamòmum et bàlsamum aromatìzans Dedi.

Bened. Christus perpètuæ.

Lectio V.

MAGNUM revèra miràculum, fratres dilectìssimi, fuit beàta semper Virgo Marìa. Quid namque illa majus aut illùstrius ullo umquam tèmpore invèntum est, seu aliquàndo invenìri pòterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitùdine superàvit. Quidnam illa sànctius? Non Prophètæ, non Apòstoli, non Màrtyres, non Patriàrchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiònes, non Sèraphim non Chèrubim: non dènique àliud quìdpiam inter creàtas res, visìbiles aut invisìbiles, majus aut excellèntius invenìri potest. Eadem ancìlla Dei est et Mater: èadem Virgo et Gènitrix.

℟. Quæ est ista, quæ procèssit sicut sol, et formòsa tamquam Jerùsalem? * Vidèrunt eam fìliæ Sion, et beàtam dixèrunt, et Regìnæ laudavèrunt eam. ℣. Et sicut dies verni circùmdabant eam flores rosàrum, et lìlia convàllium. Vidèrunt.

Bened. Ignem sui amòris.

Lectio VI.

HÆC ejus Mater est, qui a Patre ante omne princìpium gènitus fuit, quem Angeli et hòmines agnòscunt Dòminum rerum òmnium. Visne cognòscere quanto Virgo hæc præstàntior sit cœlèstibus Potèntiis? Illæ cum timòre et tremòre assìstunt, fàciem velàntes suam: hæc humànum genus illi offert, quem gènuit. Per hanc et peccatòrum vèniam consèquimur. Ave ìgitur, mater, cœlum, puèlla, virgo, thronus, Ecclèsiæ nostræ decus, glòria et firmamèntum, assìdue pro nobis precàre Jesum Fìlium tuum, et Dòminum nostrum: ut per te misericòrdiam invenìre in die judìcii, et quæ repòsita sunt iis, qui dìligunt Deum, bona cònsequi possìmus, gràtia et benignitàte Dòmini nostri Jesu Christi: cum quo Patri simul et sancto Spirìtui glòria et honor, et impèrium nunc et semper in sæcula sæculòrum. Amen.

℟. Ornàtam monìlibus fìliam Jerùsalem Dòminus concupìvit: * Et vidèntes eam fìliæ Sion, beatìssimam prædicavèrunt, dicèntes: * Unguèntum effùsum nomen tuum. ℣. Astitit Regìna a dextris tuis in vestìtu deauràto, circùmdata varietàte. Et. Glòria Patri. Unguèntum.

In 3. Nocturno.

Ant. Gaude, Marìa Virgo, * cunctas hæreses sola interemìsti in univèrso mundo.

Psalmus 95.

CANTATE Dòmino cànticum novum: * cantàte Dòmino omnis terra.

Cantàte Dòmino, et benedìcite nòmini ejus: * annuntiàte de die in diem salutàre ejus.

Annuntiàte inter gentes glòriam ejus, * in òmnibus pòpulis mirabìlia ejus.

Quòniam magnus Dòminus et laudàbilis nimis: * terrìbilis est super omnes deos.

Quòniam omnes dii gèntium dæmònia: * Dòminus autem cœlos fecit.

Confèssio, et pulcritùdo in conspèctu ejus: * sanctimònia, et magnificèntia in sanctificatiòne ejus.

Affèrte Dòmino, pàtriæ gèntium, affèrte Dòmino glòriam et honòrem: * affèrte Dòmino glòriam nòmini ejus.

Tòllite hòstias, et introìte in àtria ejus: * adoràte Dòminum in àtrio sancto ejus.

Commoveàtur a fàcie ejus univèrsa terra: * dìcite in gèntibus quia Dòminus regnàvit.

Etenim corrèxit orbem terræ, qui non commovèbitur: * judicàbit pòpulos in æquitàte.

Lætèntur cœli, et exùltet terra; commoveàtur mare, et plenitùdo ejus: * gaudèbunt campi et òmnia quæ in eis sunt.

Tunc exultàbunt òmnia ligna silvàrum a fàcie Dòmini quia venit: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terræ in æquitàte, * et pòpulos in veritàte sua.

Ant. Gaude, Marìa Virgo, cunctas hæreses sola interemìsti in univèrso mundo.

Ant. Dignàre me * laudàre te, Virgo sacràta: da mihi virtùtem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

Dominus regnàvit, exùltet terra: * lætèntur ìnsulæ multæ.

Nubes et calìgo in circùitu eius: * justìtia et judìcium corrèctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcèdet, * et inflammàbit in circùitu inimìcos ejus.

Illuxèrunt fùlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commòta est terra.

Montes sicut cera fluxèrunt a fàcie Dòmini: * a fàcie Dòmini omnis terra.

Annuntiavèrunt cœli justìtiam ejus: * et vidèrunt omnes pòpuli glòriam ejus.

Confundàntur omnes qui adòrant sculptìlia: * et qui gloriàntur in simulàcris suis.

Adoràte eum, omnes Angeli ejus; * audìvit, et lætàta est Sion.

Et exultavèrunt fìliæ Judæ, * propter judìcia tua, Dòmine.

Quòniam tu Dòminus altìssimus super omnem terram: * nimis exaltàtus es super omnes deos.

Qui dilìgitis Dòminum, odìte malum: * custòdit Dòminus ànimas sanctòrum suòrum, de manu peccatòris liberàbit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætìtia.

Lætàmini, justi, in Dòmino, * et confitèmini memòriæ sanctificatiònis ejus.

Ant. Dignàre me laudàre te, Virgo sacràta: da mihi virtùtem contra hostes tuos.

Ant. Post partum, * Virgo, inviolàta permansìsti, Dei Gènitrix, intercède pro nobis.

In Adventu, Ant. Angelus Dòmini, * nuntiàvit Marìæ, et concèpit de Spìritu sancto.

Psalmus 97.

Cantate Dòmino cànticum novum: * quia mirabìlia fecit.

Salvàvit sibi dèxtera ejus, * et bràchium sanctum ejus.

Notum fecit Dòminus salutàre suum: * in conspèctu gèntium revelàvit justìtiam suam.

Recordàtus est misericòrdiæ suæ, * et veritàtis suæ dòmui Israel.

Vidèrunt omnes tèrmini terræ * salutàre Dei nostri.

Jubilàte Deo, omnis terra: * cantàte, et exultàte, et psàllite.

Psàllite Dòmino in cìthara, in cìthara et voce psalmi: * in tubis ductìlibus, et voce tubæ còrneæ.

Jubilàte in conspèctu regis Dòmini: * moveàtur mare, et plenitùdo ejus: orbis terràrum, et qui hàbitant in eo.

Flùmina plàudent manu, simul montes exultàbunt a conspèctu Dòmini: * quòniam venit judicàre terram.

Judicàbit orbem terràrum in justìtia, * et pòpulos in æquitàte

Ant. Post partum, Virgo, inviolàta permansìsti, Dei gènitrix, intercède pro nobis.

In Adventu, Ant. Angelus Dòmini nuntiàvit Marìæ, et concèpit de Spìritu sancto.

℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

Pater noster.

Absol. A vìnculis.

℣. Jube, domne.

Bened. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 11. d.

In illo tèmpore: Loquènte Jesu ad turbas, extòllens vocem quædam mùlier de turba, dixit illi: Beàtus venter, qui te portàvit. Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11.

Magnae devotiònis et fìdei hæc mùlier ostènditur, quæ Scribis et Pharisæis Dòminum tentàntibus, simul et blasphemàntibus, tanta ejus incarnatiònem præ òmnibus sinceritàte cognòscit, tanta fidùcia confitètur, ut et præsèntium pròcerum calùmniam, et futuròrum confùndat hæreti-

còrum perfìdiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spìritus òpera blasphemàndo, verum consubstantialèmque Patri Dei Fìlium negàbant; sic hærètici pòstea, negàndo Marìam semper Vìrginem, sancti Spìritus operànte virtùte, nascitùro cum humànis membris Unigènito Dei, carnis suæ matèriam ministràsse, verum consubstantialèmque Matri Fìlium hòminis fatèri non debère dixèrunt.

℟. Felix namque es, sacra Virgo Marìa, et omni laude dignìssima: * Quia ex te ortus est sol justìtiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen, quicùmque cèlebrant tuam sanctam Festivitàtem. Quia.

Bened. Cujus festum còlimus.

Lectio VIII.

Sed si caro Verbi Dei secùndum carnem nascèntis a carne Vìrginis Matris pronuntiàtur extrànea, sine causa venter qui eam portàsset, ùbera quæ lactàssent, beatificàntur. Dicit autem Apòstolus: Quia misit Deus Fìlium suum factum ex mulìere, factum sub lege. Neque audièndi sunt qui legèndum putant: Natum ex mulìere, factum sub lege: sed, Factum ex mulìere, quia concèptus ex ùtero virginàli, carnem non de nìhilo, non aliùnde, sed matèrna traxit ex carne: aliòquin nec vere Fìlius hòminis dicerètur, qui orìginem non habèret ex hòmine. Et nos ìgitur his contra Eutychen dictis, extollàmus vocem cum Ecclèsia cathòlica, cujus hæc mùlier typum gessit, extollàmus et mentem de mèdio turbàrum, dicamùsque Salvatòri: Beàtus venter qui te portàvit, et ùbera, quæ suxìsti. Vere enim beàta parens, quæ, sicut quidam ait: Enìxa est puèrpera Regem, qui cœlum terràmque tenet per sæcula.

℟. Beàtam me dicent omnes generatiònes: * Quia fecit mihi Dòminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericòrdia ejus a progènie in progènies timèntibus eum. Quia. Glòria Patri. Quia.

Bened. Ad societàtem.

Lectio IX.

Quinimmo beàti qui àudiunt verbum Dei, et custòdiunt. Pulcre Salvàtor attestatiòni mulìeris ànnuit, non eam tantùmmodo quæ Verbum Dei corporàliter generàre merùerat, sed et omnes qui idem Verbum spiritàliter audìtu fìdei concìpere, et boni òperis custòdia, vel in suo vel in proximòrum corde pàrere, et quasi àlere studùerint, assevèrans esse beàtos: quia et èadem Dei Gènitrix, et inde quidem beàta, quia Verbi incarnàndi minìstra facta est temporàlis: sed inde multo beàtior, quia ejùsdem semper amàndi custos manèbat ætèrna.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. Dum esset Rex * in accùbitu suo, nardus mea dedit odòrem suavitàtis.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis de Dominica, 20.

2. Læva ejus * sub càpite meo, et dèxtera illìus amplexàbitur me.

3. Nigra sum, * sed formòsa, fìliæ Jerùsalem; ìdeo dilèxit me Rex, et introdùxit me in cubìculum suum.

4. Jam hiems trànsiit, * imber àbiit et recèssit: surge, amìca mea, et veni.

5. Speciòsa facta es * et suàvis in delìciis tuis, sancta Dei Gènitrix.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Ab inìtio, et ante sæcula creàta sum, et usque ad futùrum sæculum non dèsinam, et in habitatiòne sancta coram ipso ministràvi.

Hymnus

O gloriosa Vìrginum,
Sublìmis inter sìdera,
Qui te creàvit, pàrvulum
Lactènte nutris ùbere.

Quod Heva tristis àbstulit,
Tu reddis almo gèrmine:
Intrent ut astra flèbiles,
Cœli reclùdis càrdines.

Tu Regis alti jànua,
Et aula lucis fùlgida:
Vitam datam per Vìrginem,
Gentes redèmptæ, plàudite.

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Bened. Ant. Beàta es, Marìa, * quæ credidìsti, perficièntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dòmino, allelùja.

Oratio.

Concede nos fàmulos tuos, quæsumus Dòmine Deus, perpètua men-

tis et còrporis sanitàte gaudère: et gloriòsa beàtæ Marìæ semper Vìrginis intercessiòne, a præsènti liberàri tristìtia, et ætèrna pèrfrui lætìtia. Per Dòminum.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine, etiam in Festis infra Octavas B. M. V.

AD TERTIAM.

Capit. Ab inìtio, ut supra, [171].

℟. br. Spècie tua, * Et pulcritùdine tua. Spècie. ℣. Intènde, pròspere procède, et regna. Et. Glòria Patri. Spècie. ℣. Adjuvàbit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur.

AD SEXTAM

Capit. Eccli. 24. b.

Et sic in Sion firmàta sum, et in civitàte sanctificàta simìliter requièvi, et in Jerùsalem potèstas mea. Et radicàvi in pòpulo honorificàto, et in parte Dei mei hærèditas illìus, et in plenitùdine sanctòrum detèntio mea.

℟. br. Adjuvàbit eam * Deus vultu suo. Adjuvàbit. ℣. Deus in mèdio ejus, non commovèbitur. Deus. Glòria Patri. Adjuvàbit. ℣. Elègit eam Deus, et præelègit eam. ℟. In tabernàculo suo habitàre facit eam.

AD NONAM

Capit. Eccli. 24. b.

In platèis sicut cinnamòmum, et bàlsamum aromatìzans odòrem dedi: quasi myrrha elècta dedi suavitàtem odòris.

℟. br. Elègit eam Deus, * Et præelègit eam. Elègit. ℣. In tabernàculo suo habitàre facit eam. Et. Glòria Patri. Elègit.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

In II. Vesperis omnia dicuntur ut in primis.

℣. Dignàre me laudàre te, Virgo sacràta. ℟. Da mihi virtùtem contra hostes tuos.

Ad Magnif. Ant. Beàtam me dicent * omnes generatiònes, quia ancìllam hùmilem respèxit Deus.

OFFICIUM
B. MARIÆ IN SABBATO

Omnibus Sabbatis per annum, præterquam in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus et Vigiliis, et nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Officium alicujus Dominicæ infra Hebdomadam ponendum, ac nisi Festum IX. Lectionum occurrat, fit Officium de S. Maria, modo infrascripto.

In Vesperis Feriæ VI. dicuntur Psalmi feriales in Psalterio positi, nisi fuerit Festum IX. Lectionum: quia tunc de S. Maria fit tantum commemoratio in dictis Vesperis cum Ant., ℣. et Oratione ut infra: quæ commemoratio omittitur, quando Feria VI. occurrit Festum Purificationis, vel aliud ejusdem B. M. Officium.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. [159].

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Magnif. Ant. Beàta Mater * et intàcta Virgo, gloriòsa Regìna mundi, intercède pro nobis ad Dòminum.

℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Concede nos fàmulos tuos, quæsumus Dòmine Deus, perpètua mentis et còrporis sanitàte gaudère: et gloriòsa beàtæ Marìæ semper Virginis intercessiòne, a præsènti liberàri tristìtia, et ætèrna pèrfrui lætìtia. Per Dòminum.

¶ Post Nativitatem usque ad Purificationem.

Ad Magnif. Ant. Magnum * hæreditàtis mystèrium! templum Dei factus est ùterus nescièntis virum: non est pollùtus ex ea carnem assùmens: omnes gentes vènient dicèntes: Glòria tibi, Dòmine.

Oratio.

Deus, qui salùtis ætèrnæ, beàtæ Marìæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: trìbue, quæsumus; ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus Auctòrem vitæ suscìpere, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

Post Orationem fiunt commemorationes consuetæ de S. Josepho, de Apostolis, et de Pace. 164.

Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit com. ante ipsa suffragia.

Completorium ut in Psalterio. Et in fine Hymni, Te lucis ante tèrminum, dicitur, Jesu, tibi sit glòria, Qui natus es de Vìrgine, etiamsi in Vesperis facta sit tantum com. de B. Maria nisi Hymni illius Festi, quod Feria VI. celebratum est aliter concludendi sint,

ut in Transfiguratione Domini.

Ad Matut., Invit. Ave, Marìa, gràtia plena, * Dòminus tecum.

Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Hymnus. Quem terra, ut in Festis B. M. V. [160].

Nocturnum Sabbati ut in Psalterio, 119. et in fine ℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Pater noster.

Absolutio.

PRECIBUS et mèritis beàtæ Marìæ semper Vìrginis, et òmnium Sanctòrum perdùcat nos Dòminus ad regna cœlòrum.

℟. Amen.

℣. Jube, domne, benedìcere.

Pro I. Lectione, Bened. Nos cum prole pia benedìcat Virgo Marìa.

℟. Amen.

Primæ duæ Lectiones de Scriptura libri currentis: tertia, una ex inferius positis per ordinem, [175].

℟. I. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam, nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in muliéribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia.

Pro II. Lectione, Bened. Ipsa Virgo vìrginum intercèdat pro nobis ad Dòminum. ℟. Amen.

℟. II. Felix namque es, sacra Virgo Marìa, et omni laude dignìssima: * Quia ex te ortus est sol justìtiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen, quicùmque cèlebrant tuam sanctam Commemoratiònem. Quia. Glòria Patri. Christus.

Pro III. Lectione, Bened. Per Vìrginem Matrem concèdat nobis Dòminus salùtem et pacem.

℟. Amen.

Post tertiam Lectionem dicitur Te Deum laudàmus, 19.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in Festis B. Mariæ, [171], præter sequentia.

℣. Benedìcta tu in muliéribus. ℟. Et benedìctus fructus ventris tui.

Ad Bened., Ant. Beàta Dei Gènitrix Marìa, * Virgo perpètua, templum Dòmini, sacràrium Spìritus sancti, sola sine exèmplo placuìsti Dòmino nostro Jesu Christo: ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu.

Oratio. Concède, ut supra, [160].

¶ Sed post Nativitatem usque ad Purificationem, Ant. ad Laudes et per Horas, Ant. ad Bened., et Oratio, dicuntur ut in Officio parvo B. M. V. post Nativitatem, infra.

Deinde fiunt commemorationes ut supra.

Ad Vesperas, Ant., et Psalmi feriales: Capit. et reliqua omnia, si non occurrat Festum Duplex, de Dominica.

In fine commemorationes consuetæ, ut in Psalterio, 163.

Lectiones sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio Beatæ Mariæ in Sabbato, ordine subscripto.

MENSE JANUARIO

Ex Epìstola S. Ambròsii Epìscopi ad Sirìcium Papam.

Lectio III.

Epist. 81. al. 7. post init.

DE via perversitàtis prodùntur dìcere: Virgo concèpit, sed non virgo generàvit. Pòtuit ergo virgo concìpere, non pòtuit virgo generàre, cum semper concèptus præcèdat, partus sequàtur? Sed si doctrìnis non crèditur sacerdòtum, credàtur oràculis Christi, credàtur mònitis Angelòrum dicèntium: Quia non est impossìbile Deo omne verbum. Credàtur Symbolo Apostolòrum, quod Ecclèsia Romàna intemeràtum semper custòdit et servat. Audìvit Marìa vocem Angeli, et quæ ante dìxerat: Quòmodo fiet istud? non de fide generatiònis intèrrogans, respòndit pòstea: Ecce ancìlla Dòmini, contìngat mihi secùndum verbum tuum.

Te Deum laudàmus, 19.

MENSE FEBRUARIO

Ex libro S. Hierònymi Presbyteri advèrsus Joviniànum.

Lectio III.

Ex Apol. ad Pammach. pro lib. adv. Jov. in fine.

CHRISTUS virgo, mater vìrginis nostri virgo perpètua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingrèssus est òstiis; et in sepùlcro ejus, quod novum et in petra durìssima fùerat excìsum, nec àntea quis, nec pòstea pòsitus est. Hortus conclùsus, fons signàtus: de quo fonte ille flùvius manat, juxta Joel, qui ìrrigat torrèntem vel fùnium, vel spinàrum: fùnium peccatòrum, quibus ante alligabàmur; spinàrum,

quæ suffòcant semèntem patrisfamìlias. Hæc est porta orientàlis, ut ait Ezèchiel, semper clausa, et lùcida, opèriens in se, vel ex se pròferens Sancta sanctòrum: per quam sol justìtiæ et Pòntifex noster secùndum òrdinem Melchìsedech ingrèditur, et egrèditur.

Te Deum laudàmus, 19.

MENSE MARTIO

ANTE QUADRAGESIMAM

Ex libro S. Irenæi Epìscopi et Màrtyris advèrsus hæreses.

Lectio III. L. 5. c. 19.

In sua pròpria veniènte Dòmino, et sua pròpria eum bajulànte conditiòne, quæ bajulàtur ab ipso, et recapitulatiònem ejus quæ in ligno fuit inobedièntiæ, per eam quæ in ligno est, obedièntiam faciènte, et seductiòne illa solùta, qua sedùcta est male illa, quæ jam viro destinàta erat virgo Heva, per veritàtem evangelizàta est bene ab Angelo jam sub viro Virgo Marìa. Quemàdmodum enim illa per angèlicum sermònem sedùcta est, ut effùgeret Deum, prævaricàta verbum ejus; ita et hæc per angèlicum sermònem evangelizàta est, ut portàret Deum, obèdiens ejus verbo. Et sicut illa sedùcta est, ut effùgeret Deum, sic hæc suàsa est obedìre Deo, ut vìrginis Hevæ Virgo Marìa fìeret advocàta. Et quemàdmodum adstrìctum est morte genus humànum per vìrginem, solvàtur per vìrginem: æqua lance dispòsita virginàlis inobedièntia per virginàlem obedièntiam.

Te Deum laudàmus, 19.

OFFICIUM PARVUM

Beatæ Mariæ non dicitur, quando fit Officium IX. Lectionum, nec in Vigilia Nativitatis Domini, nec in Sabbatis, quando fit Officium de S. Maria. Quibus diebus omittitur a primis Vesperis, et in Vigilia Nativitatis a Matutino. Cum dicitur in Choro, in Matutinis, et in Vesperis præponitur Officio diei, in aliis Horis postponitur. Prima dicitur post Benedicàmus Dòmino, antequam legatur Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIÆ

EXTRA ADVENTUM

Ad Vesperas, Ave, Marìa, secreto, quæ dicitur semper in principio om-

nium Horarum B. M. V. quando non conjunguntur cum Officio diei.

℣. Deus, in adjutòrium meum intènde.

℟. Dòmine, ad adjuvàndum me festìna.

Glòria Patri. Sicut erat. Allelùja.

In fine Allelùja ad omnes Horas per totum Annum, præterquam a Septuagesima usque ad Sabbatum sanctum, cujus loco tunc dicitur Laus tibi, Dòmine, Rex ætèrnæ glòriæ.

Ant., Psalmi, Capit. et Hymnus, ut in Festis B. Mariæ, [157].

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Magnif. Ant. Beàta Mater, * et intàcta Virgo, gloriòsa Regìna mundi, intercède pro nobis ad Dòminum.

Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie elèison.

℣. Dòminus vobìscum.

℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Concede nos fàmulos tuos, quæsumus Dòmine Deus, perpètua mentis et còrporis sanitàte gaudère: et gloriòsa beàtæ Marìæ semper Vìrginis intercessiòne, a præsènti liberàri tristìtia, et ætèrna pèrfrui lætìtia. Per Dòminum.

Sequens commemoratio pro Sanctis fit tantum ad Vesperas et Laudes in Officio S. Mariæ, præterquam in Adventu, cujus loco tunc alia dicitur, ut infra.

Ant. Sancti Dei omnes intercèdere dignèmini pro nostra, omniùmque salùte. ℣. Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi. ℟. Et gloriàmini, omnes recti corde.

Oratio.

Protege, Dòmine, pòpulum tuum, et Apostolòrum tuòrum Petri et Pàuli, et aliòrum Apostolòrum patrocìnio confidèntem, perpètua defensiòne consèrva.

Omnes Sancti tui, quæsumus Dòmine, nos ubìque àdjuvent: ut dum eòrum mèrita recòlimus, patrocìnia sentiàmus: et pacem tuam nostris concède tempòribus, et ab Ecclèsia tua cunctam repèlle nequìtiam: iter, actus, et voluntàtes nostras, et òmnium famulòrum tuòrum in salùtis tuæ prosperitàte dispòne: benefactòribus nostris sempitèrna bona retrìbue: et òmnibus fidèlibus defùnctis rèquiem ætèrnam concède. Per Dòminum.

AD COMPLETORIUM

Ave, Marìa, ut supra. ℣. Converte nos, Deus, salutàris noster. ℟. Et avèrte iram tuam a nobis. ℣. Deus, in adjutòrium, Glòria Patri. Sicut erat. Allelùja, vel Laus tibi, Dòmine.

Psalmi. Sæpe expugnavèrunt me. De profùndis et Dòmine, non est exaltàtum, ut in Vesperis Feriæ IV, 149.

Hymnus

Memento, rerum Cònditor,
Nostri quod olim còrporis,
Sacràta ab alvo Vìrginis
Nascèndo, formam sùmpseris.
Marìa, Mater gràtiæ,
Dulcis parens clemèntiæ,
Tu nos ab hoste pròtege,
Et mortis hora sùscipe.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre, et almo Spìritu,
In sempitèrna sæcula.
Amen.

Capitulum. Eccli. 24. c.

Ego mater pulcræ dilectiònis, et timòris, et agnitiònis, et sanctæ spei. ℟. Deo gràtias.

℣. Ora pro nobis sancta Dei Gènitrix. ℟. Ut digni efficiàmur promissiònibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Ant. Sub tuum præsìdium * confùgimus, sancta Dei Gènitrix: nostras deprecatiònes ne despìcias in necessitàtibus, sed a perìculis cunctis lìbera nos semper, Virgo gloriòsa et benedìcta.

Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèyson. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Beatæ et gloriòsæ semper Vìrginis Marìæ, quæsumus Dòmine, intercèssio gloriòsa nos pròtegat, et ad vitam perdùcat ætèrnam. Per Dòminum.

AD MATUTINUM

Ave, Marìa, ut supra, ℣. Domine, làbia mea apèries. ℟. Et os meum annuntiàbit laudem tuam. ℣. Deus, in adjutòrium. Glòria Patri. Sicut erat. Allelùja, vel Laus tibi, Dòmine.

Invitat. Ave, Marìa, gràtia plena: * Dòminus tecum. Psalm. Venìte, 2. Hymnus. Quem terra. [160].

In Nocturno, Ant. et Psalmi dicuntur ut in Festis B. M. scilicet:

Feria II. et V. ut in I. Nocturno, [160].

Feria III. et VI. ut in II. Nocturno, [164].

Feria IV. et Sabbato ut in III. Nocturno, [167].

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo.

Absolutio.

Precibus et mèritis beàtæ Marìæ semper Vìrginis, et òmnium Sanctòrum, perdùcat nos Dòminus ad regna cœlòrum. ℟. Amen. ℣. Jube, domne, benedìcere.

Bened. Nos cum prole pia benedìcat Virgo Marìa. ℟. Amen.

Lectio I. Eccli. 24.

In òmnibus rèquiem quæsìvi, et in hæreditàte Dòmini moràbor. Tunc præcèpit, et dixit mihi Creàtor òmnium: et qui creàvit me, requièvit in tabernàculo mèo, et dixit mihi: In Jacob inhàbita, et in Israel hæreditàre, et in elèctis meis mitte radìces. Tu autem, Dòmine.

℟. Sancta et immaculàta virgìnitas, quibus te làudibus èfferam, nèscio: * Quia quem cœli càpere non pòterant, tuo grèmio contulìsti. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Quia. ℣. Jube, domne, benedìcere.

Bened. Ipsa Virgo vìrginum intercèdat pro nobis ad Dòminum. ℟. Amen.

Lectio II.

Et sic in Sion firmàta sum, et in civitàte sanctificàta simìliter requièvi, et in Jerùsalem potèstas mea. Et radicàvi in pòpulo honorificàto, et in parte Dei mei hærèditas illìus, et in plenitùdine Sanctòrum detèntio mea. Tu autem, Dòmine.

℟. Beàta es, Virgo Marìa, quæ Dòminum portàsti Creatòrem mundi: * Genuìsti qui te fecit, et in ætèrnum pèrmanes Virgo. ℣. Ave, Marìa gràtia plena, Dòminus tecum. Genuìsti. ℣. Jube, domne, benedìcere.

Bened. Per Vìrginem Matrem concèdat nobis Dòminus salùtem et pacem. ℟. Amen.

Lectio III.

Quasi cedrus exaltàta sum in Libàno, et quasi cyprèssus in monte Sion: quasi palma exaltàta sum in Cades, et quasi plantàtio rosæ in Jèricho. Quasi olìva speciòsa in campis, et quasi plàtanus exaltàta sum juxta aquam in platèis. Sicut cinnamòmum, et bàlsamum aromatìzans odòrem dedi: quasi myrrha elècta dedi suavitàtem odòris. Tu autem, Dòmine.

℟. Felix namque es, sacra Virgo Marìa, et omni laude dignìssima: * Quia ex te ortus est sol justìtiæ,* Christus Deus noster. ℣. Ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen, quicùmque cèlebrant tuam sanctam commemoratiònem. Quia. Glòria Patri. Christus.

AD LAUDES

℣. Deus, in adjutòrium. ℟. Dòmine, ad adjuvàndum. Glòria Patri. Sicut erat. Allelùja, vel Laus tibi, Dòmine.

Antiphonæ.

1. Assùmpta est * Marìa in cœlum, gaudent Angeli, laudàntes benedìcunt Dòminum. Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis de Dominica, 20.

2. Marìa Virgo * assùmpta est ad æthèreum thàlamum, in quo rex regum stellàto sedet sòlio.

3. In odòrem * unguentòrum tuòrum cùrrimus, adolescèntulæ dilexèrunt te nimis.

4. Benedìcta fìlia * tu a Dòmino: quia per te fructum vitæ communicàvimus.

5. Pulcra es, * et decòra fìlia Jerùsalem: terrìbilis ut castròrum àcies ordinàta.

Capitulum. Cant. 6. c.

Viderunt eam fìliæ Sion, et beatìssimam prædicavèrunt: et regìnæ laudavèrunt eam. ℟. Deo gràtias.

Hymnus. O gloriòsa, [171].

℣. Benedìcta tu in mulièribus. ℟. Et benedìctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant. Beàta Dei Gènitrix Marìa, * virgo perpètua, templum Dòmini, sacràrium Spìritus sancti, sola sine exèmplo placuìsti Dòmino nostro Jesu Christo: ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu.

Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie elèison. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de Beàtæ Marìæ Vìrginis ùtero Verbum tuum, Angelo nuntiànte, carnem suscìpere voluìsti: præsta supplìcibus tuis; ut, qui vere eam Genitrìcem Dei crèdimus, ejus apud te intercessiònibus adjuvèmur. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

Pro Sanctis, Ant. Sancti Dei, ut supra, [177].

AD PRIMAM

Ave, Marìa, etc. ℣. Deus in adjutòrium.

Hymnus. Memènto rerum, [178].

Ant. Assùmpta est.

Psalmi. Deus, in nòmine, 25. Benedixìsti, 109. Laudàte Dòminum, omnes gentes, 143.

Ant. Assùmpta est Marìa in cœlum, gaudent Angeli, laudàntes benedìcunt Dòminum.

Capitulum. Cant. 6. c.

Quæ est ista, quæ progrèditur quasi auròra consùrgens, pulcra ut luna, elècta ut sol, terrìbilis ut castròrum àcies ordinàta? ℟. Deo gràtias.

℣. Dignàre me, laudàre te, Virgo sacràta. ℟. Da mihi virtùtem contra hostes tuos. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Deus, qui virginàlem aulam beàtæ Marìæ, in qua habitàres, elìgere dignàtus es: da quæsumus; ut sua nos defensiòne munìtos, jucùndos fàcias suæ interèsse commemoratiòni. Qui vivis.

AD TERTIAM

Ave, Marìa, etc. ℣. Deus, in adjutòrium.

Hymnus. Memènto rerum, [178].

Ant. Marìa Virgo.

Psalmi. Ad Dominum, 143. Levàvi òculos, 143. Lætàtus sum, 146.

Ant. Marìa Vìrgo assùmpta est ad æthèreum thàlamum, in quo Rex regum stellàto sedet sòlio.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Et sic in Sion firmàta sum, et in civitàte sanctificàta simìliter requièvi, et in Jerùsalem potèstas mea. ℟. Deo gràtias.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio

Deus, qui salùtis ætèrnæ, beàtæ Marìæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: trìbue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus auctòrem vitæ suscìpere, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum. Qui tecum vivit.

AD SEXTAM

Ave, Maria, etc. ℣. Deus, in adjutòrium.

Hymnus. Memènto rerum, [178].

Ant. In odòrem.

Psalmi. Ad te levàvi, 146. Nisi quia Dòminus, 147. Qui confìdunt, 147.

Ant. In odòrem unguentòrum tuòrum cùrrimus, adolescèntulæ dilexèrunt te nimis.

Capitulum. Eccli. 24. b.

Et radicàvi in pòpulo honorificàto, et in parte Dei mei hærèditas illìus, et in plenitùdine Sanctòrum detèntio mea. ℟. Deo gràtias.

℣. Benedìcta tu in muliè̀ribus. ℟. Et benedìctus fructus ventris tui. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Concede, misèricors Deus, fragilitàti nostræ præsìdium: ut, qui sanctæ Dei Genitrìcis memòriam àgimus, intercessiònis ejus auxìlio, a nostris iniquitàtibus resurgàmus. Per eùmdem Dòminum.

AD NONAM

Ave, Marìa, etc. ℣. Deus, in adjutòrium.

Hymnus. Memènto rerum, [178].

Ant. Pulcra es.

Psalmi. In convertèndo, 147. Nisi Dòminus, 148. Beàti omnes, 149.

Ant. Pulcra es, et decòra, fìlia Jerùsalem: terrìbilis ut castròrum àcies ordinàta.

Capitulum. Eccli. 24. b.

In platèis, sicut cinnamòmum, et bàlsamum aromatìzans odòrem dedi: quasi myrrha elècta dedi suavitàtem odòris. ℟. Deo gràtias.

℣. Post partum, Virgo, inviolàta permansìsti. ℟. Dei Gènitrix, intercède pro nobis. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Famulorum tuòrum, quæsumus Dòmine, delìctis ignòsce: ut, qui tibi placère de àctibus nostris non valèmus, Genitrìcis Fìlii tui Dòmini nostri intercessiòne salvèmur. Qui tecum vivit.

OFFICIUM B. MARIÆ IN ADVENTU.

Ad Vesperas, Ant. de Laud., Psalmi ut in Festis B. M., [157].

Capitulum. Isaiæ 11.

Egredietur virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet. Et requièscet super eum Spìritus Dòmini. ℟. Deo gràtias.

Hymnus. Ave, maris stella, [159].

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum.

Ad Magnificat, Ant. Spìritus sanctus * in te descèndet, Marìa: ne tìmeas, habèbis in ùtero Fìlium Dei, allelùja. Kyrie, elèison. Christe elèison. Kyrie, elèison. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Deus, qui de beàtæ Marìæ Vìrginis ùtero Verbum tuum Angelo nuntiànte, carnem suscìpere voluìsti: præsta supplìcibus tuis, ut, qui vere eam Genitrìcem Dei crèdimus, ejus apud te intercessiònibus adjuvèmur. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

Hæc Oratio dicitur ad omnes Horas, sed cum conclusione integra, scilicet: Per eùmdem Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum: qui tecum vivit et regnat, etc.

Pro Sanctis ad Vesperas et Laudes tantum, Ant. Ecce Dòminus vèniet, et omnes Sancti ejus cum eo: et erit in die illa lux magna, allelùja. ℣. Ecce apparèbit Dòminus super nubem càndidam. ℟. Et cum eo Sanctòrum mìllia.

Oratio.

Conscientias nostras quæsumus, Dòmine, visitàndo purìfica: ut vèniens Jesus Christus Fìlius tuus Dòminus noster cum òmnibus Sanctis, paràtam sibi in nobis invèniat mansiònem. Qui tecum vivit.

Ad Completorium Psalmi et Hymnus ut ante Adventum, [178].

Captiulum. Isaiæ 7. c.

Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, et vocàbitur nomen ejus Emmànuel. Butyrum et mel còmedet, ut sciat reprobàre malum, et elìgere bonum.

℣. Angelus Dòmini nuntiàvit Marìæ. ℟. Et concèpit de Spìritu sancto.

Ad Nunc dimittis, Ant. Spìritus Sanctus, cum Oratione et reliquis ut supra ad Vesperas.

Ad Matutinum, omnia dicuntur sicut extra Adventum, præter tertiam Ant. III. Nocturni Post partum, cujus loco dicitur, Ant. Angelus Dòmini nuntiàvit Marìæ, et concèpit de Spìritu sancto, Allelùja.

Lectio I. Lucæ, 1. c.

Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad Vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vìrginis Marìa. Et ingrèssus Ange-

lus ad eam dixit: Ave, gràtia plena: Dòminus tecum: benedìcta tu in mulièribus. Tu autem, Dñe.

℟. Missus est Gàbriel Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Jòseph, nùntians ei verbum: et expavèscit Virgo de lùmine. Ne tìmeas, Marìa, invenìsti gràtiam apud Dòminum: * Ecce concìpies et pàries, et vocàbitur Altìssimi Fìlius. ℣. Dabit ei Dòminus Deus sedem David patris ejus, et regnàbit in domo Jacob in ætèrnum. Ecce.

Lectio II.

Quæ cum audìsset, turbàta est in sermòne ejus, et cogitàbat qualis esset ista salutàtio. Et ait Angelus ei: Ne tìmeas Marìa, invenìsti enim gràtiam apud Deum: ecce concìpies in ùtero, et pàries fìlium, et vocàbis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fìlius Altìssimi vocàbitur, et dabit illi Dòminus Deus sedem David patris ejus: et regnàbit in domo Jacob in ætèrnum, et regni ejus non erit finis. Tu autem, Dñe.

℟. Ave, Marìa, gràtia plena: Dòminus tecum: * Spìritus sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi: quod enim ex te nascètur Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei. ℣. Quòmodo fiet istud, quòniam virum non cognòsco? Et respòndens Angelus, dixit ei. Spìritus.

Lectio III.

Dixit autem Marìa ad Angelum: Quòmodo fiet istud, quòniam virum non cognòsco? Et respòndens Angelus, dixit ei: Spìritus sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi. Ideòque et quod nascètur ex te Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei. Et ecce Elìsabeth cognàta tua, et ipsa concèpit fìlium in senectùte sua: et hic mensis sextus est illi, quæ vocàtur stèrilis: quia non erit impossìbile apud Deum omne verbum. Dixit autem Marìa: Ecce ancìlla Dñi, fiat mihi secùndum verbum tuum. Tu autem.

℟. Sùscipe verbum, Virgo Marìa, quod tibi a Dòmino per Angelum transmìssum est: concìpies et pàries Deum pàriter et hòminem: * Ut benedìcta dicàris inter omnes mulìeres. ℣. Pàries quidem fìlium, et virginitàtis non patièris detrimèntum: efficièris gràvida, et eris mater semper intàcta. Ut. Glòria Patri. Ut.

AD LAUDES

et per Horas Ant.

1. Missus est * Gàbriel Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Jòseph. Ps. Dòminus regnàvit. cum reliquis, 20.

2. Ave, Maria, * gràtia plena: Dòminus tecum: benedìcta tu in mulìeribus, allelùja.

3. Ne tìmeas, Marìa, * invenìsti gràtiam apud Dòminum: ecce concìpies et pàries fìlium, allelùja.

4. Dabit ei * Dòminus sedem David patris ejus, et regnàbit in ætèrnum.

5. Ecce Ancìlla Dòmini, * fiat mihi secùndum verbum tuum.

Capitulum. Isaiæ, 11.

Egredietur virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet. Et requièscet super eum Spìritus Dòmini. ℟. Deo gràtias.

Hymn. O gloriòsa. [171].

℣. Benedicta tu in mulièribus. ℟. Et benedìctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant. Spìritus sanctus, cum Oratione et reliquis ut supra ad Vesperas, [183].

Ad Horas, Hymnus et Psalmi dicuntur sicut extra Adventum, [180].

AD PRIMAM

Ant. Missus est.

Capitulum. Isaiæ 7. c.

Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, et vocàbitur nomen ejus Emmànuel. Butyrum et mel còmedet, ut sciat reprobàre malum, et elìgere bonum.

℣. Dignàre me, laudàre te, Virgo sacràta. ℟. Da mihi virtùtem contra hostes tuos. Kyrie, elèison, etc. [183].

AD TERTIAM

Ant. Ave Maria.

Capit. Egredièturs supra.

℣. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis. ℟. Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. Kyrie, elèison, etc.. [183].

AD SEXTAM

Ant. Ne tìmeas, Marìa.

Capitulum. Lucæ 1. d.

Dabit illi Dòminus Deus sedem David patris ejus: et regnàbit in domo Jacob in ætèrnum, et regni ejus non erit finis. ℣. Benedìcta tu in mulièribus. ℟. Et benedìctus fructus ventris tui. Kyrie, elèison, etc. [183].

AD NONAM

Ant. Ecce ancìlla Dñi.

Capitulum, Isaiæ 7.

Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, et vocàbitur nomen ejus Emmànuel. Butyrum et mel còmedet, ut sciat reprobàre malum, et elìgere bonum.

℣. Angelus Dòmini nuntiàvit Marìæ. ℟. Et concèpit de Spìritu sancto. Kyrie, elèison, etc. [183].

POST NATIVITATEM usque ad Purificationem inclusive, Officium B. Mariæ dicitur ut extra Adventum, exceptis his quæ sequuntur.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi ut in Festis B. Mariæ, [157].

Ad Magnificat, et ad Nunc dimittis, Ant. Magnum hæreditàtis mystèrium: * templum Dei factus est ùterus nescièntis virum: non est pollùtus ex ea carnem assùmens: omnes gentes vènient dicèntes: Glòria tibi, Dñe.

AD LAUDES et per Horas, Antiphonæ.

1. O admiràbile commèrcium! * Creàtor gèneris humàni, animàtum corpus sumens, de Vìrgine nasci dignàtus est: et procèdens homo sine sèmine, largìtus est nobis suam Deitàtem. Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Quando natus es * ineffabìliter ex Vìrgine, tunc implètæ sunt Scriptùræ: sicut plùvia in vellus descendìsti, ut salvum fàceres genus humànum: te laudàmus, Deus noster.

3. Rubum, quem vìderat Moyses * incombùstum, conservàtam agnòvimus tuam laudàbilem virginitàtem: Dei Gènitrix, intercède pro nobis.

4. Germinàvit radix Jesse, * orta est stella ex Jacob. Virgo pèperit Salvatòrem: te laudàmus, Deus noster.

5. Ecce Marìa * gènuit nobis Salvatòrem, quem Joànnes videns exclamàvit, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccàta mundi, allelùja.

Ad Benedictus Ant. Miràbile mystèrium * declaràtur hòdie: innovàntur natùræ, Deus homo factus est: id quod fuit, permànsit, et quod non erat assùmpsit: non commixtiònem passus, neque divisiònem. Kyrie, elèison. Christe elèison. Kyrie elèison. ℣. Dñus vobìscum. ℟. Et cum Spìritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui salùtis ætèrnæ, beàtæ Marìæ virginitàte fœcùnda, humàno gèneri præmia præstitìsti: trìbue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercèdere sentiàmus, per quam merùimus Auctòrem vitæ suscìpere, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum.

Sic dicitur ad omnes Horas, et in eis additur Qui tecum vivit, etc.

Reliquum Officium, ut supra extra Adventum.

OFFICIUM DEFUNCTORUM

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo IX. Lectionum, alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Adventu autem et Quadragesima, Feria II. cujuslibet Hebdomadæ similiter non impedita: præterquam in Majori Hebdomada. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum: extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Ant. Placèbo Dòmino * in regiòne vivòrum. Ps. Dilèxi, 142.

In fine omnium Psalmorum dicitur:

Rèquiem ætèrnam * dona eis, Dòmine.

Et lux perpètua * lùceat eis.

Ant. Hei mihi, Dòmine, * quia incolàtus meus prolongàtus est! Ps. Ad Dòminum, 143.

Ant. Dòminus custòdit te * ab omni malo: custòdiat ànimam tuam Dòminus. Ps. Levàvi 143.

Ant. Si iniquitàtes * observàveris, Dòmine, Dòmine, quis sustinèbit? Ps. De profùndis, 149.

Ant. Opera * manuum tuàrum, Dòmine, ne despìcias. Ps. Confitèbor tibi, 155.

℟. Audìvi vocem de cœlo dicèntem mihi: ℟. Beàti mòrtui, qui in Dòmino moriùntur.

Ad Magnif. Ant. Omne, * quod dat mihi Pater, ad me vèniet: et eum qui venit ad me, non ejìciam foras.

Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad Laudes. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo.

Sequens Psalmus Lau-

da ànima mea, in Vesperis, similiter et Psalmus De profùndis, in fine Laudum, non dicuntur in die Commem. omnium Fidelium Defunctorum, neque in die obitus, seu depositionis defuncti. Alias semper dicuntur.

Psalmus 145.

Lauda, ànima mea, Dòminum, laudàbo Dòminum in vita mea: * psallam Deo meo quàmdiu fùero.

Nolìte confìdere in princìpibus: * in fìliis hòminum in quibus non est salus.

Exìbit spìritus ejus, et revertètur in terram suam: * in illa die perìbunt omnes cogitatiònes eòrum.

Beàtus, cujus Deus Jacob adjùtor ejus, spes ejus in Dòmino Deo ipsìus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et òmnia quæ in eis sunt.

Qui custòdit veritàtem in sæculum, facit judìcium injùriam patièntibus: * dat escam esurièntibus.

Dòminus solvit compedìtos: * Dòminus illùminat cæcos.

Dòminus èrigit elìsos, * Dòminus dìligit justos.

Dòminus custòdit àdvenas, pupìllum et vìduam suscìpiet: * et vias peccatòrum dispèrdet.

Regnàbit Dòminus in sæcula, Deus tuus Sion, * in generatiònem et generatiònem.

In fine Ps. Rèquiem ætèrnam * dona eis, Dòmine. Et lux perpètua * lùceat eis.

Deinde ℣. A porta ìnferi. ℟. Erue, Dòmine, ànimas eorum. ℣. Requièscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Oratio.

Deus, qui inter Apostòlicos sacerdòtes, fàmulos tuos pontificàli, seu sacerdotàli fecìsti dignitàte vigère: præsta quæsumus, ut eòrum quoque perpètuo aggregèntur consòrtio.

Deus, vèniæ largìtor, et humànæ salùtis amàtor: quæsumus clemèntiam tuam: ut nostræ congregatiònis fratres, propìnquos, et benefactòres, qui ex hoc sæculo transièrunt, beàta Marìa semper Vìrgine intercedènte cum òmnibus Sanctis tuis, ad perpètuæ beatitùdinis consòrtium pervenìre concèdas.

Fidelium Deus òmnium Cònditor et Redèmptor, animàbus famulòrum famularùmque tuàrum remissiònem cunctòrum trìbue peccatòrum; ut indulgèntiam, quam semper optavèrunt, piis supplicatiònibus consequàntur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidèlium Defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio, dicitur: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitàte Spìritus sancti Deus per òmnia sæcula.

In die depositionis Defuncti.
Oratio.

Absolve, quæsumus Dñe, ànimam fàmuli tui N. ut defùnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitàtem carnis humàna conversatiòne commìsit, tu vènia misericordìssimæ pietàtis abstèrge. Per Dòminum.

Si fuerit femina, dicatur ànimam fàmulæ tuæ N. ut defùncta.

In Anniversario die.
Oratio.

Deus, indulgentiàrum Dòmine: da animàbus famulòrum famularùmque tuàrum, quorum anniversàrium depositiònis diem commemoràmus, refrigèrii sedem, quiètis beatitùdinem, et lùminis claritàtem. Per Dòminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicàtur in singulari numero.

Pro uno Episcopo Defuncto. Oratio.

Deus, qui inter Apostòlicos sacerdòtes fàmulum tuum N. pontificàli fecìsti dignitàte vigère: præsta quæsumus, ut eòrum quoque perpètuo aggregètur consòrtio. Per Dòminum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur: sacerdotàli fecisti, etc.

Pro fratribus vero, et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio; Deus, vèniæ largìtor, ut supra, [188].

Pro Patre et matre.
Oratio.

Deus, qui nos patrem et matrem honoràre præcepìsti: miserère clemènter animàbus patris ac matris meæ, eorùmque peccàta dimìtte: meque eos in ætèrnæ claritàtis gàudio fac vidère. Per Dòminum.

Si fit pro pluribus, dicatur, animàbus parèntum nostròrum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque.

Si pro patre tantum, dicatur ànimæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur ànimæ matris meæ vel nostræ.

Pro uno Defuncto.

Oratio.

Inclina, Dòmine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericòrdiam tuam sùpplices deprecàmur: ut ànimam fàmuli tui N. quam de hoc sæculo migràre jussìsti, in pacis ac lucis regiòne constìtuas, et Sanctòrum tuòrum jubeas esse consòrtem. Per Dòminum.

Pro una Defuncta

Oratio.

Quæsumus Dòmine, pro tua pietàte miserère ànimæ fàmulæ tuæ N. et a contàgiis mortalitàtis exùtam, in ætèrnæ salvatiònis partem restìtue. Per Dòminum.

℣. Rèquiem ætèrnam dona eis, Dòmine. ℟. Et lux perpètua lùceat eis. ℣. Requièscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum, Invitat. Regem, cui omnia vivunt * Venìte, adorèmus. Ps. Venìte, exultèmus, 2.

Et in fine, Rèquiem ætèrnam dona eis, Dòmine: et lux perpètua lùceat eis.

Hoc Invitatorium dicitur tantum in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, et in die depositionis Defuncti: quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, et Ant. duplicantur. Aliis temporibus dicitur tantum unum Nocturnum cum Laudibus, hoc ordine: Feria II. et V. primum Nocturnum: Feria III. et VI. secundum Nocturnum: Feria IV. et Sabbato, tertium Nocturnum.

In 1. Nocturno.

Pro Feria II et V.

Ant. Dìrige, * Dòmine Deus meus, in conspèctu tuo viam meam. Ps. Verba mea, 62.

Ant. Convèrtere, * Dòmine, et èripe ànimam meam: quòniam non est in morte qui memor sit tui. Ps. Dòmine, ne in furòre, 5.

Ant. Ne quando ràpiat* ut leo ànimam meam, dum non est qui rèdimat, neque qui salvum fàciat. Ps. Dòmine Deus meus, 5

℣. A porta ìnferi. ℟. Erue, Dòmine, ànimas eòrum. Pater noster, totum secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus, et Titulo.

Lectio I. Job 7. d.

Parce mihi, Dòmine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magnìficas eum? aut quid

appònis erga eum cor tuum? Vìsitas eum dilùculo, et sùbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimìttis me, ut glùtiam salìvam meam? Peccàvi, quid fàciam tibi, o custos hòminum? quare posuìsti me contràrium tibi, et factus sum mihimetìpsi gravis? Cur non tollis peccàtum meum, et quare non aufers iniquitàtem meam? Ecce, nunc in pùlvere dòrmiam: et si mane me quæsìeris non subsìstam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclusione.

℟. Credo quod Redèmptor meus vivit: et in novìssimo die de terra surrectùrus sum: * Et in carne mea vidèbo Deum Salvatòrem meum. ℣. Quem visùrus sum ego ipse et non àlius, et òculi mei conspectùri sunt. Et in.

Lectio II. Job 10.

Tædet ànimam meam vitæ meæ, dimìttam advèrsum me elòquium meum, loquar in amaritùdine ànimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnàre: ìndica mihi cur me ita jùdices. Numquid bonum tibi vidètur, si calumnièris me, et òpprimas me opus mànuum tuàrum, et consìlium impiòrum àdjuves? Numquid òculi càrnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu vidèbis? Numquid sicut dies hòminis dies tui, et anni tui sicut humàna sunt tèmpora, ut quæras iniquitàtem meam et peccàtum meum scrutèris? Et scias quia nihil ìmpium fècerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erùere.

℟. Qui Làzarum resuscitàsti a monumènto fœtidum: * Tu eis, Dòmine, dona rèquiem, et locum indulgèntiæ. ℣. Qui ventùrus es judicàre vivos et mòrtuos, et sæculum per ignem. Tu eis.

Lectio III. Job 10. b.

Manus tuæ fecèrunt me, et plasmavèrunt me totum in circùitu: et sic repènte præcìpitas me? Memènto, quæso, quod sicut lutum fèceris me, et in pùlverem redùces me. Nonne sicut lac mulsìsti me, et sicut càseum me coagulàsti? Pelle et càrnibus vestìsti me: òssibus et nervis compegìsti me. Vitam et misericòrdiam tribuìsti mihi, et visitàtio tua custodìvit spìritum meum.

℟. Dòmine, quando vèneris judicàre terram, ubi me abscòndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccàvi nimis in vita mea. ℣.

Commìssa mea pavèsco, et ante te erubèsco: dum vèneris judicàre, noli me condemnàre. Quia. ℣. Rèquiem ætèrnam dona eis Dòmine; et lux perpètua lùceat eis. Quia.

Postea ad Laudes, ut infra, quando dicitur unum tantum Nocturnum.

In 2. Nocturno

Pro Feria III. et VI.

Ant. In loco pàscuæ * ibi me collocàvit. Ps. Dòminus regit, 35.

Ant. Delìcta * juventùtis meæ et ignoràntias meas ne memìneris, Dòmine. Ps. Ad te, Dòmine, 24.

Ant. Credo vidère * bona Dòmini in terra vivèntium. Ps. Dòminus illuminàtio mea, 49.

℣. Collocet eos Dòminus cum princìpibus. ℟. Cum princìpibus pòpuli sui. Pater noster, totum secreto.

Lectio IV. Job 13. d.

Responde mihi: Quantas hàbeo iniquitàtes et peccàta, scèlera mea et delìcta ostènde mihi. Cur fàciem tuam abscòndis, et arbitràris me inimìcum tuum? Contra fòlium, quod vento ràpitur, ostèndis potèntiam tuam, et stìpulam siccam persèqueris: Scribis enim contra me amaritùdines, et consùmere me vis peccàtis adolescèntiæ meæ. Posuìsti in nervo pedem meum, et observàsti omnes sèmitas meas, et vestìgia pedum meòrum consideràsti. Qui quasi putrèdo consumèndus sum, et quasi vestimèntum, quod comèditur a tìnea.

℟. Memènto mei, Deus, quia ventus est vita mea. * Nec aspìciat me visus hòminis. ℣. De profùndis clamàvi ad te, Dòmine, Dòmine, exàudi vocem meam. Nec.

Lectio V. Job 14.

Homo natus de mulìere, brevi vivens tèmpore, replètur multis misèriis. Qui quasi flos egrèditur et contèritur, et fugit velut umbra, et numquam in eòdem statu pèrmanet. Et dignum ducis super hujuscèmodi aperìre òculos tuos, et addùcere eum tecum in judìcium? Quis potest fàcere mundum de immùndo concèptum sèmine? nonne tu qui solus es? Breves dies hòminis sunt, nùmerus mènsium ejus apud te est: constituìsti tèrminos ejus, qui præterìri non pòterunt. Recède pàululum ab eo, ut quièscat, donec optàta vèniat, sicut mercenàrii dies ejus.

℟. Hei mihi, Dòmine, quia peccàvi nimis in vita mea! Quid fàciam miser? ubi fùgiam, nisi ad te Deus meus? * Miserère mei, dum vèneris in novìssimo die. ℣. Anima mea turbàta est valde, sed tu, Dòmine, succùrre ei. Miserère.

Lectio VI. Job 14. c.

Quis mihi hoc trìbuat, ut in infèrno pròtegas me, et abscòndas me, donec pertrànseat furor tuus, et constìtuas mihi tempus, in quo recordèris mei? Putàsne mòrtuus homo rursum vivat? Cunctis dièbus quibus nunc mìlito, expècto donec vèniat immutàtio mea. Vocàbis me, et ego respondèbo tibi: òperi mànuum tuàrum pòrriges dèxteram. Tu quidem gressus meos dinumeràsti, sed parce peccàtis meis.

℟. Ne recordèris peccàta mea, Dòmine. * Dum vèneris judicàre sæculum per ignem. ℣. Dìrige, Dòmine Deus meus, in conspèctu tuo viam meam. Dum. ℣. Rèquiem ætèrnam. Dum.

Postea ad Laudes, ut infra, [195], quando dicitur unum tantum Noct.

In 3. Nocturno

Pro Feria IV. et Sabbato.

Ant. Complàceat * tibi, Dòmine, ut erìpias me: Dòmine, ad adjuvàndum me rèspice. Ps. Expèctans expectàvi Dòminum, 66.

Ant. Sana, Dòmine, * ànimam meam, quia peccàvi tibi. Ps. Beàtus qui intèlligit, 67.

Ant. Sitìvit * ànima mea ad Deum vivum: quando vèniam, et apparèbo ante fàciem Dòmini? Ps. Quemàdmodum desìderat, 68.

℣. Ne tradas bèstiis ànimas confitèntes tibi. ℟. Et ànimas pàuperum tuòrum ne obliviscàris in finem. Pater noster, totum secreto.

Lectio VII. Job 17.

Spiritus meus attenuàbitur, dies mei breviabùntur, et solum mihi sùperest sepùlcrum. Non peccàvi, et in amaritudìnibus moràtur òculus meus. Lìbera me, Dòmine, et pone me juxta te, et cujùsvis manus pugnet contra me. Dies mei transièrunt, cogitatiònes meæ dissipàtæ sunt, torquèntes cor meum. Noctem vertèrunt in diem, et rursum post tènebras spero lucem. Si sustinùero, infèrnus domus mea est, et in tènebris stravi lèctulum meum. Putrèdini dixi: Pater meus es; mater mea, et soror mea, vèrmibus. Ubi est ergo nunc præsto-

làtio mea, et patièntiam meam quis consìderat?

℟. Peccàntem me quotìdie, et non me pœnitèntem, timor mortis contùrbat me: * Quia in infèrno nulla est redèmptio, miserère mei, Deus, et salva me. ℣. Deus, in nòmine tuo, salvum me fac, et in virtùte tua lìbera me. Quia.

Lectio VIII. Job 19.

PELLI meæ, consùmptis càrnibus, adhæsit os meum, et derelìcta sunt tantùmmodo làbia circa dentes meos. Miserèmini mei, miserèmini mei, saltem vos, amìci mei, quia manus Dòmini tètigit me. Quare persequìmini me sicut Deus, et càrnibus meis saturàmini? Quis mihi trìbuat ut scribàntur sermònes mei? Quis mihi det ut exarèntur in libro stylo fèrreo, et plumbi làmina, vel celte sculpàntur in sìlice? Scio enim quod Redèmptor meus vivit, et in novìssimo die de terra surrectùrus sum: et rursum circùmdabor pelle mea, et in carne mea vidèbo Deum meum. Quem visùrus sum ego ipse, et òculi mei conspectùri sunt, et non àlius: repòsita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Dòmine, secùndum actum meum noli me judicàre; nihil dignum in conspèctu tuo egi: ìdeo dèprecor majestàtem tuam. * Ut tu, Deus, dèleas iniquitàtem meam. ℣. Amplius lava me, Dòmine, ab injustìtia mea, et a delìcto meo munda me. Ut.

Lectio IX. Job 19. d.

QUARE de vulva eduxìsti me? qui ùtinam consùmptus essem, ne òculus me vidèret. Fuìssem quasi non essem, de ùtero translàtus ad tùmulum. Numquid non pàucitas dièrum meòrum finiètur brevi? Dimìtte ergo me, ut plangam pàululum dolòrem meum, àntequam vadam, et non revèrtar, ad terram tenebròsam, et opèrtam mortis calìgine: terram misèriæ, et tenebràrum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempitèrnus horror inhàbitat.

℟. Lìbera me, Dòmine, de viis infèrni, qui portas æreas confregìsti, et visitàsti infèrnum, et dedìsti eis lumen, ut vidèrent te: * Qui erant in pœnis tenebràrum. ℣. Clamàntes et dicèntes: Advenìsti, Redèmptor noster. Qui. ℣. Rèquiem ætèrnam. Qui.

Sequens ℟. dicitur solummodo in die Commemorationis omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicuntur IX. Lectiones.

℟. Lìbera me, Dòmine, de morte ætèrna, in die ille tremènda: * Quando cœli movèndi sunt et terra: * Dum vèneris judicàre sæculum per ignem. ℣. Tremens factus sum ego, et tìmeo, dum discùssio vènerit, atque ventùra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitàtis et misèriæ, dies magna et amàra valde. Dum vèneris. ℣. Rèquiem ætèrnam. Lìbera, usque ad primum Versum.

AD LAUDES

absolute incipitur:

Ant. Exultàbunt * Dòmino ossa humiliàta.

Ps. Miserère mei, 61.

Ant. Exàudi, Dòmine, * orationem meam, ad te omnis caro vèniet.

Ps. Te decet hymnus, 87.

Ant. Me suscèpit * dèxtera tua Dòmine,

Ps. Deus, Deus meus, 20.

Ant. A porta ìnferi * èrue, Dòmine, ànimam meam.

Cant. Ego dixi: In dimìdio, 76.

Ant. Omnis spìritus * laudet Dòminum.

Ps. Laudàte Dòminum de cœlis, 22.

℣. Audìvi vocem de cœlo dicèntem mihi. ℟. Beàti mòrtui qui in Dòmino moriùntur.

Ad Bened., Ant. Ego sum * resurrèctio et vita: qui credit in me, ètiam si mòrtuus fùerit, vivet: et omnis qui vivit, et credit in me, non moriètur in ætèrnum.

Deinde Pater noster.

Ps. De profùndis, 149. cum Precibus, et Orationibus, ut supra in Vesperis, [187].

PSALMI GRADUALES

Dicuntur in Quadragesima Feria quarta cujuslibet Hebdomadæ, non impedita aliquo Festo novem Lectionum: in Choro ante Matutinum diei; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine Glòria Patri. Sed in fine ultimi dicitur Rèquiem ætèrnam.

Incipitur absolute sine Antiph.

Psalmi. Ad Dòminum cum tribulàrer, 143. Levàvi òculos, 143. Lætàtus sum, 146. Ad te levàvi, 146. Nisi quia Dòminus, 147.

Rèquiem ætèrnam * dona eis, Dòmine. Et lux perpètua * lùceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus, Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indù-

cas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. A porta ìnferi. ℟. Erue, Dòmine, ànimas eòrum. ℣. Requièscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

Absolve, quæsumus Dòmine, ànimas famulòrum famularùmque tuàrum et òmnium fidèlium defunctòrum ab omni vìnculo delictòrum: ut in resurrectiònis glòria inter sanctos et elèctos tuos resuscitàti respìrent. Per Christum Dòminum nostrum ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glòra Patri.

Psalmi. Qui confìdunt, 147. In convertèndo, 147. Nisi Dòminus ædificàverit, 148. Beàti omnes, 149. Sæpe expugnavèrunt, 149.

Postea dicitur flexis genibus: Kyrie elèison. Christe elèison. Kyrie elèison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Memènto congregatiònis tuæ. ℟. Quam possedìsti ab inìtio. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

Deus, cui pròprium est miserèri semper et pàrcere, sùscipe deprecatiònem nostram, ut nos, et omnes fàmulos tuos, quos delictòrum catèna constrìngit, miseràtio tuæ pietàtis clemènter absòlvat. Per Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur: et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glòria Patri.

Psalmi. De profùndis, 149. Dòmine, non est exaltàtum, 150. Memènto, Dòmine, David, 150. Ecce quam bonum, 151. Ecce nunc, 167.

Deinde dicitur flexis genibus: Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster secreto. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus, speràntes in te. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

Prætende, Dòmine, fàmulis et famulàbus tuis dèxteram cœlèstis auxìlii: ut te toto corde perquìrant, et quæ digne pòstulant, cònsequi mereàntur. Per Christum Dñum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

Pœnitentiales cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadrag. quando Officium fit de Feria. Litaniæ autem, omissis septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in Festo S. Marci, et in tribus diebus Rogationum. Dicuntur autem in Quadragesima in Choro post Matutinum, et Laudes diei, dicto Benedicàmus Dòmino; extra Chorum pro opportunit. temporis.

In fine cujuslibet Psalmi dicitur Glòria Patri.

Ant. Ne reminiscàris.

Psalmi. Dòmine, ne in furòre, 5. Beàti quorum, 53. Dòmine, ne in furòre tuo, 59. Miserère mei, Deus, 61. Dòmine, exàudi, 122. De profùndis, 149. Dòmine, exàudi oratiònem meam, 116.

Ant. Ne reminiscàris, Dòmine, delìcta nostra vel parèntum nostròrum; neque vindìctam sumas de peccàtis nostris.

LITANIÆ

Kyrie, elèison.
Christe, elèison.
Kyrie, elèison.
Christe, àudi nos.
Christe, exàudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserère nobis.
Fili Redèmptor mundi Deus, miserère nobis.
Spìritus sancte Deus, miserère nobis.
Sancta Trìnitas, unus Deus, miserère nobis.
Sancta Marìa, Ora pro nobis.
Sancta Dei Gènitrix, ora.
Sancta Virgo vìrginum, ora pro nobis.
Sancte Mìchael, ora.
Sancte Gàbriel, ora.
Sancte Ràphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archàngeli, oràte pro nobis.
Omnes sancti beatòrum Spirìtuum òrdines, oràte pro nobis.
Sancte Joànnes Baptìsta, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriàrchæ et Prophètæ, oràte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Pàule, ora.
Sancte Andrèa, ora.
Sancte Jacòbe, ora.
Sancte Joànnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacòbe, ora.
Sancte Philìppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.

Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Mathìa, ora.
Sancte Bàrnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apòstoli et Evangelìstæ, oràte.
Omnes sancti Discìpuli Dòmini, oràte.
Omnes sancti Innocèntes, oràte pro nobis.
Sancte Stèphane, ora.
Sancte Laurènti, ora.
Sancte Vincènti, ora.
Sancti Fabiàne et Sebastiàne, oràte.
Sancti Joànnes et Pàule, oràte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiàne, oràte.
Sancti Gervàsi et Protàsi, oràte.
Omnes sancti Màrtyres, oràte pro nobis.
Sancte Silvèster, ora.
Sancte Gregòri, ora.
Sancte Ambròsi, ora.
Sancte Augustìne, ora.
Sancte Hierònyme, ora.
Sancte Martìne, ora.
Sancte Nicòlae, ora.
Omnes sancti Pontìfices et Confessòres, oràte.
Omnes sancti Doctòres, oràte pro nobis.
Sancte Antòni, ora.
Sancte Benedìcte, ora.
Sancte Bernàrde, ora.
Sancte Domìnice, ora.
Sancte Francìsce, ora.
Omnes sancti Sacerdòtes et Levìtæ, oràte.
Omnes sancti Mònachi et Eremìtæ, oràte.
Sancta Marìa Magdalèna, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lùcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcìlia, ora.
Sancta Catharìna, ora.
Sancta Anastàsia, ora.
Omnes sanctæ Vìrgines et Vìduæ, oràte pro nobis.
Omnes Sancti, et Sanctæ Dei, Intercèdite pro nobis.
Propìtius esto, Parce nobis, Dòmine.
Propìtius esto, Exàudi nos, Dòmine.
Ab omni malo, Lìbera nos, Dòmine.
Ab omni peccàto, lìbera.
Ab ira tua, lìbera.
A subitànea et improvìsa morte, lìbera.
Ab insìdiis diàboli, lìbera.
Ab ira, et òdio, et omni mala voluntàte, lìbera.
A spìritu fornicatiònis, lìbera nos, Dòmine.
A fùlgure et tempestàte, lìbera nos, Dòmine.
A flagèllo terræmòtus, lìbera nos, Dòmine.
A peste, fame et bello, lìbera nos, Dòmine.
A morte perpètua, lìbera nos, Dòmine.
Per mystèrium sanctæ incarnatiònis tuæ, lìbera nos, Dòmine.

Per advèntum tuum, lìbera nos, Dòmine.
Per nativitàtem tuam, lìbera nos, Dòmine.
Per baptìsmum et sanctum jejùnium tuum, lìbera nos, Dòmine.
Per crucem et passiònem tuam, lìbera.
Per mortem et sepultùram tuam, lìbera.
Per sanctam resurrectiònem tuam, lìbera.
Per admiràbilem ascensiònem tuam, lìbera.
Per advèntum Spìritus sancti Paràcliti, lìbera.
In die judìcii, lìbera.
Peccatòres, Te rogàmus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogàmus, audi nos.
Ut nobis indùlgeas, te rogàmus, audi nos.
Ut ad veram pœnitèntiam nos perdùcere dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut Ecclèsiam tuam sanctam règere et conservàre dignèris, te rogàmus audi nos.
Ut domnum Apostòlicum et omnes ecclesiàsticos òrdines in sancta religiòne conservàre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut inimìcos sanctæ Ecclèsiæ humiliàre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut règibus et princìpibus christiànis pacem et veram concòrdiam donàre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut cuncto pòpulo christiàno pacem et unitàtem largìri dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut nosmetìpsos in tuo sancto servìtio confortàre et conservàre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut mentes nostras ad cœlèstia desidèria èrigas, te rogàmus, audi nos.
Ut òmnibus benefactòribus nostris sempitèrna bona retrìbuas, te rogàmus, audi nos.
Ut ànimas nostras, fratrum, propinquòrum, et benefactòrum nostròrum ab ætèrna damnatiòne erìpias, te rogàmus, audi nos.
Ut fructus terræ dare et conservàre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut òmnibus fidèlibus defùnctis rèquiem ætèrnam donàre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Ut nos exaudìre dignèris, te rogàmus, audi nos.
Fili Dei, te rogàmus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccàta mundi, Parce nobis Dòmine.
Agnus Dei, qui tollis peccàta mundi, Exàudi nos, Dòmine.

Agnus Dei, qui tollis peccàta mundi, Miserère nobis.
Christe, audi nos. Christe, exàudi nos.
Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie elèison.
Pater noster, secreto.
℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem.
℟. Sed lìbera nos a malo.

PSALMUS 69.

DEUS, in adjutòrium meum intènde: * Dòmine, ad adjuvàndum me festìna.
Confundàntur, et revereàntur, * qui quærunt ànimam meam:
Avertàntur retròrsum, et erubèscant, * qui volunt mihi mala:
Avertàntur statim erubescèntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.
Exùltent et lætèntur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper: Magnificètur Dòminus, qui dìligunt salutàre tuum.
Ego vero egènus, et pauper sum: * Deus, àdjuva me.
Adjùtor meus, et liberàtor meus es tu: * Dòmine, ne morèris.
Glòria Patri. Sicut erat.
℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus, sperántes in te. ℣. Esto nobis, Dòmine, turris fortitùdinis. ℟. A fàcie inimìci. ℣. Nihil profìciat inimìcus in nobis. ℟. Et fìlius iniquitàtis non appònat nocère nobis. ℣. Dòmine, non secùndum peccàta nostra fàcias nobis. ℟. Neque secùndum iniquitàtes nostras retrìbuas nobis. ℣. Orèmus pro Pontìfice nostro N. ℟. Dòminus consèrvet eum, et vivìficet eum, et beàtum fàciat eum in terra, et non tradat eum in ànimam inimicòrum ejus. ℣. Orèmus pro benefactòribus nostris. ℟. Retribùere dignàre, Dòmine, òmnibus nobis bona facièntibus propter nomen tuum vitam ætèrnam. Amen. ℣. Orèmus pro fidèlibus defùnctis. ℟. Rèquiem ætèrnam dona eis, Dòmine: et lux perpètua lùceat eis. ℣. Requièscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro fràtribus nostris absèntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, speràntes in te. ℣. Mitte eis, Dòmine, auxìlium de sancto. ℟. Et de Sion tuère eos. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

DEUS, cui pròprium est miserèri semper, et pàrcere: sùscipe deprecatiònem nostram; ut nos, et omnes fàmulos tuos, quos delictòrum catèna constrìngit, miseràtio tuæ pietàtis clemènter absòlvat.

EXAUDI, quæsumus Dòmine, sùpplicum preces, et confitèntium tibi parce peccàtis: ut pàriter nobis indulgèntiam trìbuas benìgnus et pacem.

INEFFABILEM nobis, Dòmine, misericòrdiam tuam clemènter ostènde: ut simul nos et a peccàtis òmnibus èxuas, et a pœnis, quas pro his merèmur, erìpias.

DEUS, qui culpa offènderis, pœnitèntia placàris: preces pòpuli tui supplicàntis propìtius rèspice; et flagèlla tuæ iracùndiæ, quæ pro peccàtis nostris merèmur, avèrte.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, miserère fàmulo tuo Pontìfice nostro N. et dìrige eum secùndum tuam clemèntiam in viam salùtis ætèrnæ: ut, te donànte, tibi plàcita cùpiat, et tota virtùte perfìciat.

DEUS, a quo sancta desidèria, recta consìlia, et justa sunt òpera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandàtis tuis dèdita, et hòstium sublàta formìdine, tèmpora sint tua protectiòne tranquìlla.

URE igne sancti Spìritus renes nostros, et cor nostrum, Dòmine: ut tibi casto còrpore serviàmus, et mundo corde placeàmus.

FIDELIUM Deus òmnium Cònditor et Redèmptor, animàbus famulòrum famularùmque tuàrum remissiònem cunctòrum trìbue peccatòrum: ut indulgèntiam, quam semper optavèrunt, piis supplicatiònibus consequàntur.

ACTIONES nostras, quæsumus Dòmine, aspiràndo prævèni, et adjuvàndo prosèquere: ut cuncta nostra oràtio et operàtio a te semper incìpiat, et per te cœpta finiàtur.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, qui vivòrum dominàris simul et mortuòrum, omniùmque miserèris, quos tuos fide et òpere futùros esse prænoscis: te sùpplices exoràmus; ut pro quibus effùndere preces decrèvimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rètinet, vel futùrum jam exùtos còrpore suscèpit, intercedèntibus òmnibus Sanctis tuis, pietàtis tuæ clemèntia, òmnium delictòrum suòrum vèniam consequàntur. Per Dòminum.

℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo. ℣. Exàudiat nos omnìpotens et misèricors Dòminus. ℟. Amen. ℣. Et fidèlium ànimæ per misericòrdiam Dei requièscant in pace. ℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ

Primum dicunt. Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie, elèison.
Christe, elèison.
Kyrie, elèison.
Sancta Marìa, Ora pro eo.
Omnes sancti Angeli, et Archàngeli, oràte.
Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus justòrum, ora pro eo.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joànnes Baptìsta, ora pro eo.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriàrchæ et Prophètæ, oràte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Pàule, ora.
Sancte Andrèa, ora.
Sancte Joànnes, ora.
Omnes sancti Apòstoli et Evangelìstæ, oràte.
Omnes sancti Discìpuli Dòmini, oràte.
Omnes sancti Innocèntes, oràte.
Sancte Stèphane, ora.
Sancte Laurènti, ora.
Omnes sancti Màrtyres, oràte pro eo.
Sancte Silvèster, ora.
Sancte Gregòri, ora.
Sancte Augustìne, ora.
Omnes sancti Pontìfices et Confessòres, oràte.
Sancte Benedìcte, ora.
Sancte Francìsce, ora.
Sancte Camìlle, ora.
Sancte Joànnes deDeo, ora
Omnes sancti Mònachi et Eremìtæ, oràte.
Sancta Marìa Magdalèna, ora pro eo.
Sancta Lùcia, ora.
Omnes sanctæ Vìrgines et Vìduæ, oràte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercèdite pro eo.
Propìtius esto, Parce ei, Domine.
Propìtius esto, Lìbera eum, Dòmine.
Propìtius esto, lìbera.
Ab ira tua, lìbera.
A perìculo mortis, lìbera.
A mala morte, lìbera.
A pœnis infèrni, lìbera.
Ab omni malo, lìbera.
A potestàte diàboli, lìbera eum, Dòmine.
Per nativitàtem tuam, lìbera eum, Dòmine.
Per crucem et passiònem tuam, lìbera.
Per mortem et sepultùram tuam. lìbera.
Per gloriòsam resurrectiònem tuam. lìbera.
Per admiràbilem ascensiònem tuam, lìbera.
Per gràtiam Spìritus sancti Paràcliti, lìbera.
In die judìcii, lìbera.
Peccatòres, Te rogàmus, audi nos.

Ut ei parcas, te rogàmus, audi nos.
Kyrie, elèison. Christe. elèison. Kyrie elèison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes.

Oratio.

Proficiscere, ànima christiàna, de hoc mundo, in nòmine Dei Patris omnipotèntis, qui te creàvit: in nòmine Jesu Christi, Fìlii Dei vivi, qui pro te passus est: in nòmine Spìritus sancti, qui in te effùsus est: in nòmine Angelòrum et Archangelòrum: in nòmine Thronòrum et Dominatiònum: in nòmine Principàtuum et Potestàtum: in nòmine Chèrubim et Sèraphim: in nòmine Patriarchàrum et Prophetàrum: in nòmine sanctòrum Apostolòrum et Evangelistàrum: in nòmine sanctòrum Màrtyrum et Confessòrum: in nòmine sanctòrum Monachòrum et Eremitàrum: in nòmine sanctàrum Vìrginum, et òmnium Sanctòrum et Sanctàrum Dei: hòdie sit in pace locus tuus, et habitàtio tua in sancta Sion. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. ℟. Amen.

Oratio.

Deus misèricors, Deus clemens, Deus, qui secùndum multitùdinem miseratiònum tuarum peccàta pœnitèntium deles, et præteritòrum crìminum culpas vènia remissiònis evàcuas: rèspice propìtius super hunc fàmulum tuum N., et remissiònem òmnium peccatòrum suòrum tota cordis confessiòne poscèntem deprecàtus exàudi. Rènova in eo, pìissime Pater, quidquid terrèna fragilitàte corrùptum, vel quidquid diabòlica fràude violàtum est: et unitàti còrporis Ecclèsiæ membrum redemptiònis annècte. Miserère, Dòmine, gemìtuum, miserère lacrymàrum ejus: et non habèntem fidùciam, nisi in tua misericòrdia, ad tuæ sacramèntum reconciliatiònis admìtte. Per Christum Dòminum nostrum.
℟. Amen.

Commendo te omnipotènti Deo, carìssime frater, et ei, cujus es creatùra, commìtto: ut, cum humanitàtis dèbitum morte interveniènte persòlveris, ad auctòrem tuum, qui te de limo terræ formàverat, revertàris. Egrediènti ìtaque ànimæ tuæ de còrpore splèndidus Angelòrum cœtus occùrrat: judex Apostolòrum tibi senàtus advèniat: candidatòrum tibi Màrtyrum

triùmphator exèrcitus òbviet: liliàta rutilàntium te Confessòrum turma circùmdet: jubilàntium te Vìrginum chorus excìpiat: et beàtæ quiètis in sinu Patriarchàrum te complèxus astrìngat: mitis atque festìvus Christi Jesu tibi aspèctus appàreat, qui te inter assistèntes sibi jùgiter interèsse decèrnat. Ignòres omne quod horret in tènebris, quod strìdet in flammis, quod crùciat in tormèntis. Cedat tibi tetèrrimus sàtanas cum satellìtibus suis: in advèntu tuo te comitàntibus Angelis contremìscat, atque in ætèrnæ noctis chaos immàne diffùgiat. Exùrgat Deus, et dissipèntur inimìci ejus, et fùgiant, qui odèrunt eum, a fàcie ejus. Sicut dèficit fumus, defìciant: sicut fluit cera a fàcie ignis, sic pèreant peccatòres a fàcie Dei: et justi epulèntur, et exùltent in conspèctu Dei. Confundàntur ìgitur et erubèscant omnes tartàreæ legiònes, et minìstri sàtanæ iter tuum impedìre non àudeant. Lìberet te a cruciàtu Christus, qui pro te crucifìxus est. Lìberet te ab ætèrna morte Christus, qui pro te mori dignàtus est. Constìtuat te Christus Fìlius Dei vivi intra paradìsi sui semper amœna virèntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnòscat. Ille ab òmnibus peccàtis tuis te absòlvat, atque ad dèxteram suam in electòrum suòrum te sorte constìtuat. Redemptòrem tuum fàcie ad fàciem vìdeas, et præsens semper assìstens, manifestìssimam beàtis òculis aspìcias veritàtem. Constitùtus ìgitur inter àgmina Beatòrum, contemplatiònis divìnæ dulcèdine potiàris in sæcula sæculòrum.

℟. Amen.

Oratio.

Suscipe, Dòmine, servum tuum in locum speràndæ sibi salvatiònis a misericòrdia tua.

℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui ex òmnibus perìculis infèrni, et de làqueis pœnàrum, et ex òmnibus tribulatiònibus. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Henoch et Elìam de commùni morte mundi.

℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Noe de dilùvio.

℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Abraham de Ur Chaldæòrum. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Job de passiònibus suis. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Isaac de hòstia et de manu patris sui Abrahæ.

℟. Amen.

Lìbera, Dòmine. ànimam servi tui, sicut liberàsti Lot de Sòdomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Mòysen de manu Pharaònis regis Ægyptiòrum. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Danièlem de lacu leònum. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti tres pùeros de camìno ignis ardèntis, et de manu regis inìqui.

℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Susànnam de falso crìmine. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti David de manu regis Saul, et de manu Golìæ. ℟. Amen.

Lìbera, Dòmine, ànimam servi tui, sicut liberàsti Petrum et Pàulum de carcèribus. ℟. Amen.

Et sicut beatìssimam Theclam, vìrginem et màrtyrem tuam, de tribus atrocìssimis tormèntis liberàsti, sic liberàre dignèris ànimam hujus servi tui, et tecum fàcias in bonis congaudère cœlèstibus. ℟. Amen.

Oratio.

Commendamus tibi, Dòmine, ànimam fàmuli tui N. precamùrque te, Dòmine Jesu Christe, Salvàtor mundi, ut propter quam ad terram misericòrditer descendìsti, Patriarchàrum tuòrum sìnibus insinuàre non rènuas. Agnòsce, Dòmine, creatùram tuam, non a diis aliènis creàtam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est àlius Deus præter te, et non est secùndum òpera tua. Lætìfica, Dòmine, ànimam ejus in conspèctu tuo, et ne memìneris iniquitàtum ejus antiquàrum, et ebrietàtum, quas suscitàvit furor sive fervor mali desidèrii. Licet enim peccàverit, tamen Patrem, et Fìlium, et Spìritum sanctum non negàvit, sed crèdidit, et zelum Dei, in se hàbuit, et Deum, qui fecit òmnia, fidèliter adoràvit.

Oratio.

Delicta juventùtis, et ignoràntias ejus, quæsumus, ne memìneris, Dòmine: sed secùndum ma-

gnam misericòrdiam tuam memor esto illìus in glòria claritàtis tuæ. Aperiàntur ei cœli, collætèntur illi Angeli. In regnum tuum, Dòmine, servum tuum sùscipe. Suscìpiat eum sanctus Mìchael Archàngelus Dei, qui milìtiæ cœlèstis mèruit principàtum. Vèniant illi òbviam sancti Angeli Dei, et perdùcant eum in civitàtem cœlèstem Jerùsalem. Suscìpiat eum beàtus Petrus Apòstolus, cui a Deo claves regni cœlèstis tràditæ sunt. Adjuvet eum Sanctus Pàulus Apòstolus, qui dignus fuit esse vas electiònis. Intercèdat pro eo sanctus Joànnes elèctus Dei Apòstolus, cui revelàta sunt secrèta cœlèstia. Orent pro eo omnes sancti Apòstoli, quibus a Dòmino data est potèstas ligàndi atque solvèndi. Intercèdant pro eo omnes Sancti et elècti Dei, qui pro Christi nòmine tormènta in hoc sæculo sustinuèrunt: ut vìnculis carnis exùtus, pervenìre mereàtur ad glòriam regni cœlèstis: præstànte Dòmino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spìritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculòrum.

℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet Confitèmini Dòmino, 26, et totus Psalmus Beàti immaculàti, per Horas distributus, 27.

Egressa autem anima, dicitur hoc ℟. Subvenìte Sancti Dei, occùrrite Angeli Dòmini: * Suscipièntes ànimam ejus: * Offerèntes eam in conspèctu Altìssimi. ℣. Suscìpiat te Christus, qui vocàvit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedùcant te. Suscipièntes. ℣. Rèquiem ætèrnam dona ei Dòmine: et lux perpètua lùceat ei. Offerèntes.

Deinde Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison.

Postea Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Rèquiem ætèrnam dona ei, Dòmine. ℟. Et lux perpètua lùceat ei. ℣. A porta ìnferi. ℟. Erue, Dòmine, ànimam ejus. ℣. Requièscat in pace. ℟. Amen. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

Tibi, Dòmine, commendàmus ànimam fàmuli tui N. ut defùnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitàtem humànæ conversatiònis peccàta commìsit, tu vènia misericordìssimæ pietàtis abstèrge. Per Christum Dòminum nostrum.

℟. Amen.

FORMULA

Ad impertiendam indulgentiam plenariam in articulo mortis, ab his, qui facultatem habent a Sede Apostolica delegatam.

℣. Adjutòrium nostrum ✠ in nòmine Dòmini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Ant. Ne reminiscàris, Dòmine, delìcta fàmuli tui, vel ancìllæ tuæ, neque vindìctam sumas de peccàtis ejus.

Kyrie, elèison. Christe, elèison, Kyrie, elèison. Pater noster. etc. ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo ℣. Salvum fac servum tuum, vel ancìllam tuam. ℟. Deus meus speràntem in te. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus.

Clementissime Deus, Pater misericordiàrum, et Deus totìus consolatiònis, qui nèminem vis perìre in te credèntem, atque speràntem, secùndum multitùdinem miseratiònum tuàrum rèspice propìtius fàmulum tuum N. vel fàmulam tuam, quem vel quam tibi vera fides, et spes christiàna commèndant. Vìsita eum, vel eam, in salutàri tuo, et per Unigèniti tui passiònem et mortem, òmnium ei delictòrum suòrum remissiònem et vèniam clemènter indùlge: ut ejus ànima in hora èxitus sui te jùdicem propitiàtum invèniat, et in sànguine ejùsdem Fìlii tui ab omni màcula ablùta, transìre ad vitam mereàtur perpètuam. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum.

Tum dicto ab uno e clericis adstantibus Confiteor etc. Sacerdos dicat: Misereàtur, etc. ac deinde:

Dominus noster Jesus Christus Fìlius Dei vivi, qui beàto Petro Apòstolo suo dedit potestàtem ligàndi, atque solvèndi, per suam pìissimam misericòrdiam recìpiat confessiònem tuam, et restìtuat tibi stolam primam, quam in baptìsmate recepìsti: et ego facultàte mihi ab apostòlica Sede tribùta, indulgèntiam plenàriam et remissiònem òmnium pec-

catòrum tibi concèdo, in nòmine Patris, ✠ et Fìlii, et Spìritus sancti.

Per sacrosàncta humànæ reparatiònis mystèria remìttat tibi omnìpotens Deus omnes præsèntis, et futùræ vitæ pœnas, paradìsi portas apèriat, et ad gàudia sempitèrna perdùcat. Amen.

Benedìcat te omnìpotens Deus, Pater, ✠ et Fìlius, et Spìritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis, neque precum tempus suppetat, statim ei Indulgentiam impertiatur, dicens: Dòminus noster, etc.

Et si mors proxime urgeat, dicat: Indulgèntiam plenàriam et remissiònem òmnium peccatòrum tibi concèdo, in nòmine Patris, ✠ et Fìlii, et Spìritus sancti. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ

Ante prandium Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedìcite, et alii repetunt Benedìcite. Deinde dicit ℣. Oculi òmnium, et alii prosequuntur: In te sperant, Dòmine, et tu das escam illòrum in tèmpore opportùno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ànimal benedictiòne. Glòria Patri. Sicut erat. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster, secreto.

℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo.

Postea Sacerdos dicit:

Orèmus.

Benedic, Dòmine, nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitàte sumus sumptùri. Per Christum Dòminum nostrum.

℟. Amen.

Deinde Lector, Jube, domne, benedìcere. Benedictio. Mensæ cœlèstis partìcipes fàciat nos Rex ætèrnæ glòriæ. ℟. Amen.

Post prandium aguntur gratiæ hoc modo. Dicto a Lectore: Tu autem, Dòmine, miserère nobis. ℟. Deo gràtias, omnes surgunt.

Sacerdos incipit ℣. Confiteàntur tibi, Dòmine, òmnia òpera tua. ℟. Et Sancti tui benedìcant tibi. ℣. Glòria Patri. ℟. Sicut erat.

Postea Sacerdos absolute dicit:

Agimus tibi gràtias, òmnìpotens Deus, pro univèrsis benefìciis tuis: qui vivis et regnas in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus Miserère mei, Deus, 61. vel

Psalmus 116.

Laudate Dòminum, omnes gentes: * laudàte eum omnes pòpuli.

Quòniam confirmàta est super nos misericòrdia ejus: * et vèritas Dòmini manet in ætèrnum.

Glòria Patri. Sicut erat.

Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison.

Sacerdos dicit: Pater noster, secreto, ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Dispèrsit, dedit paupèribus. ℟. Justìtia ejus manet in sæculum sæculi. ℣. Benedìcam Dòminum in omni tèmpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dòmino laudàbitur ànima mea. ℟. Audiant mansuèti, et lætèntur. ℣. Magnificàte Dòminum mecum. ℟. Et exaltèmus nomen ejus in idìpsum. ℣. Sit nomen Dòmini benedìctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde sine Orèmus.

Retribuere dignàre, Dòmine, òmnibus nobis bona facièntibus propter nomen tuum vitam ætèrnam. ℟. Amen. ℣. Benedicàmus Dòmino. ℟. Deo gràtias. ℣. Fidèlium ànimæ per misericòrdiam Dei requièscant in pace. ℟. Amen. Pater noster, secreto. Quo finito, dicit Sacerdos: Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

Ante cœnam Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedìcite, et alii repetunt Benedìcite.

Deinde Sacerdos incipit ℣. et alii prosequuntur:

Edent pàuperes, et saturabùntur, et laudàbunt Dòminum, qui requìrunt eum: vivent corda eòrum in sæculum sæculi. Glòria Patri. Sicut erat. Kyrie, elèison. Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster. secreto. Et ne nos. Orèmus. Bènedic, Dòmine, ut supra in prandio. [208]. Jube, domne. Benedictio. Ad cœnam vitæ ætèrnæ perdùcat nos Rex ætèrnæ glòriæ. ℟. Amen.

In fine cœnæ dicitur ℣. Memòriam fecit mirabìlium suòrum misèricors et miseràtor Dòminus: escam dedit timèntibus se. Glòria Patri. Sicut erat.

Sacerdos dicat:

Benedictus Deus in donis suis, et sanctus in òmnibus opèribus suis: qui vivit et regnat in sæcula sæculòrum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudàte Dòmi-

num, omnes gentes, et reliqua ut supra, [209].

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in Cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias, servatur omni tempore hujus Partis Hiemalis, præterquam diebus infrascriptis, quibus ℣℣. et Psalmi tantum variantur.

In Nativitate Domini, usque ad cœnam Vigiliæ Epiphaniæ exclusive, dicitur ℣. Verbum caro factum est, allelùja: Et habitàvit in nobis, allelùja. Glòria Patri.

In fine dicitur ℣. Notum fecit Dòminus, allelùja: Salutàre suum allelùja. Alia ut supra. Ps. Cantàte, 115, vel Laudàte Dòminum, omnes gentes, [209]. qui Psalmus semper ad beneplacitum dici potest etiam in aliis solemnitatibus.

In Epiphania, et per totam Octavam, ℣. Reges Thàrsis, et ìnsulæ mùnera òfferent, allelùja: Reges Arabum, et Saba dona addùcent, allelùja. Glòria Patri.

In fine dicitur ℣. Omnes de Saba vènient, allelùja: Aurum et thus deferèntes, allelùja. Glòria Patri. Ps. Deus, judìcium tuum, 93.

ITINERARIUM

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat, quæ sequuntur, in singulari; si cum sociis, in plurali.

Ant. In viam pacis.

Canticum Zachariæ. Lucæ 1. g.

Benedictus Dòminus Deus Israel, * quia visitàvit, et fecit redemptiònem plebis suæ:

Et erèxit cornu salùtis nobis; * in domo David pùeri sui:

Sicut locùtus est per os sanctòrum, * qui a sæculo sunt, prophetàrum ejus:

Salùtem ex inimìcis nostris, * et de manu òmnium, qui odèrunt nos:

Ad facièndam misericòrdiam cum pàtribus nostris: * et memoràri testamènti sui sancti.

Jusjuràndum, quod juràvit ad Abraham patrem nostrum, * datùrum se nobis:

Ut sine timòre, de manu inimicòrum nostròrum liberàti, * serviàmus illi.

In sanctitàte et justìtia coram ipso, * òmnibus dièbus nostris.

Et tu, puer, Prophèta Altìssimi vocàberis: * præìbis enim ante fàciem Dòmini paràre vias ejus.

Ad dandam scièntiam salùtis plebi ejus: * in remissiònem peccatòrum eòrum:

Per vìscera misericòrdiæ Dei nostri: * in quibus visitàvit nos, òriens ex alto:

Illuminàre his, qui in tènebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigèndos pedes nostros in viam pacis.

Glòria Patri. Sicut erat.

Ant. In viam pacis et prosperitàtis dìrigat nos omnìpotens et misèricors Dòminus: et Angelus Ràphael comitètur nobìscum in via, ut cum pace, salùte et gàudio revertàmur ad pròpria.

Kyrie, elèison, Christe, elèison. Kyrie, elèison. Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indùcas in tentatiònem. ℟. Sed lìbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus, speràntes in te. ℣. Mitte nobis, Dòmine auxìlium de sancto. ℟. Et de Sion tuère nos. ℣. Esto nobis, Dòmine, turris fortitùdinis. ℟. A fàcie inimìci. ℣. Nihil profìciat inimìcus in nobis. ℟. Et fìlius iniquitàtis non appònat nocère nobis. ℣. Benedìctus Dòminus die quotìdie. ℟. Pròsperum iter fàciat nobis Deus salutàrium nostròrum. ℣. Vias tuas, Dòmine, demònstra nobis. ℟. Et sèmitas tuas èdoce nos. ℣. Utinam dirigàntur viæ nostræ. ℟. Ad custodièndas justificatiònes tuas. ℣. Erunt prava in dirècta. ℟. Et àspera in vias planas. ℣. Angelis suis Deus mandàvit de te. ℟. Ut custòdiant te in òmnibus viis tuis. ℣. Dòmine, exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat. ℣. Dòminus vobìscum. ℟. Et cum spìritu tuo.

Orèmus. Oratio.

Deus, qui fìlios Israel per maris mèdium sicco vestìgio ire fecìsti, quique Tribus Magis iter ad te stella duce pandìsti: trìbue nobis, quæsumus, iter pròsperum, tempùsque tranquìllum: ut, Angelo tuo sancto còmite, ad eum, quo pèrgimus, locum, ac demum ad ætèrnæ salùtis portum pervenìre felìciter valeàmus.

Deus, qui Abraham pùerum tuum, de Ur Chaldæòrum edùctum, per omnes suæ peregrinatiònis vias illæsum custodìsti: quæsumus, ut nos fàmulos tuos custodìre dignèris: esto nobis, Dòmine, in procìnctu suffràgium, in via solàtium, in æstu umbràculum, in plùvia et frìgore tegumèn-

tum, in lassitùdine vehìculum, in adversitàte præsìdium, in lùbrico bàculus, in naufràgio portus: ut te duce, quo tèndimus, pròspere perveniàmus, et demum incòlumes ad pròpria redeàmus.

Adesto, quæsumus, Dòmine, supplicatiònibus nostris, et viam famulòrum tuòrum in salùtis tuæ prosperitàte dispòne: ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietàtes tuo semper protegàmur auxìlio.

Præsta, quæsumus omnìpotens Deus: ut famìlia tua per viam salùtis incèdat, et beàti Joànnis Præcursòris hortamènta sectàndo, ad eum, quem prædìxit, secùra pervèniat, Dòminum nostrum Jesum Christum Fìlium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitàte Spìritus sancti Deus, per òmnia sæcula sæculòrum.

℟. Amen.

℣. Procedàmus in pace.

℟. In nòmine Dòmini. Amen.

OFFICIA SANCTORUM

PRO

ALIQUIBUS LOCIS

FESTA MOBILIA

Feria Tertia.

Post. Dom. Septuag.

ORATIONIS D. N. J. C. IN MONTE OLIVETI

Duplex majus.

IN I. VESPERIS

Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Dom., et loco ult. Laudàte Dòminum omnes gentes.

HYMNUS

Aspice ut Verbum Patris a supèrnis
Sèdibus, clemens et amòre flagrans,
Pèrditis culpa gènitis medèri
Pergit Adàmi.

Flèbilem mundi mìserans ruìnam,
Et volens nostros reparàre casus,
Orat et prona vèniam precàtur
Fronte magìster.

Flùctuat secum tot acèrba volvens:
Hunc, ait supplex, càlicem dolòris,
Mi Pater, transfer; tua sed volùntas,
Non mea fiat.

Cum premat tristis pavor ima cordis,
Dèficit lànguens Dòminus: per artus
Sànguinis sudor fluit, atque guttis
Terra madèscit.

At celer summo vèniens Olympo
Angelus Jesum rècreat jacèntem:
Còrpori vires rèdeunt, novòque
Ròbore surgit.

Laus, honor Patri genitæque Proli
Cui datum nomen super omne nomen,
Et Paraclèto decus atque virtus
Omne per ævum.
Amen.

℣. Tristis est ànima mea.
℟. Usque ad mortem.

Ad Magnificat, Ant. Pòsitis gènibus, oràbat dicens: Pater, si vis, transfer càlicem istum a me: verùmtamen non mea volùntas, sed tua fiat.

Oratio ut infra in Laudibus.

AD MATUTINUM

Invit. Christum Jesum in monte Olivàrum oràntem * Venìte, adorèmus.

Hymnus. Aspice, ut supra.

In 1. Nocturno

Ant. 1. Ante oratiònem præpara ànimam tuam, et noli esse quasi homo qui tentat Deum.

Ps. Exàudi Dòmine, 12.

2. Non impediàris oràre semper, et ne vereàris usque ad mortem justificàri.

Ps. Ad te, Dòmine, clamàbo, 50.

3. Omnia quæcùmque petièritis in oratiòne credèntes, accipiètis.

Ps. Voce mea deprecàtus sum, 158.

℣. Tristis est ànima mea.
℟. Usque ad mortem.

De libro Tobiæ.

Lectio I. Cap. 12.

Bona est oràtio cum jejùnio, et eleemòsyna magis quam thesàuros auri recòndere: quòniam eleemòsyna a morte lìberat, et ipsa est quæ purgat peccàta, et facit invenìre misericòrdiam et vitam ætèrnam. Qui autem fàciunt peccàtum et iniquitàtem, hostes sunt ànimæ suæ. Manifèsto ergo vobis veritàtem, et non abscòndam a vobis occùltum sermònem. Quando oràbas cum làcrymis, et sepelièbas mòrtuos, et derelinquèbas pràndium tuum, et mòrtuos abscondèbas per diem in domo tua, et nocte sepelièbas eos, ego òbtuli oratiònem tuam Dòmino. Et quia accèptus eras Deo, necèsse fuit ut tentàtio probàret te.

℟. In òmnibus gràtias àgite: * Sine intermissiòne oràte. ℣. Hæc est enim volùntas Dei in Christo Jesu in òmnibus vobis. Sine.

De Epìstola beàti Jacòbi Apòstoli.

Lectio VII. Cap. 5.

Orate pro ìnvicem, ut salvèmini; multum enim valet deprecàtio justi assìdua. Elìas homo erat sìmilis nobis passìbilis, et oratiòne oràvit, ut non plùeret super terram, et non pluit annos tres et menses sex. Et rursum oràvit, et cœlum dedit plùviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erràverit a veritàte, et convèrterit quis eum, scire debet quòniam qui convèrti fècerit peccatòrem ab erròre viæ suæ, salvàbit ànimam ejus a morte, et opèriet multitùdinem peccatòrum.

℟. Cum stàbitis ad oràndum, * Dimìttite si quid habètis advèrsus àliquem. ℣. Ut et Pater vester, qui in cœlis est, dimìttat vobis peccàta vestra. Dimìttite.

De Epìstola beàti Pàuli Apòstoli ad Hebræos.

Lectio III. Cap. 5.

Christus non semetìpsum clarificàvit, ut Pòntifex fìeret, sed qui locùtus est ad eum: Fìlius meus es tu, ego hòdie gènui te. Quemàdmodum et in àlio loco dicit: tu es Sacèrdos in ætèrnum secùndum òrdinem Melchìsedech. Qui in dièbus carnis suæ preces, supplicationèsque ad eum, qui possit illum salvum fàcere a morte, cum clamòre vàlido et làcrymis òfferens, exaudìtus est pro sua reverèntia. Et quidem cum esset Fìlius Dei, dìdicit ex iis quæ passus est, obedièntiam: et consummàtus, factus est òmnibus obtemperàntibus sibi causa salùtis ætèrnæ, appellàtus a Deo Pòntifex juxta òrdinem Melchìsedech.

℟. Exaudìvit Dòminus deprecatiònem meam; * Dòminus oratiònem meam suscèpit. ℣. Clamàvi in toto corde meo, exàudi me, Dòmine, Dòminus. Glòria. Dòminus.

In 2. Nocturno

Ant. 1. Cum oràtis non èritis sicut hypòcritæ, qui amant in synagògis, et in àngulis plateàrum stantes oràre, ut videàntur ab homìnibus.

Psalm. Jùdica me, 75.

2. Tu autem, cum oràveris, intra in cubìculum tuum, et clàuso òstio, ora Patrem tuum in abscòndito.

Psalm. Exàudi Deus cum dèprecor, 83.

3. Factum est autem in illis dièbus, èxiit Jesus in montem oràre, et erat pernòctans in oratiòne Dei.

Psalm. Levàvi òculos, 143.

℣. Pater mi, si possìbile est:
℟. Trànseat a me calix iste.

Ex tractàtu S. Cypriàni Ep. et Mart.

De Oratione Dominica.

Lectio IV.

Nec verbis tantum, sed et factis Dòminus oràre nos dòcuit, ipse orans frequènter et deprecans, et quid fàcere nos oportèret exèmpli sui contestatiòne demònstrans,

sicut scriptum est: Ipse autem fuit secèdens in solitùdinem, et adòrans. Et ìterum: 'Exìvit in montem oràre, et fuit pernòctans in oratiòne Dei. Quod si ille oràbat, qui sine peccàto erat, quanto magis peccatòres opòrtet oràre! Et si ille per totam noctem jùgiter vìgilans contìnuis prècibus oràbat, quanto nos magis in frequentànda oratiòne debèmus nocte vigilàre! Oràbat autem Dòminus, et rogàbat non pro se: quid enim pro se ìnnocens precarètur? sed pro delìctis nostris, sicut et ipse declàrat, cum dicit ad Petrum: Ecce Sàtanas expetìvit, ut vos vexàret quòmodo trìticum; ego autem rogàvi pro te, ne deficiat fides tua. Et pòstmodum pro òmnibus Patrem deprecàtur dicens: Non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui creditùri sunt per verbum ipsòrum in me, ut omnes unum sint, sicut tu, Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint.

℟. Simon, Simon, ecce Sàtanas expetìvit vos, ut cribràret sicut trìticum; * Ego autem rogàvi pro te, ut non deficiat fides tua. ℣. Et tu aliquàndo convèrsus, confìrma fratres tuos. Ego autem.

Ex Commentàriis S. Ansèlmi Epìscopi in Epìstola ad Hebræos.

Lectio v. Cap. 5.

Sicut verus Pòntifex òbtulit preces; nam in Evangèlio sæpe lègitur oràsse, et màxime apud Lucam, qui Sacerdòtis in eo descrìpsit persònam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces et supplicatiònes fuèrunt pro homìnibus. Tota vita sua Patrem oràvit de resurrectiòne carnis suæ, ac de nostra salùte: et instànte jam Passiòne, òbtulit supplicatiònes, id est humìllimas et instantìssimas oratiònes cum summa devotiòne cordis et affectiòne, quando factus in agonìa prolìxius oràbat, et factus est sudor ejus sicut guttæ sànguinis decurrèntis in terram. Et has preces supplicationèsque òbtulit, id est òbviam tulit Patri per exauditiònem sibi obviànti. Obtulit eas ad eum, qui posset illum a morte salvum fàcere, id est resuscitàre, ad eum, quem scivit esse sufficièntem ut salvàret eum, id est immortàlem et impassìbilem fàceret, eripièndo a morte: ut nec ànima remanèret in infèrno, nec caro putrèsceret in sepùlcro.

℟. Oràtio humiliàntis se nubes penetràbit; * Et donec propìnquet, non consolàbitur. ℣. Et non discèdet donec Altìssimus aspìciat. Et donec.

Lectio vi.

Et òbtulit has cum clamòre vàlido, id est cum intentiòne piæ devotiònis vehementìssima et efficacìssima, ut quando prolìxius oràbat et ètiam cum làcrymis; quia in illa prolìxa oratiòne credèndus est làcrymas effudìsse, cum et guttæ sànguinis pro sudòre decùrrerent ab ejus còrpore: et exaudìtus est, quia, quod quæsìerat, accèpit in resurrectiòne. Exaudìtus est, id est, extra nùmerum aliòrum òmnium audìtus est, quòniam super omnem creatùram post labòris sui milìtiam a Patre sublimàtus est, et hoc pro sui reverèntia, id est, secùndum hoc, quod ipse, sicut Dei Fìlius, dignus est reverèntia et veneratiòne. Vel pro sua reverèntia in Deum, id est, propter quod ipse super òmnia Patrem revèritus est, et honoràvit. Sive pro sua reverèntia, id est, sicut sua relìgio mèruit. Sànguinis quoque ejus effùsio potest intèlligi clamor vàlidus, in quo exaudìtus est pro reverèntia ejùsdem passiònis. Reverèntia est, quod sine peccàto passus est sola caritàte.

℟. Fiant aures tuæ auscultàntes, et òculi tui apèrti, * Ut àudias oratiònem servi tui: ℣. Quam ego oro coram te hòdie, nocte ac die. Ut. Glòria Patri. Ut.

In 3. Nocturno

Ant. Tribulàtio, et angùstia invenèrunt me, mandàta tua meditàtio mea est.

Ps. Dòmine, quid multiplicàti, 4.

Ant. Sustìnui qui simul contristarètur, et non fuit, et qui consolarètur, et non invèni.

Ps. Usquequo, Dòmine, 9.

Ant. Adhæsit pavimènto ànima mea, vivìfica me secùndum verbum tuum.

Ps. Dòmine Deus, 111.

℣. Vigilàte, et oràte.
℟. Ut non intrètis in tentatiònem.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 22.

In illo tèmpore: Egrèssus Jesus ibat secùndum consuetùdinem in montem Olivàrum. Secùti sunt autem illum et discìpuli. Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

L. 10. Com. in Luc. c. 22.

Transfer a me càlicem istum: quasi homo mortem recùsans, quasi Deus sentèntiam suam servans. Opòrtet enim mori nos sæculo, ut resurgàmus Deo, ut juxta divìnam sentèntiam lex maledictiònis resolùta in terræ limum natùræ fine solvàtur. Quod autem ait, Non mea volùntas, sed tua fiat: suam ad hòminem rètulit; Patris ad divinitàtem. Volùntas enim hòminis temporàlis, volùntas divinitàtis ætèrna. Non àlia volùntas Patris, àlia Fìlii. Una enim volùntas, ubi una Divìnitas. Disce tamen Deo esse subjèctus, ut non, quod ipse vis, èligas, sed quod Deo scias esse placitùrum.

℟. Veni in altitùdinem maris: * Et tempèstas demèrsit me. ℣. Salvum me fac, Deus, quòniam intravèrunt aquæ usque ad ànimam meam. Et.

Lectio VIII.

Deinde verbòrum ipsòrum proprietàtem considerèmus. Tristis est, inquit, ànima mea. Et àlibi: Nunc ànima mea turbàta est valde. Non ergo suscìpiens, sed suscèpta turbàtur. Anima enim obnòxia passiònibus, divìnitas lìbera. Dènique spìritus promptus, caro autem infìrma. Tristis autem est non ipse, sed ànima. Non est tristis sapièntia, non divìna substàntia, sed ànima. Suscèpit enim ànimam meam, suscèpit corpus meum. Non me fefèllit, ut àliud esset, et àliud viderètur. Tristis videbàtur, et tristis erat, non pro sua passiòne, sed pro nostra dispersiòne.

℟. Intret in conspèctu tuo oràtio mea: * Inclìna aurem tuam ad precem meam. ℣. Quia replèta est malis ànima mea, et vita mea inférno appropinquàvit. Inclìna. Glòria Patri. Inclìna.

Lectio IX.

Denique ait: Percùtiam pastòrem, et dispergèntur oves gregis. Tristis erat, quia nos pàrvulos relinquèbat. Cæterum quam constànter se morti obtùlerit consequèntia declàrant: quandòquidem quærèntibus occùrrit, turbàtos confirmàvit, trèpidos provocàvit, proditòrem òsculi dignatiòne suscèpit. Nec illud distat a vero, si tristis erat pro persecutòribus suis, quos scièbat immànis sacrilègii pœnas datùros: et

ìdeo dixit: Transfer hunc càlicem a me. Non quia Deus Dei Fìlius mortem timèbat, sed quia nec malos pro se perìre volèbat. Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Venit Jesus, * cum discìpulis suis in villam, quæ dìcitur Gethsèmani, et dixit illis: Sedète hic, donec vadam illuc, et orem.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis. 20.

2. Et assùmpto Petro, * et duobus fìliis Zebedæi, cœpit contristàri, et mœstus esse.

3. Tunc ait illis: * Tristis est ànima mea usque ad mortem: sustinète hic, et vigilàte mecum.

4. Et progrèssus pusìllum, * pròcidit in fàciem suam, orans et dicens: Pater mi, si possìbile est, trànseat a me calix iste.

5. Pater mi, * si non potest hic calix transìre, nisi bibam illum, fiat volùntas tua.

Capitulum. Matth. 26.

Venit Jesus ad discìpulos suos, et invènit eos dormièntes, et dicit Petro: Sic non potuìstis una hora vigilàre mecum? Vigilàte, et oràte, ut non intrètis in tentatiònem.

Hymnus

Venit e cœlo Mediàtor alto,
Quem sacri dudum cecinère vates:
Parce mœròri lacrymìsque amàris,
Fìlia Sion.

Attulit mortem vetus hortus, unde
Culpa prodìvit: novus iste vitam
Hortus en affert, ubi nocte Jesus
Pèrmanet orans.

Vìndicem placat Genitòris iram.
Rèprimit forti jaciènda dextra
Fùlmina: occùrrit scèleri expiàndo
Sponte Redèmptor.

Sic teret duros làqueos avèrni,
Et diu clàusam reseràbit aulam:
Nos ad ætèrna rèvocans beàti
Gàudia regni.

Laus, honor Patri, Genitæque Proli,
Cui datum nomen super omne nomen,
Et Paraclèto decus atque virtus
Omne per ævum.
Amen.

℣. Doce nos oràre. ℟. Sic ergo vos oràbitis.

Ad Benedictus, Ant. Factus in agonìa prolìxius oràbat; et factus est su-

dor ejus sicut guttæ sànguinis decurrèntis in terram.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in horto verbo et exèmplo nos oràre docuìsti ad tentatiònum perìcula superànda: concède propìtius, ut nos oratiòni semper intènti, ejus copiòsum fructum cònsequi mereàmur. Qui vivis et regnas.

Ad Tertiam, Capit. Venit Jesus, ut supra.

℟. br. Tristis est * Anima mea. Tristis. ℣. Usque ad mortem. Anima. Glòria Patri. Tristis. ℣. Pater mi, si possìbile est. ℟. Trànseat a me calix iste.

AD SEXTAM

Capitulum. Luc. 21.

Vigilate ìtaque omni tèmpore oràntes, ut digni habeàmini fùgere ista òmnia quæ futùra sunt, et stare ante Fìlium hòminis.

℟. br. Pater mi, * Si possìbile est. Pater. ℣. Trànseat a me calix iste. Si. Glòria Patri. Pater. ℣. Vigilàte et oràte. ℟. Ut non intrètis in tentatiònem.

AD NONAM

Capitulum. Matth. 5.

Orate pro persequèntibus, et calumniàntibus vos: ut sitis fìlii Patris vestri, qui in cœlis est.

℟. br. Vigilàte, * Et oràte. Vigilàte. ℣. Ut non intrètis in tentatiònem. Et. Glòria Patri. Vigilàte. ℣. Factus est sudor ejus. ℟. Sicut guttæ sànguinis.

In II. Vesperis omnia ut in primis, et loco ultimi Ps. Crèdidi, 142.

℣. Factus est sudor ejus. ℟. Sicut guttæ sànguinis.

Ad Magnificat, Ant. Ecce appropinquàvit hora, et Fìlius hòminis tradètur in manus peccatòrum.

Feria Tertia

Post Dom. Sexagesimæ.

De Passione D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad I. Vesperas, Ant. 1. Càlicem salutàris accìpiam, et nomen Dòmini invocàbo.

Ps. Crèdidi, 142.

2. Cum his, qui odèrunt pacem, eram pacìficus; dum loquèbar illis, impugnàbant me gratis.

Ps. Ad Dòminum cum tribulàrer, 143.

3. Ab homìnibus inìquis lìbera me, Dòmine.

Ps. Eripe me, 156.

4. Custòdi me a làqueo, quem statuèrunt mihi, et a scàndalis operàntium iniquitàtem.

Ps. Dòmine, clamàvi, 157.

5. Consideràbam ad dèxteram, et vidèbam, et non erat, qui cognòsceret me.

Ps. Voce mea, 158.

Capitulum ut ad Laudes.

Hymnus

Mœrentes òculi, spàrgite làcrymas,
Et luctu rèsonent ìntima còrdium:
Illàtas rèfero Nùmini ab ìmpiis
Pœnas et fera vùlnera.

Accìncta, heu! glàdiis turba satèllitum
Arrèptum Dòminum fùstibus ìmpetit:
Nunc cædit còlaphis, nunc quatit hòrridis
Divìnum caput ìctibus.

Haud finis scèleri: tràditur ìmprobo
Christus carnìfici: nec mora, bàrbarus
In Regem Sùperum non timet ìmpio
Ausu vèrtere dèxteram.

Audìte, o pòpuli: Numen amàbile,
Manànte ex hùmeris ùndique sànguine,
Lictòris ràbidi sùstinet ìmpetum
Et vocem premit ìnnocens.

Quis non illàcrymet? Jam nova còndidit
Tormènta indòmitæ gentis inìquitas;
Infìgit cèrebro, proh dolor! èfferis
Sertum vèpribus àsperum.

Heu crimen! tràhitur fùnibus ìmprobis
Funèsti Dòminus supplìcii ad locum,
Illic oppètiit fùnere, spìritum
Patri restìtuens suo.

Passo pro mìseris tam fera vùlnera
In terris rèsonet dèbita glòria:
Sacrùmque assìdue nomen in æthera
Humànum genus èfferat. Amen.

℣. Oblàtus est quia ipse vòluit. ℟. Et livòre ejus sanàti sumus.

Ad Magnif., Ant. O vos omnes, qui transìtis per viam, attèndite et vidète, si est dolor sicut dolor meus.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Completorium et per Horas in fine Hymnorum dicitur:

Sit laus Patri ac Paràclito,
Natòque Patris ùnico,
Nostræ dedit qui pròdigus
Prètium salùtis sànguinem. Amen.

AD MATUTINUM

Invit. Christum Regem crucifìxum * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte exultèmus, 2.

HYMNUS.

Aspice, infàmi Deus ipse ligno
Pendet, effùso màdidus cruòre,
Aspice, immìti manus alma clavo
Fìnditur alte.

Hunc, velut pravi scèleris minìstrum:
Inter indìgnos mèdium latrònes
Cerne: crudèlis fuit ista gentis
Dira volùntas.

Pallet, heu! vultus; caput ecce lassum
Flèctitur, clàusis òculis, Redèmptor
Spìritum sacro mèritis onùstum
Fundit ab ore.

O cor, æs durum sùperas, gemèndo
Ni scelus tergas: tua culpa Christum
Stìpiti affìxit, tua culpa morti
Sùbdidit atræ.

Sit Deo ætèrnum decus omne in ævum,
Qui pius nostri gèneris Redèmptor,
Crìminis labem mìseris nocèntem
Sànguine tersit.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. Astitèrunt reges terræ, et prìncipes convenerunt in unum advèrsus Dòminum, et advèrsus Christum ejus.

Ps. Quare fremuèrunt gentes, 4.

Ant. Multiplicàti sunt, qui trìbulant me, multi insùrgunt advèrsum me.

Ps. Dòmine, quid multiplicàti sunt, 4.

Ant. Divisèrunt sibi vestimènta mea, et super vestem meam misèrunt sortem.

Ps. Deus, Deus meus, rèspice, 36.

℣. Oblàtus est, quia ipse vòluit. ℟. Et livòre ejus sanàti sumus.

De Epìstola beàti Pàuli Apòstoli ad Romànos.

Lectio I. Cap. 5.

Commendat caritàtem suam Deus in nobis: quòniam cum adhuc peccatòres essèmus, secùndum tempus Christus pro nobis mòrtuus est: multo ìgitur magis nunc justificàti in sànguine ipsìus, salvi èrimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimìci essèmus, reconciliàti sumus Deo per mortem Fìlii ejus: multo magis reconciliàti salvi èrimus in vita ipsìus. Non solum autem, sed et gloriàmur in Deo, per Dòminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiònem accèpimus. Si enim unìus delìcto mors regnàvit per unum: multo magis abundàntiam gràtiæ et donatiònis et justìtiæ accipièntes, in vita regnàbunt per unum Jesum Christum.

℟. Vìnea mea elècta, ego te plantàvi, dicit Dòminus, et tu facta es mihi nimis amàra: * Qui paràsti crucem Salvatòri tuo. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Quia.

Lectio II.

Igitur sicut per unìus delìctum in omnes hòmines in condemnatiònem: sic et per unìus justìtiam in omnes hòmines in justificatiònem vitæ. Sicut enim per inobedièntiam unìus hòminis peccatòres constitùti sunt multi: ita ut per unìus obeditiònem justi constituèntur multi. Lex autem subintràvit, et abundàret delìctum: ubi autem abundàvit delìctum, superabundàvit gràtia, ut sicut regnàvit peccàtum in mortem, ita et gràtia regnet per justìtiam in vitam ætèrnam, per Jesum Christum Dòminum nostrum.

℟. Ego edùxi te de Ægypto, demèrso Pharaòne in mare rubrum, et ante te præìvi in colùmna nubis: * Et tu me tradidìsti princìpibus sacerdòtum, et duxìsti me ad prætòrium Pilàti. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et.

Lectio III. Cap. 6.

Quid ergo dicèmus? Permanèbimus in peccàto, ut gràtia abùndet? Absit: qui enim mòrtui sumus peccàto, quòmodo adhuc vivèmus in illo? An ignoràtis, quia quicùmque baptizàti sumus in Christo Jesu in morte ipsìus baptizàti sumus? Consepùlti enim sumus cum illo per baptìsmum in mortem: ut quòmodo Christus surrèxit a mòrtuis per glòriam Patris, ita et nos in novitàte vitæ ambulèmus. Si enim complantàti facti sumus similitùdini mortis ejus, simul et resurrectiònis èrimus. Hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifìxus est, ut destruàtur corpus peccàti, et ultra non serviàmus peccàto. Qui enim mòrtuus est, justificàtus est a peccàto. Si autem mòrtui sumus cum Christo, credimus quia simul ètiam vivèmus cum Christo.

℟. Ego propter te flagellàvi Ægyptum cum primogènitis suis: * Et tu me flagellàtum tradidìsti. * Qui tamquam agnus coram tondènte se, obmùtui, et non apèrui os meum. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et tu. Glòria Patri. Qui tamquam.

In 2. Nocturno

Ant. Inimìci mei dixèrunt mala mihi: Quando moriètur, et perìbit nomen ejus?

Ps. Beàtus qui intèlligit, 67.

Ant. Alièni insurrexèrunt in me, et fortes quæsièrunt ànimam meam.

Ps. Deus, in nòmine tuo salvum me fac, 25.

Ant. Conculcavèrunt me inimìci mei tota die: advèrsum me omnes cogitatiònes eòrum in malum.

Ps. Miserère mei, Deus, quòniam, 79.

℣. Pròprio Filio suo non pepèrcit Deus. ℟. Sed pro nobis òmnibus tràdidit illum.

Sermo sancti Augustìni Epìscopi.

Serm. 41 de Pass. Dom.

Lectio IV.

ADMONET nos, fratres carìssimi, ad solemnitàtem domìnicæ Passiònis dies ipse, in quo eam nec muta elemènta tacuèrunt. Cèlebret eam lux fìdei linguis hòminum, quam conclamavèrunt ètiam silèntia tenebràrum. Hòdie Dòminus noster in statèra crucis prètium nostræ salùtis appèndit, et una morte univèrsum mundum, sicut òmnium Cònditor, ita òmnium Reparàtor absòlvit. Indubitànter enim credàmus, quod totum mundum redèmit, qui plus dedit, quam totus mundus valèret. Mèritum enim redèmptæ mercèdis dìgnitas insìgnis prètii supergrèssa est. Inter redèmptum et redimèntem dispensàtio fuit, compensàtio non fuit. Qui ergo non habèbat peccàta pròpria digne delèvit alièna. Solus hic pia vìctima pro òmnibus cècidit, ut omnes levàret; et quia dèbitum solus non hàbuit, recte fœnus misericòrdiæ pro debitòribus erogàvit.

℟. Ego propter te Chananæòrum reges percùssi, et dedi tibi sceptrum regàle: * Et tu dedìsti càpiti meo spìneam corònam, et percussìsti arùndine caput meum. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et.

Lectio V.

PERPENDE inter hæc, qui talem pro nobis dedit pecùniam, qualem a nobis sit exactùrus usùram. In hac ìtaque die fides prophèticæ annuntiatiònis implèta est, ita dicèntis: Corpus meum dedi percutièntibus et genas meas vellèntibus: fàciem meam non avèrti a fœditàte sputòrum. Suscèpit mala nostra, ut tribùeret bona sua. Hinc intelligàmus, quantum hòminem dilìgere dignàtus sit ante culpam, quem sic dìligit post ruìnam. Agnòsce, homo, quantum vàleas et quantum dèbeas: et dum tantam redemptiònis tuæ pèrspicis dignitàtem, ipse tibi indìcito peccàndi pudòrem. Ecce pro ìmpio pìetas flagellàtur, pro stulto sapièntia illùditur, pro mendàce vèritas necàtur, damnàtur justìtia pro inìquo, misericòrdia affìcitur pro crudèli, pro mìsero replètur sincèritas acèto, inebriàtur felle dulcèdo, addìcitur innocèntia pro reo, mòritur vita pro mòrtuo.

℟. Ego duxi te per desèrtum quadragìnta annis, et manna cibàvi te: * Et tu me cecidìsti àlapis et flagèllis. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et.

Lectio VI.

EXPAVIT scelus hòminum natùra rerum, et quem creatùra rebèllis non agnòscit, eum mundi Dòminum tremens terra testàtur, et cœli Regem sol fùgiens confitètur. Chlàmyde coccìnea indùitur, quia sànguine Màrtyrum suòrum Ecclèsiæ corpus ornàtur. Coròna spìnea càpiti ejus impònitur, quia pùnctio peccatòrum nostròrum, quorum remissiòne Redemptòris glòria strùitur, àridis trìbulis comparàtur. Studeàmus nunc e divèrso, ut membròrum vita càpitis sit coròna. Quod vero sitìre se in cruce pòsitus dicit, fidem incrèdulæ gentis concupìscit: sed e contra acètum malìtiæ pòrrigunt, quia vinum sapièntiæ, quod a Deo accèperant, peccàndo corrùperant. Velum templi scìnditur, quia Synagòga honòre nudàtur, observàtio antìqua dissòlvitur, Ecclèsiæ ùnitas præmonstràtur. Monumènta aperiùntur quia mortis jura jure superàntur.

℟. Ego exaltàvi te magna virtùte: * Et tu me suspendìsti in patìbulo crucis, * In qua expàndi

manus meas ad pòpulum non credèntem, et contradicèntem. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et. Glòria Patri. In.

In 3. Nocturno.

Ant. Fìlii hòminum dentes eòrum arma et sagìttæ, et lingua eòrum glàdius acùtus.

Ps. Miserère mei, Deus, miserère, 80.

Ant. Intendèrunt arcum rem amàram, ut sagìttent in occùltis immaculàtum.

Ps. Exàudi, Deus... cum dèprecor, 83.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutòrio, inter mòrtuos liber.

Ps. Dòmine Deus salùtis, 111.

℣. Factus est obèdiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem Crucis.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Sciens Jesus quia òmnia consummàta sunt, ut consummarètur Scriptùra, dixit: Sìtio. Et rèliqua.

Homilìa sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 84. in c. 19. Joannis.

Sciens Jesus òmnia consummàta, ait: Sìtio: ètiam hoc verbo prophetìam implens. Tu autem adstàntium pravitàtem intèllige, nam licet innùmeros habeàmus inimìcos, qui nos gravìssime persecùti sint, cum tamen intèrimi eos vidèmus, flèctimur misericòrdia. Hi vero nil moti, magis efferàntur, et irrìdent, acetùmque in spòngia pòrrigunt, ut bibat tamquam reus: nam propter hoc hyssòpum àdditur, quo gustàto mòrtuus est. Vides quam non perturbàte, et quam potènter òmnia transigèntem? Quod et pròsequens ostèndit: cum enim òmnia consummàta essent, inclinàto càpite, quod affìxum non erat, tràdidit spìritum, hoc est, expiràvit.

℟. Ego te potàvi aqua salùtis de petra: * Et tu me potàsti felle et acèto. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et tu.

Lectio VIII.

Atqui non post inclinàtum caput expiràtur, sed post expiratiònem caput inclinàtur. Hic autem contra àccidit: per quod ostèndit eum Evangelìsta esse òmnium Dòminum. Judæi autem camèlum devoràntes et cùlicem excolàntes, tantum nefas ausi, de die consùltant: Quòniam Parascève

erat, ut non remanèrent in cruce còrpora sàbbato, rogavèrunt Pilàtum, ut frangerèntur eòrum crura. Vides quanti sit Vèritas? Per ea quæ illi fàciunt, prophetìa implètur; àlia enim ex hoc manifestàta est. Venèrunt ergo mìlites, et aliòrum fregèrunt crura, non Christi: sed ad Judæòrum gràtiam conciliàndam latus ejus làncea aperuèrunt, et mòrtuo adhuc insùltant. O pèssimam voluntàtem ac scelestìssimam!

℟. Ego ante te apèrui mare: * Et tu aperuìsti làncea latus Salvatòri tuo, * Qui redèmit mundum in sànguine suo. ℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? Respònde mihi. Et. Glòria Patri. Qui.

Lectio IX.

Noli tamen perturbàri, dilectìssime: quæ enim malo illi ànimo patràrunt, veritàti consentièbant. Prophetìa hinc implèta est, inquiens: Vidèbunt in quem transfixèrunt. Neque hoc tantum, sed non creditùris fuit fìdei argumèntum, ut Thomæ, et qui cum eo erant. Ad hæc et arcànum mystèrium consummàtum est: exìvit enim sanguis et aqua. Non casu et simplìciter hi fontes scaturièrunt, sed quòniam ex ambòbus Ecclèsia constitùta est. Sciunt hoc initiàti: per aquam enim regeneràti, sànguine et carne nutrìti sunt. Hinc mystèria ortum habent, ut quòties ad admiràndum càlicem accèdis, tamquam ab ipso làtere hàuriens, accèdas.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Fui flagellàtus * tota die, et castigàtio mea in matutìnis.

Ps. Dòminus regnàvit, cum relìquis, 20.

2. Veni ad montem myrrhæ * et ad collem thuris, tamquam agnus ad occisiònem ductus obmùtui, et non apèrui os meum.

3. Fodèrunt manus meas * et pedes meos, dinumeravèrunt òmnia ossa mea.

4. Consolàntem me quæsìvi, et non invèni: dedèrunt in escam meam fel, et in siti mea potavèrunt me acèto.

5. Cum accepìsset Jesus * acètum, dixit: Consummàtum est; et inclinàto càpite emìsit spìritum.

Capit. Philipp. c. 2.

FRATRES: Hoc enim sentìte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapìnam arbitràtus est esse se æquàlem Deo, sed semetìpsum exinanìvit, formam servi accìpiens, in similitùdinem hòminum factus, et hàbitu invèntus ut homo. Humiliàvit semetìpsum factus obèdiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

HYMNUS

SÆVO dolòrum tùrbine
Jactàtur atris òbrutus
Pœnis, acèrba sùstinens
Redèmptor affìxus cruci.

Pedes manùsque horrìbili
Clavi cruèntant vùlnere;
Cor, vultus, artus, pèctora
Sacro redùndant sànguine.

Flet, orat, et clamans obit:
Cor Matris ictum còncidit:
Heu Mater! Heu Fili! dolor
Ingràta frangat pèctora.

Montes, sepùlcra, sàxaque
Scindùntur, arva, flùmina,
Rupes, et æquor còntremunt,
Templìque velum scìnditur.

Sol, luna, cœlum, sìdera
Plangunt, et orbis ìngemit:
O vos, viri, vos, pàrvuli,
Nuptæ, puèllæ, plàngite.

Adstàte mœrèntes cruci,
Pedes beàtos ùngite,
Lavàte fletu, tèrgite
Comis, et ore làmbite.

Tu caritàtis vìctima,
Ut nostra tollas crìmina,
Nobis salùbri pèrficis
Adoptiònem sànguine.

Nostra ergo pax et gàudium
Sis vita, Jesu, et præmium;
Sis ductor, et lux in via,
Merces, coròna in Patria.
Amen.

℣. Ipse vulneràtus est propter iniquitàtes nostras. ℟. Et attrìtus est propter scèlera nostra.

Ad Benedictus, Ant. Ad Jesum autem cum venìssent, ut vidèrunt eum jam mòrtuum, non fregèrunt ejus crura; sed unus mìlitum làncea latus ejus apèruit, et contìnuo exìvit sànguis et aqua.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitèrne Deus, qui humàno gèneri, ad imitàndum humilitàtis exèmplum, Salvatòrem nostrum carnem sùmere, et crucem subìre fecìsti: concède propìtius: ut, sicut solèmnem commemoratiònem Passiònis ejus celebràmus, ita et patièntiæ ipsìus habère documènta, et resurrectiònis consòrtia mereàmur. Per eùmdem Dòminum nostrum.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui pro nobis pati dignàtus es.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Hoc enim, ut supra [228].

℟. br. Oblàtus est, * Quia ipse vòluit. Oblàtus. ℣. Et livòre ejus sanàti sumus. Quia. Glòria Patri. Oblàtus. ℣. Pròprio Fìlio suo non pepèrcit Deus. ℟. Sed pro nobis òmnibus tràdidit illum.

AD SEXTAM

Capitulum. Zach. 13.

QUID sunt plagæ istæ in mèdio mànuum tuàrum? Et dicet: His plagàtus sum in domo eòrum qui diligèbant me.

℟. br. Pròprio Fìlio suo * Non pepèrcit Deus. Pròprio. ℣. Sed pro nobis òmnibus tràdidit illum. Non. Glòria Patri. Pròprio. ℣. Factus est obèdiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

AD NONAM

Capitulum. Isaiæ 53.

GENERATIONEM ejus quis enarràbit? Quia abscìssus est de terra vivèntium: propter scelus pòpuli mei percùssi eum.

℟. br. Factus est obèdiens * usque ad mortem. Factus. ℣. Mortem autem crucis. Usque. Glòria Patri. Factus. ℣. Ipse vulneràtus est propter iniquitàtes nostras. ℟. Et attrìtus est propter scèlera nostra.

In II. Vesperis omnia ut in primis.

℣. Ipse vulneràtus est propter iniquitàtes nostras. ℟. Et attrìtus est propter scèlera nostra.

Ad Magnificat, Antiph. Depònens Joseph corpus Jesu invòlvit sìndone, et pòsuit eum in monumènto excìso; fuit planctus magnus in illa die: mulìeres autem sedèntes contra sepùlcrum dolèbant, sicut dolèri solet in morte primogèniti.

Feria Sexta.
post Cineres.

DE SACRATISSIMA SPINEA CORONA D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesperas, Ant. et Capit. de Laudibus, Ps. Dixit Dòminus, cum reliquis ut in I. Vesperis de Comm. Apost. [2].

Hymnus

Exite, Sion filiæ,
Regis pudìcæ vìrgines,
Christi corònam cèrnite.
Quam mater ipsa tèxuit.
Horret revùlsis crìnibus
Spinis cruentàtum caput,
Et vultus ille dècolor
Mortem propìnquam rèspicit.

Quæ terra sulcis ìnvia,
Dumis rigens et sèntibus,
Lugùbre munus pròtulit,
Quæ sæva mèssuit manus?

Christi rubèscens sànguine
Acùleos mutat rosis,
Palmàmque vincens frùctibus,
Spina est triùmphis àptior.

Culpis satæ mortàlium
Te, Christe, spinæ vùlnerant,
Evèlle nostras, còrdibus
Tuàsque nostris ìnsere.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri, cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Plectèntes corònam de spinis. ℟. Posuèrunt super caput ejus.

Ad Magnificat, Ant. Egredìmini et vidète, fìliæ Sion, regem Salomònem in diadèmate quo coronàvit eum mater sua, parans crucem Salvatòri suo.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM

Invitat. Christum Regem spinis coronàtum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus Exìte, Sion, ut supra

In 1. Nocturno

Ant. Erit tamquam lignum, quod plantàtum est secus decùrsus aquàrum, et fructum suum dabit in tèmpore suo.

Ps. Beàtus vir [24].

Ant. Convenèrunt in unum advèrsus Dòminum et advèrsus Christum ejus.

Ps. Quare fremuèrunt [25].

Ant. In tribulatiòne dilatàsti mihi.

Ps. Cum invocàrem [28].

℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 53.

Quis crèdidit audìtui nostro? et bràchium Dòmini cui revelàtum est? Et ascèndet sicut virgùltum coram eo, et sicut radix de terra sitiènti: non est spècies ei, neque decor, et vìdimus eum, et non erat aspèctus, et desideràvimus eum: despèctum et novìssimum viròrum: virum dolòrum, et scièntem infirmitàtem: et quasi abscònditus vultus ejus, et despèctus, unde nec reputàvimus eum. Vere languòres nostros ipse tulit, et dolòres nostros ipse portàvit: et nos putàvimus eum quasi lepròsum, et percùssum a Deo et humiliàtum. Ipse autem vulneràtus est propter iniquitàtes nostras, attrìtus est propter scèlera nostra: disciplìna pacis nostræ super eum, et livòre ejus sanàti sumus.

℟. Maledìcta terra in òpere hòminis, * Spinas et trìbulos germinàbit Christo. ℣. Quia comèdit Adam de ligno, ex quo præcèperat Deus, ne comèderet. Spinas.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erràvimus, unusquìsque in viam suam declinàvit: et pòsuit Dòminus in eo iniquitàtem òmnium nostrum. Oblàtus est quia ipse vòluit, et non apèruit os suum: sicut ovis ad occisiònem ducètur, et quasi agnus coram tondènte se obmutèscet, et non apèriet os suum. De angùstia et de judìcio sublàtus est: generatiònem ejus quis enarràbit? Quia abscìssus est de terra vivèntium: propter scelus pòpuli mei percùssi eum.

℟. Appàruit Mòysi Dòminus in flamma ignis de mèdio rubi; * Et vidèbat, quod rubus ardèret, et non comburerètur. ℣. Dixit ergo Mòyses: Vadam, et vidèbo visiònem hanc magnam. Et.

Lectio III.

Et dabit ìmpios pro sepultùra, et dìvitem pro morte sua: eo quod iniquitàtem non fècerit, neque dolus fùerit in ore ejus. Et Dòminus vòluit contèrere eum in infirmitàte: si posùerit pro peccàto ànimam suam, vidèbit semen longævum, et volùntas Dòmini in manu ejus dirigètur. Pro eo quod laboràvit ànima ejus, vidèbit et saturàbitur: in scièntia sua justificàbit ipse justus servus meus multos, et iniquitàtes eòrum ipse portàbit.

℟. Ecce ignis et ligna, Deus providèbit sibi * Vìctimam holocàusti. ℣. Levàvit Abraham òculos suos, vidìtque post tergum arìetem inter vepres hærèntem. Vìctimam. Glòria Patri. Vìctimam.

In 2. Nocturno

Ant. Dòmine, ut scuto bonæ voluntàtis tuæ coronàsti eum.

Ps. Verba mea [28].

Ant. Minuìsti eum pàulo minus ab Angelis, glòria et honòre coronàsti eum.

Ps. Dòmine Dòminus noster [29].

Ant. Peccatòres intendèrunt arcum, paravèrunt sagìttas suas in phàretra, ut sagìttent justum.

Ps. In Dòmino confìdo [31].

℣. Posuìsti, Dòmine, super caput ejus. ℟. Corònam de làpide pretiòso.

Sermo sancti Bernàrdi Abbàtis.

Serm. 2. in Epiph. Dom.

Lectio IV.

EGREDIMINI fìliæ Sion: vobis dìcimus, fìliæ Sion, ànimæ sæculàres, dèbiles, delicàtæ fìliæ, et non fìlii, in quibus nihil est fortitùdinis, nihil est virìlis ànimi. Egredìmini de sensu carnis ad intellèctum mentis, de servitùte carnàlis concupiscèntiæ ad libertàtem spirituàlis intelligèntiæ. Egredìmini de terra vestra, et de cognatiòne vestra, et de domo patris vestri, et vidète règem Salomònem in diadèmate, quo coronàvit eum mater sua, in coròna paupertàtis, in coròna misèriæ: sìquidem coronàtus est et a novèrca sua coròna spìnea, coròna misèriæ, coronàndus a famìlia sua coròna justìtiæ, quando exìbunt Angeli, et tollent de regno ejus òmnia scàndala, quando vèniet ad judìcium cum seniòribus pòpuli sui, cum pugnàbit pro eo orbis terràrum advèrsus insensàtos. Corònat eum et Pater coròna glòriæ, sicut ait Psalmìsta: Glòria et honòrè coronàsti eum, Dòmine. Vidète eum, fìliæ Sion, in diadèmate, quo coronàvit eum mater sua.

℟. Cum apparùerit Princeps pastorum, quo percùsso, dispèrsæ sunt oves gregis, * Percipiètis immarcescìbilem glòriæ corònam. ℣. Cum fècerit grande convìvium, ut ostèndat divìtias glòriæ regni sui. Percipiètis.

Lectio V.

Serm. 42. in Cantic.

EGO, fratres, ab ineùnte mea conversiòne, pro acèrvo meritòrum, quæ mihi deèsse scièbam, mihi fascìculum collèctum ex òmnibus anxietàtibus et amaritudìnibus Dòmini mei colligàre et inter ùbera mea collocàre curàvi. Memòriam abundàntiæ suavitàtis horum eructàbo quoad vìxero: in ætèrnum non oblivìscar miseratiònes istas, quia in ipsis vivificàtus sum. Mihi hic salutàris fascìculus servàtus est: nemo tollet eum a me, inter ùbera mea commoràbitur. Hæc meditàri dixi sapièntiam, in his justìtiæ mihi perfectiònem constìtui, in his plenitùdinem scièntiæ, in his divìtias salùtis, in his còpias meritòrum. Ex his mihi intèrdum potus salutàris amaritùdinis, ex his rursum suàvis ùnctio consolatiònis. Hæc me èrigunt in advèrsis: in pròsperis rèprimunt, et inter læta trìstiaque vitæ præsèntis via règia incedènti tutum præbent utrobìque ducàtum, hinc inde mala imminèntia propulsàndo: hæc mihi concìliant mundi Jùdicem, dum tremèndum potestàtibus, mitem humilèmque figùrant, dum non solum placàbilem, sed et imitàbilem repræsèntant eum qui inaccessìbilis est principàtibus, terrìbilis apud reges terræ.

℟. Accèpit regnum decòris, * Et diadèma specièi. ℣. Deus exaltàvit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Et.

Lectio VI.

HÆC proptèrea mihi in ore frequènter, sicut vos scitis: hæc in corde semper, sicut Deus scit: hæc stylo meo àdmodum familiària sicut appàret; hæc mea sublìmior ìnterim philosophìa, scire Jesum, et hunc crucifìxum. Non requìro, sicut sponsa, ubi cubet in merìdie, quem lætus amplèctor mea inter ùbera commorántem. Non requìro, ubi pascat in merìdie, quem intùeor Salvatòrem in cruce. Illud sublìmius, istud suàvius: panis illud, hoc lac: hoc vìscera rèficit parvulòrum, hoc replet ùbera matrum, et ìdeo inter ùbera mea commoràbitur. Hunc et vos, dilectìssimi, tam dilèctum fascìculum collìgite vobis, hunc medùllis insèrite cordis, hoc munìte àditum pèctoris, ut et vobis inter ùbera commorètur. Si enim ante òculos habuèritis quem portàtis, pro certo vidèntes angùstias Dòmini, lèvius vestras portàbitis, ipso auxiliànte Ecclèsiæ Sponso, qui est super òmnia Deus benedìctus in sæcula. Amen.

℟. Arcam de lignis Sethim deauràbis auro mundìssimo intus et foris: * Facièsque supra corònam àuream per circùitum. ℣.

Pones in arca testificatiònem, quam dabo tibi. Facièsque. Glòria Patri. Facièsque.

In 3. Nocturno

Ant. Ingrèssus sine màcula, et operàtus justìtiam, coronàtus est in monte sancto tuo.

Ps. Dòmine, quis habitàbit [32].

Ant. Super caput ejus corònam de làpide pretiòso posùisti, Dòmine.

Ps. Dòmine, in virtùte [32].

Ant. Advèrsus eos, qui trìbulant me, impinguàsti in òleo caput meum.

Ps. Dòminus regit me. 35.

℣. Coròna àurea super caput ejus. ℟. Exprèssa signo sanctitàtis.

Lèctio sancti Evangèlii secundum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Apprehèndit Pilàtus Jesum, et flagellàvit. Et mìlites plectèntes corònam de spinis imposuèrunt càpiti ejus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Bernardi Abbàtis.

Ex Serm. 50. de diversis.

Videte, fìliæ Sion, Regem Salomònem. Non dicit Ecclesiàsten, aut Ididam. Nam et his nomìnibus appellàtus est rex ille: et signìficat Jesum Christum, nostrum verum Salomònem, qui est Sàlomon, id est, pacìficus in exìlio: Ecclesiàstes, id est, concionàtor in judìcio: Idida, id est, dilèctus Dòmini in regno, ibìque rex. In exìlio mansuètus, in judìcio justus, in regno gloriòsus. In exìlio amàbilis, in judìcio terrìbilis, in regno adoràbilis. In diadèmate, quo coronàvit eum mater sua. Est autem hæc coròna misericòrdiæ, et in hac imitàbilis. Coronàvit eum et novèrca sua coròna misèriæ, et in hac contemptìbilis. Synagògam loquor, quæ se ei non matrem exhìbuit, sed novèrcam.

℟. Fàcies altàre ad adolèndum thymiàma de lignis Sethim: * Facièsque ei corònam aurèolam per gyrum. ℣. Ponèsque altàre contra velum coram propitiatòrio. Facièsque.

Lectio VIII.

Coronabit eum famìlia sua coròna justìtiæ, in hac terrìbilis: coronat eum Pater suus coròna glòriæ et in hac desideràbilis. Vìdeant ergo eum peccatòres in coròna misèriæ, id est spìnea, et compungàntur: vìdeant eum fìliæ Sion, ànimæ affectuòsæ, in coròna misericòrdiæ, et imitèntur. Vidèbunt eum ìmpii in coròna justìtiæ, et perìbunt; vidèbunt eum Sancti in coròna glòriæ, et perpetuàliter gaudèbunt. Coronàntur quidem et àlii imitatòres ipsìus, sed hoc ex indùstria adjùti per gràtiam. Solus iste a matre coronàtus est, quia solus cum ordinàtis affectiònibus tamquam sponsus e thàlamo procèssit ex ùtero matris.

℟. Christus sciens dolòrem et infirmitàtem spinis coronàtus: * ipse est, qui corònat vos in misericòrdia et miseratiònibus. ℣. Vulneràtus propter iniquitàtes nostras, attrìtus propter scèlera nostra, cujus livòre sanàti sumus. Ipse. Glòria Patri. Ipse.

Lectio IX. de Homilia Feriæ.

AD LAUDES

et per Horas Ant.

1. Dilèctus meus càndidus * et rubicùndus, comæ càpitis ejus sicut pùrpura regis vincta canàlibus.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Requièvit super eum * spìritus timòris Dòmini: coròna sapièntiæ et exultatiònis decoràvit illum.

3. Induit eum * Dòminus vestimèntis salùtis, et indumènto justìtiæ quasi sponsum decoràtum coròna.

4. Fascìculus myrrhæ dilèctus meus mihi, inter ùbera mea commoràbitur.

5. Rex ætèrnæ glòriæ * pro nobis coronàtus, benedìcet corònæ anni benignitàtis suæ.

Capitulum. Cant. 3.

Egredimini et vidète, fìliæ Sion, Regem Salomònem in diadèmate, quo coronàvit illum mater sua.

HYMNUS

Legis figùris pìngitur
Christi Coròna nòbilis
Implèxa spinis vìctima,
Ardènsque testàtur rubus.

Arcam coròna cìnxerat,
Mensæque sacrum cìrculum,
Aràmque thure fùmidam,
Coròna nectit àmbiens.

Christi dolòrum cònscia,
Salve, coròna glòriæ,
Gemmis et auro pùlcrior,
Vincens corònas sìderum.

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri, cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

℣. Eris coròna glòriæ in manu Dòmini. ℟. Et diadèma regni in manu Dei tui.

Ad Benedictus, Ant. Exìvit Jesus portans spìneam corònam, et purpùreum vestimèntum.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus omnìpotens Deus; ut qui in memòriam Passiònis Dòmini nostri Jesu Christi, Corònam ejus spìneam veneràmur in terris, ab ipso glòria et honòre coronàri mereàmur in cœlis. Qui tecum vivit.

AD TERTIAM

Capit. Egredìmini, ut supra.

℟. br. Eris coròna glòriæ * In manu Dòmini. Eris. ℣. Et diadèma regni in manu Dei tui. In. Glòria Patri. Eris. ℣. Glòria et honòre coronàsti eum, Dòmine. ℟. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum.

AD SEXTAM.

Capitulum. Apoc. 6.

VIDI, et ecce equus albus, et qui sedèbat super illum habèbat arcum, et data est ei coròna, et exìvit vincens ut vìnceret.

℟. br. Glòria et honòre * Coronàsti eum, Dòmine. Gloria et. ℣. Et constituìsti eum super òpera mànuum tuàrum. Coronàsti. Glòria Patri. Glòria et. ℣. Tuam corònam adoràmus, Dòmine. ℟. Tuam gloriòsam recòlimus passiònem.

AD NONAM.

Capitulum. Isaiæ 28.

IN die illa erit Dòminus exercìtuum coròna glòriæ, et sertum exultatiònis resìduo pòpuli sui.

℟. br. Tuam corònam * Adoràmus, Dòmine. Tuam. ℣. Tuam gloriòsam recòlimus passiònem. Adoràmus. Glòria Patri. Tuam. ℣. Plectèntes corònam de spinis. ℟. Posuèrunt super caput ejus.

In II. Vesperis omnia ut in I.

℣. Plectèntes corònam de spinis. ℟. Posuèrunt super caput ejus.

Ad Magnificat, Ant. Et genu flexo ante eum, illudèbant ei, dicèntes: Ave Rex Judæòrum: et expuèntes in eum, accepèrunt arùndinem, et percutièbant caput ejus.

FESTA IMMOBILIA

DIE IV. DECEMBRIS

In Festo

S. BARBARÆ Virg. et Mart.

Duplex. Oratio.

INTERCESSIO, quæsumus Dòmine, beàtæ Bàrbaræ, Vìrginis et Màrtyris tuæ, ab omni nos adversitàte pròtegat: ut per ejus intervèntum gloriosìssimum sacrosàncti Còrporis et Sànguinis Dòmini nostri Jesu Christi Sacramèntum ante diem èxitus nostri, per veram pœnitèntiam et puram confessiònem percìpere mereàmur. Qui tecum vivit et regnat.

Alibi, Oratio Deus, qui inter cætera, de Com. Virg. Mart.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

BARBARA, Virgo Nicomediènsis, Diòscori nòbilis, sed superstitiòsi hòminis fìlia, per ea quæ visibìlia facta sunt, ad invisibìlia, divìna opitulànte gràtia, fàcile pervènit. Quapròpter soli Deo rebùsque divìnis vacàre cœpit. Eam pater, ùtpote forma venustiòri nitèntem, a quocùmque viròrum occùrsu tutàri cùpiens, turri inclùsit, ubi pia Virgo meditatiònibus et prècibus addìcta, soli Deo, quem sibi sponsum delègerat placère studèbat. Oblàta a patre plùries nobìlium connùbia fòrtiter sprèvit: pater vero, per sui absèntiam, fìliæ ànimum posse facìlius emollìri confìdens, jussit primo bàlneum èxtrui, ne quid ei deèsset ad commoditàtem, deìnde pèregre in èxteras regiònes profèctus est.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

ABSENTE patre, jussit Bàrbara duàbus fenèstris, quæ in turri erant, tèrtiam addi in honòrem divìnæ Trinitàtis, labiùmque bàlnei sacrosànctæ Crucis signo munìri. Quod ubi rèdiens Diòscorus in-

spèxit, audìta novitàtis causa, àdeo in fìliam excànduit, ut stricto ense eam àppetens, parum abfùerit, quin eam dire confòderet: sed præsto àdfuit Deus: nam fugiènti Bàrbaræ saxum ingens se patefàciens viam apèruit, per quam montis fastìgium pètere, sicque in specu latère pòtuit: sed pàulo post cum a nequìssimo genitòre repèrta fuìsset, ejus làtera pèdibus, dorsùmque pugnis immàniter percùssit, et crìnibus per loca àspera difficilèsque vias raptàtam, Marciàno præsidii punièndam tràdidit.

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio VI.

Itaque ab ipso òmnibus modis, sed incàssum tentàta, nudam nervis cædi, et inflìcta vùlnera tèstulis confricàri, deìnde in càrcerem trahi præcèpit: ubi immènsa luce circùmdatus ei Christus appàrens, mirìfice confortàtam in passiònum toleràntia confirmàvit: quod animadvèrtens Juliàna matròna ad fidem convèrsa, ejùsdem palmæ pàrticeps effècta est. ¶ Bàrbaræ demùm fèrreis ùnguibus membra laniàntur, fàcibus làtera incendùntur, et mallèolis caput contùnditur: quibus in cruciàtibus consòrtem solabàtur, et hortabàtur, ut ad finem usque constànter certàret. Præcìsis tandem utrìque ubèribus nudæ per loca pùblica tractæ, càpite plectùntur, fìliæque cervìcem ipse scelestìssimus pater, humanitàtis expers, pròpriis mànibus amputàvit: cujus fera crudèlitas non diu inùlta remànsit: nam statim eo ipso in loco fùlmine percùssus intèriit. [1] Caput hujus beatìsimæ Màrtyris in Oratòrio ad Sancta Sanctòrum honorìfice servàtur.

℟. Afferèntur Regi.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sìmile erit regnum cœlòrum decem virgìnibus, [114].

[1] In aliquibus diœcesibus pars prima huj. Lect. distincta ¶ jungitur Lect. V., et huic Lect. VI. hoc loco additur: Corpus hujus beatìssimæ Vìrginis Justìnus impèrator Nicomedìa àuferens, Constantinòpolim primum transportàvit. Illud idem cum in progrèssu tèmporis ab Imperatòribus Constantìno et Basilìo impetràssent Vèneti, Constantinòpoli dedùctum, in sancti Marci Basìlica fuit deìnde solèmniter collocàtum. Postrèmo et ùltimo supplicàntibus Torcellàno Epìscopo, ejùsque soròre Abbatìssa, ad ecclèsiam moniàlium sancti Joànnis Evangelìstæ Torcellànæ diœcèsis anno salùtis millèsimo nono defèrtur: ubi et honorìfice cònditum perpètuo cultu ad præsens usque tempus summòpere veneràtur.

DIE X. DECEMBRIS

In Festo

Translat. Almæ Domus Lauret. B. M. V.

Duplex majus.

Ad I. Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi ut in Festis B. M. V. [157].

Capitulum. Eccli. 24.

In òmnibus rèquiem quæsìvi, et in hæreditàte Dòmini moràbor. Tunc præcèpit, et dixit mihi Creàtor òmnium: et qui creàvit me, requièvit in tabernàculo meo.

Hymnus. Ave, maris, [159].

℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta.
℟. Bene fundàta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Ant. Sanctificàvit Dòminus tabernàculum suum: quia hæc est Domus Dei, in qua invocàbitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dòminus.

Oratio.

Deus, qui beàtæ Marìæ Vìrginis Domum per incarnàti Verbi mystèrium misericòrditer consecràsti: eàmque in sinu Ecclèsiæ tuæ mirabìliter collocàsti: concède; ut segregàti a tabernàculis peccatòrum, digni efficiàmur habitatòres Domus sanctæ tuæ. Per eùmdem Dòminum.

Et fit com. Feriæ et S. Melchiadis, Papæ et Mart. [ubi fit Simplex] ut in Breviario.

Ad Completorium et alias Horas in fine Hymnorum dicitur Jesu tibi sit glòria.

Ad Matutinum. Invitat. Salvatòrem mundi in domo Vìrginis de Spìritu sancto concèptum, * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus Cœlèstis urbs, de Comm. Dedic. Eccl. [129].

In 1. Nocturno

Ant. Elevàta est magnificèntia tua super cœlos.

Psalmi in tribus Noct. ut in Festis B. M. V. [160].

Ant. In sole pòsuit tabernàculum suum, et ipse tamquam sponsus procèdens de thàlamo suo.

Ant. Quis ascèndet in montem Dòmini? aut quis stabit in loco sancto ejus?

innocens mànibus, et mundo corde.

℣. Domum tuam, Dòmine, decet sanctitùdo. ℟. In longitùdinem dièrum.

De libro tertio Regum.

Lectio I. Cap. 8.

Stetit autem Sàlomon ante altàre Dòmini in conspèctu ecclèsiæ Israel, et expàndit manus suas in cœlum, et ait: Ergone putàndum est, quod vere Deus hàbitet super terram? Si enim cœlum, et cœli cœlòrum te càpere non possunt, quanto magis domus hæc, quam ædificàvi? Sed rèspice ad oratiònem servi tui, et ad preces ejus, Dòmine, Deus meus: audi hymnum et oratiònem, quam servus tuus orat coram te hòdie: ut sint òculi tui apèrti super domum hanc nocte ac die: super domum, de qua dixìsti: Erit nomen meum ibi: ut exàudias oratiònem quam orat in loco isto ad te servus tuus. Ut exàudias deprecatiònem servi tui, et pòpuli tui Israel quodcùmque oràverint in loco isto: et exàudies in loco habitàculi tui in cœlo et cum exaudìeris, propìtius eris.

℟. Vidi speciòsam sicut colùmbam, ascendèntem dèsuper rivos aquàrum: cujus inæstimàbilis odor erat nimis in vestimèntis ejus: * Et sicut dies verni circùmdabant eam flores rosàrum, et lìlia convàllium. ℣. Quæ est ista, quæ ascèndit per desèrtum, sicut vìrgula fumi ex aromàtibus myrrhæ et thuris? Et.

Lectio II.

Si fùgerit pòpulus tuus Israel inimìcos suos [quia peccatùrus est tibi] et agèntes pœnitèntiam, et confitèntes nòmini tuo, vènerint, et oràverint, et deprecàti te fùerint in domo hac: exàudi in cœlo, et dimìtte peccàtum pòpuli tui Israel, et redùces eos in terram, quam dedìsti pàtribus eòrum. Si clausum fùerit cœlum, et non plùerit propter peccàta eòrum, et oràntes in loco isto pœnitèntiam ègerint nòmini tuo, et a peccàtis suis convèrsi fùerint propter afflictiònem suam: exàudi eos in cœlo, et dimìtte peccàta servòrum tuòrum, et pòpuli tui Israel, et ostènde eis viam bonam, per quam àmbulent, et da plùviam super terram tuam, quam dedìsti pòpulo tuo in possessiònem.

℟. Quæ est ista, quæ ascèndit sicut auròra consùrgens, pulcra ut luna, elècta ut sol, * Terrìbilis ut castròrum àcies ordinàta? ℣. Fìlia Sion, tota formòsa et suàvis es, pulcra ut luna, elècta ut sol. Terrìbilis.

Lectio III.

Si quis cognòverit plagam cordis sui, et expànderit manus suas in domo hac, tu exàudies in cœlo in loco habitatiònis tuæ, et repropitiàberis, et fàcies ut des unicuìque secùndum omnes vias suas, sicut vìderis cor ejus [quia tu nosti solus cor òmnium filiòrum hòminum], ut tìmeant te cunctis dièbus, quibus vivunt super fàciem terræ, quam dedìsti pàtribus nostris. Insuper et alienìgena, qui non est de pòpulo tuo Israel, cum vènerit de terra longìnqua propter nomen tuum [audiètur enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et bràchium tuum extèntum ubìque]; cum vènerit ergo, et oràverit in hoc loco, tu exàudies in cœlo, in firmamènto habitàculi tui, et fàcies òmnia, pro quibus invocàverit te alienìgena: ut discant univèrsi pòpuli terràrum nomen tuum timère, sicut pòpulus tuus Israel, et probent quia nomen tuum invocàtum est super domum hanc.

℟. Quæ est ista, quæ procèssit sicut sol, et formòsa tamquam Jerùsalem? * Vidèrunt eam fìliæ Sion, et beàtam dixèrunt, et regìnæ laudavèrunt eam. ℣. Et sicut dies verni circùmdabant eam flores rosàrum et lìlia convàllium. Vidèrunt. Glòria Patri. Vidèrunt.

In 2. Nocturno

Ant. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis, proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum, et in sæculum sæculi.

Ant. Sanctificàvit tabernàculum suum Altìssimus.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundàvit eam Altìssimus.

℣. Dòmine, dilèxi decòrem domus tuæ. ℟. Et locum habitatiònis glòriæ tuæ.

Pater noster.

Sermo sancti Bernàrdi Abbàtis.

Serm. 52. de Divers.

Lectio IV.

Sapientia, quæ Dei erat, et Deus erat, de sinu Patris ad nos vèniens, ædificàvit sibi domum, ipsam scìlicet Matrem suam Vìrginem Marìam, in qua septem colùmnas excìdit. Quid est in ea septem colùmnas excìdere, nisi ipsam di-

gnum sibi habitàculum fide, et opèribus præparàre? Nimìrum ternàrius nùmerus ad fidem propter sanctam Trinitàtem, quaternàrius pèrtinet ad mores propter (quatuor principàles virtùtes. Quod autem in beàta Marìa sancta Trìnitas fùerit, fùerit dico per præsèntiam majestàtis, ubi solus Fìlius erat per susceptiònem humanitàtis, testàtur Nùntius cœlèstis, qui ei arcàna mystèria rèserans, ait: Ave gràtia plena, Dòminus tecum; et post pauca: Spìritus sanctus supervèniet in te, et Virtus Altìssimi obumbràbit tibi. Ecce habes Dòminum, habes Virtùtem Altìssimi, habes Spìritum sanctum, habes Patrem, Fìlium, et Spìritum sanctum.

℟. O quam metuèndus est locus iste! * Vere non est hic àliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dòmini fìrmiter ædificàta, bene fundàta est supra firmam petram. Vere.

Lectio v.

Utrum autem et quatuor principàles virtùtes, tamquam quatuor colùmnas possèderit, inquisitiòne dignum vidètur. Primum ergo videàmus, an fortitùdinem habùerit. Quæ nimìrum virtus quomodo illi abèsse pòtuit, quæ abjèctis sæculàribus pompis, spretìsque voluptàtibus carnis, soli Deo in virginitàte vìvere propòsuit? Ni fallor, hæc Virgo est, quæ apud Salomònem lègitur: Mulìerem fortem quis invèniet? procul, et de ùltimis fìnibus prètium ejus. Porro quod tèmperans et justa fùerit, ex Angeli collocutiòne et sui ipsìus responsiòne luce clàrius comprobàmus. Salutàta quippe tam venerabìliter ab Angelo: Ave, gràtia plena, Dòminus tecum, non se èxtulit, quasi quæ ex singulàri gràtiæ privilègio benediceretur, sed sìluit, et qualis esset insòlita hæc salutàtio secum cogitàvit. Qua in re, quid nisi tèmperans fuit? At vero cum de cœlèstibus mystèriis ab eòdem Angelo docerètur, diligènter quæsìvit quòmodo concìperet et pàreret, quæ virum ùtique non cognòsceret, et in hoc sine dùbio prudens èxtitit.

℟. Fundàta est domus Dòmini supra vèrticem mòntium, et exaltàta est super omnes colles: * Et vènient ad eam omnes gentes, et dicent: Glòria tibi, Dòmine. ℣. Veniènte autem vènient cum exultatiòne, portàntes manìpulos suos. Et.

Lectio vi.

Justitiæ autem præ se fert insìgne, ubi se ancìllam Dòmini confitètur: nam quod justòrum sit confèssio, testàtur qui ait: Verùmtamen justi confitebùntur nòmini tuo. Fuit ìgitur beàta Virgo Marìa fortis in propòsito, tèmperans in silèntio, prudens in interrogatiòne, justa in confessiòne. His ìtaque quatuor morum colùmnis, et tribus fìdei prædìctis extrùxit in ea sibi domum Sapièntia cœlèstis, quæ àdeo mentem ejus replèvit, ut de plenitùdine mentis fœcundarètur et caro. Ipsìus autem Vìrginis natàlis Domus divìnis mystèriis consecràta Angelòrum ministèrio ab infidèlium potestàte in Dalmàtiam prius, deìnde in Agrum Lauretànum Picènæ Provìnciæ translàta fuit, sedènte sancto Cœlestìno Quinto: eadèmque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitàvit in nobis tum pontifìciis diplomàtibus, et celebèrrima totìus orbis veneratiòne, tum contìnua miraculòrum virtùte et cœlèstium beneficiòrum gràtia comprobàtur. Quibus permòtus Innocèntius Duodècimus, quo fervèntius erga Matris amantìssimæ cultum Fidèlium memòria excitarètur, ejùsdem sanctæ Domus Translatiònem anniversària solemnitàte in tota Picèni Provìncia veneràtam, Missa ètiam et Offìcio pròprio celebràri præcèpit.

℟. Domus mea domus orationis vocàbitur, dicit Dòminus: in ea omnis qui petit, àccipit, et qui quærit, ìnvenit: * Et pulsànti aperiètur. ℣. Pètite, et accipiètis: quærite, et inveniètis. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno

Ant. Tòllite hòstias, et introìte in àtria ejus: adoràte Dòminum in àula sancta ejus.

Ant. Vidèrunt omnes pòpuli glòriam ejus.

Ant. Cantàte Dòmino cànticum novum, quia mirabìlia fecit Dòminus, allelùja.

℣. Domum tuam, Dòmine, decet sanctitùdo. ℟. In longitùdinem dièrum.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ,

cui nomen Nàzareth, ad Vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa sancti Bernàrdi Abbàtis.

Ex Hom. 1. super Missus.

Quæ est hæc Virgo tam veneràbilis, ut salutètur ab Angelo, tam hùmilis, ut desponsàta sit fabro? Pulcra permìxtio virginitàtis, et humilitàtis: nec mediòcriter placet Deo illa ànima, in qua et humìlitas commèndat virginitàtem, et virgìnitas exòrnat humilitàtem. Sed quanta, putas, veneratiòne digna est, in qua humilitàtem exàltat fœcùnditas, et partus cònsecrat virginitàtem? Audis vìrginem, audis hùmilem? Laudàbilis virtus virgìnitas, sed magis necessària humìlitas: illa consùlitur, ista præcìpitur.

℟. Diffùsa est gràtia in làbiis tuis, * Proptèrea benedìxit te Deus in ætèrnum. ℣. Myrrha, et gutta, et càsia a vestimèntis tuis, a dòmibus ebùrneis, ex quibus te delectavèrunt fìliæ regum in honòre tuo. Proptèrea.

Benedictio. Cujus festum còlimus, ipsa Virgo Vìrginum.

Lectio viii.

Ex Hom. 2. super eodem loco.

Missus est, inquit, Angelus ad Vìrginem, vìrginem carne, vìrginem mente, vìrginem professiòne, vìrginem dènique, qualem descrìbit Apòstolus, mente et còrpore sanctam nec nòviter, nec fortùitu invèntam, sed a sæculo elèctam, ab Altìssimo præcògnitam, et sibi præparàtam, ab Angelis servàtam, a Pàtribus præfiguràtam, a Prophètis promìssam. Ut pauca loquar de plùribus, quam sibi àliam prædixìsse Deus vidètur, quando ad serpèntem ait: Inimicìtias ponam inter te et mulìerem? Et si adhuc dùbitas, an de Marìa dìxerit, audi quod sèquitur: Ipsa cònteret caput tuum: cui hæc servàta victòria est, nisi Marìæ?

℟. Beàta es, Virgo Marìa, Dei Gènitrix, quæ credidìsti Dòmino: perfècta sunt in te, quæ dicta sunt tibi: ecce exaltàta es super choros Angelòrum: * Intercède pro nobis ab Dòminum Deum nostrum. ℣. Ave Marìa, gràtia plena: Dòminus tecum. Intercède. Glòria Patri. Intercède.

Ex Hom. 5. super eodem loco.

Lectio ix.

Et ingrèssus Angelus ad eam, dixit: Ave gràtia plena: Dòminus tecum. Quo ingrèssus ad eam? Puto in sacràrium pudìci cubìculi, ubi illa fortàssis, clàuso super se òstio, oràbat Patrem in abscòndito. Solent Angeli adstàre oràntibus, et delectàri in his, quos vident levàre puras manus in oratiòne. Holocàustum sanctæ devotiònis gaudent se offèrre Deo in odòrem suavitàtis. Marìæ autem oratiònes, quantum placùerint in conspèctu Altìssimi, Angelus indicàvit, qui ingrèssus ad eam tam reverènter salutàvit.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Domum tuam, * Dòmine, decet sanctitùdo in longitùdinem dièrum.
Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Domus mea * domus oratiònis vocàbitur: in ea omnis qui petit, àccipit, et qui quærit, ìnvenit: et pulsànti aperiètur.

3. Propter domum * Dòmini Dei nostri quæsìvi bona tibi.

4. Dòmine Deus, exaltàsti super terram habitatiònem meam.

5. Domum * majestàtis meæ, et locum pedum meòrum glorificàbo.

Capitulum. Eccli. 24.

In òmnibus rèquiem quæsìvi, et in hæreditàte Dòmini moràbor. Tunc præcèpit, et dixit mihi Creàtor òmnium: et qui creàvit me, requièvit in tabernàculo meo.

Hymn. Alto ex Olympi, de Comm. Dedicat. Eccl. [141].

℣. Introìbimus in tabernàculum ejus. ℟. Adoràbimus in loco, ubi stetèrunt pedes ejus.

Ad Benedictus, Ant. Ecce tabernàculum Dei cum homìnibus, et habitàbit cum eis: et ipsi pòpulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eòrum Deus.

Oratio.

Deus, qui beàtæ Marìæ Vìrginis Domum per incarnàti Verbi mystèrium misericòrditer consecràsti, eàmque in sinu Ecclèsiæ tuæ mirabìliter collocàsti: concède, ut segregàti a tabernàculis peccatòrum, digni efficiàmur habitatòres Domus sanctæ tuæ. Per eùmdem Dòminum.

Et fit com. Feriæ, et S. Melchiadis, Papæ Mart. [ubi fit Simplex].

Ad Primam, in ℟. br. dicitur ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine.

AD TERTIAM

Capit. In òmnibus, ut supra [245].

℟. br. Hic domus Dei est, * Et porta cœli. Hic. ℣. Et vocàbitur àula Dei. Et. Glòria Patri. Hic. ℣. Dòmine, dilèxi decòrem domus tuæ. ℟. Et locum habitatiònis glòriæ tuæ.

AD SEXTAM

Capitulum. Eccli. 24.

Et sic in Sion firmàta sum, et in civitàte sanctificàta simìliter requièvi, et in Jerùsalem potèstas mea. Et radicàvi in pòpulo honorificàto, et in parte Dei mei hærèditas illìus, et in plenitùdine Sanctòrum detèntio mea.

℟. br. Dòmine, * Dilèxi decòrem domus tuæ. Dòmine. ℣. Et locum habitatiònis glòriæ tuæ. Dilèxi. Glòria Patri. Dòmine. ℣. Domum tuam, Dòmine, decet sanctitùdo. ℟. In longitùdinem dièrum.

AD NONAM

Capitulum. Eccli. 24.

In platèis, sicut cinnamòmum et bàlsamum aromatìzans odòrem dedi: quasi myrrha elècta dedi suavitàtem odòris.

℟. br. Domum tuam, Dòmine, * Decet sanctitùdo, Domum. ℣. In longitùdinem dièrum. Decet. Glòria Patri. Domum. ℣. Hic domus Dei est, et porta cœli. ℟. Et vocàbitur àula Dei.

In II. Vesperis, omnia ut in primis, præter:

℣. Hæc est domus Dòmini firmiter ædificàta. ℟. Bene fundàta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Ant. O quam metuèndus est locus iste! vere non est hic àliud, nisi domus Dei, et porta cœli.*

Et fit com. s. Damasi Pap. Conf. ut in Brev., et Feriæ.

DIE XVII. DECEMBR.

In Festo

S. Lazari Resuscitati Episc et Conf.

Duplex.

Ad Magnificat, Ant. Làzarus amìcus noster dormit: eàmus et a somno excitèmus eum.

Oratio.

Exaudi, quæsumus, Dòmine, preces nostras, quas in beàti Làzari Confessòris tui atque Pontìficis solemnitàte defèrimus: et qui tibi digne mèruit famulàri, ejus intercedèntibus mèritis, ab òmnibus nos absòlve peccàtis. Per Dòminum.

Com. S. Eusebii Episc. et Mart. et Feriæ.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente. In Quatuor Tempor. Fidèlis sermo [61].

In II. Nocturno Lectiones, Beàti patris Làzari, ut in Comm. 2. loco [72].

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 2.

In illo tèmpore: Erat quidam lànguens Làzarus a Bethània, de castèllo Marìæ, et Marthæ, soròris ejus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Tr. 49. in Joan. post init.

In superiòri lectiòne meminìstis, quod Dòminus èxiit de mànibus eòrum, qui lapidàre illum volèbant, et discèssit trans Jordànem, ubi Joànnes baptizàbat. Ibi ergo Dòmino constitùto, infirmabàtur Làzarus in Bethània: quod castèllum erat pròximum Jerosòlymis. Marìa autem erat, quæ unxit Dòminum unguènto, et extèrsit pedes ejus capìllis suis, cujus frater Làzarus infirmabàtur. Misèrunt ergo soròres ejus ad eum. Jam intellìgimus quo misèrunt, ubi erat Jesus: quòniam absens erat, trans Jordànem scìlicet. Misèrunt ad Dòminum, nuntiàntes, quod ægrotàret frater eàrum, ut, si dignarètur, venìret et eum ab ægritùdine liberàret. Ille dìstulit sanàre, ut posset resuscitàre.

℟. Amàvit eum.

Lectio VIII.

Quid ergo nuntiavèrunt soròres ejus? Dòmine, ecce quem amas, infirmàtur. Non dixèrunt: Veni. Amànti enim tantùmmodo nuntiàndum fuit. Non ausæ sunt dìcere, Veni, et sana: non ausæ sunt dìcere, Ibi jube, et hic fiet. Cur enim non et istæ, si fides illius Centuriònis inde laudàtur? ait enim: Non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanàbitur puer meus. Nihil horum istæ, sed tantùmmodo: Dòmine, ecce quem amas infirmàtur. Sùfficit ut nòveris: non enim amas, et dèseris.

℟. Sint lumbi.

Lectio IX.

Dicit àliquis: Quòmodo per Làzarum peccàtor significabàtur, et a Dòmino sic ambàtur? Audiat eum dicèntem: Non veni vocàre justos,

sed peccatòres. Si enim peccatòres Deus non amàret, de cœlo ad terram non descènderet. Audiens autem Jesus, dixit eis; Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro glòria Dei, ut glorificètur Fìlius Dei. Talis glorificàtio ipsìus, non ipsum auxit, sed nobis pròfuit. Hoc est ergo quod ait, non est ad mortem: quia et ipsa mors non erat ad mortem, sed pòtius ad miràculum, quo facto crèderent hòmines in Christum, et vitàrent veram mortem. Sane vidète quemàdmodum tamquam ex oblìquo Dòminus Deum se dixit, propter quosdam qui negant Fìlium Dei Deum esse.

Te Deum laudàmus, 19.

Ad Benedictus, Ant. ut in I. Vesp. et com. Feriæ.

In II. Vesp., si dicantur, omnia de Com.; com. Feriæ.

DIE XVIII. DECEMB.

In Festo

EXPECT. PARTUS B. M. V.

Duplex majus.

Ad Vesperas, Ant. de Laudibus, Psalmi ut in Festis B. M. V. [157].

Capitulum. Isaiæ 11.

EGREDIETUR virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet. Et requièscet super eum Spìritus Dòmini.

Hymnus Creàtor alme, ut in Dominica I. Adventus, 171.

℣. Ave Marìa, gratia plena. ℟. Dòminus tecum.

Ad Magnificat, Ant. Spìritus sanctus in te descèndet, Marìa: ne tìmeas, habèbis in ùtero Fìlium Dei, allelùja.

Oratio.

DEUS, qui de beàtæ Marìæ Vìrginis ùtero, Verbum tuum, Angelo nuntiànte, carnem suscìpere voluìsti: præsta supplìcibus tuis, ut qui vere eam Genitrìcem Dei crèdimus, ejus apud te intercessiònibus adjuvèmur. Per eùmdem Dñum.

Et fit com. Adventus, Ant. O.

Ad Completorium et alias Horas, etiam ad Matutinum, in fine Hymnorum dicitur:

Virtus, honor, laus, glòria
Deo Patri, cum Fìlio,
Sancto simul Paràclito,
In sæculòrum sæcula.
Amen.

Ad Matutinum Invitat. Ave Marìa, gràtia plena: * Dòminus tecum.

Ps. Venìte, exultèmus 2.

Hymn. Verbum supèrnum, ut in Dom. I. Adv., 172.

In 1. Nocturno.

Ant. Ecce Dòminus noster cum virtùte vèniet, et illuminàbit òculos servòrum suòrum, allelùja.

Psalmi in I. et II. Noct. de Comm. Virg. [104].

Ant. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes pluant justum: aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

Ant. Ecce nomen Dòmini de longìnquo: et clàritas ejus replet orbem terràrum.

℣. Ex Sion spècies decòris ejus. ℟. Deus noster manifèste vèniet.

De Isaìa Prophèta.

Lectio I. Cap. 7. b

ET adjècit Dòminus loqui ad Achaz dicens: Petè tibi signum a Dòmino Deo tuo in profùndum infèrni, sive in excèlsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentàbo Dòminum. Et dixit: Audìte ergo domus David: Numquid parum vobis est, molèstos esse homìnibus, quia molèsti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dòminus ipse vobis signum. Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, et vocàbitur nomen ejus Emmànuel. Butyrum et mel còmedet, ut sciat reprobàre malum, et elìgere bonum.

℟. Non auferètur sceptrum de Juda, et dux de fèmore ejus, donec vèniat qui mittèndus est: * Et ipse erit expectàtio gèntium. ℣. Pulcriòres sunt òculi ejus vino: et dentes ejus lacte candidiòres. Et.

Lectio II. Cap. 11.

ET egrediètur virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet. Et requièscet super eum Spìritus Dòmini: spìritus sapièntiæ et intellèctus, spìritus consìlii et fortitùdinis, spìritus scièntiæ et pietàtis: et replèbit eum spìritus timòris Dòmini. Non secùndum visiònem oculòrum judicàbit, neque secùndum audìtum àurium àrguet: sed judicàbit in justìtia pàuperes, et àrguet in æquitàte pro mansuètis terræ: et percùtiet terram virga oris sui: et spìritu labiòrum suòrum interfìciet ìmpium. Et erit justìtia cìngulum lumbòrum ejus: et fides cinctòrium renum ejus.

℟. Oriètur stella ex Jacob, et consùrget homo de Israel, et confrìnget omnes duces alienigenàrum: * Et erit omnis terra possèssio ejus. ℣. De Jacob erit qui dominàbitur, et perdet relìquias civitàtis. Et.

Lectio III. Cap. 35.

Lætabitur desèrta et invia, et exultàbit solitùdo, et florèbit quasi lìlium. Gèrminans germinàbit, et exultàbit lætabùnda et làudans: glòria Lìbani data est ei: decor Carmèli et Saron: ipsi vidèbunt glòriam Dòmini, et decòrem Dei nostri. Confortàte manus dissolùtas, et gènua debìlia roboràte. Dìcite pusillànimis: Confortàmini, et nolìte tìmere: ecce Deus vester ultiònem addùcet retributiònis: Deus ipse vèniet, et salvàbit vos. Tunc aperièntur òculi cæcòrum, et àures surdòrum patèbunt. Tunc sàliet sicut cervus clàudus, et apèrta erit lingua mutòrum; quia scissæ sunt in desèrto aquæ, et torrèntes in solitùdine. Et quæ erat àrida, erit in stagnum, et sìtiens in fontes aquàrum.

℟. Descèndet Dòminus sicut plùvia in vellus: oriètur in dièbus ejus justìtia, * Et abundàntia pacis. ℣. Et adoràbunt eum omnes reges: omnes gentes sèrvient ei. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno.

Ant. De Sion exìbit lex, et verbum Dòmini de Jerùsalem.

Ant. Ecce Deus noster, expectàvimus eum, et salvàbit nos, allelùja.

Ant. Dòminus vèniet, occùrrite illi, dicèntes: Magnum princìpium, et regni ejus non erit finis: Deus, Fortis, Dominàtor, Princeps pacis, allelùja.

℣. Egrediètur virga de radìce Jesse. ℟. Et flos de radìce ejus ascèndet.

Sermo sancti Ildephònsi Archiepìscopi Toletàni.

Ex lib. de Virg. B. M.

Lectio IV.

Domina mea atque dominàtrix mea, dòminans mihi, Mater Dòmini mei, ancìlla Fìlii tui, Gènitrix Factòris mundi, te rogo, te oro, te quæso, ut hàbeam spìritum Dòmini tui, spiritùmque Fìlii tui: necnon et spìritum Redemptòris mei, ut de te vera et digna sàpiam, vera et digna lòquar, vera et digna quæcùmque sunt dìligam. Tu enim es elècta a Deo, assùmpta a Deo, advocàta a Deo, pròxima a Deo, adhærens Deo, conjùncta Deo; visitàta ab Angelo, salutàta ab Angelo, benedìcta ab Angelo, beatificàta ab Angelo; turbàta in sermòne, attònita in cogitatiòne, stupefàcta in salutatiòne, admiràta in dictòrum annuntiatiòne.

℟. Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, dicit Dòminus: * Et vocàbitur nomen ejus Admiràbilis, Deus, Fortis. ℣. Super sòlium David, et super regnum ejus sedèbit in ætèrnum. Et.

Lectio V.

Invenisse te apud Deum gràtiam àudis, et ne tìmeas jubèris. Unde et tu fidùcia roboràris, cognitiòne miraculòrum instrùeris, ad novitàtem inauditæ glòriæ provèheris. De prole ab Angelo nuntiàta es, et post fœtum ìntegra et pudìca manes. Certa virgìnitas nobis propònitur, et nascitùrum ex te sanctum Dei Fìlium tibi ab Angelo evangelizàtur: et quæ sit nascèntis Regis potèntia, miràbìliter intimàtur. Quòmodo fiat, quæris; de orìgine intèrrogas, de ratiòne perscrutàris, de experièntia requìris, de òrdine sciscitàris. Audi inaudìtum oràculum, considera inusitàtum opus, animadvèrte incògnitum arcànum, attènde invìsum factum: Spìritus Sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi.

℟. Roràte, cœli, dèsuper, et nubes pluant justum: * Aperiàtur terra et gèrminet Salvatòrem. ℣. Emìtte Agnum, Dòmine, Dominatòrem terræ, de petra desèrti ad montem fìliæ Sion. Aperiàtur.

Lectio VI.

Tota invisibìliter Trìnitas conceptiònem operàbitur in te: sola persòna Fìlii Dei in còrpore tuo nascitùra, carnem assùmet de te. Ideòque quod concipiètur ex te, quod nascètur ex te, quod pròdiet ex te, quod germinàbitur ex te, quod parturiètur ex te Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei. Erit enim hic magnus, hic Deus virtùtum, hic Rex òmnium sæculòrum, hic factor òmnium rerum. Ecce beàta tu inter mulìeres, ìntegra inter puèrperas, Dòmina inter ancìllas, Regìna inter soròres. Ecce, ex hoc beàtam te dicent omnes generatiònes, beàtam te novèrunt omnes cœlèstes Virtùtes, beàtam te prædicant omnes Vates, beàtam te cèlebrant omnes natiònes. Beàta tu fìdei nostræ, beàta tu ànimæ nostræ, beàta dilectiòni nostræ, beàta præcòniis et prædicatiònibus meis.

℟. Docèbit nos Dòminus vias suas, et ambulàbimus in sèmitis ejus: * Quia de Sion exìbit lex, et ver-

bum Dòmini de Jerùsalem. ℣. Venìte, ascendàmus ad montem Dòmini, et ad domum Dei Jacob. Quia. Glòria. Quia.

In 3. Nocturno

Ant. Dòminus dabit benignitàtem, et terra nostra dabit fructum suum. Ps. Benedixìsti, 109.

Ant. Ecce vèniet Deus et homo de domo David, sedère in throno, allelùja. Ps. Fundamènta, 110.

Ant. Annuntiàte pòpulis, et dìcite: Ecce Deus Salvàtor noster vèniet. Ps. Cantàte Dòmino..... cantàte, 115.

℣. Egrediètur Dòminus de loco sancto suo. ℟. Vèniet ut salvet pòpulum suum.

Si hoc Festum venerit in Feria IV. Quatuor Temporum Adventus, loco sequentis Homiliæ leguntur tres Lectiones Homiliæ ejusdem Feriæ IV. cum ℟℟. sequentibus.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1. c.

In illo tèmpore: Missus est Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad Vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph, de Domo David, et nomen Vìrginis Marìa. Et rèliqua.

Homilìa veneràbilis Bedæ Presbyteri.

In Evang. Lucæ c. 1. et in Hom. hiem. de temp. Fer. IV. Q. T. mensis Dec.

Ad Marìam Vìrginem Gàbriel mìttitur, qui Dei fortitùdo nominàtur: illum quippe nuntiàre venièbat, qui ad debellàndas aèreas potestàtes hùmilis apparère dignàtus est. De quo per Psalmìstam dìcitur: Dòminus fortis et potens, Dòminus potens in prælio. Et rursum: Dòminus virtùtum ipse est Rex glòriæ. Per Dei ergo fortitùdinem nuntiàndum erat, qui virtùtum Dòminus, et potens in prælio, contra potestàtes aèreas ad bella venièbat. Et ingrèssus Angelus ad eam, dixit: Ave, gràtia plena: Dòminus tecum: Benedìcta tu in mulièribus. Bene gràtia plena vocàtur, quæ nimìrum gràtiam, quam nulla àlia merùerat, assèquitur: ut ipsum vidèlicet gràtiæ concìpiat, et gèneret auctòrem.

℟. Ave, Marìa, gràtia plena: Dòminus tecum: * Spìritus sanctus supervèniet in te, et virtus Altìssimi obumbràbit tibi: quod enim ex te nascètur Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei. ℣. Quòmodo fiet istud, quòniam virum non cognòsco? Et respòndens Angelus, dixit ei. Spìritus.

Lectio VIII.

Ecce concìpies in ùtero, et pàries fìlium, et vocàbis nomen ejus Jesum. Jèsus, Salvàtor, sive salutàris interpretàtur: cujus sacramèntum nòminis àlloquens Joseph Angelus expòsuit: Ipse enim [inquiens] salvum fàciet pòpulum suum a peccàtis eòrum. Non ait, pòpulum Israel, sed pòpulum suum: hoc est in unitàtem fìdei ex præpùtio et circumcisiòne vocàtum: quibus ex divèrsa parte vocàtis, fieret unus pastor et unum ovìle. Hic erit magnus, et Fìlius Altìssimi vocàbitur, et dabit illi Dòminus Deus sedem David patris ejus. Idem ergo Fìlius Altìssimi, qui in ùtero virginàli concèptus et natus est. Idem homo in tèmpore creàtus ex matre, qui Deus est ante tèmpora natus ex Patre. Si autem idem homo, qui Deus est, omìttat. Nestòrius hòminem tantum dìcere ex Vìrgine natum.

℟. Sùscipe verbum, Virgo Marìa, quod tibi a Dòmino per Angelum transmìssum est: concìpies et pàries Deum pàriter et hòminem: * Ut benedìcta dicàris inter omnes mulìeres. ℣. Pàries quidem fìlium, et virginitàtis non patièris detrimèntum: effìcièris gràvida, et eris mater semper intàcta. Ut. Glòria Patri. Ut.

Lectio IX.

Ideoque et quod nascètur ex te Sanctum, vocàbitur Fìlius Dei. Ad distinctiònem nostræ sanctitàtis, Jesus sanctus singulàriter nascitùrus assèritur. Nos quippe, etsi sancti effìcimur, non tamen nàscimur: quia ipsa natùræ corruptiònis conditiòne constrìngimur ut mèrito cum Prophèta gemèntes sìnguli dicàmus: Ecce enim in iniquitàtibus concèptus sum, et in delìctis pèperit me mater mea. Ille autem solus veràciter sanctus est, qui ut ipsam conditiònem natùræ corruptìbilis vìnceret, ex commixtiòne carnàlis còpulæ concèptus non est. Sanctum, inquit, vocàbitur Fìlius Dei. Quid hic dicis, Nestoriàne, qui beàtam Marìam Dei negans esse Genitrìcem, apèrte nìteris impugnàre veritàtem? Ecce Deum dixit superventùrum, Dei Fìlium nascitùrum. Quòmodo ergo aut Dei Fìlius Deus non est, aut quæ Deum èdidit, quòmodo

Theòtocos, id est, Dei Gènitrix non esse potest? Te Deum, 19.

AD LAUDES

Et per Horas, Ant.

1. Missus est * Gàbriel Angelus ad Marìam Vìrginem desponsàtam Joseph.

Ps. Dòminus regnàvit, cum rèliquis, 20.

2. Ave Marìa, * gràtia plena; * Dòminus tecum: benedìcta tu in mulièribus, allelùja.

3. Ne tìmeas, Marìa * invenìsti gràtiam apud Dòminum: ecce concìpies, et pàries fìlium, allelùja.

4. Dabit ei Dòminus sedem David patris ejus, et regnàbit in ætèrnum.

5. Ecce ancìlla * Dòmini: fiat mihi secùndum verbum tuum.

Capitulum. Isaiæ 11.

Egredietur virga de radìce Jesse, et flos de radìce ejus ascèndet. Et requièscet super eum Spìritus Dòmini.

Hymnus. En clara vox, ut in Dom. I. Advent., 177.

℣. Spìritus sanctus supervèniet in te. ℟. Et virtus Altìssimi obumbràbit tibi.

Ad Benedictus, Ant. Super sòlium David, et super regnum ejus sedèbit in ætèrnum.

Oratio.

Deus, qui de beàtæ Marìæ Vìrginis ùtero Verbum tuum, Angelo nuntiànte, carnem suscìpere voluìsti: præsta supplìcibus tuis, ut qui vere eam Genitrìcem Dei crèdimus, ejus apud te intercessiònibus adjuvèmur. Per eùndem Dòminum.

Deinde fit com. Feriæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui ventùrus es in mundum.

AD TERTIAM

Capit. Egrediètur, sup.

℟. br. Tu exùrgens, Dòmine, * Miserèberis Sion. Tu. ℣. Quia tempus miserèndi ejus, quia venit tempus. Miserèberis. Glòria Patri. Tu. ℣. Roràte cœli dèsuper, et nubes pluant jùstum. ℟. Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem.

AD SEXTAM

Capitulum. Isaiæ 7. c.

Ecce virgo concìpiet, et pàriet fìlium, et vocàbitur nomen ejus Emmànuel. Butyrum et mel còmedet, ut sciat reprobàre malum, et elìgere bonum.

℟. br. Roràte cœli dèsuper, * Et nubes pluant jùstum. Roràte. ℣. Aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem. Et. Glòria Patri. Roràte. ℣. Emìtte Agnum Dòmine Dominatòrem terræ. ℟. De petra desèrti, ad montem fìliæ Sion.

AD NONAM

Capitulum. Isaiæ 45 b.

Rorate cœli dèsuper, et nubes pluant justum: aperiàtur terra, et gèrminet Salvatòrem, et justìtia oriàtur simul. Ego Dòminus creàvi eum.

℟. br. Emìtte Agnum, Dòmine, * Dominatòrem terræ Emìtte. ℣. De petra desèrti ad montem fìliæ Sion. Dominatòrem. Glòria Patri. Emìtte. ℣. Spìritus sanctus supervèniet in te. ℟. Et virtus Altìssimi obumbràbit tibi.

In II. Vesperis, Ant. de Laudibus, Psalmi ut in Festis B. M. V. [157] præter quintam Antiphonam, cujus loco dicitur sequens.

Ant. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Ps. Memènto, Dòmine, 150.

Capitulum de Laudibus.

Hymnus Creàtor alme, ut in Dom. I. Adv., 171.

℣. Ave, Marìa, gràtia plena. ℟. Dòminus tecum.

Ad Magnificat, Ant. O Virgo vìrginum, quòmodo fiet istud? quia nec primam sìmilem visa es, nec habère sequèntem. Fìliæ Jerùsalem, quid me admiràmini? Divìnum est mystèrium hoc quod cèrnitis.

Pro com. Adventus, Ant. O Adònai.

DIE XXVI. DECEMB.

Commemoratio

Omnium SS. Martyrum.

In I. Vesperis S. Stephani Protomart. Ant. Istòrum est enim regnum cœlòrum, qui contempsèrunt vitam mundi, et pervenèrunt ad præmia regni, et lavèrunt stolas suas in sànguine Agni.

℣. Lætàmini in Dòmino, et exultàte, justi. ℟. Et gloriàmini omnes recti corde.

Oratio.

Deus, qui nos ànnua sanctòrum Màrtyrum tuòrum commemoratiòne lætìficas: concède propìtius, ut quorum gaudèmus mèritis, accendàmur exèmplis. Per Dòminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos concèdis òmnium Sanctòrum Màrtyrum Commemoratiònem còlere, da nobis in ætèrna beatitùdine de eòrum societàte gaudère. Per Dòminum.

In Laudibus, Ant. Ve-

stri capìlli càpitis omnes numeràti sunt: nolìte timère: multis passèribus meliòres estis vos.

℣. Exultàbunt sancti in glòria. ℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

Oratio ut supra.

In II. Vesperis, Ant. Gaudent in cœlis ànimæ Sanctòrum, qui Christi vestìgia sunt secùti: et quia pro ejus amòre sànguinem suum fudèrunt, ìdeo cum Christo exùltant sine fine.

℣. Exultàbunt sancti in glòria. ℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

Oratio ut supra.

ALIA COMMEMOR.

In I. Vesperis, Ant. Isti sunt sancti quos elègit Dòminus in caritàte non ficta, dedit illis glòriam sempitèrnam.

℣. Justi epulèntur et exùltent in conspèctu Dei. ℟. Et delectèntur in lætìtia.

In Laudibus Ant. Sancti tui, Dòmine, semper benedìcant te, et glòriam regni tui dicant.

℣. Mìràbilis Deus in Sanctis suis. ℟. In Sanctis ejus laudàte Deum.

In II. Vesperis, Ant. Dico autem vobis amìcis meis, ne terreàmini ab his qui occìdunt corpus, ànimam autem non possunt occìdere.

℣. Justi autem in perpètuum vivent. ℟. Et apud Dòminum est merces eòrum.

Oratio.

Deus, qui glorificàris in concìlio sanctòrum Màrtyrum tuòrum: rèspice ad preces humilitàtis nostræ; ut quòrum solèmnia celebràmus, eòrum prècibus adjuvàri mereàmur. Per Dòminum.

DIE III. JANUARII

In Festo
S. Genovefæ Vìrginis

Duplex majus.

Oratio.

Effunde super nos, Dòmine, spìritum agnitiònis et dilectiònis tuæ, quo ancìllam tuam Genovèfam implevìsti; ut sèdula ejus imitatiòne tibi sincère obsequèntes, fide tibi et òpere placeàmus. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones De virgìnibus [107].

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Genovefa, Nemptodùri in agro Parisiènsi, Sevèro et Gerùntia parèntibus nata inaudìto virtùtis splendòre a tèneris annis clàruit. Germànus Antissiodorènsis in Britànniam transitùrus cum Lupo Trecènsi, ut Pelagiànæ hæresis relìquias profligàret, conjèctis in eam òculis, Deo caram et vitæ sanctitàte illùstrem fore prædìxit. Ab ea cum postulàsset num virginitàtem Deo consecràre vellet, Genovèfa, vultu ad modèstiam compòsito, statim respòndit id unum se vehemènter optàre. Germànus ìtaque Ecclèsiam frequènti pòpulo ingrèssus, puèllæ manus impòsuit, et inter crebros psalmòrum concèntus, prolixàsque oratiònes, vìrginem consecràvit. Postrìdie sciscitànti an voti jam emìssi memor esset, mèmorem vero se, et in eo propòsito permansùram, Deo operànte, asseveràvit. Ille nummum æreum signo crucis insignìtum, nec sine Dei nutu, humi conspicàtus collègit, vìrgini dedit, præcepìtque ut collo appènsum gestàret, nec ullis deìnceps monìlibus, quæ sponsæ Christi non convèniunt, ornàri se paterètur.

℟. Propter veritàtem.

Lectio V.

Miraculorum dono et multitùdine excèlluit; màxime circa energùmenos, quos òleo consecràto inùngens, a dæmonum tyrànnide liberàbat. Plùrima prophètico spìritu edìxit, atque imprìmis, accedènte Attila, Hunnòrum Rege, cives Parisiènses adhortàta est ne, relìctis sèdibus, fortùnas suas àlio transfèrrent, urbem pollìcita, subvèrsis àliis munitiònibus, perstitùram. Rei veritàtem probàvit evèntus, idque Genovèfæ patrocìnio datum. Grassànte deìnde fame, et in màxima annònæ caritàte, urbem magna frumènti còpia, et pàuperes innùmeros erogàtis pànibus sustentàvit. Neque tamen tot èditis miràculis effùgere pòtuit, quin malevolòrum òdio et contumèliis premerètur. Germànus in Britànniam ìterum profectùrus, eam àdiit, et vàriis impetìtam calùmniis divìno elòquio consolàtus est; habitàque gravi ad pòpulum oratiòne, quanti esset apud Deum mèriti expòsuit, et locum, in quo preces illa fundèbat, làcrymis ejus madefàctum ostèndit.

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio VI.

Ab anno ætàtis dècimo quinto ad usque quinquagèsimum Domìnica tantum die et quinta fè-

ria jejùnium solvit, sumpto pane hordeàceo, ac mòdico pulmènto, quod ante quìndecim dies coctum, ut minus sàpidum esset, frìgida temperàbat aqua. Post id tempus, suadèntibus Epìscopis, quibus non obtemperàre nefas putàbat, piscìculis et lacte usa est. Neque vero intra Gàlliæ lìmites tanta virtus continèri pòtuit. Sìmeon ille Stylìtes, audìta tot miraculòrum fama, ejus se prècibus vòluit commendàtum. Admiràndis dènique virtùtibus, ut scribit Beda, late clàruit, et in Christi servitùte ad octogìnta et novem annos consènuit. De qua hæc ètiam Gregòrius Turonènsis: Sancta Genovèfa, quæ in còrpore pòsita, tanta virtùte prævàluit, ut mòrtuum suscitàverit, Lutètiæ in Basìlica sanctòrum Apostolòrum Petri et Pàuli sepùlta est; ad cujus tùmulum sæpius petitiònes datæ suffràgium òbtinent; sed et frigoriticòrum febres ejus virtùte sæpìssime restringùntur.

℟. Afferèntur Regi.

In III. Nocturno Homilia in Ev. Sìmile erit... decem virgìnibus, de Communi Virg. [114].

DIE XXIII. JANUARII

In Festo DESPONSATIONIS B. M. V. cum S. JOSEPH

Duplex majus.

Ad I. Vesperas, Ant. de Laudibus. Psalmi, Capit. et Hymnus ut in Festis B. M. V. [157].

℣. Desponsàtio est hòdie sanctæ Marìæ Vìrginis. ℟. Cujus vita ìnclyta cunctas illùstrat Ecclèsias.

Ad Magnificat, Ant. Gloriòsæ Vìrginis Marìæ Desponsatiònem dignìssimam recolàmus, quæ et genitrìcis dignitàtem obtìnuit, et virginàlem pudicìtiam non amìsit.

Oratio.

FAMULIS tuis, quæsumus Dòmine, cœlèstis gràtiæ munus impertìre: ut quibus beàtæ Vìrginis partus èxtitit salùtis exòrdium, Desponsatiònis ejus votìva solèmnitas pacis trìbuat incremèntum. Per Dòminum.

Deinde fit com. S. Joseph, ubi est concessa, ante alias quascumque commemorationes.

Ant. Exùrgens Joseph a somno fecit sicut præcèpit ei Angelus Dòmini, et accèpit cònjugem suam.

℣. Constìtuit eum Dòminum domus suæ. ℟. Et prìncipem omnis possessiònis suæ.

Oratio.

SANCTISSIMÆ Genitrìcis tuæ Sponsi, quæsumus Dòmine, mèritis, adjuvèmur, ut quod possibìlitas nostra non òbtinet, ejus nobis intercessiòne donètur.

Ad Matutinum, Invitat. Desponsatiònem Vìrginis Marìæ celebrèmus, * Christum ejus Fìlium adorèmus Dòminum.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. Nocturnorum ut in Festis B. M., [160].

In 1. Nocturno

Incìpiunt Càntica canticòrum.

Lectio I. Cap. 1.

OSCULETUR me òsculo oris suis: quia melióra sunt ùbera tua vino, fragràntia unguèntis òptimis. Oleum effùsum nomen tuum: ìdeo adolescèntulæ dilexèrunt te. Trahe me: post te currèmus in odòrem unguentòrum tuòrum. Introdùxit me Rex in cellària sua: exultàbimus, et lætàbimur in te, mèmores ùberum tuòrum super vinum: recti dìligunt te. Nigra sum, sed formòsa, fìliæ Jerùsalem, sicut tabernàcula Cedar, sicut pelles Salomònis.

℟. Hòdie desponsàta est beàta Virgo Marìa ex progènie David: Per quam salus mundi credèntibus appàruit, cujus vita gloriòsa lucem dedit sæculo. ℣. Desponsatiònem beàtæ Marìæ Vìrginis cum gàudio celebrèmus. Per.

Lectio II.

NOLITE me consideràre quod fusca sim, quia decoloràvit me sol: fìlii matris meæ pugnavèrunt contra me, posuèrunt me custòdem in vìneis: vìneam meam non custodìvi. Indica mihi quem dìligit ànima mea ubi pascas, ubi cubes in merìdie, ne vagàri incìpiam post greges sodàlium tuòrum. Si ignòras te, o pulchèrrima inter mulìeres, egrèdere, et abi post vestìgia gregum, et pasce hædos tuos juxta tabernàcula pastòrum. Equitàtui meo in cùrribus Pharaònis assimilàvi te amìca mea. Pulcræ sunt genæ tuæ sicut tùrturis: collum tuum sicut monìlia.

℟. Beatìssimæ Vìrginis Marìæ desponsatiònem devotìssime celebrèmus: * Ut ipsa pro nobis intercèdat ad Dòminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditàte Desponsatiònem beàtæ Marìæ Vìrginis devotìssime celebrèmus. Ut ipsa.

Lectio III.

Murenulas àureas facièmus tibi, vermiculàtas argènto. Dum esset Rex in accùbitu suo, nardus mea dedit odòrem suum. Fascìculus myrrhæ dilèctus meus mihi, inter ùbera mea commoràbitur. BotrusCypri dilèctus meus mihi, in vìneis Engàddi. Ecce tu pulcra es, amìca mea, ecce tu pulcra es, òculi tui columbàrum. Ecce tu pulcher es, dilècte mi, et decòrus. Lèctulus noster flòridus, tigna domòrum nostràrum cèdrina, laqueària nostra cyprèssina.

℟. Gloriòsæ Vìrginis Marìæ Desponsatiònem dignìssimam recolàmus: * Cujus Dòminus humilitàtem respèxit, quæ, Angelo nuntiànte, concèpit Salvatòrem mundi. ℣. Beatìssimæ Vìrginis Marìæ desponsatiònem devotìssime celebrèmus. Cujus. Glòria Patri. Cujus.

In 2. Nocturno

Sermo sancti Bernàrdi Abbàtis.

Ex Hom. 2. super Missus.

Lectio IV.

Oportebat a prìncipe mundi, aliquàmdiu celàri divìni consìlii sacramèntum: non quod Deus, si palam opus suum fàcere vellet, impedìri posse ab illo metùeret: sed quia ipse, qui non solum potènter, sed ètiam sapiènter, quæcùmque vòluit, fecit, sicut in òmnibus opèribus suis quasdam rerum vel tèmporum congruèntias propter òrdinis pulcritùdinem servàre consuèvit: ita in hoc quoque tam magnìfico òpere suo, nostræ vidèlicet reparatiònis, non tantum potèntiam suam, sed et prudèntiam ostèndere vòluit.

℟. Desponsàtio gloriòsæ Vìrginis Marìæ ex sèmine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ìnclyta cunctas illùstrat Ecclèsias. ℣. Hòdie desponsàta est beàta Virgo Marìa ex progènie David. Cujus.

Lectio V.

Conveniens ergo erat, ut suàviter quoque òmnia, cœlèstia scìlicet et terrèna, dispòneret: quàtenus et illinc dejìciens inquiètum, rèliquos in pace firmàret: et hic debellatùrus ìnvidum, nobis prius suæ humilitàtis et mansuetùdinis valde necessàrium exèmplum relinqueret: sicque miràbili fìeret moderàmine sapièntiæ, ut et suis suàvis, et hòstibus fortis apparèret.

℟. Cum jucunditàte Desponsatiònem beàtæ Marìæ celebrèmus: * Ut ipsa pro nobis intercèdat ad Dòminum Jesum Christum. ℣. Corde et ànimo Christo canàmus glòriam in hac sacra solemnitàte præcèlsæ Genitrìcis Dei Marìæ. Ut ipsa.

Lectio VI.

Quid enim prodèsset diàbolum a Deo vinci, nobis manèntibus supèrbis? Necessàrio ìgitur desponsàta est Marìa Joseph, quando per hoc et a cànibus sanctum abscònditur, et a sponso virgìnitas comprobàtur, et Vìrginis tam verecùndiæ pàrcitur, quam famæ providètur. Quid sapièntius quid dìgnius divìna providèntia? Uno tali consìlio secrètis cœlèstibus et admìttitur testis, et exclùditur hostis, et ìntegra servàtur fama Vìrginis Matris.

℟. Desponsàtio tua, Dei Gènitrix Virgo, gàudium annuntiàvit univèrso mundo: Ex te enim ortus est sol justìtiæ Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiònem, dedit benedictiònem: et confùndens mortem, donàvit nobis vitam sempitèrnam. ℣. Benedìcta tu in mulièribus, et benedìctus fructus ventris tui. Ex. Glòria Patri. Qui.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Cum esset desponsàta, ut in Vigilia Nativitatis Domini, 226.

℟. VII. Beàtam me dicent omnes generatiònes; * Quia fecit mihi Dòminus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericòrdia ejus a progènie in progènies timèntibus eum. Quia.

℟. VIII. Felix namque es, sacra Virgo Marìa, et omni laude dignìssima: * Quia ex te ortus est sol justìtiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen, quicùmque cèlebrant tuam sanctam Desponsatiònem. ℟. Quia. Glòria Patri. Christus.

Lectio IX. de S. Emerentiana, ut in Brev. 531.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Desponsàtio gloriòsæ Vìrginis Marìæ ex sèmine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Desponsàtio est hòdie sanctæ Marìæ Vìrginis, cujus vita ìnclyta cunctas illùstrat Ecclèsias.

3. Regàli ex progènie Marìa exòrta refùlget: cujus prècibus nos adjuvàri mente et spìritu devotìssime pòscimus.
4. Corde et ànimo Christo canàmus glòriam in hac sacra solemnitàte præcèlsæ Genitrìcis Dei Marìæ.
5. Cum jucunditàte Desponsatiònem beàtæ Marìæ celebrèmus, ut ipsa pro nobis intercèdat ad Dòminum Jesum Christum.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. Virginis [171].

℣. Desponsàtio est hòdie sanctæ Marìæ Vìrginis. ℟. Cujus vita ìnclyta cunctas illùstrat Ecclèsias.

Ad Benedictus, Ant. Desponsatiònem hodièrnam perpètuæ Vìrginis Genitrìcis Dei Marìæ solèmniter celebrèmus, qua celsitùdo throni procèssit, allelùja.

Oratio.

FAMULIS tui, quæsumus Dòmine, cœlèstis gràtiæ munus impertìre: ut, quibus beàtæ Vìrginis partus èxtitit salùtis exòrdium, Desponsatiònis ejus votìva solèmnitas, pacis trìbuat incremèntum. Per Dòminum.

Deinde fit commemoratio S. Joseph, Ant. Ipse Jesus erat incìpiens quasi annòrum trigìnta, ut putabàtur, fìlius Joseph.

℣. Os justi meditàbitur sapièntiam. ℟. Et lingua ejus loquètur judìcium.

Oratio.

SANCTISSIMÆ Genitrìcis tuæ Sponsi, quæsumus Dòmine, mèritis adjuvèmur: ut quod possibìlitas nostra non òbtinet ejus nobis intercessiòne donètur.

Ad Horas Ant. de Laud. Capitula et ℟℟. brevia, ut in Festis B. M. Virg. [172].

In II. Vesperis omnia ut in primis, præter:

Ad Magnificat, Ant. Desponsàtio tua, Dei Gènitrix Virgo, gàudium annuntiàvit univèrso mundo: ex te enim ortus est sol justìtiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiònem, dedit benedictiònem, et confùndens mortem, donàvit nobis vitam sempitèrnam.

Deinde fit commemor. S. Joseph, Ant. Ecce fidèlis servus et prudens, quem constìtuit Dòminus super famìliam suam.

℣. Glòria et divìtiæ in domo ejus. ℟. Et justìtia ejus manet in sæculum sæculi.

Oratio Sanctìssimæ, ut supra.

EADEM DIE XXIII.

In Festo

S. ILDEPHONSI Toletàni Episc. et Conf.

Semiduplex.

Oratio. Exàudi, ut in Comm. Conf. Pont. [59]. vel hæc alia

Oratio.

DEUS, qui per gloriosìssimam Fìlii tui Matrem, beàtum Ildephònsum Confessòrem tuum atque Pontìficem, misso de thesàuris cœlèstibus mùnere decoràsti: concède propìtius; ut per ejus preces, et mèrita mùnera capiàmus ætèrna. Per eùmdem Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Ex Sur. t. 1, et aliunde.

Lectio IV.

ILDEPHONSUS, qui et Alphònsus dìcitur, natiòne Hispànus, Tolèti nobilìssimis Stèphano, et Lùcia parèntibus ortus, omnìque cura nutrìtus, liberàlibus disciplìnis instrùctus est. Primum hàbuit præceptòrem Eugènium Toletànum Antìstitem, a quo miram ob ìndolem Hìspalim ad Isidòrum, mira tunc eruditiòne pollèntem, est missus. Duòdecim apud Isidòrum comoràtus annos, tandem fruge bona, doctrinàque sana imbùtus, Tolètum remeàvit ad Eugènium. Postquam vero factus est ob vitæ candòrem, peritiàmque non vulgàrem, ab Eugènio ecclèsiæ Toletànæ Archidiàconus, mundi cùpiens làqueos declinàre, in Agaliènsi monastèrio, quod sanctis martyribus Cosmæ et Damiàno tunc erat dicàtum, insìgne pietàtis cucùllum ìnduit. Cui neque parèntes, jam prece, jam vi òmnia tentàntes, obsìstere valuèrunt, quin constànter in propòsito permanèret.

℟. Invèni David.

Lectio V.

MONACHI non multo post Ildephònsum in demòrtui Abbàtis locum subrogàrunt: suspicièbant sìquidem in eo [præter virtùtes rèliquas] æquitàtem, morum facilitàtem, prudèntiam, raram sanctitùdinem. Tantus ìtaque fulgor, tanta veræ pietàtis lux [quod ipse timèbat] latère non pòtuit. Eugènio namque vita functo, cleri, senàtus, totiùsque pòpuli decrèto Toletànus Archiepìscopus est creàtus. In quo quidem præsulàtu, quantum verbo Ildephònsus profècerit, quæ miràcula edìderit,

quam multis fùerit nomìnibus de Vìrgine Matre bene mèritus, non fàcile quis explicàre quìverit. Cœnòbium vìrginum in Deilfènsi vìllula ædificàvit, ac magnis munèribus auxit. Hærèticos quosdam, qui in Hispània hæresim Elvidiànam, tollèntem perpètuam Marìæ Dei Genitrìcis virginitàtem, disseminàbant, doctìssime confutàvit, ab Hispàniaque dèpulit: quam disputatiònem explicàvit libro quem scripsit de beàtæ Marìæ virginitàte, rem miràculo confirmànte. Cum enim Ildephònsus ad preces matutìnas Expectatiònis beàtæ Marìæ in Ecclèsiam nocte descènderet, còmites ejus in Ecclèsiæ lìmine, fulgòre quodam repentìno detèrriti, retrocessèrunt. Ille vero intrèpidus ad aram progrèssus, Vìrginem ipsam vidit, et adoràvit, ab eadèmque vestem, qua in sacrifìciis uterètur, accèpit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio VI.

CUM ètiam dies sanctæ Leocàdiæ festus agerètur, et clerus frequènsque pòpulus convenìssent, Ildephònsus ad sepùlcrum vìrginis Leocàdiæ accèdens, flexis supplìciter gènibus precabàtur. Et ecce, reseràto repènte sarcòphago, Leocàdia sanctìssima pròdiit: videntibùsque cunctis et audièntibus, Ildephònsi mèrita de Vìrgine Marìa commendàvit, dicens: O Ildephònse, per te vivit Dòmina mea, quæ cœli cùlmina tenet; et Præsule collaudàto, redìbat. Ildephònsus, ne res sine tèstibus tanta pòsteris referrètur, arrèpto Recesvìnthi regis, qui forte tunc àderat, gladìolo, velàminis partem, quo caput Leocàdiæ tegebàtur, resècuit, eàmque cum règio simul cultro cèlebri pompa in sacràrium ìntulit, ubi usque hòdie servàtur. Scripsit multa luculentiòri sermòne, quorum vàriis molestiàrum occupatiònibus impedìtus, àliqua cœpta, àliqua semiplèna relìquit. Obiit tandem divus Ildephònsus felìciter ac sancte, cum sedìsset in episcopàtu annos novem, menses duos: sepultùsque est in Basìlica Leocàdiæ circa annum Dòmini sexcentèsimum septuagèsimum sèptimum, Recesvìntho in Hispània regnànte. Cujus corpus in generàli a Saracènis Hispaniàrum occupatiòne in civitàtem Zamorènsem translàtum est: et in ecclèsia beàti Petri honorìfice quièscens,

magna illìus pòpuli religiòne còlitur.

℟. Iste est qui ante.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Vos estis sal terræ, de Comm. Doct. 1. loco [77].

DIE XXVIII. JANUAR.

In Festo
S. JULIANI Epìscopi et Confessòris
Semiduplex ad libitum.

Oratio.

EXCITA, quæsumus Dòmine, in pòpulo tuo spìritum caritàtis quo beàtum Juliànum, Confessòrem tuum atque Pontìficem, replère dignàtus es: et concède: ut, cujus festivitàtem celebràmus, per ejus ad te exèmpla gradiàmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

JULIANUS, Ecclèsiæ Conchènsis Epìscopus, Burgis piis et honèstis parèntibus natus est. Ejus ortum præclàra illìus sanctitàtis et episcopàlis dignitàtis signa divìnitus nata nobilitàrunt. Nam àdeo formòsus et pulcher in lucem èditus est, ut omnes intuèntes os ejus, cœlèsti quodam fulgòre perfùsum admirarèntur. Multo magis vero, cum puer gràndior palam super fontem baptismàlem tàmdiu visus est mitra et bàculo episcopàlibus insìgnibus ornàtus, dum adstàntes admònuit, ut infànti Juliàni nomen impònerent. Postea pie sanctèque educàtus, liberalibùsque disciplìnis apprime erudìtus, theologìæ òperam dedit, in qua plùrimum profècit. Itaque probàtæ vitæ exèmplo, et divìni verbi prædicatiòne toti Hispàniæ miràndum in modum pròfuit. Archidiàconi dignitàte in Ecclèsia Toletàna ornàtus, ab Alphònso deìnceps Nono Castèllæ rege episcopàle munus suscìpere coàctus est, quod summa cum laude obìvit.

℟. Invèni David.

Lectio V.

VERE pater pàuperum fuit: quippe qui egèntium, viduàrum, et pupillòrum inòpiam pecùnia et àliis pietàtis offìciis sublevàvit. Rèdditus Ecclèsiæ suæ tum sublevàndis mìseris, tum instauràndis ornandìsque tèmplis insùmpsit ipse tènui victu contèntus, quem labòre mànuum suàrum comparàbat. In oratiòne assìduus erat: cujus vi, patèrna ca-

ritàte ardens, multa et magna pro salùte pòpuli a Deo impetràvit. Quòrum illa in primis illùstria: cum aliquàndo tota provìncia rei frumentàriæ laboràret inòpia, nec quidquam àmplius in episcopàtus hòrreis superèsset, pòpuli calamitàtem miseràtus, preces cum làcrymis ad Deum fudit. Tunc plùrimum trìtici ad ædes sancti Epìscopi a permùltis jumèntis comportàtum est, quæ depòsito ònere evanuèrunt. Cumque item dira in pòpulum lues grassarètur, sancti Epìscopi oratiòne sedàta est. Multos quoque, vàriis insanabìlium morbòrum genèribus affèctos, in sanitàtem restìtuit.

℟. Pòsui adjutòrium.

Lectio VI.

Super gregem suum tamquam bonus et sèdulus pastor diligentìssime vigilàvit, lupos arcens ab òvibus, et oves pascens verbo vitæ, cibum cuìque trìbuens pro captu congruèntem. Corpus suum jejùniis assìdue castìgans, seìpsum bonòrum òperum exèmplar òmnibus præbuit. Dènique, cum annos fere octogìnta màxima cum sanctitàte vixìsset, plenus dièrum atque virtùtum, in senectùte bona migràvit ad Dòminum, quinto Kalèndas Februàrii, anno millèsimo ducentèsimo octàvo: et honorìfice in Ecclèsia sua sepùltus, post mortem quoque miraculòrum glòria clarus, magna pòpuli veneratiòne còlitur. Anno pòstmodum millèsimo quingentèsimo dècimo octàvo Leòne Dècimo Pontìfice Màximo, corpus ejus e sacèllo, ubi multos jacùerat annos, effòssum, ad locum prope aram màximam magnìfice exornàtum, tèrtio Idus Aprìlis, solèmni pompa ac màxima celebritàte translàtum est. Commemoratiònis ejus quoque festìvitas Nonis Septèmbris, ex Jùlii Tèrtii summi Pontìficis concessiòne, recòlitur.

℟. Iste est qui ante.

In 3. Nocturno.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum

Lectio VII. Cap. 6.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Nolìte thesaurizàre vobis thesàuros in terra, ubi ærùgo et tìnea demolìtur, et ubi fures effòdiunt et furàntur. Et rèliqua.

Homilìa sancti Petri Chrysòloghi.

Sermone 8. de jejunio et eleemos. circa med.

Thesaurus cœli est manus pàuperis: quod

sùscipit, ne in terra pèreat, et repònit in cœlum. Manus pàuperis est gazophylàcium Christi, quia quidquid pauper àccipit, Christus accèptat. Da ergo, homo, pàuperi terram, ut accìpias cœlum: da nummum, ut accìpias regnum: da pàuperi, ut des tibi: quidquid pàuperi dèderis, tu habèbis: quod pàuperi non dèderis habèbit alter. Clamat Deus: Misericòrdiam volo. Qui quod vult Deus, Deo negat, a Deo sibi, quod desìderat, vult negàri. Homo, petit Deus, sed tibi, non sibi: humànam misericòrdiam petit, ut largiàtur divìnam. Est in cœlis misericòrdia, ad quam per terrènas misericòrdias pervenìtur. ℟. Amàvit.

Lectio VIII.

Dicturus causam in judìcio Dei, patrònam tibi misericòrdiam, per quam liberàri possis, assùme. Qui de patrocìnio misericòrdiæ certus est, de vènia sit secùrus, de absolutiòne non dùbitet. Misericòrdia non solum causam prævenit, antìcipat cognitòrem, sed ètiam sentèntiam rèvocat, absòlvit addìctos. Quod Ninivìtæ probant, quos jam sentèntiæ subjèctos, pœnæ tràditos, ad vìctimam stantes, morti dèditos, misericòrdia sic ràpuit, sic tènuit, sic prævènit, ut malùerit Deus dedùci sentèntiam, ne misericòrdiæ quid negàret. Fratres, per misericòrdias pàuperum misericòrdiam parèmus, ut possìmus esse de pœna lìberi, de salùte secùri. Beàti, inquit, misericòrdes, quia ipsi misericòrdiam consequèntur. Gratis misericòrdiam sperat ibi, qui hic non fècerit misericòrdiam.

℟. Sint lumbi.

Lectio IX. de S. Agnete secundo, 542, et com. in Laudibus.

DIE III. FEBRUARII

In Festo

S. Blasii Episc. et Mart.

Duplex. Oratio.

Deus, qui beàtum Blàsium Màrtyrem tuum atque Pontìficem in suis perferèndis supplìciis, et in aliòrum depellèndis infirmitàtibus admiràbilem effecìsti: concede propìtius, ut illìus in fide constàntiam imitèmur, et in perìculis patrocìnia sentiàmus. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Blasius Càppadox nòbili gènere Sebàste in

Cappadòcia ortus, ex mèdico Epìscopus creàtus est, ut còrporum curatiòni animàrum cura succèderet. Huic mùneri cum sèdulam ac piam òperam navàret, dira tempèstas in Christiànos a Licìnio tyrànno excitàta fuit. Blàsius, divìno instìnctu, Christi consìlio et exèmplo, in montem Argæum se recèpit, ac sese in spelùncam àbdidit, in qua rerum divinàrum contemplatiòni vacans, ab ipsis feris natìvæ feritàtis oblìtis quotidiànum victum accèpit, et multis obsèquiis cultus est.

℟. Honèstum fecit.

Lectio v.

Ibi tàmdiu làtuit donec ab Agricolài præsidis milìtibus casu deprehènsus, inde abstràctus, et ad præsidem ductus, illìus jussu in vìncula conjèctus est. Sed vinctus ipse multos, quos ejus sanctimòniæ fama accìverat, a diversòrum morbòrum vìnculis liberàvit. In his puer fuit, qui desperàta a mèdicis salùte, transvèrsa spina fàucibus inhærènte, ànimam agèbat. Illùstris sane tum còrporum tum animàrum mèdicus, non humàna, sed divìna arte, non paràtis a natùra remèdiis, sed Christi gràtia comparàtis, ægros prìstinæ salùti restìtuit, omni fere miraculòrum gènere conspìcuus. Nam Christi super aquas ambulàntis, et Elìæ Sareptànæ vìduæ annònam multiplicàntis miràcula renovàvit.

℟. Desidèrium ànimæ.

Lectio vi.

Atrocissimis tormèntis crudelìssimi præsidis jussu cruciàtus fuit: duris verbèribus cæsus, tortus in equùleo, pectìnibus fèrreis dilaniàtus, candènti lorìca indùtus, aliìsque exquisitìssimis supplìciis affèctus est. Sed ejus fides probàri quidem pòtuit, non tamen vìnci. Dilaceràto còrpore, infràctus ànimus rèstitit. Tandem victo tyrànno, càpite plexus, illùstre Fìdei testimònium Ecclèsiæ relìquit tèrtio Nonas Februàrii, anno Christi tercentèsimo dècimo sèxto.

℟. Stola jucunditàtis.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 10.

In illo tèmpore: Dixit Jesus discìpulis suis: Quum persequèntur vos in civitàte ista, fùgite in àliam. Et rèliqua.

Homilìa sancti Athanàsii Epìscopi.

In Apologia de fuga sua, ante medium.

In lege præcèptum erat, ut constituerèntur civitàtes refugiòrum, ut qui quomodocùmque ad necem quærerèntur, servàri possent. In consummatiòne porro sæculòrum quum advenìsset illud ipsum Verbum Patris, quod Mòysi àntea locùtum fùerat, rursus hoc præcèptum dedit: Quum vos, inquiens, persecùti fùerint in civitàte ista, fùgite in àliam. Paulòque post sùbjicit: Quum vidèritis illam abominatiònem desolatiònis, quæ dicta est per Danièlem Prophètam, consistèntem in loco sancto [qui legit, intèlligat], tunc qui in Judæa sunt, fùgiant ad montes, et qui in tecto est, non descèndat tòllere àliquid de domo sua: et qui in agro est, non revertàtur tòllere tùnicam suam.

℟. Coròna àurea.

Lectio viii.

Hæc cum scirent Sancti, ejùsmodi tenuèrunt suæ conversatiònis institùtum: quæ enim tunc præcèpit Dòminus, èadem quoque ante suum in carne advèntum locùtus est in Sanctis, et hoc institùtum hòmines ad perfectiònem ducit. Nam quod Deus jùsserit, id omnìno facièndum est. Ideòque et ipsum Verbum propter nos homo factum, non indìgnum putàvit, quum quærerètur, quemàdmodum et nos, abscòndere se, et quum persecutiònem paterètur, fùgere, et insìdias declinàre: quum autem a se definìtum tempus ipse addùxìsset, in quo corporàliter pro òmnibus pati volèbat, ultro seìpsum tràdidit insidiàntibus.

℟. Hic est qui ante.

Lectio ix.

At vero sancti hòmines, quum hanc quoque formam a Salvatòre didicìssent [ab ipso enim et àntea et semper omnes docebàntur] advèrsus persecutòres ut legìtime certàrent, fugièbant, et ab illis quæsìti se abscondèbant. Quum enim præstitùti sibi a divìna providèntia tèmporis finem ignoràrent, nolèbant insidiàntibus se tèmere tràdere: sed contra, quum scirent quod scriptum est, in mànibus Dei esse hòminum sortes, et Dòminum mortificàre et vivificàre, pòtius in finem usque perseveràbant, circumeùntes, ut ait Apòsto-

lus, in melòtis, in pèllibus caprìnis, egèntes, angustiàti, in solitudìnibus erràntes, et in spelùncis et cavèrnis terræ latèntes, quoad vel definìtum mortis tempus venìret, vel qui tempus ipsum definìerat Deus, cum eis loquerètur, aut insidiàntes cohibèret, aut certe persecutòribus eos tràderet, utcùmque illi placuìsset.

Te Deum laudàmus, 19.

DIE IV. FEBRUARII

In Festo

S. JOSEPHI A LEONISSA Confessòris.

Duplex. Oratio.

Deus, fidèlium remuneràtor servòrum, qui beàtum Josèphum exìmium in evangèlica prædicatiòne operàrium effecìsti: ejus, quæsumus, intercessiòne concède, ut a grato tibi servìtio nunquam cessèmus in terris, et plenam a te mercèdem recipiàmus in cœlis. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno.

Lectio IV.

Josephus Leonìssæ in Aprùtio piis honestìsque parèntibus natus, a puerìtia cœpit clarère virtùtibus. Nam et certos sibi indìxit jejùnii dies, et in pietàtis opèribus maximòpere delectabàtur. Factus adolescèntior, oblàta sibi òptima conjùgia castimòniæ sèdulus cultor strènue recusàvit, et consanguineòrum blandimèntis superàtis, Capuccinòrum institùto nomen dedit. In Religiòne austerìssimum vitæ genus sectàtus est. Aliquàndo enim fabàrum corruptàrum pugìllo, mòdico pane, eòque mùcido, et cœnòsa aqua, ètiam dum sacris conciònibus òperam daret, vitam transigèbat. Sæpe ètiam ad sex et octo dies omni prorsus cibo abstìnuit; diris cruentìsque verbèribus, aspèrrimo cilìcio ferreàque catèna corpus domàbat.

℟. Honèstum fecit.

Lectio V.

Ardentissima caritàte, et stùdio dilatàndæ christiànæ religiònis accènsus, Constantinòpolim profèctus, Christi fidèlibus in captivitàte degèntibus sèdulo opitulabàtur. Fìdei desertòres reducèbat; nutàntes in religiòne confirmàbat, verbèribus licet, càrcere, et contumèliis vexàtus. Quare cum finem verbi Dei disseminàndi non fàceret, alta e trabe pèndere jussus, manu, pedèque dextro unco fèrreo perforàtis, fumòque ut suffocarètur, suppòsito, in eo cruciàtu Christi athlèta trìduo permànsit. Indèque ab Angelo mirabìliter erèptus, sanàtis vulnèribus, martyrii mèrito cumulàtus, in Itàliam revèrsus est, ibìque evangelizàndis paupèribus cum ingènti animàrum lucro totus incùbuit. Finìtimas regiònes, et famìlias factiònibus, òdiis rixìsque prope confèctas, prècibus, conciònibus, continènti virtùtum exèmplo ad tranquillitàtem redègit.

℟. Amàvit eum.

Lectio VI.

Ludos, chorèas, aliòsque tum vèteres, tum gliscèntes abùsus àcriter insectabàtur. Illùdque plane admiràbile, quod vir Dei neque inèdia, neque solis æstu, neque ìmbrium vi, neque locòrum asperitàte, ægra alìoquin, et advèrsa sæpe valetùdine præpèditus, sex, et octo eàdem die conciònes habùerit. Tot inter Apostòlici mùneris labòres, cœlèstium contemplatiòni addìctus, crebro in èxtasim raptus est, divinòque spìritu afflàtus, còrdium arcàna penetràre, et futùra prospìcere frèquens illi fuit. Gràtia ètiam miraculòrum illùstris, Truèntum, extènso super aquas pàllio, cum sòcio, et Maròjam flùvium bis sicco vestìgio transìvit. Prænuntiàta dènique mortis suæ die, Ecclèsiæ Sacramèntis refèctus, placidìssime in òsculo Dòmini occùbuit. Defùncti corpus præ màcie squàlidum miram ìllico venustàtem ìnduit. Cor ejus usque in præsens molle, suavèmque spirans odòrem, summa òmnium admiratiòne asservàtur. Illum miràculis clarum Clemens Duodècimus Beàtum appellàvit, ac Benedìctus Dècimus quartus solèmni pompa Sanctòrum fastis adscrìpsit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Designàvit Dñus, de Comm. Evang. [22], cum ℟℟. de Comm. Conf. non Pont. [90].

DIE V. FEBRUARII

In Festo

SS. VIGINTI SEX MART. JAPONENSIUM

Duplex. Oratio.

Domine Jesu Christe, qui ad tui imitatiònem per Crucis supplìcium primìtias fìdei apud Japòniæ gentes in sanctòrum Màrtyrum Petri

Baptìstæ, Pàuli, et sociòrum sànguine dedicàsti: concède quæsumus, ut quòrum hòdie solèmnia còlimus, excitèmur exèmplis. Qui vivis.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Remotissimæ Japòniæ regiòni extrèmis orientàlis Asiæ fìnibus sitæ, quæ diu in tènebris et in umbra mortis sèderat, sextodècimo salùtis humànæ reparàtæ sæculo Cathòlicæ veritàtis lumen affùlsit. Magnus sìquidem illuc Indiàrum Apòstolus sanctus Francìscus Xavèrius Christum prædicans crucifìxum, àdeo insìgnem fidèlium fundàvit Ecclèsiam, ut hisce in terris Apostolòrum tèmpora redìisse viderèntur. Non illi ètiam defùere Màrtyres, qui fìdei primìtias sànguine consecràrent. Eòdem enim labènte sæculo, cum Taicosàma Japonènsium Imperàtor plùries minitàtus fuìsset se Philippìnas ìnsulas in suam ditiònem redactùrum, cènsuit Cathòlicus Hispaniàrum Rex àliquos suæ natiònis religiòsos viros in Japòniam mìttere, règio legatòrum mùnere ornàtos, ad pacem Taicosàmæ suadèndam. Huic òperi delèctus est Frater Petrus Baptìsta, sacèrdos ex Ordine Minòrum sancti Francìsci strictiòris observàntiæ discalceatòrum, morum sanctitàte et doctrìna insìgnis: cui àlii dati sunt sòcii ex eòdem Ordine. Qui omnes legatiònem hanc eo suscepèrunt ànimo, ut inde occasiònem arrìperent Evangèlium illis gèntibus prædicàndi, quia Apostòlica pollèbant auctòritàte ad fidem Cathòlicam apud Indos et Sìnica regna disseminàndam. Hi ad lìttora Japòniæ appùlsi et suo mùnere felìciter functi, ad religiònis incremèntum, in partem labòris àliis sòciis adscìtis, ànimum suum convertèrunt.

℟. Sancti tui.

Lectio V.

Multis proìnde xenodochìis, cœnòbiis et ecclèsiis per divèrsa loca christiàno ritu excitàtis, ibìque per trièunium prædicatiòni, jejùniis, vigìliis, prècibus jùgiter instàndo, atque egenòrum et languèntium ærùmnis miro caritàtis ardòre subvenièndo, et fidèles plùrimos in via salùtis confirmàrunt, et gentes innùmeras perduxère ad fi-

dem. Qua de re gràviter commòti inànium deòrum sacerdòtes, Imperatòrem convèniunt eìque persuàdent impèrium diu incòlume non futùrum, ni Christiànam religiònem ùndique gliscèntem a suis fìnibus propulsàndam curàret. Vano illo timòre percùlsus Imperàtor, statim jussit religiòsos viros tamquam majestàtis reos detinèri, dixìtque in eos sentèntiam crucis. Præter Petrum Baptìstam et quinque Sòcios comprehènsi fuère Pàulus Miki cum duòbus Sòciis Japonènsibus ex Societàte Jesu, nec non Tertiàrii quìndecim ex eòdem Ordine Minòrum Japonènses, quòrum àlii catechìsmo, àlii sacris offìciis inservièbant, quibus duo in vìnculis ministràntes adàucti sunt, proindèque sex et vigìnti explètus est nùmerus.

℟. Vèrbera carnìficum.

Lectio IX.

Post diutùrnum càrceris squalòrem fortìssimi Christi athlètæ extrèma sinìstræ àuris parte in Meacènsi foro pùblice mulctàti, revìnctis post tergum mànibus, vili in plàustro per vias primum hujus metròpolis, tum aliàrum Japòniæ ùrbium sexcentòrum milliariòrum itìnere terrèstri, quo ignomìnia et terror làtius spargerèntur, summa hìeme circumducùntur, præeùnte lictòre, ac sentèntiam crucis in eos præferènte, quod vètitam a tyrànno Christi legem prædicàssent. Illud memòria dignum in itìnere àccidit ut adolescènti Japonènsi Antònio àlteri ex Tertiàriis parèntes occurrìssent eùmque blandìtiis et làcrymis conarèntur addùcere ut Christo fidem fàlleret, quibus constantìssime òbstitit, affìrmans se terrènis òmnibus ac transitòriis despèctis ùnice Christo adhæsùrum, qui sibi ætèrna et cœlèstia repromìsit: dein vestem qua operiebàtur eis restìtuit. Tandem Nangasàquium perdùcti crùcibus affigùntur, quæ jam in quodam colle quasi in Calvàrio paràtæ erant; pòstea in altum elàti Christi fidem haud prædicàre cessàbant. Enìtuit quidem Pàulus Miki, qui e triumphàli illa crucis càthedra ad circumfùsam multitùdinem pro christiàna religiòne peroràvit, illud palam sibi gratulàtus quod in cruce, ut Christus Dòminus, eadèmque, atque ille, ætàte, suprèmum explèret

diem. Postrèmo sìnguli ab imis latèribus ad hùmeros binis lànceis transfìxi, victrìces ànimas cœlo inserèndas emisère. Suòrum mìlitum gloriòsum certàmen vàriis Deus condecoràre vòluit signis: quibus rite probàtis, Sacròrum Rìtuum Congregàtio ad eòrum Canonizatiònem quandocùmque devenìri posse decrèvit. Interim Urbànus Octàvus Pòntifex Màximus, hàbita hujus Decrèti relatiòne, de eìsdem Martyribus ùtpote in Beatòrum fastis adscrìptis Offìcium et Missa quotànnis recitàri et celebràri indùlsit. Tandem divìnæ Providèntiæ consìlio factum est, ut Pius Nonus Pòntifex Màximus hujùsmodi judìcium ad èxitum perdùceret. Quare sacro Pentecòstes die anni millèsimi octingentèsimi sexagèsimi secùndi, magna et illùstri Purpuratòrum Patrum et Episcopòrum, qui ex òmnibus Orbis Cathòlici pàrtibus ad protuènda Ecclèsiæ et Sedis Apostòlicæ jura convènerant, coròna circùmdatus, eòsdem Màrtyres Sanctòrum albo recènsuit.

℟. Tamquam aurum.

In III. Nocturno Homil. in Ev. Descèndens Jesus, de Comm. 2. loco [56].

DIE VI. FEBRUARII

In Festo

S. Hyacinthæ de Mariscottis Virg.

Duplex. Oratio.

Deus, qui beàtam Hyacìntham Vìrginem tuam jugis mortificatiònis et caritàtis vìctimam effecìsti: ejus nobis exèmplo et intercessiòne concède, ut peccàta nostra deflère, et te semper dilìgere valeàmus. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadrag. De virgìnibus [107].

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Hyacintha, nòbilis virgo Romàna, Marci Antònii de Mariscòttis, Vignatèlli Còmitis [quo in òppido nata est] et Octàviæ Ursìniæ fìlia, a prima ætàte divìnæ protectiònis argumènta experìri cœpit, cum septènnis jamjam in pùteum prolapsùra, præsènti Dei benefìcio servàta est. Vitèrbium missa ad Moniàles sancti Bernardìni, ut ab iis educarètur, ibi tèrtii Ordinis sancti Francìsci institùtum adolèscens suscèpit, non ita tamen, ut sacra cum veste religiòsos mores indùeret; pompis enim ac delìciis aliquàndiu

indùlsit, donec ex febri decùmbens, accìti ad se confessàrii opportùna commonitiòne percùlsa, omni vanitàti nùntium remìsit. Itaque anteàctæ vitæ màculis pœnitèntiæ Sacramènto expiàtis, in commùni triclìnio in gènua humìllime provolùta, làcrymis se pròluens, ac flagèllo in seìpsam animadvèrtens, vèniam a soròribus deprecàta est: tum ànnuam pecùniam, ac splèndidam atque supèrfluam supellèctilem, mundi ac sui contèmptrix abdicàvit; deìnceps vero nudis pèdibus, vel, cum morbus cògeret, subjècta sòlea obtèctis, ac ùnica tantùmmodo tùnica contènta, eàque rudi, obsolèta, et in eleemòsynam accèpta, ac fune præcìncta, quoad vixit, incèssit.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

Præter àsperum vestìtum, cilìcio, vigìliis, labòribus fracta, assiduìsque jejùniis extenuàta, corpus ètiam crebris verbèribus, ac spinàrum manìpulis laceràbat, adhìbito intèrdum altèrius quoque moniàlis bràchio, ad majòrem sui còrporis afflictatiònem; quod ut magis magìsque attèreret, lèctulo ex assèribus, solòque vili stràgulo instrùcto utebàtur, ac pro pulvìllo saxum adhibèbat, quod in stramen ex obedièntia commutàvit, in quo altèrutro pede ad crucem, in conspèctu pòsitam, catèna alligàto, brevìssimum somnum capièbat. Ad hæc absìnthium, herbàsque amarìssimas màndere, moniàlium ùlcera, ac pannìcula sànie madèntia exosculàri non rènuit: scalas monastèrii onùsta ingènti cruce, gènibus ascèndere aliquàndo consuèvit, nunc quoque ùrticas, nunc ceras liquàtas, modo nivem et glàciem, modo àlveos rigèntium aquàrum ad maceratiònem adhìbuit. Christi Dòmini Passiònem, quam summòpere venerabàtur, apte a se excogitàta atrocissimàrum pœnàrum sèrie imitàri, in majòri hebdòmada, singulìsque sextis fèriis sòlita fuit. Patièntia in perferèndis injùriis, christiàna humìlitas, virginàlis verecùndia, ac summa sedùlitas in novìtiis, quibus præerat, ad perfectiònem provehèndis, in ea mirìfice eluxèrunt. Animàrum quoque zelo incènsa plures inimicìtias sùstulit; periclitàntes puèllas in tuto collocàvit, plùrimis ad meliòrem frugem tradùctis;

in proximòrum salùte procurànda, qua oratiònibus, qua voluntàriis còrporis cruciàtibus, omni dènique conàtu jùgiter incùbuit.

℟. Dilexìsti.

Lectio vi.

Ægrorum in nosocomìis ac pàuperum patrocìnium, quamquam inops, omni stùdio suscèpit, et ut iìsdem succùrreret, non solum pròpriis ipsa mànibus laboràbat, et quotidiànum sibi victum subtrahèbat, frùstulis panis contènta: sed moniàles ètiam ac matrònas civitàtis, viròsque dìvites ad id òperis allicièbat, atque undequàque pòterat, subsìdia corrogàbat, quinìmo, ut quam pro egènis et invàlidis sollicitùdinem ostènderat, perpètuo firmàret, duas Sodalitàtes, quæ eorùmdem curam gèrerent, instìtui curàvit. Erga sanctìssimum Eucharistìæ Sacramèntum fuit vehemènter affècta: cujus cultum ut in àliis quoque promovèret, ad illud frequènter per annum cum solèmni pompa, quam Deo gratam fuìsse nonnùlla prodìgia comprobàrunt, pùblice veneratiòni exponèndum omnem òperam adhìbuit. Deìparam Vìrginem tam impènse còluit, ùt digna hàbita fùerit, quæ ejus apparitiòne recrearètur. Prophetìæ, contemplatiònis, lacrymàrum dono, aliìsque carismàtibus flòruit. Anno dènique millèsimo sexcentèsimo quadragèsimo, ætàtis suæ quinquagèsimo quinto inchoàto, in cœlum evocàta est. Cujus corpus in ecclèsia sancti Bernardìni Vitèrbii còlitur, eàmque Benedìctus Dècimus tèrtius mèritis et miràculis claram in beatàrum, Pius vero Sèptimus in sanctàrum Vìrginum nùmerum retulèrunt.

℟. Afferèntur Regi.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sìmile erit regnum cœlòrum decem virgìnibus, de Communi [114].

Lectio ix. S. Dorotheæ ut in Breviario et ejus com. in Laudibus Ant. Veni. ℣. Spècie, ex I. Vesperis.

DIE XIII. FEBRUARII

In Festo

S. Catharinæ de Ricciis Vìrginis.

Duplex. Oratio.

Domine Jesu Christe, qui beàtam Catharìnam Vìrginem, tui amòre succènsam, passiònis contemplatiòne clarèscere voluìsti: ejus intercessiòne concède; ut passiònis mystèria devòte recolèntes, ejus fructum percìpere mereàmur. Qui vivis, et regnas.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente; in Quadrages. De virgìnibus, [107].

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Catharina nòbili famìlia de Rìcciis Florèntiæ nata, vel ab ineùnte ætàte piam ìndolem præmatùre ostèndit. In suburbàno monastèrio sancti Petri de Monticèllis, ubi morum disciplìna imbuerètur, collocàta, quotìdie ad Christi crucifìxi imàginem orans, non sine làcrymis, horis ètiam ànimi relaxatiòni addìctis, ejus passiònem meditabàtur. Ad monastèrium pòstea sancti Vincèntii Ordinis sancti Domìnici in civitàte Prati translàta, patèrnos lares ad tempus repètere, nisi certa spe rèditus hàbita, constànter recusàvit. Tandem anno dècimo tèrtio, sæculi delìciis contèmptis, ibìdem religiòsum institùtum profèssa est.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

Caritate in Deum fervens, oratiòni fere assìdue vacàbat, quidquid tèmporis necessàriis occupatiònibus et mòdicæ quièti supèrerat, in ea insùmens: utque corpus in servitùtem redìgeret, fèrrea catèna et flagèllis illud maceràbat. Cibi parcìssima, octo supra quadragìnta annos càrnibus abstìnuit, legumìnibus plerùmque et herbis vescens, intèrdum vero solo pane et aqua contènta. Proximòrum ætèrnam salùtem exòptans, ardentìssimas ad Deum pro peccatòrum conversiòne preces fundèbat: tanto ètiam commiseratiònis sensu erga purgàntem ànimam commòta est, ut acerbìssimos dolòres sibi divìnitus inflìctos in pœnàrum illi debitàrum expiatiònem pertulìsse visa sit. Exìmia prudèntia et regulàris observàntiæ zelo moniàles diu rexit, eas non minus exèmplo, quam adhortatiònibus ad omnem sanctimòniam infòrmans; quo in offìcio humilitàtem àdeo còluit, ut abjectìssima quæque òpera sponte obìret, ac infìrmis præcìpua caritàte et summo stùdio inservìret. ℟. Dilexìsti.

Lectio vi.

Supernorum carìsmatum còpia singulàris in ea enìtuit, ànnulo

desponsatiònis, sacrìsque stigmàtibus, quæ non semel spectànda se exhibuèrunt, accèptis. Plùrium annòrum spàtio, quinta et sexta fèria in altìssimam contemplatiònem rapta, sìngulos Redemptòris cruciàtus in passiòne toleràtos ex òrdine in còrpore mirabìliter sentìre consuèvit. Prati degens, sanctum Philìppum Nèrium Romæ commoràntem, vidère promèruit, ejùsque collòquio frui. Extasum, ràptuum, cœlèstium visiònum, ac prophètici lùminis dono illùstris, futùra prædìxit, ac simul occùlta revelàvit. Gràvibus dènique morbis decùmbens, Ecclèsiæ Sacramèntis munìta, anno a Christo nato millèsimo quingentèsimo nonagèsimo, ætàtis sexagèsimo nono, quarto Nonas Februàrii, in cœlum migràvit. Eam Benedìctus Dècimus quartus Pòntifex Màximus solèmni ritu sanctàrum Vìrginum fastìs adscrìpsit, anno salùtis millèsimo septingentèsimo quadragèsimo sexto.

℞. Afferèntur Regi.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sìmile erit... decem virgìnibus de Com. Vìrginum [114].

DIE XIX. FEBRUARII

In Festo S. Conradi Placentini Confessòris.

Semiduplex. Oratio.

Adesto, Dòmine, supplicatiònibus nostris, quas in beàti Conràdi Confessòris tui solemnitàte defèrimus: ut qui nostræ justìtiæ fidùciam non habèmus, ejus, qui tibi plàcuit, prècibus adjuvèmur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima Beàtus vir, de Comm. 2. loco [94].

In 2. Nocturno

Lectio IV.

Conradus Placèntiæ nòbili gènere natus, ac venatiòni cumprìmis dèditus, jussit aliquàndo vepres, ubi feræ latèbant, succèndi; sed ultra quam vòluit, vento perlàtus ignis pròxima fœdo vastàvit incèndio. Quo viso, Conràdus in urbem latènter est ingrèssus: sed mox ad prætòrem delàta re, emissòque satellìtio, homùnculus ìnfimæ plebis, tamquam incèndii auctor comprehènsus est, vìque tormentòrum falsa confessiòne exprèssa, damnàtus ad supplìcium rapiebàtur. Tum Conràdus conscièntia excitàtus, innocèntem homùnculum e carnìficis mànibus erìpuit, seque reum confèssus, divènditis bonis illàta damna compensàvit; humanìsque rebus una cum uxòre nùntium remìsit.

℞. Honèstum fecit.

Lectio V.

Cum ìtaque uxor sacrum velum sumptùra Placèntiæ mansìsset, ipse àbiit in regiònem longìnquam, et Franciscàni Ordinis, qui Tertiariòrum dìcitur, assùmpto hàbitu, Romam pervènit sacras Ædes visitàturus. Inde in Sicìliam ad Netìnos àbiit, ubi aliquàmdiu in sancti Martìni xenodòchio diversàtus, in solitùdinem secèssit, in qua se inèdia et prècibus afflìctans, per annos quadragìnta humi cubàbat, nunc solo pane, nunc herbis tantum contèntus, et dono prophetìæ, miraculìsque clarus. Crebras carnis ac dæmonis tentatiònes, gulæque blandìtias còrporis afflictatiòne, atque assìduo precàndi stùdio tam egrègie vicit, ut vel esculènta munùscula, quæ ab amìcis mitterèntur, non prius attìngeret, quam pùtrida jam, et vèrmibus scatèntia sensus ipse refùgeret. Quin ètiam, tùnica pòsita, tàmdiu nudos artus in veprèto volutàbat, quoad effluènte sànguine edèndi ardor extinguerètur.

℞. Amàvit eum.

Lectio VI.

Cum autem sexta quaque fèria in urbem ad imàginem Crucifìxi, quæ summa religiòne celebràtur apud Netìnos, adoràndam mira pietàte ventitàret, ìmprobi quidam irrisòres per eam occasiònem in religiosìssimum virum ludos fàcere voluèrunt: ìtaque per simulatiònem ad pràndium pìscium invitàto carnem suìllam appònunt, nec àliud ipsi mandùcant. Inde hòminis improbitàtem exagitàre, vel simplicitàtem cavillàri. Negat ille se quidquam gustàsse præter pisces; statìmque spinas et squàmas, amòta màppula, qua tegebàntur, ostèndit, et eòrum impudèntiam redàrguit. Item ab Antìstite Syracusàno fama sanctitàtis excìto visitàtus, et ab eòdem, ut secum cœnàret invitàtus, protìnus e cèllula placèntas quàtuor calìdas ex tèmpore divinìtus paràtas pròtulit; qui pòstea vicìssim ad Antìstitem Syracùsas profèctus, juxta Episcòpium plùrimis

avìculis circumvolitàntibus, et ipsius advèntum quodàmmodo gratulàntibus, mirabìliter excèptus est. His aliìsque multis spectàtæ sanctimòniæ indìciis, ejùsque prècibus cœlèsti auxìlio laboràntibus non solum indìgenis, verum ètiam alienìgenis, eo præsèrtim anno quo migràvit in cœlum millèsimo trecentèsimo quinquagèsimo primo, sæpìssime impetràto, commòti Leo Dècimus Pòntifex Màximus in Netìna urbe primum, deìnde Pàulus eo nòmine Tèrtius àlibi ètiam beàti Conràdi festìvam diem undècimo Kalèndas Màrtii quotànnis celebràri permisère. Ejus corpus in argèntea cònditum arca in Ecclèsia sancti Nicolài apud Netìnos vàriis adhuc miràculis enitèscit.

℟. Iste homo.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Ecce nos relìquimus, de Comm. Abb. 1. loco [97].

DIE XXIII. FEBRUARII

In Festo

S. Margaritæ de Cortona

Semiduplex.

Oratio.

Deus qui fàmulam tuam Margarìtam de perditiònis via ad salùtis tràmitem misericòrditer reduxìsti: eàdem nobis miseratiòne concède, ut quam prius erràntem sectàri non erubùimus, mox pœnitèntem ìmpigre sequi gloriémur. Per Dòminum.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente; in Quadrag. vero Mulierem fortem, de Comm. [122].

In 2. Nocturno

Lectio iv.

Margarita, a loco dormitiònis Cortonènsis appellàta, Laviàni in Tùscia ortum hàbuit. Primis adolescèntiæ suæ annis mundi voluptàtibus capta, in montis Politiàni civitàte vanam et lùbricam vitam duxit: sed cum amàsium ab hòstibus fœde transfòssum indìcio canis in fòvea sub strue lignòrum tumulàtum fortùito reperìsset, ìllico facta est manus Dòmini super eam, quæ magno culpàrum suàrum mœròre tacta, èxiit foras, et flevit amàre. Itaque Laviànum revèrsa, crine detònso, neglècto càpite, pullàque veste contècta, erròribus suis, mundìque illècebris nùntium misit; inque ædibus Deo sacris fune ad collum alligàto, humi procùmbens, ab òmnibus, quos àntea mòribus suis palam offènderat, vèniam

exoràvit. Mox Cortònam profècta, in cinere et cilìcio a se læsam Dei majestàtem placàre stùduit; donec post triennàle virtùtum experimèntum a fràtribus Minòribus spirituàlis vitæ dùcibus Tèrtii òrdinis hàbitum impetràvit. Uberes exìnde làcrymæ ei familiàres fuèrunt, atque ima suspìria tanta ànimi contritiòne ducta, ut diu elìnguis consìsteret. Lèctulus nuda humus, cèrvical lapis aut lignum porrèxit, atque ita noctes insòmnes in cœlèstium meditatiòne tràhere consuèvit, nullum àmplius pravum desidèrium perpèssa, dum bonus spìritus pròmptior infìrmam carnem ad subeùndos labòres erigèbat.

℟. Propter veritàtem.

Lectio v.

A dæmone insìdiis, funestìsque conàtibus lacessìta, mùlier fortis hostem ex verbis detèctum semel atque ìterum invìcta rèpulit. Ad eludèndum vanæ glòriæ lenocìnium, quo a malo spìritu petebàtur, prætèritos mores suos per vicos et platèas alta voce accusàre non dèstitit, omni supplìcio se ream inclàmans: nec nisi a confessàrio detèrrita, in speciòsam fàciem olim impùri amòris càusam sævìre abstìnuit, ægre ferens suam formam longa carnis maceratiòne non abolèri. Quibus aliìsque magnæ pœnitèntiæ argumèntis suòrum crìminum labe expiàta, atque ita de se triumphàtrix, ut sensus plane omnes a mundi illècebris custodìret, digna facta est, quæ sæpe Dòmini consuetùdine fruerètur. Ejùsdem quoque Christi, et Vìrginis Matris dolòrum, quod ipsa ardènter expetìerat, pàrticeps facta, cunctis sènsibus destitùta, et vere mòrtua intèrdum visa est. Ad eam proìnde, vèluti ad perfectiònis magìstram, ex dìssitis ètiam regiònibus plùrimi convenièbant: ipsa vero cœlèsti, quo erat perfùsa lùmine, còrdium secrèta, conscièntias hòminum, imo et peccàta in remòtis licet pàrtibus Deum offendèntium cum dolòre, et làcrymis detègens, summàque in Deum et pròximum caritàte fervens, ingèntem animàrum fructum operàta est. Ægris ad se veniéntibus salùtem, obsèssis a dæmone liberatiònem impetràvit. Pùerum defùnctum lugènte matre ad vitam redùxit. Imminèntes bellòrum tumùltus assìduis oratiònibus sedàvit

Dènique summæ pietàtis opèribus vivos et mòrtuos sibi demèruit.

℟. Dilexìsti justìtiam.

Lectio VI.

Tot sanctis opèribus occupàta, de rigòre quo assìdue corpus suum exercèbat, nihil remìsit, neque a stùdio cœlèstia meditàndi se avèlli passa est, in utròque vitæ gènere plane admirànda, utràmque soròrem Magdalènam et Martham rèferens. Tandem pro se Dòminum orans, ut ex hac valle lacrymàrum sursum in cœlèstem pàtriam evocarètur, exaudìta est oràtio ejus, die atque hora dormitiònis ei patefàctis. Mèritis ìtaque, et labòribus plena, ac cœlèstibus donis cumulàta, cœpit còrporis vìribus destìtui, perque dies decem et septem nullo cibo, sed divìnis tantum collòquiis refècta est: tum sanctìssimis Ecclèsiæ Sacramèntis rite suscèptis, vultu hìlari, atque òculis in cœlum convèrsis, octàvo Kalèndas Màrtias, anno ætàtis quinquagèsimo, suæ conversiònis vigèsimo tèrtio, humànæ vero salùtis millèsimo ducentèsimo nonagèsimo sèptimo, felix migràvit ad Sponsum. Corpus in hanc usque diem vègetum, incorrùptum, illæsum, et suàviter olens, summa religiòne còlitur in Ecclèsia Fratrum Minòrum, quæ jam ab eàdem Margarìta appellàtur. Miràculis contìnuo flòruit: quibus permòti Romàni Pontìfices, ad augèndum ejus cultum plùrima liberàliter indulsèrunt. Benedìctus vero Dècimus tèrtius in festo Pentecòstes die sextadècima Maji anni millèsimi septingentèsimi vigèsimi octàvi, solèmnem ejus canonizatiònem religiosìssime celebràvit.

℟. Fallax gràtia.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sìmile est regnum cœlòrum thesàuro, de Com. non Virg. [140].

In Quadrag. Lect. IX. de Homilia Feriæ.

Ad Bened. Ant. Ut cognòvit, resìpuit Seràphici Òrdinis Magdalèna: dimìssa sunt ei peccàta multa, quia dilèxit multum.

Ad Magnificat. Ant. Ego dilècto meo, et ad me convèrsio ejus: invèni, quem dìligit ànima mea: tènui eum, nec dimìttam.

OFFICIA VOTIVA

PER ANNUM

ritu Semiduplici pro singulis Hebdomadæ Feriis.

PRO FERIA II.

De Sanctis Angelis

Semiduplex.

In I. Vesp. Ant. Angeli Dòmini, cum reliquis de Laudibus, Psalmi ut in I. Vesp. de Com. Apostolorum [2].

Capit. Exod. 23. d.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcèdat te, et custòdiat in via, et introdùcat in locum quem paràvi. Obsèrva eum, et àudi vocem ejus.

Hymnus

Te splendor et virtus Patris,
Te, vita, Jesu, còrdium,
Ab ore qui pendent tuo,
Laudàmus inter Angelos.

Tibi mille densa millium
Ducum coròna mìlitat:
Sed èxplicat Victor Crucem
Mìchael salùtis sìgnifer.

Dracònis hic dirum caput
In ima pellit tàrtara,
Ducèmque cum rebèllibus
Cœlèsti ab arce fùlminat.

Contra ducem supèrbiæ
Sequàmur hunc nos Prìncipem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis coròna glòriæ.

Patri simùlque Fìlio
Tibìque, sancte Spìritus,
Sicut fuit, sit jùgiter
Sæclum per omne glòria.
Amen.

℣. In conspèctu Angelòrum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo.

Ad Magnif. Ant. Omnes sunt * administratòrii spìritus, in ministèrium missi propter eos, qui hæreditàtem càpiunt salùtis.

Oratio.

Deus, qui miro òrdine Angelòrum ministèria, hominùmque dispènsas, concède propìtius, ut

a quibus tibi ministràntibus in cœlo semper assìstitur, ab his in terra vita nostra muniàtur. Per Dòminum.

AD MATUTINUM

Invit. Regem Angelòrum Dòminum: * Venìte, adorèmus.

Ps. Venìte, 2.

Hymn. Te splendor, ut supra.

In 1. Nocturno

Ant. 1. Multa magnàlia * de Michaèle Archàngelo, qui fortis in prælìo fecit victòriam.

Ps. Dòmine, Dòminus noster, 6.

2. Gàbriel Archàngelus * locùtus est Marìæ, dicens: Ecce concìpies in ùtero et pàries Fìlium, et vocàbis nomen ejus Jesum.

Ps. In Dòmino confìdo, 8.

3. Benedìcite Deum cœli, * dixit Angelus Ràphael, et coram òmnibus vivèntibus confitèmini ei, quia fecit vobìscum misericòrdiam suam.

Ps. Dòmine, quis habitàbit, 10.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi.

℟. Habens thurìbulum àureum in manu sua.

Lect. de Scriptura occurrente.

℟. I. Venit Mìchael Archàngelus cum multitùdine Angelòrum, cui tràdidit Deus ànimas sanctòrum, * Ut perdùcat eas in paradìsum exultatiònis. ℣. Emìtte, Dòmine, Spìritum sanctum tuum de cœlis, spìritum sapièntiæ et intellèctus. Ut perdùcat.

℟. II. Respòndit Angelus Dòmini, et dixit: Dòmine exercìtuum, * Usquequo tu non miserèberis Jerùsalem et ùrbium Juda, quibus iràtus es? ℣. Iste enim septuagèsimus annus est. Usquequo.

℟. III. In conspèctu Gèntium nolìte timère: vos enim in còrdibus vestris adoràte et timète Dòminum: * Angelus enim ejus vobìscum est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thurìbulum àureum in manu sua. Angelus. Glòria Patri. Angelus.

In Quadragesima vero dicuntur sequentes Lectiones:

De libro Exodi

Lectio I. Cap. 23. d.

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcèdat te, et custòdiat in via, et introdùcat in locum quem paràvi. Obsèrva eum, et audi vocem ejus, nec contemnèndum putes: quia non dimìttet cum peccàveris, et est nomen meum in illo. Quod si audìeris vocem ejus, et fèceris òmnia quæ loquor, inimìcus ero inimìcis tuis, et afflìgam affligèntes te. Præcedètque te Angelus meus.

℟. Venit Mìchael.

Ex Zacharìa Prophèta.

Lectio II. Cap. 1. b.

Factum est verbum Dòmini ad Zacharìam fìlium Barachìæ, fìlii Addo, prophètam, dicens: Vidi per noctem, et ecce vir ascèndens super èquum rufum, et ipse stabat inter myrtèta, quæ erant in profùndo: et post eum equi rufi, vàrii, et albi. Et dixi: Quid sunt isti, Dòmine mi? Et dixit ad me Angelus, qui loquebàtur in me: Ego ostèndam tibi quid sint hæc. Et respòndit vir, qui stabat inter myrtèta, et dixit: Isti sunt, quos misit Dòminus ut perámbulent terram. Et respondèrunt Angelo Dòmini, qui stabat inter myrtèta, et dixèrunt: Perambulàvimus terram, et ecce omnis terra habitàtur et quièscit.

℟. Respòndit Angelus.

Lectio III. Cap. 2.

Et levàvi òculos meos et vidi: et ecce vir, et in manu ejus funìculus mensòrum. Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Ut mètiar Jerùsalem, et vìdeam quanta sit latitùdo ejus, et quanta longitùdo ejus. Et ecce Angelus, qui loquebàtur in me egrediebàtur, et Angelus àlius egrediebàtur in occùrsum ejus. Et dixit ad eum: curre, lòquere ad pùerum istum, dicens: Absque muro habitàbitur Jerùsalem præ multitùdine hòminum et jumentòrum in mèdio ejus. Et ego ero ei, ait Dòminus, murus ignis in circùitu: et in glòria ero in mèdio ejus.

℟. In conspèctu.

In 2. Nocturno

Ant. 1. Ascèndit fumus * aròmatum in conspèctu Dòmini de manu Angeli.

Ps. Cœli enàrrant, 16.

2. Immìttet Angelus * Dòmini in circùitu timèntium eum, et erìpiet eos.

Ps. Dòmini est terra, 33.

3. Laudèmus Dòminum, * quem laudant Angeli, quem Chèrubim et Sèraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclàmant.

Ps. Benedìcam Dòminum, 54.

℣. Ascèndit fumus aròmatum in conspèctu Dòmini.

℟. De manu Angeli.

De Sermòne s. Gregòrii Papæ.

Ex Homil. 34. in Evang.

Lectio iv.

Quia Angelòrum nòmina interpretàndo perstrìnximus, sùperest, ut ipsa officiòrum vocàbula brèviter exequàmur. Virtùtes ètenim vocàntur illi nimìrum spìritus, per quos signa et miràcula frequèntius fiunt. Potestàtes ètiam vocàntur hi, qui hoc potèntius cèteris in suo òrdine percepèrunt, ut eòrum ditiòni virtùtes advèrsæ subjèctæ sint, quorum potestàte refrenàntur, nec corda hòminum tantum tentàre prævàleant, quantum volunt.

℟. Omnes Angeli stabant in circùitu throni, et seniòrum et quàtuor animàlium: * Et cecidèrunt in conspèctu throni in fàcies suas, et adoravèrunt Deum.

℣. Adoràte Dòminum omnes Angeli ejus. Et cecidèrunt.

Lectio v.

Principatus ètiam vocàntur, qui ipsis quòque bonis Angelòrum spirìtibus præsunt, qui subjèctis àliis dum quæque sunt agènda dispònunt, eis ad explènda divìna ministèria principàntur. Dominatiònes autem vocàntur, qui ètiam potestàtes principàtuum dissimilitùdine alta transcèndunt. Nam principàri est inter rèliquos priòrem exìstere: dominàri vero est ètiam subjèctos quosque possidère. Throni quoque illa àgmina sunt vocàta, quibus ad exercènda judìcia semper Deus omnìpotens præsidet. Unde et per Psalmìstam dìcitur: Sedes super thronum, qui jùdicas æquitàtem.

℟. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thurìbulum àureum in manu sua, et data sunt ei incènsa multa: * Et ascèndit fumus aròmatum de manu Angeli in conspèctu Dòmini. ℣. In conspèctu Angelòrum psallam tibi: adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo, Dòmine. Et ascèndit.

Lectio vi.

Cherubim quoque plenitùdo scièntiæ dìcitur; et sublimiòra illa àgmina idcìrco Chèrubim vocàta sunt, quia tanto perfectiòri scièntia plena sunt, quanto claritàtem Dei vicìnius contemplàntur. Sèraphim vocàntur ètiam illa spirìtuum sanctòrum àgmina, quæ ex singulàri propinquitàte Conditòris sui, incomparàbili ardent amòre. Sèraphim namque ardèntes vel incendèntes vocàntur; quorum profècto flamma amor est: quia quo subtìlius claritàtem divinitàtis ejus adspìciunt, eo valìdius in ejus amòre flammèscunt.

℟. In conspèctu Angelòrum psallam tibi, et adoràbo ad templum sanctum tuum: * Et confitèbor nòmini tuo, Dòmine.

℣. Super misericòrdia tua et veritàte tua: quòniam magnificàsti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glòria Patri. Et.

In 3. Nocturno.

Ant. 1. Misit Dòminus * Angelum suum, qui percùssit omnem virum robùstum, et bellatòrem, et prìncipem exèrcitus regis Assyriòrum.

Ps. Cantàte Dòmino, 115.

2. Adoràte Dòminum * omnes Angeli ejus: audìvit, et lætàta est Sion.

Ps. Dòminus regnàvit, 115.

3. Benedìcite Dòmino, * omnes Angeli ejus: potèntes virtùte, facièntes verbum illìus ad audièndam vocem sermònum ejus.

Ps. Bènedic ànima mea Dòmino, 123.

℣. In conspèctu Angelòrum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio vii. Cap. 1.

In illo tèmpore: Vidit Jesus Nathànael venièntem ad se, et dicit de eo: Ecce vere Israelìta in quo dolus non est. Et rèliqua.

Homilìa S. Bernàrdi Abbàtis.

In Ps. Qui hàbitat. Serm. 11.

Quae vero sunt sanctòrum Angelòrum viæ? Profècto illæ, quas Unigènitus enarràvit, dicens: Vidèbitis Angelos ascendèntes et descendèntes super Fìlium hòminis. Ascènsio ìgitur et descènsio viæ illòrum; ascènsio propter se, descènsio, vel pòtius condescènsio propter nos. Sic beàti illi spìritus ascèndunt per contemplatiònem Dei, descèndunt per compassiònem tui, ut custòdiant te in òmnibus viis tuis. Ascèndunt ad vultum ejus, descèndunt ad nutum ejus: quòniam Angelis suis mandàvit de te. Nec tamen vel descendèndo visiòne glòriæ fraudàntur,

quia semper vident fàciem patris.

℟. Angelus Dòmini descèndit cum Azarìa et sòciis ejus in fornàcem, et excùssit flammam ignis de fornàce: * Et non tètigit eos omnìno ignis, neque contristàvit. ℣. Benedìctus Deus eòrum, qui misit Angelum suum, et èruit servos suos, qui credidèrunt in eum. Et non.

Lectio VIII.

Cum ascèndunt ad contemplatiònem, inquìrunt veritàtem, de qua et desideràndo satiàntur, et satiàndo desìderant. Cum vero descèndunt, fàciunt nobìscum misericòrdiam, ut custòdiant nos in òmnibus viis nostris. Administratòrii enim spìritus sunt, missi in ministèrium propter nos. Plane minìstri nostri, non dòmini nostri. Et in hoc Unigèniti formam imitàntur, qui non venit ministràri, sed ministràre, qui stetit inter discìpulos tamquam qui minìstrat. Fructus angelicàrum viàrum, quod ad ipsos spectat, sua ipsòrum beatitùdo et obedièntia est caritàtis: quod autem ad nos pèrtinet, inde quidem obtèntus divìnæ gràtiæ, hinc vero custòdia viæ nostræ: sìquidem Angelis suis mandàvit de te, ut custòdiant te in òmnibus indigèntiis tuis.

℟. Tu, Dòmine, qui misìsti Angelum tuum sub Ezechìa, rege Juda, et interfecìsti de castris Sennàcherib centum octogìnta quinque mìllia: * Et nunc Dominàtor cœlòrum mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timòre et tremòre magnitùdinis bràchii tui. ℣. Ut mètuant qui cum blasphèmia vèniunt advèrsus sanctum pòpulum tuum. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Interim ergo mandàvit Angelis suis Deus, non quidem ut amòveant te a viis tuis, sed in eis ipsis te custòdiant, et quasi per vias suas, vias tuas dìrigant in vias ipsìus. Quonam modo, inquis? Nempe ut quod Angelus ex sola caritàte pùrius agit, tu pròpria saltem necessitàte compùlsus et admònitus, descèndas et condescèndas: exhibère scìlicet pròximo misericòrdiam: et rursum cum eòdem Angelo levans desidèria tua, tota ànimi cupiditàte ascèndere stùdeas ad summam et perpètuam Veritàtem. Hinc enim monèmur levàre corda nostra cum mànibus; hinc audìmus quotìdie: Sursum corda. Hinc quoque negligèntes argùimur, et dìcitur nobis: Fìlii hòminum, ùsquequo gravi corde? ut quid dilìgitis vanitàtem et quærìtis mendàcium? Exoneràtum enim cor et leve levàtur magis, ut quærat et dìligat veritàtem. Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Antiphonæ.

1. Angeli Dòmini, * Dòminum benedìcite in ætèrnum.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Angelis suis * Deus mandàvit de te, ut custòdiant te in òmnibus viis tuis.

3. Angeli eòrum * semper vident fàciem Patris mei, qui est in cœlis.

4. Laudàte Deum, * omnes Angeli ejus, laudàte eum, omnes virtùtes ejus.

5. Angeli, Archàngeli, * Throni et Dominatiònes, Principàtus et Potestàtes, Virtùtes cœlòrum, laudàte Dòminum de cœlis, allelùja.

Capit. Ecce ego, ut in I. Vesp.

HYMNUS

Christe, sanctòrum decus Angelòrum,
Gentis humànæ Sator et Redèmptor,
Cœlitum nobis trìbuas beàtas
Scàndere sedes.

Angelus pacis Mìchael in ædes
Cœlitus nostras vèniat, serènæ
Auctor ut pacis lacrymòsa in orcum
Bella relèget.

Angelus fortis Gàbriel, ut hostes
Pellat antìquos, et amìca cœlo,
Quæ triumphàtor stàtuit per orbem,
Templa revìsat.

Angelus nostræ mèdicus salùtis
Adsit e cœlo Ràphael, ut omnes
Sanet ægròtos, dubiòsque vitæ
Dìrigat actus.

Virgo, Dux pacis, Genitrìxque lucis,
Et sacer nobis chorus Angelòrum,
Semper assìstat, simul et micàntis
Règia cœli.

Præstet hoc nobis Dèitas beàta
Patris, ac Nati, paritèrque sancti
Spìritus, cujus rèsonat per omnem
Glòria mundum.
Amen.

℣. In conspèctu Ange-

lòrum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo.

Ad Bened. Ant. Angelus, qui loquebàtur * in me et suscitàvit me, quasi virum qui suscitàtur a somno suo.

Oratio. Deus qui, ut supra.

AD TERTIAM

Capitulum Ecce ego, ut supra.

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thurìbulum àureum in manu sua. Juxta. Glòria Patri. Stetit.

℣. Ascèndit fumus aròmatum in conspèctu Dòmini. ℟. De manu Angeli.

AD SEXTAM

Capit. Apoc. 5. c.

Audivi vocem Angelòrum multòrum in circùitu throni, et animàlium, et seniòrum: et erat nùmerus eòrum mìllia mìllium, voce magna dicèntium: Salus Deo nostro.

℟. br. Ascèndit fumus aròmatum * In conspèctu Dòmini. Ascèndit. ℣. De manu Angeli. In. Glòria. Patri. Ascèndit. ℣. In conspèctu Angelòrum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo.

AD NONAM

Capit. Apoc. 12, b.

Factum est prælium magnum in cœlo: Michael, et Angeli ejus præliabàntur cum dracòne, et draco pugnàbat, et àngeli ejus: et non prævaluèrunt, neque locus invèntus est eòrum àmplius in cœlo.

℟. br. In conspèctu Angelòrum * Psallam tibi, Deus meus. In. ℣. Adoràbo ad templum sanctum tuum, et confitèbor nòmini tuo. Psallam. Glòria Patri. In. ℣. Adoràte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

IN II. VESPERIS

Ant. Angeli Dòmini, cum reliquis de Laud., Psalmi ut in I. Vesp., et loco ultimi, Ps. Confitèbor... quòniam, 155.

Capit., Hymn. et ℣. ut in primis Vesp.

Ad Magnificat., Ant. Sancti Angeli, * qui Deo in cœlis semper adsìstitis, defèndite nos in prælio ut non pereàmus in tremèndo judìcio.

PRO FERIA III.

De Sanctis Apostolis

Semiduplex.

Omnia de Com. Apostolor., juxta diversitatem temp., præter sequentia:

Oratio.

Deus, qui nos per beàtos Apòstolos tuos ad agnitiònem tui nòminis venìre tribuìsti: da nobis eòrum glòriam sempitèrnam et proficièndo celebràre, et celebràndo profìcere. Per Dòminum nostrum.

Lect. I. Noct. de Scriptura occurr.

In Quadrag. vero Sic nos exìstimet, de Com. Apostol. [6].

In 2. Nocturno

De Sermòne s. Augustìni Epìscopi.

Sermo 43. de Sanctis.

Lectio iv.

Isti sunt lux mundi: quia per ipsòs lumen fìdei et veræ scièntiæ primum Dòminus huic mundo tràdidit, et ab erròrum et peccatòrum tènebris gentes et pòpulos èruit. Isti sunt sal terræ: quia per eos terrìgenæ condimèntum sapòris vitæ ætèrnæ percepèrunt, ut restrìngerent carnis lascìviam, et a putrèdine peccatòrum et vitiòrum vèrmibus servarèntur illæsi. Isti sunt làpides pretiòsi, quos in fundamènto cœlèstis ædifìcii pòsitos Joànnes in Apocalypsi sua descrìbit: quia prædicàtio eòrum Ecclèsiæ fundamènta locàvit. Unde et Pàulus ait: Vos estis cives Sanctòrum et domèstici Dei, superædificàti super fundamèntum Apostolòrum et Prophetàrum.

℟. Vidi conjùnctos.

Lectio v.

Hoc ergo consideràntes, fratres carìssimi, quæ tanti duces pòpuli nos docuèrunt, studeàmus factis implère, quæ illi jussèrunt. Discàmus eòrum exèmplo mundi divìtias contèmnere, præsèntis sæculi voluptàtem non amàre, regnum cœlèste desideràre, Christo nihil præpònere, sed ejus mandàtis in òmnibus obedìre, paupertàtem præsèntium rerum dilìgere, virtùtum divìtias habère, sapièntiæ thesàurum appètere, spiritàles delìcias quærere, nulli invidère, sed omnes hòmines dilìgere, amìcos in Deo et inimìcos propter Deum; quia hæc est vera et sola dilèctio.

℟. Beàti estis.

Lectio vi.

Isti ergo Prìncipes nostri in amòre Dei perfectìssimi, et in proximò-

rum dilectiòne implèti, hinc potuèrunt mundi ìmpetum vìncere, et cruèntum sæculum domàre, quia nihil amavèrunt in omni re, nisi Dei voluntàtem. Ita et nos, fratres, diligàmus in òmnibus rebus Dei fàcere voluntàtem, et Creatòrem nostrum amèmus in semetipso, creatùram vero in Conditòre suo, et sic habèbimus ordinatìssimam caritàtem: quia Deus càritas est, et qui dìligit hanc dilectiònem, dìligit Deum. Et si ita dilexèrimus, dìligit nos ipse Deus, dìligunt nos et sancti Apòstoli jùdices nostri, et exòrant pro nobis, ut in universàli judìcio Christi cum ipsis in perpètuum coronèmur.

℟. Isti sunt triumphatòres.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore; Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relìquimus òmnia, et secùti sumus te: quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

Homilìa sancti Hilàrii Epìscopi.

Comm. in Matth. c. 20.

Apostoli dictis Dòmini hæc reddunt, reliquìsse se òmnia, et cum ipso esse. Quibus Dòminus, cum sèderit in majestàtis suæ sede, sessùros super sedes duòdecim, ac tòtidem tribus Israel judicatùros spopòndit; omnibùsque qui univèrsa relìquerint proter nomen ejus, fructum cèntupli præmii reservàtum: multos autem ex novìssimis primos, et ex primis futùros novìssimos. Multa sunt quæ non sinunt nos sìmplici intellèctu dicta evangèlica suscìpere.

℟. Isti sunt, qui.

Lectio VIII.

Interpositis nonnùllis rebus, quæ ex natùra humàni sensus sibi cònträriæ sunt, ratiònem quærere cœlèstis intelligèntiæ admonèmur. Apòstoli dicunt, et sequi se Christum, et se òmnia reliquìsse. Quòmodo ìgitur fiunt tristes, et quòmodo mètuunt dicèntes, salvum esse nèminem posse? Namque et ab àliis fieri pòterat, si quid fecìssent ipsi. Deìnde cum fecìssent ipsi, quare metus, vel unde suscèptus est? Additur ètiam in responsiòne Dòmini, hæc apud hòmines impossibìlia, possibìlia apud Deum. Numquid apud hòminem impossibìlia erant, quæ et Apòstoli fecìsse se gloriàntur, et fecìsse eos Dòminus agnòscit?

℟. Isti sunt viri.

Lectio IX.

Omnis ìtaque hic sermo est spiritàlis. Quid autem Dei virtùti tam possìbile est, quam ut per fidem salvet? ut per aquam regèneret? ut per crucem vincat? ut per Evangèlia adòptet? ut per resurrectiònem ex morte vivìficet? Quibus audìtis Apòstoli cito credunt, sesèque òmnia reliquìsse profitèntur. Sed hanc eòrum obedièntiam cito Dòminus remuneràtur, omnem difficultàtem superiòris quæstiònis absòlvens, cum dicit: Vos, qui secùti estis me, in regeneratiòne judicàbitis duòdecim tribus Israel. Hæc enim illa regeneràtio est, quam Apòstoli sunt secùti, quam lex indulgère non pòtuit, quæ eos super duòdecim thronos in judicàndis duòdecim trìbubus Israel in duòdecim Patriarchàrum glòria copulàvit.

Te Deum laudàmus, 19.

PRO FERIA IV.

De S. Joseph Sponso B. M. V., Conf.

Semiduplex.

IN I. VESPERIS

Antiphonæ de Laudibus, Psalmi ut in Com. Confess. non Pont.

Capit. Gen. 49. d.

Benedictiones patris tui confortàtæ sunt benedictiònibus patrum ejus, donec venìret desidèrium còllium æternòrum: fiant in càpite Joseph, et in vèrtice Nazaræi inter fratres suos.

HYMNUS

Te Joseph cèlebrent àgmina cœlitum,
Te cuncti rèsonent christìadum chori,
Qui clarus mèritis, junctus es ìnclytæ
Casto fœdere Vìrgini.

Almo cum tùmidam gèrmine cònjugem
Admìrans, dùbio tàngeris ànxius,
Afflàtu sùperi Flàminis Angelus
Concèptum pùerum docet.

Tu natum Dòminum stringis, ad èxteras
Ægypti pròfugum tu sèqueris plagas;
Amìssum Sòlymis quæris, et ìnvenis
Miscens gàudia flètibus.

Post mortem rèliquos mors pia cònsecrat,
Palmàmque emèritos glòria sùscipit;

Tu vivens, Sùperis par,
frùeris Deo,
Mira sorte beàtior.
Nobis, summa Trias,
parce precàntibus,
Da Joseph mèritis sìdera
scàndere:
Ut tandem lìceat nos tibi
pèrpetim
Gratum pròmere
cànticum. Amen.

℣. Constìtuit eum dòminum domus suæ.

℟. Et prìncipem omnis possessiònis suæ.

Ad Magnificat, Ant. Cum esset desponsàta * Mater Jesu Marìa Joseph, àntequam convenìrent, invènta est in ùtero habens de Spìritu sancto.

Oratio.

Deus, qui ineffàbili providèntia beàtum Joseph sanctìssimæ Genitrìcis tuæ Sponsum elìgere dignàtus es: præsta quæsumus, ut quem protectòrem veneràmur in terris, intercessòrem habère mereàmur in cœlis. Qui vivis et regnas.

AD MATUTINUM

Invit. Laudèmus Deum nostrum * In veneratiòne beàti Joseph, protectòris nostri.

Ps. Venìte exultèmus, 2.

Hymn. Te Joseph, ut supra.

In 1. Nocturno

Ant. 1. Ascèndit Joseph * a Galilæa de civitàte Nàzareth in Judæam, in civitàtem David, quæ vocàtur Bèthlehem, ut profiterètur cum Marìa.

2. Venèrunt pastòres * festinàntes: et invenèrunt Marìam et Joseph, et infàntem pòsitum in præsèpio.

3. Ecce Angelus Dòmini * appàruit in somnis Joseph, dicens: Surge, et àccipe pùerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum.

℣. Confitèbor nòmini tuo.

℟. Quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Clamàvit pòpulus ad regem, alimènta petens: * Quibus ille respòndit. Ite ad Joseph. ℣. Salus nostra in manu tua est: rèspice nos tantum et læti servièmus regi. Quibus.

℟. II. Fecit me Deus quasi patrem regis, et dòminum univèrsæ domus ejus: * Exaltàvit me, ut salvos fàceret multos pòpulos. ℣. Venìte ad me, et ego dabo vobis òmnia bona Ægypti, ut comedàtis medùllam terræ. Exaltàvit.

℟. III. Jam lætus mòriar quia vidi fàciem tuam, et supèrstitem te relìnquo. Non sum fraudàtus aspèctu tuo: * Insuper ostèndit mihi Dòminus semen tuum. ℣. Qui pascit me ab adolescèntia mea, benedìcat pùeris istis, et invocètur super eos nomen meum. Insuper. Glòria Patri. Insuper.

In Quadrag. vero, et Feriis Quatuor temp. dicunt. sequentes Lectiones.

De Libro Gènesis.

Lectio I. Cap. 39.

Igitur Joseph ductus est in Ægyptum, emìtque eum Pùtiphar, eunùchus Pharaònis, princeps exèrcitus, vir Ægyptius, de manu Ismaelitàrum, a quibus perdùctus erat. Fuìtque Dòminus cum eo, et erat vir in cunctis pròspere agens: habitavìtque in domo dòmini sui, qui òptime nòverat Dòminum esse cum eo, et òmnia quæ gèreret, ab eo dìrigi in manu illìus. Invenìtque Joseph gràtiam coram dòmino suo, et ministràbat ei: a quo præpòsitus òmnibus, gubernàbat crèditam sibi domum, et univèrsa quæ ei tràdita fùerant: benedixìtque Dòminus dòmui Ægyptii propter Joseph, et multiplicàvit tam in ædibus quam in agris cunctam ejus substàntiam: nec quidquam àliud nòverat, nisi panem quo vescebàtur. Erat autem Joseph pulcra fàcie, et decòrus aspèctu.

℟. Clamàvit pòpulus, ut supra.

Lectio II. Cap. 41.

Placuit Pharaòni consìlium, et cunctis minìstris ejus, locutùsque est ad eos: Num invenìre potèrimus talem virum, qui spìritu Dei plenus sit? Dixit ergo ad Joseph: Quia ostèndit tibi Deus òmnia quæ locùtus es, numquid sapientiòrem et consìmilem tui invenìre pòtero? Tu eris super domum meam, et ad tui oris impèrium cunctus pòpulus obèdiet: uno tantum regni sòlio te præcèdam. Dixìtque rursus Phàrao ad Joseph: Ecce constìtui te super univèrsam terram Ægypti. Tulìtque ànnulum de manu sua, et dedit eum in manu ejus: vestivìtque eum stola byssina, et collo torquem àuream circumpòsuit. Fecìtque eum ascèndere super currum suum secùndum, clamànte præcòne, ut omnes coram eo genu flècterent, et præpòsitum esse scirent univèrsæ terræ Egypti.

℟. Fecit me Deus.

Lectio III.

Dixit quoque rex ad Joseph: Ego sum Phà-

rao: absque tuo impèrio non movèbit quisquam manum aut pedem in omni terra Ægypti. Vertìtque nomen ejus, et vocàvit eum lìngua ægyptìaca Salvatòrem mundi. Dedìtque illi uxòrem Aseneth, fìliam Putiphàre, sacerdòtis Heliopòleos. Egrèssus est ìtaque Joseph ad terram Ægypti [trigìnta autem annòrum erat, quando stetit in conspèctu regis Pharaònis], et circuìvit omnes regiònes Ægypti. Venìtque fertìlitas septem annòrum: et in manìpulos redàctæ sègetes congregàtæ sunt in hòrrea Ægypti. Omnis ètiam frugum abundàntia in sìngulis ùrbibus còndita est. Tàntaque fuit abundàntia trìtici, ut arènæ maris coæquarètur, et còpia mensùram excèderet.

℟. Jam lætus mòriar.

In 2. Nocturno

Ant. 1. Consùrgens Joseph * accèpit pùerum et matrem ejus nocte, et secèssit in Ægyptum: et erat ibi usque ab òbitum Heròdis.

2. Defùncto Heròde, * Angelus Dòmini appàruit in somnis Joseph in Ægypto, dicens; Surge, et àccipe pùerum et matrem ejus, et vade in terram Israel: defùncti sunt enim qui quærèbant ànimam pùeri.

3. Accepit Joseph * pùerum et matrem ejus, et venit in terram Israel.

℣. Rèspice de cœlo, et vide et vìsita vìneam istam.

℟. Et pèrfice eam.

Sermo sancti Bernàrdi Abbàtis.

Homilia 2. super Missus.

Lectio IV.

Desponsata est Marìa Joseph, vel pòtius [sicut ponit Evangelìsta] viro, cui nomen erat Joseph: virum nòminat, non quia marìtus sed quod homo virtùtis erat: vel pòtius quia juxta àlium Evangelìstam, non vir simplìciter, sed vir ejus dictus est, mèrito appellàtur quod necessàrio putàtur. Dèbuit ergo vir ejus appellàri quia necèsse fuit et putàri: sicut et pater Salvatòris non quidem esse, sed dici mèruit, ut putarètur esse, dicènte hoc ipso Evangelìsta: Et ipse Jesus erat incìpiens quasi annòrum trigìnta ut putabàtur fìlius Joseph.

℟. Dedìsti mihi protectiònem salùtis tuæ, et dèxtera tua suscèpit me: * Protèctor meus, et cornu salùtis meæ, et suscèptor meus. ℣. Ego protèctor tuus sum, et merces tua magna nimis. Protèctor.

Lectio V.

Non est dùbium, quin bonus et fidèlis homo fùerit iste Joseph, cui Mater desponsàta est Salvatòris. Fidèlis, ìnquam, servus et prudens, quem constìtuit Dòminus suæ Matris solàtium, suæ carnis nutrìtium, solum dènique in terris magni consìlii coadjutòrem fidìssimum. Huc accèdit, quod dìcitur fuìsse de domo David. Vere enim de domo David. Vere de regia stirpe descèndit vir iste Joseph, nòbilis gènere, mente nobìlior. Plane fìlius David, non degènerans a patre suo David: prorsus, inquam, fìlius David, non tantum carne, sed fide, sed sanctitàte, sed devotiòne, quem tamquam altèrum David Dòminus invènit secùndum cor suum, cui tuto commìtteret sacratìssimum atque secretìssimum sui cordis arcànum: cui tamquam àlteri David, incèrta et occùlta sapièntiæ suæ manifestàvit, et dedit illi non ignàrum esse mystèrii, quod nemo prìncipum hujus sæculi agnòvit.

℟. Stàtuet fìlios suos sub tègmine illìus, et sub ramis ejus moràbitur: protegètur sub tègmine illìus a fervòre: * Et in glòria ejus requièscet. ℣. Speràte in eo, omnis congregàtio pòpuli: effùndite coram illo corda vestra. Et in glòria.

Lectio VI.

Cui dènique datum est quod multi reges et prophètæ cum vellent vidère non vidèrunt, audìre et non audièrunt, non solum vidère et audìre, sed ètiam portàre, dedùcere, amplècti, deosculàri, et nutrìre, et custodìre. Non tantum autem Joseph, sed et Marìa descendìsse credènda est de domo David: alìoquin non esset desponsàta viro de domo David, si non esset et ipsa de domo David. Ambo ìgitur erant de domo David: sed in àltera complèta est vèritas, quam juràvit Dòminus David, àltero tamen cònscio et teste adimplètæ promissiònis.

℟. Si consìstant advèrsum me castra, non timèbit cor meum: * Si exùrgat advèrsum me prælium, in hoc ego speràbo. ℣. In te cantàtio mea semper, quòniam tu adjùtor fortis. Si. Glòria Patri. Si.

In 3. Nocturno

Ant. 1. Audiens Joseph * quod Archelàus regnàret in Judæa pro Heròde, patre suo, tìmuit illo ire.

2. Admònitus in somnis, * Joseph secèssit in partes Galilææ, et vèniens habitàvit in civitàte quæ vocàtur Nàzareth; ut adimplerètur quod dictum est per Prophètas: Quòniam Nazaræus vocàbitur.

3. Erat pater Jesu * et mater miràntes super his quæ dicebàntur de illo: et benedìxit illis Sìmeon.

℣. Invocàvi Dòminum, Patrem Dòmini mei.

℟. Ut non derelìnquat me in die tribulatiònis.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio VII. Cap. 3. c.

In illo tèmpore: Factum est autem, cum baptizarètur omnis pòpulus, et Jesu baptizàto et orànte, apèrtum est cœlum.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Lib. 23 contra Faust. cap. 7. 8.

Sic de cœlo dictum est super aquam Jordànis: Hic est Fìlius meus dilèctus, in quo mihi bene complàcui: quemàdmodum dictum est et in monte. Neque enim quia et ibi de cœlo vox ipsa sònuit, Fìlius Dei ante non fuit: quandòquidem ex ùtero Vìrginis ille accèpit formam servi, qui cum in forma Dei esset, non rapìnam arbitràtus est esse se æquàlem Deo. Dènique idem Apòstolus Pàulus àlio loco apertìssime dicit: Cum autem venit plenitùdo tèmporis, misit Deus Fìlium suum factum ex mulìere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redìmeret, ut filiòrum adoptiònem reciperèmus. Ipse ergo est Fìlius Dei, qui et Dòminus David secùndum divinitàtem, et idem ipse Fìlius David ex sèmine David secùndum carnem.

℟. Joseph fili David, noli timère accìpere Marìam cònjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spìritu sancto est: pàriet autem filium. * Et vocàbis nomen ejus Jesum. ℣. Ipse enim salvum fàciet pòpulum suum a peccàtis eòrum. Et vocàbis.

Lectio VIII.

Quod si nobis crèdere non prodèsset, non hoc tam attènte idem Apòstolus Timòtheo commendàret dicens: Memor esto Christum Jesum resurrexìsse a mòrtuis, ex sèmine David, secùndum Evangèlium meum. Quid ergo jam mòveat sancti Evangèlii sectatòrem, quod sine concùbitu Joseph Christus natus ex Vìrgine, fìlius tamen David appellàtur, cum generatiònum sèriem non usque ad Marìam, sed usque ad Joseph Matthæus Evangelìsta perdùcat? Primo quia marìti ejus fùerat propter virìlem sexum pòtius honorànda persòna: neque enim quia concùbitu non permìxtus, ìdeo non marìtus, cum ipse Matthæus narret ab Angelo Marìam cònjugem ipsìus appellàtam, qui narrat quod de Spìritu sancto concèperat.

℟. Surge, et àccipe pùerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum: * Et esto ibi, usque dum dicam tibi. ℣. Ut adimplerètur, quod dictum est a Dòmino per Prophètam dicèntem: Ex Ægypto vocàvi filium meum. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Cum vero unus idèmque narràtor utrùmque dicat, utrùmque commèndet, et virum Marìæ Joseph, et Christi Vìrginem Matrem, et Christum ex sèmine David, et Joseph in sèrie progeneratòrum Christi ex David: quid restat, nisi et Marìam non fuìsse extràneam a cognatiòne David, et eam Joseph cònjugem non frustra appellàtam propter òrdinem sexus et animòrum confœderatiònem; et Joseph pòtius propter dignitàtem virìlem ab òrdine generatiònum illàrum non fuìsse separàndum, ne hoc ipso viderètur ab illa fèmina separàtus, cui eum conjungèbat mentis affèctus?

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas. Antiph.

1. Jacob autem * gènuit Joseph, virum Marìæ, de qua natus est Jesus, qui vocàtur Christus.

Psalm. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Missus est * Angelus Gàbriel a Deo in civitàtem Galilææ, cui nomen Nàzareth, ad vìrginem desponsàtam viro, cui nomen erat Joseph.

3. Ascèndit autem * Joseph a Galilæa de civitàte Nàzareth, in Judæam, in civitàtem David, quæ vocàtur Bèthlehem.

4. Et venèrunt festinàntes, * et invenèrunt Marìam et Joseph, et infàntem pòsitum in præsèpio.

5. Et ipse Jesus * erat incìpiens quasi annòrum

trigìnta, ut putabàtur fìlius Joseph.

Capit. Benedictiònes, ut supra.

HYMNUS

Cœlitum, Joseph, decus, atque nostræ
Certa spes vitæ, columènque mundi,
Quas tibi læti cànimus, benìgnus,
Sùscipe laudes.

Te Sator rerum stàtuit pudìcæ
Vìrginis sponsum voluìtque Verbi
Te patrem dici, dedit et minìstrum
Esse salùtis

Tu Redemptòrem stàbulo jacèntem,
Quem chorus Vatum cècinit futùrum,
Aspicis gaudens, humilìsque natum
Numen adòras.

Rex Deus regum, Dominàtor orbis,
Cujus ad nutum tremit inferòrum
Turba, cui prònus famulàtur æther,
Se tibi subdit.

Laus sit excèlsæ Trìadi perènnis,
Quæ tibi præbens sùperos honòres,
Det tuis nobis mèritis beàtæ
Gàudia vitæ.
Amen.

℣. Dedìsti mihi protectiònem salùtis tuæ. ℟. Et dèxtera tua suscèpit me.

Ad Benedictus, Ant. Joseph, fili David, * noli timère accìpere Marìam cònjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spìritu sancto est.

Oratio. Deus, qui ineffàbili, ut supra ad Vesperas.

AD TERTIAM

Capit. Benedictiònes, ut supra.

℟. br. Constìtuit eum * Dòminum domus suæ. Constìtuit. ℣. Et prìncipem omnis possessiònis suæ. Dòminum. Glòria Patri. Constìtuit. ℣. Confitèbor nòmini tuo. ℟. Quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi.

AD SEXTAM

Capitulum. Gen. 49. c.

Deus patris tui erit adjùtor tuus, et Omnìpotens benedìcet tibi benedictiònibus cœli dèsuper.

℟. br. Confitèbor * Nòmini tuo. Confitèbor. ℣. Quòniam adjùtor et protèctor factus es mihi. Nòmini. Glòria Patri. Confitèbor. ℣. Justus germinàbit sicut lìlium. ℟. Et florèbit in ætèrnum ante Dòminum.

AD NONAM

Capitulum. Gen. 49. c.

Filius accrèscens Joseph, Fìlius accrèscens et decòrus aspèctu: fìliæ discurrèrunt super murum.

℟. br. Justus germinàbit * Sicut lìlium. Justus. ℣. Et florèbit in ætèrnum ante Dòminum. Sicut. Glòria Patri. Justus. ℣. Plantàtus in domo Dñi. ℟. In àtriis domus Dei nostri.

In II. Vesperis, omnia ut in primis; præter:

℣. Sub umbra illìus quem desideràveram, sedi. ℟. Et fructus ejus dulcis gùtturi meo.

Ad Magnificat, Ant. Fili, quid fecìsti * nobis sic? ecce pater tuus et ego dolèntes querebàmus te.

PRO FERIA V.

DE SS. EUCH. SACRAMENTO

Semiduplex.

Ad Vesperas Ant.

1. Sacèrdos in ætèrnum * Christus Dòminus secùndum òrdinem Melchìsedech, panem et vinum òbtulit.

Ps. Dixit Dòminus, 138.

2. Miseràtor Dòminus * escam dedit timèntibus se in memòriam suòrum mirabìlium.

Ps. Confitèbor, 138.

3. Càlicem * salutàris accìpiam, et sacrificàbo hòstiam laudis.

Ps. Crèdidi, 142.

4. Sicut novèllæ olivàrum, * Ecclèsiæ fìlii sint in circùitu mensæ Dòmini.

Ps. Beàti omnes, 149.

5. Qui pacem * pònit fines Ecclèsiæ, frumènti àdipe sàtiat nos Dòminus.

Ps. Lauda, Jerùsalem, Dòminum, 162.

Capit. 1. Cor. 11. c.

Fratres, Ego enim accèpi a Dòmino quod et tràdidi vobis; quòniam Dòminus Jesus in qua nocte tradebàtur, accèpit panem, et gràtias agens fregit, et dixit: Accìpite, et manducàte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradètur: hoc fàcite in meam commemoratiònem.

HYMNUS

Pange, lìngua, gloriòsi
Còrporis mystèrium,
Sanguinìsque pretiòsi,
Quem in mundi prètium
Fructus ventris generòsi
Rex effùdit gèntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intàcta Vìrgine,
Et in mundo conversàtus,
Sparso verbi sèmine,
Sui moras incolàtus
Miro clàusit òrdine.

In suprèmæ nocte cœnæ
Recùmbens cum fràtribus,
Obsevàta lege plene

Cibis in legàlibus,
Cibum turbæ duodènæ
Se dat suis mànibus.

Verbum caro, panem verum
Verbo carnem èfficit:
Fìtque sanguis Christi merum:
Et si sensus dèficit,
Ad firmàndum cor sincèrum
Sola fides sùfficit.

Tantum ergo Sacramèntum
Venerèmur cèrnui:
Et antìquum documèntum
Novo cedat rìtui:
Præstet fides supplemèntum
Sensuum defèctui.

Genitòri, Genitòque
Laus et jubilàtio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedìctio,
Procedènti ab utròque
Compar sit laudàtio. Amen.

℣. Panem de cœlo præstitìsti eis. ℟. Omne delectamèntum in se habèntem.

Ad Magnificat, Ant. O quam suàvis * est, Dòmine, spìritus tuus, qui ut dulcèdinem tuam in fìlios demonstràres, pane suavìssimo de cœlo præstito, esurièntes reples bonis, fastidiòsos dìvites dimìttens inànes.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacramènto miràbili passiònis tuæ memòriam reliquìsti: trìbue, quæsumus, ita nos Còrporis et Sànguinis tui sacra mystèria veneràri, ut redemptiònis tuæ fructum in nobis jùgiter sentiàmus. Qui vivis et regnas.

Ad Completorium et per Horas in fine Hymnorum dicitur: Jesu, tibi sit glòria, Qui natus es de Vìrgine.

Ad Matutinum, Invitat. Christum Regem adorèmus dominàntem gèntibus, * Qui se manducàntibus dat spìritus pinguèdinem.

Ps. Venìte, 2.

Hymnus

Sacris solèmniis juncta sint gàudia,
Et ex præcòrdiis sonent præcònia:
Recèdant vètera, nova sint òmnia,
Corda, voces, et òpera.

Noctis recòlitur cœna novìssima,
Qua Christus crèditur agnum et àzyma
Dedìsse fràtribus, juxta legìtima
Priscis indùlta pàtribus.

Post agnum typicum explètis èpulis,

Corpus Domìnicum datum discìpulis,
Sic totum òmnibus, quod totum sìngulis,
Ejus fatèmur mànibus.

Dedit fragìlibus còrporis fèrculum,
Dedit et trìstibus sànguinis pòculum,
Dicens: Accìpite quod trado vàsculum,
Omnes ex eo bìbite.

Sic sacrifìcium istud instìtuit,
Cujus offìcium commìtti vòluit
Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent cæteris.

Panis Angèlicus fit panis hòminum:
Dat panis cœlicus figùris tèrminum:
O res miràbilis! mandùcat Dòminum
Pauper, servus, et hùmilis.

Te, trina Dèitas ùnaque, pòscimus,
Sic nos tu vìsita, sicut te còlimus:
Per tuas sèmitas duc nos quo tèndimus,
Ad lucem, quam inhàbitas. Amen.

In 1. Nocturno

Ant. Fructum salutìferum * gustàndum dedit Dòminus mortis suæ tèmpore.

Ps. Beàtus vir, 3.

Ant. A fructu * fruménti et vini multiplicàti fidèles in pace Christi requièscunt.

Ps. Cum invocàrem, 166.

Ant. Communiòne càlicis, * quo Deus ipse sùmitur, non vitulòrum sànguine, congregàvit nos Dòminus.

Ps. Consèrva me, Dòmine, 11.

℣. Panem cœli dedit eis. ℟. Panem Angelòrum manducàvit homo.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Immolàbit hædum multitùdo filiòrum Israel ad vèsperam Paschæ: * Et edent carnes, et àzymos panes. ℣. Paschæ nostrum immolàtus est Christus: ìtaque epulèmur in àzymis sinceritàtis et veritàtis. Et.

℟. II. Comedètis carnes, et suturabìmini pànibus: * Iste est panis quem dedit vobis Dòminus ad vescèndum. ℣. Non Mòyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste.

℟. III. Respèxit Elìas ad caput suum subcinerìcium panem: qui surgens comèdit et bibit: * Et ambulàvit in fortitùdine cibi illìus usque ad montem Dei. ℣. Si quis man-

ducàverit ex hoc pane, vivet in ætèrnum. Et. Glòria Patri. Et.

In 2. Nocturno.

Ant. Memor sit Dòminus * sacrifìcii nostri, et holocàustum nostrum pìngue fiat.

Ps. Exàudiat, 17.

Ant. Paràtur * nobis mensa Dòmini advèrsus omnes qui trìbulant nos.

Ps. Dòminus regit, me, 35.

Ant. In voce exultatiònis * rèsonent epulàntes in mensa Dòmini.

Ps. Quemàdmodum desìderat, 68.

℣. Cibàvit illos ex àdipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturàvit eos.

MENSE NOVEMBRI ET DECEMBRI

Sermo S. Cyrìlli Epìscopi Jeros. Catech. Myst. 4.

Lectio IV.

Ipsa beàti Pàuli doctrìna abùnde sufficere vidètur, ut certam vobis de divìnis mystèriis fidem fàciat, quibus digni rèdditi, concòrporei, ut ita dicam, et consanguìnei Christi facti estis. Ipse enim modo clamàbat, quod in nocte qua tradebàtur Dòminus noster Jesus Christus, accìpiens panem, et gràtias agens, fregit et dedit discìpulis suis, dicens: Accìpite, et manducàte: hoc est corpus meum. Et accìpiens càlicem, et gràtias agens, dixit: Accìpite, et bìbite: hic est sanguis meus. Cum ìgitur ipse de pane, pronuntiàverit ac dìxerit: Hoc est corpus meum: quis audèbit deìnceps ambìgere? Et cum idem ipse tam asseveràntèr dìxerit: Hic est sanguis meus, quis unquam dubitàverit, ut dicat non esse ejus sànguinem?

℟. Cœnàntibus illis, accèpit Jesus panem, et benedìxit, ac fregit, dedìtque discìpulis suis, et ait: * Accìpite et comèdite: hoc est corpus meum. ℣. Dixèrunt viri tabernàculi mei: Quis det de càrnibus ejus, ut saturèmur? Accìpite.

Lectio v.

Aquam olim in vinum convèrtit in Cana Galilææ, quod habet quamdam cum sànguine propinquitàtem: et eum parum dignum existimàbimus, cui credàmus quod vinum in sànguinem transmutàrit? Ad eas nùptias, quibus còrpora copulàntur, vocàtus, præter opiniònem òmnium hoc fecit miràculum: et non multo magis sic eum corpus et sànguinem suum fruènda nobis donàsse persuàsum firmiter habèbimus, ut ea cum omni certitùdine tamquam corpus ipsìus et sànguinem sumàmus? Nam in spècie panis dat nobis corpus, et in spècie vini dat nobis sànguinem: ut, cum sùmpseris, gustes corpus et sànguinem Christi, factus ejùsdem còrporis et sànguinis pàrticeps. Sic enim effìcimur Christìferi, hoc est Christum in corpòribus nostris ferèntes, cum corpus ejus et sànguinem in membra nostra recìpimus: sic secùndum beàtum Petrum, divìnæ natùræ consòrtes rèddimur.

℟. Accèpit Jesus càlicem, postquam cœnàvit, dicens: Hic calix novum testamèntum est in meo sànguine: Hoc fàcite in meam commemoratiònem. ℣. Memòria memor, ero, et tabèscet in me ànima mea. Hoc.

Lectio vi.

Olim cum Judæis Christus dìsserens: Nisi manducavèritis, inquit, carnem meam, et bibèritis meum sànguinem, non habèbitis vitam in vobis. Cum autem illi, quæ dicta fùerant, non spiritàliter accepìssent, offènsi abièrunt retro: putàbant enim, quod eos ad manducàndas carnes hortarètur. Erant et in vèteri Testamènto panes propositiònis: verum illi cum fùerint vèteris Testamènti, finem jam accepèrunt, in novo vero Testamènto, panis est cœlèstis, et calix salutàris, qui et ànimam et corpus sanctìficant. Quamòbrem non sic hæc attèndas velim, tamquam sint nudus et simplex panis, nudum et simplex vinum: corpus enim sunt et sanguis Christi. Nam ètiam si sensus illud tibi renùntiat, fides tamen te confìrmet. Ne jùdices rem ex gustu; sed te citra ullam dubitatiònem fides certum reddat, quod sis dignus factus, qui còrporis et sànguinis Christi pàrticeps fìeres.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavèrunt manna in desèrto, et mòrtui sunt: * Hic est panis de cœlo descèndens, ut si quis ex ipso mandùcet, non moriàtur. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descèndi: si quis manducàverit ex hoc pane, vivet in ætèrnum. Hic. Glòria Patri. Hic.

JANUAR. ET FEBRUARIO

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 61. ad pop. Ant.

Lectio IV.

Necessarium est, dilectìssimi, mysteriò-

rum discere miràculum, quodnam sit et quare sit datum, et quæ ejus rei utìlitas. Unum corpus efficimur: membra, inquit, ex carne ejus, et ex òssibus ejus: sequàmur autem initiàti, quæ dicùntur. Ut ìtaque non tantum per caritàtem hoc fiàmus, verum ètiam ipsa re in illam misceàmur carnem: hoc namque per escam effìcitur, quam largìtus est nobis, volens ostèndere desidèrium, quod erga nos habet. Proptèrea semetìpsum nobis immìscuit, et corpus suum in nos contemperàvit, ut unum quid simus tamquam corpus càpiti coàptàtum: ardènter enim amàntium hoc est.

℟. Cœnàntibus illis.

Lectio v.

Tamquam leònes ìgitur ignem spiràntes ab illa mensa recedàmus, facti diàbolo terrìbiles, et caput nostrum mente revolvèntes, et caritàtem, quam erga nos ostèndit. Nam parèntes quidem àliis sæpe filios tradunt alèndos: ego autem, inquit, non ita, sed càrnibus meis alo, et meìpsum vobis appòno, vos omnes generòsos esse volens, et spem bonam de futùris vobis præbens: quippe qui vobis hic meìpsum tràdidi, multo magis id in futùro fàciam. Vòlui frater vester fìeri, carni propter vos et sànguini communicàvi: vobis vicìssim ipsam carnem et sànguinem, per quæ cognàtus vester factus sum, trado.

℟. Accèpit Jesus.

Lectio vi.

Attendamus ìtaque nobis ipsis, dilectìssimi, tàlibus fruèntes bonis: et cum àliquid turpe dìcere voluèrimus, vel nos ab ira còrripi vidèrimus, vel àlio quòpiam hujùsmodi vìtio considerèmus quibus facti sumus digni: talìsque cogitàtio nobis irrationabìlium mòtuum sit corrèctio. Quotquot ìgitur hujus pàrticeps còrporis effìcimur, quotquot sànguinem degustàmus cogitèmus, quod illum sursum sedèntem, qui ab Angelis adoràtur incorruptìbili vicìnus virtùti, hunc degustàmus. Hei mihi, quot ad salùtem nobis viæ! Nos corpus suum effècit, nobis suum communicàvit corpus: et horum nos nihil a malis avèrtit.

℟. Ego sum panis.

MENSE MARTIO

ANTE QUADRAGESIMAM

Sermo sancti Joànnis Chrysòstomi.

Hom. 60. ad pop. Ant.

Lectio iv.

Quoniam Verbum dicit: Hoc est corpus meum, et assentiàmur, et credàmus, et intellectuàlibus ipsum òculis intueàmur. Nihil enim sensìbile nobis Christus tràdidit, sed sensibìlibus quidem rebus, at òmnia intelligibìlia. Itidem et in baptìsmate, per rem nempe sensìbilem aquam, donum confèrtur: intelligìbile vero quod perfìcitur, generàtio et renovàtio. Si enim incorpòreus esses, nuda et incorpòrea tibi dedìsset ipse dona: sed quòniam ànima còrpori consèrta est, in sensibìlibus intelligibìlia tibi præbet. Quot nunc dicunt: Vellem ipsìus formam aspìcere, figùram, vestimènta, calceamènta! Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum mandùcas. Et tu quidem vestimènta cupis vidère? ipse vero tibi concèdit non tantum vidère, verum et manducàre, et tàngere, et intra te sùmere.

℟. Cœnàntibus illis.

Lectio v.

Igitur accèdat nemo cum nàusea, nemo resolùtus, omnes accènsi, omnes fervèntes et excitàti. Nam si Judæi stantes, et calceamènta in pèdibus habèntes, et bàculos mànibus gestàntes, agnum cum festinatiòne comedèbant; te multo magis opòrtet esse solèrtem. Nam illi quidem in Palæstìnam erant profectùri: et proptèrea viatòrum figùram habèbant: tu vero debes in cœlum migràre. Quapropter in òmnibus opòrtet te vigilàre: nec enim parva pœna propònitur indìgne sumèntibus. Cògita quantum advèrsus proditòrem indignàris, et contra eos qui illum crucifixèrunt: ìtaque consìdera, ne tu quoque sis reus còrporis et sànguinis Christi. Illi sanctìssimum corpus occidèrunt, tu vero pollùta sùscipis ànima, post tot benefìcia. Neque enim illi satis fuit, hòminem fieri, còlaphis cædi, et crucifìgi: verum et semetìpsum nobis commìscet: et non fide tantum, verum et ipsa re nos suum èfficit corpus.

℟. Accèpit Jesus.

Lectio vi.

Quo non opòrtet ìgitur esse puriòrem, tali fruèntem sacrifìcio? quo solàri ràdio non splendidiòrem manum, carnem

hanc dividèntem? os quod igni spiritàli replètur, linguam quæ tremèndo nimis sànguine rubèscit? Cògita quali sis insignìtus honòre, quali mensa fruàris. Quod àngeli vidèntes horrèscunt, neque lìbere audent intuèri propter emicàntem inde splendòrem; hoc nos pàscimur, huic nos unìmur, et facti sumus unum Christi corpus, et una caro. Quis loquètur potèntias Dòmini, audìtas fàciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves pròprio pascit cruòre? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt, quæ post partus dolòres, fìlios àliis tradunt nutrìcibus. Hoc autem ipse non est passus: sed ipse nos pròprio sànguine pascit, et per òmnia nos sibi coagmèntat.

℟. Ego sum panis.

In 3. Nocturno

Ant. Introìbo * ad altàre Dei; sumam Christum, qui rènovat juventùtem meam.

Ps. Jùdica me, Deus, 75.

Ant. Cibàvit nos * Dòminus ex àdipe frumènti; et de petra, melle saturàvit nos.

Ps. Exultàte Deo adjutòri nostro, 106.

Ant. Ex altàri tuo, * Dòmine, Christum sùmimus: in quem cor et caro nostra exùltant.

Ps. Quam dilècta, 108.

℣. Edùcas panem de terra. ℟. Et vinum lætìficet cor hòminis.

NOVEMBRI ET DECEMB.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 6. f.

In illo tèmpore: Dixit Jesus turbis Judæòrum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Cyrìlli Epìscopi Alexandrìni.

Lib. 4. in Joann. c. 17.

Qui mandùcat, inquit, carnem meam, et bibit sànguinem meum, in me manet, et ego in illo. Sìcuti enim si quis liquefàctæ ceræ àliam ceram infùderit, àlteram cum àltera per totum commìsceat necèsse est; sic qui carnem et sànguinem Dòmini rècipit cum ipso ita conjùngitur, ut Christus in ipso et ipse in Christo inveniàtur. Sìmile quodam modo apud Matthæum compèries: Sìmile est, inquit, regnum cœlòrum fermènto, quod accèptum abscòndit mùlier in farìnæ satis tribus. Sicut parum, ut Pàulus ait, fermènti totam massam fermèntat; sic pàrvula benedìctio totum hòminem in seìpsam àttrahit et sua gràtia replet: et hoc modo in nobis Christus manet, et nos in Christo.

℟. Qui mandùcat meam carnem, et bibit meum sànguinem, * In me manet, et ego in eo. ℣. Non est àlia nàtio tam grandis, quæ hàbeat deos appropinquàntes sibi sicut Deus noster adest nobis. In me.

Lectio VIII.

Nos vero, si vitam ætèrnam cònsequi vòlumus, si largitòrem immortalitàtis habère in nobis desideràmus, ad recipièndam benedictiònem libènter concurràmus: caveamùsque ne loco làquei damnòsam religiònem diàbolus nobis prætèndat. Recte [inquit] dicis: scriptum tamen esse non ignoràmus, judìcium sibi comèdere atque bìbere illum, qui de pane còmedit, et de càlice bibit indìgne. Ego ìgitur probo meìpsum, et indìgnum invènio. Quando ìgitur, quicùmque tu es qui ista dicis, dignus eris? quando Christo teìpsum òfferes? Nam si peccàndo indìgnus es, et peccàre non dèsinis [quis enim delìcta intèlligit? secùndum Psalmìstam], expers omnìno eris vivìficæ hujus sanctificatiònis

℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandùcat me, vivet propter me. ℣. Cibàvit illum Dòminus pane vitæ et intellèctus. Et. Glòria Patri. Et.

Lectio IX.

Quare pias, quæso, cogitatiònes suscìpias, studiòse sanctèque vivas, et benedictiònem partìcipes: quæ [mihi crede] non mortem solum, verum ètiam morbos omnes depèllit. Sedat enim, cum in nobis màneat Christus, sævièntem membròrum nostròrum legem, pietàtem corròborat, perturbatiònes ànimi extìnguit, ægròtos curat, collìsos redintegrat: et sicut pastor bonus qui ànimam suam pro òvibus pòsuit, ab omni nos èrigit casu.

Te Deum laudàmus, 19.

JANUARIO ET FEBRUARIO

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 6. f.

In illo tèmpore: Dixit Jesus turbis Judæòrum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Augustìni Epìscopi.

Tract. 27. in Joannem.

VERBA Dòmini ex Evangèlio, quæ sermònem prìstinum consequùntur, audìvimus. Hinc sermo debètur àuribus et mèntibus vestris, et hodièrna die non importùnus est. Est enim de còrpore Dòmini, quod dicèbat se dare ad manducàndum propter ætèrnam vitam. Expòsuit autem modum attributiònis hujus, et doni sui, quòmodo daret carnem suam manducàre, dicens: Qui mandùcat carnem meam, et bibit sànguinem meum, in me manet, et ego in illo. Signum quia manducàvit et bibit, hoc est: si manet et manètur: si hàbitat et inhabitàtur: si hæret, ut non deseràtur.

℞. Qui mandùcat.

Bened. Divìnum auxìlium.

Lectio VIII.

HOC ergo nos dòcuit et admònuit mysticis verbis, ut simus in ejus còrpore sub ipso càpite in membris ejus, edèntes carnem ejus, non relinquèntes unitàtem ejus. Sed qui àderant, plures non intelligèndo scandalizàti sunt: non enim cogitàbant, hæc audièndo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apòstolus autem dicit et verum dicit: Sàpere secùndum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dòminus manducàre: et sàpere secùndum carnem, mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita ætèrna, ergo nec carnem debèmus sàpere secùndum carnem, sicut in his verbis: Multi ìtaque audièntes, non ex inimìcis, sed ex discìpulis ejus, dixèrunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audìre?

℞. Misit me.

Lectio IX.

SI discìpuli durum habuèrunt istum sermònem, quid inimìci? Et tamen sic oportèbat ut dicerètur, quod non ab òmnibus intelligerètur. Secrètum Dei intèntos debet fàcere, non advèrsos: isti autem cito defecèrunt, tàlia loquènte Dòmino Jesu Christo. Non credidèrunt àliquid magnum dicèntem, et verbis illis àliquam gràtiam cooperièntem: sed prout voluèrunt, ita intellexèrunt, et more hòminum: quia pòterat Jesus, aut hoc disponèbat Jesus, carnem, qua indùtum erat Verbum, vèluti concìsam, distribùere credèntibus in se. Durus est, ìnquiunt, hic sermo: quis potest eum audìre?

Te Deum laudàmus, 19.

MENSE MARTIO

ANTE QUADRAGESIMAM

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio VII. Cap. 6. f.

IN illo tèmpore: Dixit Jesus turbis Judæòrum: Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et rèliqua.

Homilìa S. Augustìni Epìscopi.

Tract. 27. in Joannem ante medium.

DIXIMUS, fratres, hoc Dòminum commendàsse in manducatiòne carnis suæ et potatiòne sànguinis sui, ut in illo maneàmus, et ipse in nobis. Manèmus autem in illo, cum sumus membra ejus: manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, ùnitas nos compàginat: ut compàginet ùnitas, quæ facit, nisi càritas? Et càritas Dei unde? Apòstolum intèrroga: Càritas inquit, Dei diffùsa est in còrdibus nostris per Spìritum sanctum, qui datus est nobis.

℞. Qui mandùcat.

Lectio VIII.

ERGO spìritus est qui vivìficat: spìritus enim facit viva membra: nec viva membra spìritus facit, nisi quæ in còrpore, quod vègetat ipse spìritus, invènerit. Nam spìritus qui est in te, o homo, quo constas ut homo sis, numquid vivìficat membrum quod separàtum invènerit a carne tua? Spìritum tuum dico ànimam tuam. Anima tua non vivìficat nisi membra quæ sunt in carne tua: unum si tollas jam non vivificàtur ex ànima tua, quia unitàti còrporis tui non copulàtur.

℞. Misit me vivens.

Lectio IX.

HÆC dicùntur, ut amèmus unitàtem, et timeàmus separatiònem. Nihil enim sic debet formidàre Christiànus, quam separàri a còrpore Christi. Si enim separàtur a còrpore Christi, non est membrum ejus; si non est membrum ejus, non vegetàtur spìritu ejus. Quisquis autem, inquit Apòstolus, Spìritum Christi non habet, hic non est ejus. Spìritus ergo est, qui vivìficat, caro autem non prodest quidquam. Verba, quæ ego locùtus sum vobis, spìritus et vita sunt.

Quid est, Spìritus et vita sunt? Spiritàliter intelligènda sunt. Intellexìsti spiritàliter? Spìritus et vita sunt. Intellexìsti carnàliter? Etiam sic illa spìritus et vita sunt, sed tibi non sunt.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Ant.

1. Sapièntia * ædificàvit sibi domum, mìscuit vinum, et pòsuit mensam.

Ps. Dòminus regnàvit, cum reliquis de Dominica. 20.

2. Angelòrum esca * nutrivìsti pòpulum tuum, et panem de cœlo præstitìsti eis.

3. Pìnguis est * panis Christi, et præbèbit delìcias règibus.

4. Sacerdòtes sancti * incènsum et panes òfferunt Deo.

5. Vincènti * dabo manna abscònditum, et nomen novum.

Capitulum 1. Cor. 11. e.

Fratres, Ego enim accèpi a Dòmino quod et tràdidi vobis, quòniam Dòminus Jesus in qua nocte tradebàtur, accèpit panem, et gràtias agens fregit, et dixit: accìpite, et manducàte; hoc est corpus meum, quod pro vobis tradètur: hoc fàcite in meam commemoratiònem.

Hymnus

Verbum supèrnum pròdiens,
Nec Patris linquens dèxteram,
Ad opus suum èxiens,
Venit ad vitæ vèsperam.

In mortem a discìpulo
Suis tradèndus æmulis,
Prius in vitæ fèrculo
Se tràdidit discìpulis.

Quibus sub bina spècie
Carnem dedit et Sànguinem;
Ut dùplicis substàntiæ
Totum cibàret hòminem.

Se nascens dedit sòcium,
Convèscens in edùlium,
Se mòriens in prètium,
Se regnans dat in præmium.

O salutàris hòstia,
Quæ cœli pandis òstium,
Bella premunt hostìlia,
Da robur, fer auxìlium.

Uni trinòque Dòmino,
Sit sempitèrna glòria:
Qui vitam sine tèrmino
Nobis donet in pàtria.
Amen.

℣. Pòsuit fines tuos pacem. ℟. Et àdipe fruménti sàtiat te.

Ad Benedictus, Ant. Ego sum * panis vivus, qui de cœlo descèndi: si quis manducàverit ex hoc pane, vivet in ætèrnum.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacramènto miràbili passiònis tuæ memòriam reliquìsti: trìbue quæsumus, ita nos Còrporis et Sànguinis tui sacra mystèria veneràri, ut redemptiònis tuæ fructum in nobis jùgiter sentiàmus. Qui vivis et regnas.

Ad Primam in ℟. br. ℣. Qui natus es de Marìa Vìrgine.

Ad Tertiam, Capitul. Fratres ego enim, ut supra [312].

℟. br. Panem cœli * Dedit eis. Panem. ℣. Panem Angelòrum manducàvit homo. Dedit. Glòria Patri. Panem. ℣. Cibàvit illos ex àdipe frumenti. ℟. Et de petra, melle saturàvit eos.

AD SEXTAM

Capitulum 1. Cor. 11. f.

Quotiescumque enim manducàbitis panem hunc, et càlicem bibètis, mortem Dòmini annuntiàbitis donec vèniat.

℟. br. Cibàvit illos * Ex adìpe frumènti. Cibàvit. ℣. Et de petra, melle saturàvit eos. Ex. Glòria Patri. Cibàvit. ℣. Edùcas panem de terra. ℟. Et vinum lætìficet cor hòminis.

AD NONAM

Capitulum 1. Cor. 11. f.

Quicumque manducàverit panem hunc, vel bìberit càlicem Dòmini indìgne, reus erit Còrporis et Sànguinis Dòmini.

℟. br. Edùcas panem * De terra. Edùcas. ℣. Et vinum lætìficet cor hòminis. De. Glòria Patri. Edùcas. ℣. Pòsuit fines tuos pacem. ℟. Et àdipe frùmenti sàtiat te.

In ii. Vesperis omnia sicut in i. Vesperis [301], præter:

Ad Magnificat, Ant. O sacrum * convìvium, in quo Christus sùmitur, recòlitur memòria passiònis ejus: mens implètur gràtia: et futùræ glòriæ nobis pignus datur.

PRO FERIA VI.

De Passionis D. N. J. C.

Semiduplex.

IN I. VESPERIS

Ant. 1. Càlicem salutàris * accìpiam: et nomen Dòmini invocàbo.

Ps. Crèdidi, 142.

Ant. Cum his * qui odèrunt pacem, eram pacìficus: dum loquèbar illis impugnàbant me gratis.

Ps. Ad Dòminum cum tribulàrer, 143.

Ant. Ab hòminibus * inìquis lìbera me, Dñe.

Ps. Eripe me, Dòmine, 156.

Ant. Custòdi me * a làqueo quem statuèrunt mihi, et a scàndalis operàntium iniquitàtem.

Ps. Dòmine, clamàvi ad te, 157.

Ant. Consideràbam * ad dèxteram, et vidèbam, et non erat qui cognòsceret me.

Ps. Voce mea, 158.

Capit. Philipp. c. 2.

FRATRES, Hoc enim sentìte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapìnam arbitràtus est esse se æquàlem Deo, sed semetìpsum exinanìvit, formam servi accìpiens, in similitùdinem hòminum factus, et hàbitu invèntus ut homo. Humiliàvit semetìpsum factus òbediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

HYMNUS

MŒRENTES òculi, spàrgite làcrymas,
Et luctu rèsonent ìntima còrdium:
Illàtas rèfero Nùmini ab ìmpiis
Pœnas et fera vùlnera.

Accìncta, heu! glàdiis turba satèllitum
Arrèptum Dòminum fùstibus ìmpetit:
Nunc cædit colàphis, nunc quatit hòrridis
Divìnum caput ìctibus.

Haud finis scèleri: tràditur ìmprobo
Christus carnìfici: nec mora, bàrbarus
In Regem Sùperum non timet ìmpio
Ausu vèrtere dèxteram.

Audìte, o pòpuli: Numen amàbile,
Manànte ex hùmeris ùndique sànguine,
Lictòris ràbidi sustìnet ìmpetum
Et vocem premit ìnnocens.

Quis non illàcrymet? Jam nova còndidit
Tormènta indòmitæ gentis inìquitas;
Infigit cèrebro, pro dolor! èfferis
Sertum vèpribus aspèrum.

Heu crimen! tràhitur fùnibus ìmprobis
Funèsti Dòminus supplìcii ad locum;
Illic oppètiit fùnere, spìritum
Patri restìtuens suo.

Passo pro mìseris tam fera vùlnera
In terris rèsonet dèbita glòria:
Sacrùmque assìdue nomen in æthera

Humànum genus èfferat. Amen.

℣. Oblàtus est quia ipse vòluit. ℟. Et livòre ejus sanàti sumus.

Ad Magnificat, Ant. O vos omnes, qui transìtis per viam, attèndite et vidète, si est dolor sicut dolor meus.

Oratio.

DOMINE, Jesu Christe, qui de cœlis ad terram de sinu Patris descendìsti, et sànguinem tuum pretiòsum in remissiònem peccatòrum nostròrum fudìsti, te humìliter deprecàmur, ut in die judìcii ad dèxteram tuam audìre mereàmur: Venìte, benedìcti. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitàte Spìritus sancti Deus.

Ad Completorium et per Horas in fine Hymnorum dicitur:

Sit laus Patri ac Paràclito,
Natòque Patris ùnico,
Nostræ dedit qui pròdigus
Prètium salùtis sànguinem. Amen.

AD MATUTINUM

Invit. Christum Regem crucifixum * Venìte, adorèmus.

Psalm. Venìte, 2.

HYMNUS

ASPICE, infàmi Deus ipse ligno
Pendet, effùso màdidus cruòre;
Aspice, immìti manus alma clavo
Fìnditur alte.

Hunc, velut pravi scèleris minìstrum:
Inter indìgnos mèdium latrònes
Cerne: crudèlis fuit ista gentis
Dira vòluntas.

Pallet, heu! vultus; caput ecce lassum
Flèctitur: clàusis òculis, Redèmptor
Spìritum sacro mèritis onùstum
Fundit ab ore.

O cor, æs durum sùperas, gemèndo
Ni scelus tergas: tua culpa Christum
Stìpiti affixit, tua culpa morti
Sùbdidit atræ.

Sit Deo ætèrnum decus omne in ævum,
Qui pius nostri gèneris Redèmptor,
Crìminis labem mìseris nocèntem
Sànguine tersit.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. Astìterunt * reges terræ, et prìncipes convenèrunt in unum advèrsus Dòminum, et advèrsus Christum ejus.

Ps. Quare fremuèrunt gentes, 4.

Ant. Multiplicàti sunt * qui trìbulant me; multi insùrgunt advèrsum me.

Ps. Dòmine, quid multiplicàti sunt, 4.

Ant. Divisèrunt * sibi vestimènta mea, et super vestem meam misèrunt sortem.

Ps. Deus, Deus meus rèspice, 36.

℣. Oblàtus est, quia ipse vòluit. ℟. Et livòre ejus sanàti sumus.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. I. Vìnea mea elècta, ego te plantàvi, dicit Dòminus, et tu facta es mihi nimis amàra: * Quia paràsti crucem Salvatòri tuo.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Quia.

℟. II. Ego edùxi te de Ægypto, demèrso Pharaòne in mare rubrum, et ante te prævìi in colùmna nubis: * Et tu me tradidìsti princìpibus sacerdòtum, et me duxìsti ad prætòrium Pilàti.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et.

℟. III. Ego propter te flagellàvi Ægyptum cum primogènitis suis: * Et tu me flagellàtum tradidìsti. * Qui, tamquam agnus coram tondènte se, obmùtui, et non apèrui os meum.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et tu. Glòria Patri. Qui.

In Quadrages. vero, et Feriis Quatuor Temporum dicuntur sequentes Lectiones:

De Epìstola beàti Pàuli Apòstoli ad Romànos.

Lectio I. Cap. 5.

Commendat caritàtem suam Deus in nobis: quòniam cum adhuc peccatòres essèmus, secùndum tempus Christus pro nobis mòrtuus est: multo ìgitur magis nunc justificàti in sànguine ipsìus salvi èrimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimìci essèmus, reconciliàti sumus Deo per mortem Fìlii ejus: multo magis reconciliàti salvi èrimus in vita ipsìus. Non solum autem, sed et gloriàmur in Deo, per Dòminum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliatiònem accèpimus. Si enim unìus delìcto mors regnàvit per unum; multo magis abundàntiam gràtiæ et donatiònis et justìtiæ accipièntes, in vita regnàbunt per unum Jesum Christum.

℟. Vìnea mea.

Lectio II.

Igitur sicut per unìus delìctum in omnes hòmines in condemnatiònem: sic et per unìus justìtiam in omnes hòmines in justificatiònem vitæ. Sicut enim per inobedièntiam unìus hòminis peccatòres constitùti sunt multi: ita et per unìus obeditiònem justi constituèntur multi. Lex autem subintràvit, ut abundàret delìctum: ubi autem abundàvit delìctum, superabundàvit gràtia, ut sicut regnàvit peccàtum in mortem, ita et gràtia regnet per justìtiam in vitam ætèrnam, per Jesum Christum Dòminum nostrum. ℟. Ego èduxi.

Lectio III. Cap. 6.

Quid ergo dicèmus? Permanèbimus in peccàto, ut gràtia abùndet? Absit: qui enim mòrtui sumus peccàto, quòmodo adhuc vivèmus in illo? An ignoràtis, quia quicùmque baptizàti sumus in Christo Jesu, in morte ipsìus baptizàti sumus? Consepùlti enim sumus cum illo per baptìsmum in mortem: ut quòmodo Christus surrèxit a mòrtuis per glòriam Patris, ita et nos in novitàte vitæ ambulèmus. Si enim complantàti facti sumus similitùdini mortis ejus: simul et resurrectiònis èrimus. Hoc scièntes quia vetus homo noster simul crucifìxus est, ut destruàtur corpus peccàti, et ultra non serviàmus peccàto. Qui enim mòrtuus est, justificàtus est a peccàto. Si autem mòrtui sumus cum Christo, crèdimus quia simul ètiam vivèmus cum Christo.

℟. Ego propter.

In 2. Nocturno

Ant. Inimìci mei * dixèrunt mala mihi: Quando moriètur, et pèribit nomen ejus?

Ps. Beàtus qui, 67.

Ant. Alièni insurrexèrunt * in me, et fortes quæsièrunt ànimam meam.

Ps. Deus in nòmine tuo salvum me fac, 25.

Ant. Conculcavèrunt me * inimìci mei tota die: advèrsum me omnes cogitatiònes eorum in malum.

Ps. Miserère mei, Deus, quòniam, 79.

℣. Pròprio Fìlio suo non pepèrcit Deus. ℟. Sed pro nobis òmnibus tràdidit illum.

Sermo sancti Bernàrdi Abbàtis.

Fer. 4. Hebd. S. Serm. de Passione Domini.

Lectio IV.

In Passiòne domìnica, fratres, tria speciàliter cònvenit ìntueri: opus,

modum, causam. Nam in òpere quidem patièntia, in modo humìlitas, in causa càritas commendàtur. Patièntia autem singulàris, quod vidèlicet: cum supra dorsum ejus fabricàrent peccatòres; cum sic extenderètur in ligno, ut dinumeràrentur òmnia ossa ejus; cum fortìssimum illud propugnàculum, quod custòdit Israel, ùndique foraretur; cum foderèntur manus ejus et pedes, sicut agnus ad occisiònem ductus sit, et tamquam ovis coram tondènte non apèruit os suum. Non advèrsus Patrem mùrmurans, a quo missus fùerat; non advèrsus humànum genus, pro quo, quæ non ràpuit, exsolvèbat; non dènique vel contra pòpulum ipsum peculiàrem sibi, a quo pro tantis benefìciis tanta mala recipièbat.

℟. Ego propter te Chananæòrum reges percùssi, et dedi tibi sceptrum regàle: * Et tu dedìsti càpiti meo spìneam corònam, et percussìsti arùndine caput meum.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et.

Lectio v.

Modum ipsum, si diligènter attèndas, non modo mitem, sed et hùmilem corde cognòsces. Nempe in humilitàte judìcium ejus sublàtum est, cum nec ad tantas blasphèmias, nec ad falsìssima, quæ sibi objiciebàntur crìmina respondèret. Vìdimus, ìnquit, eum, et non erat ei aspèctus, nec speciòsum forma præ fìliis hòminum, sed oppròbrium hòminum et tamquam lepròsum, novìssimum viròrum, plane virum dolòrum a Deo percùssum et humiliàtum; ita ut nulla esset ei spècies, neque decor. O novìssimum et altìssimum! O hùmilem et sublìmem! O oppròbrium hòminum et glòriam Angelòrum! Nemo illo sublìmior, neque humìlior. Dènique sputis ìllitus est, oppròbriis saturàtus est, morte turpìssima condemnàtus est, cum sceleràtis deputàtus est. Nihìlque merèbitur vel ista humìlitas, quæ hunc habet modum: immo quæ tam est ultra modum? Sicut est patièntia singulàris, sic et humìlitas admiràbilis; ùtraque sine exèmplo.

℟. Ego duxi te per desèrtum quadragìnta annis, et manna cibàvi te: * Et tu me cæcidìsti àlapis et flagèllis.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et.

Lectio vi.

Utramque tamen magnìfice causa ipsa commèndat, nimìrum càritas est. Propter nìmiam enim caritàtem suam, qua dilèxit nos Deus, ut servum redìmeret, nec Pater Fìlio, nec sibi Fìlius ipse pepèrcit. Vere nìmiam, quia et hæc mensùram excèdit, modum sùperat, plane superèminens univèrsis. Majòrem, inquit, caritàtem nemo habet, quam ut ànimam suam ponat quis pro amìcis suis. Tu majòrem habuìsti, Dòmine, ponens eam ètiam pro inimìcis. Cum enim adhuc inimìci essèmus, per mortem tuam et tibi reconciliàti sumus et Patri. Quænam ergo àlia vidèbitur esse, vel fuìsse, vel fore huic sìmilis caritàti? Vix pro justo quis mòritur. Tu pro injùstis passus es, mòriens propter delìcta nostra qui venìsti justificàre gratis peccatòres, servos fàcere fratres, captìvos cohærèdes, èxules reges.

℟. Ego exaltàvi te magna virtùte: * Et tu me suspendìsti in patìbulo crucis, * In qua expàndi manus meas ad pòpulum non credèntem et contradicèntem.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et. Glòria Patri. In qua.

In 3. Nocturno

Ant. Fìlii hòminum * dentes eòrum arma et sagìttæ, et lìngua eòrum glàdius acùtus.

Ps. Miserère mei, Deus, miserère, 80.

Ant. Intendèrunt arcum * rem amàram, ut sàgittent in occùltis immaculàtum.

Ps. Exàudi, Deus... cum dèprecor, 83.

Ant. Factus sum * sicut homo sine adjutòrio, inter mòrtuos liber.

Ps. Dòmine Deus salùtis, 111.

℣. Factus est obèdiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Joànnem.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tèmpore: Sciens Jesus quia òmnia consummàta sunt, ut consummarètur Scriptùra, dixit: Sìtio, et rèliqua.

Homilìa sancti Cyrìlli Epìscopi Alexandrìni.

Comm. in Jo. l. 12, c. 35.

Cum truculènter òmnia impietàte Judæòrum essent peràcta, nec quidquam ad summam cru-

delitàtem deèsset, tandem sanctìssima caro Christi naturàle quid pàtitur. Multis enim, ac vàriis dolòribus exsiccàta, siti torquètur. Multum enim possunt dolòres ad commovèndam sitim; innàtum enim calòrem exagitàntes, vel, quod in profunditàte hùmidum est, consùmunt, et ìgneis ardòribus dolèntis vìscera urunt. Sic ìgitur cèteras passiònes, sic hanc ètiam sponte Christus perpèssus est. Bìbere ìgitur petit: illi autem àdeo longe ab omni humanitàte àberant, ut pro juvànte potu atque jucùndo nocèntem et acèrbum attùlerint, et humanitàtem, qua movèri videbàntur, in impietàtem convèrterint. Nam cum petènti dabant, caritàtis hàbitum suscìpere videbàntur; sed non est possìbile mentìri Scriptùram, in qua ex persòna Christi dìcitur: Et dedèrunt in escam meam fel, et in siti mea potavèrunt me acèto.

℟. Ego te potàvi aqua salùtis de petra: * Et tu me potàsti felle et acèto.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et.

Lectio viii. Id. c. 36.

Cum ergo accepìsset Jesus acètum, dixit: Consummàtum est: et inclinàto càpite tràdidit spìritum. Consummàtum jam esse Salvàtor dicit, quia sævièndi Judæòrum potèstas in ipsum per mortem suam tèrminum hàbuit. Quid enim non excogitàrunt, aut quid suprèmæ inhumanitàtis relìctum sibi est? Quis cædèndi, quis contumeliàndi modus non adhìbitus? Mèrito ìgitur consummàtum esse, ait. Cumque tempus jam esset, ut ètiam spirìtibus apud ìnferos prædicàret [venit enim, ut tam vivòrum quam mortuòrum dominarètur], mortem pro nobis suscèpit: et hanc natùræ nostræ pròpriam passiònem sponte sùbiit secùndum carnem, quamvis ut Deus vita naturàliter sit, ut spoliàtis ìnferis, primìtiæ dormièntium, et primogènitus [ut Scriptùræ dicunt] mortuòrum factus, recùrsum ad vitam natùræ nostræ largirètur.

℟. Ego ante te apèrui mare; * Et tu aperuìsti làncea latus Salvatòri tuo, * Qui redèmit mundum in sànguine suo.

℣. Pòpule meus, quid feci tibi, aut in quo contristàvi te? respònde mihi. Et. Glòria. Qui.

Lectio ix.

Inclinavit ìgitur caput. Accidit enim morièntibus, vigòre carnis jam consùmpto, et ànima, quæ corpus rètinet, abeùnte, inclinàtio càpitis. Quamòbrem verbis hoc modo usus Evangelìsta est. Sic et tradidìsse spìritum, a consuetùdine nostra sibi dictum est; multi enim sic extìngui, et mori dicùntur. Quamvis mihi videàtur ìdeo non simplìciter mòrtuum esse, sed tradidìsse spìritum Evangelìsta dixìsse, quia in manus Dei Patris ànimam suam commendàvit, ut ipse dixit: Pater, in manus tuas commèndo spìritum meum. Quod nobis magnæ spei fundamèntum, atque orìginem præbet.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

et per Horas, Aut.

1. Fui flagellàtus * tota die, et castigàtio mea in matutìnis.

Psal. Dòminus regnàvit, cum reliquis, 20.

2. Veni ad montem * myrrhæ et ad collem thuris; tamquam agnus ad occisiònem ductus, obmùtui, et non apèrui os meum.

3. Fodèrunt * manus meas et pedes meos, dinumeravèrunt òmnia ossa mea.

4. Consolàntem me * quæsìvi, et non invèni: dedèrunt in escam meam fel, et in siti mea potavèrunt me acèto.

5. Cum accepìsset * Jesus acètum, dixit: Consummàtum est; et inclinàto càpite, emìsit spìritum.

Capitulum Fratres, Hoc enim, ut supra.

Hymnus

Sævo dolòrum tùrbine
Jactàtur atris òbrutus
Pœnis, acèrba sùstinens
Redèmptor affìxus cruci.
Pedes manùsque horrìbili
Clavi cruèntant vùlnere;
Cor, vultus, artus, pèctora
Sacro redùndant sànguine.
Flet, orat, et clamans obit:
Cor Matris ictum còncidit:
Heu Mater! Heu Fili! dolor
Ingràta frangat pèctora.
Montes, sepùlcra, sàxaque
Scindùntur; arva, flùmina,
Rupes, et æquor contrèmunt,
Templìque velum scìnditur,
Sol, luna, cœlum sidera

Plàngunt et orbis ìngemit:
O vos, viri, vos pàrvuli,
Nuptæ, puèllæ, plàngite.

Adstàte mœrèntes cruci,
Pedes beàtos ùngite,
Lavàte fletu, tèrgite
Comis, et ore làmbite.

Tu caritàtis vìctima,
Ut nostra tollas crìmina,
Nobis salùbri pèrficis
Adoptiònem sànguine.

Nostra ergo pax et gàudium
Sis vita, Jesu, et præmium;
Sis ductor, et lux in via,
Merces, coròna in Pàtria.
Amen.

℣. Ipse vulneràtus est propter iniquitàtes nostras. ℟. Et attrìtus est propter scèlera nostra.

Ad Benedictus, Ant. Ad Jesum autem cum venìssent, ut vidèrunt eum jam mòrtuum, non fregèrunt ejus crura; sed unus mìlitum làncea latus ejus apèruit, et contìnuo exìvit sànguis et aqua.

Oratio Dòmine Jesu, ut supra.

Ad Primam in ℟. br., ℣. Qui pro nobis pati dignàtus es.

AD TERTIAM

Capit. Fratres, Hoc enim, ut supra.

℟. br. Oblàtus est, * Quia ipse vòluit. Oblàtus est. ℣. Et livòre ejus sanàti sumus. Quia. Glòria Patri. Oblàtus est. ℣. Pròprio Fìlio suo non pepèrcit Deus. ℟. Sed pro nobis òmnibus tràdidit illum.

AD SEXTAM

Capitulum. Zach. 13.

Quid sunt plagæ istæ in mèdio mànuum tuàrum? Et dicet: His plagàtus sum in domo eòrum qui diligèbant me.

℟. br. Pròprio Fìlio suo * Non pepèrcit Deus. Pròprio. ℣. Sed pro nobis òmnibus tràdidit illum. Non. Glòria Patri. Pròprio. ℣. Factus est obèdiens usque ad mortem. ℟. Mortem autem crucis.

AD NONAM

Capitulum. Is. 53.

Generationem ejus quis enarràbit? Quia abscìssus est de terra vivèntium: propter scelus pòpuli mei percùssi eum.

℟. br. Factus est obèdiens: * Usque ad mortem. Factus. ℣. Mortem autem crucis. Usque. Glòria Patri. Factus. ℣. Ipse vulneràtus est propter iniquitàtes nostras. ℟. Et attrìtus est propter scèlera nostra.

In II. Vesperis omnia ut in primis, præter:

℣. Ipse vulneràtus est propter iniquitàtes nostras ℟. Et attrìtus est propter scèlera nostra.

Ad Magnif. Ant. Depònens Joseph * corpus Jesu, invòlvit sìndone, et pòsuit eum in monumènto excìso. Fuit planctus magnus in illa die; mulìeres autem sedèntes contra sepùlcrum dolèbant, sicut dolèri solet in morte primogèniti.

PRO SABBATO

De Immaculata Concept. B. Mariæ Virginis

Semiduplex.

Officium ut in die Festi, 460, omisso ℣. Immaculàta Concèptio est hòdie, et ejus loco tam in Vesperis quam in Laudibus dicitur: ℣. Immaculàta Concèptio tua, Dei Gènitrix Virgo. ℟. Gàudium annuntiàvit univèrso mundo.

In I. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In II. et III. Nocturno, ut in secunda die infra Octavam, 468.

In II. Vesperis omnia ut in primis, sed ad Magnificat dicitur sequens:

Ant. Sancta Maria, succùrre mìseris, juva pusillànimes, rèfove flèbiles, ora pro pòpulo, intèrveni pro clero, intercède pro devòto femìneo sexu: sèntiant omnes tuum juvàmen quicùmque cèlebrant tuam sanctam immaculàtam Conceptiònem.

ROMÆ

PRO FERIA III.

De SS. Apost. Petro et Paulo

Semiduplex.

Omnia de Com. Apostolorum pro diversitate temporis, præter sequentia:

IN UTRISQUE VESP.

℣. Constìtues eos prìncipes super omnem terram ℟. Mèmores erunt nòminis tui, Dòmine.

Ad Magnificat, Ant. Petrus Apòstolus, * et Pàulus Doctor gèntium, ipsi nos docuèrunt legem tuam, Dòmine.

Oratio.

Deus, cujus dèxtera beàtum Petrum ambulàntem in flùctibus, ne mergerètur, erèxit, et coapòstolum ejus Pàulum, tèrtio naufragàntem, de profùndo pèlagi liberàvit: exàudi nos propìtius, et concède, ut ambòrum mèritis æternitàtis glòriam consequàmur. Qui vivis.

In I. Nocturno Lectio-

nes de Scriptura occurrente.

In 2. Nocturno

De Sermòne sancti Leònis Papæ.

Ex Hom. 82. in Natal. ss. Ap. Petri et Pauli.

Lectio IV.

Neronis furor per òmnium vitiòrum inflammàtus excèssum, in hunc eum usque torrèntem suæ præcipitàvit insàniæ, ut primus nòmini Christiàno atrocitàtem generàlis persecutiònis infèrret, quasi per sanctòrum Apostolòrum Petri et Pàuli neces gràtia Dei posset extìngui; quibus hoc ipsum erat màximum lucrum, ut contèmptus vitæ hujus occìduæ, percèptio fìeret felicitàtis ætèrnæ. Pretiòsa est ergo in conspèctu Dòmini mors sanctòrum ejus: nec ullo crudelitàtis gènere dèstrui potest sacramènto crucis Christi fundàta relìgio. Non minùitur persecutiònibus Ecclèsia, sed augètur: et semper Domìnicus ager sègete ditiòri vestìtur, dum grana, quæ sìngula cadunt, multiplicàta nascùntur. Unde duo ista præclàra divìni sèminis gèrmina in quantam sòbolem germinàrint, beatòrum mìllia Màrtyrum protestàntur, qui apostolicòrum æmuli triumphòrum Urbem nostram purpuràtis, et longe latèque rutilàntibus pòpulis ambièrunt, et quasi ex multàrum honòre gemmàrum consèrto uno diadèmate coronàrunt.

℟. Vidi conjùnctos.

Lectio V.

De quorum præsìdio, dilectìssimi, divìnitus nobis ad exèmplum patièntiæ et confirmatiònem fìdei preparàto, univèrsàliter quidem in òmnium sanctòrum commemoratiòne lætàndum est: sed in horum excellèntia Patrum mèrito est excellèntius gloriàndum, quos gràtia Dei in tantum àpicem inter òmnia Ecclèsiæ membra provèxit, ut eos in còrpore, cui caput est Christus, quasi gèminum constituèret lumen oculòrum. De quorum mèritis atque virtùtibus, quæ omnem loquèndi sùperant facultàtem, nihil divèrsum, nihil debèmus sentìre discrètum: quia illos et elèctio pares, et labor sìmiles, et finis fecit æquàles. ℟. Beàti estis.

Lectio VI.

Sicut autem et nos expèrti sumus, et nostri probavère majòres, crèdimus atque confìdimus inter omnes labòres istìus vitæ, ad obtinèndam misericòrdiam Dei semper nos speciàlium patronòrum oratiònibus adjuvàndos: ut quantum pròpriis peccàtis deprìmimur, tantum apostòlicis mèritis erigàmur. Per Dòminum nostrum Jesum Christum, cui est cum Patre et sancto Spìritu èadem potèstas, una divìnitas in sæcula sæculòrum. Amen.

℟. Isti sunt triumphatòres.

In 3. Nocturno

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum,

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tèmpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relìquimus òmnia, et secùti sumus te: quid ergo erit nobis? Et rèliqua.

Homilìa sancti Ambròsii Epìscopi.

In Psalm. 118, Serm. 8, post initium.

Ecce nos òmnia derelìquimus, et secùti sumus te. Hoc est, non quæsìvimus quæ sæculi sunt, non quæsìvimus partem de possessiònibus, sed te elègimus portiònem. Reliquìsti ergo òmnia, Petre, quæ habèbas: unde habes quod habère te dicis? Surgit clàudus, et sono tui sermònis erìgitur: sanitàtem àliis donas, qui indigèbas ipse tuæ salùtis auxìlio. Reliquìsti ergo quæ habèbas, et cepìsti quæ non habèbas. Christus tibi pòrtio, Christus tibi possèssio est: illìus nomen tibi munìficum, illìus nomen tibi fructuòsum, illìus nomen tibi tribùta depèndit, et bona tribùta, non pecùniæ, sed gràtiæ.

℟. Isti sunt qui.

Lectio VIII.

Quicumque relìquerit patrem, aut matrem, aut domum, aut fratres, aut soròres, centùplum accìpiet in hoc sæculo, et vitam ætèrnam possidèbit. Multos quidem in hoc sæculo, qui sua paupèribus donavèrunt, uberiòre thesàuro locupletàtos fuìsse cognòvimus. Est pulchèrrimus locus, ut ètiam ad misericòrdiam provocèntur. Sed non debent a Dòmino sæculàrem hujùsmodi exìgere mercèdem, nec speràre quæ mundi sunt; sed magis, quia iis, qui òmnia relìquerint, Deus pòrtio est. Ipse est ùtique merces perfècta virtùtum, qui non cèntupli enumeratiòne, sed perfèctæ plenitùdinis æstimatiòne censètur. Ego, inquit, Deus tuus sum. Non dixit: Ero, sed: Jam sum,

jam inhàbito, jam possìdeo.

℟. Isti sunt qui.

Lectio IX.

Habes, homo, inter multa propòsita, ètiam hujùsmodi portiònem. Propòsuit tibi Dòminus in portiòne possessiònes, in portiòne aurum, in portiòne argèntum, in portiòne honòres, in portiòne nobilitàtem, propòsuit ètiam in portiòne seìpsum. Habes ìgitur plùrimas portiònes; èlige quam putas; non te nùmerus pertùrbet, sed èxcitet gràtia; non te labor avèrtat, sed fructus invìtet.

Te Deum laudàmus, 19.

AD LAUDES

℣. In omnem terram exìvit sonus eòrum.

℟. Et in fines orbis terræ verba eòrum.

Ad Bened. Ant. Gloriòsi prìncipes terræ, * quòmodo in vita sua dilexèrunt se, ita et in morte non sunt separàti.

PRÆPARATIO AD MISSAM

Ant. Ne reminiscàris, in Duplicibus duplicatur. Temp. Pasch. add. in fine Allelùja.

Psalm. Quam dilècta, 108; Benedixìsti, 109; Inclìna, 109; Crèdidi, 142; De profùndis, 149.

Ant. Ne reminiscàris Dòmine delìcta nostra, vel parèntum nostròrum; neque vindìctam sumas de peccàtis nostris.

Kyrie elèison. Christe elèison. Kyrie elèison.

Pater noster.

℣. Et ne nos. ℟. Sed lìbera. ℣. Ego dixi, Dòmine miserère mei. ℟. Sana ànimam meam, quia peccàvi tibi.

℣. Convèrtere Dòmine aliquàntulum. ℟. Et deprecàre super servos tuos.

℣. Fiat misericòrdia tua Dòmine super nos. ℟. Quemàdmodum speràvimus in te.

℣. Sacerdòtes tui induàntur justìtiam. ℟. Et sancti tui exùltent.

℣. Ab occùltis meis mundo me Dòmine. ℟. Et ab aliènis parce servo tuo.

℣. Dòmine exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.

℣. Dòminus vobìscum.

℟. Et cum spìritu tuo.

Oremus.

Aures tuæ pietàtis, mitìssime Deus, inclìna prècibus nostris, et gràtia sancti Spìritus illùmina cor nostrum: ut tuis mystèriis digne ministràre, teque ætèrna caritàte dilìgere mereàmur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis volùntas lòquitur, et quem nullum latet secrètum, purìfica per infusiònem sancti Spìritus cogitatiònes cordis nostri; ut te perfècte dilìgere, et digne laudàre mereàmur.

Ure igne sancti Spìritus renes nostros et cor nostrum Dòmine, ut tibi casto còrpore servià-

mus, et mundo corde placeàmus.

Mentes nostras, quæsumus Dòmine Paràclitus qui a te procèdit, illùminet, et indùcat in omnem, sicut tuus promìsit Fìlius, veritàtem.

Adsit nobis, quæsumus Dòmine, virtus Spìritus sancti: quæ et corda nostra clemènter expùrget, et ab òmnibus tueàtur advèrsis.

Deus, qui corda fidèlium sancti Spìritus illustratiòne docuìsti; da nobis in eòdem Spìritu recta sàpere, et de ejus semper consolatiòne gaudère.

Conscientias nostras, quæsumus Dòmine, visitàndo purìfica; ut vèniens Dòminus noster Jesus Christus Fìlius tuus paràtam sibi in nobis invèniat mansiònem: Qui tecum vivit et regnat in unitàte Spìritus sancti Deus, per òmnia sæcula sæculòrum. Amen.

ORATIO

S. Ambrosii ante Missam

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20 Dec. 1884.

Ad mensam dulcìssimi convìvii tui, pie Dòmine Jesu Christe, ego peccàtor de pròpriis meis mèritis nihil præsùmens, sed de tua confìdens misericòrdia et bonitàte, accèdere vèreor, et contremìsco. Nam cor et corpus hàbeo multis crimìnibus maculàtum, mentem, et lìnguam non caute custodìtam. Ergo, o pia Dèitas, ò tremènda Majèstas, ego miser inter angùstias deprehènsus, ad te fontem misericòrdiæ recùrro, ad te festìno sanàndus, sub tuam protectiònem fùgio: et quem Jùdicem sustinère nèqueo, Salvatòrem habère suspìro. Tibi, Dòmine, plagas meas ostèndo: tibi verecùndiam meam dètego. Scio peccàta mea multa et magna, pro quibus tìmeo. Spero in misericòrdias tuas, quarum non est nùmerus. Rèspice ergo in me òculis misericòrdiæ tuæ, Dòmine Jesu Christe, Rex ætèrne, Deus et homo, crucifìxus propter hòminem. Exàudi me speràntem in te: miserère mei pleni misèriis et peccàtis, tu qui fontem miseratiònis nunquam manàre cessàbis. Salve, salutàris vìctima, pro me et omni humàno gènere in patìbulo Crucis oblàta. Salve, nòbilis et pretiòse Sanguis de vulnèribus crucifìxi Dòmini mei Jesu Christi

pròfluens, et peccàta totìus mundi àbluens. Recodàre, Dòmine, creatùræ tuæ, quam tuo Sànguine redemìsti. Pœnitet me peccàsse, cùpio emendàre quod feci. Aufer ergo a me, clementìssime Pater, omnes iniquitàtes et peccàta mea: ut purificàtus mente et còrpore digne degustàre mèrear sancta sanctòrum: et concède, ut hæc sancta prælibàtio Còrporis et Sànguinis tui, quam ego indìgnus sùmere intèndo, sit peccatòrum meòrum remìssio, sit delictòrum perfècta purgàtio, sit tùrpium cogitatiònum effugàtio, ac bonòrum sènsuum regeneràtio, operùmque tibi placèntium salùbris efficàcia, ànimæ quòque et còrporis contra inimicòrum meòrum insìdias firmìssima tuìtio. Amen.

ORATIO

S. Thomæ Aquinatis.

Indulg. 100 dier.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Omnipotens sempitèrne Deus, ecce accèdo ad sacramèntum unigèniti Fìlii tui Dòmini nostri Jesu Christi: accèdo tamquam infìrmus ad mèdicum vitæ, immùndus ad fontem misericòrdiæ, cæcus ad lumen claritàtis ætèrnæ, pàuper et egènus ad Dòminum cœli et terræ. Rogo ergo immènsæ largitàtis tuæ abundàntiam, quàtenus meam curàre dignèris infirmitàtem, lavàre fœditàtem, illuminàre cæcitàtem, ditàre paupertàtem, vestìre nuditàtem: ut panem Angelòrum, Regem regum, et Dòminum dominàntium, tanta suscìpiam reverèntia et humilitàte, tanta contritiòne et devotiòne, tanta puritàte et fide, tali propòsito et intentiòne, sicut èxpedit salùti ànimæ meæ. Da mihi, quæso, Dominìci còrporis et sànguinis non solum suscìpere sacramèntum, sed ètiam rem et virtùtem sacramènti. O mitìssime Deus, da mihi corpus unigèniti Fìlii tui Dòmini nostri Jesu Christi, quod traxit de Vìrgine Marìa, sic suscìpere, ut còrpori suo mystico mèrear incorporàri, et inter ejus membra connumeràri. O amantìssime Pater, concède mihi dilèctum Fìlium tuum, quem nunc velàtum in via suscìpere propòno, revelàta tandem fàcie perpètuo contemplàri. Qui tecum vivit, et regnat in unitàte Spìritus sancti Deus, etc.

ORATIO

AD B. V. MARIAM

ante Missam.

Indulg. 100 dierum

Leo PP. XIII. 17 Feb. 1883.

O MATER pietàtis et misericòrdiæ, beatìssima Virgo Marìa, ego miser et indìgnus peccàtor ad te confùgio toto corde et affèctu, et precor pietàtem tuam: ut sicut dulcìssimo Fìlio tuo in cruce pendènti adstitìsti, ita et mihi mìsero peccatòri, et sacerdòtibus òmnibus hic et in tota sancta Ecclèsia hòdie offerèntibus, clemènter adsìstere dignèris, ut tua gràtia adjùti, dignam et acceptàbilem hòstiam in conspèctu summæ et indivìduæ Trinitàtis offèrre valeàmus. Amen.

ORATIO

AD S. JOSEPHUM.

Indulg. 100 dier.

Pius PP. IX. 4. Feb. 1877.

O FELICEM virum beàtum Joseph, cui datem est, Deum, quem multi reges voluèrunt vidère, et non vidèrunt, audìre, et non audièrunt, non solum vidère et audìre, sed portàre, deosculàri, vestìre et custodìre.

℣. Ora pro nobis beate Joseph. ℟. Ut digni efficiàmur promissiònibus Christi.

Oremus.

DEUS, qui dedìsti nobis regàle sacerdòtium, præsta quæsumus, ut sicut beàtus Joseph unigènitum Fìlium tuum natum ex Marìa Vìrgine, suis mànibus reverènter tractàre mèruit et portàre, ita nos fàcias cum cordis mundìtia et òperis innocèntia tuis sanctis altàribus deservìre, ut sacrosànctum Fìlii tui Corpus et Sànguinem hòdie digne sumàmus, et in futùro sæculo præmium hàbere mereàmur ætèrnum. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. Amen.

ORATIO

AD OMNES ANGELOS ET SANCTOS

Indulg. 100 dierum.

Leo PP. XIII. 20 Dec. 1884.

ANGELI, Archàngeli, Throni, Dominatiònes, Principàtus, Potestàtes, Virtùtes cœlòrum, Chèrubim, atque Sèraphim, omnes Sancti, et Sanctæ Dei, præsèrtim Patròni mei, intercèdere dignèmini pro me, ut hoc Sacrifìcium Deo omnipotènti digne vàleam offèrre ad làudem et glòriam nòminis sui, et ad utilitàtem meam, totiùsque Ecclèsiæ suæ sanctæ. Amen.

ORATIO

tantummodo dicenda quando Sacerdos in honorem Sancti, vel Beati Missam celebrat.

Indulg. 100 dierum.

Leo PP. XIII. 20 Dec. 1884.

O SANCTE N., ecce ego miser peccàtor, de tuis mèritis confìsus, òffero nunc sacratìssimum Sacramèntum Còrporis et Sànguinis Dòmini nostri Jesu Christi pro tuo honòre et glòria. Precor te humìliter et devòte, ut pro me intercèdere dignèris, ut tantum Sacrifìcium digne et acceptabìliter offèrre vàleam, ut eum tecum, et cum òmnibus elèctis ejus æternàliter laudàre, atque cum eo regnàre vàleam. Qui vivit et regnat in sæcula sæculòrum. Amen.

PROTESTATIO

facienda ante Missam.

Indulg. 50 dier.

Gregorius PP. XIII.

EGO volo celebràre Missam, et confìcere Corpus et Sànguinem Dòmini nostri Jesu Christi, juxta ritum sanctæ Romànæ Ecclesiæ, ad làudem omnipotèntis Dei, totiùsque cùriæ triumphàntis, ad utilitàtem meam, totiùsque cùriæ militàntis, pro òmnibus, qui se commendàverunt oratiònibus meis in gènere et in spècie, et pro felìci statu sanctæ Romanæ Ecclèsiæ. Amen.

GAUDIUM cum pace, emendatiònem vitæ, spàtium veræ pœnitèntiæ, gràtiam et consolatiònem sancti Spìritus, perseveràntiam in bonis opèribus, trìbuat nobis omnìpotens et misèricors Dòminus. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM

Ant. Trium pueròrum. In Duplicibus duplicatur.

Temp. Pasch. additur Allelùja.

Cant. Benedìcite, 21.
Ps. Làudate Dòminum in sanctis, 23.

Ant. Trium pueròrum cantèmus hymnum, quem cantàbant sancti in camìno ignis, benedicèntes Dòminum.

Kyrie elèison. Christe elèison. Kyrie elèison.
Pater noster.

℣. Et ne nos. ℟. Sed lìbera.

℣. Confiteàntur tibi Dòmine òmnia òpera tua. ℟. Et sancti tui benedìcant tibi.

℣. Exultàbunt sancti in glòria. ℟. Lætabùntur in cubìlibus suis.

℣. Non nobis Dòmine, non nobis. ℟. Sed nòmini tuo da glòriam.

℣. Dòmine exàudi oratiònem meam. ℟. Et clamor meus ad te vèniat.

℣. Dòminus vobìscum.
℟. Et cum spìritu tuo.

Oremus.

Deus, qui tribus pùeris mitigàsti flammas ìgnium: concède propìtius; ut nos fàmulos tuos non exùrat flamma vitiòrum.

Actiones nostras, quæsum Dòmine, adspiràndo præveni, et adjuvàndo prosèquere; ut cuncta nostra oràtio et operàtio a te semper incìpiat, et per te cœpta finiàtur.

Da nobis, quæsumus Dòmine, vitiòrum nostròrum flammas extsìnguere, qui beàto Lauréntio tribuìsti tormentòrum suòrum incèndia superàre. Per Christum Dòminum nostrum.
℟. Amen.

ORATIO
S. Thomæ Aquinatis.
Indulg. unius anni.
Leo PP. XIII. 20 Dec. 1884.

Gratias tibi ago, Dòmine sancte, Pater omnìpotens, ætèrne Deus, qui me peccatòrem indìgnum fàmulum tuum, nullis meis mèritis, sed sola dignatiòne misericòrdiæ tuæ, satiàre dignàtus es pretiòso còrpore et sànguine Fìlii tui Dòmini nostri Jesu Christi: et precor ut hæc sancta commùnio non sit mihi reàtus ad pœnam, sed intercèssio salutàris ad vèniam: sit mihi armatùra fìdei, et scutum bonæ voluntàtis: sit vitiòrum meòrum evacuàtio, concupiscèntiæ et libìdinis exterminàtio, caritàtis et patièntiæ, humilitàtis et obedièntiæ, omniùmque virtùtum augmentàtio, contra insìdias inimicòrum òmnium tam visibìlium quam invisibìlium firma defènsio, mòtuum meòrum tam carnàlium quam spirituàlium perfècta quietàtio, in te uno ac vero Deo firma adhæsio, atque finis mei felix consummàtio. Et precor te ut ad illud ineffàbile convìvium me peccatòrem perdùcere dignèris, ubi tu cum Fìlio tuo et Spìritu sancto sanctis tuis es lux vera, satìetas plena, gàudium sempitèrnum, jucùnditas consummàta, et felìcitas perfècta. Per eùmdem Christum Dòminum nostrum. Amen.

ORATIO
S. Bonaventuræ
Indulg. unius anni.
Leo PP. XIII. 20. Dec. 1884.

Transfige, dulcìssime Dòmine Jesu, medùllas, et vìsceræ ànimæ meæ suavìssimo ac salubèrrimo amòris tui vùlnere, vera, serenàque et apostòlica sanctìssima caritàte, ut làngueat, et liquefìat ànima mea, solo semper amòre et desidèrio tui, te concupìscat, et defìciat in àtria tua, cùpiat dissòlvi, et esse tecum. Da ut ànima mea te esùriat, panem Angelòrum, refectiònem animàrum sanctàrum, panem nostrum quotidiànum, supersubstantiàlem, habèntem omnem dulcèdinem, et sapòrem, et omne delectamèntum suavitàtis: te, in quem desìderant Angeli prospìcere, semper esùriat, et còmedat cor meum, et dulcèdine sapòris tui repleàntur vìscera ànimæ meæ: te semper sìtiat fontem vitæ, fontem sapièntiæ et sciéntiæ, fontem ætèrni lùminis, torrèntem voluptàtis, ubertàtem domus Dei: te semper àmbiat, te quærat, te invèniat, ad te tendat, ad te pervèniat, te meditètur, te loquàtur, et òmnia operètur in làu-

dem, et glòriam nòminis tui, cum humilitàte et discretiòne, cum dilectiòne et delectatiòne, cum facilitàte et affèctu, cum perseveràntia usque in finem: et tu sis solus semper spes mea, tota fidùcia mea, divìtiæ meæ, delectàtio mea, jucùnditas mea, gàudium meum, quies et tranquìllitas mea, pax mea, suàvitas mea, odor meus, dulcèdo mea, cibus meus, refèctio mea, refùgium meum, auxìlium meum, sapièntia mea, pòrtio mea, possèssio mea, thesàurus meus, in quo fixa, et firma, et immobìliter semper sit radicàta mens mea, et cor meum. Amen.

RHYTHMUS S. THOMÆ
ad S. Eucharistiam.
Indulg. 100 dier.
Leo PP. XIII. 20 Dec. 1884.

Adoro te devòte, làtens Dèitas,
Quæ sub his figùris vere làtitas:
Tibi se cor meum totum sùbjicit,
Quia te contèmplans, totum dèficit.
Visus, tactus, gustus in te fàllitur,
Sed audìtu solo tuto crèditur.
Credo quidquid dixit Dei Fìlius,
Nil hoc verbo veritàtis vèrius.
In cruce làtebat sola Dèitas,
At hic latet simul et humànitas:
Ambo tamen credens, atque cònfitens,
Peto quod petìvit latro pœnitens.
Plagas, sicut Thomas, non intùeor:
Deum tamen meum te confìteor.
Fac me tibi sempre magis crèdere,
In te spem habère, te dilìgere.
O memoriàle mortis Dòmini,
Panis vivus vitam præstans hòmini,
Præsta meæ menti de te vìvere,
Et te illi semper dulce sàpere.
Pie pellicàne Jesu Dòmine,
Me immùndum munda tuo sànguine:
Cujus una stilla salvum fàcere
Totum mundum quit ab omni scèlere.
Jesu, quem velàtum nunc adspìcio:
Oro fiat illud, quod tam sìtio:
Ut te revelàta cernens fàcie,
Visu sim beàtus tuæ glòriæ. Amen.

ORATIO
coram imagine Crucifìxi.
Indulg. plenar.
Pius IX. 31. Julii 1858.

En ego, o bone et dulcìssime Jesu, ante conspèctum tuum gènibus me provòlvo ac màximo ànimi ardòre te oro atque obtèstor, ut meum in cor vìvidos fìdei, spei et caritàtis sensus, atque veram peccatòrum meòrum pœnitèntiam, èaque emendàndi firmìssimam voluntàtem velis imprìmere: dum magno ànimi affèctu et dolòre tua quinque vùlnera mecum ipse consìdero, ac mente contèmplor, illud præ òculis habens, quod jam in ore ponèbat suo David Prophèta de te, o bone Jesu: Fòderunt manus meas et pedes meos: Dinumeràverunt omnia ossa mea. Ps. 21.

ADSPIRATIONES
S. Ignatii
ad Ss. Redemptorem.
Post Missam Indulg. 7 annorum semel in die; aliter 300 dierum toties quoties. Indulg. plenar. semel in mense, si hæc Oratio quotidie recitatur. Pius IX. 9. Jan. 1854.

Anima Christi sanctìfica me. Corpus Christi salva me. Sànguis Christi inèbria me. Aqua làteris Christi lava me. Pàssio Christi confòrta me. O bone Jesu, exàudi me. Intra tua vùlnera abscònde me. Ne permìttas me separàri a te. Ab hoste malìgno defènde me. In hora mortis meæ voca me. Et jube me venìre ad te, ut cum sanctis tuis làudem te in sæcula sæculòrum. Amen.

OBLATIO SUI.
Indulg. 300 dierum.
Leo PP. XIII. 26 Maji 1883.

Suscipe Dòmine univèrsam meam libertàtem. Accipe memòriam, intellèctum, atque voluntàtem omnem. Quidquid hàbeo, vel possìdeo, mihi largì-

tus es: id tibi totum restìtuo, ac tuæ prorsus voluntàti trado gubernàndum. Amòrem tui solum cum gràtia tua mihi dones, et dives sum satis, nec àliud quidquam ultra posco.

ORATIO
AD B. M. VIRGINEM

Indulg. 100 dierum.
Leo PP. XIII. 20 Dec. 1884.

O Maria, Virgo et Mater sanctìssima, ecce suscèpi dilectìssimum Fìlium tuum, quem immaculàto ùtero tuo concepìsti, genuìsti, lactàsti, atque suavìssimis amplèxibus strinxìsti. Ecce, cujus adspèctu lætabàris, et òmnibus delìciis replebàris, illum ipsum tibi humìliter et amànter repræsènto, et òffero tuis bràchiis constringèndum, tuo corde amàndum sanctissimæque Trinitàti in suprèmum latrìæ cultum pro tui ipsìus honòre et glòria, et pro meis, totiùsque mundi necessitàtibus offerèndum. Rogo ergo te, piìssima Mater, ìmpetra mihi vèniam òmnium peccatòrum meòrum, uberèmque gràtiam ipsi deìnceps fidèlius servièndi ac denique gràtiam finàlem, ut eum tecum laudàre possim per òmnia sæcula sæculòrum. Amen.

ORATIO
AD S. JOSEPH

Indul. 100 dier.
Pius IX. 4. Febr. 1877.

Virginum Custos, et Pater sancte Joseph, cujus fidèli custòdiæ ipsa Innocèntia Christus Jesus et Virgo Vìrginum Marìa commìssa fuit: Te, per hoc utrùmque carìssimum pignus Jesum et Marìam òbsecro et obtèstor, ut me ab omni immundìtia præservàtum, mente incontaminàta, puro corde, et casto còrpore Jesu et Marìæ semper fàcias castìssime famulàri. Amen.

INDEX
PSALMORUM, CANTICORUM ET HYMNORUM

PSALMI

CANTICA

HYMNI

INDEX ALPHABETICUS

OMNIUM FESTORUM ET NOMINUM SANCTORUM

HUJUS PARTIS HIEMALIS BREVIARII

*Hoc signum * denotat Festum ex Indulto.*

pag.

OFFICIUM

SANCTÆ FAMILIÆ

JESU, MARIÆ, JOSEPH

DOMINICA III. POST EPIPH.

OFFICIUM
SANCTÆ FAMILIÆ
JESU, MARIÆ, JOSEPH

Duplex majus.

Ad Vesperas.

Ant. 1. Jacob autem gènuit Joseph virum Marìæ, de qua natus est Jesus, qui vocàtur Christus.

Ps. ut in Festis B. M. V.

2. Angelus Dòmini appàruit in somnis Joseph, dicens: Joseph, fili David, noli timère accìpere Marìam cònjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spìritu sancto est.

3. Pastòres venèrunt festinàntes, et invenèrunt Marìam, et Joseph, et Infàntem pòsitum in præsèpio.

4. Magi intràntes domum invenèrunt Pùerum cum Marìa Matre ejus.

5. Erat Pater ejus et Mater miràntes super his, quæ dicebàntur de illo.

Capitulum. Lucæ 2.

DESCENDIT Jesus cum Marìa et Joseph, et venit Nàzareth, et erat sùbditus illis.

HYMNUS.

O LUX beàta cœlitum
Et summa spes mortàlium,
Jesu, o cui domèstica
Arrìsit orto càritas:

Marìa, dives gràtia,
O sola quæ casto potes
Fovère Jesum pèctore,
Cum lacte donans òscula:

Tuque ex vetùstis pàtribus
Delècte custos Vìrginis,
Dulci patris quem nòmine
Divìna proles ìnvocat:

De stirpe Jesse nòbili
Nati in salùtem gèntium,
Audìte nos qui sùpplices
Vestras ad aras sìstimus.
Dum sol redux ad vèsperum
Rebus nitòrem dètrahit,
Nos hic manèntes ìntimo
Ex corde vota fùndimus.
Qua vestra sedes flòruit
Virtùtis omnis gràtia,
Hanc detur in domèsticis
Refèrre posse mòribus.
Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu
In sempitèrna sæcula.
Amen.

Sic terminantur Hymni ad Completorium et ad Horas.

℣. Verbum caro factum est, allelùja.
℟. Et habitàvit in nobis, allelùja.

Ad Magnif. Ant. Beàti qui hàbitant in domo tua, Dòmine, in sæcula sæculòrum laudàbunt te.

Oratio.

Dòmine Jesu Christe, qui Marìæ et Joseph sùbditus, domèsticam vitam ineffabìlibus virtùtibus consecràsti: fac nos, utriùsque auxìlio, Famìliæ Sanctæ tuæ exèmplis instrui, et consòrtium cònsequi sempitèrnum: Qui vivis.

Pro Commemoratione Dominicæ.

Ant. Suscèpit Deus Israel pùerum suum: sicut locùtus est ad Abraham, et semen ejus: exaltàre hùmiles usque in sæculum.

℣. Vespertìna oràtio ascèndat ad te, Dòmine.
℟. Et descèndat super nos misericòrdia tua.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, infirmitàtem nostram propìtius rèspice: atque ad protegèndum nos dèxteram tuæ majestàtis extènde. Per Dòminum.

AD MATUTINUM

Invitatorium. Christum Dei Fìlium, Marìæ et Joseph sùbditum, * Venìte, adorèmus.

HYMNUS.

Sacra jam splendent decoràta lychnis
Templa, jam sertis redimìtur ara,
Et pio fumant redolèntque acèrræ
Thuris honòre.
Num juvet Summo Gèniti Parènte
Règios ortus celebràre cantu?

Num domus David, dècora et vetùstæ
Nòmina gentis?
Gràtius nobis memoràre parvum
Nàzaræ tectum, tenuèmque cultum;
Gràtius Jesu tàcitam refèrre
Càrmine vitam.
Nili ab extrèmis peregrìnus oris,
Angeli ductu, pròpere remìgrat
Multa perpèssus Puer, et patèrno
Lìmine sospes.
Arte, qua Joseph, hùmili excolèndus
Abdito Jesus juvenèscit ævo,
Seque fabrìlis sòcium labòris
Adjicit ultro.
Irriget sudor mea membra, dixit,
Antequam sparso màdeant cruòre:
Hæc quoque humàno gèneri expiàndo
Pœna luàtur.
Assidet Nato pia Mater almo,
Assidet Sponso bona nupta; felix
Si potest curas relevàre fessis
Mùnere amìco.
O, neque expèrtes òperæ et labòris,
Nec mali ignàri, mìseros juvàte,
Quos reluctàntes per acùta rerum
Urget egèstas:
Dèmite his fastus, quibus ampla splendet
Fàustitas, mentem date rebus æquam:
Quotquot implòrant còlumen, benìgno
Cèrnite vultu.
Sit tibi, Jesu, decus atque virtus,
Sancta qui vitæ documènta præbes,
Quique cum summo Genitòre et almo
Flàmine regnas.
Amen.

In 1. Nocturno

Ant. 1. Cum indùcerent pùerum Jesum parèntes ejus: accèpit eum Sìmeon in ulnas suas, et benedìxit Deum.

Psalm. trium Nocturnorum ut in Festis B. M. Virginis.

2. Ut perfecèrunt òmnia secùndum legem Dòmini, revèrsi sunt in Galilæam in civitàtem suam Nàzareth.

3. Puer autem crescèbat et confortabàtur plenus sapièntia, et gràtia Dei erat in illo.

℣. Propter nos egènus factus est cum esset dives.
℟. Ut illìus inòpia nos dìvites essèmus.

De Epìstola B. Pauli Apòstoli ad Colossènses.

Lectio I. Cap. 3.

Induite vos ergo sicut elècti Dei, sancti et dilècti, vìscera misericòrdiæ, benignitàtem, humilitàtem, modèstiam, patièntiam: supportàntes ìnvicem, et donàntes vobismetìpsis, si quis advèrsus àliquem habet querèlam: sicut et Dòminus donàvit vobis, ita et vos. Super òmnia autem hæc, caritàtem habète, quod est vìnculum perfectiònis: et pax Christi exùltet in còrdibus vestris, in qua et vocàti estis in uno còrpore, et grati estòte. Verbum Christi hàbitet in vobis abundànter, in omni sapièntia, docèntes et commonèntes vosmetìpsos psalmis, hymnis, et cànticis spirituàlibus, in gràtia cantàntes in còrdibus vestris Deo.

℟. In terris visus est * Et cum homìnibus conversàtus est. ℣. Hic adinvènit omnem viam disciplìnæ et tràdidit illam Jacob pùero suo. Et cum.

Lectio II.

Omne quodcùmque fàcitis in verbo aut in òpere, òmnia in nòmine Dòmini Jesu Christi gràtias agèntes Deo et Patri per ipsum. Mulìeres, sùbditæ estòte viris, sicut opòrtet, in Dòmino. Viri, dilìgite uxòres vestras, et nolìte amàri esse ad illas. Fìlii, obedìte parèntibus per òmnia: hoc enim plàcitum est in Dòmino. Patres, nolìte ad indignatiònem provocàre fìlios vestros, ut non pusìllo ànimo fiant.

℟. Beàti qui hàbitant * In domo tua, Dòmine. ℣. In sæcula sæculorum laudàbunt te. In domo.

Lectio III.

Servi, obedìte per òmnia dòminis carnàlibus, non ad òculum servièntes, quasi homìnibus placèntes; sed in simplicitàte cordis, timèntes Deum. Quodcùmque fàcitis, ex ànimo operàmini, sicut Dòmino, et non homìnibus: scièntes quod a Dòmino accipiètis retributiònem hæreditàtis. Dòmino Christo servìte. Qui enim injùriam facit, recìpiet id quod inìque gessit: et non est personàrum accèptio apud Deum. Dòmini, quod justum est et æquum, servis præstàte: scièntes quod et vos Dòminum habètis in cœlo. Oratiòni instàte, vigilàntes in ea in gratiàrum actiòne.

℟. Dèbuit per òmnia fràtribus assimilàri. * Ut misèricors fieret. ℣. Cum esset Fìlius Dei, dìdicit ex iis quæ passus est, obedièntiam. Ut misèricors. Glòria Patri. Ut misèricors.

In 2. Nocturno

Ant. 1. Consùrgens Joseph accèpit pùerum et matrem ejus nocte, et secèssit in Ægyptum.

2. Angelus Dòmini appàruit in somnis Joseph in Ægypto dicens: Surge et àccipe pùerum et matrem ejus, et vade in terram Israel.

3. Et vèniens habitàvit Nàzareth, ut adimplerètur quod dictum est per Prophètas: quòniam Nazaræus vocàbitur.

℣. Docèbit nos Dòminus vias suas.

℟. Et ambulàbimus in sèmitis suis.

Lectio IV.

De Sermòne S. Ambròsii Epìscopi.

Exp. in Ps. 36 et 61.

Subditus esto Dòmino, et òbsecra eum. Christus facièndo voluntàtem Patris legem implèvit. Et ìdeo finis est legis et plenitùdo est caritàtis; quia dìligens Patrem, affèctum omnem ejus adhìbuit voluntàti. Dènique pro pietàte erat non pro infirmitàte Joseph et Marìæ parèntibus sùbditus. Suscèpit ìtaque compassiònem nostram, suscèpit et subjectiònem. Quod enim subjècit sibi òmnia, suum est: quod subjèctus est, nostrum est. Anima, inquit, sùbdita non divìnitas, ànima subjècta, non Dei virtus. Per ipsam ergo obedièntia, per ipsam humìlitas: quæ tamen non ad infirmitàtem potèntiæ suscèpta sunt, sed ad magistèrium disciplìnæ.

℟. Ego autem mendìcus sum et pauper; * Dòminus sollìcitus est mei. ℣. Labòres mànuum tuàrum quia manducàbis, beàtus es, et bene tibi erit. Dòminus.

Lectio V.

Quasi homo ergo ex his, quæ passus est, dìdicit obedièntiam, ut consummarètur in carne et per obedièntiæ transfùsam in nos successiònem causa fìeret nobis salùtis ætèrnæ, quibus ante per inobedièntiæ hæreditàtem primus ille Adam causa factus est mortis. Subjèctio ergo magistèrium virtùtis humànæ, non divìnæ imminùtio potestàtis est. Nam si illum minòrem Fìlium et inæ-

quàlem Patri dicunt, quia erat sùbditus Patri Deo; numquid et matre ìdeo minor, quia sùbditus erat matri? Lectum est enim de Joseph et Marìa: Et erat sùbditus illis. Sed pìetas òmnibus nobis non dispèndio, sed incremènto est: per quam òmnibus nobis Dòminus Jesus fidem infùdit et gràtiam, ut nos spìritu fidèli sùbditos Patri fàciat Deo.

℟. Vulpes fòveas habent, et vòlucres cœli nidos, * Fìlius autem hòminis non habet ubi caput reclìnet. ℣. Pauper sum ego, et in labòribus a juventùte mea. Fìlius autem.

Lectio vi. Ibid. in Ps. 65.

Denique, si considerèmus, in paradìso defècit humìlitas, et ìdeo venit de cœlo. In paradìso orta est inobedièntia, et ìdeo obedièntia cum Salvatòre descèndit. Inflabàtur caro, unde subjèctio mansuetùdinis invenìri non pòterat in terris. Vèniens Dòminus Jesus primum se exinanìvit, non rapìnam arbitràtus esse se æquàlem Deo, formam servi sibi accìpiens, et spècie invèntus ut homo, humiliàvit semetìpsum factus obèdiens usque ad mortem. Dicat ergo: jùvenis sum et despèctus: quia Christus in pàupere atque despècto mundum redèmit, quia Christus humilitàte diàbolum vicit.

℟. Cum in forma Dei esset, semetìpsum exinanìvit * Formam servi accìpiens. ℣. Humiliàvit semetìpsum factus obèdiens usque ad mortem. Formam. Glòria Patri. Formam.

In 3. Nocturno

Ant. 1. Ibant parèntes Jesu per omnes annos in Jerùsalem in die solèmni Paschæ.

2. Cum redìrent, remànsit puer Jesus in Jerùsalem, et non cognovèrunt parèntes ejus.

3. Non invenièntes Jesum, regrèssi sunt in Jerùsalem, requirèntes eum.

℣. Pauper sum ego et in labòribus a juventùte mea.

℟. Exaltàtus autem humiliàtus sum, et conturbàtus.

Pater noster.

Absolutio. A vìnculis.

Benedictio. Evangèlica lèctio.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Lucam.

Lectio vii. Cap. 2.

Cum factus esset Jesus annòrum duòdecim, ascendèntibus illis Jerosòlymam secùndum consuetùdinem dièi festi, consummatìsque dièbus, cum redìrent, remànsit puer Jesus in Jerùsalem, et non cognovèrunt parèntes ejus. Et rèliqua.

Homilìa sancti Bernàrdi Abbàtis.

Homil. 1. supra Missus est.

Et erat sùbditus illis. Quis, quibus? Deus homìnibus? Deus, inquam, cui Angeli sùbditi sunt, cui principàtus et potestàtes obèdiunt, sùbditus erat Marìæ, nec tantum Marìæ, sed ètiam Joseph Marìæ, sed ètiam Joseph propter Marìam. Miràre ergo utrùmlibet, et èlige quid àmplius mirèris, sive Fìlii benignìssimam dignatiònem, sive parèntum excellentìssimam dignitàtem. Utrìnque stupor, utrìnque miràculum: et quod Deus hòmini obtèmperet, humìlitas absque exèmplo: et quod Deo homo principètur, sublìmitas sine sòcio. In làudibus vìrginum singulàriter cànitur quod sequùntur Agnum quocùmque ìerit Quibus ergo làudibus jùdicas dignum, qui ètiam præit?

℟. Vere tu es Rex abscònditus * Deus Israel Salvàtor. ℣. Tu doces hòminem scièntiam. Deus.

Bened. Divìnum auxìlium màneat semper nobìscum.

Lectio viii.

Disce, homo, obedìre, disce, terra, subdi; disce, pulvis, obtemperàre. De auctòre tuo loquens Evangelìsta, Et erat, inquit, sùbditus illis: haud dùbium quin Marìæ et Joseph. Erubèsce, supèrbe cinis! Deus se humìliat, et tu te exàltas? Deus se homìnibus subdit, et tu, dominàri gèstiens homìnibus, tuo te præpònis auctòri? Quòties enim homìnibus præèsse desìdero, tòties Deum præìre contèndo: et tunc vere non sàpio ea quæ Dei sunt. De ipso namque dictum est: Et erat sùbditus illis. Si hòminis, o homo, imitàri dedignàris exèmplum, certe non erit tibi indìgnum sequi auctòrem tuum. Si non potes fòrsitan sequi eum quocùmque ìerit, dignàre vel sequi quo tibi condescèndit.

℟. Sicut per inobedièntiam unìus hòminis peccatòres constitùti sunt multi: * Ita et per unìus obeditiònem justi constituèntur multi. ℣. Venit Nàzareth et erat sùbditus illis. Ita. Glòria Patri. Ita.

Bened. Per evangèlica dicta, deleàntur nostra delìcta.

Lèctio sancti Evangèlii secùndum Matthæum.

Lectio IX. Cap. 8.

In illo tèmpore: Cum descendìsset Jesus de monte, secùtæ sunt eum turbæ multæ: et ecce lepròsus vèniens adoràbat eum. Et rèliqua.

Homilìa S. Herònymi Presbyteri.

L. 1. Com. in c. 8. Matth.

De monte Dòmino descendènte occùrrunt turbæ, quia ab altiòra ascèndere non valuèrunt. Et primus ei occùrrit lepròsus: necdum enim pòterat cum lepra tam multìplicem in monte Salvatòris audìre sermònem. Et notàndum, quod hic primus speciàliter curàtus sit: secùndo, puer Centuriònis: tèrtio socrus Petri fèbriens in Caphàrnaum: quarto loco, qui oblàti sunt ei a dæmònio vexàti, quorum spìritus verbo eijcièbat, quando et omnes male habèntes curàvit.

Te Deum laudàmus.

Benedictio. Ad societàtem cìvium supernòrum, perdùcat nos rex Angelòrum.

Si vero transferatur, erit sequens:

Lectio IX.

Si non potes sublìmem incèdere sèmitam virginitàtis, sèquere vel Deum per tutìssimam viam humilitàtis: a cujus rectitùdine si qui ètiam vìrgines deviàverint, ut verum fàtear, nec ipsi sequùntur Agnum quocùmque ìerit. Sèquitur quidem Agnum coinquinàtus hùmilis, sèquitur et virgo supèrbus, sed nèuter quocùmque ìerit; quia nec ille ascèndere potest ad mundìtiam Agni, quia sine màcula est; nec is ad ejùsdem mansuetùdinem descèndere dignàtur, quia scìlicet non coram tondènte, sed coram occidènte se obmùtuit. Attamen salubriòrem elègit sequèndi partem in humilitàte peccàtor, quam in virginitàte supèrbus: cum et illìus immundìtiam sua hùmilis satisfàctio purget, et hujus pudicìtiam supèrbia ìnquinet. Te Deum.

AD LAUDES
et per Horas.

Ant. 1. Post trìduum * invenèrunt Jesum in templo sedèntem in mèdio doctòrum, audièntem illos, et interrogàntem eos.

2. Dixit mater Jesu * ad illum: Fili, quid fecìsti nobis sic? Ecce pater tuus et ego dolèntes quærebàmus te.

3. Descèndit Jesus * cum eis et venit Nàzareth, et erat sùbditus illis.

4. Et Jesus * proficièbat sapièntia et ætàte et gràtia apud Deum et hòmines.

5. Et dicèbant: * Unde huic sapièntia hæc, et virtùtes? Nonne hic est fabri fìlius?

Capitulum ut ad Vesperas.

HYMNUS

O gente felix hòspita
Augùsta sedes Nàzaræ,
Quæ fovit alma Ecclèsiæ
Et pròtulit primòrdia.

Sol, qui perèrrat àureo
Terras jacèntes lùmine,
Nil gràtius per sæcula
Hac vidit æde, aut sànctius.

Ad hanc frequèntes cònvolant
Cœlèstis aulæ nùntii,
Virtùtis hoc sacràrium
Visunt, revìsunt, èxcolunt.

Qua mente Jesus, qua manu,
Optàta patris pèrficit!
Quo Virgo gestit gàudio
Matèrna obìre mùnera!

Adest amòris pàrticeps
Curæque Joseph cònjugi,
Quos mille jungit nèxibus
Virtùtis auctor gràtia.

Hi diligèntes ìnvicem
In Jesu amòrem cònfluunt,
Utrìque Jesus mùtuæ
Dat caritàtis præmia.

Sic fiat, ut nos càritas
Jungat perènni fœdere,
Pacèmque alens domèsticam
Amàra vitæ tèmperet!

Jesu, tibi sit glòria,
Qui natus es de Vìrgine,
Cum Patre et almo Spìritu
In sempitèrna sæcula.
Amen.

℣. Ponam univèrsos fìlios tuos doctos a Dòmino.

℟. Et multitùdinem pacis fìliis tuis.

Ad Benedictus, Ant. Illuminàre nos, Dòmine, exèmplis Famìliæ tuæ, et dìrige pedes nostros in viam pacis.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui Marìæ et Joseph sùbditus, domèsticam vitam

ineffabìlibus virtùtibus consecràsti: fac nos, utriùsque auxìlio, Famìliæ Sanctæ tuæ exèmplis ìnstrui, et consòrtium cònsequi sempitèrnum: Qui vivis.

Pro commemoratione Dominicæ.

Ant. Cum descendìsset Jesus de monte, ecce lepròsus vèniens adoràbat eum, dicens: Dòmine, si vis, potes me mundàre: et extèndens manum, tètigit eum, dicens: Volo, mundàre.

℣. Dòminus regnàvit decòrem ìnduit.

℟. Induit Dòminus fortitùdinem, et præcìnxit se virtùte.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, infirmitàtem nostram propìtius rèspice: atque ad protegèndum nos dèxteram tuæ majestàtis extènde. Per Dòminum.

AD PRIMAM.

In ℟. br. Qui natus es de Marìa Vìrgine.

AD TERTIAM.

Capit. de Laudibus.

℟. br. Propter nos egènus factus est; * Cum esset dives. Propter. ℣. Ut illìus inòpia nos divìtes essèmus. Cum esset. Glòria Patri. Propter.

℣. Docèbit nos Dòminus vias suas.

℟. Et ambulàbimus in sèmitis ejus.

AD SEXTAM.

Capitulum. Rom. 5.

Sicut per inobedièntiam unìus hòminis peccatòres constitùti sunt multi, ita et per unìus obeditiònem justi constituèntur multi.

℟. br. Docèbit nos Dòminus * Vias suas. Docèbit. ℣. Et ambulàbimus in sèmitis ejus. Vias suas. Glòria Patri, Docèbit.

℣. Pauper sum ego et in labòribus a juventùte mea.

℟. Exaltàtus autem, humiliàtus sum, et conturbàtus.

AD NONAM.

Capit. Philipp. 2.

Semetipsum exinanìvit formam servi accìpiens, in similitùdinem hòminum factus, et hàbitu invèntus ut homo.

℟. br. Pauper sum ego et in labòribus * A juventùte mea. Pauper. ℣. Exaltàtus autem, humiliàtus sum, et conturbàtus. A juventùte. Glòria Patri. Pauper.

℣. Ponam univèrsos fìlios tuos doctos a Dòmino.

℟. Et multitùdinem pacis fìliis tuis.

In II. Vesperis.

Ant. de Laud., Psal., Cap. et Hymn. ut in primis Vesperis.

℣. Ponam univèrsos fìlios tuos doctos a Dòmino.

℟. Et multitùdinem pacis fìliis tuis.

Ad Magnificat, Antiph. Marìa autem conservàbat òmnia verba hæc, cònferens in corde suo.

Pro Commemoratione Dominicæ.

Ant. Dòmine, si vis, potes me mundàre; et ait Jesus: Volo, mundàre.

℣. Dirigàtur, Dòmine, oràtio mea.

℟. Sicut incènsum in conspèctu tuo.

Oratio.

Omnipotens sempitèrne Deus, infirmitàtem nostram propìtius rèspice: atque ad protegèndum nos dèxteram tuæ majestàtis extènde. Per Dòminum.

Augustæ Taurinorum, 1893
Typis Hyac. Marietti.